

رجال عصر پهلوی

علی امینی

به روایت اسناد ساواک

مرکز بررسی اسناد تاریخی

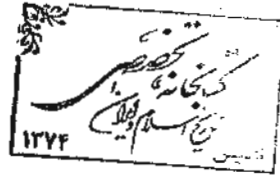
شابک ۹۶۴-۵۵۴۵-۲۳-۹ ۹۶۲-۵۲۵-۲۳-۹

قیمت: ۳۷۰۰ تومان

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

دکتر علی امینی به روایت اسناد ساواک

مرکز بررسی اسناد تاریخی وزارت اطلاعات

بهار ۱۳۷۹

شناسنامه

عنوان: دکتر امینی به روایت اسناد ساواک

ناشر: مرکز بررسی اسناد تاریخی وزارت اطلاعات

نوبت چاپ: اول بهار ۱۳۷۹

تیراژ: ۵۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۶۴-۵۶۴۵-۲۳-۹

قیمت: ۳۷۰۰۰ ریال

ISBN:964-5645-23-9

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۷	سخن ناشر.....
۱۳	مقدمه.....
۱۴	نظری بر زندگی علی امینی.....
۱۶	امینی پس از سال ۱۳۲۰.....
۱۷	امینی و انعقاد قرارداد کنسرسیوم.....
۱۹	امینی آلترناتیو امریکا.....
۲۳	امینی و دولت اقبال.....
۲۵	انتخابات دوره بیستم مجلس شورای ملی.....
۲۷	صعود امینی به قدرت.....
۳۱	اعضای کابینه دکتر امینی.....
۳۱	قانونگذاری به وسیله دولت امینی.....
۳۲	امینی و اصلاحات ارضی.....
۳۴	هشدارهای حضرت امام (ره) به علی امینی.....
۳۷	امینی و جبهه ملی.....
۳۸	فرار تیمور بختیار.....
۴۰	استعفای امینی.....
۴۲	انقلاب اسلامی.....
۴۳	ضد انقلابی‌گری.....
۴۷	اسناد ساواک.....
۷۸۷	فهرست اعلام و ضمائم.....

سخن ناشر

شناخت تاریخ معاصر ایران و ابعاد گوناگون آن نه تنها برای مردم ایران بلکه برای تمامی مردم آزاده دنیا در سراسر جهان مفید و موثر است. اکنون که در مقطعی خاص از تاریخ جهان قرار گرفته‌ایم، مسوولیت ایجاب می‌کند آنچه را که آموخته و پشت سرگذارده‌ایم به شکل مناسب و قابل بهره‌گیری، تدوین و در اختیار دیگران قرار دهیم. از این رو مسوولیت کسانی که در جریان تحولات تاریخ معاصر قرار داشته‌اند، بیشتر و حساستر است زیرا در صورتی که تحلیل جامع و قابل استفاده‌ای از قضایای قرن اخیر توسط افرادی مطلع و بدون وابستگی‌های سیاسی آرایه نشود، آن گاه طبیعی است که افرادی با اهداف و دیدگاه‌های انحرافی اقدام به تألیف و انتشار کتابهایی کنند که اذهان نسل آینده را دچار انحراف نمایند. ملتی که گذشته خود، دلایل حوادث، واقعیتها، ریشه و علل آنها را نداند، به یقین نقاط قوت و ضعف خود را نیز نمی‌داند و نمی‌تواند خط مشی مناسبی برای حرکت خود داشته باشد. بخشی از آنچه در سالهای پس از پیروزی انقلاب اسلامی روی داده، ناشی از ضعف اطلاعات و نداشتن تحلیل واقع بینانه نسبت به گروهها و جریانهای فکری و سیاسی و روابط خارجی باعث سوءاستفاده و خسارتهای سنگین برای کشور شد. از سالهای اخیر، اگر چه تا حدودی با تاخیر تلاشهایی برای تألیف و تدوین کتابها و نشریاتی در خصوص تاریخ معاصر صورت گرفته است، که در صورت تداوم، آثار مطلوبی را به دنبال خواهد داشت، نوشته حاضر می‌خواهد تا گوشه‌ای از تحولات تاریخ معاصر ایران را به شکلی در اسناد ساواک ارائه نماید:

و اما چند نکته؛

۱- اسناد جلد اول این کتاب مربوط به سالهای ۱۳۴۸-۱۳۳۲ است که به صورت چپ‌نویس

تاریخی منظم شده‌اند.

۲- در تدوین این مجموعه بنای حذف سندی نبوده است مگر در این موارد:

الف - سندهای تکراری

ب - اسنادی که بصورت دست نویس و تایپ شده وجود دارند که از این بین سندهای تایپ شده انتخاب شده است.

ج - اسنادی که در برگیرنده خلاصه‌ای از گزارشهای ارسالی قبلی بودند، به دلیل تکراری بودن و درج اخبار خلاصه در صورتی که هیچ نکته جدیدی ولو در دست نویس های حاشیه اسناد نداشته‌اند، حذف شده‌اند.

د - در میان سندهایی که محتوای تکراری داشته‌اند، اولویت به سندی داده شده است که حجم بیشتری از جزئیات موضوع را در خود داشته است.

ه - سندهای ناقص که معمولاً شامل اسناد چند برگه‌ای بوده و صفحات پسین یا پیشین آن یافت نشده مورد استفاده قرار نگرفته‌اند.

۳- حروفچینی سندها مطابق نگارش اصل آنها بوده است و هیچ تغییری در ادبیات آنها داده نشده است فقط در مواردی که کلمه، تعبیر، تاریخ و یا مضمون سندی اشتباه بوده در پاورقی تذکر داده شده و یا اغلاط نوشتاری در [ ] آورده شده است.

۴- در مورد اعلام، وقایع و یا محتوای هر سند در صورتی که اطلاعات و توضیحاتی موجود بوده است، به صورت پانویس درج گردیده است. و معمولاً منابع و مأخذ پانویسها ذکر شده و نظرها و تحلیل های مستفاد از آنها الزاماً نظر ناشر محسوب نمی‌شود.

۵- در بیشتر گزارشهای ساواک، نظریه‌هایی در ذیل سند ارایه شده که از نظر دهنده با کلمات رمز یاد شده است و اسامی امضاها مندرج در برابر آنها نیز بصورت رمز و مستعار می‌باشند. کلمات رمز به کار گرفته شده در ابتدای نظریه‌ها که در همه اسناد بصورت ثابت تکرار شده‌اند، معمولاً اسامی روزهای هفته است و منظور از آنها به شرح ذیل است:

نظریه شنبه: نظریه منبع نفوذی ساواک (گزارشگر) است که از طریق مشاهده مستقیم یا از راههای دیگر کسب خبر نموده و ارایه شده است.

نظریه یکشنبه: نظریه رهبر عملیات است که پس از گزارش منبع نفوذی آن را تأیید یا تحلیل می‌کند. رهبر عملیات مسوولیت مستقیم کنترل منبع و هدایت وی را به عهده دارد.

نظریه دوشنبه: نظریه رئیس دایره عملیات است.

نظریه سه شنبه: نظریه امنیت داخلی است و در اداره کل، رئیس بخش است.

نظریه چهارشنبه: نظریه رئیس سازمان اطلاعات و امنیت منطقه و در اداره کل، رئیس اداره است.

۶- از حروف چینی سربرگ‌سندها خودداری و صرفاً به ذکر مقصد مبدأ، تاریخ، شماره و موضوع آن اکتفا شده است. همچنین نوع طبقه‌بندی‌سندها (محرمانه، خیلی محرمانه، سری) نیز نیامده است. علت آن امر آمدن اصل اسناد در صفحات مورد نظر بوده است. بطوری که با مراجعه به خود سربرگ‌سندها اطلاعات مورد نیاز قابل دسترسی است.

۷- در سربرگ‌سندها برخی علائم یا رموز آمده است. از جمله آنها مبدأ و یا مقصد نامه‌ها و گزارشهاست که منظور از آن رمزها به این شرح است:

۱) (ساواک گیلان)، ۲) (ساواک مازندران)، ۳) (ساواک آذربایجان شرقی)، ۴) (ساواک آذربایجان غربی)، ۵) (ساواک کرمانشاه)، ۶) (ساواک خوزستان)، ۷) (ساواک فارس)، ۸) (ساواک کرمان)، ۹) (ساواک خراسان)، ۱۰) (ساواک اصفهان)، ۱۱) (ساواک سیستان و بلوچستان)، ۱۲) (ساواک کردستان)، ۱۳) (ساواک همدان)، ۱۴) (ساواک سمنان)، ۱۵) (ساواک لرستان)، ۱۶) (ساواک بوشهر)، ۱۷) (ساواک هرمزگان)، ۱۸) (ساواک کهگیلویه و بویراحمد)، ۱۹) (ساواک چهارمحال و بختیاری)، ۲۰) (ساواک تهران)، ۲۱) (ساواک قم)، ۲۲) (ساواک اراک)، ۲۳) (ساواک قزوین)، ۲۴) (ساواک ایلام)، ۲۵) (ساواک زنجان)، ۲۶) (ساواک یزد)، بوده‌اند.

۸- همچنین مبدأ یا مقصد نامه‌ها و گزارشهای مربوط به اداره کل سوم ساواک (امنیت داخلی) به اعداد رمز عنوان شده است.

اداره کل سوم از هفت بخش تشکیل می‌شد که عبارت بودند از: (۱) مدیریت اداره کل سوم، (۲) اداره یکم عملیات و بررسی، (۳) اداره دوم عملیات و بررسی، (۴) اداره سوم کل سوم، (۵) اداره چهارم کل سوم، (۶) اداره پنجم کل سوم، (۷) اداره ششم کل سوم. اجزای اداره یکم عملیات و بررسی شامل: ۳۱۰ (دفتر اداره یکم عملیات و بررسی)، ۳۱۱ (بخش احزاب و دستجات کمونیستی)، ۳۱۲ (بخش احزاب و دستجات سیاسی و مذهبی افراطی)، ۳۱۳ (بخش هدفهای تازه و فعالیتهای مربوط به عرب‌زبانان ناراحت و بلوچهای حاد ایرانی)، ۳۱۴ (اکراد)، ۳۱۵ (فعالیهای خارجی)، ۳۱۶ (روحانیون و مقامات مذهبی) بوده است. اجزای اداره دوم عملیات و بررسی شامل:

۳۲۰ (دفتر اداره دوم عملیات و بررسی)، ۳۲۱ (بخش دانشگاه تهران)، ۳۲۲ (بخش دانشگاهها و مراکز عالی آموزش تهران)، ۳۲۳ (بخش دانشگاهها و مراکز عالی آموزشی استانها و شهرستانها)، ۳۲۴ (بخش آموزش و پژوهش و مدارس در تهران و استانها و شهرستانها) بوده است.

اجزای اداره سوم کل سوم شامل: ۳۳۰ (دفتر اداره سوم کل سوم)، ۳۳۱ (بخش ممالک اسکانندیناوی و اروپای شرقی)، ۳۳۲ (بخش خاورمیانه و کشورهای عربی و ممالک قاره آسیا و

آفریقا) بوده است.

اجزای اداره چهارم کل سوم شامل: ۳۴۰ (دفتر اداره چهارم کل سوم)، ۳۴۱ (بخش احزاب و دستجات راست، انجمنها و اتحادیه های دولتی و خصوصی)، ۳۴۲ (بخش وزارتخانه ها و ادارات و سازمانهای دولتی)، ۳۴۳ (بخش کارگری)، ۳۴۴ (بخش اصناف و بازرگانان)، ۳۴۵ (بخش جراید سینما و تلویزیون)، ۳۴۸ (بخش نارضایتی های عمومی)، ۳۴۹ (بخش روابط عمومی) بوده است

اجزای اداره پنجم کل سوم شامل: ۳۵۰ (دفتر اداره پنجم کل سوم)، ۳۵۱ (بخش دکترین و آموزش سازمان و وظایف رهبران عملیات امنیت داخلی)، ۳۵۲ (بخش سانسور و کنترل مکاتبات)، ۳۵۳ (بخش منابع و مأموران و گروههای تعقیب و مراقبت) بوده است.

اجزای اداره ششم کل سوم شامل: ۳۶۰ (دفتر اداره ششم کل سوم)، ۳۶۱ (بخش فیش) ۳۶۲ (بخش بایگانی)، ۳۶۳ (بخش بررسی و تجزیه) بوده است.

۹- در پایان صفحات اسناد، فهرست اعلام، شامل اشخاص، اماکن، کتب و مطبوعات، احزاب و گروهها، فرق و ادیان و مکاتبات قرار داده شده است. این فهرست در بردارنده اعلام متن سندها و پانوشتهای مندرج در ذیل آنهاست.

مرکز بررسی اسناد تاریخی وزارت اطلاعات امیدوار است با ورود این حجم از اطلاعات به حوزه تاریخ معاصر ایران، راه پژوهشهای تازه درباره انقلاب اسلامی هموارتر گردد.

مرکز بررسی اسناد تاریخی وزارت اطلاعات

پاییز ۱۳۷۸

بخش اول

زندگینامه

مقدمه:

بعد از کودتای ۱۲۹۹ تاریخ ایران وارد مرحله دیگری از حیات خود شد. دوره‌ای که هر روزش نمایانگر دخالت‌های ابرقدرتها در امور سیاسی، اقتصادی و فرهنگی ما بوده است. قدرتهای جهانی به وسیله عوامل داخلی خود در امور رهبری اداره مملکت سیاستهای غرض آلود خود را به نوعی اعمال می‌کردند و هر روز نقشه‌ای تازه برای مردم و سرزمین ما کشیدند. دولت‌های سرسپرده به مطامع غرب، در طول تاریخ معاصر عامل اجرایی این سیاستهای استعمارگرانه بودند.

مجموعه حاضر مروری است بر زندگی سیاستهای علی امینی یکی از چهره‌های معروف وابسته به قدرتهای استعماری در ایران می‌باشد. وی از ابتدای شروع زندگی سیاسی خود تلاشش در راستای سمت و سو دادن ایران به طرف آمریکا و انگلیس بوده است. علی امینی چنانچه در احوالش خواهید خواند، ریشه در خاندان قاجار دارد و در مقاطع حساس تاریخ معاصر ایران به کمک سیاستهای خارجی شتافته است شاید بتوان گفت که پس از سید ضیاءالدین طباطبایی دومین نخست وزیر دست نشانده و قسم خورده غرب در ایران بوده است. او پس از عبور از مراحل گوناگون سیاست، و گذشتن از مشاغل وزارت به نخست‌وزیری برگزیده شد و در همین مدت نسبتاً کوتاه صدارت با نطق‌های آتشین بگیر و ببند‌های بی سابقه عده‌ای از رجال سیاسی، اداری و نظامی جنجال‌های فراوان و پرسر و صدایی برانگیخت و همین کارهای فوق العاده‌اش خوراک، برای مطبوعات داخلی و سوزدهای مهمی را برای جراید و مجلات خارجی فراهم آورد. به موازات همین کارها در دوره نخست وزیری امینی حوادث مختلفی هم بروز کرد و قضیه نفت کشور ما پس از یک دوران متلاطم و پرجوش که در راه آن

خونها ریخته شد و مردان سرشناس و برجسته‌ای سرشان بر باد رفت، و آرد آخرین مرحله از حیات خویش گردید و «کنسر سیوم نفت ایران» سرانجام از دید بیگانگان که چشم طمع به این ماده عفن ولی بسیار عظیم و سرنوشت ساز دوخته بودند، چاره‌گر مرهم نهادن به زخم عمیق میدانهای نفتی ایران گردید. به عبارت دیگر این منبع عظیم را که پس از مبارزاتی گران و نهضتی پر دامنه و فداشدن هزاران هموطن غیور ما به دست صاحبانش باز گردانده شده بود، بطور مسالمت آمیز میان کارتل های نفتخوار و پراشتها تقسیم گردیده و بار دیگر چنگالهای به خون آغشته بزرگ کمپانی داران بر گلوی ملت ایران خلیده شد.

امینی در دوران صدارتش به خوبی از انجام مأموریتی که به او محول کرده بودند برآمد. در آغاز شروع به کار، اقتصاد ایران را ورشکسته و خزانه را تهی اعلام کرد و از ملت ایران خواست که کمربندها را سفت ببندند و در تاریخ به نخست وزیر کمربندی معروف شد. کمی بعد از یک سال از صدارتش احساس کرد مشتش باز و اسرار مأموریتش از آمریکا فاش گشته، بلافاصله از مقام خود استعفا کرد و مدتی به مسافرت خارج از کشور رفت و...

اکنون ماجرا را از زندگی شروع می‌کنیم:

نظری بر زندگی علی امینی:

در کتاب زندگینامه رجال و مشاهیر ایران درباره محسن الدوله پدر دکتر امینی چنین نوشته شده است:

محسن الدوله فرزند میرزا علیخان امین الدوله صدر اعظم قاجار می‌باشد که پدرش در تربیت او بسیار کوشید و حتی معلمی از فرانسه برای تعلیم او استخدام کرد ولی تمام تلاش او برای فرزند بی‌نتیجه ماند. بدو دختر مشیرالدوله را برای او گرفت ولی پس از چندی محسن خان او را طلاق داد و فخرالدوله دختر مظفرالدین شاه را گرفت و چون پدرش صدر اعظم ایران بود، چند شغل به او سپرده شد. در زمان ریاست او بر ضرابخانه در ضرب سکه‌ها تقلب شد که عده‌ای عزل پدرش را از صدر اعظمی به خاطر این کار می‌دانند. رفتار محسن خان با مردم هم خیلی بد بود. از عجیب ترین کارهای او این است که وقتی محمد علیشاه مجلس را به توپ بست و چند تن از آزادیخواهان و سران مشروطه از قبیل آیت الله طباطبایی و آیت الله بهبهانی و ممتاز الدوله و امام جمعه خوبی و حاج میرزا ابراهیم تبریزی و مستشارالدوله و حکیم الملک که در مجلس حضور داشتند، به پارک امین‌الدوله پناه می‌برند محسن خان با قلقی قزاقها را به پارک دعوت کرد و پس از درگیری مختصری که منجر به شهادت حاج میرزا ابراهیم تبریزی شد، همه آنها دستگیر و به باغشاه منتقل شدند. به همین علت وقتی محمد علیشاه شکست خورد و آزادیخواهان موفق شدند، امین‌الدوله بیرق روسیه را بر بالای پارک امین‌الدوله به اهتزاز درآورد

که جان سالم به در برد. وقتی هم درباره لشت نشاء با مالکان آن حدود اختلاف پیدا کرد، آن را به روسها اجاره می داد و با جنگلیها درافتاد که توسط مجاهدین جنگلی طالش دستگیر شده و پس از پرداخت هفتاد هزار تومان جریمه مرخص گردید. بعد از استقرار حکومت جنگلیها در شمال، املاک او و سپهسالار تنکابنی مصادره گردید. بعد از کودتای ۱۲۹۹ دستور بازگشت امین الدوله نیز داده شد که به حرم حضرت معصومه (س) در قم رفته متحصن گردید و با کمک همسرش فخرالدوله که عمه احمد شاه بود، از او رفع خطر شد و به تهران بازگشت. از این پس امین الدوله از هرگونه فعالیتی دست برداشت و کلیه اختیارات زندگی و ثروت خود را در اختیار همسرش فخرالدوله گذاشت. اشرف المملوک (فخرالدوله) دختر مظفرالدین شاه و سرور السلطنه بود که در تبریز تولد یافت. وی در جوانی نامزد پسر خاله اش دکتر محمد مصدق بود ولی علیخان امین الدوله صدر اعظم وقت پیشدستی کرد و او را برای پسر خود (محسن خان) گرفت. زیرا وصلت با دختر شاه را برای حفظ موقعیت سیاسی خود لازم می دانست. فخرالدوله زنی باهوش و زرنگ بود که توانست ثروت فراوان امین الدوله را حفظ کند. روی هم رفته اقتدار زن سالاری در خانواده امین الدوله آشکار بود و با وجودی که رضاشاه برادرزاده او - احمدشاه - را از سلطنت، خلع کرده بود، روابط نزدیکی با رضاشاه داشت که حتی می گویند رضاشاه گفته است که «قاجار به یک مرد و یک نیمه مرد داشت، مردش فخرالدوله و نیمه مردش آقا محمدخان قاجار بود. فرزندان محسن خان امین الدوله عبارتند از: حسین - غلام - محمد - محمود (سرتیپ بازنشسته) - دکتر علی - احمد - ابوالقاسم - معصومه (همسر دکتر شرف نفیسی) - رضا. خیلی افراد را می شناسیم که به (پدر) خود افتخار می کنند ولی دکتر امینی از افرادی بود که به مادر خود (فخرالدوله) افتخار می کرد. مخالفان امینی می گفتند او خواهر زاده محمد علی شاه است که مجلس را به توپ بست و آزادپخواهان را در باغشاه اعدام کرد ولی طرفدارانش می گفتند دکتر امینی نوه مظفرالدین شاه است که فرمان مشروطیت را امضاء کرده است.

علی امینی در سال ۱۲۸۴ شمسی در تهران به دنیا آمده مادرش خانم فخرالدوله دختر مظفرالدین شاه و پدرش محسن خان امین الملک بود. امینی در سال ۱۲۹۰ به دبستان رشديه رفت تحصیلات متوسطه اش را در دبیرستان دارالفنون تهران به پایان رسانده و برای تحصیلات عالی در سال ۱۳۰۵ رهسپار پاریس شد. او در رشته حقوق و اقتصاد درس خواند و در سال ۱۳۱۰ دکترای خود را در علم اقتصاد از دانشگاه پاریس گرفت و دو ماه بعد از مراجعت به ایران، به استخدام دادگستری درآمد و مورد توجه داور وزیر وقت دادگستری قرار گرفت و سپس به وزارت دارایی رفت و داور او را به ریاست کل گمرک منصوب کرد تا اینکه به مدیر کل وزارت دارایی و سپس به معاونت وزارت دارایی انتخاب شد. او در سال ۱۳۱۲ با قبول وثوق، دختر

و ثوق الدوله (برادر احمد قوام) ازدواج کرد. حاصل این ازدواج یک پسر به نام ایرج است که بعدها سفیر شد.

امینی پس از سال ۱۳۲۰

با سقوط دیکتاتوری رضاشاه، احمد قوام در سال ۱۳۲۱ به نخست وزیری رسید و امینی ۳۷ ساله داماد برادر خود (و ثوق الدوله) را به معاونت خود برگزید. در این سالها همسر امینی نیز نقش منشی عمومی (قوام) را ایفا می کرد. امینی در کتاب خاطراتش گفته است:

قوام السلطنه در نخست وزیری پس از شهریور ۱۳۲۰، خود از من خواست که پست وزارت را قبول کنم اما من خواستم که معاون نخست وزیر باشم و این تجربه را بیندازم. معاون نخست وزیر شدم. البته مراحل مختلف اداری را تا پست معاونت وزارت پیش از آن و بدون حضور قوام السلطنه در زندگی سیاسی خود طی کرده بودم.

جنگ بود و حضور قوای متفقین در ایران و قحطی و اوج قدرت حزب توده که هر روز در تهران و شهرستانها و مدارس و دانشگاهها و کارخانه ها حوادثی می آفرید. محمدرضا شاه جوان بود و قدرتی نداشت و اعمال قدرت نمی کرد. به همین مناسبت محبوبیت فراوانی داشت. قوام سپس وی را در رأس هیأت اقتصادی ایران به آمریکا فرستاد. اولین تماس مستقیم امینی با آمریکاییها که زمینه ترقیات بعدی وی را فراهم ساخت، در همین سفر برقرار گردید. امینی از همان زمان مورد توجه خاص دیپلماسی آمریکا قرار داشت و در کنار چهره هایی چون دکتر حسن ارسنجانی (مسئول روزنامه چیگرای داریا) به عنوان یک مهره وابسته به سفارت آمریکا شهرت یافت.

در سال ۱۳۲۵ هـ ش که قوام مجدداً به مقام نخست وزیری رسید، علی امینی را به سمت دبیر کلی شورای عالی اقتصاد و ریاست هیات مدیره بانک صنعت و معدن انتخاب کرد. او دوره چهاردهم مجلس داوطلب نمایندگی مجلس شد اما چون دولت وقت نظر مساعد نداشت، نامش از صندوق بیرون نیامد اما در دوره پانزدهم به عنوان وکیل پایه اول تهران به مجلس شورای ملی راه یافت.

علی امینی در سال ۱۳۲۹ برای اولین بار در کابینه منصور به سمت وزیر اقتصاد ملی معرفی شد او در کابینه رزم آرا و علا شرکت نداشت ولی در سال ۱۳۳۰ در کابینه اول مصدق مجدداً به وزارت اقتصاد ملی انتخاب شد اما دوران وزارت او هشت ماه بیشتر طول نکشید. بعد از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ هـ ش علی امینی در کابینه سپهبد زاهدی به سمت وزیر دارایی انتخاب شد و کار اصلی او حل کردن مساله نفت بود. دکتر امینی این کار را آن طور که دلخواه آمریکاییها

بود، به ثمر رساند و کنسرسیوم جدید نفت ایران با اختصاص چهل درصد سهام به کمپانیهای آمریکایی تشکیل گردید. او تا استعفای سپهبد زاهدی پست وزارت دارایی را در کابینه او حفظ کرد و در کابینه حسین علاء در سال ۱۳۲۴ امینی را به وزارت دادگستری معرفی کرد. هفت ماه در این پست بود تا اینکه در دی ماه ۱۳۲۴ به سمت سفیر کبیر ایران در آمریکا تعیین شد. در این دوران، امپریالیسم جوان آمریکا که راه نفوذ خود را در ایران می جست، به ایجاد پیوندهایی با برخی «رجال» ایران دست زد. از همان زمان چهره هایی بودند که به آمریکا وابستگیهایی داشتند و نامشان به عنوان نسل ارشد «رجال یا نکوفیل» در تاریخ ایران به ثبت رسیده، که از میان آنها می توان به احمد قوام، حسین علاء، مهذب الدوله کاظمی (باقر کاظمی وزیر خارجه بعدی در دولت مصدق) و ... اشاره کرد. علی امینی را باید از دست پروردگان این نسل دانست.

امینی و انعقاد قرارداد کنسرسیوم:

با سقوط دولت دکتر مصدق و روی کار آمدن سرلشگر فضل الله زاهدی و بروز بحرانهای اقتصادی بر اثر فشارهای اقتصادی ناشی از قطع جریان نفت و فشارهای سیاسی بین المللی، دولت ایران در صدد برآمد تا زمینه های لازم و مناسب را برای استقرار روابط مجدد با انگلستان فراهم آورده و برای حل معضل نفت چاره ای بیندیشد.

زاهدی در شهریور ۱۳۳۲ به تشریح اوضاع وخیم اقتصادی ایران پرداخت و اعلام داشت که دولت دکتر مصدق علاوه بر آنکه بیش از دویست میلیون دلار برای ایران قرض به جا گذاشته، مبلغ پنجاه میلیون دلار ارز ذخایر پشتوانه اسکناس را نیز مصرف کرده است و تنها راه نجات اقتصاد ورشکسته ایران را در تولید نفت و عایدات آن باید جست. دولت های انگلیس و آمریکا نیز که هم از بابت جریان های سیاسی ایران و هم از بابت وضع بحرانی اقتصاد ایران شدیداً نگران بودند، در پی یافتن راه حل رضایت بخشی برآمدند تا علاوه بر حل مساله جریان آنتونی ایدن وزیر امور خارجه انگلستان در سال ۱۳۳۲ در مجلس عوام آن کشور اظهار امیدواری کرد که با روی کار آمدن دولت جدید در ایران، فصل جدیدی در تاریخ روابط دو کشور گشوده شود. ولی آمادگی دولت انگلیس را برای برقراری روابط مجدد و حل مساله نفت اعلام داشت و اضافه کرد که در این راه دولت آمریکا نیز با دولت انگلیس همراهی خواهد کرد. ملکه الیزابت نیز در مراسم افتتاح پارلمان انگلستان اظهار امیدواری کرد که روابط ایران و انگلستان از نو تجدید شود. سرانجام نتایج مذاکرات نمایندگان ایران و انگلیس با وساطت دولت سوئیس در سال ۱۳۳۲ به نتیجه رسید و بیانیه رسمی و مشترک ایران و انگلستان، حاکی از برقراری مجدد روابط دو کشور بود.

سیاست و عملکرد دکتر مصدق حمایت و کمک آمریکا را در پی داشت و این حمایت،

سبب فعال تر شدن حزب توده در ایران گردید و در نتیجه القا و انتقال این تفکر به آمریکاییها را بر این اندیشه واداشت که خطر سقوط ایران به دامان کمونیزم وجود دارد، این طرز تفکر و برداشت سیاسی از مسأله ایران، دولت امریکا را از نقش یک واسطه و میانجی و در عین حال طالب منافع نفتی در ایران خارج ساخته و آن را تبدیل به یک رقیب نفتی برای انگلستان و مدافع ایران برای رهایی از چنگال کمونیزم کرد. پس از سقوط مصدق و پیش از تجدید روابط سیاسی ایران و انگلستان آمریکاییها برای بهره برداری از وضعیت پیش آمده «هربرت هوور» مشاور عالی رتبه نفتی و «جان فاستردالس» وزیر امور خارجه آمریکا را روانه ایران ساختند. هوور با مهارت مذاکرات مربوط به موضوع نفت را با کمک سفیر آمریکا در ایران با دولت زاهدی به سوی تشکیل یک کنسرسیوم بین المللی که کمپانی های نفتی آمریکا در آن نقش عمده ای داشتند؛ را رهبری کرد. کنسرسیوم بین المللی نفت مرکب از پنج شرکت آمریکایی استاندارد نیوجرسی، استاندارد کالیفرنیا سوکونی و اکیوم، گلف و شرکت نفت تگزاس با چهل درصد سهام (هریک هشت درصد سهام) و شرکت نفت بریتانیا به تنهایی با چهل درصد سهام، شرکت هلندی رویال داچ شل با چهارده درصد سهام و شرکت نفت فرانسه با شش درصد سهام بوده دولت آمریکا در یک اقدام بی سابقه، توسط دادستان کل آمریکا و موافقت شورای امنیت ملی آن کشور به کمپانیهای امریکایی شرکت کننده در کنسرسیوم در مقابل قانون ضد تراس است آن کشور مصونیت قانونی اعطا کرد تا آن کمپانیها بتوانند با دست باز در ایران وارد عمل شوند. کنسرسیوم نفت پس از کسب موافقت دولت ایران در اصل مسأله که ظاهراً عدم شرکت کمپانی نفت انگلیس و ایران بود، نمایندگان خود را برای عقد قرارداد با ایران اعزام داشت. پس از انجام مذاکراتی طولانی و پیچیده، قراردادی بین دولت ایران و کنسرسیوم بین المللی نفت تنظیم گردید که در سال ۱۳۳۳ به امضای دکتر علی امینی وزیر دارایی ایران و «هوارد پیچ» معاون ریاست هیات مدیره شرکت استاندارد نیوجرسی و نماینده کنسرسیوم رسید. مدت قرارداد چهل سال، یک دوره ۲۵ ساله با حق تمدید در سه دوره پنج ساله بود. قرارداد کنسرسیوم در سه موضوع اساسی که مورد اختلاف بین ایران و کمپانی نفت انگلیس و ایران هم بود، یعنی اعمال حاکمیت بر منابع ملی، مدت قرارداد و تسهیم منافع با اصل ملی شدن صنعت نفت مغایرت داشت. با انعقاد قرارداد کنسرسیوم هدف اساسی ملت ایران که حاکمیت ملی بر منابع ملی خود بود، حاصل نگردید و طبیعتاً دیگر اهداف نیز به تحقق نپیوستند. قرارداد ۱۳۳۳ کنسرسیوم طبیعتاً کوششی بود در راه تلفیق اصولی که کمپانیها از آن دفاع می کردند، با اصولی که ایران در نتیجه ملی شدن نفت، خود را ملزم به رعایت آنها می دانست. تنها آن روز ایران در موقعیتی بسیار ضعیف قرار گرفته بود و برعکس، کمپانیها در اوج قدرت خود بودند. این بود که در مقام سازش بین اصول مورد نظر دو طرف، کفه ترازو طبعاً به نفع طرف قوی تر چربید و شرکت ملی نفت

ایران در برابر کنسرسیوم به صورت مالک و صاحبکاری درآمد که حقوق و اختیارات خود را به مباشر و کارگزار خود تفویض کرد. در زندگی نامه سیاسی علی امینی، آلوده‌ترین برگی که او را برای همیشه بدنام ساخت و مهر وابستگی به غرب را بر پیشانی‌اش حک نمود، نقش وی در انعقاد قرارداد نفت با کنسرسیوم است. شاید بتوان گفت که اگر این بدنامی وجود نداشت، امینی بعدها، در دهه ۱۳۴۰، می‌توانست بازیگر موفق‌تری از آب درآمد، اگر چه با دارا بودن روحیه اشرافیت و وابستگی به غرب امینی این موفقیت برای وی دوام و قوامی نداشت. با توضیحات فوق، روشن می‌شود که در سال ۱۳۳۳ یک جنگ واقعی میان نفت خواران بین‌المللی در جریان بوده و طبعاً این جنگ در ایران نیز پژواک داشته است. در این میان آمریکا ظاهراً بیشترین نفوذ را در کابینه زاهدی داشت و علاوه بر شخص زاهدی، که علی رغم پیشینه «انگلیسی» اش اکنون به شدت توسط آمریکاییها تطمیع شده بود، از مهره کارآمدی نیز در راس وزارت دارایی برخوردار بود. انگلیسیها هر چند از نفوذ گسترده‌ای در میان دولتمردان پهلوی برخوردار بودند، مع هذا شرکت‌های آمریکایی به کمک زاهدی و امینی، کارشناسانی چون فواد روحانی، موفق شدند منافع خود را در حد توان تامین کنند. در تاریخ ۲۹ شهریور ماه ۱۳۳۳ در جو رعب آمیز اعدام و شکنجه که توسط «فرمانداری نظامی تهران» به ریاست تیمور بختیار پدید شد، قرارداد نفت میان دکتر علی امینی و هوارد پیچ منعقد گردید و علی رغم مخالفت نیروهای اصیل ضد استعماری به رهبری آیت الله کاشانی، در ۲۹ مهر و ۶ آبان ۱۳۳۳ به تصویب مجلس رسید.

امینی آلترناتیو آمریکا:

تجربه تحولات چهار دهه اخیر در کشورهای تحت سلطه و بررسی تاریخچه عملیات سرویس‌های اطلاعاتی معظم جهان نشان می‌دهد که هم آمریکا و انگلیس و هم شوروی هیچ‌گاه در کشورهای تحت سلطه خویش محاسبات خود را بر یک عامل مبتنی نساخته و همواره کوشیده‌اند که علی رغم رژیم دست‌نشانده حاکم با ملحوظ داشتن احتمالات گوناگون، آلترناتیوهای گوناگونی را پرورش دهند. این مهره‌های موازی و جایگزین، توسط سرویس اطلاعاتی قدرت سلطه‌گر تقویت می‌شوند و زمینه‌های معینی برای رشد آنها فراهم گردد تا در شرایط ضروری بتوانند نقش مناسب را ایفا کنند. در صورت ترمذ مهره حاکم و یا از میان رفتن زمینه‌های اجتماعی حکومت او و یا عدم صلاحیت او در ادامه حکومت، قدرت سلطه‌گر مناسب‌ترین آلترناتیو را جایگزین می‌کند و یا از فشار این نیروهای موازی برای تعدیل و اصلاح مهره حاکم بهره می‌جوید. روشن است که در صورت سقوط رژیم وابسته و استقرار رژیمی مخالف با قدرت سلطه‌گر، این نیروهای موازی کارآیی خود را از دست نخواهند داد و می‌توانند به عنوان اهرم‌های فشار بر رژیم جدید، بتدریج مواضع قدرت سلطه‌گر را بازسازی کنند و یا

حتی در صورت وجود شرایط مناسب قدرت را به دست گیرند. پس از این توضیح ضروری، سرگذشت امینی را پی می‌گیریم: او در دوران تصدی سفارت ایران در آمریکا بیش از پیش به آمریکاییها نزدیک شد و با کندی که سناتور بود و شانس زیادی برای انتخاب شدن مقام ریاست جمهوری داشت، طرح دوستی ریخت، او در فروردین سال ۱۳۳۷ قبل از اتمام دوره ماموریت چهار ساله‌اش در آمریکا به تهران احضار شد. خروج امینی از ایران هر چند منظور شاه را تامین کرد و امینی را موقتاً از صحنه داخلی کشور دور نمود، ولی این حادثه به سود امینی تمام شد و او طی دوران سفارت خود در آمریکا موفق شد ارتباطات وسیعتر و عمیق تری را با محافل قدرتمند این کشور برقرار کند و حمایت کامل این محافل را به خود جلب نماید. گزارش ساواک در این زمینه حاکیست:

«در سال جاری اطلاعی درباره تماس دکتر علی امینی با رئیس اداره اطلاعات سفارت آمریکا به این اداره نرسیده ولی طبق سوابق موجود، وی در سال ۱۳۳۹ با وابسته مطبوعاتی سفارت کبرای مذکور در تهران تماس داشته و در یک مجلس پذیرایی در منزل خود اظهار کرده بود که هنگام سفیر کبیری خود در واشنگتن با کندی رئیس جمهور فقید آمریکا و همچنین با سفیر کبیر اسرائیل در آمریکا روابط نزدیک داشته است.» گزارش اداره کل هشتم ساواک - ۱۳۴۲/۱۱/۲۷

برای ما کاملاً روشن نیست که در سال ۱۳۳۵ در آمریکا بر امینی چه گذشت و نمی‌دانیم که علاوه بر کندی میزان ارتباطات او با عالی‌ترین محافل اطلاعاتی آمریکا در چه حد و چگونه بود ولی می‌دانیم که آلن دالس که در آن سال‌ها در رأس سازمان (سیا) قرار داشت، دارای سابقه آشنایی دیرین با امینی بود. قبلاً دیدیم که در نخستین سالهای پس از جنگ دوم جهانی، آلن دالس، «دایناسور» دنیای جاسوسی آمریکا که در این زمان وقت خود را در سفر مدام می‌گذراند و بعدها روشن شد که وسیع‌ترین شبکه‌های جاسوسی را در ماورای مرزهای آمریکا و به ویژه در اروپای شرقی سازمان می‌داده در ترکیب «هیات ماورأبهار» آمریکا وارد ایران شد و میهمان امینی بود. بنابراین، امینی با دالس آشنایی کامل داشت و بسیار قریب به ذهن است که در دوران سفارت خود با وی خلوت کرده باشد به احتمال قریب به یقین در همین دیدارها دالس تحلیل امینی را از ایران دریافت و تحت تاثیر ارزیابی‌های «آمریکایی پسند» او قرار گرفت و بدین سان بود که امینی در استراتژی منطقه‌ای «سیا» جایگاهی فراتر از گذشته جایگاهی ویژه یافت. در این جایگاه جدید، امینی مهره‌ای بود که می‌توانست نقش یک آکترناتیو جدی را در قبال رژیم موجود ایفا کند و یا حداقل به عنوان یک نیروی موازی اهرمی نیرومند برای فشار بر رژیم پهلوی باشد. در سال ۱۳۳۶، محمدرضا پهلوی در بدترین دوران روابط خود با آمریکا قرار گرفت. دولت منوچهر اقبال نمی‌توانست رضایت کامل سیاست آمریکا را جلب

کند. اقبال در محافل سیاسی به عنوان «غلام خانه زاد» شناخته می‌شد. در این جو آشفته اقبال می‌کوشید تا با بندبازی سیاسی میان سفارت های آمریکا و انگلیس در قدرت بماند ولی آمریکاییها به او با دید بی‌اعتمادی می‌نگریستند و او را یک مهره انگلیسی می‌شمردند. در مقابل، باید انگلیسی‌ها از اقبال حمایت می‌کردند، ولی شبکه متنفذ عوامل بریتانیا در ایران زیر نفوذ بلا معارض اسدالله علم قرار داشت که اقبال را مهم‌ترین رقیب خود می‌شناخت. لذاست که در دوران اقبال شاهد توطئه های گسترده‌ای علیه دولت او توسط باند علم هستیم. این توطئه ها عملاً دولت اقبال را فلج کرد و عوامل علم مستقیم و غیرمستقیم بی‌کفایتی اقبال را به سفارت های آمریکا و انگلیس القا می‌کردند. تفتین و تحریکات علی‌امینی در واشنگتن نیز، که در این زمان مغالزه گرمی را علم آغاز کرده بود، مسلماً در اثبات بی‌لیاقتی شاه و اقبال به مقامات «کاخ سفید» بی‌اثر نبود. در چنین شرایط، اقبال بسرعت به تغییر در کابینه خود دست می‌زد و مهره‌های متحجر و آنگلوفیل چون علی اصغر حکمت را با مهره‌هایی که به نظر او مطبوع آمریکاییها بودند، عوض می‌کرد. مع هذا علم حاضر به همکاری نبود و همین برای فلج کردن دولت اقبال کفایت می‌کرد. در چنین شرایطی سفر شاه به مسکو و بهبود نسبی روابط ایران و شوروی (۱۳۳۵ - ۱۳۳۶) که با وساطت و توصیه انگلیس ها صورت گرفت، باب طبع آمریکا نبود و خشم آنتی کمونیستهای حرفه‌ای چون جان فاستردالس، وزیر خارجه، و آلن دالس، رئیس سیا را برمی‌انگیخت. در این زمان، طرح جامع و گسترده‌ای برای تصرف قدرت در ایران توسط «سیا» در حال تکوین بود. در آن زمان ظاهراً هدف اصلی فشار سیاسی و اقتصادی آمریکا بر شاه، انتصاب علی‌امینی، به نخست وزیر بود. به سه سند ساواک، متعلق به مهرماه ۱۳۳۶، در این باره توجه شود. این اسناد بندبازیهای ماهرانه علم را نیز نشان می‌دهد:

[۱] «روز ۳۶/۷/۱۲ عده‌ای از اطرافیان دکتر امینی، سفیر ایران در آمریکا که در راس آنها محمودی - یکی از قضات دادگستری - قرار داشته، به منزل سید جعفر بهبهانی و اسدالله رشیدیان مراجعه و به نفع آقای دکتر امینی و زمامداری مشارالیه صحبت نموده‌اند محمودی می‌گفت:

«تیرگی روابط سیاسی بین ایران و آمریکا به درجه‌ای است که دولت فعلی قادر به رفع آن نخواهد بود و فقط دکتر امینی خواهد توانست روابط سیاسی بین ایران و آمریکا را به حالت دو سال قبل برگردانده و بدینی محافل سیاسی آمریکا را نسبت به دستگاه حاکمه ایران مرتفع سازد.»

[۲] دکتر شاهکار عضو مؤسس جمعیت آزادی و نماینده مجلس شورای ملی به یکی از دوستان خود اظهار داشته است: وضع آقای دکتر امینی سفیر کبیر ایران در آمریکا از نظر سیاسی فوق‌العاده رضایت بخش است و مشارالیه موفق به جلب دوستی و اعتماد کامل

آمریکایی ها شده و چون مقدمات ائتلاف جمعیت آزادی و حزب مردم نیز از هر جهت فراهم گردیده و به زودی این ائتلاف عملی خواهد شد، لذا بین کارگردانان حزب مردم (حزب اسدالله علم) و جمعیت آزادی توافق شده که دکتر امینی را نامزد نخست وزیری معرفی کنند و فقط منتظر موافقت شاهنشاه با زمامداری دکتر امینی می باشد. دکتر شاهکار افزود:

«با اینکه شاهنشاه با برکناری آقای دکتر اقبال موافقت فرموده اند، مع هذا چون افراد مورد رضایت شاهنشاه از جمله سهیلی، صدرالاشراف و انتظام به علت عدم تمایل شخصی و یا اشکالات در این مورد شانس ندارند، لذا دکتر امینی با پشتیبانی حزب مردم و عده زیادی از نمایندگان مجلس و اعضای جمعیت متولف آزادی به ریاست هیات دولت انتخاب خواهد شد و مقامات آمریکایی نیز رسماً اعلام داشته اند تا زمامداری شخص مورد اعتمادی از پرداخت هرگونه کمک مالی به ایران خودداری خواهند کرد و حتی شاهنشاه تقاضای تعویض آقای علاء وزیر دربار شاهنشاهی را نموده اند و ممکن است مجدداً آقای دکتر اقبال به وزارت دربار منصوب و آقای علاء به عنوان سفیر کبیر ایران در انگلستان معرفی شوند.»

[۳]... ناصرقلی فرهادپور مدیر روزنامه آسیای دمکرات و برادرش خسرو فرهادپور مدیرکل شهرداری به اتفاق چند نفر از فرهنگیان که با آنها جلسات مشترکی دارند... در محافل مختلف مخصوصاً بین فرهنگیان به نفع آقای دکتر امینی سفیر کبیر ایران در واشنگتن و نخست وزیری ایشان تبلیغات می نمایند....

در این زمان، سرویس اطلاعاتی بریتانیا (MI-6) برگ تکان دهنده ای را به زمین زد و «سیا» را حیرت زده ساخت. در اسفند ۱۳۳۶ پرده از توطئه کودتایی برداشته شد که در راس آن رئیس اداره دوم ستاد ارتش ایران قرار داشت. بازجویی های دستگیر شدگان جایگاه خاص امینی را در این طرح فاش ساخت و شاه را به شدت مدیون لندن نمود. برای محمدرضا پهلوی روشن شد که واشنگتن امینی را مهره ای همپراز او می داند و حتی او را به عنوان یک آلترناتیو به طور جدی برگزیده است. این اطلاع منشاء کینه عمیقی شد که شاه در طول زندگی خود از امینی به دل گرفت^۱

امینی و دولت اقبال:

در نیمه اسفند ۱۳۳۶، علی امینی در جمع گردانندگان شرکتهای نفتی آمریکا نطقی ایراد کرد. او در این نطق گفت که باید منابع غنی نفت ایران زیر نظر آمریکا به مصرف کمک به کشورهای کم درآمد خاورمیانه برسد! نطق امینی با استقبال شدید شرکت کنندگان در جلسه مواجه شد و در مطبوعات آمریکا بازتاب وسیع یافت و در مقابل از سوی انگلیسیها نوعی تهاجم شرکت های آمریکایی به مواضع انگلیسی ها تلقی گردید. وزارت خارجه ایران اعلام کرد که اظهارات سفیر کبیر ایران در آمریکا نظر شخصی او بوده و با مواضع دولت ایران انطباق ندارد. خود امینی بعدها مدعی شد که نطق او تحریف شده و وی چنین دیدگاهی را ابراز نداشته است. واقعیت هر چه بود بهترین بهانه برای شاه فراهم شد تا از آن برای حمله به امینی و احضار وی به تهران استفاده کند. این حملات در نشریات وابسته به علم آغاز شد و دکتر علیقلی اردلان، وزیر خارجه، امینی را از سمت خود برکنار نمود و به تهران احضار کرد. امینی که به کته قضایا و ارتباط آن با کشف طرح کودتا وقوف داشت، به تهران نیامد و به توصیه مقامات آمریکایی به مدت یک ماه در فرانسه اقامت گزید. در این فاصله مقامات آمریکایی با شاه مذاکره کردند و محمدرضا پهلوی مجبور به تمکین شد. به هر روی شاه ظاهراً با وساطت علم با امینی آشتی کرد و او را در تاریخ ۱۳/۲/۱۳۳۷ به حضور پذیرفت:

«ساعت ۱۰ صبح روز ۱۳/۲/۱۳۳۷، دکتر امینی سفیر کبیر سابق ایران در آمریکا به حضور شاهنشاه شرفیاب بوده و پس از عرض گزارشهای لازم مورد تفقد ملوکانه قرار گرفته و بطوری که بعد از ظهر دیروز در محافل سیاسی شایع بود، قرار است در تشریف فرمایی شاهنشاه به ژاپن و آمریکا دکتر امینی در التزام رکاب باشند. ضمناً از محارم آقای علم شنیده شده که ایشان برای دکتر امینی نزد شاهنشاه وساطت نموده و در تشریح خدمات گذشته مشارالیه و رفع سوء تفاهم ملوکانه نسبت به دکتر امینی فوق العاده موثر بوده است.»

(گزارش به ساواک - ۱۴/۲/۱۳۳۷)

در واقع این آشتی، تسلیم رسمی شاه در مقابل فشارهای آمریکا و تمکین موقت وی در برابر نقشی بود که آمریکا به امینی واگذارده بود. لذا باید این «آشتی» را سرآغاز جنگ گسترده ای ارزیابی کرد که آغاز می شد مبارزه در هر دو جبهه بشدت ادامه یافت و شاه در این میانه کوشید تا پذیرش تعهدات بیشتر در قبال امپریالیسم آمریکا و اعطای امتیازات بیشتر به آمریکا و انگلیس موقعیت خود را حفظ کند.

این مقطع که با توسعه امواج ضد امپریالیستی در منطقه و مداخله نظامی آمریکا در لبنان همزمان است، زمینه بین المللی مساعدی را برای صعود امینی به قدرت فراهم می ساخت و

بازیگران سیاسی ایران احساس می‌کردند که بادهای موافق از سوی واشنگتن می‌وزد، دیدگاه فتح‌الله فرود، که بعدها به همراه اسدالله رشیدیان در رأس مخالفان امینی قرار گرفت. جالب توجه است: فتح‌الله فرود نماینده مجلس شورای ملی به دوستان خود اظهار داشته (که) برنامه سیاسی آمریکایی‌ها این است که آقای امینی عهده دار ریاست دولت در ایران شده فرود گفته: «ما هم از این سیاست جانبداری می‌کنیم و انجام این کار را به صلاح کشور می‌دانیم، زیرا تاکنون تبلیغات کشورهای عربی مردم را کاملاً تحت تأثیر قرار داده و باید تغییراتی در فرم کارهای دولتی داده شود تا این هیجانی که به علت تبلیغات رادیوهای خارجی در مردم ایجاد شده از بین برود و گرنه ممکن است شوروی‌ها از این هیجانات برای پیشرفت مقصود خود استفاده خطرناکی علیه مصالح ایران بنماید.

(گزارش به ساواک - ۱۳۳۷/۵/۲۵)

در نیمه دوم سال ۱۳۳۷ تغییر دولت اقبال و انتصاب امینی به نخست‌وزیری در «محافل سیاسی» قطعی به نظر می‌رسید. یکی از دوستان نزدیک دکتر علی امینی اظهار داشته است: «مشارالیه قبل از مراجعت به ایران مقدمات زمامداری خود را از نظر سیاست خارجی فراهم نموده و از قول دکتر علی امینی افزوده است: سیاستهای غرب با زمامداری وی موافق ولی شخص اعلی حضرت همایون شاهنشاه با این امر موافق نیستند و شخصاً به سفیر کبیر آمریکا گوشزد فرموده‌اند که دکتر امینی قابل اعتماد معظم له نیستند... این شخص از قول دکتر امینی اظهار داشته است: آقای علاء وزیر دربار شاهنشاهی پیش از هر فرد دیگری با زمامداری مشارالیه مخالفت می‌ورزد و با آنکه ظاهراً با دکتر ابراز دوستی و صمیمیت می‌کند، مع هذا نزد شاهنشاه و مقامات دیگر از ایشان بدگویی می‌نماید و روی همین اصل فعلاً حداکثر کوشش مشارالیه تهیه زمینه برکناری آقای علاء از وزارت دربار شاهنشاهی است دکتر علی امینی به دوستان خود اظهار داشته است: سرانجام شاهنشاه با تعویض دولت آقای اقبال موافقت خواهند کرد زیرا نامبرده دیگر ارزش اولیه خود را در محافل داخلی و خارجی از دست داده و طبقات مختلف لوایح تقدیمی دولت دکتر اقبال را به دیده تمسخر می‌نگرند و یاس و بدبینی مجدداً بین مردم افزایش یافته است و حتی این موضوع از طرف اداره اطلاعات کشور آمریکا (سیا) نیز به عرض شاهنشاه رسیده و از ادامه روش فعلی در ایران که روز به روز بر بدبینی و تجری مردم و آمادگی آنها برای هرگونه انقلاب کمونیستی (!) می‌افزاید، اعلام نگرانی گردیده است....

(گزارش به ساواک - ۱۳۳۷/۹/۲۰)

ولی در این میان یک عامل اساسی وجود داشت که در سند قبل امینی به آن اشاره کرده است

و آن مخالفت جدی شاه با برکناری دولت «غلام خانه زاد» اقبال و سپردن امور به امینی که طبعاً سبب محدود شدن اقتدار شاه می‌شد، بود. در نتیجه این عدم تمایل و تحرکات شاه بود که در آذر ۱۳۳۷، او موفق شد موافقت آمریکاییها و انگلیسیها را برای ادامه کار دولت اقبال، و در واقع حکومت مطلقه خود، فراهم سازد.

دو نفر از دوستان نزدیک آقای دکتر علی امینی اظهار داشتند:

با اینکه تا چند روز قبل تغییر حکومت آقای دکتر اقبال و زمامداری دکتر علی امینی از نظر محافظ داخلی و خارجی قطعی به نظر می‌رسید، لیکن آقای دکتر اقبال به کمک طرفداران سیاست انگلیس، مقامات آمریکایی را قانع نموده‌اند که شخصاً در ترمیم کابینه اقدام خواهند کرد....

(گزارش به ساواک - ۱۳۳۷/۹/۲۲)

علی رغم همه این تحریکات داخلی و خارجی، دولت منوچهر اقبال تا شهریور ۱۳۳۹ در قدرت بود. بقای نسبتاً طولانی این دولت (۳/۵ سال) به رغم توطئه‌های عظیمی که از سوی دو جناح اصلی علم و امینی با آن درگیر بود، علاقه شاه را به حفظ اقبال نشان می‌دهد و ثابت می‌کند که اقبال در تلاش عاجزانه و مذبحخانه خود برای مانور میان آمریکا و انگلستان بنده باز ماهری بوده‌است.

انتخابات دوره بیستم مجلس شورای ملی:

انتخابات دوره بیستم مجلس شورای ملی که مقدمات آن در آغاز چهارمین سال نخست وزیری دکتر اقبال فراهم شد، در تابستان سال ۱۳۳۹ هـ.ش برگزار گردید و سرآغاز روند سقوط دولت او بود. شاه در اجرای نظر امریکاییان که می‌خواستند یک ظاهر دمکراتیک به حکومت ایران بدهند، به تشکیل دو حزب ملیون به رهبری دکتر اقبال و حزب مردم به رهبری علم مبادرت نمود و قرار بود که این دو حزب در انتخابات دوره بیستم در مقابل هم قرار گیرند ولی با فضای به ظاهر آزادی که در آستانه انتخابات به وجود آمده بود یک گروه مستقل به رهبری سید جعفر بهبهانی و دکتر امینی و بقایای جبهه ملی نیز که تجدید حیات کرده بودند، وارد میدان شدند دکتر اقبال که مزه حکومت به مذاقش خوش آمده بود و نمی‌خواست مسند نخست وزیری را رها کند، با مداخلات علنی در کار انتخابات با تهدید و فشار و جعل و تقلب علنی مسیر آزادانه انتخابات را تغییر داد. در همه جا پلیس و ارتش و عوامل دولت، مداخله کننده اصلی در انتخابات بودند و در نقاطی نیز به برخورد و کشتار انجامید و خشم مردم در حدی ظاهر گردید و در شهرهایی به تعطیلی بازار و کسب و کار و مراکز آموزشی انجامید. روز ۵ شهریور ماه ۱۳۳۹ به دنبال اعلام نتایج انتخابات در شهرستانهای حزب ملیون به رهبری دکتر

اقبال ۱۰۴ کرسی و حزب مردم به رهبری اسدالله علم ۲۵ کرسی از مجموع دوست کرسی را به دست آورده بود و انتخابات تهران بصورت مبارزه بین اقبال و امینی درآمد و علی امینی دکتر منوچهر اقبال را متهم کرد که با سهل انگاری در اداره امور مملکت نسبت به تمایلات و خواسته های شاه خیانت کرده است و نه فقط منفردین و اعضای جبهه ملی بلکه داوطلبان حزب مردم را نیز از امکان فعالیت و به دست آوردن چند کرسی نمایندگی در مجلس محروم کردند.

حتی در تهران نیز که برای حفظ ظاهر چند کرسی نمایندگی به داوطلبان غیردولتی اختصاص داده می شد، فقط داوطلبان حزب دولتی ملیون از صندوق بیرون آمدند.^۱ دولت اقبال بی اعتنا به اعتراض ملیون و دیگران نتیجه رأی گیری شهرستانها را اعلام کرد. فضاحت انتخابات تابستانی دوره بیستم بحدی بود که محمدرضا شاه نادرستی آن را اعتراف کرد وی در مصاحبه مطبوعاتی در کاخ سعدآباد در پاسخ به عباس مسعودی مدیر روزنامه اطلاعات درباره انتخابات گفت من از این انتخابات راضی نیستم و چون خود در مظان اتهام قرار گرفته بود، دستور متوقف کردن انتخابات را صادر کرد. روز ۵ شهریور ۱۳۳۹ به دنبال اعلام نتایج انتخابات تهران، شاه از دکتر اقبال خواست استعفا بکند و متعاقب کناره گیری وی از مقام نخست وزیری به نمایندگان منتخب دوره بیستم نیز تکلیف کرد که استعفا بکنند. شاه بلافاصله شریف امامی را احضار و مامور تشکیل کابینه کرد و دولت اقبال را به چهل ماه صدارت در شهریور ۱۳۳۹ هـ ش در واکنش بحران سیاسی کشور به ناچار او را کنار گذاشت و یکی از مهره های خود - جعفر شریف امامی - را به نخست وزیری منصوب کرد و این در نتیجه نبوغ علم طی سالهای ۱۳۳۶ تا ۱۳۳۹ هـ ش بود که موفق شد با دسیسه چینی ماهرانه رقیب دیرین و توانای خود یعنی دکتر منوچهر اقبال را از پست صدارت سرنگون کند و سپس او را ذلیل و شکست خورده از کشور بیرون کند. دکتر اقبال سپس ریاست دانشگاه تهران را به عهده گرفت و در انتخابات مجدد دوره بیستم که در زمستان سال ۱۳۳۹ هـ ش برگزار شد، به عنوان لیدر حزب ملیون در مبارزات انتخاباتی شرکت نمود و رهبری نمایندگان منتخب این حزب را در مجلس به عهده گرفت. از روزی که زمزمه انتخابات دوره بیستم در زمان شریف امامی بلند شد دانشگاه وضع آرامی نداشت و دانشجویان تظاهرات و اعتصاب نمودند، دانشگاه را تعطیل کردند، روز پنجشنبه ۶ اسفند ۱۳۳۹ کلاسها را تعطیل کردند و علیه دکتر اقبال شعار می دادند و خودرو او را آتش زدند و اقبال از دانشگاه خارج گردید. با نخست وزیری شریف امامی که محصول توافق دربار و انگلستان و دولت جمهوریخواه آمریکا بود، شاه تصور می کرد که به وضع با ثباتی دست یافته است.

ولی به دنبال تشنجات انتخاباتی، اعتصاب دانشگاه تهران، دبیرستانها، تظاهرات بزرگ

معلمان در سراسر کشور و قتل یک معلم به نام دکتر خانعلی و تشییع جنازه بی سابقه او با شرکت تمام معلمان و عده‌ای از نمایندگان مجلس، ممنوعیت ساواک از دخالت در کار مطبوعات برخورد لفظی شریف امامی با سردار فاخر حکمت رئیس مجلس و استعفای وی از نخست وزیری این تصور برای شاه از میان رفت. در آبان ۱۳۳۹ شرایط جدیدی در آمریکا پدید شد. پیروزی «حزب دموکرات» در انتخابات ریاست جمهوری که از آبان ۱۳۳۱ از قدرت فائده به دور بود و آغاز ریاست جمهوری جان کندی برای شاه پدیده‌ای خوشایند نبود. ریاست جمهور کندی که با برنامه‌های بلند پروازانه‌ای برای کشورهای دست نشانده غرب به قدرت رسیده بود، همه این دستاوردهای شاه را در معرض مخاطره قرار می‌داد و به همین دلیل بود که شاه در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا تمام امید خود را به نامزد حزب جمهوریخواه، ریچارد نیکسون بسته بود. پیروزی کندی در انتخابات آمریکا، پیروزی امینی در ایران تلقی شد. یکی از نزدیکان امینی اظهار داشت:

کندی با دکتر امینی از نزدیک آشناست و پس از شروع به کار دکتر امینی را تقویت و حمایت خواهد کرد و نیز گفته شده است که ریاست کندی در ایران تقویت جناح دکتر امینی و از طرف دیگر حمایت از جبهه ملی است.

(گزارش به ساواک - ۱۳۳۹/۱۱/۱)

صعود امینی به قدرت:

بدین سان دولت آمریکا دو دلی و تردید سالهای ۱۳۳۲-۱۳۳۹ را کنار گذاشت و با قاطعیت وارد گود شد و به محمدرضا پهلوی فشار آورد که هر چه سریع تر علی امینی را با اختیارات کامل به نخست وزیری منصوب کند. شدت فشار آمریکا بر شاه به حدی بود که ظاهراً در مسافرت زمستانی سال ۱۳۳۹ او به سویس، به وی اعلام شد که اگر با خواسته های دولت جدید آمریکا موافقت نکنند، با سقوط سلطنت و ریاست جمهوری امینی مواجه خواهد شد. این مطلب را بعدها، در زمان صدارت امینی، مخالفین «مطلع» او به صراحت می‌گفته‌اند: دسته‌ای از مخالفین دولت می‌گفتند که هنگام مسافرت مقام شامخ سلطنت به اروپا مقامات آمریکایی رسماً به شاهنشاه توصیه نموده بودند که از مقام خود مستعفی گردند... ساغر یغمایی که این مطلب رامی گفت، اظهار داشت:

«ژنرال دو گل و صدر اعظم آلمان و انگلیسها علی رغم نظر آمریکایی ها در صدد حمایت از مقام شامخ سلطنت و رژیم سلطنتی در ایران برآمده، رسماً به اطلاع مقامات سیاسی آمریکا رسانیده‌اند که آنها در ایران از رژیم موجود جداً جانبداری می‌کنند و اجازه نمی‌دهند سیاست آمریکا یک طرفه در ایران اعمال زور و قدرت نماید.»

(گزارش به ساواک - ۱۳۴۰/۸/۲۵)

سند دیگری که در این خصوص شایان توجه است، اعلامیه هایی است که در اسفند ماه ۱۳۳۹ در دفاع از ریاست جمهوری امینی، با امضای «گروه جمهوریخواهان» توزیع می شد و نسخ آن توسط ساواک به رویت شاه می رسید. این اعلامیه ها را باید به عملیات «سیا» به منظور ارباب شاه منتسب ساخت. به نمونه ای از آن توجه کنیم:

میهن پرستان ایران:

نجات کشور و ملت در تشکیل رژیم جمهوری و دمکراتیک و عملی نمودن اصلاحات واقعی می باشد تنها رژیم جمهوری است که می تواند زمین به دهقانان و کار به بیکاران و افزایش درآمد نصیب تجار و کارفرمایان کند. رژیم جمهوری است که می تواند آزادی واقعی مردم را تامین کند و آنها را از یوغ سلطنت و استبداد برهاند. میهن پرستان ایران، برای بیطرف کردن کشور از دسته بندیهای سیاسی و نظامی و تقلیل هزینه های کمرشکن و جنون آمیز نظامی که کشور را غارت می کنند، مبارزه کنید.

نابود باد پیمانهای نظامی: مرده باد رژیم سلطنتی. درود به دانشجویانی که اقبال خائن یعنی نوکر شاه و طرفدار رژیم پوسیده سلطنتی را کتک زده و با خفت هر چه تمامتر او را مجبور به فرار از دانشگاه کردند. ما می خواهیم که هر چه زودتر زندانیان آزاد شوند و مسوولین کتک زدن و توقیف مردم، شدیداً تنبیه شوند. اعضای مجلس شورا صدای خود را برای دفاع و پشتیبانی از حقوق مقدس مردم ایران بلند کرده و در راه انحلال مجلس قدم پیش گذارند. درود به جمهوری ایران و رییس جمهور آینده آن دکتر علی امینی. مرگ بر استبداد و ظلم و استعمار.

گروه جمهوریخواهان

شاه که لجاج بیشتر را با به باد رفتن تاج و تخت خود برابر می دید، در برابر فشارهای دولت کندی تسلیم شد و سرانجام با نخست وزیر امینی موافقت کرد. آرمن مایر، سفیر وقت آمریکا در سال ۱۹۷۸ گوشه ای از فشار دولت «دمکرات» ها را بر محمدرضا پهلوی چنین فاش ساخت: «واشنگتن خبرگزاری پارس - سفیر سابق آمریکا در ایران فاش کرد که جان اف. کندی رئیس جمهور پیشین آمریکا در ازای پرداخت یک وام ۳۵ میلیون دلاری خواستار انتصاب علی امینی شده بود. به گفته وی علی امینی ماموریت داشت یک برنامه ویژه را که از سوی مشاوران پرزیدنت کندی برای مداخله در امور ایران تهیه شده بود، بیان کند. بر اساس این برنامه آمریکا مبلغ ۳۵ میلیون دلار به ایران وام می داد، آن هم در شرایطی که او ضاع مالی ایران بسیار ناگوار بود.

آرمن مایر، که قبلاً سفیر آمریکا در ایران و سپس ژاپن بوده است، این ماجرا را در

کنفرانسی در واشنگتن فاش کرد. او گفت: کندی از مشاوران خود خواسته بود که برای دادن کمک به ایران شرایط خاص تعیین کنند. ایران خواستار یک وام ۳۵ میلیون دلاری شده بود تا کسری موازنه پرداخت های خود را جبران کند. مشاوران کندی درخواست ایران را مطالعه کردند و در چهارچوب یک برنامه پیشنهاد شد که شخص بخصوصی به سمت نخست وزیر ایران منصوب شود. تعیین آن شخص شرط دادن ۳۵ میلیون دلار وام درخواستی قرار گرفت. مایر گفت: اوضاع آن روز ایران باید با اوضاع امروز این کشور مقایسه شود تا همه دریابند که ایران چه تحول بزرگی را به ثمر رسانیده است. ایران اکنون خود جزو کشورهای کمک دهنده است و به کشورهای مختلف وام و اعتبار داده است. بی آنکه شرایط غیر معقول قائل شود [۱] مایر تأکید کرد که آمریکایی ها باید اهمیت ایران را در حفظ صلح جهانی و دفاع از جهان غیرکمونیسم به خوبی درک کنند. شخص بخصوصی که در ماجرای مذکور مطرح شد، علی امینی بود که پیش از نخست وزیری سمت سفارت ایران در واشنگتن را بر عهده داشت و از نزدیکان کندی ها به شمار می رفت. به گفته منابع آگاه والت ویتمن روستو، مشاور امنیتی پرزیدنت کندی، یک طرح کامل برای مداخله در امور ایران تهیه کرده بود که امینی عامل اصلی اجرای آن به شمار می رفت.»

دکتر علی امینی در تاریخ ۱۷ اردیبهشت ۱۳۴۰ به قدرت رسید دوران ۱/۵ ساله صدارت امینی از پرهیاهوترین مقاطع تاریخ ایران است. او در این دوران به اقدامات نمایشی فراوان دست زد، که شاید جنجالی ترین آن بازداشت کوتاه مدت عده ای از «رجال» پهلوی به جرم فساد مالی باشد. از مهمترین این بازداشت شدگان باید به سپهبد مهدیقلی علوی مقدم (رئیس شهربانی پیشین و وزیر کشور شریف امامی) سپهبد حاجی علی کیا (رئیس پیشین اداره دوم ستاد ارتش) سرلشگر علی اکبر ضرغام (وزیر گمرکات و دارایی دولتهای اقبال و شریف امامی)، سرتیپ روح ا... - نویسی (مدیر عامل شیلات) سپهبد حسین آزموده (جلاد بیدادگاههای پس از کودتا که نورالدین الموتی، وزیر دادگستری امینی، او را «آیتمن ایران» نامید). ابوالحسن ابتهاج (رئیس مقتدر سازمان برنامه)، احسان دولو (ملکه خاویار ایران!) اشاره کرد.

اتهامات برخی از بازداشت شدگان بدین شرح بود:

سپهبد کیا در مازندران و گرگان و صفحات شمال املاک وسیع داشت، می گفتند بزرگترین ده در ایران واقع در ورامین متعلق به او بوده است در شرکت شهرآرا هم سهم داشت و مدتها در سوئد مامور خرید سلاح برای ارتش ایران هم بوده است. روزنامه ها از بنای پانزده طبقه او که در جاده قدیم شمیران ساخته بود، بکرات نام می بردند و گفته می شد این امیر ارتش قدرتمند میلیاردی است و این ثروت در عرض هشت سال یعنی از سال ۱۳۳۳ تا ۱۳۴۰ اندوخته بود.

سپهبد علوی مقدم هم هنگام دستگیری در حدود ۵۷ سال سن داشت. اتهامی که منجر به بازداشت وی گردیده بود، بیشتر مربوط به جریانات انتخابات زمستانی محسوب می‌شد. وزیر سابق کشور متهم بود که در انتخابات دوره بیستم مجلس شورای ملی از جمعی وکلا و نمایندگان انتخابی هدایای نقدی قبول و راه وکالت آنها را از طریق نامشروع هموار کرده است.

سرلشگر علی اکبر ضرغام در آن هنگام ۵۳ سال بیشتر نداشت. منزل او در جاده پهلوی سابق بر روی تپه‌ای و در اراضی جنگل ساعی قرار داشت. در آن زمان نمای ساختمان مدرن بود و از دور مثل کشتی مسافربری به نظر می‌رسید زمین و ساختمان این منزل یکی از موارد مورد اتهام سرلشگر ضرغام را تشکیل می‌داد سرتیپ روح الله نویسی هنگام دستگیری ۵۱ سال داشت. آخرین شغل سرتیپ نویسی مدیریت شیلات بود. قسمت عمده اتهامات سرتیپ نویسی که منجر به بازداشت وی گردید، مربوط به همین دوره بود. یکی از اتهامات او این بود که در شیلات ما به التفاوت بهای خاویار خالص و مظروف را به حساب دولت منظور نکرده و این رقم به تنهایی بیش از چهار میلیون می‌شد. یکی دیگر از موارد اتهامی وی پرونده سوء استفاده در خرید برنج بود.^۱

از جمله کارهای پرسر و صدا و شگفت انگیز دکتر علی امینی وارد کردن چند شخصیت چپ‌نما و جنجالی در کابینه‌اش بوده، این چند نفر عبارت بوده‌اند از دکتر حسن ارستجانی مدیر روزنامه آریا که عهده‌دار وزارت کشاورزی شده و در قضیه اصلاحات ارضی که سومین و مهم ترین ماده برنامه دولت بود، فعالیتهای دامنه دار و پرجنجالی از خود نشان داد. دیگری «الموتی» بود که امینی وزارت دادگستری را به وی محول نمود و الموتی که وابسته به جناح چپ بود، در مدت وزارت خود تحولات غیر منتظره‌ای را چه از نظر نصب اشخاص و چهره‌هایی جدید و چه در برکنار نمودن قضات قدیمی که صلاحیت آنان مشکوک به نظرش می‌رسید، در آن وزارتخانه انجام داد. اما سومین فردی که شاید از دیگران جنجالی تر بود، «درخشش» بود او که رهبر کانون معلمان و یکی از فرهنگیان مبارز به شمار می‌رفت و در یکی از حوادث خونین مقابل مجلس شورای ملی و محوطه بهارستان دکتر خانعلی از معلمان با سابقه درگیر و دار تظاهرات که به رهبری او صورت گرفته بود، به قتل رسیده بود، قبلا در زندان قزل قلعه ایام زندانی شدن را می‌گذرانید. علی امینی او را از زندان آزاد و به عنوان وزیر فرهنگ انتخاب نمود که البته این کار با سرو صدا و جنجال هایی له و علیه قضیه در آن وزارتخانه مهم مواجه گردید.

اعضای کابینه دکتر امینی به قرار زیر بود:

- ۱- وزارت دادگستری ، نورالدین الموتی
- ۲- وزارت امور خارجه ، حسین قدس نخعی و عباس آرام
- ۳- وزات کشور، سپهبد صادق امیر عزیزی
- ۴- وزارت جنگ ، سپهبد علی اصغر نقدی
- ۵- وزارت دارایی و سرپرست گمرکها، عبدالحسین بهنیا
- ۶- وزارت فرهنگ، محمد درخشش
- ۷- وزارت راه ، جمال گنجی
- ۸- وزارت بهداری، دکتر عبدالحسین طبا ، دکتر محمد ابراهیم ریاحی
- ۹- وزارت پست و تلگراف و تلفن ، هوشنگ سمیعی
- ۱۰- وزارت بازرگانی ، جهانگیر آموزگار
- ۱۱- وزارت کشاورزی ، حسن ارسنجان
- ۱۲- وزارت کار ، عطاءالله خسروانی
- ۱۳- وزارت صنایع و معادن ، غلامعلی فرپور - تقی سرلک
- ۱۴- وزیر مشاور و سرپرست امور اقتصادی ، علی اصغر پورهمایون
- ۱۵- وزرای مشاور: هادی اشتری ، ناصر ذوالفقاری ، تقی نصر^۱

قانون گذاری به وسیله دولت امینی

در زمان نخست وزیری دکتر امینی که مجلسین منحل شده بود، به درخواست دکتر امینی در آبان ماه سال ۱۳۴۰، شاه در فرمانی اختیار موقت تصویب قانون را به وی داد. در ۲۴ آبان ماه سال ۱۳۴۰ هیات اجرایی جبهه ملی در بیانیه مبسوطی تحت عنوان (بازگشت استبداد پس از گذشت ۵۵ سال از اعطای مشروطیت) از اجازه‌ای که شاه به دکتر امینی به منظور تصویب قوانین در قالب اختیارات داده بود، انتقاد نموده و آنرا معارض با قانون اساسی دانسته و یادآور شده که به موجب اصول قانون اساسی کلیه قوانین باید به تصویب پارلمان برسد. اعلامیه جبهه ملی به مخالفان فرصت داد که در روزنامه و نشریات خود بنویسند اگر قانون گذاری حق پارلمان است چرا وقتی دکتر مصدق از مجلسین تقاضای اختیارات کرد و تصویب شد آن را مورد تأیید قرار دادند. در حالی که در آن شرایط مجلسین هم وجود نداشت و دکتر امینی با اختیارات می خواست قانون وضع کند. هر دو اقدام خلاف قانون اساسی است و دولت در هیچ شرایطی و

۱- ر.ک: خاطرات علی امینی، دفتر ادبیات انقلاب اسلامی، ص ۱۴۵، ۱۴۶

به دست هیچ کس قانون گذاری ندارد. دکتر امینی هم در نطقی گفت:
 «کسانی که سنگ قانون اساسی را به سینه می زنند، فراموش کرده اند که خودشان آن را
 نقض کرده اند این دولت قانون اساسی را نقض نکرده است.»

امینی و اصلاحات ارضی

به دنبال فشار امپریالیسم آمریکا به کشورهای وابسته به بلوک غرب برای پیاده کردن این
 رفرم استعماری یک باره رژیمهای وابسته و دست نشانده «ژست» انقلابی به خود گرفتند! به یاد
 اصلاحات و انقلاب اجتماعی افتادند، برای دهقانان و کارگران اشک تمساح جاری ساختند،
 تقسیم اراضی - به صورت فرمالیته و قلابی در بسیاری از کشورهای عقب مانده وابسته به
 امپریالیسم به مرحله اجرا درآمد، شعار کاذب و توخالی «زمین برای دهقان! رفاه و آسایش برای
 کارگران!» در کشورهای مزبور طنین افکند. شاه که به قدرت نظامی و دستگاه جاسوسی خود،
 خیلی مغرور بود و خیال می کرد اگر در دوردست ترین نقاط ایران «یکی پشه بجنید» جنبیدن آن
 پشه از نظر دستگاه جاسوسی آن پوشیده نماند! به پیاده کردن رفرم پیشنهادی آمریکا که به منافع
 فئودالهای وابسته به رژیم و نورچشمیهای دربار زیان وارد می کرد، نیازی نمی دید! او بر این
 عقیده بود که با تکیه بر قدرت سرنیزه و گسترش سایه شوم پلیسی و دستگاه مخوف «ساواک»
 می تواند هرگونه حرکتی را در نطفه خفه کرده از منافع آمریکا در ایران محافظت به عمل آورد!..
 لیکن به علت فشار مداوم دولت آمریکا سرانجام ناچار شد که برخی از رفرم دست پخت آمریکا
 را در ایران پیاده و اجرا کند و از این روی لایحه دست و پا شکسته «اصلاحات ارضی» را در سال
 ۱۳۳۸ به مجلس شه ساخته فرستاد ولی شرایط اجرای آن هنوز آماده نبود از این روی متوقف
 گردید!!!

این طفره رفتن و تیرنگ بازی شاه به منظور سرباز زدن از اجرای برنامه به اصطلاح
 اصلاحات ارضی از نظر مقامات کاخ سفید پوشیده نماند و بر خشم و ناخرسندی آنان نسبت به
 رژیم شاه افزود. آنان دریافته اند که جز از طریق برخورد جدی با شاه نمی توانند او را بر سر عقل
 آورند و رام و فرمانبردار و مطیع سازند! در پایان سال ۱۳۳۹ مقامات کاخ سفید در پیام
 شدیدالحنی تمایل خود را به روی کار آمدن دکتر علی امینی به شاه رساندند تا بدین طریق
 برای او «لولو سر خرمن» تراشیده به او بفهمانند که آمریکا در تصمیم خود برای پیاده کردن رفرم
 «انقلاب سفید» جدی است و اگر او نمی تواند یا نمی خواهد به اجرای آن دست بیازد، زمام
 قدرت را به مقامی که استعداد دست زدن به «اصلاحات اجتماعی»! دارد تسلیم نماید و روانه
 جزیره موریس گردد! شاه زیر فشار شدید مقامات آمریکایی با روی کار آمدن دکتر علی امینی
 موافقت کرد. امینی وارد صحنه سیاست ایران شد و با سخنرانیها، وعده وعیدها و انتقادهای

شدید از دولتهای گذشته کوشید مردم محروم ایران را خواب کرده و به گفته کندی «امیدواری پدید آورد». روزنامه اطلاعات در تاریخ ۲۷ اردیبهشت ۱۳۴۰ که دکتر امینی به نخست وزیری منصوب گردید در سر مقاله خود از روی نقشه‌های آمریکا که باید به دست امینی در ایران پیاده شود، پرده برداشت و حتی نام انقلاب سفید را که باید روی رفرم آمریکایی در ایران اجرا می‌شود، گذاشته شود با عنوان «کودتای سفید» برملا کرد. او صریحاً اعتراف کرد که آمریکا به منظور جلوگیری از انقلاب مردمی خواستار «انقلاب سفید» و شوروی جانبداری «انقلاب سرخ» می‌باشد و این ما هستیم که باید یکی از این دو انقلاب را بپذیریم !!! دولت آمریکا که با نهایت دقت برنامه به اصطلاح «اصلاحات ارضی» را در ایران دنبال می‌کرد. و بازتاب منفی و مثبت آنرا در میان مردم ایران به ویژه طبقه دهقان، مرتب مورد بررسی قرار می‌داد گویا به خوبی دریافت که (اصلاحات ارضی) فورمالیته و قلبی که در ایران در دست اجرا قرار دارد، به تنهایی نمی‌تواند روستائینان را برای همیشه راضی نگه دارد و راه نفوذ انقلابیون را به دهات و روستاها سد نماید بلکه چه بسا در درازمدت خود موجب سرخوردگی و در نتیجه آگاهی توده‌های روستائینان از ماهیت این به اصطلاح (اصلاحات) شده آنانرا به شورش و اعتراض قهرآمیز وادارد. این نگرانی دولت آمریکا در مصاحبه‌ای (روزنامه اطلاعات نهم بهمن ۱۳۴۰) که یک روزنامه نگار آمریکایی با علی امینی به عمل آورده کاملاً هویدا است و پاسخی که علی امینی به روزنامه نگار مزبور داده این حقیقت را به خوبی روشن می‌کند که غرض از دست زدن به برنامه (اصلاحات ارضی) تامین حقوق دهاقین و زارعین رنج‌دیده محروم نبوده است بلکه مقصود اصلی گرداندگان این ماجرا اغفال و فریب دهقان و کشاورز و بازداشتن آنان از حرکت و خروش برای به دست آوردن حقوق خود بوده است.

یک ماه پس از تصویب قانون اصلاحات ارضی در بیستم بهمن ۱۳۴۰ آقای چترپاولز (مشاور کندی) در امور آفریقا و آسیا برای حمایت مستقیم از تصویب این قانون، وارد ایران شده و در بدو ورود برای نخستین بار عبارت «انقلاب سفید» را به کار برد. او همچنین اظهار داشت: «برنامه سوم (برنامه سوم عمرانی هفت ساله) شدیداً مراتحت تاثیر قرار داده است.» به دنبال آن امینی بعد از ملاقاتی که با چترپاولز در تاریخ ۲۱ بهمن ۱۳۴۰ داشت، تصریح کرد: «این دولت انجام یک انقلاب سفید را از نظر مصلحت مردم، ضروری تشخیص داده و در پی اجرای کامل آن، پس از تصویب قانون اصلاحات ارضی می‌باشد.» برای تامین مخارج اصلاحات ارضی کنسرسیوم نفت به اشاره آمریکا، تولید نفت را افزایش داد تا آن جا که ایران به مقام سوم صادر کننده نفت در جهان رسید و در کنار آن فروش سلاح به ایران محدود شد تا با این صرفه جویی بودجه لازم برای اصلاحات آمریکایی فراهم آید.

هشدارهای حضرت امام (ره) به علی امینی:

نخستین خاطره تاریخی مهم مربوط به ملاقات دکتر امینی نخست وزیر وقت رژیم گذشته با امام خمینی (قدس سره) می باشد که از نظر سیاسی، از اهمیت بسیاری برخوردار است و چشم انداز حرکت‌های بعدی حضرت امام را کاملاً نشان می دهد. تفصیل قصه به این صورت است که امینی، نخست وزیر وقت در سیزدهم ماه رجب ۱۳۸۱ هـ ق مطابق با دی ماه ۱۳۴۰ ش مصادف با ولادت با سعادت مولای متقیان حضرت علی (ع) به ملاقات علمای عظام و مراجع عالی قدر تقلید به قم آمد و با یک یک آقایان ملاقات نیم ساعته داشت و مقطع زمانی این ملاقات ها چند ماه پس از رحلت آیت الله العظمی بروجردی مرجع عالی قدر بود. حکومت وقت تلاش داشت با جلب عواطف و علائق روحانیت دست به برخی از اعمال به اصطلاح اصلاحی بزند و تلطیفی از آنان به عمل آورد تا حمایت آنان را جلب نماید. امینی با دیگر مراجع تقلید عالی قدر ملاقات کرده بود.

اینک قسمتی از آن دیدار و مذاکره را در اختیار علاقمندان امام امت قرار می دهد تا معلوم گردد که حتی در آن روزهای حاکمیت ترور و وحشت و در آن روزگار استبداد و طاغوت، رهبر بزرگوار انقلاب اسلامی ایران چگونه دولتمردان و رجال قدرتمند آن روز را مورد انتقاد و تذکر قرار می دادند و چگونه از همان وقت انقلاب اسلامی بزرگ در اندیشه والای او زمینه و طرح داشته است. نخست وزیر با جمعی از یاران و معاونین و مسوولان شهر قم وارد منزل حضرت آیت الله العظمی واقع در باغ قلعه شدند. حضرت آیت الله العظمی شروع به صحبت نمود و این چنین آغاز سخن نمودند:

«اکنون که شما عهده دار دولت هستید باید طوری به نفع مردم و اجتماع گام بردارید و خدمت کنید تا در پیشگاه خداوند متعال و وجدان خود احساس مسوولیت و تقصیر ننمایید. مملکت ایران تاکنون صدراعظم‌ها و نخست وزیران فراوانی به خود دیده است. امیرکبیرها، قائم مقام‌ها و نخست وزیران دیگر، برخی از آنها خاطره‌ای خوب از خود در تاریخ به جا گذاشته‌اند و برخی خاطره‌ای بد، یا به تعبیر دیگر برخی مرحوم بوده‌اند و مورد استرحام مردم و برخی مورد نفرت و لعن بودند و ملعون. آنان که به این ملک و ملت خدمت کرده‌اند و مسوولیت خود را درست انجام داده‌اند، هرگز از خاطره‌ها بیرون نمی‌روند. مثلاً مردم همیشه از امیرکبیر ذکر خیر دارند و در حق او طلب رحمت و مغفرت می‌کنند، ولی نخست وزیرانی هم بوده‌اند که همیشه مورد لعن و نفرین مردم بوده و هستند شما سعی کنید از آن گروه دوم نباشید... در حوزه علمیه قم حدود پنج تا شش هزار تن محصل و طلبه وجود دارد که مشغول تحصیلات علوم دینی هستند. ایشان افرادی هستند که گرمی و سردی دنیا را چشیده و با کمال عشق و علاقه درس

می خوانند. اینان افرادی هستند که نتیجه مطالعات و محصول تحصیلات عالی خود را رایگان در اختیار ملت قرار می دهند و مردم را به راه راست و صلاح دعوت می کنند و پلیس معنوی و درونی را در ملت زنده و بیدار نگه می دارند. آنان با تبلیغات و ارشادات درست و صحیح خود مردم را از دزدی، خیانت و تعدی به مال و ناموس دیگران و تقلب و دروغ و فریب بر حذر می دارند. مسلم خدمات ارزشمند آنان خیلی نافع تر از دستگاه عریض و طویل پلیس انتظامی کشور است که بودجه هنگفتی را به خود اختصاص می دهد تا آنرا سرپای خود نگه دارد (تصدیق نخست وزیر و حضار) انتظار از دولت آن است که در راه تحصیلات و تبلیغات اینان، موانعی ایجاد نشود تا آنان به راحتی به گسترش و تبلیغ احکام اسلام اشتغال ورزند. البته روحانیت هم از دولت خواسته ها و انتظارات دینی و معنوی دارد که برآورده شود، صد در صد به نفع خود دولت و جامعه و مردم خواهد بود. من این درخواستها را در دوران زعامت حضرت آیت الله بروجردی رحمت الله علیه به ایشان نوشتم تا با دولت در میان بگذارند و به مسوولان تذکر دهند نمی دانم ایشان یا تذکر ندادند یا گوشزد کردند ولی دولت عمل ننمود. از تقوی و تعهد آیت الله بروجردی بعید می دانم مسایلی را که ارتباط با سرنوشت اعتقادی و اسلامی مردم بود، به دولت تذکر ندهند. یقیناً ایشان تذکر داده اند ولی این دولت بوده است که به تذکرات روحانیت توجه نداشته است. اکنون که شما در راس دولت قرار دارید و به حوزه علمیه قم آمده اید حرفهای ما را بشنوید و آنها را مورد توجه قرار دهید، این جانب آن موارد نیاز را در اختیار شما قرار می دهم و انتظار ترتیب اثر دارم و خود پیگیر و تعقیب کننده مسایل می باشم. من تا کنون به کشف این راز موفق نشده ام که چه ارتباطی بین دانشگاههای کشور و بی اعتقاد شدن جوانان به مبانی دینی وجود دارد؟ امروز ما شاهدیم که اکثر جوانانی که از آموزشگاههای دولتی فارغ التحصیل می گردند و جذب اجتماع و خدمت می شوند، اغلب به احکام اسلام و معتقدات مذهبی پای بند و علاقه کافی نشان نمی دهند. حتی گاهی تبلیغات سوء دارند و دارای پاره ای از مفاسد اخلاقی نیز هستند که مضر جامعه و افراد می باشد. معلوم می شود که در فرهنگ و آموزش عالی برنامه منظم مذهبی و آموزشی، و برنامه منظم تربیتی و تهذیبی وجود ندارد. این قبیل پدیده ها معلول نامرتبی برنامه دینی و اخلاقی و فرهنگ آموزش می باشد. روحانیت انتظار دارد دولت ترتیبی بدهد که این گونه مسایل پیش نیاید یا دستورات اکیدی صادر کند تا برنامه های دینی و اخلاقی در مراکز تعلیم و تربیت عموماً و در دانشگاهها خصوصاً توسعه و گسترش یابد و نسبت به اخلاق و رفتار دانش آموزان و دانشجویان مراقبت کافی و لازم به عمل آورند تا نسل جوان کشور دچار سقوط معنویت نگردد

چون مشخص است که نوباورگان امروز رجال آینده کشور را تشکیل می دهند. اگر امروز در فرهنگ و آموزش آنان کاری صورت نگیرد یقیناً فردا وضع وخیم تر و ناگوارتر خواهد بود». دکتر امینی در پاسخ گفت: «ما از روز نخست به این امر مهم توجه داشتیم و می دانیم مملکت بدون دیانت و فضیلت، بقا و ثبات ندارد و فرهنگ ستون فقرات این مملکت را تشکیل می دهد. ولی جای گله وجود دارد که عدم همکاری موثر خود روحانیون محترم نیز در پیدایش این مفاسد اخلاقی که اشاره فرمودید بی اثر نبوده است. کناره گیری آنان از فرهنگ و مسایل آموزشی و تربیتی از عوامل گسترش این نوع مفاسد و بی اعتمادیهاست. من اعتراف می کنم در دانشگاههای ما اساتید یهودی، مسیحی، زرتشتی و حتی بهایی و ... وجود دارد ولی چه باید کرد؟ وقتی در دانشگاه باز است، نمی توان آن را بدون استاد گذاشت و هنگامی که استاد صالح و درستکار وجود ندارد، طبیعی است که خلاء ایجاد شده از اساتید غیر صالح پر می شود. مسوولیت این کار هم بر عهده خود آقایان روحانیون می باشد که همکاری لازم را از روز نخست با فرهنگ نداشته اند.» حضرت آیت الله فرمودند: «شما اشاره ای به تأسیس دانشگاه نمودید و تقصیر این مفاسد اخلاقی را بر عهده روحانیت گذاشتید، پس به حساب شما روحانیت می خواهد مردم بی دین باشند. به گمان شما روحانیت می خواهد مردم در مفاسد اخلاقی به سر برند؟ ولی یادتان می آید در آن روزگار تأسیس دانشگاه، حکومت در دست چه کسی بود؟ کی ها بودند که حکومت ایران را اداره می نمودند؟ می دانم شما نمی توانید پاسخ صریح به این سوال بدهید. اجازه بدهید من خودم توضیح دهم تا کاملاً رفع شبهه شود. آن روز حکومت در دست سردار سپه، رضاخان بود. آیا می دانستید که رضاخان را انگلیسیها روی کار آوردند و او سرسپرده بریتانیا و یک حکومت دست نشانده بیگانه بود؟ شما می فرمایید روحانیون با یک حکومت دست نشانده همکاری می نمودند؟ روحانیت هرگز نمی توانست با یک حکومت دست نشانده اجنبی همکاری و معاونت داشته باشد. خود آنان مردم را از اعانت به ظلم و ظالم برحذر می دارند می فرمایید خودشان می آمدند اعوان الظلم می گشتند و بر ستمکار کمک می نمودند؟ نه روحانیت هرگز چنین اجازه ای را نداشت. آنان به هیچ قیمت حاضر نمی شدند با دست نشانندگان خارجی تفاهم و مساعدت داشته باشند. ناچار در انتظار حکومت صالحه به سر می برند تا با آن همکاری و مساعدت داشته باشند و چون در آن ایام چنین حکومتی وجود نداشت و خودشان امکانات برپا ساختن چنین حکومتی را نداشتند، ناچار خانه نشین شدند و به گوشه حجرات مدارس و مساجد پناه بردند و منتظر فرصتی بودند که بتوانند به وظیفه خود قیام نمایند. شما درست می فرمایید که پنجاه سال پیش اکثریت

باسوادان کشور را روحانیون تشکیل می‌دادند ولی آنان چگونه می‌توانستند برخلاف علم خودشان با حکومت دست نشانده همکاری و همراهی نمایند؟ ایران آن روز حکومت مستقلی نداشت و روحانیت نمی‌توانست با همکاری خود بر اعمال حکومت‌های دست نشانده، صبحه بگذارد و آنان را مورد تایید و تصدیق قرار دهد. آن روزها تنها راه چاره را انفعال از وضع موجود و انتخاب عزلت و گوشه‌گیری می‌دانستند. امام پس از این پاسخ قاطع منتظر توضیح مجدد دکتر امینی نماند و به مطلب بعدی پرداخت و فرمود: «اوضاع نابسامان زندگی مردم بویژه کشاورزان، بازاریان و اقشار کم درآمد است. دولت باید فکری به حال معاش و زندگی اینان بکند - امسال شنیده‌ام تعدادی از مردم بیچاره همدان در اثر نبودن امکانات از سرما تلف شده‌اند. در همین قم هم وضع عمومی مردم رضایت بخش نیست. این نوع گرفتاری و بدبختی در اغلب مناطق کشور جریان دارد و گزارش آنها به ما می‌رسد. فکری به حال این مردم بیچاره بکنید. اینان بندگان خدا هستند و شما مسولیت اداره آنان را برعهده دارید.» نخست وزیر گفت: «وضع کنونی اقتصاد کشور و گرفتاری اخلاقی و مفاسد اجتماعی که حضرت عالی اشاره کردید و ما امروز گرفتار آنها می‌باشیم، محصول اقدامات غلط دولتهای بیست سال پیش است که با روشهای غلط و نادرست، مردم را به این منجلابهایی فساد و بدبختی سوق داده‌اند. ما مأیوس نیستیم و به فضل و عنایت الهی اعتقاد داریم که همه این گرفتاریها و مشکلات برطرف گردد.»^۱

امینی و جبهه ملی:

از واقعه بسیار مهمی که در پشت پرده جریان است، مذاکره امینی با چند نفر از سران جبهه ملی بود. در کل بین طرفین برای یک گردهمایی طرفداران جبهه ملی در میدان جلالیه توافق حاصل گردید، از لحن ناطقین و آزادی عمل در این میتینگ صد هزار نفری، صاحب نظران آنرا یک نوع سازش طرفین دانستند. در این گردهمایی که روز ۲۸ خرداد ۱۳۴۰ آغاز گردید عده زیادی از طبقات مختلف پایتخت با نظم و آرامش شرکت کردند. از اول بهمن ماه ۱۳۴۰ در دانشگاه تظاهرات گسترده‌ای از دستجات مختلف از وابستگان جبهه ملی، احزاب چپ و دیگر افراد آغاز گردید و در همین روز جمعی از دانشجویان به اتومبیل دکتر اقبال که در محوطه دانشگاه پارک شده بود، حمله کردند و آنرا با بنزین به آتش کشیدند در این احوال دولت امینی

۱- از تاریخ و فرهنگ معاصر ایران فصلنامه مرکز بررسیهای اسلامی (گروه تاریخ) مجموعه سال اول شماره ۴-۱ از

که در صدد آرام کردن دانشجویان برآمده بود، به خشونت متوسل شد و عده‌ای از کماندوهای ارتش با تجهیزات به داخل دانشگاه وارد شده و با هجوم به دانشجویان تعدادی را زخمی و مصدوم نمودند. در پی این حادثه، جبهه ملی در اعلامیه‌هایی دولت دکتر امینی را هدف حملات سخت قرار داد و امینی که در بدو، امر با رهبران جبهه ملی مذاکرات و مراوداتی داشت ناگهان موضع خود را تغییر داد ضمن یک نطق رادیویی گفت: در جبهه ملی، مالکان، فئودالها و وابستگان رخنه و نفوذ یافته‌اند، سرانجام ماجرا پس از فعالیتهای بسیار و با معذرت خواهی امینی از دکتر فرهاد و رئیس دانشگاه و تعهد دولت مبنی بر اینکه نیروهای انتظامی حق ورود به دانشگاه را ندارند، ظاهراً تظاهرات و آشوبهای دانشگاه اتمام پذیرفت. دولت امینی همین که تظاهرات با کشته شدن یک نفر و زخمی شدن چند تن فروکش کرد، شروع به بازداشت جمعی از سران جبهه ملی نموده و بعضی از افراد سرشناس آن جبهه را از جمله: دکتر آذر، شمس‌الدین امیرعلایی، دکتر سنجابی، مهندس حسینی، زیرک زاده، دکتر شاپور بختیار، دکتر خنجی، و مسعود حجازی را بازداشت کرد، امینی ضمناً وعده دیگری از افراد سرشناس وابسته به جناحهای مختلف را از قبیل سید جعفر بهبهانی، فرود (شهردار سابق) رشیدیان، صادق بهداد مدیر روزنامه دست چپی (مرد جهان) را نیز دستگیر و به زندان روانه ساخت.

امینی در کتاب خاطراتش در مورد نحوه ارتباطش با جبهه ملی توضیح می‌دهد:

«من در آستانه نخست وزیری امید همکاری چنین افرادی را داشتم این یک معامله دوطرفه بود. از طرفی من با تمام مشکلاتی که داشتم و آنها را در سطور پیشین برشمردم و یک گروه اجتماعی مردم را که علاقمند به آزادی و دموکراسی و ترقی بودند، به کمک می‌گرفتم و از طرف دیگران رهبران جبهه ملی با شرکت خود در یک برنامه اصلاحی از بن بستی که به دست خود ساخته بودند، در می‌آمدند و یک بار دیگر بخت مشارکت و تاثیر در تحولات سیاسی ایران را می‌یافتند که شاید در آینده وقایعی که به انقلاب ۱۳۵۷ منتهی شد پیش نمی‌آمد. ولی آنان به چنین بختی پشت پا زدند و آنچه را که ناشیانه عملاً انجام دادند، با عدم درک مسایل سیاسی و اجتماعی باقیمانده میراثی را که از دکتر مصدق به ایشان رسیده بود به باد دادند و تأثیرشان در حوادث بعدی سیاسی ایران به صفر رسید.»

فرار تیمور بختیار:

سپهد تیمور بختیار که گفته می‌شد انگشتش به طور پنهانی در تظاهرات دیده شده بود، از بیم دستگیر شدن بطور غافلگیرانه برای مدت نامعلومی ایران را با هواپیما ترک کرده و به رم پرواز نمود.

سپهبد بختیار متهم بود که به منظور سقوط دولت امینی توطئه گسترده‌ای را طرح ریزی کرده ولی در آغاز اجرا و شروع طرح مشتش باز شده بود. به قرار معلوم، طرح توطئه بختیار، یک کودتای همه جانبه بود که حتی دربار و شاه نیز هدف قرار گرفته بودند. گزارش ساواک در این زمینه حاکی است:

«آقای نخست وزیر در شرفیابی روز گذشته به حضور شاهنشاه به عرض رسانیده که تمام بلوهای اخیر زیر سر تیمسار سپهبد بختیار است و تا ایشان آزادانه می‌گردند دست از تحریک برنداشته و ممکن است این وضع ادامه یابد و از شاهنشاه تقاضا نموده که موافقت نمایند تیمسار بختیار هم بازداشت گردد.

اعلی حضرت همایون شاهنشاه فرمودند که اگر بختیار بازداشت گردد به پرستیژ ارتش لطمه وارد می‌شود، بخصوص که ایشان مبارزات زیادی با توده‌ایها نموده‌اند.

اگر تحریکات ایشان از نظر دولت قطعی است، بهتر است او را به مسافرتی بفرستیم. آقای نخست وزیر موافقت می‌نماید و در نتیجه ساعت ۱۰ صبح دیروز تیمسار بختیار بطور خصوصی شرفیاب و از طرف شاهنشاه به وی تکلیف می‌شود که برای چند روزی به مسافرت خارج برود. تیمسار بختیار به عرض می‌رساند که اتفاقاً خود در نظر داشته که برای سرکشی به اطفال خویش مسافرتی به خارج بنماید. اما به علت گرفتاریهایی که دارد، باعجله نمی‌تواند مسافرت کند، چند روز اجازه خواسته تا ترتیب کارهای شخصی خود را بدهد و سپس به خارج از کشور برود. اعلی حضرت نیز با این استدعای تیمسار موافقت فرمودند.

آخرین اطلاع حاکی است که تیمسار بختیار ساعت ۱۰ شب گذشته تهران را به قصد اروپا با هواپیما ترک نموده‌اند.»

(سند ساواک مورخه ۴۰/۱۱/۳)

کرومیت روزولت کارگردان کودتای سال ۱۳۳۲/۱۹۵۳ در ایران، ضمن مصاحبه‌ای در مارس ۱۳۵۹/۱۹۸۰ فاش ساخت: بختیار در سفری به آمریکا قبل از روی کار آمدن امینی به ملاقات آلن دالس رئیس سیا و کرومیت روزولت رفته و از آنها برای ترتیب یک کودتا علیه شاه کمک خواسته بود. آمریکاییان به هیچ وجه با چنین نقشه‌ای موافق نبودند و به همین علت شاه را در جریان امر گذاشتند و شاه هم در اولین فرصت مناسب او را از کار برکنار کرد.^۱

بنا بر اظهار برخی مورخان پیشنهاد طراحی عملیاتی برضد حکومت ایران از جانب بختیار موجب خشم شاه گردیده و بلافاصله پس از بازگشت به ایران از جانب شاه عزل و سپس از ایران

اخراج شد.

استعفای امینی :

دکتر امینی به تدریج به این نکته رسید که در حال فرو رفتن در گرداب مشکلات است. او که در آغاز با خوش بینی و امیدواری مردم روی کار آمده بود، در اثر کارهای بی رویه و سخنان بی منطق بتدریج طرفداران و دوستانش را از دست داد. دشمنانش امکان پیدا کردند که با حربۀ خود او علیه او وارد مبارزه شوند. در آخر، او سر بودجه ارتش با شاه اختلاف پیدا کرده بود. روزنامه نویسها که از او حمایت کرده بودند، یکی یکی از اطرافش پراکنده شدند، کسانی را که از میان نظامیها و غیر نظامیها بازداشت کرده بود، چون پرونده هایشان کامل نبود، ناچار شد یکی یکی آزاد کند با آزاد شدن هر یک از این بازداشتیها، دشمنی بر دشمنانش افزوده می شد مردم کوچه و بازار و حتی روحانیها و بازاریها از او قطع امید کرده بودند. دکتر حسن ارسنجانی که امینی دستش را گرفته و به وزارت منصوب کرده بود، حال که به شهرت دست یافته بود، اعتنایی به امینی نمی کرد و خودش با شاه یک حساب شخصی باز کرده بود. حتی «جان اف کندی» که در فرمان نخست وزیری امینی مهمترین نقش را داشت، از او ناامید شد. کار دکتر امینی تمام بود اما او همچنان به صندلی صدارت چسبیده بود. او که سالها در آرزوی نخست وزیری به سر برده بود، حاضر نمی شد پس از فقط چهارده ماه نخست وزیری، دست از مقام بکشد. با آنکه همه می دانستند امینی به پایان خط رسیده، خودش همچنان از برنامه آینده صحبت می کرد، آن هم در حالی که از اول هم برنامه نداشت. شاید عجیب ترین نطق دکتر امینی سخنانی بود که در هفته آخر نخست وزیری درباره مخالفان ایراد کرد. او در این مصاحبه مخالفان را به چماق و تبعید و اعدام تهدید کرد. در این سخنرانی امینی گفت:

«بدون رودریاستی بنده ناچار هستم که با مخالفان با شدت هر چه تمامتر عمل کنم. هرکس در کار مملکت اخلال بکند، کمیسیون امنیت را تشکیل می دهم و او را به بندرعباس و بندر بوشهر می فرستم تا در آن جا مشغول بشوند. بروند آن جا کار عمرانی هم بکنند، چون ولگردی کردن در پایتخت و اخلال کردن عکس العملش این است که مخالفان را وادار به کار اجباری بکنم تا لااقل از این راه مملکت هم استفاده ای از وجود آنها بکند از صبح تا شب توی این شهر نشستن و اعلامیه پخش کردن و تحریک کردن درست نیست.»

دکتر امینی همان کسی که سال قبل همه اش از قانون، آزادی و حق و حقوق مردم صحبت می کرد و دولتها را به سبب فئاری که به مردم و مطبوعات وارد می کردند، مورد حمله قرار می داد، در آخرین مصاحبه اش گفت:

«برای رفع بحران فداکاری لازم است. این فداکاری را اکثریت مردم حاضرند بپذیرند، ولی یک طبقه هست که آن را قبول نمی‌کند. به عقیده بنده این طبقه را باید مجبور کرد. چماق برای همین مردم است باید با چماق توی سر اشخاص زد که حرف حساب سرشان نمی‌شود و از صبح تا شام علیه دولت (اعلامیه) پخش می‌کنند. من اگر سرکار بمانم، رحم نخواهم کرد. نود درصد مردم طرفدار دولت هستند آنها منتظرند که تمام این مردم اعدام بشوند...»

این حرفها نشان می‌داد که دکتر امینی تعادل خود را از دست داده است. حتی دیکتاتورهای به ثبت رسیده هم نمی‌گویند هرکسی را که با ما مخالفت کرد اعدام می‌کنیم. مخالفت با دولت طبیعی ترین حق ملت است این را بارها خود دکتر امینی گفته بود. شاه که اصلا از نخست وزیران زیاده‌گو بيم و وحشت داشت و قبلا شخص رزم آرا را هم که در بیشتر محافل اهل تریبون و میکروفون بود، به زیر افکنده بود، اکنون نخست وزیری را می‌دید که از طرف مادر از خاندان قاجار است که پدرش آنرا برانداخته بود و خودش نیز اهل بلند پروازی و خودگنده بینی است، پس تصمیم به سقوطش گرفت و برای این مقصود مخالفانش را جلو انداخت تا جنگ و دندانی به فرزند علیامخدره «خانم فخرالدوله» دختر مظفرالدین شاه نشان دهند. به هر حال دکتر علی امینی پس از چهارده ماه صدارت پر سر و صدا بگیر و ببند، استعفای خود را به شاه داد و از مقام نخست وزیری کنار رفت. در آن زمان عده‌ای بر این باور بودند وی همان طور که با جنجال و تظاهرات بر سر کار آمده بود، با جنجال و هیاهو خواهد رفت. ولی دکتر امینی آن قدر در مقام رئیس‌الوزرای نماند که به این مرحله بکشد.

درباره استعفای دکتر امینی نظرها مختلف بود. یک عده عقیده داشته علت آن، اختلاف او بر سر بودجه بود، او می‌خواست بودجه ارتش را کم کند شاه زیر بار نمی‌رفت. عده‌ای دیگر معتقد بودند ارسنجانی که در جریان اصلاحات ارضی شهرتی پیدا کرده بود، خود را برای نخست وزیری آماده می‌ساخت و با بی‌اعتنایی‌هایش باعث ناراحتی دکتر امینی می‌شد. دکتر امینی در این باره چنین توضیح داده است:

«شاه به سفر آمریکا رفته بود و پس از آن به انگلستان هم سری زد. در مراجعت، شاه روحیه مطمئن تری پیدا کرده بود و درباره سهم کردن کارگران در سود کارگاهها و اصلاح وضع کارمندان مطالبی می‌گفت یعنی در کار قوه مجریه دخالت می‌کرد. درباره بودجه ارتش اختلاف نظر پیش آمد. عاقبت تصمیم به استعفا گرفتم ایشان اصرار کردند به کار ادامه دهم نپذیرفتم. راه حل عاقلانه را نخست وزیری عبدالله انتظام یا امیراسدالله علم دانستم عاقبت با تعارفات معمولی پاسخ قبولی استعفا رسید. در حکومت علم پادشاه قبول کردند که پانزده درصد از بودجه ارتش را کم کند کاری که من چهارده ماه چانه

می‌زدم ولی قبول نمی‌شد.»

آن روزها شایع بود او از ارسنجانی نزد شاه گله کرده و تقاضا داشت شاه در اختلاف بین آنها دخالت کند و ارسنجانی را سرچایش بنشانند. گفته می‌شد شاه به امینی گفت: «چرا به ارسنجانی پیشنهاد نمی‌کنید استعفا بدهد؟» دکتر امینی گفت: «چند بار به او پیشنهاد استعفا کردم، قبول نکرد» شاه لحظه‌ای فکر کرد و گفت: «راه حل این کار خیلی ساده است. شما استعفا بدهید با استعفای شما ارسنجانی هم برکنار می‌شود. بعد که فرمان به نام شما صادر شد، او را دعوت به کار نکنید»

پیشنهاد زیرکانه‌ای بود. دکتر امینی آنرا پسندید. علی امینی روز ۲۶ تیر ۱۳۴۱ استعفای خود را به شاه تسلیم کرد و با خوشحالی به خانه مجلش در پارک امین‌الدوله رفت و در انتظار فرمان نخست وزیری نشست. شاه روز ۲۸ تیر ماه فرمان نخست وزیری را صادر کرد، اما به نام امیر اسدالله علم. روز ۳۰ تیر ماه علم کابینه خود را تشکیل داد. ارسنجانی در این کابینه وزیر کشاورزی بود. امینی معزول شده بود. حتی یک سفارت ناقابل هم به او پیشنهاد نکردند. از آن جاکه شریف العلما مشاور مذهبی و دکتر سیف‌الدین نبوی مشاور بهداشتی امینی موفق نشدند ناراحتی‌های روحی و جسمی او را مداوا کنند، به عنوان معالجه عازم اروپا شد.

سقوط دولت امینی، هر چند پایان اوج زندگی سیاسی اوست، مع هذا نقش وی در دیپلماسی آمریکا به پایان نرسید و امینی تا سال ۱۳۴۷ به حیاتی بی‌رمق ادامه داد. در این سالها امینی به عنوان یک مهره ذخیره و یک آلترناتیو برای شرایط اضطراری و محتمل و به عنوان محوری برای حفظ نیروهای سیاسی ملی‌گرا و لیبرال در مدار سیاست خارجی آمریکا محفوظ ماند.

از تاریخ ۲۶ تیرماه ۱۳۴۱ تا آبان ۱۳۵۷ مدت شانزده سال دکتر امینی بیکار بود. چند بار که طی این مدت هوس نخست وزیری به سرش زد و دست و پای کرده بود، شاه به مطبوعات دولتی دستور داد علیه او مقالات تند چاپ کنند. امینی در آن سالها دیگر وجهه قبل از نخست وزیری را نداشت.

او طی چهارده ماه نخست وزیری همه تصوراتی را که مردم و مطبوعات نسبت به او داشتند، باطل ساخته بود. هر بار که شایعه نخست وزیری دکتر امینی شنیده می‌شد، مردم به یاد «ورشکستگی» می‌افتادند.

انقلاب اسلامی:

علی امینی پس از برکناری از نخست وزیری، مدت زیادی مورد بغض رژیم پهلوی قرار داشت، بویژه پس از قتل‌کندی و روی کار آمدن جانسون و سپس نیکسون بشدت کنترل می‌شد و حتی ممنوع الخروج بود. پس از اوجگیری حرکتهای انقلابی - اسلامی برای درهم شکستن

نظام شاهنشاهی، بار دیگر دمکراتها به صحنه آمدند و زمینه برای فعالیت امینی فراهم شد. وی فعالیت‌های گوناگونی را برای انحراف و انهدام انقلاب آغاز کرد. وی پس از اعلام حکومت نظامی و کشتار ۱۷ شهریور، در مصاحبه‌ای با بی. بی. سی گفت: «اکنون برای حل بحران، باید شخصیت مستقلی درصدد برآید تا میان خواسته‌های شاهنشاه و درخواستهای رهبران مذهبی و مخالفین سیاسی، وجه مشترکی پیدا کند. من، حاضرم این مسوولیت را بر عهده بگیرم. از طرفی نیز خود را به شاه نزدیک کرد و در رأس گروه مشاورین شاه قرار گرفت. ویلیام سولیوان - آخرین سفیر آمریکا در ایران - در این زمینه می‌گوید: «... معروفترین این چهره‌ها که مشاورین جدید شاه بودند، علی امینی، نخست وزیر اسبق ایران بود که در دوران زمامداری، به روابط نزدیک با آمریکاییها و حمایت جدی آمریکا شهرت داشت. اعتقاد عمومی بر این بود که امینی به توصیه پرزیدنت کندی به مقام نخست وزیری ایران منصوب شد و اصلاحات اجتماعی و اقتصادی او هم مورد نظر حکومت وقت آمریکا بوده است. امینی حاضر شد برای مذاکره با آیت الله خمینی با اطرافیان او درباره اصول پیشنهادی به شاه به پاریس برود و برای یافتن یک راه حل سیاسی بکوشد».

امینی این بار با مانع خلل ناپذیری مواجه شده بود که حمایت آمریکا و شاه و سایر قدرتهای جهانی در برابر آن اثری نداشت. او داوطلب نخست وزیری شد تا رژیم را حفظ نماید و بحران را خاتمه دهد و مردم را راضی کند. وقتی که دریافت مانع اصلی، شخص امام است، تصمیم به ملاقات با او گرفت و بسیار امیدوار بود که رنجشها تمام شود و به کرات از امام تجلیل کرد و از ملاقاتی که در سال ۴۰ با ایشان داشته، یاد کرد. اما وقتی رژیم شاه و سیاست آمریکا راه حل او را مناسب دیدند، به او ماموریت دادند. ولی باز هم جواب منفی دریافت کرد و امام صریحاً اعلام کردند که هیچ شرطی قابل مذاکره نیست و هیچ مهلتی در صورتی که نتیجه آن تامین ادامه وضع موجود باشد، قابل قبول نیست.

ضد انقلابی گری:

پیروزی انقلاب اسلامی که برای ابرقدرتها به ویژه آمریکا بسیار شکننده بود، برای الیگارشی و اریستوکراسی حاکم بر ایران به مراتب شکننده تر بود. انقلاب مشروطه و نهضت ملی و رهبران آن هیچ کدام نتوانستند ریشه تنومند هزاران فامیل و فراماسونری حاکم بر ایران را به خوبی بشناسند و به آن ضربه بزنند انقلاب اسلامی با رهبری هوشمندانه و زیرکانه حضرت امام خمینی توانست بنیان الیگارشی و فراماسونری و اشرافیت حاکم را درهم بریزد و حلقه‌های پیوند اهریمنی آنها را از هم بگسلد. امری که انقلاب مشروطه و نهضت ملی قربانی عدم انجام آن شدند. خانواده امینی نیز در زمره الیگارشی حاکم بود که فضای انقلاب اسلامی را برتئاید و به دیار اربابان خود پیوست. اسناد لانه جاسوسی آمریکا، نمایی قابل توجه از تلاش او پس از

انقلاب اسلامی برای گردهم آوردن عناصر ضد انقلاب با کمک سازمان سیا ارائه می‌کند.

سند شماره ۱۴ سری ۱۹/۵/۵۸ اعضا

از: رئیس ۴۹۳۰۳۸ به: با حق تقدم به لندن رونوشت برای تهران. پاریس

بخش خبرگزاری داخلی / اسناد.

هشدار شامل منابع و شیوه های اطلاعاتی است. بی.ان سایت جی.ان. گراف.

۱- منبع بخش خبرگیری داخلی اطلاع داده است که تیمسار بازنشسته ایرانی، حسن طوفانیان - دستیار بلند پایه سابق شاه و وزیر صنایع دفاع - در حال حاضر در لندن است و در آن جا در جلسه سران نظامی ایران که برای سرنگونی دولت فعلی ایران طرح ریزی می‌کنند، شرکت دارد. قرارگاه به یاد دارد که اس.دی پرتیکست را از جلسه ۱۷ مرداد تبعیدیهای ایرانی اروپا در لندن به آدلیک خبر داده بود. معنای ضمنی آن این بود که حضور دوباره نخست وزیر پیشین - شاپور بختیار در پاریس فعالیت‌های تشکیلاتی در اروپا را به تحرک واداشته است.

۲- منبع دیگری به نام اس.دی تیبیل / ۱ در ۱۷ مرداد ۱۳۵۸ به لندن مسافرت نمود تا احتمالاً در همین جلسه شرکت کند. اس.دی تیبیل / ۱ گفت که در جریان یک اقدام برای تشکل دادن به قاطبه ایرانیان علیه امام خمینی به او با تبعیدیان مختلف اروپایی ملاقات خواهد کرد. بین شرکت کنندگان متعدد آن، علی امینی نخست وزیر پیشین و مهدی میرحسینی سرتیپ نیروی هوایی حضور دارند. این گروه مشغول طرح ریزی برای ملاقات با بختیار در حوالی ۱۹ تا ۲۱ مرداد بودند. بدون پرونده تا تاریخ ۱۹ مرداد ۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری سری. علاوه بر این امید زیادی به نجات ایران داشت. گفته می‌شود که علی امینی و قتش را در پاریس به انتظار می‌گذراند و تظاهر به داشتن نقش یک کارامانلیس ایرانی می‌کند که سرانجام از او خواسته شود تا کشور را نجات دهد. امینی معتقد است که ملاها به طور تاریخی لبه تیز در انقلابات سیاسی ایران بوده‌اند و سپس خارج شده‌اند و اداره امور روزانه را برای سیاستمداران و متخصصین غیر روحانی گذاشته‌اند. او در کنار جمع آوری مخالفین نظام با حمایت آمریکا، به انتظار نشسته بود. هفته نامه لوموند در این زمینه گزارش می‌دهد: در پاریس دکتر علی امینی - نخست وزیر اسبق ایران از حدود یک سال پیش بدون موفقیتی سعی در جمع کردن نیروهای اپوزیسیون به دور خود دارد پیشنهاد تشکیل یک دولت آشتی ملی را جهت نجات کشور از وضع فاجعه آمیزی که در آن به سر می‌برد، ارائه داده است. وی در یک مصاحبه مطبوعاتی مشخص کرده است که این دولت باید ترکیبی از عناصر میهن پرست و بصیر داخل و خارج ایران باشد و برای جلوگیری از سوء استفاده کمونیستها بازور خود را بر کشور تحمیل کند. امینی پیشنهاد بازگشت به قانون اساسی سال ۱۹۰۶ را به طور موقت مطرح کرده است تا اینکه تصمیمی درباره آینده ایران گرفته شود. با این پیشنهاد وی ضدیتی با بازگشت به مشروطه سلطنتی یا دخالت

سلطنت طلبان در امر حکومت ندارد.»

امینی در اواخر عمر به علت نداشتن درک درست از شرایط سیاسی ایران، برای فریب اربابان آمریکایی اش، با بهره‌مندی از حمایت‌های مالی آنها اقدام به تاسیس «جبهه نجات» کرد و هدف او مقابله با نظام ج.ا.ا بود. احمد علی مسعود انصاری از سلطنت طلبان برجسته در این مورد می‌گوید: امینی مدعی شده بود که با برخی از روحانیون و دست‌اندرکاران ج.ا.ا ارتباط دارد و از طریق آنان می‌تواند اطلاعات دست اول مورد نیاز سازمان سیا را به دست آورد.

البته با سوابق امینی در نزدیکی اش با برخی از نیروهای مذهبی، این امر تا حدی قابل قبول به نظر می‌رسید به ویژه اینکه آمریکاییها مثل بسیاری از ایرانیان چنان با اسلام و نظام حکومتی ایران و ملایانی که بر سرکار هستند، بیگانه‌اند، هرکس با کمی زرنگی ارتباط به آسانی می‌توان گنجشک را رنگ کند و به جای قناری به آنها بفروشد.

با گذشت زمان و آزمودن اطلاعات رسیده از سوی جبهه نجات، آمریکاییها متوجه شدند که امینی و یارانش از گود بیرون هستند و اطلاعاتشان غلط، دست دوم و بی‌ارزش است و ادعاهایشان عموماً گرافه‌ای بیش نیست و ماهی ۱۸۰ هزار دلار پولی که سیا به آنها می‌دهد، حیف و میل می‌شود. لذا در صدد اصلاح کار برآمدند و در جستجوی فرد مناسبی که جانشین امینی شود، دکتر گنجی را که از دیرباز با آنها سر و سری نداشت، برگزیدند... پس از مدتی سرانجام گنجی بساط دکتر امینی و یارانش را از خانه نجات بیرون ریخت. درگیریهای گنجی و امینی چنان بالا گرفت که روزنامه لوموند در مقاله‌ای به تمسخر دعوی نخست‌وزیر و وزیر پیشین رژیم شاهنشاهی پرداخت از همین رو همگان دانستند که مدعیان سلطنت چنان دست‌درگیران یگدیگر انداخته‌اند که نمی‌توانند دستی به یاری سلطنت ایران دراز کنند. علی امینی در سال ۱۳۷۲ با نوشتن خاطراتی که در کیهان چاپ لندن سلطنت طلب - چاپ شد، سعی در اغوا و فریب مردم داشت. چاپ این خاطرات با مشکلات و مخالفت‌های فراوان روبرو شد. در همین سال، مرگ، پرونده او را بست و یکی از پایه‌های الیگارشی منهدم شده پس از انقلاب اسلامی را به دیار نیستی فرستاد.^۱

۱- درک: خاطرات علی امینی، از مقدمه

بخش دوم

اسناد ساواک

زندگینامه علی امینی

نام و نام خانوادگی - علی امینی

متولد - ۱۲۸۴ شمسی - تهران

نام پدر - امین الدوله ثانی

تحصیلات: دکترای حقوق از دانشگاه پاریس

مشاغل مهم: معاون وزارت دارائی، معاون نخست وزیر

نماینده دوره پانزدهم

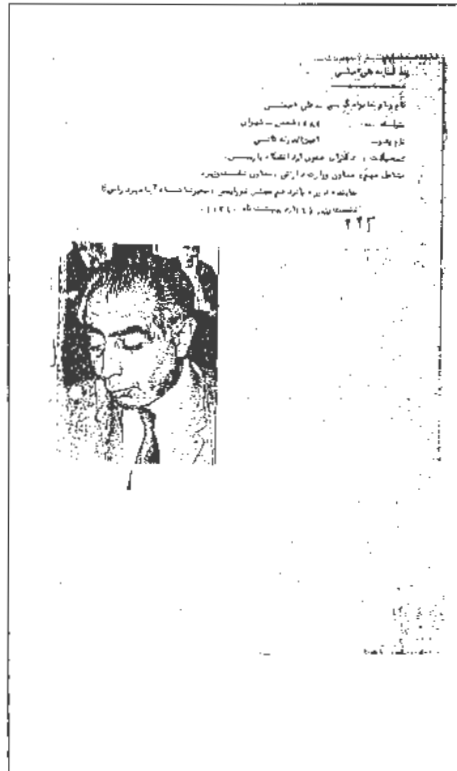
مجلس شورایملی، سفیر

شاهنشاه آریامهر در

امریکا

نخست وزیر (۱۶)

اردیبهشت ماه ۱۳۴۰)

دفتر مخصوص شاهنشاهی

شماره کتاب ۱۴۲۲/

تاریخ: ۱۳۳۲/۶/۲۳

نظر به مواد ۵۴ اساس نامه سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی
بموجب این دستخط جناب دکتر علی امینی وزیر دارائی عضویت
مرکزی را به عضویت هیئت مدیره این سازمان منصوب و مقرر میداریم،
در انجام وظائف محوله
اقدام نماید کماخ سفید ۸
شهریور ماه ۱۳۳۲*

* - به لحاظ تاریخی این
اولین سند مربوط به پرونده
دکتر علی امینی است.
بعد از کودتای ۲۸ مرداد
۱۳۳۲ هـ امینی در کابینه
سپهبد زاهدی به سمت وزیر
دارایی انتخاب شد و سپس
در شهریور ماه سال ۱۳۳۲ از
جانب شاه به عضویت هیات
مدیره سازمان شاهنشاهی
خدمات اجتماعی منصوب
گردید.

دفتر مخصوص شاهنشاهی

شماره کتاب / ۱۵۵۹

تاریخ: ۱۳۳۴/۳/۲۰

* دکتر امینی در فروردین ماه

سال ۱۳۳۴ نیز به وزارت

دارائی منصوب شد:

دفتر مخصوص شاهنشاهی

شماره کتاب / ۲۰۷

تاریخ: ۱۳۳۴/۱/۲۶

نظر به پیشنهاد جناب حسین

علا نخست وزیر بمرحب این

دستخط جناب دکتر علی

امینی را به سمت وزارت

دارائی منصوب و مقرر

میداریم که در انجام وظائف

محوله اقدام نماید

کاخ مرمر ۲۰ فروردین ماه

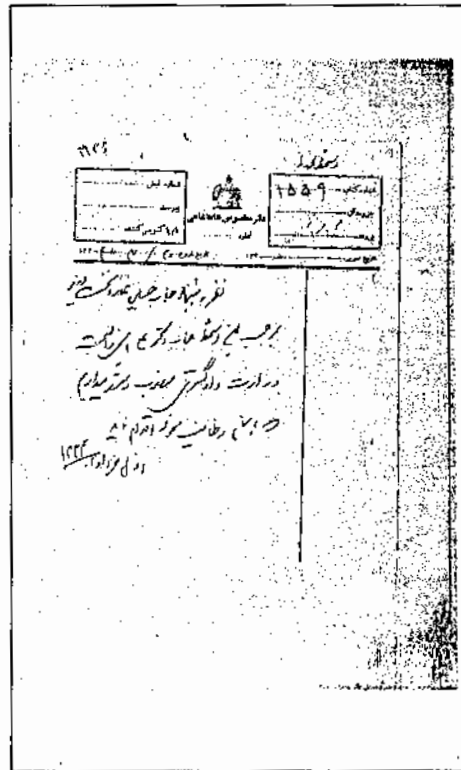
۱۳۳۴

نظر به پیشنهاد جناب حسین علا^۱ نخست وزیر بموجب این دستخط

جناب دکتر علی امینی^{**} را به سمت وزارت دادگستری منصوب دستور

میداریم که با انجام وظایف محوله اقدام نماید

اول خرداد ماه ۱۳۳۴

۱- حسین علا

حسین علا در سال ۱۲۶۱

ش در تهران متولد شد.

تحصیلات ابتدائی و

متوسطه خود را در لندن به

اتمام رسانید و در مدرسه

حقوق ثبت نام کرد ولی قبل

از اینکه تحصیلات خود را

پسایان دهد به استخدام

وزارت امور خارجه در آمد و

وابسته سفارت شد. وی به

لحاظ پشتوانه خانوادگی که

در صحنه حکومت داشت

بسرعت نردبان ترقی را طی

نمود و در ۱۲۹۶ در کابینه

مستوفی الممالک به سمت

وزارت فوائد عامه و تجارت

تعیین شد. در سال ۱۲۹۹ به

سمت وزیر مختار ایران در

اسپانیا منصوب شد در زمان

ادامه از پاورقی ص قبل:
 خلع سلطنت قاجار وی به
 همراه سید حسن تقی زاده
 جزء مخالفان قرار گرفت ولی
 نه به دلیل مخالفت با
 سلطنت بلکه به دلیل
 وابستگی پیش از حدی که
 به انگلیس داشت و بعد هم
 از مواهب دوره پهلوی
 برخوردار شد. وی تا قبل از
 اولین دوره نخست
 وزیری اش (۲۹ اسفند
 ۱۳۲۹) سمتهای مختلف از
 جمله وزیر دربار، وزیر
 مختار در فرانسه، سفیر کبیر
 ایران در آمریکا، وزارت
 امور خارجه و... را عهده دار
 بود. در دوره دوم صدارت
 وی فدائیان اسلام دستگیر
 شدند و علت دستگیری
 اقدام به ترور نخست وزیری
 (حسین علاء) در مسجد شاه
 در مراسم فاتحه سید
 مصطفی کاشانی (فرزند
 آیت الله کاشانی) بود که ترور
 نافرجام بود و او از صحنه
 جان سالم به در برد علت
 ترور تحریم پیمان بغداد بود
 که حسین علاء قصد شرکت
 در آن پیمان را داشت.
 رهبر جمعیت (نواب صفوی)
 و خلیل طهماسبی
 عبدالحسین واحدی و مظفر
 ذوالقدر به اعدام و بقیه به
 حبسهای طویل المدت
 محکوم شدند.
 شایان به ذکر است
 عبدالحسین واحدی، مجتبی
 نواب صفوی و خلیل
 طهماسبی سه تن از مبارزان
 مسلمانی بودند که با تشکیل
 سازمان به نام « فدائیان
 اسلام » چند تن از مهره های
 اصل رژیم از جمله سپهبد
 حاج علی رزم آرا نخست
 وزیر شاه را اعدام انقلابی
 کردند.
 علاء در سال ۱۳۳۶ از
 نخست وزیری کناره گیری
 کرد و به سمت وزیر دربار
 منصوب شد و تا سال ۱۳۴۲

در این سمت ماند بعد از
 واقعه ۱۵ خرداد ۲۲ به علت
 خبری که در مورد تعیین
 عمل شاه و عمالش در
 گشودن آتش به روی مردم
 به شاه رسانده شد از سمت
 خود عزل و چندی بعد به
 سناتورهای مجلس سنا
 برگزیده شد و در سال ۱۳۴۳
 در ۸۲ سالگی فوت کرد
 حسین علاء فراماسون بود و
 ریاست باشگاه لاینز را نیز
 بر عهده داشت.
 رک: نخست وزیران ایران -
 از مشیر الدوله تا بختیار -
 باقر عاقلی ص ۲۷۰ - ۲۶۶

گزارش اطلاعات داخلی

شماره: ۲۰۲۹۳۰۲

موضوع: فعالیت سیاسی

تاریخ گزارش: ۳۹/۴/۲۱

۱- فضل الله زاهدی به عنوان یکی از بدنام ترین نظامیان دوران پهلوی و نخست وزیری کودتا چهره‌ای سرشناس است. زاهدی که در سالهای جنگ اول جهانی به صفوف قشون قزاق پیوست، از زمره انصران تیپ همدان بود که برای سرکوب نهضت جنگل عازم خطه شمال شد و سپس تحت امر رضاخان کودتای ۱۲۹۹ را به فرجام رسانید. سرتیپ فضل الله خان در دوران اقتدار رضاخان در مشاغل مهمی جای داشت و مأموریت های درجه اولی را به عهده گرفت. او در سال ۱۳۰۲ ریاست قشون قمارس را به عهده داشت و در این سمت مأمور حل غائله شیخ خزعل شد و به حکومت خوزستان رسید. زاهدی در سالهای ۱۳۰۵ - ۱۳۰۶ فرماندهی لشکر شمال و حکومت این خطه را بعهده داشت و در اردیبهشت ۱۳۰۸ به فرماندهی ژاندارمری (امنیه) کشور رسید. او در این سمت برای سرکوب شورش عشایر فارس به شیراز رفت ولی مدت کوتاهی بعد در تیر ماه همان سال بخشوده و آزاد شد. در سالهای جنگ جهانی دوم فضل الله زاهدی رادر قالبی دیگری می یابیم. او که

اواخر هفته گذشته آقای دکتر علی امینی با تیمسار سپهبد زاهدی ملاقات کرده و ضمن این ملاقات کدورت‌های سابق فیما بین مرتفع و بین طرفی با اصطلاح حسن تفاهم و آشتی برقرار شده است سید جعفر

بهبهانی هم از تیمسار سپهبد زاهدی ملاقات و دیدن نموده است.

رونوشت برابر با اصل در پرونده کلاسه الف-۲
۳۳۵
افتخاری

گزارش اطلاعات داخلی

موضوع: فعالیت سیاسی
محل: تهران
محل نوشتن: تهران
تاریخ: ۳۹/۴/۲۱
تاریخ گزارش: ۳۹/۴/۲۱

از طرف: ...
به طرف: ...
موضوع: ...

این سند که در تاریخ ... در ...
که در ...
توسط ...

تاریخ: ...
محل: ...

۳۳۵

ادامه از پاورقی ص: قبل: ۱۳۳۲ سر لشگر فضل الله زاهدی را در رُستی «ملی گسرایسانه» در بازی‌های سیاسی روز فعال می‌یابیم. بنحوی که در کابینه اول مصدق به وزارت کشور رسید.

۱۳۳۲ سر لشگر زاهدی به عنوان کاندیدای رهبری کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ توسط اینتلیجنس سرویس به سازمان «سیا» وصل شد و با پیروزی کودتا در رأس دولت قرار گرفت. در باره نقش آمریکایی زاهدی در دوران صدارتش و مقابله محمد زاهدی با او که پیشینه سیاسی اش مهر وابستگی قطعی به استعمار بریتانیا را نشان می‌دهد در این زمان ناگهان «آلمانوفیل» شد و در زمره هواداران هیتلر درآمد و به هنگام اشغال ایران توسط انگلیسی‌ها مدت کوتاهی باز داشت گردید! همانطور که فردوست تصریح کرده این چهره جدید زاهدی را باید به ترفندهای سرویس اطلاعاتی بریتانیا منتسب ساخت و به همین دلیل است که در سالهای ۱۳۲۰ -

رضا پهلوی با او که سرانجام به سلب حمایت آمریکا از زاهدی و برکناری وی در ۱۷ فروردین ۱۳۳۴ انجامید. فضل‌الله زاهدی پس از برکناری از نخست وزیری به ژنو رفت و به عیاشی پرداخت ولی حیات سیاسی او کاملاً خاتمه نیافت. اسناد موجود نشان می‌دهد که در سال ۱۳۳۶ در «مخافل سیاسی تهران» تحریکاتی به سود زاهدی صورت گرفت که سرانجام به ورود مجدد او به ایران در اردیبهشت ۱۳۳۷ انجامید.

زاهدی مجدداً به اروپا رفت و تا زمان مرگش در شهر یور ۱۳۴۸ به عنوان سفیر کبیر شاه و نماینده دائم ایران در دفتر اروپایی سازمان ملل در ژنوا اقامت داشت. وی سرانجام در سوئیس فوت نمود.

ر.ک: ظهور و سقوط سلطنت پهلوی صص ۲۵۱ و ۲۵۲ - ۲۵۸ و ۲۵۹

ر.ک: اردشیر زاهدی به روایت اسناد ساواک، تهران، مرکز بررسی اسناد تاریخی، ۱۳۷۸

گزارش اطلاعات داخلی

شماره: الف/۳/
۲۵۶۸۲

تاریخ: ۳۹/۱۱/۳۰

روز ۳۹/۱۱/۹ عزری^۱ با دکتر امینی ملاقات و دکتر امینی اظهار داشته موقمی که من سفیر کبیر ایران در آمریکا بودم با سفیر اسرائیل در آمریکا دوست بودم ما باید بسیاری از احتیاجات خود را بوسیله اسرائیل تامین

کنیم عقل و منطق بما حکم می‌کند که بخاطر مقابله با اعراب روابط سیاسی و تجاری خود را با اسرائیل گسترش و توسعه دهیم.

ضمناً دکتر امینی اظهار علاقه کرده که از اسرائیل دیدن نماید. ۳۹/۱۱/۲۹
گیرندگان: ریاست اداره
دوم کل سوم جهت
استحضار

گزارش اطلاعات داخلی

شماره: .....
تاریخ: .....
موضوع: .....
محل: .....
طبقه: .....
تاریخ ارسال: .....
تاریخ دریافت: .....
تاریخ برون رفت: .....
تاریخ برگشت: .....
تاریخ برون رفت: .....
تاریخ برگشت: .....

مخبر: م. ا. س.

موضوع: گزارش از ملاقات دکتر امینی با سفیر اسرائیل در آمریکا و اظهارات وی در خصوص روابط ایران و اسرائیل و گسترش روابط سیاسی و تجاری بین این دو کشور و اظهار علاقه دکتر امینی به دیدن سفیر اسرائیل در تهران.

۳۰/۱۱/۳۹

۳۵۶۸۲

۳۹/۱۱/۳۰

گروه: .....
کلاس: .....
تاریخ: .....
محل: .....
طبقه: .....
تاریخ ارسال: .....
تاریخ دریافت: .....
تاریخ برون رفت: .....
تاریخ برگشت: .....

۱- ربی میتر عزری فرزند
صیول متولد اصفهان، عضو
رسمی حزب سپاهی اسرائیل
و در سالهای ۳۸ تا ۵۲
نماینده سیاسی اسرائیل در
ایران بوده است و در آژانس
یهود (سوخوت) در ایران نیز
از نفوذ قابل توجهی
برخوردار بوده است.
پرونده انفرادی ساواک

گزارش اطلاعات داخلی

۱- سید حسن تقی زاده :

سید حسن تقی زاده از بانیان اولیه و اصلی وابستگی ایران به سیاستهای انگلیس طی نهضت مشروطیت ایران و یک قرن پس از آن بود و از عوامل توفیق نقشه های سیاسی بریتانیا و نفوذ آن کشور در ایران به شمار می رفت. او با انعقاد قرار داد خاتمانه سال ۱۳۱۲ با انگلستان زمینه سلطه هر چه بیشتر بریتانیا بر منابع نفتی ایران را فراهم آورده و در دوره های مختلف مجلس شورای ملی گامهای بلندی علیه روحانیت برداشت. تقی زاده در شهریور ۱۲۵۶ در تبریز متولد شد. در دارالفنون تهران تحصیل کرد و از جوانی رشته های مختلف تحصیلی را در کنار زبانهای عربی و انگلیسی فرا گرفت. او با عضویت در تشکیلات فراماسونری و با توجه به نفوذ گسترده آن در بین منورالفکران ایرانی و خصوصاً مشروطه خواهان در جنبش مشروطه شرکت فعالی را به عهده گرفت و در اکثر دوره های اولیه مجلس شورای ملی به نمایندگی انتخاب شد وی از عوامل دستگیری و محاکمه و شهادت شیخ فضل الله نوری بود. تا قبل از مشروطه وی $\frac{1}{2}$

دکتر امینی در یکی از جلسات خصوصی که با حضور چند نفر از دوستانش در منزل خود تشکیل داده اظهار داشته (موقعی که من سفیر کبیر ایران در آمریکا بودم در میان نمایندگان سیاسی کشورهای کوچک رابطه کندی با من نزدیکتر و صمیمانه تر از دیگران بود وسیله آشنائی

سید حسن تقی زاده^۱ را با پرزیدنت کندی^۲ من فراهم کردم.

۳۹/۱۱/۲۹

گیرندگان : ریاست اداره
دوم کل سوم جبهه
استحضار

گزارش اطلاعات داخلی

شماره: .....
تاریخ: .....
موضوع: .....
محل: .....
موضوع: .....
تاریخ: .....
محل: .....

دکتر امینی در یکی از جلسات خصوصی که با حضور چند نفر از دوستانش در منزل خود تشکیل داده اظهار داشته (موقعی که من سفیر کبیر ایران در آمریکا بودم در میان نمایندگان سیاسی کشورهای کوچک رابطه کندی با من نزدیکتر و صمیمانه تر از دیگران بود وسیله آشنائی

سید حسن تقی زاده^۱ را با پرزیدنت کندی^۲ من فراهم کردم.

۳۹/۱۱/۲۹

گیرندگان : ریاست اداره
دوم کل سوم جبهه
استحضار

ادامه از باورقی ص: تبل:

سفرهای زیادی به اروپا داشت و در خلال جنبش مشروطه مجری سیاست انگلستان شد. به هنگام به توپ بستن مجلس توسط نیروهای محمد علیشاه به سفارت انگلیس پناه برد و چون رژیم محمد علیشاه قصد جان وی را کرده بود، مسولان سفارت او را تحت نظر از کشور خارج کردند. تقی زاده ابتدا به قفقاز و سپس به وین، پاریس، لندن و دیگر شهرهای اروپا رفت. پس از سرنگونی حکومت محمد علیشاه وی به تهران بازگشت و در انتخابات دوره دوم مجلس به وکالت برگزیده شد. وی در آن زمان در مجلس به جبهه دموکراتها که طرفدار سیاست اصلاحات و محور نفوذ روسیه در ایران بودند، پیوست این حزب که مورد حمایت انگلیس بود، نقش موثری در مبارزه با نفوذ روحانیت در داخل و خارج مجلس ایفا کرد. تقی زاده یک بار نیز در مجلس دوم از سوی مراجع نجف تکفیر شد. او به دلیل جاه طلبی مورد نفرت رهبران نهضت مشروطه قرار گرفت و در سالهای قبل از جنگ جهانی اول به دلیل تنفر شدید افکار عمومی از ایران خارج شد و به کشورهای آمریکا، انگلیس، فرانسه، هلند و آلمان غربی رفت.

پس از انقراض سلسله قاجاریه تقی زاده در اوایل حکومت رضاخان در ۱۳۰۷ والی خراسان شد و تاثیر ماه سال بعد در این سمت ماند. سپس از شهریور ۱۳۰۸ تا فروردین ۱۳۱۰ سفیر رضاخان در انگلیس شد. در مرداد ۱۳۱۰ وی وزیر دارائی شد. او در این سمت با امضای معاهده قرارداد دارسی در خرداد ۱۳۱۲ سلطه بریتانیا را بر منابع نفتی و سرمایه های ایران استمرار بخشید. این معاهده وی را یسددت بدنام ساخت به گونه ای که از دی همان سال با سمت سفارت ایران در فرانسه از ایران خارج شد و تا مرداد سال بعد در این سمت باقی ماند. او در سالهای بعد یعنی تا سال ۱۳۲۰ سرپرستی هیاتهای اعزامی ایران به کنفرانسها و مجامع اروپایی و جهانی را عهده دار گردید. در زمان محمد رضا پهلوی بار دیگر به عنوان سفیر ایران عازم لندن شد و تا سال ۱۳۲۶ باقی ماند سپس به تهران بازگشت و وارد مجلس پانزدهم شد و دو سال در مجلس ماند و بنا تاسیس مجلس سنا در ۱۳۲۸ ریاست آن را به عهده گرفت طی جریان حوادث ملی شدن صنعت نفت و خلع ید از بریتانیا و انحلال شرکت

نفت ایران و انگلیس در ۱۳۲۹ بیش از پیش چهره تقی زاده عوامل تسلط انگلیسها برای مردم آشکار و متصور گردید. اما با سرنگونی حکومت مصدق در کودتای ۲۸ مرداد ۳۲ و بازگشت شاه به کشور، مجدداً مجلس سنا تاسیس و تقی زاده به ریاست آن برگزیده شد.

او سپس به دلیل افشاشدن اسامی و اسرار فراماسونهای ایران توسط ساواک که برای تضعیف نفوذ انگلیس و تقویت نفوذ آمریکا صورت گرفت، به بهانه کهولت سن خانه نشین شد. وی که از اعضای فعال فراماسونری و از موسسان لژ بیداری ایرانیان بود، سرانجام در ۱۷ بهمن ۱۳۴۸ در ۹۲ سالگی در گذشت.

ر.ک: سید حسن تقی زاده به روایت استاد ساواک، تهران، مرکز بررسیهای تاریخی.

ر.ک: مشاهیر سیاسی قرن بیستم احمد ساجدی ص ۱۳۱

۲- جان کندی
جان نیتز جerald کندی در ماه به ۱۹۱۷ در شهر بروکلین در ایالت ماساچوست آمریکا به دنیا آمد. ملیت وی ایرلندی و پدر و مادر و اجسادش از مهاجران ایرلندی بوده اند. جان

تحصیلاتش را در دانشگاه هاروارد به پایان رساند و در جنگ جهانی دوم به عنوان افسر نیروی دریائی آمریکا علیه ژاپنی ها شرکت و یک سال بعد از پایان جنگ وارد عرصه سیاست شد و در سال ۱۹۵۳ سناتور گردید. وی در ۱۹۶۰ از طرف حزب دمکرات آمریکا نامزد ریاست جمهوری و به عنوان سی و پنجمین رئیس جمهور آمریکا پس از آیزنهاور به کاخ سفید راه یافت. کندی خراشان ایجاد اصلاحات سیاسی و اقتصادی در کشورهای جهان به عنوان گامی در راستای هدایت جهان به سوی آنچه صلح نام گرفته بود شد. استراتژی وی بعدها با نام «دکتر یکنندی» شناخته شد. از مهمترین حوادث دوران حکومت کندی، واقعه خلیج خوکها و به قدرت رسیدن فیدل کاسترو در کوبا اتفاق افتاد. کندی قبل از انتخاب شدن به ریاست جمهوری خود با وعده ساقط کردن رژیم کسمونیستی فیدل کاسترو رأی اکثریت را به دست آورد و این اقدام نخستین گام بود. این ماجرا پیامد مظلومی برای آمریکاییان به همراه نداشت، زیرا علاوه بر لطمه شدیدی که بر شخصیت سیاسی آنان وارد ساخت و حکومت واتسنگتن را به

عنوان حامی تروریسم در صحنه بین المللی معرفی کرد. جان کندی در ۲۲ نوامبر ۱۹۶۳ در حالی که هنوز یک سال به پایان دوره چهار ساله ریاست جمهوریش مانده بود، در شهر دالاس واقع در ایالت تگزاس توسط شخصی به نام هاروی اسوالد به ضرب گلوله به قتل رسیده و قاتل وی قبل از بازجویی به طرز مرموزی کشته شد و ماجرای این قتل در پرده ای از ابهام فرو ماند. کندی جوانترین رئیس جمهور تاریخ آمریکا و نخستین کاتولیک آمریکائی است. در زمان کندی سیاست «جهانگیری» آمریکا دامن گرفت و او آمریکا را درگیر جنگ ویتنام کرد و به سازمان سیا پروبال داد. حادثه مهم در

زمان ریاست جمهوری کندی درباره ایران روی کار آمدن دکتر علی امینی به عنوان نخست وزیر و اجسرای برنامه های رفسورمستی از جمله اصلاحات ارضی بود. شاه که اوضاع را وخیم می دید و از قدرت یافتن دکتر امینی احساس خطر می کرد، با سفری به آمریکا و سپردن تعهدهای لازم به کاخ سفید

موفق شد با کنارگذاشتن دکتر امینی، مهره بلااراده و نوکر حلقه به گوش خرد امیر اسدالله علم را برای نخست وزیر برگزیند.

رک : وقایع اتفاقیه و شرح احوال رجال ص ۱۸۷ و ۱۸۸ رک : مشاهیر سیاسی قرن بیستم، احمد ساجدی ص ۳۵۰

دفتر مخصوص شاهنشاهی

جناب دکتر علی امینی نخست وزیر

شماره: ۱۱۵۰

تاریخ: ۴۰/۲/۱۷

* دفتر مخصوص شاهنشاهی

تاریخ: ۱۳۴۰/۲/۱۷

شماره کتاب: ۱۱۴۹

جناب آقای دکتر علی امینی

نخست وزیر

دستخط مبارک ملوکانه

مینی بر امضای مقام نخست

وزیری که باستحضار

جنابعالی شرف صدور یافته

است تلوأ ایفاد می گردد که

نسبت به تعیین هیئت دولت

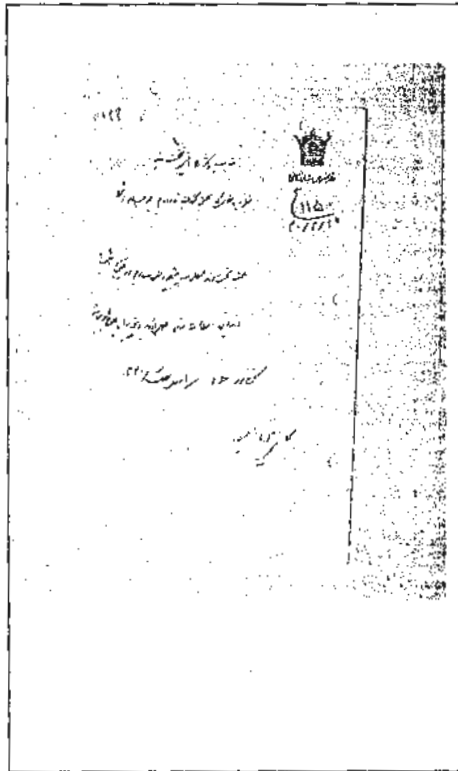
اقدام معرفی معمول نمایند

رئیس دفتر مخصوص

ساسانی

نظر به اعتمادی که به حسن کفایت شما داریم بموجب این دستخط به سمت نخست وزیری منصوب^م می شوید و مقرر می داریم در تعیین هیئت وزیران مطالبات لازم بعمل آورید و نتیجه را به اطلاع ما برسانید.

کاخ مرمر ۱۳۴۰/۲/۱۶

گزارش اطلاعات

شماره: ۶۹۱ ست شمیران

موضوع: اظهارات آقای نخست وزیر در پیشگاه همایونی

تاریخ: ۴۱/۴/۱۱

۱- بازرگان؛ مهدی:

مهندس مهدی بازرگان در سال ۱۲۸۲ هـ ش در تبریز به دنیا آمد. پس از پایان تحصیلات متوسطه جزو دانشجویان اعزامی به فرانسه رفت. پس از بازگشت در سلک اساتید دانشگاه تهران به اشتغال پرداخت و تا ریاست دانشگاه پیش رفت. او در دولت دکتر محمد مصدق عهده دار مناصبی در سازمان آب تهران، شرکت ملی نفت و پستهای فرهنگی بود، وی در پایه گذاری «نهضت آزادی ایران» نقش مؤثری داشت و سالهای چندی را در زندانهای رژیم شاه سپری کرد. در زمان اوج گیری قیام اسلامی سال ۱۳۵۷ هـ ش از سوی رهبر انقلاب مسوولیت رسیدگی به امور اعتصاب کارکنان شرکت ملی نفت را به همراه چندن به عهده گرفت. پس از پیروزی انقلاب اسلامی سرپرستی دولت موقت به او محول گردید.

بطوریکه کسب اطلاع شده متن گزارشات سازمان امنیت و شهربانی کل کشور در مورد سخنرانی مهندس بازرگان^۱ (روز عاشورا) در تکیه دزاشیب بشرف عرض ملوکانه رسیده است و معظم له حضوراً از آقای

نخست وزیر موضوع را پرسش فرموده اند. آقای نخست وزیر در جواب بعرض رسانیده اند که چون تشکیل چنین جلسه با اطلاع و اجازه قبلی اینجانب بوده لذا بمنظور مراقبت و گزارش صحیح جریان مأمورینی هم از نخست وزیری بمحل اعزام شده که گزارش آنان حاکی است ناطق بهیچوجه بیاناتی تحریک آمیز و برخلاف مصالح امور کشور در آن جلسه اظهار نموده است با این

دولت موقت برای بازوگان و همفکرانش یک فرصت طلایی بود. فرصتی که در صورت حسن استفاده موجب عزت و آبروی نهضت آزادی می گردید و نام آنان را با افتخار در تاریخ انقلاب اسلامی به ثبت می رساند. اما این فرصت به سادگی از دست رفت آن هم به بهای سنگین

کیفیت چنانچه از طرف سایر مأمورین خلاف این موضوع گزارش بعرض رسیده است عاری از حقیقت میباشد ضمناً در جلسه که اکثریت آنان از مهندسین ساختمان بوده اند آقای مهندس بازرگان ضمن اشاره بموضوع بالا اظهار داشته اند با اینکه برنامه سیاسی کار ما همواره با نظر و اجازه قبلی آقای نخست وزیر صورت گرفته است مع الوصف چنین انتظاری می رود که دستگیری مجددی برای ما در پیش باشد.

ادامه از باورقی ص قبل:
 بسیار سنگین که نه فقط خود بلکه انقلاب نیز بار پرداخت آن را بر دوش گرفت. بررسی کارنامه عملکرد دولت موقت در سائهای بعد از کنار رفتن آن به علت آمیختگی با شرایط و زمینه های سیاسی موجود و نیز مرور زمان، هنوز با ابهاماتی همراه است. پیچیدگی روز افزون مسائل سیاسی، شرایط متلاطم و بحرانی، و از همه مهمتر فراموشی اجتناب ناپذیر حافظه مردم، عواملی بودند که نهضت آزادی را در مشتبّه نمودن حقایق یاری کردند.
 غربگرایی یا غربزدگی عنصری که در تحلیل حضرت امام(ره) از ضعفها و ناتوانی دولت موقت عاملی اساسی محسوب می گشت، و ضرورت بررسی مختصری در خصوص پیشینه های آن در شخصیت فکری بازرگان را ایجاب نمود محوری اساسی در برخورد با دولت موقت به شمار می آید.

دولت موقت با خصلت دمکرات لیجیازی و به دنبال کسب پرستیژ در محافل بین المللی همراه با دید ضعیف نسبت به انقلاب در حالی که با انقلاب در تضاد است پا به عرصه انقلاب می گذارد. ضعف اساسی دولت موقت اعتقاد به روش «گام به گام» در برخورد با مسایل و مشکلات انقلاب بود. روشی که سخت از فرهنگ غرب تأثیر پذیرفته بود. و یک روز پس از اشغال لانه جاسوسی آمریکا (۱۴ آبان ۱۳۵۸) توسط دانشجویان مسلمان پیرو خط امام از نخست وزیری استعفا کرد. او در نخستین دوره مجلس شورای اسلامی به عنوان نماینده تهران به مجلس راه یافت.
 وی در ۳۰ دی ماه ۱۳۷۳ در گذشت.
 ر.ک: خط سازش سلطانی صفحات ۱۶۵ و ۱۶۶ و وقایع اتفاقیه و شرح احوال رجال ص ۸۹ و ۹۰

دفتر مخصوص شاهنشاهی

تاریخ خروج ۱۳۴۱/۴/۲۷

جناب دکتر علی امینی

۱- گزارش اطلاعات داخلی

شماره: ۶۰۸۰/س ت

تاریخ: ۴۱/۴/۳۱

موضوع: شایعه کسر بودجه

ارتش گزارش مورخه ۲۶ تیر ماه که مربوط به بودجه کشور بوده و زحماتی که

در مدت زمامداری خود عمل نموده‌اید ملاحظه و مورد بررسی قرار

گرفت. از زحمات خستگی ناپذیر و صمیمیتی که در کارها همشیه داشته

اید کمال قدردانی

خودمان را اظهار میداریم

و با نهایت تاسف

استعفای دولت* را

پذیرفتم و تا تعیین دولت

جدید خودتان با تشریک

مساعی معاونین

وزارتخانه‌ها مراقبت کلیه

امور کشور باشید. ۲۷ تیر

ماه ۱۳۴۱

اعلیحضرت همایونی

مخالفت نموده و بهمین جهت

آقای امینی استعفا داده است

٪

گیرندگان: اداره کل سوم

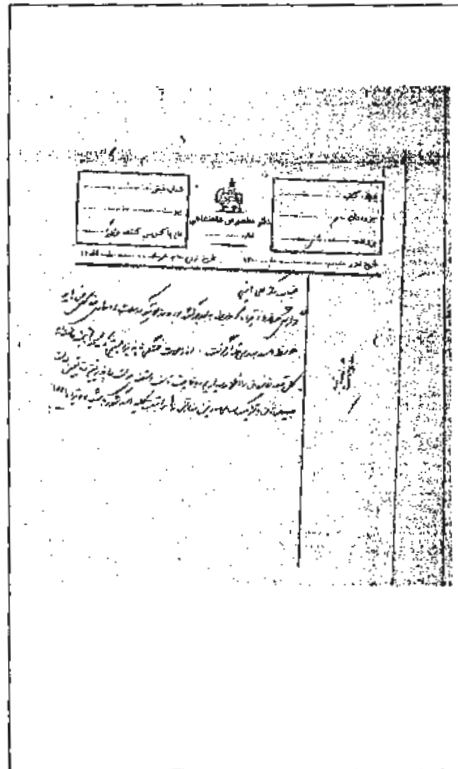
* در مورد علل استعفای

امینی به اواخر مقدمه این

کتاب و گزارش ساواک در

تاریخ ۴۱/۵/۷ مراجعه

شود.

گزارش اطلاعات داخلی

شماره: ۶۴۶۴ / س ت

تاریخ: ۴۱/۵/۷

۱- عبدالله انتظام
عبدالله انتظام برادر نصرالله
انتظام و فرزند میرزا محمد
خان انتظام السلطنه از
خانواده‌های مهم زمان قاجار
بود وی و برادرش فراماسون
و عبدالله مسوول انجمن
اخوت بود.

نامبرده به مدارج بالای
دیپلماتیک نایل آمد در
کابینه حسین علا وزیر امور
خارجه بود تا اینکه در سال
۱۳۳۶ مدیر عامل شرکت
ملی نفت شد وی تا سال
۱۳۴۲ در اثر انتقاداتی که به
سیاست دولت علم در برابر
روحانیت نسبت به شاه
داشت، موجب برکناری او
شد و پانزده سال خانه نشین
شد و دز کارگاه آهنگری کار
می کرد در سال ۱۳۵۷ شاه
برای خاموش کردن
اعتصابات شرکت نفت او را
به سمت مدیر عاملی شرکت
نفت منصوب نمود با پیروزی
انقلاب خانه نشین شد و چند
سالی بعد از انقلاب زنده بود.

فراماسونری بود که در لژهای
وفا و صفا عضویت داشت و
لقب استاد بزرگ را به وی
دادند
رک: بازیگران عصر پهلوی
محمود طلوعی ج ۲ و
فراماسونری در ایران
اسماعیل زابین ج ۳
۲- دکتر محمد معتضد
باهری:

موضوع: تشکیل جلسه حوزه شماره فرهنگی وابسته به جبهه ملی

روز ۳/۵/۴۱ از ساعت ۱۸:۰۰ کمیته شماره فرهنگی وابسته به جبهه
ملی در منزل آقای اسلامی واقع در خیابانهای شهباز ایستگاه خرابات
کوچه باغ فرید انتهای کوچه کرمانی کاشی ۲۴ تشکیل شد. در این

جلسه آقای بحرینی
سخنگوی جلسه اظهار
داشت دولت آقای علم
دولت ضعیفی است که
اعلیحضرت همایونی
فقط از نظر اینکه قدرت
بیشتر خود را محفوظ
دارند با آن موافقت
نموده‌اند زیرا آقای امینی
در اواخر صدارت خود از
زیر دستورات ایشان شانه
خالی می کرد ولی
نکته‌ای که قابل توجه
است اینست که آقای
انتظام که از هر حیث
سوابق سیاسی بیشتری از

گزارش اطلاعات داخلی

شماره: ۶۴۶۴
تاریخ: ۴۱/۵/۷
موضوع: تشکیل جلسه حوزه شماره فرهنگی وابسته به جبهه ملی

موضوع: تشکیل جلسه حوزه شماره فرهنگی وابسته به جبهه ملی
روز ۳/۵/۴۱ از ساعت ۱۸:۰۰ کمیته شماره فرهنگی وابسته به جبهه ملی در منزل آقای اسلامی واقع در خیابانهای شهباز ایستگاه خرابات کوچه باغ فرید انتهای کوچه کرمانی کاشی ۲۴ تشکیل شد. در این جلسه آقای بحرینی سخنگوی جلسه اظهار داشت دولت آقای علم دولت ضعیفی است که اعلیحضرت همایونی فقط از نظر اینکه قدرت بیشتر خود را محفوظ دارند با آن موافقت نموده‌اند زیرا آقای امینی در اواخر صدارت خود از زیر دستورات ایشان شانه خالی می کرد ولی نکته‌ای که قابل توجه است اینست که آقای انتظام که از هر حیث سوابق سیاسی بیشتری از آقای علم دارد چطور سمت وزیر مشاور را قبول نموده است این دولت علاوه بر ضعفی بی سلیقه هست زیرا دکتر باهری^۲ که حتی قادر نیست یک کلاس را اداره نماید و اصلاً و درس سیاسی نخوانده را بسمت معاون نخست وزیر تعیین کرده است.

گیرندگان: اداره سوم

۳۸۶۴

آقای علم دارد چطور سمت وزیر مشاور را قبول نموده است این دولت
علاوه بر ضعفی بی سلیقه هست زیرا دکتر باهری^۲ که حتی قادر نیست
یک کلاس را اداره نماید و اصلاً و درس سیاسی نخوانده را بسمت
معاون نخست وزیر تعیین کرده است.

ادامه یاورقی از ص قیل: فعالیت داشته است .
 وی فرزند محمد علی و در یاد شده پس از مراجعت به
 سال ۱۲۹۵ در شیراز متولد کشور توسط اسدالله علم
 شده و دارای دکترای حقوق (سال ۱۳۳۱) به حزب مردم
 از پاریس بوده است و باهروی دعوت و به سمت عضو
 در سال ۱۳۲۰ عضو جمعیت شورای مرکزی و مسوول
 آزادگان بوده و در سال سازمان جوانان و عضو هیأت
 ۱۳۲۵ وارد حزب توده شده تحریریه روزنامه اندیشه
 و در زمان تحصیل در فرانسه مردم فعالیت نموده و از
 به نفع حزب کمونیست همان سال بعنوان دانشیار

دانشکده حقوق و وکیل فعالیت داشته است .
 دادگستری مشغول به کار شده است . وی در سال
 ۱۳۴۱ به سمت معاون امور اداری نخست وزیری و وزیر
 دادگستری (کابینه علم) متصوب و در سال ۱۳۵۰
 معاون کل وزارت دربار (در سال ۵۵) مشاور
 عالی دفتر مخصوص فرح و

در سال ۵۶ دبیر کل حزب رستاخیز و در شهریور سال ۵۷ وزیر دادگستری بوده است . وی نشانهای درجه یک همایون و نشان تاجگذاری نیز دریافت نموده است.
 پرونده انفرادی ساواک

ادامه از باورقی ص قبل:

سپری شد، تحصن کنندگان تصمیم گرفتند که با دست زدن به اعتصاب غذا، اعتراضشان را نمایانتر کنند. اما اعتصاب غذا چندان به درازا نکشیده در نتیجه در روز ۲۷ مهر ماه ۲۸ با انتشار بیانیه‌ای، نگرانی خود را از اینکه مداخلات غیر قانونی در انتخابات به حیف و میل شدن عزیزترین ذخایر ایران یعنی نفت منتهی شود، ابراز داشتند و بدون حصول نتیجه ای ملموس کاخ را ترک کردند. سپس در خانه مصدق گرد آمدند تا تصمیمی اتخاذ کنند که پر دامنه تر از صرف مبارزه انتخاباتی از کار درآید. در این زمان این گروه احساس می کردند که علاوه بر نام به چسارچسوی سیاسی نیز نیازمندند بر سر ماهیت و نوع سازمان سیاسی مورد نظر اختلافی وجود داشت. سرانجام همگان بر سر تشکیل جبهه به توافق رسیدند بر سر مسائل تشکیلاتی نیز بحث هائی مطرح شد این گروه در اول آبان ۱۳۲۸ با نام جبهه ملی اعلام موجودیت کرد. در سال ۱۳۲۹ در زمان حکومت شریف امامی جبهه

ملی بار دیگر به عنوان جبهه ملی دوم اعلام موجودیت و فعالیت کرد. همین گذاشتن نام «جبهه ملی دوم» دلیلی است براینکه رهبران آن پذیرفته بودند که کار جبهه ملی اول مدتهاست تمام شده و فعالیتش متوقف مانده است. با وجود این گروهی از مردم دعوت سران جبهه ملی دوم را قبول کرده و در تظاهرات آن شرکت می کردند بدون اینکه با دستگاه رهبری ارتباط سازمانی داشته باشند. در سال ۱۳۴۱ کنگره‌ای با حضور ۱۷۰ نماینده متشکل از حزب ایران، حزب مردم ایران، حزب ملت ایران، جمعیت آزادی مردم ایران (جاما) و... برای تعیین خط مشی جبهه ملی تشکیل شد. سرانجام جبهه ملی دوم نیز بر اثر اختلاف اعضا بر سر تعیین چهار چوب فعالیت‌های آن از هم پاشیده شد و آخر الامر «جبهه ملی سوم» متشکل از ملی گراها و معدودی از افراد مذهبی و حتی نیروهای چپ به وجود آمد که پس از مدت کوتاهی به پایان کار خود رسید. در سال ۵۶ با وزیدن نسیم آزادیها و فضای باز سیاسی به دنبال اتخاذ سیاست

فربکارانه حقوق بشر از سوی کارتر، جبهه ملی در چهار چوب قانون اساسی آرام آرام خود را مجدداً احیا کرد. سیر فعالیت‌های آن بعدها اثبات نمود که این احیاء هم به سود سیاست‌های استعماری و به ضرر انقلاب اسلامی مردم ایران بود. در حالی که زمینه های مساعد برای انفجار عمومی فراهم گشته و می رفت که نطفه های آغازین انقلاب منعقد گردد، جبهه ملی به عنوان نیروی سیاسی مخالف در صحنه حاضر شد تا با مخالفت‌های صوری و محدود خود ابتکار عمل را در دست گرفته از تکوین انقلاب اسلامی برای سرنگونی رژیم پهلوی و استقرار حکومت اسلامی جلوگیری کند. نامه های سرگشاده به شاه اولین قدم در راه تثبیت سلطنت و تقلیل حدود مخالفتها از شاه به دولت بود. با اوچگیری انقلاب اسلامی، دستگاه تبلیغاتی اربابان شاه در داخل و خارج بر روی جبهه ملی و عناصر همفکر آن متمرکز شد. در روزنامه‌ها و رادیوهای خارجی نظیر بی بی سی با رهبران جبهه ملی مصاحبه شونده و تظاهرات و

اعتصابات را به دروغ به آن منتسب می ساختند و از آن به عنوان بزرگترین جناح سیاسی مخالف و اصلی ترین جناح اپوزیسیون نام می بردند.

جبهه ملی در آن زمان سعی می کرد با تکیه به پذیرش رهبری حضرت امام (ره) چهره واقعی خود را و محافظه کاریها و نظریه های مسالمت آمیز و غیر انقلابی در مسورد سلطنت رژیم شاهنشاهی، دمکراسی غربی، حاکمیت ملی غیر مذهبی و روابط با غرب را پهبوشاند. هرچند که در موضعگیریهای دو جانبه آن بوضوح برتری دیدگاههای غرب گرایانه و غیر انقلابی مشهود بود.

رک: خط سازش ص ۵۰-۵۱ و ۵۲ و ۶۱ تحقیق و نگارش: مجتبی سلطانی

رک: محمد علی حمایون کاتوزیان مصدق و مبارزه برای قدرت در ایران، فرزانه طاهری، چاپ اول، نشر مسرکز، تهران ۱۳۷۲، صفحات ۹۳ و ۹۴

رک: خاسطرات امینی و روزنامه پیام انقلاب شماره های ۶۱ و ۶۳

جلسه در منزل آقای مهندس کاظم حسینی

شماره: ۶۱۲۸/س ت

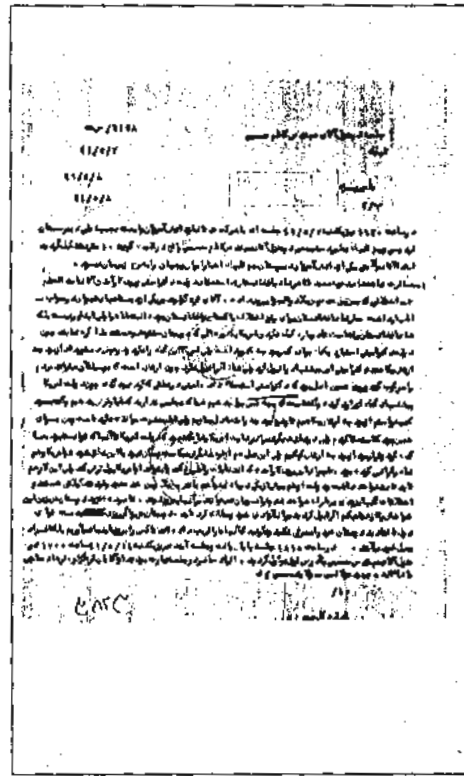
تاریخ گزارش: ۴۱/۵/۸

۱- مهندس کاظم حسینی:

کاظم حسینی در سال ۱۲۸۵ هـ ش به دنیا آمد. پس از طی مراحل آموزشی در ایران در سال ۱۳۰۷ جزو محصلان اعزامی به فوانسه رفت و در رشته مهندسی راه آهن، ذوب آهن و مس دوره دید و پس از بازگشت به ایران در دانشگاه جنگ و دانشگاه تهران به تدریس پرداخت، حسینی در دوره هفدهم مجلس شورای ملی به مجلس راه یافت. فعالیت سیاسی او با ورود به حزب ایران جدی تر شد و در دوران مبارزات دکتر مصدق برای ملی کردن صنعت نفت اوج گرفت. کاظم حسینی وزیر دارائی دولت مصدق و از اعضای مؤسس جبهه ملی دوم نیز بوده است. رک: وقایع اتفاقیه و شرح احوال رجال ص ۲۱۲

۲- امیر اسداله علم
 امیر اسداله علم فرزند محمد ابراهیم خان شوکت الملک در سال ۱۲۹۸ هـ ش در بیرجند متولد شد از تحصیلات این خانزاد متمول بیرجندی اطلاع دقیقی نیست. احتمالاً تحصیلات او بیش از دیپلم کشاورزی نباشد اما در زندگی نامه های او از نامبرده به عنوان مهندس کشاورزی یاد کرده اند در بیست سالگی باملک تاج دومین دختر توأم از دواج

در ساعت ۳۰:۱۹ روز یکشنبه ۴۱/۵/۷ جلسه ای با شرکت عده ای از دانش آموزان وابسته به جبهه ملی دبیرستان فردوسی و جم قلهک به طور دسته جمعی در منزل آقای مهندس کاظم حسینی واقع در قلهک کوچه ۱۰ متری تشکیل گردید ابتدا آقای ولایتی یکی از دانش آموزان

دبیرستان جم قلهک اخبار ایسران و جهان را بشرح زیر بیان نمود.

۱- مسافرت شاهنشاه به دعوت محمد ظاهرشاه بافغانستان. استعفای دولت دکترامینی و روی کار آمدن آقای اسداله علم.

۲- اختلافی که بین بن جدید و بن بلا در الجزایر روی داده. آقای قره گزلو مدیر یکی از دبستانهای تهران در جواب اظهار داشت سفرشاه به افغانستان برای رفع

اختلاف پاکستان و افغانستان بوده البته ظاهراً ولی اینطور نیست بلکه شاه بافغانستان رفته است تا درباره کمک نکردن امریکا به کشورهایی که در پیمان ستو هستند مذاکره نمایند چون دولت دکتر امینی احتیاج بکمک برای کسر بودجه کشور داشت ولی امریکا این کمک را نکرد و در عوض دستور داد از بودجه ارتش بکاهند دکتر امینی این پیشنهاد را قبول کرد ولی شاه آنرا قبول نکرد چون ارتش است که بوسیله آن میتوانند مردم را سرکوب کنند و روی همین اصل بود که دکتر امینی استعفاء

داد. امینی در نطقی که کرده بود گفت چون دولت آمریکا پیشنهاد کمک او را رد کرده و گفته است که بچه کسی پول بدهیم شما که مجلسی ندارید که ما باو قرض بدهیم و گفته بود که می خواستم از بودجه ارتش بکاهم تا وضع بودجه را متعادل سازم ولی اعلیحضرت موافقت نکرده است و من برای همین بود که استعفا کردم ولی در نطق دیگری برای رضایت آمریکا و شاه گفته بود که دولت آمریکا تا آنجا که توانسته بود بما کمک کرد و قرار بود از بودجه ارتش کم کنیم ولی این عمل هم لشکری می کاست و ممکن نبود با این نطق خود هم آمریکا و هم شاه را راضی کرده بود. علم برای این روی کار آمده که انتخابات را شروع کند تا بتواند از آمریکا پول قرض کند ولی این کار هم فایده ای نخواهد داشت و دولت او هم بیش از یکی دو ماه نخواهد ماند بن بلا و بن جدید دو فرد تشکیلاتی هستند و اختلافات آنها بزودی بر طرف خواهد شد و فرانسویان نمیتوانند بر آنها پیروز شوند. نامبرده افزود دوستان عزیز من این خواهش را از شما میکنم اگر قبول کردید برای آزادی خود و مملکت کرده اید. دوستان عزیز اگر روزی بدست قوای دولت افتادید دوستان خود را معرفی نکنید و نگوئید که آنها ما را فریب داده اند ما کسی را بزور باینجا نمی آوریم بلکه افراد بمیل خود می آیند. در ساعت ۱۵:۱۸ جلسه پایان یافت و جلسه آینده بروز یکشنبه ۱۴/۵/۴۱ ساعت ۱۷:۰۰ در منزل آقای مهندس حسینی با آدرس فوق موکول گردید. افراد حاضر در جلسه عبارت بودند از آقایان قره گزلو. فرهاد حاجی ماشاءاله مجید مولائی - ولایتی / د

اداره کل سوم

ادامه از پاورقی ص قبل:

کرد. امیر اسد اله علم مرد قدرتمند دربار بود او در ۲۶ سالگی در سال ۱۳۲۴ به فرمانداری کل بلوچستان رسید و نخستین بار در سن ۲۹ سالگی در کابینه دوم ساعد آبان ۱۳۲۷ وزیر کشاورزی شد او در کابینه منصور این سمت را حفظ نمود در کابینه رزم آرا ۱۳۲۹ وزیر کار شد علم از نزدیکترین یاران محمد رضا بود و در ماجرای کودتای ۱۳۳۲ نقش فعالی ایفا نمود. علم طی سالهای ۱۳۳۶ تا ۱۳۳۹ موفق شد اقبال را از پست صدارت سرنگون کند و آغاز دهه ۱۳۴۰ بزرگترین بازیگر دربار پهلوی بود در سال ۱۳۴۱ به صدارت رسید و طراح و مجری طرح آمریکائی انقلاب سفید کندی تا سال ۱۳۴۲ بود وی پس از نخست وزیری در سال ۱۳۴۳ رئیس دانشگاه شیراز شد و در سال ۱۳۴۴ به عنوان وزیر دربار شاهنشاهی قرار گرفت و در ۲۵ فروردین ۱۳۵۷ در ۵۸ سالگی در اثر بیماری سرطان درگذشت.

ظهور و سقوط پهلوی ج ۲

ص ۲۳۱

مجلس روضه خوانی در منزل آقای سید جعفر بهبهانی^۱

۱- سید جعفر بهبهانی:

تاریخ: ۴۱/۵/۲۰ مشارالیه فرزند آیت الله

سید محمد بهبهانی و از شماره: ۶۸۲۲/س ت

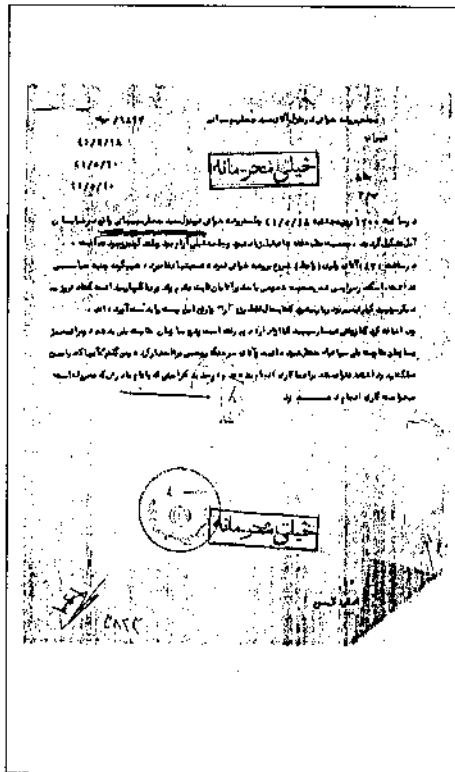
جمله عناصر افراطی و مخالف رژیم معرفی شده است. سید جعفر بهبهانی هر چند از خانواده‌ای روحانی بود، اما در تمام عمر خود نتوانست همراه با مردم و توده‌ها باشد. او در سال ۱۳۳۲ در کودتای آمریکایی ۲۸ مرداد با رژیم شاه همکاری نزدیک داشت.

سازمان اوقاف در سال ۱۳۵۰ نامبرده را به عنوان این موقوفه تکیه مسجد عودلاجان از ساواک استعلام نموده که ساواک فعله با انتصاب یاد شده به این سمت مخالفت نموده است.

گزارش ساواک در سال ۱۳۴۰ حاکی از آن است که دکتر امینی کوشش داشته تا خود را به بهبهانی‌ها نزدیک نماید. براساس همین گزارش هادی اشتری (وزیر مشاور) به نمایندگی از طرف دکتر امینی (نخست وزیر) به سید

جعفر بهبهانی پیشنهاد کرده که دکتر امینی به منزل پدرت می آید و در آن جا با حضور تو هر صحبت و پیشنهادی دارید. بکنید و اختلافات را حل نمایند. سید جعفر در جواب هادی اشتری گفته است، من و پدرم هیچ گونه اختلافات خصوصی با دکتر اشتری

در ساعت ۱۷:۰۰ روز پنجشنبه ۴۱/۵/۱۸ جلسه ای روضه خوانی در منزل سید جعفر بهبهانی واقع در خیابان آمل تشکیل گردید. جمعیت مثل هفته های قبل زیاد نبود و جلسه خیلی آرام بود و بلندگو نیز وجود

نداشت. در ساعت ۱۸:۳۰ آقای ولوی (واعظ) شروع بروضه خوانی نموده صحبت‌های نامبرده هیچگونه جنبه سیاسی نداشت. اسکندر سربابی ضمن صحبت خصوصی با حضور آقایان ثابت مقدم و غدیری اظهار میداشت که تا ده روز دیگر سپهبد کیارثیس رمز دربار می شود که تا بحال فقط رزم آراء و ارفع این پست را بدست آورده‌اند. وی اضافه کرد که از وقتی

تیمسار سپهبد کیا از اداره دوم رفته است وضع سازمان مقاومت ملی بد شده و مرا نیز بسازمان مقاومت ملی سپاه یک منتقل نموده‌اند و آقای سرهنگ روحی مرا احضار کرده و من گفتم که آنها که در این مملکت پدر داشتند نتوانستند برای ما کاری انجام بدهند چه رسد به دکتر امینی که با نام مادرش که معروف است میخواست کاری انجام دهد. اداره کل سوم

ادامه از پلورنی ص قبل؛
 نا آرامیهای اجتماعی بود،
 تنی چند از جمله احمد
 آرامش را مأمور بررسی و
 تهیه مقدمات تاسیس
 وزارت کار نمود و پس از
 تشکیل این وزارتخانه مظفر
 فیروز و سپس آرامش را به
 عنوان وزیر کار وارد کابینه
 خویش کرد. احمد آرامش
 متعاقب تاسیس حزب
 دمکرات ایران به رهبری
 قوام السلطنه به عضویت
 کمیته تبلیغات حزب درآمد.
 وی پس از گرفتن امتیاز نشر
 روزنامه دیپلمات از آن
 بصورت ارگان « دفتر رهبر
 کل حزب دمکرات ایران»
 بهره برداری می کرد و به
 دفاع از قوام و حزب
 دمکرات ایران می پرداخت.
 پس از سقوط کابینه قوام
 السلطنه احمد آرامش خانه
 نشین شد و تا سال ۱۳۳۹ که
 به سفارش جعفر شریف
 امامی (برادر همسرش) و
 تأیید شاه به سمت وزیر
 مشاور و سرپرست سازمان
 برنامه منصوب گردید، فاقد
 سمت دولتی و رسمی بود.
 کار عمده وی در طول این
 مدت خواندن کتاب و
 مقالات جراید و دیدار با
 آشنایان همفکر همچنین
 شرکت در جلسات بحث
 گروه «ایران پرستان» بود،
 گروهی که خود را ضد بیگانه
 می دانستند و راه حلی برای
 نجات ایران می جستند. در
 این دوران مقالات بدون
 امضا و ضد آمریکایی احمد
 آرامش که با کمک علی
 سپهر در روزنامه دیپلمات
 به چاپ می رسید، موجب
 نگرانی کارگزاران حاکم و
 مقامات حکومتی می شد و
 علت اصلی بازداشت آرامش
 در سائهای بعد بود. یکی
 دیگر از اقدامات سیاسی وی
 تاسیس گروه کرچک
 «ترقیخواهان ایران» در سال
 ۱۳۳۴ بود. احمد آرامش
 پس از سقوط کابینه شریف
 امامی و به قدرت رسیدن
 دکتر علی امینی با تگارش
 مقالات مختلف و همکاری
 همفکران خویش در گروه
 ترقیخواهان به مخالفت با
 حکومت جدید برخاست و در
 نتیجه در ۸ تیر ۱۳۴۰
 دستگیر و سیزده روز
 زندانی بود. به رغم سقوط
 کابینه علی امینی و به روی
 کار آمدن اسدالله علم
 ضدیت آرامش و یاران وی
 با نظام حاکم ادامه یافت تا
 جایی که آنان با صدور
 اعلامیه «کمیته
 جمهوریخواهان ایران»
 خواستار تغییر شکل رژیم
 شدند. بدیهی است که
 صدور چنین اعلامیه‌ای
 تندی می توانست عواقب
 خطرناکی به همراه داشته
 باشد. اندکی بعد احمد
 آرامش و یاران وی به اتهام
 بر هم زدن امنیت داخلی
 دستگیر شدند. شخص احمد
 آرامش به اتهام قیام علیه
 حکومت سلطنتی و
 مشروطه محاکمه به ده سال
 حبس محکوم گردید.
 احمد آرامش پس از
 گذراندن هفت سال در زندان
 آریامهر به علت شدت یافتن
 بیماری کبد و کلیه، از حبس
 آزاد شد. وی سپس در خانه
 دخترش مهدخت منزل گزید
 و به توصیه دامادش دکتر
 صادق میرعماد برای مداوا و
 کسب سلامتی چند هفته‌ای
 در بیمارستان بستری شد.
 از آن جا که اقامت آرامش در
 خانه دختر و دامادش می
 توانست بهانه به دست
 آنان مزاحمتهائی فراهم
 سازند، وی مدتی بعد به هتل
 سیناتقل مکان کرد. سرگرمی
 عمده احمد آرامش در این
 دوران پیاده روی و در اواخر
 عمر تفرج در پارک فرح
 (لاله) بود یعنی گردشگاهی
 که در آن به استناد اخبار
 مندرج در جراید، در تاریخ
 ۲۴ مهر ۱۳۵۲ به ضرب چند
 گلوله از پای درآمد و دکتر
 بقائی یزدی نماینده سابق
 مجلس شورای ملی جواز
 دفن وی را به دلیل «پارگی
 قلب» صادر کرد.
 خاطرات سیاسی احمد
 آرامش، غلامحسین میرزا
 صالح ص ۹

گزارش اطلاعات داخلی

موضوع: انتشار متنی بصورت قطعنامه از طرف جبهه ملی خطاب بدولت

شماره: ۱۱۰۶۵ / س ت

تاریخ: ۴۱/۶/۱۷

* گزارش اطلاعات داخلی

شماره: ۶۱۳۲ / س / ت

تاریخ گزارش: ۴۱/۵/۱۰

موضوع: اعلامیه جبهه ملی

در مورد سقوط دولت آقای

دکتر امینی

تعدادی اعلامیه اخیر جبهه

ملی در مورد سقوط دولت

آقای دکتر امینی

توسط مظفرفضری کارمند

پست و تلگراف بین عده‌ای

پخش شده است % د

گیرندگان: اداره کل سوم

طبق اطلاع قرار است متنی بصورت قطعنامه از طرف جبهه ملی خطاب بدولت انتشار یابد که چند ماده بشرح زیر در آن پیشنهاد شده است.

۱- شروع انتخابات و تشکیل مجلسین

۲- دو درجه شدن

امتحانات دانشگاه

۳- کسانی که در دولت

امینی به کارگمارده شده

بودند عملیات آنها

خلاف قانون اساسی

بوده بدادگاه خواسته

شوند و در رأس آنان

خود دکتر امینی است.

۴- ارفاق عمومی برای

دانشجویان دانشگاه

۵- تهیه منزل جهت زلزله

زدگان % د

گیرندگان: اداره کل سوم

گزارش اطلاعات داخلی

موضوع: انتشار متنی بصورت قطعنامه از طرف جبهه ملی خطاب بدولت

شماره: ۱۱۰۶۵ / س / ت

تاریخ: ۴۱/۶/۱۷

موضوع: اعلامیه جبهه ملی در مورد سقوط دولت آقای دکتر امینی

تعدادی اعلامیه اخیر جبهه ملی در مورد سقوط دولت آقای دکتر امینی توسط مظفرفضری کارمند پست و تلگراف بین عده‌ای پخش شده است % د

گیرندگان: اداره کل سوم

گزارش اطلاعات داخلی

موضوع: انتشار متنی بصورت قطعنامه از طرف جبهه ملی خطاب بدولت

شماره: ۱۱۰۶۵ / س / ت

تاریخ: ۴۱/۶/۱۷

موضوع: اعلامیه جبهه ملی در مورد سقوط دولت آقای دکتر امینی

تعدادی اعلامیه اخیر جبهه ملی در مورد سقوط دولت آقای دکتر امینی توسط مظفرفضری کارمند پست و تلگراف بین عده‌ای پخش شده است % د

گیرندگان: اداره کل سوم

گزارش اطلاعات داخلی

موضوع: انتشار متنی بصورت قطعنامه از طرف جبهه ملی خطاب بدولت

شماره: ۱۱۰۶۵ / س / ت

تاریخ: ۴۱/۶/۱۷

موضوع: اعلامیه جبهه ملی در مورد سقوط دولت آقای دکتر امینی

تعدادی اعلامیه اخیر جبهه ملی در مورد سقوط دولت آقای دکتر امینی توسط مظفرفضری کارمند پست و تلگراف بین عده‌ای پخش شده است % د

گیرندگان: اداره کل سوم

گزارش اطلاعات داخلی

موضوع: انتشار متنی بصورت قطعنامه از طرف جبهه ملی خطاب بدولت

شماره: ۱۱۰۶۵ / س / ت

تاریخ: ۴۱/۶/۱۷

موضوع: اعلامیه جبهه ملی در مورد سقوط دولت آقای دکتر امینی

تعدادی اعلامیه اخیر جبهه ملی در مورد سقوط دولت آقای دکتر امینی توسط مظفرفضری کارمند پست و تلگراف بین عده‌ای پخش شده است % د

گیرندگان: اداره کل سوم

گزارش اطلاعات داخلی

موضوع: جلسه کارمندان جمعیت سوسیالیستهای نهضت ملی ایران

شماره: ۱۱۰۷۳/س ت

تاریخ: ۴۱/۶/۱۸

در ساعت ۱۱:۰۰ روز شنبه ۴۱/۶/۱۷ جلسه کارمندان جمعیت

سوسیالیستهای نهضت ملی ایران (نیروی سوم) با حضور آقایان شعاعی

- ملکلی^۱ - شایان - صفا - رضائی - کوثری - یزدانفر - صدری - افراشته -

درواری - قلعه بیگی -

گودرزی - شریعتمداری -

گلسرخسی - تشکیل

گردید. آقای ملکلی شروع

بسخرانی کرده و اظهار

داشت من بدو چند

کلمه‌ای را جمع بزلزله

زدگان صحبت میکنم و

میخواهم بگویم که این

زلزله در همه جا هست

ولی همین جا باندازه

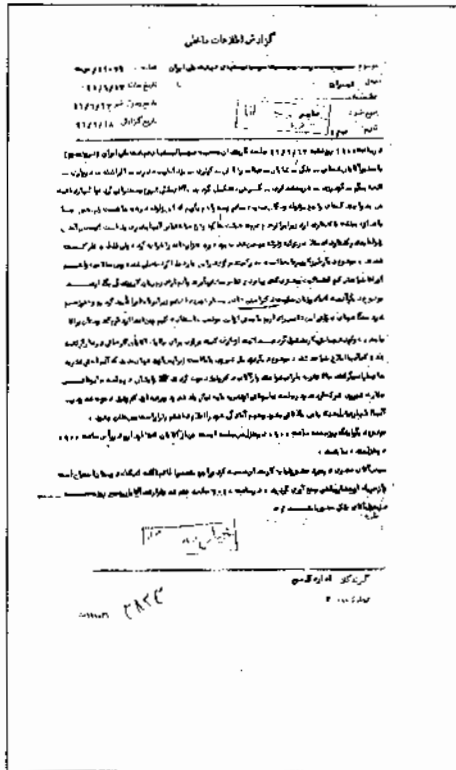
مملکت ما کشتار ندارد

زیرا بر اثر عدم توجه

هیئت حاکمه وضع

ساختمانی آنها بقدری بد

است که بمحض آمدن

۱- خلیل ملکلی: رهبر جامعه

سوسیالیستهای نهضت ملی

(ایران)

خلیل ملکلی هنگام تحصیل

در دانشگاه برلین پیرو عقاید

کمونیستی شده و در سال

۱۳۱۲ همراه دکتر تقی اوانی

یک سازمان کمونیستی در

ایران ایجاد و در سال ۱۳۱۶

به علت فعالیت کمونیستی

دستگیر و به چهار سال

زندان محکوم شده و از سال

۱۳۲۰ یکی از مرسنان

حزب توده در ایران و عضو

کادر رهبری حزب مذکور

بوده و در سال ۱۳۲۶ به علت

اختلاف با سایر مقامات

حزبی پس از انشعاب حزب

سوسیالیست توده را ایجاد

نموده است. وی از سال

۱۳۲۸ از طرفداران دکتر

مصدق بوده و به اتفاق دکتر

مظفر بقائی کرمانی حزب

زحمتکشان را ایجاد لیکن در

سال ۱۳۳۱ پس از انشعاب

از این حزب، نیروی سوم را

تأسیس نمود، و پس از

کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲

دستگیر شده و به مدت نه

ماه زندانی بوده و پس از

آزادی مجله علم و زندگی را

منتشر نموده و در سال

۱۳۳۹ نام تشکیلات خود را

به «جامعه سوسیالیستهای

نهضت ملی ایران» تغییر داده

است. خلیل ملکلی در سال

۱۳۴۴ ضمن فعالیت برای

زلزله اینقدر کشتار داد مثلاً در ترکیه زلزله بهمین شدت بوده و هزار

خانه را خراب کرد ولی فقط ۵ نفر کشته شدند. موضوع دیگر طرز کار و

برنامه ما است. در کمیته مرکزی در این باره مذاکره مفصلی شده و من

حالا میخواهم از رفقا خواهش کنم که فعالیت بیشتری کنند و با مردم

تماس بیشتری بگیرند و آنها را در جریان کار و زندگی بگذارند موضوع

دیگر آنست که ما در زمان حکومت دکتر امینی شانس بسیار خوبی

داشتیم زیرا برنامه او را تأیید کردیم و هنوز هم در دستگاههای

دولتی این شانس را داریم بایستی از این موقعیت استفاده کنیم و من
 انتظار دارم که دوستان و رفقا با جدیت و کوشش بیشتر به کار مشغول
 گردند البته از طرف کمیته مرکزی برای یکایک آقایان کارهایی در نظر
 گرفته شده که بآنها ابلاغ خواهد شد. موضوع دیگر نزدیکی شوروی با
 ما است زیرا پس از مدتهای مدید که آنها حتی نشریه های ما را
 نمیگرفتند حالا نشریه ما را میخواهند و از آقای دکتر وثیق دعوت کردند
 و ایشان در جلسه مطبوعاتی سفارت شوروی شرکت کردند و در جلسه
 مطبوعاتی از نشریه ما به نیکی یاد شد و دو مرتبه از دکتر وثیق دعوت
 شد و در آنجا اظهار تمایل شد که با من ملاقاتی بشود و منمهم آمادگی
 خود را اعلام داشتم و قرار است بمن تلفن بشود.
 موضوع دیگر اینکه روز جمعه ساعت ۰۹:۰۰ در منزل من جلسه ایست
 من از آقایان انتظار دارم در رأس ساعت ۰۹:۰۰ در منزل بنده بیایند.
 سپس آقای صدری در مورد حضور و غیاب کارمندان صحبت کرد و
 راجع به تعمیر اطاقها گفت که بکمک دوستان احتیاج است و از هر یک
 از حضار مبلغی جمع آوری گردید. در ساعت ۲۰:۴۰ جلسه ختم شد و
 قرار شد آقایان صبح روز جمعه در منزل آقای ملکی حضور یابند. / د
 گیرندگان: اداره کل سوم

ادامه از پاورقی ص قبل:
 احیای جبهه ملی بطور
 جداگانه علیه رژیم فعالیت
 داشته که به همین علت
 دستگیر و به سه سال حبس
 محکوم و پس از یک سال
 تحمل حبس مشمول عفو شاه
 (مخلوع) واقع و از زندان آزاد
 شده است.
 وی در سال ۱۳۴۷ با یک نفر
 وکیل دادگستری آمریکا
 (کارولاینر) بطور محرمانه
 ملاقات و مذاکره نموده است.
 (پرونده انفرادی ساواک)

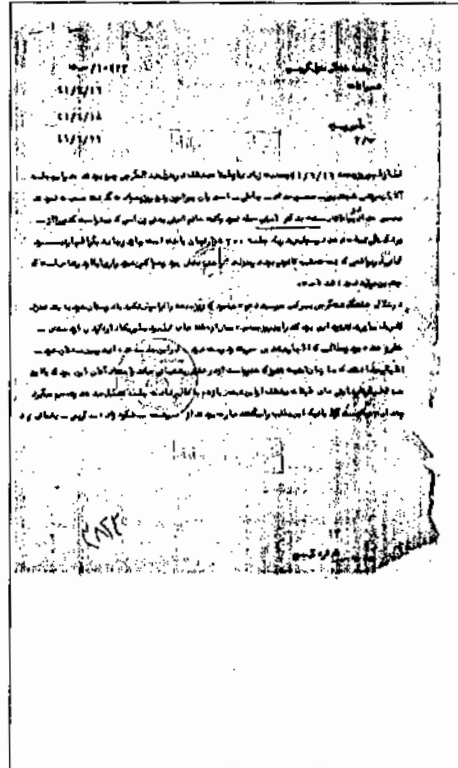

جلسه هفتگی منزل گرجی

شماره گزارش: ۱۰۴۲۳/س ت
تاریخ گزارش: ۴۱/۶/۱۹
قبل از ظهر روز جمعه ۴۱/۶/۱۶ جمعیت زیادی از طبقات مختلف در منزل عبدالله گرجی جمع بودند. در این جلسه آقایان مرتضی خجند پور - محسن حداد - جلالی - احمدیان پیرامون وضع روز و حوادث گذشته صحبت نمودند محسن حداد در بیاناتش سخت بدکتر امینی حمله نمود و گفت خانم امینی یعنی زن کسی که میخواست کشور را از ورشکستگی

نجات دهد در سوئیس در یک جلسه ۳۰۰ هزار تومان باخته است و باز در جای دیگر اظهار نمود کیانی^۱ در مواقعی که تحت تعقیب قانونی بود در منزل دکتر امینی مخفی بود و هم اکنون نیز در اروپا با او در تماس است که چندین مرتبه دیده شده است.

در خلال هفته گذشته گرجی بهر کسی میرسید دعوت مینمود که روز جمعه را فراموش نکنید با دوستان خود به بند منزل تشریف بیاورید نتیجه این بود که در این روز جمعیت بیش از هفته

۱- حسین قلی کیانی:

حسین قلی فرزند یوسف واز وابستگان به دربار منحل و عضو فرقه ضاله بهائیت بوده و پس از پیروزی انقلاب اسلامی (سال ۱۳۶۴) متواری و در خارج از کشور به سر می برده است. پرونده انفرادی ساواک

های قبل بود بطوریکه اداره کردن از دستش خارج شده بود و مطالبی که اظهار میشد بی سروته و درست نبود در این جلسه عده‌ای در بین سخنان خود اظهار می داشتند که سازمان امنیت هنوز که هنوز است از درخشش پشتیبانی می کند و استناد آنان این بود که با این همه اظهار نارضایتی های طبقات مختلف از این شخص باز هم باکمال رشادت جلسه تشکیل می دهد و تصمیم می گیرد و هدایت می کند آنهايي که این مطلب را میگفتند عبارت بودند از سرشت - شکوه زاده - کریمی - یغمائی % د اداره کل سوم

جلسه های حزب تهران

شماره: ۱۲۰۱۰ اس ۱۰

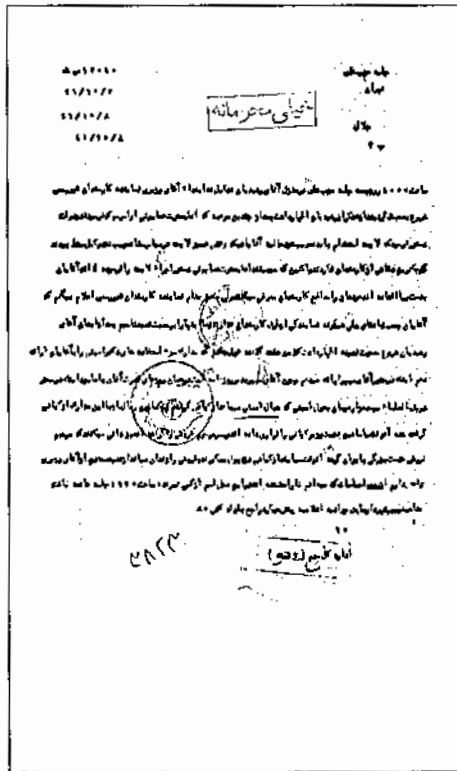
۱- حزب خلق:

تاریخ ۴۱/۱۰/۸

اسدالله رشیدیان و فتح الله فرود که از وابستگان به رژیم سابق و از عوامل بیگانگان بودند، از سالهای ۱۳۳۷ و ۱۳۳۸ به منظور نفوذ در بین مردم جلسات هفتگی متشکل از کارگران ، فرهنگیان ، بازاریان ارتشیان بازنشسته و افراد شور و اوپاش در منزل خود تشکیل می دادند و این گردهمایی ها بعدها در زمان نخست وزیری امینی منجر به تشکیل جمعیت مجاهدین و مدافعین قانون اساسی گردیده که سپس به حزب خلق تغییر نام یافت. عمده فعالیت یادشدگان این بوده است که ضمن حمایت از شاه مخالفتهایی با دولتهای وقت (اقبال ، شریف امامی و مخصوصاً امینی) می نمودند ، لیکن این فعالیتها در زمان روی کار آمدن علم و منصور (سالهای ۴۲ و ۴۳) به حداقل رسیده و در زمان هویدا (سال ۴۴) بکلی قطع گردیده است. پرونده اسناد ساواک

ساعت ۱۰.. روز جمعه جلسه حزب خلق^۱ در منزل آقای رشیدیان تشکیل شد ابتدا آقای وزیر نماینده کارمندان غیررسمی شروع به صحبت کرد بعد از تشکر از رشیدیان اظهار داشت بعد از چندین مرتبه که اعلیحضرت همایونی اوامر موکد فرمودند و دولت دستور فرمود که

لایحه استفاده باید تصویب شود عالیه آقایانیکه وقتی همین لایحه در مجلس سنا تصویب نشد وکیل سنا بودند کوچکترین دفاعی از کارمندان نکردند و اکنون که میبیند اعلیحضرت همایونی دستور اجراء لایحه را فرمودند هاند آقایان بدست و پا افتاده اند و خودشان را مدافع کارمندان معرفی می کنند ولی بنده بنام نماینده کارمندان غیررسمی

۲- جمعیت اتفاق ملی:

جمعیت مذکور در تاریخ ۱۳۴۱/۵/۱۳ توسط دکتر جهانشاه صالح وزیر اسبق فرهنگ و سناتور سابق دکتر احمد متین دفتری، دکتر فریدون فرشاد رئیس وقت دانشکده علوم تشکیل گردیده و هدف از تاسیس آن

اعلام میکنم که آقایان جمعیت اتفاق ملی^۲ هیچگونه نمایندگی از طرف کارمندان ندارند و ما اینها را برسمیت نمی شناسیم بعد از ایشان آقای رشیدیان شروع به صحبت نموده اظهار داشت که من هفته گذشته قول دادم که مدارک سوء استفاده های دکتر امینی را با آقایان ارایه دهم اینک در حضور آقای سپهر^۳ ارایه میدهم و چون آقای سپهر مدیر روزنامه است در همان روزهای قدرت آنان با ما بود اینک در محضر شریف العلماء سیصد هزار تومان بتول امینی که عیال امینی می باشد

از کیانی این مدارک از کیانی گرفته شده آنوقت با ماشین نخست وزیر کیانی را فراری داده‌اند و پسر مرحوم فروغی^۴ را گرفته‌اند و زندانی میکنند که مرحوم فروغی خدمت بزرگی بایران کرده آنوقت می‌آیند از کیانی دزد پول میگیرند و فروغی را زندان می‌اندازند و همچنین از آقای وزیر خواش دارم از روی احساسات که میدانم ناراحت شده‌اند در این محل اسم از کسی نبردند. ساعت ۱۱/۲۰ جلسه خاتمه یافت منامینوچی شهردار سابق جوادیه اعلامیه پخش میکرد راجع لوله کشی. ه

پرونده اطلاعاتی ساواک

۳- مورخ الدوله سپهر:

احمد علی سپهر مردی مرموز و چند چهره بود و با سفارتخانه های خارجی بسویژه روس و انگلیس ارتباط داشت. او در جنگ جهانی اول منشی سفارت آلمان بود و در همان زمان با سفارت انگلیس ارتباط برقرار کرد.

مورخ الدوله در دوران رضاشاه شغل مهمی نداشت بعد از شهریور ۱۳۲۰ میداندار سیاست شد و با سفارت خانه ها ارتباط برقرار کرد.

فردوست می‌گوید: احمد علی سپهر از افرادی بود که در سالهای نخست سلطنت محمد رضا رل مهمی در زندگی او بازی می‌کرد.

در آذر ماه ۱۳۲۲ که سران سه قدرت بزرگ جهانی (استالین روزولت و چرچیل) وارد تهران شدند و کنفرانس تهران را برگزار کردند، سپهر می‌گوید از سفیر شوروی

داده از پاورتی ص قبل؛ خواهش کردم به استالین بگویند که ایشان دیداری با شاه داشته باشد زیرا حلاکه نه چرچیل و نه روزولت به دیدن شاه نمی‌روند اگر ایشان ملاقات و دیداری با شاه داشته باشند، اثر فوق‌العاده‌ای بر وی خواهد داشت، سفیر مطلب را به استالین اطلاع داد او پذیرفت و با شاه دیدار کرد. سپهر می‌گفت: من مجازم با روسها ملاقات‌هایی داشته باشم اما فقط برای انگلیسها صمیمانه کار می‌کنم این اظهار دوستی و صمیمیت، مربوط می‌شود به خیلی قبل. و سابقه طولانی که او در سفارت انگلیس داشت. مورخ الدوله سپهر ارتباطی نزدیک با شاه پیدا کرد. محمدرضا شاه، سپهر را وارد کابینه قوام کرد و او به عنوان وزیر بازرگانی و پیشه و هنرکار خود را شروع کرد. محمدرضا قصد داشت سپهر را جانشین قوام کند سپهر نیز از همان ماههای اول وزارت به فعالیت برضد قوام پرداخت تا زمینه را برای نخست وزیر خرد مهیا سازد قوام متوجه این توطئه شد و مورخ الدوله روز ۱۵ تیر ۱۳۲۵ هـ.ش به دستور قوام، بازداشت و به کاشان تبعید شد.

مورخ الدوله در دوران کوتاه وزارتش همچنان برای سفارت خانه ها خبر چینی می‌کرد آخرین نقش او بعد از استعفای مصدق در تیر ماه ۱۳۲۶ هـ.ش بود هنگامی که قوام برای پنجمین بار به نخست وزیری رسید، نوشتن اعلامیه قوام بود. سپهر بعد از تبعید در سال ۱۳۲۹ با قوام آشتی کرد و به جمع محارم او پیوست. او از اولین کسانی بود که بعد از صدور فرمان نخست وزیری قوام به ملاقات او رفت ولی طبق گفته ملکی اعلامیه معروف قوام به دست مورخ الدوله سپهر افشا شده بود که بعد از پنج روز نخست وزیری باعث سرنگونی قوام شد.

در سال ۱۳۲۹ در کابینه رزم‌آرا به ریاست هیت مدیره شرکت شیلات برگزیده شد که تا سال ۱۳۳۱ شمسی عهده دار این سمت بود و در ملی شدن شیلات در دوران مصدق کوشش کرد احمد علی سپهر در روز ۲۸ آبان ماه ۱۳۵۴ درگذشت.

ظهور و سقوط سلطنت پهلوی / مومسه مطالعات و پژوهشهای سیاسی ص ۱۲۹

۴- محمد علی فروغی: فرزند محمد حسین ذکاءالملک در سال ۱۲۵۴ شمسی متولد شد جد اعلای وی از یهودیان بغداد بوده که برای تجارت به ایران آمده و در اصفهان سکونت نموده و بعداً مسلمان شده است. پدر وی از معارف فرهنگی زمان خودش و تحت تاثیر میرزا ملکم خان (مروج فرهنگ غرب و فراماسونری در ایران) بوده است. فروغی از برجسته ترین غرب گرا و فراماسونر و از بنیانگذاران تئویداری و به عنوان استاد اعظم لئو بیداری در ایران بوده و قانون اساسی و اسناد بنیادی فراماسونری را از فرانسه به فارسی ترجمه کرده است محمد علی فروغی مدرس دانشکده حقوق و نخستین رئیس الوزرای رضاخان و همچنین اولین نخست وزیری محمد رضا شاه (چهار بار نخست وزیر)، نماینده مجلس شورای ملی (در ادوار اول، دوم و سوم) مدت کوتاهی رئیس مجلس شورای ملی، وزیر امور خارجه، دارایی، دادگستری، جنگ، اقتصاد و در نهایت وزیر دربار بوده است.

نقش مهم و برجسته وی در دوران سلطنت خاندان پهلوی عبارت بوده است از:

۱- ارتشبد فردوست در خاطرات خود توضیح داده: برخی محققین بر اساس

اسناد جنگ جهانی دوم وزارت امور خارجه بریتانیا، دخالت انگلستان را در تعیین محمد رضا پهلوی به عنوان شاه ایران رد می‌کند و آن را نتیجه عمل مستفی و سریع فروغی می‌دانند.

۲- فروغی حلقه واسط نسل کهن فراماسون های عهد قاجار با فراماسون های نسل های بعد بوده است.

۳- فروغی اندیشه پرداز سلطنت پهلوی بوده، نطق فروغی در مراسم تاجگذاری رضاخان تمامی عناصر ایدئولوژی «شووئیسم» شاهنشاهی و «بساتان گرای» را در برداشت و رضاخان میرینچ را پادشاهی پاک زاد و ایران نژاد و وارث تاج و تخت کیان و ناجی ایران و احیاگر شاهنشاهی بساتان و... خوانده است.

۴- انتخاب نام پهلوی نیز ابتکار فروغی بوده است. سرانجام فروغی در پنجم آذر سال ۱۳۲۱ هنگامی که وزیر دربار محمد رضا شاه بود، در اثر عارضه قلبی فوت نموده است.

رک: ظهور و سقوط سلطنت پهلوی ج ۲ صفحات ۲۵-۴۵ زندگی محمد علی فروغی، تهران، انتشارات قدیر، ۱۳۷۶

ادامه از پاورقی ص قبل:
 عامل سیاستهای آمریکا در ایران عمل نموده است. محمد درخشش در جریان انقلاب اسلامی تلاش وسیعی برای زدودن گرایشهای سیاسی-اسلامی به عمل آورده و به آمریکاییها توصیه می‌کرده که در جریان درگیریهای انقلاب باید درگیری بین (امام خمینی(ره) و ارتش ادامه یابند. افرادی مانند رحمت الله مقدم مراغه‌ای و درخشش منابع اطلاعاتی خوبی برای سفارت آمریکا در تهران بودند. درخشش در جریان انقلاب اسلامی به صورت یکی از عوامل ایجاد انحراف و همچنین راه‌سنمای آمریکاییها عمل می‌کرد و تلاش وسیعی برای زدودن گرایشهای سیاسی -

اسلامی به عمل آورد. وی به این اعتقاد که دولتی که بر مبنای قرآن بنا شده باشد در حقیقت جز عقب‌گرد چیزی نیست و اصولاً تعلیم و تربیت درست را به مردم ایران نخواهد داد، به آمریکاییها توصیه می‌نماید که در جریان درگیریهای انقلاب باید درگیری بین (امام خمینی(ره) و ارتش ادامه یابد وی حتی به

مشاور سیاسی سفارت آمریکا بل کانسلر پیشنهاد نمود که به منظور راهنمایی بیشتر، مذاکرات نزدیکی با افراد میانه روی مذهبی مانند بازرگان داشته باشد افرادی مانند مقدم مراغه‌ای و درخشش منابع اطلاعاتی خوبی برای سفارت بودند. پرونده ساواک ر.ک. خاطرات علی امینی ص ۱۴۹

گزارش اطلاعات داخلی

موضوع: دکتر علی امینی

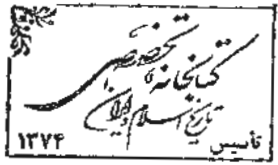
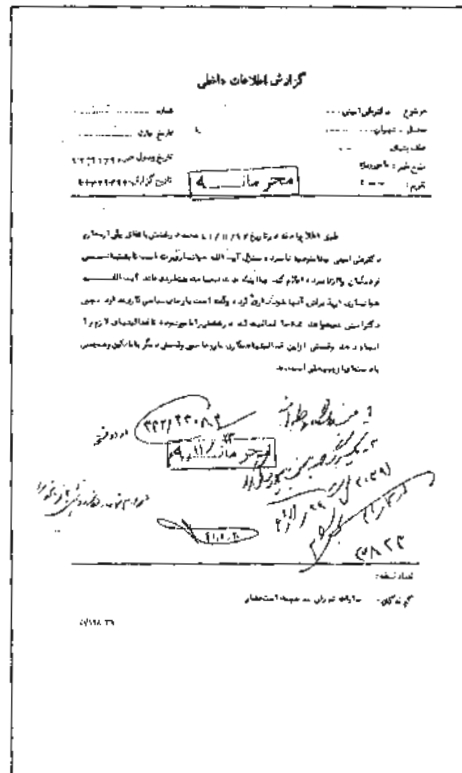
تاریخ ۴۱/۱۱/۲۱

۱- آیت الله العظمی سید

احمد خوانساری:

از اعظام علمای عصر و اکابر مراجع تقلید وقت و مجتهدان عالی قدر معاصر در تهران و به جامعیت معقول و منقول معروف به تقوی و ورع موصوف و شهرت فضایلش مستغنی از تعریف است. نامبرده از استادان فقاقت و مدرسان حوزه علمیه قم است که در سال ۱۳۰۹ هجری در خوانسار متولد شده و پس از رشد و طی مقدمات از محضر مرحوم آخری خود آیت الله حاج میرزا محمد حسن و مرحوم آیت الله حاج میر سید علی اکبر خوانساری استفاده نموده و پس از آن به اصفهان مسافرت کرده و از محضر مرحوم آیت الله حاج میرزا محمد صادق اصفهانی و آیت الله آخوند ملا عبدالکریم گزی و مرحوم آیت الله محمد علی زیرکانی بهره مند شده است. وی آن گاه به نجف اشرف مهاجرت نموده و یک سال از محضر آیت الله العظمی آخوند خراسانی و چندین سال از علامه طباطبایی یزدی و آیت الله آقا ضیاء الدین عراقی استفاده و در سال ۱۳۳۶ هجری به ایران مراجعت نموده و به اراک آمده و از محضر مرحوم آیت الله حایری بهره مند شد.

طبق اطلاع واصله در تاریخ ۴۱/۱۱/۱۷ محمد درخشش با اتفاق یکی از محارم دکتر علی امینی و بنا به توصیه نامبرده به منزل آیت الله خوانساری رفته است تا پشتیبانی فرهنگیان را از نامبرده اعلام کند و با اینکه مدت نیم ساعت منتظر شده اند آیت الله خوانساری از پذیرفتن آنها خودداری کرده و گفته است با رجال سیاسی کاری ندارد. چون دکتر علی امینی نمیخواهد شخصا فعالیت کنند درخشش را مامور نموده تا فعالیتهای لازم را انجام دهد و قسمتی از این فعالیتهای همکاری با روحانیون و قسمتی دیگر با مالکین و همچنین با دسته‌ای از جبهه ملی است.

- ادامه از پاورلی ص قبل:
وی در سال ۱۳۴۲ هـ ق به قم مهاجرت نموده و تا سال ۱۳۶۹ به تدریس پرداخته است. در سال ۱۳۶۹ هـ ق که عالم ربانی آقای حاج یحیی سجادی تهرانی فوت نمودند تجار محترم اصناف بازار
- تهران به قم آمده و از حضرت آیت الله بروجردی تقاضا نموده که افتخار به آنها داده از آن جناب استدعا کند دعوت مردم تهران را اجابت کرده و برای رهبری و هدایت آنان رحل اقامت به تهران افکند.
- معظم له در مسجد مرحوم حاج سید عزیزالله بازار تهران اقامه جماعت و تدریس فقه نموده است. معظم له یکی از مراجع بزرگ تقلید شیعه و آثار علمی ایشان:
- ۱- شرح مختصر المنافع در چند جلد.
۲- حاشیه بر عروة الوثقی .
۳- توضیح المسائل .
۴- مناسک حج .
ر.ک: گنجینه دانشمندان ج ۲ ص ۹ تا ۱۲

شماره: ۲۱۳۴۲/س ت

موضوع: باشگاه مهرگان^۱ انتشار خبر شمیرانات

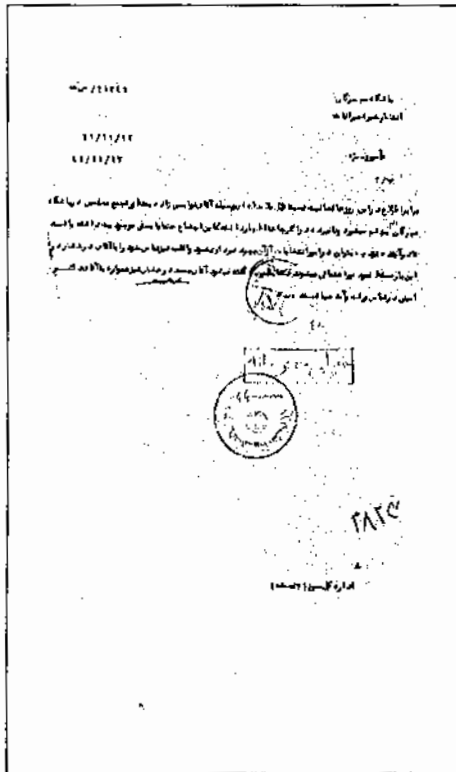
تاریخ گزارش: ۴۱/۱۲/۱۳

۱- باشگاه مهرگان:

باشگاه مهرگان از حدود سال ۱۳۴۰ در ظاهر با اهداف صنفی و فرهنگی و بهبود وضعیت فرهنگیان تشکیل گردید و رهبری آن به عهده محمد درخشش بود لیکن در باطن درخشش از امکانات باشگاه در راستای اهداف سیاسی خود استفاده می‌کرد و در فروردین سال ۱۳۴۰، یک روز حقوق معلمان در راستای فعالیتهای باشگاه جمع آوری گردید. در زمان دکتر امینی که درخشش به وزارت فرهنگ (آموزش و پرورش) منصوب گردید کار توسعه و گسترش باشگاه شدت گرفت و در استانها و شهرهای کشور شعب مختلفی را دایر نمود لکن عملاً پس از سقوط دکتر امینی فعالیتهای باشگاه رو به رکود گذاشت و نهایتاً از سال ۴۶ به بعد هیچ گونه فعالیتی نداشته و اصلاً موجودیت خود را از دست داده درخشش که به علت اخذ یک روز حقوق معلمان پرونده‌ای علیه‌اش در دادگستری تشکیل گردیده‌بود، در سال ۴۸ از اعمال گذشته‌اش اظهار ندامت نموده‌است. پرونده موضوعی ساواک

برابر اطلاع در این روزها فعالیت نسبتاً قابل ملاحظه‌ای وسیله آقای نوابی زاده بمنظور تجمع معلمان در باشگاه مهرگان به چشم می‌خورد و نامبرده در اکثر جاها اظهار داشته که این اجتماع حتماً بایستی موجودیت داشته باشد تا در آینده نزدیک بتوان در امور انتخابات از آن بهره‌برداری

نمود و اغلب نیز تماس خود را با آقای درخشش در این باره حفظ نموده و راهنمایی میشوند ضمناً به طوری که گفته می‌شود آقای محمد درخشش نیز همواره با آقای دکتر امینی در تماس و رفت و آمد می‌باشد. اداره کل سوم

تاریخ ۴۲/۲/۲۳

شماره ۲۳۶۲ ق/۱

موضوع: نشریه پیوست

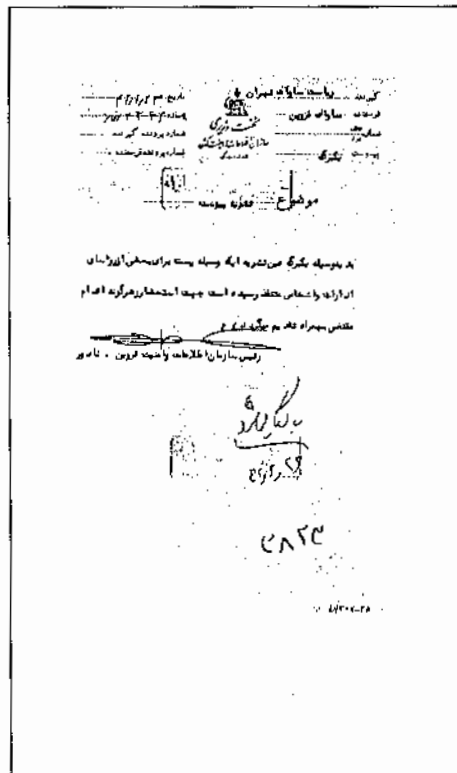
۱- نشریه مذکور عبارتند از:
چنانکه همه مردم میدانند
سرکار علییه بتول خانم
موجبات فرار یک مقطعه
کار معروف را از ایران فراهم
کرد- سرکار بتول خانم از این
مقطعه کار ششصد هزار
تومان پول حلال دریافت
کردند باین شرح:

بتول خانم قطعه زمین بی
آبی را بمساحت چهارهزار و
پانصد و ده متر مربع در الهیه
که متری بیش از بیست
تومان ارزش ندارد بقرار
متری صد تومان بظاهر
فروخت پول این زمین با
آنکه بیش از هر متری بیست
تومان ارزش ندارد بمبلغ
ششصد تومان دریافت شده و
چون سند معامله متری صد
تومان است و تا ششصد هزار
تومان خیلی فاصله دارد با
کمال وقاحت در آخر سند
معامله قید شده است بقیه
پولی که از طرف خریدار به
فروشنده تسلیم شده بابت
پول دستی بوده که قبلا
سرکار بتول خانم نزد خریدار
داشته اند. خواننده ملاحظه
میسرما یبید که اولاً زمین
بی آب و علفی در تپه های
الهیه که هرگز از متری بیست
تومان بیشتر قیمت نداشته به
متری صد تومان (البته آن
هم به ظاهر) فروش رفته
است و با وجود این چون مبلغ
دریافتی و قیمت فراوان

بدینوسیله یکبرگ عین نشریه ایکه وسیله پست برای بعضی از رؤسای
ادارات و اشخاص متنفذ رسیده است جهت استحضار و هرگونه اقدام
مقتضی بهمراه تقدیم می گردد. ا/ع

عصر روز پنجشنبه یکی از مجلات هفتگی تهران نشریه انتشار داد و در آن

خدمات جناب آقای امینی
را در مورد ساختن هزار
خانه برای سیل زدگان ستود
ما که می دانیم امینی با این
مملکت چه کرد و چه پولها
از بیت المال این مملکت در
امور مربوط به نفت به
جیب زده است و چه
قصرهایی در کنار دریاچه
ژنو به کوری چشم این ملت
بدیخت برای خوشگذرانی
های خود و بتول خانم
ساخته است چون در یک
قسمت از دزدیهای وقیحانه
سرکار علییه بتول خانم
سرکار خانم شرافتمندی که

در ساختمان این هزار خانه محضالله کمک فرمودند اطلاع داریم شرح ذیل
را برای استحضار هموطنان عزیز منتشر می کنیم.

ادامه از پاورقی صی قبل: شده است. ما برای آنکه هیچوقت ادعای بی ماخذی نکرده باشیم اطلاعات زیر را به خوانندگان عزیز می دهیم. اولاً رسید تمام پولها (مبلغ ششصد هزار تومان) با امضاء سرکار بتول خانم آنهم روی

کاغذ نخست وزیری (نخست وزیر دزد بگیر) موجود است ثانیاً تمام معاملات حلال در دفتر شریف العلماء معاون محترم روحانی نخست وزیر محترم دزد بگیر شده است. ثالثاً ما عکس تمام این اسناد را موجود داریم هر کس میل

دارد ببیند بزودی ضمن یک مصاحبه مطبوعاتی در یکی از سالنهای مهم تهران بمعرض نمایش گذاشته خواهد شد.

سند معامله رسمی قید گردیده مبلغ اضافه بابت پول دستی که قبلاً از طرف فروشنده پسخزیدار داده

موضوع: شایعات

تاریخ: ۴۲/۲/۳۱

۱- جلال عبده

جلال فرزند محمد در سال ۱۲۸۸ در تهران متولد شده وی دارای دکترای حقوق از دانشگاه پاریس، و عهده دار مشاغل مدیر کل وزارت دادگستری، نماینده مجلس شورای ملی (ادوار ۱۵ و ۱۴)، مدیر کل وزارت امور خارجه، نماینده ایران در شورای امنیت سازمان ملل متحد با مقام سفیری، وزیر امور خارجه، سفیر کبیر ایران در هند و روم، مدیر عامل کانون بانکها، عضو جمعیت فراماسونری (لژ تهران) بوده، وی در سالهای ۴۲ و ۴۳ فعالیتهایی به منظور احراز پست نخست وزیری نمود، و در سال های ۵۶ و ۵۷ پیام هایی تبریک و شادباش برای شاه (معدوم) ارسال نموده است.

پرونده انفرادی ساواک

طبق اطلاع واصله آقای دکتر گودرزی معاون نخست وزیر اظهار داشته که اعلیحضرت همایون شاهنشاه بنا بر موده فرموده اند دولت تغییر خواهد کرد و آقای دکتر امینی بار دیگر بریاست دولت برگزیده خواهند شد. بموجب همین شایعه دکتر گودرزی گفته است در کابینه آقای دکتر امینی سه پست برای ایشان در نظر گرفته شده که عبارتند از وزارت دارایی،

وزارت اقتصاد. و

مدیریت عامل سازمان برنامه که پست اخیر را ترجیح می دهد.

فعالیت دوستان دکتر

عبده^۱ برای نخست

وزیری ایشان شدت یافته

و فعالیت و وظایف

مطبوعاتی نامبرده را

همانطور که در گزارش

قبل به عرض رسید رئیس

روابط عمومی سازمان

برنامه از بودجه روابط

عمومی آن سازمان که در

حدود یک میلیون تومان

است انجام می دهد.

گزارش اطلاعات داخلی

موضوع: ...
 محل: ...
 تاریخ: ...
 تاریخ و محل: ...
 تاریخ گزارش: ...

تخلی ستر مانا

۵۴۱۹۰۱

۲۳/۲/۴۲

سازمان: ...
 اداره: ...

شایع است که آقای دکتر امینی این روزها سرگرم رفع سوء تفاهم از دوستان سابق از جمله سید جعفر بهبهانی میباشد. ش

گیرندگان: اداره یکم جهت استحضار و تحقیق و اعلام چگونگی

تاریخ: ۲۲/۳/۱۲

شماره: ۴۹۶۸ اس ت

موضوع: تماس دکتر امینی با آیت ا... بهبهانی^۱

۱- آیت الله سید محمد بهبهانی:

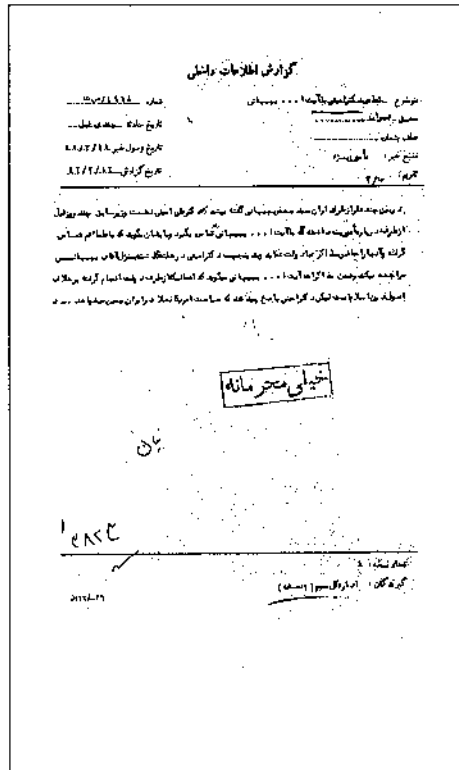
در نهم جمادی الثانی ۱۲۹۱ قمری در تهران متولد شد و تا سن ۱۲ سالگی به تحصیل مقدمات مشغول بود از ۱۲ سالگی به تحصیل فقه و اصول پرداخت و مدت شش سال هم در محضر درس مرحوم میرزا حسن جلوه فلسفه و معقول آموخت و مدت هفت سال از محضر آیت الله علامه آشتیانی در تحصیل خارج فقه و اصول گذشت مرحوم علامه معلومات خود را در محضر پدرش (شهید آیت الله بهبهانی رهبر بزرگ مشروطه) تکمیل کرد. وی در دوران مشروطه از فعالان انقلاب بود و در تدوین متمم قانون اساسی نقش بسزایی داشت.

پس از شهادت پدر از سال ۱۳۲۸ قمری ریاست حوزه علمیه تهران را عهده دار گردید و سرانجام پس از یک دوره بیماری طولانی در سن ۹۲ سالگی در آبان ماه سال ۱۳۴۲ در تهران دار فانی را وداع کرد و جنازه اش به نجف اشرف منتقل و در آنجا به خاک سپرده شد. رک قیام پسانزده خرداد به زوایت اسناد، ص، ۴۵.

در بین چند نفر از طرفداران سید جعفر بهبهانی گفته میشد که دکتر علی امینی نخست وزیر سابق چند روز قبل از طرف دربار مأموریت داشته که با آیت ا... بهبهانی تماس بگیرد و بایشان بگوید که با علما قم تماس گرفته و آنها را حاضر بمذاکره با دولت نماید و بدینجهت دکتر امینی در

هفته گذشته بمنزل آقای بهبهانی مراجعه میکند و ضمن مذاکرات آیت ا... بهبهانی میگوید که اعمالیکه از طرف دولت انجام گرفته و برخلاف اصول دین اسلام است لیکن دکتر امینی پاسخ میدهد که سیاست امریکا فعلا در ایران چنین میخواهد. -د

گیرندگان: اداره کل سوم

تاریخ: ۴۲/۴/۱۳

شماره: ۷۲۹۱/س ت

موضوع: اظهارات علی مینویی کارمند راه آهن

علی مینویی بازرگانه ناحیه تهران راه آهن که جزو کارمندان زاید اخیراً بشمار آمده ضمن صحبت گفت که آمریکاییها و انگلیسیها مایلند دکتر علی امینی را مجدداً نخست وزیر کنند چون شخص مقتدری است و نسبتاً در بازار نیز طرفدار دارد وی افزود فقط شاه از او حساب میبرد و

میترسد که آدم گردن

کلفتی مثل امینی نخست

وزیر شود./د

گیرندگان: ۱- اداره کل

سوم ۲- ساواک بخش ۴

جهت اطلاع

گزارش اطلاعات داخلی

شرح: اظهارات علی مینویی کارمند راه آهن
 محل: تهران
 تاریخ: ۴۲/۴/۱۳
 تاریخ: ۴۲/۴/۱۳
 تاریخ: ۴۲/۴/۱۳

این گزارش در تاریخ ۴۲/۴/۱۳ در تهران از سوی کارمند راه آهن علی مینویی تهیه شده است. در این گزارش آمده است که علی مینویی کارمند راه آهن است و در ضمن صحبت با خبرنگار ساواک اظهار کرده است که آمریکاییها و انگلیسیها مایلند دکتر علی امینی را مجدداً نخست وزیر کنند چون شخص مقتدری است و نسبتاً در بازار نیز طرفدار دارد. وی افزود فقط شاه از او حساب میبرد و میترسد که آدم گردن کلفتی مثل امینی نخست وزیر شود.

تذکره محرمانه

۴۲۹۲

تعداد نسخه: ۴
 شماره پرونده: ۷۲۹۱/س ت - ساواک بخش ۴ - تهران

ادامه پاورتی از ص قبل:
 بقایای فعالیت این حزب
 دچار وقفه گردید و در
 سالهای ۲۹ تا ۳۳ تنها
 جلساتی با شرکت جمعی از
 اعضای حزب زحمتکشان و
 دوستان دکتر بقایی در منزل
 وی تشکیل می‌شد در بهار
 سال ۱۳۳۹ به دنبال تجدید
 فعالیت جبهه ملی، حزب
 زحمتکشان نیز به عنوان
 شرکت در مبارزات
 انتخاباتی، فعالیت خود را
 تشدید نمود و اولین کنگره
 حزب زحمتکشان سال ۴۱

در اصفهان تشکیل شد. در
 دهه پنجاه و شصت با شروع
 نهضت امام خمینی (ره)،
 بیشترین تلاش رهبری این
 حزب دکتر بقایی پیشگیری
 از پیروزی انقلاب اسلامی
 بود.
 پرونده موضوعی ساواک
 ر.ک: زندگینامه سیاسی
 مظفر بقائی کرمانی، حسین
 آبادانی، تهران، مؤسسه
 مطالعات سیاسی ۱۳۷۸
 ۲- سرلشگر علی اکبر
 ضرغام:
 علی اکبر ضرغام در سال

۱۲۹۰ ش در تهران مستولد
 شد و در دانشگاه جنگ فارغ
 التحصیل و در سال ۱۳۳۵ به
 درجه سرلشگری نایل
 آمده است. وی رئیس
 ادارات غله و نان و قند و
 شکر (در زمان مصدق) وزیر
 گمرکات و انحصارات (در
 کابینه دکتر اقبال)، وزیر
 دارایی (در کابینه شریف
 امامی)، مدیر عامل بانک
 اصناف و رئیس سازمان
 اتکا (در کابینه هویدا) و
 موسس یک جمعیت سیاسی
 و عضو شاخه نظامی حزب

آریا (در اوایل دهه ۱۳۲۰)
 بوده است. نامبرده در سال
 ۱۳۴۰ به اتهام سوءاستفاده
 از مقام و حیف و میل اموال
 دولتی در زمان دکتر امینی
 دستگیر، زندانی و پس از
 یک سال بدون محاکمه آزاد
 گردیده و سرانجام در اثر
 عارضه قلبی در سال ۱۳۵۵
 درگذشته است.
 ر.ک: شبه خاطرات، علی
 بهزادی ص ۳۴۶-۳۴۵

تاریخ ۴۲/۶/۱۰

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیر

شماره: ۱۴۲۲/س ت

* گزارش ساواک از مطالب

نشریه بدین شرح می باشد:

تاریخ: ۴۲/۶/۱۲

شماره: ۱۲۷۷۱/س ت

موضوع: نشر جزوه بنفع آقای

دکتر امینی

بدینوسیله یک نسخه نشریه (چهار برگ) * که تحت عنوان (دکتر امینی و پرونده کلاهبرداری) بچاپ رسیده و توسط پست به این ساواک ارسال شده به پیوست تقدیم می گردد. %

جزوه ای که در ۸ صفحه چاپی

تحت عنوان (چرا سرنا را از

سرش مینوازید، دکتر امینی

و پرونده کلاهبرداری)

بامضاء مستعار (ر.ب) منتشر

شده است. در این جزوه در

جواب خبر روزنامه ها راجع

باینکه خانم نخست وزیر

سابق میلیونها ریال

کلاهبرداری نموده مطالبی

درج گردیده و از شخصیت

آقای دکتر امینی و خانمش

جانبداری شده است. - د

گیرندگان: اداره کل سوم

چرا سرنا را از سرش

مینوازید؟

دکتر امینی و پرونده

کلاهبرداری...

هر دم از این باغ بوی می رسد

تازه تر از تازه تری می رسد.

قبل از آغاز مطلب بد نیست

حکایت تاریخی جالبی را

برای خوانندگان و علاقمندان

تعریف کنم.

کاردینال ریشیلو روزگاری

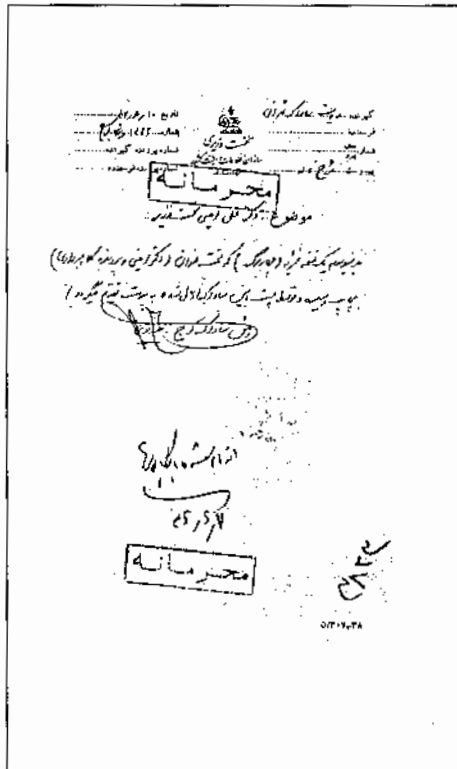
با نهایت قدرت به صندلی

صدارت فرانسه تکیه زده بود

و چون بیرحمانه به جان

خائنین و فاسدین اجتماع آن

روز افتاده بود دشمنان زیادی داشت.

برای خود ذخیره کرد که برای محو و تآبوردیش افسانه‌ها می‌ساختند و حکایتی نقل می‌کردند و نسبتهایی باو میدادند.

روزی دشمنی به صورت غمخوار بدتر شخصی او (البته بعد از صدارت) وارد شد و با قیافه‌ای افسرده گفت - عالیجناب - بقرار اطلاع دادستان کمل بفکر تنظیم پرونده محکمه پسندی علیه شماسست و دیری نخواهد گذشت که شما را در اجتماع فرانسه بمحاکمه دعوت خواهند کرد. اندیشه‌ای کنید و چاره‌ای نمایید. .. ریشیلیو نگذارد حرفش تمام شود. دستی به ریش خود کشید و با متانتی که از خصوصیات اخلاقی او بود گفت: آن توپ را که در کنار اطاق است بردار و نزد من بیاور. بعد باو دستور داد که این توپ را بشدت بزمین بزند.

وقتی توپ بر اثر اصابت با زمین بهوا برخاست ریشیلیو رو به مرد کرد و گفت: برو به آن کسی که ترا بنزد من فرستاده تا با گفتن اراجیف مرا بترسانی بگو، ریشیلیو مانند توپی است که هر وقت بزمین بخورد بسا شدت بیشتری بهوا برمیخیزد و امواج را میشکافد. آنمرد که وقار و متانت و استدلال کاردیشال را دید شرم‌منده شد و بدست او افتاد. آنرا بوسید و گفت: بی‌جهت نیست که

فرانسه هنوز نمرده و نخواهد مرد. تا وقتی چنین مردانی را مام وطن پرورش میدهد فرانسه عظمت خود را حفظ خواهد کرد.

چند روز قبل خبری به دست من رسید که حکایت از یک ماجرای جدید میکرد و کانی بود خواننده رگ داشته باشد تا تکان بخورد و به خود آید. روزنامه‌های عصر بدرستی تگرگ ناپهنگام بهاری که آفت هر شکوفه باردار و هر میوه‌ای است نوشته بودند: خانم نخست وزیر سابق میلیونها ریال کلاه بخت‌گردی کرده و تحت تعقیب درآمده و اگر معلوم گردد که در این عمل نخست وزیر سابق هم دست داشته است موضوع بمعتمدین احاله می‌شود تا نظر خود را بدهند!!

البته نخست وزیر سابق کسی جز دکتر علی امینی نبود.

قبل از این که مطالب بعدی مرا بخوانید بد نیست بدانید من کسی هستم که بنخت وزیر سابق یعنی همین آقای دکتر علی امینی ایراد و انتقاد زیاد کرده‌ام و اگر مجدداً بایشان روبرو بشوم و فرصت و مجال صحبتی بدستم آید از تکرار آنچه که در سابق به ایشان گفته‌ام مضایقه نخواهم کرد ولی این نکته را هم نمی‌توانم انکار کنم که هر روز که میگذرد من به شخصیت و عظمت

فکر، و باعمال اینمرد بیشتر معتقد می‌شوم و بآن ایمان می‌آورم. زیربایش از یک سال است که از استعفای این زمامدار میگذرد و هنوز صحبت او - نام او - اعمال او بر سر زبانهاست و روز و هفته‌ای نمیگذرد که اثرات شخصیت او در اجتماع ما بنحوی تجلی نکند. من از شهریور ۱۳۲۰ باینطرف کمتر زمامداری را سراغ دارم که غیبتش از کشور باعث تعبیرها و تفسیرها باشد و مراجعتش بایران اجتماعی را بخود مشغول دارد. بمعلاوه جمعی را بترساند و گروهی را امیدوار سازد و دسته‌ای را از رفتش خواب آسوده کنند و از بازگشتش بر خود بلرزند دسته‌ای غیبت او را از کشور جبران ناپذیر بدانند و برای مراجعتش اهمیتی بسزا قائل باشند. و هر دسته و گروهی هم احساسات - تأثرات - شادینها و اندوه‌های خود را بنحوی منعکس سازد.

بودند نخست وزیرانی که بمقتضای زمان از چند روز تا چند سال صندلی صدارت را اشغال کردند و موقعی که رفتند نه اثری از آنان بجای ماند و نه از آنها صحبتی در میان بود. همانند حبابهایی روی آب بودند که با موج مختصری بوجود میامدند و با قطره کوچک بارانی محو میشدند. ولی دکتر علی

امینی آمد که از خود اثریگذار تا عافلان نامش را به نیکی یاد کنند و جاهلان در مبارزه‌ای که با او در پیش گرفته‌اند حیثیت و آبروی خود را ببرند.

پس باید اعتراف کرد که دکتر امینی مردیست که در جامعه ما - میان رجال و زمامداران ما ممتاز است و چون اسمش همه جا و همیشه ارزش آنرا دارد که بقول آقای ابراهیم خواجه نوری زیر ذره‌بین قرار گیرد تا ملاحظه شود اتهامی که باو و یا به خانم او وارد آمده است صحیح است و یا اینکه خدای ناخواسته اغراضی در کار بوده که برای انحراف افکار عمومی از آن استفاده شده‌است.

هر چند که دکتر امینی نیازی بمعرفی ندارد و خانواده او را مردم این کشور به خوبی میشناسند معذالک برای اینکه اطلاعات صحیحی در معرض افکار عمومی قرار گیرد بد نیست بدانیم که دکتر امینی کیست؟

از کدام خانواده است؟
چطور تحصیل کرده است؟
قبل از احراز پست نخست وزیری چکاره بوده و از چه محلی اعاشه میکرده؟
و چه کسی و از کدام خانواده را به همسری انتخاب نموده است؟ شاید بی اثر نباشد.
دکتر امینی از خانواده‌ای است که افرادش قریب بیک

قرن و نیم در این مملکت حکومت و صدارت نموده‌اند و صفحات تاریخ ایران را به خورد اختصاص داده‌اند. پدرانیش یا وزیر و یا صدر اعظم اینکشور بوده‌اند و مادرش دختر اصیل پادشاهی است که با تسفیض مشسروطیت و آزادی بایرانیان - ما را در عداد ملل آزاد و متمدن جهان در آورد و یادگاری فراموش نشدنی از خود بجای گذارد. ثروتی که آنها در اختیار داشته‌اند باندازه‌ای بود که صرف نظر از تامین زندگی اولاد و وابستگانش صدها نفر دیگر هم بر سر سفره‌شان نان میخورند و از خوان کرمشان زندگی می‌کردند. در ایامی که کسی بفکر دارالایستام، مدرسه، بیمارستان، و مسجد نبود در بودجه سالیانه خانم فخرالدوله مبالغ قابل توجهی برای این منظور پیش بینی می‌گردید و از آن محل موسساتی بوجود آمد که امروز در هر گوشه و کنار کشور نمونه‌ای از آن موجود است.

ثروت این خانواده به اندازه‌ای بود که پسرانش احتیاجی به کمک دولت نداشته باشند و از محل درآمد شخصی خودشان تحصیل بپردازند. باروپا و امریکا بروند و چون باین آب و خاک علاقه داشتند

جلای وطن نکنند و برای خدمت مردم و کشور، باز گردند و کار کنند. از روزیکه دکتر امینی بمقامات بالا رسید تا به امروز که در خانه نشسته یکشاهی از خزانه نگرفته و هر چه حقوق داشته به دیگران بخشیده‌است.

دکتر امینی چند بار وزیر و وکیل و یکبار نخست وزیر گردید. اگر دوران وزارت و صدارت و حقارت و وکالتش را حداقل بده سال فرض کنیم و حقوق متوسط ماهیانه‌اش را به چهار هزار تومان درآوریم قریب پنج میلیون ریال حقوق داشته که نه تنها دیناری از آنرا نگرفته بلکه از جیب خود مبالغی هم بروی آن گذارده و بدیگران داده‌است.

خانم دکتر امینی دختر و ثروق‌الدوله و برادر زاده قوام السلطنه در ناز و نعمت پرورش یافته و از ثروت پدری میلیونها تومان بارث برده است. پس زنی بوده که از مال دنیا بی‌نصیب باشد و یا خانمی نبوده است که در دوران نخست وزیری شوهرش طعم همسری وزیر و یا نخست وزیر را چشیده باشد. پدر و عمویس سالیان دراز صدراعظم مملکت بوده‌اند. شوهرش نیز همیشه در مشاغل بالا بوده و بنابراین نخست وزیری شوهرش اتفاقی نبوده که

چشم او را خیره کند و برق بزند و قلبش بطلبد که چه می‌خواهد و چه میکند.

خانم دکتر امینی دو سال است که دو طفل بی‌نوا و بی‌پدر را بفرزندی قبول کرده و مخارج آنها را متحمل بوده خرجی را که برای این دو طفل میکند اگر صورتش را برای ارباب محترم جراید و یا قضاة محترم دادگستری میفرستادند مسلماً مسیر اعلام جرم را بکلی تغییر میداد و همه را بیشتر بحقایق امر واقف می‌ساخت. بهر حال دکتر امینی و خانمش یک پسر دارند که بهزینه خود آنها تحصیلاتش را تمام کرده و چون مایل نبود تحصیل بوجه دولت شود کار آزاد قبول کرد و امروز هم بان کار مشغول است.

همین پسر برد که وقتی پدرش املاک خود را واگذار میکرد و سند آنرا امضا مینمود فریاد شادی برآورد و خدایرا شکر کرد که بآرزویس رسید و شاهد و ناظر بود که املاک پدریش باین عده‌ای کشاورز و زحمتکش تقسیم میشود. معذالک با وجود تقسیم اراضی و املاک خود دکتر امینی و خانمش آنقدرها دارند که بخوبی زندگی کنند- بخورند و بخوراندند و دست خود را آلوده بکثافات نکنند.

مگر خانم دکتر امینی در

دوران صدارت عمویس و وزارتهای مختلف شوهرش نمیتوانست سوء استفاده کند که در زمان صدارت دکتر امینی آنهم در موقعی که شوهرش با گردن‌کش‌ترین دزدان و سسیه‌کاران و کلاهبرداران و جنایتکاران دست و پنجه نرم میکرد اینکار را بنماید؟

مگر در وزارت دارایی شوهرش امکان سوء استفاده نداشت که در یک چنین موقعی دست بچنین عملی بزند؟

مگر در وزارت اقتصاد یا در وزارت دادگستری دکتر امینی نمیتوانست کار چاق کنی کند و پول بگیرد؟

هر بچه شیرخواری میدانده که اگر خانم دکتر امینی اهل سوء استفاده بود و یا خدای نکرده احتیاج بارتکاب یک چنین اعمال ناشایستی داشت میتوانست باسانی و بخوبی باج بگیرد و سوء استفاده کند و مانند دیگران مدرکی هم بر جای نگذارد. نه اینکه بیاید ملک خود را بفروشد و برای وجهی که بابت فروش زمین گرفته است کلاهبرداری کند!

این دقعه اول است که شنیده مسیشود کسی قصد کلاهبرداری و سوء استفاده از مقام شوهرش را داشته ولی در قبال پولی که گرفته هم خدمت نامشروع و برخلاف موازین قانونی

انجام داده و هم مال خود را دوستی تقدیم کرده!!
در صورتیکه شوهرش معادل دو برابر همان مبلغا حقوق از دولت میگرفته ولی همه آنرا باضافه مبلغی از جیب خود برمد میداده است.
عجبا!! اینهم باز یکی از کارهایی است که انجامش فقط در کشور گل و بلبل امکان دارد.
هر کس از هر طبقه‌ای که این ماجرا را میخواند - میخندد - مسخره میکند - و ناشرین را ملامت مینماید و ناقلین را مذمت میکند.
در همان موقع که چند نفر از افراد معلوم الحال که تحت تعقیب قرار داشتند اقدام بانشار این اسناد و مدارک مسخره کردند من رفتم و آنها را دیدم. اعلام جرم کننده مدعی بود که خانم دکتر امینی زمینی در الهیه را که متری ۲۰۰ ریال ارزش داشته بمتری ۱۸۰۰ ریال فروخته است!! همان جا عده زیادی از حاضرین باین اعلام جرم میخندیدند و میگفتند حاضرند از همین زمین ها به متری ۲۰۰ ریال بخرند و حتی استدعا داشتند آقای اعلام جرم کننده لطف کند و برایشان بخرد. کمی هم قیمت آنها بیشتر باشد عیبی ندارد!!
آخر خجالت هم خوب چیزی است. شرم و حیا لازم است. فرض کنیم در این معامله

خریدار بااصطلاح مغبون شده باشد. ادعای غبن از طرف چه کسی عنوان گردیده است؟
شاکی کیست؟
نحوه شکایت چیست؟
مگر خریدار مهجور یا صغیر بوده یا راههای قانونی بروی او بسته بوده که نتوانسته علیه فروشنده ادعای غبن کند و ضمن تقدیم یک چنین عرضحالی علل انجام معامله را بشمارد و بگوید که فروشنده از موقعیت شوهرش سوء استفاده کرده و برای اثبات این اتهام هم دلایلی بیاورد که محکمه پسند و مقبول عامه باشد؟
کجاست این ادعا و این اتهام؟
در غیبت یک چنین اسناد و مدارک و عرضحالی و شکواییه‌ای از طرف خریدار وقتی بعاملین تشکیل این پرونده ابراد میشود در پاسخ جسته و گریخته میگویند نفس معامله در عرف و عادت از نظر محکمه جرم نیست ولی فروشنده با استفاده از مقام شوهرش خریدار را از چنگال عدالت فرار داده‌است و ما بدنبال این امر میرویم.
فرض کنیم این ادعا صحیح باشد و خدای نخواستہ مسجومی بدست بانوی نخست‌وزیر سابق از چنگال عدالت فرار کرده باشد. دلایلی که برای این عمل

ناشایسته ارایه شود چیست؟
آیا باید قبول کرد که خانم دکتر امینی میباید زمین مرغوب خود را در بهترین نقطه پایتخت کشور بمجرمی فراری تقدیم کند که چه بشود؟ که او فرار کند و ایشان امروز گرفتار عواقب آن بشود؟
بعلاوه این مطلب برای ما و هیچکس روشن نیست که چرا دولت برای مراجعت مجرم اصلی اقدام نمیکند؟
چرا بکنسولگریهای شاهنشاهی دستور نمیدهد گذرنامه او را بگیرند و یکی از آن ورقه‌های کذا و کذا ۱۰ روزه را باو بدهند که به ایران بیاید و پرده از روی این معما برداشته شود؟
فرض کنیم این عمل هم برای دولت مسدود نیست و نمیتواند آدمی را که هنوز محکوم نشده است بصرف اتهام از محلی بمحل دیگر منتقل کند. بسیار خوب. چرا بکنسولگریهای شاهنشاهی که در واقع ضابط و رابط دولت در خارج هستند دستور نمی‌دهند که او را محترمانه بسفارت بخواهند و در حضور سرکنسول نماینده سفیر استنطاق کنند و بپرسند بچه نحو از ایران خارج شده است؟
چه کسی او را فرار داده است؟
و نتیجه بازپرسی را برای اقدام بعدی بایران بفرستند

و باین ماجرا برای همیشه خاتمه بدهند و دهان مردمان سوءظنی و بدگمان را ببندند؟
مگر فرار یک مجرم از کشور باین آسانها میسر است و هر زن وزیر و نخست‌وزیری میتواند اینکار را بکند؟
هر آدمی که پایش را از ایران بیرون گذارده باشد میدانند رفتن از ایران چه تشریفاتی دارد.
مگر مأمورین گذرنامه بصرف دستور زن نخست‌وزیری تذکره میدهند؟ فرض کنیم دادند این دستور کجاست؟
پس از تذکره و گرفتن برگ خروج - همه میدانند گذشتن از گمرک و از مقابل چسندین مأمور گمرک و شهربانی و سازمان امنیت و بهداری کار آسانی نیست - باز هم فرض میکنیم که خانم نخست‌وزیر اینکار را هم کرده است. شاهد این امر کجاست و دلیل آن در دست و در اختیار کدام مقامی است که افشای آنرا صلاح نمیداند؟
بعلاوه در ایتمدت این مرد کجا بوده و چه کسی بدنبال کارش میدویده است؟
ممکن است پا را بالاتر بگذاریم و ادعا را غلیظ تر بکنیم و بگوئیم خانم نخست‌وزیر سابق شخص متمم را در ازای زمینی که از ایشان خریده است و در خانه خود

پناه داده و مقدمات فرارش را فراهم کرده است؟
 آیا جن و پیری بدنبال کارهای گذرنامه - و بلیط هواپیمای این مرد برده اند که کسی آنها را ندیده و یا یک آدم معمولی این ماموریت را انجام داده است؟
 این آدم کیست؟
 کجاست؟ چرا او را معرفی نمیکنند؟
 اثبات پناه دادن این متهم در منزل خانم دکتر امینی کار مشکلی نیست. چند نفر را میتوان خرید و در مقابل پرداخت چند صد تومان وادار کرد که گزارش دهند ما خودمان دیدیم که کیانی را بفلان مکان که ملک مسلماً خانم نخست وزیر سابق بود بردند و از آنجا هم او را فرار دادند. قبح یک چنین عملی مسلماً بیشتر از اصل اعلام جرم نیست و هر کس که اعلام جرم را با تمام گشادی و ولنگ و بازی آن کرده از عهده انجام یک عمل شنیع هم برمیآید.
 ولی آیا مردم هم باور خواهند کرد؟
 کجاست آن مامور شهربانی - مامور گمرک - مامور

گذرنامه - مامور سازمان امنیت - مامور بهداری که بیایند و اعتراف کنند بدستور خانم نخست وزیر سابق مقدمات فرار یک چنین شخصی را فراهم آمده و مدارک آنها موجود است؟ من هر چه در این امر دقیقتر میشوم بمردمی که از طریق پیشرفته با رجال مملکت که سرمایه ما هستند گلاویز میشوند و خورده حساب تصفیه میکنند بدبین تر میشوم و بکسانی که بدرج این اخبار تن در میدهند بی ایمان تر می گردم. اگر چند روزی نامه این خبز را درج کرده بودند عیبی نمی داشت.
 ولی روزنامه های وزین مملکت که اخبارشان مبنای قضاوت مردم کشور و خارجیان است چرا باید بدون تأمل و تعقل و رسیدگی دقیق بجزریان امر چنین کاری کنند و نخواهند که قبل از درج آن خبرنگار قضایی خود را بفرستند و در کشف امر کمک کنند و از معمای باین اهمیت پورده بردارند؟
 ولی مسلماً اینکار باین

سادگیها که اعلام جرم کنندگان خیال میکنند خاتمه نخواهد یافت، زیرا مسلماً افرادی هستند که بدرستی از ماجرای فرار کیانی معروف مطلعند و منتظرند کار بجایی برسد که نوبت آنها هم بشود و آنوقت پرده را بالا بزنند و با مدارک و دلیل و شواهد زنده اعلام دارند چه کسی و چه کسانی او را فرار داده اند و از چه طریق ایران را ترک گفت و اکنون هم با چه اشخاصی در تماس است.
 دکتر امینی آدمی بود که دانست چه موقع استعفا کند و برود و نگذارد مقام و جاه بر اراده اش تسلط یابد.
 چطور یک چنین مردمی با تمام مکسنت و ثروت خدادادهاش میاید عملی انجام میدهد که امروز دشمنانش گریبان او را بگیرند؟
 دکتر امینی که از مقام صدارت با آنهمه قدرت باین آسانی صرف نظر کند و آن صندلی را که بخاطر اشغالش چه زد و بندها که نمیکنند دو دستی بیوسد و برود آیا از چند صد هزار تومان پستول نسامشروع

نمی تواند بگذرد؟
 او صدها هزار تومان حقوق چندین ساله اش را میبخشد ولی آیا از پول نامشروع نمیتواند بگذرد؟
 بروید کاری کنید و راهی را بیابید که بهتر شما را به مقصود برساند و بدانید که این بازیهای مسخره کهنه شده و عاقبت شومی در بردارد و مردم عاقل بازیکنان این صحنه ها را بخوبی میشناسند و بپوینت آنها آگاهند.
 تاریخ ایران را ورق بزنید. زندگی رجال را بخوانید تا بدانید چه چیزها در آن ثبت شده. شاید درس عبرتی از آنها بگیرید.
 اگر دکتر امینی بگوید: کفر چو منی گزاف و آسان نبود
 محکم تر از ایمان من ایمان نبود
 در دهر چو من یکی و او هم کافر
 پس در هسمه دهر یک مسلمان نبود
 بسنا بر این دروغ نگفته است. رب.
 «پایان»

ادامه از پاورقی ص: قبل:
 دکتر علی امینی میگذرد. یکسال سکوت زمامدار مقتدر ایران توام با دسیسه بازی - فعالیتهای تخریبی - انتشارات مقالات شرم آور - تحریکات و قیاحانه گذشت و برای کسانی که ناظر بیطرف و افراد بینظر بودند دوره محک خوبی بود که بنشینند و ببینند این اعمال - این افعال - این اقوال از دهان چه کسانی و از قلم چه اشخاصی و از مغز چه انفرادی بیرون می آید و پخش میشود و اصولاً چرا منتشر میگردد.

ما در این میانه همه مطالب و نوشته های این گروه را خواندیم و گفته هایشان را شنیدیم و آنها را با یکدیگر مقایسه نمودیم و در خلال این احوال دیدیم گاه و بیگاه صدایی از گوشه ای بلند میشود و فریادی بگوش میرسد و بدنالش نشریه ای بیرون می آید. این عمل چندین ماه است که تکرار میشود بدون اینکه مطلبی جدید بر آنچه در گذشته گفته شده اضافه شود و یا لاقول این مطالب با منطق توام باشد و یا مبنا و منشا صحیح و عقلایی داشته باشد. بتازگی نیز نامه رسان دوررقه را از شکاف در خانه ما بدرود انداخت. یکی محتوی فحش و ناسزا بدکتر امینی و دیگری گزارشی که

از عملیات درخشان دوره سرلشگری ضرغام یاد شده و در آن مطالبی آمده بود که بسیار جالب و قابل دقت مینمود. متأسفانه این دو نشریه که در یکزمان به دست ما رسید معلوم میداشت هیشکی سخت مشغول بکار است و در حالیکه از یکطرف برای تیرته دسته ای ظاهراً مقدمات نخست وزیری دیگری را زمینه سازی میکند...

غافل از این ماجرا که اینها چپاولگرانی هستند که داغ باطل بر پیشانی شان خورده و از اجتماع طرد شده اند. اینها غریقهایی هستند که در منجلاب فساد و تباهی دست و پا میزنند تا شاید آبروی از دست رفته را بدست آورند و در این گیرودار فحشی هم نشاز زمین و آسمان میکنند!! هیچکس بر چنین بیچارگانی خرده نمیگیرد و از آنها انتظاری ندارد.

زیرا همه میدانند که در یک چنین حالتی شعور عقل زایل میشود و آن قدرتی که برای تعادل فکر آدمی لازم است از میان می رود. دسته دیگر هم که برای نخست وزیری تیمسار فعالیت میکنند گناهی ندارند. شاید باو معتقدند. شاید او را دوست دارند و از او انتظاراتی دارند. هرچه هست بسمت خود عمل خلافی انجام

نمیدهند جز اینکه ترویج باطل میکنند. خود تیمسار هم کار بدی نمیکند. بقول خودش نهایت آرزوی او این بود که سرهنگ شود سرلشگر شد. خواب نمیدید رئیس یک اداره بشود، بوزارت رسید. حالا چرا نخواهد که نخست وزیر شود!! مگر نه اینکه ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند تا تو نانی بکف آری و به غفلت بخوری!...

بهر حال نه طرفدارانش کار بدی میکنند و نه خود تیمسار گناهی مرتکب میشود!

شاید کامیونتهایی را که در بیابانها رفت و آمد میکنند دیده باشید. پشت آنها نوشته شده است: برو دست خدا بهمراست چشم بد از تو دور دعای ما هم برای تیمسار معظم همین است!...

اکنون به بنیم این افراد چرا بدکتر امینی حمله میکنند و باو ناسزا میگویند و با پخش اعلامیه و نشریات بر او می تازند. اینها کسانی هستند که هویشان بر همه مردم مملکت معلوم و آشکار است. همه آنها را می شناسند. همه میدانند چکاره برده اند و چه کرده اند و حالا چه میخواهند بکنند. از راننده تاکسی گرفته تا

رفتگر محله - تاجر بازار - کارمند دولت - کشاورز صنعتگر هر کدام که این نشریه ها را می بینند و می خوانند بلافاصله نام ناشرین شناخته شده آنها را یکی بعد از دیگری بر زبان می آورند و با ایمانی راسخ و عقیده ای ثابت، دلایل انتشار آنها ذکر میکنند و از سوابق یکایک آنها شواهد و مثالهایی میاورند که یا خود در آن دخیل بوده یا از دیگران شنیده اند. اینها بخوبی میدانند که این افراد در گذشته چه به روزگار ملت و مملکت آورده اند و اکنون چرا خوف دارند که دکتر امینی باشد - دکتر امینی راه برود - دکتر امینی حرف بزند و بالاخره دکتر امینی در میان مردم ظاهر شود و مردم با او درد دل کنند و احیاناً گروهی بهوا خواهی از او لب باز کنند و در تعریفش سخنی بگویند.

در این بحث البته صحبت بر سر دکتر امینی نیست. این مطالب برای امثال دکتر امینیهاست - برای آن رجال پاکدامن و شجاعی است که مانند دکتر امینی در نهایت بی نیازی میخواهند کمر خدمت مردم را به میان بدهند - به آنها خدمت کنند - بمردم راست بگویند - در مشکلات مملکت از مردم استمداد کنند - برای خفه

کردن عمال فساد - عوامل خرابکاری - عناصر پلید و تبه کار قد علم نمایند و با نهایت شهامت با کمک عده معدودی از دوستان و خدمتگزاران واقعی کشور بجهاد در اینراه قدم بردارند . دکتر امینی برای اولین بار طبقه‌های را رسوا کرد که باتکای مالهای حرامی که اندوخته بودند و پولهای حرامی که از خزانه دولت بچیپ زده بودند، پایه های قصر خود را بنیان گذاردند و هیچگاه بساور نمی‌کردند روزی بسیاید که زنجیر عدالت بر دست و پای آنها گره بخورد و مانند دزدان رسوا و جانینان خونخوار بزندان بروند و جایی را اشغال کنند که تا آنروز آفتابه دزدان آنها را بجای آنها در اختیار داشتند. آنروز که فریاد دکتر امینی بلند شد و بکسانی که باصلاح دزدی و بیعدالتی و حق کشی به آلاف و الوف رسیده بودند و اعلام نمود که روزگارشان دیگر سپری شده ، دلهای سیاه ناشیرین اعلامیه‌های امروزی به طپش افتاد و ما هنوز فراموش نمیکنیم که با چه عجز و لایه از دری به در دیگر می‌زدند و خیال فرار به آنسوی مرزها داشتند و چون راهی برای خلاصی نمی‌یافتند چه پولها که از همان مال حرام بر روی هم

انباشتند تا مگر فرشته عدالت را از راه راست منحرف کنند و انتظار را بسویی برگردانند که همیشه در انتظار آن بودند. این پولها آنروز برای تحریک مردم به عبث خرج شد و امروز این پولها باز هم به عبث در راه نشر اعلامیه های مجعول و نشریه های پوچ و مسخره بکار می‌افتد. غافل از اینکه همین نشریه‌ها لوحه های سیاه زندگی آنها را بیاد مردم می آورد و خاطره های تلخ گذشته آنها را حیات می‌بخشد و در برابر همه انتظار مجسم میسازد و مردم را در راه یکدستی - یکدلی سوق میدهد و به جهاد علیه آنها میکشاند. میگویند وقتی خداوند بخواهد نظر عنایت خود را از فرد یا قومی دریغ کند اول عقل آنها را میگیرد، و شما ای سیه کاران چه افراد گمراه و سیه روزگاری هستید که بغضب الهی دچار آمده‌اید و الا بخود میامدید و بگذشته خود نظر میانداختید و با سرافکنندگی بگوشه‌ای میخزیدید و بامالی که به حرام جمع کرده‌اید میساختید و هر روز با اعمالی احقانه تر - ناپخته تر خود را یادآور ملت نمی‌کردید! آری این غضب الهی است که شما را در همه جا دنبال میکند تا بدست

خود شما اموال غارت شده‌ای را که برده‌اید بگیرد و به صاحبانش بازگرداند و خود شما را نیز برای انتقام جویی بسچنگال عدالت بیاندارد. میگویند ملت ایران فراموشکار است .... شاید ... ولی مسلماً خدای منتقم ایران فراموشکار نیست. دلیل آنها هم این است که بر مغز و جسم شما می‌کوبد و نیگذازد نام شما از خاطرها محو شود - اعمال شما از نظرها دور گردد و قیافه شما دوباره پنهان شود. اگر جز این بود عدالت خداوندی چه میشد و از چه راه نمایان میگردید؟ ما دکتر امینی را با آنچه کرد قضاوت میکنیم و شما را هم با آنچه که کرده‌اید مورد سنجش قرار میدهیم. نتیجه‌ای که از این مقایسه میگیریم این است که بدست دکتر امینی و همکاران او پلهای پشت سر شما خراب شده و راه بازگشت ندارید. قطاع الظریقان و دزدان شبانه خزانه دولت فکر می‌کنند حالا که به بن بست رسیده‌اند و جز گرفتاری در چنگال عدالت راهی ندارند، چرا دست و پای آخر خود را نزنند و اعلامیه بخش نکنند؟..... فریادهای شما بی‌شبهت به داد و بیداد آن دزد نیست که فرار میکرد و مردم را

بگرفتن دزد دعوت مینمودا.. ولی در اینجا فرق مطلب این است که مردم دیگر هم دزد را شناخته‌اند و هم از حيله او آگاه هستند. اما تیمسار سرلشگر ضرغام شاید باور نکنید که منم از همان طبقه‌ای هستم که شما بدان افتخار دارید. شما نساوازاده هستید و من نجارزاده . با این تفاوت که شما شغل نظام را قبول کرده‌اید و من اجتماع را انتخاب نموده‌ام و در میان مردم پا گذاردم و در خدمت آنها ماندم و بمطالعه پرداختم. شما بحکم قوه محرکه (دینامیسم) کارتان به جلو رفتید و من بالاجبار در میان کتب و افکار و اندیشه های بزرگان و درد دلهای مردم باقی ماندم. شما شمیر را بکمر بستید و من کتاب را بجلویم گذاردم. بطوریکه امروز این حقرا بشما میدهم که در جواب این مختصر به من بگویید که: این خیالات و اندیشه ها (مالیخولیای کتابی) است !... یعنی اعتراف فرمایید که دوره اتم و قرن اعمار موید بروز زمانی است که کتابها بساید سوخته شود- آثار علمی بزرگان محو گردد - ارقام از میان برداشته شود زیرا به عقیده شما که چند بار آنرا بیان کرده‌اید علم هیچوقت بدرد نخورده است و نمیخورد و جز اتلاف وقت

برای بشر ثمری نداشته است! یعنی به دنبال قاعده اقتصادی معروف (سیاست دروازه های باز) خودتان سیاست اجتماعی تازه ای بنام (سیاست دروازه های بسته) (محافل علمی و فنی) را اعلام نمایید و تکلیف دنیا را یکسره کنید. بهتر تقدیر باید به شما عرض کنم که یک تفاوت دیگر هم بین ما دو نفر هست و آن این است که من در مطالعه کتابها و اندیشه ها یا یکنوع تفریح مغزی و لذت معنوی بسر میبرم و شما در تحرک و فعالیت جسمی خود باقی مانده اید که البته نصیب من در این میان ناامیدی و سهم شما سلامتی و موفقیت میباشد.

پس بدانید که من سالهاست خانه نشین هستم و از ماجراهای ظاهری بدورم و جز در این موارد حساس و در مواقعی که مطالعه مطلبی مرا متاثر نکند بنحو دیگری بحرکت در نمیایم و عمر خود را در راه عیب جوئی و یا بهتر بگویم حقیقت گوئی نمیگذرانم.

نجار زاده ای هستم که باید نان بخورم تا بتوانم مطالعه کنم و راهی هم ندارم جز اینکه کتاب بخوانم و کتاب بنویسم. باین مناسبت دو نشریه ای را که هفته گذشته نامه رسان بمن رسانید خواندم و در تعریفهایی که از

عملیات اقتصادی شما کرده اند و حملاتی که بدکتر امینی نموده اند دقیق شدم و بفکر فرو رفتم که چرا علم در کشور ما با به این پایه تنزل کرده است...؟

دلم برای شما سوخت که چرا مردمی مانند تیمسار که مدعی داشتن نبوغ ذاتی است و توانسته در سایه خصلت (حقیقت بینی) خود بجلو برود و با سرعت بیسابقه ای از شاخی به شاخ دیگر بپرد باید باین سهولت و آسانی عقل خود را بدست عده ای بظاهر دوست و در باطن دشمن، و یا بظاهر عالم و در باطن بیسواد و نا آشنا بسپارد و از آنها بخواهد برایش لایحه بنویسند و در مدحش افسانه بسازند و ارقام را برای اثبات نبوغ اقتصادی در جهتی بکار برند که هر بقال چستکه اندازی را بخنده میاندازد... چرا؟

چرا کاری میکنید که مردم بگویند... بسا آنچه که تسمیدانمید بعداوت برخاسته اید؟

شما که ظاهرا از طرفداران متعصب حضرت علی علیه السلام هستید چرا از مکتب آن رادمرد تبعیت نمیکنید؟ مگر نه اینکه فرموده است: «گفته میشود که حناپندان کنید تا موی سپید شما برنگ خضاب درآید، ولی من میگویم آن کنید که هم

خویشتن بیسندید و هم دیگران بر آن نغذندند»

این گزارش شما جز خنده و مضحکه چیز دیگری نداشت. من آدم بی ادبی نیستم و بخدا سوگند قصد اهانت و بی نزاکتی هم ندارم و اگر کلمه ای بگویم که بگوش شما ناخوشایند باشد قبلا معذرت میخواهم. بعلاوه منکه از طبقه شما هستم و مانند سرکاربدان افتخار میکنم این حقرا دارم که از شما بخواهم علم را در دست نااهل بخاطر چلب و فجاهت نیاندازید و با این عمل خود باجتماع و مردم و گروهی که از همه لذات زندگی فقط لذت خواندن و نوشتن را برگزیده اند اهانت نکنید و بسا آنها بمبارزه برنخیزید و باشاعه نادانی و جهل و یا تشویق بعالم نمایی کمک نکنید و مردمی را که بزور در این راه سوق داده شده اند و تازه براه آمده اند و میخواهند با سواد بشوند- عالم بشوند - دانشمند بار بیایند متحرف نکنید و آنها را مایوس نسازید.

اگر چه آمدن سرکار در راس دو وزارت خانه حساس کشور مانند گمرکات و انحصارات و وزارت دارایی بدون داشتن اطلاعات و معلومات و مطالعاتی در مسایل مالی و اقتصادی و بازرگانی بحد کافی موجب

یاس و ناامیدی همه طبقات روشنفکر و تحصیلکرده و دانشگاهیان مملکت گردید دیگر سزاوار نیست با اشاعه این رطب و یابسها و انتشار مطالبی نظیر آنچه که برایتان نوشته اند بیش از پیش موجب یاس و بدبینی آنان گردیده و غبار ناامیدی بر دلهایشان بپاشید.

خیال میکنم در عالم هم طببقتی این کمترین و کوچکترین تقاضایی باشد که میتوان از شما کرد. بهتر حال همانطور که بنده پام را در کنش شما نکرده ام سرکار هم نگذارید افراد ناخلف در چشمان ما که خود بخود آنها را در اینراه گذارده ایم ناخن فروکنند.

در گزارش جنابعالی دوستانان نوشته اند در دوران حکومت شما که از درخشانترین ادوار اقتصادی کشور بوده! پیرداخته ای ارزی به مقداری نیست که بعد آنجام شده و البته برای مقایسه رقمهایی هم داده اند. مرقوم داشته اند...

حال باید دید با اینکه ورود کالاهای سرمایه ای بکشور کاهش یافته در زمان دکتر امینی چه مقدار ارز برای واردات بمصرف رسیده است... همان ارزی که دکتر امینی همیشه با علاقه خاصی از آن صحبت مینمود. از سال ۱۳۳۷ تا ۱۳۳۹ به ترتیب - ۲۲۰ - ۴۵۰ - ۶۰

و ۴۷۱ در زمان دکتر امینی ۴۷۶/۳ میلیون دلار پرداخت شده است. بدین ترتیب در دوره دکتر امینی بیش از هر سال دیگر برای واردات ارز بمصرف رسیده و ارز حاصله از صادرات کمتر از هر سالی بوده است. ولی باید دید که در عین اینکه در زمان دکتر امینی ورود کالاهای سرمایه‌ای کمتر بوده و ارز بیشتری برای واردات بمصرف رسیده است درآمد گمرک چه وضعی داشته است؟

سال ۱۳۳۷ = ۹/۹۴۵/۶۳۲/۲۰۶ ریال
 سال ۱۳۳۸ = ۱۲/۴۱۶/۵۳۰/۹۳۹ ریال
 سال ۱۳۳۹ = ۱۲/۴۱۴/۶۷۵/۳۹۴ ریال
 سال ۱۳۴۰ = ۹/۵۵۷/۲۵۹/۴۵۶ ریال

صحت سر همین است. وقتی میگویم رفقای شما را بادادن ارقام در جهت مخالفت مسخره کرده‌اند باور نمیکنید. مگر کسی که منکر این حقیقت است که در زمان دکتر امینی پرداختهای ارزی با وجود ممنوعیت کالاهای وارداتی مخصوصاً کالاهای لوکس از زمان شما بیشتر بوده است؟ چرا دلیل آنرا پنهان میکنید؟ چرا از بیان حقیقت میترسید؟ این همان است که همه میگویند و اعتراف دارند که سیاست

دروازه‌های باز شما باعث برباد رفتن ارز مملکت شد و وقتی شما رفتید موعده پرداخت تعهدات کالاهای وارداتی زمان شما رسید که دکتر امینی آنها را پرداخت. اگر عکس این میبود شما باید بدان افتخار میکردید. نکته دیگر که قابل توجه است و سیاست اقتصادی شما را محکوم میسازد این است بر اثر همین گشادبازیا و بهدر دادن ذخیره ارزی مملکت در دو سال ۱۳۳۷ و ۱۳۳۸ درست در زمان وزارت شما موجودی ارزی از ۴۱/۲ قبل از زمان شما به منهای ۵۴/۹ در سال ۱۳۳۷ و به منهای ۴۲/۰۲ در سال ۱۳۳۸ رسید و حال آنکه بر اثر جدیت دولت مهندس شریف امامی و سپس در سایه کوششهای دولت دکتر امینی همین کسر موجودی به ۱۰/۲+ در سال ۱۳۳۹ و به ۲۹/۵+ در سال ۱۳۴۰ یعنی در زمان دکتر امینی رسید و پس از ذکر این ارقام که در گزارش بانک آمده مسئولین بانک مسزبور چنین مینویسد «بطوریکه ملاحظه میشود موجودی ارزی کشور در پایان سال مورد بحث در حدود ۲۹/۵ میلیون دلار بوده است و این رقم نسبت به رقم مشابه سال قبل ۱۹/۳ میلیون دلار افزایش نشان میدهد...»

ضمناً بی مناسبت نیست بدانید که در نتیجه تعقیب سیاست اقتصادی دولت دکتر امینی بانک مرکزی در سال ۱۳۴۰ توانست علاوه بر تامین احتیاجات ارزی دولت و مردم و استرداد و پرداخت اصل و بهره اقساط وامهای بلند مدت ۴۲/۴ میلیون دلار از بدهیهای کوتاه مدت خود رانیز مسترد نماید و از بدهیهای بازرگانی خارجی کشور بمیزان ۴۳/۵ میلیون دلار بکاهد و موجودی ارزی کشور را معادل ۱۹/۵ دلار افزایش دهد. بدین ترتیب بهبود واقعی در وضع ارزی کشور در سال ۱۳۴۰ و مرکب از سه رقم فوق به ۹۶/۵ میلیون دلار بالغ گردید.

در اینجا برای اطلاع جنابعالی این نکته را نیز اضافه مینماید که دولت دکتر امینی در سایه سیاست اقتصادی صحیح و سالم خود علاوه بر پرداخت میلیونها دلار تعهداتی که در زمان وزارت شما شده بود توانست ذخیره ارزی کشور را از ۴۲/۰۲ کسری در زمان شما به ۹۶/۰۲ میلیون دلار اضافه برساند که این رقم در آخر تیرماه ۱۳۴۱ یعنی در روز استعفای ایشان به ۱۷۵ میلیون دلار بالغ گردد. علت این امر بسیار ساده است. زیرا دکتر امینی

با ممانعت از ورود کالای لوکس و بنجل و بیمصرف که نه فقط ارز مملکت را بتاراج میبرد بلکه موجب فلج شدن صنایع ملی نیز گردید و همچنین با جلوگیری از مسافرتها تفریحی و غیر ضروری به خارج کشور موفق شد این مبلغ قابل توجه را در خزانه ارزی دولت بگذارد و برود. مرقوم میدارید که در سال ۱۳۳۹ عواید گمرک در حدود تقریباً ۱۲ بلیون و کسری بوده است. ولی در زمان دکتر امینی با وجود اینکه پرداختهای ارزی برای واردات بیشتر بوده معذالک درآمد گمرک در حدود ۹ بلیون و کسری یعنی کمتر از دوران تصدی شما بوده است. اینهم باز یک مدرک زنده دیگر از تایید نیت دوستان شما در تمسخر از سرکار است!

گفتم علت پرداخت بیشتر ارز در زمان دکتر امینی ایفای تعهدات ارزی زمان شما بوده است که خودتان بدان اعتراف دارید. علت کمی عایدات گمرک هم باز مرید صحت ادعای ماست. زیرا پرداخت تعهدات ارزی کالاهایی را که بگمرک وارد شده بود بعهده دولتهای بعدی گذاردید. ولی کالاهای مربوطه را آزاد کردید و حقوق گمرکی آنها هم وصول فرمودید و بحساب درآمد

عواید گمرکی خود بردید و امروز بدون اینکه توضیحی برای این اضافه درآمد بدهید آنرا جزو افتخارات خود درمیاورید.

بنازم باین جرات و شهامت! اگر این استدلال را زمانی میفرمودید که اینهمه جوان فرنگ رفته، درس خوانده، و یا دانشگاه دیده و اهل مطالعه وجود نداشت حرفی نبود. ولی موقعی با علم و دانش اینطور بازی میکنند که از در و دیوار کشور جوان تحصیل کرده - محصل حقوق و اقتصاد در دانشگاه میریزد. واقعاً شهامت میخواهد و جرات لازم دارد! شما با این جسارت و شهامت و یکه تازی و کند ذهنی نه فقط میتوانید اقتصاد مملکت را نجات بدهید بلکه قادرید کشور را از تمام بلایای ارضی و سماوی خلاص کنید و در امان نگاهدارید!!!

تفاوت دکتر امینی با شما در همین است که او راست میگفت و مردم را بحقایق هر چند تلخ بود آگاه میساخت و شما برای تحصیل وجهات حقایق را وارونه جلوه میدید و نمیگوئید علت این اضافات چیست و دلیل این کسریها چه بوده است. ولی بدانید که مردم میدانند و خوب هم قضاوت میکنند. عیب کار همکاران و مترجمان و نویسندگان لوايح

شما در اینجاست که شما را با جملاتی دلنشین - ارقامی (برای جنابعالی) ناگویا سرگرم و دلخوش میکنند و جنابعالی هم نمی‌گویند که اقتصاد یک کشور امری نیست که در یک شب آشفته شود و یا در یک روز اصلاح گردد. آشفتنگی اقتصادی یک کشور معلول اعمال و انکار و نقشه های غلط عده‌ای است که آمده‌اند و دیگران را دچار کرده‌اند. اگر این آقایان محترم در صدد اغفال جنابعالی و یا خدای نخواستہ در فکر مسخره کردن شخصیتی چون سرکار در اجتماع نباشند مسلماً اینگونه تبلیغات برای شما نمیکنند و از ارقام سند زنده‌ای علیه شما نمی‌سازند و مردم ارائه نمیکنند.

روزی که شما تصدی پست وزارت گمرکات و بعداً وزارت دارایی مملکت را قبول کردید سالی بود که خزانه دولت لبریز از ارز بود و کشور ما را اقتصاد دانسان خارجی یکی از معتبر ترین ممالک خاورمیانه میشناختند و بهمین علت سیل خارجیان سرمایه دار بطرف ایران سرازیر شد که میخواستند در این کشور سرمایه های خود را بکار بیاورند. این خود بهترین دلیل و گواه است که وضع ایران مورد توجه محافل بین المللی بود که به اتکای

پشتوانه محکم ارزی ما میتوانستند بی دغدغه خاطر سرمایه های خود را در ایران بکار بیاورند. تا هم خود نفعی ببرند و هم فعالیت ثمربخشی را از خویشان در ایران به پادگار بگذارند. ب فکر دشمنان دوست نمای شما - همکاران جاهل و عالم نمای شما و با اتکای عدم اطلاع و آشنایی شما با اصول اقتصاد این موجودیها بتدریج در راه وارد کردن بسنجلها و یا اشیا لوکس بی‌مصرف بتاراج رفت و در راههایی بمصرف رسید که اثرات ظاهری آن بالا رفتن رقم عواید گمرک در زمان شما و نتایج واقعی آن تهی شدن خزانه دولت برای تحویل به حکومتی بعدی بوده است.

بعلاوه لازم بود نظری یعقب میانداختید و ارقام صحیحی بدست میاورید تا مشاهده فرمایید که با وضع درختان خزانه آتروز کشور وامیایی از خارج تحصیل کردید و بمصرف رسید که پس از تشریف فرمایی جنابعالی بتدریج موعد پرداخت آنها میرسید و باید پرداخت میگردید. متأسفانه در موقع خداحافظی هم از یرکت طرحهای اقتصادی جنابعالی و همکاران دانشمندان آهی در بساط نمانده بود که با آن بشود پرداختی کرد!!! تاگزیر هر کس در آن موقع

میامد باید بمردم هشدار میداد تا خود را برای حفظ حیثیت کشورشان آماده کنند و با بستن کمر بندها که متأسفانه در زمان تصدی شما همه باز شده بود در رفع این بدبختیها قدمی مثبت بردارند. خوشبختانه بین دولت شما و دولت مورد انتقاد جنابعالی دولت آقای مهندس شریف امامی بود که از این مصیبت اطلاع حاصل کرد و به کمیسیون مجلس در همان وقت چنین گزارش داد:

بانک مرکزی ایران

مورخه: ۳۹/۲/۱۳

شورای پول و اعتبار

شماره ۲۴۵/۱۰

بطوریکه استحضار دارند موازنه پرداختهای ارزی کشور در سالهای اخیر مواجه با کمبود قابل ملاحظه‌ای بوده است که در اثر آن ذخایر ارزی کشور در سال ۱۳۳۷ مبلغ ۴۹ میلیون دلار و در سال ۱۳۳۸ مبلغ ۶۱ میلیون دلار کاهش یافت و در سال جاری علاوه بر مصرف ۶۰ میلیون دلار که از صندوق بین المللی پول و کارگذاوران بانک ملی دریافت گردید انتظار میرود تا پایان سال حدود ۲۰ میلیون دلار هم از موجودی ارزی کشور بمصرف برسد و این امر باعث خواهد شد ذخیره ارزی کشور بمیزان بسیار قلیلی که کمتر از حداقل مورد لزوم است تقلیل یابد.

البته علت اصلی این عدم توازن ارزی تورم پولی شدیدی است که در سالهای اخیر در اثر افزایش خارج از حد اعتبارات بانکی و هزینه های دولتی ایجاد شده است که خوشبختانه دولت بموقع متوجه آن گشته و با تصویب برنامه تثبیت اقتصادی که هسدف آن مسخودیت اعتبارات بانکی و هزینه های دولتی است چاره جویی موثر خواهد نمود. لیکن گذشته از علت اصلی فوق یک علت مهم دیگر نیز وجود داشته که باعث توسعه سریع و خارج از اندازه واردات و بالتیجه فشار پرداختهای ارزی گردیده و آن اینکه در سالهای اخیر رقابت شدید کشورهای خارجی برای تسخیر بازار ایران موجب گردیده که فروشندگان آنها کالاهای خود را بطور اقساطی عرضه کنند و بدین ترتیب میزان واردات در مقابل بیرونی و وصولی چندین برابر واردات از طریق اعتبار اسنادی گردید.

این امر افزایش سریع

کنم صرف نظر از اینکه در اقتصاد سالم یک کشور بخصوص کشورهای در حال توسعه بالا رفتن هزینه های معقول شاخص پیشرفت آن کشور است معذالک در این مقایسه ناگزیر این نکته را یادآور میشویم که یک قسمت از این اضافه هزینه مربوط بآموزگاران و معلمان کشور است که شما وعده مساعدت بانها داده بودید و انجام ندادید و سرانجام آنها را بجایی بردید که باعث بروز آن ماجرا گردید و دولت دکتر امینی را با یک واقعیت تلخ روبرو ساخت. حال اگر به عقیده شما تهی کردن خزانه دولت و ریختن آن بچیب خارجیان ثواب است و دادن چند تومان اضافه حقوق به یک عده آموزگار و معلم و مربی اطفال شما و من گناه است من و قاطبه مردم ایران این گناه را بگردن دکتر امینی میگذاریم و قول میدهیم که ایشان هم قبول کنند. و برای هر گونه مجازاتی خود را آماده سازند و شما را هم بدست همان خارجیان

واردات را در سالهای گذشته تشویق نمود و در سال جاری و سالهای آینده بایستی کشور اقساط آنرا بپردازد که مسلما فشار شدیدی بموازنه پرداختی وارد خواهد شد. بنابراین برای اینکه این وضع نامساعد ادامه نیابد و واردات در حدود مقدورات ارزی کشور بدون توسل به سهمیه بندی و کنترل ارز محدود شود لازم است ورود کالاهای خارجی از طریق بیرونی و وصولی بشدت محدود و بجز ماشین آلات صنعتی و کشاورزی و برخی دیگر از کالاهای مصرفی خیلی ضروری کالاهای منحصر از طریق افتتاح اعتبار اسنادی بکشور وارد شود. اینک طرح ضمیمه را که بمنظور فوق تهیه گردیده ایفاد و تقاضا میشود موافقت فرمایند پیشنهاد پس از تصویب شورای پول و اعتبار به موقع اجرا گذارده شود.

رئیس کل بانک مرکزی اما موضوع اضافه هزینه ها که معتقدید در زمان شما کمتر از زمان دکتر امینی بوده است باید بشما عرض

کنند و بدین ترتیب میزان واردات در مقابل بیرونی و وصولی چندین برابر واردات از طریق اعتبار اسنادی گردید.

این امر افزایش سریع

گزارش اطلاعات داخلی

۴۲/۶/۱۹

موضوع: دکتر علی امینی

طبق اطلاع واصله دکتر جناب زاده یکی از دوستان دکتر علی امینی اظهار داشته دکتر امینی استاد و مدارکی که در دوران نخست وزیری خود از سوء استفاده ها و اعمال نفوذ های خانواده سلطنتی در بیست سال اخیر بوسیله وزراء مورد اعتماد خود تهیه کرده آنها را در یکی از بانکهای

کشورهای اروپایی باامانت سپرده که اگر قرار شود در ایران مبارزه ای را علیه او آغاز کنند او به وسیله همسر و ایادی دیگر خود در اروپا آن اسناد و مدارک را در اختیار جرایم مهم دنیا و سازمان ملل متحد قرار داده از آن علیه دربار ایران بهره برداری تبلیغاتی نماید. -

گیرندگان: ساواک تهران، جهت اطلاع و تحقیق و اعلام چگونگی

گزارش اطلاعات داخلی

<p>شماره: ..... تاریخ: ..... تاریخ ویرایش: ۱۹/۶/۴۲ تاریخ گزارش: ۱۹/۶/۴۲</p>	<p>موضوع: دکتر علی امینی محل: تهران منبع خبر: ..... طبقه: ..... منبع: ..... تاریخ: .....</p>
--	---

اخلی محرمانه   **اخلی فوری**

موضوع اطلاع: در گزارش شماره ۴۲/۶/۱۹، یکی از دوستان دکتر علی امینی اظهار داشته که در دوران نخست وزیری خود از سوء استفاده ها و اعمال نفوذ های خانواده سلطنتی در بیست سال اخیر بوسیله وزراء مورد اعتماد خود تهیه کرده آنها را در یکی از بانکهای کشورها سپرده کرده است. این موضوع در جریان بررسی اسناد و مدارک در دسترس ساواک در تهران و سایر نقاط کشور در جریان است. در این خصوص اقدامات لازم در جهت کشف اسناد و مدارک مذکور در دسترس است. در این خصوص اقدامات لازم در جهت کشف اسناد و مدارک مذکور در دسترس است.

اخلی محرمانه

۴۲/۶/۱۹

۱۳۸۳

۴۲/۶/۱۹

۱۳۸۳

تعداد نسخه: ۳
 محل: ساواک تهران - جبهه اطلاع و تبلیغات - واحد مرکزی
 کپی: ۱

شماره: ۱۳۸۴۲/س ت

تاریخ گزارش: ۴۲/۶/۲۵*

* برخی از گزارشهای ساواک دائر بر مخالفت امینی و دوستانش با دولت علم به شرح ذیل است:
تاریخ: ۴۲/۶/۲۵
موضوع: دکتر علی امینی

طبق اطلاع در اجتماعی که امروز عصر از طرف بازاریها در مسجد شاه (پس از انقلاب اسلامی نام این مسجد به مسجد امام خمینی تغییر پیدا کرد) صورت خواهد گرفت دکتر علی امینی نیز شرکت نموده و با مخالفین دولت همکاری خواهد کرد.

گیرندگان: ساواک تهران - اداره یکم عملیات - اداره دوم عملیات
تاریخ: ۴۲/۶/۲۱
شماره: ۳۲۱/۱۱۱
اداره دوم عملیات

موضوع: اظهارات دکتر علی امینی درباره: نطق اخیر آقای نخست وزیر

دکتر علی امینی نخست وزیر سابق و دوستان او از نطق شدید اخیر آقای نخست وزیر در روز افتتاح یکی از دبستانها بسیار عصبانی و ناراحت شده اند و قرار است باین نطق جواب داده شود. دکتر امینی اظهار داشته است در اعلامیه ای که در پاسخ باین نطق منتشر میکنند خواهد نوشت که وی اگر گفته است دو هزار نفر را باید بدر یا بریزند این دولتی

موضوع: اظهارات معمار دبیر دبیرستانهای پهلوی

روز ۴۲/۶/۲۲ معمار دبیر دبیرستان پهلوی اظهار داشته است صبح امروز من در منزل درخشش بودم دکتر امینی و عده ای از فرهنگیان در آنجا اجتماع نموده بودند. دکتر امینی گفت آقای علم به من دو پیشنهاد داده یکی اینکه وکیل شوم و یا اینکه از ایران بروم. من این دو پیشنهاد را

رد کردم. دیگر اینکه اخیراً دکتر امینی و درخشش با توافق نظر به دیگر اعلامیه او مبنی بر مخالفت با دولت علم^۱ و انتخابات فعلی بجای رسانیده و امروز صبح تعدادی از آنها را به شهرستان فرستاده اند. -
گیرندگان: اداره کل سوم

گزارش اطلاعات داخلی	
شماره:	۳۲۱/۱۱۱
تاریخ:	۴۲/۶/۲۱
موضوع:	دکتر علی امینی
گزارشگر:	...
مستند:	...
تصدیق:	...
تاریخ تصدیق:	...
محل:	...
کلاس:	...
کلاس:	...

نظریه: ...
در این باره ...
در این باره ...
در این باره ...
در این باره ...

تصدیق: ...
تاریخ تصدیق: ...
محل: ...
کلاس: ...

هزار نفر عبارت بوده‌اند از امرا ارتش و نمایندگان سابق مجلس و مقاطع کاران که بنام شرکت سیوند و یا شرکت آسفالت راه و یا ساختن شهر آراء و نمونه‌هایی از آن قبیل میلیارد ها ریال سرمایه کشور را به نفع خود غارت کرده‌اند و هرچه از کشورهای خارجی وام گرفته شده دوباره به حساب این دزدها در بانک های خارجی ذخیره گردیده است.

در حالی که دولت فعلی مقامات روحانی را زندانی کرده و طرفداران روحانیت و متعصبین مذهبی را به مسلسل بسته ولی پرونده آن گوته دزدها را بایگانی نموده است. دکتر امینی و دوستان او اکنون کاملاً با مقامات روحانی همکاری دارند تا از احساسات و تعصب مذهبی مردم عامی به نفع خود و علیه دولت استفاده کنند.

گیرندگان: ساواک تهران - اداره یکم عملیات - اداره دوم عملیات

شماره: ۱۶۱۷۴/س
تاریخ: ۴۲/۷/۱۸

موضوع: صحبت درباره فعالیت دکتر امینی و درخشش بعد از ظهر سه شنبه ۴۲/۷/۱۶ در حزب زحمتکشان عده‌ای حضور داشتند. آقای محمد تقی علویان قرائینی رئیس تعلیمات کل اظهار می‌داشت آقایان دکتر امینی و درخشش و دار و دسته شان در نظر دارند مجدداً بعنوان معلم سر و صدایی راه بیندازند البته امکان دارد که این بار موفق نشوند زیرا مردم در چهره امینی آنچه

خوانند عمل کرده و درخشش هم آخرین چهره خبیث خود را نشان داده و در حقیقت از صحنه سیاست باید دور بماند.

فریدون رئیس گفت در چه مرحله‌ای هستند؟ قوانینی اضافه کرد که آنها در تهیه وسایل و دید شرایط می‌باشند در معنی مراحل اولیه را طی میکنند. - د گیرندگان: اداره کل سوم - بخش امور اجتماعی

تاریخ گزارش ۴۲/۶/۲۵

شماره: ۱۴۷۰۵/اس ت

موضوع: عناصر مخالف انتخابات

۱- دموستراسیون:

حرکت دسته‌ها و احزاب در
خیابانها یا اجتماع آنها در
محل‌ی برای اظهار عقیده
دوباره امری می‌باشد.
ری: فرهنگ عمید

طبق اطلاع عناصر مخالف انشعابات وابسته بدکتر امینی و دیگران
تصمیم دارند فردا (۴۲/۶/۲۶) بصورت دموستراسیون^۱ حرکت نموده
و در صورت جلوگیری مامورین دست بااعتصاب نشسته بزنند. - و
گیرندگان: اداره کل سوم

گزارش اطلاعات داخلی

تاریخ: ۱۳۳۰/۶/۲۵ شرح: ... شرح: ... شرح: ...	شماره: ... شرح: ... شرح: ... شرح: ...
--	--

این گزارش به کلیت خود به دسترس دیگران قرار نگیرد و در صورت لزوم باید به مراجع ذیصلاح ارسال گردد.

۱۳۳۰

مهر و امضاء: ...

تاریخ گزارش: ۴۲/۶/۲۶

شماره: اداره عملیات دوم
۱۰۷/بخش ۳۳۱

موضوع: شایعات علیه دکتر امینی

در محافل سیاسی شهرت دارد که برای سرکوبی دکتر علی امینی قرار است دکتر منوچهر اقبال بسمت نمایندگی مردم مشهد وارد مجلس شده بریاست مجلس شورایی انتخاب شود و مجدداً تشکیلات حزب ملیون را بوجود آورده از نیروی این حزب برای مبارزه با طرفداران دکتر امینی استفاده کند.

در اینمورد احمد آرامش اظهار نموده است، معلوم نیست دکتر اقبال این برنامه را که برای او تهیه کرده اند قبول داشته باشد و مجدداً وارد سرها و مشکلات سیاسی برای خود ایجاد نماید.
گیرندگان: ساواک تهران
- اداره یکم عملیات -
اداره دوم عملیات.

گزارش اطلاعات داخلی

شماره پرونده: ۴۲/۶/۲۶	تاریخ: ۱۰۷/۶/۲۶	موضوع: شایعات علیه دکتر امینی
محل وقوع: تهران	محل گزارش: تهران	تاریخ گزارش: ۱۰۷/۶/۲۶
محل وقوع: تهران	محل گزارش: تهران	تاریخ گزارش: ۱۰۷/۶/۲۶

در شانل سیاسی مشهد دارد که برای سرکوبی دکتر امینی قرار شده و گروهی از افراد
سیاسی را برای این منظور در مشهد وارد می‌کنند و با استفاده از این افراد قصد دارند که
مشکلات حزب ملیون را بوجود آورند و از این حزب برای مبارزه با طرفداران دکتر امینی
استفاده کنند.
در اینمورد احمد آرامش اظهار نموده است که شایعات علیه دکتر امینی این برنامه را که
تجهیز کرده اند قبول و استفاده از این افراد برای مبارزه با طرفداران دکتر امینی
نمایند.

گزارش: [محل امضا]

۳۳۱

۴۲/۶/۲۶

گزارش: [محل امضا]

۳۳۱

۴۲/۶/۲۶

تاریخ: ۴۲/۶/۳۰

شماره: ۱۴۰۹۶/س ت

موضوع: تفسیر اعلامیه دکتر امینی از نظر جبهه ملی

۱- امینی در اعتراض به انتخابات و دولت علم و صحنه هایی که پیش آمده بود اعلامیه داد و مهیبی رقابت و مبارزه شد اما این بار مجالی به او ندادند برای از میدان بیه در کردن او و یارانش به دستگاه قضایی متوسل شدند شکایات علیه امینی به جریان افتاد و ده ها پرونده سوء استفاده به وجود آمد و مکرر به دیوان کیفر و غیر آن فراخوانده شد و در نهایت با تهدید به محاکمه و تشکیل پرونده از دور خارج گردید.

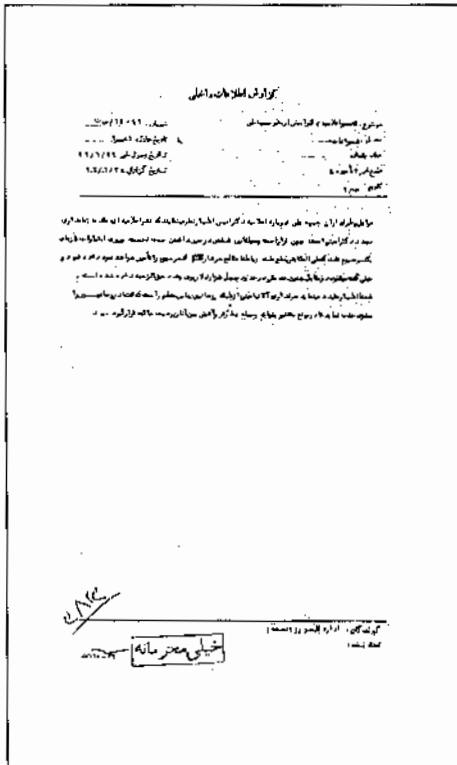
به گزارشهای متعدد ساواک در سال ۴۲ در این کتاب مراجعه شود.

عوامل و طرفداران جبهه ملی درباره اعلامیه دکتر امینی اظهار نظر مینمایند که نشر اعلامیه ای مقدمه زمامداری مجدد دکتر امینی است چون قرار است وسیله این شخص در حین داشتن سمت نخست وزیری امتیازات تازه ای بکنسرسیون نفت که علی الظاهر برفع ملت و باطنایا منافع

سرشار کنسرسیون را تامین خواهد نمود داده شود و حتی گفته می شود در مقابل چنین خدمتی در حدود چهل هزار دلار به وی وعده حق الزحمه داده شده است.

ضمنا اظهار عقیده مینماید طرفداری آقای امینی از طبقه روحانیون باین منظور است که اعتماد روحانیون را بخود جلب نماید تا در موقع مقتضی بتواند وسیله سازش و آشتی بین آنان و هسیت حاکمه قرار گیرد. -د

گیرندگان: اداره کل سوم

ادامه از پاروقی ص قبل: سازمان نظامی حزب توده را نیز عهده‌دار بود و در مراسم اعدام این افسران شرکت کرد. آزموده به پاس خدماتش به حاکمیت پهلوی در مهر ۱۳۳۴ به درجه سرلشگری ارتقا یافت. در دی ماه ۱۳۳۴ حکم اعدام سید مجتبی نواب صفوی، ذوالقادر، و سید محمد واحدی را صادر کرد. آزموده همچنین در تیر ۱۳۳۷ سرلشگر محمد ولی قسری، معاون ستاد ارتش را به اتهام طراحی کودتای نافرجام به سه سال حبس و اخراج از ارتش محکوم کرد. حسین آزموده در مهر ۱۳۳۹ به درجه سپهبدی ارتقا یافت. در سال ۱۳۴۰ دولت دکتر امینی به منظور فراهم کردن زمینه لازم برای پذیرش اصلاحات ارضی، عده‌ای از امرای ارتش را به اتهام سوء استفاده از مقام حیف و میل اموال دولتی دستگیر کرد. آزموده در مقام دادستان ارتش به این دستگیریها اعتراض کرد و در ۱۷ خرداد ۱۳۴۰ به تقاضای خود بازنشسته شد. پس از آن علیه دولت دکتر امینی به علت بازداشت امرای ارتش که آن را غیرقانونی می‌دانست، اعلام جرم نمود. در ۲۹ خرداد ۱۳۴۰ بازداشت شد. دستگیری او با توجه به عملکردش در دوره دادستانی ارتش با استقبال مردم روبرو گردید و القابی چون «آیسمن ایران» و «دراکولای ایران» به وی داده شد. اما دستگیری او مدت زیادی طول نکشید و آزاد شد. آزموده در سال ۱۳۵۷ با اوجگیری نهضت اسلامی، از ایران گریخت و به فرانسه رفت. تاریخ معاصر ایران (فصلنامه تخصصی) سال دوم، شماره هفتم ۱۳۷۷، ص ۳۶۶ تا ۳۶۸

تاریخ: ۴۲/۷/۱۱

شماره: ۱۶۱۲۱/س ت

۱- جامعه سوسیالیستهای
نهضت ملی ایران:

این سازمان شاخه‌ای بود
مشکل از گسروهی

روشنفکران عضو حزب توده
ایران، که به دلیل وابستگی

علنی حزب مزبور به دولت
اتحاد جماهیر شوروی و

شکست فرقه دمکرات
آذربایجان و انحراف سازمان

رهبری از اصول حزبی
انشعاب کردند. انشعابون که

در راس آنها خلیل ملکی
تئورسین نامدار و یکی از

رهبران حزب توده بود. در
اعلامیه‌ای که در آذر ماه

۱۳۲۶ منتشر شده، علت
جدائی از حزب توده را اعلام

کردند. ده سال پس از مرگ
استالین به وجود آمده بود

جزوه‌ای که در ۴۲ صفحه
منتشر کردند و با صراحت

بیشتری علل انشعاب خود را
روشن ساختند. ملکی و

پازان او، در اوج مبارزات
ضداستعماری ملت ایران

برای ملی کردن صنعت نفت،
و آگاهی به ضرورت شرکت

در مبارزه علیه استعمار و
استبداد، به جبهه ملی

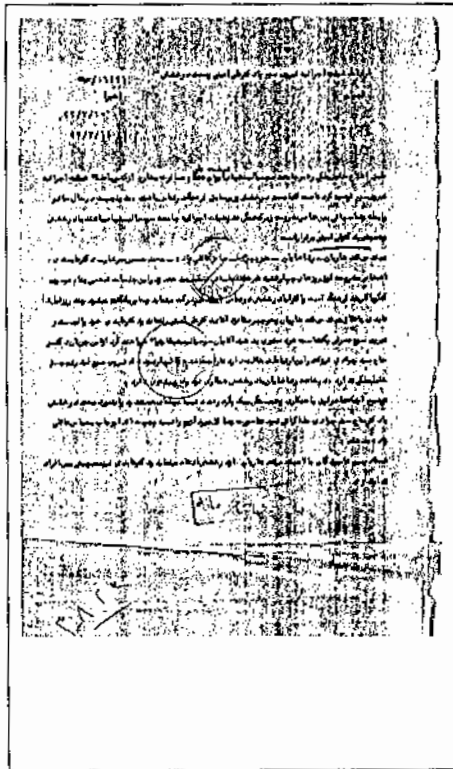
پیوستند و با انتشار مقالات
و نشریات تحلیلی و تاریخی

و سیاسی، ماهیت حزب توده
را برای روشنفکران ایران

روشن ساختند و در همین
حالی به دانش سیاسی و رشد

فکری جوانان افزودند.

موضوع: ارتباط هیئت اجراییه نیروی سوم با دکتر علی امینی و محمد درخشش
طبق اطلاع خلیل ملکی رهبر جامعه سوسیالیستهای ایران^۱ هنگام
مسافرت به خارج از کشور با علما هیات اجراییه نیروی سوم توصیه
کرده است که با محمد درخشش وزیر سابق فرهنگ در تماس باشند.
بدینجهت در حال حاضر رابطه و تماسهایی بین عناصر مشروحه زیر

که همگی عضو هیات

اجراییه جامعه

سوسیالیستها میباشد با

درخشش و همچنین دکتر

علی امینی برقرار است.

مهندس قندهاریان -

رضا شایان - منوچهر

صفا - عباس عاقلی زاده

- محمد حسین سرشار

- دکتر مایدی اشخاص

مشروحه فوق روزهای

چهارشنبه هر هفته

جلساتی تشکیل می دهند

و در ایسن جلسات

شخصی به نام موسوی

که گویا کارمند فرهنگ

است و اکثراً با درخشش در تماس هستند نیز شرکت مینمایند و
بطوریکه گفته می شود چند روز قبل عابدی به اتفاق مهندس قندهاریان
و منوچهر صفا نزد آقای دکتر علی امینی رفته اند و دکتر عابدی خود را
لیدر نیروی سوم معرفی و گفته است هر دستوری بدهید آقایان
سوسیالیستها اجراء خواهند کرد از این جریان دکتر حاج سید جواد
نیز که در این ارتباط دخالت دارد ناراحت شده و اظهار نموده که نیروی
سوم لیدری به جز خلیل ملکی ندارد. در خاتمه رضا شایان با

درخشش همکاری نزدیک و بیشتری دارد.

توضیح اینکه عناصر فوق با همکاری و همبستگی بیکدیگر در صدد تهیه مجله‌ای هستند و در اینمورد محمد درخشش با دکتر حاج سید جوادی مذاکراتی نمود تا صورت وسایل مورد لزوم را تهیه و جهت اقدام و چاپ به عباس عاقلی زاده بدهند.

ضمناً در بین نامبردگان بالا مهندس قندهاریان از درخشش انتقاد مینماید و دکتر عابدی نیز محبوبیتی بین افراد ندارد.

ادامه از پاورنی ص تبیل:

همچنین با سابقه فعالیت‌های حزبی و داشتن اطلاعات سیاسی و اجتماعی و سازماندهی موجب گسترش «سازمانهای نگهبان آزادی»

در میان اقشار دیگری از روشنفکران و دانشجویان و کارگران شدند. پس از

کردتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲

بیشتر رهبران و فعالان

سازمانهای سیاسی، دستگیر

یا فراری و مخفی شدند.

خلیل ملکی نیز در شهر یور

همان سال دستگیر و در قلعه

فلک‌الانفلاک خرم آباد

زندانی گردید. در همین اوان

اختلافات درونی حزب

نیروی سوم شدت یافت و

گروهی به رهبری دکتر محمد

علی‌خنجی از حزب جداشد.

دامنه اختلافات به تضعیف

حزب و پراکندگی افراد و

فعالین انجامید.

با این حال در جریان طرح

قرارداد کنسرسیوم نفت

فعالتهائی در مخالفت با

قرارداد، از طریق انتشار

بیانیه و مشارکت در تهیه

نطق محمد درخشش در

مجلس علیه قرارداد مژبور،

از طرف گروه ملکی صورت

گرفت. ملکی پس از رهایی از

زندان، طرح تشکیل سازمان

جدید «سازمان جامعه

سوسیالیست‌ها» را تهیه لله

شماره: ۱۶۲۵۸/س ت

تاریخ: ۴۲/۷/۲۲

ادامه از یادداشتی ص نبل:

موضوع: فعالیت آقای دکتر امینی

در جنوب تهران بین روحانیون و اشخاصیکه نیروی انسانی در اختیار دارند و همچنین بین عده‌ای از بازاریان بفتح آقای دکتر امینی فعالیت‌هایی میشود و این اشخاص کسانی هستند که در موقع نخست وزیری آقای دکتر امینی منافع داشته‌اند و بآنها غیر مستقیم کمک‌هایی میشده است.

کرده و در شهریورماه ۱۳۳۹ این سازمان را به نام «جامعه سوسیالیستهای نهضت ملی ایران» معرفی کرد.

ر.ک: تاریخ سیاسی بیست و پنج ساله ایران (از کودتا تا انقلاب) ج ۱ از ص ۱۵۶ تا ص ۱۶۲

تالیف: سرهنگ غلامرضا نجابتی

بخصوص در بازار و بین روحانیون هر نوع فعالیتی از نظر ساواک حایز اهمیت است لذا بدو نفر از مامورین ورزیده ماموریت داده شده که بمنزل آقای دکتر امینی رفته و غیر مستقیم اطلاعاتی کسب نمایند. روز ۴۲/۷/۱۶ در ساعت ۹ مامورین با گرفتن وقت قبلی در منزل دکتر امینی با وی مصاحبه مینمایند و مشهودات خود را به شرح زیر گزارش داده‌اند. مستخدم مخصوص و

طرف اعتماد دکتر امینی شخصی است بنام احمد ودودی که سالها در دستگاه مرحوم قوام السلطنه خدمت میکرده و پیشخدمت مخصوص بوده و فعلا مورد اعتماد و رابط بین دکتر امینی و دوستان او می باشد و نکته جالب توجه اینست که این شخص علاوه بر اینکه مستمری از دکتر امینی دریافت میکند کارمند رسمی دولت بوده در اداره کل انتشارات و رادیو کار میکند و فعلا مامور خدمت در سازمان بیمه‌های اجتماعی است منتهی بجای خدمت برای دولت در منزل دکتر

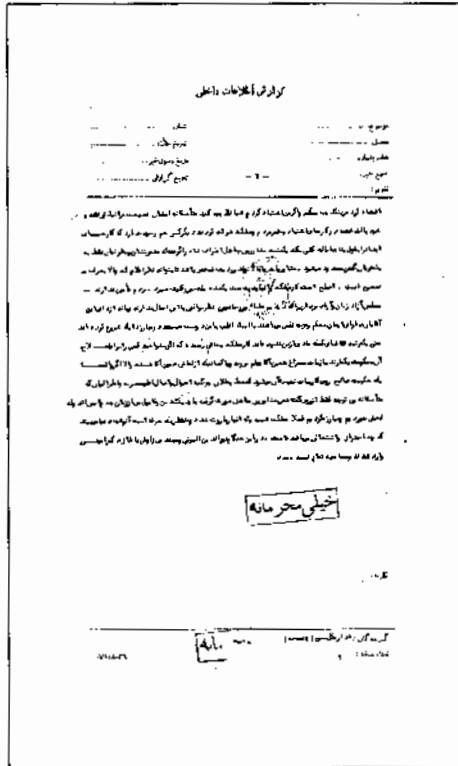
امینی کار میکند. یکتفر جوان تحصیلکرده و ورزیده بنام اسلام کاظمیه برادر ابوالقاسم کاظمیه معاون وزارت بازرگانی در زمان حکومت دکتر امینی که از نویسندگان ورزیده میباشد و سابقا سردبیر مجله اطلاعات هفتگی بوده است و از مخادم نزدیک دکتر امینی است که رابط بین علما و روحانیون و اغلب از جوانان بازار و محله های جنوب تهران با دکتر امینی است. اسلام کاظمیه به مامورین اظهار داشته که جوانان

بازار و روحانیون علاقمندی زیادی باقا دارند (مقصود دکتر امینی است) کما اینکه در زمان حکومت دکتر امینی با وجودیکه همین مسئله اصلاحات ارضی مطرح شد و اعلام گردید روحانیون مخالفت نمودند و حتی المقدور سر و صدای آنها بیرون نیامد ولی پس از سقوط حکومت آقا ملاحظه فرمودید که روحانیون چه کردند و چه خواهند کرد زیرا همه میدانند که

یشان چه سیاستمدار اصیل و مرد متدینی است. اسلام کاظمیه بین درخشش، دکتر الموتی^۱ و باند مهندس زاوش و دکترامینی نیز رابط و مورد اعتماد میباشد.

س از آنکه دکتر امینی مامورین را پذیرفت و برابر آموزش لازم مامورین همکاری خود را با او اعلام و اعتمادش را جلب کردند در مورد مسایل روز دکتر امینی اظهار مینماید این بیچارگیها یکقسمت هم قصیر خود مردم است البته اعلیحضرت هم که باید سمبل

۱- نورالدین الموتی؛ وی متولد سال ۱۲۸۱ ش در قزوین است. وی فارغ التحصیل کلاس قضائی بوده و کار قضائی را با سمت امین صلح نساحیه تبریز در دادگستری آغاز کرد وی مراتب ترقی را در دادگستری بطور اداری طی کرد تا قبل از وزارت، مستشار دیوان عالی کشور بود. (سالنامه کشور ایران ۱۳۴۱ ص ۱۸۲) وی که برادر میرعماد الموتی از متمهین به عضویت در گروه ۵۳ نفر در زمان رضاخان بود هیچ گونه ارتباطی با هسته کمونیستی نداشت اما در سال ۱۳۱۶ دستگیر و زندانی شد و پس از شهریور ۱۳۲۵ به دنبال سقوط رضاخان و آزادی گروه ۵۳ نفر و تشکیل حزب توده، الموتی به حزب پیوست و علاوه بر عضویت در کمیته اجرائی حزب به سمت دبیر کل و عضویت کمیسیون نظارت و تفتیش برگزیده شد. پس از کنگره اول الموتی هر چند دبیر اول حزب بود و حق امضا داشت، ولی رهبر حزب شناخته نمی شد وی این وظیفه را به همراه دکتر بهرامی و ایرج اسکندری انجام می داد به طسور مشترک عملی می نمودند در سال ۱۳۲۴ که الموتی شانس عضویت

الموتی شانس عضویت

مملکت باشند در کارهایی دخالت میکنند که دیگر اصلاح پذیر نیست من در زمان نخست وزیریم چند بار بایشان گفتم شما در کارها دخالت نکنید اگر وزیری اشتباه کرد من تکذیب میکنم و اگر من اشتباه کردم شما تکذیب کنید متأسفانه ایشان نصیحت مرا نپذیرفتند و خود بالخصوص در کارهای اشتباه و مضر مردم و مملکت شرکت کردند دیگر کسی هم وجود ندارد که کارهای ایشانرا بقول بناها ماله کشی بکند یکمشت مشاورین جاهل اطراف شاه را گرفته که مشورتشان و نظرشان فقط به بله قربان گفتن محدود میشود. مشاور باید یا بالاتر یا در ردیف شخص باشد تا بتواند نظر اعلام کند و الا بصرف صحیح است، اصلح است کار مملکت را نباید بدست یکعده مفتخور و کثیف سپرد. مردم تأمین ندارند و مجلس آزاد زنان و آزاد مردان را که دیدیم علماء و روحانیون نظر موافقی با این اعمال ندارند و باندازه‌ای این آقایان دارای ایمان محکم و عزت نفس میباشند با اینکه اغلب با من دوست هستند در مبارزه‌ایکه شروع کرده‌اند حتی یکمرتبه تقاضای کمک مادی از من نمودند کار مملکت بجایی رسیده که اگر بخواهند کسی را برای اصلاح آن بحکومت بگمارند باز باید به سراغ همین آقای علم بروند و یا کسانیکه از قماش همین آقا هستند والا اگر واقعا یک حکومت صالح روی کار بیاید نتیجه آن میشود که خط بطلان بر کلیه احوال و اعمال اعلیحضرت و اطرافیان که متأسفانه بی توجه فقط از روی گفته همین مشاورین جاهل صورت گرفته باید بکشد من و فامیل من از زمان جدم امین الدوله فحش خوردیم و مبارزه کردیم فعلا مملکت شبیه یک انبار باروت شده و منتظر یک جرقه است آنوقت دنیا میبند که چه احتراق و اشتعالی برپا شده است. در این هنگام نورالدین الموتی و مهندس زاوش باطاق دکتر امینی وارد شدند و مصاحبه تمام شد. -د

ادامه از پاورتی ص تیل:

در کمیته مرکزی را در سازماندهی جدید از دست داده بود. از حزب خارج شد. الموتی پس از خروج از حزب توسط علی امینی داماد وثوق الدوله به عنوان قمیم فرزندان کوچک و وثوق الدوله برگزیده شد و از این طریق به خاطر درصد معینی که از اموال می‌گرفت، ثروت قابل توجهی به دست آورد در جریان کودتای اول سرلشگر ولی‌الله قرنی که امینی به همکاری با او متهم شده بود، از الموتی هم به عنوان عضو هسته سیاسی نام برده شد نورالدین الموتی در سال ۱۳۲۶ درگذشت.

ر.ک: خاطرات دکتر امینی

ص ۹۹-۹۸

موضوع: آقای دکتر امینی

تاریخ گزارش: ۴۲/۸/۲

اعلامیه مشترک امینی
و دوستانش:

هموطنان عزیز

انتخابات بیست و یکمین دوره مجلس سربوئی است که دستگاه تصد دارد بر روی بحران اجتماعی و اقتصادی ایران بگذارد صحنه سازی این انتخابات ناشی از طرز تفکر غلط دستگاه دولت در مورد اداره امور کشور است. دستگاه حاکمه بجای توجه بریشه ها و عوامل اصلی تحول حیاتی جامعه قلمها را میسکند، اجتماعات را ممنوع میکند، صدها هزار در گلوها خفه میسازد و دست به اسلحه میبرد و در این معرکه یگانه چیزی که وجود ندارد فلسفه خاص انتخابات و روح قانون اساسی و اصول انسانی است...

امروزه تحوه برخورد دستگاه حاکمه با مسائل ملی و جهانی و طرز تفکر دستگاه در روبرو شدن با خواستهای مردم و ماهیت مجلسی که در کار ساختن آنند بر هیچیک از احاد ملت و محافل جهانی پوشیده نیست...

ما امضاء کنندگان این اعلامیه بخاطر حفظ اصول انسانی و دفاع از آزادی فکر و موازین قانون اساسی ایران و قوانین بین المللی
برخود و لا...

طبق اطلاع واصله چون آقای دکتر امینی احساس میکند بزودی از طرف دادگستری تحت تعقیب قرار خواهد گرفت مشغول مطالعه است تا در آبانماه یک ژست مخالف دولت بصورت انتشار اعلامیه و یا تشکیل مصاحبه مطبوعاتی بگیرد^۱. هدف آقای دکتر امینی از این اقدام

این است که اگر او را بازداشت کردند اینطور وانمود نماید که مرا بعلت مخالفت با دولت بازداشت کرده اند نه به خاطر کارهای خلاف قانون گذشته.

گفته میشود نسامبرده بموازات اینگونه فعالیتها کوشش میکند نظر موافق روحانیون را نسبت با اقدامات آینده خود جلب نماید و واسطه ای آقای دکتر امینی با روحانیون بمنظور همکاری مشترک

گزارش اطلاعات داخلی

موضوع: دکتر امینی
شماره: ۴۲/۳۱۷۴
تاریخ: ۴۲/۸/۲

محرمانه

شرح اطلاع: در پی اطلاع از دستگیری آقای دکتر امینی، چندی از طرفداران و دوستان وی جهت تسهیل فرار و مخفی شدن، اطلاع داده اند که در تهران به قصد مخفی شدن در یک محل امن قرار گرفته اند. با توجه به شرایط موجود، در تاریخ ۴۲/۸/۲ گزارش ازین جهت در این اداره ثبت گردید. در این خصوص با توجه به اهمیت موضوع، اقدامات لازم جهت بازداشت و تعقیب این افراد، در دستور کار قرار گرفته است. همچنین با توجه به اهمیت موضوع، اقدامات لازم جهت بازداشت و تعقیب این افراد، در دستور کار قرار گرفته است.

۴۲/۳۱۷۴
۴۲/۸/۲

۴۲/۸/۲

سازمان تهران جهت اطلاع و اقدام در صورت لزوم

۳۱۷۴

آینده آقای دکتر شمس الدین جزایری^۲ استاندار سابق خراسان است. ه. گیرندگان: ساواک تهران جهت اطلاع و اعلام چگونگی

ادامه پاورتی از ص فیل واجب میدانیم که بمصداق فضل الله المجاهدین علی القاعدین اجرا عظیمما در این مرقع که قاطبه روحانیون جلیل القدر و مردم آزاده و روشنفکران علاقمند به مصالح کشور بواسطه فقدان شرائط مساعد اجتماعی از شرکت در انتخابات خودداری کرده‌اند عقیده و نظر قاطع خود را ابراز کنیم. هیست و یکمین دوره مجلس شورای ملی را معلول توجه دستگاه حاکمه به مسولیت در برابر قانون اساسی و تامین حکومت دمکراسی نمیدانیم. بنظر ما اگر دستگاه حاکمه در مقابله با حرادث به واقعیتهای اجتماعی توجهی میکرد و در نظام اداری خود اصلاحات اساسی بوجود میآورد هیچگاه در انتخابات گذشته که ظاهری آراسته تر از این انتخابات داشت بچنان سرنوشتی دچار نمیشد. زیرا بسدون اصلاحات عمیق اجتماعی و اداری و بدون تقویت دستگاه دادگستری و نظارت بر عواید ملی و تجدید نظر در کادریهای درجه اول دولتی و ایجاد روح امید و شخصیت ذاتی افراد نمی‌توان زمینه یک حکومت دمکراتیک و معتقد بعدالت اجتماعی را ایجاد کرد تا در سایه آن بتوان

مجلسی در جهت تمایلات و احتیاجات ملی داشت. تمام دلایل و شواهد موجود ثابت میکند که انتخابات در شرایطی انجام میپذیرد که نه تنها هیچگونه زمینه مساعد برای بدست آوردن حقوق اجتماعی وجود ندارد بلکه تمام وسائلی که دستگاه از آن استفاده میکند در جهت بیشتر محروم کردن ملت ایران از دخالت در سرنوشت خود میباشد.

ما برای اثبات عدم آزادی نیازی به بیان شواهد نداریم - قطع نظر از اینکه اصولا آیین نامه مصوب که فعلا ماخذ و ملاک عمل قرار گرفته بر خلاف اصول مسلم قانون اساسی و قوانین مصوب مجلس شورای ملی است زیرا در آیین نامه جدید وظیفه اصلی اعضای انجمن نظار از آن انجمن سلب و بمامورین توزیع کارت انتخاباتی داده شده و بعلاوه خفای رای که اصل اساسی برای تامین آزادی رای دهنده است از بین رفته، انتخابات فعلی در شرایطی انجام میشود که تمام مردم آزاده و روشن بین ایران صدایشان در گلو خفه شده و قلمشان شکسته و سرنوشت کسب و کارشان در گرو گرفتن کارتهای انتخاباتی است و عسزیزانشان در زندانها بسر میبرند و اجازه نفس کشیدن ندارند.

دخالت مسلم دولت در انتخابات از صحنه سازی کنگره که نمایندگانش منتخب هیچ دسته‌ای نیستند و تهیه لیست کساندیداها وسیله عمال و کارگزاران اصلی دستگاههای دولتی و تحمیل لیست بهمان کنگره ساختگی و جسمع آوری کارگران کارگاههای دولتی و خصوصی و دهقانان و تظاهرات دستوری و فعالیت انتخاباتی به رهبری وزرا و شهرداران و ماموران دولت با وسائل و نطقهای آتشین رادیری بر تمام مردم و محافل جهانی روشن است. ما بعلى و فلسفه تحولات اجتماعی اعتقاد کامل داریم و معتقدیم که رشد و توسعه اقتصادی کشور و ترویج فرهنگ و ترقی سطح زندگی و تامین رفاه عمومی در گرو تحول کامل وضع صنعت و کشاورزی است و میدانیم که باید با سیاست ارشادی ریشه ببعدالتی اجتماعی را برانداخت و شرائط مساوی برای پیشرفت و ترقی استعدادهای جوان بوجود آورد و توزیع ثروت و تقسیم عواید ملی را بر اساس موازین مترقی روزگار کنونی بنیان گذاشت ولی متأسفانه دستگاه حاکمه همه این حقایق مسلم را بصورت مشتی الفاظ تر خالی در آورده و در صحنه

سازیهایی خود بمردم تشنه اصلاحات تحویل میدهد و در این میان سهم روشنفکران و افرادی که شعور اجتماعی و اعتقادات ملی و اخلاقی دارند و حقا باید در فعالیتهای اجتماعی شرکت کنند سکوت و خاموشی و در غیر اینصورت زنجیر و زندان است. اینک ما بحکم وظیفه ملی این حقایق را گوشزد میکنیم و با صراحت کامل میگوییم که انجام انتخابات در زمانیکه دهانها قفل است و دستها بسته و قلمها شکسته و حتی مساجد و انجام فرایض دینی بطور دسته جمعی تعطیل است و هیچگونه شرایطی برای انجام انتخابات واقعی و تشکیل مجلس حقیقی که یکی از آمال همه ماست وجود ندارد ملت ایران چنین انتخاباتی را برسمیت نمیشناسد.

دولت حتی آیسین نامه انتخاباتی خود را با هم زیر پا میگذارد و در حالیکه تاریخ اخذ رای را در آیین نامه انتخابات خدافل پانزده روز پس از توزیع کارت الکتروال تعیین کرده بدون تغییر در تاریخ روز اخذ رای یک هفته مدت توزیع کارت را تمدید میکند تا بلکه بتواند در مقابل عدم استقبال مردم در گرفتن کارت با تهدید و ارعاب و توقیف حقوق و تهدید باخراج کارگران آنانرا

به پای صندوقهای توزیع کسارت بکشاند و وقتی گرفتن کارتهای انتخاباتی را با عدم استقبال مردم روبرو میبند از اواسط کار نمرات کارتها را حذف میکند تا بتواند در آمار خود راجع به تعداد کارتهای توزیع شده و تعداد آراء دخل و تصرف کند و صندوقها را پرسیازد. ما امضاء کنندگان این اعلامیه از عموم مردم روشن بین و آزاد اندیش دعوت میکنیم که برای تامین آزادیهای فردی و اجتماعی و ایجاد محیط سالم برای انتخابات در جبهه واحدی مبارزات خود را متمرکز کنند و اعلام میکنیم که بدون الغاء حکومت نظامی و آزادی زندانیان سیاسی و رفع محدودیت از مراجع مذهبی و آزادی فعالیتهای اجتماعی انجام انتخابات امکان پذیر نیست.

هموطنان: صدای اعتراض خود را علیه اختناق و اعمال نفوذ دولت در کار انتخابات بگوش مردم جهان برسانید و در بدست آوردن عزیزترین میراث تاریخ انسانی یعنی حق تعیین سرنوشت و آزادی زبان و قلم با یکدیگر متحد شوید - چشم تاریخ نگران تلاش انسانی ما و شماست. دکتر علی امینی - سید نورالدین الموتی - مهندس غلامعلی فریور - محمد درخشش

۲- شمس الدین جزایری؛ دکتر شمس الدین جزایری فرزند حاج سید حسن شوشتری در سال ۱۲۹۲ در تهران متولد گردید.

تحصیلات ابتدایی خود را در تهران انجام داد و سپس وارد مدرسه دارالفنون گردید. پس از فراغت از تحصیل از مدرسه دارالفنون به اروپا عزیمت و در رشته حقوق بین المللی تحصیل نمود و به درجه دکترا نائل گردید. دکتر جزایری پس از مراجعت به ایران به استخدام وزارت فرهنگ درآمد و در دانشکده حقوق دانشگاه تهران به تدریس مشغول شد.

سپهبد حاج علی رزم آرا در روز ۶ تیر ماه ۱۳۲۹ کابینه خود را تشکیل داد و به مجلس شورای ملی معرفی نمود، در این کابینه شمس الدین جزایری به عنوان وزیر فرهنگ معرفی گردید. این کابینه ترمیم و در

۱۷ بهمن ماه همان سال عبدالحمید زنگنه به جای جزایری به کابینه وارد شد. در این دوره مساله نفت و اعتصابات پی در پی در ایران کار دولت را مختل نمود. دکتر جزایری در دوره هجدهم قانونگذاری نیز به مجلس راه یافت.

وی بیشتر اوقات خود را به تدریس در دانشگاه تهران گذرانید و تالیفاتی نیز دارد که عبارتند از: اقتصاد اجتماعی - حقوق کار و بیمه های اجتماعی - قوانین مالیه و محاسبات عمومی و مطالعه بودجه از ابتدای مشروطیت تاکنون -

وزرای معارف ایران، احمد عبدالله پور ص ۱۷۰

تاریخ گزارش: ۴۲/۸/۷

* - تاریخ گزارش:
۴۲/۸/۱۸

موضوع: فعالیت دکتر امینی یکی از نزدیکان دکتر علی امینی اظهار می‌داشت اخیراً دکتر امینی و دار و دسته او شدیداً علیه مقام سلطنت بفعالیت پرداخته‌اند و از سیاست نزدیکی با بلوک شرق انتقاد و آبرابری کشور جهان و آزاد عملی خطرناک و بازی کودکانه قلمداد میکند.

دکتر امینی اظهار داشته اگر چه نزدیکی با شوروی با نظر موافق آمریکا انجام میشود لیکن باطناً این ریسک سیاسی را تایید نموده و از آینده این دوستی بیخاک هستند.

گوینده افزود اطلاع موثق دارد که حسین علاه وزیر دربار شاهنشاهی برای امینی پیغام فرستاد و اقدامات او را تایید کرده و اعلام داشته که آماده هر نوع کمکی بمشارالیه میباشد.

گیرندگان: ساواک تهران - جهت اطلاع و اعلام چگونگی

موضوع: دکتر علی امینی

طبق اطلاع واصله بطوریکه دوستان دکتر علی امینی اظهار داشته‌اند چون سیاست آمریکا در ایران با اوضاع فعلی کشور موافق نیست لذا در نظر دارند حزب بزرگی توسط دکتر علی امینی تشکیل داده و وسیله آن اوضاع را آشفته سازند.* از هم اکنون عده‌ای طرفداران دکتر مصدق و

افراد منتسب بحزب منحلّه توده و روحانیون بسادکتر امینی در تماس بوده و او را برای اجرای این منظور تشویق می‌نمایند.

ضمناً از هفته آینده جلساتی در منزل دکتر امینی با حضور طبقات مختلف مردم تشکیل خواهد شد.

گیرندگان: ساواک تهران جهت استحضار و تحقیق و اعلام چگونگی

گزارش اطلاعات داخلی

موضوع: دکتر علی امینی
محل: تهران
تاریخ: ۴۲/۸/۷
تاریخ: ۴۲/۸/۱۸
تاریخ: ۴۲/۸/۱۸

محرمانه

طبق اطلاع واصله بطوریکه دوستان دکتر علی امینی اظهار داشته‌اند چون سیاست آمریکا در ایران با اوضاع فعلی کشور موافق نیست لذا در نظر دارند حزب بزرگی توسط دکتر علی امینی تشکیل داده و وسیله آن اوضاع را آشفته سازند.* از هم اکنون عده‌ای طرفداران دکتر مصدق و افراد منتسب بحزب منحلّه توده و روحانیون با دکتر امینی در تماس بوده و او را برای اجرای این منظور تشویق می‌نمایند.

ضمناً از هفته آینده جلساتی در منزل دکتر امینی با حضور طبقات مختلف مردم تشکیل خواهد شد.

گیرندگان: ساواک تهران جهت استحضار و تحقیق و اعلام چگونگی

شماره: ۲۰۱۶۵/س ت

تاریخ: ۴۲/۸/۲۶

شماره: ۲۰۱۵۶/س ت

موضوع: جلسه مصاحبه با آقای دکتر علی امینی

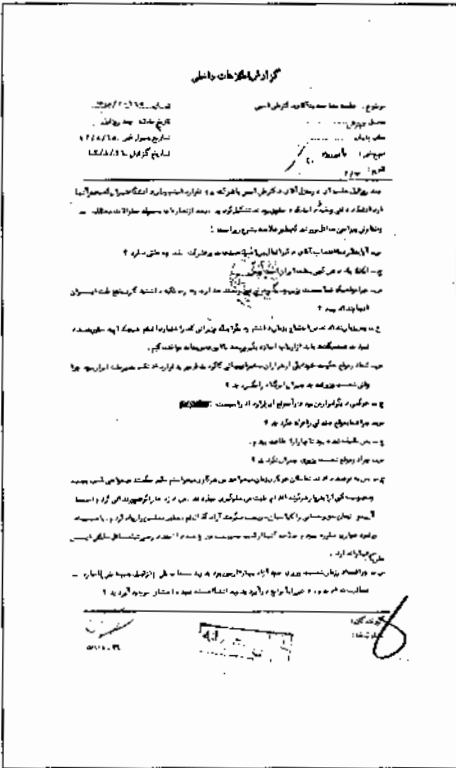
چند روز قبل جلسه ای در منزل آقای دکتر علی امینی با شرکت ۱۵ نفر از دانشجویان دانشگاه تهران که سه نفر آنها از دانشکده فنی و بقیه از دانشکده حقوق بودند تشکیل گردید. بعد از تعارفات معموله سئوالات مختلف و متفاوتی پیرامون مسائل روز شد که بطور خلاصه

تاریخ: ۴۲/۸/۲۵
موضوع: اظهاراتسی راجع
بذکر امینی
روز جمعه ۴۲/۸/۱۷ در
منزل مرحوم آقای بهبهانی
آقایان سید جعفر بهبهانی -
دکتر ملکی - ابطحی -

محمیدیان و چند نفر دیگر
حضور داشتند آقای دکتر
ملکی اظهار نمود که دکتر
امینی باتفاق دکتر الموتی
بشعبه بازپرسی رفته بودند
بازپرس گفته است چون
موضوع محرمانه است
الموتی از اطاق تشریف
ببرند. وقتی دکتر امینی تنها
میشود میترسیده که
همانوقت بازپرس توقیفش
کنند لذا بازپرس یکی از
نظفهای دکتر امینی با ذکر
تاریخ جلویش میگذارد که در
آن خود دکتر امینی گفته بود
کسی که مقصر نباشد
نبایستی از دیوان کیفر
بترسد...

دکتر ملکی اضافه نمود
چندی قبل نیز علم در نظفش
اشتباهی کرد و تا اندازه ای
صحبتهای دکتر امینی را
راجع به ورشکستگی ایران
تایید نمود. د

گیرندگان: ۱- اداره کل سوم
۲- بخش امور اجتماعی

بشرح زیر است:

س - آیا بنظر شما
انتصاب آقای دکتر اقبال
بر ریاست هیئت مدیره
شرکت نفت چه علتی
دارد؟

ج - این یک دهن کجی
بملت ایران است و بس

س - چرا موقعی که شما
نخست وزیر بودید و
مدتی نیز بر مسند
صدارت و قدرت تکیه
داشتید کاری بنفع ملت
ایران انجام ندادید؟

ج - به من زمان ندادند
من احتیاج بزمان داشتم و

دیگر اینکه وزیرانی که در اختیار داشتم هیچکدام بدستور بنده نبودند
همه میگفتند باید از ارباب اجازه بگیریم و بعد با این تصویبنامه
موافقت کنیم. *

س - شما در موقع حکومت خود در یکی از هزاران سخنرانیهایی که
کردید فرمودید قرارداد نفت بضرر ملت ایران بود چرا وقتی نخست
وزیر شدید جبران این گناه را نکردید؟

ج - هرکس دیگر غیر از من بود در آن موقع این قرارداد را میبست.

س - چرا شما بموقع صندلی را ترک نکردید؟

ج - بمن تکلیف شده بود ناچار به اطاعت بودم .

س - چرا در موقع نخست وزیری جبران نکردید؟

ج - بمن نه فرصت دادند نه امکان هرکاری زمان میخواهد من هرکاری

میخواستم بکنم میگفتند میخواهی کسب وجهه و محبوبیت کنی از

اینرو از هرگونه اقدام مثبت من جلوگیری میکردند. من دزدها را گرفتم

و زندانی کردم اما آن پنج

تومان حق و حسابی را که

پاسبان سرپست میگرفت

آزاد گذاشتم . حقوق

معلمین را زیاد کردم . با

فساد ، رشوه خواری

مبارزه نمودم . خلاصه

آنها از کسب محبوبیت

من واهمه داشتند در

صورتیکه مسائل مملکتی

این حرفها را ندارند .

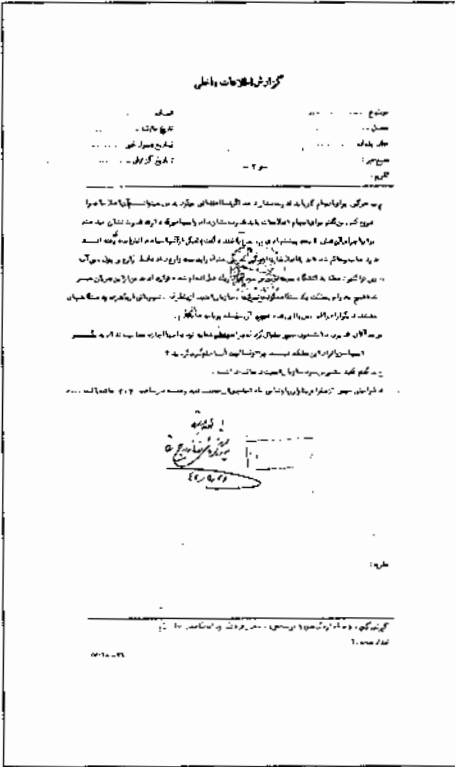
نظریه:

س - چرا شما در زمان

نخست وزیری خود

آزادبها را از بین بردید و

بدستجات ملی (از قبیل

جبهه ملی) اجازه فعالیت ندادید و ۳۰ تیر را به آنموقع درآورد و

بدانشگاه حمله نموده اختناق بوجود آوردید؟

ج - هر کس برای انجام کار باید قدرت نشان دهد اگر شما اغتشاش

میکردید من نمیتوانستم آن اصلاحات را شروع کنم. من گفتم برای

انجام اصلاحات باید قدرت نشان داد و اینها نیز که دارند قدرت نشان

میدهند برای اجرای آن شش لایحه پیشنهادی ... (باخنده گفت) که

یکی از آنها سپاه دانش است که رفته اند در دهات و حاکم شده اند یا

اصلاحات ارضی که زمین خشک را بدست زارع داده‌اند زارع بی پول ، بی آب و بی تراکتور . حمله بدانشگاه نیز به دستور من نبود مرا در یک عمل انجام شده فرار دادند من از این جریان خبر نداشتم. در این مملکت یکدستگاه حکومت نمیکند. سازمان امنیت از یک طرف، شهربانی از یکطرف و دستگاههای مختلف دیگر از اطراف . من با این عده آن سلسله برنامه ها را شروع نمودم .

س - آقای قدیری دانشجویان حقوق سئوال کرد که چرا شما به توده‌ایها اجازه فعالیت ندادید مگر آنها جزو افراد این مملکت نیستند چرا از فعالیت آنها جلوگیری کردید؟

ج - گفتم که بدستور من نبود سازمان امنیت دخالت داشت . دکتر امینی سپس از سفر امریکا و اروپا و تماس با دانشجویان صحبت نمود و جلسه در ساعت ۲۰/۳۰ خاتمه یافت . -د
گیرندگان: ۱- اداره کل سوم . ۲- بخش فرهنگ و دانشگاه جهت اطلاع

شماره: ۲۲۲/۴۲۵

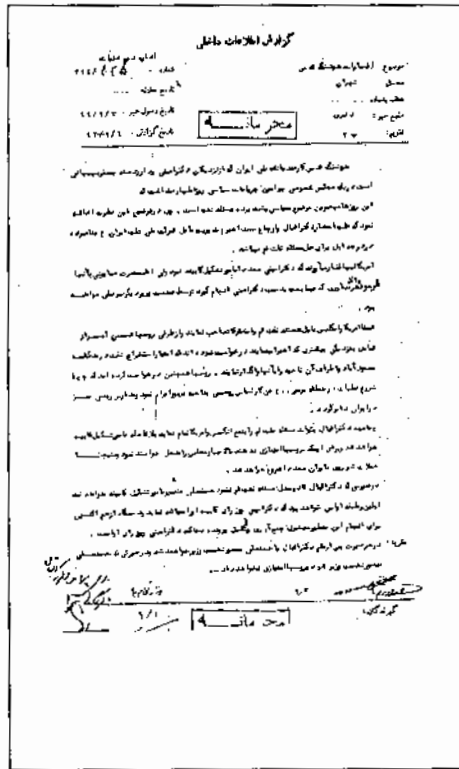
تاریخ: ۴۲/۹/۶

موضوع: اظهارات هوشنگ قدس

هوشنگ قدس کارمند بانک ملی ایران که از نزدیکان دکتر امینی و دارودسته جعفر بهبهانی است در یک مجلس خصوصی پیرامون جریانات سیاسی روز اظهار میداشت که:

این روزها مهمترین موضوع سیاسی پشت پرده مسئله نفت است. وی

در توضیح این نظریه اضافه نمود که علت احضار دکتر اقبال و ارجاع سمت اخیر (مدیریت عامل شرکت ملی نفت ایران) بنا برده در درجه اول برای حل مسئله نفت قم میباشد. امریکاییها فشار میآوردند که دکتر امینی مجدد مامور تشکیل کابینه شود ولی اعلیحضرت همایونی بآنها فرموده اند هر منظوری که میبایست بدست دکتر امینی انجام گیرد توسط

نخست وزیر دیگر نیز عملی خواهد بود.

ضمناً امریکا و انگلیس مایل هستند نفت قم را مشترکاً تصاحب نماید و از طرفی روسها ضمن ابراز تمایل بنزدیکی بیشتری که اخیراً مینماید درخواست نموده اند که امتیاز استخراج نفت در منطقه محمود آباد و اطراف آن ناحیه را به آنها واگذار نماید. روسها همچنین درخواست کرده اند که جهت شروع عملیات در منطقه مزبور ۲۰۰ تن کارشناس روسی بناحیه مزبور اعزام شود و مدارس روسی نیز در ایران دایر گردد.

چنانچه دکتر اقبال بتواند مسله نفت قم را بنفع انگلیس و امریکاتمام نماید بلافاصله مامور تشکیل کابینه خواهد شد و برای اینکه بروسها امتیازی ندهند بالاجبار مجلس را منحل خواهند نمود و نتیجتاً حملات شوروی بایران مجدداً شروع خواهد شد.

در صورتی که دکتر اقبال قادر بحل مسله نفت قم نشود حسنعلی منصور مامور تشکیل کابینه خواهد شد. اولین وظیفه او این خواهد بود که دکتر امینی و وزرای کابینه او را محاکمه نماید و دستگاه از هم اکنون برای انجام این منظور مشغول جمع آوری و تکمیل پرونده محاکمه دکتر امینی و وزرای اوست.

نظریه:

در هر صورت پس از علم دکتر اقبال یا حسنعلی منصور نخست وزیر خواهند شد و در صورتی که حسنعلی منصور نخست وزیر شود بروسها امتیازی نخواهد داد.

ادامه پاورقی از ص قیل:
 حسین فردوست در ارتباط
 با دست پرورده خود چنین
 می نویسد:
 «مقدم توانست در وضع
 اداره دوم ارتش تحولی
 ایجاد کند، همان طور که قبلاً
 اداره کل سوم ساواک را
 بازسازی کرد، تا آن زمان
 مقدم فردی متواضع و
 درویش مسلک بود و به
 همین دلیل در کنار من جزء
 چهرهای خوشنام و سازنده
 تلقی می شد. ولی در اداره،
 روحیات مقدم تغییر عجیب
 پیدا کرد و او به فردی
 تجمل پرست تبدیل شد.
 نمونه آن جشن عروسی
 پسرش یک مسافرت به
 آمریکا و چند تماس با
 اعضای سفارت آمریکا و
 چند مستشار آمریکایی
 همراه با وعده هایی برای
 آتی، چنین تغییری در مقدم
 به وجود آورد.»
 مقدم تا درجه سپهبدی رسید
 و محمدرضا به علت حوادث
 انقلاب اسلامی او را رئیس
 ساواک کرد... مقدم
 تماسهایی با جبهه ملی
 گرفت و سعی کرد انقلاب را
 مهار کند ولی نتیجه ای
 نرسید پس از پیروزی
 انقلاب اسلامی مقدم توسط
 خدمتگزاران انقلاب دستگیر
 و روانه زندان گردید.

دادگاه انقلاب اسلامی پس از
 ساعتها دادرسی و شور، وی
 را مفسد فی الارض و
 محارب با خدا شناخت و به
 اعدام محکوم نمود و
 سرانجام در بامداد بیست و
 دوم فروردین ماه ۱۳۵۸
 معدوم گردید.
 ر.ک: خاطرات حسین
 فردوست / ج ۲ / تهران /
 مؤسسه مطالعات سیاسی

تاریخ: ۴۲/۱۲/۱۰

شماره: ۱۴۲۸/۱

۱- محمدصادق بهداد

موضوع: اظهارات صادق بهداد^۱ مدیر روزنامه جهان

بهداد فرزند باقر و در سال ۱۲۹۵ ش در مشهد متولد و از دانشگاه تهران در رشته حقوق فارغ التحصیل گردیده است.

صادق بهداد مدیر روزنامه جهان^۲ میگفت کنسرسیوم بین المللی نفت که نماینده قدرتهای کشورهای بزرگ جهان می باشد و در تحریرات خاورمیانه و افریقا نقش اصلی را برعهده دارد در ایران دارای عواملی است که نظرات آنها را اجرا می کنند. این عوامل برای تقویت و حمایت

وی وکیل دادگستری، روزنامه نگار و مسدیر روزنامه جهان و مؤسس کلوب مصدق در مشهد (وابسته به جبهه ملی سال ۱۳۳۱) و مخالف دولت دکتر علی امینی نیز بوده است.

از کنسرسیوم عقیده دارند که در آمد نفت ایران باید در طریقی مصرف شود که فقر و

بیکاری از بین برود و بدول رقیب اجازه ندهد از نارضایتی مردم علیه کمپانیهای نفت استفاده کنند و تحریراتی را دامن بزنند.

مصرف شود که فقر و بیکاری از بین برود و بدول رقیب اجازه ندهد از نارضایتی مردم علیه کمپانیهای نفت استفاده کنند و تحریراتی را دامن بزنند.

عناصر شناخته شده عوامل وابسته بکنسرسیوم دکتر علی امینی و دوستان سیاسی او میباشند که یکبار در سالهای ۳۸ و ۳۹ و ۴۰

یاد شده در سال ۱۳۳۶ با دکتر مظفر بقائی (رهبر حزب زحمتکشان) ملاقات نموده و قرار گذاشته تا رفع توقیف از روزنامه شاهد(ارگان حزب مذکور) روزنامه جهان را در اختیار حزب مذکور قرار دهد.

تحت عنوان مبارزه با فساد و جلوگیری از حیف و میل درآمد نفت با دکتر اقبال وارد مبارزه شدند و او را از صحنه سیاست خارج کردند. اکنون با بازگشت دکتر اقبال آنهم در راس شرکت ملی نفت امکان این هست که مجددا بذل و بخششهای دوره نخست وزیری او که درآمد نفت را بصورتهای مختلف از بین بردند تکرار شود و روی این اصل دول عضو کنسرسیوم میترسید پوئهایی که بنام درآمد نفت در اختیار ایران قرار میگیرد مانند سابق در جای صحیح مصرف نشود

بهداد در سال ۱۳۴۸ با تیمسار تیمور بختیار مکاتبه داشته و در پاسخ یکی از نامه های بختیار توصیه کرده است:

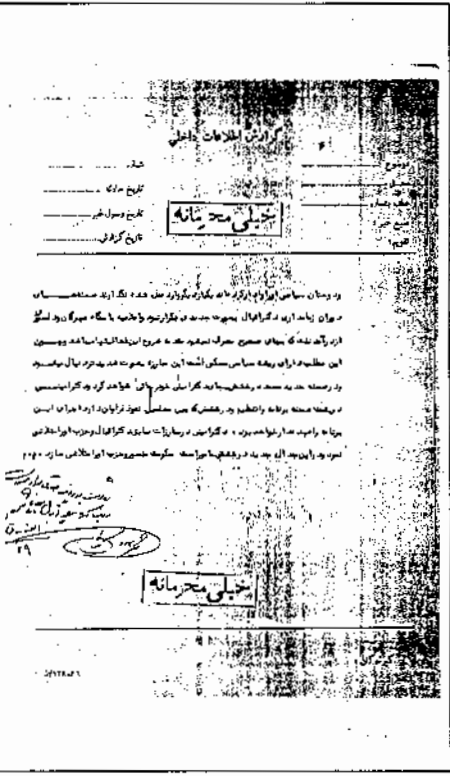
برای نیل به مقصود، بهتر است ابتدا اقدام به ترور

برخی از شخصیتهای مملکتی بنماید تا وضع موجود متزلزل شده و سپس بتوان اقداماتی را آغاز نمود که به همین علت توسط ساواک دستگیر شده و مدتی زندانی بوده است.

محمدصادق بهداد پس از آنکه

و فقر عمومی و بیکاری در ایران توسعه یابد و مشکلات جدید سیاسی که خطرش متوجه کنسرسیوم می‌گردد پیدا شود و روی همین اصل دکتر امینی و دوستان سیاسی او را وادار کرده‌اند یکبار دیگر وارد عمل شده نگذارند صحنه های دوران زمامداری دکتر اقبال بصورت جدیدی تکرار شود و اعلامیه باشگاه مهرگان و دلسوزی از درآمد نفت که بجای صحیح مصرف نمی‌شود مقدمه شروع این فعالیتها می‌باشد و

چون این مطلب دارای ریشه سیاسی محکمی است این مبارزه بصورت شدیدتر دنبال می‌شود و در صحنه جدید محمد درخشش بجای دکتر علی امینی خودنمایی خواهد کرد و دکتر امینی در پشت صحنه برنامه را تنظیم و درخشش که بین معلمین نفوذ فراوان دارد اجرای این برنامه را عهده دار خواهد بود. دکتر امینی در مبارزات سابق دکتر اقبال و حزب او را متلاشی نمود و در

این جدال جدید درخشش مامور است حکومت منصور و حزب او را متلاشی سازد. م.م

ادامه از پاروفی ص تبیل:
پیروزی انقلاب اسلامی به خارج از کشور (فرانسه) متواری و علیه نظام ج.ا.ا فعالیت داشته است.

پرونده انفرادی ساواک
۲- روزنامه جهان:
صادق بهداد صاحب امتیاز و مدیر روزنامه سیاسی و خبری جهان بود. وی در سال ۱۳۴۰ مبادرت به انتشار نشریه و مجله هفتگی ادبی و هنری تحت عنوان جام جهان نما نمود. سلسله مقالات خسرو شاهانی در این روزنامه شهرت بسیار داشت نامبرده در سال ۱۳۳۶ با بقائی ملاقات و قرار گذاشت تا رفع توقیف از روزنامه شاهد، روزنامه جهان را در اختیار حزب زحمتکشان بگذارد.
رک شناسنامه مطبوعات ایران مسعود برزین، ص، ۱۵۲

شماره: ۸۳۱/۲۶۲۳۶

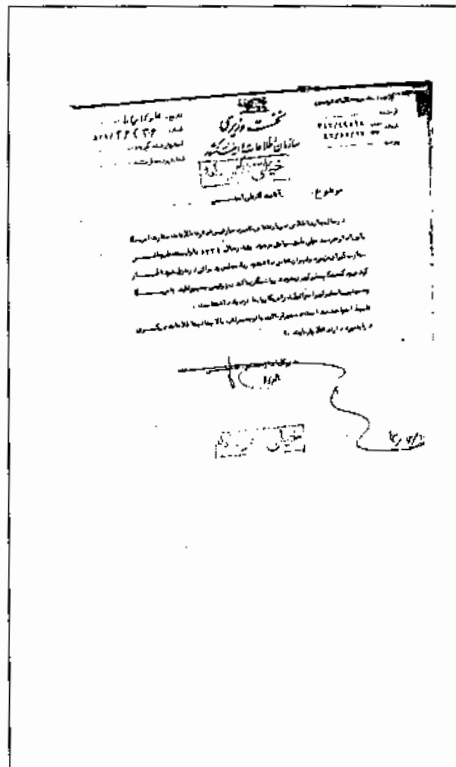
تاریخ: ۴۳/۱۲/۱۲

موضوع: آقای دکتر امینی

در سال جاری اطلاعی درباره تماس نامبرده با رئیس اداره اطلاعات سفارت امریکا باین اداره نرسیده ولی طبق سوابق موجود وی در سال ۱۳۳۹ با وابسته مطبوعاتی سفارت کبرای مزبور در تهران تماس داشته و در یک مجلس پذیرایی در منزل خود اظهار کرده بود که هنگام سفیر

کبیری خود در واشنگتن با کندی (رئیس جمهور فقید) امریکا و همچنین با سفیر کبیر اسرائیل در امریکا روابط نزدیک داشته است.

علیهذا خواهشمند است دستور فرمایید با توجه به مراتب بالا چنانچه اطلاعات دیگری در اینمورد دارند اعلام فرمایند.

شماره: ۲۰۱/الف

تاریخ: ۴۲/۱/۹

موضوع: بحث و گفتگوی آقایان احمدی بختیاری و گلشائیان

برابر اطلاع در تاریخ ۴۲/۱۲/۲۱ آقایان سناتورها، محمد نمازی، احمد بختیار، گلشائیان، دکتر امینی بنیل رئیس دفتر ملکه فرح نجم آبادی جهت صرف نهار به ده آقای محمد امینی واقع در کهریز رفته ساعت ۱۶ موقع مراجعت آقایان سناتور نمازی، احمد بختیاری،

گلشائیان سوار اتومبیل در طول راه آقای احمدی میگوید شما دیر آمدید.

دکتر امینی مست کرده بود و ما اذیتش کردیم

گفتم نخست وزیری را میخواستی چکار کنی که

حالا تمام مردم رابا خودت دشمن کردی

سپس آقای گلشائیان میگوید علی امینی

بعضی از وقتها واقعا بی شعور میشود علم و

شریف امامی خوب آمدند و خوب رفتند

نخست وزیر کیست هرچه دستور میدهد رفتار کند. گیرندگان: اداره کل سوم

گزارش اطلاعات داخلی

تاریخ: ۹۱۰۰۰۰ تاریخ: ۱۳۱۳/۱۲/۲۱ تاریخ: ۴۲/۱۲/۲۱ تاریخ: ۴۲/۱۲/۲۱	شماره: ۲۰۱/الف شماره: ۲۰۱/الف شماره: ۲۰۱/الف شماره: ۲۰۱/الف
--	--

موضوع: بحث و گفتگوی آقایان احمدی بختیاری و گلشائیان
 در تاریخ: ۴۲/۱۲/۲۱
 در محل: دفتر ملکه فرح نجم آبادی
 در حضور: آقایان محمد نمازی، احمد بختیار، گلشائیان، دکتر امینی بنیل رئیس دفتر ملکه فرح نجم آبادی، ده آقای محمد امینی واقع در کهریز رفته

احمد بختیار

۴۲/۱۲/۲۱

مستور: ۲۰۱/الف
 گزارش: ۲۰۱/الف

شماره: ۳۲۶/۱۱۹

تاریخ: ۴۳/۲/۷

۱- روزنامه آژنگ
هفته نامه / روزنامه سیاسی
/ خبری
عضو جبهه مطبوعات متفق.
طرفدار حزب ملیون.
مدیر و ناشر: کاظم مسعودی
سردبیرها بترتیب: رضا
عزیزی، ایرج نبوی، فرهنگ
فرهی و رضا عزمی
محل انتشار و تاریخ نشر:

تهران، ۱۳۴۲

در نیمه دوم عمر انتشار یک
هفته نامه هوایی با همین
عنوان برای ایرانیان خارج از
کشور انتشار داد که بیشتر
جنبه سیاسی داشت.
ر.ک: شناسنامه مطبوعات
ایران، مسعود بزرین، ص، ۱۵

موضوع: دکتر منوچهر اقبال مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران

اخیرا دکتر منوچهر اقبال مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران مرتبا با
دوستان خود که در حزب ملیون بوده اند ارتباط دارد و بترتیب آنها را
در محل شرکت نفت و یا منزل خود میپذیرند و از آنها درخواست
میکنند ارتباط خود را با او حفظ کنند مشکلاتی دارند به او اطلاع دهند

که در صدد رفع آن برآید.

دکتر الموتی نماینده

مجلس شورای عالی و

کیهان یغمایی رئیس

فراکسیون مستقل

پارلمانی فعالیت پارلمانی

دوستان دکتر اقبال را

رهبری میکنند و دکتر

الموتی مامور است با

مدیران جراید نیز تماس

گرفته و بین آنها و دکتر

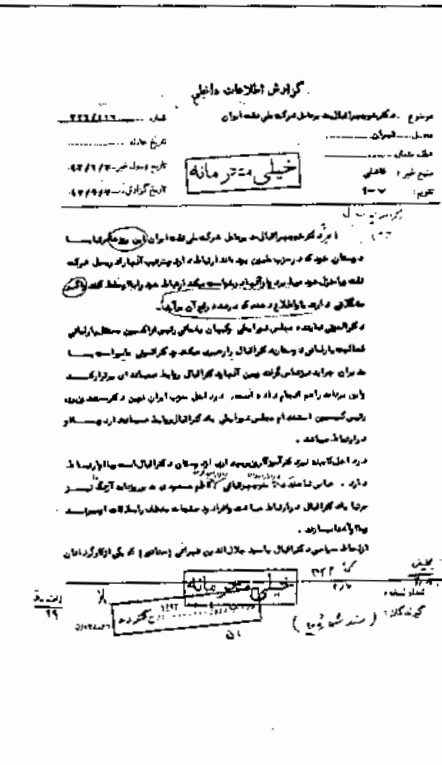
اقبال روابط صمیمانه ای

برقرار کند و این برنامه را

هم انجام داده است. در

داخل حزب ایران نوین

دکتر معتمد وزیری رئیس

کمیسیون استخدام مجلس شورای عالی با دکتر اقبال روابط صمیمانه
دارد و با او در ارتباط میباشد.

در داخل کابینه نیز دکتر آموزگار وزیر بهداشتی از دوستان دکتر اقبال
است و با او ارتباط دارد. عباس شاهنده مدیر روزنامه فرمان ، منوچهر
قیایی فرماندار تهران ، کاظم مسعودی مدیر روزنامه آژنگ نیز مرتبا با
دکتر اقبال در ارتباط میباشد و افراد و دستجات مختلف را بملاقات او
میرند و با او آشنا میسازند.

از لحاظ سیاسی دکتر اقبال با سید جلال الدین تهرانی (سناتور) که یکی از کارگردانان بزرگ سیاسی در ایران بشمار میرود.

با امام جمعه تهران همکاری دارد و در هفته گذشته دکتر اقبال ناهار میهمان سید جلال الدین تهرانی بوده و با وی مذاکرات محرمانه‌ای داشته است.

دکتر اقبال فقط به دوستان خود توصیه میکند اجازه فعالیت سیاسی به

دکتر علی امینی و درخشش ندهند برای اینکه این افراد عناصر خطرناکی میباشند که تشنجات سیاسی سالهای اخیر بوسیله آنها دامن زده شده است و بسا مامورین اداره اطلاعات امریکا همکاری دارند.

دکتر اقبال اظهار داشته من همیشه تابع دستورات و نظریات شاهنشاه هستم و هرچه دستور دهند اجرا میکنم و با دولت فعلی از این نظر که بسیاری از دوستان دکتر

اقبال را برای همکاری با خود دعوت کرده نظر موافق دارد.

دکتر اقبال شخصاً خود را کاندیدای نخست وزیری نمیداند و از شغل فعلی خود بسیار راضی است ولی دوستان و طرفدارانش علیرغم نظر دکتر امینی و دوستانش که برای نخست وزیری مجدد دکتر امینی تبلیغ میکنند* کاندیدا بودن نخست وزیری دکتر اقبال را در همه جا عنوان کرده‌اند تا از این راه عکس‌العملی در مقابل فعالیت دکتر امینی نشان داده باشند. م.م

* - شماره: ۳۳۵۶/۲۰۲۰ الف

تاریخ: ۴۳/۲/۱۵

موضوع: آقای دکتر امینی در این روزها شایعات و تبلیغات زیادی از جانب نزدیکان و ایادی دکتر امینی رواج دارد مبنی بر اینکه بزودی مقام نخست وزیری را بدست خواهد آورد از جمله آقای محمودی نام از نزدیکان وی که در دوره نخست وزیری او هم مدتی در نخست وزیری کنار میکرده در این باره مشغول فعالیت میباشد.

این شخص (محمودی) صبح روز جمعه ۴۳/۲/۱۱ عده‌ای را در جلسه‌ای دعوت و مطالبی ایراد که خلاصه آن بقرار زیر است.

با اشاره به اینکه نخست وزیری آقای امینی حتمی بوده و اصلاح و دوائی درد مملکت در این است که او نخست وزیر باشد اظهار نمود زمزمه تجزیه خوزستان از ایران و الحاق آن با عراق سیاست همیشگی انگلستان بوده که میگوید برای اداره خاورمیانه ایرانی بایستی گرسنه باشد و عرب سیر و با توجه به اینکه برای انگلستان ترقی ندارد که نفت در منطقه ایران باشد یا در سرزمین عرب یعنی او نفت میخواهد بدون در دسر بنابراین شاید اینکار

گزارش اطلاعات داخلی

شماره: _____
 تاریخ: _____
 موضوع: _____
 شرح: _____
 تاریخ: _____
 تاریخ: _____
 تاریخ: _____

خیلی محرمانه

بزرگ سیاسی در ایران به نام سید جلال الدین تهرانی در این روزها در پی فعالیت است و در این باره اطلاعاتی در دسترس است. سید جلال الدین تهرانی در این روزها در پی فعالیت است و در این باره اطلاعاتی در دسترس است.

گزارش اطلاعات داخلی

شماره: _____
 تاریخ: _____
 موضوع: _____
 شرح: _____
 تاریخ: _____
 تاریخ: _____
 تاریخ: _____

خیلی محرمانه

بزرگ سیاسی در ایران به نام سید جلال الدین تهرانی در این روزها در پی فعالیت است و در این باره اطلاعاتی در دسترس است. سید جلال الدین تهرانی در این روزها در پی فعالیت است و در این باره اطلاعاتی در دسترس است.

ادامه از باورتنی ص قبل
 را هم بکنند.
 شخصی بنام نیری که لهجه
 آذربایجانی داشته و قاضی و
 عضو دادگستری است پس از
 ذکر مطالبی درباره شخصیت
 دکتر امینی گفت مسلماً اگر
 او سرکار باشد میتوان بیشتر
 با استقلال مملکت اطمینان
 داشت شخص دیگری بنام
 مهران که از لهجه کلامش
 کاملاً معلوم بود اصفهانی و
 کاسب ماب است اظهار نمود
 دکتر امینی داشت بازار را
 پس از یک بحران شدید
 درست میکرد و بعد با

تمسخر اضافه نمود حالا هم
 بازار خوب شده که شهردار
 میگوید بروید و همه مرغ
 بخورید. نیری اضافه نمود
 البته شاهنشاه ما عالیقدر
 هستند و باید در راحتی به
 سر بپرند و سلطنت کنند
 ولی حالا هم سلطنت میکنند
 و هم حکومت در صورتیکه
 باید اینها از هم جدا باشند و
 حکومت در دست نخست
 وزیرانی باشد که مسئول
 مردم باشند شخص دیگری
 به نام دادجو عضو وزارت
 دارایی گفت بهترین وزیر
 دارایی دکتر امینی بود و

مسلماً حالا هم فقط مرد
 میدان این مملکت بلشور و
 خراب تجزیه شده است و
 پس و اضافه نمود در زمان
 حکومت دکتر امینی آرامش
 و آسایش برای همه وجود
 داشت حالا هر گوشه مملکت
 را کسی میکشد و حتی
 میخواهند تجزیه اش هم
 بکنند. کی قدرت داشت در
 زمان او چنین مطالبی
 بگوید؟ دکتر امینی مرد
 دلسوز این مملکت است و
 افزود او نه همیشه چمدانش
 بسته و طیاره اش آماده برای
 رفتن به این سو و آن سو

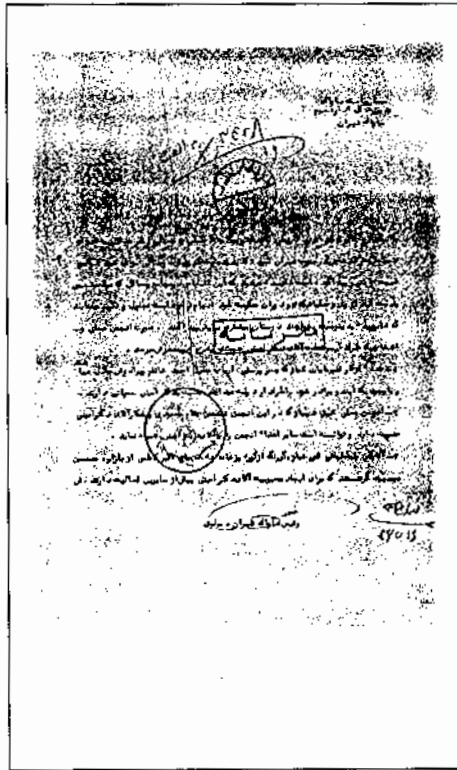
است اکنون هم قصد رفتن به
 امریکا کرده لاید باز خیری
 شده که دارند گوش مردم را
 پر میکنند که شاه به امریکا
 میرود خوب بروند ما که
 حرفی نداریم لااقل حکومت
 را بدست یک مرد لایق
 بسپارند و بروند در پی
 گردش ورزش و امثالهم.
 آقای محمودی از درخشش
 هم صحبت کرد و گفت
 فرهنگیان او را میپرستند و
 سی هزار فرهنگی در دنبال
 آقایان درخشش و دکتر
 امینی میباشند.

طرفداران آقای دکتر امینی در جنوب تهران

بنابر اطلاع آقای دکتر امینی در زمان نخست وزیری خود کمکهای مستقیم و غیرمستقیم باغلب از دستجات و اشخاص در جنوب تهران نموده که بدینجهت کم و بیش دوستانی برای خود در این قسمت از شهر پیدا کرده است شنیده میشود که این اشخاص در مجامع و محافل که موقعیتی بدست آید از وی و عملیاتیکه در دوران حکومتش انجام

داده است تسجیل و تکریم مینماید که شاید بدینوسیله بخواهند دوستان بیشتری برایش پیدا کنند صورت انجمن محلی و اشخاصیکه طرفدار سرسخت آقای دکتر امینی هستند بشرح زیر به عرض میرسد.

۱- عدهای از کارفرمایان خیاباز که بسرپرستی ارباب جلیل احمد خانلو و برادرش جلال میباشد و با وجودیکه ایندو برادر خود را طرفدار دولت میدانند نسبت به دکتر

امینی سمپاتی دارند.

۲- انجمن محلی شرق شهباز که در این انجمن شخص بنام محمودی پیشکار آقای دکتر امینی عضویت دارد و توانسته است سایر اعضای انجمن را با آقای دکتر امینی همراه نماید.

۳- آقایان طباطبایی قمی خیاباز، گورنگ از کوره پزخانه ها و حاج اکبر کاظمی از بازار، حسن بهبود گر هستند. که برای ایجاد محبوبیت آقای دکتر امینی بیش از سایرین فعالیت دارند. ش

شماره: ۴۸۰۴ / ۲۰ ألف

تاریخ: ۴۲/۳/۴

موضوع: رفتن دکتر امینی به اروپا و امریکا

ساعت ۲۳ روز ۴۳/۳/۳ آقای شکوری عضو پست و تلگراف (در قسمت بازرسی) که یکی از دوستان امیر فرزنانگان (کنسول جدید ایران در مونیخ) میباشد بطور خصوصی از قول آقای فرزنانگان اظهار میدارد اطلاع دارم دکتر امینی از اروپا به سمت امریکا حرکت کرده است و

قصد دارد در امریکا برای زمامداری تشبث کند و با وساطت جانسون رئیس جمهوری امریکا با حضور شاهنشاه زمینه خودش را برای زمامداری درست نماید.
گیرندگان: اداره کل سوم (بخش ۳۲۲)

گزارش اطلاعات داخلی

موضوع: ...
شماره: ...
تاریخ: ...
تاریخ و ساعت: ...
تاریخ گزارش: ...

تکلیف محترم مانده

تکلیف محترم مانده

۴۱/۹/۴۲

۲۳/۳/۴

کتابخانه: ...
گیرندگان: ...

شماره: ۲۰/۶۶۷۰ الف

تاریخ: ۴۳/۳/۲۸

موضوع: اظهارات مرتضی محسنی کارمند فرهنگ

ساعت ۱۰/۳۰ روز ۴۳/۳/۲۶ در اطاق احمد سمیعی معاون اداری فرهنگ استان مرتضی محسنی بازرس فرهنگ استان ضمن صحبت خصوصی اظهار نمود. جانسون رئیس جمهور امریکا از دوستان صمیمی دکتر امینی است و از چندی قبل تمایل داشته است که ایشان

نخست وزیر ایران شوند و عزیمت اعلیحضرت همایونی هم گرچه بظاهر برای افتتاح نمایشگاه چند هزار ساله ایران بوده است ولی باطنا این سفر برای مذاکره با مناسبات امریکائی در صورت عملی نمودن انتصاب دکتر امینی میباشد.

احمد سمیعی گفت این موضوع امری است محال و با نطقهائیکه علیه دکتر امینی شده تصور نمیرود دوباره نخست وزیر شود ولی در مورد

گزارش اطلاعات داخلی

شماره: ۱۰۰/۲۱۶۵/۴۳
 تاریخ: ۴۳/۳/۲۸
 تاریخ: ۴۳/۳/۲۸

خیلی محرمانه

موضوع: اظهارات مرتضی محسنی کارمند فرهنگ
 تاریخ: ۴۳/۳/۲۸
 تاریخ: ۴۳/۳/۲۸

موضوع: اظهارات مرتضی محسنی کارمند فرهنگ
 تاریخ: ۴۳/۳/۲۸
 تاریخ: ۴۳/۳/۲۸

خیلی محرمانه

۴۳/۳/۲۸

انتصاب دکتر اقبال صحبتگاهی میشود و معقول هم بنظر میرسد.

مرتضی محسنی اظهار نمود بهر حال وظیفه این دولت گذراندن لوايح

بمتعدد دوره فترت است. گیرندگان: اداره کل سوم بخش ۳۲۵

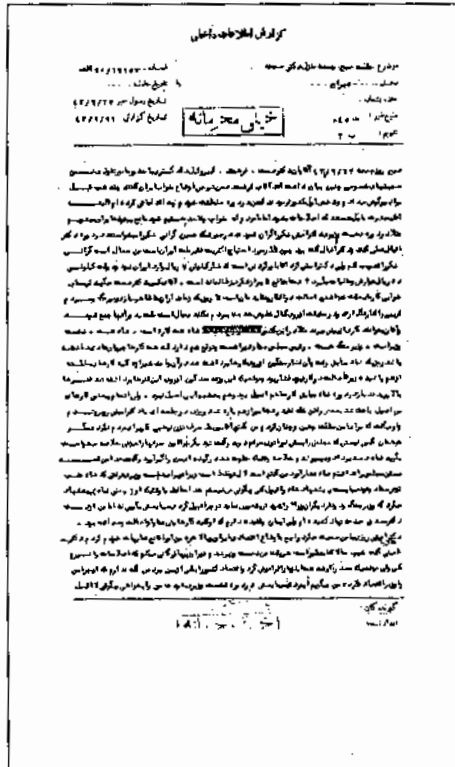
شماره: ۲۰/۱۲۴۵۰ الف

تاریخ: ۴۳/۶/۲۹

موضوع: جلسه صبح جمعه منزل دکتر صحت

صبح روز جمعه ۴۳/۶/۲۷ آقایان دکتر صحت ، فرهمند کبیر وکیل دادگستری با حضور مامور نفوذی و ضمن صحبتهای خصوصی چنین بیان داشته‌اند آقای فرهمند ضمن شرحی اوضاع خراب ایران گفتند چند شب قبل به رادیو گوش میدادم و شخص اول کشور فرمودند که

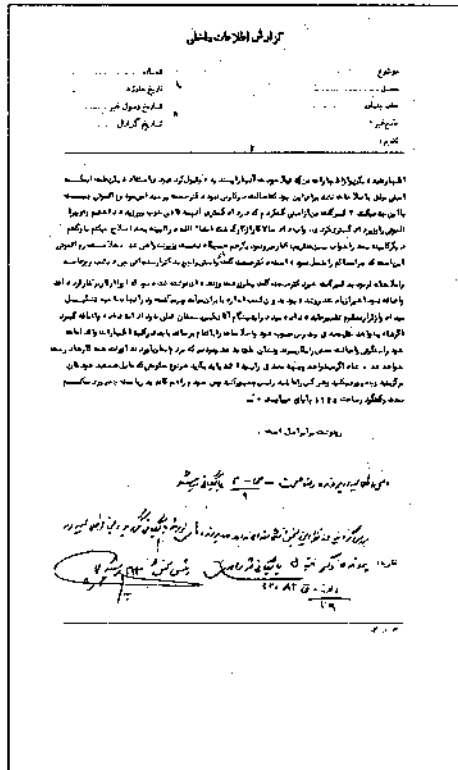
من در دوره سلطنت خودم چه اقداماتی کرده‌ام البته اعلیحضرت مایل هستند که اصلاحات بشود اما ما مردم که خراب و فاسد هستیم خود مانع پیشرفت ایران میشویم مثلاً در دوره نخست وزیری دکتر امینی شکر را گران نمودند در صورتیکه همین گرانی شکر را میخواستند در دوره دکتر اقبال عملی کنند و دکتر اقبال گفته بود چون شکر مورد احتیاج

اکثریت ملت فقیر ایران است من محال است گرانی شکر را تصویب کنم ولی دکتر امینی کرد آقا باور کردنی است که شکر کیلویی ۷ ریال وارد ایران شود و دولت کیلویی ده ریال عوارض و مالیات بگیرد؟ ضمناً منافع تاجر از شکر نیز ظالمانه است. آقای کبیر به دکتر صحت میگوید قربان خرابی کار ما ملت بعلت نداشتن اصالت افکار و عقایدمان است تا روزیکه زمامداران ما ظاهر سازی و بیرنگ و مردم فریبی را کنار نگذارند و در حقیقت از روی کمال خلوص

خدمت به مردم نکنند محال است ملت بدور آنها جمع شوند و آنان بتوانند کاری از پیش ببرند مثلاً در این کشور شاه همه کاره است. شاه هست، نخست وزیر است، وزیر جنگ است، رئیس مجلس سنا و شورا هست و توقع هم دارد که همه کارها جریان عادی داشته باشد روزیکه شاه سابق رفت و آن فشار سنگین از روی کارها برداشته شد در آن واحد شیرازه کلیه کارهای مملکت از هم پاشیده زیرا اصالت در

کار نبود فشار بود و موقعی که این وزنه سنگین از روی این فنرها برداشته شد فنرها بالا پریدند باز در دوره شاه سابق کارها هم اصیل بود و هم بعضیهایش اصیل نبود. ولی انجام بعضی کارهای بی اصیل باعث شد به محض رفتن شاه فقید رشته امور از هم پاره شد روزی در جلسه‌ای با دکتر امینی روبرو شدم و او میگفت که برای این مملکت چنین و چنان کردم من

گفتم آقا بیربط حرف نزن تو هیچ کاری برای این مردم نکردی مگر تو همان کسی نیستی که مجلس را بستی فوراً توی حرفم دوید و گفت تو دیگر چرا این حرفها را میزنی خلاصه میخواست بگوید شاه دستور داد و مجبور شدم خلاصه وقتیکه خلوت شد در گوشه‌ای من را گیر آورد و گفت بخدا من قصد بستن مجلس را نداشتم شاه فشار آورد من گفتم استدلال تو غلط است زیرا تو برای نخست وزیری نرفتی که شاه

عقب تو فرستاد تو نمی‌بایست پیشنهاد شاه را قبول کنی و بگویی من نیستم خدا حافظ، یا وقتیکه او (یعنی شاه) پیشنهاد میکرد که وزیر جنگ و دو نفر دیگر از وزراء را خودش تعیین نماید تو چرا قبول کردی میبایستی بگویی نه، اما من از دست دکتر مصدق صدمه زیاد کشیده‌ام ولی ایمان و عقیده دارم که او کلیه کارهایش مملو از اصالت و صداقت بود.

دکتر امینی روزی با من صحبت میکرد راجع باوضاع اقتصادی ایران و بالاخره من او را قانع نظریات خودم کردم دکتر امینی گفت خوب حالا که اینطور است هر وقت من نخست وزیر شدم تو را وزیر بازرگانی میکنم که اصلاحات را شروع کنی ولی موقعی که مصدر کار شد همه اینها را فراموش کرد و اقتصاد کشور را بکلی از بین برد من گله ندارم که او چرا من را وزیر اقتصاد نکرده من میگویم ای مرد! تو می‌بایستی در دوره نخست وزیری خودت من را بخواهی و بگویی لااقل اظهار عقیده بکن و از اظهارات من که قبلا خودت آنها را پسندیده و قبول کرده بودی استفاده بکن علت اینکه امینی موفق باصلاحات نشد برای این بود که اصالت در کارش نبود دکتر صحت پرسید این موضوع الموتی چیست با این چه میکنند؟ کبیر گفت من از امینی گله کردم که در دادگستری آنهمه قاضی خوب و ورزیده داشتیم و تو چرا الموتی را وزیر دادگستری کردی. جواب داد حالا کار از کار گذشته انشاءالله در کابینه بعد اصلاح میکنم باو گفتم دیگر کابینه بعد را خواب بین عنقریب کنار میروی و دیگر هم هیچگاه نخست وزیر نخواهی شد. خلاصه جرم الموتی این است که چرا محاکم را منحل نموده است دکتر صحت گفت ای راستی راجع بدکتر ارسنجانی چی دیشب روزنامه را ملاحظه فرمودید کبیر گفت: خیر دکتر صحت گفت بطرز زشت و زننده‌ای نوشته شده بود که او را از کار برکنار کرده‌اند و اضافه نمود اخیرا زیاد تندرو شده بود بدون کسب اجازه بایران می‌آمد و برمی‌گشت و در آنجا مصاحبه تشکیل میداد و از قرار معلوم تغییر عقیده داده بود در این هنگام آقای کبیر سخنان قبلی خود ادامه داده و اضافه کرد اگر شاه بخواهد مثل مصدق و مدرس محبوب باشد و اصلاحات با باتمام برساند باید در کلیه اظهارات و

اقدامات خود راستگویی و اصالت محض را بکار ببرند و نشان ملت بدهد و موقعی که مردم ایمان آوردند آنوقت همه کارها درست خواهد شد. شاه اگر میخواهد وجهه مصدق را پیدا کند باید بگوید هر نوع حکومتی که مایل هستید خودتان برگزینید و جمهوری بکنید و هرکس را مایلید رئیس جمهور کنید و من خودم را هم کاندید ریاست جمهوری میکنم بحث و گفتگو در ساعت ۱۱۳۵ پایان می‌یابد.

شماره: ۲۰/۱۴۰۰۵ الف

تاریخ: ۴۳/۷/۱۳

۱- عباس مسعودی

عباس مسعودی فرزند حاج محمدعلی در سال ۱۲۸۰ ش در تهران به دنیا آمد. پس از خاتمه تحصیلات مقدماتی و متوسطه در تهران (دبیرستان دارالفنون) چون قادر به ادامه تحصیل نبود و از جهت زندگی و معاش در زحمت بود، ابتدا به شغل حروف چینی و کارگر ساده مطبوعه در مطابع تهران مشغول به کار شد. پس از چهار سال بتدریج مصصح روزنامه «اقدام» و «شفق» و خبرنگار روزنامه های «ایران» و «کوشش» گردید. در سال ۱۳۰۰ شمسی ابتدا مرکز کوچکی که فقط یک اتاق داشت، در تهران دایر کرد که مرکز اطلاعات نامیده می شد و اخبار خیرگزارینهای رویترو هاوایس را از دوایر مطبوعاتی این دو سفارتخانه می گرفت و با دادن مبلغی مختصر اجازه ترجمه و نشر آن را در تهران گرفت.

مسعودی در تیر ماه ۱۳۰۴ امتیاز روزنامه اطلاعات را گرفت و در واقع امتیاز روزنامه را که متعلق به فردی به نام علی اکبر سلیمی بود، با نیرنگ و فشار پلیس وقت، اخذ کرد. بعدها اطلاعات دارای موسسات فنی و تشریاتی نظیر چاپخانه

موضوع: تماس آقای سناتور نمازی با آقای دکتر علی امینی

برابر اطلاع ساعت ۹/۳۶ در روز ۴۳/۷/۸ آقای دکتر امینی به آقای سناتور عباس مسعودی^۱ اظهار داشته یک خانمی از بلژیک آمده برای فیلم برداری و بررسی روابط ایران و بلژیک جهت آمدن پادشاه بلژیک و خیلی اصرار دارد شما را ببیند آقای مسعودی میگوید فردا ساعت

۱۰ صبح بیاید اداره آقای دکتر امینی میگوید بسیار خوب حالا ایشان هتل هیلتون میباشد من منتظر میشوم و میگویم نزد شما بیاید
گیرندگان: اداره کل سوم
بخش ۳۲۱

گزارش اطلاعات داخلی	
موضوع: تماس آقای سناتور نمازی با آقای دکتر علی امینی	تاریخ: ۴۳/۷/۸
محل: تهران	محل: تهران
طبقه: ...	طبقه: ...
تاریخ: ۴۳/۷/۸	تاریخ: ۴۳/۷/۸
خیلی محرمانه	
<p>موضوع: ... به نام: ... در تاریخ: ... در محل: ... در مورد: ...</p>	
خیلی محرمانه	
۳۲۱	
گروه: ...	

ادامه پاروقی از ص قبل: اطلاعات، گراور سازی اطلاعات کودکان، مجله اطلاعات هفتگی، مجله اطلاعات ماهانه، مجله بانوان، جوانان، تهران زورنال و اطلاعات هوایی شد.

مشاغل دولتی مسعودی از سال ۱۳۱۴ شروع شد و در آن سال به وکالت دوره دهم مجلس شورای ملی از حوزه انتخابیه تهران رسید و تا پایان دوره پانزدهم، شش دوره متوالی همچنان وکیل بود و در سال ۱۳۲۸ به

سمت سناتور تهران انتخاب گردید و تا سال ۱۳۵۱ در این سمت باقی ماند. وی به زبانهای انگلیسی و فرانسه آشنا بود. ساواک در سند زندگینامه او آورده است: او فرد متخصص در فن، کج دار و مریز و اهل زدوبند، خوش مشرب، محافظه کار، حقه باز، هنرهای هزار رنگ، جاسوس صنعت، علاقمند به افزایش ثروت و غیر قابل اعتماد و مورد تشرف عامه مردم می باشد، نامبرده با تمام حوادث بعد از دهه ۲۰

سازش داشته، نوکر رضاشاه بود و با مخالفان او نیز نزدیک بود. در سال ۱۳۲۰ پس از حادثه سوم شهریور سلسله مقالاتی علیه رضا شاه نوشت. در سال ۱۳۲۱ در مساجرای ۱۷ آذر علیه قوام السلطنه شرکت کرد و پس از هفده سال برای اولین بار روزنامه او توقیف شد و به زندان افتاد. از اواسط سال ۱۳۲۰ روزنامه او طرفدار مصدق شد. در ۲۵ مرداد سال ۱۳۳۲ شدیدترین حملات علیه شاه و حکومت را انجام داد. با

حزب توده، حزب اراده ملی و هر سیاست و گروهی نزدیک بود و سازش می کرد. بعد از وارد شدن به امور روزنامه نگاری به سیاست انگلستان نزدیک شد و ترقی کرد و با عامیون نزدیک بود.

مسعودی عضو جمعیت فراماسونری لژ ایران و از افراد موثر در تشکیل کلوب روتاری و عضو کلوب روتاری تهران بود. پرونده انفرادی ساواک

شماره: ۱۵۷۹۹/ج،الف

تاریخ: ۴۳/۷/۱۹

موضوع: ملاقات عده‌ای با آقای امینی

برابر اطلاع ساعت ۱۶ روز ۴۳/۷/۱۵ عده‌ای در حدود ۱۰ نفر منجمله آقایان، حاجی منجم، کیوانی، از دفتر وزارت دادگستری، دکتر مهاجرانی، رنجبر، سرمست جهت ملاقات آقای دکتر امینی بمنزل نامبرده میروند. در این ملاقات بیانات ذیل را اظهار داشته‌اند.

آقای دکتر مهاجرانی میگوید صبح در جلوی دانشگاه دانشجویان جهت سنگین بودن شهریه اجتماع کرده بودند. دکتر امینی میگوید باید قدر این امنیت را بدانند. حاجی منجم اظهار میدارد سید جلال الدین تهرانی دیروز با سید جعفر بهبهانی ملاقات کرده است.

گزارش ملاقات داخلی

موضوع: ملاقات عده‌ای با آقای امینی
 محل: تهران
 تاریخ: ۱۳۲۹/۷/۱۵
 گزارشگر: [نام نامشخص]

مبارک‌الله باستان ۱۳۰۰ در ۲۲ مرداد ۱۳۲۹ در تهران در جلسه آقایان: حاجی منجم، کیوانی، از دفتر وزارت دادگستری، دکتر مهاجرانی، رنجبر، سرمست جهت ملاقات آقای دکتر امینی بمنزل نامبرده میروند. در این ملاقات بیانات ذیل را اظهار داشته‌اند.

آقای دکتر امینی میگوید باید قدر این امنیت را بدانند. حاجی منجم اظهار میدارد سید جلال الدین تهرانی دیروز با سید جعفر بهبهانی ملاقات کرده است.

مبارک‌الله باستان ۱۳۰۰ در ۲۲ مرداد ۱۳۲۹ در تهران در جلسه آقایان: حاجی منجم، کیوانی، از دفتر وزارت دادگستری، دکتر مهاجرانی، رنجبر، سرمست جهت ملاقات آقای دکتر امینی بمنزل نامبرده میروند. در این ملاقات بیانات ذیل را اظهار داشته‌اند.

آقای دکتر امینی میگوید باید قدر این امنیت را بدانند. حاجی منجم اظهار میدارد سید جلال الدین تهرانی دیروز با سید جعفر بهبهانی ملاقات کرده است.

[مهر و امضا]

[مهر و امضا]

[مهر و امضا]

بوده است ولی خوب است قدری هم گندم برای تخم کاری تهیه شود. رنجبر اظهار میدارد در اثر خشکسالی اهالی آذربایجان دارند بطرف تهران کوچ میکنند این وامهای شرکتهای تعاونی کافی نیست اکنون دهقانان وام شرکتهای را بدهکارند و تخم هم ندارند بکارند.

دکتر امینی اظهار میدارد باید اول نان و آب این مردم را فراهم کرد و باید بقنوات نیز توجه داشت نامبرده میافزاید تعداد محصلین ایرانی در خارج از کشور بسیار زیاد شده و این باعث خارج شدن ارز از کشور میگردد. گیرندگان: اداره کل سوم بخش ۳۲۱

شماره: ۲۰/۱۸۶۵۹ الف

تاریخ: ۴۳/۹/۸

موضوع: دکتر امینی

در مذاکراتیکه بعد از ظهر روز ۴۳/۹/۵ بین خانم افسانه سپه‌پور و آقای دکتر امینی انجام گرفته خانم افسانه سپه‌پور اظهار میدارد از طرف دانشگاه ماسا چوست در باره کشورهای در حال توسعه تحقیقاتی می‌کنند و بنده از طرف آنها مامورم با شما مصاحبه کنم.

آقای دکتر امینی اظهار

میدارد یکشنبه ساعت ۵

بعد از ظهر تشریف

بیاورید. ش

گیرندگان: اداره کل سوم

بخش ۳۲۱

گزارش اطلاعات داخل	
موضوع پرونده	.....
شماره پرونده	.....
تاریخ صدور	.....
تاریخ گزارش	.....
شماره گزارش	.....
اختری مجرمانه	
<p>موضوع اطلاعات بعد از ظهر روز ۴۳/۹/۵ بین خانم افسانه سپه‌پور و آقای دکتر امینی انجام گرفته خانم افسانه سپه‌پور اظهار میدارد از طرف دانشگاه ماسا چوست در باره کشورهای در حال توسعه تحقیقاتی می‌کنند و بنده از طرف آنها مامورم با شما مصاحبه کنم.</p>	
اختری مجرمانه	
<p>الزاده ۱۳۶۸</p>	
*۸۲۳	
<p>شماره نشانی: ..... گیرندگان: اداره کل سوم - ۳۲۱</p>	

تاریخ: ۴۲/۹/۱۸

موضوع: تماس با دکتر امینی

طبق اطلاع واصله اخیرا بین عده‌ای از دانشجویان دانشگاه فعالیت میشود تا با دکتر امینی تماس حاصل نمایند. بدنبال این اقدامات روز جمعه ۲۹ آبانماه عده‌ای از دانشجویان دانشکده پزشکی به منزل دکتر امینی رفته‌اند.

گیرندگان: ساواک استان
مرکزی جهت اطلاع و
تعیین صحت و سقم و
اعلام نتیجه

گزارش اطلاعات داخلی	
موضوع - نام فرد گزارش شده	.....
محل وقوع	.....
تاریخ وقوع	.....
شرح وقایع	.....
تاریخ گزارش	۱۳۳۱/۹/۲۹
بخشی محترم	.....
<p>طبق اطلاع واصله در عصر سه شنبه ۲۹ آبانماه عده‌ای از دانشجویان دانشگاه فعالیت میکنند تا با دکتر امینی تماس حاصل نمایند. بدنبال این اقدامات روز جمعه ۲۹ آبانماه عده‌ای از دانشجویان دانشکده پزشکی به منزل دکتر امینی رفته‌اند.</p>	
<p>اینجانب محترم</p>	
<p>تعمیرات تعمیرات تعمیرات</p>	
<p>۹۸۳۵</p>	
<p>۴۴۹۹۰۲ ۱۳۳۱/۹/۲۹</p>	
<p>گروه کل: ساواک استان تهران - بخش اطلاعات و عملیات - واحد عملیات</p>	
<p>شماره ثبت: ۱۳۳۱/۹/۲۹</p>	

موضوع: فعالیتهای مضره

تاریخ: ۴۳/۹/۱۲

شماره: ۲۰۱۵۳/۲۰۱۲۰ الف

تاریخ: ۲۳/۹/۲۴

موضوع: دکتر امینی
برابر اطلاع در مذاکراتی که
صبح روز ۲۳/۹/۲۴ بین
آقایان دکتر علی آبادی و
دکتر امینی انجام گرفته دکتر
علی آبادی اظهار میدارد شما
مجله لوموند را از اینجا
میخرید. دکتر امینی اظهار
میدارد بله ولی شماره پنجم
سانسور شده بود شما
نمیدانید چی بود؟ دکتر علی
آبادی اظهار میدارد فکر
میکنم که راجع به نفت و
بنزین بود.

گیرندگان: اداره کل سوم
بخش ۳۲۱

گفته میشود طرفداران دکتر علی امینی با استفاده از ناراحتی هاییکه بر
اثر افزایش قیمت نفت و بنزین در مردم ایجاد شده تبلیغات وسیعی را
علیه دولت در مجالس و محافل مختلف شروع کرده اند. تبلیغات این
گروه هم متوجه دولت و هم متوجه دکتر اقبال است که با دکتر امینی
خصومت و دشمنی
شدید دارد.

دکتر بهار نوری یکی از
طرفداران دکتر امینی
اظهار میدارد بالاخره کار
آشفتهگی اوضاع اقتصادی
بدست دولت حزب ایران
نوین به مرحله ای میرسد
که مجبور میشوند مجدداً
دکتر امینی را بر مسند
نخست وزیری بنشانند.

دکتر بهار نوری علاوه
کرده دکتر اقبال را که
مورد نفرت مردم بود در
رأس شرکت ملی نفت
قرار دادند و مرتباً در

گروه اطلاع داخلی

<p>موضوع: دکتر امینی تاریخ: ۲۳/۹/۲۴ شماره: ۲۰۱۵۳/۲۰۱۲۰ الف</p>	<p>تاریخ: ۴۳/۹/۱۲ شماره: ۲۰۱۵۳/۲۰۱۲۰ الف</p>
--	--

گفته میشود طرفداران دکتر امینی با استفاده از ناراحتی هاییکه بر اثر افزایش قیمت نفت و بنزین در مردم ایجاد شده تبلیغات وسیعی را علیه دولت در مجالس و محافل مختلف شروع کرده اند. تبلیغات این گروه هم متوجه دولت و هم متوجه دکتر اقبال است که با دکتر امینی خصومت و دشمنی شدید دارد.

دکتر بهار نوری یکی از طرفداران دکتر امینی اظهار میدارد بالاخره کار آشفتهگی اوضاع اقتصادی بدست دولت حزب ایران نوین به مرحله ای میرسد که مجبور میشوند مجدداً دکتر امینی را بر مسند نخست وزیری بنشانند.

دکتر بهار نوری علاوه کرده دکتر اقبال را که مورد نفرت مردم بود در رأس شرکت ملی نفت قرار دادند و مرتباً در

۴۳/۹/۱۲
۲۰۱۵۳/۲۰۱۲۰ الف

جراید و رادیو و تلویزیون بنفع مشارالیه تبلیغات دامنه داری از بودجه
شرکت ملی نفت براه انداختند تا بدست او موجبات افزایش قیمت
نفت و بنزین را فراهم سازند و انتظارم تا مادامیکه در راس شرکت ملی
نفت بود حاضر نشد قیمت مواد نفتی را بالا ببرد.^{**}

دکتر بهار نوری میگفت اکنون چون دولت زورش بکنترسیوم نرسیده
است که حق السهم بیشتری از درآمد نفت رای مردم ایران تامین کند.
باگران کردن مصرف نفت در داخل ایران از کیسه مردم ایران برای خود

ایجاد درآمد کرده و این بزرگترین خدمتی است که دولت فعلی
بامریکاییها نموده است.
گیرندگان: ساواک تهران جهت اطلاع و تحقیق و اعلام چگونگی در
صورت امکان بیوگرافی کامل دکتر بهارنوری

شماره: ۳۲۱/۲۱۴۹۳

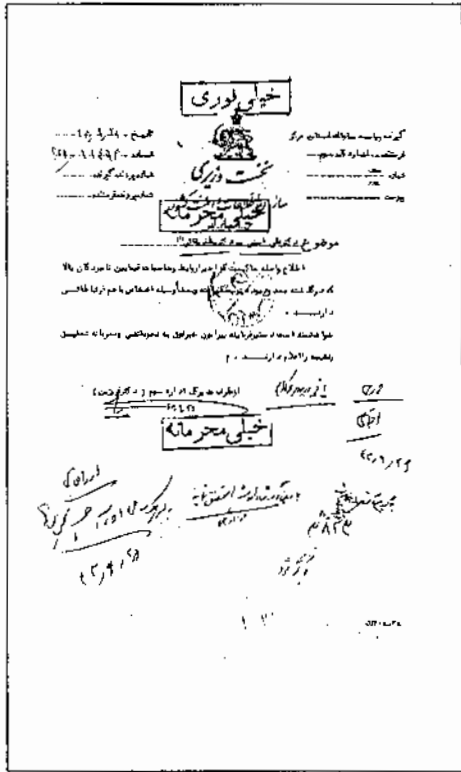
موضوع: دکتر علی امینی - دکتر مظفر بقایی^۱

تاریخ: ۴۳/۹/۲۶

اطلاع واصله حاکیست که اخیراً روابط و مناسبات فی‌مابین نامبردگان^۲ بالا در گذشته محدود بوده توسعه یافته و بعضاً وسیله اشخاص با هم ارتباطاتی دارند.

خواهشمند است دستور فرمایید پیرامون خبر فوق به نحو مقتضی و محرمانه تحقیق و نتیجه را اعلام دارند.^۲

۱- دکتر مظفر بقایی کومانی: مظفر بقایی فرزند شهاب در سال ۱۲۷۸ هـ ش در کرمان متولد شد. و تحصیلات عالی خود را در دانشگاه سوربن پاریس در رشته فلسفه و آموزش و پرورش کودک به پایان رسانده. بقایی کار خود را به عنوان استاد در دانشگاه تهران آغاز نموده و در سال ۱۳۳۶ نماینده شهر کرمان در پانزدهمین دوره مجلس شورای ملی بوده است. فعالیتهای سیاسی او از زمان ملی شدن نفت و پیش از آن با دولت رزم آرا شروع شده و بعدها به عنوان رهبر حزب زحمتکشان ملت ایران، از طریق روزنامه شاهد(ارگان حزب زحمتکشان) خط مشی سیاسی خود را نا ادامه انتشار روزنامه خود ادامه داده است. بقایی در جنبش ملی‌گرائی ایران چهره‌ای شاخص و از سیاستمداران وابسته به دربار و سیاست امریکادر ایران بوده و بطور مخفیانه و غیر محسوس با کودتاچیان ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ همکاری و از مخالفان دکتر مصدق بوده است. دکتر بقایی سیاستمدار بازیگرو دوچهره بود که در تمام دوران حیات سیاسی خود، نقطه روشنی نداشت و پس از پیروزی انقلاب اسلامی نیز چهره‌ای منافقانه^۳

شماره: ۲۰/۲۱۲۳۵الف

موضوع: دکتر امینی

تاریخ: ۴۳/۱۰/۹

ادامه باورقی از ص تیل:

داشت. در سال ۱۳۵۸
و صینامه سیاسی خود را
نگاشت و از کارت دفاع کرد
در سال ۱۳۶۵ سفری به
امریکا داشت.

وی سرانجام به حکم دادگاه
انقلاب اسلامی روانه زندان
شده، به دلیل بیماری سفلیس
به بیمارستان منتقل و در ۲۵
آبانماه سال ۱۳۶۶ هـ ش فوت
نموده است.

ر.ک: وقایع اتفاقیه و شرح

الاحوال رجال ص ۹۶ و ۹۷

ر.ک: زندگینامه سیاسی دکتر

مظفر بقایی / حسین آبادانی

/ تهران / مؤسسه مطالعات

سیاسی / ۱۳۷۸.

شماره: ۲۵۳۴۵ تاریخ:

۴۳/۱۱/۲۹

موضوع: دکتر امینی، دکتر

مظفر بقایی

عطف به شماره

۳۲۱/۳۱۴۹۳ -

۴۳/۹/۲۶ تاکنون

اطلاعاتی در باره روابط و

مناسبات قیامین نامبردگان

فوق بدست نیامده، در

اینمورد بهامورین آموزش

لازم داده شد تا تحقیقات

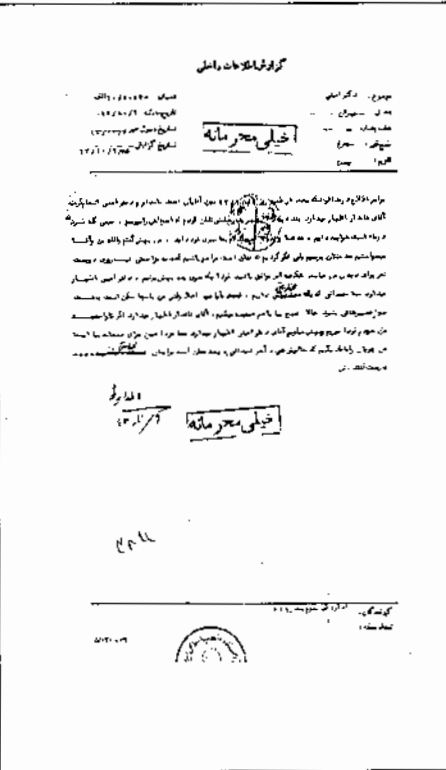
کافی بنمایند.

نتیجه متعاقبا اعلام خواهد

شد.

برابر اطلاع در مذاکرانی که بعد از ظهر روز ۴۳/۱۰/۶ بین آقایان احمد
نامدار و دکتر امینی انجام گرفته آقای نامدار اظهار میدارد بنده بعد از
ظهر به درخشش تلفن کردم که احوالش را بپرسم. خیلی گله کرد که دو
ماه است خوابیده‌ایم. نه شما و نه آقا هیچکدام به ما سری نزنده‌اید. من

بهش گفتم والله من و آقا
میخواستیم خدمتتان
برسیم ولی فکر کردیم که
ممکن است مزاحم
باشیم گفت نه مزاحمتی
نیست روزی دوست نفر
برای دیدن من میانند
خلاصه‌اش موافق باشید
فردا یک سری بهش
بزنیم. دکتر امینی اظهار
میدارد شما نمیدانی که
یک محظوراتی داریم.
اصلا رفتن من بانجا
ممکن است باعث سوء
تعبیرهایی بشود حالا
صبح بیا با هم صحبت

میکنیم. آقای نامدار اظهار میدارد اگر ناراحتید من خودم فردا میروم و
بهش میگویم آقای دکتر امینی اظهار میدارد شما فردا صبح برای
صبحانه بیا اینجا من جریان را کاملا بگویم که حالیش کنی. آخر
نمیدانی، بعد ممکن است برایمان ناراحتی درست کنند. ش
گیرندگان: اداره کل سوم

شماره: ۲۰/۲۱۲۴۳ الف

تاریخ: ۴۳/۱۰/۱۲

موضوع: ملاقات مامور با دکتر امینی

ساعت ۱۶/۳۰ روز ۹/۱۰/۴۳ مامور نفوذی با دکتر علی امینی ملاقات در این ملاقات دکتر امینی بیانات ذیل را اظهار میدارد.

۹۰ درصد این مردم شاه را دوست دارند یعنی شاه برای این ملت یک داروی شفابخش است. اگر شاه نباشد دکتر امینی نخواهد بود. این

عقیده من است. دولت ها نباید در اشتباه خود پای شاه را به میان بکشند گر چه هیچ دولتی بدون نظر شاه کاری نمیکند ولی بیاید مسردم دولت را مسئول بدانند و شکایات ها را نزد شاه ببرند در واقع شاه حلال مشکلات باشد. شاهنشاه درست است که چهل سال عمر کرده ولی در تجربه و علم سیاست یک مرد صد ساله است بارها از نطق لذت میبرد و قبول میگردم.

در مشکلات از شاه درس گرفتم وجود شاه برای خاورمیانه برکاتی است و قیمتی است. خدا وجودش را برای این ملت نگاه دارد. دکتر امینی از سروصدای عبدالناصر خیلی ناراحت بنظر میرسید و اظهار میدارد من ترس دارم که در این جریانات حقایق را به شاه نگفته باشند این موضوع خیلی مهم است باید از هر طبقه ای دست به دست هم بدهند و با یک وحدت واقعی جوابگوی ناصر شوند. وقتی کشور در

هم ریخت جنوب و شمال یکی است. این دولت وقتی روی کار آمد من خیلی خوشبین بودم و باو پیغام فرستادم هرگونه راهنمایی بخواهید حاضرم ولی امروز خیلی مایوسم از کار دولت زیرا همه کاسه کوزه ها را به در خانه شاه میشکند بازاری و آخوند. اداری همه را ناراضی کرده و همه را درهم ریخته شاه را بدر دسر انداخته است. آنهم در این موقعیت که بیگانه برای مارجز خوانی می کند اکنون باید چاره جویی فوری کرد و حقایق را بشاه گفت شاه خیلی باهوش است فوری چاره جویی میکند درباره فرهنگیان دکتر امینی اظهار میدارد باید فرهنگ را آرام کرد با وعده و زبان خوش زیرا نمیشود با وضع کنونی دیناری اضافه حقوق داد. نظریه:

نامبرده اضافه مینماید. این صدای ناصر نیست موضوع خیلی مهم تر از آنست که گفته شود باید دقت کرد کدام دولت بزرگ است که ناصر را بجان ما انداخت و از پشت پرده تحریک میکند. س

گیرندگان: اداره کل سوم بخش ۳۲۱

شماره: ۲۱۲۴۸/۲۰الف

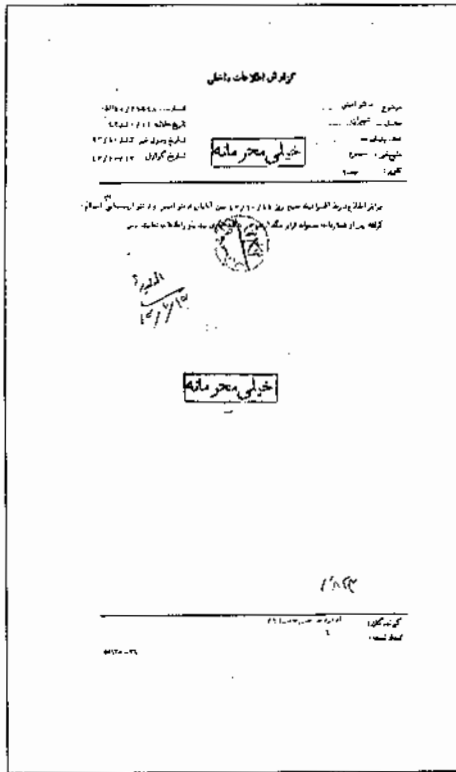
موضوع: دکتر امینی

تاریخ: ۴۳/۱۰/۱۳

برابر اطلاع در مذاکراتی که صبح روز ۴۳/۱۰/۱۱ بین آقایان دکتر امینی و دکتر ارسنجانی^۱ انجام گرفته پس از تعارفات معموله قرار میگذارند در هفته جاری یگدیگر را ملاقات نمایند. ش
گیرندگان: اداره کل سوم بخش ۳۲۱

۱- حسن ارسنجانی:

حسن ارسنجانی در سال ۱۳۰۱ هـ ش در تهران در یک خانواده روحانی به دنیا آمد پدرش سید محمد حسین ارسنجانی یک روحانی اهل ارسنجان فارس بود و در جوانی به اتفاق خانواده به تهران مراجعت کرد او شش ساله بود که پدر خود را از دست داد او دوره ابتدایی را در دبستان پهلوی و دوره دبیرستان را در دارالفنون و سن لویی فرانسه پاره پایان رساند او سپس وارد دانشکده حقوق دانشگاه تهران شد و لیسانس گرفت. او در شهریور ۱۳۲۰ وارد کار روزنامه نگاری شد و روزنامه داریا را منتشر کرد و در سال ۱۳۲۴ حزبی به نام «آزادی» تاسیس کرد اما کار او نگرفت و در سال ۱۳۲۵ در زمان حزب دمکرات قوام جزء موسسان آن بود. ارسنجانی در سال ۱۳۲۶ پس از رد شدن اعتبار نامه اش یکبار دیگر به کار روزنامه نگاری مشغول شد و اداره روزنامه دمکرات از طرف قوام به او واگذار شد. در زمان سپهبد رزم آرا ارسنجانی یکی از مشاوران او بود و طرحی درباره تعاونی های روستایی و فروش املاک خاصه به

ادامه از پاورقی ص قبل:
کشاورزان به رزم آرا داد.
دکتر حسن ارسنجانی در ۱۹
اردیبهشت ۱۳۴۰ در کابینه
دکتر امینی به عنوان وزیر
کشاورزی معرفی شد. و
قانون اصلاحات ارضی را
تهیه نمود و به مورد اجرا
گذاشت پس از آنکه امینی

استعفا کرد، او در مقام خود
ابقا شد. اما پس از مدتی علم
بسنای ناسازگاری با
ارسنجانی گذاشت و
ارسنجانی ۲۰ اسفند ۱۳۴۱
از وزارت کشاورزی استعفا
کرد و در ۱۷ فروردین
۱۳۴۲ او را به سمت سفیر
ایران در ایتالیا منصوب

کردند. ارسنجانی از عاملان
انگلیسیها در ایران بود و با
نزدیک کردن خود به شاه و
آمریکاییها اقدامات خود را
به نفع انگلیسیها تمام
میکرد. او از سابق با مقامات
انگلیس در تهران مرتبط
بود. او در روز جمعه دهم
خرداد سال ۱۳۴۸ در اثر

سکته قلبی درگذشت.
(تاریخ رجال ایران، مهدی
بامدادی ج ۶، ص ۷۸ و
ظهور و سقوط سلطنت
پهلوی مؤسسه مطالعات و
پژوهشهای سیاسی ج ۲، ص
۳۶

شماره: ۲۰/۲۱۲۸۲

موضوع: آرامش

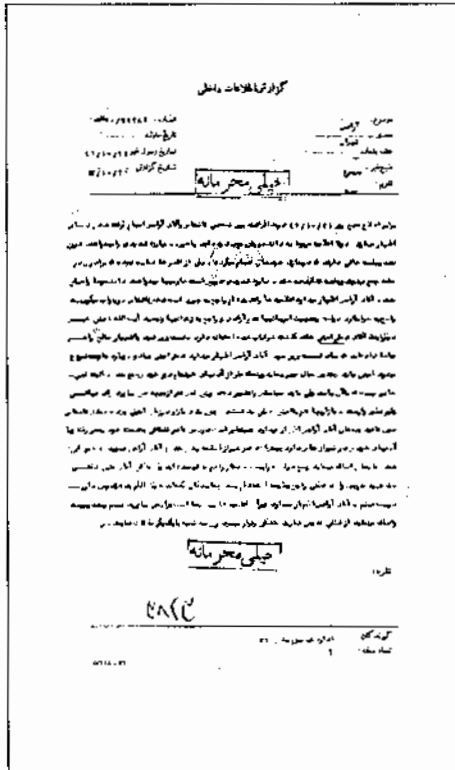
تاریخ گزارش: ۴۳/۱۰/۲۳

۱- الهیار صالح:

الهیاری صالح در سال ۱۲۷۰ هـ در کاشان متولد شد. او در دانشگاه آمریکایی تهران تحصیل کرد. اولین شغل وی مترجم سفارت امریکا: از سال ۱۲۹۷ تا ۱۳۰۶ هـ بود. در سال ۱۳۰۷ زمان رضاشاه بازرگرس تهران شد و در پست های وزارت دادگستری مشغول بود در سال ۱۳۱۲ رئیس انحصارات وزارت دارایی شد و ۱۳۱۴ قائم مقام مدیر کل گمرکها گردید و در سال ۱۳۱۶ به سمت ریاست کل وزارتخانه اقتصاد و دارایی رسید و متعاقب آن در یک هیات اقتصادی به مسکو رفت. در مرداد ۱۳۱۹ وی به عنوان رئیس یک هیات نمایندگی که برای مذاکره دوجانبه به آمریکا رفت و مقامات آمریکا وی را فردی ملایم برای مذاکره می دانستند. وی در بهمن ۱۳۲۰ وزیر دارائی کابینه قوام السلطنه شد و در همان سال به ریاست هیات مدیره بانک رهنی ایران منصوب شد. و ما بعد به عنوان نماینده بازرگانی ایران به هند رفت. صالح در سال ۱۳۲۳ وزیر دادگستری کابینه ساعد شد و در دولت امینی هم در همین پست بود.

برابر اطلاع صحیح روز ۴۳/۱۰/۲۱ در مذاکراتی که بین شخصی ناشناس و آقای آرامش انجام گرفته شخص ناشناس اظهار میدارد دوتا اعلامیه مربوط به دانشجویان بود دیده اید یا خیر... مبارزه شدیدی را میخواهند شروع کنند و جلسه هایی دارند که در منازل خودشان انجام

میگردد. یکی از افسرها شکایت نموده که برادرش در خانه جمع میشوند و جلسه تشکیل میدهند. مبارزه شدیدی در پیش است خارجیا میخواهند دانشجویها را مسلح کنند. آقای آرامش اظهار میدارد اعلامیه ها را ندیده ام راجع به چیزی است شخص ناشناس در جواب میگوید راجع به خرابکاری دولت و مصونیت امریکاییها عدم آزادی و راجع به زندانیها و تبعید آیت الله خمینی

خبر دیگر اینکه آقای دکتر امینی هفته گذشته شرفیاب شده احتمال دارد نخست وزیر شود و الهیار صالح^۱ را هم تقاضا داده اند که بیاید و نخست وزیر بشود. آقای آرامش اظهار میدارد دکتر امینی بیاید دوباره مقاومت شروع میشود امینی باید چندین سال صبر بنماید و پنجاه نفر از آدمهای خوشنام دور خود جمع کند. البته کسی حاضر نیست که با آن باشد ولی باید سیاستش را تغییر دهد و بیش از شش نفر از جبهه ملی بیاورد آدمهایی نظیر وارسته.

بازاریها هم با امینی خیلی بد هستند چون بدی بازار در زمان امینی بود. شخص ناشناس ضمن تایید سخنان آقای آرامش اظهار میدارد همینطور است در ضمن ناصر قشقایی با دسته خود بمصر رفته و با آدمهای خودش در شیراز تماس دارد و میخواهد در شیراز اسلحه پخش کند آقای آرامش میگوید: خیر آن شخص ناشناس اضافه می نماید وضع دولت خراب است راهم که فهمیده آید یک نطقی آقای متین دفتری گفته تهیه کنم و میخواهد نطقی راجع به لایحه استخدام و نمایندگان گفته اند که یک الگو بدهید و من دارم درست میکنم. آقای آرامش اظهار میدارد اعلامیه ها پیش شماست برای من بیاورید بینم و بعد ببرید و اضافه مینماید از لطفی که بمن دارید متشکرم و قرار میشود روز سه شنبه با یکدیگر ملاقات نمایند.

ادامه از پاورقی ص قبل:
مقامات آمریکایی او را کاملاً متبحر در امور اقتصادی و حقوقی و یک مدیر لایق و یک دوست خوب برای ایالت متحده آمریکا تشخیص دادند.

در سال ۱۳۲۴ صالح وزیر مشاور و وزیر کشور کابینه حکیمی بود در کابینه ائتلافی قوام ائتلاف با حزب توده ایران و حزب ایران و حزب جنگل وزیر دادگستری بود. او در سال ۱۳۲۹ از کاشان به نمایندگی مجلس انتخاب شد و به گروه نمایندگان مجلس که مصمم به ملی کردن صنعت نفت بودند پیوست. او به عنوان رئیس کمیسیون مشترک مجلس برای ملی کردن نفت همراه دکتر مصدق به سازمان ملل رفت. در این دوره وی ضد غرب و مخالف با حضور مشاوران خارجی در ایران شناخته شد. در سال ۱۳۳۱ سفیر ایالات متحده در ایران وی را بی ثبات و فاقد قدرت قضاوت توصیف کرد.

بعد از کودتای ۱۳۳۲ او ظاهراً متقاعد شده بود که آزادی سیاسی و پیشرفت اقتصادی در ایران بستگی به حمایت آمریکا دارد و مواضع خود را به خطر انداخت و در دیسمه ۱۳۳۵ از دکترین آیزنهاور و همچنین از پیمان لاتین

موضوع: فعالیت‌های دکتر امینی

تاریخ: ۴۳/۱۰/۲۹

ادامه از پاورقی ص قبل:
بغداد حمایت کرد یک چنین پذیرش علنی مشتاقانه‌ای از سیاست امریکا، آمریکا را بار دیگر به حمایت از صالح واداشت.

از سوی دیگر برخی از سیاستون از روش صالح انتقاد نمودند.

صالح پس از قیام ۱۵ خرداد: همچون دیگر رهبران جنبه ملی سیاست صبر و انتظار را در پیش گرفت و پس از پیروزی انقلاب اسلامی دیگر وارد فعالیت های سیاسی نشد.

اسناد لانه جاسوسی احزاب

سیاسی در ایران ص ۱۵۶

۱- کمره‌ای: حاج میرزا خلیل کمره‌ای در سال ۱۳۱۷ قمری ۱۲۷۷ هـ در کمره از توابع اراک به دنیا آمد. در سال ۱۳۳۷ (۱۲۹۷ هـ) به حوزه علمیه اراک ملحق شد و جزو اولین شاگردان مرحوم آیت‌الله العظمی حاج شیخ عبدالکریم حایری بود. در سال ۱۳۴۰ قمری

(۱۳۰۰ هـ) در قم ساکن شد و به تحصیل سطوح و فقه و اصول پرداخت و سپس در قم به تدریس سطوح و تفسیر و فلسفه پرداخت. وی در سال ۱۳۴۱ (۱۳۰۱ هـ) در رابطه با کشف حجاب به دستور رضا خان دستگیر و زندانداسی شد.

در ساعت ۹/۱۵ روز ۴۳/۱۰/۲۶ دکتر علی امینی ضمن گفتگوی خصوصی با شخصی بنام کمره‌ای^۱ از نامبرده دعوت میکرد تا در مجلس افطاری که در شبهای احیاء ماه رمضان در مسجد فخرالدوله برگزار میشود شرکت کند.

کمره‌ای در پاسخ اظهار می‌داشت برای شب بیستم ماه رمضان سفیر

اردن هاشمی از وی

دعوت کرده است. دکتر

امینی اظهار داشت در

اینصورت شب نوزدهم

ماه رمضان را هم ما

دعوت میکنیم. کمره‌ای

گفت بسیار خوب خدمت

میرسم. ش

گیرندگان: ریاست ساواک

استان مرکز جهت اطلاع

و اقدام مقتضی

گزارش اطلاعات داخلی

موضوع: فعالیت‌های دکتر امینی
محل: ...
تاریخ: ...
تاریخ ارسال: ۴۳/۱۰/۲۹
تاریخ گزارش: ۴۳/۱۰/۲۹

خیالی بحرمانه

در ساعت ۹/۱۵ روز ۴۳/۱۰/۲۶ دکتر امینی ضمن گفتگوی خصوصی با شخصی بنام کمره‌ای^۱ از نامبرده دعوت میکرد تا در مجلس افطاری که در شبهای احیاء ماه رمضان در مسجد فخرالدوله برگزار میشود شرکت کند. کمره‌ای در پاسخ اظهار می‌داشت برای شب بیستم ماه رمضان سفیر اردن هاشمی از وی دعوت کرده است. دکتر امینی اظهار داشت در اینصورت شب نوزدهم ماه رمضان را هم ما دعوت میکنیم. کمره‌ای گفت بسیار خوب خدمت میرسم. ش

گیرندگان: ریاست ساواک
استان مرکز جهت اطلاع
و اقدام مقتضی

ریاست ساواک استان مرکز جهت اطلاع و اقدام مقتضی
گروه کار:

تاریخ ۴۳/۱۰/۲۹

ادامه از پاورتی ص نیل:

آیت الله کمره‌ای در سال ۱۳۷۱ قمری (۱۳۳۱ش) در کراچی به سمت ریاست مؤتمر اسلامی انتخاب گردید، و بار دوم در سال ۱۳۷۹ قمری (۱۳۳۹ش) در مؤتمر اردن شرکت کرد و در پایان مؤتمر با اشاره مرحوم آیت الله العظمی بروجردی همسراه با مرحوم آیت الله طالقانی با شیخ شلتوت - مفتی اهل سنت - دیدار و گفتگو کرد و در سال ۱۳۸۰ قمری (۱۳۴۰ش) در مکه معظمه در مؤتمر عالم اسلامی شرکت و به ریاست مؤتمر برگزیده شد.

وی در شروع انقلاب اسلامی همگام با توده مردم مسلمان ایران حرکت نمود و در راه پیمایی تاسوعای ۱۳۵۷ش به اتفاق مرحوم آیت الله طالقانی شرکت جست.

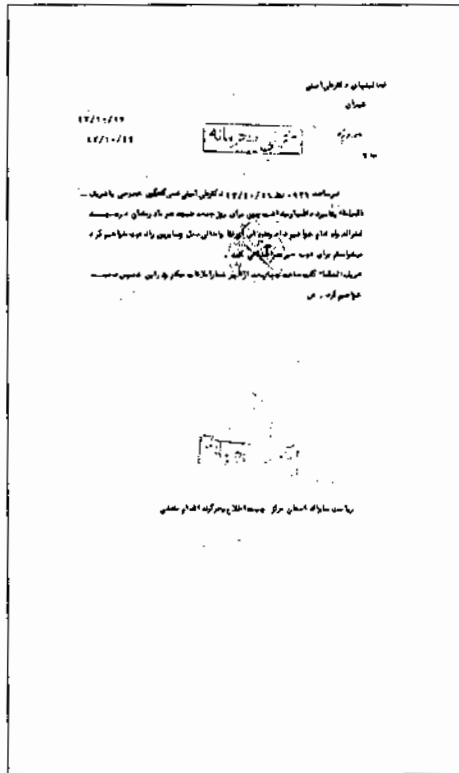
آیت الله کمره‌ای مؤلف بیش از ۶۷ اثر علمی است که از آن جمله می‌توان از تفسیر سوره نور - هفتاد و دو تن - مسلم بن عقیل - شرح نهج البلاغه، ملکه اسلام، نوید اسلام، مسجد الحرام، دوره نهج البلاغه در ۲۳ جلد و... نام برد. سرانجام آیت الله حاج میرزا خلیل کمره‌ای در سال ۱۳۶۴ در سن ۸۸ سالگی پس از ۵ سال سنة

موضوع: فعالیت‌های دکتر امینی

در ساعت ۹/۲۶ روز ۴۳/۱۰/۲۶ دکتر علی امینی ضمن گفتگوی خصوصی با شریف العلما^۱ بنا برده اظهار میداشت چون برای روز جمعه هیجدهم ماه رمضان در مسجد فخرالدوله شام خواهیم داد و عده‌ای از رفقا و اهالی محل و سایرین را دعوت خواهیم کرد

میخواستم برای تهیه صورت راهنمایی کنید. شریف العلما گفت ساعت چهار بعد از ظهر شما را ملاقات میکنم و در این خصوص صحبت خواهیم کرد.ش

گیرندگان: ریاست ساواک استان مرکز جهت اطلاع و هرگونه اقدام مقتضی

شماره: ۲۰/۲۳۴۸۸/۲۰الف

موضوع: ملاقات دانشجویان با دکتر علی امینی

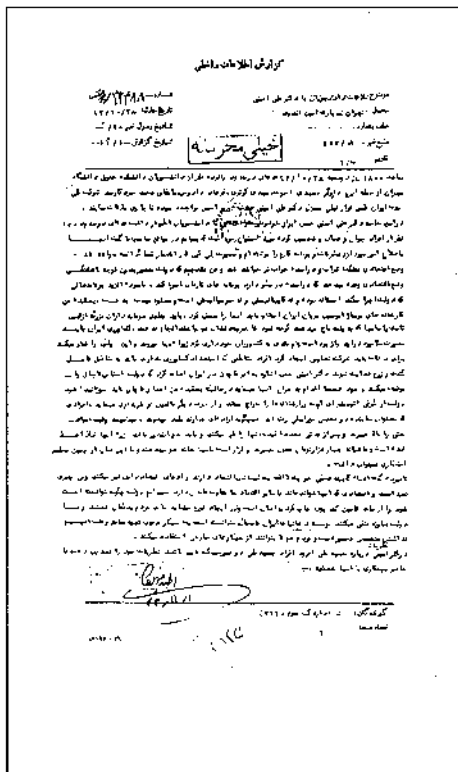
تاریخ: ۴۳/۱۱/۱

ادامه از پاورتی ص قبل:
بیماری سخت بدروود حیات
گفت.
وقایع اتفاقیه و شرح احوال
رجال. ج ۲. ص ۶۲۱.
۱- ابوالحسن خراسانی:

ساعت ۱۸ روز دوشنبه ۴۳/۱۰/۲۸ عده‌ای در حدود پانزده نفر از
دانشجویان دانشکده حقوق دانشگاه تهران از جمله ایرج داروگر،
مهدی اخوت، مهدی کوثری، فرهاد دادرسی با اتفاق مجید منزله کارمند
شرکت ملی نفت ایران طبق قرار قبلی بمنزل دکتر علی امینی نخست

وزیر اسبق مراجعه نموده
است تا با وی ملاقات
نماید.

در این جلسه دکتر علی
امینی ضمن ابراز
خوشوقتی از آشنایی با
دانشجویان اظهار داشت
عده‌ای در حدود ۱۵۰
نفر از افراد جوان و فعال
و تحصیل کرده مورد
احتیاج من است که بتوانم
در مواقع مناسب با کمک
آنها باصلاح امور پردازم
نظریات و برنامه کارم را
نوشته‌ام و به صورت پلی
کپی در اختیار شما
گذاشته خواهد شد.

۱- ابوالحسن شریفی خراسانی
معروف به شریف العلماء
دارای تحصیلات قدیمه در
حدود اجتهاد بوده است وی
مشاور دینی و روحانی
درباری، سردفتر اسناد رسمی
، رئیس کانون سر دفتران
تهران، عضو افتخاری هیأت
علمیه و از نزدیکان صمیمی
آیت الله بهبهانی، آیت الله
نوری، اسدالله علم و دکتر
امینی و از مخالفان دکتر
محمد مصدق بوده، و در سال
۱۳۳۸ برای معالجه به اروپا
مسیافت نموده است.
پرونده انفرادی ساواک

وضع اقتصادی مملکت خراب و در آینده خراب تر شد و من متعجبم
که دولت منصور بدون توجه باشتگی وضع اقتصادی وعده میدهد که
در آینده در نظر دارد برنامه های تازه‌ای اجرا کند. نامبرده افزود
برنامه‌هایی که دولت اجرا می‌کند احمقانه بوده و نه کاپیتالیستی و نه
سوسیالیستی است و معلوم نیست چه هست. بعقیده من کارخانه های
موتناژ اتومبیل بزبان ایران است و باید آنها را منحل کرد.

باید جلوی سرمایه داران بزرگ را از قبیل ثابت پا سالها که به دولت باج میدهند گرفته شود تا هرچه دلشان میخواهند انجام ندهند. کشاورزی ایران باید بصورت مکانیزه درآید و از پرداخت وام نقدی به کشاورزان خودداری کرد زیرا آنها میروند و این وامها را قمار میکنند برای دهات باید شرکت تعاونی ایجاد کرد افراد مناطقی که استعداد کشاورزی ندارند باید به مناطق قابل کشت و زرع هدایت شوند دکتر امینی ضمن اشاره به امر قاچاق در ایران اضافه کرد که دولت اجناس قاچاق را توقیف میکنند و خود اشخاص اقدام به حراج آنها مینمایند در حالیکه بعقیده من اجناس قاچاق باید سوزانیده شود دولت از طرفی اتومبیلهای کهنه وزارتخانه ها را حراج میکند و از طرف دیگر ماشین نو خریداری می نماید. افرادی که بعنوان نماینده در مجلس شورای ملی رفته اند هیچگونه اراده ای ندارند بلند میشوند و مینشینند و قیمت مواد نفتی را بالا میبرند و پس از مدتی مجددا قیمت آنها را کم میکنند و باید هم اینطور باشد زیرا آنها قبلا اخذ شده است و ماهیانه چهار هزار تومان حقوق میگیرند و قرار است به آنها خانه هم بدهند و با این حال از چنین مجلسی انتظاری نمی توان داشت.

نامبرده گفت اعضاء کابینه فعلی هر یک لاقفل یک لیسانس اقتصاد دارند و ادعای اقتصاد دانی نیز میکنند ولی چیزی نمی دانند و اقتصادی که آنها خوانده اند با سایر اقتصادها تفاوت فاحش دارد نمیدانم دولت چگونه توانسته است خود را از نفت تامین کند پول چاپ کردن آسان است ولی ایجاد تورم مینماید مردم بدگمان هستند و با دولت مبارزه منفی میکنند موسسه دخانیات ایران تا به حال نتوانسته است یک سیگار مرغوب تهیه نماید و علت آنهم نداشتن متخصص تخمیر است و مردم هم تا بتوانند از سیگارهای خارجی استفاده میکنند.

نظریه: دکتر امینی درباره جبهه ملی افزود افراد جبهه ملی در صورتیکه مایل باشند نظریات خود را تعدیل دهند ما حاضر به همکاری با آنها هستیم. ب

گیرندگان: اداره کل سوم (۳۲۲)

شماره: ۲۳۵۶۰/الف

تاریخ: ۴۳/۱۱/۴

* گزارش ساواک از جلسه دانشجویان مورد نظر به شرح زیر است:

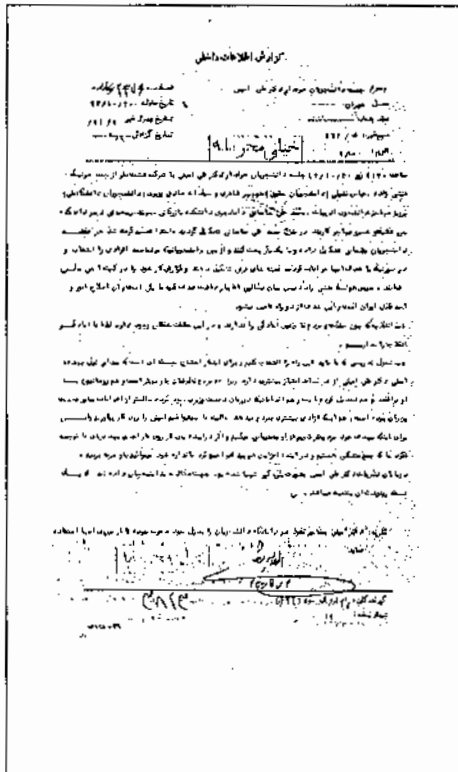
موضوع: جلسه دانشجویان طرفدار دکتر علی امینی*

شماره: ۲۳۵۶۱/الف تاریخ: ۴۳/۱۱/۴

ساعت ۲۱/۳۰ روز ۴۳/۱۰/۳۰ جلسه دانشجویان طرفدار دکتر علی امینی با شرکت هشت نفر از جمله هوشنگ منشی زاده، عباس خلیلی (دانشجویان حقوق) منوچهر شاعری و سیف اله صادق وزیری (دانشجویان دانشگاه ملی) پرویز مهاجر دانشجوی ادبیات، محمد

موضوع: فعالیت دانشجویان طرفدار دکتر علی امینی برابر اطلاع دکتر علی امینی بکمک دانشجویان طرفدار خود چهار کمیته در دانشگاه تهران تشکیل داده است. ب رابطین این چهار کمیته عبارتند از

علی ساسانی دانشجوی دانشکده بازرگانی، مهندس یغمایی دبیر دانشکده پلی تکنیک و خسرو مهاجر کارمند در منزل محمد علی ساسانی تشکیل شد ابتدا تصمیم گرفته شد هر هفته دانشجویان جلساتی تشکیل داده و با یکدیگر بحث کنند و از بین دانشجویانیکه میشناسد افرادی را انتخاب و در صورتیکه با هدف آنها موافقت کردند کمیته هایی فرعی تشکیل دهند

- ۱- هوشنگ منشی زاده دانشجوی دانشکده حقوق دانشگاه تهران
- ۲- نهانی
- ۳- جهانگیر ورجاوند
- ۴- مهدی کسوفری فوق لیسانس علوم اداری گیرندگان: اداره کل سوم (۳۲۲)

و گزارش کار خود را در کمیته اصلی مطرح نمایند. سپس هوشنگ منشی زاده ضمن بیان مطالبی اظهار داشت هدف کلیه ما یکی است و آن اصلاح امور و استقلال ایران است و این هدف از دور تامین میشود.

۱- انقلاب که چون مملکت و مردم ما چنین آمادگی را ندارند و در این مملکت خفقان دارد و لذا ما آمادگی انقلاب را نداریم.

۲- تحول تدریجی که ما باید این راه را انتخاب کنیم و برای اینکار احتیاج بوسیله ای است که بمنظور نیل به هدف اصلی دکتر علی امینی از

هر لحاظ امتیاز بیشتری دارد زیرا هم مردم نظرشان با او بهتر است و هم روحانیون با او موافقند و هم تحصیل کرده است و هم اقداماتی که در زمان نخست وزیری خود کرده سالمتر از اقدامات سایر نخست وزیران بوده است و هم اینکه آزادی بیشتری بمردم میدهد. البته مانمیتوانیم امینی را بروی کار بیاوریم ولی برای اینکه به هدف خود نزدیکتر بشویم از او پشتیبانی میکنیم و اگر در آینده پس از روی کار آمدن به هدفهای ما توجه نکرد ما که جمع متشکلی هستیم و در آینده افزایش هم پیدا خواهیم کرد باندازه خود میتوانیم با او ضربه بزنیم.

در پایان نظریات دکتر علی امینی بصورت پلی کپی تهیه شده بود جهت مطالعه بدانشجویان داده شد که یک نسخه رونوشت آن بضمیمه مییاشد. ب

نظریه:

دکتر امینی بمنظور نفوذ در دانشگاه دانشجویان را بمنزل خود دعوت نموده تا از نیروی آنها استفاده نماید.

گیرندگان: اداره کل سوم (۳۲۲)

شماره: ۲۴۹۳۰/الف

تاریخ: ۴۳/۱۱/۲۴

* درگزارش ساواک هدف از تشکیل جلسه مربوطه یدینشرح است: تیمسار ریاست ساواک مدیریت کل اداره سوم شماره: ۴۳۰۴۳۰/۴۳ تاریخ: ۴۳/۱۱/۲۷

موضوع: جلسه دانشجویان وابسته به جمعیت وحدت ملی^۱ ساعت ۲۰۰۰ روز چهارشنبه ۴۳/۱۱/۲۱ جلسه دانشجویان وابسته به جمعیت وحدت ملی * طرفدار دکتر علی امینی با شرکت عباس خلیلی، ایرج داروگر، هوشنگ منشی زاده (دانشجوی حقوق)، بهرام فرمند دانشجوی فوق لیسانس دانشکده علوم اداری، منوچهر

سماک دانشجوی پزشکی، سیف اله صادقی دانشجوی رشته زبان دانشگاه ملی، افشار دانشجوی دوره دکتری دانشکده حقوق و خسرو مهاجر کارمند کارخانه ارج در منزل منشی زاده واقع در یوسف آباد تشکیل گردید. در این جلسه پیرامون انتخابات آقای دکتر امینی برای مبارزه از طرف دانشجویان سخنانی ایراد شد و سپس درباره روش مقابله با افراد جبهه ملی

جلسه دانشجویان وابسته به جمعیت وحدت ملی برابر تحقیقات معموله و اطلاعات واصله باین ساواک جمعیت مزبور را آقای دکتر علی امینی نخست وزیر سابق تشکیل داده ولی هنوز به ثبت نرسیده و مرامنامه‌ای نیز ندارد. هدف از تشکیل این جلسه نفوذ در بین دانشجویان و طبقات روشنفکر و همصدا کردن آنها با دکتر امینی میباشد. علیهذا آموزش لازم به مأمور مربوطه داده شده و مشخصات دانشجویان شرکت کننده در جلسات نیز متعاقباً ارسال خواهد شد. ب

۱- جمعیت وحدت ملی دکتر علی امینی پس از استعفا از نخست وزیری با تشکیل جلسات متعدد در منزل خود سعی می‌کرد در کانون وقایع و جریانهای سیاسی باقی بماند و در این ارتباط در حدود سال ۴۳ برای نفوذ در قشر دانشجویان با ایجاد جمعیت مذکور و القای اینکه این جمعیت

در دانشگاه هوشنگ منشی زاده اظهار داشت با چند نفر از دانشجویان طرفدار جبهه ملی راجع به دکتر علی امینی و نظریه آنها بحث شد و به آنها نیز تذکر داده شده است که هدف ما با یکدیگر موافق است البته با روشی ملایمتر لذا عده‌ای از دانشجویان جبهه ملی دانشکده حقوق از جمله محمد هل اتایی و منوچهر مسعودی با ما توافق کردند ولی بعداً تغییر عقیده داده‌اند و اکنون مخالف هم نیستند. در جلسه مزبور تصمیم گرفته شد فعلا افراد وابسته به

ادامه از پاورنی ص قبل:
 نمود و این القا به وسیله
 عواملش به این صورت
 مطرح می‌شد که ما پیرو دکتر
 مصدق و علی امینی هستیم
 لیکن دکتر مصدق به لحاظ
 کهرت سن توانایی اقدامی را
 ندارد و لذا از امینی بصورت
 مشروط طرفداری می‌کنیم
 که نخواهد استقلال ما را
 خدشه دار نماید.

پرونده و اسناد ساواک

جمعیت وحدت ملی با عناصر جبهه ملی تماس حاصل ننموده و
 بحث نکنند و اگر هم عناصر وابسته به جبهه ملی تمایل داشتند که با
 طرفداران وحدت ملی بحث کنند عده‌ای از افراد برجسته خود را
 بفرستند تا با دوستان ما بحث کنند و در صورت تمایل ائتلاف نمایند.
 در خاتمه درباره توسعه تشکیلات مذاکراتی انجام و قرار شد افراد
 کمیته‌ها در مورد نظریات دکتر امینی با دوستان خود بحث نموده و
 چنانچه آنها حاضر به همکاری و همفکری شدند آنها را در کمیته‌ها
 وارد نماید.

ساعت ۲۲۳۰ دقیقه جلسه ختم گردید. ب

گیرندگان: اداره کل سوم (۳۲۲)

شماره: ۲۵۱۵۹/الف

تاریخ: ۲۶/۱۱/۴۲

موضوع: جلسه دانشجویان وابسته به جمعیت وحدت ملی (دکتر امینی)

ساعت ۱۷/۳۰ روز یکشنبه ۲۶/۱۱/۴۳ جلسه دانشجویان وابسته به

جمعیت وحدت ملی طرفدار دکتر علی امینی با شرکت مجید منزه (کارمند شرکت ملی نفت ایران و روابط اصلی دانشجویان)، محمد (هوشنگ) منشی زاده، ایرج داروگر، محمود سیف پور، عباس

خلیلی^۱، مهدی اخوت،

همایون بیگلری،

(دانشجویان حقوق)

منوچهر سماک

دانشجوی پزشکی، بهرام

فرهمنده فوق لیسانس

اداری و افشار دانشجوی

دوره دکتری دانشکده

حقوق در منزل دکتر علی

امینی تشکیل گردید. ابتدا

دکتر علی امینی راجع به

وضع کارگران مطالبی

ایراد کرده و اظهار داشت

باید حداقل زندگی برای

آنها تامین شود و در سود

کارخانجات نیز طوری

۱- عباس خلیلی:

عباس خلیلی فرزند علی اکبر در شیراز مستول شد.

تحصیلات خود را تا درجه دکترا در رشته پزشکی ادامه

داد و از دانشگاه «گراتس» کشور اتریش مدرک دکترای خود را گرفت. پدر نامبرده از

اعضای برجسته و مؤثر جمعیت فراماسونری شیراز بود.

عباس خلیلی در زمان تحصیل در خارج از کشور در

نامه‌ای به پدرش چنین نوشت: در جهت الحاق به لژ

فراماسونری گراتس و برای تکمیل مدارکم احتیاج به

(معرفی نامه رسمی از لژ فراماسونری شیراز) دارم. از

این جهت تقاضا دارم این کاغذ معرفی‌نامه را از لژ

فراماسونری شیراز را همراه جواب نامه برایم بفرست تا

در دور دیگر که درجات را می‌دهند، درجه مرا نیز

بدهند.....

مشارایبه پس از بازگشت به ایسران نیز در گروه فوق

فعالیت داشته و جزو اعضای لژ حافظ بوده است.

پرونده انفرادی ساواک ر.ک: بزم اهریمن ص ۳۷۷.

ج ۱

سهیم شوند که ایمان داشته و بفهمند اگر زیان بکارخانه برسد مثل این

است که بخود آنها ضرر وارد آمده و اگر نفعی برند واقعا به آنها نفع

برسانند باید در مردم ایمان به وجود آورد که با دولت همکاری کنند و

بین ملت و دولت را آشتی داد و اگر دولت حرفی زد آن را عملی سازد.

کشاورزی ایران را توسعه داده من در حال حاضر با ایجاد ذوب آهن

ایران مخالفم زیرا کارهای واجبتری هست زیرا مخارج ذوب آهن بیش

از درآمدش میباشد و چنانچه ذوب آهن ایجاد کنیم بازار فروش نداریم

باید با فساد مبارزه کرد و عناصر ناپاک را از دستگاههای اداری اخراج کرد البته عده‌ای ناپاک که در راس قرار دارند نمیتوان با آنها عملی انجام داد و اینکار احتیاج به زمان دارد من با مصدق السلطنه دوست بودم و باو احترام میگذارم من در زمان خود باینجهت میتینگ جبهه ملی را کوبیدم که به من حمله کرده و مسایلی را پیش کشید که نباید بکشد نامبرده در مورد روز ۳۰ تیر^۱ و ۲۸ مرداد افزود همانطور که روز ۳۰ تیر را نمیگذارند اجتماعاتی تشکیل شود من در زمان نخست وزیری خود روز ۲۸ مرداد را جشن نگرفتم و فقط بسخنان اعلیحضرت گوش دادم. دکتر امینی اضافه کرد باید از بودجه های اضافی مملکت که صرف کارهای بی اساس میشود کم کرد بکارهای اساسی پرداخت و من در زمان خود ۱۰ درصد از بودجه وزارتخانه ها را کم کردم.

نامبرده درباره دانشجویان دانشگاه اظهار داشت دانشگاه میبایست احترام خود را نگاه میداشت و نتیجه آن کارها این بود که پلیس بدانشگاه حمله کرد و اکنون هم دانشجویان نمیتوانند تکان بخورند من معتقدم باید حد متوسط کار را گرفت البته اگر کسانی باشند که بخواهند سوء استفاده کنند باید آنها را کوبید.

نظریه:

من حاضرم با مخالفین خود بنشینم و مشکلات را حل کنم ولی افراد جبهه ملی چنین کاری را نمیکند. مقارن ساعت ۲ جلسه ختم و دانشجویان منزل دکتر امینی را ترک کردند. ب
گیرندگان: اداره کل سوم (۳۲۲)

۱- قضایای ۳۰ تیر:
پس از مخالفت شاه با درخواست دکتر مصدق مبنی بر تصدی پست وزارت جنگ، وی در تاریخ ۲۵/۴/۳۱ از پست نخست وزیری استعفا کرده و با روی کار آمدن احمد قوام، مردم به رهبری آیت الله کاشانی با این امر به مخالفت پرداختند و از روز ۲۸ تیرماه تظاهرات خیابانی و بسته شدن بازار و دکان و اعتصاب در ادارات و کارخانه ها مملکت را فلج کرد و قوام برای مقابله با این بحران درصدد انحلال مجلس و بازداشت مخالفان و در راس آنها آیت الله کاشانی برآمد ولی شاه که خود را باخته بود، درصدد فرمان انحلال مجلس تردید کرد و سرانجام قیام عمومی در روز ۳۰/۴/۳۱ منجر به رویارویی مردم با نیروهای نظامی و انتظامی گردید و پس از به شهادت رسیدن عده‌ای از مبارزان شاه دستور عزل قوام را صادر نمود و دکتر مصدق با اخذ پست وزارت جنگ، مجدداً عهده دار نخست وزیری گردید.
کتاب تاریخ معاصر سیاسی - جلد ۱ سید جلال الدین مدنی

شماره ۷۲۵۵۷۳/الف

تاریخ: ۴۳/۱۲/۱

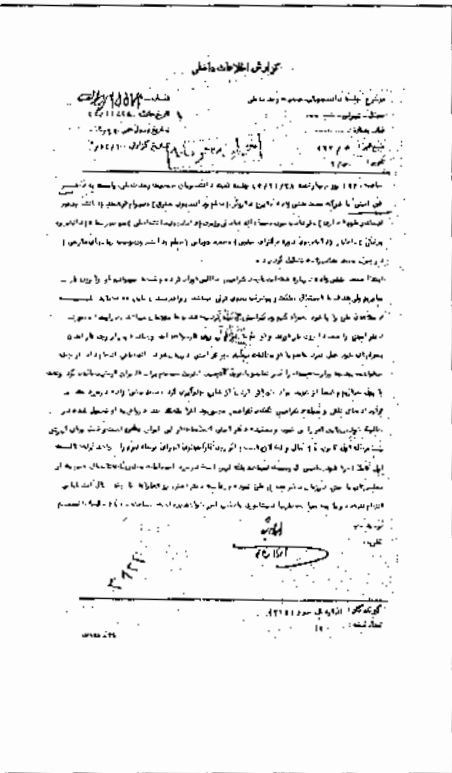
* گزارشات ساواک در مورد
جلسات کمیته دانشجویان
بشرح ذیل است:
شماره: ۴۲۰۹۳/۴۲۰۹۳ تاریخ:
۴۳/۱۱/۲۹

موضوع: جمعیت وحدت
ملی

برابر تحقیقات معموله و
اطلاعات واصله باین
ساواک گردانندگان این
جمعیت آقای دکتر علی
امینی و مسئولین کمیته های
قرعی میباشد که مسئولین
چهار کمیته دانشجوی آن
طی شماره ۲۳۵۶۱/۲۰/الف
- ۴۳/۱۱/۴ به آن اداره
اعلام گردیده است و بودجه
مالی این جمعیت را نیز فعلا
دکتر علی امینی شخصا
مپردازد و جلسات اعضاء
کمیته های قرعی در منزل
آقای دکتر امینی و مسئولین
کمیته ها تشکیل و تا بحال از
وابستگی آنها به سایر
احزاب و دستجات سیاسی
اطلاعی باین ساواک واصل
نگردیده است و بطور کلی
هدف منظور از بحثها انتقاد
از امور جاری کشور و
بصورت ظاهر بهبود وضع و
نظریات اصلاحی میباشد.
مشخصات شرکت کنندگان
در جلسات نیز متعاقباً ارسال
خواهد شد.

* شماره: ۲۶۷۶۶/الف
تاریخ: ۴۳/۱۲/۱۵
موضوع: جلسه دانشجویان
جمعیت وحدت ملی

موضوع: جلسه دانشجویان جمعیت وحدت ملی
ساعت ۱۹/۳۰ روز چهارشنبه ۲۸/۱۱/۴۳ جلسه کمیته دانشجویان
جمعیت وحدت ملی وابسته به دکتر علی امینی * با شرکت محمد
منشی زاده، ایرج داروگر (معلم و دانشجوی حقوق) بهرام
فرهمند (دانشجوی فوق لیسانس علوم اداری)، فرهاد بصیری، سیف

اله صادقی وزیری
(دانشجوی دانشگاه
ملی) منوچهر سماک
(دانشجوی پزشکی)
افشار (دانشجوی دوره
دکترای حقوق)، حمید
چروپانی (معلم و
دانشجوی موسسه
زبانهای خارجی) در
منزل محمد منشی زاده
تشکیل گردید.

ابتدا محمد منشی زاده
درباره علت انتخاب دکتر
علی امینی مطالبی ایراد
کرده و گفت ما نمیتوانیم
او را روی کار بیاوریم ولی

هدف ما استقلال مملکت و پیشرفت بسوی ترقی میباشد و برای
رسیدن باین هدف باید کلیه دسته های ملی را با خود همراه کنیم و
دکتر علی امینی و سیله نزدیک شدن ما به حرفمان میباشد. در آینده
مجبورند دکتر امینی را مجدداً روی کار آورند و او هم با شرایطی روی
کار خواهد آمد و چنانچه پس از روی کار آمدن بحرفهای خود عمل
نکرده ما هم با او مخالفت میکنیم. دکتر امینی در زمان خود اقداماتی
انجام داد از جمله میخواست بودجه وزارت جنگ را کسر نماید

و با خرید اتومبیل‌های آخرین سیستم برای افسران ارتش مخالفت کرد و گفت ما پول نداریم و ضمناً از خرید مواد خوراکی ارتش از خارج جلوگیری کرد. محمد منشی زاده در مورد عقد قراردادهای نفتی و سیله دکتر امینی گفت دکتر امینی مجبور بود آنرا منعقد کند در واقع به او تحمیل شده در حالیکه خودش باین امر راضی نبود و بعقیده دکتر امینی اصلاحات ارضی ایران ناقص است و فقط برای اجرای مرحله اول قانون ۱۵ سال وقت لازم است و اگر روی کار آمد جلوی اجرای مرحله دوم را خواهد گرفت تا قسمت اول کامل اجرا شود. امینی کمونیست نمیباشد بلکه غربی است در مورد انتخابات مجلس گفت تا بحال هیچ یک از مجلسهای ما حتی در زمان دکتر مصدق ملی نبوده و چنانچه دکتر امینی روی کار آمد تا چند سال انتخاباتی انجام نداده و با یک سیاست تقریباً دیکتاتوری باصلاح امور خواهد پرداخت. ساعت ۲۲ جلسه ختم گردید. ب

گیرندگان: اداره کل سوم (۳۲۲)

ادامه از پاورقی ص قیل:
ساعت ۱۹۳۰ روز چهارشنبه
۴۳/۱۲/۱۲ جلسه کمیته
دانشجویی جمعیت وحدت
ملی طرفدار دکتر علی امینی
با شرکت عباس خلیلی، ایرج
داروگر، حمید چوپانی، محمد
منشی زاده، وطن دوست،
منوچهر سماک، بهرام
فرهمنند، و افشار در منزل
محمد منشی زاده تشکیل
گردید. ابتدا پیرامون سیاست
امریکا در ویستنام مطالبی
ایراد گردید و سپس محمد
منشی زاده اظهار داشت در
ایران هر کس بخواهد قدمی
بشمار ملت بردارد به او لکه‌ای
میچسباند باید مردم را
روشن کرد. و برای اصلاحات
باید کسی روی کار بیاید که
مردم تا اندازه‌ای باو اعتماد
داشته باشند اما وقتی که ملت
از این شخص پشتیبانی کرد
این شخص میتواند دست
باصلاحات بزند و از فشار
طبقه حاکمه جلوگیری نماید
هدف ما با هدف جبهه ملی
یکی است ولی راه ما با آنها
فرق دارد ما پشتیبان دکتر
مصدق هستیم ولی این
شخص بدو علت نمیتواند
روی کار بیاید یکی اینسکه
طبقه حاکمه با او مخالف
است و دیگر اینسکه پیر
میباشد و نمیتواند کار کند.
شخص دومی که مورد نظر ما
میباشد دکتر علی امینی رضی الله عنه

لدامه از پاورقی ص نبل: است که برای او امکان روی کار آمدن وجود دارد و آقای دکتر امینی در طبقات زیادی از مملکت محبوبیت دارد و در آینده شاید بعلت بدی وضع مجبور باشند او را روی کار آورند. ب. گیرندگان: اداره کل سوم (۳۲۲) * شماره: ۲۷۱۵۳/الف تاریخ: ۴۳/۱۲/۲۲ موضوع: جلسه دانشجویان وابسته به جمعیت وحدت ملی طرفدار دکتر امینی ساعت ۴ روز چهارشنبه ۴۳/۱۲/۱۹ جلسه کمیته

دانشجویی جمعیت وحدت ملی طرفدار دکتر علی امینی با شرکت محمد منشی زاده، ایرج داروگر، وطن دوست (دانشجوی حقوق)، منوچهر سماک، (دانشجوی پزشکی) مهدی کوثری، بهرام نرهمند، نمازی (دانشجوی فرق لیانس علوم اداری) در منزل محمد منشی زاده تشکیل گردید. ابتدا پیرامون اوضاع و احوال جنوبی و اقدامات دولت آمریکا در این کشور بحث شد و ایرج داروگر گفت شنیده‌ام شاهنشاه پس از مراجعت از انگلستان یکی از سه نفر آقایان دکتر علی امینی عطاءالله خسروانی و حسین قدس نخعی را به نخست وزیری منصوب خواهند کرد. سپس محمد منشی زاده اظهار داشت فعلاً صلاح نیست دکتر امینی روی کار بیاید و مسلماً اگر هم بخواهد روی کار بیاید شرایطی را پیشنهاد خواهد کرد و چنانچه دولت ملی باشد خواهد توانست از حربه آمریکا بر علیه خودش استفاده نماید همانگونه که ناصر در مصر این عمل را انجام داد یعنی از آمریکا کمک گرفت و بعد

بر علیه او بکار برد. در ایران نیز باید سیاستی بکار برده شود که همیشه منافع آمریکا و انگلیس را مقابل یکدیگر قرار داده باشد زیرا اگر ایندو با هم کنار آیند بضرر ایران است. ایران خودبخود بسوی کمونیست پیش می‌رود و خروشچف گفته است ایران از خودمان است و خودبخود بسوی ما می‌آید. بنابراین اگر در ایران اقدامات اصلاحی بشود کمونیست را بعقب می‌راند. ساعت ۲۱ جلسه ختم گردید. ب. گیرندگان: اداره کل سوم (۳۲۲)

شماره: ۱۶۲۵۶۱۶/۲۰ الف

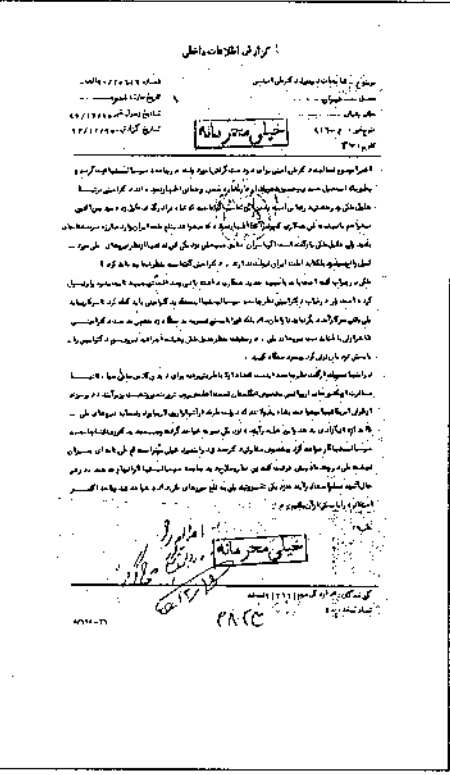
تاریخ: ۱۵/۱۲/۴۳

موضوع: شایعات در مورد دکتر علی امینی

« ساواک به دنبال اظهارات امینی در زمینه فریب شاه از خود حساسیت نشان می‌دهد: اطلاعات تکمیلی مورد نیاز: ۱- دکتر امینی در کدامیک از ملاقاتهای خود اظهار نموده که «شاه در گذشته مرا گول زده و من اکنون میخواهم با نهضت ملی همکاری کنم» این مطلب را بچه کسی گفته و آیا در آنموقع شخص یا اشخاص دیگری حضور داشته‌اند یا خیر؟ ۲- جبهه جدید ملی مورد نظر خلیل ملکی از چه تاریخی تشکیل گردیده و موسین و گردانندگان آن چه کسانی میباشند؟ ۳- هیئت اجراییه جامعه سوسیالیستها در حال حاضر مرکب از چه کسانی است؟ ۴- آیا در ساواک استان مرکزی در مورد ارسال نامه از طرف دکتر محمد مصدق به رهبران نهضت ملی دایر بر پیروی آنها از نظرات جامعه سوسیالیستها اطلاعی موجود است یا خیر؟ در صورتیکه چنین نامه‌ای ارسال گردیده: در چه تاریخ و بوسیله چه کسانی فرستاده شده: و متن آن چه بوده است؟ ۵- آیا بطور کلی نزدیکی دکتر علی امینی به جامعه سوسیالیستها و سایر جناحهای جبهه‌های و قبول همکاری این دستجات بالاتر

اخیرا موضوع فعالیت دکتر علی امینی برای در دست گرفتن امور دولت در جامعه سوسیالیستها قوت گرفته و بطوریکه اسمعیل حمیدی و حسین تجویددار در مغازه حسن رحمانی اظهار نموده‌اند دکتر امینی مرتبا با خلیل ملکی و درخشش در تماس است و ضمن این تماسها

گفته است که شاه مرا در گذشته گول زده بود و من اکنون میخواهم با نهضت ملی همکاری کنم» و صراحتا اظهار نموده که میخواهد بنفع ملت ایران وارد مبارزه سرسختانه‌ای بشود ولی خلیل ملکی به او گفته است اگر با سران سابق جبهه ملی نزدیکی کنی نه تنها از نظر نیروهای ملی مورد قبول واقع نمیشود بلکه ابداً ملت ایران قبولت ندارند. دکتر امینی گفته است بنظر شما چه باید کرد؟

ملکی در جواب گفته است باید با جبهه جدید همکاری داشته باشی و صداقت تو بجبهه ثابت بشود و او قبول کرده است ولی در غیاب دکتر امینی نظر جامعه سوسیالیستها اینست که بدکتر امینی باید کمک کرد تا سرکار بیاید ولی وقتی سرکار آمد دیگر نباید به او امان داد بلکه فوراً بایستی ضربه بدستگاه زد منتهی بدست دکتر امینی ظاهراً ولی باطناً بدست نیروهای ملی. در حقیقت بنظر خلیل ملکی و هیئت اجراییه نیروی سوم دکتر امینی را بایستی نردبان ترقی کرد و به سر

دستگاه کوبید.

در اینجا تحولدار گفت نظر جامعه اینست که شاه اولاً باطریش رفته برای دیدن کلاس سازان سیا. ثانیاً مسافرت او به کشورهای اروپائی بخصوص انگلستان قسمت اعظمش روی ترور منصور و نخست وزیر آینده دور میزند از طرفی امریکاییها میخواهند بشاه بقبولانند که دولت طرفدار آنها را روی کار بیاورد و ضمناً به نیروهای ملی تا اندازه‌ای آزادی بدهد و این عمل در آینده نزدیکی صورت خواهد گرفت و جبهه جدیدی که روی نقشه جامعه سوسیالیستها کار خواهد کرد و بخصوص سفارش دکتر مصدق در اینمورد خیلی موثر است که طی نامه‌ای بسران نهضت ملی در چند ماه پیش نوشت که بدون نظر و صلاح دید جامعه سوسیالیستها کار انجام ندهند. در هر حال آنچه مسلم است در آینده نزدیکی تغییر و تبدیل به نفع نیروهای ملی داده خواهد شد و ما حداکثر استفاده را بایستی از آن بکنیم./د

ادامه از پاورقی ص قبل:

مشارالیه مورد تایید آن ساواک میباشد یا خیر؟ و چه قرائنی در این زمینه موجود است؟ ۶-اطلاع رسیده حاکمی است که در بین وابستگان به جبهه ملی و نهضت آزادی گفته شده که دکتر امینی در صدد تشکیل حزبی به نام (سوسیالیست) میباشد و ممکن است عوامل دو سازمان مذکور نیز در این حزب وارد و فعالیت نمایند. آیا در این زمینه نیز اطلاعاتی به آن ساواک واصل گردیده است یا خیر؟ هرگونه اطلاعی که در این مورد موجود است اعلام فرمایند.

گیرندگان: اداره کل سوم

(۳۱۲)

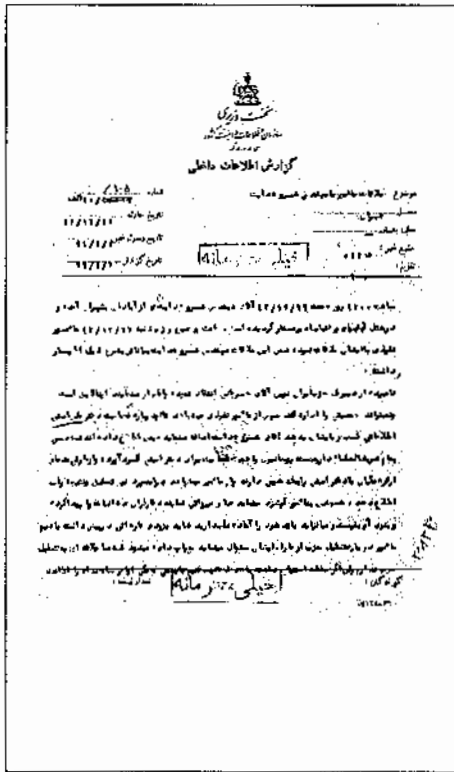
شماره: ۲۰/۱۰۵ الف

تاریخ: ۴۳/۱۲/۲۲

موضوع: ملاقات مامور با مهندس خسرو هدایت

ساعت ۱۷ روز جمعه ۴۳/۱۲/۲۲ آقای مهندس خسرو هدایت^۱ از آبادان به تهران آمده و در هتل آبناسادور مستقر گردیده است. ساعت ۸ صبح روز یکشنبه ۴۳/۱۲/۲۲ مامور نفوذی با ایشان ملاقات نموده ضمن این ملاقات مهندس خسرو هدایت بیاناتی به شرح ذیل اظهار داشته.

نامبرده از دبیر کل حزب ایران نوین آقای خسروانی انتقاد نموده و اظهار مینماید او نالایق است و نمیتواند جمعیتی را اداره کند سپس از مامور نفوذی میخواهد تا او درباره فعالیت دکتر علی امینی اطلاعاتی کسب و بایشان بدهد آقای خسرو هدایت اضافه مینماید. بمن اطلاع داده‌اند شخصی بنام شریف العلماء دارو دسته روحانیون را جهت

۱- خسرو هدایت: خسرو هدایت، فرزند غلامرضا مخبرالدوله هدایت، در سال ۱۲۸۳ ش در تهران به دنیا آمد. او از چهره های انگلیفیل سرشناس سالهای پس از شهریور ۱۳۲۰ بود که به روابط ویژه با اشرف پهلوی شهرت داشت. وی در مجلس پانزدهم نماینده تهران شد و در دولت حسین علاه (۱۳۳۴) به معاونت نخست وزیر رسید و در دولت‌های اقبال و شریف امامی (۱۳۳۶-۱۳۳۹) معاون پارلمانی، قائم مقام نخست وزیر در سازمان برنامه و وزیر مشاور بود. هدایت از اسفند ۱۳۳۹ تا اسفند ۱۳۴۳ سفیر ایران در بلژیک بود. از آذر ۱۳۴۹ تا آذر ۱۳۵۰ سفیر در واتیکان و سپس سفیر ایران در دفتر سازمان ملل در ژنو شد. او در همین سمت در مهر ۱۳۵۲ درگذشت.

همسر هدایت به نام اختر، دختر صارم الدوله بود و بدین ترتیب او باجناب حسن اکبر (ساتور) می‌شد.

رک: ظهور و سقوط سلطنت پهلوی، ج ۲ ص ۴۰۰

فعالیت برای دکتر امینی گرد آورده و از طرفی عده‌ای از فرهنگیان با دکتر امینی رابطه خوبی دارند و از مامور میخواهد در اینمورد نیز تحقیق و نتیجه را اطلاع دهد. همچنین مامور گوشزد مینماید عباس میرزایی نماینده کارگران دخانیات را پیدا کرده و بسزد او بفرستد و میافزاید باید خود را آماده نگهدارید شاید بزودی کارهایی در پیش داشته باشیم مامور درباره تشکیل حزب از طرف ایشان سوال مینماید جواب داده میشود شخصا علاقه‌ای به تشکیل حزب ندارم ولی

اگر ما...

همگی اوامر شاه را اطاعت و اجرا کنیم ضمناً ساعت ۱/۳۰ صبح روز ۴۳/۱۲/۲۵ گویا آقایان علی ثابت قدم... قزلباش در هتل آبتاسادور با مهندس خسرو هدایت ملاقات نموده‌اند.

نظریه منبع: مهندس خسرو هدایت فعلاً می‌خواهد اطلاعاتی از تمام دستجات سیاسی بدست آورد و از فروردین ماه امکان دارد فعالیت‌های ایشان علنی شود.

نظریه رهبر عملیات: بمامور دستور داده شد در اینمورد تحقیقات بیشتری نموده و نتیجه را گزارش نماید.

گزارش اطلاعات داخلی	
شماره	۱۱۴
تاریخ تهیه	
تاریخ وصول	
تاریخ گزارش	۱۳۰۱
موضوع	آقایان...
<p>آقایان... در هتل آبتاسادور با مهندس خسرو هدایت ملاقات نموده‌اند. مهندس خسرو هدایت فعلاً می‌خواهد اطلاعاتی از تمام دستجات سیاسی بدست آورد و از فروردین ماه امکان دارد فعالیت‌های ایشان علنی شود.</p>	
<p>حالی...</p>	
<p>گزارش: ... شماره: ...</p>	

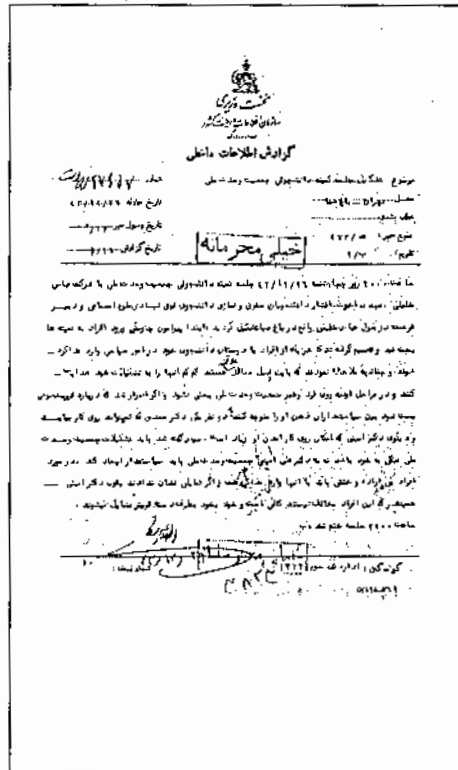
شماره : ۲۷۴۵۷ / الف

تاریخ: ۴۳/۱۲/۲۹

موضوع: تشکیل جلسه کمیته دانشجویی جمعیت وحدت ملی

ساعت ۲ روز چهارشنبه ۴۳/۱۲/۲۶ جلسه کمیته دانشجویی جمعیت وحدت ملی با شرکت عباس خلیلی ، مهدی اخوت، افشار دانشجویان حقوق و نمازی دانشجوی فوق لیسانس علوم اجتماعی و دبیر فرهنگ در منزل عباس خلیلی واقع در باغ صبا تشکیل گردید. ابتدا پیرامون

چگونگی ورود افراد به کمیته ها بحث شد و تصمیم گرفته شد که هر یک از افراد با دوستان دانشجوی خود در امور سیاسی وارد مذاکره شوند و چنانچه ملاحظه نمودند که باین قبیل مسایل علاقمند هستند کم کم آنها را به تشکیلات خود هدایت کنند و در مراحل اولیه روی فرد رهبر جمعیت وحدت ملی بحثی نشود و اگر اصرار شد که درباره فرد بخصوص بحث شود بین

سیاستمداران ذهن او را متوجه کنند. به دو نفر یکی دکتر مصدق که نمیتواند روی کار بیاید و دیگری دکتر امینی که امکان روی کار آمدن او زیاد است. سپس گفته شد باید تشکیلات جمعیت وحدت ملی متکی به خود باشد نه به دکتر علی امینی جمعیت وحدت ملی باید سیاستمدار ایجاد کند. در مورد افراد بی اراده و خشنی باید با آنها وارد مذاکره شد و اگر تمایلی نشان ندادند بقول دکتر امینی همینقدر که این افراد مخالف نیستند کافی است و خود به خود بطرف دسته قویتر متمایل میشوند. ساعت ۲۱ جلسه ختم شد. ب

شماره: ۳۲۵/۶۵۴۶

تاریخ: ۴۴/۱/۱۴

موضوع: سازمان مشاور مطبوعاتی

طبق اطلاع چندی قبل پور شریعتی ضمن صحبت با دکتر علی امینی اظهار داشته اخیراً تشکیلاتی بنام سازمان مشاور مطبوعاتی تشکیل گردیده که من (پور شریعتی) و مشکین در آن عضویت داریم و میبایست با شما مذاکره نماییم. دکتر علی امینی وعده ملاقات را در

تاریخ ۴۳/۱۲/۱ در منزل

خود داده است -

خواهشمند است دستور

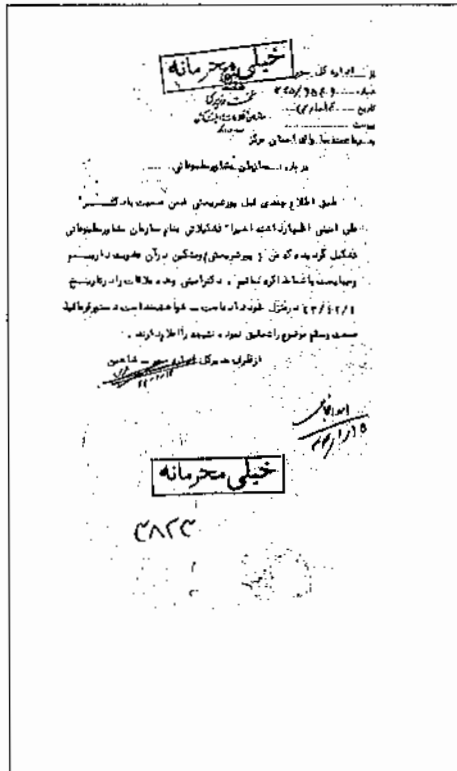
فرماید صحت و سقم

موضوع را تحقیق نموده

نتیجه را اعلام دارند.

از طرف مدیر کل اداره

سوم - شاهین

شماره: ۱۲۹۵/الف

تاریخ گزارش: ۴۴/۱/۱۸

موضوع: فعالیت محمدعلی اسلامی

محمد علی اسلامی بنکدار در بازار حضرتی اول بازار نجارها بمأمور اظهار داشت ما قدر دکتر امینی را ندانستیم و به این سرنوشت شوم دچار شدیم نامبرده اضافه نمود اینروزها جبهه ملی هم پشیمان شده اند که چرا با حکومت دکتر امینی مخالفت میکردند چون اگر دکتر

امینی تا به حال نخست وزیر بود کارها را یکسره میکرد و خیالمان را راحت میشد دکتر امینی با تقویت ارتش که مسلسل را روی سینه برادران هم دین و هم کیش خود بگذارد مخالف بود او نمیگذاشت در پناه سرنیزه با دین و علما به جنگ پردازند. انشاء الله بزودی مقدمات نخست وزیری امینی فراهم خواهد شد. و او است که خواهد توانست دست

جمهوری اسلامی ایران
وزارت اطلاعات

گزارش اطلاعات داخلی

تاریخ: ۱۳۰۲/۱/۱۸ تاریخ نگارش: ۱۳۰۲/۱/۱۸ تاریخ تصویب: ۱۳۰۲/۱/۱۸ تاریخ ارسال: ۱۳۰۲/۱/۱۸	موضوع: فعالیت محمدعلی اسلامی محل: تهران منبع خبر: ۱۰۰ تهیه: ۱۰۰
--	--

دکتر علی اسلامی بنکدار در بازار حضرتی اول بازار نجارها بمأمور اظهار داشت ما قدر دکتر امینی را ندانستیم و به این سرنوشت شوم دچار شدیم نامبرده اضافه نمود اینروزها جبهه ملی هم پشیمان شده اند که چرا با حکومت دکتر امینی مخالفت میکردند چون اگر دکتر امینی تا به حال نخست وزیر بود کارها را یکسره میکرد و خیالمان را راحت میشد دکتر امینی با تقویت ارتش که مسلسل را روی سینه برادران هم دین و هم کیش خود بگذارد مخالف بود او نمیگذاشت در پناه سرنیزه با دین و علما به جنگ پردازند. انشاء الله بزودی مقدمات نخست وزیری امینی فراهم خواهد شد. و او است که خواهد توانست دست

۳۸۳

گزارش اطلاعات داخلی

زدان و غارتگران را از این مملکت کوتاه کند.

موضوع: فعالیت‌های دکتر علی امینی*

تاریخ: ۴۴/۱/۲۶

۱- توران تاج عضدی:
وی فرزند حسن (وئسوق الدوله) و در سال ۱۲۸۴ شمسی در تهران متولد شده و شغل وی خانه داری نیز بوده است. برابری گزارش‌های ساواک وی همسر وزیر امور خارجه و از طرفداران دکتر علی امینی (نخست وزیر) بوده و منزل شخصی وی در شمیران محل رفت و آمد افراد خارجی، مقامات دولتی و طرفداران امینی و کانون بحث و بررسی مایل جاری دولت نیز بوده است.

پرونده انفرادی ساواک
تاریخ: ۴۴/۱/۲۶
موضوع: فعالیت‌های دکتر علی امینی

در ساعت ۹/۱۸ روز ۴۴/۱/۱۸ دکتر علی امینی ضمن گفتگوی خصوصی با شخصی بنام اصلانی عضو یکی از سفارتخانه های خارجی در تهران اظهار میداشت کارت دعوتی از طرف آقای رایب من رسیده است پساده داشت بفرمایید که من این دعوت را قسیرول میکنم و کتبا نیز برایشان خواهم نوشت. اصلانی در پاسخ اظهار داشت لازم نیست کتبا چیزی بنویسید شخصا جریان را اطلاع خواهیم داد.

گزارش اطلاعات داخل

موضوع: فعالیت‌های دکتر علی امینی
محل: تهران
تاریخ: ۴۴/۱/۲۶
تاریخ وصول: ۴۴/۱/۲۶
تاریخ گزارش: ۴۴/۱/۲۶

خوبی محرمانه

در زمانه ۱۳۳۴ تا ۱۳۳۵ (۱۳۳۴/۱/۲۶) در تهران است. این شخص عضو یکی از سفارتخانه های خارجی در تهران است. این شخص در جریان گفتگو با آقای رایب من اظهار میداشت که این دعوتی از طرف آقای رایب من رسیده است و من این دعوت را قسیرول میکنم و کتبا نیز برایشان خواهم نوشت.

۳۳۲/۳۳۱۰
۲۹/۱/۴۴

خوبی محرمانه

گروه کار: ریاست ساواک استان مرکزی، منطقه ۱، اداره استخبارات، تهران، ایران. این گزارش در روز ۲۶/۱/۴۴ در دسترس قرار گرفته است.

۱۰۰

شماره: ۱۹۵۷ / الف

تاریخ گزارش: ۴۴/۱/۲۹

موضوع: دکتر امینی

برابر اطلاع در مذاکراتیکه بعد از ظهر روز ۴۴/۱/۲۵ بین آقایان مسعودی و ودودی انجام گرفته مسعودی اظهار مینماید یک چیزهایی شنیدم شایع است که میگویند آقا را احضار کردند ودودی میگوید این شایعات زیاد است. ما برعکس شنیده‌ایم که آقا را احضار کردند که

رئیس‌الوزراء بشود مسعودی اظهار مینماید نه اصلا یک چیز دیگر میگویند. میگویند تاکید شده آقا همین روزها از تهران خارج میشود. س

 وزارت اطلاعات
 گزارش اطلاعات داخلی

شماره: ۱۹۵۷/الف	موضوع: دکتر امینی
تاریخ: ۴۴/۱/۲۹	محل: تهران
تاریخ وصول: ۴۴/۱/۲۹	محل: تهران
تاریخ کپی: ۴۴/۱/۲۹	محل: تهران

جدولی منجر مانده
 ۳۰۴۴

ملاحظه شد که در تاریخ ۴۴/۱/۲۵ ساعت ۱۰ صبح در محل کار آقایان مسعودی و ودودی اظهارات فوق
 الذکر صورت پذیرفت. بر مبنای گفته‌های ایشان مشخص شد که آقایان مسعودی و ودودی
 ملاحظه این نامه‌ها را در تاریخ ۴۴/۱/۲۵ ساعت ۱۰ صبح در محل کار خود دریافت کرده‌اند. ملاحظه
 شد که آقایان مسعودی و ودودی در تاریخ ۴۴/۱/۲۵ ساعت ۱۰ صبح در محل کار خود اظهارات فوق
 الذکر را داشته‌اند.

گزارش: [نام نامشخص]
 تاریخ: ۴۴/۱/۲۹

مهر و امضاء: [نام نامشخص]
 [مهر]

کپی: [نام نامشخص]

شماره: ۲۶۵۵/۲۰الف

تاریخ گزارش: ۴۴/۲/۱۳

شماره: ۳۱۲/۴۳۱۷

تاریخ گزارش: ۴۴/۱/۳۰

موضوع: جبهه ملی و دکتر علی امینی

دوستان دکتر علی امینی

نخست وزیر پیشین ایران

بعد از مرگ نودالدین الموتی

و اجتماع فوق العاده‌ای که در

مراسم تشییع جنازه و مجلس

ختم آن مرحوم بوجود آمد

فعالیت خود را برای بدست

گرفتن مجدد حکومت آغاز

کرده‌اند و کسانی که دارای

تعمیلات چپی و سوابق

فعالیت در جبهه ملی هستند

و باطنا با دخالت مقام

سلطنت در امور کشور

موافقت ندارند در همه جا

بشفع دکتر امینی تظاهر و

فعالیت میکنند.

شماره: ۲۱۰۹/۲۰الف

تاریخ گزارش: ۴۴/۲/۲

موضوع: شب چهلم دکتر

الموتی

منبع که افتخاری با این

ساواک همکاری دارد روز

۴۴/۲/۱ بملاقات دکتر

علی امینی می‌رود. دکتر

امینی از خدمات وزیر اسبق

(دکتر الموتی) که در گذشته

باین مملکت انجام داده

ستایش نموده و سپس اظهار

میدارد ما بهترین دوستان

خود را از دست داده‌ایم. روز

۴۴/۲/۲ که مصادف با شب

چهلم آن مرحوم می‌باشد من

بتمام دوستان و آشنایان

موضوع: اظهارات دکتر معین الدین مرجائی و حزب مردم ایران

دکتر معین الدین مرجائی ضمن مذاکرات خصوصی اظهار نموده است اخیرا دکتر علی امینی اظهار علاقه نموده است که ما افراد ذیصلاحیتی را از ادارات مختلف به او معرفی کنیم و البته ضرورت ندارد که این افراد عضو جبهه ملی باشند بلکه باید سعی شود که اولاً از افراد رده

بالای ادارات بوده و ثانیاً افرادی مومن و صادق و سالم باشند.

دکتر مرجائی ادامه داد که قرار است ملاقاتی با دکتر علی امینی صورت گیرد و

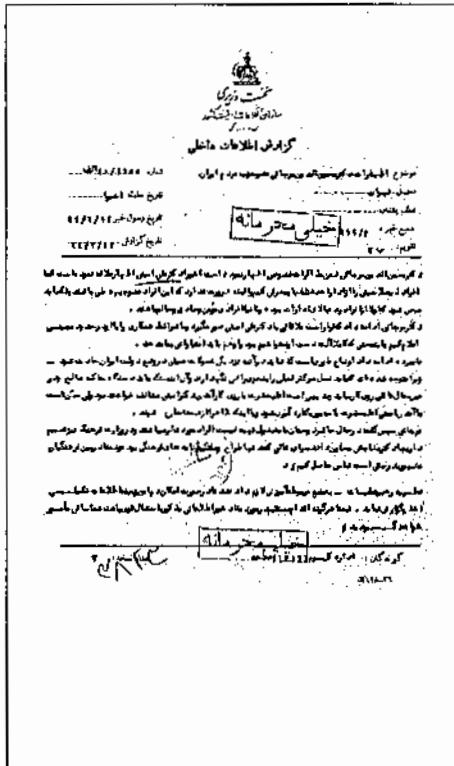
ما شرایط همکاری را با او در حدود معینی اعلام کنیم باینمعنی که کاملاً

آلت دست او نخواهیم بود و او هم باید امتیازاتی بماندهد.

نامبرده ادامه داد اوضاع طوری است که شاید در آتیه نزدیکی تحولات عمیق در وضع دولت

ایران حادث شود زیرا متوجه شده‌اند که باید نسل سرکش فعلی را بنحوی راضی نگهدارند و آن اینستکه باید دستگاه حاکمه صالح و در عین حال عاقلی روی کار بیاید و بدیهی است اعلیحضرت با روی کار آمدن دکتر امینی مخالف خواهند بود ولی ممکن است با آمدن امینی اعلیحضرت یا مجبور به کناره گیری شود و یا اینکه ظاهراً از صحنه خارج شوند.

مرجائی سپس گفت در حال حاضر دوستان ما مشغول تهیه لیست افراد

مود نظر میباشد و در وزارت فرهنگ نیز تصمیم داریم با دکتر مشایخی معاون دانشسرای عالی که مدتها طراح و مبتکر برنامه های فرهنگی بود و ضمناً در بین فرهنگیان مشهور به درستی است تماس حاصل کنیم. / د

نظریه رهبر عملیات - به منبع مربوطه آموزش لازم داده شد تا در صورت امکان در این زمینه اطلاعات تکمیلی اخذ و گزارش نماید. ضمناً هرگونه اقدام مستقیم در مورد مفاد خبر اطلاعاتی مذکور با احتمال قوی باعث شناسایی مامور خواهد گردید. /

ادامه از پاورتی ص قبل:
توصیه کرده ام برای بزرگ داشت روح پرفتوح آن مرحوم در سر مزار آن مرحوم حاضر شوند و شما نیز در این سوگواری شرکت نمایید

نظریه: بمامور دستور داده شد در مجلس سوگواری مزبور شرکت نموده و اسامی آنها بیکه در این سوگواری شرکت خواهند نمود یادداشت و گزارش نماید. ک

۱- با توجه به سیاست شاه که عموماً افراد بی لیاقت و حقیر را بر مسند کار می گمارد. علی امینی سعی داشت افراد وجیه الملهای چون اسلام کاظمیه و نورالدین الموتی را جذب خود نماید.

شماره: ۳۱۲/۱۰۶۰۴

موضوع: جبهه ملی، دکتر علی امینی

تاریخ گزارش: ۴۴/۲/۱۶

* گزارش ساواک در مورد
ایسن ارتسباط بدینگونه
منعکس شده است:

تاریخ گزارش: ۴۴/۱/۹
موضوع: دکتر علی امینی و
جبهه ملی

دکتر علی امینی اخیرا تماس
خود را با بعضی از سران
جبهه ملی متجمله الهییار
صالح برقرار کرده است.
منظور وی از این فعالیتها
فراهم کردن زمینه نخست
وزیری مجدد خود میباشد.

در این اواخر طرفداران جبهه ملی و دکتر علی امینی جلساتی مشترک
داشته‌اند و ضمن آن مذاکرات و گفتگوهایی بین طرفین صورت گرفته
است.*

گیرندگان ریاست ساواک استان مرکزی جهت استحضار و تحقیق و در

صورت تایید مراتب بالا
شناسایی و معرفی
شرکت کنندگان در این
جلسات و اعسلاام
چگسونگی مذاکرات و
مسایل مطروحه در
جلسات مذکور.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت اطلاعات داخلی
گزارش اطلاعات داخلی

موضوع: جبهه ملی - دکتر علی امینی محل: تهران تاریخ: ۱۶/۲/۴۴ تاریخ ارسال: ۱۶/۲/۴۴ تاریخ گزارش: ۱۶/۲/۴۴	بخش اطلاعات
--	--------------------

گزارش از طرف افراد جبهه ملی و دکتر علی امینی، متعلق به راه‌اندازی
آن مذاکرات و گفتگوهای بین طرفین صورت گرفته است.

گزارش: ۱۶/۲/۴۴

بخش اطلاعات

ریاست ساواک استان مرکزی جهت استحضار و تحقیق و در صورت لازم مراتب بالا شناسایی
و معرفی شرکت کنندگان در این جلسات و مذاکرات و مسائل مطروحه در
جلسات مذکور.

گزارش: ۱۶/۲/۴۴

از: اداره کل سوم

به: ریاست ساواک استان مرکزی

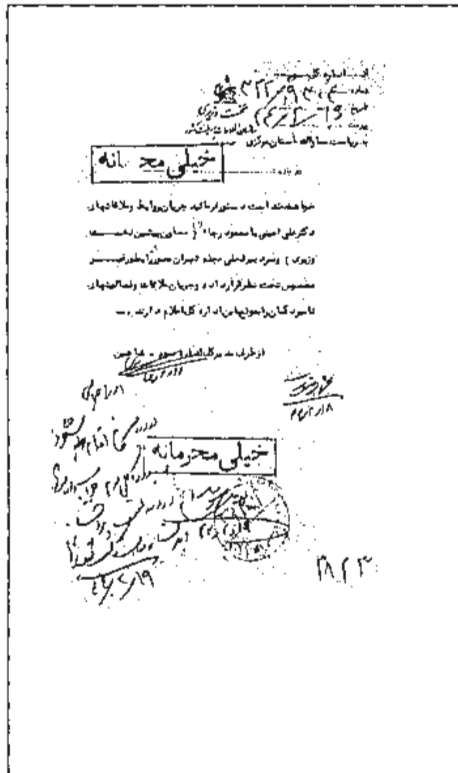
شماره: ۳۲۲/۹۳۰۴

تاریخ: ۴۴/۲/۱۶

خواهشمند است دستور فرمایید جریان روابط و ملاقاتهای دکتر علی امینی با محمود رجاء^۱ (معاون پیشین نخست وزیری) و سردبیر فعلی مجله تهران مصور^۲ را به طور غیر محسوس تحت نظر قرار داده و جریان ملاقات و فعالیتهای نامبردگان را بموقع به این اداره کل اعلام دارند.

از طرف مدیرکل اداره

سوم - شاهین

۱- محمود رجاء:

فرزند محمد جواد و در سال ۱۲۹۷ در بابل متولد شده، وی مفسر رادیو و خبرنگاری پارس، رئیس شورای عالی نویسندگان، سردبیر مجله صبا و تهران مصور، معاون نخست وزیر و بازرس نخست وزیری مدیر عامل شرکت انتشارات روشنفکر، مشاور علمی کتابخانه پهلوی و عضو حزب ایران نوین بوده و فردی وطن پرست و شاد دوست و مشروبخوار معرفی شده و با یک رقاصه یونانی نیز دوست بوده و سرانجام در سال ۱۳۵۶ در تهران فوت نموده است.

پرونده انفرادی ساواک

۲- تهران مصور:

صاحب امتیاز: احمد دهقان

سردبیر: عبدالله والا

اولین شماره: ۲۷ مرداد

۱۳۲۱ (قبلاً از آذر ماه ۱۳۰۸ تا مدتی انتشار می یافت که مدیریت آنرا «ع نعمت» به عهده داشت)

ترتیب انتشار: هفتگی

موضوع: ابتدا چپ گرا و عضو جبهه آزادی بعداً میانه رو و سپس راست گرا.

توضیح: شماره دوم این مجله (۳ شهریور ماه ۱۳۲۱) به علت چاپ کاریکاتوری از رضا شاه توقیف شد و مدت دو ماه در توقیف ماند. در ۱۳۲۱

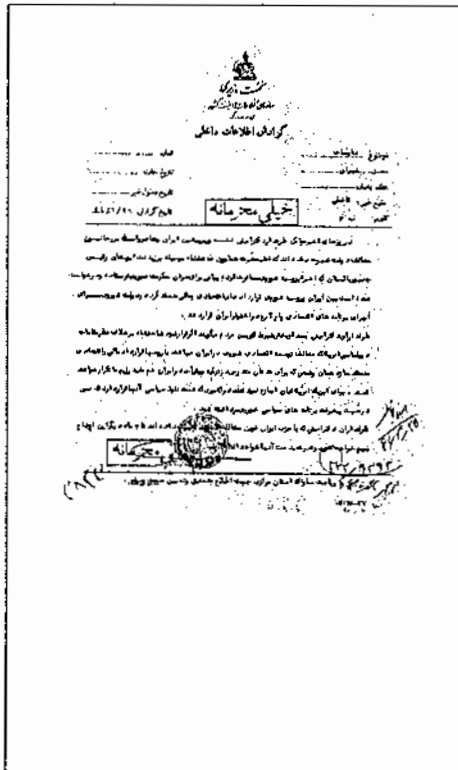
موضوع: شایعات

تاریخ گزارش: ۴۴/۲/۲۰

ادامه پاورقی از ص ۸۸ قبل:
 فروردین ۱۳۲۲ نیز به مدت دو ماه توقیف گردید. و در دی ۱۳۲۳ به جای روزنامه میهن و در شهریور ۱۳۲۴ به جای روزنامه ایران ما انتشار یافت. این مجله از حدود شهریور ۱۳۲۴ روش میانه روی اختیار کرد و سپس در جریان حکومت خود مختار آذربایجان کاملاً به سمت راست گرا و موضع ضد کمونیستی گرایش یافت. در بهمن ۱۳۲۴ چند شماره مخصوص به جای روزنامه اقدام منتشر کرد. در مرداد و شهریور ۱۳۲۵ توقیف شد و روزنامه بازپرس به جایش منتشر گردید و در آذر ۱۳۲۵ نیز بار دیگر چند شماره به جای روزنامه اقدام انتشار داد. در ابتدای کار مجله تهران مصور بیشتر مطالب آن زیر نظر عباس مسعودی مدیر روزنامه اطلاعات تهیه می شد. عبدالله والا سردبیر مجله امتیاز روزنامه بازپرس را نیز داشت.
 رک: مطبوعات ایران ص ۶۸

در روزهای اخیر عوامل طرفدار دکتر امینی نخست وزیر پیشین ایران و عناصر وابسته به روحانیون مخالف دولت شهرت داده اند که اعلیحضرت همایون شاهنشاه بوسیله پریزدنت ایوبخان رئیس جمهور پاکستان که اخیراً بروسیه شوروی مسافرت کرده پیامی برای سران

حکومت شوروی فرستاده و درخواست شده است بین ایران و روسیه شوروی قراردادهای اقتصادی و مالی منعقد گردد و دولت شوروی برای اجرای برنامه های اقتصادی وام لازم در اختیار ایران قرار دهد. طرفداران دکتر امینی بعد از پخش خبر مذکور بین مردم میگویند اگر قرار شود شاهنشاه برخلاف نظر مقامات دیپلماسی امریکا که مخالف توسعه اقتصادی

شوروی در ایران می باشد با روسها قرارداد مالی و اقتصادی منعقد سازد همان وضعی که برای عدنان مندرس در ترکیه پیش آمد در ایران هم علیه رژیم مائتکار خواهد شد. برای اینکه امریکاییان اجازه ندهند در کشوری که تحت نفوذ سیاسی آنها قرار دارد قدمی در جهت پیشرفت برنامه های سیاسی شوروی برداشته شود. طرفداران دکتر امینی که با حزب ایران نوین مخالف هستند شهرت داده اند تا ۳ ماه دیگر این اوضاع بهم خواهد خورد و قدرت بدست آنها خواهد افتاد.

شماره: ۲۰/۲۱۷۵

موضوع: اجتماع در منزل دکتر امینی

تاریخ: ۴۴/۲/۳۰

۱- هادی اشتری:

وی فرزند مهدی و در سال ۱۲۷۷ هـ ش در تهران متولد شده و دارای تحصیلات قدیمه (معادل دیپلم) و کارمند وزارت کشور، استاندار استانهای تهران، مازندران و گیلان، وزیر مشاور و معاون وزارت کشاورزی و مورد حمایت شاه و دربار منحل شده است. پرونده انفرادی ساواک

بعد از ظهر روز ۴۴/۲/۲۹ در منزل دکتر علی امینی عده‌ای در حدود ۱۰ نفر منجمله آقایان هادی اشتری^۱ و وزیر سابق حسین منشور نماینده سابق مجلس شورای ملی، علی اکبر از کارخانه روغن کشی و رامین سرمست حضور بهم رسانیدند یکی از حاضرین از دکتر امینی سوال

مینماید این چند روز عزاداری کجا بودید امینی میگوید دیدم اگر بخوام این چند روز روزه در مجالس آن شرکت کنم تمام صاحب روزه ها متوقع خواهند بود روی این اصل بکهریزک رفتم. هادی اشتری گفت شایع است که فلسفی را از منبر پایین کشیده‌اند. دکتر امینی گفت خیر گویا درب خاتمه اش رفته‌اند و بساو فحاشی کرده‌اند و دیگر اجازه نداده‌اند که منبر برود. نامبرده اضافه

مینماید در کشور پولها را بجای خود خرج میکنند و بکارهای ضروری نمی‌زنند این خانه سازیه‌ها که میشود هیچ دردی از دل مردم برنمیدارد. علت مخالفت شوهر خواهر من دکتر نفیسی با من روی همین خانه سازیه‌ها شد وقتی نخست وزیر بودم خانه‌هایی ساخته بودند بنده را دعوت کردند بنده وقتی دیدم ۶۰ درصد پولهای بحساب گذارده را بالا کشیده‌اند و این خانه‌ها به درد ایرانی‌ها نمی‌خورد برای ایرانی باید با شرایطی که در خور ایرانی هست خانه ساخت آنهم در نزدیکی شهر

میروند پول دولت در چند فرسنگی خانه سازی میکند از طرفی کسی نمیخرد و از طرفی شهرداری ژاندارمری و مدرسه و آب و برق میخواهد اینها همه برای دولت ایجاد زحمت میکند آخر خانه‌ای که نشود پول آنرا وصول کرد بچه درد میخورد خانه باید به کسانی داده شود که بتوانند در دوران خدمت پول آنرا بپردازند اول باید اقتصاد کشور را درست کرد هادی اشتری گفت تمام شهرستانها خالی میشود و جمعیت‌ها بطرف تهران روی میاورند. روزی خطر بوجود خواهد آمد. علی اکبری اظهار میدارد خانه‌های ارزان که در خیابان آرامگاه ساخته میشود روی پارتی بازی تقسیم میشود یعنی به مستحق داده نمیشود. هادی اشتری میگوید بکاردانان مملکت کاری رجوع نمیکند اگر هم برسر کار آمدند برایشان بقدری مزاحمت فراهم میکند و سر راهشان سد مینندند که تمام وقتشان بدون نتیجه تلف میشود. دکتر امینی میگوید هر ایرانی باید دو نفر مراقب داشته باشد تا خطا نکند. بنده وزیر دارایی بودم آمدم از کهریزک بگذرم دیدم از من حق عبور میخواهند پیاده شدم دیدم در یک اطاق دختری را گذاشته‌اند که از هر ماشین پولی بعنوان آسفالت دریافت میکند رفتم جلو دیدم یکی از مدیران جراید بنام صبحی یا صبوری دارد باین وسیله باج میگیرد فوری دادم او را گرفتند شاید اگر بنده برخورد نکرده بودم هنوز هم یارو دکانش این بود. هادی اشتری گفت آقای دکتر مردم همه شما را دوست دارند و خواهان سلامت شما هستند دکتر امینی گفت خدا مرا هدایت کند من فکرم را عوض کردم دیگر پیرو سیاست مسالمت آمیز هستم. ش

شماره: ۲۰/۲۱۸۵ الف

تاریخ گزارش: ۴۴/۳/۱۶

موضوع: اجتماع در منزل دکتر امینی

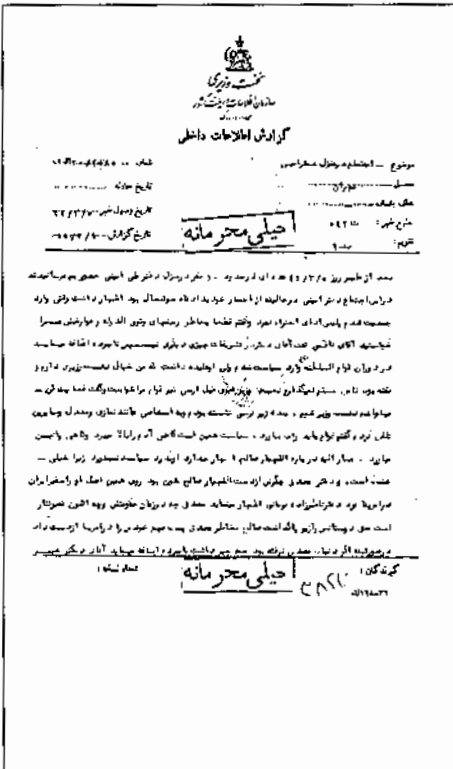
۱- احمد قوام السلطنه:

احمد قوام فرزند میرزا ابراهیم (معمد السلطنه) و در سال ۱۲۵۲ هـ ش در تهران متولد شده است. او در جوانی از خوشنویسان دربار ایران بود، اولین شغل رسمی قوام، ریاست دفتر میرزا علی خان وزیر پیشکار ولیعهد محمد علی میرزا در آذربایجان بوده و بعد از آن دبیر ریاست دفتر صدر اعظم عین الدوله شده است. وی پس از اتمام تحصیل در اروپا در سال ۱۲۸۴ با لقب منشی و رئیس دفتر اختصاصی مظفرالدین شاه (لقب قوام السلطنه) را گرفت.

احمد قوام السلطنه بظاهر از طرفداران مشروطه و قانون بود و با سران مشروطه ارتباط پنهانی داشت و فرمان مشروطه به خط او تحریر و از طرف شاه توشیح گردید. قوام وزیر جنگ در (کابینه مستوفی الممالک) و پس از سه سال با سمت وزارت به مدت چهار سال حاکم خراسان و سیستان بوده و بعد از کودتای ۱۲۹۹ به دستور سید ضیاءالدین (نخست وزیر) وی دستگیر و به مدت سه ماه زندانی شده پس از ————— سرکناری سید ضیاءالدین احمد قوام به دستور احمد شاه به نخست وزیری منصوب گردیده و

بعد از ظهر روز ۴۴/۳/۵ عده‌ای در حدود ۱۰ نفر در منزل دکتر علی امینی حضور به هم رسانیدند در این اجتماع دکتر امینی در حالیکه از احضار خود بدادگاه خوشحال بود اظهار داشت وقتی وارد جمعیت شدم پلیس ادای احترام نمود و گفتم قطعاً بخاطر زمینهای وثوق الدوله

و عوارض مرا خواستید آقای کاظمی گفت آقای دکتر جز تشریفات چیز دیگری نیست سپس نامبرده اضافه مینماید در دوران قوام السلطنه وارد سیاست شدم ولی او عقیده داشت که من خیال نخست وزیری دارم و گفته بود تا من هستم نمیگذارم نخست وزیر شوی قبل از سی ام تیر قوام مرا خواست و گفت فعالیت کن میخوامم نخست وزیر شوم. بنده زیر کرسی نشسته بودم و

به اشخاصی مانند نمازی و معدل و سایرین تلفن کردم گفتم قوام باید رای بیاورد. سیاست همین است گاهی آدم را بالا میبرد و گاهی پایین میاورد. مشارالیه درباره اللهیار صالح اظهار میدارد او بدرد سیاست نمی خورد زیرا خیلی خشک است. و دکتر مصدق جگرش از دست اللهیار خون بود روی همین اصل او را سفیر ایران در امریکا کرد دکتر ناظر زاده کرمانی اظهار مینماید مصدق چه در زمان حکومتش و چه اکنون که برکنار است حق دوستانش را زیر پا گذاشت

صالح بخاطر مصدق پست مهم خود را در امریکا از دست داد در صورتیکه اگر دنبال مصدق نرفته بود همه چیز داشت نامبرده اضافه مینماید آقای دکتر خیر جالبی عرض کنم، اخیراً جبهه ملی جلسه تشکیل داده‌اند و اللهیار صالح را برهبری خود انتخاب نمودند و نتیجه را بعرض مصدق رسانیده‌اند مصدق گفته است تا بنده زنده هستم رهبر جبهه ملی خواهم بود با این کیفیت نمیشود بمصدق اعتماد کرد.

دکتر امینی میگوید بنده خیر داشتم در این هنگام شریف العلماء اظهار فلسفی میدارد بمنزل فلسفی رفته‌اند و باو فحاشی کرده‌اند دکتر مهاجرانی میگوید عسده‌ای از بازاریان از فلسفی^۲ خواسته‌اند که در روی منبر به دولت حمله کند ولی او آدم حسابدانی است و امسروز صلاح نمیداند که منبرش با سرو صدا مواجه باشد اکنون از شهرستانها منجمله کاشان فلسفی را دعوت

کرده‌اند دستگاه مانع رفتن او نیست بلکه مردم مخرب مانع کار او هستند شریف العلماء اظهار مینماید مردم ناراضی هستند بروید در نمایشگاه روسها تماشا کنید که با چه شوق و شغفی تبلیغ میکنند دکتر امینی میگوید اگر مردم راست میگویند باید با خوب و بد کشور خود سازگار باشند نه مانند گوسفند دنبال آب و علف بروند. افراد شناخته شده عبارتند از دکتر مهاجرانی، دکتر ناظر زاده کرمانی، ودودی، اخوان کارمند سازمان برنامه، شریف العلماء بانو خسروانی. ش

ادامه از پاورقی ص قبل:
است.
قوام السلطنه در زمان نخست وزیری خود از مدافعان سیاست امریکا در ایران بود وی به قیام کننل محمد تقی خان پسیان در خراسان خاتمه داد و جنبش میرزا کوچک خان جنگلی را سرکوب کرد و در دی ماه ۱۳۰۰ مجبور به استعفا شد.
پنج ماه بعد مجدداً مامور تشکیل کابینه شد و برای سازماندهی وضع اقتصادی از دکتر میلیسو امریکایی دعوت نمود. دراین زمان معتقد بود برای مقابله با نفوذ و قدرت بزرگ روس و انگلیس، باید پای قدرت سوم هم در ایران باز شود.
رضاخان به اتهام توطئه قتل خود او را بازداشت و با وساطت و دخالت احمد شاه به شرط خروج از ایران از زندان آزاد و به اروپا رفت.
بعد از استعفاي رضا شاه (شهریور ۱۳۲۰)، قوام به کشور مراجعت کرد و بار دیگر به ارتباط گسترده با امریکا ادامه داد. وی در سال ۱۳۲۴ نخست وزیر شد یک سال بعد حزب دمکرات ایران را تشکیل و با حزب ایران و حزب توده ائتلاف نمود. و برای چندین بار در تیرماه ۱۳۳۱ مامور تشکیل کابینه شد با اخطار آیت الله

جمهوری اسلامی ایران
وزارت اطلاعات و فرهنگ
گزارش اطلاعات داخلی

شماره: (۱۱) تاریخ: ...

موضوع: ...
محل: ...
تاریخ ارسال: ...
تاریخ دریافت: ...

اختصاصی

این گزارش، تهیه شده است بر مبنای اطلاعات واصله و اخبار رسیده است. مورد اعتبار است و نباید در اختیار غیر مسئولین قرار گیرد. در امر امن حاکمیت مصلحتاً مورد احتیاط قرار گیرد. این گزارش، تهیه شده است بر مبنای اطلاعات واصله و اخبار رسیده است. مورد اعتبار است و نباید در اختیار غیر مسئولین قرار گیرد. در امر امن حاکمیت مصلحتاً مورد احتیاط قرار گیرد.

گروه: ...
تاریخ: ...
محل: ...

شماره: ۲۰/۲۲۱۵ الف

موضوع: دکتر علی امینی

تاریخ گزارش: ۴۴/۳/۲۳

ادامه از پاورقی ص ۱۱:

سید ابوالقاسم کاشانی مجبور به استعفا گردید. و این دور؛ فقط چهار روز عمر داشت. که با اعلام جهاد مرحوم آیت‌الله کاشانی، شاه مجبور می‌شود وی را برکنار کند. بعد از استعفای قوام با تصویب مجلس اموال او مصادره و ضبط گردید.

سرانجام احمد قوام السلطنه در روز ۳۱ تیر ماه ۱۳۳۴ در ۸۲ سالگی در تهران فوت نمود.

رک: زندگی سیاسی قوام السلطنه، جعفر مهدی نیا.

۲- حاج شیخ محمد تقی فلسفی:

فرزند علامه شیخ محمدرضا تتکابنی در سال ۱۳۲۷ ق در

تهران متولد شده و پس از طی مقدمات، ادبیات، سطوح، معقول و فلسفه در

تهران و قم روش نویسی را در منبر پایه گذاری کرد و تحول

عینی را در فن سخنرانی به وجود آورد. روایات پیامبر(ص) و ائمه را با منطق

علمی روز تشریح و توضیح نمود، در زمان حضرت آیت

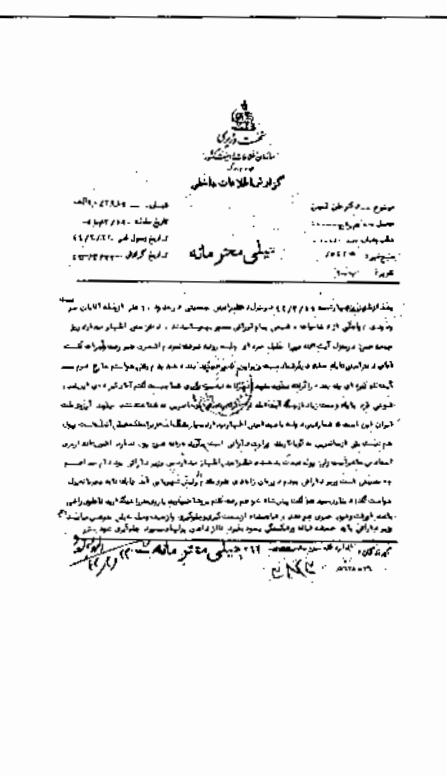
الله بروجردی دهه آخر صفر را در منزل ایشان به

سخنرانی می‌پرداخت. وی مورد توجه کلیه مراجع تقلید

گذشته و حال بود و آثار و تالیفاتی گرانقدر به رشته

تحریر درآورده است. از آن

بعد از ظهر روز چهارشنبه ۴۴/۳/۱۹ در منزل دکتر امینی جمعیتی در حدود ۱۰ نفر از جمله آقایان سرمست، ودودی و اعظمی از دخانیات، شیخی بنام لورایی حضور بهم رسانیدند*. دکتر امینی اظهار می‌دارد روز جمعه صبح در منزل آیت الله میرزا خلیل کمره‌ای جلسه روضه

شرکت نمود اشعری منبر رفت و به جرات گفت آقای دکتر امینی تا یک هفته دیگر شما نخست وزیر این کشور هستید بنده خندیدم وقتی خواستم خارج شوم آیت الله کمره‌ای یقه بنده را گرفت میگوید، بگوبدانم برنامه نخست وزیری شما چیست؟ گفتم آقای کمره‌ای این شیخ شوخی کرد با یک زحمت زیاد از چنگ آیت الله فرار کردم یکی از حاضرین که شناخته نشد

میگوید آرزوی ملت ایران این است که شما رئیس دولت باشید امینی اظهار می‌دارد بسیار مشکل است زیرا مملکت خیلی آشفته است و پول هم نیست یکی از حاضرین که گویا کارمند وزارت دارایی است میگوید خزانه هیچ پول ندارد اکنون ژاندارمری اسنادش حاضر است ولی پول نیست بدهند دکتر امینی اظهار می‌دارد من وزیر دارایی بوده‌ام میدانم چه مصیبتی است وزیر دارایی بودم در زمان زاهدی علوی مقدم رئیس شهربانی آمد با یک نامه محرمانه پول خواست گفتم

دیناری نمیدهم گفت پیش شاه خواهم رفت گفتم برو شاه نمیگوید پا روی مقررات بگذارید تا علوی راضی باشد او رفت و هیچ خبری هم نشد. شاهنشاه از سخت گیری و جلوگیری و از حیف و طلیل خیلی خوشش میاید^۲ وزیر دارایی باید همیشه قیافه ورشکستگی بخود بگیرد تا از دادن پولهای بیمورد جلوگیری شود.ش

ادامه از پاورقی ص نبل:
جمله، آیت الکرسی، آقای فلسفی در طول دوران مبارزات مردم ایران با سخنرانیهای خود به افشای چهره رژیم ستمشاهی می پرداخت و از یاران امام خمینی (ره) محسوب میشد. بعد از پیروزی انقلاب اسلامی نیز علی رغم کبر سن همچنان در سنگر تبلیغ به ادای وظیفه مشغول بود.
رک: شهید محمد صدوقی

ص ۴۸

۱- تیمسار علوی مقدم:
مهدیقلی علوی مقدم فرزند سرتیپ علیقلی علوی مقدم، در سال ۱۲۸۲ در تهران به دنیا آمد او پس از پایان تحصیلات در مدرسه علوم سیاسی تهران در ژاندارمری استخدام شد و چندی بعد به فرانسه رفت، وی در فرانسه دوره های سواره نظام و ایلخی را به پایان برد و در عین حال در رشته دامپزشکی تا اخذ درجه دکترا به تحصیل پرداخت، او در سال ۱۳۰۸ به ایران بازگشت و در مشاغل مختلف نظامی به کار پرداخت، مشاغل عمده: علوی مقدم تا سال ۱۳۳۱ به شرح زیر است:
آجودانی دبیرستان نظام، ریاست سمر رشته داری ارتش، ریاست امور دواب و

ادامه از پاورتی ص: قبل؛
ایلیخی، فرمانده گارد مرزی و گمرک، نماینده فوق العاده دولت در جنوب و فرمانده ژاندامری.
مهدیقلی علوی مقدم در ۳۰ تیر ۱۳۳۱ فرماندار نظامی تهران بود و در کشتار مردم تظاهرکننده نقش اصلی داشت. پس از صعود مجدد مصدق، او به اتفاق سرلشگر گرز، رئیس ستاد ارتش، به عنوان مسوولان درجه اول حادثه در باشگاه افسران بازداشت ولی پس از چند روز آزاد شدند. مصدق به جای علوی مقدم سرتیپ افشارپور را که خود از عوامل کشتار ۳۰ تیر بود به فرمانداری نظامی تهران گمارد.
در شهریور ۱۳۳۱ مصدق، وی را به همراه گروهی از امسرای ارتش به علت تحریک علیه دولت بازنشسته کرد. این عناصر به رهبری فضل الله زاهدی «کانون افسران بازنشسته» را به مرکز توطئه‌های خود بدل کردند. علوی مقدم از چهره‌های فعال در کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ بود و به پاس این خدمت توسط محمدرضا پهلوی به ریاست

شهربانی کل کشور گمارده شد. دوران ریاست علوی مقدم بر شهربانی قریب به هشت سال طول کشید و او در این سمت به درجه سپهبدی رسید. با آغاز نخست وزیری دکتر منوچهر اقبال، علوی مقدم رقابت شدیدی را با او آغاز کرد و در عین حال در ستیز جدی با تیمور بختیار، رئیس ساواک قرار گرفت. اسناد موجود در ساواک روابط نزدیک علوی مقدم را که یک چهره «انگلسوفیل» سرشناس محسوب میشد، با اسدالله علم نشان می‌دهد و این تنها علوی مقدم نبود که به دستور محمدرضا پهلوی از طریق شبکه عوامل خود در اطلاعات شهربانی بختیار را کنترل می‌کرد، بلکه بختیار نیز از طریق ساواک علوی مقدم را زیر نظر داشت. توسعه نفوذ علوی مقدم، که در دوران طولانی ریاست او بر شهربانی به دست آمده بود، سبب شد که محمدرضا پهلوی در شهریور ۱۳۳۹ او را محترمانه از پایگاه قدرتش به دور کند و در دولت شریف امامی در پست وزارت کشور بگمارد. این تحرک شاه علیه توطئه‌هایی

که نه تنها شهربانی بلکه ساواک و اداره دوم ارتش را نیز فرا گرفته بود، چند ماه بعد به برکناری دو چهره مقتدر و جباه طلب دیگر بختیار (رئیس ساواک) و حاجی علی کیا رئیس اداره دوم ارتش انجامید.
علوی مقدم در ۱۳۴۰/۲/۱ باز نشسته شد و مدت کوتاهی بعد در تاریخ ۱۳۴۰/۲/۲۳ به نساد مالی در اقدام نمایشی دولت امینی بازداشت گردید و مدت یازده ماه در زندان به سر برد. برکناری و بازداشت وی سبب نارضایی او شد و وی طی سالیهای پس از آزادی با سایر افسران تصفیه شده ارتباطات گسترده‌ای داشت. توسعه این ارتباطات در سالیهای بعد، حساسیت محمدرضا پهلوی را برانگیخت و به دستور او ساواک حدود شش ماه به سانسور مکاتبات، شنود تلفن و تعقیب و مراقبت وی پرداخت. این عملیات در تاریخ ۱۳۴۰/۲/۱۱ آغاز شد و در آذر ماه ۱۳۴۴ به علت فقدان علائمی از فعالیت مضره به پایان رسید. او در سالیهای پس از بازنشستگی

به فعالتهای مالی پرداخت و از جمله در سال ۴۵ به همراه اسدالله رشیدیان، قبادیان، و خواجه نصیری، به تاسیس بانک اعتبارات تعاونی دست زد.
رک: ظهور و سقوط سلطنت پهلوی، ج ۲، ص ۲۶۹-۲۷۶
۲- امینی چند روز بعد در صحبت خصوصی (گزارش تاریخ ۱۳۴۰/۴/۱) بر خلاف سخن خود نظر داده و از یذل و بخششهای شاه که از بیت المال این ملت محروم به دست آورده تسمسجید می‌نماید.
«- به: تیمسار ریاست ساواک
از: اداره کل سوم
موضوع: دکتر علی امینی (نخست وزیر پیشین)
عطف به ۲۲۲/۹۴۶۲ -
۲۴/۲/۲۷
نامبرده بالا در حال حاضر دارای فعالیت قابل ملاحظه‌ای نمی‌باشد ضمناً به مأمورین دستور داده شد بطور دقیق اجتماع منزل مشارالیه را تحت مراقبت قرار دهند/ت
از طرف رئیس ساواک
استان مرکز - مولوی

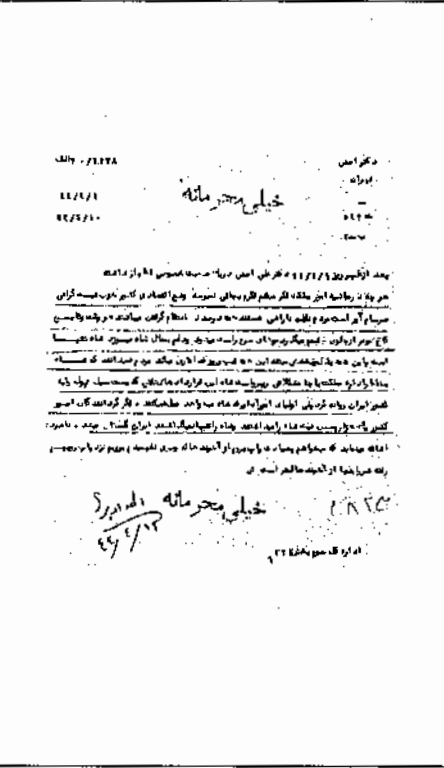
شماره: ۲۰/۲۲۳۸/الف

موضوع: دکتر امینی

تاریخ: ۴۴/۴/۱۰

بعد از ظهر روز ۴۴/۴/۹ دکتر علی امینی در یک صحبت خصوصی اظهار داشته هر چه در حاشیه امور مملکت فکر میکنم فکرم به جایی نمیرسد وضع اقتصادی کشور خوب نیست گرانی سرسام آور است مردم ناراضی هستند همه در صدد انتقام گرفتن میباشند هر وقت وقایع

کاخ مرمر از جلوی چشمم میگذرد موهای سرم راست میشود و دلم به حال شاه میسوزد شاه تنها است و این همه بذل و بخشش میکند این همه شب و روز فداکاری میکند مردم نمیدانند که شاه بخاطر اداره مملکت با چه مشکلاتی روبرو است شاه ایمن قراردادهای نفتی که بست سیل پول را به کشور ایران روانه کرد ولی اولیای امور آنطور که شاه میخواهد عمل

* امینی در مواقعی اظهاراتش با عملکردش مغایرت داشت همانگونه که در گزارشات ذیل آمده است مشخص نیست که وی در نظر داشته که ساواک را فریب دهد یا عوام را:

تاریخ گزارش: ۴۳/۱/۱۰
موضوع: جلب روحانیون
آقای دکتر علی امینی و نزدیکان ایشان مشغول تحریب و جلب نظر روحانیون میباشند.

* تاریخ گزارش: ۴۴/۴/۲۰
موضوع: مجلس ختم مرحوم آیت الله سید حسن جزایری بعد از ظهر روز پنجشنبه گذشته بمناسبت وفات مرحوم آیت اله جزایری مجلس ختمی در مسجد ارک ترتیب داده شده بود که در آن عده‌ای در حدود ۱۲۰۰ نفر از طبقات مختلف و عده‌ای از علماء منجمله:

آیت اله علوی - آیت اله غروی - آیت اله تهرانی و همچنین دکتر امینی نخست وزیر پیشین و دکتر سید شمس الدین جزایری استاد دانشگاه و استاندار اسبق خراسان (در زمان حکومت دکتر امینی) شرکت کرده بودند.

ضمناً گفته میشود اخیراً دکتر امینی سعی مینماید برسایب مختلف وسایل تحریب علما و نزدیک شدن به طبقه

نمیکنند. اگر گردانندگان امور کشور یک هزارم حسن نیت شاه را میداشتند و شاه را تنها نمیگذاشتند ایران گلستان میشد. نامبرده اضافه مینماید که میخواهم بیعادت پاپ بروم از آخوند ها که چیزی نفهمیدم برویم نزد پاپ رو بهم رفته ضرر اینها از آخوندها کمتر است. ش**

شماره: ۲۵/۹۷۷۶ الف

تاریخ: ۴۴/۴/۲۳

ادامه از باورنی ص قبل:

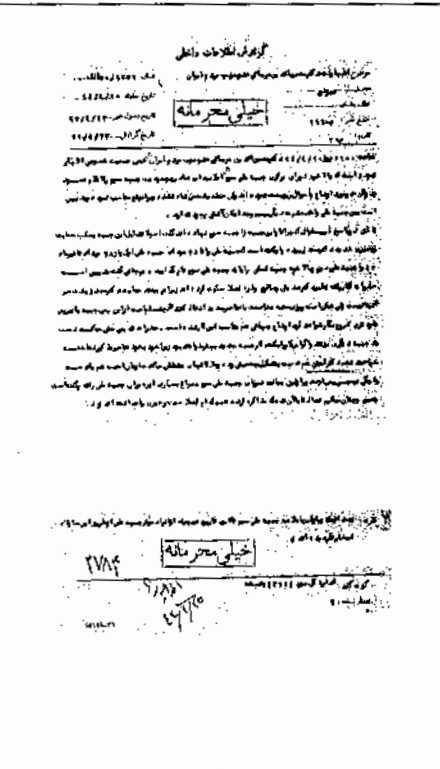
روحانیون را فراهم سازد.ش
رونوشت جهت اطلاع و
اعلام چگونگی بیست
ساواک جنریشرق ایفاد
میگردد.٪
رئیس بخش امور اجتماعی -
افضلی

موضوع: اظهارات دکتر معین الدین مرجایی عضو حزب مردم ایران^۱

ساعت ۹ روز ۲۰/۴/۴۴ دکتر معین الدین مرجایی عضو حزب مردم ایران ضمن صحبت خصوصی اظهار نموده است که بالاخره شورای مرکزی جبهه ملی سوم^۲ اعلامیه ای صادر و موجودیت جبهه سوم را اعلام نمود و در آن در مورد اوضاع و احوال روز بحث نموده اند ولی

حمله بشخص شاه نشده زیرا موقع مناسب نبود ، و بدیهی است بین جبهه ملی و اعلیحضرت دیگر بهیچوجه امکان آشتی وجود ندارد.

ناطق در پاسخ این سوال که چرا نام این جبهه را جبهه سوم نهاده اند گفت اصولاً تشکیل این جبهه بعلت حمایت و رهبری شدید دکتر مصدق بوده و او گفته است که جبهه ملی را تا ۲۸ مرداد جبهه ملی اول و از ۲۸ مرداد تا تیرماه ۴۳ را جبهه ملی

دوم و بالاخره جبهه فعلی را باید جبهه ملی سوم نام گذارید. مرجایی گفت بدیهی است حضرات کنار رفته نظیر دکتر صدیقی و صالح و غیره فعلاً سکوت کرده اند زیرا می بینند حمایت دکتر مصدق پشت سر آنها نیست ولی ممکن است روزی جنبه مخاصمت با عناصر جدید اتخاذ کنند آنچه مسلم است از این پس جبهه با نیروی تازه تری شروع به کار خواهد کرد اوضاع جهانی هم مناسب این کار شده است، حضرات قدیمی حتی ممکنست دست به جبهه دیگری بزنند و اگر

۱- حزب مردم ایران:
حزب مردم ایران که از احزاب تشکیل دهنده نهضت مقاومت ملی است برای اینکه بتواند تا مدتی بطور علنی فعالیت کند بنا به پیشنهاد نخشب رهبر جمعیت و تصویب کمیته مرکزی نهضت مقاومت اسم خود را عوض کرده و بنام جمعیت پیروان مکتب توحید فعالیت و مرامنامه نیز از خود منتشر نمود.

این جمعیت تقریباً بزرگترین نقطه اتکاء نهضت مقاومت ملی بشمار می رفت نام خود را در آبانماه ۳۲ به حزب مردم ایران تغییر داد.

قدرت حزب مردم ایران بقدری بود که در هسته

مرکزی نهضت مقاومت ملی با اینکه سایر احزاب پیش از یک نماینده نداشتند این حزب دواوی ۳ نماینده بود علاقه مصدق و سایر نهضتی ها باین جمعیت زیاد بود.

حزب ایران تمایل داشت که باحزب مردم ایران ائتلاف

این کار را بکنند کار جبهه جدید بهتر خواهد بود زیرا خودبخود عناصر مذکور شناخته خواهند شد. دکتر امینی هم دست بتشکیل جمعیتی زده و ملاقاتهای مختلفی می‌کند سازمان امنیت هم با دست پاچگی عجیبی پس از صدور اولین بیانیه شورای جبهه ملی سوم سراغ بسیاری از رهبران جبهه ملی رفته و گفته است چنین و چنان میکنم تصادفاً با آن عده که مذاکره کرده هیچکدام فعلاً سمت رهبری را نداشته‌اند.^۲

بعد از صدور اولین اعلامیه جبهه ملی سوم تا این تاریخ هیچیک از افراد موثر جبهه ملی از طریق این ساواک احضار نگردیده‌اند.

ادامه از پاورقی ص قبل:
نماید ولی حزب مردم ایران تحت شرایط خاصی حاضر بائتلاف با این حزب شد در صورتیکه رهبری حزب ایران بجای مهندس زیرک زاده، اللهیار صالح باشد ولی بالاخره این ائتلاف حاصل نشد این حزب پس از حزب توده تندروترین احزاب بود. و با مجمع مجاهدین اسلام و شمس قنات آبادی ارتباط داشتند.

روزنامه حزب مردم ایران ارگان و سردبیر آن رازی بود. این حزب در روزنامه ارگان مقالاتی توهین آمیز علیه دربار می‌نوشت.

بودجه حزب از محل حق عضویت و فروش نشریات حزبی و کمکهای خارجی نداشت.

"استاد ساواک، پرونده موضوعی حزب مردم ایران"
۲- جبهه ملی:

در تاریخ ۱۸ مهر ۱۳۲۸ عده‌ای از مدیران و نمایندگان مطبوعات به منظور اعتراض به انتخابات فرمایشی دوره ۱۶ مجلس شورای ملی، در منزل دکتر مصدق جمع شدند و برای لغو انتخابات مزبور، تصمیم به مبارزه گرفتند. دکتر مصدق که در دوره ۱۶ نتوانسته بود به مجلس راه یابد عملاً رهبری معترضان به ^۳

ادامه پاورقی ص قبل:
 انتخابات را به عهده گرفت و در اول آبان ۱۳۲۸ در جلسه‌ای به اتفاق افرادی چون مشاور اعظم، دکتر شایگان، نریمان، امیر علایی، دکتر سنجابی و ..... جبهه ملی را با هدف ایجاد حکومت ملی به وسیله تأمین آزادی انتخابات و آزادی افکار تشکیل داد. پس از مدتی مصدق از طرف شاه مامور تشکیل کابینه شد و با انحراف کلی از اهداف جبهه ملی با عوامل رژیم شاه و فراماسونها همگام گردید. به دنبال کودتای ضد مردمی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ که توسط امپریالیسم تازه به دوران رسیده آمریکا برای جلوگیری از رشد حرکات اسلامی در ایران انجام گرفت، فعالیت جبهه ملی متوقف شد و به مصدق و دیگر ملیون از ترس جان و مال خود به گوشه‌ای خزیدند. با گشایش فضای باز سیاسی که با مصلحت‌اندیشی آمریکا در سال ۱۳۳۹ در ایران صورت پذیر نیست عده‌ای از ملیون دوباره دور هم جمع شده و دکان جبهه ملی را که در اوج خفقان و استبداد مسدود بود، به نام «جبهه ملی دوم» مفتوح نمودند از همان آغاز در جریان موافق یکدیگر قرار گرفتند و در سال ۱۳۴۱ کنگره‌ای با حضور ۱۷۰ نماینده متشکل از حزب مردم ایران، حزب ملت ایران جمعیت آزادی مردم ایران (جاما) و .... برای تعیین خط مشی جبهه ملی تشکیل شد. کمیسیون سیاسی این کنگره متشکل از افرادی چون مهندس حق شناس، مهندس مهدی بازرگان، اصغر پاشا، دکتر سنجابی، اردلان و ... چهار چوب فعالیتهای جبهه ملی را بر اساس احیای حقوق و آزادی فردی و اجتماعی ملت ایران طبق قانون اساسی، استقرار حکومت قانونی ناشی از انتخابات عمومی و دفاع از اصول مشروطیت و اتخاذ سیاست خارجی مستقل ایرانی بر اساس حفظ مصالح کشور با توجه به اصول هدفهای منشور ملل متحد و دوستی با همه ملل جهانی و مبارزه با هرگونه سیاست استعماری را تصویب نمودند. اما این سیاست نیز

اعمال نشد و سازمان دانشجویان جبهه ملی با شعار «پایداری و مقاومت» به مقابله برخاست و سرانجام جبهه ملی دوم نیز بر اثر اختلافات اعضا بر سر تعیین چهارچوب فعالیتهای آن از هم پاشیده شد و سرانجام «جبهه ملی سوم» متشکل از ملی گراها و معدودی از افراد مذهبی و حتی نیروهای چپ به وجود آمد که پس از مدت کوتاهی به پایان کار خود رسید. ر.ک: روزنامه پیام انقلاب، شماره ۶۱ تاریخ ۶۱/۴/۱۵ روزنامه پیام انقلاب، شماره ۶۳ تاریخ ۶۱/۵/۲

تاریخ گزارش: ۴۴/۵/۲

موضوع: دکتر علی امینی

طبق اطلاع دکتر امینی برای تحکیم موقعیت خود بفرار کدورت و حل اختلافات خویش با بعضی از شخصیت‌های متنفذی که در دوره زمامداری وی از او رنجیده‌اند افتاده و واسطه‌هایی برای این منظور انتخاب نموده که آنها مشغول فعالیت میباشند. یکی از این واسطه‌ها هدایت‌اله محمودی^۱ و دیگری شخصی به نام خلیلی است.

گفته میشود علاوه بر آن جلب نظر روحانیون مستنفذ دست‌یکار اقداماتی شده و پولهایی هم خرج کرده و گذشته از آن برای بسط نفوذ خود در وزارت دادگستری بفرار استفاده از وجود بعضی از قضات سرشناس افتاده و توانسته است دارودسته مرحوم الموتی را بسوی خود بکشاند.

در حال حاضر شهاب فردوس، یحیی صادق وزیری، صارم الدین

صادق وزیری، اسدالله مبشری، تماسهایی با دکتر علی امینی داشته و در دادگستری بین وکلا فعالیت‌هایی بنفع نامبرده انجام میشود.

۱- هدایت محمودی

وی قاضی دادگستری، رئیس دفتر دیوان کیفر و از معارم و طرفداران فعال دکتر علی امینی بوده است.

رک: ظهور و سقوط سلطنت پهلوی، ج ۲ ص ۲۹۴ و ۲۹۹

موضوع: دکتر علی امینی

شماره: ۲۰/۹۵۵۲/الف

تاریخ: ۴۴/۵/۱۳

برابر اطلاع در مذاکراتیکه صبح روز ۴۴/۵/۱۱ بین آقایان حائری و دکتر امینی انجام گرفت حائری اظهار میدارد میخواستیم بگم روزنامه نوشته بود تقی نصر برادر دکتر نصر آمده و میخواستیم بگم در خدمت شما برویم آنجا دکتر امینی میگوید. بنده تلفن کنم و با... قرارش را بگذارم.

حائری میگوید ولی بنده فردا پس فردا از خدمتتان مرخص میشوم چون اهل منزل شمال هستم و باید بروم آنجا و آنها را بیاورم. نامبرده میافزاید حاکم کوفه برای ما نوشته که برویم آنجا در جشن ۱۴ مرداد شرکت کنیم و ۱۴ مرداد را آنجا جشن بگیریم. دکتر امینی میگوید بد نیست خوب است حائری میگوید بنابراین قراردادی بگذارید که برویم دکتر امینی میگوید خیلی

 <p>وزارت بهداشت و آموزش پزشکی معاونت امور درمان گزارش اطلاعات داخلی</p>	
موضوع: دکتر امینی	تاریخ: ۲۰/۹۵۵۲/الف
محل: تهران	تاریخ ثبت: ۱۳/۵/۴۴
شرح: خیلی محترمانه	تاریخ و ساعت ثبت: ۱۳/۵/۴۴
تاریخ: ۱۳/۵/۴۴	تاریخ: ۱۳/۵/۴۴

مبارک الفکر و مرداد از آنکه صبح روز ۱۱/۵/۴۴ بین آقایان حائری و دکتر امینی مذاکره گردید مقرر شد که در روز ۱۴ مرداد در منزل آقای حائری در شمال تهران جشنی برگزار شود و در این جشن شرکت کنند. در این خصوص آقای حائری اظهار نمود که در روز ۱۴ مرداد در منزل آقای حائری در شمال تهران جشنی برگزار شود و در این جشن شرکت کنند. در این خصوص آقای حائری اظهار نمود که در روز ۱۴ مرداد در منزل آقای حائری در شمال تهران جشنی برگزار شود و در این جشن شرکت کنند.

خیلی محترمانه
۱۳/۵/۴۴

۳۸۲۴

گروه درمانی: اداره کل سوم بخش ۳۲۱
۱۳/۵/۴۴

خوب.ش

گیرندگان: اداره کل سوم بخش ۳۲۱

۱- واقعه ۱۴ مرداد:

این واقعه سالروز جشن
مشروطیت در سال ۱۲۸۵
شمسی میباشد.

شماره: ۴۰/۹۵۵۳ الف

تاریخ: ۴۴/۵/۱۶

موضوع: دکتر علی امینی

بعد از ظهر روز ۴۴/۵/۱۳ عده‌ای در حدود ۱۰ نفر در منزل دکتر علی امینی حضور بهم رسانیدند در این اجتماع دکتر امینی درباره وضع اقتصاد آینده ایران اظهار میدارد دروازه‌ها باز است بدون مطالعه همه چیز وارد ایران میشود نتیجه این خواهد شد که تولیدات دهقانان ایران

فروش نرود و اگر هم برود خوب نخواهند خرید او فلج خواهد شد. در این موقع یکی از حاضرین که شناخته نشد خطاب به دکتر امینی اظهار میدارد آقای دکتر دایمی جان شما مریض است بروید او را ملاقات کنید دکتر امینی با ناراحتی میگوید بدرک که تمام ملاکین ایران سر از زمین برندارند اینها نام من را جزو لیست سیاه مردند جهنم اگر زنده

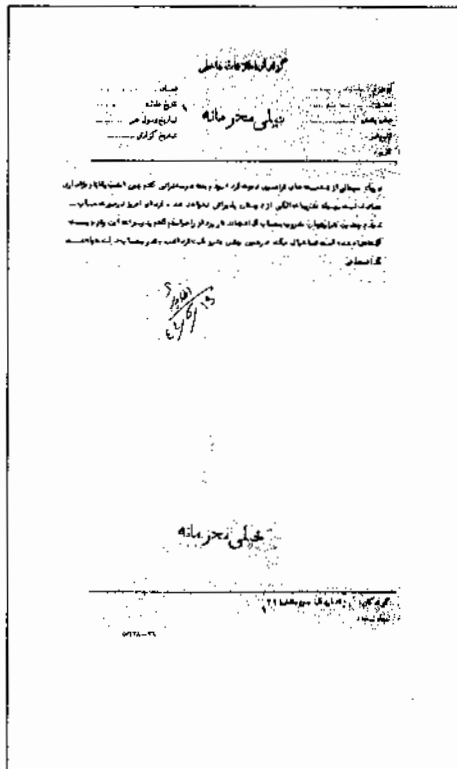

ماندند و بنده نخست وزیر شدم همه را از دم اگر برادر هم زندانی خواهم کرد این پدر سوخته‌ها عده‌ای در ایران وعده‌ای در خارج از کشور بر علیه ایران و استقلال آن توطئه میکنند برای من نوشته‌اند که شاه دو ملیون تومان پول بحساب تو گذاشته است چون اصلاحات ارضی را انجام دادی این بدبختها نمیدانند که شاه بخاطر بقای این مملکت و آینده بچه‌های این ملاکین تقسیم اراضی کرد اگر شش ماه دیگر اصلاحات ارضی شروع نمیشد مردم ایران این ملاکین

۱- اصلاحات ارضی:
اصلاحات ارضی یکی از عمده‌ترین اصول سیاست استعماری جدید بود که در تمام کشورهای تحت سلطه استعمار از آمریکای لاتین تا آسیا و آفریقا به اجرا درآمد. اصلاحات ارضی در ایران که با سرمایه‌گذاری خارجی و عمدتاً آمریکایی در بخش‌های تجارت و صنایع وابسته همراه بود، آسیب شدیدی بر کشاورزی ایران وارد آورد بطوری که کشور طی چند سال، از مقام صادرکننده گندم به یک کشور واردکننده عمده گندم تبدیل شد! در جریان اصلاحات ارضی شاه کشاورزی و دامپروری کشور بتدریج نابود گردید و باقیمانده درآمد نفت صرف خرید گندم از آمریکا، پرتغال از آفریقای جنوبی، مرغ از هلند، تخم مرغ از اسرائیل و دیگر نیازمندیها از کشورهای مختلف می‌باشد. واردات تخم پرندگان از اسرائیل در سالهای ۱۳۵۵، ۱۳۵۶، ۱۳۵۷، ۱۳۵۸ به ترتیب ۲۱۲، ۲۵۴، ۲۵۲، ۱۰۲۲ میلیون ریال بود که مرتباً سیر صعودی داشته است. از سوی دیگر، برائش مهاجرت روستاییان به شهرها و جذب آنان به عنوان نیروی کار ارزان توسط صنایع و

یعنی خود بنده را لقمه لقمه می‌کردند این اصلاحات ارضی در واقع آبی بود بر روی آتش زیر خاکستر پنهان انقلاب ریخته شد.^۱ بسیار کار بجا و بموقع بود. برایم مینویسند اگر تو اصلاحات ارضی را نمی‌کردی حسن اکبرها و سالار و سعیدها و مشاور اعظم‌ها و هزاران نفر دیگر در گوشه و کنار قمارخانه‌های خارج از کشور پلاس نبودند بنده خودم در یکی از مهمانخانه‌های درجه یک پاریس وارد شدم دیدم تمام ملاکین

در آنجا جلسه دارند مرا تهدید بقتل کردند و گفتند تو چرا املاک ما را تقسیم کردی. مگر ما ایرانی نبودیم. گفتیم ما املاک را بین ایرانی‌ها تقسیم کردیم شماها اگر ایرانی بودید در اینجا چه می‌کنید بیاید ایران در سرما و گرمای ایران فعالیت کنید با صدای بلند گفتند ایران انقلاب خواهد شد و املاک ما بما بر خواهد گشت خدا سایه انگلیسها را از سر ما کم نکند گفتیم من که دکتر

امینی هستم عقیده دارم انگلیسها دیگر خود سایه‌ای ندارند و خودشان عقب سایه می‌گردند و نمیتوانند سایه بان باشند سپس بساختمان ناتمام مجلس اشاره شد دکتر امینی اظهار مینماید بنده سرپوش را از روی دزدیها برداشتم ولی افسوس نگذاشتند بجایی برسد. نامبرده اشاره به حسابداری وزارتخانه‌ها و کارپردازیه‌ها مینماید و میگوید از هیچ چیز واهمه ندارم در نخست وزیری من در یک میهمانی از شخصیتهای فرانسوی دعوت کرده بودم بنده در سخنرانی

گفتم چون امشب یا ایام عزاداری مصادف است بوسیله مشروبات الکلی از دوستان پذیرایی نخواهد شد. فردای آنروز در صورت حساب دیدم چندین هزار تومان مشروب به حساب گذاشته‌اند کارپرداز را خواستم گفتم پدرسوخته این رقم چیست گفت اشتباه شده است شما خیال میکنید در همین جشن مشروطیت فردا شب چقدر بحساب دولت خواهند گذاشت. ش

گیرندگان: اداره کل سوم بخش ۳۲۱

ادامه یادرفی از ص قبل:
سرویسهای خدماتی وابسته
۰ طی سال ۱۳۴۵ تا ۱۳۵۶
بیست هزار روستای ایران
خالی از سکه گردید.
رک: کوثر، ج ۲، ص ۳۶ و
۲۷ و ۲۸

شماره: ۲۰/۱۲۵/۰۰ الف

تاریخ: ۴۴/۵/۲۰

موضوع: دکتر علی امینی

ساواک جنوبشرق گزارش مینماید.

ضمن تحقیقات لازم در مورد اینکه بازپرس دادگستری از نامبرده بالا تعهد گرفته که از حوزه قضایی تهران خارج نشود اطلاعاتی واصل گردید و تا این تاریخ چنین عملی انجام نشده است ولی مشارالیه چندی قبل

جهت اداء پاره توضیحات در مورد پرونده فروش اراضی سلیمانیه^۱ ببازپرس احضار و پس از یکساعت آزاد گردیده است.ش

۱- در مورد قضیه فروش اراضی سلیمانیه می‌توانید به نامه جواد صدر در تاریخ ۴۷/۶/۱۸ در همین کتاب رجوع نمایید.

شماره: ۲۰/۱۲۷۲۸ الف

تاریخ: ۴۴/۵/۲۵

موضوع: ارتباط خلیل ملکی با دکتر علی امینی

خلیل ملکی رهبر جامعه سوسیالیستهای نهضت ملی ایران با دکتر علی امینی ارتباط دارد.

یاد شده روز ۴۴/۵/۲۴ ضمن مذاکره با دکتر امینی پس از اینکه از حال شخصی بنام اسلام خان جویا شده افزوده است که چند کتاب بود

میخواستم توسط یکی از

دوستان برایتان بفرستم.

دکتر امینی در پاسخ اظهار

نموده که اسلام خان

پریروز اینجا بود ولی از

آن به بعد خبری از او

ندارم ضمناً من اغلب

منزل هستم کتابها را

امروز ساعت ۱۱/۳۰

بفرستید. - د

نظریه رهبر عملیات -

چنین استنباط میگردد که

کلمه کتاب نام رمز بوده و

منظور اعلامیه‌ای است

که اخیراً از طرف جامعه

سوسیالیستها در زمینه

گزارش اطلاعات داخلی

جمهوری ایران - اطلاعات ملی - مرکز اطلاعات

شماره: ۴۴/۵/۲۵ الف

تاریخ: ۴۴/۵/۲۵

تاریخ وصول: ۴۴/۵/۲۵

شماره گزارش: ۴۴/۵/۲۵

خلیلی بحرمانه

موضوع: ارتباط خلیل ملکی با دکتر علی امینی

محل وقوع: تهران - خیابان ولیعصر - پلاک ۱۰۰

تاریخ وقوع: ۴۴/۵/۲۴

شرح: در تاریخ ۴۴/۵/۲۴ در محل فوق الذکر، گزارش شد که خلیل ملکی با دکتر علی امینی در منزل شخصی دکتر امینی در خیابان ولیعصر تهران ملاقات داشته و در جریان این ملاقات، ملکی به امینی در مورد کتابی که در اختیار او قرار داده است، اظهار نظر کرده است. ملکی اظهار کرده است که این کتاب را از طریق یکی از دوستانش به امینی رسانده است و از او می‌خواهد که این کتاب را به امینی بفرستد. امینی در پاسخ اظهار کرده است که این کتاب را از او نمی‌بیند و از او می‌خواهد که این کتاب را به یکی از دوستانش بفرستد.

خلیلی بحرمانه

۳۸۸۳

م. ک. ک. - اداره کل (م. ک. ک. ۱۳۱۱) - تهران

مسافرت آلبرت کارتی بایران و ملاقات با خلیل ملکی چاپ و در

اختیار افراد قرار گرفته است. /

گیرندگان: اداره کل سوم (۳۱۲)

شماره: ۲۰/۱۳۲۴۳ الف

تاریخ: ۴۴/۶/۲

شماره: ۹۵۸ / س ت ۳

تاریخ: ۴۴/۵/۲۵

موضوع: مجلس ختم مرحوم آیت اله سید حسن جزایری

عطف به ۴۴/۴/۲۱-۳۱۶/۲۲۵۹۵

موضوع: مجلس ختم مرحوم

آیت الله سید حسن جزایری

ضمن تحقیقات لازم پیرامون

مفاد اطلاعیه معظرفی تا این

تاریخ اطلاعاتی در مورد

نزدیکی دکتر علی امینی با

طبقه روحانیون و اصل

نگردید لکن شرکت وی در

مجلس ختم مزبور در مسجد

ارک مورد تایید این ساواک

میباشد.

شرکت دکتر امینی در مجلس ختم نامبرده بالا مورد تایید مییاشد و

مشارالیه مرتبا با عده ای از روحانیون در تماس بوده و از این طبقه

طرفدارنی نیز دارد و سعی مینماید نفوذ خود را در بین آنان حفظ

نماید. ضمنا بمتابع

دستور داده شد در

اینمورد مراقبت لازم را

بنمایند. /د

ساواک استاده مرکز

امینان ایست ساواک
شماره پرونده: ۴۴/۴/۲۱-۳۱۶/۲۲۵۹۵

مجلس ختم مرحوم آیت اله سید حسن جزایری

تاریخ: ۴۴/۵/۲۵

شرکت دکتر امینی در مجلس ختم مزبور با افراد نامبرده و
مشارالیه مرتبا با عده ای از روحانیون در تماس بوده و از این طبقه
طرفدارنی نیز دارد و سعی مینماید نفوذ خود را در بین آنان حفظ نماید.
ضمنا بمتابع دستور داده شد در اینمورد مراقبت لازم را بنمایند.

رئیس مرکز: *[Signature]*

معاون: *[Signature]*

تاریخ: ۴۴/۶/۲

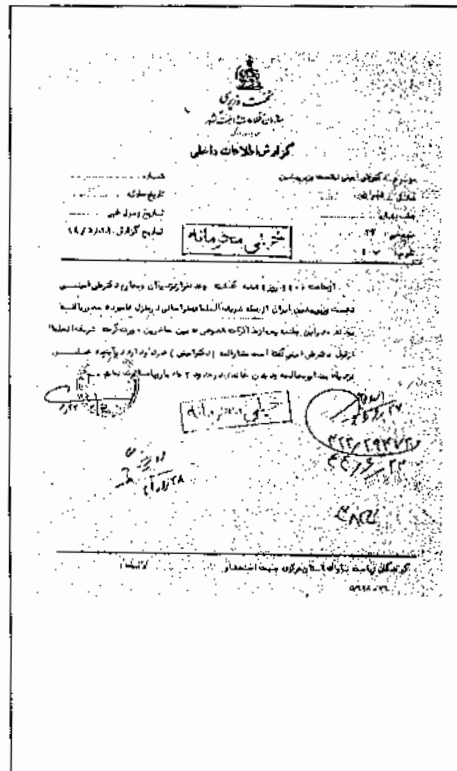
تاریخ: ۴۴/۶/۲۱

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین

از ساعت ۱۱ روز چهارشنبه گذشته چند نفر از نزدیکان و محارم دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین ایران از جمله شریف العلماء خراسانی در منزل نامبرده حضور یافته بودند. در این جلسه پس از مذاکرات خصوصی که بین حاضرین صورت گرفته شریف العلماء از قول دکتر

علی امینی گفته است مشارالیه (دکتر امینی) در نظر دارد در آینده خیلی نزدیک بمنظور معالجه و دیدن خانمش در حدود ۲ ماه بارویا مسافرت نماید.

گیرندگان: ریاست ساواک
استان مرکزی جهت استحضار

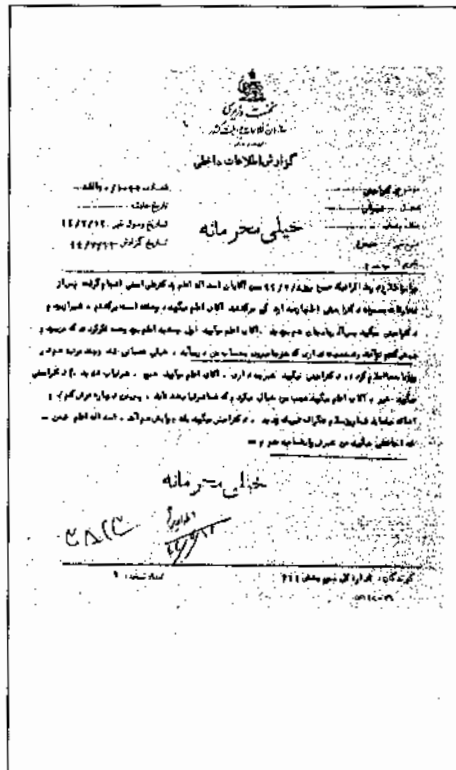
شماره: ۴۲/۱۰۱۰۴۲/الف

تاریخ: ۴۴/۷/۱۲

موضوع: دکتر امینی

برابر اطلاع در مذاکراتیکه صبح روز ۴۴/۷/۸ بین آقایان اسداله علم و دکتر علی امینی انجام گرفت پس از تعارفات معموله دکتر امینی اظهار میدارد کی برگشتید آقای علم میگوید دوهفته است برگشتم. شیراز بودم دکتر امینی میگوید پس آذربایجان هم بودید. آقای علم میگوید

اول جمشید اعلم بود و همه فکر کردند که من بودم بهش گفتم تو آنقدر شخصیت نداری که هر جا میروی بحساب من در بیاید. خیلی عصبانی شد و چند مرتبه هم در روزنامه ها اعلام کرده دکتر امینی میگوید خبر چه داری. آقای اعلم میگوید هیچ. شرفیاب شدید. دکتر امینی میگوید خیر، آقای اعلم میگوید عجب من خیال میکردم که شما شرفیاب شده‌اید. پس من دوباره

عرض کنم. و اضافه مینماید شما روز سالم تلگراف تبریک زدید. دکتر امینی میگوید بله جوابش هم آمد. اسداله اعلم ضمن خداحافظی میگوید من خبرش را بشما میدهم/ت

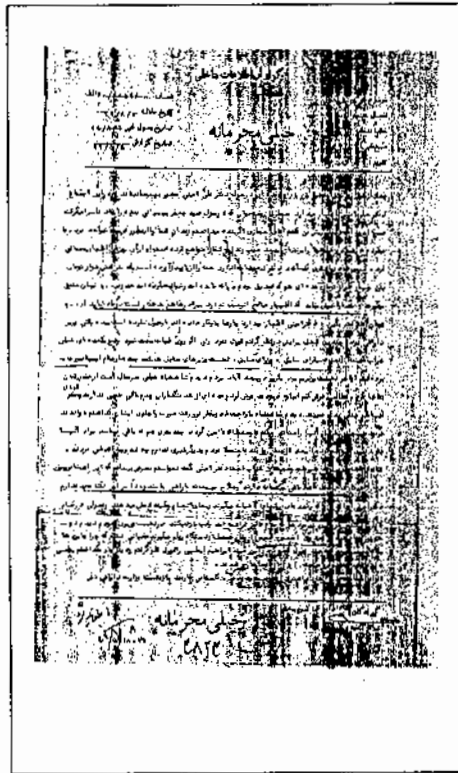
شماره: ۲۰/۱۸۸۴۸ الف

تاریخ: ۴۴/۸/۸

موضوع: دکتر علی امینی

بعد از ظهر روز چهارشنبه ۴۴/۸/۵ عده‌ای در منزل دکتر علی امینی حضور بهم رسانیدند و در این اجتماع دکتر علی امینی اظهار میدارد حجازی روضه خوان که در منزل سید جعفر بهبهانی بنده را بیاد ناسزا گرفت صبح امروز آمده بود پیش من گفتم آقای حجازی اگر بنده

میدانستم زندان شما را اینطور تربیت خواهد کرد دعا می‌کردم در همانروزها شما را بزندان ببرند عجب زندان شما را متواضع کرده است او از آن روزها اظهار پشیمانی کرد. سپس هادی اشتری گفت آقای دکتر تبعیضات اداری همه را از پای درآورده است یک نفر شش هزار تومان یکی چهار هزار تومان عده‌ای هم که صدیق بوده و پاک نکرده‌اند و حدود ۹۰۰

تومان حقوق میگیرند خدا را خوش میاید که اللهیار صالح اتومبیل ندارد بپرادرها هم بدهکار است در ماه شاید از ۹۰۰ تومان هم کمتر بگیرد. دکتر امینی اظهار میدارد بارها باو کار داده‌اند او قبول نکرده است بنده وقتی وزیر دارایی بودم چندین شغل برایش در نظر گرفتم قبول نکرد ولی اگر روی کلیات بحث شود وضع یکعده‌ای خیلی خراب است، آنعده سفرای سابق. وزرای سابق نخست وزیرهای سابق هستند بنده از تمام اینها صورت برداشتم و اواخر نخست

وزیریم بود یکروز در سعدآباد بودم دیدم شاهنشاه خیلی سرحال است از حضورشان تقاضا کردم مطالبی عرض کنم اجازه فرمودند عرض کردم عده‌ای از خدمتگزاران وضع مالی خوبی ندارند و حقوقهای آنها هم چنگی به دل نمیزند دیدم شاهنشاه ناراحت شد و بفکر فرورفت صورت را جلوی ایشان گذاشتم خواندند فرمودند چند نفری از آنها را سناتور میکنم تا وضعشان تامین گردد چند نفری دیگر هم که باقی میمانند برای آنها فکر دیگری خواهم کرد. بعد از چند روز بنده استعفا کردم و دیگر خبری ندارم چه شد و چه اقدامی کردند.

هادی اشتری میگوید خبر همه وضعشان خراب است دکتر امینی گفت نخواستم بعرض برسانم که این اشخاص چون در رأس کارها بودند اطلاعاتی محرمانه دارند و صلاح نیست که ناراضی باشند و جدا بر این نکته عقیده دارم دکتر امینی اضافه نمود که یکعده‌ای پولهای ماهیانه میگیرند و بجای انجام وظیفه فحش میدهند و فضولی در کار دولت میکنند ولی این پیرمردها که مقام عالی داشته‌اند و لب باز نمیکند در نخست وزیری خودم دیدم دو هوچی به نام مهدی حیدری ، حسین صمیمی بنام محصل از دستگاه پول میگیرند عصبانی شدم که چرا باین ها بنام محصل پول میدهند فوری قطع کردم این سید ابراهیم ابطحی را فوری قلم گرفتم و دیگر باو نگذاشتم پولی داده شود حاضرین ساعت ۱۸ از آنجا خارج شدند.

افراد شناخته شده ، هادی اشتری ، سرمست، ودودی ، گلستانی، کارمند بازنشسته وزارت دارایی .ش

گیرندگان: اداره کل سوم بخش ۳۲۲

شماره: ۳۱۲/۴۶۰۴۱

تاریخ: ۴۴/۱۰/۴

موضوع: ارتباط با سران جبهه ملی

طبق اطلاع واصله دکتر علی امینی بوسیله مهندس خلیلی با باقیمانده سران جبهه ملی ارتباط برقرار کرده است. پ
گیرندگان: ریاست ساواک استان مرکزی جهت استحضار و تحقیق
پیرامون چگونگی موضوع و تعیین صحت و سقم آن و اعلام نتیجه.

سازمان اطلاعات داخلی	
شماره: ۳۱۲/۴۶۰۴۱	تاریخ: ۴۴/۱۰/۴
موضوع: ارتباط با سران جبهه ملی	طبق اطلاع واصله
گیرندگان: ریاست ساواک استان مرکزی	جهت استحضار و تحقیق
پیرامون چگونگی موضوع	و تعیین صحت و سقم آن
و اعلام نتیجه	
<p>تاریخ: ۴۴/۱۰/۴</p> <p>موضوع: ارتباط با سران جبهه ملی</p> <p>گیرندگان: ریاست ساواک استان مرکزی</p> <p>جهت استحضار و تحقیق</p> <p>پیرامون چگونگی موضوع</p> <p>و تعیین صحت و سقم آن</p> <p>و اعلام نتیجه</p>	

تاریخ: ۴۴/۱۰/۱۶

۱- رحمت اللهه مقدم

مراغه‌ای

فرزند فتح الله سردار او متولد ۱۳۰۰ هـ ش در مراغه که پس از تحصیلات متوسطه به دانشکده افسری رفت، در سال ۱۳۲۰ با درجه ستوان دومی فارغ التحصیل و سپس برای ادامه تحصیل از طرف ارتش به فرانسه اعزام شد و در مدرسه علوم جغرافیائی و مدرسه عالی علوم سیاسی به تحصیل پرداخت. وی در ارتش تا درجه سرهنگی پیش رفت ولی در سال ۱۳۳۲ به علت تشکیل سازمان نقشه برداری، به وزارت کشاورزی منتقل شد. وی از طرفداران و اعضای جبهه ملی بود و در مجلس بیستم (مورد اشاره امینی) به عنوان نماینده مراغه و میاندواب وارد مجلس شد.

وی از پیروان علی امینی بود و وی فردی متعادل و طرقدار آمریکا و روشنفکر بوده و همواره با مقامات آمریکایی روابط دوستانه داشته است و علاوه بر روابط دوستانه، به ساموزان سفارت آمریکا خیلی علاقه داشت و در بیشتر برنامه‌های رسمی انجمن ایران و آمریکا حضور می‌یافت

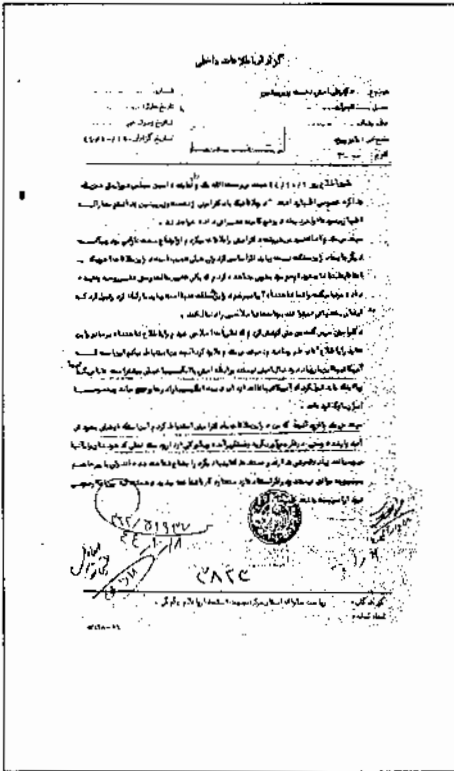
وی به عنوان منبع اطلاعاتی سفارت آمریکا و تحلیلیگر

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین

طبق اطلاع روز ۴۴/۱۰/۱ مهندس رحمت الله مقدم^۱ نماینده اسبق مجلس شورایی ملی ضمن یک مذاکره خصوصی اظهار داشته در ملاقاتیکه با دکتر امینی (نخست وزیر پیشین) داشتم مشارالیه اظهار مینمود تا اواخر دیماه در وضع کابینه تغییراتی داده خواهد شد.

مهندس مقدم اضافه

نمود من هر وقت دکتر امینی را ملاقات میکردم از اوضاع سخت ناراضی بود و میگفت دیگر جای ما در این مملکت نیست و باید فکر اساسی کرد ولی خیلی عجیب است در این ملاقات آخری که اتفاقاً بنا به تقاضای خود او هم بود به خوبی مشاهده کردم که بکلی تغییر حالت و حتی تغییر روحیه و عقیده داده مرتباً میگفت واقعا شاهنشاه آریا مهر هم در این

مملکت تنها است و باید باو کمک کرد و قبول کرد که ایشان به تنهایی نمی‌توانند برنامه‌های اصلاحی را دنبال کنند.

دکتر امینی سپس گفت من حتی کوشش کردم که نظریات اصلاحی خودم را به اطلاع شاهنشاه برسانم و این عقاید را با اطلاع آقای علم رسانیدم مهندس مقدم علاوه کرد آنچه من استنباط میکنم این است که آمریکاییها این بار زیاد در دنبال امینی نیستند و رابطه امینی با انگلیسیها خیلی بیشتر است تا با آمریکاییها و یائینکه باید قبول کرد که آمریکاییها

تا اندازه‌ای دست انگلیسیها را در خاورمیانه و مخصوصاً ایران باز
گذارده‌اند.

مهندس مقدم افزود آنچه که من در این ملاقات با دکتر امینی استنباط
کردم این است که او خیلی بخودش امیدوار شده و حتی در فکر جمع
آوری گروه و همفکر برآمده و بطور کلی از دارو دسته فعلی که
خودشان را با آنها می‌چسبانند زیاد دلخوشی ندارند و معتقدند که اینها
دیگر در اجتماع شناخته شده‌اند ولی با پیرها هم بهیچوجه موافق
نیستند و در فکر استفاده از دسته تازه کار ناشناخته جدیدی هستند که
بین افکار عمومی نیز دارای وجه باشند.

گیرندگان: ریاست ساواک استان مرکزی جهت استحضار و اعلام
چگونگی

ادامه از پاورتی ص قبل:
بخش سیاسی سفارت و
بخش سیاسی CIA بود و با
دلسوزی تمام راه حضور
آمریکا را به آنها نشان میداد.
اسم رمز وی در تشکیلات
سازمان سیا «اس دی پروب
» بوده است وی ضمن
تاسیس «نهضت رادیکال»
خود را به جریان انقلاب
اسلامی متصل کرد و بعد از
پیروزی انقلاب اسلامی
استاندار آذربایجان شرقی
شد (تا خرداد ۵۸) و به علت
اعتراض به اقدامات انقلابی
کمیته‌ها از سمت خود استعفا
کرد ولی پس از مدتی به
عنوان نماینده آذربایجان
شرقی به مجلس خبرگان
قانون اساسی راه یافت. وی
در مجلس خبرگان از مخالفان
جدی اصل ولایت فقیه بود.
وی از رهبران حزب
جمهوری اسلامی خلق
مسلمان بود. این حزب
دارای روابط بسیار گسترده با
سفارت آمریکا بود و مأمور
سیاسی سفارت آمریکا در
اجتماعات این حزب شرکت
می‌جست.

رک: خاطرات علی امینی به
کوشش یعقوب ترکلی ص
۹۵ و ۹۶

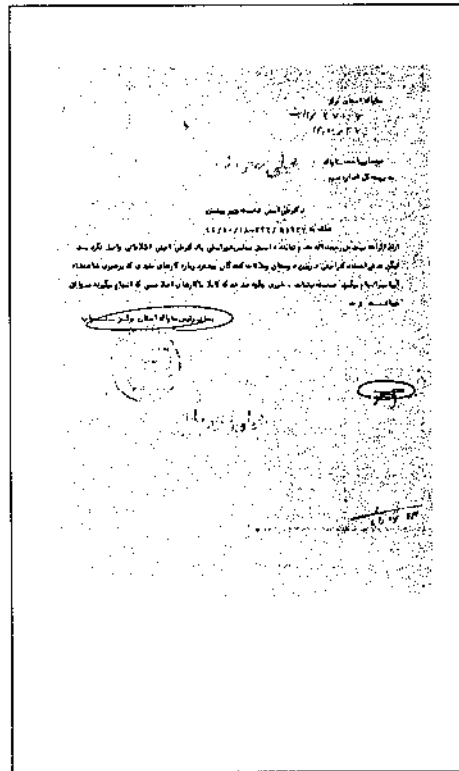
- اسناد لانه جاسوسی
ج ۲۳، ۲۸ و ۲۰، ۱۷ و ۶، ۱

تاریخ: ۴۴/۱۰/۲۷

شماره: ۲۰/۲۷۱۰۶/الف

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین

از مذاکرات مهندس رحمت اله مقدم نماینده اسبق مجلس شورای ملی با دکتر علی امینی اطلاعاتی واصل نگردید لیکن مدتی است دکتر امینی در بین دوستان و ملاقات کنندگان بیشتر درباره کارهای مفیدی که برهبری شاهنشاه آریامهر انجام میگیرد صحبت می نماید. طوری جلوه میدهد که کاملاً با کارهای اصلاحی که انجام میگیرد موافق می باشد. /ت

شماره: ۲۷۶۵۲/۲۰الف

تاریخ: ۴۴/۱۱/۲۴

موضوع: دکتر علی امینی

طبق اطلاع دکتر علی امینی با عده‌ای از دوستان خود مجالس دوره‌ای دارند که روز ۴۴/۱۱/۲۰ نوبت دکتر امینی بوده بهمین مناسبت عده‌ای در حدود ۱۵ نفر از جمله آقایان نمازی و اعتمادی ساعت ۱۷ در منزل دکتر امینی حضور داشتند ولی از مذاکرات و مسائل مطروحه در

مجلس فعلا اطلاعی در دست نمیباشد.

ضمنا گویا پیشکار والا حضرت شمس پهلوی نیز در این جلسه حضور داشته است.

نظریه: بمنبع آموزش لازم داده شد که در جلسات فوق الذکر شرکت کرده و اظهارات حاضرین در جلسه را مشروحا گسزارش نماید/ت

گیرندگان: اداره کل سوم
بخش ۳۲۱

 وزارت اطلاعات و امنیت
 گزارش اطلاعات داخلی

شماره پرونده: ۴۴/۱۱/۲۴ تاریخ: ۴۴/۱۱/۲۴ شرح: گزارش	موضوع: دکتر علی امینی محل: تهران تاریخ: ۴۴/۱۱/۲۴ شرح: گزارش
---	--

طبق اطلاع دکتر علی امینی با عده‌ای از دوستان خود مجالس دوره‌ای دارند که روز ۴۴/۱۱/۲۰ نوبت دکتر امینی بوده بهمین مناسبت عده‌ای در حدود ۱۵ نفر از جمله آقایان نمازی و اعتمادی ساعت ۱۷ در منزل دکتر امینی حضور داشتند ولی از مذاکرات و مسائل مطروحه در مجلس فعلا اطلاعی در دست نمیباشد.

نظریه: بمنبع آموزش لازم داده شد که در جلسات فوق الذکر شرکت کرده و اظهارات حاضرین در جلسه را مشروحا گسزارش نماید/ت

خلیلی مستقر نامه
 ۳۲۱

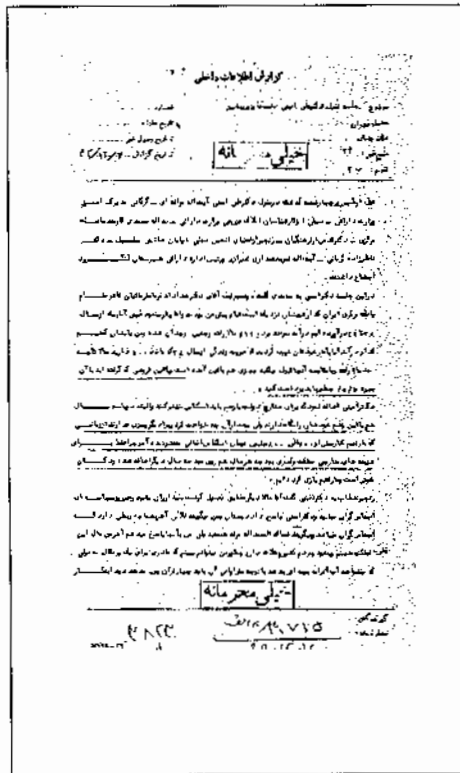
تاریخ: ۴۴/۱۲/۲

موضوع: جلسه منزل دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین

قبل از ظهر روز چهارشنبه گذشته در منزل دکتر علی امینی آیت اله مراغه‌ای - گرگانی مدیر کل اسبق وزارت دارایی - سیفی از کارشناسان املاک مزروعی وزارت دارایی - یداله محمدی کارمند بانک مرکزی - دکتر قدس از فرهنگیان -- رنجبر از اعضای انجمن

محلی خیابان هاشمی سلسبیل - دکتر ناظر زاده کورمانی - آیت اله شریعتمداری شیرازی و رئیس اداره دارایی شهرستان لنگرود اجتماع داشتند.

در این جلسه دکتر امینی به محمدی گفت دو شب قبل آقای دکتر خداداد فرمانفرمایان قائم مقام بانک مرکزی ایران که از خویشان نزدیک است شام پیش من بودند و اظهار مینمود طبق آماریکه از سال ۳۸ تا ۴۴

درآورده ایم درآمد سرانه مردم ۱۲٪ بالا رفته و چنین و چنان شده و من بایشان گفتم کدام درآمد آیا با آمار خودتان توجه کردید که هزینه زندگی از سال ۳۸ که ماخذ ۱۰۰ دارید حالا تا چه حد بالا رفته و با مقایسه آنها قبول میکنید چیزی هم پایین آمده است و یا این قروضی که گرفته اید با آن بهره ۵/۵٪ چطور باید پرداخت کنید.

دکتر امینی اضافه نمود که برای مخارج دولت باز هم باید اسکناس منتشر کنند و البته دو یا سه سال هم با این وضع خودشان را نگاهدارند

ولی بعد از آن چه خواهند کرد زیرا دیگر چیزی ندارند از زمانی که ما رفتیم کنار بیش از ۷۵۰ الی ۸۰۰ میلیون تومان اسکناس اضافی منتشر شده آخر چرا فقط برای هزینه های خارجی مملکت و کسری بودجه هر سال هم روی بودجه سال دیگر اضافه شده و دکان خوش است و ما رفتیم بازی کرده ایم .

رنجبر خطاب به دکتر امینی گفت آقا حالا دیگر مطابق معمول گوشت

فرمان اجراءات داخلی

شماره: ۱۶۱
تاریخ: ۲۲/۱۲/۴۲

موضوع: ...

مستورین هم میسر است و از هر روز و از هر روز ...

توجه: ...

مهر: ...

امین

باید ارزان بشود و هر روز
بهبهانه ای اجناس گران
میشود و دکتر امینی پاسخ
داد دوستان بمن میگویند
فلانی آخر به شما چه
ربطی دارد که اجناس
گران مییاشد و میگویند
شما که الحمداله مرفه
هستید ولی من بآنها پاسخ
میدهم آخر من مال این
مملکت هستم و بخود و
مردم کشورم علاقه دارم
چطور من میتوانم ببینم
که مادری برای یک
پرتقال معمولی که
میخواهد آب آنرا به

بچه اش بدهد با توجه به فراوانی آن باید چهار قران پول بدهد دود
اینکار بخشم من هم خواهد رفت و اگر امروز نرود فردا خواهد رفت.
آیت اله مراغه ای در خصوص سید موسوی که در عراق علیه ایران
اعلامیه میدهد سؤال کرد و دکتر امینی گفت این شخص از همان
نمایندگانی است که ما می گفتیم اینها مزدور هستند و این شخص کسی
است که با پول مردم و اعلیحضرت در پاریس بجای درس خواندن
عیاشی کرد و چون برویی هم داشت در لباس روحانی یک جلال

خاصی پیدا میکرد دختران و زنان پارسی مشتاق او بودند و حتی در ایران هم باز از اینکارهایش ادامه داشت و تذکرات دوستان و خویشان او هم موثر واقع نشده و شروع بکلاهبرداری از این و آن و بانکها نمود و قریب چهارصد الی پانصد هزار تومان کلاهبرداری کرد و مجلسین که منحل شد بیکار شد حالا گاهی آلت دست عبدالناصر در مصر میشود و گاهی در عراق بما فحش میدهد در صورتیکه این مملکت برای هر کس اگر بد بوده برای او بهشت موعود بوده است. م.

بفرموده رونوشت جهت اطلاع و نفوذ در جلسات منزل دکتر علی امینی و اعلام چگونگی بریاست ساواک شمالشرق ایفاد می گردد. /ت
گیرندگان: ریاست ساواک استان جهت اطلاع و تحقیق و اعلام چگونگی

تاریخ: ۴۴/۱۲/۴

* شماره: ۲۰/۳۱۴۱۷

تاریخ: ۴۴/۱۲/۱۲

مواردخواستہ شده به شرح زیر تحقیق گردید:

۱- دکتر علی امینی مورد مشورت محمد درخشش میباشد، ولی تاکنون مواردی که موجبات تقویت ویرا فراهم نماید مشاهده نشده است.

۲- در مورد پرداخت مبلغ ۱۰۰۰۰۰ ریال از طرف دکتر

علی امینی به محمد درخشش شواهد و دلایلی بدست نیامده و تأیید نگردیده است ضمناً فرهنگیان تکیه گاه اجتماعی دکتر علی امینی نبوده‌اند و محمد درخشش نیز برای کمک به معلمین از راه فروش قبوض اعانه باشگاه مهرگان و مبلغی که بابت یک روز حقوق معلم در اختیار دارد اقدام می‌نماید.

۳- محمد درخشش با دکتر علی امینی ارتباط مستقیم داشته و بمنزل یکدیگر نیز رفت و آمد می‌نمایند ولی اخیراً بواسطه کسالت محمد درخشش ملاقاتی بین نامبردگان صورت نگرفته است.

۱- دکتر هادی هدایتی دکتر هادی هدایتی فرزند ابوالحسن در سال ۱۳۰۲ ش در تهران متولد گردید و تحصیلات مقدماتی را در

موضوع: دکتر علی امینی وزیر اسبق

آقای دکتر علی امینی نخست وزیر اسبق که تکیه گاه اجتماعی جز فرهنگیان که بنا با اقدام محمد درخشش وضع مادی آنان بهتر شده تکیه گاه دیگری ندارد در حال حاضر به تقویت درخشش و موافقین او علیه دکتر هدایتی^۱ وزیر آموزش و پرورش اقدام مینماید. و اخیراً دکتر امینی

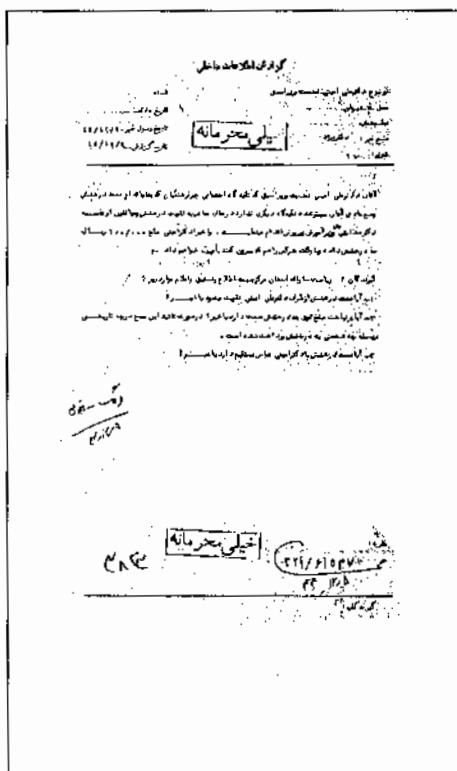
مبلغ ۱۰۰۰/۰۰۰ ریال به درخشش داده و باو گفته هرکس را هم که بیرون کنند باو پول خواهم داد. مگیرندگان: ریاست ساواک استان مرکز جهت اطلاع و تحقیق و اعلام موارد زیر:

۱- آیا محمد درخشش از طرف دکتر علی امینی تقویت میشود یا خیر؟

۲- آیا پرداخت مبلغ فوق به درخشش صحت دارد یا خیر؟ در صورت تأیید این مبلغ در چه تاریخی و بوسیله چه شخصی به

درخشش پرداخت شده است

۳- آیا محمد درخشش با دکتر امینی تماس مستقیم دارد یا خیر؟^۳

شماره: ۴۴/۱۲/۲۷۶۶/۲۰الف

موضوع: اجتماع منزل دکتر علی امینی

تاریخ ۴۴/۱۲/۵

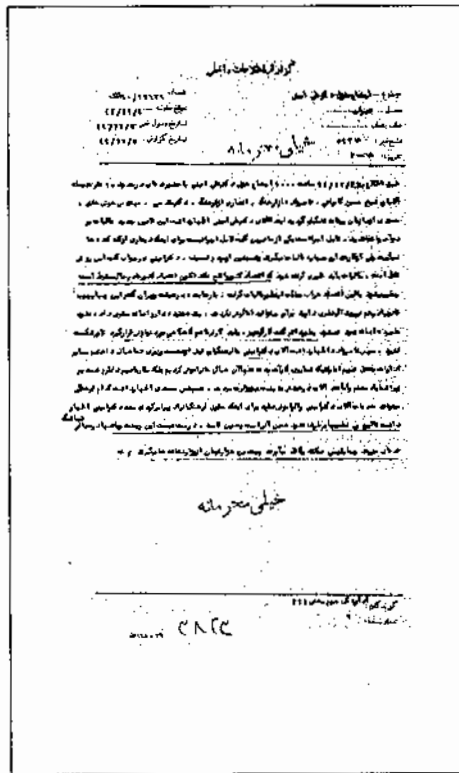
ادامه از پارفری ص قبل:

تهران گذرانید. وی دوره متوسطه را در دارالفنون به پایان رسانید و برای ادامه تحصیل به خارج رفت و در رشته حقوق به تحصیل پرداخت. هدایتی دکترای خود را در رشته حقوق از کشور فرانسه دریافت نمود وی در خارج عضو کنفدراسیون دانشجویان و طرفدار حزب توده بود. هدایتی پس از آن به ایران آمد و در وزارت فرهنگ به فعالیت پرداخت وی در دانشگاه تهران به عنوان استاد حقوق به تدریس مشغول شد.

وی در روز ۱۷ اسفند سال ۱۳۴۲ که حسنعلی منصور کابینه خود را تشکیل می داد، به عنوان وزیر مشاور وارد کابینه او شد. منصور در تاریخ ۱۸ آذرماه سال ۱۳۴۳ کابینه خود را ترمیم نمود و دکتر هادی هدایتی به عنوان وزیر آموزش و پرورش به مجلس معرفی گردید. هادی هدایتی پس از ترور منصور و تشکیل کابینه هریدا در هفتم بهمن ماه ۱۳۴۳ در وزارتش ابقا گردید. این سمت در ترمیم کابینه دوم هریدا نیز برای دکتر هدایتی منتظر شد. وی تا سرم آذرماه ۱۳۴۷ برابر با ۱۳۸۸ ه ق وزیر آموزش و پرورش بود. به هنگام وزارت هدایتی

طبق اطلاع روز ۴۴/۱۲/۴ ساعت ۱۰۰۰ اجتماع منزل دکتر امینی با حضور عده‌ای در حدود ۱۵ نفر منجمله آقایان شیخ حسن کامرانی، ناصر زاده از فرهنگ، انصاری از فرهنگ، دکتر مقدسی، مهندس خوش خلق، محمدی از سازمان برنامه تشکیل گردید. ابتدا آقای دکتر

علی امینی اظهار داشت این قانون جدید مالیات بر درآمد را خواندید. قابل اجرا است یکی از حاضرین گفت قابل اجرا نیست برای اینکه دیناری از کله گنده‌ها نمی‌گیرند ولی از کارمندان بیچاره مالیات می‌گیرند و همچنین از مردم ضعیف. دکتر امینی در جواب گفت این روش غلط است. مالیات باید طوری گرفته شود که اقتصاد کشور را فلج نکند اکنون اقتصاد کشور ما در حال

سقوط است چطور میشود با این اقتصاد خراب مملکت اینطور مالیات گرفت. بارها بنده در هیئت وزیران گفتم این چهارچوب قانون را در هم نریزید اگر نظری دارید بر آن بیفزایید اما گوش نکردند. بنده عقیده دارم اضافه حقوق داده نشود نامبرده اضافه نمود نمی شود بطور دائم گفت کارگر عزیز باید کارفرما هم گاهیگاهی مورد نوازش قرار گیرد تا ورشکست نشود. سپس ناصرزاده اظهار داشت آقای دکتر امینی ما فرهنگیان قبل از نخست وزیری شما خیال داشتیم بسایر ادارات منتقل

شویم اما وقتی که شما روی کار آمدید نه تنها آن خیال ما را عوض کردیم بلکه بکارمانهم دلگرم شدیم زیرا شما یک معلم را مانند آقای درخشش به پشت میز وزارت بردید. همچنین محمدی اظهار داشت کدام فرهنگی میتواند خدمات آقای دکتر امینی را فراموش نماید برای اینکه حقوق فرهنگیانرا دو برابر کردند بعد دکتر امینی اظهار داشت تا این بی نظمیها برطرف نشود همین آتش است و همین کاسه . درست نیست این ریخت و پاشها در مسافرتها بیکه عده ای میروند و چاپلوسی میکنند و کاغذ میاورند و چندین هزار تومان از وزارتخانه ها میگیرند. /ت

گیرندگان: اداره کل سوم بخش ۳۲۲

ادامه از پاورقی ص قبل:
قانون تفکیک وزارت فرهنگ به دو وزارت فرهنگ و هنر و آموزش و پرورش به مجلس برده شد و به تصویب رسید. دکتر هادی هدایتی در دوره ۲۱ مجلس شورای ملی از سوی مردم شهر ری به مجلس راه یافت. تألیفات او: ترجمه اصول فن اداره - تاریخ هردوت (ر.ک: وزرای معارف ایران - احمد عبدالله پور ص ۲۰۷)

تاریخ: ۴۵/۲/۱۸

شماره: ۳۲۲/۹۲۹۷

موضوع: جلسه منزل دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین

ساعت ۱۰/۳۰ روز چهارشنبه گذشته در جلسه منزل دکتر علی امینی

نخست وزیر اسبق عده‌ای در حدود ۸ نفر از جمله محمدی کارمند

بانک مرکزی - ناصر ذوالفقاری^۱ از وزراء اسبق - گرگانی از مدیران

کل سابق وزارت دارایی - پیامی مدیر روزنامه پیام^۲ و راشدی مدیر

دبستان امین الدوله

اجتماع داشتند.

در این جلسه دکتر امینی

از محمدی در خصوص

انتشار اسکناس سوال

کرد و نامبرده پاسخ داد

باید کارهای جاری

مملکت نخواهد لذا بانک

مرکزی هم ناچار باطاعت

از دستورات دولت است

و دکتر امینی اظهار نمود

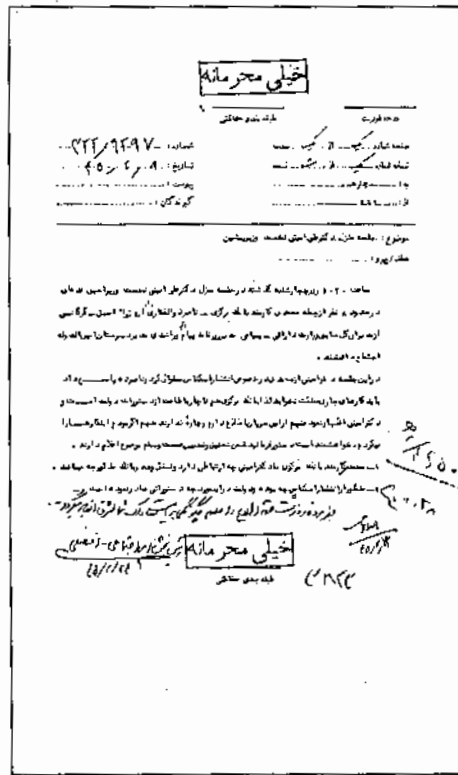
منهم از این جریان اطلاع

دارم و چاره ندارند منهم

اگر بودم اینکارها را

میکردم. خواهشمند

است دستور فرمایید

۱- ناصر قلی ذوالفقاری:

وی ایسانسیه حقوق از

فرانسه، بازرسی عالی و

مشاور عالی وزارت خارجه،

وزیر مختار شاه (معدوم) در

اروپا، نماینده مجلس شورای

ملی (ادوار ۱۶-۱۷-۱۵)،

معاون نخست وزیر، شهردار

تهران، وزیر مشاور (در

کابینه علی امینی) و عضو

تشکیلات جهانی جمعیت

فرماسونری بوده است.

یادشده طرفدار سیاست

غرب و در زمان مصدق از او

حمایت می کرده و از دوستان

حبیب القائیان نیز بوده است.

پرونده انفرادی ساواک

۲- پیام، نامه، [نامه پیام]

صاحب امتیاز: سعید محمد

پیامی

اولین شماره: ۲۷ فروردین

۱۳۲۱ (قبلا از سال ۱۳۱۲

منتشر می شده.

ترتیب انتشار: هفتگی

نامرتب

موضوع: ناشر افکار سازمان

نامه نگاران

توضیح: بعد از واقعه توقیف

عمومی جراید در ۱۷ آذر

۱۳۲۱ دیگر انتشار نیافت.

رک: مطبوعات ایران ص ۶۳

ضمن تحقیق و تعیین صحت و سقم موضوع اعلام دارند.

۱- محمدی کارمند بانک مرکزی با دکتر امینی چه ارتباطی دارد و

شغل وی در بانک مذکور چه میباشد.

۲- منظور از انتشار اسکناس چه بوده و دولت در این مورد چه

دستوراتی صادر نموده است.

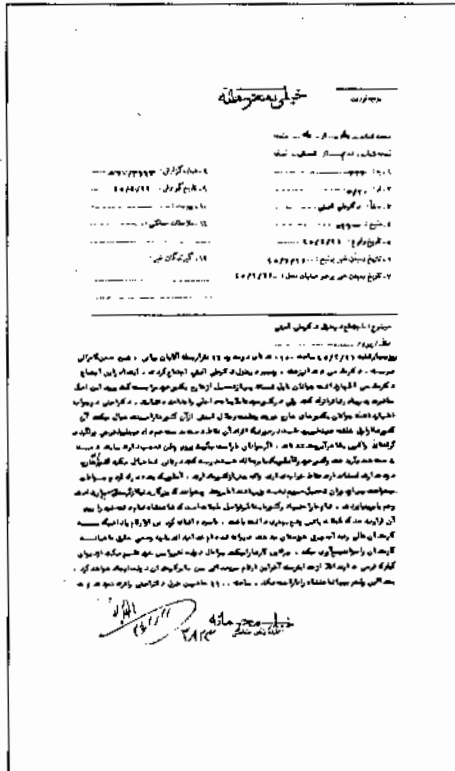
شماره: ۲۰/۳۶۶۷ هـ

تاریخ: ۴۵/۲/۲۲

موضوع: اجتماع در منزل دکتر علی امینی

روز چهارشنبه ۴۵/۲/۲۱ ساعت ۹/۵۰ عده‌ای در حدود ۱۲ نفر از جمله آقایان پیامی، شیخ حسن کامرانی، سرمست، دکتر مقدسی دندانپزشک، رنجبر در منزل دکتر علی امینی اجتماع کردند. ابتدا در این اجتماع دکتر مقدسی اظهار داشت جوانان مایل نیستند پس از

تحصیلات از خارج بکشور خود مراجعت کنند و روی این اصل حاضرند پدر و مادرشانرا ترک کنند ولی در کشور خود ناملايمات داخلی را مشاهده نمایند. دکتر امینی در جواب اظهار داشت جوانان بکشورهای خارج میروند و عظمت و جلال قسمتی از آن کشورها را میبینند خیال میکنند آن کشورها از اول خلقت همینطور بوده است در صورتیکه افراد آن نقاط دست

بدست هم داده و جلو ولخرجی و ولگردی گرفته‌اند و اکنون بظاهر آبرومند شده‌اند. اگر جوانان ما راست میگویند و روی وطن تعصب دارند بیایند دست به دست همدیگر بدهند و کشور خود را آنطوریکه سایر ممالک هست درست کنند در ثانی شما خیال میکنید کشور خارج دزد ندارد فحشا ندارند نقاط خراب ندارند واهه بیش از کشور ما دارند. آنطوریکه بنده درک کردم جوانان میخواهند پس از دوران تحصیل همه نخست وزیر باشند اما بروند و بخوانند که بزرگان دنیا از

گرسنگی جان دادند و خم به ابرو نیاوردند. تمام ناراحتیها در کشور ما بخاطر فواصل طبقات است که شاهنشاه تمام دقت خود را روی آن قرار میدهد که طبقات پایین وضع بهتری داشته باشند. نامبرده اضافه کرد من از ارقام پاداشیکه به کارمندان عالی رتبه آب و برق خوزستان میدهند دیوانه شده‌ام خدا میداند با چه وضعی حقوق ماهیانه کارمندان را خزانه جمع آوری میکند. چرا این کارها را می‌کنند چرا مال دولت فقیر را بین خود تقسیم میکنند از دیوان کیفر که ترسی ندارند اقلا از خدا بترسد آخر این ارقام سرو صدایی بین سایر کارمندان دولت ایجاد خواهد کرد. بخدا این ولخرجیها شاهنشاه را ناراحت میکند. ساعت ۱۱ حاضرین منزل دکتر امینی را ترک نمودند./ت

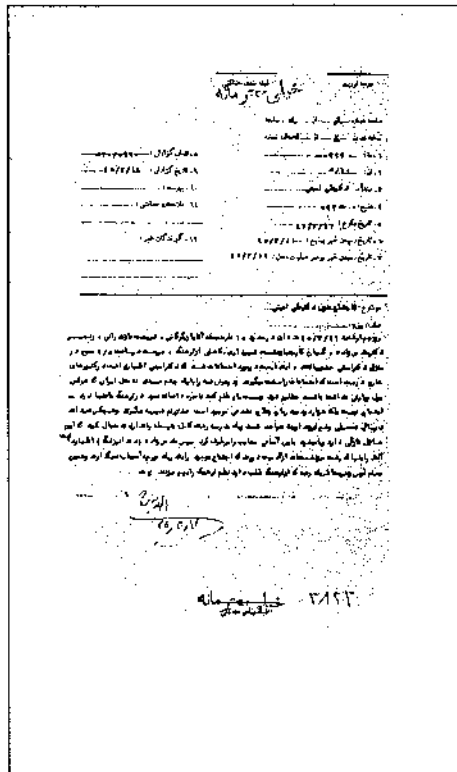
شماره: ۲۰/۵۶۶۰ ه

تاریخ: ۴۵/۳/۱۴

موضوع: اجتماع منزل دکتر علی امینی

روز چهارشنبه ۴۵/۳/۱۱ عده‌ای در حدود ۱۵ نفر منجمله آقایان گرگانی، شریعت مازندرانی، رنجبر دکتر مقدس زاده، گلجان کارمند بازنشسته شهرداری، کاشفی از فرهنگ، سرمست در ساعت ۹/۵ صبح در منزل دکتر امینی حضور یافتند. ابتدا بحث در مورد امتحانات

شد که دکتر امینی اظهار داشت در کشسورهای خارج درست است که امتحانات را سسخت میگیرند و در عوض همه را با یک چشم میبینند نه مثل ایران که هرکسی پول و پارتی نداشته باشد مظلوم شود و نسبت باو ظلم کنند نامبرده اضافه نمود در فرهنگ ما تنها درد امتحان نیست بلکه هزار درد بیدرمان و علاج نشدنی موجود است صد رقم شهریه میگیرند و هیچکس نمیداند در سال

تحصیلی وضع فرزند او چه خواهد شد و یک مدرسه رشته کامل متوسطه را ندارد نه خیال کنید که این مسایل تازگی دارد و یا میشود باین آسانی معایب را برطرف کرد سپس مقدس زاده (دندانپزشک) اظهار داشت آنقدر اینها که پشت میز نشسته‌اند از اهمیت دورند که اجتماع موجود را بقدر یک مورچه به حساب نمی‌گذارند و همین معلم لوس و نتر بخاطر یک رتبه که از فرهنگ طلب دارد نظم فرهنگ را بهم میزنند. %

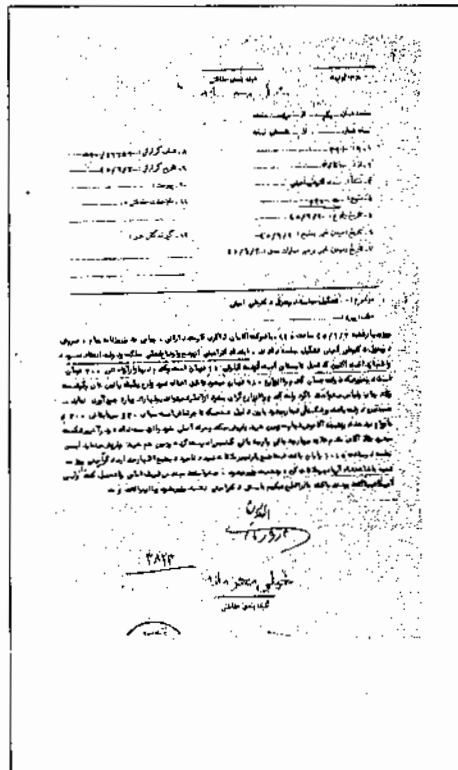
شماره ۲۰/۱۱۶۸۱ هـ

تاریخ: ۴۵/۶/۲۳

موضوع: تشکیل جلسه در منزل دکتر علی امینی

روز چهارشنبه ۲/۶/۴۵ ساعت ۹/۴۵ با شرکت آقایان ذاکری کارمند دارائی، پیامی مدیر روزنامه پیام، سروش در منزل دکتر علی امینی تشکیل جلسه دادند. ابتدا دکتر امینی از وضع و اوضاع فعلی مملکت و دولت انتقاد نموده و اظهار داشت اکنون که فصل تابستان است گوشت

کیلویی ۱۱ تومان است و گندم در بازار آزاد تنی ۷۰۰ تومان است در صورتیکه دولت همان گندم را از زارع ۶۸۰ تومان میخرد ناطق اضافه نمود زارع و طبقه پایین نان و گوشت و قند جای و لباس میخواهند اگر دولت گندم را از زارع گران بخرد از آنطرف میتواند پولها را دوباره جمع آوری نماید همچنین دولت باعث ورشکستگی تجار میشود باین دلیل شخصیکه تاجر

قماش است بجای ۳۰٪ سرمایه اش ۳۰٪ به او وام میدهد در نتیجه آقا عوض تجارت زمین خرید و فروش میکند و حرفه اصلی خود را از دست داده و در آخر ورشکست میشود مثلا آقای مقدم علاوه بر پارچه بافی، پارچه بافی گلشهر را درست کرده و زمین هم خرید و فروش مینماید این جلسه در ساعت ۱۰۴۵ پایان یافت ضمنا منبع با رنجبر ملاقات نموده نامبرده بمنبع اظهار میدارد دکتر امینی روز شنبه با شاهنشاه آریا مهر ملاقات کرده و نخست وزیر میشود.

میخواستند مهندس شریف امامی را تحمیل کنند^۱ ولی آمریکایی‌ها گفته بودند ما کمک مانرا قطع میکنیم بایستی دکتر امینی نخست وزیر بشود و با او موافقت/ت

- ۱- مهندس جعفر شریف امامی؛
 جعفر شریف امامی فرزند محمد حسین (معتمد و ملقب به نظام الاسلام) و در سال ۱۲۹۱ هجری شمسی در تهران متولد شده است. وی تحصیلات عالی خود را در آلمان و سوئد به پایان رسانده و در سال ۱۳۱۰ در راه آهن دولتی استخدام شده و در زمان اشغال ایران توسط قوای متفقین وی به اتهام همکاری با آلمانیها دستگیر و مدتی در زندان قوای متفقین، به سر برده و پس از آزادی در زمان قوام السلطنه به ریاست بنگاه راه آهن منصوب شده است.
 شریف امامی در سال ۱۳۲۹ در کابینه رزم آرا به عنوان
- وزیر راه انتخاب شده و در دولت دکتر مصدق رئیس شورای عالی سازمان برنامه بوده و در انتخابات دوره دوم مجلس سنا به عنوان سناتور انتخاب گردیده و در کابینه دکتر اقبال وزیر صنایع و معادن بوده است. شریف امامی در تابستان ۱۳۳۹ نخست وزیر شد و در اردیبهشت ۱۳۴۰ در پی استیضاح کابینه وی در مجلس مجبور به استعفا شسده است. وی همچنین رئیس بنیاد پهلوی، رئیس اتاق بازرگانی و عضو هیات مدیره بانک توسعه صنعتی و بنگاه ترجمه و نشر کتاب و از سال ۱۳۴۲ به مدت پانزده سال به عنوان سناتور اول تهران و رئیس مجلس
- سنا بوده و یکی از دلایل دوام وی در این مقام، موقعیت ممتاز وی در سازمان جهانی فراماسونری (به عنوان استاد اعظم لژ ستاره سحر و لژ بزرگ ایران) بوده است. در سال ۱۳۵۷ هـ.ش که قیام ملت مسلمان ایران به اوج خود می رسید، شاه که شریف امامی را مهربان انگلیسی می دانست و ریشه اصلی تحریکات و فعالیت های مخالف خود را در لندن جستجو می کرد و به گمان توقف تحریکات رادیو لندن (بی.بی.سی) علیه رژیم در پنجم شهریور، حکم نخست وزیری وی صادر و شریف امامی کابینه خود را آشتی ملی نامید و در اعلامیه ای
- تاریخ شاهنشاهی را لغو و بازگشت به تاریخ هجری را اعلام نمود. و در پی تظاهرات خیابانی مردم دولت آشتی ملی اقدام به برقراری حکومت نظامی نمود که واقعه ۱۷ شهریور (جمعه سیاه) را به وجود آورد و سرانجام در چهاردهم آبانماه ۱۳۵۷ دولت شریف امامی سقوط کرد و جعفر شریف امامی با هدایت دوستان فراماسونر خود به خارج از کشور متواری گردید.
 رک: بازیگران عصر پهلوی، محمود طلوعی ج ۱ ص ۵۵۳ / رک: خاطرات فردوست / ج ۲ / مؤسسه مطالعات سیاسی

شماره: ۴۵۴۵۸/۲۰/۴۵

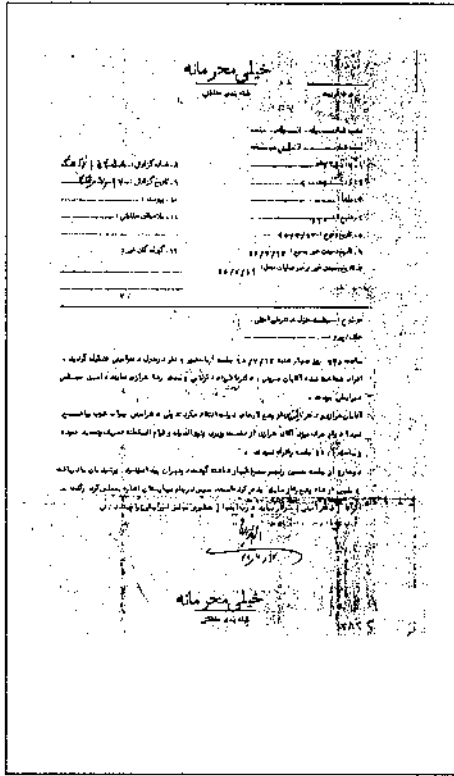
موضوع: جلسه منزل دکتر علی امینی

تاریخ: ۴۵/۷/۱۷

ساعت ۹/۱۵ روز چهارشنبه ۴۵/۷/۱۳ جلسه با حضور ۶ نفر در منزل دکتر امینی تشکیل گردید. افراد شناخته شده آقایان سروش، دکتر ناظرزاده کرمانی^۱ و محمد رضا خرازی نماینده اسبق مجلس شورایی ملی بودند.

آقایان خرازی و دکتر ناظرزاده از وضع کارهای دولت انتقاد میکردند ولی دکتر امینی جواب خوب و واضح نمیداد و کم حرف میزد آقای خرازی از نخست وزیری و وثوق الدوله و قوام السلطنه تعریف و تمجید نموده و ساعت ۱۰۰۰ جلسه را ترک نمودند.

در خارج از جلسه حسین رنجبر بمنبع اظهار داشته گوشت در تهران پیدا نمیشود و رشیدیان با

دریافت ۴ میلیون از شاه وضع را از سابق بدتر کرده است. سپس در جلو بهارستان اشاره به مجلس کرد و گفت اگر آقا (دکتر امینی) سرکار بیاید درب اینجا (منظورش مجلس شورایی ملی) را میندد. ش^{*}

۱- احمد ناظرزاده کرمانی: وی فرزند محمد ناظر و پس از تحصیلات عالی، شهردار کرمان، بازرس وزارت کشور، معاون استانداری تهران، منشی قوام السلطنه، استاد دانشگاه، نماینده مجلس شورای ملی (ادوار ۱۶ و ۱۷)، سردبیر مجله ایران امروز و صاحب امتیاز روزنامه شهر آشوب بوده است. یاد شده ابتدا فعالیت سیاسی خود را در حزب دمکرات شروع نموده و پس از انحلال آن عضو حزب استقلال (روزنامه شهر آشوب ارگان این حزب نیز بوده) و در سال ۱۳۲۹ به جبهه ملی پیوسته و به نفع دکتر مصدق فعالیت داشته، که پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ دستگیر و مدتی زندانی شده و پس از آن نیز با سران جبهه ملی نیز تماس و همکاری داشته است.

پرونده انفرادی ساواک

* شماره: ۲۲۶۵۲

۴۵/ تاریخ: ۴۵/۱۰/۱

موضوع: جلسه منزل دکتر علی امینی

پاسخ موارد خواسته شده به شرح زیر اعلام میگردد.

۱- در جلسه مذکور آقایان دکتر ناظرزاده و خرازی موضوعهای مختلفه را عنوان میکردند که آقای دکتر امینی را وادار به پاسخگویی

شماره: ۴۵۲۰/۱۵۴۸۹

تاریخ: ۴۵/۷/۱۹

ادامه از پاورتی ص قیل
نمائید.

موضوع: تشکیل جلسه در منزل دکتر علی امینی

روز چهارشنبه ۴۵/۷/۱۳ ساعت ۸، در منزل دکتر علی امینی در حدود ۱۰ نفر جمع بودند صاحب اختیاری، سروش، نور از دارایی، و بلیغ از دارایی شناخته شدند.

دکتر امینی از سفر رشت برگشته بود حالش خوب و شنگول بنظر میرسید دکتر امینی گفت

رشت هوا بسیار آرام بود

برعکس که در این هفته

تهران هوای بدی را

داشت اضافه کرد که من

امروز گرفتارم باید بروم

تشیع جنازه شریعتمدار

رفیع، بعد در اطراف

آنمرحوم بحث شد. گفته

شد بسیار آدم خوبی بود.

دکتر امینی گفت: دیشب

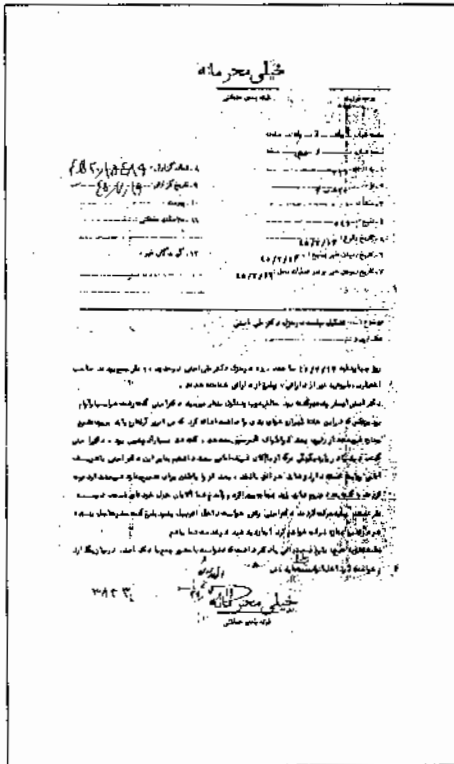
درباره چگونگی مرگ او

با آقای شریف امامی

بحث داشتیم بنابراین

دکتر امینی با شریف

امامی روابط حسنه دارد

دکتر امینی اظهار می‌داشت که وضع اقتصادی مملکت خرابست و ایرانیها گوشت آبگوشتی می‌خواهیم که ارزان باشد بجهنم که گوشت بیفتگی کیلویی ۱۸۰ ریال است آقایان ناساطرزاده و خرازی اظهار داشتند که در ادارات دولتی کارمندان کاری انجام نمی‌دهند و کسی هم نیست که کار بخواهد و اگر کاری هم انجام بدهند یا ندهند یکسان است بهمین جهت کارمندان هم کاری را که نفعی برایشان ندارد انجام نمی‌دهند. ۲- منبع مربوطه بیش از سه یا چهار مرتبه نیست که در جلسات هدف مورد نظر رخنه نموده است و بسوی آموزش لازم داده شده‌است که خود را بیشتر بسهدف نزدیک نمود و اطلاعات جامعتری کسب و گزارش نماید.

و شاید هم افق باشند. بعد او را با تلفن برای تشیع جنازه شریعتمدار دعوت کردند. گفت بنده می‌روم شاید زود نجات پیدا کردم و آمدم شما آقایان منزل خودتان است، دو سه نفر نشستند و بقیه حرکت کردند دکتر امینی وقتی خواست داخل اتومبیل بشود بلیغ گفت حضرت اجل بنده هم در تشیع جنازه شرکت خواهم کرد اجازه بدهید در خدمت شما باشم.

نظریه منبع: بلیغ صحبت‌هایی با دکتر داشت که نخواست با حضور جمع با دکتر امینی در میان بگذارد و خواست در داخل اتومبیل بنماید. ش

تاریخ: ۴۵/۸/۹

شماره: ۳۲۱/۴۲۲۷۵

۱- عطاءالله خسروانی
 عطاءالله خسروانی (متولد ۱۲۹۸) از مهره‌های قدیمی وابسته به بریتانیا و دربار بود که در سال ۱۳۲۲ به همراه برادرش (خسرو خسروانی) تشریف انکار ایران را منتشر کرد. عطاءالله خسروانی در دولت منوچهر اقبال معاون وزیر کار در امور پارلمانی شد و در سال ۱۳۴۰ به همراه دوستان قدیمی خود در دبیرستان ابرانشهر (حسنعلی منصور، جمشیدبازرگان و...) در نقش «نخبگان» آمریکایی ظاهر گردید و در دولت امینی و علم و منصور وزارت کار را به دست گرفت. در پی ترور منصور و همزمان با انتصاب امیرعباس هویدا به صدارت در اسفند ۱۳۴۳، محمدرضا پهلوی، خسروانی را به دبیر کلی «حزب ایران نوین» گمارد و این امر از آغاز نارضایتی جواد منصور، دکتر حسن زاهدی، و دیگر بنیانگذاران «کانون مرفعی» را برانگیخت. وی که فاقد تجربیات لازم برای امور حزبی بود، برای اداره و سازماندهی «حزب ایران نوین» از مشورت برخی اعضای سابق حزب توده سود می‌برد و شاه به امر و قوف داشت.

خسروانی علاوه بر دبیر کلی

برابر اطلاع واصله روز سه شنبه هفته گذشته جلسه خصوصی منزل دکتر علی امینی نخست وزیر اسبق تشکیل یافته است. همچنین روز (۴۵/۸/۷) نیز جلسه خصوصی دیگری در منزل دکتر امینی تشکیل گردیده است. برابر اطلاع اخیراً فعالیت دکتر امینی زیاده‌تر از سابق شده در این فعالیتها خسروانی^۱ وزیر کار و فضل‌اللهی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت اطلاعات

شماره: ۳۲۱/۴۲۲۷۵
تاریخ: ۴۵/۸/۹
موضوع: گزارش

موضوع: گزارش
تاریخ: ۴۵/۸/۹
شماره: ۳۲۱/۴۲۲۷۵

این گزارش در مورد فعالیت‌های غیرقانونی و تبلیغاتی در زمینه‌های مختلف در دسترس است. این گزارش در تاریخ ۴۵/۸/۹ به دسترس رسید. این گزارش در تاریخ ۴۵/۸/۹ به دسترس رسید. این گزارش در تاریخ ۴۵/۸/۹ به دسترس رسید.

تحریر: محمدرضا پهلوی
تاریخ: ۴۵/۸/۹

افسر اجرایی و کارمند فعلی وزارت کار شرکت دارند و فضل‌اللهی در جریان اقدامات اخیر دکتر امینی واسطه ارسال یک گزارش دو جانبه نیز بوده است.

تحقیق در موارد زیر مورد نیاز می‌باشد:

- ۱- تعیین صحت و سقم موضوع فوق.
- ۲- منظور از فعالیت‌های اخیر دکتر امینی.
- ۳- اقدامات اخیر دکتر امینی چه بوده است.
- ۴- دکتر امینی با چه

شخصیت‌هایی در تماس بوده و نحوه تماس چگونه می‌باشد.

۵- در صورت امکان مطالب گزارش دو جانبه اعلام شود.

ادامه باورنی ص قبل: «حزب حاکم» در دولت
 هویدا وزارت کار و سپس
 وزارت کشور (۱۳۴۷) را به
 عهده داشت. وی که فردی
 عوامفریب و حراف محسوب
 میشد، تصور میکرد که به
 سادگی خواهد توانست

رقیب بی‌صلاحیت خود را
 کنار زند و به ریاست دولت
 برسد از این دو، وی در سال
 ۱۳۴۵ از طریق برادرش
 خسرو خسروانی سفیر ایران
 در واشنگتن به ایجاد
 ارتباطاتی با برخی مقامات
 آمریکایی دست زد.

تحقیقات غیر محسوس
 ساواک که از بدو تحریکات
 سیاسی خسروانی وی را زیر
 نظر داشت تا سال ۱۳۴۸
 ادامه یافت و شاه که
 اقدامات جاه طلبانه
 خسروانی را خطرناک تلقی
 می‌نمود. در این سال وی را

از وزارت کشور و دبیر کلی
 حزب ایران نوین برکنار
 ساخت و بدین سان یکی از
 فعالترین رقبای هویدا برای
 همیشه از صحنه سیاست
 خارج شد.
 رک: ظهور و سقوط سلطنت
 پهلوی ج ۲، ص ۳۷۸

به: ۳۲۱

شماره: ۴۵ ۲۰/۲۰۸۸۸

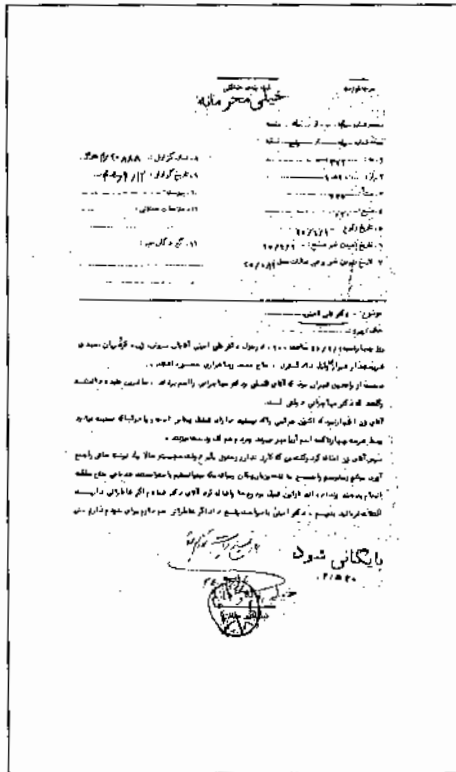
از: ۴۵۲۰

تاریخ: ۴۵/۹/۱۲

موضوع: دکتر علی امینی

روز چهارشنبه ۴۵/۹/۹ ساعت ۹ در منزل دکتر علی امینی آقایان سروش ، ژن، کردریان ، مهدی شریعتمدار شیرازی وکیل دادگستری ، حاج محمد رضا خرازی حضور داشتند.

صحبت از واعظین تهران بود که آقای فلسفی و دکتر مهاجرانی را اسم بردند. حاضرین عقیده داشتند و گفتند که دکتر مهاجرانی دولتی است. آقای ژن اظهار نمود که اکنون هرکسی را که میبینید دارای شغل و مقامی است و یا هر کجا صحبت میشود وسط هر سه چهار تا کلمه اسم آریامهر میبرند و مردم هم کف و دست میزنند. سپس آقای ژن اضافه کرد و گفت من که کاری ندارم

ادلفه از پاورقی ص نبل: نخست وزیری رژیم آرا (سال ۱۳۲۹) از این سمت برکنار شد و به سفارت ایران در فرانسه منصوب گردید. ابتهاج چند ماه بعد از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ به ایران بازگشت و کمی بعد به ریاست سازمان برنامه منصوب شد.

ابتهاج و آرامش هر دو در زمان حکومت امینی دستگیر و زندانی شدند. بعد از سقوط حکومت امینی ابتهاج و آرامش هر دو آزاد شدند. ابتهاج به بخش خصوصی رفت و با تاسیس یک بانک خصوصی به نام بانک ایرانیان ثروت هنگفتی به دست آورد.

رک: باز یگران عصر پهلوی از فروغی تا فردوست، ص ۱۰۱۴ و ۱۰۱۵ و ۱۰۲۲

و حقوق بگیر دولت هم نیستم حالا یک نوشته هایی را جمع آوری میکنم و مینویسم راجع به نفت و زمان و مکان و مواقعی که میتوانستیم یا میتوانستند خدماتی به نفع مملکت انجام بدهند و نداده اند از این قبیل موضوعها و اضافه کرد آقای دکتر شما هم اگر خاطراتی دارید التفات فرمایید بنویسم. دکتر امینی با صراحت پاسخ داد اگر خاطراتی هم دارم برای خودم دارم.ش

ملاقات با دکتر علی امینی

به: ۴۵۲۰

از: ۲۲۱

برابر اطلاع واصله روز ۴۵/۹/۱۲ عده‌ای در حدود ۲۰ نفر جهت ملاقات با دکتر علی امینی بمنزل وی مراجعه نمودند در این جلسه شخصی به نام دکتر ناطق ضمن مذاکره با دکتر امینی اظهار داشته وضع روحانیت خیلی در هم و برهم است و باید سامانی بگیرد.

دکتر امینی پاسخ داده است همه امور همین است رجال سیاست هم مانند رجال روحانیت هستند همه کارها بهم می‌خورد. کجا خوب است.

تحقیق در موارد زیر مورد نیاز میباشد:

۱- شناسایی و اعلام مشخصات کامل دکتر ناطق

۲- منظور و هدف از ملاقات مذکور

رونوشت جهت اطلاع و اقدام مقتضی و اعلام

چگونگی بریاست ساواک شمالشرق ایفاد میگردد. ش.

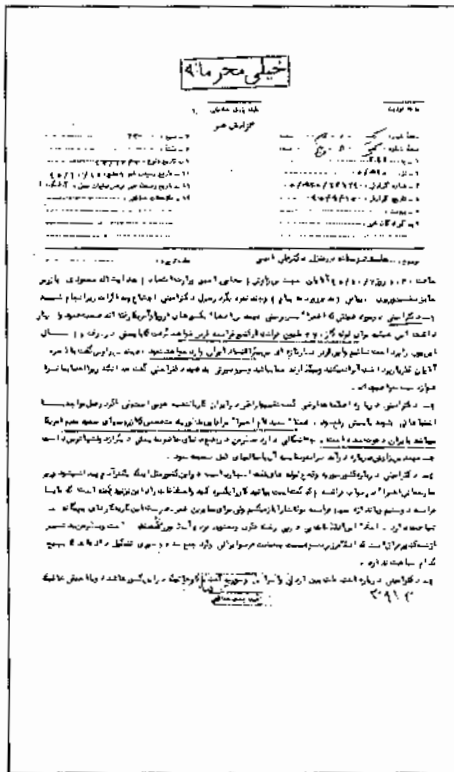
فرمان	
شماره	تاریخ
۴۵۶۱۲۵۲۷	۴۵/۹/۱۲
<p>موضوع: ملاقات دکتر علی امینی</p> <p>ملاقات با دکتر علی امینی در روز ۴۵/۹/۱۲ در حدود ۲۰ نفر جهت ملاقات با دکتر علی امینی بمنزل وی مراجعه نمودند در این جلسه شخصی به نام دکتر ناطق ضمن مذاکره با دکتر امینی اظهار داشته وضع روحانیت خیلی در هم و برهم است و باید سامانی بگیرد.</p> <p>دکتر امینی پاسخ داده است همه امور همین است رجال سیاست هم مانند رجال روحانیت هستند همه کارها بهم می‌خورد. کجا خوب است.</p> <p>تحقیق در موارد زیر مورد نیاز میباشد:</p> <p>۱- شناسایی و اعلام مشخصات کامل دکتر ناطق</p> <p>۲- منظور و هدف از ملاقات مذکور</p> <p>رونوشت جهت اطلاع و اقدام مقتضی و اعلام</p>	
<p>با اینکار منتهی شود</p> <p>۴۵۶۱۲۵۲۷</p> <p>۴۵/۹/۱۲</p>	

تاریخ: ۴۵/۹/۱۵

شماره: ۲۰/۲۲۶۷۴/۵۲۰/۵

موضوع: جلسه دوستانه در منزل دکتر علی امینی
ساعت ۱۰:۳۰ روز ۴۵/۱۰/۷ آقایان مهندس زاوش (معاون اسبق
وزارت اقتصاد) هدایت اله محمودی بازرس سابق نخست وزیری .
پیامی (مدیر روزنامه پیام) و چند نفر دیگر در منزل دکتر امینی اجتماع
و مذاکرات زیر انجام شد.

۱- دکتر امینی در مورد
هیئتی که اخیراً
بسرپرستی مهندس
اصفیاء بکشورهای اروپا
و آمریکا رفته‌اند صحبت
نمود و اظهار داشت این
هیئت برای لوله گاز ۳۷۰
میلیون فرانک از کشور
فرانسه قرض خواهد
گرفت که بایستی در
ظرف ۱۵ سال این پول را
پرداخت نمایم و این
قرض فشار تازه‌ای بر
پیکر اقتصاد ایران وارد
خواهد نمود. مهندس
زاوش گفت بالاخره

آقایان فکر باز پرداخت آنرا نمی‌کنند و می‌گذارند شما بیابید و سر و
صورتی بدهید دکتر امینی گفت خدا نکند زیرا اعصابمانرا هم از دست
خواهیم داد.

۲- دکتر امینی درباره اصلاحات ارضی گفت تقسیم اراضی در ایران
کاربالنفسه خوبی است ولی اگر در عمل مواجه با اشتباهاتی شوند
بایستی رفع شود. ضمناً شنیده‌ام اخیراً برای این منظور یک متخصص
که از روسهای سفید مقیم امریکا می‌باشد بایران دعوت شده‌است. چه

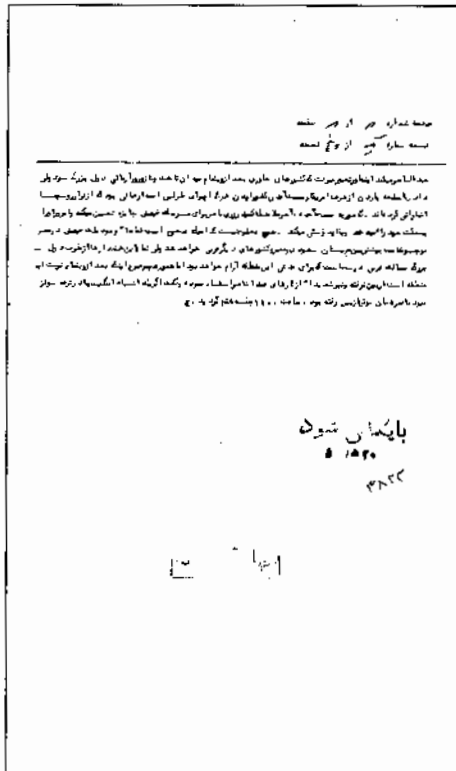
اشکالی دارد بنظر من در وضع دنیای حاضر نایستی دیگر از دولتها

ترس داشت

۳- مهندس زاوش درباره درآمد سرانه و مقایسه آن با سالهای قبل صحبت نمود.

۴- دکتر امینی درباره کشور سوریه و قطع لوله‌های نفت اظهار داشت در این کشور مثل اینکه یکنفر آدم پیدا نمیشود وزیر خارجه اش اخیرا

در جواب فرانسه (که گفته است بیاید کار را یکسره کنید و اختلافات را دامن نزنید) گفته است که ما با فرانسه دوستیم و باندازه سهم فرانسه لوله ها را باز می‌کنیم ولی برای سایرین خیر. درست این کار به کارهای بچگانه شباهت دارد. اصلا این انقلابات پی در پی رشته فکری و معنوی مردم آن کشور را گسسته است و بنظر من بدتر از همه کشور عراق است که اصلا مرزش معلوم

نیست یک مشت عرب و ایرانی و کرد جمع شده و کشوری تشکیل داده‌اند که بهیچ کدام شباهت ندارد.

۴- دکتر امینی درباره اختلافات بین اردن و اسرائیل و سوریه گفت با کارهاییکه در این کشور شده و با احمقی‌هاییکه عبدالناصر میکند اینطور تصور میرفت که کشورهای خاوری بعد از ویتنام میدان تاخت و تاز و زورآزمایی دول بزرگ شود ولی دادن اسلحه به اردن از طرف امریکا و سست آمدن کشور اردن هر کدام برای طرفین اخطارهایی بود

که از قرار روسها اشاراتی کرده‌اند. که سوریه سست آمده، آخر ملاحظه کنید روزی ناصر برای سرملک فیصل جایزه تعیین میکند و امروز او را بمملکت خود راه میدهد و با او دوستی میکند. هیچ معلوم نیست کدامیک صحیح است قطعاً وجود ملک فیصل در مصر موجب وخامت بیشترین عربستان سعودی و مصر و کشورهای دیگر عربی خواهد شد ولی تمام این هشدارها از طرف دول بزرگ بممالک عربی درست است که برای مدتی این منطقه آرام خواهد بود اما هنوز هم موضوع اینکه بعد از ویتنام نوبت این منطقه است از بین نرفته و نیز شدیداً از کارهای عبدالناصر انتقاد نموده و گفت اگر یک اشتباه انگلیسیها در ترعه سوئز نبود ناصر همان موقع از بین رفته بود. ساعت ۱۲ جلسه ختم گردید. ج

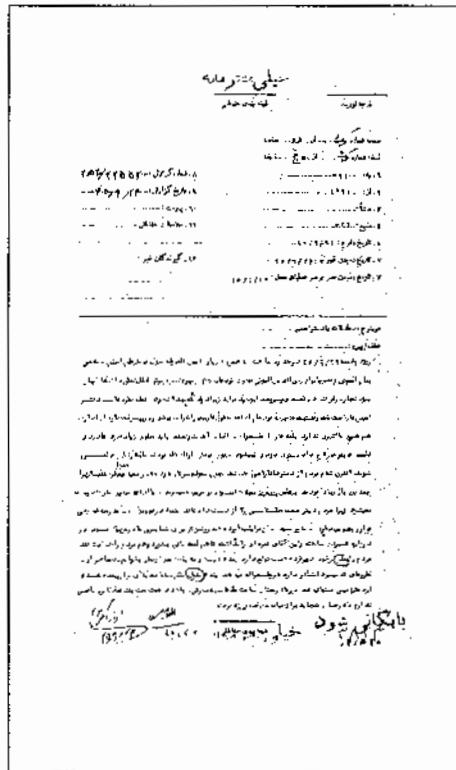
شماره: ۴۵/۲۲۵۵۲/۲۰

تاریخ: ۴۵/۹/۲۳

موضوع: ملاقات با دکتر امینی

روز دوشنبه ۴۵/۹/۲ در حدود ساعت ۱۰ صبح در پارک امین الدوله منزل دکتر علی امینی شخصی بنام الموتی (که گویا برادر نورالدین الموتی که فوت کرده است) چهره سبزه و موپی فلفل نمکی داشت اظهار نمود که باز در فرهنگ دسته بندی و سروصدا بوجود میاید زیرا

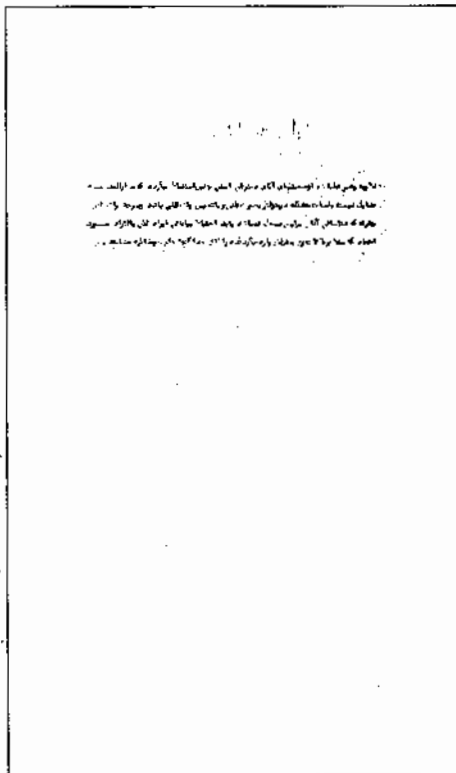
دولت به تعهدات خود عمل نکرده است دکتر امینی ناراحت شد و گفت بنده تجربه کرده ام اضافه حقوق کارمند را خراب میکند و در پیشرفت کارهای اداری هم هیچ تاثیری ندارد بلکه کارها عقب خواهد افتاد آمدند و گفتند باید حقوق زیاد شود تا دزدی نکنند دیگر در کاخ دادگستری دزدی نمیشود حقوق دکترها را اضافه کردند تا بکارشان دلگرم شوند اکنون تمام مردم از دکترها ناراضی

هستند چون بموقع سرکار خود حاضر نمیشوند حقوق فرهنگیان را چندین بار زیاد کردند برعکس روز به روز بچه ها بیسوادتر تربیت میشوند. با اضافه حقوق کارها درست نمیشود زیرا مردم دیگر صفت حقشناسی را از دست داده اند بنده در کهریزک هم مدرسه خصوصی دارم و هم بهداری. باور کنید جان مرا بلب آورده اند روشن تر برای شما بگویم مادر من یک مسجد در دروازه شمیران ساخته و این آقای کمره ای را گذاشته تا هم لقمه نانی بخورد و هم مردم را هدایت کند مردم

را بکلی از خود دور کرده است توقع دارد بنده هر سه هفته پشت سر او نماز بخوانم. ضمناً غیر از مقررهای که میگیرد انتظار دارد هر وقت حواله میدهد بنده نکول نکنم. خلاصه بلای جان بنده شده از دکتر امینی سوال شد در ماه رمضان ساعت ملاقات چه صورتی خواهد داشت گفت بنده ملاقاتی با کسی ندارم ماه رمضان هم باید برای عبادت رفت و روزه گرفت.

نظریه رهبر عملیات، از صحبت‌های آقای دکتر علی امینی چنین استنباط می‌گردد که مشارالیه متمایل نیست جلسات متشکله در منزلش بصورت علنی و با تعیین وقت قبلی باشد و در حضور اشخاص متفرقه که شناسایی آنان بر این سجل نمی‌باشد باید احتیاط بیاناتی ایراد لیکن با افراد مورد اعتماد که بمنظور ملاقات وی بمنزلش وارد می‌گردند در اطاق جداگانه خلوت و مذاکره مینماید.

شماره ۴۵/۲۴۲۹۲

تاریخ: ۴۵/۱۰/۱۴

موضوع: دکتر علی امینی

روز چهارشنبه ۴۵/۱۰/۷ ساعت ۹/۳۰ در حدود ۲۰ نفر از جمله آقایان پیامی مدیر روزنامه پیام، محمدی از بانک مرکزی، محمدی از کارخانجات قند، محمودی کرمانی، گرگانی، مهندس علی آبادی، دکتر مقدس زاده، رضوی، سرمست در منزل دکتر امینی حضور

داشتند. ابتدا از دکتر امینی سوال شد که این سر و صداهای کشورهای عربی خاورمیانه را به آتش خواهد کشید؟ دکتر امینی گفت خیر این سر و صداهای پوچ را عبدالناصر پخش میکند تا از دولتهای بزرگ استفاده نماید بنده بشما قول میدهم که در خاورمیانه هیچ اتفاقی نخواهد افتاد بعد اضافه نمود بعضی از کشورها مانند عراق و سوریه و نظیر اینها در سیاست

خیلی محرمانه

روز چهارشنبه ۱۰/۱۰/۴۵ ساعت ۹/۳۰ در حدود ۲۰ نفر از جمله آقایان پیامی مدیر روزنامه پیام، محمدی از بانک مرکزی، محمدی از کارخانجات قند، محمودی کرمانی، گرگانی، مهندس علی آبادی، دکتر مقدس زاده، رضوی، سرمست در منزل دکتر امینی حضور داشتند. ابتدا از دکتر امینی سوال شد که این سر و صداهای کشورهای عربی خاورمیانه را به آتش خواهد کشید؟ دکتر امینی گفت خیر این سر و صداهای پوچ را عبدالناصر پخش میکند تا از دولتهای بزرگ استفاده نماید بنده بشما قول میدهم که در خاورمیانه هیچ اتفاقی نخواهد افتاد بعد اضافه نمود بعضی از کشورها مانند عراق و سوریه و نظیر اینها در سیاست

روز چهارشنبه ۱۰/۱۰/۴۵ ساعت ۹/۳۰ در حدود ۲۰ نفر از جمله آقایان پیامی مدیر روزنامه پیام، محمدی از بانک مرکزی، محمدی از کارخانجات قند، محمودی کرمانی، گرگانی، مهندس علی آبادی، دکتر مقدس زاده، رضوی، سرمست در منزل دکتر امینی حضور داشتند. ابتدا از دکتر امینی سوال شد که این سر و صداهای کشورهای عربی خاورمیانه را به آتش خواهد کشید؟ دکتر امینی گفت خیر این سر و صداهای پوچ را عبدالناصر پخش میکند تا از دولتهای بزرگ استفاده نماید بنده بشما قول میدهم که در خاورمیانه هیچ اتفاقی نخواهد افتاد بعد اضافه نمود بعضی از کشورها مانند عراق و سوریه و نظیر اینها در سیاست

اشتباهاتی دارند که دست و پاگیر خودشان میشوند. سپس صحبت از ایرانیهای مقیم عراق شد که دکتر امینی اظهار داشتند اینها مردمانی بی رگ و پوست کلفت هستند زیرا زمامتیکه عربها بما فحش و ناسزا میگفتند یکی از این ایرانیان در عراق عکس العملی نشان ندادند در صورتیکه اینهمه از افراد در ویتنام کشته میشوند همه آنها ارتشی نیستند اکثرشان غیر نظامی میباشند و بخاطر وطنشان کشته میشوند همچنین اضافه نمود اکنون برای برنامه های اصلاحات ارضی

کارشناسان خارجی آورده‌اند و این کار بسیار لازم و سودمند است و من عقیده دارم برای اجرای تمام برنامه‌ها از وجود کارشناسان خارجی استفاده شود تا پولها در اثر نداشتن برنامه نغله نگردد و پولهاییکه ما از کشورهای دیگر وام میگیریم بیهوده مصرف میشود مثلاً تمام کارمندان امور خیریه، شیرخورشید سرخ، حمایت مادران و نظیر آنها از این پولها حقوق و پاداش میگیرند در حالیکه باید در امور خیریه بدون حقوق خدمت کرد کسانیکه در سایر ادارات حقوق دارند چرا در خیریه حقوق میگیرند. در خاتمه پیامی اظهار کرد سرو صدای سندیکای چاپخانه داران درآمده و میگویند دولت ما را ورشکست میکند از بس که چاپخانه وارد میکند. دکتر امینی گفت چرند میگویند آنها خون مردم را به شیشه گرفته‌اند با یک مشت حروف و دستگاه چاپ قدیمی. نظریه رهبر عملیات - ممکنست آقای دکتر امینی باشخصیکه در منزلش حاضر میگردند و از وی سوالاتی می‌نمایند سوءظن پیدا نموده و بهمین علت از اظهارات بیانات مخالف خودداری مینماید.

شماره: ۷۲۸۴۶۷/۲۸۷۲۰م

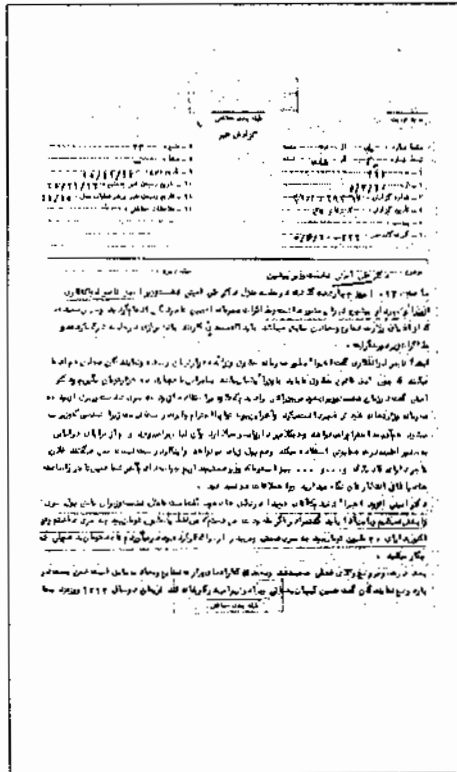
تاریخ: ۴۵/۱۱/۲۰

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین

ساعت ۱۰/۱۳ روز چهارشنبه گذشته در جلسه منزل دکتر علی امینی نخست وزیر اسبق ناصر ذوالفقاری از وزراء و شهردار پیشین تهران حضور داشت و مذاکرات محرمانه‌ای بین نامبردگان انجام گردید و سپس محمدی که از اعضای وزارت صنایع و معادن سابق میباشد با

یداله محمدی کارمند بانک مرکزی در جلسه شرکت کردند و مذاکرات زیر صورت گرفت.

ابتدا ناصر ذوالفقاری گفت اخیرا بطور محرمانه حقوق وزراء به ده هزار تومان رسیده و نمایندگان مجلس هم ادعا میکنند که چون طبق قانون حقوق ما باید با وزراء یکسان باشد بنابراین ما هم باید ده هزار تومان بگیریم و دکتر امینی گفت در زمان نخست وزیری خود من وزایی را دیدم که علاوه

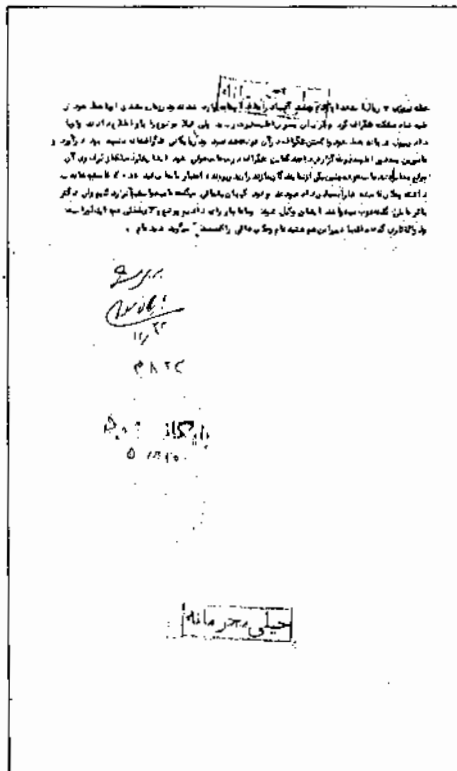
بر استفاده از بودجه سری نخست وزیری از بودجه محرمانه وزارتخانه خود هم برداشت میکرد و آخر این پولها توام با احترام و غیره درست نیست زیرا شخصی که وزیر میشود هم آنهمه احترام را میخواهد و هم کلاه پر دار را بسر میگذارد و آن لباس رامیوشد و هم از مزایای شرفیابی به حضور اعلیحضرت همایونی استفاده میکند و هم پول زیاد میخواهد و اینکار درست نیست بمن میگفتند فلان تاجر دارای کادیلاک و... چیز است و ما که وزیر هستیم نداریم جواب دادم آخر

شما همین تاجر را ساعتها در اطاق انتظارتان نگاه میدارید و وقت ملاقات هم نمیدهید.

دکتر امینی افزود اخیرا شنیدم که آقای هویدا در نطق های خود گفته است ما مثل نخست وزیران سابق پول سری را پخش نمیکنیم و به این آقا باید گفت برادر اگر مقصودت من هستم که من فقط یک میلیون تومان بودجه سری داشتم و تو اکنون دارای ۳۰ میلیون تومان بودجه

سری هستی و من پدر هر کس را که کار کرده بود در میاوردم تا صد تومان بدهم ولی شما چکار میکنید.

بعد در خصوص وضع وکلای فعلی صحبت شد و محمدی که از اعضای وزارت و صنایع و معادن سابق است ضمن بحث درباره وضع نمایندگان گفت همین کیهان یغمایی و برادرش را من در کارخانه قند فریمان در سال ۱۳۱۷ روز مزد بجای عمله به روزی ۷

ریال استخدام کردم و بعد آنها در املاک آستانه وارد شدند و در زمان مصدق او با خط خودش علیه شاه مملکت تلگراف کرد و جریان بعرض اعلیحضرت رسید ولی قبلا موضوع را با او اطلاع دادند و او با دادن پول شبانه خط خود را که متن تلگراف در آن نوشته شده بود و در بایگانی تلگرافخانه مشهد بود درآورد و مامورین بحضور اعلیحضرت گزارش دادند که این تلگراف درست است ولی خود ایشان نکرده بلکه از طرف وی آن موقع مخایره شده است و همچنین یکی از نمایندگان

مازندران در پرونده اعتبار نامه اش قید شده که فاحشه خانه داشته و عکس فاحشه هارا بمجلس داده بودند و خود کیهان یغمایی میگفت ما میخواستیم آن را رد کنیم ولی دکتر باقر عاملی گفت خوب میخواهد ایشان وکیل شود و ما ناچار رای دادیم و وضع وکلای فعلی همه اینطور است و ذوالفقاری گفت مطلب اخیر را من هم شنیده ام و عکس هایی را که محمدی میگوید دیده ام.

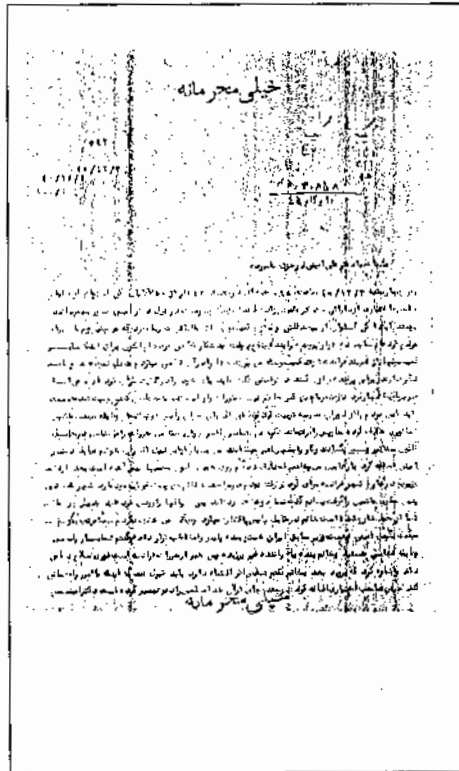
شماره: ۴۵/۳۰۸۵۸

تاریخ: ۴۵/۱۲/۱۰

موضوع: ملاقات با دکتر علی امینی در منزل نامبرده

روز چهارشنبه ۴۵/۱۲/۳ ساعت ۸/۵۰ عده‌ای در حدود ۱۲ نفر از جمله آقایان کی استوان از دارایی صاحب اختیاری از دارایی، دکتر مقدس زاده دندانپزشک و سرمست در منزل دکتر امینی حضور بهم رسانیده بودند ابتدا کی استوان^۱ از بیعدالتی و سازش کمیسیون‌های

مالیاتی تعریف کرد که من چنین و چنان برای مردم کرده‌ام شاید ده هزار پرونده را بنده برفع دولت بدهکار قطعی کرده‌ام اکنون برای اینکه سایر کمیسیونها از شر بنده راحت بشوند کمیسئونی که من پرونده‌ها را در آن قطعی می‌کردم منحل نموده‌اند و شاید نظر دارند برایم پرونده سازی کنند دکتر امینی گفت شاید پای خود را در کفش دیگران کرده‌ای . کی استوان در جواب

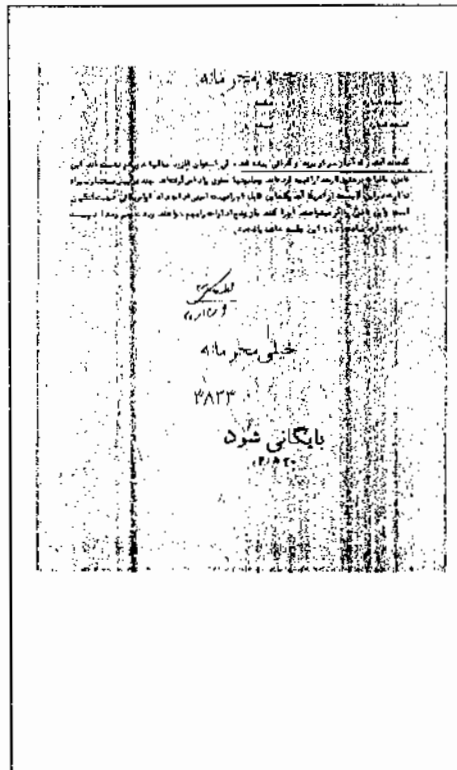

۱- کی استوان :
حسین خان کی استوان فرزند
حاج علی اکبر معتمدالممالک
متولد حدود ۱۲۶۱ شمسی
دارای تحصیلات عالی در
رشته علوم سیاسی، کارمند
دولت و نماینده دوره های ۵
و ۶ مجلس شورای ملی از
انزلی
رک: نمایندگان شورای ملی،
زهره شجعی ص ۳۵۷

اظهار کرد در کشور ما هیچ کس حاضر نیست مقررات را رعایت کند همه قانون شکن تربیت شده‌اند باید این مردم را از دوران مدرسه تربیت کرد این افسران جوان خوب انجام وظیفه میکنند ماشین سناتوری خلاف کرده جلویش را گرفته‌اند گفته من سناتورم افسر جوان گفته من مقررات را می‌شناسم در مقابل قانون سناتور و سپور یکسانند و کار را به شهربانی میکشانند من بسیار از این قبیل افسران خوشم می‌آید دکتر امینی اضافه کرد بازها بین من و خانم اختلاف شده

و روی همین قانون شکنیها پیش آمده است بعد از نخست وزیریم در خارج از شهر فرانسه برای گردش رفته بودیم در مراجعت خانم من پشت فرمان بود وارد شهر که شدیم پلیس جلوی ماشین را گرفت بخانم گفت شما دو خلاف کرده اید یکی چراغها را روشن کرده اید و دیگر چرخ ماشین شما از خط خارج شده است خانم در مقابل پلیس پافشاری میکرد و میگفت من خلاف نکردم ضمنا مرتب به گوشم

میگفت بگو من امینی نخست وزیر سابق ایران هستم بنده پلیس را مخاطب قرار داده و گفتم شما بسیار پلیس وظیفه شناسی هستید و خانم بنده راننده غیر ورزیده و بی خبر از مقررات فرانسه است فوری سلام نظامی داد و اشاره کرد که بروید بعد بخانم گفتم شخصی اگر اشتباه دارد باید قبول کند نه اینکه مامور را عصبانی کند سپس صاحب اختیاری اضافه کرد در چند جای

قرآن خدا مسلمین را دعوت بصبر کرده است دکتر امینی گفت نه آنقدر که آب از سر او برود و گدایی پیشه کند. کی استوان افزود سالها دور هم نشسته اند این قانون مالیات بر حقوق کارمندان را تهیه کرده اند و میلیونها حقوق پاداش گرفته اند چندی پیش مستشاری برای نظارت در این لایحه از امریکا آمد و گفت این قابل اجرا نیست امینی ادامه داد او امریکایی نیست انگلیسی است و این قانون را اگر میخواهند اجرا کنند باز وضع ادارات را بهم خواهند ریخت و سرو صدا خواهند کرد ساعت ۱ این جلسه خاتمه یافت. ش

شماره: ۳۱۱۵۱/۲۰/۲۷

به: ۳۲۱

تاریخ: ۴۵/۱۲/۱۴

از: ۷/۲۰/۴۷

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین

قبل از ظهر روز چهارشنبه گذشته در منزل دکتر امینی رهبر عضو بازنشسته وزارت دارایی (مترجم وزارتخانه مزبور) فضل اله گرگانی مدیر کل اسبق وزارت دارایی - پیامی مدیر روزنامه پیام و از اعضای

انجمن محلی چهارراه کمره‌ای شاپور - جسمشیدی از اعضای سندیکای سابق رانندگان تهران یداله محمدی کارمند بانک مرکزی اجتماع داشتند و مذاکرات زیر انجام شد. ابتدا دربارۀ وضع اتوبوسرانی و تاکسی رانی پیامی صحبت کرد و گفت حالا مردم عادت کرده بودند که دو تومان پول تاکسی را طوری با راننده توافق کنند ولی با اضافه کرد تاکسیمتر برای

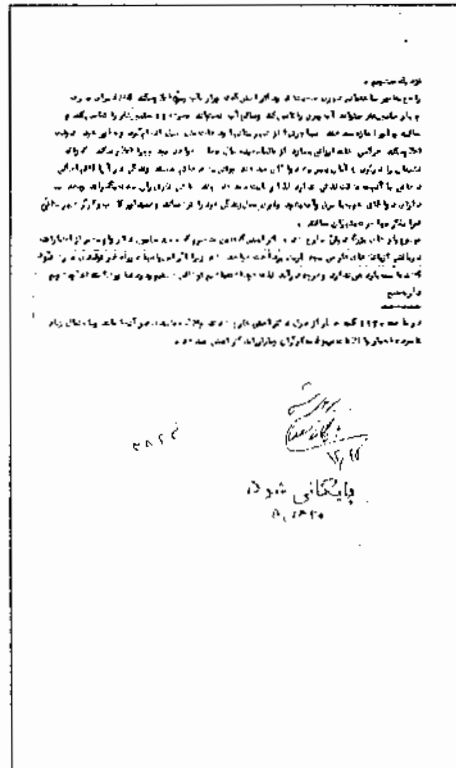
امتحان دو نوبت از راننده خواهش کردم آنرا حساب کند و دیدم از میدان شاپور تا بهارستان ۲۸ ریال میشود و از شمیران ۹۰ ریال دکتر امینی گفت حالا باز من حرف میزنم و میگویند انتقاد میکند و آخر چرا کار مردم را بخودشان واگذار نمیکنند و خود دولتیها انگشت توی کارها می برند و خرابش میکنند و حالا که مردم باین وضع خو کرده اند دیگر تاکسیمتر چه لزومی دارد و فردا برای همین مساله پرونده هایستکه در دادگستری تشکیل خواهد شد و خودشان برای خودشان در دسر

درست میکنند و مثل اینکه یک دستهایی در پس پرده این کارها را انجام میدهد که دولت را دچار دردسر کند.

سپس موضوع بیمه های اجتماعی کارگران مطرح شد و پیامی گفت با حسابی که از نظر قانون شده هرچه درآمد شرکت واحد است باید آخر کار بعنوان حق بیمه کار افتادگی و غیره به رانندگان و سایر کارکنان شرکت واحد داده شود و دکتر امینی اظهار داشت این تز بیمه های

اجتماعی کارگران یک تز است که درست شده و در مملکت ما هم واقعا این کارها را میخواهیم یک مرتبه انجام دهیم و در همه جای دنیا خرج پرسنلی بیمه های اجتماعی ضرر دارد و دولت هم پشت سر هم تعهد خرج میکند و یک روزی در این امر دولت دچار وخامت و ورشکستگی میشود و آنوقت دیگر چاره ای نیست و از حالا باید پیش بینی ۲۰ سال آینده

را کرد و اخیرا پس از تقسیم املاک مزروعی صحبت از تقسیم املاک مستغلات شهری است و اگر اینکار را هم بکنیم و دیگر کسی نماند که حتی این مختصر مالیات را هم بدهد زودتر به ورشکستگی نزدیک میشویم.

راجع به امور ساختمانی شهری صحبت شد و دکتر امینی گفت وزارت آب و برق اعلام میکند که فقط برای مصرف چهار میلیون نفر میتواند آب و برق تأمین کند و مبالغ آب نمیتواند مصرف ۱۲ میلیون نفر را تأمین

کند و حالیه چطور اجازه میدهند مهاجرتها از شهرستانها و دهات مثل سیل انجام گیرد و چطور خود دولت اعلام میکند هرکس خانه ارزانی بسازد از مالیات پنجسال معاف خواهد بود و چرا اعلام میکند که زاغه نشینان را در کوی ۹ آبان به هر یک دو اطاق میدهند و وقتی یک دهاتی مسند زندگی در آن اطاقهای گلی دهاتی با آنهمه مشقت لذتی ندارد رضایت میدهند چند ماهی در تهران سخت بگذرانند و بعد دارای دو اطاق خوب با برق و آب بشود و فوری محل زندگی خود را ترک میکند و همینطور کاسب و کارگر روستایی هم فوراً ب فکر مهاجرت بتهران میافتند. موضوع وام های بزرگ دولتی مطرح شد و دکتر امینی گفت من متحیرم که ۸۰۰ میلیون دلار وام سفر از اعتبارات دریافتی از بانکهای خارجی به چه طریق پرداخت خواهد شد زیرا اگر این وامها در راه غیر تولیدی مصرف شود که شده است باز دهی ندارد و هرچه درآمد نفت هم داشته باشیم تو خالی هستیم و در دنیا ورشکسته اعلام میشویم

نظریه منبع

در ساعت ۱۱/۲۰ کلیه حضار از منزل دکتر امینی خارج شدند و فقط جمشیدی در آنجا ماند و به احتمال زیاد نامبرده اخبار و اطلاعات مربوط به کارگران و بازار را بدکتر امینی میدهد.

شماره: ۴۵/۲۲۴۱۶

تاریخ: ۴۵/۱۲/۲۲

موضوع: ملاقات با دکتر علی امینی

ساعت ۸ روز ۴۵/۱۲/۱۷ عده‌ای در حدود ۱۵ نفر از جمله آقایان خبازباشی و محمودی کرمانی صاحب اختیاری، گرگانی، سروش، رنجبر، دکتر مقدس زاده، اشعری و سرمست در منزل دکتر علی امینی حضور داشتند. دکتر علی امینی اظهار داشت در ختم جواد و کیلی رفته

بودم پیرمردی ۸۰ ساله با صدای بلند گفت آقای دکتر مهاجرانی ختم جناب آقای دکتر مصدق چه روزی است مهاجرانی رنگ از رویش پرید و گفت نمیدانم سروش گفت در وصیت نامه مصدق قید شده مجلس ختمی برای وی ترتیب ندهند و او را در احمدآباد دفن کنند.

دکتر امینی گفت جسد مصدق را بطور امانت در احمدآباد گذارده‌اند و دوستان مصدق در منزل

احمد و دکتر غلامحسین مصدق برای عرض تسلیت میروند بنده هم رفتم و کارت گذاردم سپس اضافه کرد دکتر مصدق معایب و محسناتی داشت اول اینکه همه را لکه دار میکرد و خودش را از هر عیب بری میدانست در یکی از سخنرانیهای خود گفت من بدکتر امینی ایمان داشتم او هم انگلیسی از آب درآمد در حالیکه بنده وزیر شاغل او بودم، بنده در زندگی سیاسی خود دنباله رو نبودم بارها گفتم آقای دکتر مصدق شما اشتباه میکنید گوش نکرد در نخست‌وزیری منصور گفتم

آقای منصور استعفا بدهید زیرا وضع شما خوب نیست بمصدق گفتم وضع شما خوب نیست استعفا کنید تا آبروی شما حفظ شود گوش ندادند نخست وزیر شد نزد شاه رفتم اعلیحضرت خطاب به علا فرمودند چند روز دیگر امینی بشما خواهد گفت استعفا کن به حرفش گوش کنید چون پیش بینی های دکتر امینی تا حدی درست از آب درمیآید مرحوم علا خندید در زمان حکومت زاهدی هنگامیکه کار نفت را تمام کرد بزاهدی گفتم استعفا کن زاهدی گفت تا نفت در زمینهای این کشور وجود دارد من نخست وزیر خواهم بود در این موقع خارج از منزل تلفن شد در جواب دکتر امینی گفتم بله منزل غلامحسین و احمد آزاد است میتوانید اظهار همدردی بفرمایید ضمنا بنده هم مشغول تبلیغ هستم. ش

شماره: ۲۰/۳۲۲۰۹ الف

موضوع: اجتماع دکتر علی امینی

تاریخ: ۴۴/۱۲/۲۶

۱- رحیم علی خرم:

رحیم علی خرم - معروف به مهندس خرم فرزند بیک علی ۵۰ سال ۱۳۰۰ در روستای کوهپایه زیبر از توابع ساوه متولد شد. نامبرده بی‌سواد، مقاطعه کار در شهرداری تهران و بعداً مدیر عامل شرکت آسفالت راه و صاحب بوستان ارم در تهران و هتل و کباباره در رامسر و صاحب روستایی در دماوند - با شرکت حبیب الله القانین و نورالله حسی و از نزدیکان شاهپور حمیدرضا و محمودرضا پهلوی بوده و به منزل دکتر امینی نخست‌وزیر - رفت و آمد می‌کرده است. وی فردی بسیار خوشگذران، عیاش و شاه‌دوست بوده است.

در پی شکایات متعدد مردم، نامبرده در مهرماه ۱۳۵۷ هنگام مراجعت از خارج از کشور در مرز پاکستان توسط ساواک دستگیر گردید و توسط بازرسی شاهنشاهی به تیمسار فردوست اعلام شده است: «در باره گزارش ساواک مبنی بر اینکه رحیم علی خرم به قسمتی از اراضی دریای خزر (۹۸۰۰ متر مربع حریم دریا) و اراضی اوقاف در غرب تهران (شمال جاده تهران - کرج) تجاوز و در وارد کردن

طبق اطلاع روز چهارشنبه ۴۴/۱۲/۲۵ ساعت ۱ آقایان هادی اشتری وزیر سابق، رنجبر، محمودی کرمانی، سرمست، وودودی و چهار نفر دیگر در منزل دکتر علی امینی اجتماع کرده بودند. ابتدا دکتر امینی اظهار داشت جواهرات موجود در خزانه دولت بسیار گرانبهاست و

نمیشود برای آنها قیمت قائل شد زیرا شاید نظایر این جواهرات در دنیای کنونی موجود نباشد که معادل آن باشد سپس نامبرده اضافه نمود آن خرم بی‌عرضه چرا اینهمه خیابانها را از جمله خیابان شهرری کردند و دردسر برای مردم درست کردند چنانچه او را من گرفتم و بعد فرار کرد و رفت به اروپا برای اینکه خرم و سایرین پولهاییکه جهت آسفالت گرفته بودند دیناری را خرج نمودند.

گیرندگان: اداره کل سوم بخش ۳۲۱

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و تفریح
سازمان فرهنگ و عبادت
سازمان اسرار و اطلاعات داخلی
گزارش اطلاعات داخلی

موضوع: اجتماع مردم خرم اسی
محل: تهران
تاریخ: ۴۴/۱۲/۲۵
تاریخ گزارش: ۴۴/۱۲/۲۶
شماره گزارش: ۴۴/۱۲/۲۶
شماره پرونده: ۴۴/۱۲/۲۶
تاریخ: ۴۴/۱۲/۲۶
تاریخ: ۴۴/۱۲/۲۶
تاریخ: ۴۴/۱۲/۲۶

حلی محرمانه

شماره اسرار: ۴۴/۱۲/۲۵
موضوع: اجتماع مردم خرم اسی
محل: تهران
تاریخ: ۴۴/۱۲/۲۵
تاریخ گزارش: ۴۴/۱۲/۲۶
شماره گزارش: ۴۴/۱۲/۲۶
شماره پرونده: ۴۴/۱۲/۲۶
تاریخ: ۴۴/۱۲/۲۶
تاریخ: ۴۴/۱۲/۲۶
تاریخ: ۴۴/۱۲/۲۶

ختمی محرمانه

۴۸۴۴

کرتکون - اداره کل سوم بخش ۳۲۱
۳۱۰۰۰۱۱

به: ۳۲۰

شماره: ۵۵ ۲۰/۶۷۷

از: ۲۰ ۵۵

تاریخ: ۴۶/۱/۱۸

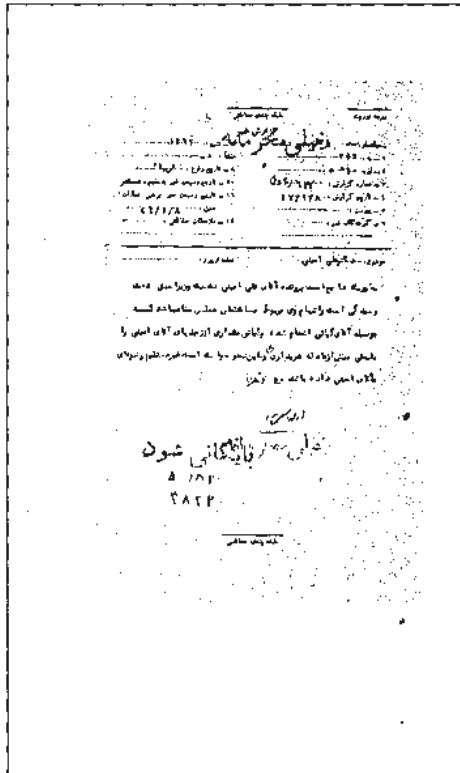
موضوع: دکتر علی امینی

ادامه از پاورقی ص قبل:
 کالا از خارج مرتکب
 تخلفاتی شده است. نتیجه
 تحقیق حاکی است، نامبرده با
 احداث هتل و کباباره در
 رامسر قسمتی از اراضی
 ساحلی دریا را متصرف و
 تانید میشود و از سال ۱۳۳۵
 به اراضی موقوفه واقع در
 طرشت (شمال جاده تهران -
 کرج) از طریق دیوار کشی و
 ایجاد تاسیسات تصرفات
 غیرمجاز داشته است و
 سازمان اوقاف در سال ۵۱
 دادخواستی مبنی بر خلع ید
 هشت قطعه اراضی موقوفه
 به مساحت ۲۲۶۸۳۱ متر
 مربع به دادگاه تقدیم که در
 نتیجه در دادگاههای بدوی و
 پژوهشی محکوم گردیده
 است.»

پرونده انفرادی ساواک

۱- در این زمینه به مشروح
 نامه دادگستری در تاریخ
 ۴۷/۶/۱۸ این کتاب
 مراجعه شود.

بطوریکه شایع است پرونده آقای علی امینی نخست وزیر اسبق تحت
 رسیدگی است و اتهام وی مربوط بساختمان مجلس سنا میباشد که
 بوسیله آقای کیانی انجام شده و کیانی مقداری از زمینهای آقای امینی
 را بقیمتی بیش از عادله
 خریداری^۱ و به این نحو
 خواسته است
 غیرمستقیم رشوه‌ای به
 آقای امینی داده باشد.

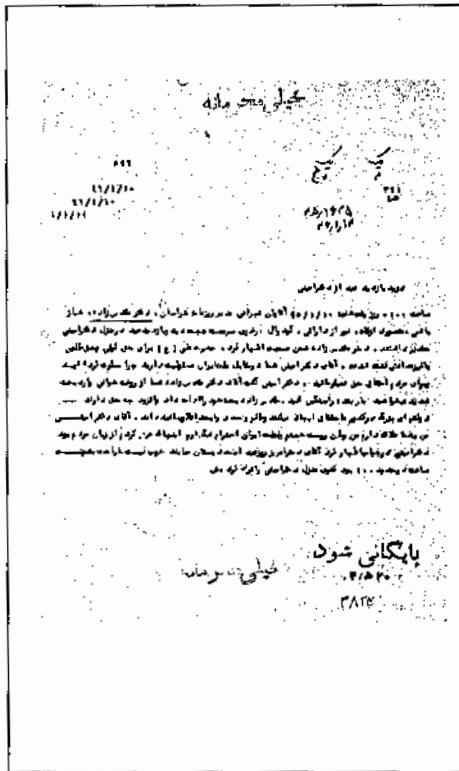
شماره: ۴۵/۱۶۴۵

تاریخ: ۴۶/۱/۱۴

موضوع: دید و بازدید عید از دکتر امینی

ساعت ۹ روز پنجشنبه ۴۵/۱/۱۰ آقایان تهرانی مدیر روزنامه خراسان^۱ دکتر مقدس زاده ، خبازباشی ، منصوری از غله ، نور از دارایی، گودوال، رضوی و سرمست جهت دید و بازدید عید در منزل دکتر امینی حضور داشتند. دکتر مقدس زاده ضمن صحبت اظهار کرد. حضرت علی(ع)

برای حق گویی و حق طلبی با فرزندان کشته شدند. آقای دکتر امینی شما در مقابل ملت ایران مسولیت دارید چرا سکوت کرده اید و برای مردم احقاق حق نمیفرمایید. دکتر امینی گفت آقای دکتر مقدس زاده شما از روضه خوانی وارد بحث شدید میخواهید بار بنده را سنگین کنید. مقدس زاده بحث خود را ادامه داد و افزود چه حق دارند دولتهای بزرگ در کشور

- ۱- روزنامه خراسان
- صاحب امتیاز: محمد صادق تهرانیان
- روزانه. یک ضمیمه هفتگی مخصوص بانوان دارد.
- ناشر: مدیر محل انتشار: مشهد
- زبان: فارسی
- رک: فهرست روزنامه های موجود در کتابخانه ملی ایران تهیه و تنظیم بیژن سرتیپ زاده ص ۹۴

ما خفقان ایجاد می کنند و ظلم و تعدی را بخدا اعلا رسانیده اند. آقای دکتر امینی من بشما علاقه دارم من وطن پرست هستم و بملت ایران احترام میگذارم اینها که عرض کردم از زبان مردم بود دکتر امینی در جواب اظهار کرد آقای دکتر امروز روز عید است دوستان می آیند خوب نیست ناراحت بشوند ساعت در حدود ۱۰ بود که وی منزل دکتر امینی را ترک کرد.ش

شماره: ۴۴۳/۷۲۰/۷۲م

به: ۲۲۱

تاریخ: ۴۶/۱/۲۱

از: ۷۲۰/۷۲م

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین

روز چهارشنبه گذشته در منزل دکتر علی امینی نخست وزیر اسبق محمدی از اعضای قدیمی وزارت صنایع و معادن سابق و بازرسی فعلی کارخانجات و محمد حسین فریور از اعضای نخست وزیری در زمان

حکومت مصدق و یداله محمدی کارمند بانک حضور داشتند و مذاکرات زیر صورت گرفت. محمدی عضو شرکت کارخانجات در مورد عدم رعایت اصول و قوانین در سازمانهای صنعتی کشور مطالبی عنوان و بعد بدزدی و فساد در دستگاه شرکت واحد و عملیات خلاف جهانبینی مدیر عامل شرکت و ارتباط او با زنان بدنام و بخصوص ... عضو

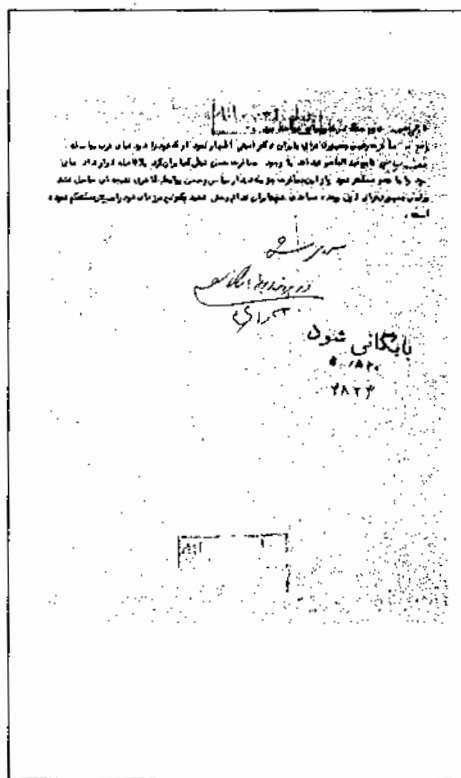
اتحادیه شهرداریها که برای او اخیراً بنا صدها هزار تومان خانه خریداری کرده اشاره نمود.

فریور سپس راجع به نزدیکی روسها با ایران صحبت کرد و دکتر امینی گفت وقتی میدان وسیعی برای فعالیت و بهره برداری امریکاییها سالها در ایران بدون مانع وجود داشته و روی نفهمی نتوانسته اند از آنها خوب استفاده کنند حالاکه فرصت پیش آمده و روابط ما با شوروی حسنه شده چرا ما برای پیشرفت مملکت از موقعیت فعلی استفاده

نکنیم و چرا باز هم دست روی دست بگذاریم و منتظر فرصت باشیم و تنها مسئله‌ای که باقی میماند موضوع نفوذ سیاست شوروی است که باید موافقت کرد در امور داخلی مملکت سم پاشی نکنند و ال‌عیبی ندارد که ما با آنها معاملات تجاری و اقتصادی و صنعتی داشته باشیم. دکتر امینی ضمن صحبت خصوصی درباره اوضاع سیاسی ایران میگفت وضع سیاسی ایران اخیراً کمی پیچیده شده و شعله آتش جنگ

به خاورمیانه رسیده و با توسعه روابط ما با روسها و عصبانیت آمریکاییها ممکن است این دو جناح را روبروی هم قرار داد و بخصوص که آمریکاییها از ایران و ایرانی سلب اعتماد کرده و گسیج شده‌اند و نمیدانند چه بکنند ولی روسها هم مواظب هستند و وزیر خارجه خودشان را به مصر فرستاده‌اند تا از زیاده رویهای ناصر که ممکن است تحریکات خود را بیشتر کرده و

دست به عملیات خطرناکتر بزند جلوگیری کنند والا طبق نوشته جراید خارجی جبهه دوم جنگ در خاورمیانه خواهد بود.

راجع به مسافرت رئیس جمهوری عراق بایران دکتر امینی اظهار نمود او که خود را در دنیای عرب بواسطه ضعف سیاسی تابع عبدالناصر میداند با وجود مسافرت حسن نیتی که به ایران کرد بلافاصله قرار دادهای خود را با مصر محکمتر نمود و از این مسافرت جز یک دیدار سیاسی و حسن روابط ظاهری نتیجه‌ای حاصل نشد و

رئیس جمهوری عراق قول و وعده مساعدی هم به ایران نداد و حتی شنیدم که وضع مرزهای خود را بیشتر مستحکم نموده است.

به: ۲۲۱

شماره: ۴۵/۱۷۶۹

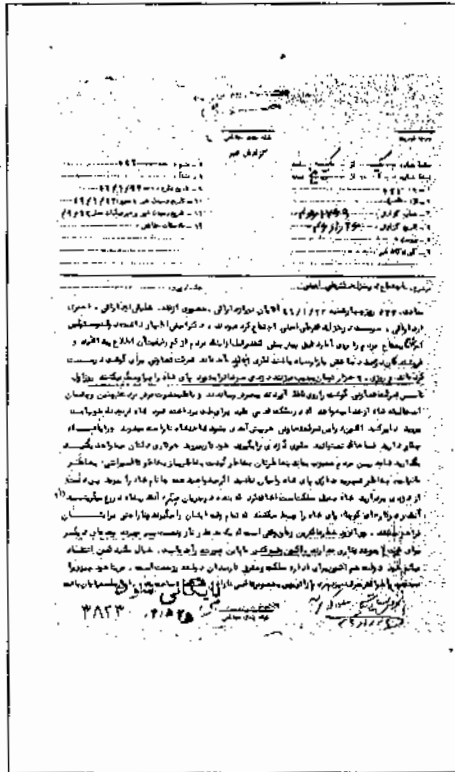
از: ۴۵

تاریخ: ۴۶/۱/۲۶

موضوع: اجتماع در منزل دکتر علی امینی

ساعت ۷/۳۰ دقیقه روز چهارشنبه ۴۶/۱/۲۳ آقایان نور از دارایی، منصورى از غله، خلیقی از دارایی، احمري از دارایی، سرمست در منزل دکتر علی امینی اجتماع کرده بودند. دکتر امینی اظهار داشت

دولت و مسولین امر باید مایحتاج مردم را روی آمار دقیق پیش‌بینی کنند و قبل از اینکه مردم از کم و کیفیت آن اطلاع پیدا نموده و فروشندگان در صدد ساختن بازار سیاه باشند فکری بنمایند آمده‌اند شرکت تعاونی برای گوشت درست کرده‌اند و روزی ۶۰ هزار تومان بچیب میزنند دزدی سرشانرا بخورد پای شاه را چرا وسط میکشند. روز اول تاسیس شرکت تعاونی گوشت را

روی کاغذ آوردند و بعرض رساندند و به اعلیحضرت عرض کردند چنین و چنان است البته شاه از خدا میخواهد که در مملکت قدمی مفید برای ملت برداشته شود شاه فرمودند خوب است بروید دایر کنید اکنون در این شرکت تعاونی هر پیش آمدی بشود شاهنشاه ناراحت میشود چرا با شاه چکار دارید شماها که نمیتوانید جلوی دزدی را بگیرید خودتان بچوبید هر کاری دلتان میخواهد بکنید بگذارید شاه در بین مردم محبوب بماند بخاطر نان بخاطر گوشت

بخاطر پیاز بخاطر تاکسیرانی بخاطر مالیات بخاطر شهریه مدارس پای شاه را میان نکشید اگر میخواهید همه جا نام شاه را ببرید پس دست از دزدی بردارید شاه سنبل مملکت است اضافه کرد که بنده در جریان هستم آنقدر بشاه دروغ میگویند^۱ آنقدر در کارهای کوچک پای شاه را وسط میکشند که تمام وقت ایشان را میگیرند و ناراحتی برایشان فراهم میکنند وی افزود خطرناکترین زمان وقتی است که یک عده در ناز و نعمت بسر میبرند و عده‌ای دیگر برای قوت لایموت دیناری ندارند. اکنون وضع کشور ما باین صورت درآمده است. خیال نکنید که من انتقاد میکنم خود دولت هم اکنون برای اداره مملکت و حقوق کارمندان دولت در زحمت است. من تا خود چیزی را نستجم در اطرافش حرف نمیزنم مردم از اتوبوس بخصوص تاکسی ناراضی هستند : ساعت ۹ این جلسه پایان یافت

۱- این شیوه طرفداران رژیم سلطنتی و شاهنشاهی بود که همواره شاه را مصون از هرگونه تعرضی حفظ نمایند و خطاها را به دولت‌ها نسبت دهند.

به: ۳۲۱

شماره: ۶۷۶/۲۰/۷۱/م

از: ۷/۲۰/م

تاریخ: ۴۶/۱/۲۷

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین

ساعت ۱۰/۳۰ روز چهارشنبه گذشته در جلسه منزل دکتر امینی خیابانهای باثفاق چند نفر پیامی عضوانجمن محلی خیابان شاهپور و مدیر روزنامه پیام - هدایت اله محمودی عضو وزارت دادگستری و

بازرس اسبق نخست وزیری باثفاق فرد دیگری از اهالی کرمان بود - علی محمد صالحی و یداله محمدی امنا بانک مرکزی اجتماع داشتند و درباره موارد زیر بحث شد.

۱- ابتدا محمودی راجع به گرانی هزینه زندگی و فقر و بیماری مردم شرق شهباز صحبت کرد و دکتر امینی گفت وضع زندگی طوری شده که دیگر پول در مقابل اجناس ارزشی ندارد و هر روز هم قیمت

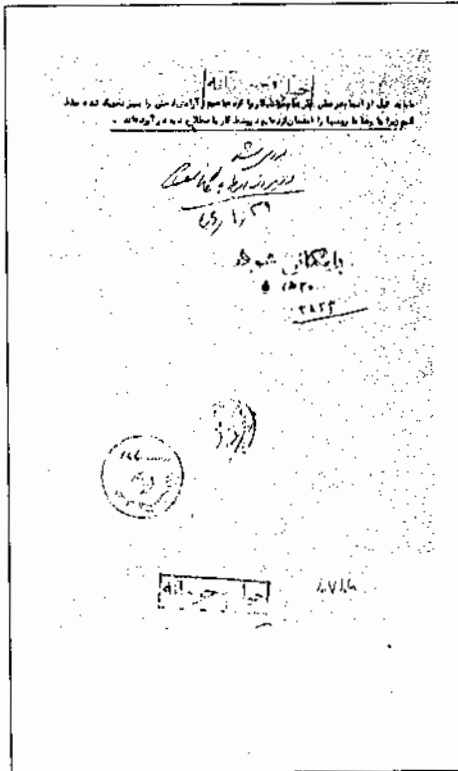

اجناس بالا میروند و در عوض دولت هر روز اعلان ارزانی میکنند و آخر چرا و بدون جهت آبرو و احترام خودشان را از بین میبرند و حرفهایی میزنند که عمل نمیشود و آنوقت مردم هم حرمتی برای قوانین و دستورات دولت قایل نیستند.

۲- بعد پیامی در مورد فساد اخلاق جوانان و دختران که روز بروز فاسدتر میشوند اظهاراتی کرد و دکتر امینی گفت مجلات زن روز و امثال آن هم کارشان نوشتن عشق بازیها و لاطائلات و چشم و

گوش بازکردن مردم شده و به عوض کمک بعفت عمومی آنها را به منجلا ب میکشد و فاسدتر از آنها دختران و زنان جلف اداری هستند که اصولا خانواده ها را از هم می پاشند و ما اکنون با فقر اخلاقی بسیار گرفتار هستیم و اگر میگویند در اروپا یا آمریکا چنین کارهایی را میکنند اینطور هم نیست و هر کاری بجای خودش انجام میگیرد.

دکتر امینی ضمن یک مذاکره مخصوص راجع به هیات روسی که در

ایران هستند میگفت در سیاست ما باید در موقع صلح و آرامش از وجود هر خارجی برای مملکت خودمان استفاده کنیم ولی باید دید اگر مثلا ما شوروی ها معاملات نفتی داشته باشیم آمریکاییها ساکت خواهند نشست و آیا کسارتل های نفتی صدایشان در نخواهد آمد و فـرضـا اگر یک کنسرسیوم نفتی بلوک شرق هم تشکیل دادیم و در میان این دو جناح راست و چپ قرار گرفتیم

اگر روزی این دو جناح علیه ما با هم سازش کردند آیا خساراتی برای کشور ما بوجود خواهند آورد و باین ترتیب ما باید قبل از انجام هر عملی فکر تمام جوانب کار را کرده باشیم و آرامش فعلی را بهر نحویکه شده حفظ کنیم زیرا بارها ما روسها را امتحان کرده ایم در وسط کار باصطلاح دبه در آورده اند.

به: ۲۲۱

شماره: ۴۵/۴۰۹۰

از: ۴۵

تاریخ: ۴۶/۲/۴

آقای امیر درخشش ساکن قلهک خیابان یخچال عضو وزارت دارایی برادر محمد درخشش وزیر سابق فرهنگ در یک ملاقات خصوصی به آقای گوهری اظهار داشته امریکاییها بسیار دکتر امینی را دوست دارند دکتر امینی مدتی خاموش و ساکت بود ولی دو سه باری که نزد برادرم

آمده اظهار داشته فعالیت را شروع و مشغول بازدید از دوستان است. بعلاوه جلساتی دارد که یکی از این جلسات عصر روز پنجشنبه همین هفته است ولی هنوز محل آن مشخص نشده است.

نظریه منبع ، دکتر امینی همیشه این شانس را دارد که نخست وزیر بشود و اینک هم بوسیله امیر درخشش در فعالیت است که دوستان بیشتری را گرد خود جمع کند. نظریه رهبر عملیات .

خیلی محرمانه

شماره پرونده	۳۸۲۴
تاریخ ثبت	۴۶/۲/۴
موضوع	دکتر امینی
محل	تهران
درجه	محرمانه

آقای امیر درخشش ساکن قلهک خیابان یخچال عضو وزارت دارایی برادر محمد درخشش وزیر سابق فرهنگ در یک ملاقات خصوصی به آقای گوهری اظهار داشته امریکاییها بسیار دکتر امینی را دوست دارند دکتر امینی مدتی خاموش و ساکت بود ولی دو سه باری که نزد برادرم آمده اظهار داشته فعالیت را شروع و مشغول بازدید از دوستان است. بعلاوه جلساتی دارد که یکی از این جلسات عصر روز پنجشنبه همین هفته است ولی هنوز محل آن مشخص نشده است.

نظریه منبع ، دکتر امینی همیشه این شانس را دارد که نخست وزیر بشود و اینک هم بوسیله امیر درخشش در فعالیت است که دوستان بیشتری را گرد خود جمع کند. نظریه رهبر عملیات .

بایگانی شود
۴۱۵۳۰

۳۸۲۴

خیلی محرمانه

هش موضوع قابل بررسی است و اظهارات مبنی را نمیتوان تایید کرد.ش

به: ۳۲۲

تاریخ: ۴۶/۲/۶

از: ۷/۲۰/۷۱

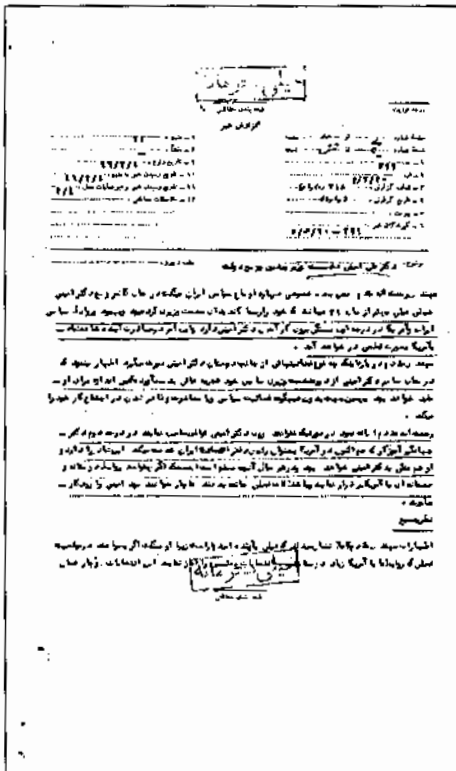
شماره: ۷/۲۰/۷۱۸

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین و وضع دولت

مهندس رحمت الهه مقدم ضمن بحث خصوصی درباره اوضاع سیاسی ایران میگفت در حال حاضر وضع دکتر امینی خیلی خیلی بهتر از سال ۳۹ میباشد که خود را رسماً کاندیدای نخست وزیری کرده بود و بهبود

و روابط سیاسی ایران و امریکا در درجه اول بستگی بروی کار آمدن دکتر امینی دارد و این امر در مسافرت آینده شاهنشاه به امریکا بصورت قطعی در خواهد آورد.

مهندس مقدم درباره اینکه چه نوع فعالیتی از جانب دوستان دکتر امینی صورت میگیرد اظهار می نمود که در حال حاضر دکتر امینی از دوره نخست وزیری سابق خود تجربه هایی بدست آورده

که بی اندازه برای او مفید خواهد بود بهمین جهت بدون هیچگونه فعالیت سیاسی و یا معاشرت و ظاهر شدن در اجتماع کار خود را میکند.

رحمت الهه مقدم اضافه نمود در صورتیکه نتوانند روی دکتر امینی توافق حاصل نمایند در درجه دوم دکتر جهانگیر آموزگار که هم اکنون در امریکا بعنوان رئیس دفتر اقتصادی ایران خدمت میکند این شانس را دارد و او هم متکی بدکتر امینی خواهد بود و در هر حال آنچه مسلم

است اینست که اگر بتواند روابط دوستانه و صمیمانه‌ای با آمریکا برقرار نمایند و باختلافات فعلی خاتمه بدهند ناچار خواهند بود امینی را روی کار بیاورند.

نظریه منبع:

اظهارات مهندس مقدم کاملاً نشان میداد که خیلی بآینده امیدوار است زیرا او میگفت اگر بخواهند در موقیعت فعلی که روابط ما با آمریکا زیاد

دوستانه تحت انتخابات

مجلسین را آغاز نمایند

این انتخابات دچار همان

سرنوشت انتخابات سال

۳۹ خواهد شد که بدست

دکتر امینی از بین رفت و

بسهمین جهت قبل از

روشن شدن وضع

سیاسی ایران و آمریکا

انتخابات و حتی

انتخابات مجلس

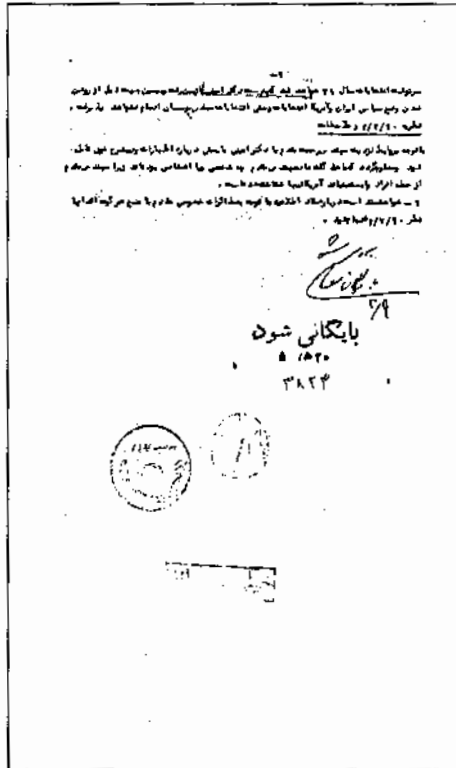
موسسان انجام نخواهد

پذیرفت

نظریه ۷/۲۰ م و

ملاحظات

با توجه بروابط نزدیک

مهندس رحمت مقدم با دکتر امینی بایستی درباره اظهارات وی بشرح فوق تامل شود و معلوم گردد که ماخذ گفته‌های مهندس مقدم چه شخصی و یا اشخاصی بوده‌اند زیرا مهندس مقدم از جمله افراد وابسته به باند آمریکاییها شناخته شده‌است.

۲- خواهشمند است درباره مفاد اطلاعیه با توجه به مذاکرات خصوصی مقدم با منبع هرگونه اقدامها نظر ۷/۲۰ م انجام شود.

باو گفتم ممکن نیست سپس پیرنیا افزود اکنون که حقوقها بالا رفته همه مدیر کلها خیال معاون شدن را دارند و دست و پا میکنند. دکتر امینی اضافه نمود امام جمعه تهران مجلس ختمی سرقبر آقا گذاشته بود رفتم امام جای بنده را داخل علما نشانندند گفتم آقای امام بنده را بیجهت متهم میکنند که با علما روابطی دارم بخصوص حالا که کنار آنها قرار گرفته‌ام جای دیگری بمن بدهید. بالاخره پیش غلامحسین مصدق نشستم بعد پیرامون روضه خوانی محرم بحث شد خرازی اظهار کرد جلوی مردم را نمیشود گرفت در زمان رضا شاه هم عمامه آخوندها را برداشته بودند و هم مجالس عزا قدغن شده بود ولی مردم جنوبشهر ساعت ۴ بعد از نیمه شب در خانه هایشان روضه خوانی میکردند.^۱ اکنون بحمدالله هم آخوندها آزادند و هم مجالس روضه خوانها. ساعت ۹/۳۰ حضار منزل دکتر امینی را ترک نمودند.

۱- رضا شاه که در اوایل به منظور کسب وجهه و بازی دادن مردم و فراهم آوردن مقدمات سلطنت خود تظاهر به دین و دینداری میکرد، پس از آنکه به سلطنت رسید، به دستور بیگانگان تصمیم گرفت، ایران را مانند ترکیه یک پارچه بصورت فرنگ درآورد در این راه بزرگترین سد و مانع دین و علما بودند و او میخواست آنها را به هر قیمتی که شده از سر راه بردارد و دیگر مانعی بر سر راه خود نبیند این بود که وارد میدان عمل شد تا پس از آن همه تظاهرات دروغین نسبت به مذهب و علما به ترتیب از قدرت روحانیت بکاهد و با نابودی آن پایگاه مردمی نقشهای خائنه و بیگانه پرستانه خود را عملی سازد و لذا دستور داد جلسات عزاداری و مجالس روضه خوانی را محدود کنند و کم کم به کلی آن را قدغن کرد و وعظ و تبلیغ و مراسم عزاداری و دسته های مذهبی چرم شناخته شده، به شدت از آن جلوگیری به عمل آمد تا این که تقریبا متوقف شد. مراجع و علمای بزرگ در سرتاسر کشور برضد خودکامگیهای رضاخان قیام کردند و قیام آنها سبب شد

به: ۲۲۱

تاریخ: ۴۶/۲/۱۷

ادامه از پاورقی ص قبل:

از: ۷/۲۰/۷۵۶

شماره: ۷/۲۰/۷۵۶

وقفه شود و به نتیجه قطعی نرسد.

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین

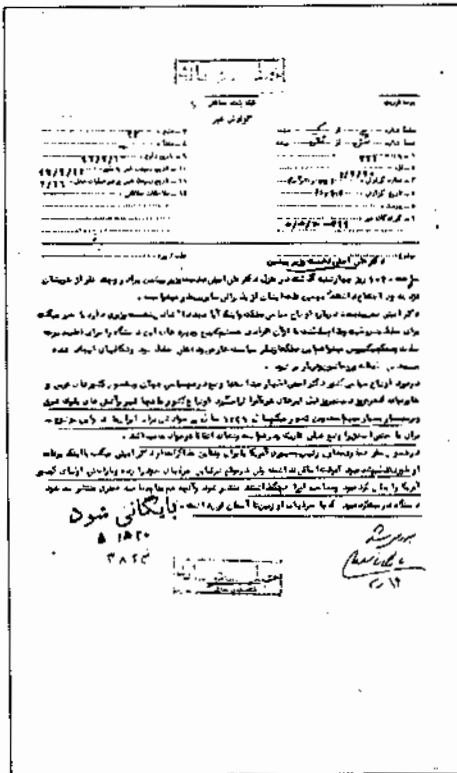
رک: تاریخ و فرهنگ معاصر ص ۲۳۹

ساعت ۱۰/۳۰ روز چهارشنبه گذشته در منزل دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین برادر و چند نفر از خویشان نزدیک وی اجتماع داشتند و بهمین علت ایشان از پذیرایی سایرین عذر میخواست.

- رضا شاه / خسرو معتقد / تهران / - مؤسسه تاریخ معاصر ایران / ۱۳۷۷

خاندان پهلوی / ۲ جلد / مؤسسه تاریخ معاصر / ۱۳۷۸

دکتر امینی ضمن یک بحث درباره اوضاع سیاسی مملکت و اینکه آیا مجددا شانس نخست وزیری دارد یا خیر میگفت برای حفظ مشروطیت و مقام سلطنت ما از آن افرادی هستیم که پیچ و مهره های این دستگاه را برای اعلیحضرت سفت و محکم میکنیم و من میخواهم این مملکت از نظر سیاست خارجی و داخلی حفظ شود و شکافهای ایجاد شده

فیمابین طبقات و روحانیون و دربار پر شود.

در مورد اوضاع سیاسی کشور دکتر امینی اظهار میداشت با وضع درهم سیاسی جهان و بخصوص کشورهای عربی و خاورمیانه که هر روز نسبت بروز قبل ابرهای تیره آنرا فرامیگیرد اوضاع کشور ما هم با قهر و آشتی های بلوک شرق و غرب بسیار بسیار مبهم است و من تصور میکنم سال ۱۳۴۶ سال پر حوادثی برای ایران باشد در این موضوع برای ما حتمی است زیرا وضع خیلی تاریک و درهم است و

نشانه اتفاقات و حوادث می‌باشد.

در خصوص سفر همفتری معاون ریس جمهور امریکا به ایران و نتایج مذاکرات او دکتر امینی میگفت با اینکه برنامه او طوری تنظیم شده بود که وقت اضافی نداشت ولی در موقع شرفیابی حرفهای خود را زده و ناراحتی اولیای کشور امریکا را بیان کرده بود و مصاحبه او را هم نگذاشتند منتشر شود و آنچه هم بنام مصاحبه همفتری منتشر شد خود دستگاه درست کرده بود که با حرفهای او زمین تا آسمان فرق داشته.

از: ۷/۲۰ م

شماره: ۷/۲۰/۱۱۰ م

به: ۲۲۱

تاریخ: ۴۶/۲/۲۴

موضوع: دکتر علی امینی نخست‌وزیر پیشین

ساعت ۱۰/۳۰ روز چهارشنبه گذشته در منزل دکتر علی امینی نخست‌وزیر اسبق اسلام کاظمیه عضو اطاق بازرگانی (برادر کاظمیه کفیل اسبق وزارت گمرکات سابق است) و یدالله محمدی کارمند بانک

مرکزی حضور داشتند.

دکتر امینی ضمن یک

صحبت خصوصی در

مورد تظاهرات اخیر

دانشجویان دانشگاه

تهران میگفت مگر در

چند سال اخیر مقررات

شهریه و امتحانات

دانشگاه تغییر کرده و چرا

تادو سال قبل دست

باعصاب نزدند و حالا

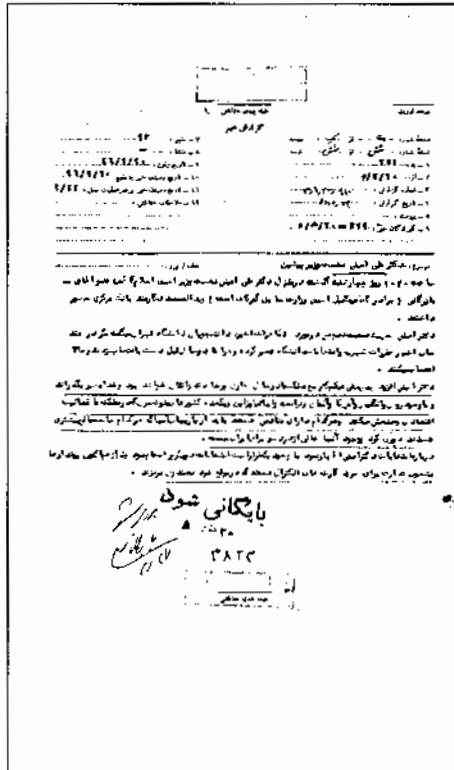
اعتصاب میکنند.

دکتر امینی افزود پیش

بینی میکنیم که وضع

مملکت ما در سال جاری

پر حادثه و اتفاق خواهد

بود و خدا بخیر بگذراند و با وجود روس و انگلیس و آمریکا و آلمان و فرانسه و ایتالیا و ژاپن و یکمده کشورهای بلوک شرق که در مملکت ما فعالیت اقتصادی و صنعتی میکنند و هر کدام دارای منافع هستند باید از بازبهای آنها که هر کدام طالب منافع بیشتری هستند دوری کرده و وجود آنها خالی از دردسر برای ایران نیست. درباره انتخابات دکتر امینی اظهار نمود با وجودیکه قرار است انتخابات در یکروز انجام شود ولی از هم اکنون پولدارها مشغول تدارک برای خرید کارتهای الکترال هستند که در موقع خود بصندوق بریزند.

به: ۳۲۲

شماره: ۲۰/۷۶۳۳ هـ

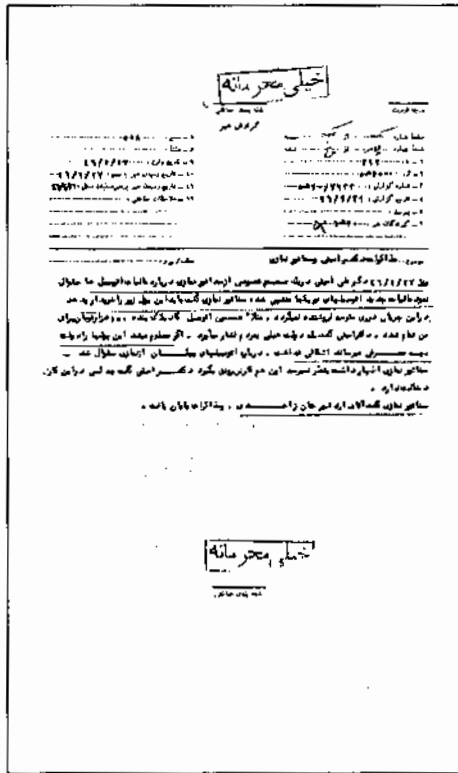
از: ۵۲۰

تاریخ: ۴۶/۲/۳۱

موضوع: مذاکرات دکتر امینی و سناتور نمازی

روز ۴۶/۲/۲۷ دکتر علی امینی در یک صحبت خصوصی از سناتور نمازی درباره مالیات اتومبیل هلم سوال نمود مالیات جدید اتومبیل‌های نو یکجا منتهی شده سناتور نمازی گفت باید این پول روز را خریدار

بدهد در این جریان ضرری متوجه فروشنده نمیگردد. مثلاً همین اتومبیل کادیلاک بنده ۱۵۰ هزار تومان برای من تمام شده. دکتر امینی گفت بله دولت خیلی بمردم فشار می‌آورد. اگر معلوم میشد این پولها را دولت بچه مصرفی می‌رساند اشکالی نداشت. درباره اتومبیل‌های بیگان از نمازی سوال شد سناتور نمازی اظهار داشت بنظر

رونق بگیرد دکتر امینی گفت چه کسی در این کار دخالت دارد.

سناتور نمازی گفت آقای اردشیر خان زاهدی . و مذاکرات پایان یافت .

شماره: ۸۵۰/۷/۲۰/م

تاریخ: ۴۶/۲/۳۱

۱- حزب ایران نوین:

در اواخر آذرماه ۴۲ حسنعلی منصور تشکیل حزب جدیدی به نام ایران نوین را اعلام کرد و عده‌ای از مقامات دولتی و نمایندگان مجلس را به عنوان اعضای حزب معرفی نمود. قائم مقام حزب امیر عباس هویدا عضو هیات مدیره شرکت ملی نفت بود که بعداً جای خود را به عطاء خسروانی وزیر کابینه علم داد و اکثریت نمایندگان مجلس نیز با اشاره شاه به این حزب پیوستند و منصور در مصاحبه‌ای در بهمن ۴۲ رسماً آمادگی خود را برای احراز نخست‌وزیری اعلام کرد در اوایل نخست‌وزیری وی، خسروانی از او تمکین نمی‌کرد و هویدا نه تنها بر هیات دولت بلکه بر حزب اکثریت هم تسلط نداشت هویدا سرانجام با تمهید مقدماتی توانست موقعیت خسروانی را متزلزل کند و داوطلب مورد نظر خود دکتر منوچهر کلانی را به مقام دبیر کلی حزب تعیین نماید کلانی اقدام به گسترش تشکیلات حزب ایران نوین و ایجاد شعب در شهرهای مختلف کرد و این حزب کم کم به قانون قدرت تبدیل شد تا جاییکه خود شاء را به وحشت انداخت و تشکیل

موضوع: دکتر علی امینی نخست‌وزیر پیشین

ساعت ۱۰/۳۰ روز چهارشنبه گذشته در منزل دکتر علی امینی نخست‌وزیر پیشین عده‌ای در حدود ۸ نفر از جمله محمدی کارمند بانک مرکزی هدایت اله محمودی بازرگ سابق نخست‌وزیری پیامی از اعضای انجمن محلی تهران و مدیر روزنامه پیام - خبازباشی از

نانوهای معروف و عضو سندیکای تانویان تهران - کامرانی معمم که گفته میشود مأمور اداره اطلاعات شهربانی است اجتماع داشتند.

دکتر امینی ضمن یک مذاکره خصوصی راجع به موضوع گفتار آقای نخست‌وزیر در کنگره حزب ایران نوین که اظهار داشته بود (آنهايي که میگفتند مملکت ورشکسته است از خارجی ها الهام میگیرند) میگفت علت

اینکه صحبت‌های هفته‌های پیشین وحد ثباتی که کم و بیش من اطلاع داشتم دارد صورت عمل به خود میگیرد و حالاکه ما اینجا نشسته و کاری با کسی نداریم اما وضع طوری است که آقایان از سایه خودشان میترسند.

سپس صحبت از وضع اخیر دانشگاه و اعتصاب دانشجویان میان آمد و دکتر امینی گفت اینکار و سایر جریاناتی که همزمان با اعتصاب رخ داد یک موجی بود که باصلاح دید خارجی ولی به دست عمال داخلی

صورت گرفت که نشان داده شود آنطور هم که میگویند آرامش و ثبات نیست و هر وقت بخواهند همه را یکجا راه خواهند انداخت و با هیچ و پوچ مردم را تحریک خواهند کرد و شنیده‌ام بجای دکتر صالح رئیس دانشگاه پرفسور عدل منصوب میشود و اگر چه کمی بیجان و سست میباشد ولی آدم خوبی است.

درباره تشکیل کنگره حزب ایران نوین و تشکیلات آنها صحبت شد و دکتر امینی اظهار داشت حسب الظاهر برای نشان دادن بخارجی ها که بگویند ، هم اصول دموکراسی را حفظ کرده و دارای سازمان حزبی هستیم این کارها لازم است اما در اصل همان چند نفری هستند که این عده را میگردانند و در موقع انتخابات یک تظاهرات و جنگ زرگری راه میاندازند ولی باید دید کدام حزب ما کدام تز و برنامه و اصولا خود اعلیحضرت تمام اساسنامه ها و مرامنامه های حزبی را با تقسیم اراضی و محدود کردن مالکیت ها و غیره بکلی دگرگون ساخته‌اند و حالا احزاب چه میخواهند و چه میگویند معلوم نیست.

ادامه پاورقی ص قبل:
نشست بزرگ حزبی در آذربایجان و استقبال فوق‌العاده از کلالی به برکناری وی از دبیر کلی حزب انجامید بعد از برکناری کلالی هویدا خود دبیر کلی حزب را به عهده گرفت و با تشکیل کنگره بزرگ حزبی در سال ۱۳۵۲ در تهران و دعوت از نمایندگان احزاب بزرگ جهان به این کنگره به نقشه‌ای که علم دبیر کل حزب مردم برای نابودی حزب ایران نوین کشیده بود، کمک کرد. در این کنگره هویدا که جای پای خود را محکم میدید مغرورانه اعلام کرد در انتخابات آینده اجازه نمی‌دهد حتی یک نفر از حزب مردم به مجلس راه یابد. نمایندگان حزب مردم که از عوامل علم بودند به او شکایت بردند و علم سرانجام فکر تشکیل حزب واحد رستاخیز را نخستین بار به شاه تلقین نمود و شاه کمتر از دو ماه پس از تشکیل کنگره سراسری حزب ایران نوین در تهران انحلال احزاب ایران نوین و مردم و پان ایرانیست و تشکیل حزب واحد رستاخیز را اعلام داشت.
رک: بازیگران عصر پهلوی ، محمود طلوعی

به: ۳۱۱

شماره: ۱۵۲۰/۷۳۶۹

از: ۱۵۲۰

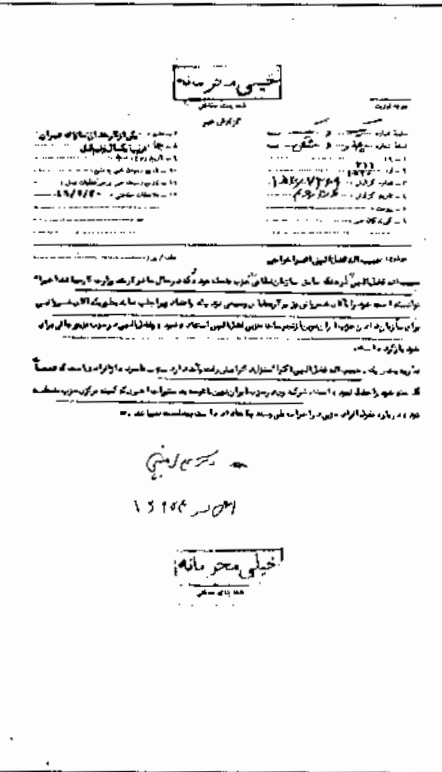
تاریخ: ۴۶/۳/۶

موضوع: حبیب‌اله فضل‌الهی افسر اخراجی

حبیب‌اله فضل‌الهی^۱ سرهنگ سابق سازمان نظامی^۲ حزب منحلّه توده^۳ که در حال حاضر کارمند وزارت کار میباشد اخیراً توانسته است خود را با آقای خسروانی وزیر کار بمقیاس وسیعی نزدیک و اعتماد

ویرا جلب نماید بطوریکه آقای خسروانی برای سازمان دادن حزب ایران نوین از تجربیات حزبی فضل‌الهی استفاده نموده و فضل‌الهی در حزب مزبور جایی برای خود باز کرده است.

نظریه بخش یک ، حبیب‌اله فضل‌الهی اکثراً بمنزل دکتر امینی رفت و آمد دارد. ۲- نامبرده از افرادی است که تعصبات گذشته خود را حفظ نموده است. شرکت وی در حزب ایران نوین با

توجه بدستورات اخیر که کمیته مرکزی حزب منحلّه توده درباره نفوذ افراد حزبی در احزاب ملی و سندیکاها داده است بمصلحت نمیباشد.

۱- حبیب‌اله فضل‌الهی :

وی سرهنگ (سابق) ارتش و عضو سازمان نظامی حزب توده و در سال ۴۲ کارمند وزارت کار بوده و در سال ۴۴ ساواک اعلام داشته است: چون عطاءالله خسروانی وزیر کار و دبیر کل حزب ایران نوین ، وارد به امور حزبی و تشکیلات حزبی نمی‌باشد و نمی‌خواهد خود را هم ناوارد قلمداد کند لذا هفته‌ای چند ساعت با سرهنگ سابق حبیب‌اله فضل‌الهی، عضو سازمان نظامی منحلّه توده ، مذاکره میکند و حتی بطور محرمانه در جاهای مختلف با او تاهاز صرف مینماید و از اطلاعات و راهنماییهای او برای تشکیلات حزب ایران نوین استفاده میکنند.

رک: ظهور و سقوط سلطنت پهلوی ، ج ۲، ص ۳۷۸
۲- سازمان نظامی حزب توده:

سازمان مخفی حزب توده در ارتش و نیروهای نظامی انتظامی که دارای کارکرد جاسوسی به نفع شوروی بوده . سابقه آن به هسته های محدود جاسوسی در زمان رژیم رضاشاه به رهبری کامبخش، سرهنگ سیامک ، سرهنگ میثری ، و خسرو روزبه شبکه گسترده‌ای است

ادامه از پاورقی ص قبل:
یافت. در جریان کودتای آمریکایی ۲۸ مرداد ۳۲ بیطرف ماند ولی پس از کودتا توسط فرمانداری نظامی تهران به ریاست تیمسار تیمور بختیار درهم شکسته شد و تعدادی از سران آن تیرباران شدند. پس از انقلاب اسلامی ایران مجدداً تجدید سازمان یافت و افرادی چون ناخدا افضلی، سرهنگ عطارپان، سرهنگ کبیری در آن عضویت داشتند.

ر.ک: سازمان افسران حزب توده ایران / مرکز بررسیهای تاریخی / تهران
ر.ک: کز راه، احسان طبری، صفحات ۳۵۶، ۳۵۵

۳- حزب توده در مهرماه ۱۳۲۰ یک ماه پس از ورود ارتش های بیگانه به خاک ایران موجودیت خود را اعلام کرد. موسسان حزب توده از بقایای کمونیستهای سابق بودند که سالیان پیش از شهریور ۱۳۲۰ ش مامور اشاعه افکار کمونیستی بودند و در سال ۱۳۱۰ محکوم شده بودند و تا شهریور ۱۳۲۰ تعدادی در حدود یک صد نفر از آنها در زندان و یا در تبعید بودند. طی فرمان عفوعمومی ۲۸ شهریور ۱۳۲۰ آزاد شدند و پس از آن در صدد برآمدند که حزبی به نام حزب توده با مرام کمونیستی بنیان گذارند.

افرادی چون سلیمان محسن اسکندری، دکتر محمد بهرامی، مرتضی یزدی، جعفر پیشه وری، تقی مکی نژاد و احسان طبری جزو موسسان حزب و آزاد شدگان از زندان بودند که به اشاره دولت شوروی دست به تشکیل حزب توده زدند.

اولین جلسه هیات موسسان حزب توده در مهرماه ۱۳۲۰ در منزل محسن اسکندری با حضور ۳۷ نفر از دسته ۵۳ نفر و کمونیستهای دیگر و علی اف که ایرانی الاصل و کاردار سفارت شوروی بود و بصورت ناشناس در جلسه حضور داشت. تشکیل گردید در این جلسه اعضای کمیته مرکزی انتخاب شدند و مرامنامه حزب به تصویب رسید حزب توده از تاسیس تا آغاز پیدایش فرقه دمکرات بصورت یک سازمان علنی و ملی میخواست باشد ولی در همان آغاز راه منحرف شد و با طرح مساله اعطای امتیاز نفت شمال به شوروی نشان داد که نیروی وابسته به

امپریالیسم شرق است. بعد از پیدایش فرقه دمکرات حزب توده به اوج خود می‌رسد و سه وزیر به کابینه ائتلافی قوام وارد میکند و حزب توده از نظر کمی و کیفی گسترش می‌یابد که این دوران را دوران طلایی خود می‌دانند. پس از تیراندازی به شاه در ۱۵ بهمن ۱۳۲۷ حزب توده غیرقانونی اعلام میگردد و اعضای آن دستگیر و یا متواری و سپس در خارج جمع میشوند و حزب را سامان می‌دهند. در زمان نخست وزیری دکتر مصدق با استفاده از شرایط مساعد و آزادیهای به وجود آمده یک سری سازمانهای علنی ایجاد و با شعار ملی شدن نفت مخالفت می‌کند. بعد از کودتای ۲۸ مرداد سازمان نظامی حزب کشف می‌شود و دوران ورشکستی حزب فرا می‌رسد و مجدداً در خارج از کشور کار خود را ادامه میدهند و در تمام این دوره که به سال ۱۳۵۷ ختم می‌شود کار حزب توده در داخل کشور اقدام به سازماندهی حزب و در خارج ستیز ایدئولوژیکی با گروههای ملی‌گرا بود. دوران نهایی حزب توده از سال ۱۳۵۷ می‌باشد. که بعضی از آنها معتقد بودند که با استقرار عناصر لیبرال می‌توانند در بازیهای دیپلماسی شرکت کنند و مسی گفتند که نهضت روحانیت و حکومت اسلامی دوامی ندارند و گروه دیگر در دل شکننده بودن نظام را حتمی می‌دانستند و با کسارهای مخفی به سازماندهی مشغول بودند اما در ظاهر حامی نظام بودند و از نظام حمایت می‌کردند ولی در خفا با خائنانی مانند ناخدا افضلی و سرسرهنگ عطاران، سرهنگ کبیری و آذرفر، فعالیت پرچوش و خروش جاسوسی به سود شوروی را رهبری می‌کردند. اما در سال ۱۳۶۱ به جرم جاسوسی و توطئه حزب توده منحل و رهبران آن دستگیر شدند و اعضای کمیته مرکزی فعالیتهای جاسوسی خود را افتتاح کردند و پایان زندگی این حزب فرا رسید.

سیاست و سازمان حزب توده از آغاز تا فروپاشی موسسه مطالعات و پژوهشهای سیاسی.

به: ۳۲۱

از: ۴۵

موضوع: اجتماع منزل دکتر امینی

شماره: ۴۵/۴۴۵۸

تاریخ: ۴۶/۳/۷

* گوشه‌ای از اهداف ساواک از کنترل امینی به شرح ذیل بوده است:

شماره: ۴۶/۳/۷/۱۸۲۰/۷۴۶۱ تاریخ:

موضوع: دکتر امینی نخست‌وزیر اسبق

دستور فرمایید کلیه اطلاعاتیکه منابع آن ساواک

در مورد نامبرده بالا در اختیار میگذارند ببخش یک

این ساواک نیز ارسال دارند و در این زمینه مقتضی است

ریاست ساواک شخصا منابع را توجیه نمایند که بنحو

کاملا غیر محسوس و با پیگیری صحیح از کلیه

امکانات جهت کسب اطلاع از ملاقاتها و فعالیت‌های

مشکوک مشارالیه استفاده نموده و نتیجه را بموقع

گزارش نمایند. بدیهی است کسب اطلاع از هرگونه تماس

مستقیم یا غیر مستقیم نامبرده با عناصر خارجی و یا

ایرانیان مقیم داخل یا خارج از کشور نیز مورد نظر

میباشد و در این زمینه رعایت حفاظت کاملا

ضروری است ضمنا چنانچه آن ساواک در مورد فوق

احتیاج بمطالب بیشتری داشته باشد رهبر عملیات

بخش یک این ساواک توضیح خواهد داد.

ساعت ۸ روز چهارشنبه ۴۶/۳/۳ عده‌ای در حدود ۳۰ نفر از جمله

آقایان حاجی محمدرضا خرازی، بنی هاشمی، شیخ معممی به نام

اشعری، سید معممی اهل دشت مهبان، نیک فرجام، نور از دارایی،

صاحب اختیاری از دارایی، منصوری از غله،

دندانپزشک، رنجبر، سروش و سرمست

در منزل دکتر علی امینی حضور داشتند. شریفی

خطاب بدکتر امینی اظهار داشت حضرت اشرف با

آقای خوش کیش سفارش کنند جوانی را

سرکار بگذارد دکتر امینی ناراحت شد و گفت بنده

چکاره مملکت هستم مگر بانک ملی دارالایتام

است همه از بنده کار

میخواهند هیچکس تقاضای کار از بنده نکند زیرا کسی بحرف من

گوش نمیدهد.* سپس دکتر امینی از بنی هاشمی یکی از سران بازار

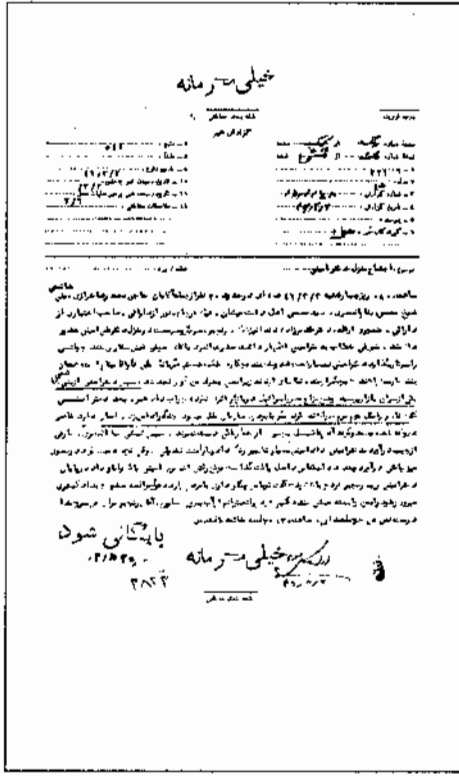
پرسید وضع نزاع مصر و اسرائیل در بازار اثری نگرد و جواب داد

خیر. بعد دکتر امینی گفت ناصر را مثل موم نرم خواهند کرد مگر با

بودن سازمان ملل میشود جنگ را دامن زد. امکان دارد ناصر دیوانه

شده باشد وگرنه آدم عاقل به چنین کار خطرناکی دست نمیزند. سپس

شیخی با اشعری کارتی از جیب درآورد بدکتر امینی داد امینی

میخواهند هیچکس تقاضای کار از بنده نکند زیرا کسی بحرف من گوش نمیدهد.* سپس دکتر امینی از بنی هاشمی یکی از سران بازار پرسید وضع نزاع مصر و اسرائیل در بازار اثری نگرد و جواب داد خیر. بعد دکتر امینی گفت ناصر را مثل موم نرم خواهند کرد مگر با بودن سازمان ملل میشود جنگ را دامن زد. امکان دارد ناصر دیوانه شده باشد وگرنه آدم عاقل به چنین کار خطرناکی دست نمیزند. سپس شیخی با اشعری کارتی از جیب درآورد بدکتر امینی داد امینی

بسیار تغییر رنگ داد و ناراحت شد ولی حرفی نزد دست کرد در کشوی میز پاکتی در آورد چند عدد اسکناس داخل پاکت گذاشت موقع رفتن اشعری امینی پاکت را باو داد در پایان دکتر امینی رو به رنجبر کرد و با خشونت گفت تو با من چکار داری با مردم وارد دعوا و مرافعه میشوی و بدادگستری میروی و خود را به من وابسته میکنی بنده گلیم خودم را نمیتوانم از آب بیرون بیاورم. آقای رنجبر برای من سروصدا درست نکن من حوصله ندارم. ساعت ۹/۳۰ جلسه خاتمه یافت. ش.

به: ۳۲۱:

شماره: ۴۵/ ۴۵۶۵

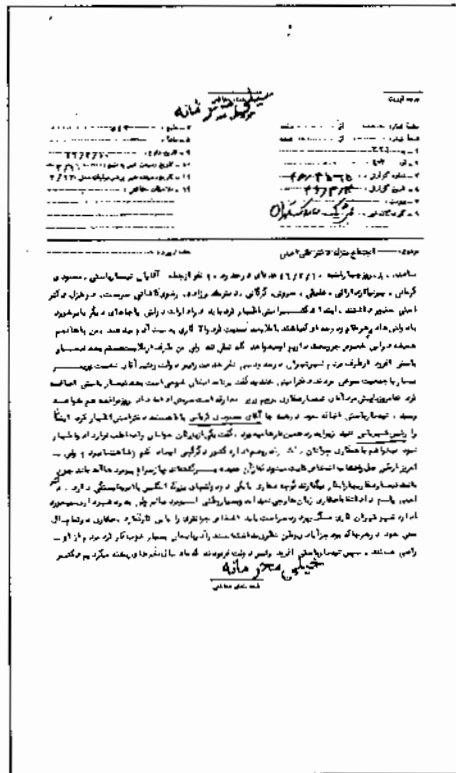
از: ۴۵:

تاریخ: ۴۶/۳/۱۴

موضوع: اجتماع منزل دکتر علی امینی

ساعت ۸ روز چهارشنبه ۴۶/۳/۱۰ عده‌ای در حدود ۲۰ نفر از جمله آقایان تیمسار باستی، محمودی کرمانی، پیرنیا از درایی، خلیقی، سروش، گرگانی، دکتر مقدس زاده، رضوی کاشانی، سرمست، در

منزل دکتر امینی حضور داشتند. ابتدا دکتر امینی اظهار کرد باید در ادارات دولتی یا جاهای دیگر بابر خورد با دولتی‌ها در هر مقام و درجه‌ای که باشند با ملایمت صحبت کرد و الاکاری بدست آدم میدهند من با خانم همیشه در این خصوص جر و بحث داریم او میخواهد کله شقی کند ولی من طرفدار ملایمت هستم بعد تیمسار باستی افزود از طرف مردم شهر تهران در حدود سی نفر

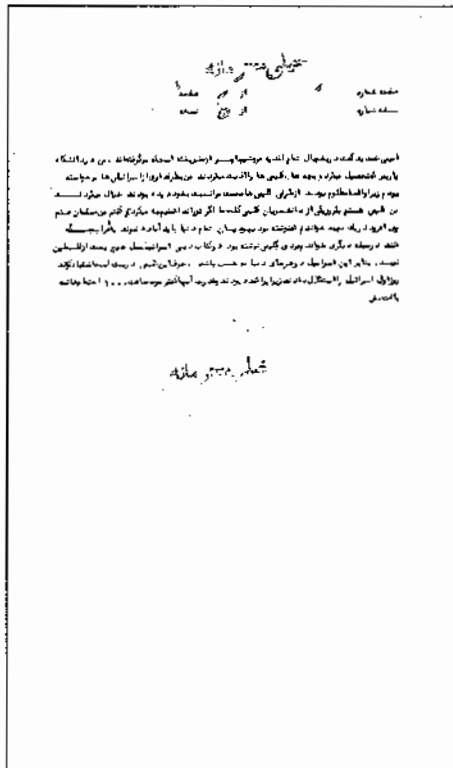

خدمت رئیس دولت رفتیم آقای نخست وزیر بسیار با جمعیت شوخی کردند دکتر امینی خندید گفت برنامه ایشان شوخی است بعد تیمسار باستی اضافه کرد که امروز بایستی نزد آقای تیمسار صفاری برویم و روز معارفه است سروش ادامه داد روز مرفعه هم خواهد رسید. تیمسار باستی اضافه کرد در همه جا آقای محمودی کرمانی با ما هستند دکتر امینی اظهار کرد ایشان را رئیس شهربانی کنید زیرا بدرد همین کارها میخورد. گفت یکی از بزرگان جوانان را مخاطب قرار

داد و اظهار نمود می‌خواهیم با همکاری جوانان در وضع اداره کشور دگرگونی ایجاد کنم (شاهنشاه بود) ولی امروز از طرز عمل و انتخاب اشخاص ثابت میشود که از آن عقیده برگشته‌اند و باز سراغ پیرمردها آمده‌اند چون مانند تیمسار صفاریها را بکار می‌گذارند گرچه صفاری با یکی دو دولتهای بزرگ انگلیس یا آمریکا بستگی دارد. دکتر امینی پاسخ داد اتفاقاً صفاری زبان خارجی نمیداند و بسیار وطنی است و مرد

سالم ولی بدرد شهرداری نمیخورد اداره شهر تهران کاری مشکل و پر دردسر است بساید اشخاص جوانتری را باین کار گمارد. صفاری در تمام سال حتی خود در هر جا که بود جز آبادی وطن نظری نداشته است در آذربایجان بسیار خوب کار کرد مردم از او راضی هستند. سپس تیمسار باستی افزود رئیس دولت فرمودند که ما دنبال مغزهای پخته میگردند دکتر امینی خندید گفت

در یخچال تمام اغذیه فروشیها پر از مغز پخته است که بو گرفته‌اند. من در دانشگاه پاریس که تحصیل کرده‌ام بچه‌های کلیمی‌ها را اذیت میکردند من بظرفداری از اسرائیلی‌ها برخوردار بودم زیرا واقعا مظلوم بودند از طرفی کلیمی‌ها محبت مرا نسبت به خود دیده بودند خیال میکردند من کلیمی هستم یکروز یکی از دانشجویان کلیمی گفت ما اگر تو رانداشتیم چه میکردم گفتم من مسلمان هستم وی افزود در یک مجله خواندم که نوشته بود یهودیان تمام دنیا باید آماده

شوند با اعراب جنگ کنند در مجله دیگری خواندم مردی کلیمی نوشته بود در کتاب دینی اسرائیل هیچ بحث از فلسطین نیست. بنابراین این اسرائیل در هر جای دنیا که هست باشد. حرف این کلیمی درست است اشتباه کردند روز اول اسرائیل را استقلال دادند زیرا پراکنده بودند و قدرت آنها کمتر بود ساعت ۱ اجتماع خاتمه یافت. ش

شماره: ۴۵/۴۸۳۳/۲۰

تاریخ: ۴۶/۴/۱

موضوع: دکتر علی امینی

ساعت ۷ روز ۴۶/۳/۲۴ آقایان سروش و گرگانی و پیرنیا، خلیقی، صاحب اختیاری جمعی دارایی و سرمست و چند نفر دیگر در منزل دکتر امینی حاضر گردیدند. ابتدا دکتر امینی اظهار داشت بعضی از کشورهای خارجی بما پول قرض میدهند ولی آنقدر احمقند و فکر

نمیکنند یک کشور وقتی بدهکار میشود در طی قرنها نمیتوانند از زیر بار قرض خارج شود پس سزاوار نیست این پولها را در برنامه خرج کنند که دیناری از آن برداشت نکنند پول میدهند و یک برنامه بدون سروته در مقابلش میخواهند در حالیکه حق مداخله در آن پول را نباید داشته باشند ما برای برنامه های ضروری پول قرض میگیریم نه تفریحی سپس دکتر امینی افزود باید

برای مردم کار کرد مردم حق شناسند میدانند کی دلسوز است و کی نیست مشارالیه افزود در مجلسی روضه بود من شرکت داشتم مجد شیرازی روضه خواند و ضمن صحبت گفت بگمانم دکتر امینی در مجلس حاضر است این مرد فداکار است وطن پرست است سالم است خدا طول عمر بوی بدهد روزهای وانفسا به داد همه میرسد و از او حداکثر استفاده میشود. دکتر امینی اضافه نمود من از وی تشکر کردم سپس پیرنیا اظهار داشت باز هم گرگانی را بیکار کردند یعنی آن

سازمان منحل شد سرورش اظهار نمود گرگانی شلوغ ولی خیلی سالم است پیرنیا اضافه نموده عده خود را سالم جلوه میدهند مانند نصرت‌اله امینی و سنگ مصدق السلطنه را بسینه میزنند مشارالیه افزود زمانیکه من در دانشکده افسری بودم نصرت‌الله امینی و سرهنگ بزرگمهر عده‌ای بودند که در آن ایام هم فکر باطل داشتند و پیرو همین عقیده‌ها بودند که گرفتار شدند. دکتر امینی گفت مگر هر کسی با مصدق همکاری داشته باشد آدم خوبی بوده و بسیاری از مردم رجاله جزو همکاران نزدیک مصدق بودند ولی دکتر صدیقی^۱ را با نصرت‌اله امینی هم طراز نگیرید. دکتر صدیقی بسیار خوب تحصیل کرده و بسیار سالم است ما در هیئت‌های دولتی که شرکت داشتیم تنها کسی که مطالب متین و بدون غرض و مرض میگفت دکتر صدیقی بود. جلسه ساعت ... پایان یافت.

۱- غلامحسین صدیقی
 غلامحسین صدیقی متولد ۱۲۸۴ ش فرزند حسین؛ نامبرده تحصیلات ابتدایی خود را در مدرسه اقدسیه و سپس لیانس فرانسه به پایان برد و پس از اخذ دیپلم به مدرسه دارالفنون رفته و در شعبه علمی به تحصیل پرداخته و پس از خاتمه تحصیل در ایران در دوره دوم اعزام محصلان به اروپا، وی نیز برای ادامه تحصیل به اروپا رفت و در دانشسرای عالی مقدماتی شهر آن کولم فرانسه به تحصیل پرداخت و در سال ۱۳۱۱ به اخذ دانشنامه از دانشگاه موفق شد و یک سال در شهر ورسای در دانشسرای عالی «سن کلو» به تحصیل ادامه داد. وی در سال ۱۳۱۵ به اخذ درجه دکترا نایل شده و پایان نامه تحصیلی خود را درباره روانشناسی کودک و آموزش و پرورش نوشته است. در سال ۱۳۱۶ به دانشگاه پاریس راه یافته و در سال ۱۳۱۷ از دانشگاه مزبور به درجه دکترا رسید. او به زبانهای فرانسه، انگلیسی، عربی آشنائی داشت. او در سال ۱۳۱۷ با سمت دانشیار در دانشگاه تهران مشغول به کار شده و در سال ۱۳۲۲ به درجه

ادامه از پاورقی ص قبل:

استادی ارتقا یافته و در بهمن سال ۱۳۲۳ مدیر کل دبیر خانه دانشگاه گردید. در اسفند ۱۳۲۵ برای شرکت در کنفرانس ملتهای آسیایی به هند سفر کرده.

و در آبان ماه ۱۳۲۷ ریاست هیأت ایران در هیأت نمایندگی یونسکو داشته و در سال ۱۳۳۰ وزیر پست و تلگراف و سپس وزیر فرهنگ و تا پایان زمامداری مصدق پنج بار وزیر فرهنگ یک بار وزیر کشور شده است.

سال ۱۳۳۲ به سمت ریاست شهربانی را نیز عهده دار گردید. در این زمان واقعه قتل افشار طوس اتفاق افتاد او در یک مصاحبه مطبوعاتی وقوع این قتل را در نتیجه تحریکات دربار

دانست. در فروردین سال ۱۳۳۲ وزیر کشور مامور انجام نظریات مصدق بود. او در دوره های اول و دوم سنا نیز سناتور بوده است.

او از مدافعان مصدق و از باتیان و عضو مؤثر جبهه ملی بوده و در سال ۱۳۳۲ دستگیر و زندانی شده و از افرادی بوده که با محمد مصدق در دادگاه محاکمه در مورد سوالی در زمینه شکستی پیکره های شاه در جواب گفته است: «من به هیچ وجه با این اعمال مصدق موافق نبودم و بعلاوه چون استاد فلسفه هستم معتقدم که سلطنت مشروطه برای ایران لازم و ضروری است.» در نتیجه در دادگاه مورد عفو واقع و از زندان آزاد گردیده است. او از کارگردانان تجدید فعالیت

جبهه ملی در سال ۱۳۳۹ و از امضاکنندگان ذیل اعلامیه شورای بیست نفری جبهه مذکور و از عناصر امضا کننده اعلام جرم انتخابات دوره بیستم مجلس شورای ملی بوده است. او در سال ۴۰ به اتهام اقدام علیه امنیت داخلی کشور دستگیر و سپس با تبدیل قرار از زندان آزاد گردیده است. او به علت ادامه فعالیت خود به نفع جبهه ملی و تشکیل جلسه در منزلش مجدداً در سال ۴۱ نیز دستگیر شده و در تحقیقاتی که از وی به عمل آمده عنوان کرده عضویت هیچ یک از احزاب را نداشته و فقط در جبهه ملی عضو بوده و عضویت شورای مرکزی این جبهه را داشته است. فعالیت یاد شده پس از آزاد شدن از زندان

بتدریج کاسته شده و از سال ۴۴ به بعد منحصر به شرکت در تعدادی از جلسات اعضای سابق این جبهه در تهران و ارتباط با آنها بوده و از سال ۱۳۵۰ فعالیت او در جبهه مذکور محدود به حضور در مجالس ترحیم برخی از اعضای متوفای جبهه مذکور بوده است.

در دوران نهضت شاه برای تصدی نخست وزیری از وی دعوت نمود. اما وی نتوانست کابینه ای تشکیل دهد. پس از پیروزی انقلاب اسلامی کناره گیری از سیاست را پیشه کرد و در سال ۱۳۷۰ درگذشت.

رک: فرازهایی از تاریخ انقلاب ص ۳۲۳ تا ۳۲۱

۲۰/۴۸۷۷ هـ

تاریخ: ۴۶/۴/۴

موضوع: ملاقات با دکتر علی امینی

ساعت ۸ روز دوشنبه ۴۶/۳/۳۱ عده‌ای در حدود ۱۲ نفر در منزل آقای دکتر علی امینی نخست‌وزیر اسبق ایران حضور داشتند افراد شناخته شده عبارت بودند از آقایان اشتری وزیر سابق، حائری شخصی که در مقابل پارک امین‌الدوله منزل دارد، پیامی، اشتری،

نادری از شرکت تلفن، رنجبر یکی از گاودارهای امام زاده معصوم، مسعودی کرمانی و سرمست، دکتر امینی با عصبانیت اظهار داشت که در دستگاه دولت یک برنامه حسابی و تمام اجرا نمیگیرد مثل آنست که همه انتظاری دارند و با سرگردانی سرگرم هستند مثلا خواستند در نقطه‌ای حمام بسازند بنده گفتم اینکار واجب‌تر است گفتند حمام مقدم است چهل هزار تومان خرج

کردند و با سلام و صلوات افتتاح کردند ولی چون حمام آب ندارد مدتها است از آن استفاده نمیگردد. نادری از شرکت تلفن اظهار داشت آقا اشخاصی را سرکار آورده‌اند و بجای یک کار چند کار را به او واگذار کرده‌اند یا اینکه فلانی که سالها مورد بی مهری بوده روی کار آورده‌اند اکنون شغلی باو واگذار کرده‌اند ب فکر کار نیست ب فکر آنست که تلافی کند یا اینکه حالا که برایش پا داده جیب خالی خود را پر کند و تا جایکه مقدورش میباشد ناراضی درست کند. دکتر امینی گفت باید

یک کاری کرد که ناراضیتهای گذشته از بین برود من یک آخوندی سراغ دارم که در زمان تیمسار بختیار در خانه او ریختند و زن او بچه انداخت ولی بچه فلج است میگویند من تا زنده هستم در فکر آنم که روزی بشود میدان بدستم بیاید چند شاهرک از آنهایی که بمن ظلم کرده اند با دندان بجوم آقای حائری گفت خدا رحم کند ناراضیها هنوز در فکر تلافی هستند هادی اشتری گفت آقای دکتر امینی هزارها

ناراضی بر ناراضیهای قبلی افزوده اند و دیگر مقدر نیست رضایت آنها را فراهم آورد اضافه کرد که ما در نخست وزیری جنابعالی سعی می کردیم ناراضیتهارا بر طرف کنیم و بگوییم گذشته ها را باید فراموش کرد دکتر امینی خندید و گفت همه آمدند طبقه سوم و اکثریت را ناراضی کردند بنده آمدم و مشتکی از رجال و پولدارها را ناراضی کردم. امینی

خیلی محترمانه

از
مجلس
از

مجلس
مستشار

خود بخود ناراضی این مردم میباشم ، برای از برکنار شدن کماله بنیاد من و شرکت حق
تقاضای منی اصلاح گذشته که بارها چه در حضور گرفته و ، تا روزی که این کماله بنیاد من
مگذرد که این بسیار ضرر کند ، این است که من میباشم این بار چه در این شهر با کماله
به بنیاد من این بار چه در این شهر ، تا روزی که این کماله بنیاد من و شرکت حق
و کماله بنیاد من میباشم ، تا روزی که این کماله بنیاد من و شرکت حق
میباشد این کماله بنیاد من و شرکت حق ، تا روزی که این کماله بنیاد من و شرکت حق
خدا به حکمت کمالات خود خواهد کرد چنین در پیشی را من در حق سوال نخواهم نمود ،
این طقه در پیشی را من در حق سوال نخواهم نمود ،

خیلی محترمانه

با بگانی شود

۲۸۸۳۰

۳۸۲۳

اضافه کرد که اگر برنامه ها روی عدالت اجرا گردد و جنبه منفی پیدا نکند خود بخود ناراضیتهای از بین خواهد رفت. نادری از شرکت تلفن گفت با آمدن نجم آبادی در شرکت تلفن نه نواقص قبلی اصلاح نشد بلکه کارهای جدید هم متوقف گردیده. تمام وقت اداری بکاغذپرانی میگذرد کاری انجام نمیگیرد مثل این است که همه میخواهند ارباب رجوع را از سر خود باز کنند بدون اینکه کاری انجام داده باشند. حائری که مرد درویشی است یکی دو بیت شعر مولانا را خواند

و گفت زیاد عجله نکنید کارها مسیر خود را طی خواهند کرد صبر داشته باشید و حوصله کارها درست میشود امینی گفت آقای حائری شما را میگویند پوست کلفت. ولی ما نمیتوانیم مثل شما درویش باشیم حائری خندید گفت کم کم عادت خواهید کرد و تمرین درویشی را هم از بنده سوال خواهید نمود.

این جلسه در حدود ساعت ۹/۵ به پایان رسید. ش

به: ۳۲۱

شماره: ۱۵۲۰/۱۱۱۶۹

از: ۱۵۲۰

تاریخ: ۴۶/۴/۷

موضوع: تشکیل جلسه در منزل دکتر علی امینی نخست‌وزیر سابق

ساعت ۸/۳۵ روز ۴۶/۳/۳۱ عده‌ای در حدود هفت نفر در منزل دکتر امینی نخست‌وزیر سابق واقع در خیابان فخرآباد اجتماع نموده بودند ابتدا دکتر علی امینی اظهار داشت چند روز قبل آیت الله کمره‌ای

باتفاق آقایان فیروز آبادی و مهدوی باینجانب مراجعه و اجازه برقرار نمودن مجلس ختم به‌عنوان شهادی اردن هاشمی در مسجدی که متعلق بمن می‌باشد خواستند اما بنده از آنها خواستم نامه‌ایکه بامضاء چند نفر از علمای روحانی باشد بیاورند تا اجازه بدهم و ایشان هم چند روز بعد نامه‌ایکه بامضاء آیت‌اله کمره‌ای و فیروزآبادی و مهدوی بود برایم آوردند چون دیدم

که موضوع جنبه سیاسی داود از دادن چنین اجازه معذرت خواستم فیروزآبادی مجدداً تقاضای تشکیل مجلس ختم زنانه را نمود ولی من با این درخواست هم مخالفت نمودم و گفتم ما چکار بسیاست روز داریم. بطوریکه شنیده‌ام گویا در سالن سفارت اردن هاشمی مجلس یادبودی تشکیل داده‌اند سپس آقای گرگانی اظهار داشت ما مسلمان هستیم و کشور اردن هم مسلمان می‌باشد چرا دولت اجازه نمیدهد در مساجد یادبودی برپا شود دکتر امینی جواب داد صلاح دولت

نمیباشد و اگر دولت صلاح میدید صد در صد دستور لازم در اینمورد صادر مینمود. در خاتمه دکتر امینی در مورد انتخابات جدید اظهار داشت در خارجه برای مجلس سنا حداکثر چهار نفر سناتور زن در نظر میگیرند و برای مجلس شورا نیز حداکثر ده نفر نماینده زن انتخاب میکنند حالا من نمیدانم مگر قحطی مرد است که زنان را به مجلسین میفرستند در اینموقع عندیلیچی جواب داد آقای دکتر زمان شما گذشت حالا روز به روز وضع مملکت و مردم تغییر میکند در این اثنا دکتر امینی گفت وضع مملکت و وضع مردم خیلی خوب است و ما باید خدا را شکر کنیم که آسایش داریم و در ساعت ۱۱/۵۰ جلسه خاتمه پذیرفت و افراد شناخته شده عبارتند از گرگانی، عندیلیچی، عندلیبی کارمند بازنشسته فرهنگ مهندس جعفری، کروریان.

نظریه رهبر عملیات - مفاد اطلاعیه مورد تایید میباشد.س

به: ۳۲۱

شماره: ۲۰/۴۹۷۲ هـ

از: ۲۰ هـ

تاریخ: ۴۶/۴/۱۸

موضوع: ملاقات دکتر امینی

در ساعت ۹/۳۰ روز ۴۶/۴/۵ در منزل دکتر علی امینی جمعیتی در حدود ۲۰ نفر بخاطر روز تولد حضرت رسول پذیرایی شدند خبازباشی، منصوری ازغله، شهیدی از دادگستری، جوانی بنام

خلعتبری از دادگستری، مالک شاعر از فرهنگ، خلیل الواعظین یکی از سردفتران، پیامی مدیر پیام نادری از شرکت تلفن، دکتر مقدسی زاده، دندانپزشک نیز حضور داشتند دکتر مقدسی زاده تولد حضرت رسول را عنوان کرد و بدکتر امینی تبریک گفت و از برکات این مولود سعادت امینی را آرزو کرد دکتر امینی گفت امیدوارم هر کس هر چه می‌گوید به آن مؤمن باشد بعداً دکتر امینی

خیلی مجرمانه

تاریخ: ۱۸/۴/۴۶

موضوع: ملاقات دکتر امینی

در پی نامه ۳۰ مورخه ۱۸/۴/۴۶ در رابطه با گزارش امینی و شهیدی و ... در این باره در روز ۱۸/۴/۴۶ در منزل دکتر علی امینی پذیرایی شد و در این پذیرایی شرکت کردند: خبازباشی، منصوری ازغله، شهیدی از دادگستری، جوانی بنام خلعتبری از دادگستری، مالک شاعر از فرهنگ، خلیل الواعظین یکی از سردفتران، پیامی مدیر پیام نادری از شرکت تلفن، دکتر مقدسی زاده، دندانپزشک نیز حضور داشتند دکتر مقدسی زاده تولد حضرت رسول را عنوان کرد و بدکتر امینی تبریک گفت و از برکات این مولود سعادت امینی را آرزو کرد دکتر امینی گفت امیدوارم هر کس هر چه می‌گوید به آن مؤمن باشد بعداً دکتر امینی

موضوع جنگ اسرائیل و اعراب را پیش کشید و گفت اگر این عربها مسلمان واقعی بودند و قصد خیانت نسبت بکشورهای دیگر را نداشتند شکست نمی‌خوردند نتیجه این شکست عرب برای کشور ما بزرگترین درس عبرت است یعنی بعد از این جنگ ما باید بخاطر وطن دست به دست هم بدهیم و با قدرت و توانایی خودمان کشور ایران را اداره کنیم این عرب که شکست خورد بامید شام همسایه خواهید بود و بلندگوی دیگران بود ولی اسرائیل که توانست تا حدی عرب

را سر جایش بنشانند روی پای خود ایستاده بود چرا راه دور برویم این آرامش و امنیت که ما داریم بخاطر این است که با دست و اراده خودمان اداره می‌شویم و زیر بار فرمایشات دیگران نمی‌رویم شهیدی گفت جناب دکتر روزهای چهارشنبه اگر بنده شرفیاب نمی‌شوم بخاطر اینست که کمیون داریم علاوه بر این کارهای ما کنترل می‌شود و ما دو سره کار می‌کنیم امینی خندید و گفت بسیار مسخره است که بخواهند

قاضی تند کار کند و اگر پرونده زیادی را رسیدگی کرد تشویق بشود کار قضاوت را که نمی‌شود سرسری انجام داد بازرسان کارهای دادگستری نباید حساب کنند که چند رای صادر شده باید توجه کنند که با چه نحوی رای صادر شده است در زمانی که وزیر دادگستری بودم امر شد تمام وزارتخانه‌ها بازرس تعیین کنند و کارهای همدیگر را کنترل کند

خیلی محرمانه

شماره ۱۱۲ از ۱۱۲
تاریخ ۱۳۵۴

۱۱۱

این سند مربوط به پرونده شماره ۱۱۱ است که در تاریخ ۱۳۵۴/۰۴/۲۴ صادر شده است. این سند به منظور اطلاع رسانی به شما صادر شده است. در صورت لزوم می‌توانید با شماره ۰۲۱۰۰۰۰۰۰۰۰ تماس بگیرید.

دکتر امینی

با چکانی شیوی

۲۸۲۳

نتیجه را به نخست‌وزیر وقت اطلاع دهند بنده دیدم بسیار مسخره است رفتم خدمت اعلیحضرت عرض کردم از این بازرسی دادگستری را معاف بدانند شاهنشاه فرمودند تو در هر اداره‌ای که کار می‌کنی می‌خواهی دستغنا باشی عرض کردم قربان آخر کارمند وزارت پست و تلگراف از قضاوت چه می‌فهمد که بیاید دادگستری را بازرسی کند و دادگستری باید بوسیله کسانی که قاضی هستند انجام گیرد فرمودند برو خودت هر کاری می‌خواهی بکن روز بعد از طرف جبرایند تلفن

کردند که شما مانع بازرسی از دادگستری شدید گفتیم اعلیحضرت ریش و قیچی را به دست خودبنده دادند دکتر امینی اضافه کرد که پرونده مطالعه کردن و حکم صادر کردن کار قضات وزربنده و سالخورده است نه این جوانان تازه وارد، بعد جوانی بنام صوفی شعری با آواز درباره تولد حضرت رسول خواند و در ساعت ۱۱ جلسه پایان یافت.

به: ۳۲۲

شماره: ۲۰/۲۱۱ هـ

از: ۱۵۲۰

تاریخ: ۴۶/۴/۷

موضوع: اعتصاب دانشگاه تهران

اخیراً دکتر رحیم ژبانفر به غفاری اظهار داشت اعتصاب اخیر دانشگاه به تحریک طرفداران دکتر علی امینی صورت گرفته است.

نظریه رهبر عملیات، چون منبع در کلیه گزارشات خود نقل قول نموده

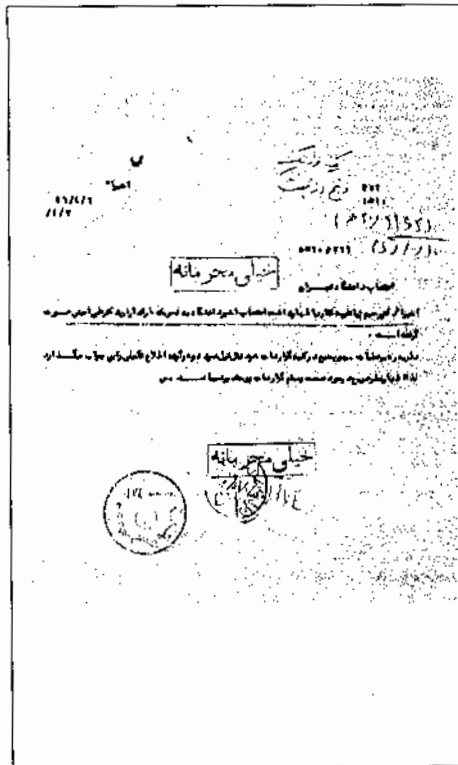
و هرگونه اطلاع تکمیلی

را بی جواب میگذارد لذا

اظهار نظر صریح در مورد

صحت و سقم گزارشات

وی مقدور نمیباشد.

به: ۲۰ ۱۵

شماره: ۲۰/۵۲۴ ج

از: ۲۰ ج

تاریخ: ۴۶/۴/۸

تشکیل جلسه در منزل دکتر علی امینی نخست وزیر سابق

ساعت ۸/۴۵ روز چهارشنبه ۴۶/۴/۷ جلسه ای با حضور یازده نفر در منزل دکتر علی امینی وزیر سابق واقع در خیابان فخرآباد تشکیل ابتدا دکتر امینی درباره مسافرت خود بارویا صحبت و وضع بیمارستانهای

آنجا را با وضع بیمارستانهای ایران مقایسه و نتیجه گرفت که بیمارستان های خارجه از بستری نمودن بیمار بسیار مجهز است ولی در کشور ما اینطور نیست و مریض برای بستری شدن باید مدتها معطل شود تازه پس از بستری شدن باید دارو را از خارج تهیه نماید و از همه بدتر اغلب دیده شده اگر مریضی را در حال بد به بیمارستان ببرند میگویند جا نداریم

و از بستری نمودن امتناع میورزند بنابراین مریض باید پشت در بیمارستان یا در منزل بمیرد و از بین برود مثلا اغلب از رادیو شنیده میشود که فلان بیمارستان احداث و افتتاح گردید خوب بیمارستان ساختن خوب است ولی نداشتن پزشک و دارو دردی از مردم دوانمیکند. این هم کار شد بنده برای ختنه کردن بچه نوکرم توصیه ای از دکتر نبوی برای رئیس بیمارستان سینا گرفتم و بپدر بچه دادم و قتیکه پدر طفل به بیمارستان سینا مراجعه مینماید باین بدبخت فلک زده

میگویند برو سه روز دیگر بیا این بیچاره سه روز دیگر مراجعه میکند مجدداً میگویند برو یک هفته دیگر بیا تا اینکه امروز صبح رفته و تاکنون مراجعت ننموده و معلوم نیست که هنوز هم نتیجه گرفته باشد. این وضع بهداری، آن وضع فرهنگ و دادگستری و خدا میدانند که چه کارشکنیهائی که این دو وزارتخانه برای مردم میکنند. در اینموقع گرگانی میگوید آقا وضع مملکت خراب است ولی دکتر امینی جواب

داد وضع مملکت خوب است ما خودمان خراب هستیم باید در اصلاح این قبیل مشکلات بکوشیم. وای بر شهرستانها که معلوم نیست روزی چند مریض تلف میشود و معلوم نیست این داروها در کجا مصرف میشود و چرا وزارت بهداری باین قبیل امور رسیدگی نمیکند سپس اضافه نمود چند روز قبل منزل یکی از دوستان که سابقاً نخست وزیر بوده و در حال حاضر وزیر میباشد

بشام دعوت شده بودم و قرار بود ساعت ۲۰/۳۰ شام صرف شود ولی دیدم که وقت گذشته و صاحب منزل اقدامی نمی نماید گفتم چرا معطلی جوابداد منتظر دکتر ..... هستم خلاصه تا ساعت ۱۰/۳۰ منتظر شدیم از این یک نفر خبری نشد تا اینکه بمنزلش تلفن کردند معلوم شد که آقا در بستر خواب است و بدقولی کرده آقایان منظور این است که چرا ما ایرانیها باید اینقدر بدقول باشیم و سر موعد در محل موعد حاضر نشویم و این بدقولی ضرب المثل دنیا شده بطوریکه بنده در

پاریس با شخصی آشنا بودم. قرار شد در ساعت فلان در یک مکان همدیگر را ملاقات کنیم. آنشخص بمن گفت بشرط اینکه قولت ایرانی نباشد من خندیدم و واقعاً تعجب کردم که چرا خارجیها اینقدر ما ایرانیان را بد قول می‌شناسند. در خاتمه اظهار داشت چند روز قبل استاندار اصفهان با یک پرونده قطور نزد من آمد و گفت این کارهای عمران و آبادی را من انجام داده‌ام بنده پرونده را ورق زده دیدم که چند نقطه از شهر اصفهان که باید آباد شود توجهی بان نگردیده است با جواب دادم علت عزل تو همین عمل است زیرا آنجاییکه بچشم مردم میاید عمران و آبادی نکرده‌ای و رفتی کوره دهها را عمران نموده‌ای. استاندار فوراً بلند شد و رفت. اینهم از آقای استاندار اشخاصیکه می‌خواهند استاندار بشوند بنزد من می‌ایند و بنده هم آنها را راهنمایی می‌کنم. جلسه ساعت ۱۱/۲۰ هم‌اتروز خاتمه پذیرفت و افراد شناخته شده عبارتند از ۱- کازرونی فرش فروش ۲- گرگانی بازرگان ۳- محمدی کارمند دادگستری ۴- جباری فرش فروش ۵- عدیلی کارمند بازنشسته وزارت آموزش و پرورش و پنجتنفر از بازرگانان که دکتر امینی در اطاق دیگری از آنها پذیرایی مینمود شناخته نگردیدند.

نظریه رهبر عملیات: مفاد اطلاعیه مورد تأیید شماست.

به: ۲۲۱

شماره: ۲۰/۱۲۹۹۷

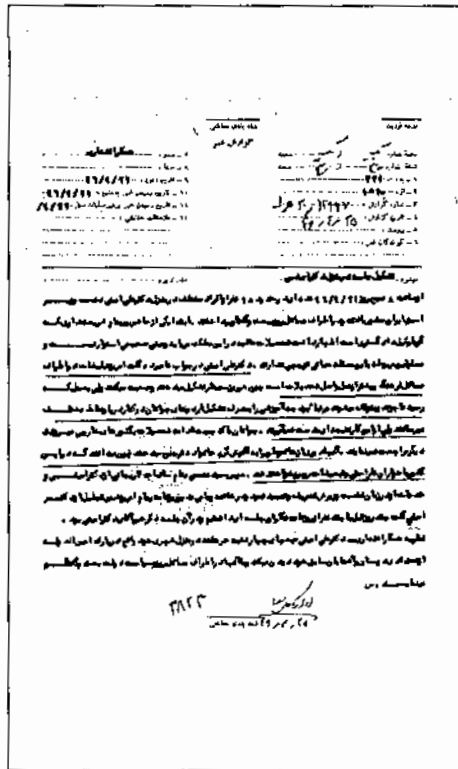
از: ۱۵۲۰

تاریخ: ۴۶/۴/۲۵

موضوع: تشکیل جلسه در منزل دکتر امینی

از ساعت ۸ صبح روز ۴۶/۴/۲۱ عده‌ای در حدود ۱۵ نفر از افراد مختلف در منزل دکتر امینی نخست وزیر اسبق ایران حضور یافتند و در اطراف مسائل روز به بحث و گفتگو پرداختند. ابتدا یکی از حاضرین

بنام شریعتمداری که گویا وکیل دادگستری است اظهار داشت تحصیلات عالیه در این مملکت برپایه و مبنی صحیحی استوار نیست و مسئولین مربوطه باین مسئله حیاتی توجهی ندارند. دکتر علی امینی در جواب نامبرده گفت امروز تبلیغات در اطراف مسائل فرهنگ بیشتر از عمل و اصل تحصیلات است.

چون هر روز سمینار تشکیل می‌دهند و صحبت

میکنند ولی به عمل که رسید عاجزند و متوقف میشوند مرتباً بوجه آموزشی را بمصرف تشکیل اردوهای جوانان در کنار دریا و نقاط مختلف میرسانند ولی از این کار نتیجه‌ای بدست نمی‌آورند. جوانان ما که جهت ادامه تحصیلات بکشورهای خارجی میروند دیگر مراجعت نمی‌نمایند. آنها دوری از خاک وطن را به آغوش گرم خانواده ترجیح می‌دهند چون میدانند که در این کشور با هزاران ناراحتی و تبعیضات روبرو خواهند شد. سپس سید معممی به نام سادات لاریجانی از دکتر

امینی و خدمات او در زمان نخست‌وزیریش تعریف و تمجید نمود و در خاتمه پیامی مدیر روزنامه پیام امروز ضمن تجلیل از دکتر امینی گفت چند روز قبل با چند نفر از روزنامه نگاران جلسه‌ای داشتیم و در آن جلسه ذکر خیر آقای دکتر امینی بود.

نظریه همکاران افتخاری - دکتر علی امینی صبحهای چهارشنبه هر هفته در منزل شهری خود واقع در پارک امین‌الدوله از تعدادی دوستان و آشنایان سابق خود دیدن میکند و با آنها در اطراف مسائل روز و سیاست دولت بحث و گفتگو مینماید. س

شماره: ۷/۲۰/۹۴۸۷ م

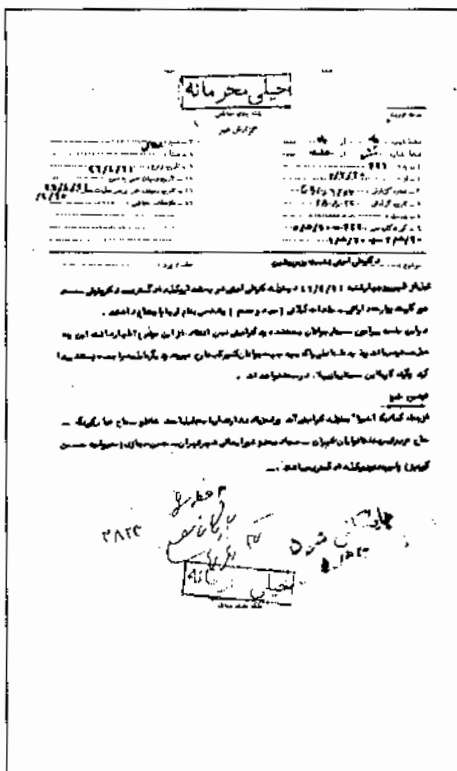
به: ۳۲۱

تاریخ: ۴۶/۴/۲۶

از: ۷/۲۰ م

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین

قبل از ظهر روز چهارشنبه ۴۶/۴/۲۱ در منزل دکتر علی امینی شریعتمدار وکیل دادگستری - دکتر وثوقی - محمد نوری کارمند وزارت دارایی - سادات گیلانی (سید و معمم) و شخصی بنام فرجام اجتماع داشتند.

در این جلسه پیرامون سمینار جوانان بحث شده و دکتر امینی ضمن انتقاد از این موضوع اظهار داشته این یک عمل مسخره میباشد و باید علت اصلی را که به چه جهت جوانان کشور به خارج میروند و دیگر مایل به مراجعت نیستند پیدا کرد و گرنه کار با این سمینار بازبها درست نخواهد شد.

توضیح منبع:

از جمله کسانی که اخیرا

بمنزل دکتر علی امینی آمد و رفت زیادی دارند ارباب جلیل احمد خانلو - حاج عباس کورنگ - حاج عرب رئیس صنف نانوایان تهران - سجادی عضو شورایعالی شهر تهران - حسن حجازی (معروف به حسن کوره پز) و امیر معنوی وکیل دادگستری میباشد.

به: ۳۲۱

شماره: ۴۵ ۲۰/۱۴۴۳۶

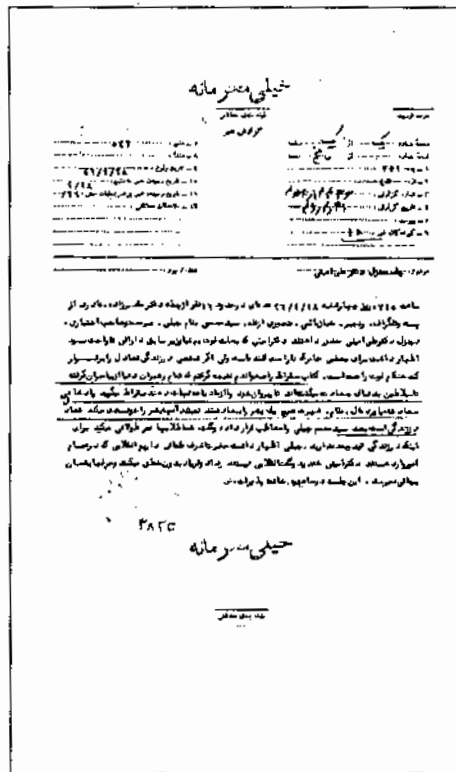
از: ۴۵

تاریخ: ۴۶/۴/۳۱

موضوع: جلسه منزل دکتر امینی

ساعت ۷/۲۵ روز چهارشنبه ۲۸/۴/۴۶ عده‌ای در حدود ۱۶ نفر از جمله دکتر مقدس زاده، نادری از پست و تلگراف، رنجبر، خبازباشی، منصورى از غله، سید معممى بنام جبلی، سرمست و صاحب اختیاری

در منزل دکتر علی امینی حضور داشتند دکتر امینی که بعلت فوت بهنیا وزیر سابق دارایی ناراحت بود اظهار داشت برای بعضی‌ها مرگ ناراحت کننده است ولی اگر شخصی در زندگی تعادل را برقرار کند هنگام فوت راحت است. کتاب سقراط را میخواندم نتیجه گرفتم که تمام رهبران دنیا از پیامبران گرفته تا سلاطین بدنبال سعادت می‌گشته‌اند تا بیروان خود را از مادیات

نجات دهند سقراط میگوید پادشاهی سعادت نمیآورد مال، مقام، شهرت هیچ یک بشر را سعادت مند نمیکنند آنچه بشر را خوشبخت میکند تعادل در زندگی است بعد سید معمم جبلی را مخاطب قرار داده و گفت شما طلباها عمر طولانی می‌کنید برای اینکه در زندگی قید و بند ندارید. جبلی اظهار داشت حضرت اشرف علمایی داریم انقلابی که در تمام امور وارد هستند دکتر امینی خندید و گفت انقلابی نیستند داد و فریاد بدون منطق میکنند و حرفهایشان بجایی نمیرسد. این جلسه در ساعت ۹ خاتمه پذیرفت. ش

به: ۲۲۱

شماره: ۴۵/۲۰/۱۴۵۵۴

از: ۴۵

تاریخ: ۴۶/۵/۸

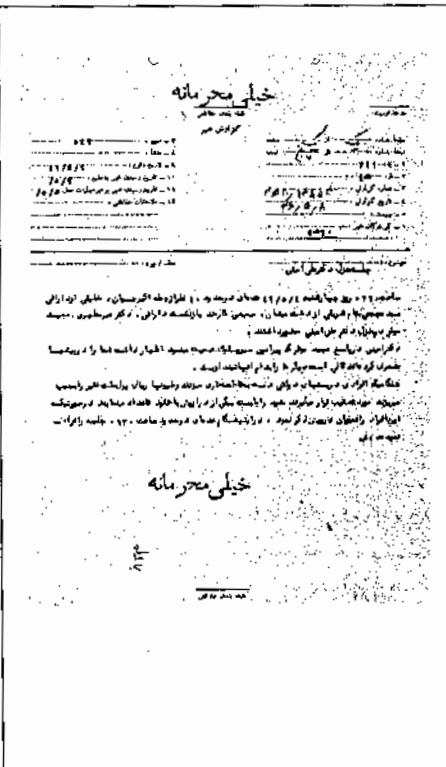
موضوع: جلسه منزل دکتر علی امینی

۱- مجید (محسن) موقر
مجید موقر در بوشهر متولد شد. او در بوشهر، بمبئی و تهران به تحصیل پرداخت و علاقه وافری به آمریکا داشت شش مرتبه به آمریکا سفر کرد و همیشه تعریف و تمجید از آمریکا را بر زبان داشت و وقتی در ایران بود روحش در آمریکا پرواز می کرد.

او ماهنامه ادبی اجتماعی مهر را منتشر کرد. در طول سالهای ۱۳۱۴ تا ۱۳۲۰ هجری شمسی که زمین العابدین رهنما، صاحب امتیاز روزنامه ایران به لبنان تبعید شد، اداره روزنامه ایران به عهده مجید موقر، صاحب امتیاز مجله مهر، گذاشته شد. ولی رهنما پس از بازگشت از لبنان روزنامه خود را پس گرفت و با فرم جدید از ۲۸ آذر ۱۳۲۰ آنرا منتشر کرد. مجید موقر نیز نام مجله خود را از مهر به مهر ایران تغییر داد و آن را به صورت روزنامه در آورد. او

در سال ۱۳۲۲ جزء سه روزنامه نویس دعوت شده از طرف آمریکا بود.

روزنامه مهر ایران توسط موقر تا سال ۱۳۳۱ منتشر می شد. موقر روابط بسیار نزدیکی با سلطنت داشت و روزنامه اش روی هم رفته سه چنگاه جنبه داشت

موقر^۱ در منزل دکتر علی امینی حضور داشتند.

دکتر امینی در پاسخ مجید موقر که پیرامون سیر و سلوک صحبت مینمود اظهار داشت شما را درویشها منحرف کرده اند کافی است دیگر ما را به دام آنها نیندازید.

هنگامیکه افرادی در پستهای دولتی دست بمقاطعه کاری میزنند و میلیونها ریال پول ملت فقیر را بحیب میریزند مورد تعقیب قرار میگیرند خود را وابسته

بیکي از درویش با نفوذ قلمداد مینماید در صورتیکه این افراد را نمیتوان درویش ذکر نمود. در این هنگام عده ای در حدود ساعت ۹/۳۰ جلسه را ترک نمودند.

به: ۳۲۲

شماره: ۷/۲۰/۹۶۲۹ م

از: ۷/۲۰ م

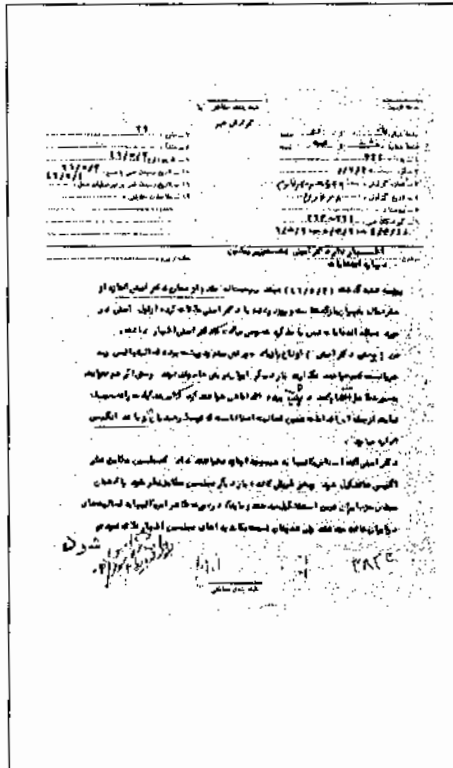
تاریخ: ۴۶/۵/۸

موضوع: اظهار نظر دکتر امینی نخست وزیر پیشین

روز سه شنبه گذشته (۴۶/۵/۳) مهندس رحمت‌اله مقدم از محارم دکتر امینی که تازه از سفر شمال به تهران بازگشته است و روز دوشنبه با دکتر امینی ملاقات کرده از قول امینی در مورد مسئله انتخابات ضمن

یک مذاکره خصوصی میگفت که دکتر امینی اظهار داشته.

من (یعنی دکتر امینی) اوضاع را زیاد جور نمی‌بینم و در پشت پرده فعالیت‌هایی در جریانست که میخواهند نگذارند بار دیگر ایران نوینها موفق شوند و حتی اگر هم نتوانند به صورت ظاهرا اعلام کنند در پشت پرده اقداماتی خواهند کرد که این تشکیلات را تضعیف نماید از جمله این اقدامات همین فعالیت

اصناف است که توسط رشیدیان^۱ و باند انگلیسی اداره میشود.

دکتر امینی گفته است امریکاییها به هیچوجه اجازه نخواهند داد که مجلسین مطابق نظر انگلیسیها تشکیل شود و به هر طریق که شده بار دیگر مجلسین مطابق نظر خود را که همان مجلس حزب ایران نوین است تشکیل میدهند و باید که در صورت ظاهر امریکاییها به فعالیت‌های در ایران خاتمه میدهند ولی همچنان نسبت بکاندیداهای مجلسین اظهار علاقه نمودند. میخواهند که حزب ایرن نوین بکار

ادامه از باورنی ص نبل:
انتقادی به خود نگرفت و پیوسته از شاه و سلطنت حمایت نمود. وی فراماسون بوده و در سه دوره یازدهم، دوازدهم و سیزدهم مجلس شورای ملی نماینده خوزستان بود.

رجال بدون ماسک، نصراله شیفته.

مطبوعات ایران، حسین بوترایان.

۱- برادران رشیدیان:

از مهمترین عناصر کودتای

۲۸ مرداد برادران رشیدیان

(سیف‌الله، قدرت‌الله،

اسدالله) بودند پدر آنها

حبيب‌الله رشیدیان از

ماموران سفارت انگلیس

بوده هر سه پسر خود را نیز

مامور انگلیسیها کرد. آنان

ثروت زیادی داشتند و در

تهران صاحب خانه‌های

متعدد بودند. این سه برادر به

وضوح برای انگلیسیها کار

می‌کردند ولی از میان آنها

کوچکترین برادر یعنی

اسدالله، بیشتر به کاخ

میرفت و با اشرف معاشرت

داشت. اصناف تهران در

اختیار اسدالله بود و بعدها

بانکی تاسیس کرد به نام

بانک اصناف. نقش برادران

رشیدیان در کودتا این بود که

دسته‌های غیرنظامی و

اصناف را به خیابانها بریزند.

آنها ظاهرأ توانستند جمعیتی

ادامه از پاورقی ص قبل:
در حدود ۶-۵ هزار نفر راه
پیداژند.

در اینجا لازم است به
گوشه‌ای از شرح حال اسدالله
رشیدیان بپردازیم:

اسدالله رشیدیان فرزند

حبیب الله در سال ۱۲۹۵ در

تهران متولد شد و تا سال

۱۳۳۲ سابقه خدمت دولتی

ندارد و به امور بازرگانی و

داد و ستد و وارد کردن پارچه

و قماش از خارج فعالیت دارد

و به مدت ۵ سال تا سال

۱۳۳۸ شروع به احداث

شهرک سازی در رشت و

اصفهان می‌کرد. وی در سال

۱۳۴۳ بانک اعتبارات

تعاونی توزیع را در تهران

تأسیس کرد. پدر نامبرده جزء

خدمه سفارت انگلیس بود و

اسداله و برادرش سیف‌الله از

وقایع شهریور سال ۱۳۲۰ با

مقامات سفارت انگلیس در

تهران تماس داشتند و در

زمان حکومت دکتر مصدق

پس از قطع ارتباط دولت

ایران با انگلستان،

نامبرده‌گان از جمله عوامل

دولت انگلیس و مجری

مقاصد سیاسی انگلستان در

ایران بودند. او علناً از

سیاست انگلیس در ایران

طرفداری می‌کرد و حل و

فصل امور سیاسی و همچنین

انتصابات مهم در خانه او

انجام میشد و بعضی از

خود و بشکل فعلی ادامه دهد و مانع روی کار آمدن مجلسی از باند
انگلیسیها و یا مخالفین خود خواهند بود.

دکتر امینی اضافه نمود من همان سرنوشتی که در زمان انتخابات دکتر
اقبال احزاب مردم و ملیون بوجود آمد برای این انتخابات هم پیش‌بینی
میکم مگر آنکه مقامات مسئول قبل از آنکه کار بانجا بکشند دست به
کار شود و نگذارند به آنصورت درآید و تصور هم میکنم چون

انتخابات موسسان هم

با این انتخابات مخلوط

شده اینکار را بکنند زیرا

هرچه باشد منافع آنها در

خطر است و بهمین جهت

اطمینان دارم که از طرف

مقامات انتظامی و دولت

جلوی فعالیت مخالفین

بشدت گرفته خواهد شد

و حزب ایران نوین با

اکثریت قاطع برنده

میشود.

مهندس مقدم اضافه

می‌کرد برخلاف آنچه

میگویند امریکاییها

خاورمیانه را درست به

روسها و انگلیسها واگذار کرده‌اند این مطلب صحیح نیست و نمونه آن

همین اقدام دیروز مقامات سازمان امنیت است زیرا در مقابل فشار

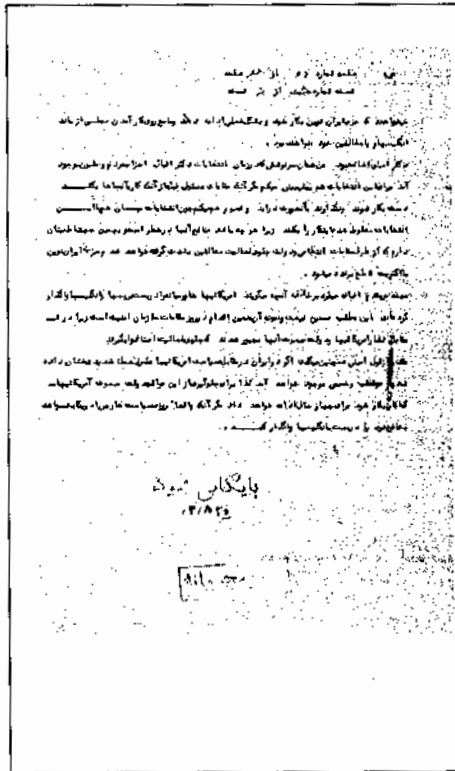
امریکاییها و دولت مبعوث آنها مجبور شدند که جلوی فعالیت اصناف

را بگیرد.

مقدم از قول امینی همچنین میگفت اگر در ایران در مقابل سیاست

امریکاییها عکس‌العمل شدیدی نشان داده شد و عواقب وخیمی

بوجود خواهد آمد لذا برای جلوگیری از این عواقب دولت

مقدم از قول امینی همچنین میگفت اگر در ایران در مقابل سیاست

امریکاییها عکس‌العمل شدیدی نشان داده شد و عواقب وخیمی
بوجود خواهد آمد لذا برای جلوگیری از این عواقب دولت

مبعوث آمریکاییها کماکان بکار خود برای چهار سال ادامه خواهد داد؛ مگر آنکه واقعاً روزی سیاست خارجی آمریکا بخواهد منافع خود را درست بانگلیسیها واگذار کند.

ادامه از باورنی ص قیل:
 وزرا نیز رسماً و علناً به منزل او می‌رفتند و از سال ۱۳۴۵ تشکیل جلسات هفتگی در منزل رجال و شخصیت‌ها موقوف شد. جلسات منزل رشیدیان نیز تعطیل گردید و در حال حاضر رشیدیان به ظاهر در امور سیاسی شرکت و دخالت ندارد و اوقات خود را صرف امور بانکی و ساختمانی میکند.
 ماموران اطلاعاتی آمریکا بعد از کودتای ۱۳۳۲ نقش کلیدی ایفا کرده بودند که از عوامل عمده روابط نزدیک با پهلوی و آمریکا استفاده کنند و نقطه اتصال این

ادامه از پاورتی ص قبل: روابط اتحاد اقتصادی و سیاسی روزولت و رشیدیان بود که در حمایت از محمدرضا پهلوی عمل می‌کردند و روزولت از آنها به عنوان برادران یاد می‌کند.

در سال ۱۳۴۰ اسدالله رشیدیان به همراه فرود جمعیت مذاقین قانون اساسی تشکیل دادند که واکنش امینی را برانگیخت و در بهمن ۱۳۴۰ اسدالله رشیدیان به همراه سید جعفر

بهبهانی و سران جبهه ملی بازداشت شدند. رشیدیان پس از آزادی از زندان «حزب خلق» را تشکیل داد در زمان علم و فروکش کردن فضای باز سیاسی فعالیت رشیدیان را متوقف کرد و با

دولت حسنعلی منصور موافقتی نداشتند اما در زمره موافقین دولت هویدا بودند. ظهور و سقوط سلطنت پهلوی - موسسه مطالعات و پژوهشهای سیاسی ص ۱۸۱، ۱۸۲، ۳۳۹.

به: ۲۲۲

شماره: ۷۱۲۰/۹۶۶۴/م

از: ۷۱۲۰م

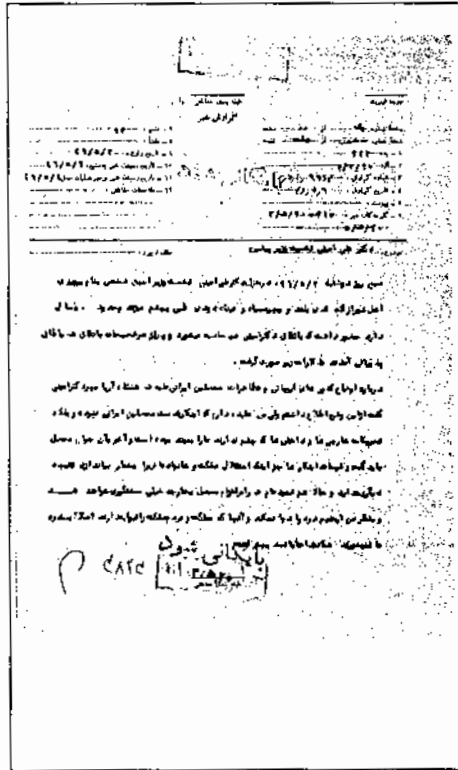
تاریخ: ۴۶/۵/۹

موضوع: دکتر امینی نخست وزیر پیشین

صبح روز دوشنبه ۴۶/۵/۲ در منزل دکتر علی امینی نخست وزیر اسبق شخصی به نام پرویزی اهل شیراز که قدی بلند و چهره سیاه و عینک دودی طبی به چشم میزند و حدود ۵۰ سال دارد حضور داشت که به

اتفاق دکتر امینی صبحانه میخورد و پس از صرف صبحانه با اتفاق هم به اطاق پذیرایی آمدند مذاکرات زیر صورت گرفت.

درباره اوضاع کشورهای اروپایی و تظاهرات محصلین ایرانی علیه شاهنشاه آریامهر دکتر امینی گفت از این وضع اطلاع داشتم ولی من عقیده دارم که اینکار بدست محصلین ایرانی نبوده و بلکه تحریکات خارجی ها و داخلی ها که

چشم ندارند ما را ببینند بوده است و آخر بان جوان محصل باید گفت و فهماند اینکارها جز اینکه استقلال مملکت و خانواده اش را بخاطر بیاندازد نتیجه دیگری ندارد و حالا هم شینده ام در امر اعزام محصل به خارجه خیلی سختگیری خواهد شد و بنظر من اینهم درد را دوا نمیکند و آنها که مملکت و مردم مملکت را قبول ندارند اصلا بدرد ما نمیخورند همانجاها باشند بهتر است. راجع به انتخابات دکتر امینی عقیده داشت وضع انتخابات خیلی بدتر از گذشته است و همه مردم و

طبقات به آن اعتراف دارند و به من هم مراجعه کردند و من گفتم خودم با این کارها آلوده نمیکنم و بوی انحلال و یا عدم تشکیل آن از هم اکنون شنیده میشود.

در خصوص اوضاع خاورمیانه و اختلافات اعراب و اسرائیل دکتر امینی میگفت اینطوریکه اعراب تعصب بخرج میدهند معلوم نیست جنگ تمام شده باشد و باحرفهای عبدالناصر و سایر سران عرب جنگ

دومی بین اعراب و

اسرائیل بوقوع خواهد

پیوست و اکنون مهماتی

که توسط شوروی و

امریکا با اعراب و اسرائیل

داده میشود دورنمای

جنگ را نشان میدهد

بخصوص که ناصر اصرار

دارد امریکا را متهم کند

هواپیماهاییکه به مصر

حمله کرده‌اند امریکایی

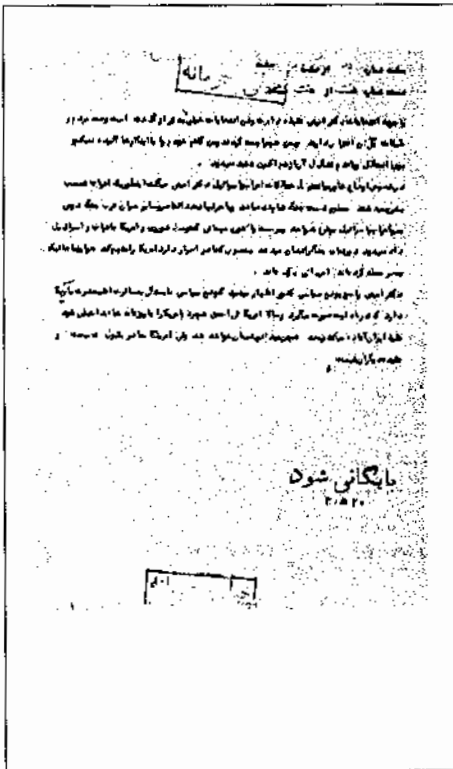
بوده‌اند.

دکتر امینی راجع بوضع

سیاسی کشور اظهار

مینمود که وضع سیاسی

ما بستگی به مسافرت

اعلیحضرت به آمریکا دارد که در ماه اوت صورت میگیرد و حالا امریکایی احمق هم مردم امریکا را با روزنامه‌های داخلی خود علیه ایران آماده میکند و بعد هم من میدانم پشیمان خواهد شد ولی امریکا حاضر به قبول نصیحت و عقیده دیگران نیست.

به: ۳۲۱

شماره: ۲۰/۱۴۱۹۳ ۱۵

از: ۱۵ ۲۰

تاریخ: ۴۶/۵/۹

موضوع: دکتر علی امینی

۱- روزنامه پیغام امروز:
صاحب امتیاز و مدیر:
عبدالرسول عظیمی
محل انتشار و تاریخ نشر:
تهران سال ۱۳۳۸
ناشر آن مدیر و فاصله انتشار
روزانه بوده است.
ر.ک: فهرست روزنامه‌های
موجود در کتابخانه سازمان
مدارک فرهنگی انقلاب
اسلامی ص ۵۱

از ساعت ۹ صبح روز ۴/۵/۴۶ تعدادی در حدود ۱۰ نفر از افراد
مختلف از جمله حاج رضا مخملباف نایب رئیس اتحادیه گرمابه داران
- هدایت‌اله محمودی رئیس انجمن محلی شرق شهباز - پیامی مدیر

روزنامه پیغام امروز -
فرجام کارمند بازنشسته
وزارت دارایی - سرتیب
بازنشسته باستی در منزل
دکتر علی امینی
نخست وزیر اسبق ایران
حضور یافتند، هنگام
ورود اشخاص بمنزل
دکتر علی امینی شخصی
بیرون درب ایستاده و با
فشار دادن زنگ اخبار
ورود اشخاص را اعلام
میدارد تا چنانچه در
جلسات مسائلی مطرح
باشد و نخواهند شخص
تازه وارد مطلع گردد
سخنان خود را قطع نمایند.

در جلسه مزبور ابتدا دکتر امینی اظهار داشت حقیقتاً چشم ما به کنگره
آزاد زنان و آزاد مردان گذشته روشن شده است چون کنگره مزبور
باهمه کثافتکاریها و وضع رسواکننده‌ای که داشت خیلی آبرومندانه تر
از مقدمات انتخابات این دوره برگزار شد. سپس هدایت‌اله محمودی
نیز از نحوه انتخابات دوره بیست و دوم انتقاد نمود و دکتر امینی مجدداً
در پاسخ نامبرده گفت حالا که احزاب موجود و منفردین

بجان یکدیگر افتاده‌اند و هر یک دیگری را مفتضح میکند لازم نیست که از آنها چیزی بگوییم و انتقاد کنیم چون خودشان معرف کارهای ناپسندشان خواهند بود و مردم هم بخوبی از آن آگاه هستند. در خاتمه هدایت‌اله محمودی بطور خصوصی و آهسته مدتی با امینی گفتگو نمود. در این هنگام شیخ معممی وارد منزل شد و پس از مختصر صحبت با امینی توصیه نامه‌ای از دکتر امینی برای مهندس کهکشان عضو سازمان برنامه دریافت کرد که بکارش رسیدگی نماید. در ساعت ۱۰/۳۰ صبح نامبردگان منزل دکتر امینی را ترک کردند و عده دیگری وارد شدند.س

بده: ۳۲۱

شماره: ۴۵ ۲۰/۱۴۷۳۹

از: ۴۵۲۰

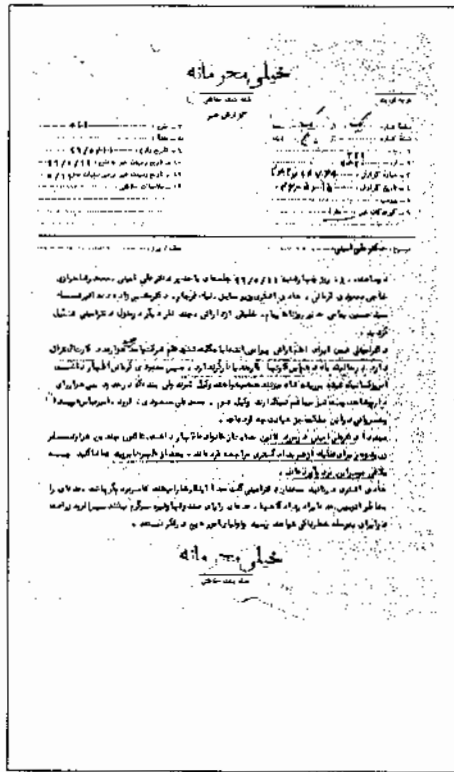
تاریخ: ۴۶/۵/۱۵

موضوع: دکتر علی امینی

در ساعت ۸ روز چهارشنبه ۴۶/۵/۱۱ جلسه‌ای با حضور دکتر علی امینی، محمد رضا خرازی، حاجی محمودی کرمانی، هادی اشتری وزیر سابق، نیک فرجام، دکتر مقدس زاده دندانپزشک، سید حسین

پیامی مدیر روزنامه پیام، خلیقی از دزایی، چند نفر دیگر در منزل دکتر امینی تشکیل گردید.

دکتر امینی ضمن ایراد اظهاراتی پیرامون انتخابات گفت شنیدم شرکت واحد صد هزار کارت الکتراال دارد در حالیکه یک دهم این کارتها کارمند یا کارگر ندارد. سپس محمودی کرمانی اظهار داشت امروز کسانیکه تیشه بریشه شاه میزنند همه میخوانند وکیل شوند

۱- امیر عباس هویدا: هویدا فرزند حبیب‌الله عین‌الملک - از مبلغان و داعیان فرقه بهائیت - و در سال ۱۲۹۸ هجری در یک خانواده بهایی متولد شد. وی تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در مدرسه فرانسوی بیروت به پایان رساند و برای ادامه تحصیل به انگلستان و سپس به بلژیک رفت و در رشته علوم سیاسی و اقتصاد فارغ‌التحصیل شد و در سال ۱۳۲۱ به ایران مراجعت و یک سال بعد در وزارت امور خارجه مشغول به کار و در اولین مأموریت خود در خارج از کشور (پاریس) با حسنعلی منصور آشنا شد در سال ۱۳۳۰ مأمور خدمت در سازمان ملل گردید در همین زمان به عنوان عضو به جمعیت فراماسونری پیوسته (و تا استاد اعظم لژ بزرگ ملی فرانسه ارتقا یافته) و در سال ۱۳۳۷ با تقاضای شخصی خود به شرکت نفت مأمور و به عنوان عضو هیأت مدیره شرکت نفت انتخاب و اقدام به انتشار نشریه‌ای به نام «کاوش» نموده و در سال ۱۳۴۰ عضو موسس کانون مترقی برده و در سال ۱۳۴۲ به عنوان وزیر دزایی (در کابینه منصور) منصوب و

ولی بنده که در حدود سی هزار رای دارم و شاهدوست نیز میباشم نمی‌گذارند وکیل شوم محمد علی مسعودی، فرود، امیر عباس هویدا و خسروانی در این مملکت جز خیانت چه کرده‌اند. مجدداً دکتر علی امینی در مورد قانون حمایت از خانواده اظهار داشت تا کنون چندین هزار نفر زن و شوهر برای تفکیک از هم بدادگستری مراجعه کرده‌اند. بعد از ظهرها بروید تماشا کنید چه بلایی بر سر این مردم آورده‌اند.

هادی اشتری در تایید سخنان دکتر امینی گفت عمداً اینکارها را میکنند تا سر مردم گرم باشد. عده‌ای را بخاطر اتوبوس عده‌ای را در دادگاهها، عده‌ای را پای صندوقها و غیره سرگرم میکنند سپس افزود زراعت در ایران بمرحله خطرناکی خواهد رسید و اولیای امور هیچ در فکر نیستند.

ادامه از پاورقی ص قیل:
پس از قتل منصور به عنوان نخست وزیر انتخاب شده و او کاملاً مطیع شاه بوده و در سال ۱۳۴۶ حضرت امام خمینی (ره) از نجف اشرف نامه مفصلی به هویدا نوشته و وضعیت کشور و حضور بیگانگان بویژه امریکا را گوشزد و او را نصیحت نموده ولی نامه امام (ره) از سری هویدا بی جواب ماند.

امیر عباس هویدا رهبری و بعداً دبیر کلی حزب ایران نوین را بر عهده داشت. در اواخر سال ۱۳۵۳ شاه احزاب ایران نوین، مردم و پان ایرانیست را منحل و تشکیل حزب رستاخیز را اعلام و هویدا را به دبیرکلی این حزب معرفی نمود.

هویدا به دستور شاه در مرداد ۱۳۵۶ از سمت های خود استعفا کرد و به عنوان وزیر دربار منصوب گردید.

در پی اوج قیام مردم مسلمان علیه ظلم و ستم ستماهی، شاه مجبور شد هویدا را به ظاهر بازداشت نماید و سرانجام وی در روز ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ به دست نیروهای انقلاب افتاد و پس از پیروزی انقلاب اسلامی در دادگاه انقلاب اسلامی مسحا کمه و در روز ۱۸ فروردین ۱۳۵۸ به عنوان عنوان شد.

موضوع: جلسه منزل دکتر علی امینی

به: ۳۲۱

شماره: ۴۵۲۰/۱۶۶۲۷

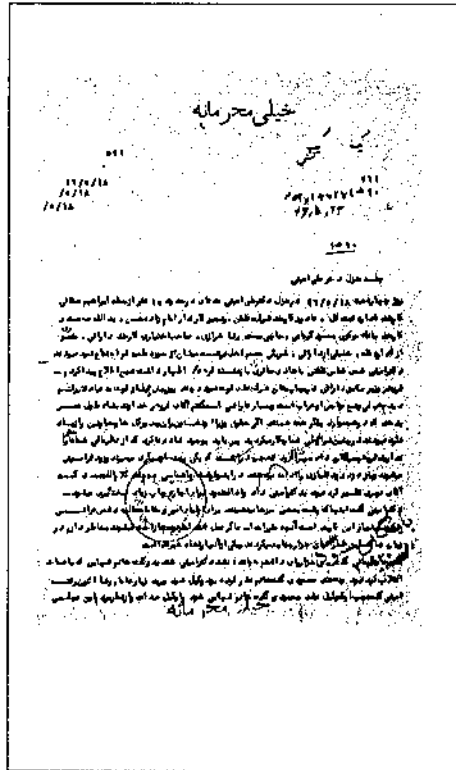
از: ۴۵۲۰

تاریخ: ۴۶/۵/۳۳

روز چهارشنبه ۴۶/۵/۱۸ در منزل دکتر علی امینی عده‌ای در حدود ۱۵ نفر از جمله ابراهیم صفایی کارمند اداره ثبت کل، نادری کارمند شرکت تلفن، رنجبر کاردار امام زاده حسن، یدالله محمدی کارمند

بانک مرکزی، محمود کرمانی، حاجی محمدرضا خرازی، صاحب اختیاری کارمند دارایی، منصورری از اداره غله، خلیقی از دارایی، شریفی معمم اهل دشت میشان از حوزه علمیه قم اجتماع نموده بودند.

دکتر امینی ضمن تماس تلفنی با هادی حائری^۱ بازنشسته فرهنگ اظهار داشت صبح اطلاع پیدا کردم فروهر وزیر سابق دارایی در بیمارستان شرکت نفت فوت نموده

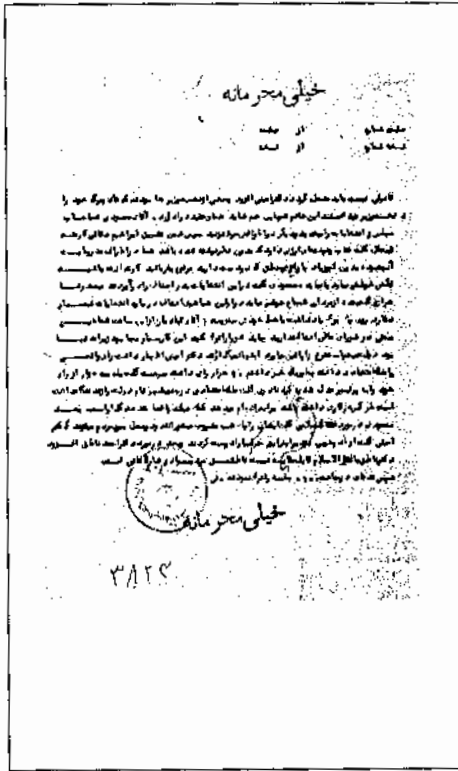
و چند روز پیش و قبل از فوت به عیادتش رفتم دیدم خیلی وضع مزاجی او خراب است و بسیار ناراضی است گفتم آقای فروهر خداوند شاه طول عمر بدهد که در همه موارد بفکر همه هستند اگر حقوق وزرا و نخست‌وزیران و مدیر کل ها و معاونین را زیاد نکرده بودند در چنین شرایطی شما چکار میکردید پس باید بوجود شاه دعا کرد که از نظر مالی شما ناراحتی نداشتد فروهر سر تکان داد و سپس دکتر امینی افزود تعجب در اینست که یکی بعد از دیگری میمیرند و زود فراموش

ادامه از یادداشتی ص قبل:
مفسد فی الارض معدوم شد.
رک: بازیگران عصر پهلوی، محمود طلوغی
۱- هادی حایری:
هادی حایری فرزند عبدالله و در سال ۱۲۶۷ متولد شده و معاون وزارت فرهنگ نیز بوده است.
پرونده انفرادی ساواک

میشوند و باز دزدی و دقلبازی را ادامه میدهند در اینموقع شخصی ناشناس سه جلد کلام الله مجید که آقای نویری تفسیر کرده بود بدکتر امینی داد و اضافه نمود برای اجازه چاپ زیاد سختگیری میشود دکتر امینی گفت اینها که پشت بعضی میزها میتشینند برای اولیای امور و مقامات عالیه دشمن تراشی میکنند و بسیار این کار بد است آنچه مقررات است اگر عمل کنند کمتر مردم ناراحت میشوند بخاطر دارم در

زمان شاه سابق اطرافیان هزار جنایت میکردند و یکی از آنها را شاه خیر نداشت.

محمود کرمانی گفت ما هزار رای داشتیم خوانده نشد دکتر امینی خندید و گفت خانم شهابی که با شما انقلاب کرده بود چه شد محمودی گفت خانم نذر کرده بود وکیل شود برود زیارت امام رضا اکنون رفته امینی گفت عجب او که وکیل نشد محمودی گفت خانم شهابی خود را وکیل

میداند و از نظر مردم این مجلس قانونی نیست باید منحل گردد دکتر امینی افزود بعضی از نخست وزیرها بودند که تا دم مرگ خود را نخست وزیر میدانستند این خانم شهابی هم شاید همان عقیده را دارد. آقای محمودی شما حساب مجلس و انتخابات را ببینید و دیگر در اطرافش حرف نزنید و سپس ضمن تشویق ابراهیم صفایی کارمند ثبت کل گفت کتاب و نوشته ای ارزش دارد که بدون نظر نوشته شده باشد شما در اطراف مشروطیت آنچه بوده بدون کم و زیاد با دلیل و منطق که

در دست دارید مرقوم بفرماید کار نداشته باشید فلانی خوشش میاید یا نیاید. مسعودی گفت در این انتخابات پدر اصناف را در آوردند محمدرضا خرازی گفت بنده از مردان شجاع خوشم می آید در اولین هیاهوی اصناف درباره انتخابات تیمسار صفاری روی یک برگه یادداشت با خط خودش مینویسد (آقای قبادیان از این ساعت شما هیچ سمتی در شورای عالی اصناف ندارید و باید شورا را ترک کنید این کار بسیار بجا بود زیرا مدتها بود دولت میخواست نرخ را پایین بیاورد اینها نمیگذارند دکتر امینی اظهار داشت رای واقعی را ملکه اعتضادی داشته بطوریکه خبر داشتم ۴۰ هزار رأی داشته سرمست گفت بله ۳ هزار از رای خود را به پرفسور عدل هدیه کرد نادری گفت ملکه اعتضادی در جنوبشهر نام دولت را زنده نگاه داشت است هر کس هر کاری داشته باشد برایش انجام میدهد کمک میکند واقعا خدمت گذار است بعد مسعودی در مورد ثقةاسلامی گفت ایشان را یک شب مشروب میخورانند و در محلی بین مردم میبرند دکتر امینی گفت او آدم خوبی بود برایش این حرفها را درست کردند و بعد در مورد دکتر احمد ناطق افزود دکتر ناطق با ثقة الاسلام قابل مقایسه نیست ناطق مرد بیسواد و شارلاتانی است.

سپس عده‌ای در ساعت ۱۰ جلسه را ترک نمودند. ش

به: ۲۲۱

از: ۴۵۲۰

موضوع: دکتر علی امینی

شماره: ۴۵ ۲۰/۱۶۷۱۵

تاریخ: ۴۶/۵/۲۹

۱- زن روز:

نوع: برای بانوان و خانواده

تاریخ انتشار: ۱۳۴۳

سر دبیر: شهلا شرکت

اشتراک تکنماره: ۱۰۰ ریال

فاصله انتشار: هفتگی

وابسته به: موسسه کیهان

بنیاد مستضعفان

مسئولان سابق: فروغ

مصباح زاده - ایرج مستعان

- شهلا انصاری - محمد

خاتمی - فیروزه گل محمدی

- مجید دوامی - حسن شاه

چراغی - وقاص طاباهاز

مجله زن روز از کثیف ترین

مجلات عصر پهلوی به شمار

مسی آمد. انتخاب «دختر

شایسته» به شیوه‌ای کاملاً

مستهجن از کارهای ضد

اسلامی و انسانی این مجله

بود.

رک: وقایع اتفاقیه شرح

احوال رجال ص ۵۰۴.

راهنمای مجله‌های ایران

پوری سلطانی ص ۲۴

۲- جوانان

صاحب امتیاز: جعفر جهان

سر دبیر: محمد مرتضوی

اولین شماره ۲۶ مرداد

۱۳۲۱

ترتیب انتشار: هفتگی و بعداً

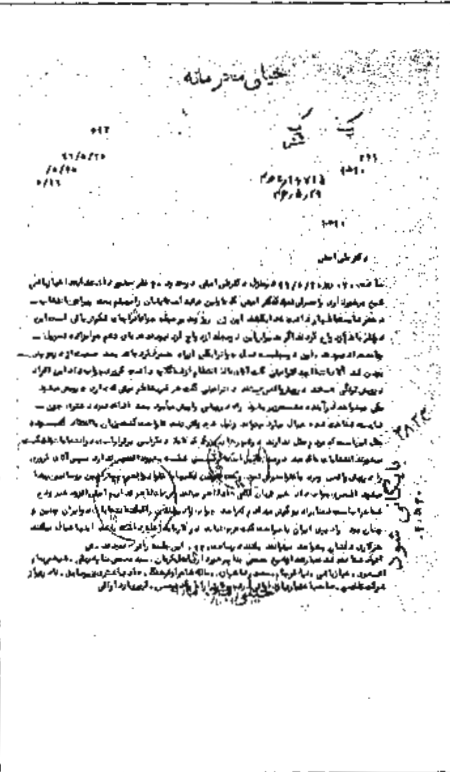
دوژانه (از شهریور ۱۳۲۲)

موضوع: ارکان حزب (جوانان

ایران)

توضیح: از ۱۶ اسفند ۱۳۲۶

تبدیل به روزنامه ایران نوله

دختر شایسته اظهار

داشت خدا بکشد این زن

روز^۱ و مدیر مجله

جوانان^۲ را جای شکرش

باقی است این دو نفر با

هم ازدواج کردند اگر

مدیران این دو مجله

ازدواج کرده بودند

عده‌ای تخم حرامزاده

تحویل جامعه داده

بودند. این دو مجله نسل

جوانرا بکلی از راه

منحرف کرده‌اند بعد

صحبت از درویش بودن

شد آقای انتظام بدکتر

امینی گفت آقای مالک

انتظام از شما گلایه داشت کروری جواب داد این افراد درویش فرنگی

هستند درویش واقعی نیستند دکتر امینی گفت هر کس بخاطر نیتی که

دارد درویش میشود یکی میخواهد در آینده نخست وزیر بشود راه

درویشی را پیش میگیرد بعد اضافه نمود دختری چون شایسته شناخته

شده خیال میکرد میتواند وکیل شود وقتی نشد ناراحت گشته و زبان با

انتقاد گشوده مثل این است که مردم عقل ندارند در شهرهای بزرگ که

کاملاً دمکراسی برقرار است در انتخابات شکست

ادامه از پاورتی ص قبل:
گردید. ضمنا یک نشریه
هفتگی نیز به نام جوانان
هفتگی داشت که به نظر
میرسد بیش از یک شماره از
آن منتشر نشده باشد.
رک: مطبوعات ایران ص ۷۰

میخورند انتخابات ما که ضد در صد قلایی است اگر کسی شکست
بخورد افسوس ندارد سپس آقای کروری را درویش واقعی و مرد باتقوا
معرفی نمود معرفی نمود و گفت در بین فکلیها با تقوای واقعی بهتر از
بین روحانیون پیدا میشود اشعری جواب داد خیر قربان فکلی ها تظاهر
میکنند ولی ما تظاهر نداریم امینی افزود خیر وضع شما خراب است
ضمنا برادریو گوش می دادم که رامبد جواب رادیو لندن را که گفته
انتخابات در ایران چنین و چنان بود رادیوی ایران با صراحت گفت
عرب نباید در کار ما مداخله داشته باشد اینها خیال میکنند هر کاری
دلشان میخواهد میتوانند بکنند و در ساعت ۹/۳۰ این جلسه راترک
نمودند.ش

افراد شناخته شده عبارتند از: شیخ معممی بنام برخوردار اهل
کرمان، سید معممی بنام شریفی، شیخی بنام اشعری، خبازباشی، نیک
فرجام، محمد رضا خرازی، مالک شاعر از فرهنگ، هادی اشتری
وزیر سابق، نادری از شرکت تلفن، صاحب اختیاری از دارایی، رنجبر
کاردار امام زاده حسن، کروری از دارایی.

به، ۳۲۱

شماره: ۴۵ ۲۰/۱۶۷۹۳

از: ۴۵ ۲۰

تاریخ: ۴۶/۶/۵

موضوع: مذاکرات دکتر امینی

ساعت ۷/۳۰ روز سه شنبه ۴۶/۶/۱ در منزل دکتر علی امینی ۲۰ نفر از جمله هادی اشتری وزیر سابق دکتر مهاجرانی، کروری از دارائی، گرگانی از دارائی، خلیقی از دارائی، خبازباشی، منصوری از غله،

شهیدی از دادگستری،

سید معممی بنام شریفی

اهل دشت میشان، مالک

کارمند بازنشسته فرهنگ

حضور داشتند.

دکتر امینی گفت شب هم

مسررم آدم را آزاد

نمیگذارند برای اینکه

کمی پیاده راه بروم شب

رفتم چهار راه شاه پیاده

شدم خیابان پهلوی قدری

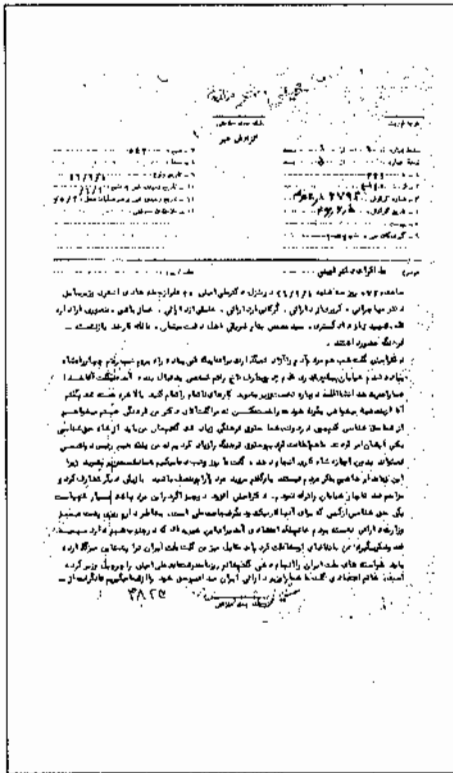
قدم زدم و بطرف کاخ

رفتم شخصی بدنبال بنده

آمده میگفت آقا خدا

شما را عمر بدهد انشاالله

دوباره نخست وزیر

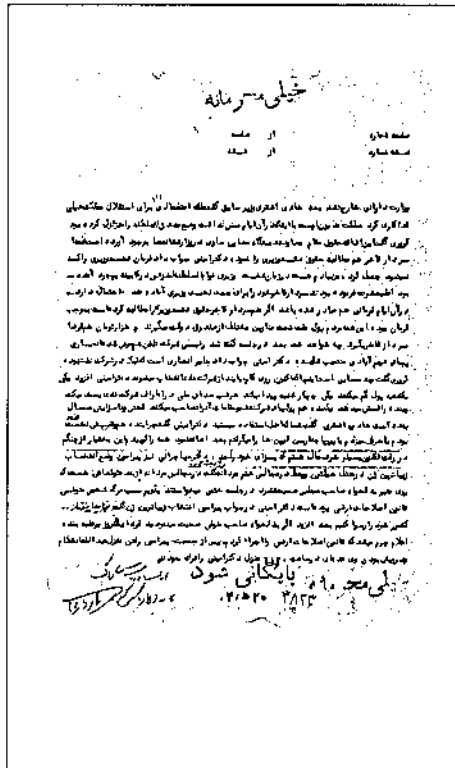

بشوید کارهای ناتمام را تمام کنید بالاخره خسته شدم گفتم آقا از بنده چه میخواهی بگو نه خودت را خسته کن نه مرا گفتم آقای دکتر من فرهنگی هستم میخواهم از شما حق شناسی کنم چون در دولت شما حقوق فرهنگی زیاد شد گفتم جان من باید از شاه حق شناسی بکنی ایشان امر کردند ما هم اطاعت کردیم و حقوق فرهنگ را زیاد کردیم نه من بلکه هیچ رئیس دولتی نمیتواند بدون اجازه شاه کاری انجام دهد. گفت ما روز و شب دعا میکنیم شما نخست وزیر بشوید زیرا این

۱- ملکه اعتضادی
 ملکه اعتضادی (ملک
 افضلی) فرزند محمد باقر
 متولد ۱۳۰۷ تهران
 برابر سوابق موجود نامبرده
 داوطلب نمایندگی مجلس
 شورای ملی در دوره های
 ۲۲ و ۲۴ بوده است.
 وی در جریان تهنیت ملی
 شدن نفت مدافع دربار و
 سیاست انگلیس بود.
 وی حزب ذوالفقار را تأسیس
 و در جسرپان کسودتای
 آمریکایی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲
 در بسیج زنان بدکار و... نقش
 مؤثر داشته است. نامبرده در
 سال ۴۶ خود را دبیر حزب
 ذوالفقار معرفی و عنوان
 نموده زمانی که مردم طرفدار
 حزب توده بودند، او به نام
 حزب ذوالفقار «جاویدشاه»
 گفته است.
 او در تاریخ ۵۴/۲/۲۵ فرم
 حزب رستاخیز خود را به
 عنوان شغل نویسنده معرفی
 کرده است.
 پرونده انفرادی ساواک

زمامدارها هیچ بفکر مردم نیستند. باو گفتم بروید مردم آرام و منصف
 باشید باز یکی دیگر تعارف کرد و مزاحم شد ناچار خیابان را ترک
 نمودم. دکتر امینی افزود دو چیز اگر در این مردم باشد بسیار خوب
 است یکی حق شناسی از کسی که برای آنها کار میکند و دیگری
 شجاعت ملی است. بخاطر دارم روزی پشت میز وزارت دارایی نشسته
 بودم خانم ملکه اعتضادی آمد برای این خیریه‌ای که در جنوب شهر

دارد سهمیه قند و شکر
 بگیرد من با تقاضای او
 مخالفت کردم آمد مقابل
 میز من گفت ملت ایران
 ترا پشت این میز گذارده
 باید خواسته های ملت
 ایران را انجام دهی گفتم
 خانم روزنامه‌ها نوشته‌اند
 علی امینی را چرچیل
 وزیر کرده است. خانم
 اعتضادی گفت ما شما را
 وزیر دارایی ایران میدانیم
 و حق خود را از شما
 میگیریم تا نگرفت از
 وزات دارایی خارج نشد
 بعد هادی اشتیری وزیر

سابق گفت ملکه اعتضادی^۱ برای استقلال مملکت خیلی فداکاری کرد
 مملکت مدیون اوست با اینکه در آن ایام سنی نداشت وضع مصدق
 السلطنه را متزلزل کرده بود کبروری گفت این اضافه حقوق مقام
 معاونت دستگاه معاون سازی در وزارتخانه‌ها بوجود آورده است
 ضمناً سردار فاخر هم مطالبه حقوق نخست‌وزیری را نموده دکتر امینی
 جواب داد فرمان نخست‌وزیری را که نمیشود جعل کرد.
 من یادم هست در زمان نخست‌وزیری قوام السلطنه لغزشی در کابینه

بوجود آمده بود اعلیحضرت فرموده بودند سردار فاخر خود را برای سمت نخست‌وزیری آماده کند.

احتمال دارد در آن ایام فرمانی هم صادر شده باشد اگر هم سردار فاخر حقوق نخست‌وزیری را مطالبه کرده است بموجب فرمان بوده این همه مردم پول مفت تحت عناوین مختلف از صندوق دولت میگیرند ۵ هزار تومان هم فرضا سردار فاخر بگیرد چه خواهد شد بعد در جلسه گفته شد رئیس شرکت تلفن هم عوض شده انصاری بجای نجم‌آبادی منتصب شده دکتر امینی جواب داد جابر انصاری است که قبلا در شرکت نفت بوده کرووری گفت چه حسابی است اینها که اکنون روی کار میایند از شرکت نفت انتخاب میشوند دکتر امینی افزود یکی یکشنبه پول گم میکنند یکی چهارشنبه پیدا میکنند هر شب صدای ملی در اطراف شرکت نفت بحث میکند و بنده را فحش میدهد یک‌عده هم پولهای شرکت نفت و مقامات آنرا تصاحب میکنند فحش و ناسزایش مال بنده است هادی اشتری گفت شما که اهل استفاده نیستید دکتر امینی گفت چرا بنده هم وقتی نخست‌وزیر بودم یا حرف میزدم یا پرو پاچه ارسن لوپن‌ها را می‌گرفتم بعد اضافه نمود هم را کوبیدم این بختیار از چنگم دررفت اکنون بسیار خوشحال هستم که بسزای خود رسید. دکتر مهاجرانی نیز پیرامون وضع انتخابات زیباترین زن در هتل هیلتون و وعظ در مجالس ختم مردانه صحبت کرد و گفت در مجالس مردانه از بنده توقعاتی هست که روی منبر بدخواه صاحب مجلس صحبت نشود در این جلسه ختم میخواستند بگویم سبب مرگ شخص متوفی قانون اصلاحات ارضی بوده است دکتر امینی در جواب پیرامون انتخاب زیباترین زن گفت نباید اینقدر کشور را رسوا کنیم بعد افزود بدخواه صاحب متوفی صحبت مینمودید فردای آن روز بر علیه بنده اعلام جرم میشد که قانون اصلاحات ارضی را اجرا کردم پس از صحبت پیرامون رفتن منزل عبدالله انتظام و درویش بودن وی عده‌ای در ساعت ۲۱/۳۰ منزل دکتر امینی را ترک نمودند.

به: ۳۲۱

شماره: ۴۶۴۴۵/۱۶۷۲۰ م

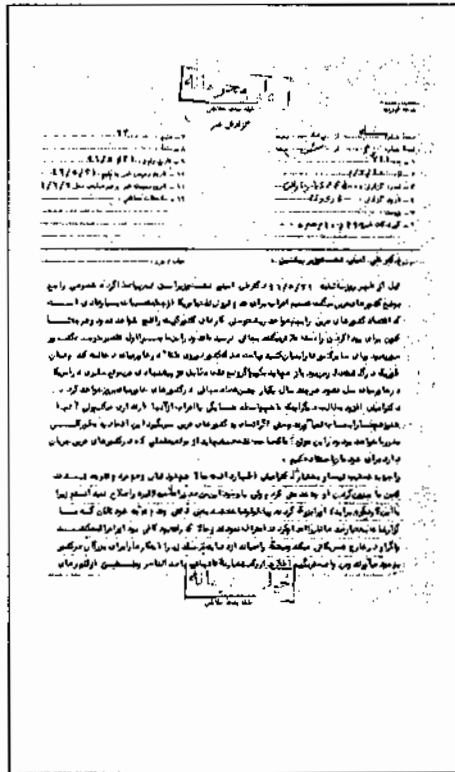
از: ۷/۲۰ م

تاریخ: ۴۶۱۶۱۶

موضوع: دکتر علی امینی نخست‌وزیر پیشین

قبل از ظهر روز سه شنبه ۳۱/۵/۴۶ دکتر علی امینی نخست‌وزیر اسبق ضمن یک مذاکره خصوصی راجع بوضع کشورهای عربی میگفت تصمیم اعراب برای عدم فروش نفت بامریکا از جمله تصمیمات بسیار

عادی است که اقتصاد کشورهای عربی را بهم خواهد ریخت و حتی کارهای کشور کویت را فلج خواهد نمود و هر چه تاکنون برای پیدا کردن راه حل تلاش می‌کنند بجائی نرسیده‌اند و در این ماجرا اول تقصیر متوجه کشور سوریه بود و پسای سایر کشورها را بمیان کشید و باعث شد که کشور شوروی علنا در خاورمیانه دخالت کند و همان طوریکه در گذشته نظر من بود باز هم باید

بگیریم اگر وضع نفت مطابق تز پیشنهادی من موقع سفیری در آمریکا در خاورمیانه حل نشود هر چند سال یکبار چنین تصادمهایی در کشورهای خاورمیانه بروز خواهد کرد.

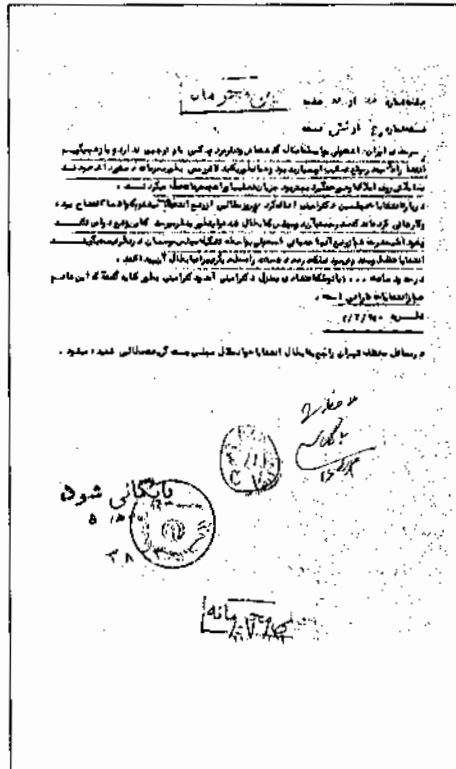
دکتر امینی افزود مطالب دیگر اینکه ما هم بواسطه همسایگی با اعراب از آنها طرفداری می‌کنیم ولی آنها هنوز هم شما را بحساب نمی‌آورند و حتی اگر اتحادیه کشورهای عربی سر بگیرد این اتحادیه بطور ما خواهد بود و در این موقع ما که صاحب نفت هستیم باید از

۱- سپهبد تیمور بختیار:

تیمور بختیار از طوایف بختیاری است او ساکن تهران بود و در سی سالگی سرهنگ ۲ سرار بود در زمان حوادث آذربایجان تیمور بختیار داوطلبانه به ستون اعزامی به آذربایجان پیوسته و در حوالی مراغه داوطلب سرکوب یک پایگاه فرقه دمکرات شده است و با جسات تعدادی را کشته و بقیه متواری شدند.

تیمور در زمان مصدق سرهنگ تمام و فرمانده تیپ زرهی مستقر در کرمانشاه بود. انگلیسیها با اینکه وی از خوانین بختیاری بود اما برای او پرونده مستقل تشکیل دادند این تیپ اولین تیپی بود که در ۲۸ مرداد سال ۳۲ خود را شبانه به تهران رساند تیمور بلافاصله به دستور آمریکاییها فرماندار نظامی تهران را ایجاد کرد. در این مقام بیدادها کرد و به قلع و قمع پرداخت فدیایان اسلام را به جوخه اعدام سپرد. او تا سال ۱۳۳۵ که سرلشکر بود، به پیشنهاد آمریکاییان به درجه سپهبدی رسید و رئیس ساواک شد او تا سال ۱۳۳۹ رئیس ساواک بود تیمور ناسزاگویی خود را علیه دکتر امینی شروع کرد و شاه که می دانست آمریکا از امینی لاف

موقعیت فعلی که در کشورهای عربی جریان دارد برای خودمان استفاده کنیم. راجع به تعقیب تیمسار بختیار^۱ دکتر امینی اظهار داشت حالا هم خودشان و هم مردم متوجه شدند که من با بیرون کردن او چه خدمتی کردم ولی با وجود این من صدور اعلامیه و غیره را صلاح نمیدانستم زیرا با این کار علاوه بر اینکه او را بزرگ کردند و یک لولو ساختند به بیدقتی و عدم توجه خودشان که با گزارشات بختیار صدها نفر را اعدام کردند

اعتراف نمودند و حالا که رفته بود کافی بود او را مراقبت کنند و اگر او در خارج تحریکاتی میکند و میتینگ راه میاندازد نباید بترسید زیرا اینکارها را برای بزرگان هر کشور بوجود میاورند و من واضحتر بگویم اطلاع دارم که بختیار ملاقاتهایی با عبدالناصر و بعضی کشورهای سرحدی ایران داشته ولی بواسطه اعمال گذشته اش و تنفر مردم کسی با او توجهی ندارد و

باز هم می گویم انتشار اعلامیه در موقع تعقیب او بسیار بد بود و همانطوریکه بدفاتر رسمی بطور محرمانه دستور داده بودند معاملاتی روی املاک او صورت نگیرد بهتر بود جریان تعقیب او را هم محرمانه عمل میکردند.

درباره انتخابات مجلسین دکتر امینی اضافه کرد هر روز مطالبی از وضع انتخابات می شنوم که واقعا افتضاح بوده و کارهایی کرده اند که صد رحمت بآن مجلس که ابطال شده و اینطور بنظر میرسد که

این وضع دوامی ندارد و خود اعلیحضرت هم از وضع آنها عصبانی است ولی به واسطه تشکیل مجلس موسسان در نظر نیست بگویند انتخابات غلط و مخدوش بود بلکه درصدد هستند راه حل دیگری برای ابطال آن پیدا کنند.

در حدود ساعت ۱ بانو ملکه اعتضادی بمنزل دکتر امینی آمد و دکتر امینی بطور کنایه گفته این خانم هم از انتخابات ناراضی است.
نظریه :

در محافل مختلف تهران راجع به ابطال انتخابات و انحلال مجلس جسته گریخته مطالبی شنیده میشود.

ادامه از پاورقی ص قبل:
حمایت می‌کند دستور داد بختیار را به فرودگاه ببرند و اروپا بفرستند و در ژنو با زدوبندهای با انگلیس و امریکا پرداخت. بختیار به فرانسه رفت و در آن جا کاملاً تحت کنترل بود سپس به لبنان و عراق رفت و اوج فعالیت او در عراق بود که از امکانات رژیم بعث برخوردار بود در بغداد تعدادی افسر فراری و باز نشسته را دور هم جمع کرد و با دکتر رادمنش دبیر کل حزب توده روابطی ایجاد کرد. سرانجام تیمور بختیار توسط یکی از اطرافیانش که رئیس شبکه مخفی حزب توده و مأمور ساواک بود کشته شد.

رک: ظهور و سقوط سلطنت پهلوی. ج ۱ ص ۴۲۱
تیمور بختیار به روایت اسناد ساواک، ۳ جلد، تهران، مرکز بررسیهای تاریخی

شماره: ۷/۲۰/۱۶۵۶۳

به: ۳۲۱

تاریخ: ۴۶/۶/۱۲

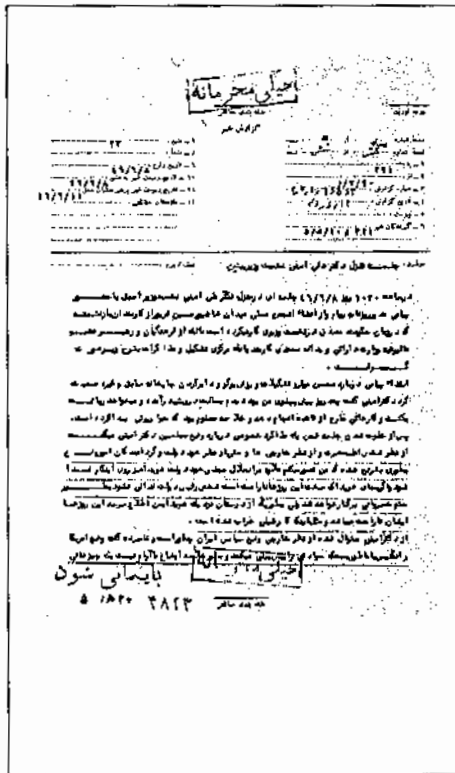
از: ۷/۲۰

موضوع: جلسه منزل دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین

در ساعت ۱۰/۳۰ روز ۴۶/۶/۸ جلسه‌ای در منزل دکتر علی امینی نخست‌وزیر اسبق با حضور پیامی مدیر روزنامه پیام و از اعضای انجمن محلی میدان شاهپور حسین فربور از کارمندان بازنشسته که در زمان

حکومت مصدق در نخست‌وزیری کارمیکرده است مالک از فرهنگیان و رهبر عضو عالیرتبه وزارت دارایی و یداله محمدی کارمند بانک مرکزی تشکیل و مذاکرات بشرح زیر صورت گرفت.

ابتدا پیامی درباره محسن موقر و تشکیلات ورزش یوگو و دایر کردن چاپخانه سابق و غیره صحبت کرد دکتر امینی گفت چند روز پیش سهلوی من بود دیدم

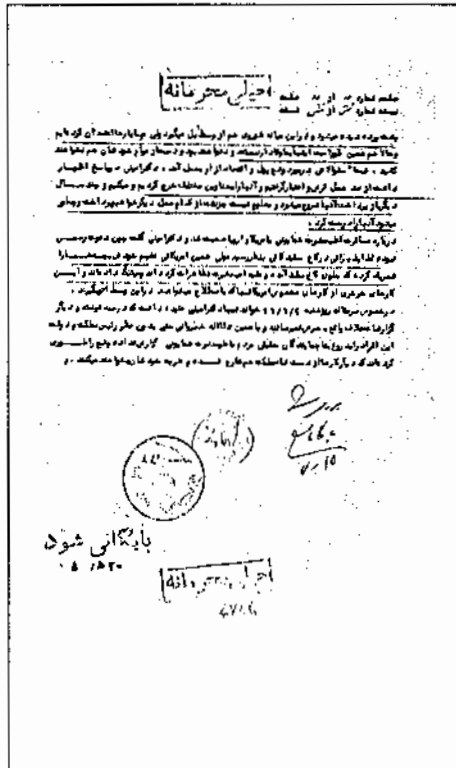
بحالت درویش درآمد و میخواهد ریاضت بکشد و کارهایی خارج از قاعده انجام دهد و خلاصه معلوم بود که حواسپرتی پیدا کرده است.

پس از خلوت شدن جلسه ضمن یک مذاکره خصوصی درباره وضع مجلسین دکتر امینی میگفت از نظر شخص اعلیحضرت و از نظر خارجی ها و حتی از نظر خود دولت و گردانندگان امور وضع بطوری بغرنج شده که من تصور میکنم علاوه بر انحلال مجلس خود دولت هویدا نیز روی اینکار فدا شود و اگر بجای هویدا که سخت این روزها

ناراحت است شخص رئیس دولت فدایی نشود بطور حتم خسروانی برکنار خواهد شد ولی بطوریکه از دوستان نزدیک هویدا بمن اطلاع میرسد این روزها ایشان ناراحت میباشد و مثل اینکه کار خیلی خراب شده است.

از دکتر امینی سؤال شده از نظر خارجی وضع سیاسی ایران چطور است و نامبرده گفته وضع امریکا و انگلیس با ما طور است که حوادثی

را پیش بینی میکنند و بطور خلاصه اوضاع ما آرام نیست یک چیزهایی پشت پرده دیده میشود و در این میانه شوروی هم از وسط بل میگیرد ولی ما بارها امتحان کرده ایم و حالا هم همین طور است اینها بما وفادار نیستند و نخواهند بود و دست از مرام خسودشان هم نخواهند کشید. ضمنا سئوالاتی در مورد وضع پول و اقتصاد از او بعمل آمد. دکتر امینی در پاسخ اظهار داشت از صد محل

قرض و اعتبار گرفتیم و آنها را بعناوین مختلف خرج کردیم و میکنیم و چند سال دیگر باز پرداخت آنها شروع میشود و معلوم نیست جز نفت از کدام محل دیگر خواهیم پرداخت و چطور میشود آنها را درست کرد.

درباره مسافرت اعلیحضرت همایونی بامریکا و اروپا صحبت شد و دکتر امینی گفت چون دعوت رسمی نبوده لذا پذیرایی در کاخ سفید کافی بنظر رسیده ولی همین آمریکایی نفهم خودش بچه ها را تحریک

کرده که جلوی کاخ سفید آمده و علیه اعلیحضرت تظاهرات کرده‌اند و میتینگ داده‌اند و این کارهای خرخری از کارهای مخصوص آمریکاییهاست که باصطلاح می‌خواهند در این وسط اتو بگیرند. در خصوص سرمقاله روز شنبه ۴۶/۶/۴ خواندنیها دکتر امینی عقیده داشت که درست نوشته و دیگر گزارشات خلاف واقع به عرض نمیرسانند و یا همین عطاءالله خسروانی حتی بدون نظر رئیس مملکت و دولت این افراد را بدروغ بنام نمایندگان حقیقی مردم با اعلیحضرت همایونی گزارش نداده وضع را طوری کرده‌اند که دیگر کارها از دست شاه مملکت هم خارج شده و هر چه خودشان بخواهند میکنند.

به: ۳۲۱

شماره: ۴۵۲۰/۱۶۹۷۱

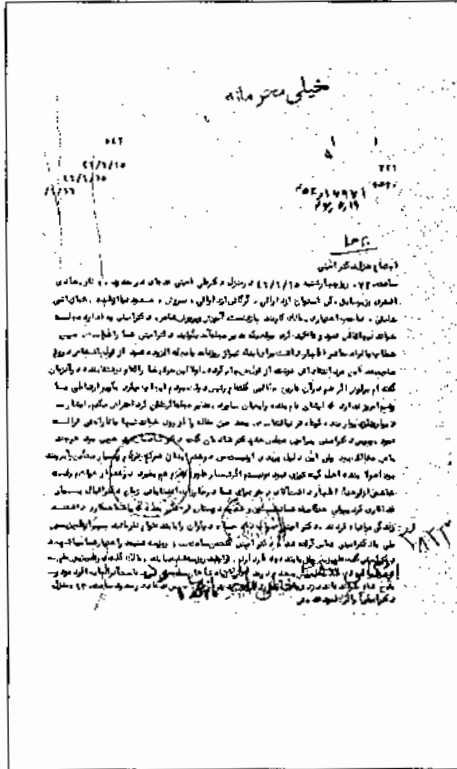
از: ۴۵۲۰

تاریخ: ۴۶/۶/۱۹

موضوع: اجتماع منزل دکتر امینی

ساعت ۷/۳۰ روز چهارشنبه ۴۶/۶/۱۵ در منزل دکتر علی امینی عده‌ای در حدود ۲۰ نفر هادی اشتری وزیر سابق، کی استوان از دارایی، گرگانی از دارایی، سروش، مسعودنیا از غله، خبازباشی،

خلیقی، صاحب اختیاری، مالک کارمند بازنشسته آموزش و پرورش شاعر، دکتر امینی به اداره مجله خواندنیها تلفن نمود و تاکید کرد موقعی که مدیر مجله آمد بگوید دکتر امینی شما را خواست، سپس خطاط بافرااد حاضر اظهار داشت برای اینکه تیراژ روزنامه یا مجله افزوده شود از قول اشخاص دروغ مینویسند این مرد انتقاداتی نوشته از قول من چاپ کرده.

اولا این حرفها را که او نوشته بنده در آن زمان گفتم ام بر فرض اگر هم در آن تاریخ مطالبی گفتم رئیس دولت بودم ایجاب میکرد بگویم ارتباطی باوضع امروز ندارد که ایشان نام بنده را بمیان بیاورد. مدیر مجله اگر تلفن کرد اعتراض میکنم. ایشان دیواری از دیوار بنده کوتاھتر نیافته است. بعد عین مقاله را از روی خواندنیها با ناراحتی قرائت نمود. سپس دکتر امینی پیرامون مجلس ختم دکتر شادمان گفت دکتر شادمان مرد خوبی بود هر چند با من مخالف بود ولی این دلیل بر بدی او

نیست من در ختم ایشان شرکت کردم و بسیار سنگین و آبرومند بود اصولاً بنده اهل کینه توزی نبوده و نیستم اگر تیمساری علوی مقدم هم بمیرد درختم او خواهم رفت هاشمی از فرهنگ اظهار داشت آقای دکتر برای شما در مبارزات انتخاباتی زمان دکتر اقبال بسیار فداکاری کردیم ولی هنگامیکه شما نخست وزیر شدید دوستان فرهنگی بنده که با شما همکاری داشتند زندگی مرا تباه کردند. دکتر امینی جواب داد حساب دیگران را با بنده توأم نفرمائید سپس از تلویزیون ملی با دکتر امینی تماس گرفته شد. دکتر امینی گفت ساعت ۱ روز سه شنبه در اختیار شما میباشم بعد دکتر امینی گفت تلویزیون ملی با بنده چه کار دارد. قرار شد روز سه شنبه بیایند مالک گفت در تلویزیون ملی شعری را هفتصد سال پیش سعدی در مدح یکی از پادشاهان سلجوقی است آنرا جابجا کرده و در مدح شاه خوانده اند دزدی (...). سپس عده‌ای در حدود ساعت ۹/۳۰ منزل دکتر امینی را ترک نمودند.

به: ۳۲۲

شماره: ۷۷۲۰/۱۹۴۵۶

از: ۷۷۲۰م

تاریخ: ۴۶/۶/۲۰

موضوع: تشکیل جلسه در منزل دکتر امینی

در ساعت ۱۰/۳۰ روز ۴۶/۶/۱۵ جلسه‌ای با حضور هدایت‌اله محمودی بازرگ اسبق نخست‌وزیری ملک محمدی قاضی دادگستری بهزادی یکی از روسای ثبت پیامی عضو انجمن محلی میدان شاهپور

یداله محمدی کارمند بانک مرکزی در منزل دکتر امینی نخست‌وزیر اسبق تشکیل و مذاکراتی بشرح زیر انجام گرفت.

ابتدا محمودی در مورد تجاوز یک کارگر به یک دختر مینی ژوب پوش که در خیابان راه میرفته و زیرپوش هم به تن نداشته اشاره کرد و از وضع اخلاقی دختران و وضع مدارس دخترانه انتقاد نمود.

سپس دکتر امینی به مقاله روز سه شنبه ۴۶/۶/۱۴

خواندنیها تحت عنوان نمد مالی اشاره کرد و گفت این روزنامه ترسیده چیزی بنویسد ولی بنام من آنچه که باید گفته و نوشته انتقاد کرده و همه را بعنوان

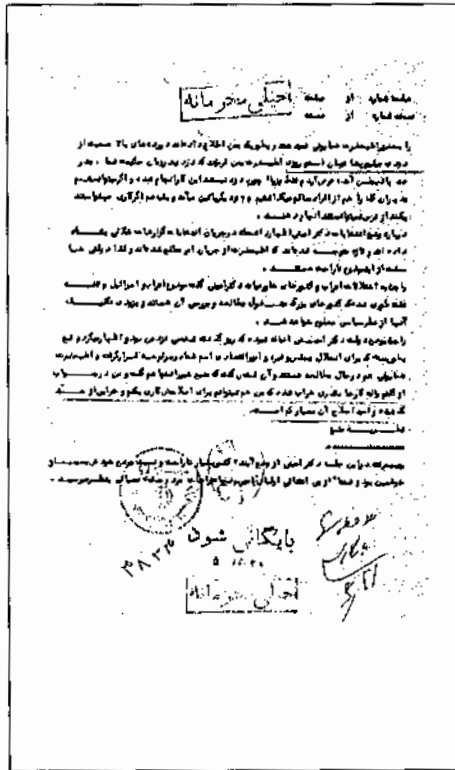
شوخی ولی بسیار جدی و خوب نوشته و از وضع اتوبوس رانی خوب انتقاد کرده و گفته شما چرا اعمال خودتان را بنام رفاه و آسایش مردم بخورد ما میدهد.

آنگاه دکتر امینی مقاله مزبور را از ابتدا تا انتها برای حاضرین

خواند و اظهار نظر کرد که همه اینها درست است ولی کدام گوش شنوا آنها را بشنود و جواب دهد معلوم نیست.

پس از خلوت شدن جلسه دکتر امینی ضمن یک مذاکره خصوصی از دزدی بعضی از وزرا که چطور بطور علنی هم خودشان و هم معاونین آنها دزدی میکنند و خیلی ساده و بطور علنی حد و حساب میگیرند صحبت کرد و گفت یک بخور بخور عجیبی شروع شده که آن سرش

ناپیداست و طوری هم این دزدها با هم هستند که کوچکترین خبری هم به اعلیحضرت همایونی نمی‌رسد و گزارش آنها را بحضور اعلیحضرت همایونی نمیدهند و بطوریکه بمن اطلاع داده‌اند در رده های بالا صحبت از دزدی میلیونها تومان است و روزی اعلیحضرت بمن فرمودند که دزدی در زمان حکومت شما ۵۰ درصد پایین آمده عرض کردم فقط وزرا چون دزد

نیستند این کار انجام شده و اگر میتوانستیم مدیران کل را هم از افراد سالم میگذاشتیم ۲۵٪ دیگر پایین میامد و بقیه هم اگر کاری میخواستند بکنند از ترس نمیتوانستند انجام دهند.

درباره وضع انتخابات دکتر امینی اظهار داشت که در جریان انتخابات گزارشات خلافی پشاه داده‌اند و تازه متوجه شده‌اند که اعلیحضرت از جریان امر مطلع شده‌اند و لذا دولتی‌ها سخت از این موضوع ناراحت هستند.

راجع به اختلافات اعراب و کشورهای خاورمیانه دکتر امینی گفت موضوع اعراب و اسرائیل و قضیه نفت طوری شده که کشورهای بزرگ مشغول مطالعه و بررسی آن هستند و بزودی تکلیف آنها از نظر سیاسی معلوم خواهد شد.

راجع به وضع دولت دکتر امینی اضافه نموده که روز گذشته شخصی نزد من بود و اظهار میکرد وضع بطوریست که برای انحلال مجلس و غیره و امور اقتصادی اسم شما در سرلوحه قرار گرفته و اعلیحضرت همایونی هم در حال مطالعه هستند و آن شخص گفت که منبع خبر را نخواهم گفت و من در جواب او گفتم واله کارها بقدری خراب شده که من هم نمیتوانم برای اصلاحش کاری بکنم و خرابی از حد گذشته و امید اصلاح آن بسیار کم است.

نظریه منبع:

روی هم رفته در این جلسه دکتر امینی از وضع آینده کشور بسیار ناراحت و نسبت به وضع خودش بسیار خوشبین بود و ضمناً از بی‌اعتنایی اولیای امور به وضع و اعتراضات مردم سخت عصبانی بنظر میرسید.

شماره: ۴۵۲۰/۲۰۴۵۴

تاریخ: ۴۶۱۶/۲۶

موضوع: اجتماع دکتر امینی

در ساعت ۷/۳۰ روز چهارشنبه ۲۲/۶/۴۶ در منزل دکتر علی امینی عده‌ای در حدود ۱۲ نفر از جمله خلیقی از درائی، کسروی از دارائی، نجفی قاضی دادگستری، ملکی بازنشسته آموزش و پرورش شرکت داشتند. پس از اینکه دکتر امینی پیرامون مریضی خود صحبت کرد

شخصی به نام حایری شاه باغ با تلفن تماس گرفت و دکتر امینی پس از اتمام صحبت گفت آقای حایری شاه باغ بمناسبت اینکه استاندار خراسان بتهران مراجعت نموده اصرار داشت بنده هم میهمان ایشان باشم این پیرمرد دیگر فکر نمیکنند فردا صبح خبر میدهند پیرنیا با دکتر امینی نهار خورده فوری پیرنیا را از کسار برکنار میکنند آنوقت دوستی آقای حایری شاه باغ و من در

حق پیرنیا مبدل به دشمنی میگردد آخر چرا وقتی من نمیتوانم خدمتی به کسی بکنم در دسر درست کنم.

یکی از افراد حاضر به نام کسروی گفت در ادارات خود مختاری حکم فرماست جواب ارباب رجوع داده نمی شود تمام مراجعین با ادارات دولتی ناراضی و عصبانی اداره را ترک میکنند. دکتر امینی گفت کارمندان دولت برای دشمن تراشی میکنند در حالیکه کارمندان دولت و حتی خود دولت حقوق بگیر مردمند. باید بمراجعه کننده از هر طبقه

انجام شود دکتر امینی گفت بنده در زمان نخست وزیریم در نامه ها گوشزد میکردم که فلان موضوع امر شاه است فوری باید انجام شود. نجفی یکی از قضات گفت آقای دکتر در زمان شما نیازی نبود که کارمند متوجه شود امر شاه است یا نیست کارها بدون ارتشاء و کارشکنی انجام میشد ولی اکنون اگر یک شخصیتی بدنبال کار کسی نباشد آن کار انجام نمیشود. این جلسه در ساعت ۹ خاتمه پذیرفت. ش

به: ۳۲۱

شماره: ۱۹۵۲۷/۷۲۰/م

از: ۷۲۰/م

تاریخ گزارش: ۴۶/۶/۲۸

۱- جهان‌شاه صالح:

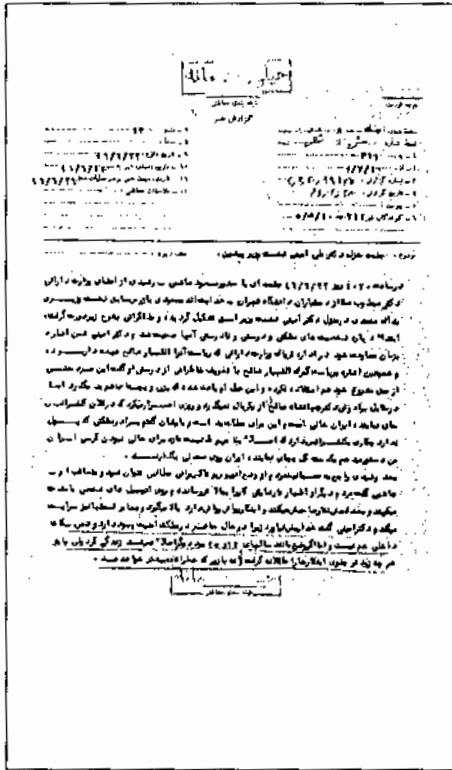
جهان‌شاه صالح فرزند محمد حسن در سال ۱۲۸۳ ش. در کاشان متولد شد. تحصیلات ابتدایی را در دبستان علمیه کاشان و دوره متوسطه را در کالج آمریکایی تهران شروع کرد و در آمریکا خاتمه داد و تحصیلات عالی را در آن کشور طی نمود و موفق به اخذ دکترای پزشکی با نشان ممتاز از دانشگاه نیویورک گردید. وی مشاغل متعددی از جمله: عضو رسمی آکادمی علوم و نیویورک عضو افتخاری جامعه جراحان ارتش آمریکا ریاست دانشکده پزشکی دانشگاه تهران - وزیر بهداشتی و وزیر فرهنگ - ریاست دانشگاه تهران - سناتور مجلس سنا و... - را عهده‌دار بود. نامبرده دارای تألیفاتی در رشته تخصصی خود بوده و در وزارت کنترل بیماریهای خطرناک مثل سرطان، مالاریا... را انجام داد. صالح از اعضای کلوب روتاری و جمعیت فراماسونری بود. آورده است: «نامبرده طرفدار سیاست غرب بوده و دو سال قبل از وزارتش مقدار ده کیلوگرم هروئین قاچاق به کشور وارد کرده و از فروش آن

موضوع: جلسه منزل دکتر علی امینی نخست‌وزیر پیشین.

در ساعت ۱۰/۳۰ روز ۴۶/۶/۲۲ جلسه‌ای با حضور مسعود هاشمی - رشیدی از اعضای وزارت دارایی دکتر مجذوب صفا از دستیاران دانشگاه تهران - هدایت‌اله محمودی بازرگ سابق نخست‌وزیری -

یداله محمدی در منزل دکتر امینی نخست‌وزیر اسبق تشکیل گردیده و مذاکراتی بشرح زیر صورت گرفت.

ابتدا درباره شخصیت های مملکتی و درستی و نادرستی آنها صحبت شد و دکتر امینی ضمن اشاره بزمان معاونت خود در اداره تریاک وزارت دارایی که ریاست آن را اللهیار صالح عهده‌دار بوده و همچنین اشاره بر ریاست گمرک اللهیار صالح با تعریف خاطراتی

از درستی او گفت این مرد حتی از حق مشروع خود هم استفاده نکرده و این عمل او باعث شده که بزن و بچه‌اش هم بد بگذرد اما در مقابل برادرش دکتر جهان‌شاه صالح^۱ از یکریال نمیگذرد و روزی اصرار میکرد که در فلان کنفرانس جای نماینده ایران خالی است و این برای مملکت بد است و بایشان گفتم برادر مملکتی که پول ندارد چکاری بکنفرانس دارد که اصلاً بما مربوط نیست تازه برای خالی نبودن کرسی ایران من دستور میدهم یک دسته گل بجای نماینده ایران روی

صندلی بگذارند.

بعد رشیدی راجع به عصبانیت مردم از وضع اتوبوس و تاکسیرانی مطالبی عنوان نمود و متعاقب او هاشمی گفت مردم دیگر از اظهار نارضایتی کار را بیلاتر رسانیده و روی اتومبیل های شخصی با مشت می‌کوبند و بعد فحش نثار صاحبش میکنند و اینکار یواش یواش دارد بالا میگیرد و بسایر قسمتها نیز سرایت میکند و دکتر امینی گفت خدا

دامه از پاورتی ص تیل:
آن پول سرشاری به جیب زده است. فردی دروغگو ریاکار و در میان همکاران و تشکیلات خود شهرت خوبی ندارد. پس از پیروزی انقلاب اسلامی با رای تاریخ ۱۳۶۲/۱/۷ هیات بازسازی نیروی انسانی دانشگاه تهران مشارالیه را به انفصال دائم از خدمات دولتی محکوم گردیده است.

اسناد و پرونده انفرادی ساواک

رک: بزم اهریمن ص ۸۱ (جلد دوم)

پیش نیاورد زیرا در حال حاضر در مملکت امنیت وجود دارد و تحریکات داخلی هم نیست و اما اگر وضع مانند سالهای ۲۴ و ۲۵ بود دیگر اصلا نمیشد زندگی کرد ولی باید هر چه زودتر جلوی اینکارها را عاقلانه گرفت ولی نه با زور که خطراتش بیشتر خواهد شد.

رشیدی گفت زمان مثل زمان معاویه شده که مردم را با زور و از ترس بخانواده حضرت علی لعن میکردند و حتی

روزی یکنفر در سر نماز به علی نفرین نکرده بود و باو گفتند برای نجات خود باید یک مسجد بسازی و دیدیم که پس از معاویه چگونه وضع دگرگون شده و خانواده علی بعزت و احترام رسید و این نارضایتی مردم ایران هم که از هر جا سرخورده‌اند بی شباهت بآنروزگاران نیست و دکتر امینی گفت نه آنقدرها مهم نیست زیرا وضع زندگی همسایه پهلوی ما هندوستان بسیار بدتر از ماست اگر وضع زندگی خودمانرا با مردم هندوستان مقایسه کنیم آنوقت بیشتر

میتوانیم اوضاع را درک کنیم ولی باید کاری کرد که از گسترش اینگونه نارضایتی ها جلوگیری شود.

پس از خروج حضار در مورد وضع سیاسی ایران و دخالت امریکائیا مذاکره شد و دکتر امینی گفت من هم جسته و گریخته مطالبی می شنوم ولی به نظر من آنها طوری در مملکت ریشه دواینده اند که اگر خودشان هم نباشد همه عوامل مهم مملکتی از طرفداران و دوستان آنها هستند و طوری وضع را پیش آورده اند که کارهای خودشان را بدست طرفدارانشان که در راس کار هستند انجام میدهند و خود فقط از دور ناظر کار هستند و حتی در انتخابات مدیر کل های کوچک هم سعی میکنند که از طرفداران و عوامل خودشان انتخاب شوند.

راجع به اوضاع خاورمیانه صحبت شد و دکتر امینی گفت دول عرب من غیر مستقیم به تشنج کشورهای عربی و ایجاد کودتا و همچنین با اسرائیل من غیر مستقیم کمک میکنند و آنطوریکه پیش بینی میشود تا چند سال دیگر اعراب با اسرائیل وارد جنگ نخواهند شد از طرف دیگر وضع عبدالناصر هم طوری شده که ماندن او در رأس کشور مصر درست نیست و حالا با مسافرت هایی که بکشور هند و پاکستان میکند سخت به تلاش افتاده و اظهار تمایل باآشتی با ایران هم زیاد شده است زیرا در خصوص موضوع عدن و خروج انگلیسی ها از آنجا تلکیف خلیج فارس باید تعیین شود.

در مورد انتخابات و وضع مجلسین مذاکره شد و دکتر امینی اظهار نمود هر روز مدارک و دلایل تازه ای برای مخدوش بودن انتخابات بحضور اعلیحضرت همایونی داده میشود و داخلی ها زیاد توجهی بمردم و عدم رضایت مردم ندارند ولی در خارج از کشور هر روز بعنوان مختلف در جراید و محافل سیاسی خارجی رسوایی ما اعلان و آشکار میشود و حتی جریان کار بسازمان ملل و غیره هم کشیده شده است و من تصور میکنم تغییرات عمده ای در مملکت ما پس از تاجگذاری در پیش باشد.

به: ۲۲۱

شماره: ۴۵ ۲۰/۲۰۵۲۵

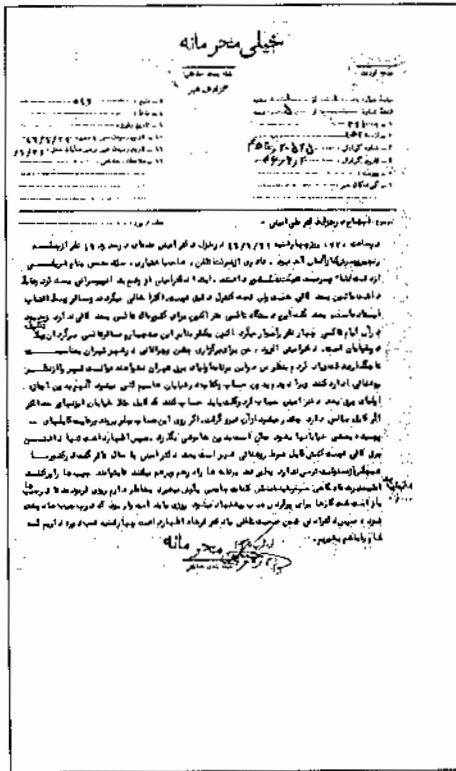
از: ۴۵۲۰

تاریخ: ۴۶/۷/۲

موضوع: اجتماع در منزل دکتر امینی

در ساعت ۷/۳۰ روز چهارشنبه ۲۹/۶/۴۶ در منزل دکتر امینی عده‌ای در حدود ۱۲ نفر از جمله رنجبر و پسرش که از آلمان آمده بود، نادری از شرکت تلفن، صاحب اختیاری، سید معممی بنام شریفی از لشت

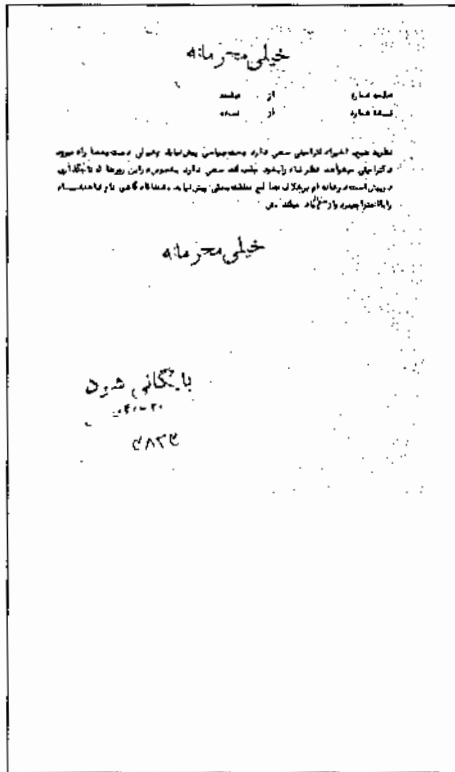
نشاء، و سرمست حضور داشتند. ابتدا دکتر امینی از وضع بد اتوبوسرانی بحث کرد و عقیده داشت ماشین به حد کافی هست ولی تحت کنترل دقیق نیست. اکثرا خالی میگردند و مسافر وسط آفتاب ایستاده است. بعد گفت این دستگاه تاکسی متر اکنون برای کشور ما که تاکسی بحد کافی ندارد زود بود در آن ایام تاکسی چهار نفر را سوار میکرد اکنون یکسفر بنابراین سه چهارم مسافر

تاکسی سرگردان و بلا تکلیف در خیابان است. دکتر امینی افزود، من برای برگزاری جشن و چراغانی در شهر تهران بمناسبت تاجگذاری دقت زیاد کردم بنظر من در این برنامه اولیای برق تهران نخواهند توانست شهر را از نظر روشنایی اداره کنند زیرا دیدم بدون حساب و کتاب در خیابانها سیم کشی میکنند آنهم بدون اجازه از اولیای برق بعد دکتر امینی حساب کرد و گفت باید حساب کنند که کابل مثلا خیابان آیزنهاور حداکثر اگر کابل سالمی دارد چقدر میشود از آن نیرو گرفت.

اگر روی این حساب به جلو بروند و رعایت کابهای پوسیده بعضی خیابانها بشود ممکن است بدون خاموشی بگذرد. سپس اظهار داشت تنها داشتن برق کافی نیست کشش کابل شرط روشنایی شهر است بعد دکتر امینی با حال تاثیر گفت در کشور ما هیچکس از مسئولیت ترسی ندارد بطور عمد برنامه ها را در هم و برهم میکنند تا بتوانند جیب ها را پرکنند در فرمایشات اعلیحضرت گاه گاهی کلمات جامعی به گوش

میخورد بخاطر دارم روزی فرمودند تا در جیبها باز است همه کارها برای پر کردن جیب پیشنهاد میشود روزی باید امیدوار بود که درب جیبها دوخته شود. سپس دکتر امینی ضمن صحبت تلفنی با دکتر فرهاد اظهار داشت چهارشنبه شب دوره داریم که شام را با هم بخوریم. نظریه منبع: اخیراً دکتر امینی سعی دارد بحث سیاسی پیش نیاید و خیلی دست بعضا

راه میرود دکتر امینی میخواهد نظر شاه را بخود جلب کند سعی دارد بخصوص در این روزها که تاجگذاری در پیش است در خانه او برخلاف مصالح مملکت بحثی نشود. ضمناً گاه گاهی نام شاهنشاه را با احترام میبرد و از معظم له یاد میکند. ش

به: ۳۲۲

شماره: ۲۰/۲۰۶۱۳/۴۵

از: ۴۵۲۰

تاریخ: ۴۶/۷/۹

موضوع: جلسه در منزل دکتر امینی

ساعت ۷/۱۰ روز چهارشنبه ۴۶/۷/۵ در منزل دکتر علی امینی عده‌ای در حدود ۲۰ نفر از جمله آقایان خبازباشی، منصوریان از غله، نادری از شرکت تلفن، شیخی بنام اشعری، سروش، مالک بازنشسته آموزش

و پرورش شاعر، حاجی محمودی کرمانی، نور از دارائی، خلیقی از دارائی، کروری از دارائی، سید معممی بنام شریفی از لشت نشاء صاحب اختیاری از دارائی حضور داشتند.

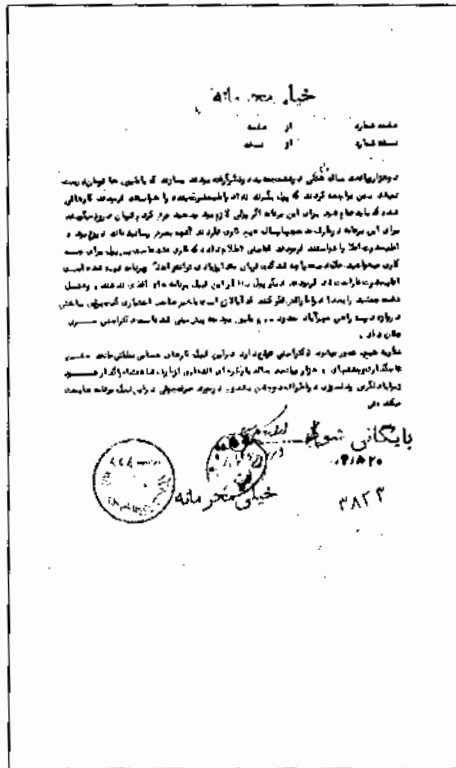
دکتر امینی ناراحت به نظر میرسید و از وی سوال گسردید سبب ناراحتی شما چیست مشارالیه اظهار داشت دکتر مقدس زاده دندانپزشک تصادف و خونریزی نموده ابتدا در

بیمارستان فارابی سپس در بیمارستان امیر اعلم و حالا در بیمارستان آریا بستری گردیده همسر وی دو ساعت بدو ساعت مرا ناراحت میکند و با تلفن وضع حال او را میگوید و دروغ هم میگوید بنده خودم از بیمارستان سوال کردم گفتند حالش خوبست ولی زنش میگوید چنین و چنان است. بعد دکتر امینی اضافه کرد که چون باو گذرنامه نداده‌اند بسیار ناراحت است، سپس صحبت از فعالیتها از قبیل چراغانی و مرمت خیابانهای تهران به

میان کشیده شد. دکتر امینی گفت بدون برنامه دست بکارهای بزرگ زده‌اند که تا چهارم آبان تمام شدنی نیست دکتر امینی اضافه کرد که من از لیست روشنایی تهران در آتموقع خیلی نگرانی دارم زیرا هیچ حسابی در کار نیست هر کسی روی کابل برق سیم انداخته و چراغ آویزان کرده است بعد دکتر امینی بعروسی فوزیه اشاره کرد گفت در آن ایام بنده در کارهای کاخ گلستان نظارت داشتم خدا رحمت کند

رضاشاه را هنگامیکه کاخ را برای جشن آماده می‌کردیم بدون خبر ناگهان سرو کله‌اش پیدا میشد. حتی یکروز بنده وقتی دیدم عصبانی است زیر یکی از میزها پنهان شدم تا از آن محل رد شد دکتر امینی اضافه کرد که در آن ایام اگر کسی برنامه‌ای برای ولخرجی بجیب زدن پول پیشنهاد می‌کرد پدرش را در میاوردند ولی امروز طرح برنامه‌ها اکثرا برای منافع شخصی پیشنهاد می‌گردد

۱- جشن‌های ۲۵۰۰ ساله
 رژیم شاه به تشویق
 روشنفکران دوبار خود، از
 سال ۱۳۳۷ در تدارک
 برگزاری جشنهای ۲۵۰۰
 ساله شاهنشاهی برآمد تا
 سرانجام در ۲۰ مهر ۱۳۵۰
 این جشنها در خرابه‌های
 پرسپولیس در حوالی تخت
 جمشید و بر سر قبر خالی
 کوروش با حضور نمایندگان
 ۶۹ کشور شامل بیست شاه و
 شیخ، پنج ملکه ۲۶ شاهزاده
 و شانزده رئیس جمهور و سه
 نخست وزیر و چهار معاون
 رئیس جمهور و دو وزیر
 امور خارجه و پانصد میهمان
 داخلی و خارجی برپا گردید.
 برای پذیرایی از میهمانان
 ۶۲ چادر که سه تای آن به
 عنوان سالن پذیرایی و ۵۹
 چادر دیگر برای استفاده
 مدعوین خارجی به پا داشته
 شده بود. تدارک و سرو غذا
 به وسیله ۱۵۹ سرآشپز،
 آشپز و گارسون که از
 رستوران «ماگزم» پاریس به
 آن خرابه آورده شده بودند،
 انجام می‌گرفت. هزار بطرف
 شراب کمیاب سفارش شده
 بود. غذاها روز اول شامل:
 تخم بلدرچین، خاویار،
 خرداک خرنجنگ، بره سرخ
 شده با قارچ و طاووس سرخ
 شسته با دل و جگر،
 توت‌فرنگی نازه که از
 پاریس فرستاده شده بود،

و برای جشن دو هزار و پانصد ساله اهتلی در تخت جمشید در نظر گرفته بودند بسازند که با میلیون‌ها تومان درست نمیشد بمن مراجعه کردند که پول بگیرند ندادم اعلیحضرت بنده را خواستند فرمودند کارهایی شده که باید تمام شود برای این برنامه اگر پولی لازم بود بدهید عرض کردم قربان دروغ میگویند برای این برنامه در ظرف مدت چهارسال هیچ کاری نکردند آنچه بعرض رسانیده‌اند دروغ بوده اعلیحضرت اعلا را خواستند فرمودند که امینی اطلاع داده

که کاری نشده است پس پول برای چه کاری میخواهید علا دست پاچه شد گفت قربان مقدار زیادی ترانه و آهنگ و برنامه تهیه شده اعلیحضرت ناراحت شدند فرمودند دیگر پول به خاطر این قبیل برنامه‌های کاغذی ندهند. و هتل تخت جمشید را بعداً در اطرافش فکر کنند که آیا لازم است یا خیر صاحب اختیاری گفت برای ساختن دروازه در سه راهی مهرآباد حدود ۸۰۰ میلیون بودجه پیش‌بینی شده است دکتر امینی سری تکان داد.

نظریه منبع:

تصور میشود دکتر امینی توقع دارد در این قبیل کارهای حساس مملکتی مانند جشن تاجگذاری و جشنهای ۲۵۰۰ ساله باو کارهای افتخاری از طرف شاهنشاه واگذار شود زیرا با دلگرمی و دلسوزی در اطراف دو جشن بخصوص در مورد صرفه‌جویی در این قبیل برنامه‌ها بحث میکنند. ش

ادامه از باورتنی ص تیل:
فراموش نشده بود. انجیر براق و تشک مخصوص هم برای تنظیم مزاج تعارف می‌شد.

روز دوم: مراسم با رژه ارتش که با لباسها و سلاحهای اعصار مختلف تاریخ آذین شده بودند، آغاز گردید و سرانجام پس از سه روز پذیرایی انسانی در خرابه‌های پرسپولیس ادامه برگزاری این جشن باشکوه! به تهران حواله شد و هر کدام از میهمانان را به کاخی و هتلی هدایت کردند تا به میل و اختیار خود بچرند. بگذریم که حدود شصت خبرنگار، عکاس و فیلمبردار در جشنها عکس و گزارش و فیلم تهیه می‌کردند و بطور مستقیم و از طریق ماهواره از بیست کانال تلویزیونی برای ده میلیون آمریکایی پخش شد و پهلوی‌ها با برگزاری این جشنها آخرین تیر ترکش خود را برای اسلام زدایی رها کردند.

ر.ک: وقایع اتفاقیه و شرح احوال رجال ص ۱۹۱ و ۱۹۲
ر.ک: بزم اهریمن جلد ۴ / تهران / مرکز بررسیهای تاریخی / ۱۳۷۸

به: ۳۲۲

شماره: ۵۵ ۲۰/۲۰۲۹۳

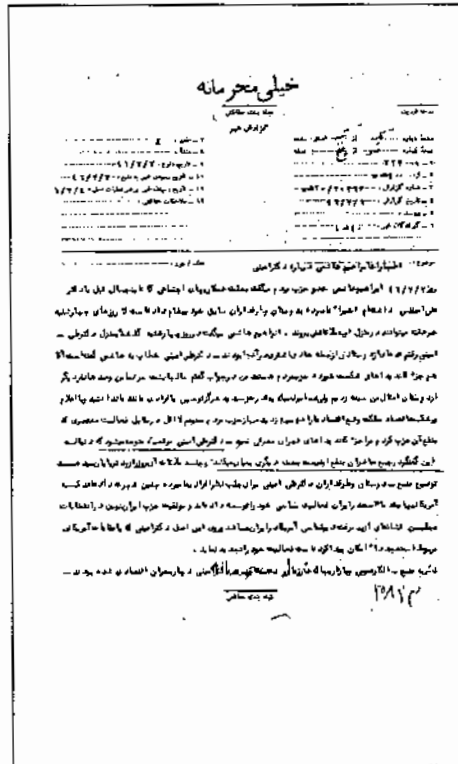
از: ۵۵۲۰

تاریخ: ۴۶/۷/۹

موضوع: اظهارات ابراهیم هاشمی درباره دکتر امینی

روز ۴۶/۷/۷ ابراهیم هاشمی عضو حزب مردم میگفت بعلمت همکارهای اجتماعی که تا پنجسال قبل با دکتر علی امینی داشته‌ام اخیرا نامبرده بدوستان و طرفداران سابق خود پیغام داده است که روزهای

چهارشنبه هر هفته میتواند در منزل او به ملاقاتش بروند. ابراهیم هاشمی میگفت در روز چهارشنبه گذشته بمنزل دکتر علی امینی زفتم عده‌ای از دوستانش از جمله هادی اشتری در آنجا بودند - دکتر علی امینی خطاب به هاشمی گفته است آقا هم جزء کاندیداهای شکست خورده حزب مردم هستند من در جواب گفتم سالها پشت سر شما من و صدها نفر دیگر از

دوستان امثال من سینه زدیم ولی شما موقعی که به قدرت رسیدید هرگز توجهی به افرادی مانند ما نداشتید و با اعلام ورشکست اقتصاد مملکت وضع اقتصاد ما را هم بهم زدید من از حزب مردم ممنونم لاقول در مقابل فعالیت مختصری که بنفع آن حزب کردم مرا جزء کاندیداهای تهران معرفی نمود - دکتر علی امینی موقعی که متوجه میشود که دنباله این گفتگو در جمع حاضران بنفع او نیست بحث دیگری به میان میکشد. و جلسه ملاقات آن روز را زودتر پایان میدهد.

توضیح منبع:

دوستان و طرفداران دکتر علی امینی برای جلب نظر افراد بنامبرده چنین شهرت داده‌اند که آمریکاییها چند ماه است در ایران فعالیت سیاسی خود را توسعه داده‌اند و موفقیت حزب ایران نوین در انتخابات مجلسین نشانه‌ای از پیشرفت دیپلماسی آمریکا در ایران می‌باشد و روی این اصل دکتر امینی که با ملاقات آمریکایی مربوط

است مجدداً امکان پیدا کرده‌است فعالیت خود را

تجدید نماید.

نظریه منبع:

افکار عمومی و بازارها

که در زمان نخست‌وزیری

دکتر امینی دچار بحران

شدید اقتصادی شده

بودند خاطره خوبی از او

ندارند و روی این اصل

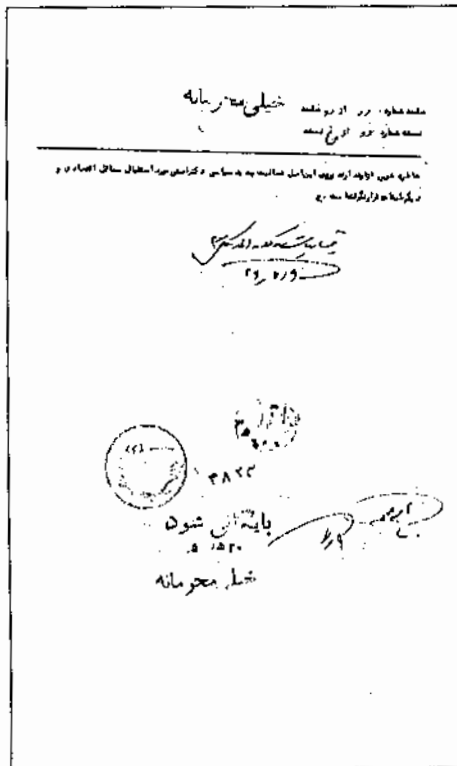
فعالیت جدید سیاسی

دکتر امینی مورد استقبال

محافل اقتصادی و دیگر

طبقات قرار نگرفته

است. ج

به: ۳۲۱

شماره: ۷/۲۰/۱۹۶۷۷م

از: ۷/۲۰م

تاریخ: ۴۶/۷/۱۱

موضوع: جلسه منزل دکتر علی امینی نخست‌وزیر اسبق

ساعت ۱۰/۳۰ روز چهارشنبه گذشته در منزل دکتر علی امینی نخست‌وزیر اسبق جلسه‌ای با حضور عده‌ای در حدود هشت نفر از طبقات مختلف و از جمله فضل‌اله گرگانی مدیر کل اسبق وزارت

دارایی حسین فریور از اعضای نخست‌وزیری در زمان حکومت دکتر مصدق محمدی عضو بانک مرکزی - پیامی روزنامه نگار و از معتمدین محلی خیابان شاپور - خبازباشی از نانویان معروف تهران - جمشیدپور عضو اتحادیه های کارگری و مدیر مدرسه امین‌الدوله تشکیل و مطالب زیر مطرح شد.

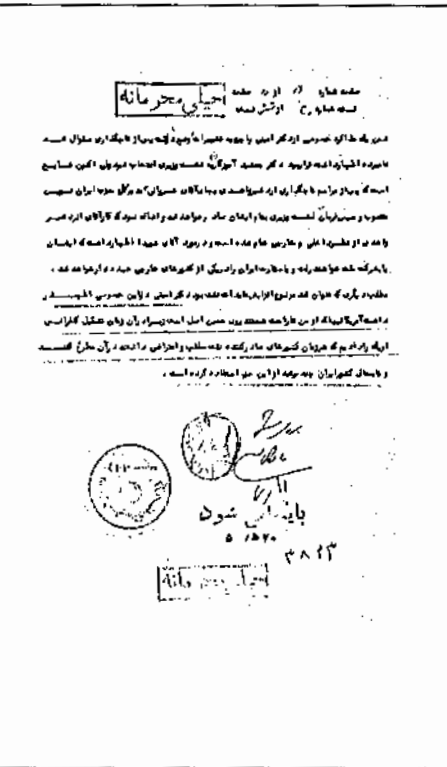
مطالبی بیان نمود و سپس اظهار داشت کتبا بدولت نوشته که به میمنت جشن تاجگذاری به شاهنشاه آریامهر پیشنهاد شود بعضی از مالیاتهای عمومی و یا لااقل جرائم مالیاتها که بر دوش کسبه گذارده شده بخشوده شود آنگاه دو نامه که مربوط به سال ۱۳۱۳ هجری قمری بوده و ناصرالدین شاه هنگام تاجگذاری بعضی از مالیاتها را بخشیده بود از جیب درآورد و به دکتر امینی داد و دکتر امینی با صدای بلند مفاد نامه ها را قرائت نمود و افزود چه بهتر که در اینگونه مواقع

یادگارهای عمومی و مهمی بجای گذاشته شود. سپس از وضع اتوبوسرانی و تاکسیرانی شهر انتقاد شد و هر یک از حاضرین در جلسه بنحوی نارضایتی مردم را مطرح نمودند.

راجع به فساد اجتماعی و هرزگی جوانان در مکانهای مختلف بحث شد و دکتر امینی اظهار داشت در کشور ما جلوی همه کارهای اجتماعی گرفته شده و تنها موضوع عشق و عشق بازی جوانها باقی مانده و تقصیر

این اعمال فقط متوجه دختران و زنان لخت می باشد.

ضمن یک مذاکره خصوصی از دکتر امینی راجع به تغییرات و وضع دولت پس از تاجگذاری سوال شد نامبرده اظهار داشت قرار بود دکتر جمشید آموزگار^۱ به نخست وزیری انتخاب شود ولی اکنون شایع است که پس از مراسم تاجگذاری اردشیر زاهدی بجای آقای

۱- دکتر جمشید آموزگار: جمشید آموزگار فرزند حبیب در سال ۱۳۰۲ شمسی در تهران تولد یافت. در ایام جنگ دوم جهانی به آمریکا رفت و در رشته مهندسی هیدرولیک دکتر گرفت و در سال ۱۳۳۰ به ایران بازگشت.

و در اصل ۴ ترومن در تهران مشغول شد و پس از معاونت بهداشت تا سال ۱۳۳۴، از سال ۱۳۳۶ فشار آمریکا برای واگذاری مسوولیتهای کشور به تحصیلکردگان در آمریکا فزونی یافت «آموزگار» نیز به وزارت کار کابینه اقبال نایل آمد. و در اسفند ۱۳۴۲ در کابینه منصور وزیر بهداشتی و در دولت هویدا وزیر دارائی و پس از نه سال در سال ۵۳ وزیر کشور کابینه هویدا گردید. در سال ۵۴ به دست کارلوس به همراه وزرای نفت اپک به گروگان درآمد و در سال ۵۵ دبیر کل حزب فراگیر ارستاختی شد و سرانجام در مرداد ۱۳۵۶ آرزوهای دیرین وی برآورده شد و نخست وزیر ایران شد و در چهارم شهریور ۱۳۵۷ استعفا نمود و در دی ماه همان سال به آمریکا متواری گردید و دفتر مشاوره انرژی در واشنگتن را تأسیس کرد.

خسروانی به مدیر کلی حزب ایران نوین منصوب و سپس فرمان نخست وزیری بنام ایشان صادر خواهد شد و اضافه نمود که کار آقای اردشیر زاهدی از نظر داخلی و خارجی تمام شده است و در مورد آقای هویدا اظهار داشت که ایشان یا بشرکت نفت خواهند رفت و یا سفارت ایران را در یکی از کشورهای خارجی عهده دار خواهد شد. مطلب دیگری که عنوان شد موضوع افزایش عایدات نفت بود دکتر امینی در این خصوص اظهار داشت آمریکاها که از

من ناراحت هستند روی همین اصل است زیرا در آن زمان تشکیل کنفرانس اوپک را دادیم که هر زمان کشورهای صادرکننده نفت مطلب و اعتراضی داشتند در آن مطرح کنند و تا به حال کشور ایران چند مرتبه از این حق استفاده کرده است.

ادامه از پاورقی ص نبل:
رک: شهید محمد صدوقی
ص ۲۱۸
و حمشید آموزگار به روایت
اسناد ساواک / تهران / مرکز
بررسیهای اسناد تاریخی .

شماره: ۴۵۲۰/۲۰۷۱۸

به: ۳۲۱

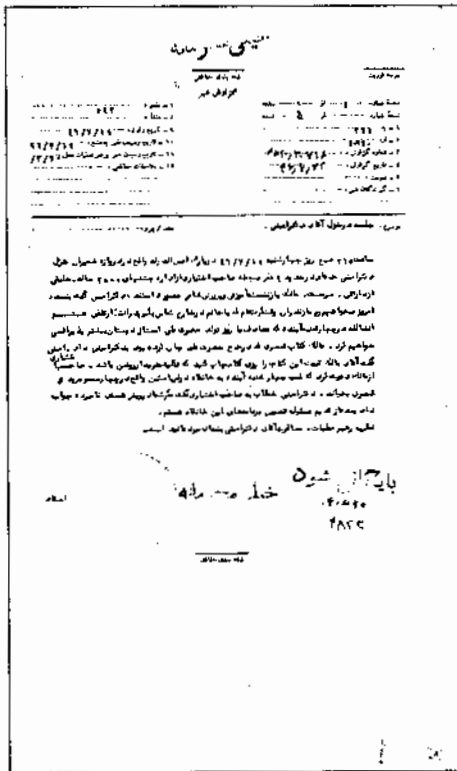
تاریخ: ۴۶/۷/۲۲

از: ۴۵۲۰

موضوع: جلسه در منزل آقای دکتر امینی

ساعت ۷/۱۵ صبح روز چهارشنبه ۴۶/۷/۱۹ در پارک امین الدوله واقع در دروازه شمیران منزل دکتر امینی عده‌ای در حدود ۶ نفر منجمله صاحب اختیاری از اداره جشنهای ۲۵۰۰ ساله، خلیقی از

دارایی، سرمست، مالک سازنشسته آموزش و پرورش شاعر حضور داشتند. دکتر امینی گفت بنده امروز میخواهم بروم مازندران وقت گرفته‌ام که با خانم در خارج تماس بگیرم در انتظار تلفن هستم انشاءالله در چهارشنبه آینده که مصادف با روز تولد حضرت علی است از دوستان بیشتر پذیرایی خواهیم کرد مالک کتاب شعری که در مدح حضرت علی چاپ کرده

بود بدکتر امینی داد. امینی گفت آقای مالک قیمت این کتاب را روی کتاب چاپ کنید که تکلیف خریدار روشن باشد. صاحب اختیاری از مالک دعوت کرد که شب چهارشنبه آینده به خانقاه ذوالریاستین واقع در چهارسو برود و شعری بخواند. دکتر امینی خطاب به صاحب اختیاری گفت مگر شما درویش هستید نامبرده جواب داد بنده از قدیم مسئول تعیین برنامه های این خانقاه هستم.

نظریه رهبر علمیات. مسافرت آقای دکتر امینی بشمال مورد تایید است.

به: ۳۲۱

شماره: ۴۵۲۰/۲۰۷۹۲

از: ۴۵۲۰

تاریخ: ۴۶/۷/۲۹

موضوع: جلسه منزل دکتر امینی

ساعت ۸ صبح روز ۴۶/۷/۲۶ در منزل دکتر علی امینی عده‌ای در حدود ۲۰ نفر متجمله محمدرضا خرازی مالک بازنشسته آموزش و پرورش شاعر، خبازباشی، متصوریان از غله، رنجبر عابد ریاضی،

نادری از شرکت تلفن، سروش، خلیل الواعظین محضردار، کمال لواسانی از نخست وزیری، جواد صاحب اختیاری از جشنهای ۲ هزار و پانصد ساله.

ابتدا مولود حضرت علی را به جمیع مسلمین جهان تبریک گفت بعد صفات حضرت علی را شمرد و در اطراف عدالت علی بحث کرد و چند شعر از مولانا خواند دکتر امینی خیلی خوشش آمد سپس

خیلی محرمات

شماره	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
مبلغ	۱۰۰۰	۲۰۰۰	۳۰۰۰	۴۰۰۰	۵۰۰۰	۶۰۰۰	۷۰۰۰	۸۰۰۰	۹۰۰۰	۱۰۰۰۰
نام	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

بایگان خیلی محرمات
۳۸۲۵

دکتر امینی جریان چند روز مسافرت خود را به گیلان و مازندران شرح داد و گفت باران نگذاشت بکارهایم رسیدگی کنم هم خرازی سوال کرد این باران اکنون خسارت بیرنج دارها وارد نمیکند دکتر امینی گفت آنها که برنج ها را از دشت جمع آوری کردند خیر ولی آنها که برنج هایشان در روی زمین است بکلی از بین رفته است و احتمال گرانی برنج است امکان دارد برنج ترقی کند بعد صحبت از تحریم مینی ژوپ پیش آمد دکتر امینی گفت ای بابا آنقدر وضع اخلاقی

ما خراب است که چاره‌پذیر نیست. تمام مسایل حیاتی را کنار گذاشته‌اند بدامن خانمها متوصل شده‌اند در مملکت باید چند روزنامه آزاد باشد تا حقایق نوشته شود انتقاد تا حدی آزاد باشد تا دولت متوجه شود که چکار باید بکند در یک مجله امریکایی خواندم ایزنهاور اظهار داشته بود اگر می‌خواهید امریکایی وجود داشته باشد باید احترام زمامدارها را حفظ کنند انتقاد تا حدودی باشد که بامرویی کشورمان لطمه وارد نیاید دکتر امینی اضافه کرد کشورهای بزرگ در تمام موارد احترام روسای جمهور خود و رجالشان را حفظ میکنند و در موارد ضروری با هم اتفاق دارند.ش

شماره: ۲۰/۲۳۶۶۳/۷۵

به: ۳۲۱

تاریخ: ۴۶/۷/۳۰

از: ۷۵۲۰

موضوع: جلسه منزل دکتر علی امینی نخست‌وزیر پیشین:

ساعت ۸ صبح روز چهارشنبه ۴۶/۷/۲۶ در منزل دکتر امینی هدایت‌اله محمودی کارمند وزارت دادگستری و بازرس سابق نخست‌وزیری - مالک کارمند وزارت پست و تلگراف - توفیقی

کارمند بازنشسته دولت - سلیمی پور - ملک محمدی - شیخ کامرانی و شریعتمداری وکیل دادگستری اجتماع داشتند.

در این جلسه ضمن بحث و گفتگو پیرامون قانون حمایت از خانواده گفته شده است که این قانون نه تنها باری از دوش مردم برنداشته بلکه با اجرای آن عمل طلاق بمراتب بیشتر و ازدواج کمتر شده و دکتر امینی با لحن تمسخرآمیزی گفته قانون خوبی می‌باشد.

اسناد ساواک

شماره: ۲۰/۲۳۶۶۳/۷۵

تاریخ: ۴۶/۷/۳۰

موضوع: جلسه منزل دکتر علی امینی نخست‌وزیر پیشین:

ساعت ۸ صبح روز چهارشنبه ۴۶/۷/۲۶ در منزل دکتر امینی هدایت‌اله محمودی کارمند وزارت دادگستری و بازرس سابق نخست‌وزیری - مالک کارمند وزارت پست و تلگراف - توفیقی کارمند بازنشسته دولت - سلیمی پور - ملک محمدی - شیخ کامرانی و شریعتمداری وکیل دادگستری اجتماع داشتند.

در این جلسه ضمن بحث و گفتگو پیرامون قانون حمایت از خانواده گفته شده است که این قانون نه تنها باری از دوش مردم برنداشته بلکه با اجرای آن عمل طلاق بمراتب بیشتر و ازدواج کمتر شده و دکتر امینی با لحن تمسخرآمیزی گفته قانون خوبی می‌باشد.

شیخ کامرانی ضمن خواندن چند قطعه شعر از دکتر امینی بتفضیل تعریف و قدردانی نموده او را چندین مرتبه دعا کرده و مالک چند کتاب بدکتر امینی هدیه نموده که از جمله آنها به نام (ترانه دل) بود و هدایت‌اله محمودی خطاب به دکتر علی امینی گفت در عروسی منزل آقای رهنما خیلی از دوستان حضور داشتند و منتظر جنابعالی بودند. و دکتر امینی در جواب گفت من خیلی مایل بودم در آن عروسی

۳۸۲۳

۱۵۲۰

شیخ کامرانی ضمن خواندن چند قطعه شعر از دکتر امینی بتفضیل تعریف و قدردانی نموده او را چندین مرتبه دعا کرده و مالک چند کتاب بدکتر امینی هدیه نموده که از جمله آنها به نام (ترانه دل) بود و هدایت‌اله محمودی خطاب به دکتر علی امینی گفت در عروسی منزل آقای رهنما خیلی از دوستان حضور داشتند و منتظر جنابعالی بودند. و دکتر امینی در جواب گفت من خیلی مایل بودم در آن عروسی

شرکت کنم ولی نشد و حتی از طرف درویش نیز از من دعوت شده بود تا در مجلس آنان شرکت نمایم لیکن نتوانستم بروم ولی آخر شب از آقای رهنما معذرت خواستم.م

بیه: ۳۱۲

از: ۲۵۲۰

شماره: ۲۵۲۰/۲۶۰۸۲

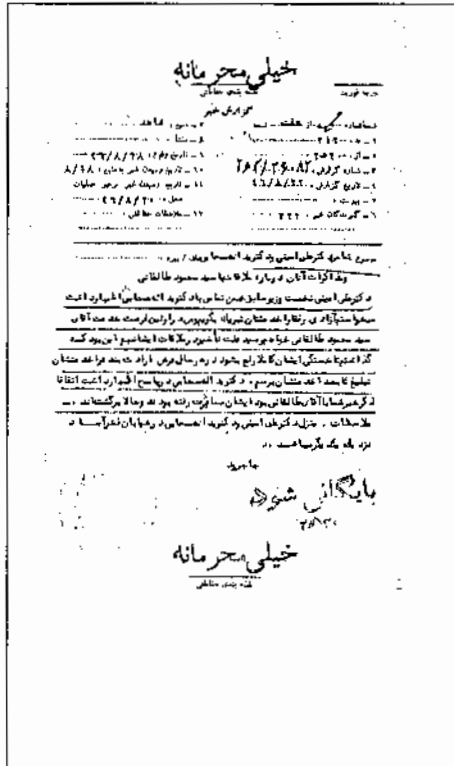
تاریخ: ۴۶۱۸/۲۲

موضوع: تماس دکتر علی امینی و دکتر یداله سحابی و مذاکرات آنان درباره ملاقات با سید محمود طالقانی

دکتر علی امینی نخست وزیر سابق ضمن تماس با دکتر یداله سحابی^۱ اظهار داشت میخواستم آزادی رفقا را خدمتان تبریک بگویم و من در

اولین فرصت خدمت آقای سید محمود طالقانی خواهم رسید علت تاخیر در ملاقات ایشان هم این بود که گذاشتم تا خستگی ایشان کاملاً رفع بشود در هر حال عرض ارادت بنده را خدمتشان تبلیغ تا بعداً خدمتشان برسم. دکتر یداله سحابی در پاسخ اظهار داشت اتفاقاً ذکر خیر شما با آقای طالقانی بود ایشان مسافرت رفته بودند و حالا برگشته اند.

ملاحظات، منزل دکتر علی امینی و دکتر یداله سحابی در خیابان فخرآباد نزدیک یگدیگر میباشد.

۱- یداله سحابی: دکتر یداله سحابی در سال ۱۲۸۴ هجری در تهران به دنیا آمد. پس از طی دوران مقدماتی آموزشی و ورود به دانشگاه در رشته علوم طبیعی فارغ التحصیل شد و به تدریس در برخی از دبیرستانهای تهران مشغول شد. یداله سحابی در سال ۱۳۱۱ برای ادامه تحصیل به خارج از کشور رفت و در رشته زمین شناسی تا اخذ درجه دکترا ادامه تحصیل داد. دکتر سحابی اولین اعلامیه سیاسی خود را پس از سقوط دولت دکتر مصدق در سال ۱۳۳۲ منتشر کرد و پس از آن در نهضت مقاومت ملی فعالیتهای سیاسی خود را دنبال کرد. وی پس از غیرقانونی شدن نهضت آزادی ایران به همراه یارانش به زندان افتاد و عضو کادر مرکزی نهضت مقاومت (۱۳۳۳) استاد دانشگاه، عضو موسس و شورای عالی جبهه ملی دوم (۱۳۳۹) و از بنیانگذاران نهضت آزادی ایران (۱۳۴۰) و عضو کمیته دفاع از آزادی و حقوق بشر در ایران (آذر ۱۳۵۶) و عضو شورای انقلاب (آذر ۱۳۵۷) و وزیر مشاور دولت موقت بوده است و همچنین در سال ۱۳۵۷ وی از جمله افرادی است

به: ۳۱۲

شماره: ۲۵/۲۶۰۸۶

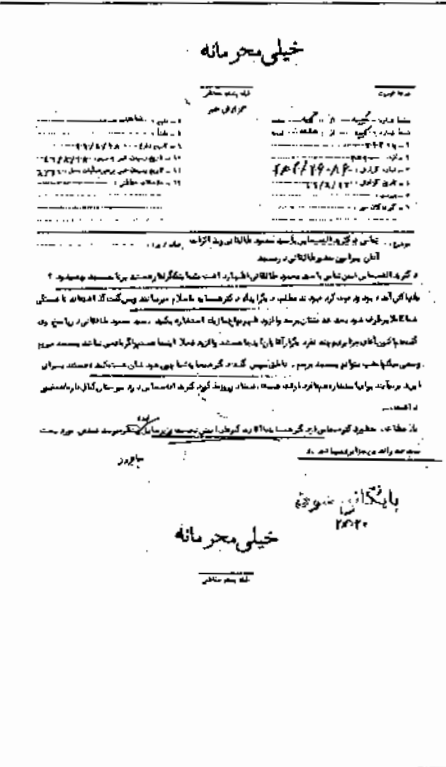
از: ۲۵۲۰

تاریخ: ۴۶/۸/۲۲

موضوع: تماس دکتر یداله سبحانی با سید محمود طالقانی و مذاکرات آنان پیرامون حضور طالقانی در مسجد.

دکتر یداله سبحانی ضمن تماس با سید محمود طالقانی^۱ اظهار داشت مثل اینکه گرفتار هستید برنامه مسجد چه میشود؟

یک پاکتی آمده بود و دعوت کرده بودند مطلب دیگر اینکه دکتر همسایه ما سلام میرسانند و بمن گفت گذاشته اند تا خستگی شما کاملا برطرف شود بعد خدمتتان برسد و افزود ظهر موقع نماز یک استخاره بکنید. سید محمود طالقانی در پاسخ وی گفت هم اکنون آقای جزایری و چند نفر دیگر از آقایان اینجا هستند و افزود فعلا اینجا هستم و اگر مانعی نباشد بمسجد

میروم و سعی میکنم امشب بتوانم بمسجد برسم. ناطق سپس گفت دکتر همسایه شما چون خودشان خسته هستند برای این دیر می آیند برای استخاره هم تا فردا وقت است. ضمنا در روز مذکور دکتر یداله سبحانی در دبیرستان کمال نارمک حضور داشت.

ملاحظات: منظور دکتر سبحانی از دکتر همسایه ما آقای دکتر علی امینی نخست وزیر سابق بوده و بنظر میرسد شخص مورد بحث سید صدرالدین جزایری میباشد.

ادامه از پاورقی ص قبل: بوده است که برای عضویت در شورای نیابت سلطنت دعوت شد، لیکن از قبول آن امتناع نموده است. او نماینده تهران در اولین دوره مجلس شورای اسلامی بود.

رک: وقایع الاتفاقیه و شرح احوال رجال، ص ۳۱۵ و تاریخ سیاسی ۲۵ ساله ایران ج ۱ و ۲ - سید محمود طالقانی (آیت الله)

آیت الله حاج سید محمود طالقانی مجاهد همیشه استوار که امام خمینی (سلام الله علیه) ابرو در زمانش نامید، در سال ۱۲۹۸ هجری شمسی دیده به جهان گشود و در خانواده‌ای پر فضیلت و ظلم ستیز پرورش یافت. پس از کسب علوم اسلامی در مدارس رضویه و فیضیه در قم در سال ۱۳۱۷ برای تدریس و تبلیغ معارف اسلامی به تهران آمد و در سال ۱۳۱۸ به جرم مخالفت با رژیم پهلوی دستگیر و وارد زندان شد. در مبارزات ملی شدن صنعت نفت شرکت جست و بعد از کودتای ۲۸ مرداد به اتهام مخفی کردن شهید سید مجتبی نواب صفوی، رهبر فداییان اسلام در منزل خود، دستگیر شد. مرحوم طالقانی به سبب **الله**

ادامه از پاورقی ص قبل: مبارزات خود به دفعات زندانی شد. و در سال ۱۳۲۳ نیز وی را به دلیل حمایت از نهضت حضرت امام خمینی(ره) به زندان انکندند که سه سال به طول انجامید. در سال ۱۳۵۰ به زابل و سپس به بافت کرمان تبعید شد در سال ۱۳۵۲ به سیب خیانیت یکی از متافقین دستگیر و به ده سال زندان محکوم گردید ایشان در ۱۸ آبان ماه ۵۷ به همراه جمعی از زندانیان سیاسی آزاد گردید بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، به ریاست شورای انقلاب و عضویت مجلس خبرگان برگزیده شد و در مرداد ۱۳۵۸ به فرمان حضرت امام (ره) اولین نماز جمعه را در دانشگاه تهران اقامه کرد. از او آثار متعددی در زمینه تفسیر قرآن و معارف اسلامی و مسائل اجتماعی و سیاسی برجای مانده است. و سرانجام پس از یک عمر مبارزه با استعمار و استبداد در ۱۹ شهریور ۱۳۵۸ چشم از جهان فرو بست. حضرت امام (ره) ضمن تجلیل از مقام والای این فقید در احیا و حفظ دین فرمودند: زبان گویای او چون شمشیر مالک اشتر بود.

رک: شهید آیت الله سید محمدرضا سعیدی، ص ۱۸۰، کوثر، ج ۱، ص ۱۰۱

رک: وقایع اتفاقیه و شرح احوال رجال ص ۳۹۵ و ۳۹۶

ابوذر زمان، تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۴. از سری دیدار با ابرار

به: ۲۲۲

شماره: ۲۰/۲۳۹۴۶

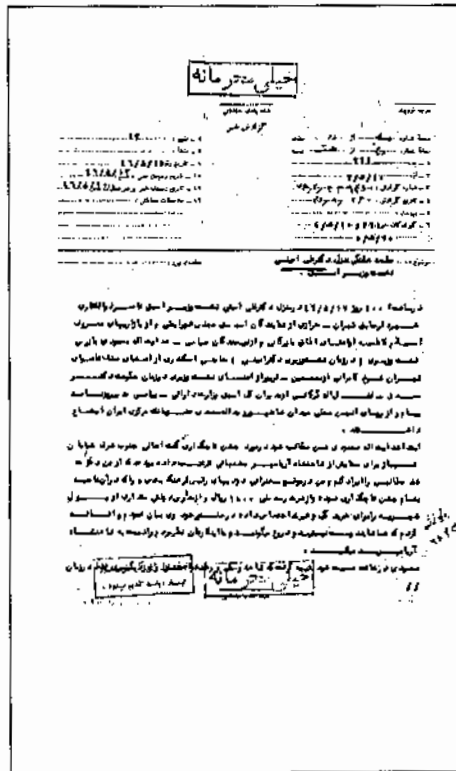
از: ۷/۵/۲۰

تاریخ: ۴۶/۸/۲۳

موضوع: جلسه هفتگی منزل دکتر علی امینی نخست وزیر اسبق

در ساعت ۱ روز ۱۷/۸/۴۶ در منزل دکتر علی امینی نخست وزیر اسبق ناصر ذوالفقاری شهردار سابق تهران - خرازی از نمایندگان اسبق مجلس شورای ملی و از بازاریهای معروف اسلام کاظمیه از اعضای اتاق

بازرگانی و از نویسندگان سیاسی - هدایت‌اله محمودی بازرسی نخست‌وزیری (در زمان نخست‌وزیری دکتر امینی) حاجی اسکندری از اعضای صنف نانوائی تهران شیخ کامرانی از معممین - فریور از اعضای نخست‌وزیری در زمان حکومت دکتر مصدق - فضل‌اله گرگانی از مدیران کل اسبق وزارت دارایی - پیامی مدیر روزنامه

۱- جشن تاجگذاری در روز ۴ آبان سال ۱۳۴۶ سالروز تولد شاه مخلوق، پس از تشکیل مجلس موسان (سوم)، محمدرضا شاه به عنوان پادشاه ایران و فرح دیبا به عنوان نایب‌الطننه (تا رسیدن ولیعهد به سن قانونی) تاجگذاری نمودند و رضا پهلوی به عنوان ولیعهد ایران انتخاب گردید. پرونده دربار.

محلّی میدان شاهپور و یداله محمدی عضو بانک مرکزی ایران اجتماع داشتند.

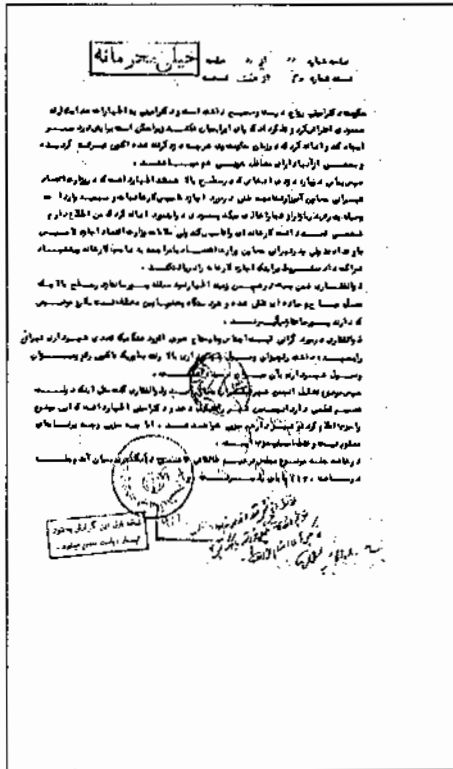
ابتدا هدایت‌اله محمودی ضمن مطالب خود در مورد جشن تاجگذاری^۱ گفت اهالی جنوب شرق خیابان شهپاز برای ستایش از شاهنشاه آریامهر جشنهایی ترتیب داده بودند که از من دعوت شد مطالبی را ایراد کنم و من در موقع سخنرانی دزدیهای رئیس فرهنگ بخش ۵ را که در آن ناحیه بنام جشن تاجگذاری نموده و از هر مدرسه

ملی ۱۵۰۰ ریال و از مدارس دولتی مقداری از پول شهریه را برای خرید گل و غیره اختصاص داده در حضور خود وی بیان نمودم و اضافه کردم که شما شاهدوست نیستید و دروغ می گوئید و با اینکارخان نظر مردم را نسبت به شاهنشاه آریا مهر بد میکیند.

محمودی در خاتمه صحبت خود نتیجه گرفت که شاهدوستی و وطنخواهی و دزدبگیری فقط در زمان حکومت دکتر امینی رواج

درست و صحیح داشته است و دکتر امینی به اظهارات هدایت‌اله محمودی اعتراض کرد و تذکر داد که پای او را به میان نکشد زیرا ممکن است برایش دردسر درست ایجاد کند و اضافه کرد که در زمان حکومت وی هر چه دزد گرفته شده اکنون تیرته گردیده و بعضی از آنها دارای مشاغل خوبی هم میباشند.

سپس پیامی درباره دزدی اشخاص که در سطح بالا

هستند اظهار داشت که در وزارت اقتصاد تهرانی معاون آن وزارتخانه علنی در مورد اجازه تاسیس کارخانجات و سهمیه واردات وسیله پدرش در بازار تجار اخاذی میکند و محمودی در اینمورد اضافه کرد که من اطلاع دارم شخصی قصد داشت کارخانه‌ای را تاسیس کند ولی مقامات وزارت اقتصاد اجازه تاسیس باو ندادند ولی پدر تهرانی معاون وزارت اقتصاد با مراجعه به صاحب کارخانه پیشنهاد شراکت داده مشروط بر اینکه اجازه کارخانه را دریافت کند.

ذوالفقاری ضمن بحث در همین زمینه اظهار نمود مسئله پورساتناژ در سطح بالا یک عمل مباح و ساده‌ای تلقی شده و هر دستگاه بعنوان مختلف نسبت به کار و موضوعی که دارند پورساتناژ میگیرند.

ذوالفقاری در مورد گرانی قیمت اجناس و مایحتاج عمومی افزود هنگامیکه تصدی شهرداری تهران را بعهدہ داشته رقم میزان وصول شهرداری بالا رفته به طوریکه تاکنون رقم و میزان وصول شهرداری بان میزان نرسیده است.

سپس موضوع تشکیل انجمن شهر را تهران بمیان آمد و ذوالفقاری گفت مثل اینکه دولت تصمیم قطعی دارد انجمن شهر را تشکیل دهد و دکتر امینی اظهار داشت که این موضوع را حزب اعلام کرده و شهردار هم حزبی خواهد شد. اما چه حزبی و چه برنامه هائی معلوم نیست و فقط اسمش حزب است.

در خاتمه جلسه موضوع مجلس ترحیم طالقانی قاضی دادگستری بمیان آمد و جلسه در ساعت ۱۱/۳۰ دقیقه پایان پذیرفت.

۱- سید حسن امامی
 سیدحسن امامی فرزند
 ابوالقاسم بود پدرش امام
 جمعه تهران و از خانواده
 سلطنتی قاجار بود. سید
 حسن پس از اتمام تحصیلات
 سمت استادی دانشگاه را
 پیدا کرد.

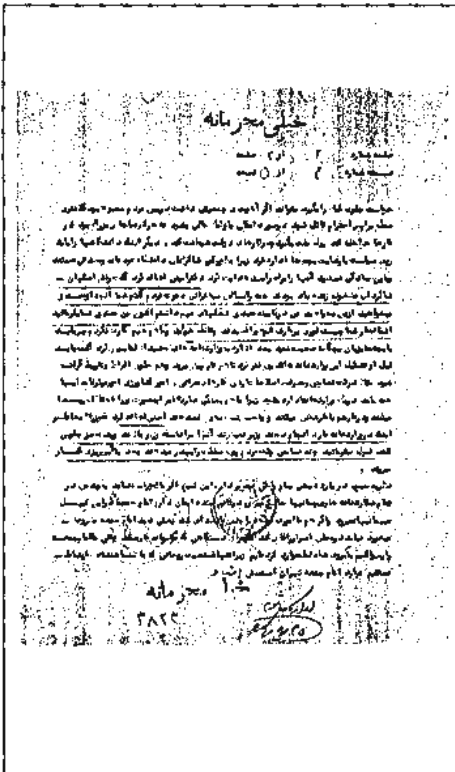
در سال ۱۳۲۲ پدرش از دنیا
 رفت و سید حسن مجلس به
 لباس روحانیت گردید و پس
 از فوت پدر امام جمعه تهران
 شد. او به دور از جنجالهای
 سیاسی به امور مذهبی
 پرداخت اما به دلیل حمایتش
 از شاه اکثر روحانیون حرف
 او را خریدار نبودند.

دکتر امامی با سالار سنجلی
 نماینده گردستان پسر خاله
 بود.

دکتر امامی پس از رسمیت
 یافتن دوره هفدهم مجلس و
 بعد از یک مبارزه شدید
 پنهانی به ریاست مجلس
 انتخاب شد.

حسین ملکی آن موقع با
 مصدق روابطش حسنه بود و
 دکتر مصدق مایل بود که دکتر
 معظمی یا دکتر شایگان
 رئیس مجلس باشند چون دید
 پشتیبان امام جمعه تهران
 قوی هستند. درصدد برآمدند
 که مرحوم آیت الله کاشانی را
 نامزد ریاست مجلس نمایند
 ولی آیت الله کاشانی زیر بار
 نرفت در نتیجه سید حسن
 امامی به ریاست مجلس انتخاب

شیخ وائلی گفت آقای دکتر علماء را فراموش کردید آنها هم در خرابی
 و فراهم کردن فساد سهیم هستند اضافه کرد که من در تمام میهمانیهای
 سفارتخانه ها شرکت میکنم در یک میهمانی دیدم امام جمعه^۱ در
 مقابل سفیر ژاپن استکان مشروب در دست داشت جلو رفتم سلام
 کردم گفت تو در اینجا چکار داری آقای دکتر امینی اینها کار دین را
 خراب کردند و اضافه کرد سید جعفر خوانساری دو میلیون ساختمان و

مستقلات دارد از کجا
 آورده است دکتر امینی
 گفت بنده در زمان
 نخست وزیری خود دو
 موضوع مهم با
 اعلیحضرت مفصل
 صحبت کردم یکی
 موضوع علما بود عرض
 کردم مقداری پول بدون
 جهت آخوندها میگیرند
 بجای حق شناسی فحش
 و ناسزا میدهند بنابراین
 باید دید عالم کیست و
 هدفش چیست عالمی
 اگر حاضر شد با دولت
 همصدا بشود یعنی مانند

رادیوی دولتی بلندگوی دولت باشد باو کمک بشود آنهم بطوریکه هر
 ساعت دولت خواست جلوی کمک را بگیرد بتواند اگر آخوندی
 جمعیتی داشت در بین مردم محبوب بود کلانتری محل برایش احترام
 قائل شود در صورت امکان باو کمک مالی بشود نه هر کس عمامه اش
 بزرگ بود در کارها مداخله کند پول مفت بگیرد و در کارهای دولت
 شیطنت کند.

دیگر اینکه دانشگاهها را نباید روی سیاست با رضایت بچه ها

اداره کرد زیرا به طور کلی شاگردان دانشگاه توده‌ای و مصدقی هستند و به این سادگی نمی‌شود آنها را براه راست هدایت کرد دکتر امینی اضافه کرد گفت رفتم اصفهان شاگردان مشغول زنده‌باد بودند همه را بسالن سخنرانی دعوت کردم گفتم شما آنچه از مصدق میخواهید از من بخواهید من در کابینه مصدق شغلهای مهم داشتم اکنون من مصدق شما بفرمایید اشکال کار شما چیست فوری بر طرف کنم هورا کشیدند و قائله خوابید و ما هم هیچ کاری نکردیم پس باید با بچه‌ها بزیان بچگانه صحبت نمود بعد اشاره به وزارتخانه‌های جدید التأسیس کرد گفت باید قبل از تشکیل این وزارتخانه‌ها قدری فکر کرد تا هم کار پیش برود و هم جلوی افراط و تفریط گرفته شود مثلا شرکت تعاونی و مصرف، اطلاعات ارضی کارهای عمرانی، امور کشاورزی، امور موقوفات اینها همه باید در یک وزارتخانه اداره بشوند زیرا با هم بستگی دارند در غیر اینصورت وزرا اختلاف پیدا میکنند و در کار هم یا کارشکنی میکنند و یا حسن نیت بخرج نمیدهند امینی اضافه کرد که وزرا بخاطر اینکه در وزارتخانه کاری انجام ندهد وزیر نمیشوند آنها برای اینکه وزیر باشند و پشت میز جلوس کنند قبول میفرمایند چند صباحی وقت مردم پول مملکت را به هدر میدهند بعد با آبروریزی کنار میروند.

نظریه منبع:

در باره شیخی به نام وائلی محضردار، این شیخ اگر مامور است نباید بگوید من در تمام سفارتخانه‌ها و میهمانیها حاضر میشوم در ثانی بنده ایمان دارم امام جمعه در این قبیل میهمانیها نمی‌رود و اگر هم ماموری دید امام جمعه مشروب میخورد نباید در محلی اسرار را فاش کند... دستگاهی که محرمانه کار میکند و قتی ما امام جمعه را رسوا کنیم با بروی شاه لطمه وارد کرده‌ایم زیرا تنها شخصیت روحانی که با شاهنشاه ارتباط مستقیم دارد امام جمعه تهران است. ش

ادامه از پاورقی ص قبل:

شورای ملی انتخاب گردید. دکتر مصدق بعد از رسمیت یافتن مجلس، استعفاى خود را نوشت و تقاضا نمود وزارت جنگ به عهده وی باشد چون مجلس موافقت نکرد. او هم استعفا کرد و این استعفا از طرف علاء به مجلس اعلام و تقاضای رای تمایل نسبت به زمامدار آینده به عمل آمد. مجلس تشکیل جلسه داد و رای به نخست‌وزیری قوام السلطنه داد.

فراکسیون نهضت ملی به ریاست مهندس رضوی که تنی چند عضو داشت، این رای را قانونی ندانسته و مبارزه آغاز شد. مرحوم آیت‌الله کاشانی و سایر زعمای مجلس علیه کابینه قوام قیام کردند از روز ۲۶ تا ۳۰ تیر ۱۳۳۱ که حکومت قوام ساقط شد، تهران و ایران یک پارچه تشنج و آتش و خون بود تا اینکه در صبح ۳۰ در تهران بلوا آن قدر بالا گرفت که عده زیادی مقتول گردیدند. در آن دوره که سید حسن امامی ریاست مجلس را به عهده داشت به اتفاق مهندس رضوی که نایب رئیس مجلس بود، روانه کاخ سعدآباد شدند که با محمدرضا شاه ملاقات

کنند در دروازه شمیران مورد

به: ۲۲۱

از: ۷/۲۰

شماره: ۲۰/۲۷۰۲۲

تاریخ: ۴۶/۸/۳۰

جلسه منزل دکتر علی امینی

قبل از ظهر روز چهارشنبه گذشته در منزل دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین، یداله محمدی عضو بانک مرکزی، فریور عضو سابق نخست وزیری در زمان حکومت مصدق - فضل اله گرگانی از مدیران کل سابق

وزارت دارایی - فرجاد

از اعضا انجمن محلی

خیابان شاهپور -

ذوالفقاری از قضات

دادگستری و هدایت اله

محمودی بازرس

نخست وزیری زمان

حکومت دکتر امینی

اجتماع داشتند و

مذاکرات زیر صورت

گرفت.

ابتدا دکتر امینی راجع

بساکنان اوراق قرضه

صحبت کرد و گفت من

نمیدانم طرز عمل دولت

در این مورد و همچنین

ادامه از پاورقی ص قبل:
حمله واقع و مردم شیخه
خودرو او را خرد کردند. امام
جمعه تهران ناچار به مجلس
برگشت و از آن جا تلفتی با
شاه تماس گرفت و از شاه
خواست تیراندازی به روی
مردم بی دفاع قطع گردد. سه
روز بعد قوام مستعفی و
مجدداً دکتر مصدق به
نخست وزیری رسید.

دکتر سید حسن امامی امام
جمعه تهران که در این ماجرا
نقش موثری داشت ناچار
دو سه روز بعد از زمامداری
دکتر مصدق به عنوان معالجه
به سویس رفت و از همان جا
هم استعفاى خود را تقدیم
داشت.

دکتر امامی در اروپا بود تا
اینکه در فروردین ۱۳۳۲ به
عقبات رفت و از تهران دکتر
غلامحسین مصدق فرزند
دکتر مصدق به آنجا رفت و
پسر عمه و پسر دایی یا هم به
ایران برگشتند. دکتر امامی
بعد از ورود به ایران همچنان
به امور تدریس پرداخت تا
اینکه در دوره دوم مجلس
سنا به سناتورى انتخاب شد.
امام جمعه تهران در کابینه
رزم آرا در مسجد شاه مورد
حمله نبی الله اکبری قرار
گرفت و با چاقو مضروب و با
قطع شدن عصب یک دست
او فلج گردید.

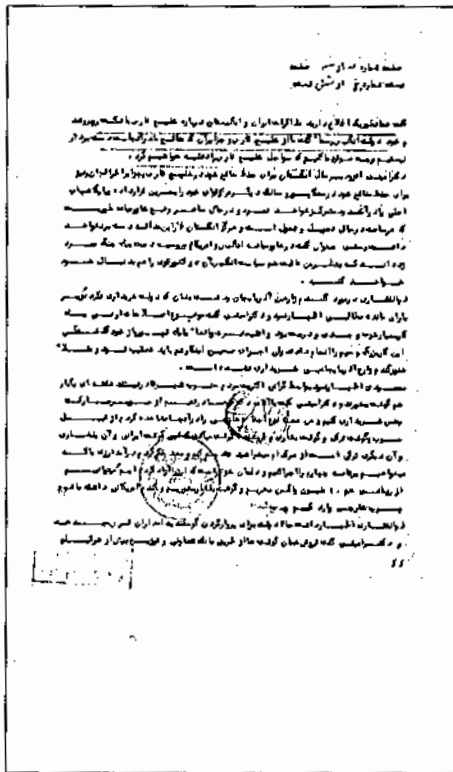
سید حسن امامی از

قرضه های خارجی که دریافت میدارند چیست و خود آقای
نخست وزیر صحبت میکند و میگوید کارهای اقتصادی ما از نظر
متخصصین غلط است اما یقین داریم که موفق خواهیم شد ولی من
عقیده دارم عاقبت اینکار بسیار وخیم است و بالاخره اگر امسال توقف
حاصل نشد سال بعد و یا سالهای بعد در یک جا این چرخ خواهد
ایستاد و آخر این کار میشود که بروند دور اعلیحضرت را بگیرند و توی
گوشش این مطالب را بخوانند و معظّم له هم فردی است بسیار محجوب

ادامه از پاورتی ص قبل:
 قراماسونزهای سرشناس ایران بود «ارنست وان هگ» استاد اعظم لژ بزرگ ملی فرانسه که به منظور شرکت در مراسم تاسیس و تشکیل لژ بزرگ ایران در اسفند ماه سال ۱۳۲۷ به ایران آمده بود، پس از مراجعت به کشور خویش ضمن تسلیم گزارشی به لژ بزرگ ملی فرانسه اعلام نمود: «پس از انجام تشریفات تقدیس لژ بزرگ ایران برادر بسیار محترم ورنورومر تاسیس لژ بزرگ ایران را اعلام و پس از آن برادران بسیار محترم دکتر سعید مالک، محمد ساعد، عباس هویدا و دکتر حسن امامی به سمت بزرگ استادان پیشین لژ بزرگ ایران انتخاب شدند.»
 ۱- زندگی سیاسی رزم آرا، جعفر مهدی نیا ص ۱۰۰
 ۲- ظهور و سقوط سلطنت پهلوی موسسه مطالعات و پژوهشهای سیاسی ص ۳۹۴

و مهربان و گفتار آنها را قبول میفرمایند ولی عاقبت کار معلوم نیست و من نمیدانم چرا باو دروغ میگویند و مملکت را بطرف نیستی میکشند و در مهرماه ۱۵۰ میلیون تومان اسکناس اضافی منتشر شده و توجه نمیکند که هر روز هزینه زندگی تا چه اندازه بالا میرود و چطور میشود مامور دولت با ۵۰۰ یا ۶۰۰ تومان حقوق زندگی کند.

بعد راجع به مسافرت وزیر مشاور انگلیس بایران و مذاکرات او با

مقامات دولتی مذاکره شد و دکتر امینی گفت همانطوریکه اطلاع دارید مذاکرات ایران و انگلستان درباره خلیج فارس با شکست روبرو شد و خود دولت انگلیس رسماً گفت ما از خلیج فارس و جزایر آن که منافع ما در آنجاست دست بردار نیستیم و چه موقع ما گفتیم که سواحل خلیج فارس را تخلیه خواهیم کرد.
 دکتر امینی افزود بهر حال انگلستان برای حفظ

منافع خود در خلیج فارس و جزایر اطراف آن و نیز برای حفظ منافع خود در سنگاپور و ممالک دیگر مرکز قوای خود را بحرین قرار داده و پایگاههای اصلی را در آنحدود متمرکز خواهد نمود و در حال حاضر وضع خاورمیانه طوریست که هر ساعت در حال تحویل و تحول است و هرگز انگلستان در این منطقه دست برنخواهد داشت و حتی میتوان گفت در خاورمیانه انگلیس و امریکا و روسیه دست بیک جنگ سرد زده اند که بنظر من عاقبت هم سیاست انگلیس آن دو کشور قوی

را هم بدنبال خود خواهد کشید.

ذوالفقاری در مورد گندم زارعین آذربایجان و دشت مغان که دولت خریداری نکرده، و زیر باران ماند مطالبی اظهار نمود و دکتر امینی گفت موضوع اصلاحات ارضی یک کار بسیار خوب و جدی و درست بود و اعلیحضرت واقعا با یک تهور و از خودگذشتگی این کار بزرگ و مهم را انجام دادند ولی اجرای صحیح اینکار هم باید تعقیب شود و

مثلا هنوز گندم زارع آذربایجانی خریداری نشده است.

محمودی اظهار نمود بواسطه گرانی اکثریت

مردم جنوبشهر قادر

نیستند هفته‌ای یکبار هم

گوشت بخورند و دکتر

امینی گفت با آقای دکتر

فرهاد رفتیم از

سوپرمارکت جنسن

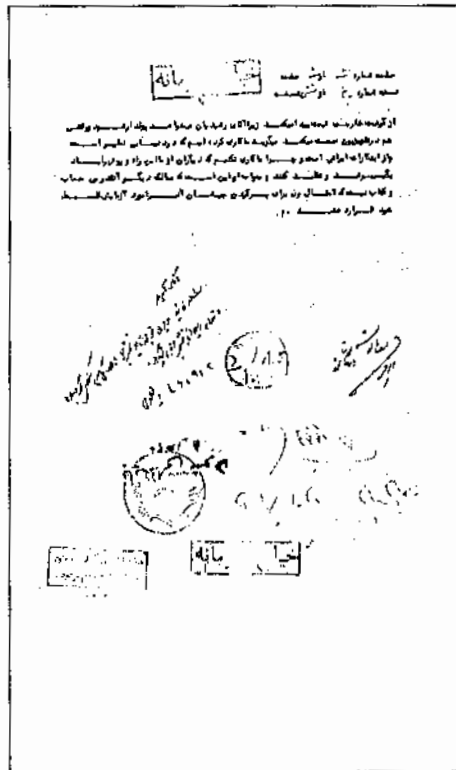
خریداری کنیم و من همه

نوع اجناس خارجی را در

آنجا مشاهده کردم از

قیل سوپ و گوشت

ترکی و گوشت بلغاری و

فروشنده گوشت میگفت که این گوشت ایرانی است و آن بلغاری و آن دیگری ترکی است از هر کدام میخواهید تقدیم کنم و بعد فکر کردم درآمد ارزی ما که میخواهیم برنامه چهارم را اجرا کنیم و دلمان خوش است که ارز را آزاد کرده‌ایم و میتوانیم از رومانی هم ۲۰ میلیون واگن بخیریم و گوشت بلغار بخوریم و گندم امریکایی داشته باشیم و سوپ خارجی وارد کنیم چه میباشد ذوالفقاری اظهار داشت حالا دولت برای پروار کردن گوسفند بدامداران قرض میدهد و دکتر امینی گفت

فروش همان گوشت ها از طریق بانک تعاونی و توزیع بیش از هر کیلو از گوشت خارجی قیمت پیدا میکند زیرا آقای رشیدیان میخواهند پولدار شود و وقتی هم در تلویزیون صحبت میکند میگوید ما کاری کرده ایم که در دنیای بی نظیر است و از ابتکارات ایرانی است و چرا ما کاری نکنیم که دیگران از ما این راه و روش را یاد بگیرند و تقلید کنند و جواب او این است که ممالک دیگر آنقدر بی حساب و کتاب نیست که امثال وی برای پرکردن جیبشان آنرا مورد آزمایش غلط خود قرار دهند.

به: ۳۲۱

شماره: ۴۵۲۰/۲۴۶۴۲

از: ۴۵۲۰

تاریخ: ۴۶/۹/۵

موضوع: جلسه منزل دکتر علی امینی

ساعت ۷/۳۰ روز چهارشنبه ۴۶/۹/۱ در منزل دکتر علی امینی عده‌ای در حدود ۱۰ نفر از جمله محمودی کرمانی ، الموتی ، نور از دارائی ، کوتوال از فرهنگ ، سید معممی بنام شریفی اهل لشت نشاء ساکن

خیابان خراسان ایستگاه

لرزاده کوچه مسجد نو

خلیقی از دارائی،

منصوریان از غله و نان و

سرمست حضور داشتند.

شخصی ترک زبان که

نامش معلوم نگردید

اظهار داشت بنده دبیر

فرهنگ بودم مرا

بازنشسته کردند اضافه

کرد من ناراضی نیستم که

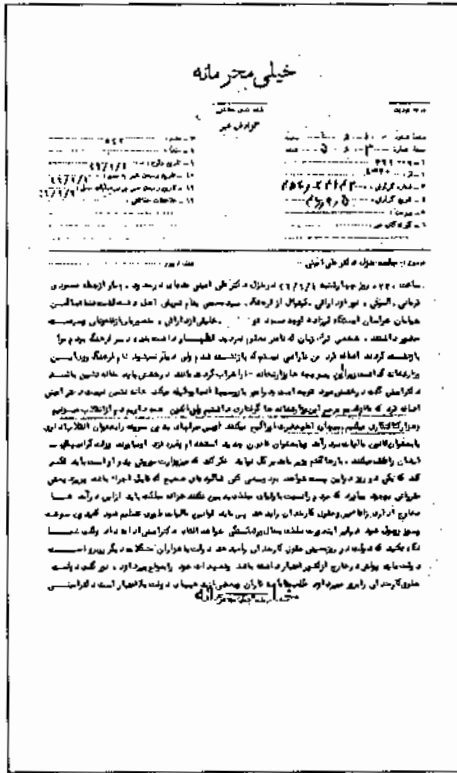
بازنشسته شدم ولی دیگر

نمیشود نام فرهنگ روی

این وزارتخانه گذاشت

زیرا این پسر بچه ها

وزارتخانه ها را خراب

کردند مانند درخشش باید خانه تشین باشد دکتر امینی گفت درخشش مورد توجه است و در امور بازرسیها انجام وظیفه میکند خانه تشین نیست دکتر امینی اضافه کرد که ما از قدیم بر سر این وزارتخانه ها گرفتاری داشتیم ولی اکنون همه داریم دم از انقلاب میزنیم و هزار کثافتکاری میکنیم. بیچاره اعلیحضرت او را گلیچ میکنند از بس حرفهای بدون سر و ته را به عنوان انقلاب اداری یا به عنوان قانون مالیات بردرآمد و یا به عنوان قانون جدید استخدام وغیره نزد او

ایرانی شاید حق داشته باشم برای کشورم دلسوزی کنم. الموتی از دکتر امینی سؤال کرد آقای دکتر این آمد و رفته‌های سیاسی وحشتناک است مگر چه خبر است آمدن اهریمن کار ساده‌ای نیست دکتر امینی در جواب گفت خیر وضع سیاسی ایران بسیار ثابت و هیچ نگرانی نیست روزنامه‌ها خیال میکنند بین ایران و امریکا حسن روابط نیست ایران و امریکا وضع سابق را دارند این آمد و رفته‌ها دلیل بروشن بودن سیاست ایران است. ش

به: ۳۲۱

شماره: ۴۵۲۰/۲۴۶۲۸

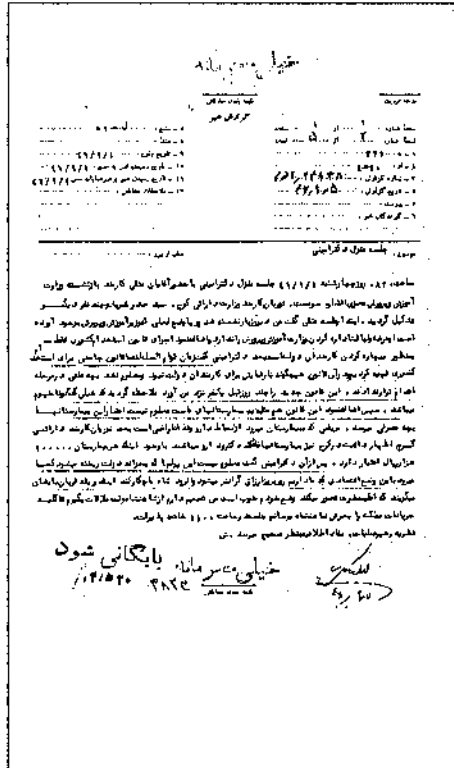
از: ۴۵۲۰

تاریخ: ۴۶/۹/۵

موضوع: جلسه منزل دکتر امینی

ساعت ۸/۳۰ روز چهارشنبه ۴۶/۹/۱ جلسه منزل دکتر امینی با حضور آقایان متقی کارمند بازنشسته وزارت آموزش و پرورش معزی افشار، سرمست، نوریان کارمند وزارت دارائی کرج، سید صدر شریف و

چند نفر دیگر تشکیل گردید. ابتدا جلسه متقی گفت من دیروز بازنشسته شدم و با وضع فعلی که وزیر آموزش و پرورش بوجود آورده است او عرضه و لیاقت اداره کردن وزارت آموزش و پرورش را ندارد و اضافه نمود اجرای قانون استخدام کشوری فقط بمنظور بیچاره کردن کارمندان دولت است بعد دکتر امینی گفت زمان قوام السلطنه ما قانون جامعی برای استخدام

کشوری تهیه کردیم و در آن قانون هیچگونه نارضایتی برای کارمندان دولت نبود و معلوم نشد بچه علتی در مرحله اقدام قرار ندادند، این قانون جدید را چند روز قبل یک نفر نزد من آورد ملاحظه گردید که خیلی گنگ و نامفهوم می باشد، سپس اضافه نمود این قانون هم مثل بیمارستانهای ماست معلوم نیست اعتبار این بیمارستانها بچه مصرفی میرسد. مریضی که بیمارستان می رود از لحاظ دارو و غذا ناراضی است بعد نوریان کارمند دارائی کرج اظهار داشت در کرج نیز بیمارستانها

فاقد دکتر و دارو میباشد و با وجود اینکه هر بیمارستان ۲۰۰۰۰۰ هزار ریال اعتبار دارد . پس از آن دکتر امینی گفت معلوم نیست این پولها که بخزانة دولت ریخته میشود کجا میرود با این وضع اقتصادی که ما داریم روز بروز ارزاق گرانتر میشود و افزود شاه ما چکار کند اینقدر بله قربان بایشان میگویند که اعلیحضرت تصور میکند وضع مردم خوب است من تصمیم دارم از شاهنشاه وقت ملاقات بگیرم تا کلیه جریانات مملکت را بعرض شاهنشاه برسانم جلسه در ساعت ۱۱ خاتمه پذیرفت.

نظریه رهبر عملیات ، مفاد اطلاعیه بنظر صحیح میرسد.ش

به: ۳۲۱

شماره: ۴۵۲۰/۲۴۷۰۲

از: ۴۵۲۰

تاریخ: ۴۶/۹/۱۲

موضوع: جلسه در منزل آقای دکتر علی امینی

ساعت ۸ روز چهارشنبه ۴۶/۹/۸ در منزل دکتر علی امینی عده‌ای در حدود ۱۰ نفر از جمله پیامی مدیر روزنامه پیام، نادری از شرکت تلفن، رنجبر و پسرش، حاجی محمودی کرمانی، خبازباشی، شریعتمداری

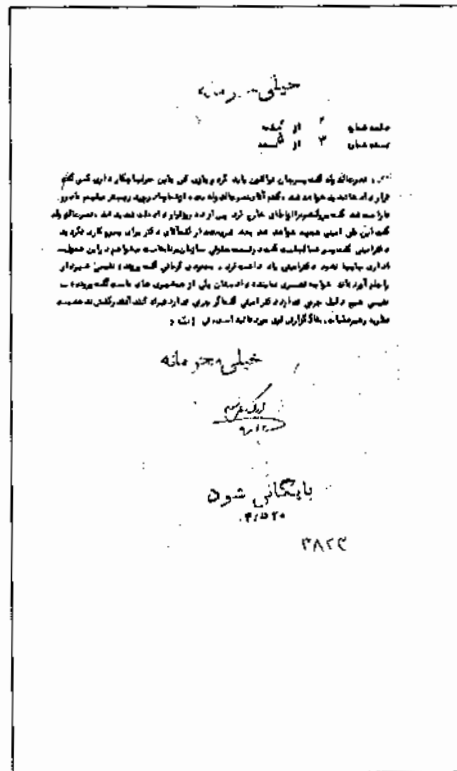
از بازنشسته های دادگستری اهل شیراز، حکمی از ثبت کل و سرمست حضور داشتند. دکتر امینی گفت آقای محمودی جلوتر بیاید حالا دیگر بشما شغلی داده شده ولی اگر بتوانید جلوی زبان خودتان را بگیرید شما آقای محمودی چکار دارید که در دستگاههای دولتی چه خبر است دستگاه مامور دارد مقامات سرتان را پایین میاندازد

و انجام وظیفه کنید. محمودی در جواب دکتر امینی گفت آخر دارند تمام تشکیلات اداری را بنام انقلاب اداری زیر و رو میکنند. دکتر امینی گفت درست حرکات گردانندگان وزارتخانه ها مانند عمل قماربازها شده است بکلی کنترل اعصاب خود را از دست داده با مال و جان خود بازی میکنند و خود نمیدانند چه کار میکنند از انقلاب نباید نتیجه فوری گرفت باید پی ریزی بشود پس از چند سال از آن بهره برداری کرد دکتر امینی اضافه کرد آمده اند در اصلاحات

اداری همه قدیمی‌ها و سالخورده‌ها را کنارگذازده‌اند مشتی جوان خودخواه بدون اطلاع و بدون تجربه را در راس کارهای حساس مملکتی گذارده‌اند در حالیکه حق بود جوانان چند سالی با کارمندان قدیمی کار میکردند پس از آشنایی کامل بکارها آنوقت قدیمی‌ها را کنار می‌گذازدند. باید بگویم که قدیمی‌ها و پیرمردها هم پر مدعا هستند و کسی را قبول ندارند بنده خواستم جواز وکالت بگیریم مرحوم داور

گفت چندی در دادگستری نزد این پیرمردها کارآموزی کن هم کار یاد بگیري هم این قضات ناصالح را بشناس بنده در دادگستری رفتم کارمندان سالخورده حاضر نبودند بحرفهای من گوش بدهند بدون دلیل مردم را به پای دار میکشند موضوع را برای خانم فخرالدوله مادرم نقل کردم گفت تو پسر: فضولی زیاد میکنی و حرفهای بزرگتر از خود میزنی مرحوم

۱- نصرت الدوله فیروز
وزیر امور خارجه و طرفدار
قرارداد ۱۹۱۹ (وثوق الدوله)
بوده و در زمان نخست‌وزیری
سیدضیاءالدین طباطبائی
دستگیر و بازداشت شده و
سرانجام در سمنان به قتل
رسیده است.
رک: تاریخ سیاسی معاصر
ایران سید جلال‌الدین مدنی،
ج ۱، ص ۱۳۶ الی ۲۵

نصرت الدوله^۱ نخست‌وزیر سرسفره نشسته بود با مادرم در اطراف قرارداد نفت صحبت می‌کردند گفتم همین روزها این قرار داد تمدید خواهد شد.

نصرت الدوله گفت پسر جان تو اکنون باید گردو بازی کنی باین حرفها چکار داری کسی گفته قراردادها تمدید خواهد شد. گفتم آقای نصرت الدوله بنده از شما و مادرم و پدرم بهتر میفهمم مادرم ناراحت شد گفت برو گمشو مرا از اطاق خارج کرد پس از ده روز قرارداد نفت تمدید

شد. نصرت‌الدوله گفت این علی امینی عجوبه خواهد شد بعد شریعتمدار گفت آقای دکتر برای پسرم کاری نکردید دکتر امینی گفت پسر شما کجاست گفت در قسمت حقوقی سازمان برنامه است میخوام در این تحول اداری جابجا نشود دکتر امینی یادداشت کرد. محمودی کرمانی گفت پرونده نفیسی شهردار را جلو آورده‌اند خواجه نصری نماینده دادستان یکی از همشهریهای ماست گفت پرونده نفیسی هیچ دلیل جرمی ندارد دکتر امینی گفت اگر جرمی ندارد تبرئه کنند آنقدر کشش ندهند.

نظریه رهبر عملیات مفاد گزارش فوق مورد تأیید است. ش.

شماره: ۲۱۲/۵۶۸۷۹

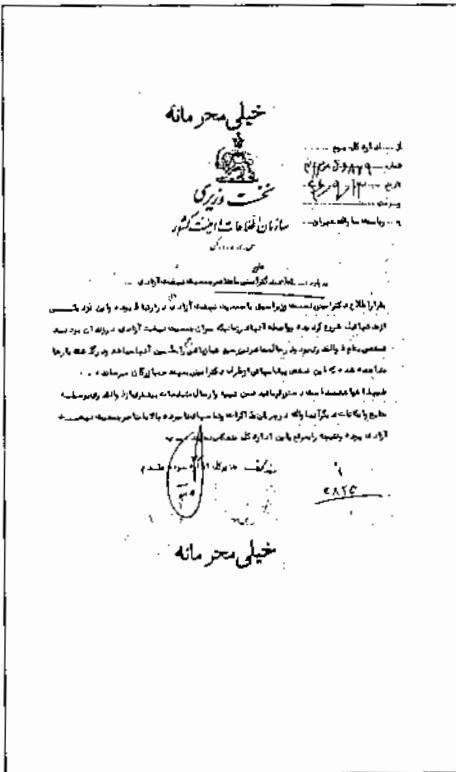
تاریخ: ۴۶/۹/۱۳

موضوع: تماس دکتر علی امینی با عناصر جمعیت نهضت آزادی

بقرار اطلاع دکتر امینی نخست وزیر اسبق با جمعیت نهضت آزادی^۱ در ارتباط بوده و این نزدیکی از مدتها قبل شروع گردیده و واسطه آنها در زمانیکه سران جمعیت نهضت آزادی در زندان بودند شخصی بنام ذوالقدری بود و در حال حاضر نیز رحیم خبازباشی^۲ رابط بین آنها

میباشد و در گذشته بارها مشاهده شده که این شخص پیغامهایی از طرف دکتر امینی بمهندس بازارگان میرسانده...

علیهذا خواهشمند است دستور فرمائید ضمن تهیه و ارسال مشخصات بیشتری از ذوالقدری بوسیله منابع و امکانات دیگر آن ساواک در جریان مذاکرات و تماسهای نامبرده بالا با عناصر جمعیت نهضت آزادی بوده و نتیجه را بموقع باین اداره کل منعکس نمایند.

۱- نهضت آزادی ایران: جمعی از نیروهای مذهبی جبهه ملی در اردیبهشت سال ۱۳۴۰ فعالیت تشکلی را رسماً اعلام کردند و عنوان نهضت آزادی را بر آن نهادند. این تشکل که با هماهنگی و اذن دکتر محمد مصدق شکل گرفت خود را وفادار به قانون اساسی مشروطیت و پیرو راه مصدق معرفی نمود. نهضت آزادی ایران زائیده اندیشه این سه تن، آیت الله سید محمود طالقانی، مهندس مهدی بازارگان و دکتر بداله سعابی بود. با اوجگیری نهضت روحانیت به رهبری حضرت امام خمینی نهضت آزادی با حفظ مواضع خود به آن پیوست در بازگشت تاریخی امام در بهمن ۵۷ مهندس بازارگان از مؤسسان این نهضت بر اساس قولی که در فرانسه مسببی بر پذیرش اصول انقلاب داده بود و به پیشنهاد شورای انقلاب و به فرمان امام به نخست وزیری دولت موقت مهندس بازارگان به دلیل گرایشهای سیاسی اش از اهداف رهبری انقلاب به مرور فاصله گرفت و اختلاف مبانی فکری خود را با اصول انقلاب آشکار ساخت و زمینه را برای بازگشت مجدد آمریکائیهامیامی کرد پروزلانس

به: ۳۲۱

شماره: ۴۵۲۰/۲۴۷۶۴

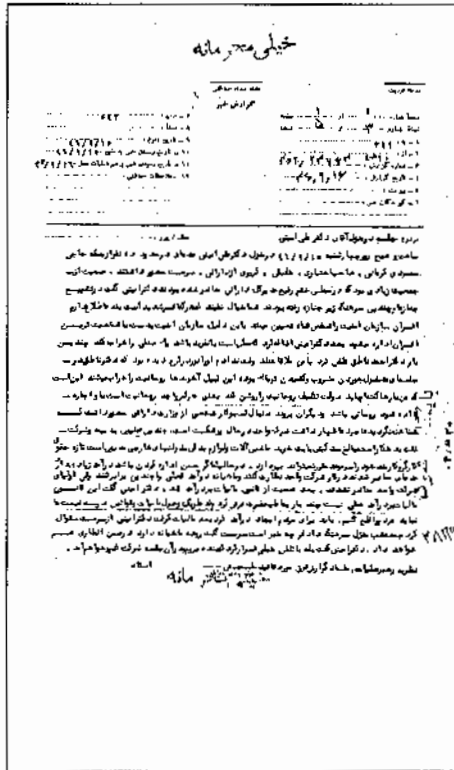
از: ۴۵۲۰

تاریخ: ۴۶/۹/۱۶

موضوع: جلسه در منزل آقای دکتر علی امینی

ساعت ۸ صبح روز چهارشنبه ۱۵/۹/۴۶ در منزل دکتر امینی عده‌ای در حدود ده نفر از جمله حاجی محمودی کرمانی، صاحب‌اختیاری، خلیقی، کرووری از دارائی، سرمست حضور داشتند. صحبت از

جمعیت زیادی بود که در مجلس ختم رفیع مدیر کل دارائی حاضر شده بودند دکتر امینی گفت در تشییع جنازه او چندین سرهنگ زیر جنازه رفته بودند شما خیال نکنید که هر که افسر شد بد است بنده اطلاع دارم افسران سازمان امنیت را شخص شاه تعیین میکند باین دلیل سازمان امنیت بدست با شخصیت ترین افسران اداره میشود بعد دکتر امینی اضافه کرد که ممکن است یکنفر بد

ادامه از پاورتی ص قیل: این گرایشها منجر به اشغال لانه جاسوسی امریکا توسط دانشجویان مسلمان پیرو خط امام شد که دولت موقت را مجبور به استعفا کرد. از آن پس نهضت آزادی نیز به صف مخالفین انقلاب پیوست و به عنوان یک اهرم فشار علیه ایران در دوران هشت سال دفاع تبدیل گردید.

رک: یاران امام به روایت اسناد، کتاب سوم شهید بهشتی، ص ۲۵

۲- رحیم خبازباشی رحیم فرزند محمد حسین در سال ۱۳۵۱ در تبریز متولد شده و شهرت قبلی وی (دانش پی) بوده است. یادشده به پاس نقش موثر در کودتای ۲۸ مرداد سال ۱۳۳۲ مدال دریافت نموده و به عنوان منبع رسمی با ساواک منحل همکاری داشته و مقرری ماهیانه دریافت میکرده است.

برونده افرادی ساواک

باشد یک صنفی را خراب کند چندین بار دکتر احمد ناطق تلفن کرد با من ملاقات کند وقت ندادم او را نور در کرج دیده بود که دکتر ناطق در جلسه‌ای مشغول خوردن مشروب و کشیدن تریاک بوده این قبیل آخوندها روحانیت را خراب میکنند این است که من بارها گفته‌ام باید دولت تکلیف روحانیت را روشن کند یعنی هر کس واجد روحانیت است باو اجازه داده شود روحانی باشد و دیگران بروند دنبال کسب و کار شخصی از وزارت دارائی حضور داشت که شناخته

نگردید نامبرده اظهار داشت شرکت واحد در حال ورشکست است. چندین میلیون به شرکت بیمه و شرکت نفت بدهکار است مبالغ سنگینی بابت خرید ماشین آلات و لوازم یدکی بدولتهای خارجی مدیون است تازه حقوق کارگر و کارمند خود را سر موعد مقرر نمیتواند بپردازد. در حالیکه اگر حسن اداره کردن باشد درآمد زیادی دارد عده‌ای حاضر شدند در کار شرکت واحد نظارت کنند و ماهیانه درآمد فعلی را چندین برابر کنند ولی اولیای شرکت واحد حاضر نشدند. بعد صحبت از قانون مالیات بردرآمد شد. دکتر امینی گفت این قانون مالیات بر درآمد عملی نیست چند بار به اعلیحضرت عرض کردم که طریق وصول مالیات و قوانین درست نیست ما نباید مردم را فلج کنیم. باید برای مردم ایجاد درآمد کرد بعد مالیات گرفت دکتر امینی از سرمست سؤال کرد جمعه شب منزل سرهنگ دادفر چه خبر است سرمست گفت روضه ماهیانه دارد در ضمن افطاری هم خواهد داد. دکتر امینی گفت بله با تلفن خیلی اسرار کرد که بنده بروم در آن جلسه شرکت کنم و خواهم آمد.

نظریه رهبر عملیات . مفاد گزارش فوق مورد تأیید است.

به: ۳۲۱

شماره: ۴۵۲۰/۲۹۲۶۲

از: ۴۵۲۰

تاریخ: ۴۶/۹/۲۷

موضوع: افطاری در منزل دکتر علی امینی

ساعت ۱۷/۳۰ روز شنبه ۴۶/۹/۲۵ در منزل دکتر علی امینی عده‌ای در حدود ۲۵ نفر برای صرف افطاری حاضر بودند. شناخته شدگان عبارت بودند از آیت الله میرزا خلیل کمره‌ای ، شیخی بنام فانی ، دکتر

مهاجرانی ، هادی اشتری ، دکتر شمس‌الدین جزایری، پیامی مدیر روزنامه پیام، سرهنگ محسن دادفر، کی استوان از دارائسی ، مالک بازنشسته آموزش و پرورش ، شریعتمدار اهل شمشیراز بازنشسته دادگستری ، نادری از شرکت تلفن ، حاجی محمودی کرمانی ، خیاباشی ، منصوریان از غله و نان و سرمست ابتدا آیت‌الله کمره‌ای دعائی خواند بعد اظهار داشت

حق او بود که امروز اولیای دانشگاه مجلس جشنی بنام امام حسن مجتبی برپا میکردند زیرا امام حسن چنین روزی دنیا آمد و او بود که شمشیر را کنار گذارد و قلم در دست گرفت و دانشگاه علم و دانش را افتتاح نمود پس علم امروز و امنیت امروز ابتکار امام حسن مجتبی است، بعد صوفی مناجاتنامه‌ای که مالک ساخته بود خواند. سپس مالک شعری بمناسبت تولد حضرت امام حسن خواند بعد ایرج امینی پسر دکتر امینی جمعیت را بسر سفره دعوت کرد. پس از

صرف افطاری چند نفر از حضار از جمله آیت‌الله کمره‌ای برای عیادت از دکتر علی امینی که بیمار است باطاق وی رفتند و آیت‌الله کمره‌ای برای سلامتی دکتر امینی دعا کرد.

نظریه رهبر عملیات ، مفاد گزارش فوق مورد تایید است.

به: ۳۲۱

شماره: ۲۵۲۰/۳۲۰۱۴

از: ۲۰/۱۵/۷۱

تاریخ: ۱۱/۱۰/۴۶

موضوع: دکتر علی امینی نخست‌وزیر پیشین

قبل از ظهر روز چهارشنبه گذشته در منزل دکتر علی امینی. دکتر قدس از دندان پزشکان تهران مرعشی از وعاظ تهران - کامرانی از معمین - جمشیدی پور - یداله محمدی عضو بانک شهیدی از قضات بازنشسته

دیوانعالی کشور -

فضل‌اله گرگانی از مدیران

کل سابق وزارت دارایی و

دکتر ناظرزاده کرمانی

حضور داشتند و

مذاکرات زیر صورت

گرفت.

ابتدا در مورد وضع بانکها

و قسرعه کشی و دادن

جوایز و انحراف از خط

مشی اصلی بانکداری

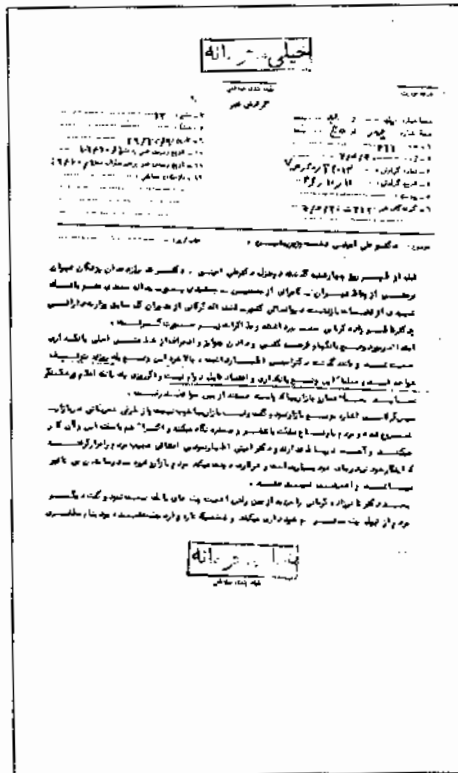
صحبت شد و مانند

گذشته دکتر امینی اظهار

داشت. بالاخره این وضع

یک روزی متوقف

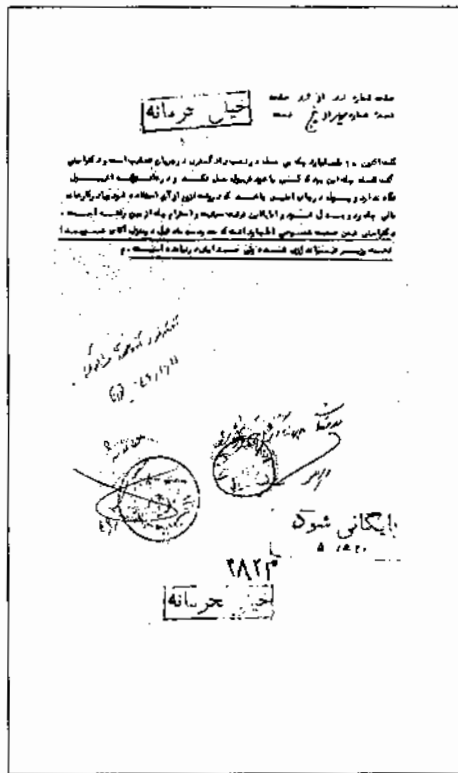
خواهد شد و مسلماً این

وضع بانکداری و اقتصاد قابل دوام نیست و اگر روزی یک بانک اعلام ورشکستگی نماید اصناف تجار و بازارها که وابسته هستند از بین خواهد رفت. سپس گرگانی اشاره بوضع بازار نمود و گفت وضع بازارها خوب نیست و از طرفی تحریکاتی در بازار شروع شده و مردم باوضاع مملکت با تنفر و مسخره نگاه میکنند و اکثراً هم با سفته این و آن کار میکنند و آهی در بساط ندارد و دکتر امینی اظهار نمود بی‌اعتنایی عجیب مردم را فرار گرفته که این‌کار خودش در جای

خود بسیار بد است و هر کاری دولت میکند مردم بازار و غیره - در حالشان بی تاثیر میباشد و اهمیتی نمیدهند.

بعد دکتر ناظرزاده کرمانی راجع به از بین رفتن اهمیت چکهای بانک صحبت نمود و گفت دیگر مردم از قبول چک معتبر هم خودداری میکنند و شخصیکه تازه وارد جلسه شد، بود بنام مظفری گفت اکنون ۱۵ میلیارد چک بی محل در شعب دادگستری در جریان تعقیب است و

دکتر امینی گفت فلسفه چک این بود که کسی با خودش پول حمل نکند و در خانه اش پول نگاه ندارد و پول در جای امنی باشد که در وقت لزوم از آن استفاده شود و یا در کارهای مالی چک رد و بدل شود و اما با این ترتیب حیثیت و احترام چک از بین رفته است. دکتر امینی ضمن صحبت خصوصی اظهار داشت که حدود سه ماه قبل در منزل آقای هویدا نخست وزیر

تیراندازی شده ولی صدایش در نیامده است.م

به: ۳۲۱

شماره: ۳۷/۳۴۰۳۰ ۷۵

از: ۷/۵/۲۰

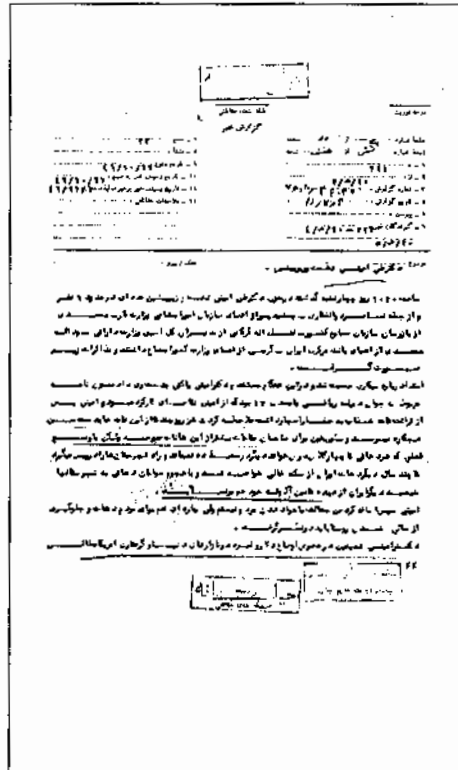
تاریخ: ۴۶/۱۱/۳

موضوع: دکتر امینی نخست وزیر پیشین

ساعت ۱۰/۳۰ روز چهارشنبه گذشته در منزل دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین عده‌ای در حدود ۶ نفر و از جمله ناصر ذوالفقاری - جمشیدپور از اعضای سازمان امور اجتماعی وزارت کار - محمدی

از بازرسان سازمان صنایع کشور - فضل‌اله گسرگانی از مدیران کل اسبق وزارت دارایی - یداله محمدی از اعضای بانک مرکزی ایران - گرجی از اعضای وزارت کشور اجتماع داشتند و مذاکرات زیر صورت گرفت.

ابتدا درباره بیکاری صحبت شد و در این هنگام مستخدم دکتر امینی پاکتی بدست وی داد مضمون نامه مربوط به جوان دیپلمه ریاضی با

معدل ۱۷ بود که از امینی تقاضای کارکرده بود و امینی پس از قرائت نامه خطاب به حضار اظهار داشت ملاحظه کردید هر روز چند تا از این نامه‌ها بدست من هیچ‌کاره می‌رسد و بطور یقین برای صاحبان مقامات بیشتر از این نامه‌ها می‌رسد و لیکن با وضع فعلی که هر دهاتی تا چهار کلاس درس خواند دیگر در محیط ده نمی‌ماند و راه شهرستان‌ها را در پیش می‌گیرد تا چند سال دیگر دهات ایران از سکنه خالی خواهد شد و با هجوم جوانان دهاتی به شهرستانها منبع دیگر ایران از عهده

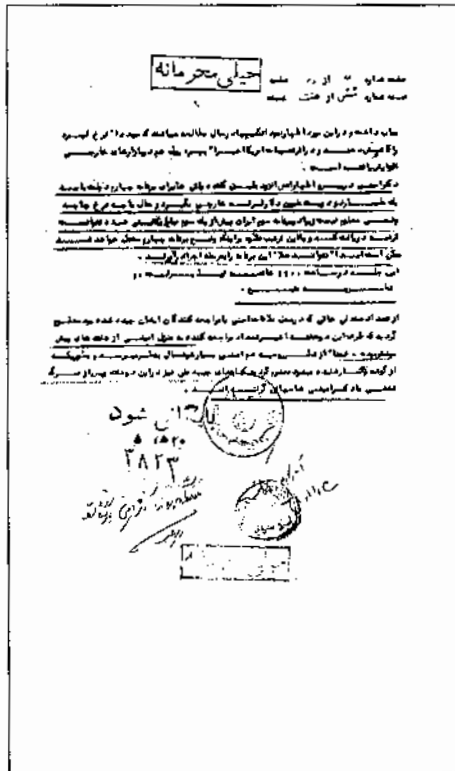
تامین آذوقه خود هم بر نمی آید.

امینی سپس اضافه کرد من مخالف با سواد شدن مردم نیستم ولی چاره‌ای هم برای مردم دهات و جلوگیری از خالی شدن روستا باید در نظر گرفت.

دکتر امینی همچنین در خصوص اوضاع دلار و لیره در بازارهای دنیا و گرفتاری امریکا مطالبی بیان داشت و در این مورد اظهار نمود

انگلیسیها در حال مطالعه میباشند که مجدداً نرخ لیره را کاهش دهند و در اثر تصمیمات امریکا اخیراً بهره پول هم در بازارهای خارجی افزایش یافته است.

دکتر امینی در پیرو اظهاراتش افزود طبق گفته دولتی‌ها برای برنامه چهارم دولت باید یک میلیارد و دو سست میلیون دلار قرضه خارجی بگیرد و حال با چه نرخ و با چه وضعی معلوم نیست زیرا در

برنامه سوم ایران بیش از یک سوم مبلغ پیش‌بینی شده نتوانست قرضه دریافت کند و با این ترتیب علاوه بر اینکه وضع برنامه چهارم مختل خواهد شد.

ممکن است ابتدا نتوانند عملاً این برنامه را به مرحله اجرا در آورند.

این جلسه در ساعت ۱۲ خاتمه پذیرفت.

نظریه منبع:

از تعدادی صندلی‌هایی که در محل ملاقات امینی با مراجعه

کنندگان ایشان چیده شده بود معلوم گردید که ظرف این دو هفته اخیر تعداد مراجعه کننده به منزل امینی از هفته های پیش بیشتر بوده. ضمناً از نظر روحیه هم امینی بسیار خوشحال بنظر میرسد بطوریکه از گوشه و کنار شنیده میشود معلوم گردید که اعضای جبهه ملی نیز در این دو هفته و پس از مرگ تختی با دکتر امینی تماسهایی گرفته اند.

به: ۳۲۱

شماره: ۷۶/۲۴۰/۲۰۷۵

از: ۷/۵/۲۰

تاریخ: ۴۶/۱/۱۵

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین

مهندس رحمت اله مقدم که از نزدیکان دکتر امینی محسوب میشود روز گذشته میگفت مسافرت آقای علم با آمریکا که بمنظور خنثی کردن روی کار آمدن دکتر امینی بوده با شکست روبرو شده و نامبرده نتوانسته است مقامات

امریکا را مجاب نماید.

مقدم اضافه میکرد بعید

نیست که تا پایان سال

دکتر امینی روی کار بیاید

و در صورتی هم که

اینعمل تا آتموقع صورت

نگیرد. بطور قطع و یقین

پس از انجام انتخابات

امریکا و انتخاب مجدد

جانسون به ریاست

جمهوری دکتر امینی

نخست وزیر آینده این

مملکت خواهد بود و

فعالتهای مقامات

مختلف برای جلوگیری

از روی کار آمدن او بلا اثر میباشد.

مقدم همچنین افزود که فعلا مقامات امریکایی روی دو نفر فعالیت دارند که یکی هوشنگ انصاری سفیر ایران در امریکا و دیگری دکتر امینی است و در صورتیکه مقاومت زیادی در ایران با روی کار آمدن دکتر امینی صورت بگیرد امریکاییها به طور قطع انصاری را نخست وزیر خواهند کرد.

به: ۳۲۱

شماره: ۴۵۲۰/۳۴۶۶۲

از: ۴۵۲۰

تاریخ: ۴۶/۱۱/۷

موضوع: جلسه منزل دکتر علی امینی

در حدود ساعت ۸ صبح روز چهارشنبه ۴۶/۱۱/۴ در منزل دکتر علی امینی عده‌ای در حدود ۷ نفر از جمله خلیقی از دارایی، سرمست، جوان سفیدرو و موبوری بنام واعظی که گویا کارمند دارایی است. سید

معممی به نام شریفی
اهل لشت و نشاء شیخ
معممی بنام حریری
حضور داشتند. جلسه
خلیقی خودمانی بود دکتر
امینی سوال کرد بچه ها
چه خیر است واعظی
گفت این سرو صدای
انقلاب اداری در عموم
کارمندان سوء اثر گذارده
است حتی اولیای دولت
هم ایمانی بر حسن این
عمل ندارند دکتر امینی
گفت بسیار کار خطرناکی
را دست مسیزند وقتی
شالوده مملکت را درهم

بریزند دیگر نمی شود بصورت اول در آورد وضع مملکت ما میخواهد آرامش پیدا کند از یک گوشه سرو صدا پیدا میشود و زحمات همه را بیاد می دهد دکتر امینی اضافه کرد دوستی دارم که هر شب باقای هویدا باهمند او میگوید اگر در کارها هویدا ورزیده بود و عملش در مملکت مثمر ثمر بود این اشکالات پیش نیامد بعد از چندین سال وقتی اشکار شد که شخصی در عمل ناتواناست و از عهده مسولیتی که دارد برنمیاید دیگر چرا خود را آزمایش میکند واضح است که نتوانسته

امینی و فروهر زار زار گریه کردند. موضوع فوری بعرض شاه رسید دستور دادند که این دو نفر نسبت بقوت داور ناراحتی دارند بیکارشان نکنید ولی مراقبشان باشید ولی امروز بدون اینکه شاه متوجه شود مردم را بیکار میکنند و یک پرونده بدون سر و ته برایش میسازند خدمت اعلیحضرت بودم رئیس ژاندارمری مطالبی در اطراف کارمندان گمرک شرح میداد و شاه را ناراحت میکرد. زیر گوش شاه عرض کردم قربان باید گوش داد که کارمند گمرک درباره ژاندارمری چه میگوید شاید مطالب این تیمسار سرو تهی نداشته باشد شاه فرمودند یعنی چه عرض کردم امکان ندارد که گمرک چی بدون سازش با ژاندارم بتواند دزدی کند اگر دزدی در گمرک میشود با قدرت هر دو دسته انجام میگیرد. دکتر امینی از وضع اقتصادی و درهم اقتصادی و درهم ریختگی ادارات ناراحت بود و عقیده داشت نه شخص میتواند این وضع بد را تحمل کند و نه میتواند ساکت بماند. بعد دکتر امینی به ناراحتی های عازمین مکه اشاره کرد گفت اکنون عده ای را سرگردان کرده اند خوب بود قبلا اعلان میکردند و شرایطی را برای رفتن مکه در نظر می گرفتند و تکلیف همه را روشن میکردند.

نظریه رهبر عملیات :

تشکیل جلسه مورد تایید بوده و احتمالا مفاد گزارش فوق نیز مطرح گردیده است .

به: ۲۲۱

شماره: ۲۰/۳۴۱۰۴/۷۵

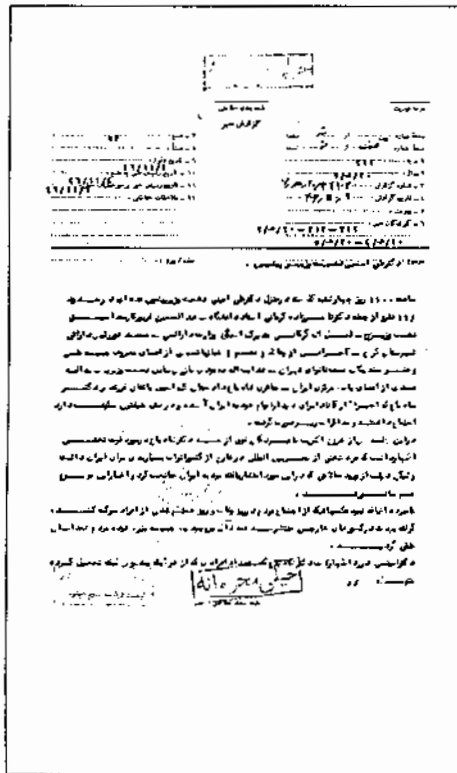
از: ۷/۵/۲۰

تاریخ: ۴۶/۱۱/۹

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین

ساعت ۱۱ روز چهارشنبه گذشته در منزل دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین عده‌ای در حدود ۱۲ نفر از جمله دکتر ناظرزاده کرمانی استاد دانشگاه - عبدالحسین فریور کارمند اسبق نخست وزیر - فضل اله

گرگانی مدیر کل اسبق وزارت دارایی - محمد نور رئیس دارایی شهرستان کرج - کامرانی از وعاظ (مسمم) خبازباشی از اعضای معروف جبهه ملی و عضو سندیکای صنف نانوایان تهران - هدایت اله مسعودی بازرس سابق نخست وزیری - یداله محمدی از اعضای بانک مرکزی ایران - حائری شاه باغ دادستان کل اسبق باتفاق فرزندش دکتر شاه

باغ که اخیراً از کانادا برای دیدار اقوام خود به ایران آمده و در هتل هیلتون سکونت دارد اجتماع داشتند و مذاکرات زیر صورت گرفت. در این جلسه پس از خروج اکثریت نامبردگان فوق از جلسه دکتر شاه باغ در صورت فوت تختی اظهار داشت که مرگ تختی از نظر بین المللی در خارج از کشور اثرات بسیار بدی برای ایران داشت و لیکن دولت از ورود مقالاتی که در این مورد انتشار یافته بود به ایران ممانعت کرد و اخبار این موضوع هم سانسور شد.

نامبرده اضافه نمود عکسهاییکه از اجتماع مردم در روز وفات و روز هفتم تختی از افراد شرکت کننده گرفته بودند در کشورهای خارجی منتشر شد همه دال بر وجود یک جبهه بزرگ توده مردم همداستان تلقی گردید.

دکتر امینی در رد اظهارات دکتر شاه باغ گفت تعداد افرادی که از هر طبقه بخصوص طبقه تحصیل کرده متوسطه و دانشگاهی در این

مراسم شرکت کرده بودند بالغ به چهارصد هزار نفر میشوند. امینی سپس افزود اگر چه در روز هفتم مرگ تختی دبسیرستانها و کلیه دانشگاه ها عملاً تعطیل نبود و لیکن استادان تعریف میکردند که ما وقتی برای تدریس به کلاسها رفتیم مشاهده کردیم هیچ دانشجویی در دانشگاه نیست و اینطور تفسیر کردند که اینکار یک اظهار عدم رضایت عمومی بود که طبقات

مختلف از خود نشان دادند و عدم علاقه خود را نسبت بکارهای دولت ابراز داشتند.

سپس دکتر شاه باغ راجع به فوت دکتر مصدق صحبت کرد و افزود مرگ مصدق را ضمن اخبار ایران در کانادا اینطور انتشار دادند و وانمود ساختند شخصی که مردم باطرافش جمع میشده اند و او مسلسل بدست در خیابانها تظاهرات میکرده فوت نموده است و ضمناً یک استاد امریکایی هنگام تدریس در کلاس یکی از دانشکده ها ضمن نشان

دادن این مدارک و نطق ها و عکسهای زمان نخست وزیری مصدق به دانشجویان تبلیغ میکرده مملکتی که امریکایی ها هنوز عقیده دارند که ملتش وحشی است نخست وزیرش را اینطور معرفی میکنند و اکنون امریکاییها حق دارند در موقع خدمت در اینگونه ممالک حق توحش بگیرند. دکتر شاه باغ علاوه کرد که مرگ مصدق و تختی در بین دانشجویان ایرانی که یک گروه متشکل را در کانادا و امریکا تشکیل

میدهند اثرات بسیار بدی برای ایران به جا گذاشت. امینی در پیرو اظهارات دکتر شاه باغ گفت برای اینکه ما از مقاصد مردم و جوانان مطلع شویم و اینکه جلوی بعضی کارها را که احیاناً بخرابی مملکت کمک میکند بگیریم باید کمی هم باین مردم و جوانان آزادی بدهیم تا عقده های خود را خالی کنند تا دیگ احساسات آنها منفجر نشود و الا فشاری روی فشار عاقبت خوبی نخواهد داشت.

راجع به شایعات مربوط به نخست وزیری دکتر امینی که اخیراً بین محافل مختلف رواج پیدا کرده دکتر امینی اظهار نمود که من هم از این شایعات کم و بیش مطلع هستم و عمومیت پیدا کرده و خود من هم نمیتوانم مطلبی بان اضافه و یا کم کنم ولی میتوان یقین داشته بواسطه مواردی که در مملکت پیش آمده و بعد هم خواهد آمد یک تغییراتی قریباً داده خواهد شد.

تشکیل سمینار انقلاب اداری بحثی بود که دکتر شاه‌باغ مطرح نمود و اظهار داشت در مملکت ما هر کسی که از امریکا وارد میگردد بلافاصله معاون و یا وزیر و حداقل مدیر کل میشود و اصولاً به تجربه و سوابق سایر افراد توجهی نمیشود در صورتیکه در امریکا اینطور عمل نمیشود و مینای کار طور است که باید از کارهای کوچک شروع کنند تا بمقامات بالاتر برسند در ایران هم اگر قصد دارند بوضع مملکت سروسامانی بدهند باید به همین طریق عمل کنند والا وزیر و معاون و مدیر کل که از دستگاه و سازمان اداری اطلاعی ندارد با چه روشی میتواند کار کند. دکتر شاه‌باغ سپس اضافه نمود تجربه و اطلاعات تجربی در امریکا از اصول اصلی کار در ادارات و موسسات دولتی و خصوصی است و دکتر امینی در خاتمه این بحث اظهار داشت در مملکت ایران با اینکه الگوی کارشان امریکایی است ولیکن کاملاً بعکس عمل میکنند.

این جلسه در ساعت ۱۲ خاتمه پذیرفت. م.

به: ریاست ساواک تهران (۲۵۲۰)

از: اداره کل سوم

موضوع: ارتباط دکتر امینی بااعضاء جبهه ملی

شماره: ۳۱۲/۸۰۳۲۸

تاریخ: ۴۶/۱۱/۱۴

برابر گزارش خبری شماره ۳۳۵۱۲/۳۰/۵۵ مورخه ۴۶/۱۱/۷ آن ساواک روز ۴۶/۱۱/۲ ضمن مذاکراتی که بین مسیب راننده رئیس شرکت قند پارس، ناصر راننده احمد بختیاری و هوشنگ راننده دکتر

امینی درباره مرگ تختی^۱ صورت گرفته است ناصر اظهار داشته همه میدانند که تختی جزو عناصر جبهه ملی بوده و دکتر امینی هم جزء جبهه ملی میباشد سپس هوشنگ در پاسخ اینکه دیگر جبهه ملی در ایران وجود نداشته و این حرفها معنی ندارد بیان نموده اتفاقاً عناصر جبهه ملی خیلی زیاد هستند شاید هم تمام کارمندان دانشجویان و اعضاء دانشگاه عضو جبهه ملی

۱- غلامرضا تختی ۳۱۲/۸۰۳۲۸ شماره: ۴۶/۱۱/۱۴ تاریخ: ۱۳۰۹ هـ ش در مرحله «خانی آباد نو» تهران در خانواده‌ای محروم پدینا آمد. تختی آموزش ابتدائی را در دبستان حکیم نظامی و دو سال تحصیلی دوره متوسطه را در آموزشگاه خزانلی گذراند. علاقه به ورزش بویژه رشته کشتی در دوران کودکی در او بروز کرد. همین علاقه باعث شد خیلی زود به قهرمانی کشور برسد. تختی در ۲۱ سالگی در مسابقات قهرمانی جهان در فنلاند مدال نقره گرفت و پنج سال بعد در ملبورن استرالیا اولین مدال طلای جهانی را به گردن آورد.

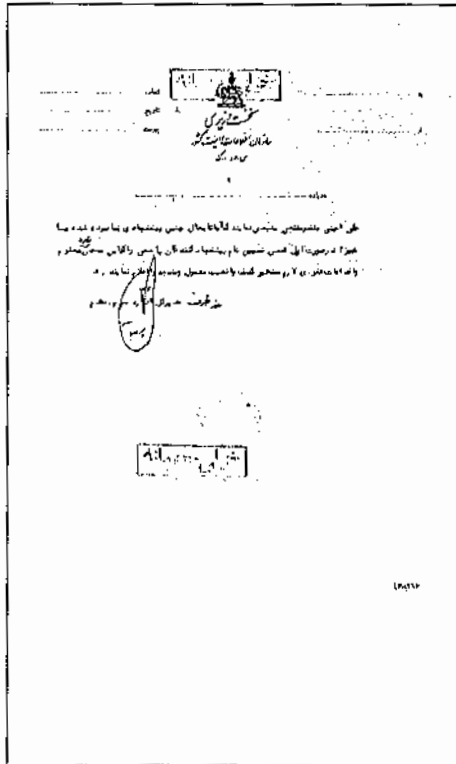
غلامرضا تختی در طول مبارزات ورزشی خود چهار مدال طلا و پنج مدال نقره گرفت. او در سال ۱۳۴۵ با یک دانشجوی دختر از دانشگاه تهران ازدواج کرد. تختی مخالفت خود را با رژیم حاکم ایران با عضویت در جبهه ملی و بعدها با نزدیک شدن به آیت الله طالقانی نشان داد. محیوبیت فوق العاده او در جامعه و مخالفتش با نظام حاکم، رژیم پهلوی را به وحشت انداخت. به همین دلیل هیچ کس خبر خودکشی او را در آن

میباشند و آنها اطراف دکتر امینی زیاد میگردند بمنظور اینکه تصمیم دارند ویرا برهبری جبهه ملی انتخاب نمایند ولی دکتر امینی تا بحال زیر بار نرفته و معلوم نیست که بعد از این دعوت را قبول نماید یا خیر خواهشمند است دستور فرمائید با توجه بتماسها و چگونگی مذاکرات نامبرده بالا با افراد وابسته بجبهه ملی و جمعیت نهضت آزادی بوسیله منابع و امکانات دیگر ضمن تحقیق درباره صحت و سقم مراتب فوق بادر نظر گرفتن گزارشات اخیر درباره تماس برخی از

ادامه از پاورقی ص: قبل:
 هتل آتلانتیک تهران در
 هفته دی ماه ۱۳۴۷ که در
 مطبوعات آن زمان منعکس
 شد - باور نکرد. از جمله
 گفته هایی که در علل فقد
 مرحوم تختی در افواه مردم
 شینیده میشد، این بود که در
 یکی از ورزشگاههای تهران
 ، مردم حاضر ، برای ورود
 غلامرضا تسختی ابراز
 احساساتی کردند که در
 مقایسه با ورود غلامرضا
 پهلوی (برادر شاه) به همان
 ورزشگاه در همان زمان
 فوق العاده بود. به همین دلیل
 شاهپور غلامرضا دستور داد
 او را مسموم کنند.
 آیت الله دکتر سید محمد
 بهشتی بروایت اسناد
 ساواک، تهران، مؤسسه
 بررسیهای تاریخی، ص
 ۳۵۱-۳۵۲
 رک: جهان پهلوان تختی ،
 سیدعباس فاطمی ، تهران ،
 جهان کتاب ، ۱۳۷۷

افراد جبهه ملی با دکتر علی امینی بنحو مقتضی مشخص نمایند که آیا تا
 به حال چنین پیشنهادی بنامبرده شده یا خیر؟ در صورت اول ضمن
 تعیین نام پیشنهادکنندگان پاسخی را که این سخن داده معلوم و اقدامات
 نفوذی لازم بمنظور کشف واقعیت معمول و نتیجه را اعلام نمایند.

به: ۳۲۱

شماره: ۴۵۲۰/۳۴۷۲۹

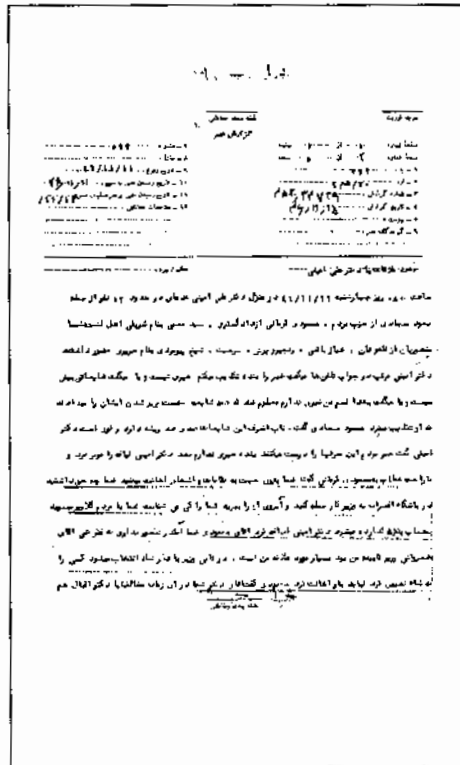
از: ۴/۵/۲۰

تاریخ: ۴۶/۱۱/۱۵

موضوع: ملاقات با دکتر علی امینی:

ساعت ۸ روز چهارشنبه ۴۶/۱۱/۱۱ در منزل دکتر علی امینی عده‌ای در حدود ۱۲ نفر از جمله محمود سجادی از حزب مردم ، محمودی کرمانی از دادگستری ، سید معممی بنام شریفی اهل لشت نشا،

منصوریان از غله و نان،
خبازباشی، رنجبر و
پسرش ، سرمست، شیخ
پیرمردی بنام حریری
حضور داشتند دکتر
امینی مرتب در جواب
تلفن‌ها میگفت خبر را
بنده تکذیب میکنم
خبری نیست و یا میگفت
شایعاتی بیش نیست و یا
میگفت بخدا قسم من
خبری ندارم معلوم شد
که همه شایعه
نخست‌وزیر شدن ایشان
را میدانند که او تکذیب
میکرد محمود سجادی

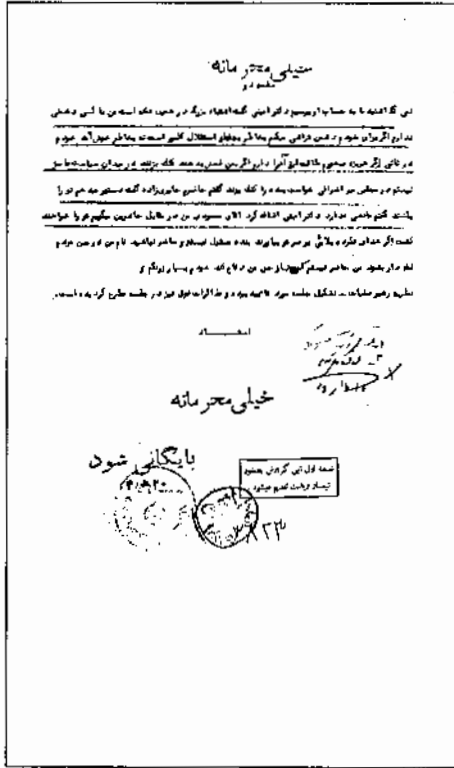

میگفت جناب اشرف این شایعات صدرصدر ریشه دارد و قوی است
دکتر امینی گفت خیر مردم این حرفها را درست میکنند بنده خبری
ندارم بعد دکتر امینی قیافه را عوض کرد و ناراحت خطاب به محمودی
کرمانی گفت شما بدون جهت به مقامات و
اشخاص اهانت میکنید شما چه حقی داشتید در باشگاه افسران به
وزیر کار حمله کنید و آبروی او را ببرید شما را کی میشناسد شما با
مردم گلاویز میشوید بحساب بنده گذازده میشود دکتر امینی اضافه

کرد آقای محمودی شما آنقدر شعور نداری که فکر کنی آقای خسروانی وزیرکابینه من بود بسیار مورد علاقه من است. در ثانی وزیر با نظر شاه انتخاب میشود کسی را که شاه تعیین کند نباید باو اهانت کرد.

محمودی گفت آقای دکتر شما در آن زمان مخالفت با دکتر اقبال هم نمی گذاشتید ما به حساب او برسیم دکتر امینی گفت اشتباه بزرگ در

همین نکته است من با کسی دشمنی ندارم اگر برای خودم دشمن تراشی میکنم بخاطر استقلال کشور است نه بخاطر خوش آمد خودم در ثانی اگر خربزه میخورم طاقت لرز آن را دارم اگر بمن فحش بدهند کتک بزنند در میدان سیاست عاجز نیستم در مجلس میر اشرافی خواست بنده را کتک بزند گفتم حاضرم حایری زاده گفت دستور میدهم تو را بکشند گفتم

مانعی ندارد دکتر امینی اضافه کرد آقای محمودی من در مقابل حاضرین میگویم تو را خواهند کشت اگر خدای نکرده بلایی بر سر تو بیاورند بنده مسئول نیستم و حاضر نباشید نام من در بین مردم لکه دار شود من حاضر نیستم کسی از حق من دفاع کند بسیار زرنگم. نظریه رهبر عملیات - تشکیل جلسه مورد تایید بوده و مذاکرات فوق نیز در این جلسه مطرح گردیده است.

به: ۳۲۱

شماره: ۲/۵۲۰/۳۴۱۸۳

از: ۷/۵/۲۰

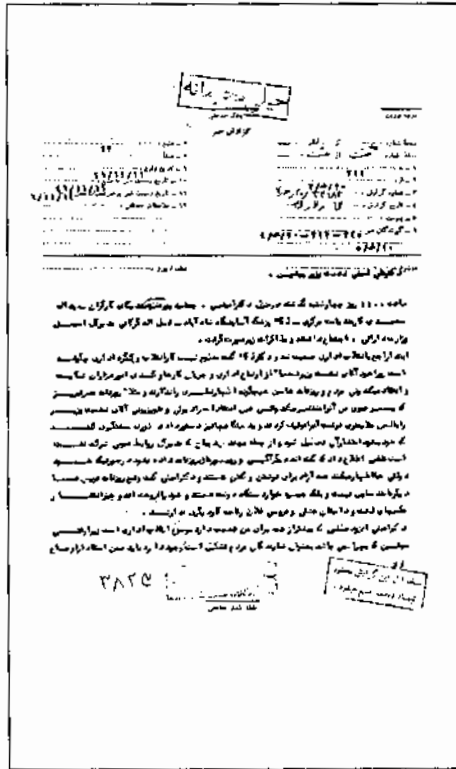
تاریخ: ۴۴/۱۱/۱۶

موضوع: دکتر علی امینی نخست‌وزیر پیشین

ساعت ۱۱ روز چهارشنبه گذشته در منزل دکتر امینی. جمشیدپور عضو سندیکای کارگران، یداله محمدی کارمند بانک مرکزی، ذکاء‌پزشک آسایشگاه شادآباد، فضل‌اله گرگانی مدیرکل اسبق وزارت

دارایی، اجتماع داشتند و مذاکرات زیر صورت گرفت.

ابتدا راجع بانقلاب اداری صحبت شد و دکتر ذکاء گفت معلوم نیست کار انقلاب و کنگره اداری چگونه است زیرا خود آقای نخست‌وزیر شخصاً از اوضاع اداری و جریان کارها و کندی امور هزاران شکایت و انتقاد میکنند ولی مردم روزنامه ها حق هیچگونه اظهار نظری را ندارند و مثلاً روزنامه عصر تبریز

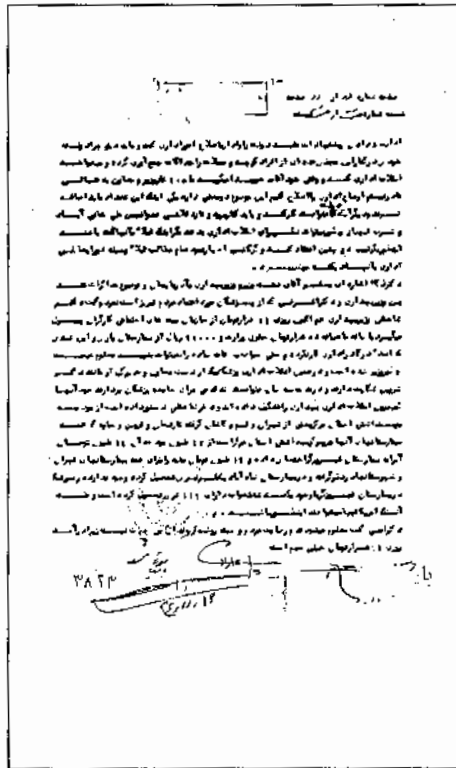

که پسر عموی من آنرا منتشر میکند وقتی عین انتقادات رادیویی و تلویزیونی آقای نخست‌وزیر را با لحن ملایمتری نوشت آنرا توقیف کردند و بدستگاهها نیز دستور دادند طوری سختگیری کنند که خودبخودانتشار آن تعطیل شود و از جمله مهندس دیبا که مدیرکل روابط عمومی شرکت نفت است تلفنی اطلاع داد که گفته‌اند دیگر آگهی و رپورتاژ به روزنامه داده نشود در صورتیکه خود دولتی ها اظهار میکنند همه آزاد برای نوشتن و گفتن هستند و دکتر امینی گفت وضع

روزنامه نویس هادیگر مانند سابق نیست و بلکه جیره خوار دستگاه دولت هستند و خود را فروخته‌اند و خیر انتشار عکسهای لخت و داستان عشقی و عروسی فلان رقاصه کار دیگری ندارند.

دکتر امینی افزود مطلبی که بیشتر از همه برای من تعجب دارد موضوع انقلاب اداری است زیرا وقتی مجلسین که به هر اسمی باشد بعنوان نمایندگان مردم تشکیل است و وجود دارد باید ضمن انتقاد از اوضاع

اداری و دادن پیشنهادات مسفید دولت را وادار باصلاح امور اداری کنند و باید دید چرا دولت خودش در کنار این مجلس عده‌ای از افراد کوچک و محلات را جداگانه جمع‌آوری کرده و میخراهد انقلاب اداری کند و وقتی خود آقای هویدا میگوید ما ۱۰۵ نفر وزیر داریم و ما به تنهایی قادر نیستیم اوضاع اداری را اصلاح کنیم این موضوع دو معنی دارد یکی اینکه این تعداد

باید اضافه شوند و دیگر آنکه دولت نتوانسته کار کند و باید کنار برود و تازه فلانی عضو انجمن ملی خانی آباد و شرف شهباز چطور میتواند نظر برای انقلاب اداری بدهد مگر اینکه قبلاً بانها گفته باشند اینطور بگویند و چنین انتقاد کنید و گرگانی اظهار نمود تمام مطالب قبلاً وسیله شورایعالی اداری به آنها دیکته میشود.

دکتر ذکاء اشاره‌ای به سفر آقای نخست وزیر و وزیر بهداری به آذربایجان و موضوع مذاکرات تند بین وزیر بهداری و دکتر اشرفی که از

پزشکان مورد اعتماد مردم تبریز است نمود و گفت دکتر شاهقلی وزیر بهداری هم اکنون روزی ۱۱ هزار تومان از سازمان بیمه‌های اجتماعی کارگران پول میگیرد باضافه ماهیانه ده هزار تومان حقوق وزارت و ۲۷۰۰۰ ریال از بیمارستان پارس و این شخص اصلا در کادر اداری کار نکرده و حتی جواب یک نامه ساده را نمیتواند بنویسد معلوم نیست چطور وزیر شده‌است و در همین انقلاب اداری پزشکیانکه از دست معاون و مدیر کل او مانند دکتر شروبی شکایت دارند و در مدت سه سال نتوانسته‌اند قدمی برای جامعه پزشکان بردارند خود آنها کمیسیون انقلاب اداری بهداری را تشکیل داده‌اند و دکتر شاهقلی دستور داده‌است از بودجه بهداشتی استان مرکز یعنی از تهران و قم و کاشان گرفته تا زنجان و قزوین و ساره که همه بیمارستانهای آنها جزو مرکز بهداشتی استان مرکز است از ۲۷ میلیون بودجه آن ۱۴ میلیون تومان آنرا به بیمارستان فیروزگر اختصاص داده و ۱۳ میلیون تومان بقیه را برای همه بیمارستانهای تهران و شهرستانها، در نظر گرفته و در بیمارستان شاه‌آباد یکتنفر نرس تحصیل کرده وجود ندارد در صورتیکه در بیمارستان فیروزگر با وجود یکصد تختخواب دارای ۱۱۲ نرس تحصیل کرده‌است و علت آنستکه امریکاییها میخواهند اینطور باشد.م

دکتر امینی گفت معلوم میشود عدم رضایت مردم و طبقه روشنفکر چندان بیجهت نیست زیرا درآمد روزی ۱۱ هزار تومان خیلی مهم است.

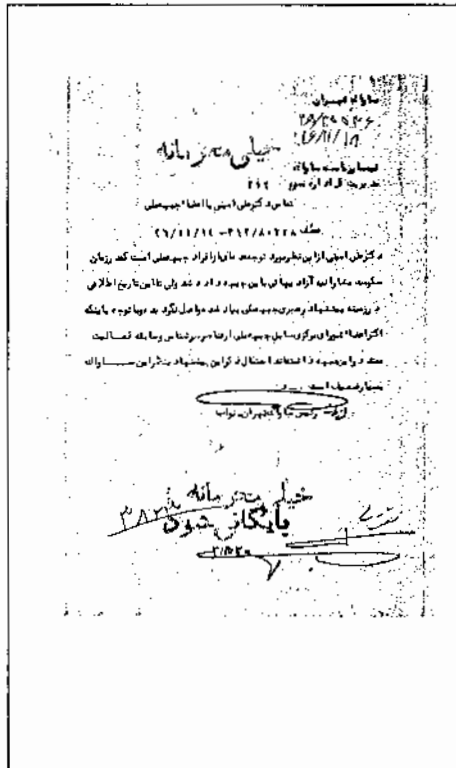
شماره: ۲۵۳۵۳۴

تاریخ: ۴۶/۱۱/۱۸

موضوع: تماس دکتر علی امینی با اعضاء جبهه ملی

دکتر علی امینی از این نظر مورد توجه عده‌ای از افراد جبهه ملی است که در زمان حکومت مشارالیه آزادی‌های باین جبهه داده شد ولی تا این تاریخ اطلاعی در زمینه پیشنهاد رهبری جبهه ملی بیاد شده واصل نگردیده و با توجه باینکه اکثرا اعضاء شورای مرکزی سابق جبهه ملی

از عناصر سرشناس و سابقه فعالیت ممتد در این جبهه داشته‌اند احتمال ذکر این پیشنهاد بنظر این ساواک بسیار ضعیف است.

به: ۳۱۲

شماره: ۲۰/۳۶۸۲۳/۲۵

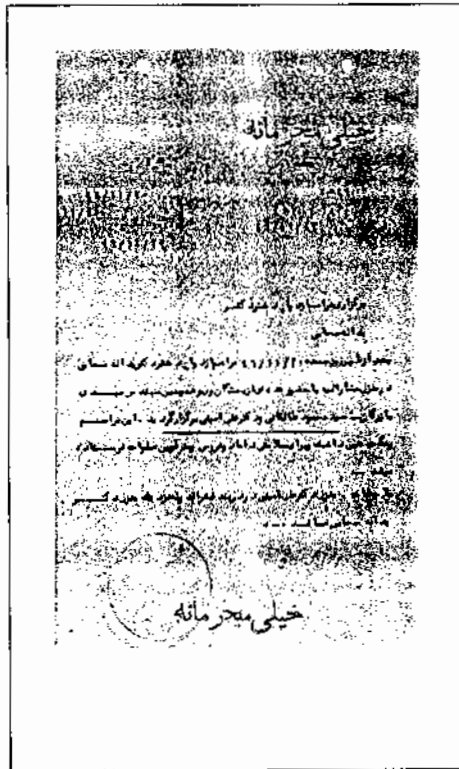
از: ۲۵۲۰

تاریخ: ۴۶/۱۱/۲۳

موضوع: برگزاری مراسم ازدواج دختر دکتر یداله سحابی

بعد از ظهر روز جمعه ۴۶/۱۱/۲۰ مراسم ازدواج دختر دکتر یداله سحابی در منزل مشارالیه با حضور عده‌ای از بستگان وی و همچنین مهندس مهدی بازرگان - سید محمود طالقانی و دکتر علی امینی

برگزار گردید. این مراسم رنگ مذهبی داشت و برای سلامتی داماد و عروس و مدعوین صلوات فرستاده می‌شد. ملاحظات: منزل دکتر علی امینی در دربند فخرالدوله نزدیک منزل دکتر یداله سحابی میباشد.

به: ۲۲۱

شماره: ۷۵/۲۰/۳۴۲۵۴

از: ۷۵/۲۰

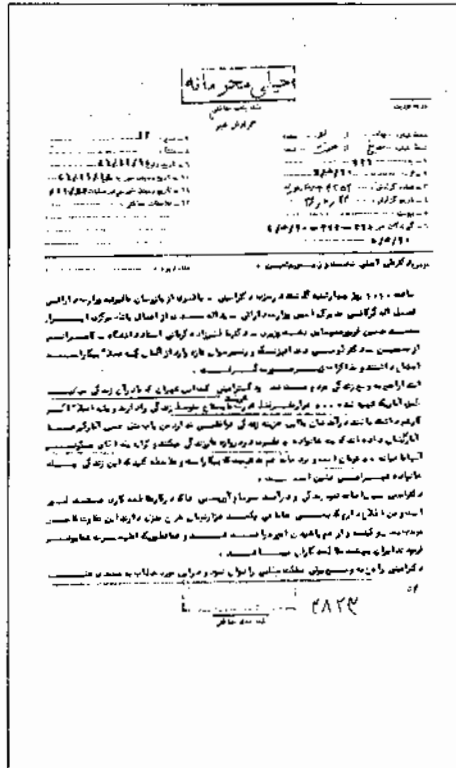
تاریخ: ۴۶/۱۱/۲۴

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین

ساعت ۱۰/۲۰ روز چهارشنبه گذشته در منزل دکتر امینی باقری از بازرسان عالیرتبه وزارت دارایی، فضل‌اله گرگانی مدیرکل اسبق وزارت دارایی، یداله محمدی از اعضای بانک مرکزی ایران، محمد

حسین فریور عضو سابق نخست‌وزیری، دکتر ناظرزاده کرمانی استاد دانشگاه، کامرانی از معممین - دکتر طویبی دندانپزشک و رنجبر جوان تازه وارد از آلمان که فعلا بیکار است اجتماع داشتند و مذاکرات زیر صورت گرفت.

ابتدا راجع به وضع زندگی مردم صحبت شد و دکتر امینی گفت این تهران که ما در آن زندگی میکنیم طبق آماریکه تهیه

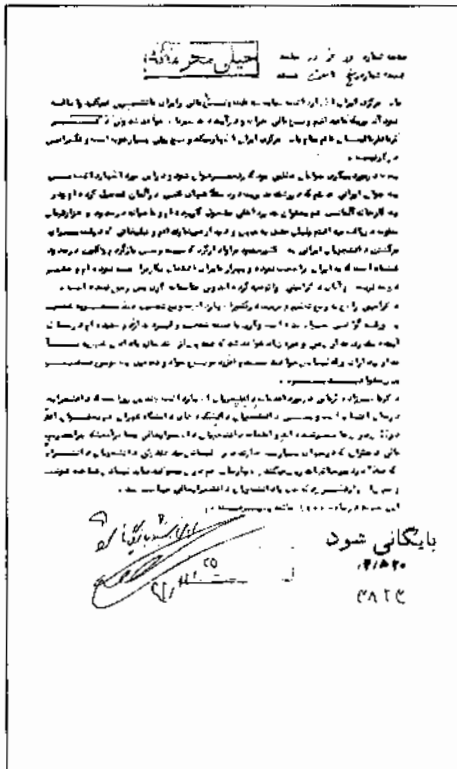

شده است ۵۰۰ هزار نفر فقط قدرت خرید مایحتاج متوسط زندگی را دارند و بقیه اصلا اگر کار هم داشته باشند درآمدشان با این هزینه زندگی توافقی ندارد من باب مثل همین آمارگیرها آماری نشان داده‌اند که یک خانواده ۵ نفری در دروازه غار زندگی میکنند و کرایه یک اطاق مسکونی آنها ماهیانه ۵۰ تومان است و مرد خانه هم مدتیست که بیکار است و ملاحظه کنید که این زندگی یک خانواده تهرانی نشین است. دکتر امینی سپس اضافه کرد زندگی و درآمد سرسام آور بعضی ها که

درکار مقاطعه کاری هستند آنطور است و من اطلاع دارم که بعضی ها ماهی یکصد هزار تومان خرج منزل دارند این تفاوت فاحش موجب بغض و کینه و از هم پاشیدن امور خواهد شد و همانطوریکه اعلیحضرت همایونی فرمودند ایران بهشت مقاطعه کاران می باشد.

دکتر امینی راجع به وضع پولی مملکت مطلبی را عنوان نمود و در این مورد خطاب به محمدی عضو بانک مرکزی ایران اظهار داشت شما به

چه علت وضع مالی را برای ما تشریح نمیکنید و اضافه نمود آنطوریکه ما میدانیم وضع مالی خراب و در آینده خطرناک خواهد شد ولی دکتر فرمانفرمایان قائم مقام بانک مرکزی ایران اظهار میکند وضع پولی بسیار خوب است و نگرانی در کار نیست. بحث در مورد بیکاری جوانان مطلبی بود که رنجبر عنوان نمود و دراین مورد اظهار داشت من یک جوان ایرانی هستم که در رشته

مدیریت در دستگاه های فنی در آلمان تحصیل کرده ام و در یک کارخانه آلمانی هم بعنوان مدیر داخلی مشغول کار بوده ام و ماهیانه در حدود ۵ هزار تومان حقوق دریافت میداشتم و لیکن عشق به میهن و دیدار خویشاوندانم و تبلیغاتی که دولت برای برگشتن دانشجویان ایرانی به کشور مینمود مرا وادار کرد که به وطن بازگردم و اکنون در حدود ششماه است که به ایران مراجعت نموده و بهزار جا برای اشتغال بکار مراجعه نموده ام و حتی در سه نوبت هم آقای دکتر امینی

مرا توصیه کرده‌اند ولی متأسفانه کاری بمن رجوع نشده‌است. دکتر امینی راجع به وضع تعلیم و تربیت در کشور اظهار داشت وضع تحصیل فقط منحصر به تحصیل یک ورقه گواهی سواد داده شده‌است و کاری با تحصیل و غیره ندارند و شنیده‌ام در سال آینده بقدری مدارس ملی و غیره زیاد خواهد شد که همه پس از چندسال با دادن شهریه به آن مدارس دارای ورقه لیسانس خواهند شد و افزود موضوع سواد و تحصیل یک موضوع مسخره‌ای بیش نخواهد بود. دکتر ناظرزاده کرمانی در مورد اعتصاب دانشجویان اظهار داشت چندین روز است که دانشسرایعالی در حال اعتصاب است و بعضی دانشجویان دانشکده های دانشگاه تهران هم بعنوان اعتراض در کلاس‌ها حاضر نشده‌اند و اعتصاب دانشجویان دانشسرایعالی بخاطر آنستکه چرا به مدرسه عالی دختران که درسهای بسیار... دارند مدرک لیسانس می‌دهند ولی دانشجویان دانشسرای عالی که عملاً در دبیرستانها تدریس می‌کنند و چهار سال هم درس می‌خوانند نباید لیسانس شناخته شوند و سپس اظهار نظر کرد که حق با دانشجویان دانشسرایعالی می‌باشد. این جلسه در ساعت ۱۲ خاتمه پذیرفت.

به: ۳۲۱

شماره: ۷۵ ۲۰/۳۴۳۰۷

از: ۷/۵/۲۰

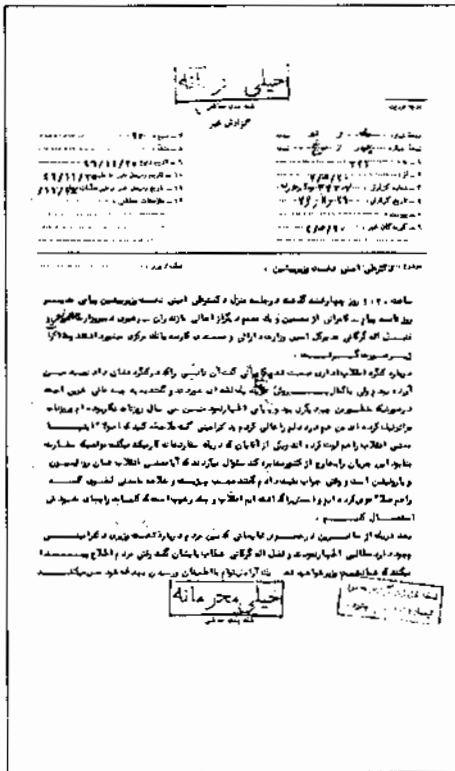
تاریخ: ۴۶/۱۱/۲۵

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین

ساعت ۱۰/۳۰ روز چهارشنبه گذشته در جلسه منزل دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین پیامی مدیر روزنامه پیام - کامرانی از معممین و یک معمم دیگر از اهالی مازندران - رهبری دبیر وزارت آموزش و پرورش

فضل اله گرگانی مدیر کل اسبق وزارت دارایی و محمدی کارمند بانک مرکزی حضور داشتند و مذاکرات زیر صورت گرفت.

درباره کنگره انقلاب اداری صحبت شد و کامرانی گفت آن نانی را که در کنگره نشان دادند من آورده بودم ولی با کمال پررویی هر یک لقمه ای خوردند و گفتند به چه نانی خوبی است در صورتیکه منظور من چیز دیگری بود و پیامی

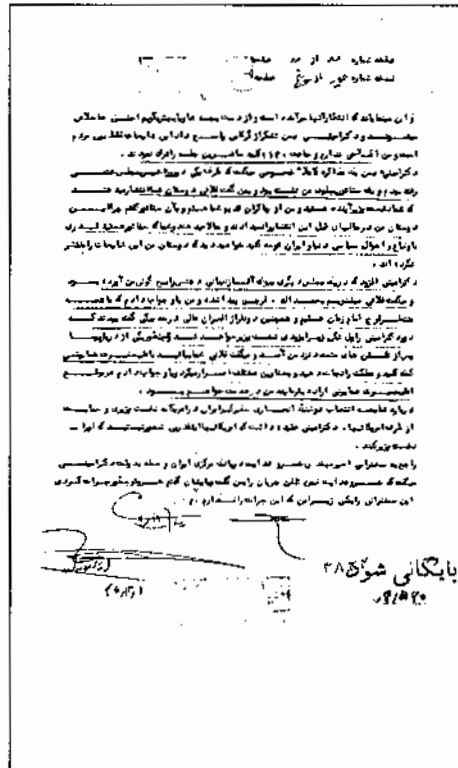

اظهار نمود من سی سال روزنامه نگار بوده ام و روزنامه مرا توقیف کرده اند من هم درد دلم را خالی کردم و دکتر امینی گفت ملاحظه کنید که اصولا اینها معنی انقلاب را هم لوث کرده اند و یکی از آقایان که در یک سفارتخانه کار میکند میگفت موقعی که سفارت بنا بود این جریان را بخارج از کشور مخابره کند سؤال میکردند که آیا معنی انقلاب همان رولیسون و رولیشن است و وقتی جواب مثبت دادم گفتند عجب چیز است و خلاصه ما معنی لغوی کلمه را هم عملا عوض کرده ایم و

اسمش را گذاشته‌ایم انقلاب و چقدر خوب است که کلمات را بجای خودش استعمال کنیم. بعد هر یک از حاضرین در خصوص شایعانی که بین مردم درباره نخست‌وزیری دکتر امینی وجود دارد مطالبی اظهار نمودند و فضل‌اله گرگانی خطاب بایشان گفت وقتی مردم اطلاع پیدا میکنند که شما نخست‌وزیر خواهید شد یک آرامش توام با اطمینان و رسیدن به هدف خود حس میکنند و این مینمایاند که انتظار آنها سرآمده

است و از دست بچه ها و یا بهتر بگویم اجنبی ها خلاص میشوند و دکتر امینی ضمن تشکر از گرگانی پاسخ داد این شایعات فقط بین مردم است و من اطلاعی ندارم و ساعت ۱۱/۳۰ کلیه حاضرین جلسه را ترک نمودند.

دکتر امینی ضمن یک مذاکره کاملاً خصوصی میگفت که ظرف یکی دو روز اخیر به مجلس ختمی رفته بودم و یک سناتور پهلوی من نشسته

بود و بمن گفت فلانی دوستان شما انتشار میدهند که شما نخست‌وزیر آینده هستید و من از چاکران قدیم شما هستم و به آن سناتور گفتم چرا این دوستان من در سالهای قبل این انتشار را نمیدادند و حالا میدهند و شما که سناتور هستید قدری باوضاع و احوال سیاسی دنیا و ایران توجه کنید خواهید دید که دوستان من این شایعات را منتشر نکرده‌اند. دکتر امینی افزود که در یک مجلس دیگری بیوک آقازنجانی دهنش را بیخ گوش من آورده بود و میگفت فلانی میشنوم بحمدالله، فرجی پیدا

شده و من به او جواب دادم که ما همه منتظر فرج امام زمان هستیم و همچنین دو نفر از افسران عالی درجه بیکی گفته بودند که دور دکتر امینی را ول نکن زیرا بزودی نخست‌وزیر خواهد شد و همینطور یکی از درباریه‌های پس از تلفن های متعدد نزد من آمد و میگفت فلانی شما بیایید با اعلیحضرت همایونی کمک کنید و مملکت را نجات بدهید و بعنوان مختلف اصرار میکرد و به او جواب دادم هر موقع اعلیحضرت همایونی اراده بفرمایند من در خدمت خواهم بود.

درباره شایعه انتصاب هوشنگ انصاری سفیر کبیر ایران در امریکا به نخست‌وزیری و حمایت از طرف امریکاییها. دکتر امینی عقیده داشت که امریکاییها اینقدر بی شعور نیستند که او را نخست‌وزیر کنند.

راجع به سخنرانی اخیر مهندس خسرو هدایت در بانک مرکزی ایران و حمله بدولت دکتر امینی میگفت که خسرو هدایت ضمن تلفن جریان را بمن گفت و بایشان گفتم خسرو تو چطور جرات کردی این سخنرانی را بکنی زیرا من این جرات را ندارم.

شماره: ۵۱/۲۸/۳۴۲

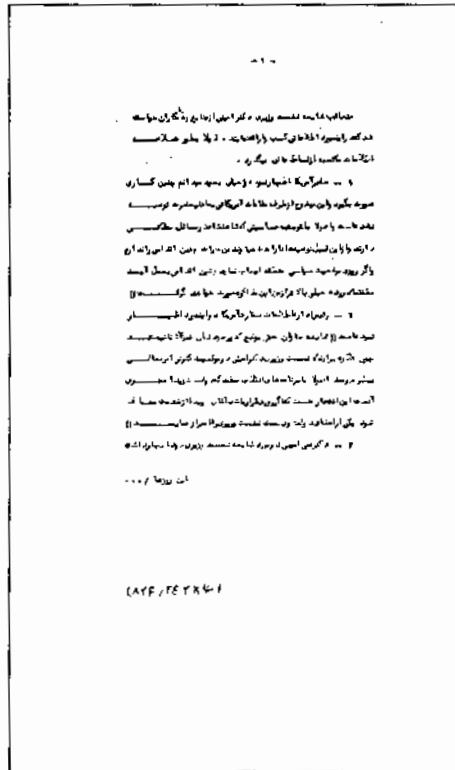
تاریخ: ۴۶/۱۱/۲۶

موضوع: شایعات درباره نخست‌وزیری دکتر امینی

متعاقب شایعه نخست وزیر دکتر امینی از منابع و همکاران خواسته شد که در اینمورد اطلاعاتی کسب کنند و آرایه نمایند. ذیلاً بطور خلاصه اطلاعات مکتسبه از لحاظ عالی میگذرد.

۱- سفیر آمریکا اظهار نموده «خیلی بعید میدانم چنین کاری صورت

بگیرد و این موضوع از طرف مقامات آمریکایی به اعلیحضرت توصیه نشده است و اصولاً با توجه به حساسیتی که شاهنشاه در مسائل مملکتی دارند و از این قبیل توصیه‌ها ناراحت میشوند من جرات چنین اقدامی را ندارم و اگر روزی موقعیت سیاسی منطقه ایجاب نماید چنین اقدامی بعمل آید مطمئناً در رده خیلی بالاتر از من این مذاکره صورت خواهد گرفت.»

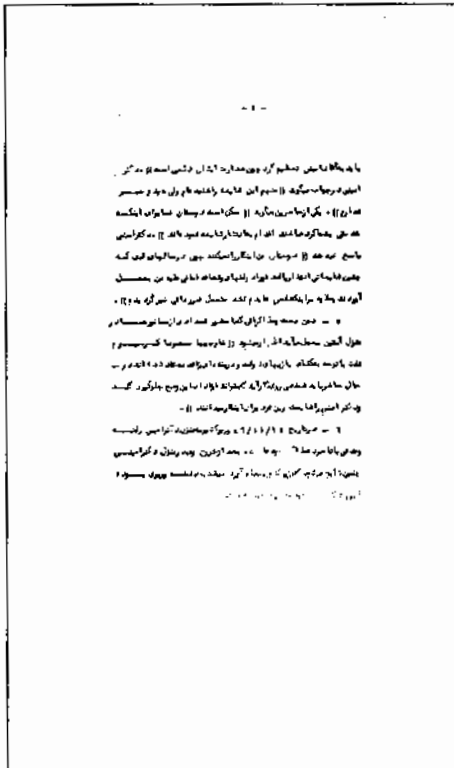
۲- رئیس اداره اطلاعات سفارت آمریکا در اینمورد اظهار نموده است «شایعه سازان حتی به وضع کشور خودشان نیز آشنا نیستند چون علاوه بر اینکه نخست وزیر امینی در موقعیت کنونی امر محالی به نظر میرسد اصولاً با برنامه های انقلاب سفید که دولت هویدا مجری آنست این انتظار هست که اگر روزی قرار باشد آقای هویدا از خدمت معاف شود یکی از اعضای دولت وی پست نخست‌وزیر را احراز نماید.»

دکتر امینی در جواب می‌گوید: «منهم این شایعه را شنیده‌ام ولی خودم خبر ندارم». یکی از حاضرین می‌گوید «ممکن است دوستان شما برای اینکه خدمتی بشما کرده باشند اقدام به انتشار شایعه نموده‌اند». دکتر امینی پاسخ می‌دهد «دوستان من اینکار را نمیکنند چون در سالهای قبل که چنین شایعاتی انتشار یافت فوراً دولتهای وقت اقداماتی علیه من بعمل آوردند و علاوه بر اینکه نفعی عایدم نشد متحمل ضررهایی نیز گردیدم.»

۵- ضمن بحث و مذاکراتی که با حضور تعدادی از سناتورهای در منزل آبتین بعمل می‌آید اظهار میشود «خارجیها مخصوصا کنسرسیوم نفت با توجه به گشادبازیهای دولت و هزینه‌های زاید معتقد شده‌اند در حال حاضر باید شخصی روی کار آید که بتواند از ادامه این وضع جلوگیری کند و دکتر امینی را شایسته ترین فرد برای اینکار میدانند.»

۶- در تاریخ ۴۶/۱۱/۲۱ وزیر کشور به منزل دکتر امینی رفته و مدتی با نامبرده مذاکره نموده است. بعد از خروج وی در منزل دکتر امینی چنین شایع میشود که وزیر کشور پیغام آور پیشنهاد نخست وزیری بوده...

توضیح:
چون منشاء خبر قبلاً وزیر کشور را نمی‌شناخته و صرفاً طبق معرفی

۲- دکتر جعفر شاهید:

وی فرزند محمود (ملقب به میرزا محمود خان وزیر مالیات) و در سال ۱۲۹۷ در تهران متولد شده و فارغ التحصیل از مدرسه علوم عالی و اجتماعی روزنامه نگاری پاریس بوده و دارای مشاغلی چون بازرسی عالی وزارت کشور و دارایی و مشاور عالی هیات مدیره شرکت بیمه ایران بوده است. وی همچنین عضو مؤسس و دبیر جمعیت جوانمردان ایران، مدیر روزنامه سیاسی جوانمردان (طرفدار رژیم)، عضو مؤسس حزب رستاخیز بوده است.

جعفر شاهید در سال ۴۴ با ارسال عریضه‌ای برای شاه (مخلوع) اظهار داشته است: هزینه تحصیلی فرزندش که در انگلستان مشغول تحصیل بوده، از طرف ساواک پرداخت می‌شده، ولی از سال جاری این کمک قطع گردید و خواستار برقراری کمک مزبور بوده که دفتر مخصوص شاه به ساواک اعلام داشته است. «طبق دستور شاه مقرر می‌شود ماهیانه یاد شده که خدماتش مورد رضایت است. کماکان ادامه یابد.» یاد شده مؤلف کتابهای «تاریخ دودمان پهلوی»، «ملی شدن صنعت نفت»^۱

مراجعه کننده او را وزیر کشور میداند لذا صحت خبر مورد تردید است.

۷- آقای صفی پور مدیر مجله امید ایران اظهار داشت در هفته گذشته در محفلی که در حدود هفده نفر از وکلای مجلس در آن حضور داشتند آقای دکتر خطیبی ضمن صحبت پیرامون وضع دولت و جریانات روز اظهار کرده «مثل اینکه قرار است دکتر امینی نخست‌وزیر

شود ولی امیدوارم که این کار عملی نشود» یکی از حاضرین از وی سؤال کرد «برای چه» دکتر خطیبی در جواب میگوید «با توجه به گذشته باز ممکن است ب فکر انحلال مجلسین بیافتد و بساط ما را بهم بزنند». یکی دیگر از حاضرین در جواب میگوید «اینکار عملی نخواهد شد چون دستور انحلال مجلسین را در دوره سابق (۲۰) خود شاهنشاه آریامهر صادر

توضیح:
جعفر شاهید در عریضه‌ای که برای شاه ارسال کرده است، در مورد هزینه تحصیلی فرزندش که در انگلستان مشغول تحصیل بوده، از طرف ساواک پرداخت می‌شده، ولی از سال جاری این کمک قطع گردید و خواستار برقراری کمک مزبور بوده که دفتر مخصوص شاه به ساواک اعلام داشته است. «طبق دستور شاه مقرر می‌شود ماهیانه یاد شده که خدماتش مورد رضایت است. کماکان ادامه یابد.» یاد شده مؤلف کتابهای «تاریخ دودمان پهلوی»، «ملی شدن صنعت نفت»^۱

۱۳۳۰ / ۳۰۰

فرمودند و شاید موقعیت سیاسی آن روز چنین کاری را ایجاب میکرد ولی در حال حاضر تصور نمیکنم اعلیحضرت اجازه چنین کاری بدهد. ۸- جعفر شاهید^۲ مدیر روزنامه جوانمردان^۳ از قول سیهبد یزدان پناه اظهار داشت که راجع به نخست‌وزیری دکتر امینی شایعات زیادی وجود دارد ولی این موضوع را باید با احتیاط تلقی کرد چون شاهنشاه آریامهر نسبت به این امر نظر موافقی ندارد.

شماره: ۴۵/۳۷۵۲۹

موضوع: جلسه قمار در منزل آقای جعفر ملایری

تاریخ: ۴۶/۱۲/۲

ادامه از باورنی ص قبل:

«شاهنشاهی ایران از کورش تا پهلوی»، «پهلوی و سده های ملی گرایی» و مترجم کتاب تاریخ فراماسون در اروپا بوده و ۲۲ نشان درباری درجه یک و دو نیز دریافت نموده است.

پرونده انفرادی ساواک

۳- روزنامه جوانمردان

هفته نامه سیاسی و عضو

جبهه متحد مطبوعات

صاحب امتیاز: میرزکی

کمپانی.

سر دبیر: جعفر شاهیید.

اولین شماره: ۱۳ خرداد

۱۳۲۵.

ترتیب انتشار: هفتگی

رک: مطبوعات ایران ص ۷۱

۱- در مورد قضیه رضایت

آمریکاییها از امینی در

مقدمه کتاب توضیحات

مفصل داده شده است.

از ساعت ۱۸ الی ۲۳/۳۰ جمعه ۴۶/۱۱/۲۷ آقایان نمایندگان مجلس شورایملی باسامی بدر صالحیان، ابوالفضل جهانشاهی، سعید وزیری، دکتر عدل طباطبایی در جلسه قمار منزل آقای جعفر ملایری که یکی از دوستان نزدیک سعید وزیری است حضور داشتند در این جلسه مبلغ

بسیست هزار ریال آقای سعید وزیری به سایرین باخت و پس از اتمام بازی در مورد انتشار خبر نخست وزیری آقای دکتر علی امینی به میان آمد. آقای عدل طباطبایی گفت مسئله نخست وزیری آقای امینی از طرف مخالفین دولت عنوان شده میخواهد روحیه حزب ایران نوینها را متزلزل کنند. سپس آقای سعید وزیری گفت اتفاقاً اینطور نیست آمریکاییها از اینکه

در زمان تصدی نخست وزیری علی امینی تمام ربح و نزول پولهای خود را گرفتند و یک سلسله کارهای مالی هم بوسیله دکتر امینی انجام دادند از او راضی هستند^۱ و با اوضاع و احوال فعلی آمریکاییها در خاورمیانه و آسیا آنها شاید بخواهند تحولی در ایران به وجود آورند و امثال دکتر امینی ها مجدداً برای مشوش کردن اذهان عمومی از لحاظ مالی که ایران باز محتاج به بانکهای آمریکایی گردد روی کار آورند. نظریه رهبر عملیات: احتمال دارد مفاد گزارش خبری فوق نیز در جلسه مطرح گردیده باشد. ش

به: ۳۲۱

شماره: ۴/۵/۲۰/۳۷۵۲۸

۱- حزب مردم

از: ۴۵۲۰

تاریخ: ۴۶/۱۱/۲۶

پس از شهریور ۱۳۲۰ سید محمد صادق طباطبایی از رجال صدر مشروطه که در زمره نمایندگان مجلس شورای ملی به شمار می‌رفت ، حزب اتحاد ملی را بنیان نهاد ، که در حقیقت شعبه‌ای از فراکسیون اتحاد ملی در مجلس شورای ملی بود. پس از آن در دهم مرداد ۱۳۲۲ با صدور اطلاعیه‌ای که تعداد زیادی از رجال سیاسی آن را امضاء کرده بودند، تشکیل حزب مردم اعلام گردید. از جمله افرادی که این اعلامیه را امضاء کرده بودند، آمان الله اردلان، عباسقلی اردلان، ذبیح‌الله صفا، ابراهیم زند، مظفر بقایی ، مهدی ملکزاده حسام‌الدین دولت آبادی عزیزالله بیات و ... بود. این حزب ابتدا اتحاد ملی سپس حزب مردم نام گرفت. صدای مردم ارگان رسمی حزب مردم که صاحب امتیاز آن محمد حسین فری‌پور بود که در ۱۶ دی ماه ۱۳۲۵ توقیف شد. حزب مردم علاوه بر تهران در اصفهان ، کرمان ، کرمانشاه، لرستان ، و همدان نیز فعالیت داشت. سرانجام حزب مردم با ائتلاف با دو حزب دیگر حزب اتحاد را تاسیس نمود.

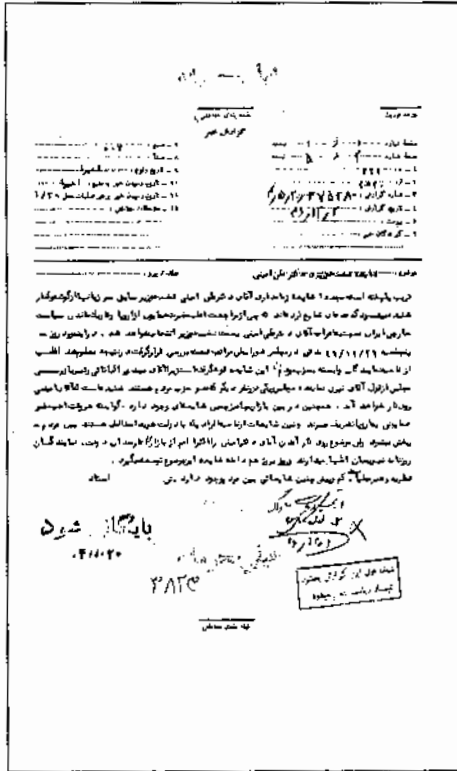
رک: اسناد احزاب سیاسی

موضوع: شایعه نخست وزیری دکتر علی امینی

قریب یک هفته است مجدداً شایعه زمامداری آقای دکتر علی امینی نخست‌وزیر سابق سرزبانها از گوشه و کنار شنیده میشود که عده‌ای شایع کردند که پس از مراجعت اعلیحضرت همایون از اروپا و تاریک

ماندن سیاست خارجی ایران نسبت به اعراب آقای دکتر علی امینی به سمت نخست‌وزیر انتخاب خواهد شد.

در این مورد روز پنجشنبه ۴۶/۱۱/۲۶ مدتی در مجلس شورای ملی مراتب تحت بررسی قرار گرفت در نتیجه معلوم شد اغلب از ناحیه نمایندگان وابسته به حزب مردم این شایعه قوت گرفته است زیرا آقای مهدی اکباتانی رئیس بازرسی مجلس از

قول آقای نیری نماینده مجلس و یکی دو نفر دیگر که عضو حزب مردم هستند شنیده است که آقای امینی روی کار خواهد آمد. همچنین در بین بازاریها نیز چنین شایعه‌ای وجود دارد. گو اینکه هر وقت اعلیحضرت همایونی به اروپا تشریف میبردند چنین شایعات از ناحیه افرادی که با دولت هویدا مخالف هستند بین مردم پخش میشود ولی موضوع روی کار آمدن آقای دکتر امینی را اکثراً اعم از بازاری، کارمندان دولت، نمایندگان، روزنامه‌نویسان اظهار میدارند و روز به روز

هم دامنه شایعه این موضوع توسعه میگرد.
نظریه رهبر عملیات: کم و بیش چنین شایعاتی بین مردم وجود دارد.
ادامه از پاروقی ص تیل:
ایران (۱۳۲۰ تا ۱۳۳۰)
بهر روز طهرانی.

شماره: ۴۹۹

تاریخ: ۴۶/۱۲/۱۵

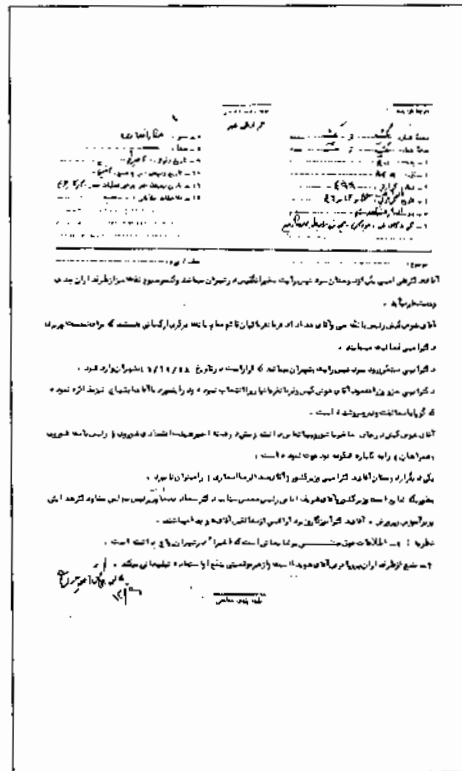
آقای دکتر علی امینی یکی از دوستان سر دنیس رایت سفیر انگلیس در تهران میباشد و کنسرسیوم نفت نیز از طرفداران جدی وی بشمار می آید.

آقای خوش کیش رئیس بانک ملی و آقای خداداد فرمانفرمایان قائم مقام بانک مرکزی از کسانی هستند که برای نخست وزیر دکتر امینی فعالیت می نمایند.

دکتر امینی منتظر ورود سردنیس رایت بتهران میباشد که قرار است در تاریخ ۴۶/۱۲/۲۸ بتهران وارد شود.

دکتر امینی جزو وزرای خود آقای خوش کیش و فرمانفرمایان را انتخاب نموده و در اینمورد با آقای ابتهاج نیز مذاکره نموده که گویا با مخالفت وی روبرو شده است.

آقای خوش کیش در حال حاضر با شورویها تماس داشته و حتی در هفته

اخیر هیئت اقتصادی شوروی (رئیس بانک شوروی و همراهان) را به کاپاره شکوفه تو دعوت نموده است.

یکی دیگر از دوستان آقای دکتر امینی وزیر کشور (آقای عبدالرضا نصاری) را میتوان نامبرد.

بطوریکه شایع است وزیر کشور و آقای شریف امامی رئیس مجلس سنا - دکتر سجادی معاون رئیس مجلس سنا و دکتر هدایتی وزیر آموزش و پرورش. آقای دکتر آموزگار وزیر دارایی از مخالفین آقای

هویدا میباشند.

نظریه:

۱- اطلاعات فوق مبتنی بر شایعاتی است که اخیراً در تهران رواج داشته است.

۲- منبع از طرفداران پروپاقرص آقای هویدا است و از هر موقعیتی بنفع او استفاده تبلیغاتی میکند.

شماره: ۲۵ ۲۰/۳۸۶۲۹

تاریخ: ۴۶/۱۲/۷

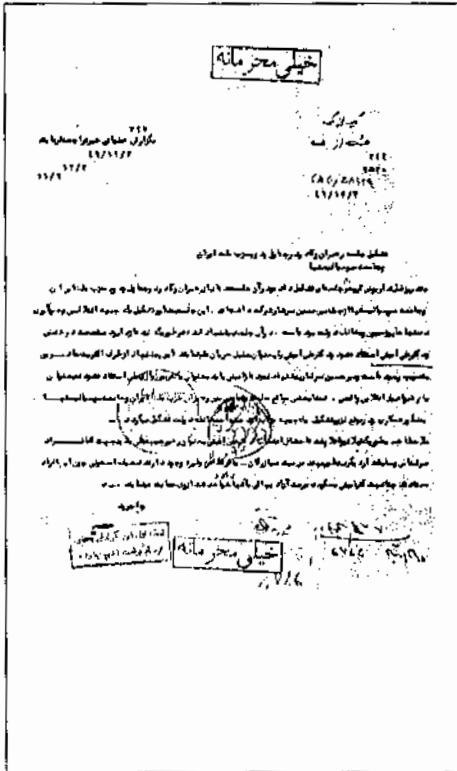
۱- داریوش فروهر:

داریوش فروهر در سال ۱۳۰۷ هجری در اصفهان به دنیا آمد و از دوران نوجوانی به فعالیتهای سیاسی علاقه نشان داد. این فعالیت به هنگام تحصیل رشته حقوق در دانشگاه تهران پررنگتر شد. اول بار در سال ۱۳۲۹ به زندان افتاد و بعدها همسویا جریانهای ملی گرا فعالیتهای سیاسی خود را ادامه داد. در سال ۱۳۴۸ زمانی که طرح جدایی جزیره بحرین از ایران مطرح شد، داریوش فروهر مخفیانه اعلامیه‌ای منتشر کرد که به دنبال آن بازداشت شد و نزدیک به دو سال به زندان افتاد. او در اواخر سال ۱۳۵۵ احزاب ملت ایران را با جلب نظر همفکران خود که پس از متلاشی شدن جنبه ملی در سال ۱۳۴۴ و ۱۳۴۵ به حال تعطیل در آمده بود. احیا کرد. پس از انقلاب اسلامی فروهر به وزارت کار در دولت موقت مهندس مهدی بازرگان رسید. نامبرده در سال ۱۳۷۷ بسطورد مشکوک به قتل رسید این قتل که از جانب مقامات نظام اسلامی محکوم گردید مورد پیگرد قانونی قرار گرفته و افراد مجرم دستگیر شدند. پرونده این ماجرا از طرف مقامات قضائی هنوز بسته نشده و در حال بررسی است.

موضوع: تشکیل جلسه رهبران و کادر درجه اول و دوم حزب ملت ایران و جامعه سوسیالیستها

چند روز قبل داریوش فروهر جلسه‌ای تشکیل داده و در آن جلسه عده‌ای از رهبران و کادر درجه اول و دوم حزب ملت ایران و جامعه سوسیالیستها از جمله میرحسین سرشار شرکت داشته‌اند. این جلسه

بمنظور تشکیل یک جبهه ائتلافی و جمع‌آوری دستجات اپوزسیون و مخالف دولت بوده است. در آن جلسه پیشنهاد شد، هر طوریکه شده از دار و دسته محمد درخشش و دکتر علی امینی استفاده شود و دکتر علی امینی را بعنوان سنبل جریان علم طرف اکثریت حاضرین بتصویب رسیده است و میرحسین سرشار پیشنهاد نمود، از امینی باید بعنوان یک نفر

بوزروازی ملی استفاده شود نه بعنوان یک رهبراصیل انقلابی واقعی. ضمناً بعضی مواقع جلسه مشابهی بین رهبران حزب ملت ایران و جامعه سوسیالیستهای بمنظور همکاری و در موقع لزوم تشکیل یک جبهه مرکب از دستجات مخالف دولت تشکیل میگردد.

ملاحظات - بطوریکه قبلاً نیز اعلام شد، احتمال انتخاب دکتر علی امینی بعنوان رهبر جبهه ملی ملی بدینجهت که افراد سرشناس و سابقه دار دیگری نظیر مهندس مهدی بازرگان - باقر کاظمی

و غیره وجود دارند ضعیف است ولی چون این افراد معتقدند چنانچه
دکتر امینی بحکومت برسد آزادیهایی بانها داده خواهد شد از وی
حمایت مینماید.

ادامه از باورقی ص قبل:
دقیقتر می باشد.
رک: وقایع اتفاقیه و شرح
احوال رجال ص ۴۲۵ و ۴۲۶

به: ۳۲۲

شماره: ۷/۵۲۰/۳۹۴۰۵

از: ۷/۵/۲۰

تاریخ: ۴۶/۱۲/۸

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیر ایران

در ساعت ۱۰/۳۰ روز چهارشنبه گذشته ۴۶/۱۲/۲ جلسه هفتگی منزل دکتر علی امینی با شرکت عده‌ای در حدود ۱۲ نفر و از جمله دکتر مقدسی دندانپزشک - گرجی عضو بازنشسته وزارت کشور

فضل‌اله گرگانی مدیر کل

سابق وزارت دارایی -

محمد حسین فریور از

اعضای سابق

نخست وزیر محمد

کرمی از قصابان معروف

دروازه شمیران و عضو

جبهه ملی - پیامی مدیر

روزنامه پیام - علی وثوق

معاون سابق

نخست وزیر -

شفیع زاده مدیر کل سابق

وزارت کشاورزی - یداله

محمدی عضو بانک

مرکزی ایران تشکیل

گردید.

در این جلسه ابتدا دکتر مقدسی دندانپزشک ضمن تعریف از دکتر امینی اظهار داشت مملکت ما فعلا با اصلاحات عمیقی نیازمند است و ایران همه آرزو دارند که دکتر امینی در راس دولت قرار بگیرد و به این اصلاحات دست بزنند و سپس خطاب به دکتر امینی افزود من بشما پیشنهاد میکنم دادگاهی تشکیل دهید که این جنایتکاران را که بعنوان مختلف مردم را چاول میکنند و هر روز به ثروت خود از راه مکیدن خون مردم میافزایند محاکمه شوند و بخاطر داشته باشید که نیمی از

گرفتاریهای مملکت بااینعمل حل خواهدشد.

دکتر امینی در پاسخ اظهارات دکتر مقدسی اظهار داشت در گذشته اینکار را کردم و همه با من دشمن شدند و حتی گفتند این مرد که یک اشراف زاده است و با خودش هم جنگ دارد و حتی آنهایی که دستگیر شدند پس از مدتی پاک و پاکیزه از دادگستری خارج شدند و من دیگر توجه کردم که این کارها را نکنم و در مورد شایعاتی که مردم برای

نخست وزیر میسازند خود من از این موضوع اطلاعی ندارم و لیکن بمن خبر داده اند که مامورین انتظامی گزارش کرده اند روزهای جمعه دوهزار نفر از مردم بمنزل من مراجعه میکنند در صورتیکه من در تمام جمعه ها بجز ایام سوگواری از شهر خارج شده و به کهریزک میروم و اگر گزارش مقامات انتظامی همه به این طریق منعکس شود وای بحال مردم.

وضع مدارس متوسطه دولتی مطلبی بود که فریور عنوان نمود و در این مورد اظهار داشت مدارس متوسطه دولتی بکار تدریس دانش آموزان رسیدگی نمیکنند و دبیران خوب ندارند و افزود کادر دبیران هم مانند پزشکان شده که وقتی بیماری در یکی از بیمارستانهای دولتی مراجعه میکند آن پزشک آدرس مطب خود را میدهد و میگوید عصر بیا مطب. دبیران هم دانش آموزان را تجدیدی میکنند و میگویند بیایید بکلاس خصوصی و یا گروههای فرهنگی و در آنجاست که با گرفتن شهریه

زیادتری این قبیل دانش آموزان را قبول میکنند.

دکتر امینی در رد اظهارات فریور اضافه کرد وقتی بین حقوق دبیران وزارت آموزش و پرورش و حقوق سایر کارمندان دولت تفاوت فاحشی وجود دارد شما میگویید معلمین چکار کنند. هنگامیکه در جراید برای استخدام ۵۰۰ نفر دبیر آگهی میکنند فقط ۱۳۴ نفر تقاضا میدهند در صورتیکه اگر برای سازمان برنامه یا شرکت نفت و یا امثال آنها دو نفر لیسانسیه احتیاج داشته باشند دو هزار نفر مراجعه میکنند. حال باید دید عیب کار از کجاست و اگر رسیدگی نشود دبیران هم مجبورند از طریق ناصحیح وارد عمل شوند و نتیجه همین است که مشاهده میکنید.

راجع به بودجه متعادل دولت دکتر امینی اظهار داشت. ما چه اجباری داریم که بخودمان دروغ بگوییم زیرا که بودجه متعادل فعلی ما فرضاً در سال ۲۰۰۰ ریال هزینه دارد و ۱۰۰۰ ریال درآمد که در نتیجه ۱۰۰۰ ریال از درآمد کمتر داریم و مجبوریم که این مبلغ را از فلان همسایه قرض بگیریم پس نتیجه یکهزار ریال درآمد و یکهزار ریال قرض از همسایه و این هزینه هنگفت متعادل عیناً عملی است که برای بودجه متعادل سال ۴۷ در نظر گرفته شده است.

در مورد وضع اعراب و خاورمیانه دکتر امینی اظهار داشت نباید سربس این اعراب وحشی گذارد زیرا کارهای احمقانه‌ای خواهند کرد که ممکن است عواقب بدی داشته باشد.

این جلسه در ساعت ۱۱/۳۰ خاتمه پذیرفت. م

شماره: ۲۵۲۰/۳۸۶۶۷

به: ۳۲۲

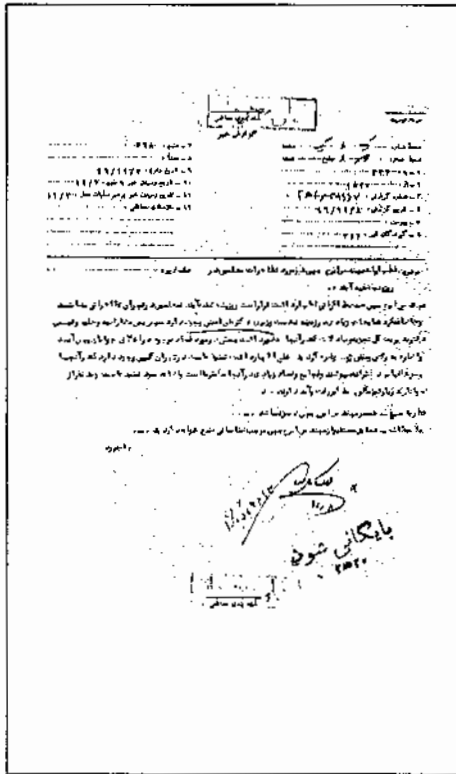
تاریخ: ۴۶/۱۲/۸

از: ۲۵۲۰

موضوع: اظهارات مهندس ایرج بهی در مورد تظاهرات معلمین در روز پنجشنبه آینده

مهندس ایرج بهی ضمن مذاکراتی اظهار داشت قرار است روز پنجشنبه آینده معلمین در تهران تظاهراتی بنمایند وی اضافه کرد

شایعات زیادی در زمینه نخست‌وزیری دکتر علی امینی وجود دارد سپس بین مشارالیه و خلیج رئیس دفتر مدیریت کل تجزیه و مبادلات که در آنجا حضور داشت بحثی در مورد فساد موجود در اخلاق جوانان پیش آمد و اشاره به رقص و مینی ژوب و غیره گردید خلیج اظهار داشت شنیده است در نهران کلویی وجود دارد که در آنجا پسرها لباس دخترانه میپوشند و فجایع و فساد زیادی در

آنجا حکمفرماست و اضافه نمود شنیده است چند نفر از جوانان دربار نیز بکلوب مذکور رفت و آمد دارند. نظریه منع - همسر مهندس ایرج بهی دبیر میباشد. ملاحظات - تحقیق مستقیم از مهندس ایرج بهی موجب شناسایی منبع خواهد گردید.

شماره: ۶/۱۳۸۷ هـ ۲

موضوع: بهرام بیضایی^۱

در پاسخ به موارد خواسته شده بشرح زیر اعلام گردید.

۱- ضمن ایفاد یکنسخه بیوگرافی نامبرده فوق اعلام گردید از مشارلیه بغیر از گزارشات خبری ارسالی سابقه بایگانی شده دیگری به دست نیامده.

۲- و ۳- در تحقیقاتیکه

از نامبرده فوق بعمل آمده

اظهاری داشت در سال

۱۳۳۹ در حدود ۱۱ ماه

به عنوان نویسنده مقالات

تاتر و سینما در مجله علم

و زندگی ارگان رسمی

نیروی سوم فعالیت

هنری داشته و از سال

۴۰ به بعد هم رابطه خود

را با نیروی سوم قطع

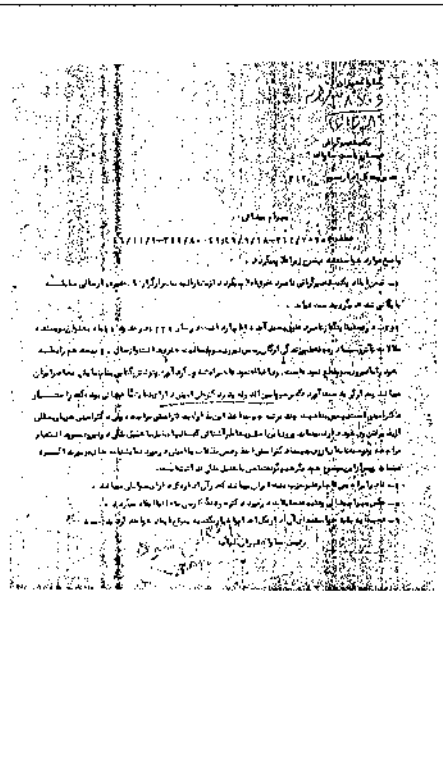
نموده است. وی اضافه

نموده اخیرا مشغول

گردآوری و نوشتن کتابی

به نام نمایش معاصر

ایران میباشد و مدارکی

۱- بهرام بیضایی:

در دیماه سال ۱۳۱۷ در تهران متولد شد. در سالهای اول دبیرستان به سینما علاقمند شد و با خرید مجله‌های سینمایی چریانهای سینما را دنبال می‌کرد. در دو سال آخر دبیرستان یعنی سالهای ۱۳۳۷ و ۱۳۳۶ دو نمایشنامه با زبان تازیکی نوشت. بعد از پایان دبیرستان و پس از یکسال مردودی در کنکور، دانشجوی ادبیات دانشگاه تهران شد و همزمان کارمند اداره ثبت اسناد و املاک در دماوند گردید طی این سالها به عنوان منتقد و پژوهشگر تاتر و سینما، موسیقی، فیلم و تفریح فعالیت داشت و مطالبش در مجله‌های علم و زندگی، هنر و سینما، موسیقی، کیهان ماه، گاهنامه آرش و گاهنامه‌های فرهنگی و روشنفکری تهران به چاپ می‌رسید در سال ۱۳۴۰ از اداره ثبت اسناد و املاک به اداره هنرهای دراماتیک منتقل شد. در سال ۱۳۴۵ توانست اولین نمایش را به طور مستقل به روی صحنه ببرد. فعالیت در سینما را از سال ۱۳۲۹ شروع کرد. در سال ۱۳۵۲ از اداره بصرنامه‌های تاتر به درخواست دانشجویان به عنوان استادیار تمام وقت

بدست آورده که مرحوم امین الدوله پدر دکتر علی امینی دارای نمایشگاههایی بوده که در اختیار دکتر امینی است بهمین مناسبت چند مرتبه جهت اخذ این مدارک بدکتر امینی مراجعه ولی دکتر امینی هر بار بعلی از پذیرفتن وی خودداری مینماید و روی این اصل و بخاطر آشنایی که سالهای قبل با خلیل ملکی در نیروی سوم داشته باو مراجعه و توصیه نامه‌ای از وی جهت دکتر امینی اخذ و ضمن ملاقات با امینی در نمایشنامه های مذکور مذاکره مینماید و پس از این موضوع هم

دیگر هیچگونه تماسی با خلیل ملکی نداشته‌است.

- ۴- نادر ابراهیمی قاجار عضو حزب ملت ایران میباشد که در آن اداره کل دارای سوابقی میباشد.
- ۵- عکس بهرام بیضایی و نتیجه تحقیقات در مورد دکتر هوشنگ کاوسی متعاقباً ایفاد میگردد.
- ۶- نسبت به بقیه خواسته‌های آن اداره کل اقدام و اخبار مکتسبه بموقع ایفاد خواهدگردید. -د

ادامه از پارو فی ص تیل:
 رشته هنرهای نمایشی به
 دانشگاه تهران منتقل شد و تا
 سال ۱۳۶۰ در این دانشگاه
 فعالیت داشت.
 ر.ک: فرهنگ کارگردانهای
 سینمای ایران
 سید مرتضی سید محمدی
 ۲- مجله علم و زندگی:
 نوع: علمی فنی
 تاریخ انتشار: ۱۳۵۹
 فاصله انتشار: ماهانه
 صاحب امتیاز: عبدالعزیز
 سعیدیان
 تیراژ: ۳۳۰۰ نسخه
 اشتراک: ۱۱۰۰ ریال
 ر.ک: راهنمای مجله‌های
 ایران پوری سلطانی ص ۲۸۳

به: ۳۱۲

شماره: ۴۱۵/۲۰/۳۹۲۴۴

از: ۴۱۵/۲۰

تاریخ: ۴۶/۱۲/۸

موضوع: دکتر امینی

آقای زرین قلم ضمن تماس با دکتر امینی و مذاکره با آقای ودودی جویای سلامتی آقای دکتر امینی شدند و اضافه نمود شما گاهگاهی وزارت اطلاعات سری میزدید حالا دیگر نمیآید. ودودی اظهار

داشت بعد از ظهرها میایم آفتاب زرین قلم اظهار داشت میخواهم شما را ببینم بعد از ظهر تشریف میاورید همینجا نامبرده اضافه نموده میایم ولی آنجا نه آقای زرین قلم اظهار داشت میتوانی بحزب ایران نوین بیایید شما را کسی نمیشناسد ودودی اظهار داشت مرا میشناسند و قرار بر این شد که نامبردگان جلوتی بی تی ساعت ۴ بعد از ظهر ۴۶/۱۲/۸ یکسدیگر را ملاقات نمایند ولی سپس اضافه شد که بهتر است فردا ساعت ۴ بعد از ظهر (۴۶/۱۲/۹) ش.

بخش خلیج قوری	
ردیف	شرح
۱	مستور ۳ - ۲ - ۱ - ۵ - ۴ - ۳ - ۲ - ۱
۲	۲۱۲ - ۱۹ - ۱
۳	۱ - ۲ - ۳ - ۴ - ۵ - ۶ - ۷ - ۸ - ۹ - ۱۰ - ۱۱ - ۱۲ - ۱۳ - ۱۴ - ۱۵ - ۱۶ - ۱۷ - ۱۸ - ۱۹ - ۲۰ - ۲۱ - ۲۲ - ۲۳ - ۲۴ - ۲۵ - ۲۶ - ۲۷ - ۲۸ - ۲۹ - ۳۰ - ۳۱ - ۳۲ - ۳۳ - ۳۴ - ۳۵ - ۳۶ - ۳۷ - ۳۸ - ۳۹ - ۴۰ - ۴۱ - ۴۲ - ۴۳ - ۴۴ - ۴۵ - ۴۶ - ۴۷ - ۴۸ - ۴۹ - ۵۰ - ۵۱ - ۵۲ - ۵۳ - ۵۴ - ۵۵ - ۵۶ - ۵۷ - ۵۸ - ۵۹ - ۶۰ - ۶۱ - ۶۲ - ۶۳ - ۶۴ - ۶۵ - ۶۶ - ۶۷ - ۶۸ - ۶۹ - ۷۰ - ۷۱ - ۷۲ - ۷۳ - ۷۴ - ۷۵ - ۷۶ - ۷۷ - ۷۸ - ۷۹ - ۸۰ - ۸۱ - ۸۲ - ۸۳ - ۸۴ - ۸۵ - ۸۶ - ۸۷ - ۸۸ - ۸۹ - ۹۰ - ۹۱ - ۹۲ - ۹۳ - ۹۴ - ۹۵ - ۹۶ - ۹۷ - ۹۸ - ۹۹ - ۱۰۰
۴	۱ - ۲ - ۳ - ۴ - ۵ - ۶ - ۷ - ۸ - ۹ - ۱۰ - ۱۱ - ۱۲ - ۱۳ - ۱۴ - ۱۵ - ۱۶ - ۱۷ - ۱۸ - ۱۹ - ۲۰ - ۲۱ - ۲۲ - ۲۳ - ۲۴ - ۲۵ - ۲۶ - ۲۷ - ۲۸ - ۲۹ - ۳۰ - ۳۱ - ۳۲ - ۳۳ - ۳۴ - ۳۵ - ۳۶ - ۳۷ - ۳۸ - ۳۹ - ۴۰ - ۴۱ - ۴۲ - ۴۳ - ۴۴ - ۴۵ - ۴۶ - ۴۷ - ۴۸ - ۴۹ - ۵۰ - ۵۱ - ۵۲ - ۵۳ - ۵۴ - ۵۵ - ۵۶ - ۵۷ - ۵۸ - ۵۹ - ۶۰ - ۶۱ - ۶۲ - ۶۳ - ۶۴ - ۶۵ - ۶۶ - ۶۷ - ۶۸ - ۶۹ - ۷۰ - ۷۱ - ۷۲ - ۷۳ - ۷۴ - ۷۵ - ۷۶ - ۷۷ - ۷۸ - ۷۹ - ۸۰ - ۸۱ - ۸۲ - ۸۳ - ۸۴ - ۸۵ - ۸۶ - ۸۷ - ۸۸ - ۸۹ - ۹۰ - ۹۱ - ۹۲ - ۹۳ - ۹۴ - ۹۵ - ۹۶ - ۹۷ - ۹۸ - ۹۹ - ۱۰۰
۵	۱ - ۲ - ۳ - ۴ - ۵ - ۶ - ۷ - ۸ - ۹ - ۱۰ - ۱۱ - ۱۲ - ۱۳ - ۱۴ - ۱۵ - ۱۶ - ۱۷ - ۱۸ - ۱۹ - ۲۰ - ۲۱ - ۲۲ - ۲۳ - ۲۴ - ۲۵ - ۲۶ - ۲۷ - ۲۸ - ۲۹ - ۳۰ - ۳۱ - ۳۲ - ۳۳ - ۳۴ - ۳۵ - ۳۶ - ۳۷ - ۳۸ - ۳۹ - ۴۰ - ۴۱ - ۴۲ - ۴۳ - ۴۴ - ۴۵ - ۴۶ - ۴۷ - ۴۸ - ۴۹ - ۵۰ - ۵۱ - ۵۲ - ۵۳ - ۵۴ - ۵۵ - ۵۶ - ۵۷ - ۵۸ - ۵۹ - ۶۰ - ۶۱ - ۶۲ - ۶۳ - ۶۴ - ۶۵ - ۶۶ - ۶۷ - ۶۸ - ۶۹ - ۷۰ - ۷۱ - ۷۲ - ۷۳ - ۷۴ - ۷۵ - ۷۶ - ۷۷ - ۷۸ - ۷۹ - ۸۰ - ۸۱ - ۸۲ - ۸۳ - ۸۴ - ۸۵ - ۸۶ - ۸۷ - ۸۸ - ۸۹ - ۹۰ - ۹۱ - ۹۲ - ۹۳ - ۹۴ - ۹۵ - ۹۶ - ۹۷ - ۹۸ - ۹۹ - ۱۰۰
۶	۱ - ۲ - ۳ - ۴ - ۵ - ۶ - ۷ - ۸ - ۹ - ۱۰ - ۱۱ - ۱۲ - ۱۳ - ۱۴ - ۱۵ - ۱۶ - ۱۷ - ۱۸ - ۱۹ - ۲۰ - ۲۱ - ۲۲ - ۲۳ - ۲۴ - ۲۵ - ۲۶ - ۲۷ - ۲۸ - ۲۹ - ۳۰ - ۳۱ - ۳۲ - ۳۳ - ۳۴ - ۳۵ - ۳۶ - ۳۷ - ۳۸ - ۳۹ - ۴۰ - ۴۱ - ۴۲ - ۴۳ - ۴۴ - ۴۵ - ۴۶ - ۴۷ - ۴۸ - ۴۹ - ۵۰ - ۵۱ - ۵۲ - ۵۳ - ۵۴ - ۵۵ - ۵۶ - ۵۷ - ۵۸ - ۵۹ - ۶۰ - ۶۱ - ۶۲ - ۶۳ - ۶۴ - ۶۵ - ۶۶ - ۶۷ - ۶۸ - ۶۹ - ۷۰ - ۷۱ - ۷۲ - ۷۳ - ۷۴ - ۷۵ - ۷۶ - ۷۷ - ۷۸ - ۷۹ - ۸۰ - ۸۱ - ۸۲ - ۸۳ - ۸۴ - ۸۵ - ۸۶ - ۸۷ - ۸۸ - ۸۹ - ۹۰ - ۹۱ - ۹۲ - ۹۳ - ۹۴ - ۹۵ - ۹۶ - ۹۷ - ۹۸ - ۹۹ - ۱۰۰

موضوع: دکتر امینی

آقای زرین قلم ضمن تماس با دکتر امینی و مذاکره با آقای ودودی جویای سلامتی آقای دکتر امینی شدند و اضافه نمود شما گاهگاهی وزارت اطلاعات سری میزدید حالا دیگر نمیآید. ودودی اظهار داشت بعد از ظهرها میایم آفتاب زرین قلم اظهار داشت میخواهم شما را ببینم بعد از ظهر تشریف میاورید همینجا نامبرده اضافه نموده میایم ولی آنجا نه آقای زرین قلم اظهار داشت میتوانی بحزب ایران نوین بیایید شما را کسی نمیشناسد ودودی اظهار داشت مرا میشناسند و قرار بر این شد که نامبردگان جلوتی بی تی ساعت ۴ بعد از ظهر ۴۶/۱۲/۸ یکسدیگر را ملاقات نمایند ولی سپس اضافه شد که بهتر است فردا ساعت ۴ بعد از ظهر (۴۶/۱۲/۹) ش.

بایگانی شود

۴۶/۵۲۰

بخش خلیج قوری

ملاقات نمایند ولی سپس اضافه شد که بهتر است فردا ساعت ۴ بعد از

ظهر (۴۶/۱۲/۹) ش.

به: ۳۱۲

از: ۲۵۲۰

شماره: ۲۵ ۲۰/۳۸۷۵۴

تاریخ: ۴۶/۱۲/۱۰

۱- خسرو روزبه:

وی فرزند حسین و در سال ۱۲۹۲ در ملایر متولد شده و پس از تحصیل در دانشکده نظامی در سال ۱۳۱۶ با درجه ستواندومی وارد خدمت رسمی ارتش شده و در سال ۱۳۲۴ رسماً به عضویت حزب توده درآمد و از بنیانگذاران و عضو هیأت دبیران سازمان افسران حزب توده در ارتش بوده است.

روزبه به همین علت در سال ۱۳۲۶ دستگیر و بازداشت و به پانزده ماه زندان و اخراج از ارتش (با درجه سروانی) محکوم گردید، لیکن موفق به فرار از زندان شده ولی مجدداً در سال ۱۳۲۷ دستگیر و بازداشت و به چهار سال زندان محکوم شده و بسرای بار دوم در سال ۱۳۲۹ از زندان فرار نموده و به عضویت کمیته مرکزی سازمان افسران وابسته به حزب توده منصوب و به عنوان مسئول سازمان جاسوسی اطلاعات حزب برگزیده شده است. فعالیتهای وی در سازمان مذکور در خصوص جاسوسی برای بیگانگان، دستبرد به بانکها، قتل افراد بیگانه و مخالف حزب و حتی قتل دوست صمیمی خود (حسام لنگرانی) بوده است. از

موضوع: اظهارات داریوش فروهر در مورد مراسم سالگرد دکتر مصدق و همچنین وضع سیاسی فعلی و فعالیت جبهه ملی

داریوش فروهر ضمن مذاکراتی در مورد شعارهای روز چهارم تختی اشاره به شعار زنده باد لین پیاثو نمود و گفت این بسیار بد است و افزود

ما در وضعی هستیم که دستگاه سعی میکند بهر نحوی که شده ما را سرکوب کند و اینگونه شعارها وسیله‌ای برای اجرای مقاصد دستگاه میدهد. فروهر سپس گفت حالیه تضادی بین هیئت حاکمه ایران و امریکا وجود دارد و امثال دکتر علی امینی میکوشند از این تضاد بهره‌برداری نمایند و امریکا سعی دارد به بهانه عدم وجود آزادی در ایران و نیز وجود اختناق

مقدمات بحکومت رسانیدن یکی از عوامل خود را بوجود آورد و نیز از دوستی ایران و شوروی استقبال نمیکند و همچنین میخواهند بجای انگلیس در خلیج فارس جایگزین گردد و جبهه ملی میتواند با تاکتیک سالم و صحیح از این تضاد بنفع خود بهره‌برداری نماید ولی دستگاه سعی میکند مخالفین را با حربه اتهام کمونیست بودن بکوبد و از اینجهت از شعارهایی مانند لین پیاثو - روزبه ۱ - ارانی ۲ و غیره حداکثر بهره‌برداری را جهت کوبیدن مردم و جنبشها معمول خواهد داشت

ادامه از پاورقی ص قبل:
 نظر سیاسی خسرو روزبه
 یک ماجراجوی شهرت طلبی
 بوده که در دوران حزب توده
 نیز وی را متهم به عدم اطلاع
 از مارکسیسم می نمودند و در
 کمیته مرکزی حزب توده غیر
 از دکتر دکتر کیانوری همه با
 او مخالف بودند یاد شده که
 بدون عیال و اولاد بوده و
 پس از اختلاش با سران و
 کشف اسرار قتل افراد توسط
 وی در سال ۱۳۳۶ دستگیر و
 سرانجام در اردیبهشت سال
 ۱۳۳۷ اعدام گردیده.

۲- تقی اراتی

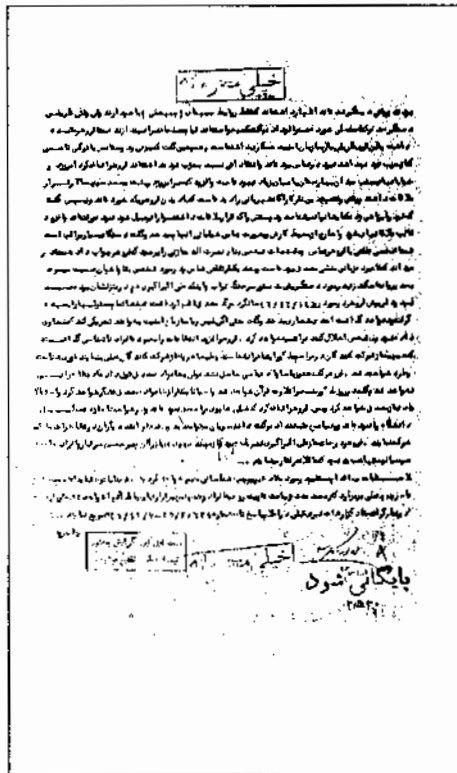
دکتر تقی اراتی فرزند
 ابوالفتح، نخستین مروج و
 بسنیانگذار چریان
 مارکسیستی لنینیستی در
 ایران بود.

او در سال ۱۲۸۱ شمسی در
 تبریز متولد شد و پس از
 اتمام دوران اولیه تحصیل در
 سال ۱۳۰۶ به آلمان رفته .
 اراتنی پس از شش سال
 تحصیل در رشته «فیزیک و
 شیمی» موفق به اخذ دکترای
 این رشته شده و به عنوان
 استاد «ادبیات شرق» در
 برلین به تدریس علوم بدیع
 در اشعار فارسی ، عربی و
 ترکی پرداخت . در سال
 ۱۳۰۹ شمسی به ایران
 بازگشت و با استخدام در
 وزارت معارف و اوقاف به

فروهر اظهار عقیده نمود اکنون از نظر شرایط اجتماعی زمان بمراتب
 بهتر از سابق بنفع جبهه ملی است از طرفی تضاد بین ارگانهای هیئت
 حاکمه مثل دکتر هدایتی و هویدا شدیداً وجود دارد و حتی در جلسه
 هیئت دولت چند روز پیش دکتر هدایتی را دعوت نکرده اند و نامبرده
 خود شخصاً بجلسه مذکور رفته ولی هویدا گفته است شما را که
 دعوت نکرده بودم ولی هدایتی پاسخ داده من وزیر آموزش و پرورش

شاه هستم و در اینمورد
 مشاجراتی با هویدا
 داشته است.

فروهر اضافه نمود که
 شخصاً با هر حرکت
 تندی در حال حاضر
 مخالف است و افزود
 قبلاً میتوانستیم دانشگاه
 و حتی قسمت مهمی از
 بازار را تعطیل نمایم
 لیکن حالیه بصورت فقط
 تشنج و اغتشاش میتوان
 یکی دو کلاس از
 دانشگاه را و یکی دو
 دهنه مغازه در بازار را
 بصورت نیمه تعطیل

درآورد و این میرساند که تاکتیکهای گذشته مبنی بر ابراز شعارهای
 انقلابی و روبرو نمودن مردم با پلیس و وارد آمدن ضربات حاصله همه
 و همه توانسته اند مردم را منصرف و ریمیده سازند دایوش فروهر سپس
 اظهار داشت لیستی در اختیار دارد که حدود ۲۵ دانشجو دستگیر
 شده اند و از جمله بیژن جزنی و حسن صباغ ظریفی که با اسلحه
 دستگیر شده و دکتر شهرزاد و سورکی و کلاتری و اضافه نمود که
 جزنی و دوستانش کمیته انقلابی تشکیل داده بودند و وقتی

دستگیر شده‌اند اظهار داشته‌اند که فقط روابط جبهه‌ای (جبهه ملی) با هم دارند ولی وقتی ظریفی دستگیر شد و کتک مفصلی خورده همه را لو داده و گفته است میخواستند قیام مسلحانه راه بیندازند ضمناً فروهر عقیده داشت بطن قوی ظریفی با سازمان امنیت همکاری داشته‌است و همچنین گفت که جزئی و دوستانش با توکلی نامی که از حزب توده جدا شده بود در تماس بوده‌اند و انتقاداتی نسبت به حزب توده داشته‌اند فروهر اظهار کرد امروز در خیابانهای جنب میدان بهارستان پاسبان زیادی بوده‌است و افزود که عصر امروز در پشت مسجد سپهسالار قرار ملاقات داشته و وقتی رفته چندین نفر کارآگاه شهربانی را دیده‌است که با دیدن فروهر یکه خوده‌اند وی سپس گفت که خود را برای زده که ایشانرا نمیشناسد و دوستش را که قرار ملاقات داشته سوار اتومبیل خود نموده و رفته‌اند و افزود غالب ملاقاتها خود را در خارج از محیط کارش و بصورت تماس خیابانی انجام میدهد و گفت دستگاه بسیار مراقب است ضمناً شخصی تلفنی با فروهر تماس و مشخصات شخصی بنام نصرت‌اله خازنی را پرسید که فروهر جواب داده همینقدر میدانند که نامبرده زمانی منشی مصدق بوده‌است و بعد یکنفر تلفنی تماس و در مورد شخصی به نام اخوان صحبت نمود و بعد پروانه اسکندری در مورد دستگیریش بدستور سرهنگ نواب و اینکه علی‌اکبر اکبری هم در منزلشان بود، صحبت نمود و داریوش فروهر در مورد روز ۴۶/۱۲/۱۴ سالگرد مرگ مصدق اظهار داشت شخصاً تمام مسئولیتها را بعهده گرفته و نخواهد گذاشت احدی شعاری بدهد و گفت حتی اگر پلیس و یا سازمان امنیت بخواهد تحریکی کند که شعاری داده شود وی شخص اخلال کننده را تنبیه خواهد کرد. فروهر افزود انتظامات را بعهده افراد ناشناسی گذاشته که هیچیک از شرکت کنندگان در مراسم مذکور ایشانرا نشناسند و طبعاً هر یک از شرکت کنندگان عملی بنمایند فوری شناخته و طرد خواهند شد. فروهر گفت هنوز با ساواک تماسی حاصل نشده ولی بخانواده مصدق قول داده که تظاهراتی نخواهد شد و گفت در روز مذکور منحصرأ تلاوت قرآن خواهد شد و احیاناً یکنفر از خانواده مصدق

ادامه از پاورتی ص قبل:
 اداره کل صنعت رفت و با
 عنوان رئیس تعلیمات
 مشغول به کار شد و تماماً در
 دبیرستانهای تهران به
 تدریس فیزیک پرداخت. در
 اردیبهشت ماه سال ۱۳۱۶
 تقی ارانی به اتفاق ۵۲ نفر
 دیگر از همفکرانش دستگیر
 و روانه زندان شدند. این
 توقیف دسته جمعی از وقایع
 سلطنت رضا شاه بود که وی
 به بهانه مبارزه با اشتراکی
 گری تبلیغات وسیعی نمود.
 سرانجام در ۱۴ بهمن سال
 ۱۳۱۸ به طرز مشکوکی در
 زندان درگذشت.
 علت مرگ او ابتلا به بیماری
 تیفوس اعلام شد. بر اساس
 گزارشاتی او را به وسیله
 آمپول هوا به قتل رساندند. از
 ارانی نوشته‌هایی در زمینه
 علوم و اصول اعتقادات
 ماتریالیسم به جای
 مانده‌است.
 رک: زندگینامه رجال و
 مشاهیر ایران، حسن
 مرسلوند، ص ۱۱۷-۱۱۳

تشکر خواهد کرد و احتمالاً یادی از مصدق خواهد کرد و بس. فروهر اضافه کرد که خیلی ها به وی مراجعه نموده‌اند و درخواست اجازه تعطیل دانشگاه را نموده‌اند و وی پاسخ مثبت نداده و گفته دانشجویان میتوانند بدون شعار و مانند دیگران در تظاهرات مذکور شرکت نمایند. فروهر در خاتمه از علی اکبر اکبری تعریف نمود و از مهندس مهدی بازرگان و میر حسین سرشار و افراد جامعه سوسیالیستهای تمجید نمود که عاقلانه رفتار می‌نمایند.

ملاحظات - اقدام مستقیم در مورد مفاد خبر موجب شناسایی منبع خواهد گردید ضمناً با توجه باینکه... ناصر جبهه ملی بر مزار دکتر محمد مصدق باعث تقویت روحیه افراد و همچنین برقراری ارتباط آنها خواهد شد.

مقرر فرمایید... گرفته مفاد گزارشات خبری قبلی در اعلام پاسخ نامه شماره ۴۶/۱۲/۷۰/۳۸۶۳۰ تسریع نمایند.

به: ۲۲۱

از: ۷/۵/۲۰

شماره: ۷/۵/۲۰/۳۹۴۳۴

تاریخ: ۴۶/۱۲/۱۲

۱- هوشنگ انصاری:

هوشنگ انصاری در سال ۱۳۰۶ هجری در اهواز بدنیا آمد. تحصیلات مقدماتی و متوسطه را در این شهر به پایان رساند. وی برای ادامه تحصیل راهی انگلستان شد. مدتی را هم به عنوان کار و هم تحصیل در ژاپن گذراند. علاقه او به مشاغل درآمدزا او را به کارهای تجاری کشاند و در رشته های بازرگانی و صنعتی فعالیت کرد. انصاری در سال ۱۳۳۳ وابسته مطبوعاتی ایران در ژاپن شد. از همین زمان سمتهای دولتی او با ارتقای مقام در هر جابه جایی آغاز شد تا اینکه در سال ۱۳۴۸ به وزارت اقتصاد رسید. با تأسیس حزب رستاخیز از طرف شاه با عنوان هماهنگ کننده جناح سازنده وارد حزب شد اما در خرداد ۱۳۵۷ از این مقام کناره گیری کرد. او با پیش بینی سقوط رژیم ششماه زودتر از دیگر دولتمردان از ایران خارج شد. با سرمایه هنگفتی که در این مدت در مرزهای بیرونی انباشته بود، به آمریکا رفت و به عنوان یکی از سرمایه داران شناخته شده فعالیتهای تجاری خود را ادامه داد.

رک: وقایع اتفاقیه و شرح

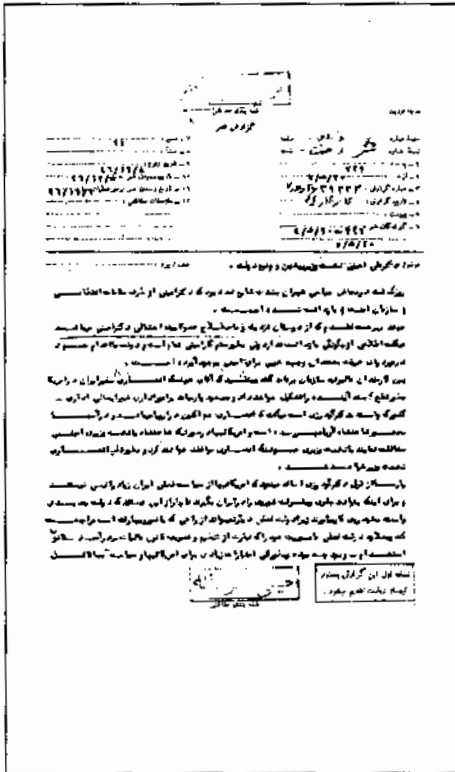
احوال رجال ص ۸۳

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین و وضع دولت

روز گذشته در محافل سیاسی تهران بشدت شایع شده بود که دکتر امینی از طرف مقامات انتظامی (سازمان امنیت) بازداشت شده است. مهندس رحمت مقدم که از دوستان نزدیک و باصطلاح عضو کابینه

احتمالی دکتر امینی میباشد میگفت اطلاعی از چگونگی بازداشت ندارد ولی بطور حتم کار امینی تمام است و دولت با اقدام خود در مورد رای هیئت معتمدان وجهه خوبی برای امینی بوجود آورده است.*

بین کارمندان عالی رتبه سازمان برنامه گفته میشود که آقای هوشنگ انصاری^۱ سفیر ایران در آمریکا بطور قطع کمیته آینده را تشکیل خواهد داد و مسعود پارسا مدیر

امور اداری شورایی عالی اداری کشور که وابسته به دکتر گودرزی است میگفت که انصاری هم اکنون در اروپا میباشد و در آنجا بحضور شاهنشاه آریامهر رسیده است و امریکاییها در صورتیکه شاهنشاه با نخست وزیر امینی مخالفت نمایند با نخست وزیر هوشنگ انصاری موافقت خواهند کرد و بطور قطع انصاری نخست وزیر خواهد شد.

پارسا از قول دکتر گودرزی اضافه مینمود که امریکاییها از سیاست

۲- حسنعلی منصور:

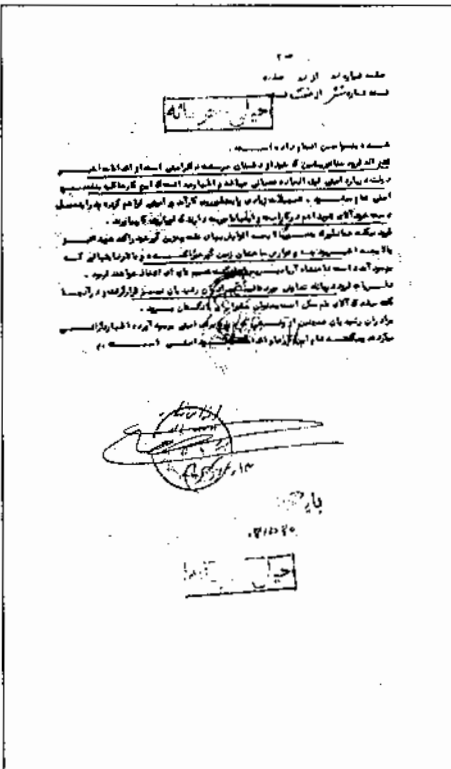
حسنعلی منصور در اردیبهشت ماه ۱۳۰۲ در تهران بدنیا آمد. پدر او رجبعلی منصور (منصورالسلک) از اعضای اولیه لژ «بیداری ایرانیان» بود که در دوران رضاشاه سالیان مدید در مشاغل حساس جای داشت و در آخرین ماه های سلطنت او به صدارت رسید و در دوران محمدرضا شاه پهلوی نیز مجددا در رأس دولت قرار گرفت. ارتشبد فرودست می نویسد:

«علی منصور (منصور الملک) از مامورین انگلیس بود. پسرش حسنعلی منصور مانند پدر، پرورش یافته انگلیسی ها بود ولی از آن گروه بود که به آمریکاییها وصل شدند او چه در اصل چهار (اصل ترومن آمریکایی) و چه بعدها که نخست وزیر شد، از طرف آمریکا بشدت تقویت می شد.» منصور از منبره هایی بود که توسط انگلیسی ها به آمریکا معرفی شد و لذا حمایت هر دو قدرت را بعد کسانی پشت سر داشت. منصور برنامه های مهمی به سود غرب داشت که یکی از آنها کاپیتولاسیون بود که با مقاومت جدی امام خمینی علیه السلام

فعلی ایران زیاد راضی نیستند و برای اینکه جلوی پیشرفت شوروی را در ایران بگیرند ناچار از این هستند که دولت جدیدی وابسته بخود روی کار بیاورند زیرا دولت فعلی دیگر نمیتواند از راهی که با شورویها رفته است مراجعت کند و بعلاوه دولت فعلی ماموریت خود را که عبارت از تنظیم و تصویب قانون مالیات بر درآمد استخدام - و بودجه بوده و بطور کلی امتیازات زیادی برای امریکاییها و سیاست آنها قائل شده به نحو

احسن انجام داده است.

فتح اله فرود سناتور پیشین که خود از دشمنان سرسخت دکتر امینی است از اقدامات اخیر دولت درباره امینی فوق العاده عصبانی میباشد و اظهار میداشت که این کارها کلیه بنفع امینی تمام میشود. تسهیلات زیادی را بمنظور روی کار آمدن امینی فراهم کرده و در اینعمل دست خود آقای هویدا هم درکار است و اینها ماموریت دارند که او را روی کار بیاورند.

فرودگفت همانطور که منصور آبا لایحه افزایش بهای نفت و بنزین گور خود را کند هویدا نیز بالایحه اخیر بودجه و عوارض ساختمان زمین گور خود را کند و با ناراضیاتی که بوجود آمده است شاهنشاه آریامهر پس از بازگشت تصمیم تازه ای اتخاذ خواهند فرمود.

نظریات فرود در بانک تعاونی مورد تأیید برادران رشیدیان نیز قرار گرفت و در آنجا گفته میشد که آقای علم ممکن است بعنوان سفیر

ایران بانگلستان برود.

برادران رشیدیان همچنین از وضعی که دولت برای امینی بوجود آورده اظهار نگرانی میکردند و میگفتند تمام این کارها و اقدامات به سود امینی است. م

ادامه از پاورتی ص قبل:
(ره) مواجه شد. مخالفت‌های ایشان با نفوذ آمریکا و غرب و اقدامات محمدرضا در دوران دولت منصور شدت گرفت و سرانجام به تبعید ایشان به ترکیه (۱۳) آبان ۱۳۴۲) منجر گردید. ساواک در سال ۱۳۳۷ که حسنعلی منصور در دولت منوچهر اقبال معاونت نخست وزیر را عهده‌دار بود، ساواک زندگنامه او را چنین ثبت کرده است. بسیار زیبا، صورتی سفید، چشمان میشی و خیلی قشنگ، قدی متوسط و خوش قامت، پدرش بی اندازه متمول که در حدود پنجاه میلیون تومان ثروت دارد.

دارای لیسانس از دانشکده حقوق تهران رشته سیاسی در سال ۲۴ می باشد. فرانسه خوب میدانند و به انگلیسی به اندازه رفع احتیاج آشنایی دارد وی تسمام روزنامه و مجلات عادی و تا اندازه‌ای اقتصادی را مطالعه میکند. به زن و مقام علاقمند است، تحصیلات متوسطه را در دبیرستان ایرانشهر گذرانده، لیاقت و شایستگی ندارد، حتی به علت ترقی بی‌جهتی که نموده و به علت نفوذ پدرش و اینکه دکتر اقبال به پدر او مدیون بود، او را به

ادامه از باورقی ص قبل:

این سمت منصوب کرد که مورد تنفر قاطبه جوانان قرار گرفت. ابتدا در وزارت خارجه در لندن بود بعد منشی وزیر خارجه و سپس رئیس اداره چهارم سیاسی شده است. به علت نفوذ پدر نشان تاج دریافت، پدرش از عمال درجه اول سیاست انگلیس است. عضو جمعیت یاران دبیرستانی بوده، متواضع ولی بی شخصیت است، افکار عالی به هیچ وجه ندارد و تمام ترقی او روی نفوذ پدرش میباشد کم مغز، بی تجربه، و عزیز بیسی جهت است. در اردیبهشت سال ۱۳۴۰ زمانی که نماینده مجلس بوده است، کانون مترقی را مستشکل از عده‌ای روشنفکران و کارشناسان مسایل اقتصادی و اجتماعی تشکیل می‌دهد. که تعداد

کثیری از اعضای آن در انتخابات مجلس شورای ملی (تابستان ۱۳۴۲) به نمایندگی مجلس انتخاب می‌گردند. این نمایندگان به رهبری حسنعلی منصور بدو آیه تاسیس حزب ایران نسوین (از ۱۳۴۲) اقدام کرده‌اند، حسنعلی منصور وزیر بازرگانی، وزیر کار، معاون نخست‌وزیر و رئیس دفتر مخصوص وزیر امور خارجه بوده است. در زمان نخست‌وزیری منصور لایحه کاپیتولاسیون به تصویب رسیده که متعاقب آن خشم مردم علیه او برانگیخته شد و امام خمینی (ره) نطق تاریخی خود را ایراد فرمودند و منصور ۲ - ۳ ماه بعد از تبعید حضرت امام (ره) در اول بهمن ۱۳۴۲ توسط شهید بخارایی معدوم گردیده است.

۱- رک: شهید اسدالله لاجوردی / بروایت استاد ساواک / تهران / مرکز بررسی تاریخی / ۱۳۷۷ ص ۵۱ و ۵۲

۲- ظهور و سقوط سلطنت پهلوی، ج ۲، ص ۳۵۵ * به: ۳۱۲ شماره: ۲۵۲۰/۳۸۷۸۱ از: ۲۵۲۰ تاریخ: ۲۶/۱۲/۱۲

موضوع: تماس محمد علی کشاورز صدر با احمد امینی برادر دکتر علی امینی روز چهارشنبه ۲۶/۱۲/۹۹ محمد علی کشاورز صدر ضمن مذاکراتی اظهار داشت شنیده‌ام یک دانشجو و دو نفر بازاری و یک نفر معمم و یک نفر بخشدار و یک نفر اصفهانی در مراسم چهلم فوت غلامرضا تختی سخنرانی کرده‌اند. سپس نامبرده با احمد امینی برادر دکتر علی امینی که اخیراً از مسافرت خارج از کشور مراجعت نموده تماس حاصل و احوال دکتر علی امینی را از او پرسید بعد کشاورز صدر در پاسخ این سؤال که علت احضار امینی به دادگستری چیست اظهار کرد کنسرسیوم و امریکا فشار می‌آورند که امینی نخست‌وزیر شود اینها (منظور دولت) میخواهند باصلاح امینی را بازداشت بکنند آنهم باتهام اینکه چرا دستور بازداشت یک دزد چانی یعنی سرلشگر علوی مقدم را داده‌است و البته امینی هم اظهار نمود من بدستور شاه اینکار را کردم. ملاحظات - یا توجه باینکه سخنرانی مشارالیه در مراسم چهلم تختی صحت ندارد اقدام مستقیم پیرامون مفاد خبر موجب شناسایی منبع خواهد گردید.

به: ۳۲۲

از: ۵۵۲۰

موضوع: مذاکرات دو نفر در اتوبوس

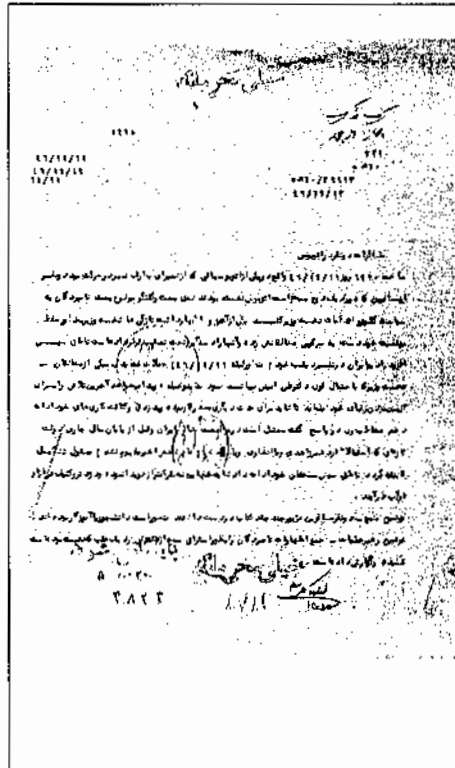
شماره: ۵۵۲۰/۳۹۹۱۳

تاریخ: ۴۶/۱۲/۱۳

۱- در کتاب هفت هزار روز (جلد یک) در مورد وقایع مربوط به امینی آمده است که در مورخه: ۱۳۴۶/۱۲/۷ دکتر امینی نخست وزیر اسبق / تحت تعقیب قرار گرفت / (در تاریخ) ۱۳۴۶/۱۲/۱۰ دکتر امینی به دیوان کیفر رفت. بازپرس دیوان کیفر دو ساعت از نخست وزیر اسبق تحقیق کرد و قرار التزامی به مبلغ یکصد میلیون ریال در سارده دکتر علی امینی صادر نمود. تحقیقات از دکتر امینی بعداً دنبال خواهد شد.

ساعت ۱۴/۲۰ روز ۴۶/۱۲/۱۲ واقع در یکی از اتوبوسهایی که از شمیران بطرف شهر در حرکت بود دو نفر از مسافری که در ردیف دوم سمت راست اتوبوس نشسته بودند ضمن بحث و گفتگو موضوع بحث

نامبردگان به سیاست کشور و اقدامات نخست وزیر کشید. یکی از آقایان اظهار داشت تازگی ها نخست وزیر بمنظور حفظ موقعیت خود دست به سرکوبی مخالفانش زده و آنها را دستگیر و تحت تعقیب قرار داده است ناطق سپس افزود رادیو ایران در تفسیر دیشب خود (منظور ليله ۴۶/۱۲/۱۱) حملات شدیدی بیکی از مخالفان نخست وزیر که با احتمال قوی دکتر علی

امینی می باشد نمود^۱ بدینوسیله هویدا می خواهد آخرین تلاش خود را برای از بین بردن رقبای خود بنماید تا شاید برای مدت دیگری مصدر کار بوده و بدزدی و کثافت کاری های خود ادامه دهد مخاطب وی در پاسخ گفت محتمل است در مراجعت شاه بایران و قبل از پایان سال جاری دولت تازه ای که احتمالاً اردشیر زاهدی و یا انصاری و یا... (نام شخص اخیر مفهوم نشد) مسئول تشکیل کابینه گردد ناطق سپس به سخنان خود ادامه داد شاید هم این سه نفر کمتر از هویدا نبوده و

دزدتر و کثیف‌تر از او از آب درآیند.
توضیح منبع: دو نفر مسافرین مزبور چند جلد کتاب در دست داشتند
متصور است دانشجویان یا آموزگار بوده‌اند.
توضیح رهبر عملیات: منبع اظهارات نامبردگان را بطور استراق سمع از
صندلی ردیف عقب که نشسته بوده‌است شنیده و گزارش داده‌است. ح

به: ۸۰۰

تاریخ: ۴۶/۱۲/۱۳

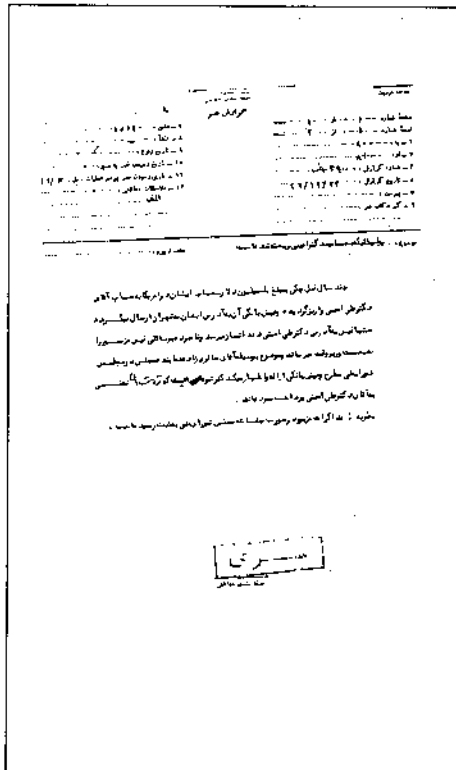
از: ۸۱۰

شماره: ۴۹۰ الف

موضوع: پولهاییکه بحساب دکتر امینی ریخته شده است.

چند سال قبل چکی بمبلغ یک میلیون دلار به حساب ایشان در امریکا به حساب آقای دکتر علی امینی واریز گردیده و فیش بانکی آن به آدرس ایشان به تهران ارسال میگردد متنها فیش به آدرس دکتر علی

امینی دندانساز میرسد و نامبرده بوسائلی فیش مزبور را به نخست وزیر وقت میرساند و موضوع بوسیله آقای حایری زاده نماینده مجلس در مجلس شورای ملی مطرح و فیش بانکی ارائه و اظهار میکند که رشوه ایست که تراستهای نفتی به آقای دکتر علی امینی پرداخت نموده اند. نظریه: مذاکرات مزبور در صورت جلسات مجلس شورای ملی به ثبت رسیده است.

به: ۲۱۲

شماره: ۲۵۲۰/۳۸۸۱۴

از: ۲۵۲۰

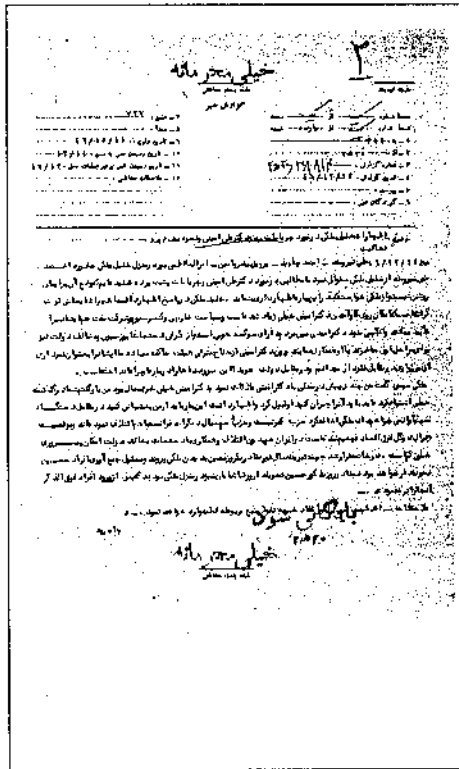
تاریخ: ۴۶/۱۲/۱۲

موضوع: اظهارات خلیل ملکی در مورد جریانات روز و دکتر علی امینی و نحوه فعالیت.

روز ۴۶/۱۲/۱۱ علی نیرومند - احمد جاوید - پرویز پیشروامین - امراله کاظمی پور در منزل خلیل ملکی حضور داشتند.

علی نیرومند از خلیل ملکی سؤال نمود ما مطالبی در مورد دکتر علی امینی و جریانات پشت پرده شنیده ایم که وضع آن برایمان روشن نیست و از ملکی خواست که در این باره اظهار نظری بنماید.

خلیل ملکی در پاسخ اظهار داشت اخیرا شایعاتی قوت گرفته است که امکان روی کار آمدن دکتر امینی خیلی زیاد شده است و سیاست خارجی و کنسرسیوم و

شرکت نفت هم ایشانرا تأیید میکنند وانگهی خود دکتر امینی بین مردم دارای سوکسه خوبی است و از طرفی دستجات اپوزسیون و مخالف دولت نیز برای مراحل اول حاضرند با او همکاری کنند چون دکتر امینی از جناح مترقی هیئت حاکمه میباشد ما ایشانرا بعنوان نموداری از بورژوازی در مقابل فتودال میدانیم و در مقابل دولت هویدا این سروصداها را درباره او براه انداخته است.

ملکی سپس گفت من چندی پیش در محلی با دکتر امینی ملاقات نمودم

دکتر امینی خیلی خوشحال بود من باو گفتم شما در گذشته خیلی اشتباه کرده اید باید آنرا جبران کنید او قبول کرد و اظهار داشت این بار باید از من پشتیبانی کنید در مقابل دستگاه منم آوانس خواهم داد ملکی اضافه کرد حزب کمونیست و حزب سوسیال دمکرات فرانسه با هم ائتلاف نموده اند و موقعیت ژنرال دوگل فوق العاده و خیم شده است در ایران هم بدون ائتلاف و همکاری با دستجات مخالف دولت امکان پیروزی خیلی کم است. در خاتمه قرار شد جهت تبریک سال نورفقا در یکروز معین بدیدن ملکی بروند و مسئول جمع آوری افراد حسین تحویلدار خواهد بود ضمنا در روز مذکور حسین تحویلدار و رضا شایان نیز در منزل ملکی بودند که پس از ورود افراد فوق الذکر آنجا را ترک نمودند.

ملاحظات - اقدام مستقیم پیرامون مفاد خبر به نفوذ متبع مربوطه لطمه وارد خواهد نمود. - د

ادامه از پارو فی ص قیل: امینی از دادگستری بمنزل
 بوده است باتهاماتی که گویا مراجعت و قرار صادره از
 پنجمال قیل مرتکب شده طرف بازپرس مربوطه
 میخواستند تحت تعقیب قرار یکصد ملیون ریال میباشد
 دهند و در واقع سرکوب ضمناً قرار است روز شنبه
 نمایند. ۴۶/۱۲/۱۲ ساعت ۱۶
 به: ۳۱۲ شماره: خود را مجدداً بشعبه
 ۴/۵/۲۰/۳۹۲۷۲ بازپرسی مربوطه معرفی
 از: ۴۵۲۰ تسیاریخ: نمایندش
 ۴۶/۱۲/۱۰ به: ریاست ساواک تهران
 موضوع: دکتر علی امینی (۴۵۲۰) شماره:
 ساعت ۱۹/۲۵ روز ۳۱۲/۸۰۹۳۱
 ۴۶/۱۲/۹ آقای دکتر علی از: اداره کل سوم تاریخ:

در مطبوعات خارجی به ۴۶/۱۲/۱۲
 خارج از کشور ارسال نماید. موضوع: آقای دکتر علی
 با توجه بمراتب بالا بفرموده امینی
 خواهشمند است دستور طبق اطلاع رسیده نامبرده
 فرمائید بوسیله عوامل و بالا اعلامیه‌ای تهیه و ضمن
 امکانات مربوطه بهر نحو که آن مطالب انتقادی و
 مقتضی و امکان پذیر است تحریک آمیزی راجع به
 حتی المقدور نسبت به تهیه بودجه و مسایل عمرانی
 نسخه‌ای فتوکپی یا رونوشت مملکت درج و تصمیم دارد
 از اعلامیه مزبور یا حداقل چنانچه در خاتمه تحقیقات
 مفاد کامل آن اقدام و نتیجه از طسیرف دادگستری
 را سریعاً اعلام نمایند. پ. بازداشت گردید عین
 اعلامیه مذکور را جهت درج اعلامیه مذکور را جهت درج

به: ۳۱۲

شماره: ۴/۵/۲۰/۳۹۳۲۷

* به: ۳۱۲

از: ۴۵۲۰

تاریخ: ۴۶/۱۲/۱۴

شماره: ۴/۵/۲۰/۳۹۳۰۹

از: ۴۵۲۰

تاریخ: ۴۶/۱۲/۱۴

موضوع: آقای دکتر امینی

موضوع: آقای علی امینی
آقای بودزجمهری ضمن
تماس با آقای دکتر علی
امینی اظهار داشت این
جریانها را در روزنامه
خواندم ناراحت شدم آیا بنده
میتوانم دوشنبه آقا را زیارت
کنم آقای دکتر علی امینی
اظهار داشت تا بینم چطور
میشودش

شایعه نخست وزیری آقای دکتر علی امینی در محافل مختلفه تهران
قوت یافته و نزدیکان نامبرده کاملا امیدوارند که در آینده نزدیک بمقام
نخست وزیری خواهد رسید و گفته شده چون هیت دولت و آقای

هویدا نخست وزیر با
تمام قوا میکوشند که
افکار عمومی را نسبت به
دکتر امینی خراب و
مشکوک نمایند لذا شایعه
نخست وزیری دکتر علی
امینی قوت پیدا میکند از
طرفی روز پنجشنبه
گذشته آقای خدا بنده لو
خبرنگار پارلمانی
روزنامه کیهان ضمن
مذاکره با آقای اکباتانی
رئیس بازرسی مجلس
شورایملی و آقای نیک
نژاد یکی از کارمندان
مجلس اظهار مینمود که

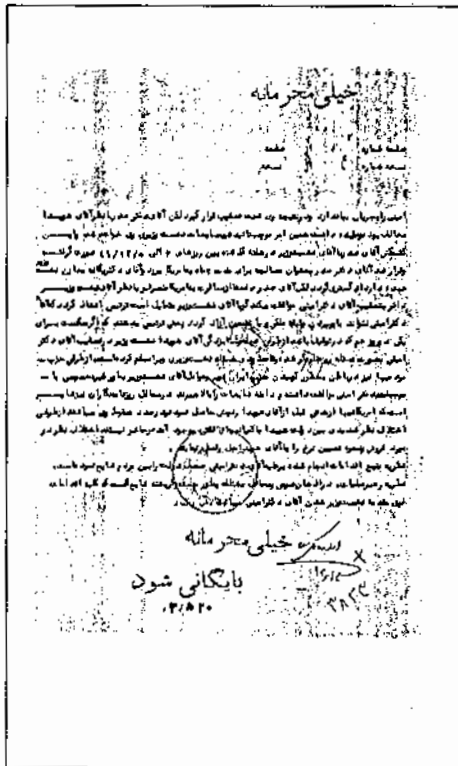

آقای نخست وزیر دستور داده است مرتباً سر مقاله های روزنامه کیهان و
اطلاعات حمله به وقایع سال ۱۳۴۰ و نخست وزیری دکتر امینی
باشد^۳ و در نتیجه از تاریخ ۴۶/۱۲/۱۰ بعضی از روزنامه های صبح و
عصر پایتخت سر مقاله خود را باین موضوع اختصاص داده و مینویسند
که دکتر امینی بدستور خارجیها روی کار آمده و در روزنامه کیهان (روز
پنجشنبه ۴۶/۱۲/۱۰ سر مقاله نسبتاً تندی نسبت به زمامداری و
مداخله خارجیان همچنین روزنامه اطلاعات روز شنبه ۴۶/۱۲/۱۲

شماره: ۳۲۲۱-ب ه
 ۷۵/۲۰/۳۹۴۶۶
 از: ۲۰/۵/۷۰ تاریخ:
 ۴۶/۱۲/۱۵
 موضوع: دکتر علی امینی
 نخست‌وزیر پیشین
 اسدالله گنجی پیشکار اسبق
 دکتر امینی و پیشکار فعلی
 مهندس احمد امینی که هتل
 زیبا کنار را اداره مینماید
 ضمن یک مذاکره خصوصی
 درباره احضار دکتر امینی به
 وزارت دادگستری میگفت که
 دکتر صدر وزیر دادگستری و
 همچنین دادستان دیوان کفر
 با دکتر امینی روابط
 صمیمانه و نزدیک دارند و
 احضار امینی به دادگستری
 ظاهراً میباید.
 گنجی اضافه مینمود که
 احضار دکتر امینی
 بدادگستری طبق او امر
 اعلیحضرت به آقای هویدا
 نخست‌وزیر صورت گرفته و
 اگر چه ممکن است معظمله
 پس از مراجعت بایران ظاهراً
 علت را از ناحیه هویدا ذکر و
 اظهار بفرمایند که در خارج
 از کشور بوده و این جریانات
 بدون اطلاع معظمله انجام
 شده است.

تحت عنوان از گذشته عبرت بگیرید حمله سختی بدکتر علی امینی
 نموده و اضافه کرده است دکتر امینی دسیسه هایی برای نخست‌وزیری
 کرد و محیط آلوده و متشنج بوجود آورد از طرفی بدستور آقای هویدا
 نخست‌وزیر پرونده مشارالیه در دادگستری بجریان افتاد تا در افکار
 عمومی او را محکوم معرفی نمایند تا در نتیجه طرفداران و خود وی
 دنبال پست نخست‌وزیری نباشند و در دادگستری سرگرم گردند. قرار

است ظرف یک هفته
 جهت دکتر امینی ادعا
 نامه‌ای تهیه و قرار صادر
 گردد تا مشارالیه جزء
 محکومین قلمداد گردد.
 شایع است آقای
 نخست‌وزیر از آقای دکتر
 صدر وزیر دادگستری
 خواسته است که فوراً
 پرونده دکتر امینی را
 بسجریان بسیندازد^۳ و در
 نتیجه وی تحت تعقیب
 قرار گیرد لکن آقای دکتر
 صدر با نظر آقای
 هویدامخالف بوده و
 عقیده داشت همین امر

موجب تأیید شایعات نخست‌وزیری وی خواهد شد و این کشمکش
 آقای صدر با آقای نخست‌وزیر در هفته گذشته بین روزهای ۳ الی
 ۴۶/۱۲/۱۵ صورت گرفته و قرار شد آقای دکتر صدر بعنوان معالجه
 برای مدت دو ماه به امریکا برود و آقای دکتر یگانه معاون نخست‌وزیر
 عهده‌دار دادگستری گردد لکن آقای صدر دفعتهً از مسافرت به امریکا
 منصرف و با نظر آقای نخست‌وزیر دایره تعقیب آقای دکتر امینی
 موافقت میکند گویا آقای نخست‌وزیر متمایل است

ترتیبی اتخاذ گردد که آقای دکتر امینی نتواند با سپردن وثیقه ملکی و یا تضمین آزاد گردد و حتی ترتیبی بدهند که اگر ممکنست برای یکی دو روز هم که در توقیف باشد از طرفی عجله و شتابزدگی آقای هویدا نخست وزیر در تعقیب آقای دکتر امینی به صورت مسئله روز جلوه گر شده و تا حدودی مسئله نخست وزیری ویرا مسلم کرده است. از طرفی حزب مردمیها نیز در باطن بمنظور کوبیدن حزب ایران نوین و عوامل آقای نخست وزیر بطور غیر محسوسی با دکتر امینی موافقت داشته و دامنه شایعات را بالا میبرند در محافل روزنامه نگاران نیز شایع است که امریکاییها از مدتی قبل از آقای هویدا رنجش حاصل نموده و در صدد سقوط وی میباشند از طرفی اختلاف نظر شدیدی بین دولت هویدا با کمپانیهای نفتی بوجود آمده و حاضر نیستند اختلاف نظر در مورد فروش و نحوه تعیین نرخ را با آقای هویدا حل و فصل نمایند.

نظریه منبع - اقدامات انجام شده بر علیه آقای دکتر امینی ضعف دولت را بین مردم شایع نموده است.

نظریه رهبر عملیات - در اذهان عمومی و محافل مختلفه بطور جسته و گریخته شایع است که کلیه اقدامات فوق مقدمه نخست وزیر شدن آقای دکتر امینی میباشد. ش

به: ۲۲۱

شماره: ۷۵/۲۰/۳۹۴۶۵

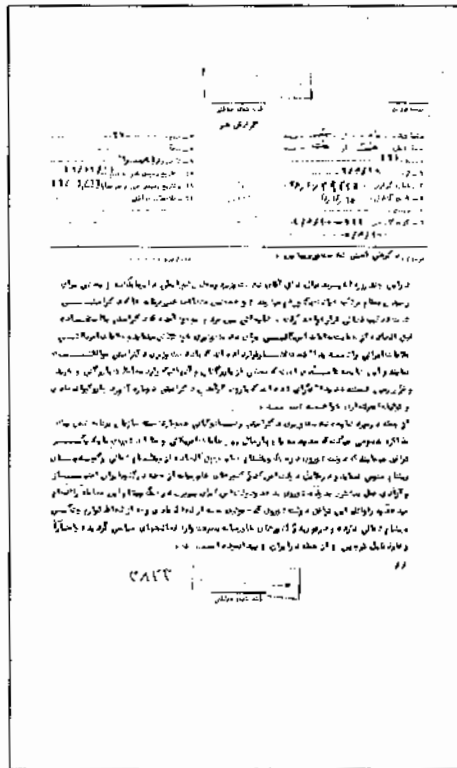
از: ۷۱۵/۲۰

تاریخ: ۴۶/۱۲/۱۵

موضوع: دکتر علی امینی نخست‌وزیر پیشین

در این چند روزه اخیر بدنبال نطق آقای نخست‌وزیر در مجلس شورای ملی دایر باینکه (بعضی برای رسیدن بمقام مرتکب خیانت بکشور هم میشوند) و همچنین متعاقب خبر روزنامه ها که دکتر امینی تحت تعقیب

قضائی قرار خواهد گرفت. شایعاتی بین مردم بوجود آمده که دکتر امینی با استفاده فوق‌العاده از حمایت مقامات امریکائی برای نخست‌وزیری خود تلاش مینماید و مقامات امریکائی مقامات ایرانی را شدیداً تحت فشار قرار داده‌اند که با نخست‌وزیری دکتر امینی موافقت نمایند و این شایعه تا حدی است که بعضی از بازرگانان و آنهاییکه وارد معاملات

ببزرگانی و خرید و فروش زمین هستند شدیداً نگران شده‌اند که با روی کار آمدن دکتر امینی دوباره کشور دچار رکود اقتصادی و توقیف امور تجاری خواهد شد. از جمله در مورد شایعه نخست‌وزیری دکتر امینی رضا نوکیانی عضو بازنشسته سازمان برنامه ضمن یک مذاکره خصوصی میگفت که حدود سه یا چهار سال پیش مقامات آمریکایی و مقامات شوروی با یکدیگر توافق مینمایند که دولت شوروی در جنگ ویتنام حمایت فوق‌العاده از ویتنام شمالی و کمونیستهای ویتنام جنوبی

نمایند و در مقابل دولت امریکا در کشورهای خاورمیانه از جمله در کشور ایران امتیاز و آزادی عمل بیشتری بدولت شوروی بدهد و دولت امریکا برای پیروزی در جنگ ویتنام این معامله را انجام میدهد و در اوایل این توافق دولت شوروی کمک موثری چه از لحاظ مادی و چه از لحاظ لوازم جنگی به ویتنام شمالی نکرده و در عوض در کشورهای خاورمیانه سرعت وارد فعالیت‌های سیاسی گردیده و امتیازات و نفوذ

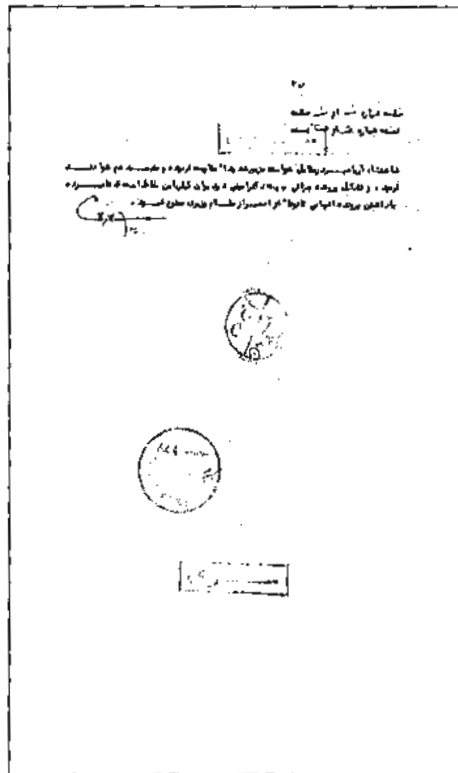
قابل توجهی (از جمله در ایران) پیدا نموده است. متعاقب این سازش دولت شوروی پس از آنکه سیاست خود را در کشورهای خاورمیانه و مخصوصاً کشورهای عربی خاورمیانه تثبیت نموده مبادرت به خلف وعده کرده و برخلاف توافقی که صورت گرفته بود بطور غیرمترقبه و با سرعت بمنظور شکست امریکا در جنگ ویتنام از لحاظ مالی و نظامی کمکهای زیادی

بویتنام شمالی و کمونیستهای ویتنام جنوبی مینماید که رقم این کمک ها بحدود نزدیک به هفت میلیارد دلار میرسد و از بهترین وسایل جنگی در اختیار ویتنام شمالی میگذازد بطوریکه آن دولت ویت کنگ ها که سالهای پیش جنبه چریکی و دفاعی داشته‌اند اکنون حالت تعرضی پیدا کرده و موفقیت‌هایی هم در جنگ بدست آورده‌اند.

نوکیانی به نقل از یک مجله معروف آلمانی اضافه مینمود تا سال ۱۹۶۵ کمکهای اقتصادی و نظامی شوروی بویتنام شمالی حدود صفر بوده و از

چند قلم لوازم کوچک بی ارزش تجاوز نمی کرده ولی اکنون رقم های اقتصادی و نظامی آن کشور به ویتنام شمالی بحدود هفت میلیارد دلار بالغ می گردد و امریکاییها متوجه شده اند در توافق محرمانه ای که با شورویها در مورد خاورمیانه و ویتنام کرده اند اشتباه بزرگی مرتکب شده اند و بدین لحاظ اکنون دولت امریکا درصدد جبران این اشتباه سیاسی خود برآمده و بشدت میکوشد تا در خاورمیانه (از جمله در

ایران) در سیاست خود تجدید نظر نموده و برای تضعیف سیاست شوروی حکومت های این کشورها را در دست گرفته و دوستان و طرفداران خود را مقامات و مشاغل حساس این کشورها منصوب نماید و در ایران نیز دولت امریکا به دکتر امینی اطمینان کامل دارد و بهمین جهت برای نخست وزیر وی از هیچ کوششی فروگذار نکرده و حتی شاهنشاه آریامهر را نیز تحت فشار

و محظورات سیاسی قرار داده است.

دکتر امینی هم با سوء استفاده از حمایت فوق العاده امریکاییها برای قبول نخست وزیری شرایط سنگینی قائل شده و پیشنهاد نموده که از جمله آنها انحلال مجلسین شورا و سنا و تجدید انتخابات دو مجلس (طبق لیستی که هم اکنون تهیه و ارائه کرده است) می باشد که بالاخره تضعیف مقام شامخ سلطنت و خاندان جلیل سلطنتی هم جزء برنامه های وی خواهد بود.

بنا بهمین محظورات سیاسی و فشارهای مکرر امریکائیا علیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر بمسافرت خارج از کشور تشریف فرما شده‌اند و مسافرت ملوکانه باین جهت طولانی شده که اخلاقاً ناچار بقبول نظریه امریکاییها و یا رد صریح پیشنهادات آنها نگردند ولی بطور قطع شاهنشاه آریامهر در مقابل خواسته مزبور شدیداً مقاومت فرموده و متباعد هم خواهند فرمود. و تشکیل پرونده جزایی جهت دکتر امینی در دیوان کیفر با این لحاظ است که نامبرده با داشتن پرونده اتهامی قانوناً از احراز مقام وزیری ممنوع شود.

به: ۲۲۱

شماره: ۷۵/۲۰/۳۹۴۸۰

* به: ۳۱۲ شماره:

از: ۷/۵/۲۰

تاریخ: ۴۶/۱۲/۱۵

۲۵۲۰/۳۸۸۵۲

از: ۲۵۲۰ تاریخ:

۴۶/۱۲/۱۵

موضوع: دکتر علی امینی نخست‌وزیر پیشین

ساعت ۱۷ روز یکشنبه گذشته (۴۶/۱۲/۱۳) دکتر علی امینی ضمن یک مذاکره خصوصی در منزل خود یکی از دوستانش مطالب زیر را اظهار نموده است.

مهندس علی حجازی‌زاده ضمن مذاکراتی اظهار داشت اینطور که شنیده دکتر علی امینی در اروپا نزد شاهنشاه بوده و بعد با تعلیمات لازم بایران آمده است.

و نتیجه گرفت که این مسئله امنیتی و غیره بسازی خود دستگاه است و اظهار نظر نمود که شاه درگیر یک مبارزه وسیع در بین جناحهای هیئت حاکمه می‌باشد.

ملاحظات - اقدام مستقیم در مورد مفاد خبر موجب شناسایی منبع خواهد گردید.

ردیف	شرح	تاریخ	محل
۱	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۲	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۳	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۴	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۵	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۶	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۷	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۸	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۹	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۱۰	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۱۱	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۱۲	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۱۳	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۱۴	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۱۵	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۱۶	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۱۷	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۱۸	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۱۹	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۲۰	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۲۱	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۲۲	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۲۳	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۲۴	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۲۵	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۲۶	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۲۷	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۲۸	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۲۹	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۳۰	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۳۱	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۳۲	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۳۳	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۳۴	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۳۵	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۳۶	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۳۷	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۳۸	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۳۹	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۴۰	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۴۱	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۴۲	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۴۳	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۴۴	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۴۵	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۴۶	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۴۷	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۴۸	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۴۹	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۵۰	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۵۱	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۵۲	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۵۳	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۵۴	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۵۵	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۵۶	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۵۷	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۵۸	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۵۹	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۶۰	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۶۱	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۶۲	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۶۳	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۶۴	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۶۵	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۶۶	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۶۷	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۶۸	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۶۹	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۷۰	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۷۱	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۷۲	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۷۳	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۷۴	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۷۵	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۷۶	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۷۷	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۷۸	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۷۹	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۸۰	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۸۱	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۸۲	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۸۳	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۸۴	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۸۵	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۸۶	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۸۷	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۸۸	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۸۹	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۹۰	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۹۱	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۹۲	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۹۳	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۹۴	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۹۵	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۹۶	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۹۷	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۹۸	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۹۹	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران
۱۰۰	مجلس شورای ملی - تهران	۱۳۳۲	تهران

درباره احضار امینی به دادگستری و خسیر مطبوعات در اینمورد دکتر امینی گفته چون قرار است این شتر را قربانی کنند (منظور رفتن دولت و سقوط کابینه آقای هویدا) روی این اصل این سسروصداها را راه انداخته‌اند.

دکتر امینی افزوده که اعمال اینها یک تأثر خوبی برای مردم و خود من است و آقایان چون می‌خواهند روی جریانات دیگری که در مملکت

میگذرد سرپوش بگذارند و سروسدا از جای دیگری در نیاید لذا فکر مردم را بطرف من سوق داده‌اند و خود مردم بهترین قاضی می‌باشند من جز تماشاکار دیگری نخواهم کرد.*

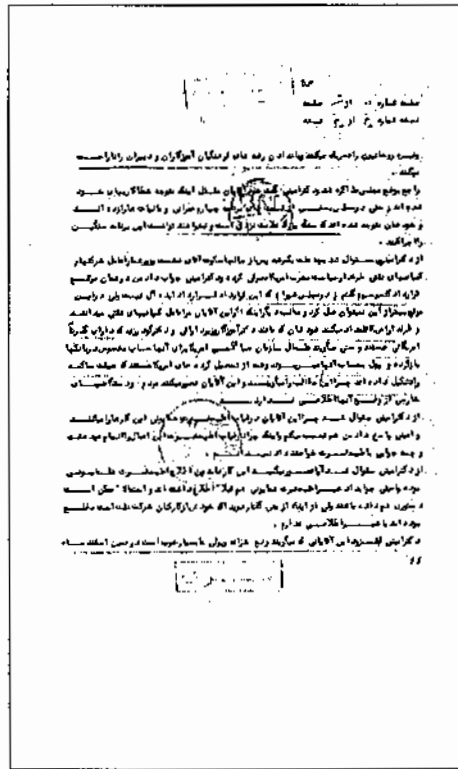
از دکتر امینی سؤال شده که بین مردم شایع شده که او برای دفاع از خود و نشان دادن کارهای باطل دولت در خصوص برنامه چهارم عمرانی و بودجه اعلامیه‌ای منتشر خواهد کرد و امینی جواب داد. هیچگاه در زمانی که اعلیحضرت همایونی در ایران نیستند چنین کاری

را نخواهد کرد.

از دکتر امینی درباره تشنجات اخیر دانشگاه و وزارت آموزش و پرورش در غیاب اعلیحضرت همایونی سوال شده و نامبرده جواب داده من هم درست علت را نمیدانم ولی مشاهده میکنم که خود آقایان هیئت حاکمه با گذاشتن پا روی مذهب و از بین بردن تعطیلات مذهبی مانند بعثت حضرت رسول و تاسوعا و غیره روحانیون را تحریک میکنند و با ندادن

رتبه‌های فسرهنگیان آموزگاران و دبیران را ناراحت میکنند.

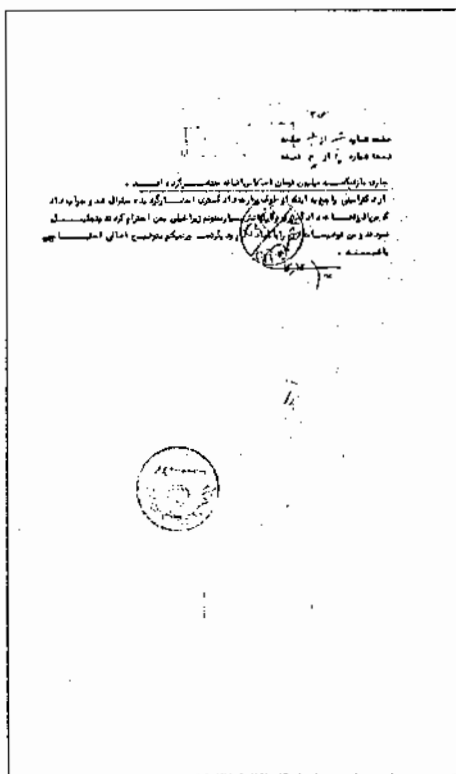
راجع بوضع مجلس مذاکره شد و دکتر امینی گفت خود آقایان مثل اینکه متوجه خطا کاربهای خود شده‌اند و حتی در مجلس بعضی از قسمت های برنامه چهارم عمرانی و مالیات هارا زده‌اند و خودشان متوجه شده‌اند که سنگ بزرگ علامت نزدن است و نخواهند توانست این برنامه سنگین را اجرا کنند.

از دکتر امینی سوال شد بچه علت یکمرتبه پس از سالها سکوت آقای نخست‌وزیر شما را عامل شرکتها و کمپانیهای نفتی طرفدار سیاست مخرب امریکا معرفی کرده و دکتر امینی جواب داد من در همان موقع قرارداد کنسرسیوم گفتم (در مجلس شورا) که این قرارداد قرارداد ایده‌آل نیست ولی در این موقع بهتر از این نمیتوان عمل کرد و مطلب دیگر اینکه اگر این آقایان مرا عامل کمپانیهای نفتی میدانند و

طرفدار امریکا قلمداد میکنند خودشان که مانند دکتر آموزگار وزیر دارایی و دکتر گودرزی که دارای گذرنامه امریکایی هستند و حتی میگویند عمال سازمان سیای امریکا برای آنها حساب مخصوص در بانکها باز کرده و پول بحساب آنها میریزند و همه از تحصیل کرده‌های امریکا هستند که هیئت حاکمه را تشکیل داده‌اند چرا این مطالب را میگویند و این آقایان تصور میکنند مردم و دستگاههای خارجی از وضع آنها اطلاعی ندارند.

از دکتر امینی سوال شد چرا این آقایان در غیاب اعلیحضرت همایونی این کارها را میکنند و امینی پاسخ داد من هم تعجب میکنم و اینکه چرا در غیاب اعلیحضرت این اعمال را انجام میدهند و چه جوابی با اعلیحضرت خواهند داد نمیدانم. از دکتر امینی سوال شد آیا تصور میکنید این کارها بدون اطلاع اعلیحضرت همایونی بوده و امینی جوابداد خیر اعلیحضرت

همایونی هم قبلا اطلاع داشته‌اند و احتمالا ممکن است دستوری هم داده باشند ولی از اینکه از متن گفتار هویدا که خودش از کارکنان شرکت نفت است مطلع بوده‌اند یا خیر اطلاعی ندارم. دکتر امینی افزود این آقایانی که میگویند وضع خزانه و پولی ما بسیار خوب است و در همین اسفند ماه جاری باز یکصد میلیون تومان اسکناس اضافه منتشر کرده‌اند. از دکتر امینی راجع به اینکه از طرف وزارت دادگستری احضار گردیده سس سوال شد و جواب داد که

من از قضات دادگستری و کارکنانش بسیار ممنونم زیرا خیلی بمن احترام کردند و تجلیل نمودند و من توضیحات لازم را بآنها دادم و دیگر تصور نمیکنم بتوضیح اضافی احتیاج باشد.*

شماره: ۳۱۲

۳۹۲۶۹/۲۰/۵/۴

از: ۴۵۲۰ تاریخ:

۲۶/۱۲/۱۰

موضوع: دکتر علی امینی

ساعت ۱۷ روز ۲۶/۱۲/۹

آقای دکتر علی امینی در

معیت فریدون منو وکیل

دادگستری و آقای ودودی

پیشکار دکتر امینی از درب

غربی بکاخ دادگستری وارد

و در شعبه ۱۱ بازپرسی زیر

نظر آقای رزاقی بازپرس

تحت بازجویی قرار گرفته

دور تا دور کاخ خلوت و

مأمورین پلیس در کریدور

شعبه ۱۱ بازپرسی مشغول

مراقبت بودند. ش

* به: تیمسار ریاست ساواک

مدیر کل اداره سوم / ۳۱۲

شماره: ۳۹۴۶۳/۲۰/۵/۷

از: ساواک تهران تاریخ:

۲۶/۱۲/۱۴

موضوع: دکتر علی امینی

نخست وزیر پیشین

برابر تحقیقات انجام شده

بطریق غیر محسوس تاکنون

از تهیه چنین اعلامیه‌ای

اطلاع بدست نیامده است.

دکتر امینی در حال حاضر

اطمینان دارد که از طرف

مقامات دادگستری بازداشت

نخواهد شد و این مطلب را

کسراً ضمن مذاکرات

خصوصی بدوستان خود

اظهار داشته است.

گیرنده: بخش ۴ جهت اطلاع

به: ۳۱۲

شماره: ۴/۵/۲۰/۳۹۲۶۶

به: ۳۱۲

از: ۴۵۲۰

تاریخ: ۴۶/۱۲/۱۶

شماره: ۴/۵/۲۰/۳۹۲۸۵

از: ۴۸۲۰

تاریخ: ۴۶/۱۲/۱۲

موضوع: آقای دکتر علی

موضوع: آقای دکتر علی امینی
ساعت ۸/۳۰ روز ۴۶/۱۲/۱۴ آقایان حاجی واعظی و حاجی محمودی کرمانی و خبازباشی در منزل آقای دکتر علی امینی حضور داشتند. خبازباشی اظهار داشت جناب اشرف ما همه دوستان واقعی

امینی

ساعت ۷/۳۰ روز چهارشنبه

۴۶/۱۲/۱۱ یکمی از

خدمتگزاران دکتر علی امینی

اظهار می داشت که برادران و

سایر قاصیل در منزل وی

جمعند و آقای دکتر امینی

عصبانی و ناراحت بشظر

میرسد و کسی را نمیپذیرد.

حتی امروز با اینکه قرار بود

به کهریزک برود از اینکار

منصرف شد روز

۴۶/۱۲/۱۰ وقتی که بمنزل

دکتر فرهاد میرفته است در

بین راه متوجه میشود که

موتور سیکلت سوار

شهریانی او را تعقیب میکند

بسیار عصبانی میشود و

سردرد میگیرد سپس افزود

دکتر امینی از آقای هویدا

خیلی ناراحت است و مأمور

گذاشتن اطراف منزل و

تعقیب او در خیابانها را از

ناحیه آقای هویدا میبیند.

نظریه رهبر عملیات: نامبرده

فوق از طریق شهریانی تحت

مراقبت بوده و مشارالیه از

این موضوع مطلع و غالباً از

منزل خادج نیگردد و افراد

متفرقه را که مورد اعتماد وی

نمیباشند نمیپذیرند.

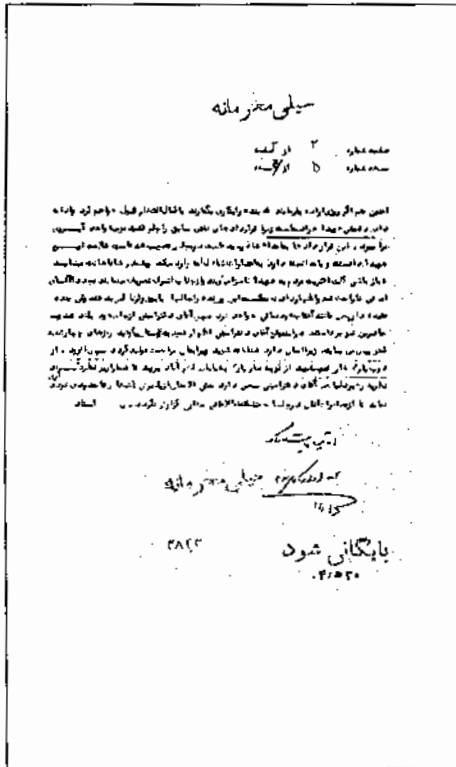

شما هستیم ولی برایمان روشن نیست که دولت هویدا بوسیله دستگاه قضایی و رادیو و بعضی روزنامه ها چرا برای جنابعالی اسباب زحمت درست میکنند از طرفی اکثر ملت ایران در این دوره معتقدند که دولت دریافته است که دکتر امینی نامزد نخست وزیری است لذا میخواهد ایشان را بزانو در بیاورد در اینموقع آقای دکتر امینی باناراحتی خاصی اظهار

داشت نوکر نفهم نادان برای ارباب اسباب زحمت فراهم میکند آبروی ارباب را میریزد. من بارها خدمت اعلیحضرت عرض کردم نوکر درب اطاق اگر دانا باشد اگر روشن فکر باشد اگر شخصیت داشته باشد بهتر است تا نفهم باشد و بی شخصیت باشد این گوساله احمق فکر نمیکند که باین عمل که نسبت بمن انجام میدهد آبروی شاه را میریزد شاه را لکه دار میکند دنیا این روزنامه ها را میخوانند و صدای این رادیو را میگیرند و بریش این... میخندند. من نخست وزیر بودم شاه بنده را

تشویق کردند اختیاراتی بمن دادند که بهیچ نخست‌وزیری تا کنون مرحمت نکرده بودند این نخست‌وزیر نفهم است بنده را بدادگستری کشیده که چرا افسران را زندانی کرده‌ام این آقای سرمست درجه‌دار ارتش بود میداند که یک سرباز را بدون اجازه مافوق نمیشود زندانی کرد بنده با چه قدرت میتوانم ارتش‌بدها و وزیران را زندانی کنم درثانی اینها که به زندان رفته‌اند از دوستانم بودند یکی از آنها همین تیمسار

ضرغام است. آقای دکتر امینی اضافه نمود که مگر در کشور ایران نخست‌وزیر نباید با فرمان شاه انتخاب شود بنده را اعلیحضرت با کمال خوشرویی برای نخست‌وزیر در نظر گرفتند و با کمال محبت استعفای بنده را قبول کردند. اکنون هم اگر روزی اراده بفرمایند که بنده را بکاری بگمارند با کمال افتخار قبول خواهم کرد و ادامه داد دشمنی

هویداخرانه است زیرا قراردادهای نفتی سابق را جلو کشیده و میخواستند آبروی مرا ببرد. این قراردادها بامضاء شاه رسیده‌است در مجلس تصویب شده است خلاصه این هویدا دانسته و یا ندانسته دارد به اعتبارات شاه لطمه وارد میکند و بشخص شاه اهانت مینماید خبازباشی گفت اکثریت مردم به هویدا ناسزا میگویند و از جناب اشرف تعریف مینمایند مجدداً آقای امینی ناراحت شد و اظهار داشت ممکنست این پرونده را سالها با بوق و کرنا کش بدهند ولی بنده

عقیده دارم حق مانند آفتاب خودنمایی خواهد کرد سپس آقای دکتر امینی از جای خود بلند شده و حاضرین نیز برخاستند در اینموقع آقای دکتر امینی اظهار نمود به دوستان بگویند روزهای چهارشنبه کمتر پیش من بیایند زیرا امکان دارد شناخته شوید و برایتان مزاحمت تولید گردد سپس افزود. از درب پارک خارج نشوید از کوچه کنار پارک بخایبان فخرآباد بروید تا شما را زیر نظر نگیرند.

نظریه رهبر عملیات - آقای دکتر امینی سعی دارد حتی الامکان از پذیرش اشخاص تا حدودی خودداری نماید تا از مذاکرات آنان در جلسات متشکله اطلاعاتی بخارج گزارش نگردد. ش

گزارش خبر

به: ۳۱۲

شماره گزارش: ۲۵ ۲۰/۳۸۸۵۸

به: ۳۱۱ شماره:

از: ۲۵۲۰

تاریخ گزارش: ۴۶/۱۲/۱۶

از: ۱۵۲۰ تاریخ:

۴۶/۱۲/۱۶

موضوع: اظهارات محمدعلی کشاورز صدر در مورد تماس با دکترحسن ارسنجانی

موضوع: اظهارات محمدعلی کشاورز صدر در مورد تماس با دکترحسن ارسنجانی

شهریانی نامدار

محمدعلی کشاورز صدر ضمن مذاکراتی اظهار داشت محل کار وی که

نامبرده بالا اظهار داشته که

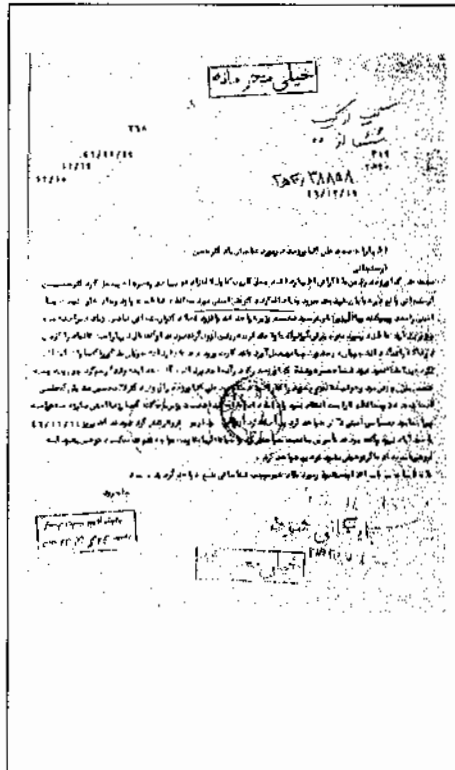
بعلت اینکه امریکائیا فشار

بیاورند که مجدداً دکتر علی

امینی نخست وزیر شود

بـدادگـستری احضار

گردیده است.

اول لاله زار نو میباشد و عصرها هم به محل کار دکترحسن ارسنجانی واقع در خیابان خردمند می رود. وی اضافه کرد دکترعلی امینی مورد مخالفت شاه است و از دو حال خارج نیست یا امینی را معدوم می کنند و یا اگر زورشان نرسید نخست وزیر خواهد شد* و افزود فعلاً دکترارسنجانی شانس زیادی برای نخست وزیری دارد ناطق در مورد منوچهر

قره گوزلو گفت اولاً مقداری هروئین از وی گرفته بودند او گفت مال دربار است. ثانیاً در اولین تظاهراتی که دانشجویان در حضور شهبانو بعمل آورده اند کارت ورودی عده ای از دانشجویان مذکور را که ساواک امضاء نکرده وی امضاء نموده بود ضمناً همسر هوشنگ کشاورز صدر که در آنجا حضور داشت گفت خدا به هوشنگ رحم کرد چون وی دوست صمیمی بیژن جزینی بود و خوشبختانه زود خود را کنار کشید. محمدعلی کشاورز صدر از روش دکتر غلامحسین صدیقی که عملی انجام نمی دهد و محافظه کار است انتقاد نمود و ادامه داد آقای هویدا

نخست وزیر گفته که مبارزه با امینی مبارزه سختی است و برای نابودی سیاسی امینی تلاش خواهد کرد وی اضافه کرد به داریوش فروهر تلفن کرده بودند که در روز ۴۶/۱۲/۱۴ به احمدآباد نرود و گفته بودند مأمورین ممانعت خواهند کرد و احیاناً اگر با مقاومت مواجه شوند ممکنست توهین بشود که فروهر پاسخ داده اگر توهینی بشود توهین خواهد کرد.

ملاحظات - ۱ - اقدام مستقیم در مورد مفاد خبر موجب شناسائی منبع خواهد گردید. - و

جاجرود

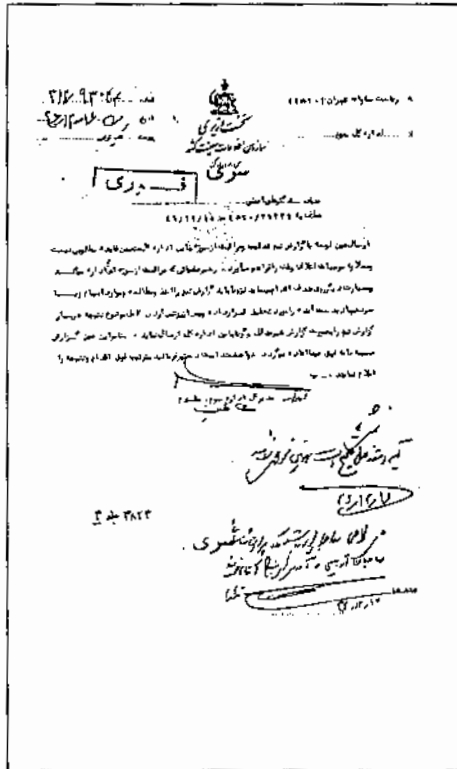

نخست وزیر

به: ریاست ساواک تهران (۴۵۲۰) شماره گزارش: ۳۱۲/۹۳۰۵۴
 از: اداره کل سوم تاریخ گزارش: ۴۶/۱۲/۱۶
 موضوع: درباره دکتر علی امینی عطف به ۴۵۲۰/۳۹۲۳۹ - ۴۶/۱۲/۱۵

ارسال عین لوحه یا گزارش تیم تعقیب و مراقبت از سوژه به این اداره کل متضمن فایده مطلوبی نیست و بعلاوه موجبات اتلاف وقت را

فراهم می آورد. رهبر عملیاتی که مراقبت از سوژه‌ای را اداره می کند و به عبارت دیگر روی هدف اقدام می نماید لزوماً باید گزارش تیم را اخذ و مطالعه و موارد ابهام و یا سرنخهای بدست آمده را مورد تحقیق قرار داده و پس از روشن کردن کامل موضوع نتیجه هر بار گزارش تیم را بصورت گزارش خبر مدلل و گویا به این اداره کل ارسال نماید. بنابراین عین

گزارش ضمیمه نامه فوق عیناً اعاده می گردد خواهشمند است دستور فرمائید بترتیب فوق اقدام و نتیجه را اعلام نمایند. - پ
 مدیر کل اداره سوم: مقدم

گزارش خبر

گزارش خبر

به: شماره گزارش: ۳۱۲
 ۴/۵/۲۰/۲۰۶۲۸
 از: تاریخ گزارش: ۴۵/۲۰
 ۴۶/۱۲/۲۲

شماره گزارش: ۲۵ ۲۰/۳۸۹۷۹
 تاریخ گزارش: ۴۶/۱۲/۱۹

به: ۳۲۲
 از: ۲۵ ۲۰

موضوع: آقای دکتر علی امینی
 آقای اقبالی ضمن تماس با آقای ودودی اظهار داشت دیروز یکی از اطلاعاتی‌ها می‌گفت دستور داده‌اند خبر راجع به این چیزها (منظور دکتر امینی می‌باشد) را ننویسند به آقا هم بگویند سپس به آقای ودودی گفت می‌توانید بیایید سری بمن بزنید نامبرده موافقت نمود.

موضوع: اظهارات اکبر حسینی در مورد تأخیر شاهنشاه آریامهر از مسافرت اکبر حسینی کارمند کارپردازی وزارت آموزش و پرورش اظهار نمود شاهنشاه بعلمت اینکه با امریکا مشغول مذاکره در مورد دکتر علی امینی

هستند در بازگشت به ایران تأخیر فرموده‌اند. *

حیاتی محرمانه

تاریخ: ۱۳۴۶	شماره: ۳۸۹۷۹
موضوع: گزارش	تاریخ: ۱۳۴۶/۱۲/۱۹
محل: تهران	شماره: ۳۱۲
موضوع: آقای ودودی	تاریخ: ۴۵/۲۰
موضوع: آقای اقبالی	تاریخ: ۴۶/۱۲/۲۲

توضیح: اظهارات اکبر حسینی در مورد تأخیر شاهنشاه آریامهر از مسافرت به ایران تأخیر فرموده‌اند. *

بایگانی شود

۲۵۲۰

حیاتی محرمانه

گزارش خبر

به: ۱/۵/۲۰

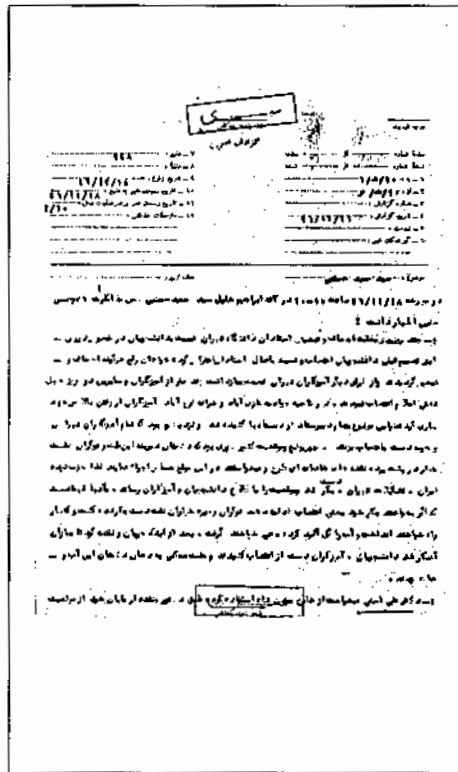
از: ۱/۵/۲۰

موضوع: سید حمید حسینی

تاریخ گزارش: ۴۶/۱۲/۲۱

در مورخه ۴۶/۱۲/۱۸ ساعت ۱۵-۲۰ در کافه ابراهیم خلیل سید حمید حسینی ضمن مذاکرات خصوصی چنین اظهار داشت:

۱- چند روز پیش بعلمت اجحاف و تبعیض استادان دانشگاه تهران نسبت به دانشجویان در خصوص دروس سابق تصمیم قبلی دانشجویان اعتصاب و نسبت به اعمال استادان اعتراض کرده خواهان رفع هرگونه اجحاف و تبعیض گردیدند و از طرف دیگر آموزگاران تهران نسبت به بازداشت چند نفر از آموزگاران و سایرین در روز چهل تاختی اعلام اعتصاب نمودند.

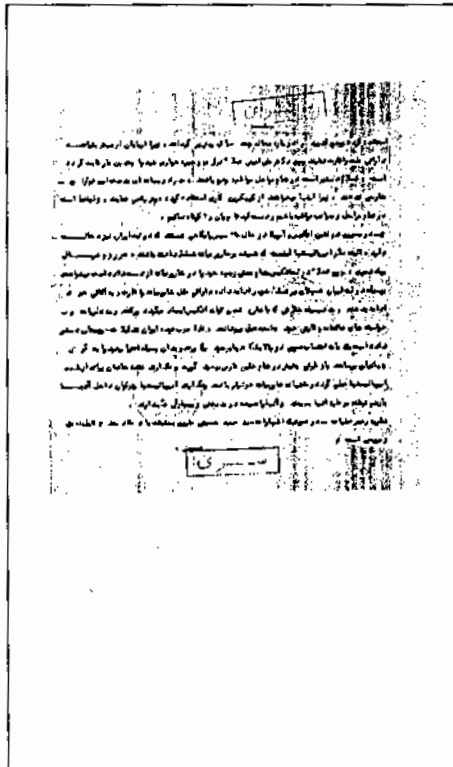

ناحیه جوادیه نازی آباد و خزانه فرح آباد آموزگاران از رفتن بکلاس خودداری کردند و این موضوع به تمام دبیرستان ها و دبستانها کشیده شد و نزدیک بود که تمام آموزگاران تهران و حومه دست به اعتصاب بزنند. چون وضع و موقعیت کشور طوری بود که دشمنان دیرینه این ملت و نوکران نفت خوار در پشت پرده نقشه های خائنه ای طرح و می خواستند در این موقع حساس اجرا نمایند لذا حزب توده ایران تشکیلات تهران دست بکار شد و موقعیت را بااطلاع دانشجویان و

آموزگاران رسانند. به آنها فهماند که اگر بخواهند بکار خود یعنی اعتصاب ادامه دهند نوکران و جیره خواران نفت دست بکار شده کشت و کشتار راه خواهند انداخت و آب را گل آلود کرده ماهی خواهند گرفت. بعد از اینکه جریان و نقشه کودتاسازان آشکار شد دانشجویان، آموزگاران دست از اعتصاب کشیدند و مشت محکمی به دهان دشمنان این آب و خاک زدند.

۲- دکتر علی امینی

می خواست از خارج بودن شاه استفاده کرده طبق دستور و نقشه اربابان خود از موقعیت استفاده کرده و وضع کشور را دوباره بحال چند سال پیش برگرداند. زیرا اربابان او بهتر بتوانند دارائی ملت را غارت نمایند چون دکتر علی امینی عملاً نوکری و جیره خواری خود را چندین بار ثابت کرده است. فعلاً دستور است در تمام مراحل مواظب

وضع باشند. مدرک و بهانه‌ای بدست این نوکران خارجی ندهند. زیرا اینها می خواهند از کوچکترین کاری استفاده کرده خوش رقصی نمایند. و اینجا است در تمام مراحل و جوانب مراقب باشیم و دست کودتاچیان را کوتاه نمائیم.

۳- در بحرین دولتین انگلیس و آمریکا در حال تأسیس پایگاهی هستند که دولت ایران نیز دخالت دارد. البته نظر امپریالیستها به این است که همیشه بر خاورمیانه تسلط داشته باشند. هر روز و هر سال به

یک نحوی چون فعلاً دولت انگلیس بتمام معنی وجهه خود را در خاورمیانه از دست داده است می‌خواهند بوسیله دولت ایران همچنان بر تسلط خویش ادامه داده دارائی ملل خاورمیانه را غارت و به آقائی خود ادامه بدهند. بدینوسیله خلأی که با خارج شدن قوای انگلیس ایجاد می‌گردد پرکنند و به نظریات و خواسته‌های خائنانه و غارتی خود جامه عمل پوشانند. لذا حزب توده ایران تشکیلات خوزستان دستور داده است مقدمات اعتصاب عمومی در پالایشگاهها بوجود بیاورند و بدان وسیله اعتراض خود را به گوش جهانیان برسانند و از طرفی جنبش در تمام خلیج فارس بوجود آورند و نگذارند نقشه خانمان برانداز امپریالیستها عملی گردد و ملت‌های خاورمیانه هوشیار باشند و نگذارند امپریالیستها و نوکران داخل آنها باز هم توطئه بر علیه آنها بچینند و آنها را همیشه در بدبختی و بیچارگی نگهدارند.

نظریه رهبر عملیات - در صورتی که اظهارات سید حمید حسینی مقرون بحقیقت باشد مفاد بند ۳ قابل تعمق و بررسی است.

گزارش خبر

به: ۳۲۱
از: ۷/۵/۲۰
شماره گزارش: ۷۵ ۲۰/۳۹۵۲۵
تاریخ گزارش: ۴۶/۱۲/۲۲

موضوع: اظهارات مدیرعامل و معاون بانک ایرانیان.

ابتهاج مدیرعامل بانک ایرانیان ضمن یک مذاکره خصوصی در مورد اوضاع کشور می گفت که وضع مالی دولت بسیار بد است و

سوءاستفاده های کلانی که در سازمانهای اداری در چند سال اخیر صورت گرفته و زدوبندهای اقتصادی که انجام شده عامل اصلی این امر می باشد.

ابتهاج درباره دکتر علی امینی اظهار داشت که از طرف مقاماتی به من مراجعه شد تا علیه نامبرده به خاطر آنکه در دوران نخست وزیری امینی مرا بازداشت کرده بودند اعلام جرم نمایم ولی حاضر نشدم و گویا

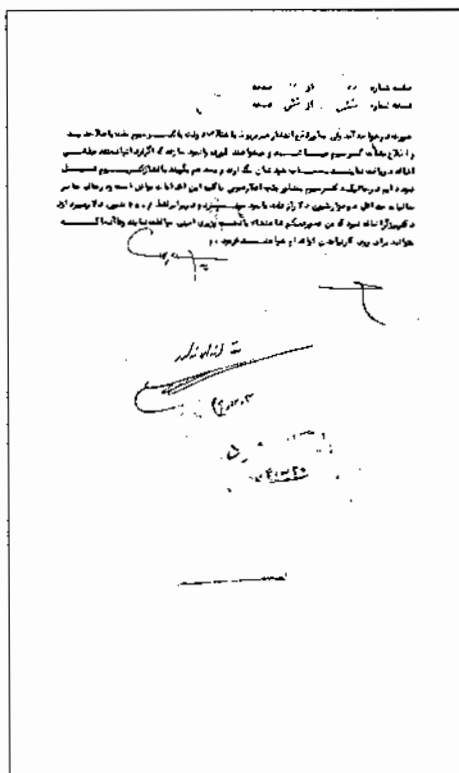
از بین بازداشتیهای حکومت امینی فقط تیمسار ضرغام قبول نکرده ولی بقیه تیمسارهای بازداشت شده علیه امینی اعلام جرم نموده اند. ابتهاج درباره اینکه آیا واقعاً امریکائیها علاقمند هستند که دکتر امینی را روی کار بیاورند یا خیر افزود بطور دقیق نمی شود در این باره مطلبی گفت ولی اقدامات اخیر دولت و حرفهای نخست وزیر علیه امینی بسیار بسیار برفع وی صورت گرفته است.

دکتر بزرگر معاون بانک ایرانیان که خود از دوستان نزدیک دکتر امینی

می‌باشد اظهار می‌نمود که چند روز پیش سید جلال تهرانی سناتور پیشین برای آشتی دادن بین دکتر امینی و ابتهاج اقدام کرده و گویا توسط نامبرده بین این دو نفر ملاقاتی صورت گرفته و کدورت قبلی بین آنان رفع گردیده است.

دکتر برزگر همچنین می‌گفت مسئله نفت و موضوع قرارداد نفت که فرانسویها با عراقیها بسته‌اند و اختلافی که در این مورد بین فرانسه و

انگلیسیها و آمریکائیها رویداده عامل اصلی مشکلات فعلی مملکت ما است و بطور قطع آمدن نخست‌وزیر فرانسه در سال آینده به ایران به این موضوع مربوط می‌باشد و در صورتی که موضوع نفت در سوئس تا زمانی که اعلیٰ حضرت آنجا تشریف دارند حل نشود معلوم نیست وضع دولت به چه صورت در خواهد آمد ولی بطور قطع انتشار خبر مربوط با اختلاف دولت با

کنسرسیون نفت با صلاحدید و اطلاع مقامات کنسرسیون می‌باشد و می‌خواهند طوری وانمود سازند که اگر فردا توانستند مبلغی اضافه دریافت نمایند بحساب خودشان بگذارند و بعد هم بگویند با فشار به کنسرسیون تحصیل نموده‌ایم در حالیکه کنسرسیون بمنظور جلب افکار عمومی با کلیه این اقدامات موافق است و در حال حاضر سالیانه حداقل دوهزار میلیون دلار از نفت ما سود میبرد و در برابر فقط / ۳۵۰ میلیون دلار می‌پردازد دکتر برزگر اضافه نمود که من تصور

نمی‌کنم شاهنشاه با نخست وزیر امینی موافقت نمایند و تا آنجا که
بتوانند برای روی کار نیامدن او اقدام خواهند فرمود.م

گزارش خبر

به: ۳۱۲

شماره گزارش: ۴۵۲۰/۴۰۶۲۰

از: ۴۵۲۰

تاریخ گزارش: ۴۶/۱۲/۲۲

موضوع: آقای دکتر علی امینی

شایع است راکول وزیر مختار سابق سفارت آمریکا در ایران و رئیس فعلی اداره خاورمیانه در وزارت خارجه آمریکا در نظر دارد به ایران

مسافرت نماید و در صورت ورود مشارالیه ممکنست یک میهمانی بشام ترتیب داده شود و از آقای دکتر علی امینی نیز دعوت بعمل آید ضمناً اضافه شده آقای دکتر احمد علی علی آبادی رابط بین سفارت آمریکا با برادران رشیدیان می باشد که احتمالاً نامبردگان نیز در این میهمانی شرکت خواهند داشت.

نظریه رهبر عملیات -
بمنظور تعیین صحت و

سقم موضوع بهتر است از طریق اداره کل هشتم نیز تحقیقات بیشتری معمول گردد.

خیلی محرمانه	
ردیف	شرح
۱	...
۲	...
۳	...
۴	...
۵	...
۶	...
۷	...
۸	...
۹	...
۱۰	...
۱۱	...
۱۲	...
۱۳	...
۱۴	...
۱۵	...
۱۶	...
۱۷	...
۱۸	...
۱۹	...
۲۰	...
۲۱	...
۲۲	...
۲۳	...
۲۴	...
۲۵	...
۲۶	...
۲۷	...
۲۸	...
۲۹	...
۳۰	...
۳۱	...
۳۲	...
۳۳	...
۳۴	...
۳۵	...
۳۶	...
۳۷	...
۳۸	...
۳۹	...
۴۰	...
۴۱	...
۴۲	...
۴۳	...
۴۴	...
۴۵	...
۴۶	...
۴۷	...
۴۸	...
۴۹	...
۵۰	...
۵۱	...
۵۲	...
۵۳	...
۵۴	...
۵۵	...
۵۶	...
۵۷	...
۵۸	...
۵۹	...
۶۰	...
۶۱	...
۶۲	...
۶۳	...
۶۴	...
۶۵	...
۶۶	...
۶۷	...
۶۸	...
۶۹	...
۷۰	...
۷۱	...
۷۲	...
۷۳	...
۷۴	...
۷۵	...
۷۶	...
۷۷	...
۷۸	...
۷۹	...
۸۰	...
۸۱	...
۸۲	...
۸۳	...
۸۴	...
۸۵	...
۸۶	...
۸۷	...
۸۸	...
۸۹	...
۹۰	...
۹۱	...
۹۲	...
۹۳	...
۹۴	...
۹۵	...
۹۶	...
۹۷	...
۹۸	...
۹۹	...
۱۰۰	...

تاریخ: ۱۳۴۶
 امضاء: *[Handwritten Signature]*
 مهر: *[Handwritten Seal]*
 خیلی محرمانه
 با این سند - ۴۱۵۴۰
 به دست خاور

گزارش خبر

به: ۳۱۲

شماره گزارش: ۷۵/۲۰/۳۹۵۵۵

از: ۷۵/۲۰

تاریخ گزارش: ۴۶/۱۲/۲۴

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین

حدود ساعت ۷:۳۰ روز سه شنبه (۴۶/۱۲/۲۲) ودودی پیشکار دکتر

علی امینی نخست وزیر پیشین تلفنی با منزل شیخ باقرنهاوندی^۱

واعظ تماس گرفته و بعد

هم خود دکتر امینی با

شیخ باقر مذاکراتی انجام

داده و قرار گذارده اند

یکدیگر را ملاقات

نمایند.*

پیرو این مذاکرات حدود

ساعت ۸:۰۰ صبح روز

جاری (۴۶/۱۲/۲۳)

شیخ باقر نهاوندی بمنزل

دکتر علی امینی مراجعه

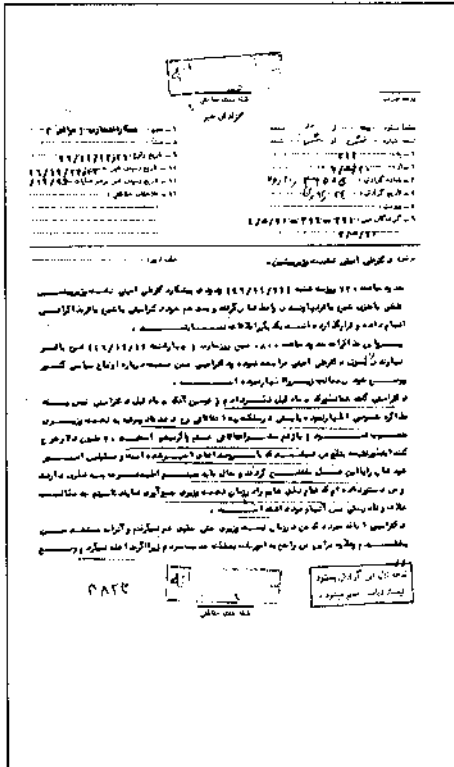
نموده و دکتر امینی ضمن

صحبت درباره اوضاع

سیاسی کشور و وضع

خودش مطالب زیر را

اظهار نموده است.

۱- باقر نهاوندی رازقی:
 وی فرزند جعفر و از روحانیونی بوده که قبل از سال ۳۲ از طرفداران نهضت مقاومت ملی و آیت الله سید ابوالقاسم کاشانی بوده و کرازا از طرف فرمانداری نظامی بازداشت گردیده است. نامبرده در سال ۱۳۳۹ در پی سخنرانی های مکرر در راستای مخالفت با دولت به ساواک احضار شده و از همان سال موضع خود را عوض نموده و در سال ۱۳۴۰ در یکی از منابر اظهار داشته است: «همان روزی که رزم آرا را کشتند، از توی جیبش قرآن در آوردند و من همان وقت اعتراض کردم که نباید مسلم را با این وضع کشت. وی با همکاری ساواک به منظور کاهش قدر و منزلت و موقیت امام خمینی (ره) فعالیت داشته است.

یاد شده در سال ۱۳۴۳ به عنوان مخالف مسجام روحانی طرفدار رژیم معروف بوده و در مراسم دعا به مناسبت رفع خطر از شاه شرکت نموده است.

همچنین نامبرده از سال ۴۹ الی ۵۳ به عنوان منبع رسی در هدف فعالیت روحانیون مخالف رژیم با ساواک منحل همکاری داشته است.

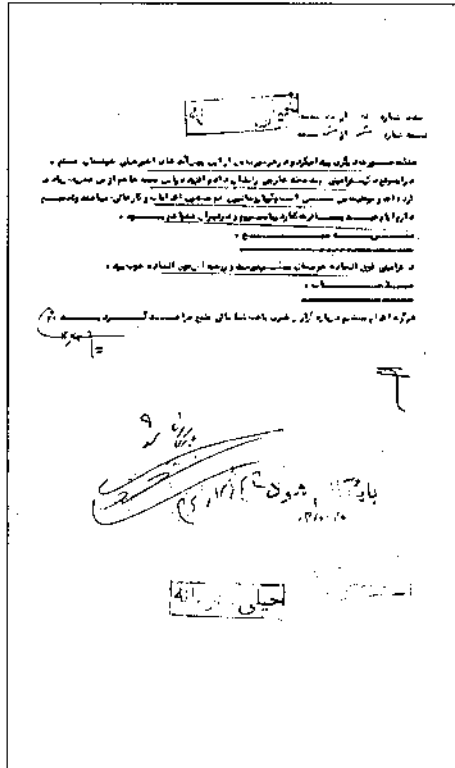
دکتر امینی گفته همانطور که ۵ ماه قبل نظر دادم (توضیح آنکه ۵ ماه قبل دکتر امینی ضمن یک مذاکره خصوصی اظهار نموده بایستی در مملکت یک اتفاقاتی رخ دهد تا دومرتبه به نخست وزیر منصوب شود) باز هم منتظر اتفاقاتی هستم و اگر می خواستند ۲۰ میلیون دلار خرج کنند اینطور نتیجه بنفع من نمی شد که با سروصداهای اخیر شده است و مسئولین امور خودشان را با این عمل مفتضح کردند و حال باید بینم اعلیحضرت چه نظری دارند و من دستور داده ام که تمام نطق هایم

ادامه از باورنی ص قبل:
پرونده انفرادی ساواک

را در زمان نخست وزیری جمع آوری نمایند تا بینم چه مطالب خلاف و نادرستی بین آنها وجود داشته است.

دکتر امینی اضافه نموده که من در زمان نخست وزیری حتی حقوق هم نمی گرفتم و آن را به مستخدمین بخشیدم و علاوه بر این من راجع به امور نفت بمملکت خدمت نمودم زیرا اگر مداخله نمی کردم وضع مملکت صورت دیگری پیدا می کرد و در هر صورت من از این پیش

آمدهای اخیر خیلی خوشحال هستم. در این موقع دکتر امینی چند مجله خارجی را نشان داد و افزود در این مجله ها هم از من تعریف زیادی کرده اند و موفقیت من حتمی است و گویا روحانیون هم مشغول اقدامات و کارهایی می باشند و تصمیم دارم ایام عید بمسافرت کنار دریا بروم و در تهران نخواهم بود.
نظریه منبع: دکتر امینی فوق العاده خوشحال بنظر

نخست وزیری
به: ریاست ساواک تهران
(۴۵۲۰) شماره گزارش:
۳۱۲/۹۴۱۸۹
از: اداره کل سوم تاریخ
گزارش: ۲۴/۱۲/۴۶
موضوع: دکتر علی امینی
عطف به ۴۰۶۳۹/۴۰۲۰ -
۲۴/۱۲/۴۶
خواهشمند است دستور فرمائید ضمن شناسائی نهائندی و تعیین اینکه آیا مشارالیه همان شیخ باقر نهائندی واعظ است یا خیر؟ ترتیبی اتخاذ نمایند که ساعت وقوع اخبار مکتسبه از طریق منبع "شاهد" را در گزارشات خبری تعیین و قید کنند. ضمناً با توجه بنامه شماره ۳۱۲/۹۳۰۵۴ این اداره کل نتایج حاصله از اقدامات معموله در مورد "پارک" را بصورت گزارشات خبری یا نامه منعکس نمایند. ه

می رسید و روحیه اش فوق العاده خوب بود.

ملاحظات: هرگونه اقدام مستقیم درباره گزارش خبری باعث شناسائی منبع خواهد گردید. م

گزارش خبر

به: ۳۲۲

شماره گزارش: ۴۵۲۰/۲۶۱۸

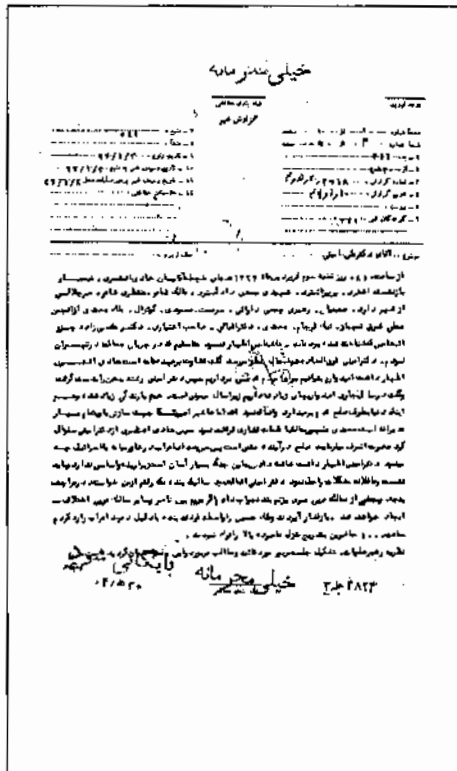
از: ۴۵۲۰

تاریخ گزارش: ۴۷/۱/۱۰

موضوع: آقای دکتر علی امینی

از ساعت ۸:۱۰ روز شنبه سوم فروردین ماه ۱۳۴۷ عده‌ای منجمله آقایان هادی اشتری تیمسار بازنشسته ارتش، پرویز اشتری، شهیدی

جمعی دادگستری، مالک شاعر، منتظری شاعر، میرجلالی از شهرداری، صمیمیان، رهبری جمعی دارائی، سرمست، محمودی، کوتوال، ملک محمدی از انجمن محلی شرق شهباز، نیک فرجام، محمدی، دکتر اقبالی، صاحب اختیاری، دکتر مقدس‌زاده جزو اشخاصی که شناخته شده بوده‌اند. ناشناسی اظهار نمود متأسفیم که در جریان محاکمه در تهران نبودم. دکتر امینی

فوق‌العاده خوشحال بنظر می‌رسد گفت قضاوت برعهده عامه است هادی اشتری اظهار داشت امیدوارم بتوانیم برای مردم قدمی برداریم سپس دکتر امینی رشته سخن را بدست گرفت و گفت در سال جاری امیدواریهای زیادی داریم زیرا سال میمونی است. هم بارندگی زیاد شده و هم اینکه دنیا بطرف صلح قدم برمی‌دارد و اضافه نمود اقدامات اخیر امریکا جهت سازش با ویتنام بسیار مدبرانه است محمدی مشهور به الفبا کلمات قصاری قرائت نمود سپس هادی اشتری از دکتر

امینی سؤال کرد حضرت اشرف می فرمایند صلح در آینده حتمی است پس سروصدای اعراب در خاورمیانه با اسرائیل چه می شود دکتر امینی اظهار داشت خاتمه دادن به این جنگ بسیار آسان است زیرا ریشه و اساسی ندارد و باید نشست و عاقلانه مشکلات را حل نمود دکتر امینی اضافه نمود سالیکه بنده مکه رفتم از من خواستند در مراجعت بنجف و بعضی از ممالک عربی سری بزتم بنده جواب دادم اگر بروم بین ناصر و سایر ممالکت عربی اختلاف ایجاد خواهد شد. باز فشار آوردند و ملک حسین را واسطه کردند بنده با دلیل دعوت اعراب را رد کردم ساعت ۱۰ حاضرین بتدریج منزل نامبرده بالا را ترک نمودند.

نظریه رهبر عملیات: تشکیل جلسه مزبور مورد تأیید و مطالب مزبور در این جلسه عنوان گردیده است. ش

نخست وزیر

شماره گزارش:

به:

تاریخ گزارش:

از: بخش مستقل ۳۰۴

موضوع: بانو میهن محتشمی همسر آقای دکتر اعتمادیان

محترماً بعرض می‌رساند: در تاریخ ۴۷/۱/۱۰ نمایندگی ژنو چنین اعلام داشت.

خانم دکتر اعتمادیان که مقیم ژنو می‌باشد و تماس خانوادگی با بهرام هم دارند در نظر دارد تا چند روز دیگر به ایران مسافرت نماید و احتمال دارد در این مسافرت از بهرام و بتول امینی همسر دکتر علی امینی نامه‌هایی همراه داشته باشد. ضمناً متعاقب خبر فوق نمایندگی در تاریخ ۴۷/۱/۱۳ مشارالیه را به ایران هوایمائی ملی ایران از

۱- منظور از بهرام تیمسار تیمور بختیار می‌باشد که در سوئیس بوده است.

ژنو به تهران مسافرت خواهد نمود و حامل نامه‌هایی از بهرام و بتول امینی می‌باشد اعلام نمودند. این تلگراف به عرض تیمسار ریاست معظم ساواک رسید و پی نوشت فرمودند. (بازرسی) دقیق شود و این نامه ها بدست آید. در اجرای اوامر صادره اقدامات لازم در فرودگاه مهرآباد به منظور بازرسی نامبرده بالا انجام شد و پس از ملاقات با وی تفهیم گردید که اگر چنانچه حامل نامه‌ای از بهرام و همسر دکتر امینی می‌باشد قبل از بازرسی تحویل ننماید لکن از تحویل دادن نامه

های مزبور خودداری کرد و اصولاً متکرر آوردن نامه شد پس از این تذکر در حضور بانوی مزبور کلیه وسائش که عبارت بود از سه چمدان و ساک دستی و یک کیف زنانه بازرسی گردید و تعدادی نامه که مربوط به بتول امینی بود و جهت همسرش و چند نفر از فامیل هایش بود بدست آمد که از کلیه آنها بهره‌برداری گردید و مطالب مهمی در آن دیده نشد علیهذا از کلیه نامه‌های فوق‌الذکر فتوکپی تهیه و در اختیار می‌باشد که قسمتی از مطالب آن جهت استحضار به پیوست تقدیم می‌گردد.

ملاحظات: در مذاکراتی که با همسر دکتر اعتمادیان بعمل آمد اظهار داشت که همسرم برای روز ۴۷/۱/۱۸ ممکن است به ایران بیاید و فعلاً دکتر اعتمادیان پزشک سازمان بهداشت جهانی در ژنو می‌باشد. ضمناً با بررسی که بعمل آمد دکتر اعتمادیان و همسرش فاقد سابقه در اداره کل سوم می‌باشند.

نخست وزیر

به ریاست ساواک شمالشرق

شماره گزارش: ۴/۵/۲۰/۲۶۵۶

از: ۴۵

تاریخ گزارش: ۴۷/۱/۱۴

موضوع: دکتر امینی نخست وزیر اسبق

در اواسط اسفندماه سال ۴۶ تعدادی اعلامیه ماشین شده بدون ذکر نام ناشر تحت عنوان جنایتکاری بملت ایران تحمیل گردیده به وسیله

پست به آدرس برخی از افراد سرشناس و دوستان دکتر علی امینی ارسال گردیده است.

مفاد این اعلامیه پس از اشاره به احضار اخیر نامبرده به دادگستری بیان مطالبی له مشارالیه و علیه دولت می باشد.^{۱۳}

با ایفاد یک نسخه فتوکپی از اعلامیه مذکور و پاکت مربوطه خواهشمند است دستور فرمائید به وسائل ممکنه نسبت به شناسائی تهیه کننده و ناشرین اعلامیه مزبور اقدامات

مقتضی معمول و نتیجه را اعلام نمایند.

رئیس اداره امنیت داخلی ساواک تهران - عمید

* متن اعلامیه بشرح ذیل است:

جنایتکاری به ملت ایران تحمیل گردید.

امراجی به ناگاه بهواخاست و حکایت از نارضایتهائی می کرد. وزیر فرهنگ وقت بر گوش سپیرمرد فرهنگ

دوستی در صحن وزارت فرهنگ سیلی نواخت و با

صدای آن تیری بهواخاست و آموزگار ناکامی که برای

تحصیل قوت لایموت زن و فرزند خود بدنیاال نیازمندان

دیگر به در خانه ملت رفته بود تا مژده ای برای خانواده

نگران خود ببرد نعلش او را تحویل خانواد: بیسوی او

دادند. شاهنشاه محبوب ناراحت شد. فرمان فرد

خدمتگذاری جدید را امر به صدور فرمودند و به او

مأموریت توام با اختیار و اقتدار تام و تمام دادند. او

هم به انکای فرمان شاهانه - ازاده ملوکانه بخدمتگذاری

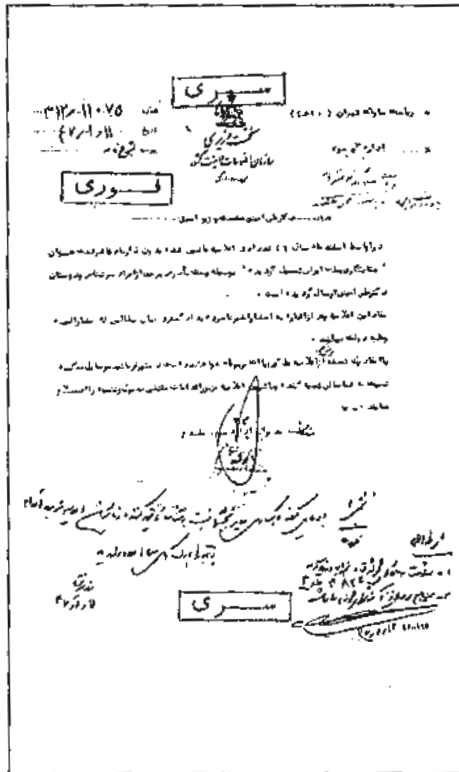
مشغول شده در آغاز کار - مأمور جدید دید. کانون فساد

در چند جاست پس مجلسین را بست و فرصتی داد که

ببقول زمامداران بعدی (نمایندگان واقعی از هر طبقه

به مجلس راه یابند و جای مستغذین و سردمداران

قدیمی و قشریون را بگیرند. اینک به بدنبود. برای جبران

اینکه بدنبود. برای جبران

ادامه از پارتنی ص قبل:

کمبود موجودی خزانه که صورت تهدیدآمیز بخود گرفته بود به دوایر دولتی توصیه کرد و لخرچی نکنند و به مردم هم توصیه نمود صرفه‌جویی کنند. در خلال این احوال چند مأمور خاطی را هم گرفت.

امروز او را تحت تعقیب قرار می‌دهند و می‌گویند خارجیان و استعمارگرانی که همیشه بر ممالکی چون ما نظر داشته‌اند برای زمامداری او فشار آوردند و او را تحمیل به عمل کردند.

آیا اهانتی از این بالاتر به مقدسات ما می‌شود؟ از آغاز دوران سلطنت شاهنشاه فقید تا به امروز مملکت ما رنگی دیگر به خود گرفته و استقلال واقعی و یاطنی بدست آورده که در آن جایی برای این نوع مزخرفات و مهملات نیست. فرمان دکتر امینی هم مانند فرمان همه نخست وزیران به امضای شاهنشاه عزیز و محبوب مزین است. چطور به خود اجازه می‌دهند چنین توهینی را به ملت ایران بکنند و راه را برای ادای یک چنین تردهات برای دولتی که بعداً

می‌باید باز کنند؟ معنی خدمتگذاری صادقانه این است؟ زهی افتخار برای شما

و ننگ برای ما، دولتی دکتر امینی را برای تعقیب چند مامور خطاکار قابل تعقیب می‌داند که خود شهردار پایتخت را ۴ سال در حبس نگاهداشت و بعد حکم تبرئه او را بدستش داد یعنی سند محکومیت دولت را بدست او سپرد دولت دکتر امینی را خائن می‌داند که چرا رشوه‌خواران را گرفت که کوس رسوائی و رشوه‌خواری و دزدی دستگاهش را امروز در بالای هر پام می‌نوازند و در کنار خیر تعقیب دکتر امینی بعلمت همین (ناخدمتی) در روزنامه‌ها می‌نویسد (۶۰۰۰۰۰۰ ریال رئیس تریبیت بدنی از بیت‌العمال مردم بالا کشیده و چندین صد هزار تومان کتابهای فروش نرفته را بحساب برده) دولتی ورشکستگی را به دکتر امینی نسبت می‌دهد که خود برای افراط و تفریطهای دستگاه خویش آنچنان عوارضی را وضع کرده که نمی‌داند به چه شکل به مردم بگوید و بعد آن را وصول کند. مگر نمی‌شد جلوی این همه هزینه‌های بیهوده را می‌گرفتند و چنین عوارضی وضع نمی‌کردند؟ مگر امکان نداشت که جنابان وزیران در کساخای نو - در روی

فرشهای نو - زیر لوسترهای گرانها نشینند و مردم را ناگزیر نکنند عوارض هزینه‌های لوکس آقاییان را بپردازند. معنای خدمت به شاهنشاه این است؟ وای بر شما خدا عاقبت همه را بخیر کند. می‌گویند که امینی را برای سوءسیاستش باید تعقیب کرد ما قبول داریم. اما این فرد قابل تعقیب او نیست ما می‌دانیم که شما هستید. مگر وزیر دارائی متصور نبودید مگر نفت و بنزین را در آغاز زمستان دو برابر نکردید؟ اگر صحیح بود چرا ملغی کردید و اگر غلط بود چرا نباید تعقیب شوید. سوء سیاست این است و غیر از این هم نیست مگر سیاست مشق خط است که وقتی غلط کردید آن را پاره کنید و از سر بگیرید؟ مگر دولت آقای علم و بعد دولت شما بکرات نگفتند که ما دنباله مبارزه با فساد و مبارزه با گرانی را می‌گیریم و اصلاحات ارضی را به ثمر می‌رسانیم. اینها که باعث افتخار دولتهای شما شد روش سیاست دکتر امینی بود اگر او باید تعقیب شود شما هم بدنبال او باید باشید. به آموزگار می‌گویند اگر در مدرسه تنبیه بدنی کردید قابل تعقیب هستید و آن

وقت همان آموزگار را در جلوی چشم همان بچه‌ها در خیابان می‌زنید؟

وای بحال شما

خوشا بحال نخست وزیری که بعد از شما خواهد آمد زیرا برنامه کار او معلوم است. اگر از حالا بفکر بستن جامه دانها نباشید.

در خاتمه بشما باید یادآوری کرد که مملکت ما احتیاج به آرامش دارد. ما برنامه‌هایی را باراده شاهنشاه بحال عمل گذارده‌ایم که جز در سایه آرامش به نحوه دیگری توفیق در بهره برداری از آنها را نخواهیم داشت بزرگترین خیانت در ایجاد تشنج است. چه عجله دارید چرا صبر نمی‌کنید شاهنشاه مراجعت کند. شما که مثل لرزانک هستید و از سایه خود هراس دارید لااقل صبر کنید ضامن استقلال - مظهر حاکمیت ما سلامت برگردد تا اگر اشتباهی کرده باشید تصمیم لازم را بگیرید.

عجله شما در ایجاد بلوا ما را بسخیال انداخته و نگران ساخته.

بیش از این تلاش نکنید دود آن به چشم خودتان خواهد رفت. بگذارید مردم آرام زندگی کنند و دعاگو باشند.

گزارش خبر

به: ۲۲۲

شماره گزارش: ۴۷/۲۰/۲۶۷۶

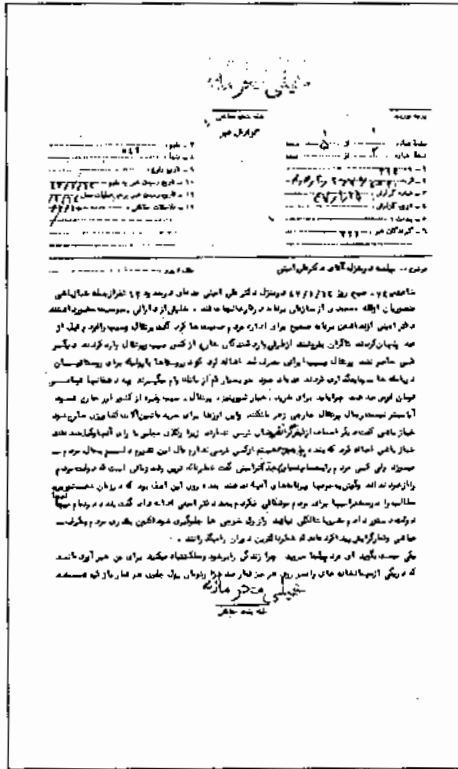
از: ۴۵۲۰

تاریخ گزارش: ۴۷/۱/۱۵

موضوع: جلسه در منزل آقای دکتر علی امینی

ساعت ۷:۴۵ صبح روز ۴۷/۱/۱۴ در منزل دکتر علی امینی عده‌ای در حدود ۱۲ نفر از جمله خبازباشی منصوریان از غله محمدی از سازمان

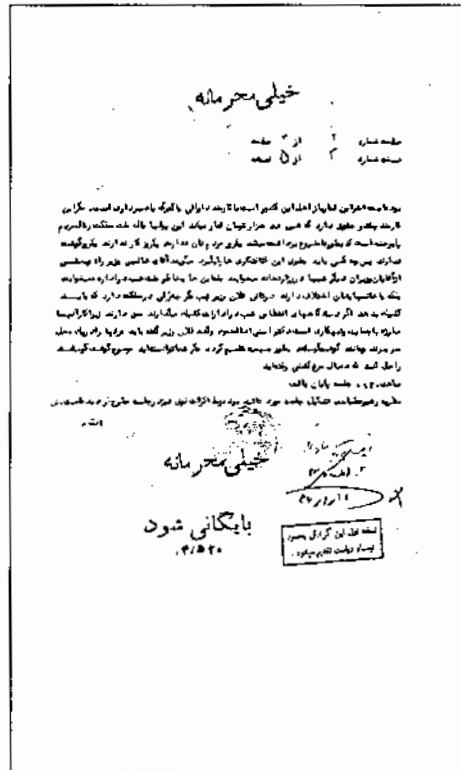
برنامه در کارخانجات قند، خلیقی از دارائی سرمت حضور داشتند دکتر امینی از نداشتن برنامه صحیح برای اداره مردم صحبت‌ها کرد گفت پرتقال و سیب را مردم قبل از عید پنهان کردند تا گران بفروشند از طرفی واردکنندگان خارج از کشور سیب و پرتقال وارد کردند دیگر کسی حاضر نشد پرتقال و سیب ایرانی مصرف کند اضافه کرد که در روستاها با پولی که برای روستائیان

در بانک‌ها سرمایه‌گذاری کردند عده‌ای سود جو بسیار کم از بانک وام می‌گیرند و به دهقانها تومانی تومان قرض می‌دهند چچرا باید برای خرید خیارشور پنیر، پرتقال سیب و غیره از کشور ارز خارج شود آیا بهتر نیست رجال پرتقال خارجی زهرمار نکنند و این ارزها برای خرید ماشین آلات کشاورزی خارج شود خبازباشی گفت دیگر اصناف از کیفر گرانفروشان ترسی ندارند زیرا وکلای مجلس با رای آنها وکیل شده‌اند خبازباشی اضافه کرد که بنده مذهبی هستم از کسی ترسی

ندارم مال این کشورم دلم بحال مردم می سوزد ولی کسی مردم را به حساب نمی آورد دکتر امینی گفت خطرناک ترین وقت زمانی است که دولت مردم را از خود نداند و گوش به حرفها و برنامه های آنها ندهند بنده روی این اصل بود که در زمان نخست وزیرم مطالب را در سخنرانیها برای مردم موشکافی می کردم بعد دکتر امینی ادامه داد گفت بنده در تمام میهمانیها دولت دستور دادم مشروبات الکلی نباشد

و از ول خرجی ها جلوگیری شود اکنون بس قدری مردم بطرف عیاشی و قمار گرایش پیدا کرده اند که خطرناکترین دوران را می گذرانند. یکی نیست بگوید ای مردم بکجا می روید چرا زندگی را بر خود و مملکت تباه می کنید برای من خبر آورده اند که در یکی از مهمانخانه های رامسر روی هر میز قمار صد هزار تومان پول جلوی هر قمار باز کپه

شده بوده است آخر این قمارباز اهل این کشور است یا کارمند دارائی یا گمرک یا شهرداری است. مگر این کارمند چقدر حقوق دارد که شبی صد هزار تومان قمار می کند این پولها مال ملت مملکت و مال مردم پابرهنه است که بطور نامشروع برداشت می کند یک روز مردم نان ندارند یک روز کار ندارند یک روز گوشت ندارند پس چه کسی باید جلوی این کثافتکاری ها را بگیرد می گویند آقای شالچی وزیر راه و بعضی از آقایان وزیران دیگر شبها در وزارتخانه می خوابند بله

این‌ها بخاطر ملت شب در اداره نمی‌خوانند بلکه با خانم‌هایشان اختلاف دارند در ثانی فلان وزیر شب مگر چه رلی در مملکت دارد که باید کشیک بدهد اگر دستگاه‌های انتظامی شب در ادارات کشیک می‌گذارند حق دارند زیرا کار آنها مبارزه با جنایت و تبه‌کاری است دکتر امینی اضافه نمود و گفت فلان وزیر گفته باید مرغ‌ها را در یک محل سر ببرند و مانند گوشت گوسفند به طور سهیمه تقسیم گردد مگر شما توانسته‌اید موضوع گوشت گوسفند را حل کنید که دنبال مرغ کشی رفته‌اید.

ساعت ۹:۳۰ جلسه پایان یافت.

نظریه رهبر عملیات: تشکیل جلسه مورد تأیید بوده و مذاکرات فوق نیز در جلسه مطرح گردیده است. ش.

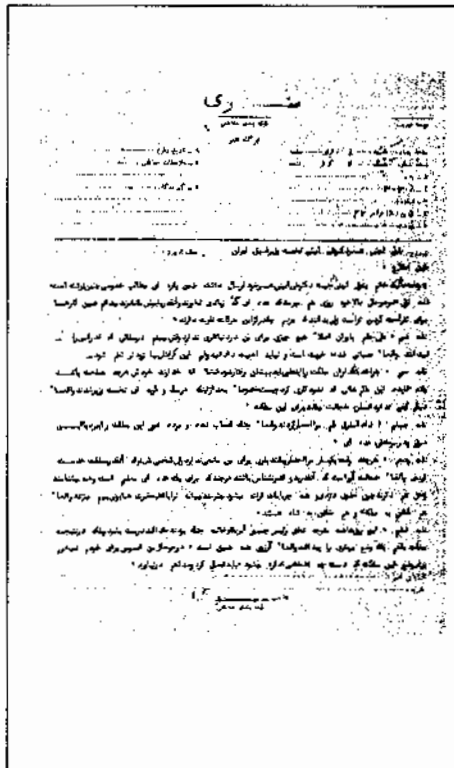
گزارش خبر

۱- بتول امینی: مشارالیهها دختر میرزا حسن خان وثوق الدوله (عاقده قرارداد: ۱۹۱۹) و برادر: زاده قوام السلطنه بود. وی در سال ۱۳۱۲ با دکتر علی امینی ازدواج نمود. گزارش خبر

به: شماره گزارش: ۴۷/۱/۱۸ تاریخ گزارش: ۳۰۴
موضوع: بتول امینی همسر دکتر علی امینی نخست وزیر اسبق ایران طبق اطلاع: در نامه‌هایی که خانم بتول امینی^۱ جهت دکتر علی امینی همسر خود ارسال داشته ضمن پاره‌ای مطالب خصوصی چنین نوشته

است نامه اول: در هر حال بالاخره روزی هم می‌رسد که عسده‌ای گه زیادی نخورند و آنقدر پاپوش ما نشوند می دانم همین کارها برای ناراحت کردن تو است ولی بدانند که مردم چقدر از این حرکات نفرت دارند.

نامه دوم: علی جانم باور کن اصلاً هیچ چیزی برای من در دنیا اثری ندارد وقتی می بینیم در مملکتی که قدر کسی را نمی دانند واقعاً عصبانی شدن خیریت است و نباید

* به: ۳۱۱ شماره گزارش: ۱۵۲۰/۳۰۸۹
از: ۲۰ ۱۵ تاریخ گزارش: ۲۷/۱/۱۵
موضوع: دکتر علی امینی رزاقی بازپرس دکتر علی امینی نخست وزیر اسبق که شخصاً داوطلب شده به پرونده دکتر امینی رسیدگی نماید. قبل از احضار دکتر امینی با وی ملاقات بوی اظهار داشته که با فشار دستگاه او مجبور شده بازپرسی مشارالیه را بعهده بگیرد.

اهمیت داد امیدوارم این گرفتاریها زودتر تمام شود.

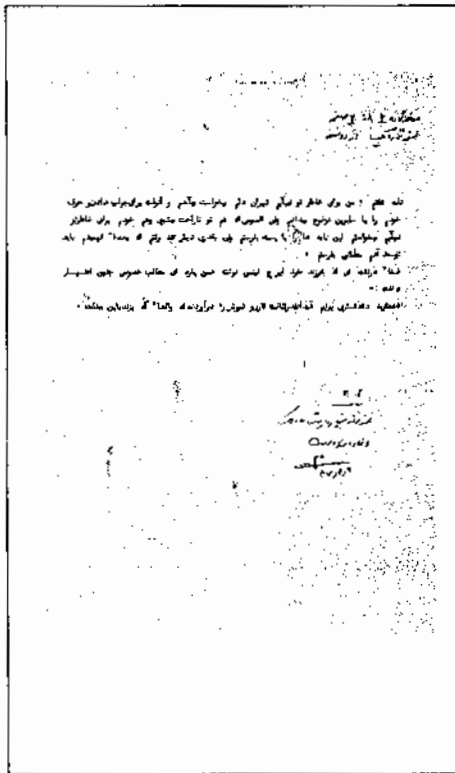
نامه سوم: چرا خدمتگزاران مملکت را اینطور باید بهشان رفتار شود انشاءالله خداوند خودش هرچه مصلحت باشد بکند. فایده این مقام‌هایی که نشود کاری کرد چیست خصوصاً بعد از اینکه هر سگ و گریه‌ای نخست وزیر شدند واقعاً دیگر کیفی ندارد انسان خجالت می‌کشد برای این مملکت.

نامه چهارم: دادگستری هم مرا احضار کردند واقعاً جنگ اعصاب

شده و مرده شور این مملکت را ببرد با این دوزو پدر سوختگی عده‌ای. نامه پنجم: هر چند وقت یکبار مرا احضار می‌کنند باری برای من مانعی ندارد ولی شخصی مثل تو که آنقدر به مملکت خدمت کردی واقعاً خجالت آور است که آنقدر بد و قدر شناس باشی هر چند که برای یک عده‌ای معلوم است و همه می‌شناسند و حق هم دارند چون جلوی دزدی و همه جریانات گرفته می‌شود می‌ترسند و میانه تو را با

اعلیحضرت همایونی بهم می‌زنند واقعاً هم خائن به مملکت و هم خائن به شاه هستند.

نامه ششم: این روزها همه متوجه نطق رئیس جمهور آمریکا و خاتمه جنگ بودند خدا کند درست بشود و بلکه در نتیجه مملکت ما هم یک وضع بهتری را پیدا کند واقعاً آرزوی همه همین است در هر حال من افسوس برای خودم نمی‌خورم برای وضع این مملکت که دست چه

اشخاصی اداره می‌شود باید تحمل کرد و صدا هم در نیآورد. نامه هفتم: من برای خاطر تو نمی‌آیم تهران دلم می‌خواست می‌آمدم و آن وقت برای جواب دادن و حرف خودم را با سایرین توضیح می‌دادم ولی افسوس که هم تو ناراحت می‌شوی و هم خودم برای خاطر تو نمی‌آیم می‌خواستم نامه‌ها را با پست بفرستم ولی بقدری دیگر تند رفتم که بعداً فهمیدم باید توسط آدم مطمئنی بفرستم.

ضمناً در نامه‌ای که به فرزند خود ایرج امینی نوشته ضمن پاره‌ای

مطالب خصوصی چنین اظهار داشته.

اخطاریه دادگستری برایم آمد آنقدر کثافت کاری و شورش را
در آوردند که واقعا گه بزند به این مملکت.^۲

۲- کشور ایران با قدمت
چندین هزارساله خویش
یکی از مهدهای بزرگ تمدن
و علم و صنعت در مشرق
زمین می باشد. مردم این
کشور با تحمل همه مشکلات
و شدائد از هجوم اقوام
بیگانه و تخریب و غارت
توسط آنها گرفته تا ظلم های
فاحش سلاطین جور در
گذشته و دیگر بلاهای طبیعی
نازله هرگز نتوانسته است
خللی در روند تکاملی آن
وارد ساخته، بلکه همچون
کوه استوار مانده و در دامان
پر عظوفت خویش گوهرهای
را پرورده که هریک ستارگان
درخشانی در آسمان علوم و
معارف کشور بلکه در سراسر
گیتی می باشند. با ظهور دین
مبین اسلام و با تأثیرپذیری
از تمدن والای اسلامی
مردمان این کشور با آغوش
باز آن را پذیرا گشته و
همواره یکی از کانونهای مهم
رشد و توسعه و ترویج اسلام
راستین محمدی (ص) یعنی
مکتب تشیع در طول چهارده
قرن گذشته بوده است.
لذا این تره هات عنوان شده
از سوی بتول امینی که در
حقیقت سخنانی است که
توهین به ملت مسلمان ایران
است نشان دهنده عقده خود
بزرگ بینی و نادانی وی از
یک سو و از سوی دیگر
بی اهمیت بودن وی و

نخست وزیر

ادامه از پاورقی ص قیل:
سرنوشت اش برای مردم
است.

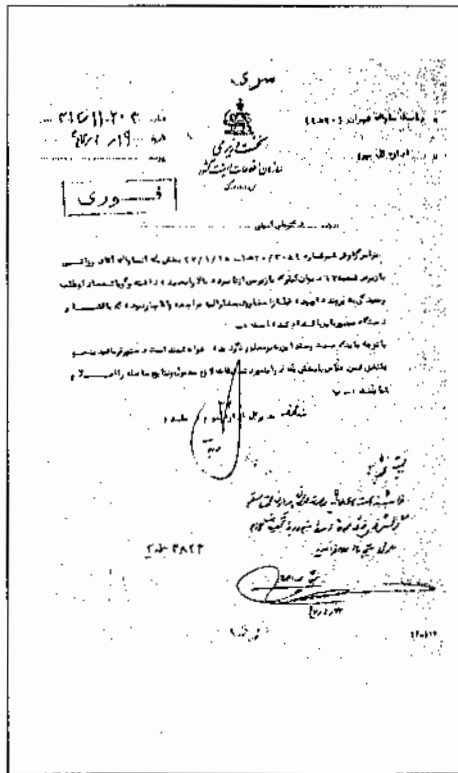
شماره گزارش: ۳۱۲/۱۱۲۰۳
تاریخ گزارش: ۴۷/۱/۱۹

به: ریاست ساواک تهران (۴۵۲۰)
از: اداره کل سوم
موضوع: دکتر علی امینی

برابر گزارش خبر شماره ۱۵۲۰/۳۰۸۹ - ۴۷/۱/۱۵ بخش یک آن
ساواک آقای رزاقی بازپرس شعبه ۱۷ دیوان کیفر که بازپرسی از نامبرده

بالا را بعهده داشته و گویا
شخصاً داوطلب رسیدگی
به پرونده او بوده قبل از
احضار وی بمشارلیه
مراجعه و اظهار نموده که
با فشار دستگاه مجبور به
این اقدام شده است.

با توجه به اینکه صحت و
سقم این خبر معلوم
نگردیده خواهشمند
است دستور فرمائید
بنحوه مقتضی ضمن
تماس با بخش یک در این
مورد تحقیقات لازم
معمول و نتایج حاصله را
اعلام نمایند. - پ

از طرف مدیر کل اداره سوم - مقدم

به: ۲۲۱

گزارش خیر

شماره گزارش: ۲۵/۲۰/۲۳۲۵

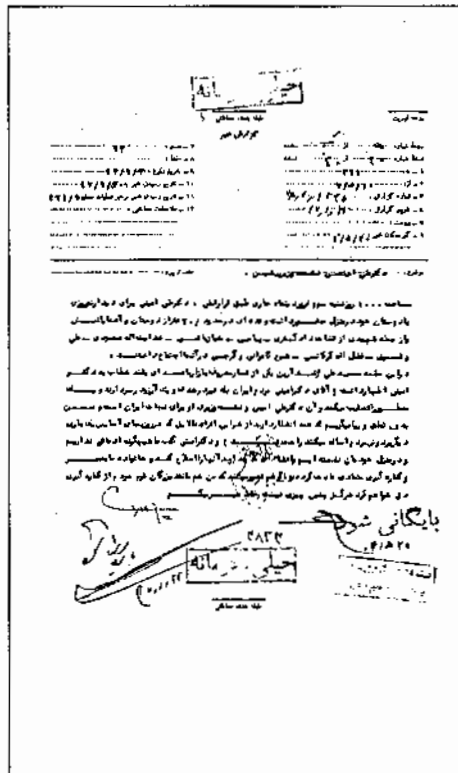
از: ۷/۵/۲۰

تاریخ گزارش: ۴۷/۱/۱۹

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین

ساعت ۱۰ روز شنبه سوم فروردین ماه جاری طبق قرار قبلی دکتر علی امینی برای دیدار نروروزی با دوستان خود در منزل حضور داشت و عده‌ای در حدود ۳۰ نفر از دوستان و آشنایانش و از جمله شهیدی از

قضات دادگستری، پیامی، خبازپاشی، هدایت اله محمودی، علی وثوق، فضل اله گرگانی، شیخ کامرانی و گرجی در آنجا اجتماع داشتند. در این جلسه محمد علی ژندآرین یکی از تجار معروف بازار با صدای بلند خطاب به دکتر امینی اظهار داشت (آقای دکتر امینی مردم ایران یک تیر در هدف و یک آرزو در سر دارند و یک منظور را تعقیب می‌کنند و آن دکتر علی

امینی و نخست‌وزیری او برای نجات ایران است و من بدون تملق و ریا می‌گویم که همه انتظار دارند از شر این افراد نالایق که هر روز بجای آسایش یک باری دیگر بر دوش مردم اضافه می‌کنند راحت شوند) و دکتر امینی گفت ما هیچگونه ادعائی نداریم و در منزل خودمان نشستیم و انشاءاله خداوند آنها را اصلاح کند و خانواده ما بصیر و کناره‌گیری متمادی عادت کرده و اگر هم تصور می‌کنند که من مانند بزرگان قوم خودم از کناره‌گیری دق خواهم کرد هرگز چنین چیزی نیست و فقط صبر می‌کنم.

گزارش خبر

به: ۳۲۲

شماره گزارش: ۴۵۲۰/۲۸۱۲

از: ۴۵۲۰

تاریخ گزارش: ۴۷/۱/۲۹

موضوع: جلسه در منزل دکتر امینی

ساعت ۷:۴۵ صبح روز ۲۸/۱/۴۷ در منزل دکتر علی امینی عده‌ای در حدود ۲۰ نفر از جمله سید معممی بنام شریفی از لشت و نشا، نادری

از شرکت تلفن، مصطفی پاک طینت از جبهه ملی کارمند سابق برق و کارمند فعلی آموزش و پرورش، حاجی محمودی کرمانی، سرمست، شریعتمدار اهل شیراز وکیل دادگستری، پرویزی سناتور سابق، ستایش اهل دزفول، خلیقی از دارائی، نورازداری، کوتوال از فرهنگ حضور داشتند. دکتر امینی خوشحال بنظر می‌رسید و از سید جلال تهرانی به

۱- آیت‌الله سید ابرالقاسم

کاشانی:

آیت‌الله کاشانی فرزند آیت

الله سید مصطفی کاشانی

نجفی در سال ۱۲۰۳ هـ ق در

خانواده مذهبی و اهل علم در

تهران پا به عرصه وجود نهاد.

وی تحصیلات ابتدائی را در

تهران به پایان رساند و در

شانزده سالگی همراه پدرش

برای ادامه تحصیل به عراق

عزیمت کرد. وی در نجف

اشرف از معزز پدرش آیت

الله حاج میرزا حسن خلیل

تهرانی، آیت‌الله آخوند

ملاک‌آظم خراسانی تلمذ

نموده و در ۲۵ سالگی به

درجه اجتهاد نایل شده است.

مبارزات ضد استعماری آیت

الله کاشانی با شروع جنگ

جهانی اول آغاز شد. در

جنگ جهانی اول انگلستان

به بیانه جلوگیری از نفوذ

آلمان به عراق و با حمله به

این کشور، بصره و اطراف آن

را به تصرف خود در آورد.

آیت‌الله در سالهای جنگ

جهانی اول و پس از آن از

رهبران نهضت‌های ضد

انگلیسی در عراق محسوب

می‌شد و از چهره‌های فعال

قیام اسلامی و شیعیان عراق

علیه انگلستان بود. ایشان در

سی‌ام بهمن ۱۲۹۹ به دلیل

آنکه در عراق تحت تعقیب

قوای انگلیس بود، مخفیانه ولایت

نیکی یاد نمود گفت بقدری در خانه داری و نظافت دقت دارد که اگر زن بود بنده او را بهمسری خود در می‌آوردم ضمناً در سیاست هم بسیار وارد است روی این اصل باب ذوق من است بعد دکتر امینی از آیت‌الله کاشانی^۱ یاد کرد گفت بسیار مرد سیاسی و باهوشی بود بنده برای حل مسائل نفت از طرف دکتر مصدق حضور کاشانی رفتم گفت بیسواد تو از قرارداد نفت چه اطلاعاتی داری که مداخله می‌کنی گفتم جناب آیت‌الله شما زبان انگلیسی و فرانسه نمی‌دانید از قراردادها سر

ادامه از پاورقی ص تبیل:

با لباس میدل وارد ایران شد پس از آمدن به ایران در تهران به تبلیغ و ترویج معارف پرداختند... پس از جنگ جهانی دوم انگلیسها به بهانه دفاع از آلمان ایشان را دستگیر کردند.

او پس از پایان جنگ و در پی اعتراض شدید مردم در پائیز ۱۳۲۲ آزادی خود را به دست آورد و وارد قم شد.

ولی برای بار دوم به دستور نخست‌وزیر وقت (قوام السلطنه) به مدت یک سال

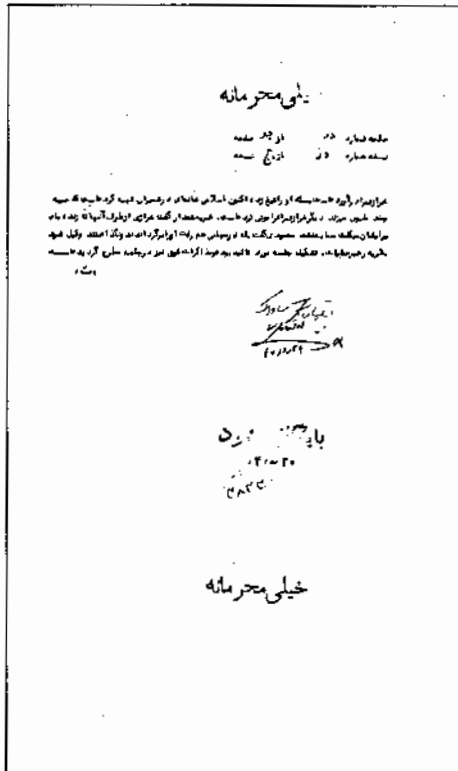
به قزوین تبعید شد. همچنین آیت‌الله کاشانی با دولت‌های هزیر و ساعد مخالفت و آن‌ها را نوکر انگلیس و دربار می‌نامید. ایشان را به بهانهٔ سوء قصد به شاه در سال

۱۳۲۷ دستگیر و به لبنان تبعید نمودند... مشارالیه مدتی بعد به مدت شانزده ماه به لبنان تبعید گردید.

مشارالیه که در هر وضعیت ارتباط محکمی با مردم داشت، توسط مردم در انتخابات مجلس شورای ملی (دورهٔ شانزدهم) به عنوان نماینده انتخاب گردید و با استقبال مردم وارد کشور شدند. با راه یافتن گروهی از نمایندگان واقعی مردم به مجلس موضوع ملی شدن نفت در سراسر ایران مطرح شد و سرانجام در بیست و نهم

در می‌آورد ولی بنده که چندین زبان می‌دانم سر در نمی‌آورم بی‌ایند اطراف خود را خلوت کنید تا با هم مشکلات موجود را حل کنیم. اشاره کردند اطاق خلوت شد آیت‌الله کاشانی گفت راست بگو سفیر انگلیس روی این قرارداد چه نظری دارند زیرا تو بچه تودلی انگلیسها هستی گفتم جناب آیت‌الله من از روزیکه خود را شناختم دنباله روی رجال کهن سال بودم آیت‌الله خوشش آمد و موضوعات را بشوخی

حل نمود و بعد دکتر امینی از آیت‌الله بهبهانی یاد کرد گفت با اینکه او و کاشانی پیرو یک سیاست بودند فکرهایشان با هم فرق داشت کاشانی از بهبهانی بهتر فکر می‌کرد بعد صحبت از محمدرضا خرازی بمیان آمد دکتر امینی گفت او بسیار در کارها حسن نیت دارد و این حسن نیت را ورشکست کسود محمودی کرمانی گفت این اسلامی که اکنون باسدالله رشیدیان^۲ رو

هم ریخته است و سر از سازمان امنیت در آورده است پدر خرازی را در آورده است بسکه او را تیغ زده اکنون اسلامی خانه‌ای در شمیران تهیه کرده است که سربه چند میلیون می‌زند دیگر خرازی را فراموش کرده است. شریعتمدار گفت خرازی از طرف آنها که زنده باد برایشان می‌گفت حمایت نشد محمودی گفت بله در مجلس هم رفت او را برگرداندند و نگذاشتند وکیل شود. نظریه رهبر عملیات: تشکیل جلسه مورد تأیید بوده و مذاکرات فوق نیز در جلسه مطرح گردیده است.

ادامه از پاورقی ص قبل:

نهم اسفند ۱۳۲۹ قانون ملی شدن صنعت نفت مورد تصویب نهائی مجلس شورای ملی قرار گرفت. در زمان حکومت دکتر مصدق، آیت الله کاشانی ضمن حمایت از مصدق، رهبری مبارزات ملت را برعهده گرفت. در پی بروز اختلاف بین دکتر مصدق و آیت الله کاشانی خصوصاً روند خاص حکومت و مسایل جبهه ملی و سیاست های متضاد، سرانجام کار به جدائی و شکاف در رهبری نهضت افتاد و در ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ کودتای امریکائی علیه نهضت ملی و دولت به وقوع پیوست. پس از آن کاشانی با محکوم کردن تجدید ارتباط ایران با انگلیس، مبارزاتش را از سر گرفت و با صدور اعلامیه‌ای قرار داد نفت با کنسرسیوم را بی اعتبار خواند و دولت زاهدی را دست نشاندۀ بیگانه شمرد. در مقابل اقدامات حق طلبانه آیت الله کاشانی، دولت وابسته مشاقلیه را دستگیر، محاکمه و به اعدام محکوم نمود. اما اعتراضات

یک پارچه روحانیت به ویژه آیت الله بروجردی باعث شد که اعدام وی منتفی شود. سرانجام آیت الله کاشانی در حالی که از شکست نهضت و گرفتاری های مردم توسط خود فروختگان رنج می برد در ۲۳ اسفند سال ۱۳۴۰ وفات یافت.

ضمناً آیت الله کاشانی چندین سال اداره بزرگترین حوزه علمیه را در تهران بر عهده داشت.

رک: مشاهیر سیاسی قرن بیستم،

- زندگینامه آیت الله سید ابوالقاسم کاشانی، از سری ایران، تهران، سازمان تبلیغات اسلامی

- دولت مستعجل، دکتر محمود شروین، تهران، ۱۳۷۶

- آیت الله سید ابوالقاسم کاشانی به روایت اسناد ساواک، تهران، مرکز بررسیهای اسناد تاریخی احمد ساجدی ص ۲۳۷

۲- اسدالله رشیدیان: فرزند حبیب الله در سال ۱۳۰۱ در تهران متولد شده است. وی به اتفاق برادرانش تا سال ۱۳۳۲ به امور

بازرگانی (وارد کردن پارچه و قماش) و مدتی بعد سینما رکس را در تهران احداث نموده و در وارد کردن فیلم فعالیت داشته و با دریافت اعتبار از شرکت ملی نفت با کمک اکثر اقبال و جمع آوری اوراق بهادار از تجار بازار و... بانک اعتبارات تعاونی و توزیع را در تهران تأسیس نموده و خود مدیر عامل آن بوده و از سال ۵۲ اقدام به احداث شهرک سازی در شهرهای اصفهان و رشت نموده وی همچنین سهامدار شرکت سهامی تولیدی مرتب (لندرو) و صاحب شرکت سرشت، رئیس کمیته شورای عالی انجمن های محلی تهران و عضو هیات مدیر بانک ایران و غرب بوده است. یاد شده به مناسبت خدماتش در تحقق کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ به نشان درجه یک رستخیز نایل گردیده و از همان سال به بعد علناً در امور و فعالیت های سیاسی با تظاهر به طرفداری از سیاست انگلیس در ایران فعالیت داشته و منزل او مرکز زدو

بند و حل و فصل مسایل سیاسی و همچنین انتصابات مهم بوده است. وی با تظاهر به نزدیکی با اعضای خاندان سلطنت خصوصاً اشرف پهلوی و رفت و آمد با دربار برای خود کسب قدرت و نفوذ نموده است. یاد شده در سال ۱۳۳۹ با ائتلاف با حزب ملیون به عنوان نماینده تهران به مجلس شورای ملی راه یافته و در دوران دولت دکتر امینی به منظور مقابله با اقدامات وی به تشکیل جمعیتی تحت عنوان "جمعیت مجاهدین و مدافعین قانون اساسی" مبارزت و در سال ۴۱ نام جمعیت فوق را به حزب خلق تبدیل نموده است. یاد شده خود را فردی شاهدوست و طرفدار آزادی زنان معرفی نموده و در سال ۴۱ اظهار داشته است "هم اکنون مردم شهرستانها مشغول اقدامات مضرى هستند با شرکت زنان در انتخابات مخالفت نمایند" ضمناً نامبرده عضو مؤسس باشگاه ورزشی شاهنشاهی نیز بوده است. پرونده های انفرادی ساواک

گزارش خبر

شماره گزارش: ۲۴۴۳/۲۰/۷۵

به: ۳۱۲

تاریخ گزارش: ۳/۲/۴۷

از: ۲۰/۵/۷۵

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیری پیشین

روز چهارشنبه گذشته دکتر علی امینی ضمن یک مذاکره خصوصی درباره شایعاتی که اخیراً علیه وی در دادگستری بروز نموده می‌گفت:

خود من هم نمی‌دانم
موضوع چیست ولی
بطور مسلم آنچه که
انجام داده اند مانند
همیشه به نفع من بوده
است و مطمئن هستم که
خواهی و نخواهی مجبور
خواهند شد مرا بیاورند
(اشاره به نخست وزیری
خود نموده است) و
حداکثر تا سه یا چهار ماه
دیگر اینکار عملی
خواهد شد.

دکتر امینی درباره اینکه
شایع گردیده است پس از
بازگشت شاهنشاه از

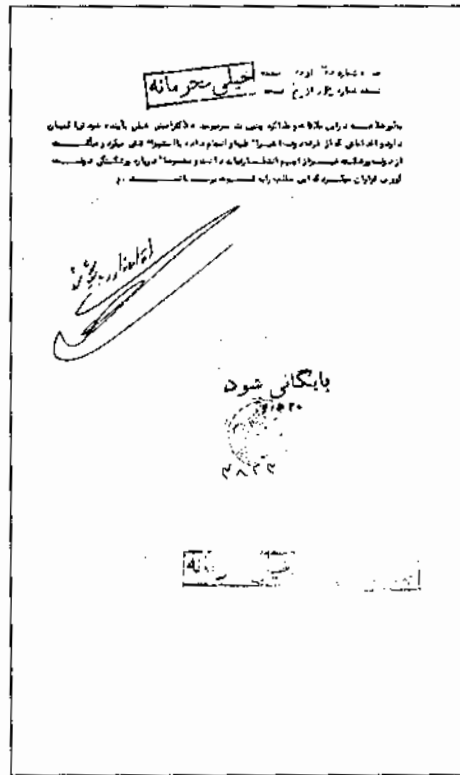

خارج از کشور بحضور معظم له شرفیاب شده افزود که تا بحال شرفیابی حاصل نکرده ولی عریضه‌ای تقدیم نموده و تصور می‌کند که کافی باشد. دکتر امینی درباره تعقیب خود به وسیله دادگستری با خنده می‌گفت ای بابا ما سرمان برای این قبیل کارها درد می‌کند و من از خدا می‌خواهم و فعلاً هم که دنبال نکرده‌اند ولی امیدوارم دنبال نکنند و خودشان هم می‌دانند چه کار غلطی می‌کنند
دکتر امینی درباره وابستگی خودش به دولت امریکا علاوه می‌نمود

که در این باره بهتر از همه قضاوت مردم است و آنها بخوبی می دانند که این دولت و دار و دسته اش را کدام دولت خارجی روی کار آورده و کدام دولت خارجی است که هنوز هم از این دارو دسته حمایت می کند.

نظریه منبع: به طور خلاصه در این ملاقات و مذاکره چنین بنظر می رسد که دکتر امینی خیلی به آینده خودش اطمینان دارد و اقداماتی

که از طرف دولت اخیراً علیه او انجام داده با استهزاء تلقی می کرد و می گفت از دولت ورشکسته غیر از این هم انتظار نباید داشت و مخصوصاً درباره ورشکستگی دولت کوشش فراوان می کرد که این مطلب را به ثبوت برساند.

گزارش خبر

به: ۳۱۲ شماره گزارش: ۷۵۲۰/۲۴۴۴
از: ۷۵۲۰ تاریخ گزارش: ۴۷/۲/۳

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین
در ساعت ۱۰ روز چهارشنبه گذشته (۴۷/۱/۲۸) جلسه هفتگی منزل
دکتر علی امینی با شرکت عده‌ای در حدود هشت نفر و از جمله ناصر

ذوالفقاری از وزراء اسبق
و شهردار پیشین تهران
باقری بازرس سابق و
عضو بازنشسته وزارت
دارائی، یداله محمدی
عضو بانک مرکزی ایران
و دکستر مقدسی
دندانپزشک تشکیل
گردید.

در این جلسه ابتدا هریک
از حاضرین در خصوص
افزایش هزینه زندگی و
گرانی مایحتاج عمومی
مطالبی بیان داشتند و
یکی از حضار اشاره‌ای
بنوشته مقاله شماره اخیر

مجله تهران مصور در صفحه مربوط بفضول باشی نمود و گفت طبق
گزارش بانک مرکزی ایران شاخص هزینه زندگی اجناس چندان
تغییری نکرده و حتی درآمد مردم هم بالا رفته و مجله مزبور هم اظهار
نظر کرده بود که ما هرچه در ته جیبمان جستجو می‌کنیم از این درآمدها
چیزی نمی‌بینیم و حتی درآمد ما هم کفاف هزینه زندگی عادی را نمی
دهد و ما نمی‌دانیم که این درآمد کجاست.

سپس دکتر امینی رشته سخن را بدست گرفت و اظهار داشت

بهترین شاخص هزینه زندگی مخارج روزمره آشپزخانه مردم است و بدین طریق می شود محاسبه کرد که در ظرف چند ماه اخیر چقدر هزینه ها بالا رفته است ضمناً آماری که بانک مرکزی ایران منتشر می کنند دو نوع می باشند که یکی نرخهائی است که برای پائین آوردن آن چند قلم از مایحتاج عمومی درجه چهارم را قاطعی می کنند و بعد نتیجه گیری می شود و هیچگاه نان و گوشت و لبنیات و میوه و سبزی

را در یک جا مقایسه نمی کنند تا معلوم شود که این میزان چقدر ترقی کرده است و بطوریکه از صورت حساب آشپزخانه منزل خود من از چند ماه پیش تا امروز مقایسه می شود قریب ۲۰ درصد هزینه خرده فروشی نسبت به ماههای قبل بالا رفته و برای این موضوع می شود مثالی زد و نان را باید کیلوئی ۹ ریال بفروشد ولی عملاً نان خوب کیلوئی ۱۳ الی ۱۵ ریال بفروش می رسد

انجمن مخرمانه

شعبه شماره ۱۰۰ - تهران - خیابان ولیعصر - کوچه آشتیانی - پلاک ۱۰۰

موضوع: درخواست خرید نان خشک به منظور تهیه نان خشک برای توزیع در میان اعضای انجمن مخرمانه

با توجه به اینکه نان خشک یکی از اقلام اساسی و ضروری در تهیه غذای سالم و مقوی است و همچنین به دلیل ماندگاری و سهولت حمل و نقل، گزینه مناسبی برای توزیع در میان اعضای انجمن مخرمانه می باشد. لذا خواهشمند است در صورت امکان، اقدام به خرید نان خشک به مقدار ۱۰۰ کیلوگرم در ماه یکبار نمایید.

این درخواست را می توان با مراجعه به کارخانه های تولید نان خشک یا از طریق واسطه های معتبر انجام داد. خواهشمند است در صورت امکان، قیمت خرید نان خشک را اعلام فرمایید تا بتوانیم بودجه مناسبی را برای این منظور تعیین کنیم.

با تشکر و احترامات فراوان،

دکتر امینی

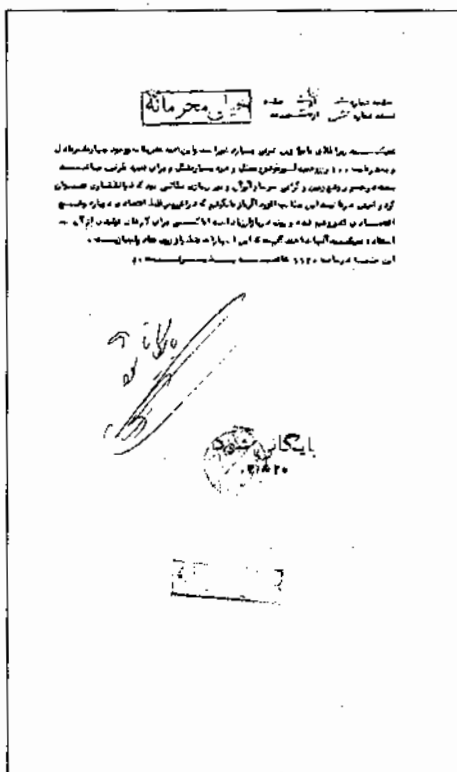
زیرا نه نانوایان به آن نرخ نان می فروشد و نه کسی توانسته نان خوب را کیلوئی ۹ ریال خریداری نماید.

دکتر امینی راجع به پرتقال صحبت کرد و افزود عده ای از باغداران چالوس و شهبسوار اخیراً آمده بودند و تعریف می کردند در ایام نوروز گذشته بواسطه اینکه شرکت تعاونی و توزیع که همان بانک معروف می باشد می خواست پرتقال با قیمت گرانی بفروش برساند اجازه نداد

که باغداران شمال پرتقال را به نرخ ارزان تر و به اندازه زیادتری به تهران و شهرستانها صادر کنند و مقداری زیاد از مرکبات باغات فاسد شد ولی در نتیجه رشیدیانها میلیونها تومان بچیب زدند و این جور اجناس را که قیمتش بستگی بعرضه و تقاضا دارد برای نفع شخصی نمی گذارند که نه به مردم و نه به صاحبان آنها سود برساند. سپس ذوالفقاری در تأیید اظهارات دکتر امینی افزود هم اکنون در

زنجان گندم تنی ۳۶۰۰ ریال خریدار ندارد و محصول کشاورزان روی دستشان مانده است و دولت هم توجهی بوضع آنها ندارد و این کشاورزان بهمین علت در سالهای بعد از کشت گندم صرف نظر خواهند نمود و آن وقت دولت ناچار است گندم را تنی ۶۰۰ تومان از آمریکا وارد کند.

در این جلسه دو نفر از کسبه بازار در مورد طلاق مطالبی بیان نمودند و

اضافه کردند در گذشته محاضر از دواج و طلاق بخصوص دفاتر طلاق بسیار خوب کار می کردند و درآمد خوبی داشتند ولی اکنون کارشان با طرح قانون جدید نسبت به گذشته زیاد شده ولی چون با حکم دادگاه طلاق صورت می گیرد دیگر درآمد خوبی ندارند. ضمناً در گذشته رعایت حدود شرعی و طریقه عمل با خود محاضر بود ولی حالا حکم دادگاه قانونی است و ربطی با عمل گرفتن طلاق و چگونگی آن ندارد لذا دیگر حق دریافت بیش از مبلغ معین ندارند و کاسبی آنها کساد

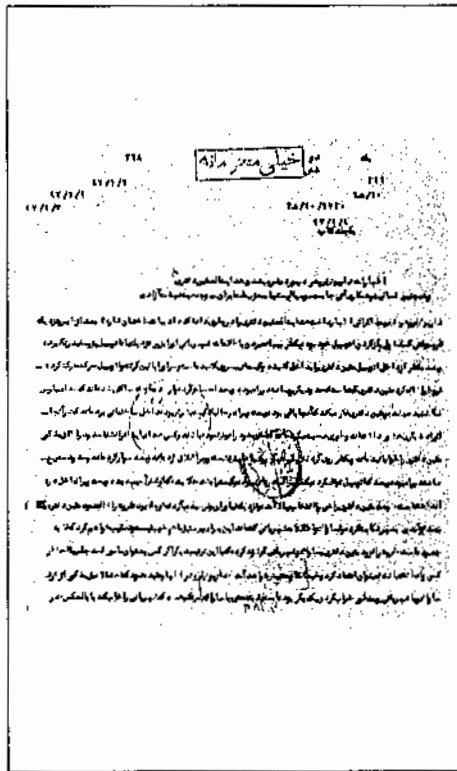
شده است دکتر امینی این بحث را ادامه داد و اضافه نمود اگر بطریق مذهبی رعایت می‌کردند کار به اینجاها نمی‌کشید زیرا طلاق با موازین شرعی بسیار دشوار است و این همه تشریفات و وجود چهار نفر عادل و بعد رعایت ۱۰۰ روز و همینطور موضوع محلل و غیره بسیار مشکل و برای تنبیه طرفین می‌باشد بحث در خصوص وضع زمین و گرانی سرسام آور آن و بورس بازی مطالبی بود که ذوالفقاری عنوان کرد و امینی در تأیید این مطالب افزود اگر باز ما بگوئیم که در اثر روش غلط اقتصادی دوباره وضع اقتصادی کشور وخیم شده و پول در بازار زیاد است اما کسی برای کارهای تولیدی از آن استفاده نمی‌کند آنها خواهند گفت که این اظهارات غلط و از روی عناد و لجاجت است.

این جلسه در ساعت ۱۱:۳۰ خاتمه پذیرفت.

گزارش خبر

به: ۳۱۲
 از: ۲۵/۲۰
 شماره گزارش: ۲۵ ۲۰/۴۷۲۰
 تاریخ گزارش: ۴۷/۲/۴
 موضوع: اظهارات داریوش فروهر در مورد مضروب شدن هدایت‌اله متین دفتری^۱ و همچنین فعالیت و همکاری آتی جامعه سوسیالیستها، حزب ملت ایران، و جمعیت نهضت آزادی

داریوش فروهر: ضمن مذاکراتی اظهار داشت هدایت‌اله متین دفتری را در جلوی دانشکده ادبیات ساختمان شماره ۲ بعد از ظهر و نزدیک غروب وقتی که مشغول باز کردن اتومبیل خود بوده یکتفر به بهانه بردن به اطلاعات شهربانی او را بسزور نزدیک یک اتومبیل پژو سفید رنگ برده و بعد یکتفر از داخل اتومبیل متین دفتری را داخل کشیده و کیسه‌ای به سر وی کشیده است و

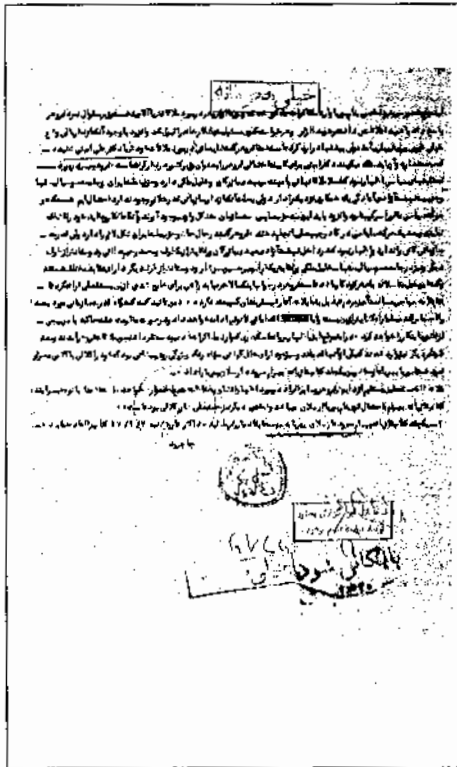

۱- هدایت‌اله متین دفتری: هدایت‌اله متین دفتری فرزند دکتر احمد متین دفتری نوه دختری دکتر مصدق در سال ۱۳۱۲ هـ ش متولد شد. پس از تحصیلات متوسطه در تهران به انگلستان رفت و در سال ۱۳۳۵ در رشته حقوق و اقتصاد فارغ التحصیل و در سال ۱۳۳۹ به عنوان یکی از دستداران آمریکا، بورس همکاری افتخاری باکنگره را دریافت کرد. متین دفتری در سال ۱۳۴۱ عضو کمیته انتشارات جبهه ملی بود. وی پس از پیروزی انقلاب اسلامی جبهه دموکراتیک ملی را تأسیس کرد. که اعضای مرکزی آن ناشناخته بود و به همین دلیل دوام چندانی نیافت. وی پس آن به سازمان مناقین نزدیک و یکی از دستیاران سیاسی تشکیلات شده و علیه انقلاب اسلامی فعالیت کرد. رک: وقایع اتفاقیه و شرح احوال رجال ص ۵۰۳

سر او را پائین گرفته و اتومبیل حرکت کرده، فروهر اضافه کرد متین دفتری گفته است که حدود یک ربع ساعت در راه بوده و بعد احساس کرده وارد محوطه ساکتی شده‌اند که صدای پارس سگ شنیده می‌شد و متین دفتری فکر می‌کند که آنجا باغی بوده و بعد وی را در حالیکه کیسه به سرش برده داخل ساختمانی برده‌اند که در آنجا افراد دیگری حضور داشته‌اند و طوری صحبت می‌کرده‌اند که لحن خود را عوض نموده باشند و کسی صدای ایشان را نشناسد و در اطاق مذکور متین دفتری را خوابانیده‌اند و یک نفر روی گردنش و یکی دیگر روی پاهایش

نشسته و وی را شلاق زده‌اند و بعد سوار کرده‌اند و حدود سه ربع ساعت در راه بوده و بعد که اتومبیل توقف کرده یک نفر وی را لب دره‌ای برده و کیسه را به شدت کشیده که گوشش آسیب دیده و بعد وی را داخل دره انداخته است. بعد متین دفتری راهی را انتخاب و بالا آمده و نزدیک نیاوران و نرسیده بگردنه قوچک بوده فروهر اضافه

نمود متین دفتری بعد از آمدن بشهر شکایت کرده و ساواک و اطلاعات شهربانی گفته‌اند این برای پرستیژ ما هم خوب نیست و تعقیب خواهیم کرد که قضیه چه بوده است. فروهر افزود متین دفتری به ساواک و شهربانی گوشزد کرده که با این ترتیب دیگر اگر کسی بعنوان مامور قصد جلب یا احضار کسی را داشته باشد نمی‌توان اعتماد کرد و طبعاً مقاومت پیش خواهد

آمد. داریوش فروهر اظهار عقیده نمود که احتمالاً عمل مذکور از طرف ساواک و یا شهربانی و به منظور خراب کردن یکدیگر بوده است بدین معنی یا ساواک مرتکب شده که شهربانی را خراب کند یا بالعکس. در این موقع منصور سروش و شخصی بنام پوریا وارد مذاکرات مذکور شدند و پوریا از فروهر در مورد ملاقاتش با آقای نخست وزیر سؤال نمود فروهر پاسخ داد با هویدا ملاقاتی داشته و هویدا از فروهر خواسته که وی مسئولیت یک کارخانه را قبول کند و افزود با وجود آنکه از نظر مالی وضع خیلی خوبی برایش پیش

می آمده ولی پیشنهاد را رد کرده است ضمناً فروهر گفت شایعاتی در مورد ملاقات خودش با دکتر علی امینی شنیده که صحت ندارد و آن این است که می گویند دکتر امینی برای کابینه احتمالی فروهر را به عنوان وزیر کشور در نظر گرفته است. فروهر سپس در مورد فعالیتهای سیاسی اظهار نمود که فعلاً ملاقاتهایی با مهندس مهدی بازرگان و خلیل ملکی دارد و حزب ملت ایران و جامعه سوسیالیستها و جمعیت نهضت آزادی آمادگی یک همکاری نزدیک را دارد ولی به علت آن که از نظر سازمانی قدرت لازم وجود ندارد احتمال این هست که هر حرکت سیاسی ما فوراً سرکوب شود و افزود باید این سه حزب سیاسی سه سازمان متشکل و قوی بوجود آورند و آنگاه افکار و عقاید خود را اشنائه نمایند و بعد یک حرکت سیاسی درکادر جبهه ملی انجام دهند. فروهر گفت در حال حاضر حزب ملت ایران شکل لازم را دارد ولی قدرت سازمانی کافی را ندارد و اظهار نمود که در داخل نهضت آزادی مهدی بازرگان و رفقاییش از یکطرف و محمد رحیم عطائی و دوستانش از طرف دیگر و نیز در جامعه سوسیالیستها - خلیل ملکی و رفقاییش یک طرف و میرحسین سرشار و دوستانش از طرف دیگر دارای عقاید مختلف هستند و گفت این عمل متأسفانه باعث رکود کار ما شده است فروهر در جواب اینکه بالاخره باید راهی برای خارج شدن از بن بست فعلی ارائه کرد تا تمایلات سیاسی مسالمت آمیز مردم تبدیل بتمایلات آناار شیستی عنان گسیخته نگردد. ضمن تأیید گفت که هرگاه قدرت سازمانی مورد بحث را احساس کند مسلماً راه گشایش از بن بست را با اقداماتی قانونی ادامه خواهد داد و در صورت مقاومت هیئت حاکمه با سرپیچی از قانون این کار را خواهد کرد. در این موقع طبق اظهار پروانه اسکندری که وارد مذاکرات شده بود سه نفر دانشجو به ملاقات فروهر آمدند و بعد دو نفر دیگر نیز وارد شدند که یکی از آنها قد بلند و سبزه و دارای خال گوستی سیاه رنگ و بزرگی روی پیشانی بود که خود را کلاکی یا کلامی معرفی نمود ضمناً پوریا بهر یک از حاضرین یک جلد کتاب تازیانه بهرام سروده ارسلان پوریا را داد.

ملاحظات - تحقیق مستقیم از داریوش فروهر و سایر افراد

در مورد اظهاراتشان بحفاظت منبع لطمه وارد خواهد ساخت ضمناً با توجه بسراینده کتاب تازیانه بهرام با احتمال قوی نام پوریا ارسلان می باشد و شخص دیگر نیز حسنعلی کارم کلالی بوده است. یک مجلد کتاب تازیانه بهرام سروده ارسلان پوریا به پیوست ایفاد مقرر فرمائید حداکثر تا روز شنبه ۴۷/۲/۷ کتاب را اعاده نماید.

گزارش خبر

شماره گزارش: ۲۰/۲۴۸۸ ۷۵

به: ۲۱۲

تاریخ گزارش: ۴۷/۲/۷

از: ۲۰ ۷۵

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین

روز دوشنبه ۲۷/۲/۷۵ شریف العلماء مشاور مذهبی امینی در زمان نخست وزیری - شیخ باقرنهادی واعظ و سه نفر دیگر که تعیین

نامشان مقدور نگردیده در منزل دکتر امینی اجتماع داشته اند.

دکتر امینی ضمن یک مذاکره خصوصی اظهار نموده وضع مردم خیلی بد است و ناراضی هستند این راهی را که داریم طی می کنیم منجر به نابودی ما می شود و احضار اخیر من به دادگستری یک عمل مسخره و نسنجیده بوده است.

شریف العلماء و دو نفر دیگر مسدتی بطور خصوصی در یکی از

ردیف	نام و نام خانوادگی	تاریخ تولد	محل تولد	محل اقامت	محل کار	محل خدمت	محل تعلیم	محل خدمت	محل تعلیم
۱	دکتر امینی	۱۳۰۲	تهران	تهران	تهران	تهران	تهران	تهران	تهران
۲	شیخ باقرنهادی	۱۳۰۲	تهران	تهران	تهران	تهران	تهران	تهران	تهران
۳	واعظ	۱۳۰۲	تهران	تهران	تهران	تهران	تهران	تهران	تهران
۴	سه نفر دیگر	۱۳۰۲	تهران	تهران	تهران	تهران	تهران	تهران	تهران

بازینه شماره ۴۰
۴۸۲۵

اطاقها با دکتر امینی مذاکراتی انجام دادند و ضمناً یک پاسبانی گفته می شد راننده شهربانی است به منزل دکتر امینی مراجعه و راجع به تصادفی که با اتومبیل امینی و یا یکی از منسوبینش نموده بود درخواست گذشت از امینی می نمود و مشارالیه بیاسبان پاسخ داد موضوع اتومبیل مهم نیست و اگر بجای اتومبیل با آدم تصادف می کردی آنوقت چه می شد.

گزارش خبر

شماره گزارش: ۴۷۲۳/۲۰ ۲۵

به: ۳۱۲

تاریخ گزارش: ۴۷/۲/۸

از: ۲۵ ۲۰

موضوع: اظهارات صدرحکمی در مورد ملاقاتش با خلیل ملکی و نامه بدون امضائی که جهت وی رسیده است.

صدر حکمی ضمن در اختیار گذاردن نامه ای ماشین شده اظهار داشت

این نامه بدون امضاء جهت خلیل ملکی ارسال شده و ایشان هم داده اند که رققا بخوانند و درباره آن قضاوت کنند. حکمی اضافه کرد چند روز پیش به اتفاق حسین صدری بملاقات خلیل ملکی رفتیم در آنجا در مورد انقلاب اداری صحبت شد و ملکی اظهار داشت این خیمه شب بازی انقلاب اداری از آن عوامفریبی هائی بود که دستگاه تاکنون چنین وقاحتی به خرج نداده

بود شنیده ام شاه به هویدا بطور طنز آمیزی گفته است که انقلاب اداریت که به ثمر رسید حال شروع بکارهائی دیگر بکنید در هر حال این انقلاب اداری فقط باعث شد که عده ای از نورچشمی ها و سردمداران دستگاه ماهیانه مبالغ هنگفتی بعنوان پاداش مستمر دریافت دارند.

صدر حکمی افزود این نامه را بخلیل ملکی نوشته اند و ایشان هم نسخه ای از آن را بمن داد تا رفقائیکه شاهد مکافاتهای من

بوده‌اند بخوانند و قضاوت کنند اگر من میانجی دستگاه هیئت حاکمه و مردم بودم مثل دکتر یزدی مشاور شاه می‌شدم یا لااقل الساعه پستی در دستگاه داشتم که شاید عوض آقای هویدا یا لااقل دکتر علی امینی من به مسند نخست وزیری تکیه می‌زدم. حکمی سپس گفت در هر حال ملکی خیلی ناراحت بود ضمناً از ناحیه چشم ناراحتی دارد و افزود ممکنست برای هفته آینده باز به ملاقات ملکی بروم.

ملاحظات - تحقیق مستقیم از صدر حکمی بمحافظت منبع لطمه وارد خواهد ساخت ضمناً فتوکپی یک برگ با نامه مورد بحث به پیوست ایفاد می‌گردد.

گزارش خبر

شماره گزارش: ۲۰/۲۵۰۹ ۷۵

به: ۳۱۲

تاریخ گزارش: ۴۷/۲/۹

از: ۷۵ ۲۰

موضوع: دکتر امینی نخست وزیر پیشین

در ساعت ۱:۳۰ روز چهارشنبه گذشته (۴۷/۲/۴) جلسه هفتگی منزل دکتر علی امینی با شرکت عده‌ای در حدود ۸ نفر و از جمله محمد نور

رئیس دارائی شهرستان کرج، مسعودنیا عضو وزارت دارائی، مهرزاد از رؤسای ادارات راه، فضل اله گرگانی مدیر کل اسبق وزارت دارائی، یداله محمدی عضو بانک مرکزی ایران، محمد حسین فریور از اعضای نخست وزیری تشکیل گردید.

۱- بحث در مورد وضع بانکهای کشور مطلبی بود که دکتر امینی عنوان نمود و در این مورد اظهار داشت کار اصلی بانکها

لاتاری شده و حتی بانک اصناف هم که چک خودش را خود بانک قبول ندارد اخیراً مشاهده نمودم که اعلانی منتشر نموده مبنی بر پرداخت جایزه به اشخاص، و همینطور وضع سایر بانکهای مملکت است که اگر بسیر و کار اصلی خودشان برنگردند و بانکهای خصوصی در هم ادغام نشود در آینده باعث زحمت و ناراحتی برای مملکت خواهند شد.

سپس گرگانی در تأیید اظهارات امینی اضافه نمود امروز از خیابان

مقابل وزارت آموزش و پرورش عبور می کردم و مشاهده نمودم که عده‌ای در حدود چهارصد الی پانصد نفر مقابل درب بانک اصناف اجتماع نموده‌اند و قتیکه از چگونگی وضع جو یا شدم معلوم گردید که بانک مزبور به مردم تا حدود پانزده هزار تومان وام می‌دهد و خوب دقت کردم و دیدم اکثرا افرادی هستند که اگر وام بگیرند در سر موعد پس نخواهند داد.

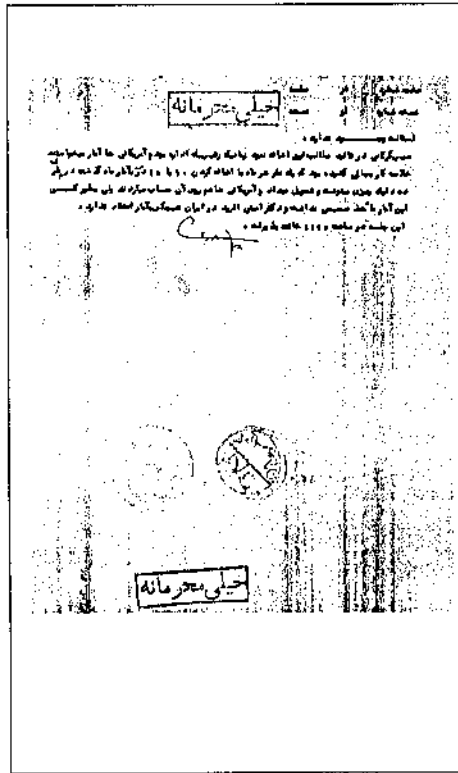
دکتر امینی در پیرو این بحث ادامه داد در زمان وزارت دارائسی و در زمانهای دیگر برای جلوگیری از ازدیاد بانکها پافشاری نمودیم ولی همگی بیاد رفت و اولین شخصی هم که در تاسیس بانک پنبه و بانک پشم و بالاخره موسسه اعتباری دانشگاه پافشاری می نمود مرحوم علی وکیلی بود. من یقین دارم که روزی این وضع برای مملکت دردسری تولید خواهد نمود.

۲- سپس راجع به وضع پول دنیا صحبت شد و دکتر امینی در این مورد اظهار داشت چند روز قبل بانکهای آمریکا و بخصوص بانک بین المللی نرخ بهره خود را ترقی داد و سایر بانکها هم ناچار به تبعیت از او نرخهای خود را بالا بردند و این گرانی پول در دنیا موجب گرانی تولیدات صنعتی و احتیاجات مردم خواهد شد و همین عمل روی هزینه زندگی مردم در دنیا و مملکت خودمان اثر خواهد گذاشت و همانطوریکه مشاهده نمودید رئیس صندوق بین المللی پول به

اولیای دولت امریکا در این خصوص اعلان خطر نمود و کشور ما که از نظر ظاهر در ظرف این چند سال بطور معمول ۵۰۰ الی ۶۰۰ میلیون تومان اسکناس اضافی انتشار داده است و در عوض اوراق بنام آنها قرضه و اسناد خزانه بچریان گذارده‌اند که حتی پرداخت بهره آنها بداخل بودجه مملکت هم نفوذ کرده و به این طریق پول اضافی تا قریب ۲ میلیارد تومان انتشار یافته است اما در حقیقت این همان

اسکناس اضافی است که بهره هم به آن می پردازند و این همه پول اضافی بطور قطع و یقین مملکت را دچار ورشکستگی خواهد نمود و حتی ضرر این اوراق که بهره هم به آن تعلق می‌گیرد بیشتر از اسکناس منتشره خواهد بود و چه بهتر که اسکناس بجای این اوراق منتشر می‌شد ولی اولیای اقتصادی و مسئولین مربوطه تمام این مسووعها را درک می‌کنند ولی هیچ

شخصی نیست یقه درانی کند و خطر را اعلان نماید.

۳- راجع به آمار و ارقام آماری که وزارتخانه‌ها و موسسات انتشار می‌دهند صحبت شد و در این مورد مهرزاد اظهار نمود هنگامی که من در یکی از استان‌ها رئیس اداره راه بودم آماری که از راههای ساخته شده در آن استان داده بودند بیش از میزان راههای موجود آن استان بود و دکتر امینی در تأیید اظهارات مهرزاد افزود این آمار مانند آماری است که در مورد هزینه زندگی منتشر می‌شود که در آن اجناس را

فقط به نرخ شهرداری با چند رقم دیگر جمع و تفریق می کنند و مهرزاد علاوه کرد که وضع برنامه چهارم هم این طور بنظر می رسد که ما برای راه یزد که چندی قبل چندین اتوبوس واژگون گشت و استاندار کرمان محرمانه نوشته بود اجازه بدهید برای جلوگیری از بیکاری و هجوم مردم بتهران و برای جلوگیری از این تصادفات دلخراش که هر روز در جاده یزد اتفاق می افتد نسبت به ساختمان راه در سال ۴۶ اقدام کنیم. ولی مادر پاسخ این استاندار جواب دادیم بماند برای سال بعد و اخیرا که باز استانداری درخواست خود را تکرار کرده بود پس از مشورت با وزیر راه ایشان گفته اند هنوز معلوم نیست حتی تعهدی هم برای سال ۴۸ نمی توان داد. ولی وقتی آمار می گیرند جایی بدون آسفالت وجود ندارد. سپس گرگانی در تأیید مطالب فوق اضافه نمود زمانیکه رئیس یک اداره بودم آمریکائی ها آمار می خواستند خلاصه کار بجائی کشیده بود که یک نفر هر ماه با اضافه کردن ۱۰ یا ۱۵ درصد به آمار ماه گذشته در ظرف ده دقیقه چیزی می نوشت و تحویل می داد و آمریکائی ها هم روی آن حساب می کردند ولی بطور کلی این آمار ماخذ صحیحی نداشت و دکتر امینی افزود در ایران هیچکس به آمار اعتقاد ندارد. این جلسه در ساعت ۱۱:۴۵ خاتمه پذیرفت.

گزارش خبر

به: ۲۰ هـ- ۴

از: ۲۰ ج- (۲۰ هـ)

شماره گزارش: ۲۰/۲۳۶ ج

تاریخ گزارش: ۴۷/۲/۱۲

موضوع: اجتماع در منزل دکتر علی امینی

ساعت ۸:۳۰ روز ۴۷/۲/۱۱ عده ای در حدود نه نفر در منزل دکتر علی امینی واقع در خیابان فخر آباد اجتماع نموده بودند ابتدا جلسه

شخصی بنام آقا باشی اهل آذربایجان اظهار داشت فعلا در بین کمونیست ها جنگ است و مردم بیچاره کشته می شوند من معتقد هستم اگر مرام کمونیستی برای مدت کوتاهی در ایران رواج پیدا کند ایران هم با کمونیستها در جنگ شرکت کند فورا جنگ پایان می یابد زیرا ایرانی هرکجا قدم بگذارند جنسیت خودش را بروز می دهد و با حيله و تزوير همه را آرام و ساکت می

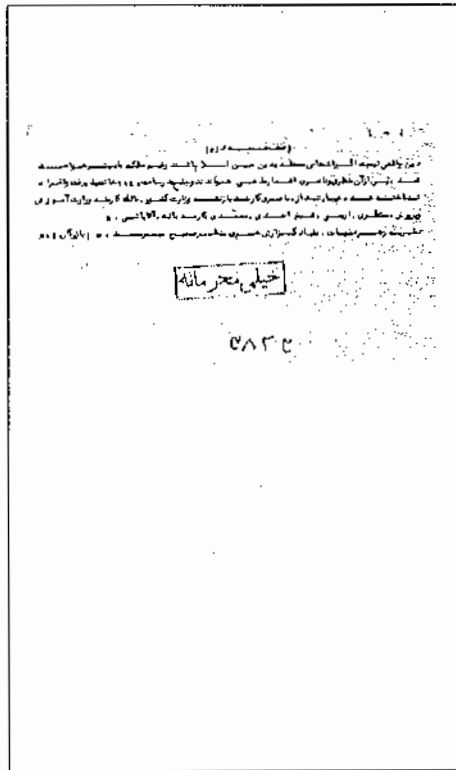

کند سپس ناطق گفت پیغمبر اسلام (ص) قانون اسلام را پیاده کرد تا مردم از روی قانون و گفته خدا مسلمان شوند ولی فعلا در مملکت ما کارشان باروش قرآن و دین مطابقت ندارد قانونی که پیاده می شود جز ضرر و خسارت برای مردم حتی برای کارمندان ندارد آقایان گله گوسفند احتیاج به چوپان دارد که برای اداره کردن آن باید چوپان وارد باشد که گوسفندان خودش بتواند از دست گرگ ایمن نگاهدارد در حال حاضر چوپانی که ما را هدایت می کند فقط هدفش گمراه

کردن مردم است باید به این چوپان گفت اگر کارت مشکل است ولش کن برو تا چوپان دیگری سرکار بیاید بعد دکتر امینی گفت چون برنامه دولت سنگین است آنطوری که باید و شاید نمی تواند برنامه را اجرا کند و وقتی که انسان نتوانست از عهده انجام کاری برآید باید کنار برود پس از آن آقاباشی گفت مملکت ما بتدریج بسوق نیستی می رود و این دولت مردم را هم روز بروز بدبخت تر خواهد کرد بعد اضافه نمود

شنیده ایم مهندسین سازمان برنامه می خواهند استعفا بدهند چون قانون استخدام کشوری بضرر آنها تمام می شود و گویا سازمان برنامه برای وضع آنان اقدامی کرده است و افزود این قانون فقط برای طبقات بالا درست شده که حقوقشان دوپل گردیده است. بعد دکتر امینی گفت همه جا تبعیض هست ولی در مملکت ما تبعیضات بیشتر است در این اثنا

یکنفر معمم وارد اطاق گردید دکتر امینی پرسید لیسانس گرفتی او جواب داد مشمول هستم باید در قرعه کشی شرکت کنم خدا کند قبول نشوم چون از لباس ارتش خوشم نمی آید (دکتر گفت انشاله که قبول نخواهی شد) بعد مالک گفت اگر سپاه دانش در محلهای ماموریتش وسیله افراد خود تبلیغات مذهبی بنماید خیلی خوب خواهد شد چون افراد ده نشین اطلاع کافی از احوال دین و ایمان بخدا ندارند و وقتی کاملاً بدین اسلام واقف شوند مطابق دستورات خدا و پیغمبر

رفتار خواهند کرد. بعد آقاباشی گفت علت بدبختی ما از نداشتن ایمان بدین اسلام است کسی که ایمان راسخ و محکم بگفته خدا داشته باشد مردم آزار نیست پرونده سازی نمی کند بعد امینی گفت در مملکت ما دین واقعی نیست اگر اشخاص معتقد بدین مبین اسلام باشند وضع مملکت ما بهتر خواهد شد. پس از آن منتظری و ناصری اشعار مذهبی خواندند و جلسه در ساعت ۱۱:۴۵ خاتمه پذیرفت و افراد شناخته شده عبارتند از ناصری کارمند بازنشسته وزارت کشور، مالک کارمند وزارت آموزش و پرورش، منتظری، اویسی، شیخ احدی، محمدی، کارمند بانک، آقاباشی.

نظریه رهبر عملیات: مفاد گزارش خبری بنظر صحیح می رسد (بازرگان).

گزارش خبر

شماره گزارش: ۷۵۲۰/۲۵۸۶

به: ۳۱۲

تاریخ گزارش: ۴۷/۲/۱۶

از: ۷۵۲۰

موضوع: جلسه منزل دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین ساعت ۱۰:۳۰ روز چهارشنبه گذشته در جلسه منزل دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین عده‌ای حدود ۱۰ نفر و از جمله یداله محمدی،

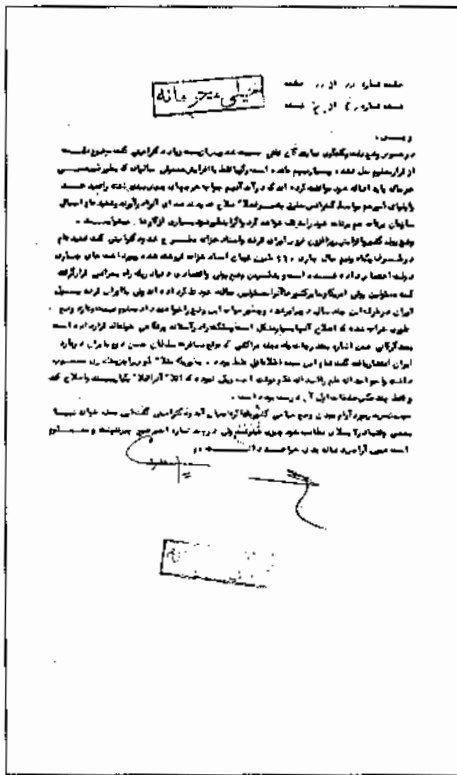
محمد حسین فریور عضو نخست وزیری، فضل اله گرگانی مدیر کل اسبق وزارت دارائی و کوتوالی از اعضای وزارت آموزش و پرورش، مالک از دبیران زبان و شاعر معروف و کتابدار باشگاه بانک سپه، عبدی یکی از وعاظ تهران، خبازباشی از اعضای صنف نانوا، مسعودنیا عضو وزارت دارائی، جمشیدی پور از اعضای سابق سندیکای کارگران اجتماع داشتند و مذاکرات زیر صورت گرفت.

ابتدا در مورد آمارهای دروغ که وزارت دارائی و سایر وزارتخانه ها راجع به هزینه زندگی و بر مبنای قیمت و نرخ دولتی منتشر می شود صحبت شد و دکتر امینی گفت از طرف وزارت دارائی این آمار بحضور اعلیحضرت همایونی داده می شود و یک روز یوزیر دارائی گفتم آخر چرا به شاه مملکت دروغ می گوئید او به من جواب داد شما چکار دارید زیرا جز این کاری نمی توانیم بکنیم.

۱- دکتر موسی موسوی آیت الله زاده اصفهانی فرزند حسن در سال ۱۳۰۹ هجری در نجف اشرف متولد شد. وی که نوه دختری مرحوم آیت الله سید ابوالحسن اصفهانی (ره) (مرجع تقلید وقت) بود، در سال ۱۳۲۵ تحت عنوان طلبه ای جوان به ایران مراجعت نمود و در اصفهان سکنی گزید ولی پس از مدتی به اتفاق عموی خود به تهران عزیمت کرد و به احترام پدر بزرگش مورد تجلیل فراوان مردم قرار گرفت بطوری که هدایای زیادی از شهرهای مختلف برای ایشان ارسال شد. موسی موسوی با ورود به دانشگاه سرفقه به اخذ لیسانس در رشته حقوق گردید و برای گذراندن دوره دکتری به اروپا رفت و پس از اخذ دکتری به ایران بازگشت وی که جوان عیاش و بی بند و باری بود پس از مدتی هسرآنچه داشت، صرف عیاشی نمود و بیشتر با لباس روحانی در مجالس عیش و نوش شرکت می کرد و به همین سبب و این خصوصیات مورد لطف و توجه حسین علا قرار گرفت و به دربار شاهنشاهی راه یافت. مشارالیه ضمن عضویت در حزب ملیون مدتی با سمت استادیار در

سپس فریور درباره تیراندازی به آیت اله زاده اصفهانی^۱ وکیل اسبق مجلس شورای ملی از لنجان که بواسطه کلاهبرداری از ایران خارج شده و در خارج هم با مخالفین ایران مشغول فعالیت گردیده بحث کرد و گفت که وی حالش در مریضخانه خوب شده و از بیمارستان خارج شده است و دکتر امینی گفت بالاخره معلوم نشد چه کسی به او تیراندازی کرده ولی سزای او هم همین است که کلاه همه را برداشت و کیف دنیا را کرد و این

طور مردم به نظر من باید نابود شوند که با لباس روحانیت کثافتکاری می کنند و چاره او مرگ است.

و پس در خصوص وضع نفت و گفتگوی نمایندگان نفتی صحبت شد و پس از بحث زیاد دکتر امینی گفت موضوع نفت از قرار معلوم حل نشده و بسیار مبهم مانده است و گویا فقط با افزایش معمولی سالیانه که بطور طبیعی هرساله باید اضافه شود موافقت کرده اند که

درآمد آن هم جواب خرجهای پیش بینی شده را نمی دهد و اولیای امور هم بواسط کنفرانس حقوق بشر فعلا صلاح ندیدند صدای آن را درآورند و شنیده ام امسال سازمان برنامه هم برنامه خود را متوقف خواهد کرد و اگر اینطور شود بسیاری از کارها می خوابد.

وضع پول کشور و افزایش روزافزون فروش اوراق قرضه و اسناد خزانه مطرح شد و دکتر امینی گفت شنیده ام در ظرف یکماه و نیم سال جاری ۲۶۰ میلیون تومان اسناد خزانه فروخته شده و

بپرداخت های جاری دولت اختصاص داده شده است و بنظر من وضع پولی و اقتصادی دنیا در یک راه بحرانی قرار گرفته که مسئولین پولی امریکا و سایر کشورها آن را بمسئولین ممالک خود تذکر داده اند ولی با اوراق قرضه پول ایران در ظرف این چند سال دوبرابر شده و چطور جواب این وضع را خواهند داد معلوم نیست و تازه وضع طوری خراب شده که اصلاح آنها بسیار مشکل است و مملکت را در آستانه پرتگاهی هولناک قرار داده است بعد گرگانی ضمن اشاره بمندرجات یک مجله مراکشی که موقع مسافرت سلطان حسن دوم به ایران درباره ایران انتشار یافته گفت تمام این مجله اطلاعاتش غلط بوده. بطوریکه مثلاً طوس را جزو ملک وی محسوب داشته و اسم اسداله علم را اسداله غلام نوشته است و یکی نبوده که اقلاً آن را قبلاً یکبار ببیند و اصلاح کند و فقط چند عکس صفحات اول آن درست بوده است.

سپس در مورد آرام بودن وضع سیاسی کشور مذاکره بمیان آمد و دکتر امینی گفت این مجله خواندنیها بعضی وقتها در لابلائی مطالب خود چیزی می نوشت ولی در چند شماره اخیر هیچ چیز ننوشته و معلوم است همین آرامی دنباله بدی خواهد داشت.

ادامه از پاورقی ص لیل:

دانشگاه تهران مشغول به کار شد و در سال ۱۳۳۹ در انتخابات دوره بیستم مجلس شورای ملی به نمایندگی مردم لنجان اصفهان به مجلس راه یافت ولی پس از عدم موفقیت در انتخابات مجلس بیست و یکم بتدریج با مخالفان دولت همصدا شد و پس از اینکه مبالغی وجه نقد از بانکها و افراد مختلف بصورت قرض و چک بی محل دریافت کرد و قادر به پرداخت آن نشد، در خرداد سال ۱۳۴۳ به عراق و از آن جا به مصر فرار و در قاهره ضمن اعلام موجودیت نهضت ایران آزاد، علیه رژیم شاه اقدام به فعالیت کرد. در سفر به فرانسه به علت درخواست دادستان عمومی تهران به اتهام صدور چک بی محل در شهریور ماه ۱۳۴۳ توسط پلیس فرانسه دستگیر و مدت پنج ماه در آن کشور زندانی شد و پس از آزادی، مجدداً به عراق رفت و ملاقاتهایی با مخالفان شاه از جمله تیمور بختیار نمود.

تلاشهای موسی آیت اله زاده برای تماس با امام خمینی (ره) و جذب حمایت ایشان، بی نتیجه ماند. ولی همواره مورد اعتماد مقامات عراقی بود. وی در سال ۱۳۴۵ پس از اخذ شناسنامه عراقی و

گزارش خبر

به: ۳۱۲

از: ۲۵ ۲۰

شماره گزارش: ۲۵ ۲۰/۷۰۹۷

تاریخ گزارش: ۴۷/۲/۲۲

موضوع: مذاکرات چند تن از افراد جبهه ملی درباره آغاز فعالیت جبهه مذکور

پیرو ۴۷/۲/۱ - ۲۵ ۲۰/۴۶۷۶

در مذاکراتیکه میان داریوش فروهر - ابوالفضل قاسمی^۱ و حسین شاه

ادامه از پاورقی ص قبل:
قبول تابعیت آن کشور به
عنوان استادیار دانشگاه
بصره مشغول به کار شد.
شهید اندرزگو ص ۱۰۵
۱- ابوالفضل قاسمی:

ابوالفضل قاسمی فرزند
محمد و در سال ۱۳۰۰ در
دره گز از توابع مشهد متولد
شده و بعد از تحصیلات،
کارمند دانشگاه تهران و
همچنین عضو شورای مرکزی
جبهه ملی و دبیر کل حزب
ایران بوده و از سال ۱۳۴۳ به
عنوان منیع رسمی و با
شماره رمز و دریافت مقرر
ماهیانه در هدف جبهه ملی با
ساواک منحل همکاری
داشته است. قاسمی از
همفکران شاپور بختیار بود.
یاد شده پس از پیروزی
انقلاب اسلامی (تیرماه
۱۳۵۹) به علت همکاری با
شاپور بختیار در راستای
مقاصد کودتاگران (نوزه) در
داخل کشور و داشتن روابط
نزدیک با ساواک و حزب
خلق مسلمان منحل و ضد
انقلاب در کردستان، توسط
دادگاه انقلاب اسلامی مرکز
دستگیر و محاکمه و مدتی
زندانی گردید. پس از چندی
مورد عفو قرار گرفت و آزاد
گردید.

پرونده انفرادی ساواک

حسینی درباره تجدید
فعالیت جبهه ملی و
همچنین نتیجه تماس با
چند نفر از افراد بعمل
آمد ابتدا قاسمی گفت من
نتوانستم با دکتر شاهپور
بختیار تماس بگیرم زیرا
ایشان سخت مریض و
بستری است اما با دکتر
حسین اله پیمان
مختصری صحبت نمودم
او آمادگی دارد ولی دکتر
کاظم سامی کرمانی می
گوید چه امکانات و
تغییرات جدید پیش آمده
که شما فکر می کنید می

توان مبارزه کرد و اگر اوضاع مانند سابق است که فایده ندارد و اگر هم
فکر می کنید امکاناتی پیدا شده آن امکانات چیست و پس از بحث زیاد
سامی اظهار داشت من با مبارزه قانونی و آشکار موافق نیستم و اوضاع
را برای مبارزه انقلابی و زیرزمینی مناسب نمی بینم و بدین جهت او
آمادگی نشان نداد سپس فروهر گفت من نتوانستم با ابراهیم کریم آبادی
صحبت کنم ولی با آیت اله سید محمود طالقانی صحبت کردم او روی
موافق نشان داد و گفت خوبست و دستجات مذهبی هم آمادگی

دارند. بعد شاه حسینی اظهار داشت من با طرفداران خمینی و بازاریان تماس گرفته‌ام آنها آمادگی خوب برای این کار دارند. پس از پایان این مطالب قرار شد داریوش فروهر با خلیل ملکی و احمد صدر حاج سید جوادی تماس بگیرد و در جلسه بعد نظریات آنان نیز مطرح گردد. رخاتمه این بحث قاسمی درباره کتابی که در زمینه وضع خانواده دکتر علی امینی تهیه کرده صحبت نمود و در مورد انتشار آن نظر خواست. حاضرین انتشار آن را برای تحرک جبهه ملی و طرح مسائل لازم دانستند و آن را مبدای برای کارها شمردند.

ملاحظات - ۱- با توجه بگزارش خیری شماره پیروی این تماس بخاطر بررسی نتایج مذاکراتیکه با افراد بعمل آمده بر قرار شده و بدون اخذ تصمیم قابل توجهی خاتمه یافته است.

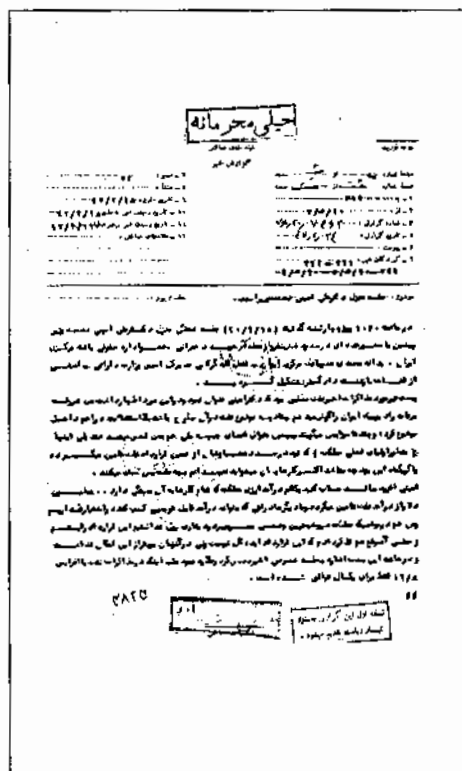
۲- بمنبع تذکر داده شده که سعی نماید بطور موقت کتاب مربوط بخانواده دکتر علی امینی را تهیه و چند ساعتی در اختیار قرار دهد تا مطالب آن مورد بررسی واقع گردد و بدیهی است بمحض تهیه ایفاد خواهد شد.

گزارش خبر

به: ۳۱۲
 از: ۷۵۲۰
 موضوع: جلسه منزل دکتر علی امینی نخست وزیر اسبق
 در ساعت ۱۰:۳۰ روز چهارشنبه گذشته (۴۷/۲/۱۸) جلسه هفتگی
 منزل دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین با حضور عده ای در حدود

شش نفر و از جمله دکتر مهدی عمرانی عضو اداره حقوقی بانک مرکزی ایران، یداله محمدی عضو بانک مرکزی ایران، فضل اله گرگانی مدیر کل اسبق وزارت دارائی، امینی از قضات بازنشسته دادگستری تشکیل گردید.

بحث در مورد مذاکرات اخیر نفت مطلبی بود که دکتر امینی عنوان نمود و در این مورد اظهار داشت من هروقت برنامه رادیو

بیک ایران را گوش می دهم چنانچه موضوع نفت در آن مطرح باشد بلااستثناء بنده را هم داخل موضوع کرده و چند ناسزا به من می گویند و بهمین متوال اعضای جبهه ملی هم به من فحش می دهند ولی اینها (منظور اولیای فعلی مملکت) که نود درصد مخارجشان از همین قرار داد نفت تامین می گردد و اگر یک ماه این بودجه نباشد اکثر کارهایشان می خوابد نمی دانم بچه علت به من حمله می کنند.

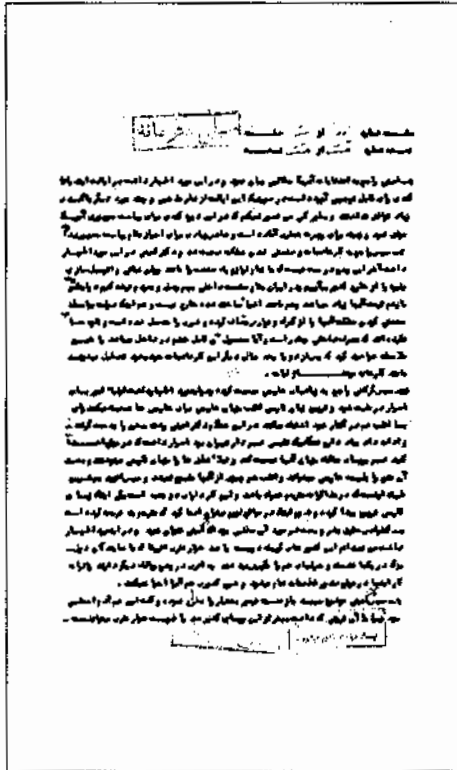
امینی افزود بیائید حساب کنیم یک قلم درآمد ارزی مملکت که

تمام کارها به آن بستگی دارد ۸۰۰ میلیون دلار از درآمد نفت تامین می گردد و ما دیگر صادراتی که بتواند درآمد قابل توجهی کسب کند در اختیار نداریم و من هم در موقعی که مملکت در وخیمترین وضعی بسر می برد و دیناری پول نداشتیم این قرار داد را بستم و حتی آن موقع هم تذکر دادم که این قرار داد ایده آل نیست ولی در آن زمان بهتر از این امکان نداشت و در خاتمه این بحث اشاره بجلسه خصوصی اخیر

مجلس کرد و علاوه نمود مثل اینکه در مذاکرات نفت با افزایش ۱۶/۸ فقط برای یکسال توافق شده است.

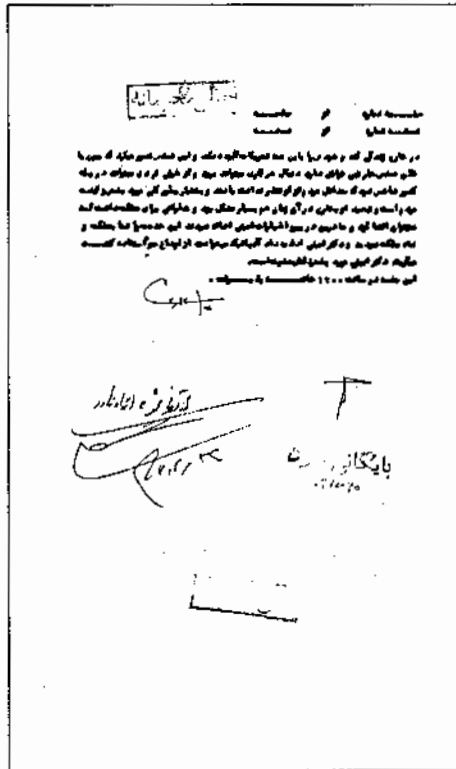
۲- امینی راجع به انتخابات آمریکا مطالبی بیان نمود و در این مورد اظهار داشت در ایالت... کندی رای قابل توجهی آورده است در صورتی که این ایالت از نظر مذهبی و چند مورد دیگر با کندی زیاد توافق نداشتند و بطور کلی من تصور نمی کنم که در این

دوره کندی برای ریاست جمهوری امریکا موفق شود و زمینه برای... آماده است و شانس زیادی برای احراز مقام ریاست جمهوری داشت. ۳- سپس راجع به کارخانجات و صنعتی شدن مملکت صحبت شد و دکتر امینی در این مورد اظهار داشت آخر این وضع درست نیست که ما تمام لوازم یک صنعت را مانند روغن نباتی و اتومبیل سازی و غیره را از خارج کشور بیاوریم و در ایران بنام صنعت داخلی به هم وصل و به مردم عرضه کنیم در این صورت باز هم قیمت آنها زیاد می باشد

و هم مانند اشیا ساخته شده خارج نیست و هم اینکه دولت بواسطه صنعتی کردن مملکت آنها را از گمرک و عوارض معاف کرده و ضرری را متحمل شده است و تازه حساب نکرده اند که مصرف داخلی چقدر است و آیا محصول آن قابل هضم در داخل می باشد یا خیر و ملاحظه خواهید کرد که پس از دو یا چند سال دیگر این کارخانجات خودبخود تعطیل می شوند مانند کارخانه موتناژ فیات.

۴- سپس گرگانی راجع به زبانهای خارجی صحبت کرده و در این مورد اظهار داشت اولیاء امور بجای اصرار در ملیت خود و ترویج زبان فارسی اغلب بزبان خارجی برای خارجی ها صحبت می کنند و ای بسا اغلب هم در گفتار خود اشتباه می کنند در این هنگام دکتر امینی رشته سخن را بدست گرفته و ادامه داد بیاد دارم هنگامی که نفیسی شهردار تهران بود اصرار

داشت که در موقع اهداء کلید شهر بروسای ممالک بزبان آن ها صحبت کند و قبلا نطق ها را بزبان فارسی می نوشتند و بعد آن متن را به لهجه خارجی می خواند و اغلب هم چیزی از آنها مفهوم نمی شد و سپس افزود بیشترین طریق این است که در مذاکرات مترجم همراه باشد و این کار دارای دو جنبه است یکی اینکه زبان فارسی ترویج پیدا کرده و دوم اینکه در مواقع لزوم می توان ادعا کرد که مترجم بد ترجمه کرده است. ۵- کنفرانس حقوق بشر و بحث در مورد آن مطلبی بود که دکتر

امینی عنوان نمود و در این مورد اظهار داشت من نمی دانم این کشورهای کوچک دوستانه یا صد هزار نفری افریقا که با نمایندگان دول دیگر در یکجا نشسته و حرفهای هم را گوش می دهند چه اثری در وضع ممالک دیگر دارند و اثرات کار این ها در موقع صدور قطعنامه تمام می شود و هم کشوری هم آن را اجرا نمی کنند.

۶- سپس دکتر امینی موضوع سپهبد بازنشسته تیمور بختیار را مطرح نموده و گفت این هم آدم احمقی بود زیرا با آن غروری که داشت بهتر از این روسای کشور صد یا دوستانه هزار نفری می توانست در خارج زندگی کند و خودش را به این همه تحریکات آلوده نکند. و این شخص تصور می کرد که چون با فلان شخص خارجی توافق دارد دنبال همکاری می تواند برود و از طرفی فردی می تواند در یک کشور شاخص شود که حداقل مردم از او تنفر نداشته باشند و بختیار بطور کلی مورد تنفر و کینه مردم است و تبعید او بخارج در آن زمان هم بسیار مشکل بود و خطراتی برای مملکت داشت که نمی توان افشا کرد و حاضرین در پیرو اظهارات امینی اضافه نمودند این خدمت را شما به مملکت و شاه مملکت نمودید و دکتر امینی ادامه داد آنهائیکه می خواهند از اوضاع سوءاستفاده کنند می گویند دکتر امینی مورد بخشش اعلیحضرت است. این جلسه در ساعت ۱۲:۰۰ خاتمه پذیرفت

گزارش خبر

شماره گزارش: ۲۰/۶۳۷۷ ۴۵

به: ۳۱۲

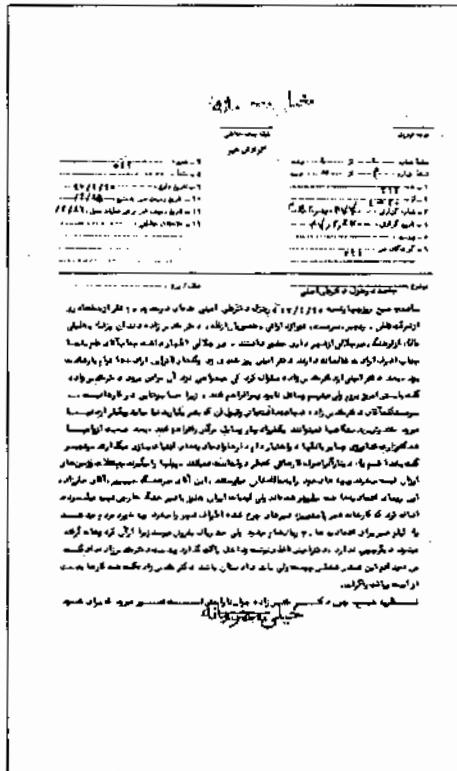
تاریخ گزارش: ۴۷/۲/۲۶

از: ۲۰ ۴۵

موضوع: جلسه در منزل دکتر علی امینی

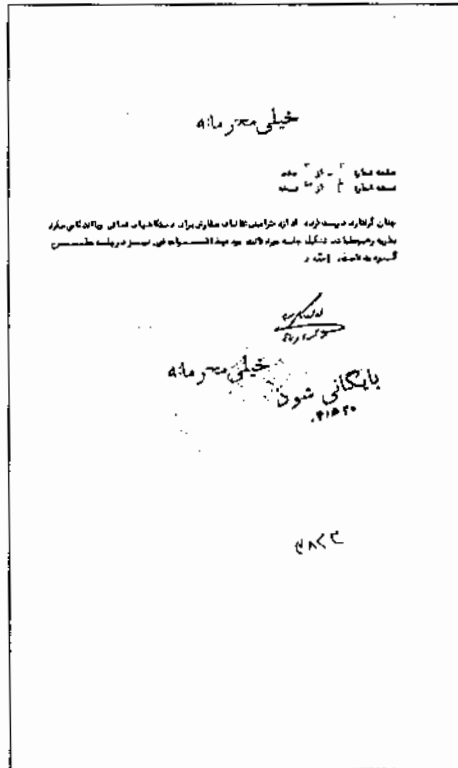
ساعت ۷ صبح روز چهارشنبه ۴۷/۲/۲۵ در منزل دکتر علی امینی عده ای در حدود ۱۵ نفر از جمله نادری از شرکت تلفن، رنجبر، سرمست،

نوراز دارائی، منصوریان از غله، دکتر مقدس زاده دندان پزشک، خلیقی مالک از فرهنگ، میرجلالی از شهرداری حضور داشتند. میرجلالی اظهار داشت جناب آقای علم بشما جناب اشرف ارادت خالصانه دارند دکتر امینی پوزخندی زد و گفت ای کاش این ارادت ها توام با رشادت بود. بعد دکتر امینی از دکتر مقدس زاده سؤال کرد کی می خواهی نزد آن مومن

بروی دکتر مقدس زاده گفت بایستی امروز بروم ولی می ترسم وسائل نابودی مرا فراهم کنند زیرا حساب و کتابی در کارها نیست. سرمست گفت آقای دکتر مقدس زاده شجاعت داشته باش و قبول کن که بشر یکبار بدنیا می آید و یکبار از دنیا می رود مقتدرترین دستگاهها نمی توانند یکتنفر را دوبار و وسایل مرگش را فراهم کنند بعد صحبت از واماها شد که وزارت کشاورزی و سایر بانکها در اختیار دام دارها و اتحادیه های لیبنیات سازی می گذارند رنجبر گفت بخدا قسم یک دینار

آن را صرف کارهایی که نظر دولت است نمی کنند پولها را می گیرند مستقالات و زمین های ارزان قیمت می خرند و بچه های خود را به ممالک خارج می فرستند این آقای سرهنگ سپهپور آقای صفرزاده این رؤسای اتحادیه ها همه میلیونر شده اند ولی لبنیات ایران هنوز با شیر خشک خارجی تهیه می گردد اضافه کرد که کارخانه شیر پاستوریزه شیرهای چرخ شده اطراف شهر را می خرد و به خورد مردم می دهد

یک کیلو شیر برای اتحادیه ها ۳۰ ریال تمام می شود ولی صدریال بفروش می رسد زیرا از آن کره و خامه گرفته می شود دیگر چربی ندارد. دکتر امینی کاغذی نوشت و داخل پاکت گذارد و بدست دکتر مقدس زاده داد گفت من نمی دانم این شخص شغلش چیست ولی باید دادستان باشد دکتر مقدس زاده گفت همه کارها بدست او است و پاکت را گرفت.

نظریه منبع: چون دکتر مقدس زاده جوان ناراحتی است تصور می رود که برای خود چنان گرفتاری درست کرده که از دکتر امینی تقاضای سفارش برای دستگاههای قضائی و یا انتظامی می کرد. نظریه رهبر عملیات: تشکیل جلسه مورد تأیید بوده و مذاکرات فوق نیز در جلسه مطرح گردیده است.

گزارش خبر

به: ۲۰-۴-

شماره گزارش: ۲۰/۳۱۴ ج

از: ۲۰ ج

تاریخ گزارش: ۴۷/۳/۱

موضوع: مسافرت دکتر علی امینی به چالوس

ساعت ۷:۳۰ روز ۴۷/۳/۱ جلسه ای با حضور شش نفر در منزل دکتر علی امینی نخست وزیر سابق تشکیل گردید ابتدای جلسه رنجبر کارگر

دکتر امینی در کهریزک

اظهاری داشت یک عدد

گوسفند برای شما آورده

ام ولی لاغر است از او

نگهداری می نمایم تا

قریه شود بعد حضورتان

تقدیم می دارم و اضافه

نمود که وضع کارگران

خوب نیست دکتر امینی

در جواب گفت صبح

رادیو را گرفتم رادیو می

گفت به کشاورزان و

کارگران باید توجه داشت

اما کارگریکه بیکار است

و قادر به تامین زندگی

خانواده اش نیست پس

این تبلیغات چیست سپس اضافه نمود چند روز قبل از مغازه کالباس

فروشی که مقابل سفارت شوروی قرار دارد می گذشتم دیدم گدائی در

آنجا نشسته بنده به او مقداری پول دادم و پرسیدم چرا کار نمی کنی

گدای بی سواد جواب داد مگر به ما کار می دهند دکتر امینی گفت عده

ای از راه فروش بلیط بخت آزمائی ارتزاق می کنند پس بقیه چکار کنند

بنده معتقدم که این اطفال خردسال بیکاره را در سازمان امنیت بکار

بگمارند و بفرستند بخانه من (دکتر امینی) یا خانه های دیگر تا

براست یا دروغ خبری بسازند و گزارش نمایند و دولت هم ماهی دوست یا سیصد تومان به آنها کمک نماید به خدا من راضی هستم این کار بشود تا اینها از این ولگردی نجات یابند در این اثنا زنگ تلفن بصدا درآمد و دکتر امینی بمخاطب خود گفت فردا صبح باتفاق خانواده به چالوس خواهم رفت و برای روز دوشنبه هفته آینده مراجعت می نمایم. سپس دکتر امینی گفت چند روز قبل سفیر کبیر بلژیک را دیدم گفت چرا دانش آموزان و دانشجویان شبها زیر تیر چراغ برق می ایستند و مطالعه می کنند و مگر آنها خانه ندارند من به سفیر جواب دادم که این عمل در اثر ازدیاد بچه‌ها در منازل و سروصداهائی است که براه می‌اندازند و شاید هم در اثر نداشتن برق و روشنائی کافی است. بهر صورت سفیر را قانع کردم چون تف سربالائی بسر خودمان می افتد. همگی حضار خندیدند. در خاتمه دکتر امینی از یکنفر حاضرین درخواست تهیه یک جلد کتاب اسرار توحید ابوالخیر را می نماید و اضافه نمود که سایر دوستانم نتوانستند این کتاب را برایم تهیه کنند اما چون تو فرهنگی هستی می توانی. جلسه در ساعت ۹:۵۰ خاتمه پذیرفت و افراد شناخته شده عبارتند از جواد صاحب اختیاری، سرمت، رنجبر، مالک، محمودی، گرکانی.

نظریه رهبر عملیات: نظر به اینکه منبع شخصا مطالب فوق را شنیده است بنابراین موضوع مسافرت و مفاد اطلاعیه بنظر صحیح می رسد.

گزارش خبر

شماره گزارش: ۷۵۲۰/۷۵۶۶

به: ۳۱۲

تاریخ گزارش: ۴۷/۳/۱۶

از: ۷۵۲۰

موضوع: دکتر امینی نخست وزیر پیشین

در ساعت ۳۰:۱۰ روز چهارشنبه گذشته (۴۷/۳/۱) جلسه هفتگی منزل دکتر علی امینی با شرکت عده ای در حدود هشت نفر و از جمله فضل

اله گرکانی مدیر کل اسبق وزارت دارائی، محمد حسین فریور از اعضای نخست وزیری، یداله محمدی عضو بانک مرکزی ایران، اشتری معمم و از وعاظ تهران، امینی از قضات قدیمی و بازنشسته وزارت دادگستری، علی اکبر سالک دبیر بازنشسته وزارت آموزش و پرورش و متصدی فعلی کتابخانه باشگاه بانک سپه تشکیل گردید.

۱- ابتدا راجع به ترجمه

کتابهای خارجی و نبودن لغات اصلی که جایگزین آنها شود صحبت شد و دکتر امینی در این مورد اظهار داشت پسرم که در وزارت امور خارجه مشغول کار است کتابی را ترجمه می کرد ولی بواسطه ندانستن لغات کافی بسیار ناراحت بود تا اینکه بالاخره عده ای فکر خودشان را رویهم گذاردند و ترجمه خوبی صورت گرفت.

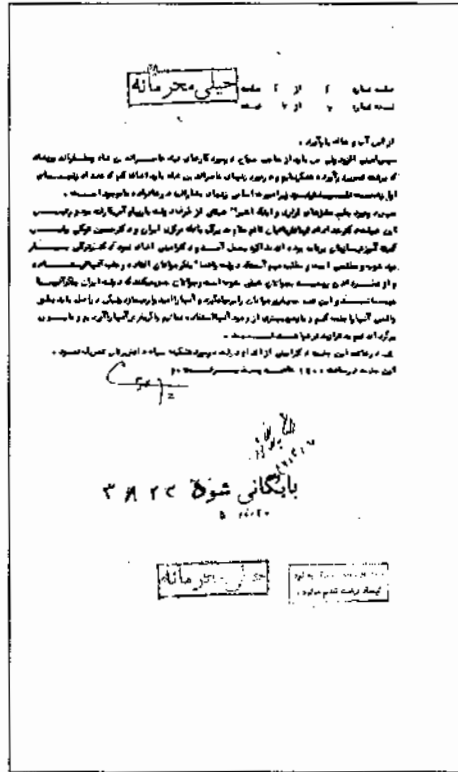
۲- سپس در مورد کتاب شرح زندگی سلسله قاجاریه و بخصوص مظفرالدین شاه که تالیف حاجی سیاح می باشد صحبت شد و عین

کتاب مزبور مقابل دکتر امینی در روی میز قرار داشت و دکتر امینی اظهار داشت حاجی سیاح در کتاب مزبور نوشته ناصرالدین شاه دارای سیصد همسر بوده در صورتیکه این مطلب بکلی دروغ است و مادرم بارها تعریف می کرد که مظفرالدین شاه در حال نماز از خدا طلب می کرد که او را نجات دهد زیرا ضعف زیادی او را تهدید می نمود و خودش هم میدانست که شایسته این نیست که مردی ضعیف مملکتی

را اداره کنند و در خصوص احمدشاه هم باید بگویم افرادی همیشه در گوش او زمزمه می کردند که این مملکت بدرد زندگی نمی خورد و مسبب اصلی مرحوم عضد الملک یا ناصر الملک عموی او بود که او را متفر از این آب و خاک بار آورد.

سپس امینی افزود ولی من باید از حاجی سیاح در مورد کارهای نیک ناصرالدین شاه و مظفر الدین شاه که برشته

تحریم در آورده تشکر نمایم و در مورد زندهای ناصرالدین شاه باید اضافه کنم که تعداد زندهای او از شصت نفر بیشتر نبود زیرا صورت اسامی زندهای مشارالیه در خانواده ما موجود است.

سپس در مورد جلب مغزهای فراری و اینکه اخیرا هیئتی از طرف دولت بارویا و آمریکا رفته بود و رئیس این هیئت دکتر خداداد فرمانفرمایان قائم مقام مدیر کل بانک مرکزی ایران و دکتر حسین توکلی رئیس کمیته آموزش سازمان برنامه بوده اند مذاکره بعمل

آمد و دکتر امینی اضافه نمود دکتر توکلی بسیار مرد خوب و مطلعی است و مطلب مهم آنستکه دولت واقعا بفکر جوانان افتاده و عقب آنها فرستاده و از نظر دادن روحیه ب جوانان خیلی خوب است و جوانان حس می کنند که دولت ایران بفکر آنها میباشد و این عمل حس غرور جوانان را برمیانگیزد و آنها را امیدوار میسازد ولیکن در اصل باید بطور واقعی آنها را جذب کنیم و یا وضع بهتری از وجود آنها استفاده نمائیم و اگر بفرض آنها را آوردیم و مایوس برگردانیم بدتر از بدتر خواهد شد.

۴- در خاتمه این جلسه دکتر امینی از اقدام دولت در مورد تشکیل سپاه دانش زنان تعریف نمود.

این جلسه در ساعت ۱۲:۰۰ خاتمه پذیرفت.م

گزارش خبر

به: ۲۰ هـ - ۴ -

از: ۲۰ ج -

موضوع: اجتماع در منزل دکتر امینی

ساعت ۸:۱۰ روز چهارشنبه ۲۷/۳/۸۰ اجتماع منزل در کتر علی امینی با حضور آقایان سروش، مالک، محمدی، عمید، کروویان، رنجبر، و

کاظمی تشکیل گردید.

ابتدا سروش اظهار

داشت وضع اعتصاب

کارگران در فرانسه ادامه

دارد و بعد دکتر امینی

گفت وضع دانشگاههای

آنها هم خوب نیست

چون کلاس درس برای

دانشجویان کم دارند

و سیله تلویزیون به

دانشجویان درس داده

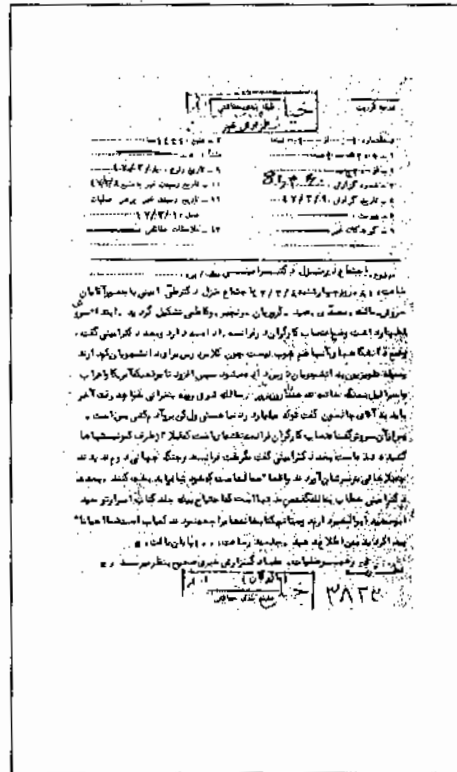
می شود سپس افزود تا

موقعی که آمریکا و

اعراب و اسرائیل به

جنگ خاتمه ندهند

روز بروز ممالک شرق رو

۱- جنگ اعراب و اسرائیل:

هنوز موعد معین شده، در

سال ۱۳۲۷ برای خروج

نیروهای بریتانیا از فلسطین

و ورود نیروهای عربی به آن

نرسیده بود که گروههای

صهیونیستی با همکاری

مسادی و مغوی بریتانیا،

بخش هائی از کشور فلسطین

و قسمت های دیگری از

مناطق بین المللی و عربی را

اشغال کردند و با بیرون

راندن ساکنان عرب این

مناطق، خواسته دیرینه

بریتانیا را محقق ساختند. در

سال ۱۳۲۷ ارتشهای عربی

وارد فلسطین شدند در

ابتدای کار ابتکار عمل در

دست گروههای صهیونیستی

بود که بخشهای وسیعی از

فلسطین را در دست داشتند.

با وجود این نیروهای عربی به

پیروزیهای بزرگی دست

یافتند و ابتکار عمل را به

دست آوردند. بخشی از

نیروهای عراقی به فرماندهی

(علی غالب عزیز) توانستند

به ۸ مایلی تل آویو برسند.

توپخانه عراق «تیاح تکلفا»

تل آویو، یافا و سایر مواضع

آتش گشود. سایر ارتشهای

عربی نیز در عرض چند روز

توانستند مناطق وسیعی از

فلسطین را به دست گرفته و

منطقه تحت اشغال گروههای

اسرائیلی را به محاصره

دو آوردند با پرورش شش لشکر

شماره گزارش: ۲۰/۳۶۰ ج

تاریخ گزارش: ۴۷/۳/۹

به بحرانی خواهد رفت آخر باید به آقای جانسون گفت تو که میلیارد

دنیا هستی ول کن برو آدم کشی بس است.

پس از آن سروش گفت اعتصاب کارگران فرانسه نقشه ای است که قبلا

از طرف کمونیستها کشیده شده است بعد دکتر امینی گفت مگر ملت

فرانسه در جنگ جهانی دوم ندیدند چه بلاهائی بر سرشان آوردند واقعا

حماقت است که خودشان را بدبخت کنند بعد دکتر امینی خطاب به

مالک گفت من مدتها است که احتیاج به یک جلد کتاب اسرار

توحید ابوسعید ابوالخیر دارم دوستانم به کتابخانه‌ها مراجعه نمودند
 کمیاب است شما احیانا پیدا کردید به من اطلاع بدهید. جلسه در ساعت
 ۱۰:۰۰ پایان یافت.

نظریه رهبر عملیات: مفاد گزارش خبری صحیح بنظر می‌رسد.

ادامه از پارتهی ص قبل:
 ارتش عربی اردن، عراق،
 سوریه، مصر، لبنان و
 نیروهای داوطلب منضم به
 نیروهای مصر، مواضع
 اسرائیل در فلسطین، با
 تهدیدی جدی رو به رو شد.
 اسرائیل توانست
 هواپیماهایی از چکسلواکی و
 انگلستان خریداری کند از
 لحاظ نیروی انسانی نسبت
 به اعراب در سطح سازلتری
 بودند ولی برتری آنها در
 سازمان اداری و نظامیشان
 بود پس از مدتی
 موافقتنامه‌های آتش بس از
 راه رسید و اولین کشوری که
 این موافقتنامه را امضا کرد،
 مصر بود که در سال ۱۳۲۸
 در رود سن انجام شد پس از
 آن لبنان و اردن و سوریه، اما
 عراق موافقتنامه مزبور را
 امضا نکرد.

در سال ۱۳۳۵ در پی ملی
 کردن کانال سوئز از جانب
 مصر و جلوگیری از عبور
 کشتیهای اسرائیلی از این
 کانال باعث به وجود آمدن
 جنگی تمام عیار شد در سال
 ۱۳۴۶ هم اعراب شکست
 سختی را متحمل شدند و
 تمام سرزمین فلسطین
 باضافه ناحیه سینا و قسمتی
 از ارتفاعات جولان در سوریه
 به تصرف نیروهای اسرائیلی
 درآمد و در نهایت قطعنامه
 ۲۴۲ شورای امنیت سال ۱۹۴۸

گزارش خبر

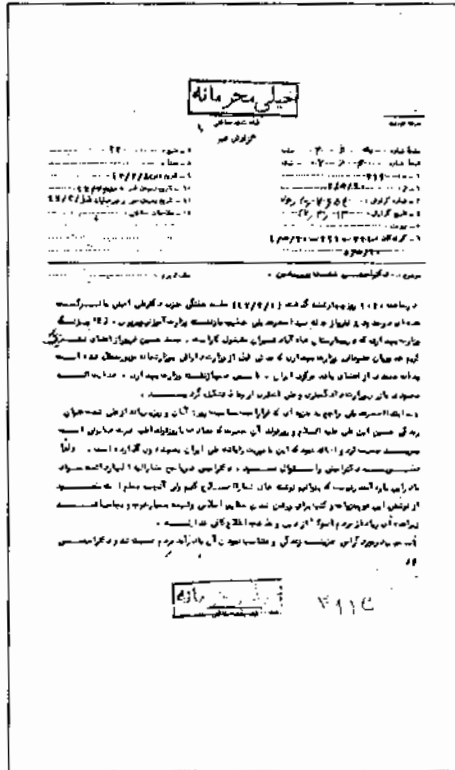
به: ۳۱۲

از: ۷۵۲۰

موضوع: دکتر امینی نخست وزیر پیشین

در ساعت ۱۰:۳۰ روز چهارشنبه گذشته (۴۷/۳/۱) جلسه هفتگی منزل دکتر علی امینی با شرکت عده ای در حدود ۸ نفر و از جمله سید اصغر

عدیلی خطیب بازنشسته وزارت آموزش و پرورش، ذکاء پزشک وزارت بهداشتی که در بیمارستان شاه آباد شمیران مشغول کار است. محمد حسین فریور از اعضای نخست وزیری کریم خدیویان عضو مالی وزارت بهداشتی که مدتی قبل از وزارت دارائیسی به وزارتخانه مزبور منتقل شده است بداله محمدی از اعضای بانک مرکزی ایران، قاسمی عضو

ادامه از پاورقی ص قبل: شماره گزارش: ۷۵۲۰/۷۶۵۴ ۱۳۴۶ تصویب شد و جنگ پایان یافت آغاز چهارمین جنگ اعراب و اسرائیل در سال ۱۳۵۲ به عنوان یک واقعه غیر مترقبه در دنیا مورد بررسی قرار گرفت.

با هماهنگی سوریه و مصر از دو جبهه جولان و کانال سوئز و صحرای سینا آغاز شد و با از بین بردن نیروی پدافندی، اسرائیل به پیروزی غیر منتظره ای نایل گشتند. اسرائیل تصمیم گرفت در مرحله اول جبهه سوریه را با از دست دادن کانال سوئز تثبیت کند و توانست شکست سختی به نیروهای سوریه و نیروهای کمکی عراق وارد کند و آنها را مجبور به عقب نشینی کند و با وجودی که جنگ در جبهه کانال سوئز به نفع مصری ها بود، ولی رفته رفته اسرائیلی ها شروع به حملات موفقی کردند و پیروزیهایی به دست آوردند. کشور سوریه با اولین قطعهنامه آتش بس شوای امنیت که به نام ۳۳۸ نامیده می شد و مصر و اسرائیل آن را پذیرفته بودند. موافقت نکردند و جنگ در این جبهه ادامه داشت و زمانی دومین قطعهنامه آتش بس را قبول کرد که ۲۳۲۵ میل مربع اراضی خود را در مرز آتش بس سال ۱۳۴۶ از

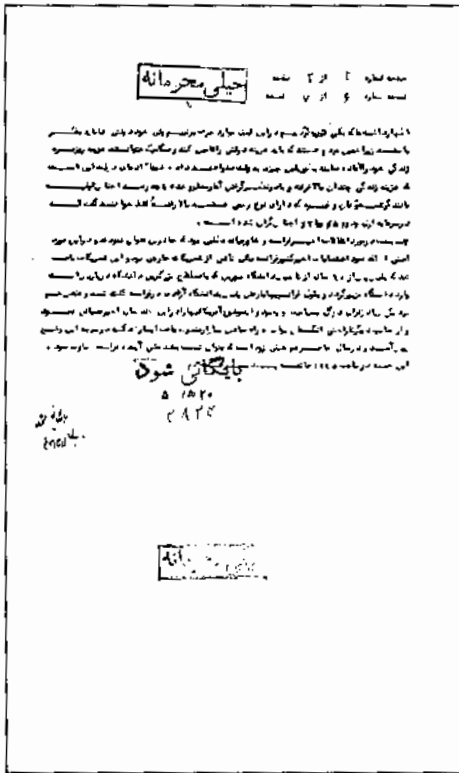
بازنشسته وزارت بهداشتی، هدایت اله محمودی بازرس وزارت دادگستری و علی اشتری از وعاظ تشکیل گردید.

۱- ابتدا اصغر عدیلی راجع به جزوهای که قرار است به مناسبت روز ۹ آبان و روز پس انداز ملی تحت عنوان زندگی حسین ابن علی علیه السلام و روز تولد آن حضرت که مصادف با روز تولد اعلیحضرت همایونی است بنویسد صحبت کرد و اضافه نمود که این ماموریت را بانک ملی ایران بعهده وی گذارده است. و لذا نظریه دکتر امینی را ستوال

نمود. دکتر امینی در پاسخ مشارالیه اظهار داشت سواد ما در این باره آنقدر نیست که بتوانیم نوشته های شما را اصلاح کنیم ولی آنچه مسلم است مقصود از نوشتن این نوع جزوات و کتب برای روشن شدن حقایق اسلامی و شیعه بسیار خوب و بجا می باشد زیرا عده های زیاد از مردم اصولاً از دین و مذهب اطلاع کافی ندارند.

۲- سپس در مورد گرانی هزینه زندگی و متناسب نبودن آن با درآمد مردم صحبت شد و دکتر امینی اظهار داشت ما که بکلی توبه کردیم در این قبیل موارد حرف بزنیم ولی خود دولتی ها باید بفکر باشند زیرا همین مردم هستند که باید هزینه دولت را تامین کنند و هنگامیکه نتوانستند هزینه روزمره زندگی خود را آماده نمایند بطور یقین چیزی به دولت نخواهند داد. ضمناً ادعای دولت این است که هزینه زندگی چندان بالا نرفته و با در نظر گرفتن

ادامه از پاورقی ص قیل:
دست داده بود.
رک: دکتر غازی اسماعیلی
وهابیه - استوائی اسرائیل
- محمدرضا فاطمی - یک
جلد - کتال اول - نشر
سعید- گیلان - ۱۳۶۸ -
صفحات ۱۶۳ و ۲۳۰ و
بحران خاورمیانه و نتایج
جنگ اعراب و اسرائیل در
سال ۱۹۷۳ - چاپخانه ارتش
۱۳۵۳

مردم صحبت شد و دکتر امینی اظهار داشت ما که بکلی توبه کردیم در این قبیل موارد حرف بزنیم ولی خود دولتی ها باید بفکر باشند زیرا همین مردم هستند که باید هزینه دولت را تامین کنند و هنگامیکه نتوانستند هزینه روزمره زندگی خود را آماده نمایند بطور یقین چیزی به دولت نخواهند داد. ضمناً ادعای دولت این است که هزینه زندگی چندان بالا نرفته و با در نظر گرفتن

آمار معلوم شده ۵۹ درصد اجناس اولیه مانند گوشت و نان و غیره که دارای نرخ رسمی هستند بالا رفته و فقط خواهند گفت که در سرمایه اول و دوم ۸٪ و یا ۷٪ اجناس گران شده است.

۳- بحث در مورد اتفاقات اخیر فرانسه و خاورمیانه مطلبی بود که حاضرین عنوان نمودند و در این مورد امینی اضافه نمود اعتصابات اخیر کشور فرانسه بکلی ناشی از تحریکات خارجی بود و این تحریکات باعث شد که پلیس از ۶۰ سال از تأسیس دانشگاه سوربن که

باصلاح بزرگترین دانشگاه در پاریس است وارد دانشگاه مزبور گردد و بقول فرانسویها با رفتن پلیس به دانشگاه آزادی در فرانسه کشته شد و علتش هم نزدیکی زیاد ژنرال دوگل به سیاست چپ بود و این موضوع آمریکائیا را در این چند سال اخیر عصبانی نمود و از جانب دیگر ناراحتی انگلستان بواسطه راه نیافتن به بازار مشترک باعث این کار شد که در نتیجه این وضع پیش آمد و در حال حاضر هم خیلی زود است که بتوان نسبت به خط مشی آینده فرانسه قضاوت نمود این جلسه در ساعت ۱۱:۴۵ خاتمه یافت. م

گزارش خبر

شماره گزارش: ۴۵۴۳/۲۰/۴۵

به: ۳۱۲

تاریخ گزارش: ۴۷/۳/۱۶

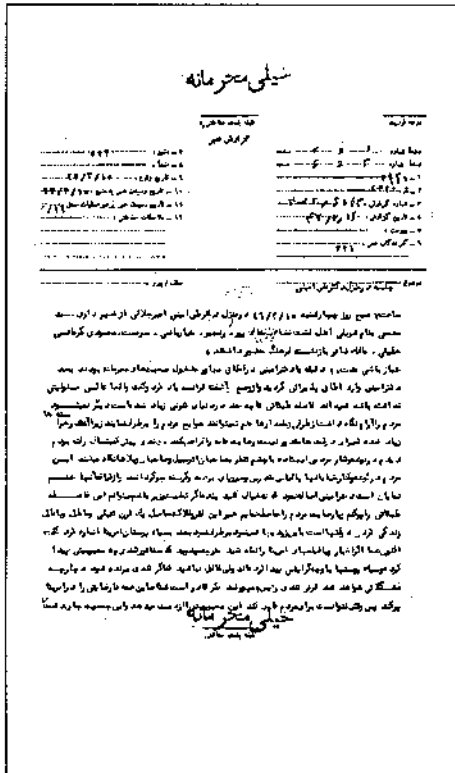
از: ۴۵۲۰

موضوع: جلسه در منزل دکتر علی امینی

ساعت ۷ صبح روز چهارشنبه ۱۵/۳/۴۶ در منزل دکتر علی امینی امیر جلالی از شهرداری سید معممی بنام شریفی اهل لشت نشا، خاک پور،

رنسجیر، خبازباشی، سرمست، محمودی، کرمانی، خلیقی، مالک شاعر بازنشسته فرهنگ حضور داشتند.

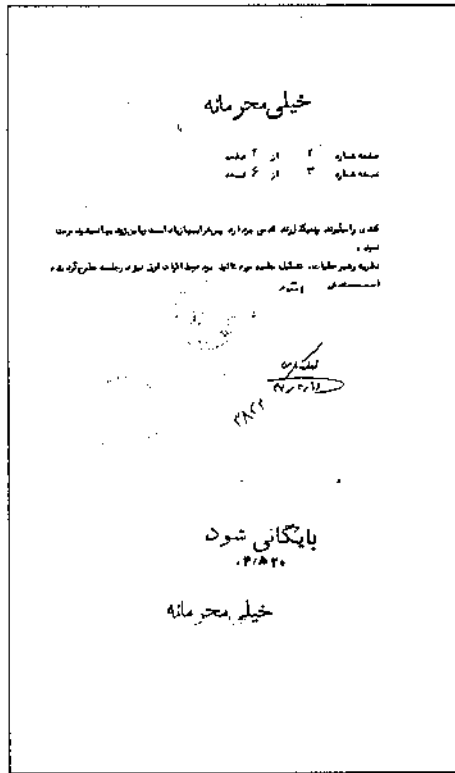
خباز باشی مدت ۱۰ دقیقه با دکتر امینی در اطاق منجاور مشغول صحبت های محرمانه بودند بعد دکتر امینی وارد اطاق پذیرائی گردید و از وضع آشفته فرانسه یاد کرد و گفت واقعا تا کسی مسئولیتی نداشته باشد نمی داند فاصله طبقاتی تا چه حد در

دنیای کنونی زیاد شده است دیگر نمی شود مردم را آرام نگاه داشت از طرفی زمامدارها هم نمی توانند حوائج مردم را برطرف نمایند زیرا آنقدر خواسته ها زیاد شده که برای دولت ها مقدور نیست رضایت عامه را فراهم کنند. چندی پیش که به شمال رفته بودم دیدم در گوشه و کنار مردمی ایستاده با چشم تنفر به صاحبان اتومبیل و صاحبان ویلاها نگاه می کنند این مردم در گوشه و کنار خیابانها با لباس مندرس و سرو پای برهنه و گرسنه سرگردانند و از قیافه آنها خشم نمایان است

دکتر امینی اضافه نمود که نه خیال کنید بنده اگر نخست وزیر باشم می توانم این فاصله طبقاتی را پرکنم و یا رضایت مردم را حاصل نمایم خیر این فقر و فلاکت حاصل یک قرن تنبلی و عاطل و باطل زندگی کردن دولتها است به این زودبها نمی شود برطرف نمود بعد به سیاه پوستان امریکا اشاره کرد گفت اکنون شما اگر اخبار و یا فیلمهای امریکا را نگاه کنید متوجه می شوید که سناتور کندی چه محبوبیتی پیدا کرده

و سیاه پوستها به او چه گرایشی پیدا کرده اند ولی غافل نباشید که اگر کندی برنده شود دچار چه مشکلاتی خواهد شد فرض کندی رئیس جمهور شد مگر قادر است شکاف این همه نارضایتی را در امریکا پر کند پس وقتی نتوانست برای مردم کاری کند این محبوبیت را از دست می دهد و این جمعیت جای دشمنان کندی را می گیرند و نمی گذارند قدمی بردارد پس خرابیها

زیاد است و به این زودبها نمی شود مرمت نمود. نظریه رهبر عملیات: تشکیل جلسه مورد تأیید بوده و مذاکرات فوق نیز در جلسه مطرح گردیده است. ش

گزارش خبر

به: ۳۱۲

از: ۲۰ ۴۵

موضوع: اجتماع در منزل دکتر علی امینی

ساعت ۸:۰۰ روز چهارشنبه جلسه‌ای با حضور ۱۲ نفر در منزل دکتر علی امینی نخست وزیر سابق واقع در خیابان فخر آباد تشکیل گردید.

ابتدا جلسه دکتر امینی

اظهاری داشت امروز از

رادیو شنیدم اسرائیلیها

در حدود یکصد نفر از

اعراب را کشته و زخمی

کرده‌اند. در این اثنا شیخ

کامرانی گفت لعنت اله

علی قوم الظالمین. دکتر

امینی در جواب شیخ

کامرانی گفت قوم

الظالمین شماها هستید

که یکی را دو تا کرده و در

روی منبر هم راست و

دروغ میبافید و مردم را

گمراه می کنید. سپس

پیامی گفت دو سه روز

۱- اگر بخواهیم در مورد

مطالب امینی از نظر ظاهر شماره گزارش: ۲۰/۶۵۴۷ ۴۵

عوامل فریب و لحن و بیان آن تاریخ گزارش: ۴۷/۳/۱۸

قضایات کنیم، با توجه به

اینکه ایشان در زمره

شاگردان ماکیاوول بوده‌اند.

در مقایسه با مسائل و

اشکالات زمان نخست

وزیری، ارتباطات خائنه با

مقامات آمریکائی، پیشکش

سرمایه ملی به کشور بیگانه

تحت عنوان قرارداد امینی،

پیچ... که در اسناد ساواک و

کتاب تاریخی آمده است. به

چند چهره بودن دکتر امینی

بی می برنم.

بانی محترمانه

شماره: ۳۸۲۱

تاریخ: ۱۸/۳/۴۷

موضوع: ...

با احترام و سپاس فراوان

دکتر علی امینی

۳۱۲

۲۰ ۴۵

است که در حدود ۲۰ هزار پاکت بدست من رسیده وقتی که اینها را خواندم دیدم تماماً دروغ محض است من نمی دانم چرا ما از دروغ گفتن دست برنمی داریم در این موقع اشتري جواب داد دروغگو دشمن خدا است اگر آقایان روحانیون روی منبر مضرات دروغگوئی را به مردم تفهیم نمایند و آنها را از راه کج به راه راست هدایت نمایند بهتر است که حضرت امام حسین (ع) را شهید و از مردم اشک بگیرند سپس اشتري درباره فضائل ابوسعید ابوالخیر شرح مبسوطی به سمع حاضرین

رسانید بعد دکتر امینی اظهار داشت که به کتابخانه اقبال و علمی مرتبا تلفن می‌کنم تا کتاب اسرار ابوسعید ابوالخیر را بدست بیاورم و چاپخانه علمی قول داده است که یکسری از آن را به چاپ برساند ضمنا تعدادی از افراد به منزل دکتر امینی مراجعه ولی به علت نبودن جای نشستن از دکتر امینی خداحافظی می‌نمودند و جلسه در ساعت ۱۰:۳۵ خاتمه پذیرفت.

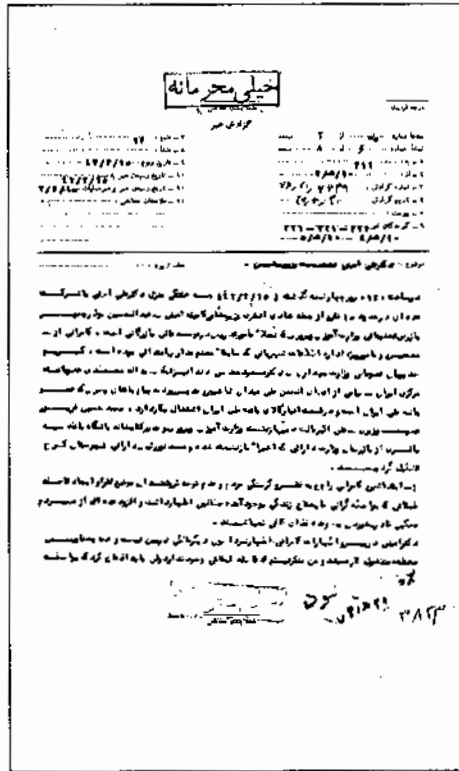
گزارش خیر

به: ۳۱۲
از: ۷/۵/۲۰
شماره گزارش: ۷۵۲۰/۷۷۳۹
تاریخ گزارش: ۴۷/۳/۲۰

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین

در ساعت ۹:۳۰ روز چهارشنبه گذشته، (۴۷/۳/۱۵) جلسه هفتگی منزل دکتر علی امینی با شرکت عده ای در حدود ۱۵ نفر و از جمله

هادی اشتری وزیر مشاور کابینه امینی، عبدالحسین بوذرجمهر بازرس تعلیماتی وزارت آموزش و پرورش که فعلا مامور تدریس در موسسه عالی بازرگانی است. کامرانی از معلمین و مامور ویژه اداره اطلاعات شهربانی که سابقا معلم مدارس ابتدائی بوده است. کریم خدیویان عضو مسالی وزارت بهداشتی، دکتر مسعود مقدسی دندانپزشک، یداله محمدی عضو بانک

مرکزی ایران، پیامی از اعضای انجمن ملی میدان شاهپور مدیر روزنامه پیام به اتفاق پسرش که عضو بانک ملی ایران است و در قسمت انبار کالای بانک ملی ایران اشتغال به کار دارد. محمد حسین فریور عضو نخست وزیری، علی اکبر مالک دبیر بازنشسته وزارت آموزش و پرورش و مدیر کتابخانه باشگاه بانک سپه باقری از بازرسان وزارت دارائی که اخیرا بازنشسته شده و محمد نور رئیس دارائی شهرستان کرج تشکیل گردید.

۱- ابتدا کامرانی راجع به فقر و گرسنگی مردم و عدم توجه ثروتمندان به وضع فقرا و ایجاد فاصله طبقاتی که بواسطه گرانی مایحتاج زندگی بوجود آمده مطالبی اظهار داشت و افزود عده ای از مردم مسکین قادر بخوردن یک وعده غذای کافی نمی باشند.

دکتر امینی در پیرو اظهارات کامرانی اظهار نمود اکنون دیگر مالکی در بین نیست و همه به عناوین مختلف مشغول کار هستند و من منکر

نیستم که فاصله طبقاتی وجود ندارد ولی باید اذعان کرد که به واسطه تقسیم اراضی عده ای از رعایای سابق که وضع بسیار بدی داشتند از آن حالت سابق بیرون آمدند و حقایق تحولی ایجاد شد و اگر اعلیحضرت همایونی در این مورد پیشقدم نمی شدند خطرات زیادی برای مملکت وجود داشت.

۲- سپس در مسورد بیکاری و از هم پاشیدن خانواده ها صحبت به

میان آورده اند و در این مورد بودر جمهر اظهار داشت من علاوه بر کار اداری دارای دفتر ازدواج و طلاق هم می باشم و قبل از اجرای قانون حمایت خانواده در ماه دوالی سه طلاق در محضر من انجام می گرفت در صورتی که اکنون ماهیانه ۸۰ الی ۸۴ فقره حکم طلاق را اجرا می کنیم و هنگامی که با عمل موضوع رسیدگی می شود اکثرا این اختلافات ناشی از تجمل و مدیریت خانمها می باشد. و دکتر امینی در تأیید اظهارات بودر جمهر اضافه نمود درآمد جوانان در مراحل اولیه

زندگی از طریق استخدام و کارکردن از ماهی هزار تومان تجاوز نمی کند و این جوان وقتی ازدواج می کند می خواهد با این پول هم خود و هم همسرش را اداره کند وضعی پیش می آید که با این درآمد ادامه این وضع ممکن نیست و اگر بخواهد به تجملات همسرش نرسد کارشان بجدائی می کشد.

پيامی در دنباله این بحث افزود من افرادی را می شناسم که شام در منزلشان نیست ولی باید سرو وضع خانم منزل آراسته باشد و زوی همین است فساد و فحشا در تهران بحد اعلا رسیده بطوریکه بیشتر از همه در میان دختران مدارس رسوخ کرده.

دکتر امینی گفت همه می خواهند با گرفتن دیپلم در ادارات دولتی مصدر کار شوند در این صورت فرزند چوپان وقتی دیپلمه و لیسانسه شود حاضر نیست کار پدری را دنبال کند و اگر بگوئید چرا کار پدرت را دنبال نمی کنی پاسخ می دهد که از این کار عار دارم و لذا باید جوانان را تشویق کرد که به کارهای دیگری غیر از استخدام در ادارات تشویق شوند و الا هرگز دولت قادر به استخدام همه این افراد نیست و بهتر است که آنها بکار کسب آزاد که درآمدش هم بیشتر است پردازند و من اطلاع دارم که مملکت از نظر کارگر و سیم کش خوب و غیره در مضیقه می باشد. این جلسه در ساعت ۱۱:۰۰ خاتمه پذیرفت.

نظریه منبع: در این هفته مراجعین منزل دکتر امینی زیادتر از گذشته بود و امینی با روحیه خوب از مراجعین پذیرائی می نماید.

گزارش خبر

شماره گزارش: ۲۰/۱۱۴۴۰۲ هـ

به: ۳۱۲

تاریخ گزارش:

از: ۲۰ هـ

موضوع: دکتر علی امینی

ساعت ۷ صبح روز چهارشنبه ۲۲/۳/۴۷ در منزل دکتر علی امینی عده ای در حدود ۲۰ نفر از جمله ذوالفقاری از سیلو، رنجبر، خاکپور، برادر

اهل آذربایجان، خاکباز
پسر خاکباز معروف اهل
اراک، سید معمومی بنام
شریفی، خبازباشی،
خلیقی، صاحب
اختیاری، مالک شاعر از
فرهنگ و سرمست
حضور داشتند.

دکتر امینی اظهار داشت
از قیافه های پرچین مردم
ایران آثار خشم نمایان
است سرمست گفت
آقای دکتر این مردم با
کسی کینه ندارند در اثر
فقر و پریشانی قیافه
هایشان گرفته است دکتر

خیلی محترم

<p>شماره: ۲۰/۱۱۴۴۰۲ تاریخ: ۲۰ هـ</p>	<p>شماره: ۳۱۲ تاریخ: ۲۰ هـ</p>
<p>موضوع: دکتر علی امینی</p>	<p>موضوع: دکتر علی امینی</p>

سازمان مطبوعات و نشریات - تهران - ۱۳۳۰

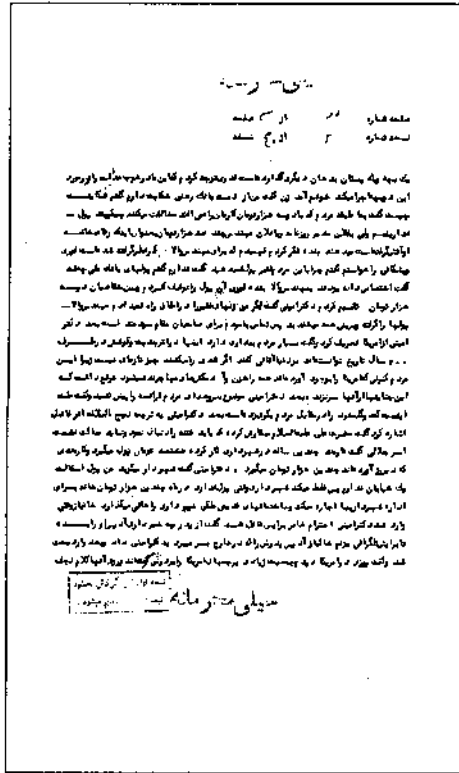
این سند در روز ۲۲/۳/۴۷ در منزل دکتر علی امینی در تهران در حضور آقایان ذوالفقاری، رنجبر، خاکپور، برادر اهل آذربایجان، خاکباز پسر خاکباز معروف اهل اراک، سید معمومی بنام شریفی، خبازباشی، خلیقی، صاحب اختیاری، مالک شاعر از فرهنگ و سرمست حضور داشتند. دکتر امینی اظهار داشت از قیافه های پرچین مردم ایران آثار خشم نمایان است سرمست گفت آقای دکتر این مردم با کسی کینه ندارند در اثر فقر و پریشانی قیافه هایشان گرفته است دکتر

۲۰/۱۱۴۴۰۲ هـ

امینی گفت ای کاش همین طور بود علت نارضایتیها بی شمار است کمبود خوراکی نداشتن کسب و کار، تبعیضات اداری، حقوق کم، گرانی اجناس، تامین زندگی همه و همه دست به دست هم داده اند و این پریشانی را برای جامعه بوجود آورده اند امیر جلالی از شهرداری گفت تنها جناب اشرف بودند که درب اطاقشان هنگام نخست وزیری برای همه باز بود اکنون هم درب خانه اش بروی مردم باز است کمک مالی می کنند مشکلات مردم را رفع می نمایند. مریضهای بی پناه

را در بیمارستانهای شخصی بستری می نمایند و بروی کسی هم نمی آورند یعنی خوش ندارند که کسی بداند که ایشان به مردم کمک می کنند دکتر امینی گفت بله بنده در وزارت دادگستری که بودم درب اطاقم را باز گذاشته بودم و با مردم در تماس بودم اعلیحضرت بنده را خواستند فرمودند از این ملاقات ها با مردم شما جز اینکه وقت خود را تلف کنید نتیجه دیگری نمی گیرید عرض کردم برای بنده این تماسها

بسیار سودمند است و مرا در کارهای اداریم روشن می کنند اعلیحضرت فرمودند پس چرا دیگران این کارها را نمی کنند عرض کردم بنده علاقه دارم بدانم در محیط اداریم چه خبر است دکتر امینی ادامه داد و گفت در زمان نخست وزیری زنها در جوار در اطاق می نشستند و در مقابل من پستان به دهان بچه شان می گذاشتند روزی از پشت عینک دیدم که یک

زن فقیر با دو بچه شیرخوار که گویا دو قلو بودند در کنار میز من ایستاد است یک پستان به دهان یک بچه و یک پستان به دهان دیگری گذارده است قدری توجه کردم که این مادر خوب عدالت را در مورد این دو بچه اجرا می کند خوشم آمد زن گفت من از دست بانک رهنی شکایت دارم گفتم شکایت چیست گفت با ما طبقه مردم که با دوسه هزار تومان کارمان راه می افتد مخالفت می کنند و می گویند پول نداریم ولی بفلان مدیر روزنامه و یا فلان مهندس چند صد هزار تومان به عنوان

اینکه رقاصخانه او آتش گرفته است می دهند بنده فکر کردم فهمیدم که برای مهندس و الا بنده در نظر گرفته شده است فوری ویشگانی را خواستم گفتم چرا به این مردم فقیر پول نمی دهند گفت ندارم گفتم پولهای بانک ملی چه شد گفت اختصاص داده بودند بمهندس والا بنده فوری آن پول را توقیف کردم بین متقاضیان دو سه هزار تومان تقسیم کردم دکتر امینی گفت اگر من زنهای فقیر را در اطاق راه نمی

دادم مهندس والا پولها را گرفته و بریش همه می خندید پس تماس با مردم برای صاحبان مقام سودمند است بعد دکتر امینی از امریکا تعریف کرد و گفت بسیار مردم بیداری دارد اینها در اثر جدیت و کوشش در ظرف ۳۰۰ سال تاریخ توانسته اند بر دنیا آقائی کنند اگر کندی را می کشند چیز تازه ای نیست زیرا این مردم کنونی که امریکا را به وجود آورده اند همه راهزن و

خیلی مجرمانه

شماره ۳ از مجله ۳
شماره ۲ از مجله ۴

کتابچه بنده در دهه هفدهم... (متن دستنویس در کادر)

تبرکات
۲۶/۲/۲۵

خیلی مجرمانه

آدمکش های مهاجرند نمیشود توقع داشت که این جنایتها از آنها سرزنند بعد دکتر امینی موضوع سروصدای مردم فرانسه را پیش کشید و گفت علت این است که دوگل خود را در مقابل مردم کری زده است بعد دکتر امینی به ترجمه نهج البلاغه اثر فاضل اشاره کرد گفت حضرت علی علیه السلام سفارش کرده که باید فتنه را دنبال نمود و نباید ساکت نشست امیر جلالی گفت کارمند چندین ساله در شهرداری کار کرده هشتصد تومان پول می گیرد و کارمندی که

دیروز آورده اند چندین هزار تومان می گیرد. دکتر امینی گفت شهردار می گوید من پول اسفالت یک خیابان ندارم پس غلط می کند شهرداری وقتی پول ندارد د رماه چندین هزار تومان خانه برای اداره شهرداریها اجاره می کند و ساختمانهای قدیمی ملکی شهرداری را خالی می گذارد خاکباز وقتی وارد شد دکتر امینی احترام خاص برایش قائل شد گفت از پدر چه خبر داری آدرس او را بده تا برایش تلگرافی بزنم خاکباز آدرس پدرش را که در خارج به سر می برد به دکتر امینی داد و بعد وارد بحث شد و گفت روزی در امریکا دیدم جمعیت زیادی پرچمهای امریکا را بر دوش گرفته اند و روی آنها کلام نجف کربلا و مدینه دیده می شد جمعیت زیادی هم دنبال پرچمها بود محرمانه جلو رفتم دیدم عده انگشت شماری یاقینه قرمز مانند مصریها را بسر دارند و این جمعیت را اداره می کنند پرسیدم گفتند اینها فراماسیون می باشند خاکباز گفت من گفتم در ایران عده ای بنام فراماسون همیشه تحت نظرند چطور در امریکا اینطور آزادانه فعالیت می کنند جواب دادند که در امریکا آزادی مطلق است خاکباز گفت دوباره سؤال کردم اولین شخص این جمعیت چه کسی بوده گفتند ترومن سؤال کردم این مصریها چکاره اند این اسامی شهرهای ایران روی پرچمها برای چیست جواب دادند ما برای اینکه توجه شرقیها را جلب کنیم لباس مصری پوشیده ایم و اسامی شهرهایی را که مورد توجه مردم شرق است روی پرچمها نوشته ایم دکتر امینی از خاکباز پرسید سید جلال آل احمد^۱ را شما در خارج ندیدید گفت در این سفر خیر ولی او بسیار به جناب اشرف ارادت دارد دکتر امینی گفت می دانم با من دوست صمیمی است ذوالفقاری هنگام خداحافظی زیر گوش دکتر امینی گفت علت اینکه بنده شرفیاب نمی شوم این است که از منزل شما گزارشاتی به دستگاه داده می شود و اسامی اشخاص منعکس می گردد دکتر امینی خندید و بلند گفت بنده تا زنده ام درب خانه ام باید باز باشد و دوستان باید بیایند و بروند در ثانی این حرفها پایه و اساس ندارد.

نظریه رهبر عملیات: تشکیل جلسه مورد تأیید بوده و مذاکرات فوق نیز در جلسه مطرح گردیده است. ش

۱- جلال آل احمد: شادروان جلال آل احمد در سال ۱۳۰۲ ش در خانواده ای روحانی متولد شد. پس از دوران تحصیل در سال ۱۳۲۳ به حزب توده پیوست و در مدت کمتر از چهار سال در ردیف رهبران توده ای قرار گرفت. وی در مدت دو سال به نوشتن مطالبی پرداخت که خود آن را "پرت و پلا" می نامد و به سبب همین نوشته ها مأموریت یافت تا زیر نظر احسان طبری به انتشار نشریه بپردازد. در سال ۱۳۲۶ با انشعاب از حزب توده که دنباله رو سیاست استالین بود، یک حزب سوسیالیست با همکاری خلیل ملکی و انور خامه ای بنا نهاد. در ماجرای ملی شدن صنعت نفت فعالانه شرکت جست و پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ از حزب بازی سیاست عملی کناره و دنبال کار تحقیق و تعلیم را گرفت. او برای احراز هویت ملی "غریبزدگی" را در سال ۱۳۴۱ منتشر کرد و سپس سفرنامه حج را بنام خسی در میقات انتشار داد و از پی آن کتاب "خدمت و خیانت روشنفکران" را نوشت و در سال ۱۳۴۷ کانون نویسندگان ایران را بنیانگذاری کرد و کنگره هنرمندان دربار را تحریم کرد.

نخست‌وزیری

ادامه از پاورتی ص قیل:

نمود. با بروز تحول عظیم در
انفکاش و روی آوردن به
دین در سال ۱۳۴۰ اسلام را
به عنوان یک دین جامع و
روحانیت را تنها پایگاه ملی
برای مبارزه با غرب و
غریزگی و از امام خمینی به
عنوان منجی یاد می‌کند.

مهمترین آرا سیاسی و
اجتماعی و مذهبی آل احمد
در کتاب "در خدمت و خیانت
روشنفکران" آمده است. وی
تشیع را نوعی نهضت مبارز
روشنفکری می‌داند و
انتظار و اجتهاد را دو نقطه
اوج آن می‌خواند. آل احمد
در طول زندگی ۲۵ کتاب و
سفرنامه و مقاله به رشته
تحریر درآورد و یازده عنوان
ترجمه انجام داد و در سال
۱۳۴۸ در شهر اسالم به طرز
مشکوک فوت کرد.

ر.ک: شهید هاشمی نژاد ص
۲۹۲ - ۲۹۳

ر.ک: شهید حجة الاسلام سید
عبدالکریم هاشمی نژاد به
روایت اسناد ساواک /
تهران / وزارت اطلاعات /
۱۳۷۷

۱- عزت الله همایونفر:

وی فرزند محمد در سال
۱۲۹۸ در تهران متولد شده و
فارغ التحصیل دکترای
ادبیات و تاریخ از دانشگاه
سوربن فرانسه بوده است. یاد
شده است در دانشگاه بازرسی

به: تیمسار ریاست ساواک مدیریت کل اداره سوم شماره گزارش: ۲۰/۱۱۴۲۲ هـ
از: ساواک تهران
موضوع: دکتر علی امینی بازگشت به ۲۱۲/۱۱۹۲۰ - ۴۷/۲/۲۱

با تحقیقاتی که به عمل آمده است طرف مخاطب دکتر علی امینی دکتر
عزت الله همایونفر^۱ معاون وزارت اطلاعات بوده و آقای ودودی

پیشکار آقای دکتر علی
امینی می‌باشد که در حال
حاضر کارمند وزارت
اطلاعات است.

همچنین اطلاع واصله
حاکمیت که آقای رجا
یکی از روزنامه نگاران
معروف که سابقا در
وزارت اطلاعات پست
مهمی بعهد داشته با
آقای دکتر همایونفر
سابقه آشنائی قبلی داشته
و برای انتقال ودودی از
قسمتی بقسمت دیگر نزد
دکتر همایونفر واسطه
شده و دکتر همایونفر نیز

اسناد ساواک
کتابخانه اسناد ساواک
تهران

شماره سند: ۴۷/۲/۲۱
تاریخ: ۲۱/۲/۴۷

موضوع: بازگشت به ۲۱۲/۱۱۹۲۰ - ۴۷/۲/۲۱

بازگشت به ۲۱۲/۱۱۹۲۰ - ۴۷/۲/۲۱

با تحقیقاتی که به عمل آمده است طرف مخاطب دکتر علی امینی دکتر
عزت الله همایونفر^۱ معاون وزارت اطلاعات بوده و آقای ودودی

پیشکار آقای دکتر علی
امینی می‌باشد که در حال
حاضر کارمند وزارت
اطلاعات است.

همچنین اطلاع واصله
حاکمیت که آقای رجا
یکی از روزنامه نگاران
معروف که سابقا در
وزارت اطلاعات پست
مهمی بعهد داشته با
آقای دکتر همایونفر
سابقه آشنائی قبلی داشته
و برای انتقال ودودی از
قسمتی بقسمت دیگر نزد
دکتر همایونفر واسطه
شده و دکتر همایونفر نیز

بدون توجه به اینکه ودودی با دکتر امینی نسبتی دازد تسهیلاتی در کار
انتقالش فراهم ساخته است سپس آقای رجا ترتیب مذاکراتی را بشرح
سابقه بین دکتر همایونفر و دکتر امینی فراهم ساخته است ولی بطور کلی
دکتر همایونفر نسبت به دکتر امینی بدبین بوده و رابطه حسنه ای بین آنها
وجود ندارد. ش

گزارش خبر

به: ۳۱۲

از: ۷۵۲۰

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیر اسبق

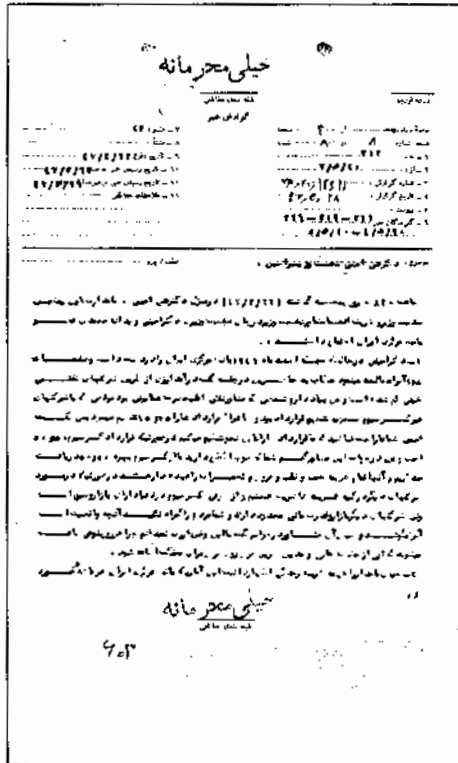
ساعت ۸:۳۰ روز پنجشنبه گذشته (۴۷/۳/۲۲) در منزل دکتر علی امینی، نامدار معاون پیشین نخست وزیر و شریف العلما مشاور نخست

وزیر در زمان نخست وزیری دکتر امینی و یداله محمدی عضو بانک مرکزی ایران اجتماع داشتند.

۱- دکتر امینی در حالیکه مجله اسفند ماه ۱۳۴۶ بانک مرکزی ایران را در دست داشت و صفحات ۸ و ۹ آن را مطالعه می نمود خطاب به حاضرین در جلسه گفت درآمد ارزی از طریق شرکتهای نفتی خیلی کم شده است و من به یاد دارم شخصی که مشاور نفتی

ادامه از پاروقی صی قبل:
کل، مدیر کل و مشاور وزیر دارائی، عضو هیات مدیره، فروشگاه فردوسی، مأمور خدمت در نخست وزیری و مدیر کل نخست وزیری و معاون پارلمانی و اداری وزارتخانه های اطلاعات و جهانگردی و کشاورزی و همچنین دبیر کل ایرانی برادری جهانی و عضو احزاب مردم و ایران نوین بوده و نشان کوشش، همایون و لیاقت از دربار دریافت نموده است.

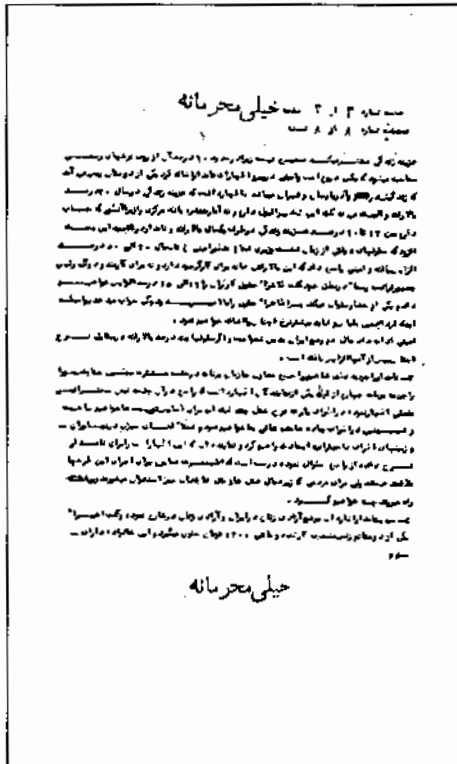
همایونفر مدیر مجله تهران نو بوده و مخارج این مجله از طریق شرکت نفت تامین می شده و علیه دکتر مصدق و جبهه ملی مقالاتی می نوشته و به منظور تشکیل جمعیتی به نام گروه ترقی خواهان با احمد آramش همکاری داشته است.
پرونده انفرادی ساواک

اعلیحضرت همایونی بود موقعی که با شرکتهای غیر کنسرسیوم مشغول تنظیم قرار داد بود و ظاهرا قرار دادها را ۷۵ و ۲۵ تنظیم می نمود به من گفت امینی شما ناراحت نباشید که ما قرار دادها را به این نحو تنظیم می کنیم در صورتی که قرار داد کنسرسیوم ۵۰ و ۵۰ است و من در جواب این مشاورگفتم شما که خوب اطلاع دارید ما از کنسرسیون بهره ۵۰ و ۵۰ دریافت می داریم و آنها تمام هزینه حمل و نقل و فروش و تعمیرات را عهده دار هستند در صورتی که در مورد شرکتهای دیگر در کلیه

هزینه ها شریک هستیم و از طرفی کنسرسیون در دنیا دارای بازار وسیع است ولی شرکتهای دیگر بازار و قدرت مالی محدود دارند و شما مردم را گمراه نکنید آنچه واقعیت است آن را بگویید و سپس آن مشاور در جوابم گفت با این وضع ارزی نمی دانم چرا هر روز به نوعی باعث می شوند که ارز از ملت خارج و بدین طریق قرض روی قرض برای مملکت ایران شکست اضافه شود.

۲- سپس نامدار راجع به هزینه زندگی اظهار داشت این آماریکه بانک مرکزی ایران هر ماهه در مورد هزینه زندگی منتشر می کند صحیح نیست زیرا در حدود ۶۰ درصد آن از روی نرخهای رسمی محاسبه می شود که بکلی دروغ است و امینی در پیرو اظهارات نامدار اضافه کرد یکی از دوستان پیش من آمد که زندگیش در آذربایجان و تهران می باشد. اظهار داشت که هزینه زندگی

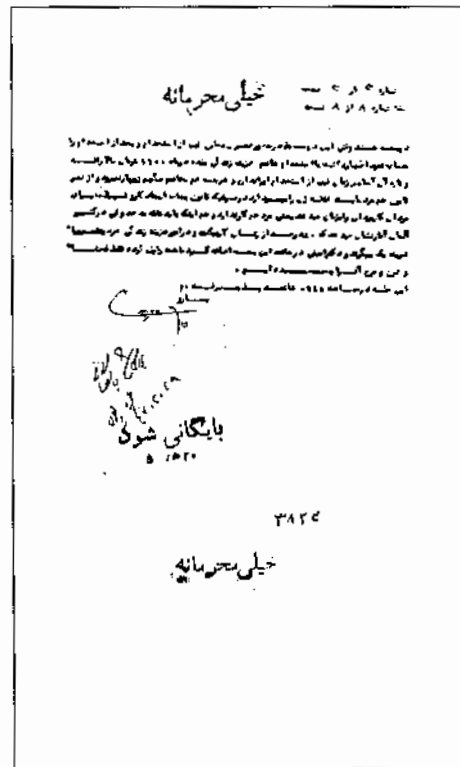

حیلی بحرمانه

در سال ۳۰ درصد بالا رفته و البته من نه گفته این شخص را قبول دارم و نه آمار منتشره بانک مرکزی را زیرا آنطور که حساب دارم بین ۱۷ تا ۲۰ درصد هزینه زندگی در ظرف یکسال بالا رفته و نامدار در تأیید این بحث افزود که حقوقهای دولتی از زمان نخست وزیری شما (منتظر امینی) تا بحال ۳۰ الی ۵۰ درصد افزایش یافته و امینی پاسخ داد که این بالا رفتن ها نه برای کارگر سود دارد و نه برای کارمند و دو گل رئیس جمهور فرانسه رسماً در نطق خود گفت ظاهراً حقوق کارگران را ۱۲

الی ۱۵ درصد افزایش خواهیم داد و یکی از حضار سؤال می کند چرا ظاهرا حقوق را بالا می برید و دوگنل جواب می دهد بواسطه اینکه فردا به همین مقیاس و شاید بیشتر نرخ اجناس را اضافه خواهیم نمود. امینی ادامه داد حال هم وضع ایران بدین نحو است و اگر حقوقها چند درصد بالا رفته در مقابل نرخ اجناس بیش از آنها افزایش یافته است.

۳- نامدار راجع به نطق شاهپور راسخ معاون سازمان برنامه در جلسه

مستتری مجلسین سنا و شورا راجع به برنامه چهارم از قول یکی از نمایندگان اظهار داشت که راسخ در آن جلسه ضمن سخنرانی مفصلی اظهار نموده در اطراف پارک فرح هتل چند طبقه‌ای برای آسایش توریست ها خواهیم ساخت و همچنین در اطراف جاده‌ها هتل‌هایی بنا خواهیم نمود و ضمناً فضای سبزی در تیاوران و زمینهای اطراف صاحب قرانیه ایجاد

خواهیم کرد و نماینده‌ای که این اظهارات را برای نامدار شرح داده از راسخ سؤال نموده درست است که اعلیحضرت همایون برای اجرای این طرحها علاقمند هستند ولی برای مردمی که زیر عمال هتل ها و متل ها و فضای سبز استخوان می خوردند و برهنه راه می روند چه خواهیم کرد.

۴- سپس نامدار اشاره ای به وضع آزادی زنان در ایران و آزادی زنان در خارج نموده و گفت اخیرا یکی از دوستانم زنش مشغول کار

شده و ماهی ۱۳۰۰ تومان حقوق می گیرد و این خانواده دارای دو بچه هستند وقتی این دوست من در حضور همسرش مخارج قبل از استخدام و بعد از استخدام را حساب نمود اظهار داشت با استخدام خانمم هزینه زندگی بنده در ماه ۱۶۰۰ تومان بالا رفته و تازه آن آسایش زمان قبل از استخدام او را ندارم و هرچه هم بخانمم می گویم زیربار نمی رود و از نظر قانون هم مرد باید نفقه زن را پردازد در صورتی که قانون بجای ایجاد کار و تسهیلات برای مردان کار مردان را به زنان می دهد یعنی مرد هم کار ندارد و هم اینکه باید نفقه بدهد ولی در کشور آلمان آمار نشان می دهد که ۸۰ درصد از زنان کار می کنند و در امور هزینه زندگی هر دو تقریباً شریک یکدیگرند و دکتر امینی در خاتمه این بحث اضافه کرد ما همه را ول کرده فقط فحشا و هرج و مرج آن را چسبیده ایم.

این جلسه در ساعت ۹:۱۵ خاتمه پذیرفت.م

گزارش خبر

به: ۲۰-هـ ۴

شماره گزارش: ۲۰/۴۷۱ ج

از: ۲۰ ج -

تاریخ گزارش: ۴۷/۳/۳۰

موضوع: اجتماع در منزل دکتر علی امینی

ساعت ۸:۳۰ روز چهارشنبه ۴۷/۳/۲۹ اجتماعی در منزل دکتر علی امینی نخست وزیر سابق واقع در دروازه شمیران خیابان فخرآباد با

حضور عده‌ای در حدود ده نفر تشکیل شد ابتدای جلسه شخصی به نام وثوق درباره مسافرتش به اروپا چنین بیان نمود. پاریس شهر است دیدنی و زیبا و افراد متمول دنیا مرتباً به آنجا رفت و آمد می نمایند. پاریس از لحاظ دانشگاه و دبیرستانها در دنیا بی نظیر است در این موقع دکتر امینی گفت پاریس لانه فساد است باز هم مملکت خودمان مگر دانشگاههای ما چه عیبی

دارند. آیا استاد کم داریم یا اینکه اصلاً ما ایرانیها ظاهر پرست هستیم چرا از مملکت خودمان تعریف نمی کنیم. بگذریم از اینکه وضع صادرات و واردات ما اخیراً خیلی مفتضح شده. نمی دانم دولت در برنامه چهارم خود چرا دختران ما را بخارج می فرستد و در عوض آنها زنانرا وارد می کنند اینهم شدکار. بنابراین صادرات ما دختر است و وارداتمان زن می باشد. سپس دکتر امینی در جواب یکی از ناطقین حاضر در جلسه که از وضع بیمارستانها گله مند بود اظهار داشت.

نه داروی خوب و نه غذای خوب به بیمار در بیمارستانها داده می شود و معلوم نیست این اعتبارات بیمارستانها کجا می رود و این بودجه ها به چه مصارفی می رسد و هیچگونه توجهی به مریض در بیمارستانها نمی شود و بیمارستانهای ما عین وزارتخانه ها یا ادارات است. مانند دادگستری، ثبت، دارائی هرکسی که مراجعه می نماید جواب سریالائی می شنود فقط کلمه نمی شود نمی دانم به آدم می گویند معلوم نیست چرا دولت به این موضوعات رسیدگی نمی نماید و این قدر ناراضی درست می کند سپس محمدی کارمند بانک مرکزی ایران درباره دکترای منوچهر گودرزی از دکتر امینی سؤال نمود. این شخص در چه رشته ای دکتر می باشد دکتر امینی جواب داد این قبیل لقب دکترها به همه کس داده می شود و به منوچهر گودرزی هم من لقب دکتر را داده ام سپس دکتر امینی درباره آخوندها گفت این پدر سوختگی ها تمام در لای عمامه این آخوند است با این لباس روحانی رسماً اخاذی می کنند و بنده و سایرین را تیغ می زنند^۱. جلسه در ساعت ۱۱:۴۰ خاتمه پذیرفت و افراد شناخته شده عبارتند از وثوق، محمدی کارمند بانک مرکزی، باقری کارمند بازنشسته دارائی، گرکانی محقق، رنجبر، عدیلی کارمند بازنشسته وزارت آموزش و پرورش و دو نفر دیگر که شناخته نگردیدند. نظریه رهبر عملیات: مفاد گزارش خبری بنظر صحیح می رسد.

۱- واقعیت این است که آقای امینی نه صورت مسأله را فهمیده و نه راه حل آن را و نه حل مسأله را. بیماری خود بزرگ بینی و نادانستی، آن چنان امینی را مغرور ساخته است که حتی به سخنان ضد و نقیض خود نیز توجه ندارد. وی با توجه به مطالبی که در گزارش آمده است، در صفحه ۱۷۲ کتاب خاطراتش گفته است: "اما خانواده من از چند نسل پیش مورد توجه روحانیون بودند و خود من چنان رابطه حسنه ای با روحانیون داشتم که بعضی مخالفین به طعنه می گفتند و هنوز هم می گویند که: دکتر امینی آخوند باز است. خوانندگان محترم می توانند به نظرهای متناقض وی در مورد روحانیت، به گزارشهای ۱۷ و ۲۰/۱۱/۴۱، ۱۷/۲/۴۱، ۱۲/۳/۴۲، ۲۶/۶/۴۶، ۲۹/۳/۴۷، ۱/۶/۴۷، ۱/۸/۴۷ این کتاب توجه نمایند.

گزارش خبر

شماره گزارش: ۴۵۲۰ / ۱۱۴۵۳

به: ۳۱۲

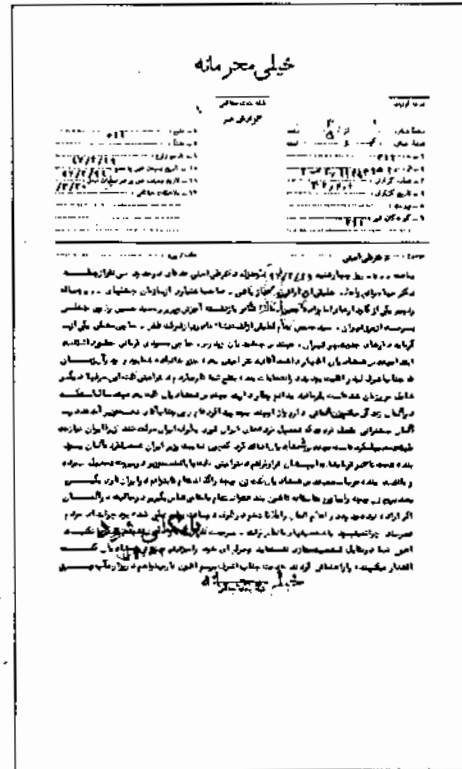
تاریخ گزارش: ۴۷/۴/۱۱

از: ۴۵۲۰

موضوع: دکتر علی امینی

ساعت ۷ روز چهارشنبه ۴۷/۳/۲۹ در منزل دکتر علی امینی عده‌ای در حدود سی نفر از جمله دکتر مهاجرانی واعظ، خلیقی از بهارانی،

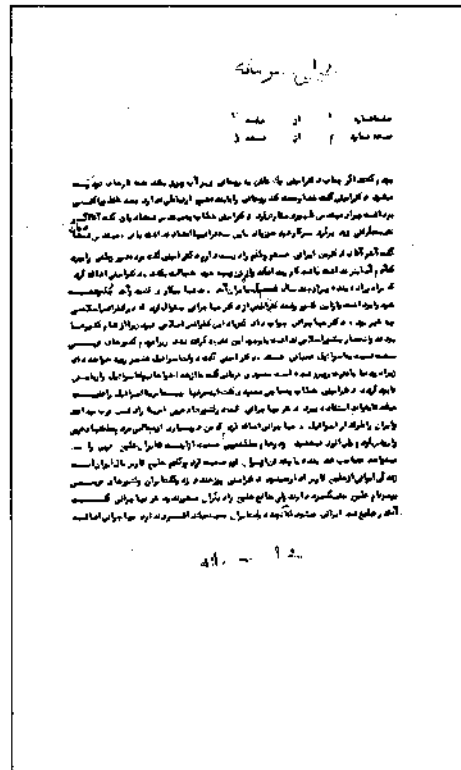
خبازباشی، صاحب اختیاری از سازمان جشنهای ۲۵۰۰ ساله، رنجبر یکی از گاو دارهای امام زاده حسن، مالک شاعر بازنشسته آموزش و پرورش، سید حسین رضوی متخلص به سرمست از برق تهران، سید معممی به نام لطیفی از لشت نشا، نادری از شرکت تلفن، حاجی مخطی یکی از گرمابه دارهای جنوب شهر تهران، مهندس جمشیدیان و پدرش،

حاجی محمودی کرمانی حضور داشتند ابتدا مهندس شمشادیان اظهار داشت آقای دکتر امینی بنده جزو خانواده شما بودم و در آن زمان که جناب اشرف لیدر اقلیت بودید در انتخابات بنده بفتح شما کار می کردم دکتر امینی گفت این حرفها دیگر شامل مرور زمان شده است بفرمائید بدانم چه کار دارید مهندس شمشادیان گفت بنده چند سال است که در آلمان زندگی می کنم وزن آلمانی دارم و از او چند بچه پیدا کرده ام چون جناب آقای نخست وزیر آمدند در آلمان سخنرانی

مفصل کردند که تحصیل کرده های ایران فوری بطرف ایران حرکت کنند زیرا ایران نیازمند طبقه تحصیل کرده است. مهندس شمشادیان اضافه کرد که چون نخست وزیر ایران تحصیل کرده آلمان بود بنده تحت تاثیر فرمایشات ایشان قرار گرفتم. دکتر امینی گفت بابا نخست وزیر در بیروت تحصیل کرده و مانند بنده عرب است. مهندس شمشادیان گفت زن و بچه را گذاشته‌ام تا بتوانم در ایران کاری بگیرم بعد بروم زن و بچه را

بیاورم متأسفانه تاکنون بنده نتوانسته‌ام با مقامی تماس بگیریم در حالیکه در آلمان اگر اراده کرده بودم صدر اعظم آلمان را ملاقات کنم در ظرف دو ساعت برایم عملی شده بود چرا بداد مردم نمی رسند چرا نمی شود با شخصیت‌های ما تماس گرفت. سرمست گفت ناراحت نباشید شلوغش نکنید اکنون شما در مقابل شخصیت ممتازی نشسته اید و حرفهای خود را می زنید: مهندس

شمشادیان گفت افتخار می کنم بنده را راهتمایی کردند خدمت جناب اشرف برسم اکنون کار می خواهم در وزارت آب و برق بودم گفتند اگر جناب دکتر امینی یک تلفن به روحانی وزیر آب و برق بکنند همه کارهای تو درست می شود دکتر امینی گفت خدا رحمت کند روحانی را با بنده هیچ ارتباطی ندارد بعد کاغذ و پاکتی برداشت و برای مهندس ظهیری سفارش کرد. دکتر امینی خطاب به مهندس شمشادیان گفت آقا اگر نتیجه نگرفتی زود برگرد سرکار خودت و زیاد به این سخنرانیها اعتماد

نداشته باش. مهندس شمشادیان گفت آخر آقای دکتر من ایرانی هستم و وطنم را دوست دارم دکتر امینی گفت مرده شور وطنی را ببرد که آدم آسایش نداشته باشد کار پیدا نکند و از زن و بچه خود خجالت بکشد. دکتر امینی اضافه کرد که برادرزاده بنده پس از چند سال تحصیل به ایران آمد مدتها بیکاری کشید و آمد جل و تخت خود را برداشت و از این کشور رفت. دکتر امینی از دکتر مهاجرانی سؤال کرد که در کنفرانس

اسلامی چه خبر بود.

دکتر مهاجرانی جواب

داد که زیاد این کنفرانس

اسلامی نبود زیرا از تمام

کشورها بودند و انحصار

به کشور اسلامی نداشت

با وجود این نتیجه گرفته

نشد زیرا مردم کشورهای

عربی سخت نسبت به

اسرائیل عصبانی هستند.

دکتر امینی گفت دولت

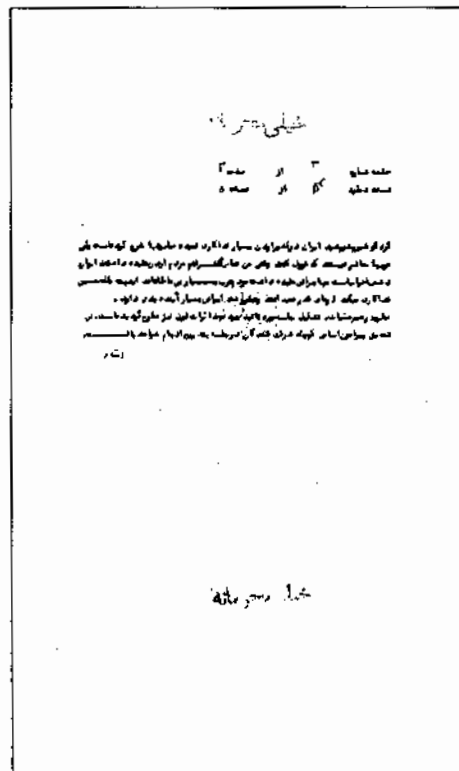
اسرائیل تغییر رویه

خواهد داد زیرا در دنیا با

نفرت روبرو شده است.

محمودی کرمانی گفت ما

از خدا خواهانیم که

اسرائیل و اربابش نابود گردد. دکتر امینی خطاب به حاجی محمودی گفت این حرفها چیست امریکا اسرائیل را تقویت می کند تا بتواند استفاده ببرد دکتر مهاجرانی گفت در کشورهای عربی آمریکا را دشمن عرب می دانند و ایران را طرفدار اسرائیل. مهاجرانی اضافه کرد که من در بسیاری از مجالس مردم مملکتهای عربی را روشن کردم ولی اثری نبخشید و در تمام مملکت عربی صحبت از این است که ایران خلیج عربی را می خواهد تصاحب کند بنده با چند تن از سران قوم

صحبت کردم و گفتم خلیج فارس مال ایران است زندگی ایرانی از خلیج فارس اداره می شود دکتر امینی پوزخندی زد و گفت ایران و کشورهای عربی بر سرنام خلیج جنگ سرد دارند ولی منافع خلیج را دیگران می خورند و دکتر مهاجرانی گفت آنقدر تبلیغ ضد ایرانی می شود که آنچه دولت ایران صحبت می کند اثری ندارد مهاجرانی اضافه کرد که شیر و خورشید ایران در کشور اردن بسیار فداکاری نموده میلیونها خرج کرده است ولی عربها حاضر نیستند که قبول کنند وقتی من تماس گرفتم مردم اردن عقیده داشتند ایران دشمن اعراب است مهاجرانی عقیده داشت مردم عرب بسیار بی عاطفه اند این همه ملک حسین فداکاری می کند ذره ای قدر نمی دانند و تبلیغ ضد ایرانی بسیار آینده بدی دارد.

نظریه رهبر عملیات: تشکیل جلسه مورد تأیید بوده و مذاکرات فوق نیز مطرح گردیده است. ش

تحقیق پیرامون اسامی کوچک شرکت کنندگان در جلسه بتدریج انجام خواهد یافت.

گزارش خبر

به: ۳۱۲

از: ۲۰ هـ

موضوع: جلسه منزل دکتر علی امینی

از ساعت ۸ صبح روز ۲۹/۳/۴۷ عده ای در حدود ۱۵ نفر و از جمله هدایت اله محمودی، مخملباف و دکتر مهاجرانی^۱ در منزل دکتر علی

امینی نخست وزیر اسبق اجتماع داشتند و دکتر امینی ضمن بحث پیرامون جنگ اعراب و اسرائیل اظهار داشته عده ای موضوع جنگ اعراب و اسرائیل و تقویت اسرائیل را به آمریکاها نسبت می دهند و روی قرائن هم این موضوع صحیح بنظر می رسد و هنوز امکان کمک از طرف امریکا به اسرائیل زیاد است.

سپس دکتر مهاجرانی گفت من در یکی از

۱- شیخ عباس مهاجرانی: عباس مهاجرانی فرزند حسین و در سال ۱۳۰۶ در همدان متولد شده. یاد شده علوم حوزوی را در مدارس آخوند در همدان و علمیه قم و مدرسه مروی تهران تحصیل نموده و دکترای فلسفه و معقول و منقول را اخذ نموده است. شیخ عباس مهاجرانی در سال ۱۳۳۹ از طرفداران آیت الله کاشانی بوده و در بیشتر جلسات منزل مشارالیه و مظفر بقائی شرکت و از اوضاع کشور و دولت های وقت انتقاد می کرده است.

ساواک (در سال ۱۳۳۹) اقدام به تحقیق او نموده، که مستعاقب آن نامبرده در سخنرانی های خود مواضع ملامی را نسبت به دولت اتخاذ نموده و در سال ۱۳۴۰ به ساواک احضار شده و در مصاحبه ای اظهار داشته است، "...آرزوی سیاسی من بقای قانون اساسی است و معتقدم که دو مقام ارجمند باید محفوظ بمانند: شاه و مرجع تقلید"

ساواک در همان سال اعلام داشته است: مهاجرانی از وعاظ متبحر تهران بوده که در گذشته انتقاداتی می نموده و پس از روی کار آمدن دولت دکتر امینی مورد توجه امینی بوده و در تمام

کشورهای عربی از یک پسر بچه سؤال کردم که چرا این بلا (منظور جنگ اعراب و اسرائیل) به سر شماها نازل شده و آن پسر بچه در جواب من گفت بلائی است که امریکا آنها به سرما آورده اند.

ضمناً بحث کلی روی شخصی بود که هنوز هم محبوبیت خاصی در بین اعراب دارد و بوی اطمینان و اعتماد کامل دارند. نظریه منبع: در مجموع گفته های دکتر امینی و دکتر مهاجرانی و سایرین چنین بنظر می رسد که شخص مورد بحث آنان (جمال عبدالناصر) می باشد.

گزارش خبر

به: ۳۱۲

از: ۷/۵/۱۲۰

شماره گزارش: ۲۰/۱۲۶۶۴/۷۵

تاریخ گزارش: ۴۷/۴/۳

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیر اسبق

ساعت ۹:۳۰ روز چهارشنبه گذشته (۴۷/۳/۲۹) جلسه هفتگی منزل دکتر علی امینی با شرکت عده ای در حدود ۸ نفر و از جمله داماد

مرحوم آیت اله کاشانی، فضل اله گرگانی مدیر کل اسبق وزارت دارائی، محمد نور رئیس دارائی شهرستان کرج، کوتوالی عضو وزارت آموزش و پرورش، حسین امینی عضو بازنشسته وزارت دارائی، یداله محمدی از اعضای بانک مرکزی ایران، باقری عضو بازنشسته وزارت دارائی تشکیل گردید.

۱- ابتدا گرگانی اظهار داشت هم اکنون از مسجد مجد می آیم و

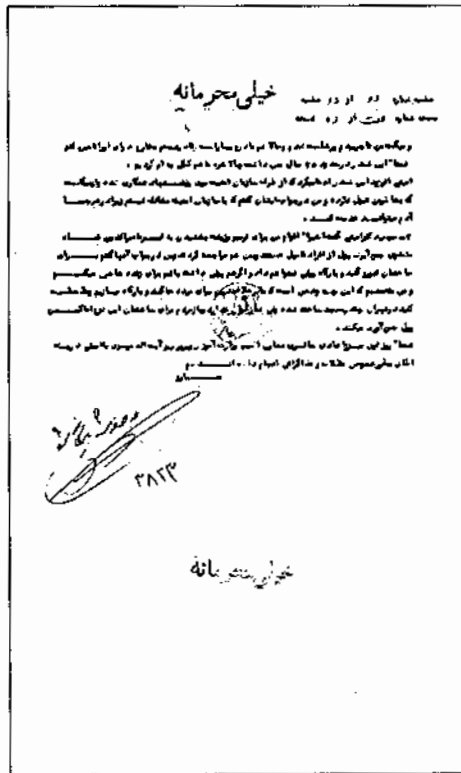
ادامه از باورقی ص قیل: مجالس مذهبی که از طرف دولت و سازمانهای دولتی تشکیل می شده، بنا بر دستور امینی از یاد شده دعوت به عمل می آمده و از آن زمان بر طبق آموزش ساواک علاوه بر اینکه در جلسات مخالف شرکت می نماید، با ساواک هم همکاری دارد و حسب الامر تیمسار ریاست ساواک تحییب گردیده است. شیخ عباس مهاجرانی در اسسفنند ۱۳۴۲ در یک سخنرانی از آزادی زنان ایران و انطباق آن با موازین شرع دفاع کرده و در سال ۱۳۴۲ در مجلس ترحیم حسنعلی منصور شرکت و سخنرانی در مدح و ثنای او صحبت و برای سلامتی شاه دعا نموده است. یاد شده در سال ۱۳۵۰ به دنبال انتشار فتوای امام خمینی (ره) مبنی بر کمک به خانواده زندانیان، در صدد طرحی به منظور خنثی نمودن این فتوا بوده و پیشنهادهایی ارائه نموده است. وی از وعاظ کاملا موافق رژیم و در سال ۱۳۵۷ مدیر کل سپاه دین در سازمان اوقاف بوده است. پس از انقلاب به غرب پناهنده شد و در مطبوعات سلطنت طلبان مشغول به کار گردید. پرونده های انفرادی ساواک

هنگامیکه جزوه پخش کن مسجد مجد یکی از جزوات قرآن را به من داد مشاهده کردم که روی جزوه های مزبور نوشته بودند (وقف تیمور بختیار) و از این بابت خیلی متعجب شدم و با خود فکر کردم از یک طرف او را تعقیب می کنند و از طرف دیگر قصد دارند نام او همیشه از خاطره ها محو نشود و معلوم نیست که تیمور بختیار با چه پولی این جزوات را وقف نموده است و دکتر امینی در تأیید اظهارات گرگانی اضافه نمود این قبیل افراد هنگامی که کارهای بد خود را انجام می دهند

در آخر عمر مومن می شوند و می خواهند از این طریق ظلم و جور خود را جبران کنند و تصور می کنند با این کارها آمرزیده می شوند.

۲- سپس دکتر امینی از داماد مرحوم آیت الله کاشانی سؤال نمود آیا شما در فامیلتان شخصی به نام ناجی دارید که تاجر بوده و اخیرا ورشکست شده باشد و مشارالیه جواب داد چندین نفر به این اسم داریم ولی آن شخص تاجر ورشکست نشده است. و دکتر امینی ادامه

داد شخصی پیش من آمده بود و تقاضای کمک داشت و می گفت من تاجر بودم و ورشکست شدم و حالا هم مادرم بیمار است قادر نیستم مخارج دوی او را تامین کنم ضمنا این شخص در حدود ۳۵ سال سن داشت و بالاخره ما هم کمکی به او کردیم.

امینی افزود این شخص ادعا می کرد که از طرف سازمان امنیت به وی پیشنهاد همکاری شده و او می گفت که بخاطر من

قبول نکرده و من در جواب ایشان گفتم که با سازمان امنیت مخالف نیستم زیرا در هر جا آدم می تواند خدمت کند.

۳- سپس دکتر امینی گفت اخیرا اقوام من برای ترمیم و زینت بخشیدن به قبر ناصرالدین شاه مشغول جمع آوری پول از افراد فامیل هستند و به من هم مراجعه کردند و من در جواب آنها گفتم برای ساختمان قبور و گنبد و بارگاه پولی نخواهم داد و اگر هم پولی داشته باشم برای زنده ها خرج می کنم و من متعجبم که این چه وضعی است که ما برخلاف

همه برای مرده ها گنبد و بارگاه می سازیم و ملاحظه کنید در تهران چقدر مسجد ساخته شده ولی نمازخوان ندارد و باز مردم برای ساختمان این نوع اماکن پول جمع آوری می کنند.

ضمناً روز فوق میرزا هادی حائری معاون اسبق وزارت آموزش و پرورش و آیت اله موسوی با امینی در یک اطاق بطور خصوصی ملاقات و مذاکراتی انجام داده اند.

گزارش خیر

شماره گزارش: ۷۵ ۲۰/۱۲۶۷۴

به: ۳۱۲

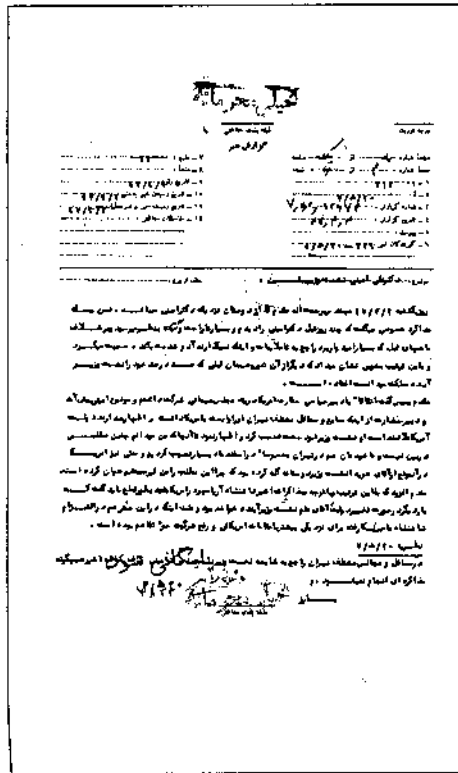
تاریخ گزارش: ۴۷/۴/۴

از: ۷/۵/۲۰

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین

روز یکشنبه ۲۷/۳/۲ مهندس رحمت اله مقدم که از دوستان نزدیک دکتر امینی می باشد ضمن یک مذاکره خصوصی می گفت که چند روز

قبل دکتر امینی را دیدم و بسیار ناراحت و گرفته به نظر می رسید و برخلاف ماههای قبل که بسیار امیدوار بود راجع به نامالیقات و اینکه نمی گذارند آدم خدمت بکند صحبت می کرد و به این ترتیب به خوبی نشان می داد که دیگر از آن شور و هیجان قبلی که صد در صد خود را نخست وزیر آینده مملکت می دانست افتاده است. مقدم سپس گفت اتفاقا با دبیر سیاسی سفارت امریکا در یک

مجلس مهمانی شرکت داشتم و موضوع امینی پیش آمد و دبیر سفارت از اینکه منابع و محافل مختلف تهران او را وابسته به امریکا دانسته و اظهار می دارند دولت امریکا علاقمند است او نخست وزیر شود سخت تعجب کرد و اظهار نمود تا آنجا که من می دانم چنین مطلبی در بین نیست و ما خودمان هم در تهران مخصوصا در اسفندماه بسیار تعجب کردیم و حتی نیز امریکا در آن موقع از آقای هویدا نخست وزیر دوستانه گله کرده بود که چرا این مطلب را من غیر مستقیم عنوان کرده

است. مقدم افزود که با این ترتیب و با توجه به مذاکرات اخیر شاهنشاه آریامهر در امریکا بطور قطع باید گفت که بار دیگر در صورت تغییر دولت آقای علم نخست وزیر آینده خواهد بود و علت اینکه در این سفر هم در التزام شاهنشاه به امریکا رفته برای نزدیکی بیشتر با مقامات امریکائی و رفع هرگونه سوء تفاهم بوده است.

نظریه: ۷۵۲۰

در محافل و مجالس مختلف تهران راجع به شایعه نخست وزیری مجدد دکتر امینی ظرف یک ماهه اخیر هیچگونه مذاکره‌ای انجام نمی شود.

گزارش خبر

۱- ملک الشعرای بهار:

شماره گزارش: محمد تقی ملک الشعرای

تاریخ گزارش: ۴۷/۴/۶ متخلص به بهار در سال

۱۳۰۴ قمری متولد شده پدر

ایشان مرحوم میرزا کاظم

صبوری ملک الشعرای

آستانه قدس رضوی بوده

است. تحصیلات ایشان در

خراسان و در سال ۱۳۲۸ ق

به انتشار روزنامه نوبهار در

خراسان پرداخته‌اند در سال

۱۳۳۲ ق از خراسان از ناحیه

سرخس - کلات به نمایندگی

دوره سوم مجلس انتخاب و

به تهران عزیمت نموده و در

تهران نیز روزنامه نوبهار را

به اسلوب بهتری منتشر کرده

و در سال ۱۳۳۶ ق به انتشار

مجله دانشکده و در ۱۳۳۸ ق

به مدیری روزنامه رسمی

ایران مشغول گردیده‌اند. در

دوره چهارم نمایندگی

مجلس را داشته و در ادوار

پنجم، ششم، هفتم و نهم

از طرف اهالی تهران انتخاب

شده‌اند از ۱۳۰۸ هـ پس از

تبعیدهای یزد و اصفهان به

تهران بازگشته به خدمت

وزارت فرهنگ در

دانشسرای عالی مشغول شده

و به تصحیح و تحشیه کتب و

تدریس پرداخته‌اند. تالیفات

ایشان علاوه بر مقالات و

اشعار زیادی که در مجلات و

جراید چاپ شده عبارتند از

چهارخطا به سه جلد کتاب

سبک‌شناسی مقدمه و...

به:

از:

موضوع: اجتماع در منزل دکتر علی امینی

ساعت ۸:۳۰ روز چهارشنبه ۴۷/۴/۵ اجتماعی در منزل دکتر علی

امینی نخست وزیر سابق واقع در دروازه شمیران خیابان فخر آباد با

حضور عده ای در حدود

پنج نفر تشکیل ابتدا

جلسه سروش اشعاری از

ملک الشعرای بهار

قرائت و گفت دختر وی

همسر یزدان بخش

قهرمان است که در

سازمان برنامه اشتغال به

کار دارد. دکتر امینی

جواب داد او را خوب می

شناسم ماه ملک بهاری

دختر ملک الشعرای بهار

می باشد که از طرفداران

جدی کیوتر سرخ است

سپس آقای گرگانی

کارمند وزارت دارائی

محرمانه

شماره ۱ - ۱۳۰۴ قمری

تاریخ ۴۷/۴/۶

موضوع: اجتماع در منزل دکتر علی امینی

ساعت ۸:۳۰ روز چهارشنبه ۴۷/۴/۵ اجتماعی در منزل دکتر علی امینی نخست وزیر سابق واقع در دروازه شمیران خیابان فخر آباد با حضور عده ای در حدود پنج نفر تشکیل ابتدا جلسه سروش اشعاری از ملک الشعرای بهار برگزار شد و گفت دختر وی همسر یزدان بخش قهرمان است که در سازمان برنامه اشتغال به کار دارد. دکتر امینی جواب داد او را خوب می شناسم ماه ملک بهاری دختر ملک الشعرای بهار می باشد که از طرفداران جدی کیوتر سرخ است سپس آقای گرگانی کارمند وزارت دارائی

۱۳۰۴ قمری

۴۷/۴/۶

۸:۳۰

۴۷/۴/۵

اجتماعی در منزل دکتر علی امینی

نخست وزیر سابق واقع در دروازه شمیران خیابان فخر آباد با حضور عده ای در حدود پنج نفر تشکیل ابتدا جلسه سروش اشعاری از ملک الشعرای بهار برگزار شد و گفت دختر وی همسر یزدان بخش قهرمان است که در سازمان برنامه اشتغال به کار دارد. دکتر امینی جواب داد او را خوب می شناسم ماه ملک بهاری دختر ملک الشعرای بهار می باشد که از طرفداران جدی کیوتر سرخ است سپس آقای گرگانی کارمند وزارت دارائی

درباره فروغ فرخزاد صحبت نمود و اضافه کرد که مرحوم فروغ با

عسرت و تنگدستی زندگی می کرد ولی دست تکدی بطرف دوستان و

خویشاوندانش دراز نمی کرد اما ملک الشعرای بهار مردم را با خواندن

شعر سرکیسه می نمود و خیلی مغرور و خودخواه بود در این اثنا

محمدی کارمند بانک ملی گفت کندی هم بخودش مغرور بود.

دکتر امینی در جواب گفت کندی مغرور نبود اما در کارها عجله می کرد.

سیاست عجله نمی خواهد هر فرد سیاسی باید متکی به نفس خود

ادامه از پاورقی ص قبل:

بوده و بطور ملایمت و با صبر و حوصله و دوراندیشی مشکلات را از بین ببرد و کار خویش را به موقع انجام دهد. مرحوم رابرت کندی خیلی تند می رفت. مثلی است معروف کند بر و همیشه برو در این موقع سروش گفت تند رفتن زمین خوردن است سپس دکتر امینی به سخنان خود ادامه داد گفت بقول آقای دکتر مهاجرانی به حضرت علی علیه السلام پیشنهاد سازش با معاویه شد چون آن حضرت قبول نکرد آن طور شد که می دانید حضرت علی علیه السلام باید با معاویه می ساخت^۲ زمانی که رگ و پی او را بدست می آورد آن وقت دعوی امامت می نمود. جلسه در ساعت ۱۰:۳۰ خاتمه پذیرفت و افراد شناخته شده عبارتند از سروش، گرگانی، محمدی، باقری، نادری، ضمنا از ساعت ۶ الی ۱۲ به منزل دکتر امینی تردد می شد. نظریه رهبر عملیات: مفاد گزارش خبری به نظر صحیح می رسد.

۱- سبک شناسی ۳ جلد

۲- تاریخ احزاب سیاسی ۲ ج

۳- دیوان اشعار

رک: مطبوعات ایران جلد ۳

۲- اشتباه امینی این است که

به گمانش حل شدن قضایا را

در سازش امام علی (ع) یا

معاویه مکار و سیاست باز

می بنماید حال اینکه این

گونه سازش باعث سردرگمی

مسلمین شده و باطل

مخلوط می گردید در حالی

که با موضعگیری صریح

حضرت علی (ع) ، معاویه

نیت واقعی خود را آشکار و

به جنگ با امام (ع) می

پردازد. ضمنا امینی چون

خود روحیه سازشکاری

داشت، (به ارتسباطات

منفعلانه امینی با مقامات

امریکائی توجه شود) لذا این

قضیه را نیز به زمان امام (ع)

ربط می دهد.

گزارش خبر

شماره گزارش: ۴۵۲۰/۱۱۵۰۶

به: ۳۱۲

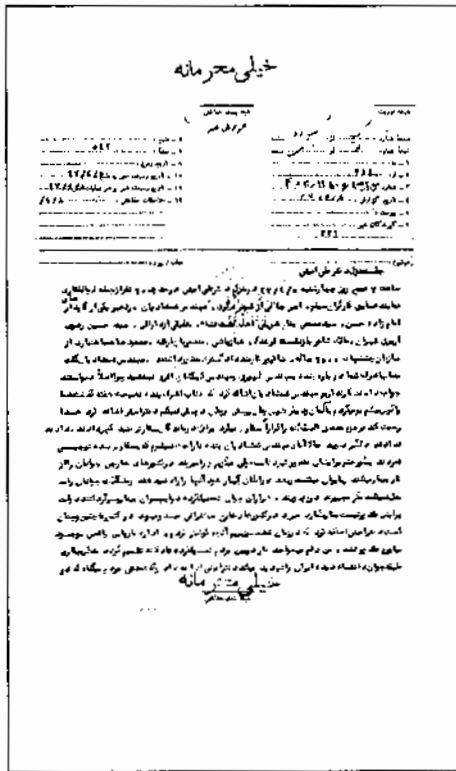
تاریخ گزارش: ۴۷/۴/۸

از: ۴۵۲۰

موضوع: جلسه منزل دکتر علی امینی

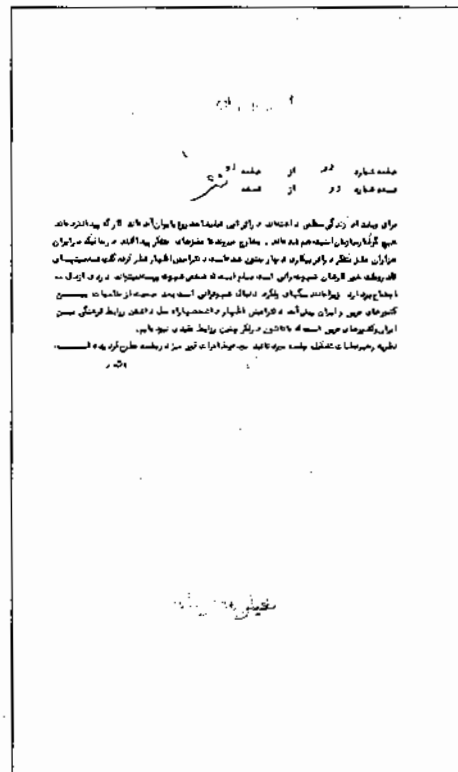
ساعت ۷ صبح روز چهارشنبه ۴۷/۴/۵ در منزل دکتر علی امینی در حدود ۲۰ نفر از جمله ذوالفقاری نماینده سابق کارگران سیلو، امیر

جلالی از شهرداری، مهندس شمشادیان، رنجبر یکی از گاو دارهای امام زاده حسن، سید معممی بنام شریفی اهل لشت نشا، خلیقی از دارائی، سید حسین رضوی از برق تهران، مالک شاعر بازنشسته فرهنگ، خبازباشی، منصوریان از غله، محمود صساحب اختیاری از سازمان جشنهای ۲۵۰۰ ساله، خاکپور کارمند دادگستری حضور داشتند. مهندس

شمشادیان گفت جناب اشرف شما درباره بنده به مهندس ظهیری و مهندس کهکشان اثری نبخشید و مرا اصلاً نخواستند جواب دادند کار نداریم مهندس شمشادیان اضافه کرد که جناب اشرف بنده نصیحت هفته گذشته شما را گوش می کنم بر می گردم به آلمان و دیگر هوس وطن پرستی و وطن دوستی نمی کنم دکتر امینی اضافه کرد خدا رحمت کند مرحوم مصدق السلطنه را کراماً سفارش می کرد برای درماندگان سفارش کنید گوش دادند. دادند ندادند دلگیر نشوید حالا آقای

مهندس شمشادیان بنده ناراحت نمی شوم که به سفارش بنده توجهی نکردند بطور حتم برایشان مقدر نبوده است ولی می گویم چرا می روند در کشورهای خارجی جوانان را از کار بیکار می کنند و به ایران می کشند و بعد در اطاق کار خود آنها را راه نمی دهند و مشکلات جوانان را حل نمی کنند مگر مجبورند دروغ بگویند. هزاران جوان تحصیل کرده در ایران بیکار و سرگرداند دولت برایش مقدر نیست بکار بگمارد

می رود در کشورهای خارج سخنرانی می کند و می گوید در کشور ما چنین و چنان است دکتر امینی اضافه کرد که در زمان نخست وزیرم آنچه کوشش کردم تا اداره کاربایی واقعی بوجود بیآورم مقدر نشد. من دلم می خواهد کار در بسین مردم تحصیل کرده عادلانه تقسیم گردد خطر بیکاری طبقه جوان دانشگاه دیده ایران را تهدید می کند دکتر امینی ادامه داد و

گفت مشتبی مردم بی گناه که در عراق و بغداد زندگی منظمی داشته اند در اثر این تبلیغات دروغ به ایران آمده اند کار که پیدا نکرده اند هیچ گرفتار سازمان امنیت هم شده اند. به خارج می روند تا مغزهای متفکر پیدا کنند در حالیکه در ایران هزاران مغز متفکر در اثر بیکاری دچار جنون شده است دکتر امینی اظهار نظر کرد و گفت شخصیت های قلدر و مفت خور کارشان شهوت رانی است مسلم است که شخص شهوت پرست نمی تواند دردی از دل اجتماع بردارد زیرا مانند سگهای

ولگرد دنبال شهوترانی است بعد صحبت از مناسبات بین کشورهای عربی و ایران پیش آمد. دکتر امینی اظهار داشت تنها راه حل داشتن روابط فرهنگی بین ایران و کشورهای عربی است که ما تاکنون در فکر چنین روابط مفیدی نبوده‌ایم. نظریه رهبر عملیات: تشکیل جلسه مورد تأیید بوده و مذاکرات فوق نیز در جلسه مطرح گردیده است.

گزارش خبر

شماره گزارش: ۲۰/۱۳۳۲۹ ۲۵

به: ۳۱۲

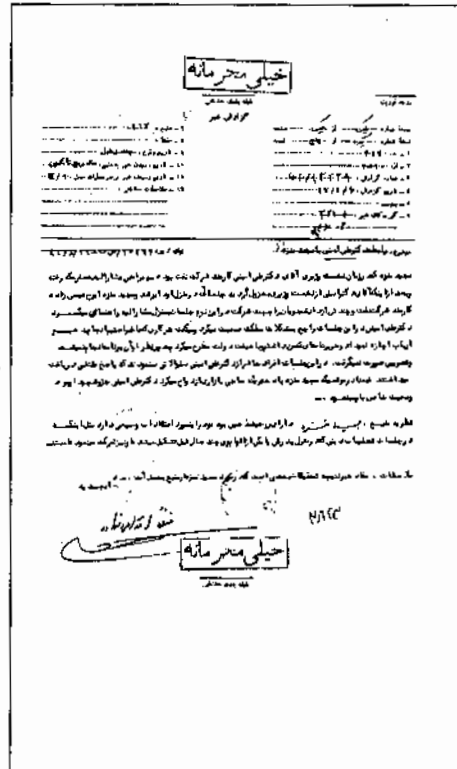
تاریخ گزارش: ۴۷/۴/۱۰

از: ۲۵ ۲۰

موضوع: رابطه دکتر علی امینی با مجید منزه^۱

مجید منزه که در زمان نخست وزیری آقای دکتر علی امینی کارمند شرکت نفت بوده به همراهی مشارالیه به سفر مکه رفته و بعد از اینکه

آقای دکتر امینی از نخست وزیری معزول گردید جلساتی در منزل او دایر شد و مجید منزه ایرج عیسی زاده کارمند شرکت نفت و چند تن از دانشجویان را جهت شرکت در این نوع جلسات به منزل مشارالیه راهنمایی می کرد دکتر علی امینی در این جلسات راجع به مشکلات مملکت صحبت می کرد و می گفت هرکاری که ما خواستیم انجام بدهیم

۱- عبدالمجید پراش منزه: وی فرزند رجبعلی و در سال ۱۳۱۵ در تهران متولد شده است. یاد شده در سال ۴۷ از کارمندان شرکت ملی نفت ایران و از افراد وابسته به جمعیت نهضت آزادی بوده و در زمان نخست وزیری دکتر علی امینی از طرف نهضت آزادی مأموریت یافته تا با نزدیک شدن به نخست وزیر، اطلاعاتی از وضع دولت کسب نماید. که با همین هدف همراه با دکتر امینی به مکه معظمه مشرف گردیده است.

وی رابط بین نخست وزیر و سران نهضت آزادی و از طرفداران جدی آیت الله سید محمود طالقانی نیز بوده است.

پرونده انفرادی ساواک

ارباب اجازه نمی داد و هر برنامه ای که من داشتم و باهیئت دولت مطرح می کردم بدون نظر او آن برنامه انجام نمی شد و تصویری صورت نمی گرفت. در این جلسات افراد حاضر از دکتر علی امینی سئوالاتی می نمودند که پاسخ مقتضی دریافت می داشتند ضمناً در موقعی که مجید منزه با دختر یک حاجی بازاری ازدواج می کرد دکتر علی امینی جزو شهود او بود و محبت خاص به او می نمود.

نظریه منبع: مجید منزه دارای روحیه مذهبی بوده و در این

مورد اعتقادات وسیعی دارد مثل اینکه در جلسات تعلیمات دینی که در منزل پدرش یا یکی از اقوام وی چند سال قبل تشکیل می شده او نیز شرکت می نموده است.

ملاحظات: مفاد خبر نتیجه تحقیقات بعدی است که در مورد مجید منزه از منبع بعمل آمد. - ر

گزارش خیر

شماره گزارش: ۲۰/۱۲۷۱۰

به: ۳۱۲

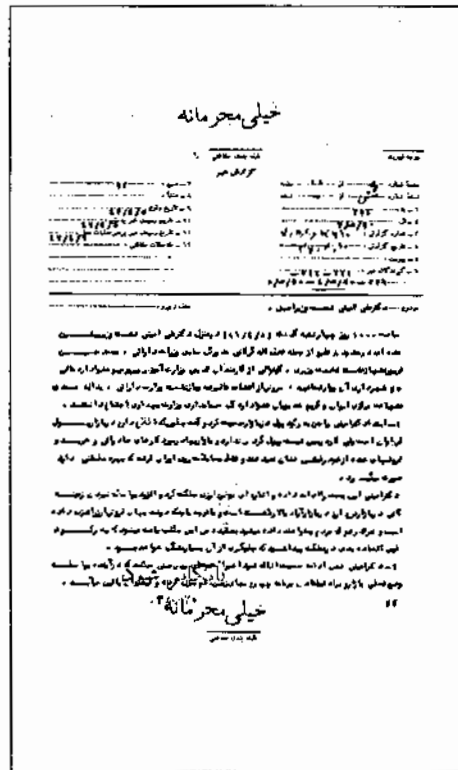
تاریخ گزارش: ۴۷/۴/۱۰

از: ۲۰ ۷۵

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیر اسبق

ساعت ۱۰ روز چهارشنبه گذشته (۴۷/۴/۵) در منزل دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین عمده ای در حدود ۸ نفر و از جمله فضل اله گرگانی

مدیرکل سابق وزارت دارائی، محمد حسین فریور عضو بازنشسته نخست وزیری، کوتوالی از کارمندان قدیمی وزارت آموزش و پرورش و عضو اداره مالی ۵ شهرداری آن وزارتخانه، سروش از اعضای عالی رتبه و بازنشسته وزارت دارائی، یداله محمدی عضو بانک مرکزی ایران و کریم خدیویان عضو اداره کل حسابداری وزارت بهداری اجتماع داشتند.

۱- ابتدا دکتر امینی راجع به رکود پول در بازار صحبت کرد و گفت بطوریکه اطلاع دارم در بازار پول فراوان است ولی کار در بین نیست و پول گردش ندارد و بازارها در مورد کارهای صادراتی و خرید و فروشهای عمده از خود رغبتی نشان نمیدهند و فقط معاملات روی اوراق قرضه که بهره مطمئن دارد صورت میگیرد.

دکتر امینی این بحث را ادامه داده و اشاره ای بوضع ارزی مملکت کرد و افزود بواسطه نبودن زمینه کافی در بازار نرخ ارز در بازار آزاد بالا

رفته است و با توجه به اینکه دولت بهای فروش ارزانتری داده است و هر قدر هم که مردم بخواهند داده می شود به عقیده من این مطلب باعث می شود که یک رکود فوق العاده بدی در مملکت پیدا شود که جلوگیری از آن بسیار مشکل خواهد بود.

۲- دکتر امینی ضمن ادامه صحبت اضافه نمود اخیرا عده ای پیش بینی می کنند که در آینده بواسطه وضع فعلی بازار و براه نیفتادن برنامه چهارم

بهای زمین هم تنزل کرده و قیمت آن پائین می آید.

۳- بحث در مورد هزینه زندگی مطالبی بود که در این جلسه مطرح شد و

دکتر امینی در این مورد اظهار داشت ظرف مدت

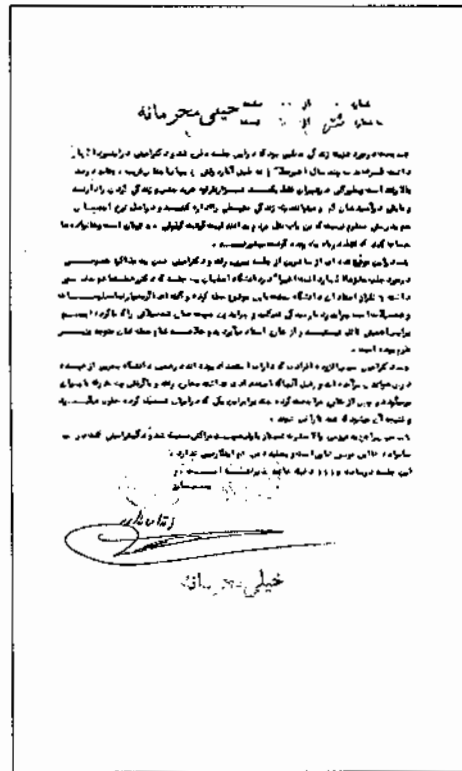
چند سال اخیر عملا (نه طبق آمار دولتی) بهای اجناس قریب ۲۰ تا ۵۰

درصد بالا رفته است و بطور کلی در تهران فقط

یکصد هزار نفر قوه خرید جنس و زندگی

کردن را دارند و مابقی درآمدشان کم و می

توانند یک زندگی متوسطی را اداره کنند و در اصل نرخ اجناس هم بدرستی معلوم نیست که من باب مثل مردم بدانند قیمت گوشت کیلوئی ۵۰ تومان است و خانواده ها حساب کنند که فقط در ماه یک وعده گوشت می خورند.

۴- در این موقع عده ای از حاضرین از جلسه بیرون رفته و دکتر امینی ضمن یک مذاکره خصوصی در مورد جلب مغزها اظهار داشت اخیرا در دانشگاه اصفهان یک جلسه که دکتر رهنما هم حضور داشته ۶

نفر از استادان دانشگاه سخت به این موضوع حمله کرده و گفته اند اگر معیار شما معلومات و تحصیلات است چرا به درد ما رسیدگی نمی کنید و چرا بدون جهت همان تحصیلاتی را که ما کرده ایم برایش اهمیت قائل نیستید و از خارج استاد می آوردید و خلاصه تمام حمله شان متوجه وزیر علوم بوده است.

۵- دکتر امینی سپس افزوده افرادی که دارای استعداد بوده اند در همین دانشگاه بخوبی از عهده درس خواندن برآمده اند و رفیق آنها که استعدادی نداشته بخارج رفته و با گرفتن یک مدرک به ایران بر می گردد و چون از خارج مراجعت کرده چند برابر این یکی که در ایران تحصیل کرده حقوق می گیرد و نتیجه آن می شود که همه ناراضی شوند.

۶- سپس راجع به عروسی والا حضرت شهناز با ولیعهد مراکش صحبت شد و دکتر امینی گفت در خانواده ها این موضع شایع است و به عقیده من هم این کار عیبی ندارد.

این جلسه در ساعت ۱۱:۱۵ دقیقه خاتمه پذیرفته است.

نخست وزیر

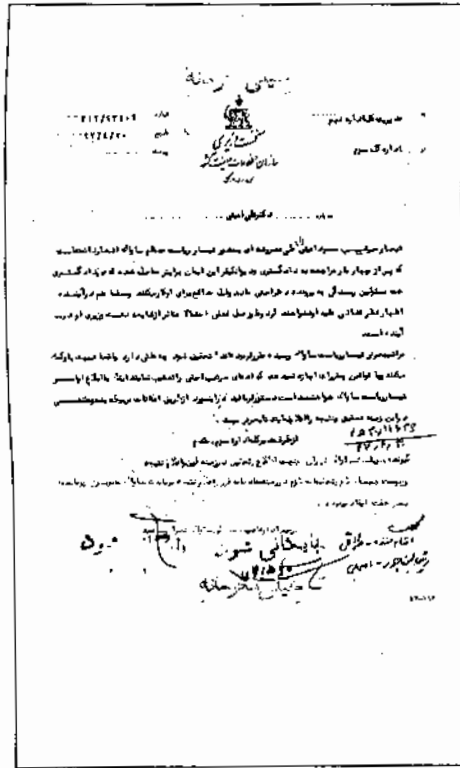
به: مدیریت کل اداره نهم
از: اداره کل سوم
موضوع: دکتر علی امینی

شماره گزارش: ۳۱۲/۴۳۲۰۴
تاریخ گزارش: ۴۷/۴/۲۰

۱- سرتیپ محمود امینی:
دوره رسمی دانشکده انصری که شروع شد، یک گروهان مخصوص، و در آن گروهان یک دسته مخصوص، برای ولیعهد ترتیب دادند. افسران دانشجویان این گروهان منتخب بودند و فرماندهی آن را سروان محمود امینی (برادر دکتر علی امینی) به عهده داشت. امینی افسر خشنی بود و بر اصول نظام تسلط داشت و تدریس واقعا قابل استفاده بود. در آن موقع دوره دانشکده انصری دو سال بود (بعدها اضافه شد) و در این دو سال فرمانده گروهان ما همان محمود امینی بود. بعدها تا درجه سرتیپی هم رسید. نظامی فوق العاده مطلعی بود و دروس سیر (دانشکده انصری فرانسه) را طی کرده بود. رک: ظهور و سقوط سلطنت پهلوی موسسه مطالعات و پژوهشهای سیاسی صفحات ۵۶ و ۶۲۸ (جلد اول)

تیمسار سرتیپ محمود امینی^۱ طی معروضه‌ای بحضور تیمسار ریاست معظم ساواک اشعار داشته است که پس از چهار بار مراجعه به

دادگستری و دیوان کیفر این ایمان برایش حاصل شده که در دادگستری همه مسئولین رسیدگی به پرونده دکتر امینی مانند وکیل مدافع برای او کار می کنند و مسلما هم در آینده اظهار نظر قضائی علیه او نخواهند کرد و طرز عمل فعلی احتمالا متاثر از شایعه نخست وزیری او در آینده است.^۲

مراتب بعرض تیمسار ریاست ساواک رسیده مقرر فرموده اند تحقیق

۲- گزارش خیر
به: ۳۲۲ شماره گزارش: ۵۵۲۰/۱۴۴۱۴
از: ۲۰ تاریخ گزارش: ۴۷/۴/۱۵
موضوع: اظهارات پیش خدمت منزل سائور نمازی
ساعت ۱۵:۰۰ روز ۴۷/۴/۱۲ نصراله نام پیشخدمت خانه سائور

شود چه علتی دارد واقع نسبت به او کمک می کنند و یا قوانین و مقررات اجازه نمی دهد که ادعای سرتیپ امینی را تعقیب نمایند اینک با ابلاغ او امر تیمسار ریاست ساواک خواهشمند است دستور فرمائید در این مورد از طریق امکانات مربوطه بنحو مقتضی در این زمینه تحقیق و نتیجه را اعلام نمایند تا بعرض برسد.

از طرف مدیر کل اداره سوم. مقدم

گیرنده. ریاست ساواک تهران جهت اطلاع و تحقیق در زمینه
 فوق و اعلام نتیجه رونوشت جهت اطلاع و تحقیقات لازم در زمینه مفاد
 نامه فوق و اعلام نتیجه به ریاست ساواک جنوب شرق و ریاست بخش
 هفت ایفاد می گردد.

ادامه از پاروئی ص قبل:
 تمازی که به منظور کمک در
 بسرگزاری مهمانی محمد
 تمازی به منزل وی رفته بود
 بطور خصوصی اظهار داشت
 مهمانان و مدعوین امروز با
 آقای دکتر امینی خیلی
 شوخی می نمایند و به وی
 می گویند ما نکر می نمائیم
 که بار دگر در نظر است شما
 را نخست وزیر نمایند چون
 در ایران مرسوم است هرگاه
 بخواهند شخصی را بار دگر بر
 سرکار بیاورند ابتدا او را
 بازداشت می نمایند سپس
 تحت نظر می گیرند که از
 جانش محافظت شود و بعد
 مصدر کار می شود چون
 بطوریکه خود شما تعریف
 می نمائید باید موضوع
 همینطور باشد ناطق سپس
 افزود دکتر امینی در پاسخ
 مدعوین گفته است آخر کار
 معلوم نیست و باید منتظر
 نتیجه شد.

توضیح رهبر عملیات:
 اظهارات مزبور را متبع بطور
 خصوصی از پیشخدمت
 مربوطه شنیده است. ح.

گزارش خیر

به: ۲۰ هـ - ۴ -

شماره گزارش: ۲۰/۶۱۳ ج

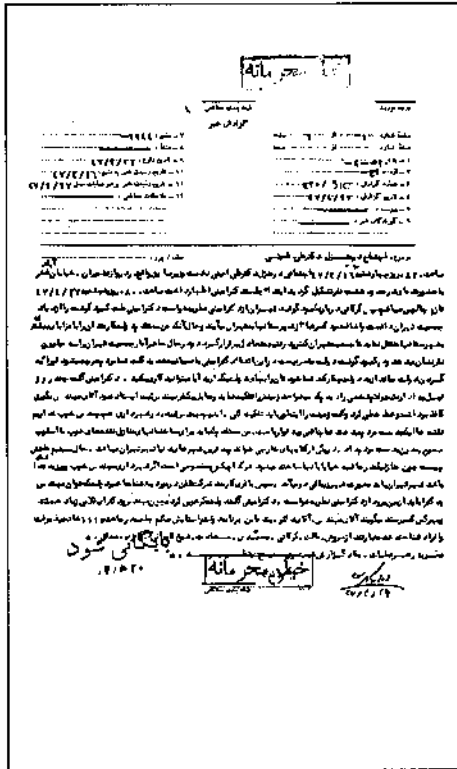
از: ۲۰ ج -

تاریخ گزارش: ۴۷/۴/۲۷

موضوع: اجتماع در منزل دکتر علی امینی

ساعت ۸:۳۰ روز چهارشنبه ۴۷/۴/۱۶ اجتماعی در منزل دکتر علی امینی نخست وزیر سابق واقع در دروازه شمیران خیابان فخرآباد با حضور عده ای در حدود

هشت نفر تشکیل گردید ابتدا جلسه دکتر امینی اظهار داشت ساعت ۸ روز پنجشنبه ۴۷/۴/۲۷ عازم چالوس می باشد سپس گرکانی درباره کمبود گوشت تهران از دکتر امینی نظریه خواست دکتر امینی علت کمبود گوشت را ازدیاد جمعیت تهران دانست و اضافه نمود که مرتباً از شهرستانها به تهران می آیند و حال آنکه من معتقدم دولت کارمندان

را با مزایای بیشتری به شهرستانها منتقل نماید تا جمعیت تهران کمتر و در نتیجه تعادل برقرار گردد و در حال حاضر آمار جمعیت تهران را سه میلیون نفر نشان می دهد و در کمبود گوشت دولت مقصر نیست در این اثنا دکتر امینی با عصبانیت شدید گفت شما مردم هر چه می شود فوراً به گردن دولت میاندازید دولت چکار کند شما خودتان را به جای دولت بگذارید آیا می توانید کاری بکنید دکتر امینی گفت چند روز قبل به اداره ثبت رفتم شخصی را دیدم که می خواهد زمینش را تفکیک

نماید و مقابل یک نفر مهندس ثبت ایستاده بود آقای مهندس یک ورق کاغذ برداشت و خط خطی کرد و گفت زمینت را اینطور باید تفکیک کنی. این هم مهندس ثبت. در شهرداری هم مهندس خوب نداریم نقشه‌ها ای که به دست مردم می‌دهند تمام ناقص و بد قواره است. من معتقدم که باید برای ساختمانهای منازل نقشه‌های خوب با اسلوب صحیح و مدرن بدست مردم داد. در یکی از کتابهای خارجی خواندم بدترین شهرهای دنیا شهر تهران می‌باشد. حال بینیم علتش چیست چون منزلی که در حاشیه خیابان‌ها ساخته می‌شود هر کدام یک نوع مخصوصی است اگر شهرداری مهندس خوب و ورزیده داشته باشد شهر تهران باید بصورت شهر زیبایی در می‌آمد سپس باقری کارمند شرکت تلفن در مورد بخشنامه اخیر دولت که عنوان مهندس و دکتر باید از بین بروند دکتر امینی نظریه خواست دکتر امینی گفت دولت فکر خوبی کرده چون مهندس و دکترای قلبی زیاد هستند و به هر کس که می‌رسند می‌گویند آقای مهندس آقای دکتر بنده این برنامه دولت را ستایش می‌کنم جلسه در ساعت ۱۱:۱۵ خاتمه پذیرفت و افراد شناخته شده عبارتند از سروش، مالک، گرکانی، محمدی، سعادت، شیخ کامرانی، باقری، محقق.

نظریه رهبر عملیات: مفاد گزارش خبری وی صحیح بنظر می‌رسد.

گزارش خبر

به: ۲۱۲

از: ۴۵۲۰

موضوع: دکتر علی امینی

شماره گزارش: ۴۵۲۰/۱۱۶۱۵

تاریخ گزارش: ۴۷/۴/۲۷

۱- سید جلال الدین تهرانی:

یاد شده منجم و آشنا به علوم

حوزوی و وابسته به دربار

(منحله) و وزیر پست و

تلگراف (در کابینه منصور) و

وزیر مشاور (در کابینه قوام)

و نایب التولیه آستان قدس

رضوی و عضو و رئیس

شورای سلطنت در سال

۱۳۵۷ بوده است، پس از فرار

شاه از کشور وی در اول

بهمن ۱۳۵۷ برای ملاقات با

امام خمینی (ره) عازم فرانسه

شد، ولی امام (ره) پذیرفتن

وی را موکول به استعفا از

ریاست شورای سلطنت

اعلام فرمودند، و سید جلال

الدین تهرانی پس از قبول امر

امام (ره) از سمت خود استعفا

نمود و اعلام داشت: "برای

احترام به افکار عمومی با

توجه به فتوای حضرت آیت

الله العظمی خمینی دامه

برکاته مبنی بر غیر قانونی

بودن شورای سلطنت، آن را

غیرقانونی دانسته و کناره

گیری کردم". وی سپس در

روز اول بهمن ۱۳۵۷ به

حضور امام خمینی (ره) در

محل اقامت ایشان در نوفل

لوشاتو پاریس رسید.

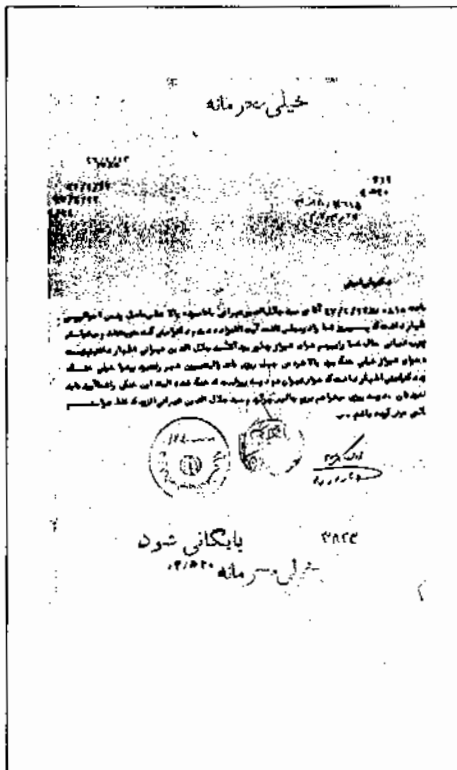
رک: تاریخ سیاسی معاصر

ایران، سید جلال الدین مدنی

ج ۱ ص ۱۸۲ ج ۲ ص ۳۱۸

ساعت ۸:۱۵ روز ۴۷/۴/۲۳ آقای سید جلال الدین تهرانی^۱ با نامبرده
 بالا تماس حاصل و ضمن احوالپرسی اظهار داشت که پیروز شما را در
 مجلس فاتحه آیت الله
 زاده دیدم دکتر امینی
 گفت متوجه نشدم
 می خواستم از عرب
 شیانی حال شما را
 بپرسم هوای شیراز
 چطور بود آقا سید جلال
 الدین تهرانی اظهار
 داشت که هوای شیراز
 خیلی خنک بود بالاخره
 من چهل روزی ماندم و
 البته بیرون شهر رفته بودم
 و هوا خیلی خنک بود
 دکتر امینی اظهار داشت
 که هوای تهران هم دو سه
 روز است که خنک شده

البته این خنکی را شما آورده‌اید با خودتان. دو سه روزی می خواهم
 بروم چالوس و برگردم سید جلال الدین تهرانی افزود که فقط خواستم
 سلامی عرض کرده باشم. س.

گزارش خبر

به: ۲۰ ۷۵

شماره گزارش: ۷۵ ۲۰/۱۲۸۶۴

از: ۲۰ ۷۵

تاریخ گزارش: ۴۷/۴/۳۱

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیر اسبق

ساعت ۱۱ روز چهارشنبه گذشته (۴۷/۴/۲۶) در منزل دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین عده ای در حدود هشت نفر و از جمله دکتر مشیری

رئیس و دادستان سابق دیوانعالی کشور، سید اصغر عدیلی خطیب بازنشسته وزارت آموزش و پرورش، یداله محمدی عضو بانک مرکزی ایران، فضل اله گرگانی مدیر کل اسبق وزارت دارائی، کامرانی از معممین تهران، نیکانی دادستان اسبق دیوان کیفر اسلام کاظمیه^۱ عضو اطاق بازرگانی و از نویسندگان جراید اجتماع داشتند.

۱- ابتدا دکتر مشیری راجع به ادبیات و کتابهای

ادبی اخیر مدارس بحث نموده و در این مورد اظهار داشت اخیراً اشعار بزرگان بوضع بسیار نامطلوب درآمده و من باب مثال کتاب حافظ را می توان نام برد که دکتر خانلری بکلی اهمیت این کتاب را تغییر داده است و اسلام کاظمیه در تأیید این بحث افزود دکتر خانلری مدیر بنیاد فرهنگی می باشد و کلیه هزینه مجله سخن را از این بنیاد تامین می کند و ماهی ۱۵ هزار تومان آگهی از طرف این بنیاد به مجله مزبور داده می شود و دکتر مشیری افزود این آقایان از این راه نیز بنام و نان رسیده اند.

۱- عباسقلی کاظمیه: معروف به اسلام کاظمیه، فرزند تقی و در سال ۱۳۰۹ در تهران متولد شده، وی کارمند وزارت اقتصاد، کارمند اتاق بازرگانی تهران و مسؤول کتابخانه، کارمند پژوهشگاه علوم انسانی در وزارت آموزش و پرورش و آموزش عالی و عضو کانون نویسندگان ایران و عضو جامعه سوسیالیستهای نهضت ملی ایران بوده است. یاد شده بعد از سالهای ۱۳۲۰ وارد حزب توده شده و در سال ۱۳۲۶ با خلیل ملکی انشعاب کرده وی جزو انشعابیون بود و در تشکیل حزب زحمتکشان و نیروی سوم شرکت داشته و سپس جزء گروه خلیل ملکی بوده و در جریان انشعاب از دکتر مظفر بقائی جدا شده و در سال ۱۳۳۳ از وزارت فرهنگ کناره گیری نموده است.

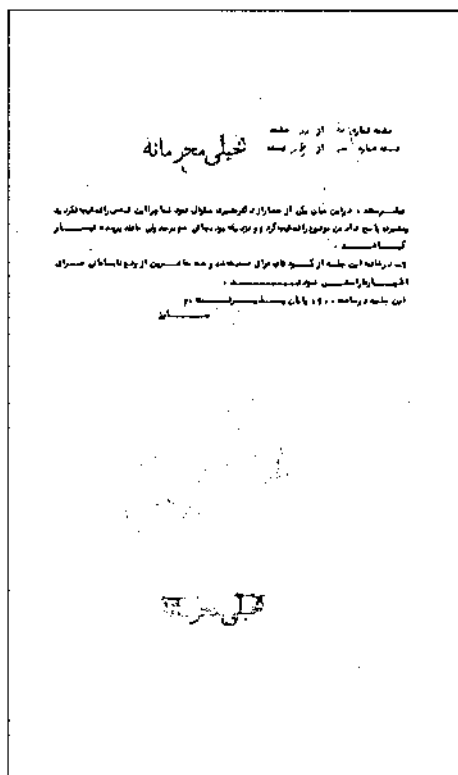
وی از سریدان و دوستان نزدیک دکتر علی امینی و رابط بین امینی و خلیل ملکی بوده و از سال ۱۳۴۰ نویسنده نطق های دکتر امینی بوده است. بیشتر فعالیت های یاد شده تا سال ۵۲ مربوط به تشکیل جلسات جامعه سوسیالیستها در کانون نویسندگان ایران بوده و در سال ۵۶ به

سپس اشاره به چاپ کتب در زمان وزارت دکتر مهران شد و مشیری اضافه کرد در آن زمان یک دوره کتاب دوم متوسطه به بهای ۸۰۰ تا ۸۵۰ ریال فروخته می شد ولی پس از اقدامات زیادی که در زمان وزارت دکتر جهانشاهی صورت گرفت این قیمتها به ۱۵۰ الی ۲۰۰ ریال تقلیل پیدا نمود و اکنون پس از گذشت سالها در راس مؤسسه آمار ملی این حضرات نشسته و اشیا عتیقه مملکت را توسط رب النوع یهودی بخارج می فرستند. در این میان

یکی از حضار از دکتر مشیری سؤال نمود شما چرا این شخص را تعقیب نکردید و مشیری پاسخ داد من موضوع را تعقیب کردم و نزدیک بود بجائی هم برسد ولی مانند پرونده تیمسار کیاشد.

۲- در خاتمه این جلسه از کودتای عراق صحبت شد و همه حاضرین از وضع نابسامانی عراق اظهار ناراحتی نمودند.

این جلسه در ساعت ۱۲ پایان پذیرفت. م.

ادامه از پاورتی ص: نبل:
عضویت هیات دبیره کانون نویسندگان ایران انتخاب شده و در همان سال در نامه سرگشاده‌ای به هویدائی معدوم تقاضای تائین کانون نویسندگان و اجائزه نشر مجله‌ای بدون سانسور نموده است.

ساواک در سال ۱۳۵۶ اعلام داشته است:

در مراقبت هائی که از اسلام کاظمیه در مدت دو ماه بعمل آمد، چنین استنباط گردید که نامبرده فردی حیلہ گر، دورو، دورنگ نسبت به دوستان و رفقای خود بوده و با توجه به اختلاف اعضای کانون (نویسندگان) ضمن اینکه در صدد است نزد سایرین خود را فردی مبارز نشان دهد، کوشش می کند با اظهار سخنانی در مقابل کسانی که بنحوی با مقامات ساواک ارتباط دارند، موقعیت خود را حفظ و فرد مشبئی بقولاند.

کاظمیه پس از پیروزی انقلاب اسلامی به فرانسه می رود و در جبهه نجات با دکتر علی امینی همکاری می نماید وی سرانجام در پاریس خودکشی کرد.

پرونده انفرادی ساواک

گزارش خبر

به: ۳۱۲

شماره گزارش: ۴۵۲۰/۱۱۶۶۰

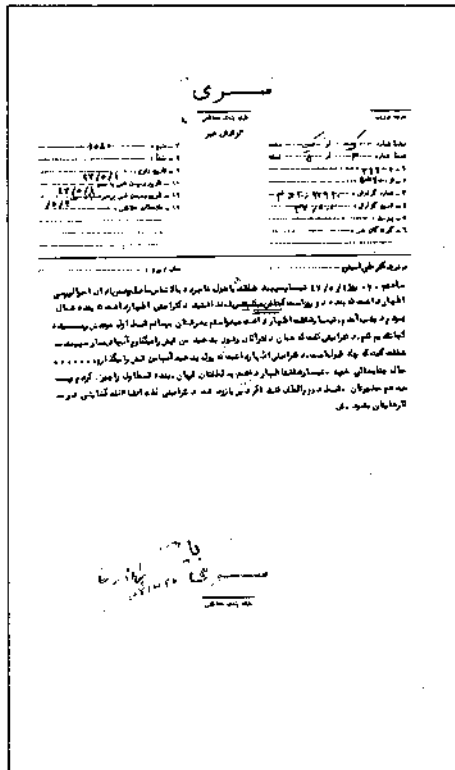
از: ۴۵۲۰

تاریخ گزارش: ۴۷/۵/۳

موضوع: دکتر علی امینی

ساعت ۷:۹ روز ۴۷/۵/۱ تیمسار سپهبد شفقت^۱ با منزل نامبرده بالا تماس حاصل و ضمن ادای احوالپرسی اظهار داشت که بنده دو روز

است که تلفن می کنم تشریف نداشتید دکتر امینی اظهار داشت که بنده شمال بودم دیشب آمدم. تیمسار شفقت اظهار داشت می خواستم بعرضتان برسانم قسط اول موعودش رسیده کجا تقدیم کنم. دکتر امینی گفت که همان دفتر آقای رضوی بدهید من قبض را می گذارم آنجا تیمسار سپهبد شفقت گفت که چک قبول است. دکتر امینی اظهار داشت که قبض را می گذارم...

۱- ارتشید جعفر شفقت: نامبرده پس از دوره دانشجویی حقوق قضائی، دکترای حقوق خود را در فرانسه اخذ نمود وی در ارتش به مشاغل مهمی چون رئیس ستاد نیروی زمینی، رئیس دادگاه عالی انتظامی قضات، ارتش، فرمانده ارتش دوم، رئیس سرای نظامی شاهنشاهی و ژنرال آجودان شاه و جانشین رئیس ستاد بزرگ ارتشتاران دست یافت و نامبرده شانزده مدال و نشان را اخذ نمود. وی در اواخر سال ۵۶ استاندارد آذربایجان شرقی بوده و در زمان نخست وزیری شاپور بختیار در دی ماه سال ۵۷ به سمت وزیر جنگ منصوب گردید.

بنده تیمسار شفقت اظهار داشت به لطفتان قربان. بنده قسط اول را جور کردم و می دهم حضورتان. قسط دوم را لطف کنید اگر دیر یا زود شد دکتر امینی گفت انشاءالله گشایشی در کارهایتان بشود.ش

گزارش خبر

به: ۳۱۲

شماره گزارش: ۴۵۲۰/۱۱۶۶۲

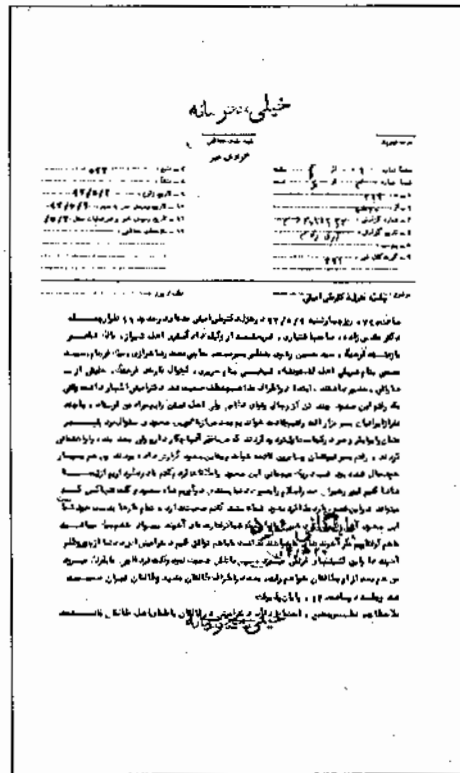
از: ۴۵۲۰

تاریخ گزارش: ۴۷/۵/۳

موضوع: جلسه منزل دکتر علی امینی

ساعت ۷:۴۵ روز چهارشنبه ۴۷/۵/۶ در منزل دکتر علی امینی عده ای در حدود ۱۶ نفر از جمله دکتر مقدس زاده، صاحب اختیاری،

شریعتمدار و کیلی دادگستری اهل شیراز، مالک شاعر بازنشسته فرهنگ، سید حسین رضوی متخلص به سرمست، حاجی محمد رضا خرازی، نیک فرجام، سید معصمی بنام شریفی اهل لشت و نشا، شیخی بنام حریری، کوتوال کارمند فرهنگ، خلیقی از دارائی، حضور داشتند. ابتدا در اطراف مذاهب مختلف صحبت شد دکتر امینی اظهار داشت وقتی مکه رفتم

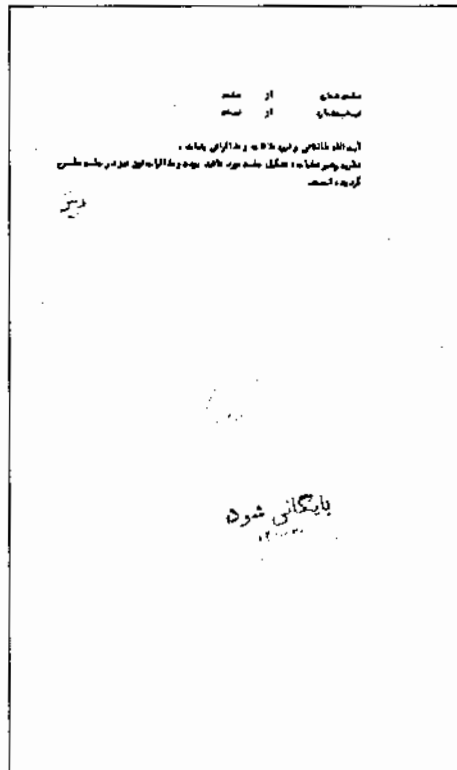
ابن سعود چند تن از رجال و قوای نظامی ولی اهل تسنن را به همراه من فرستاد. با چند نفر از ایرانیان به سر مزار ائمه رفتیم و فاتحه خواندیم بعد من از مامورین سعودی سؤال کردم قبر عثمان و ابوبکر و عمر در کجاست اول تردید کردند که من با قبر آنها چه کار دارم ولی بعد بنده را راهنمایی کردند. رفتم به سر قبر عثمان و سایرین فاتحه خواندم به ابن سعود گزارش داده بودند وی هم بسیار خوشحال شده بود شب در یک میهمانی ابن سعود را ملاقات کردم گفتم مادر نظر داریم از شما

تقاضا کنیم قبور رهبران صدر اسلام را بصورت دنیا پسندی در آوریم شاه سعودی گفت تنها کسی که می تواند در این خصوص وارد مذاکره بشود شما هستید گفتم صحبت ندارد. تمام کارها بدست خود شماست این سعود آهی کشید گفت خیر آن طور که شما گرفتار عده ای آخوند بی سواد خشمگین می باشید ما هم گرفتاریم مگر آخوندهای ما خواهند گذاشت ما با هم توافق کنیم دکتر امینی افزود دنیا از جور و ظلم آخوندها

و این کشیشهای فرنگی می سوزد. سپس با تلفن صحبت نمود و گفت فردا ایرج ما بفرنگ می رود من هم بعد از او بطالقان خواهم رفت. بعد در اطراف طالقان مشهد و طالقان تهران صحبت شد و جلسه در ساعت ۹:۳۰ پایان پذیرفت.

ملاحظات. نظریه منبع: احتمال دارد دکتر امینی در طالقان با علمای اهل طالقان مانند آیت الله طالقانی و غیره ملاقات و مذاکراتی بنماید.

نظریه رهبر عملیات: تشکیل جلسه مورد تأیید بوده و مذاکرات فوق نیز در جلسه مطرح گردیده است.

گزارش خبر

به: ۲۰ ۴۵

شماره گزارش: ۲۰/۱۱۶۹۵ ۴۵

از: ۲۰ ۷۵

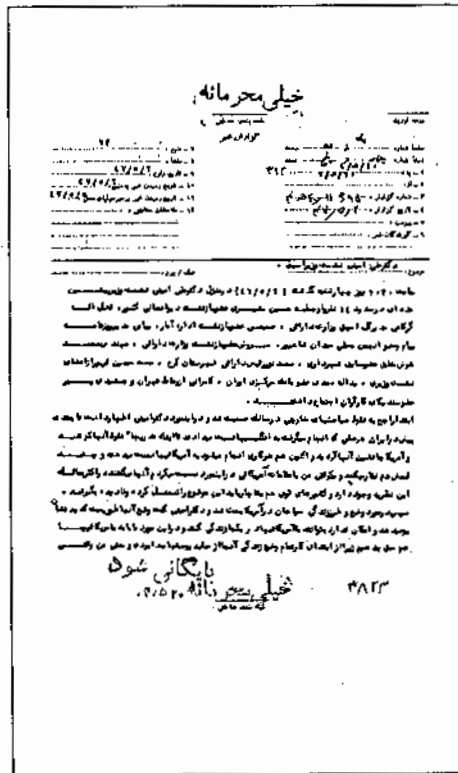
تاریخ گزارش: ۴۷/۵/۲

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیر اسبق

ساعت ۱۰:۳۰ روز چهارشنبه (۲/۵/۴۷) در منزل دکتر علی امینی

نخست وزیر پیشین عده ای در حدود ۱۴ نفر و از جمله حسین مشیری

عضو بازنشسته دیوانعالی کشور، فضل اله گرکانی مدیر کل اسبق وزارت دارائی، صمیمی عضو بازنشسته اداره آمار، پیامی مدیر روزنامه پیام و عضو انجمن محلی میدان شاهپور، سروش عضو بازنشسته وزارت دارائی، مهندس محمد خوش خلق عضو سابق شهرداری، محمد نور رئیس دارائی شهرستان کرج، محمد حسین فروبر از اعضای نخست وزیری، یداله محمدی

عضو بانک مرکزی ایران، کامرانی از وعاظ تهران، و جمشیدی پور عضو سندیکای کارگران اجتماع داشتند.

ابتدا راجع به نفوذ سیاستهای خارجی در ممالک صحبت شد و در این مورد دکتر امینی اظهار داشت تا چندی پیش در ایران هر عملی که انجام می گرفت به انگلیسیها نسبت می دادند تا اینکه تدریجا نفوذ آنها کم شد و آمریکا جانشین آنها گردید و اکنون هم هرکاری انجام می شود به آمریکائیا نسبت می دهند و چند فحش هم نثار می کنند و یک

و به عنوان نماینده معلمین ایران در کنگره جهانی معلمین شرکت خواهد کرد و یک ماموریت هم برای سرپرستی های محصلین به او داده شده است.

در مورد احتمال تغییر کابینه دکتر امینی عقیده داست وضع به نحوی است که امریکائیاها از نفوذ زیاد روسها در ایران سخت نگران شده اند و صحیح است که ما باید با آنها کنار بیاییم ولی دلیلی ندارد امریکائیاها هم ناراضی باشند و این است که تصور می کنم برای تغییر دولت در سفر اخیر اعلیحضرت همایونی توافقهائی شده و نام آقای علم برای تشکیل کابینه جدید بیش از سایرین برده می شود.

گزارش خیر

شماره گزارش: ۲۰/۴۷۵ ج -

به: ۴۵۲۰

تاریخ گزارش: ۴۷/۵/۱۰

از: ۲۰ ج -

موضوع: اجتماع در منزل دکتر علی امینی

ساعت ۷ روز چهارشنبه ۴۷/۵/۹ اجتماعی در منزل دکتر علی امینی نخست وزیر سابق واقع در دروازه شمیران، خیابان فخر آباد با حضور

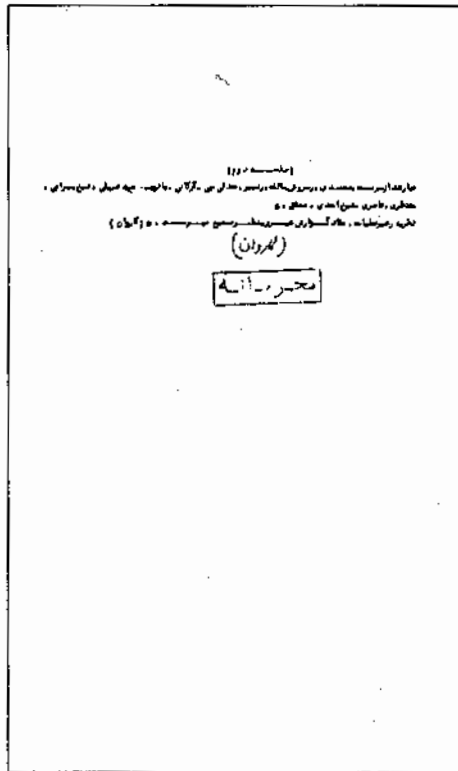
عده ای در حدود بیست نفر تشکیل گردید ابتدا جلسه سر وش اظهار داشت شخصی که کارمند بانک رهنی ایران است و عایدات زیادی هم ندارد به من مراجعه و اظهار می نماید که زخم گفته چون تمام همسایگان اطراف منزلمان اتومبیل سواری دارند تو هم باید یک اتومبیل بخری، تکلیف من چیست مرا راهنمایی کن، سر وش گفت من به او جواب دادم هرچه

مصلحت می باشد بدان عمل نما. پس از چند روز دیگر دیدم نزاع و کتک کاری بین آنها واقع شده است بالاخره اهالی محل جمع شدند تاقضیه را فیصله دهند عاقبت کارمند بدبخت هرچه فرش داشت فروخت تا اینکه موفق به خرید یک دستگاه اتومبیل دست دوم گردید تا اینکه در یک مسافرت به خارج از شهر اتومبیل تصادف می کند زن و شوهر هر دو مجروح می شوند. در این اثنا دکتر امینی جواب داد امروز قدرت زنها بر مردها می چربد و اضافه نمود که یک نفر نزد

من آمده اظهار داشت که زخم از من تلویزیون می خواهد هرچه به او می گویم پول ندارم زخم می گوید قسطی بخر چه کار کنم بنده به او گفتم فعلا دور دور خانمها است و مردها را خوب خر سواری خودشان نموده اند ناچاری که بخری سپس دکتر علی امینی افزود زنه‌های ایرانی کم ظرفیت هستند وقتی که آنها را زیاد آزاد بگذارند همه چیز از مرد می خواهد ولی نمی داند که بودجه و درآمد مرد فقط برای امرار معاش او است نه

برای خرید تجملات در این موقع محمدی گفت زمان حضرت محمد هم زنها آزاد بودند پس چرا آن زمان مطیع شوهران خود بودند ولی امروزه برعکس شده است دکتر امینی جواب داد دنیا در تحول است و خانمها هر روز یک چیز (روش) را می پسندند همچنین اضافه نمود که بدبختی مادر این است که امروزه همه چیز در مملکت قسطی شده مانند ماشین، فرش، خانه،

وسائل زندگی حتی پیوند زندگی (همسر) هم قسطی شده بدین ترتیب ملاحظه می فرمائید که اغلب اشخاص تا حلقومشان در قرض فرورفته و این قروض را زنها برای مردها بوجود می آورند حتی شنیده‌ام زنی به شوهرش پیشنهاد نموده چون تلویزیون همسایه مدل سال است باید تلویزیون ما هم مدل سال و از همان نوع تهیه شود. چون شوهرش زیربار حرف خانم نرفت خانم تقاضای طلاق نمود شما فکر کنید این زن چقدر مغرور است و چه قدرتی پیدا نموده چون شوهرش

تلویزیون را عوض نکرده فوزا تقاضای طلاق نموده است واقعا مملکت عجیبی داریم . جلسه در ساعت ۹:۴۵ خاتمه پذیرفت و افراد شناخته شده عبارتند از سرمست، محمدی، سروش، مالک، رنجبر، عندلیبیچی، گرکانی، باقری، سید شریفی، شیخ بهرامی، منتظری، ناصری، شیخ احدی و محقق.

نظریه رهبر عملیات: مفاد گزارش خبری به نظر صحیح می رسد.

گزارش خبر

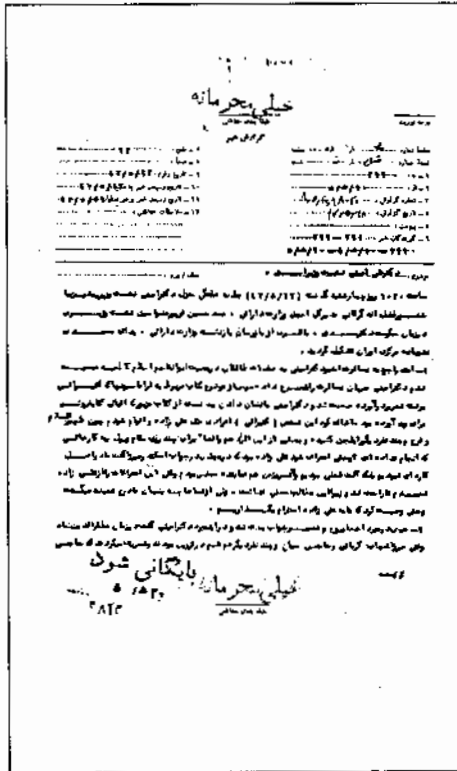
به: ۳۱۲
از: ۲۰ ۸۵

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیر اسبق

ساعت ۱۰:۳۰ روز چهارشنبه گذشته (۴۷/۵/۲۳) جلسه هفتگی منزل دکتر امینی نخست وزیر پیشین با حضور فضل اله گرکانی مدیر کل اسبق

وزارت دارائی، محمد حسین فریور عضو اسبق نخست وزیری در زمان حکومت دکتر مصدق، باقری از بازرسان بازنشسته وزارت دارائی، یداله محمدی عضو بانک مرکزی ایران تشکیل گردید.

۱- ابتدا راجع به مسافرت اخیر دکتر امینی به صفحات طالقان در معیت ابوالقاسم اسلام کاظمیه صحبت شد و دکتر امینی جریان مسافرت را شرح داد.

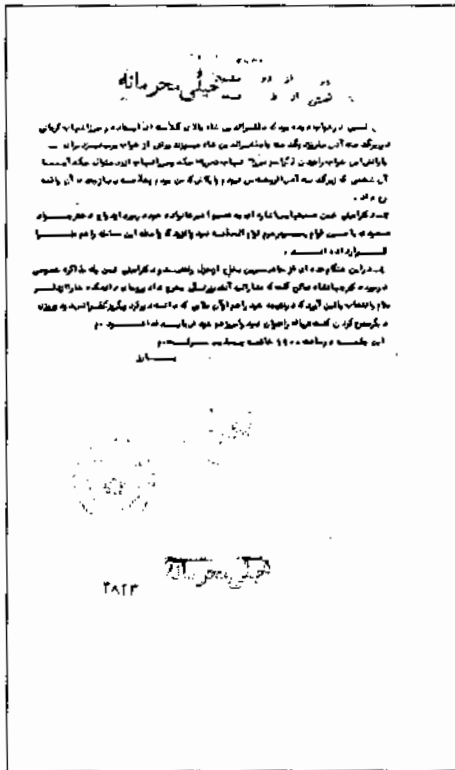

سپس از موضوع کتاب مربوط به فراماسیونها که کتیرائی به رشته تحریر درآورده صحبت شد و دکتر امینی با نشان دادن یک نسخه از کتاب مزبور که اقبال کتابفروشی برای وی آورده بود. اضافه کرد این شخص (کتیرائی) افرادی مثل تقی زاده و اقوام خودم چون ظهیر الاسلام و فرخ و چند نفر دیگر را بلجن کشیده و بعضی از این افراد هم واقعا برای چند روزی مقام و پول چه کارهائی که انجام نداده اند؟ و حتی اعتراف خود تقی زاده بود که در مجلس در جواب اسکندر میرزا گفت ما در

اصل کاره ای نبودیم بلکه آلت فعلی بودیم و آن روز من هم نماینده مجلس بودم وقتی این اعترافات را از تقی زاده شنیدم ناراحت شدم زیرا این مطالب معنی نداشت. ولی از شماها چه پنهان مادرم همیشه می گفت و حتی وصیت کرد که مابه تقی زاده احترام بگذاریم.

۲- سپس در مورد احضار روح و تعبیر خواب بحث شد و در این مورد دکتر امینی گفت در زمان مظفرالدین شاه وقتی میرزا شهاب کرمانی

و حاجی میان و چند نفر دیگر هم قسم در قزوین بودند و تعریف می کردند که حاجی شبی در خواب دیده بود که مظفرالدین شاه بالای گلدسته ای ایستاده و میرزا شهاب کرمانی در زیر گلدسته آتش میفروزد و گلدسته با مظفرالدین شاه می سوزند و وقتی از خواب بر می خیزد برای یارانش این خواب را بدون ذکر اسم میرزا شهاب تعریف می کند و میرزا شهاب از وی سؤال می کند آیا آن

شخصی که زیر گلدسته آتش افروخت من نبودم و ای کاش که من بودم و خلاصه پس از چندی آن واقعه رخ داد.

۳- دکتر امینی ضمن صحبتهایش اشاره ای به تصمیم اخیر خانواده خود در مورد ازدواج دختر جواد مسعودی با حسین قوام پسر مرحوم قوام السلطنه نمود و افزود که واسطه این معامله را هم من را قرار داده اند.

۴- در این هنگام عده ای از حاضرین به خارج از منزل رفتند و دکتر امینی ضمن یک مذاکره خصوصی در مورد دکتر جهانشاه صالح

گفت که مشارالیه آنقدر زرنگی به خرج داد و روسای دانشکده ها را از نظر مقام و انتخاب پائین آورد که در نتیجه خود را هم از آن مقامی که داشت دور کرد و یک روز کنفرانس دود و روزی دیگر ممنوع کردن کشت تریاک را عنوان نمود و امروز هم خودش باید فداشود. این جلسه در ساعت ۱۲ خاتمه پذیرفت.

گزارش خبر

* در همین روز ساواک از

شماره گزارش: ۴۵۲۰/۱۹۲۳۰

به: ۳۱۲

تاریخ گزارش: ۴۷/۶/۲ می دهش

از: ۴۵۲۰

گزارش خبر

موضوع: دکتر امینی

به: ۳۲۲ شماره گزارش:

ساعت ۷:۳۰ روز چهارشنبه ۳۰/۵/۴۷ در منزل دکتر امینی عده ای در

حدود ۲۵ نفر از جمله: خبازباشی، منصوریان از غله، خلیقی از دارائی،

از: ۵۵۲۰ تاریخ گزارش:

موضوع: دعوت دکتر علی

امینی نخست وزیر اسبق

ایران

برابر اطلاع واصله روز

۳۰/۵/۴۷ آقایان احمدی

بختیاری رئیس شعبه یازده

دیوان کشور، سعید مهدوی

نماینده سابق مجلس شورای

ملی، دکتر اردلان وزیر سابق

وزارت خارجه، محمد نجم

آبادی مدیر شرکت قند

پارس، فضل الله نیبک

رئیس دفتر شهبانو فرح.

محمد خسرو شاهی رئیس

اطاق بازرگانی، ناصر مدیر

شرکت انر تهران، دکتر

خوشین وزیر سابق

دادگستری، گلشانیان وزیر

سابق دارائی احمد امینی

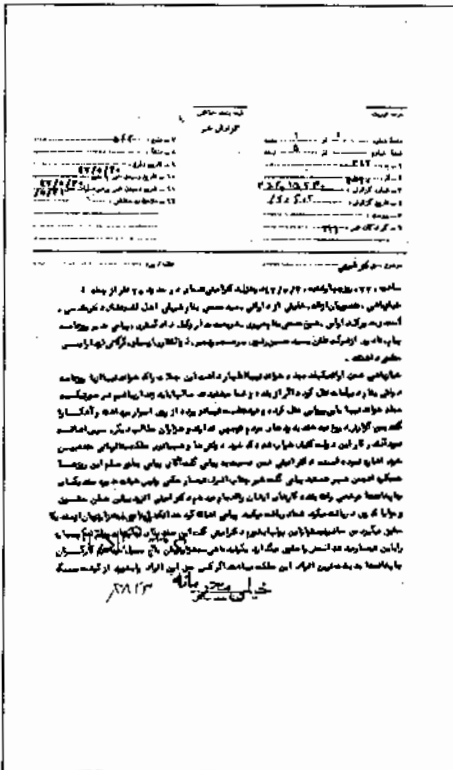
برادر دکتر امینی و سناتور

نمازی جهت صرف نهار در

منزل دکتر علی امینی نخست

وزیر سابق اجتماع نموده

بودند.

سید معممی بنام شریفی
 اهل لشت نشا، دکتر
 مقدسی، احمدی مدیر
 کل دارائی، شیخ معممی
 به نام حریری، شریعت
 مدار وکیل دادگستری،
 پیامی مدیر روزنامه پیام،
 نادری از شرکت تلفن،
 سید حسین رضوی،
 سرمرست، رنجبر،
 ذوالفقاری از سیلو،
 گرگانی از دارائی حضور
 داشتند.

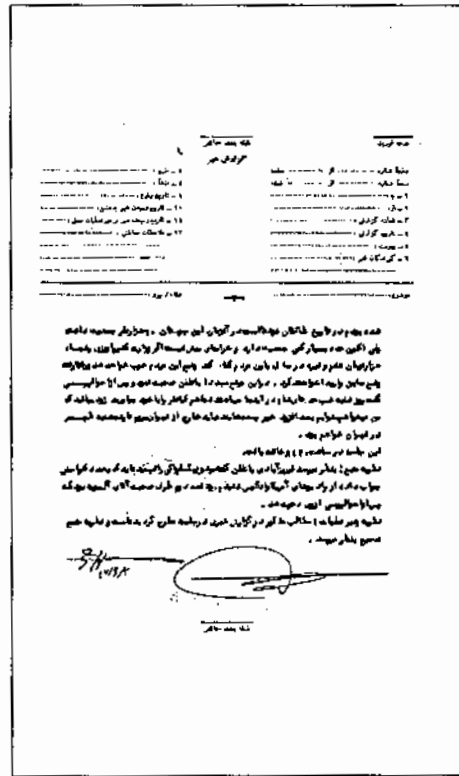
خبازباشی ضمن ارائه
 یک جلد مجله خواندنیها
 اظهار داشت این جملات

راکه خواندنیها از یک روزنامه دولتی به نام دیپلمات نقل کرده اگر از بنده
 و شما می شنیدند سالها باید زندان باشیم در صورتیکه مجله خواندنیها
 بابتی پروایی نقل کرده و نوشته است شهبانو پرده از روی اسرار برداشته
 و آشکارا گفته به من گزارش دروغ می دهند به دردهای مردم توجهی
 ندارند و هزاران مطالب دیگر سپس اضافه نمود آنقدر کار این دولت
 کثیف خراب شده که خود دولتی ها و شهبانوی مملکت بنا فرمانی
 منتخبین خود اشاره نموده است. * دکتر امینی ضمن صحبت به

خانواده اش برسد اعلیحضرت فرمودند جوانان لش بدرد سربازی نمی خورند. دکتر امینی سپس به منصوریان کارمند اداره غله اظهار داشت امسال که غله خوب است چگونه دولت خریداری می کند منصوریان گفت شرایط گندم بسیار دشوار است در ثانی غله جلوی انبار است و گونی ندارد تاکنون پنجاه هزار تومان گندم بیشتر خرید نکرده است دکتر امینی ناراحت شد و اضافه کرد اگر این طور که شما می فرمایید باشد

سال دیگر کسی گندم نخواهد کاشت منصوریان افزود در اداره غله اخیرا علویان با دوستان سابق تسویه حساب می کند و همه را ناراحت کرده است. دکتر امینی گفت در کشورهای در حال رشد بر اثر عجله در برنامه‌ها برنامه اصلی که تربیت افراد می باشد فراموش کرده‌اند این نادیده گرفتن اخلاقیات و یا فراموش کاریها فاصله طبقاتی را زیاد می‌کند و کشور را بصورت کمونیستی در

می آورد بخصوص در کشورهاییکه جلوی زبان و قلم و هرگونه آزادی را گرفته باشند این مطالب که عرض می کنم به تجربه ثابت شده است دکتر امینی بعد با تلفن صحبت نمود و جواب داد آقای فیروز آبادی بنده دیشب از رادیوهای آمریکا و هم انگلیس در مورد چکسلواکی شنیدم پس از قطع تلفن گفت این تندروی کمونیست بسیار موضوع خطرناکی است به وی باروت می دهد بعد اضافه کرد بنده طالقان رفتم در آن جوستائیکه ناصرالدین شاه خیمه می زده و استراحت می کرده

است مقیم شده بودم در تاریخ طالقان نوشته است در آن زمان این جویستان ۶۰ هزار نفر جمعیت داشته ولی اکنون عده بسیار کمی جمعیت دارد و خرابه ای بیش نیست اگر وزارت کشاورزی پنجاه هزار تومان تخم و غیره در سال به این مردم کمک کند وضع این مردم خوب خواهد شد و رفته رفته وضع سابق را پیدا خواهند کرد. در این موقع مجدداً با تلفن صحبت نمود و پس از احوالپرسی گفت روز شنبه شب عده‌ای شام در اینجا می‌باشند شما هم کیانفر را با خود بیاورید زود بیایید که من می‌خواهم بخوابم بعد افزود خیر جمعه‌ها بنده باید خارج از تهران بروم تا پنجشنبه ظهر در تهران خوابم بود.

این جلسه در ساعت ۹:۱۲ خاتمه یافت.

نظریه منبع: به نظر می‌رسد فیروز آبادی با تلفن گفته موضوع چکسلواکی را فهمیده‌اید که بعد دکتر امینی جواب داده از رادیوهای آمریکا و انگلیس شنیدم و دفعه دوم طرف صحبت آقای آل بویه بود که پس از احوالپرسی از وی دعوت شد.

نظریه رهبر عملیات: مطالب مذکور در گزارش خبری در جلسه مطرح گردیده است و نظریه منبع صحیح به نظر می‌رسد.

گزارش خبر

شماره گزارش: ۲۰/۷۶۱ ج

به: ۴۵۲۰

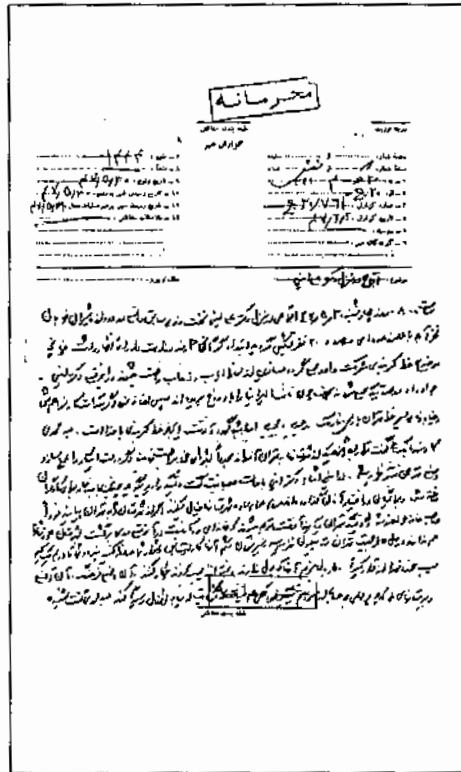
تاریخ گزارش: ۴۷/۶/۲

از: ۲۰ ج -

موضوع: اجتماع در منزل دکتر علی امینی

ساعت ۸ روز چهارشنبه ۳۰/۵/۴۷ اجتماعی در منزل دکتر علی امینی نخست وزیر سابق واقع در دروازه شمیران خیابان فخر آباد با حضور

عده ای در حدود ۲۰ نفر تشکیل گردید ابتدا گرگانی کارمند وزارت دارائی اظهار داشت چنانچه موضوع خط کمربندی شرکت واحد عملی گردد مسافری از لحاظ ایاب و ذهاب راحت می شوند در این موقع دکتر امینی جواب داد در صورتی که عملی شود نه به حرف چون ناف ما ایرانیها را با دروغ بریده اند سپس اضافه نمود اگر مقدمات کار فراهم شود و خیابانهای

مسیر خط تهران پارس نارمک، وحیدیه، مجیدیه احداث گردد آن وقت ایجاد خط کمربندی با خدا است. بعد محمدی کارمند بانک ملی گفت قرار بود اشخاصی که از شهرستانها به تهران آمده اند مجددا بشهرهای خود مراجعت نمایند اگر دولت این کار را عملی سازد وضع تهران بهتر خواهد شد. در این اثنا دکتر امینی با حالت عصبانیت گفت وقتی که رادیو می گوید چندین باب خانه برای کارگران ساخته شده و برایگان در اختیار آنان گذارده اند مردم عوام ساده شهرستانها خیال می کنند

والوندى، دبیر دبیرستانهای فرهنگ بروجرد، شیخ فاضل زاده، دادستان
اوسى، محقق، باقرى.
نظریه رهبر عملیات: مفاد گزارش خبری به نظر صحیح می رسد.

گزارش خبر

شماره گزارش: ۵۳/۱۸۰۲۰/۸۵

به: ۳۱۲

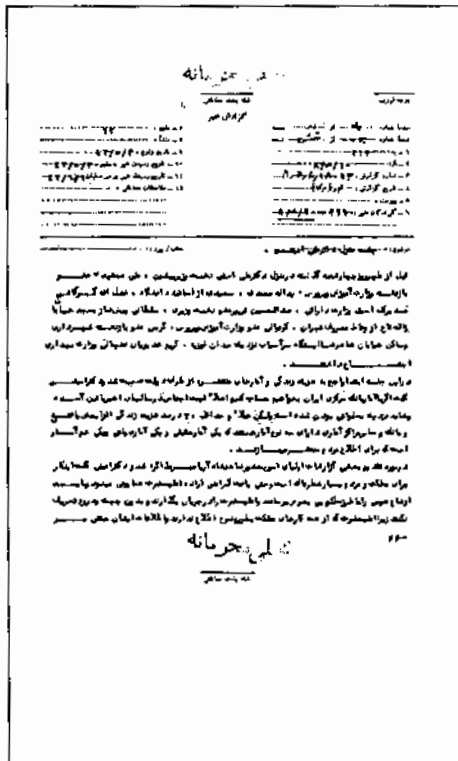
تاریخ گزارش: ۴۷/۶/۴

از: ۲۰/۸۵

موضوع: جلسه منزل دکتر علی امینی

قبل از ظهر روز چهارشنبه گذشته در منزل دکتر علی امینی نخست وزیر پیشین، علی مجتهدی عضو بازنشسته وزارت آموزش و پرورش، یدالله

محمدی، سعیدی از اساتید دانشگاه، فضل الله گرگانی مدیر کل اسبق وزارت دارائی، عبدالحسین فریور عضو نخست وزیری، سلطانی پیش نماز مسجد خیابان ژاله، تاج از وعاظ معروف تهران، کوتوالی عضو وزارت آموزش و پرورش، گرجی عضو بازنشسته شهرداری و ساکن خیابان شاهرضا ایستگاه سراسیاب نزدیک میدان فوزیه، کریم خدیویان عضو مالی

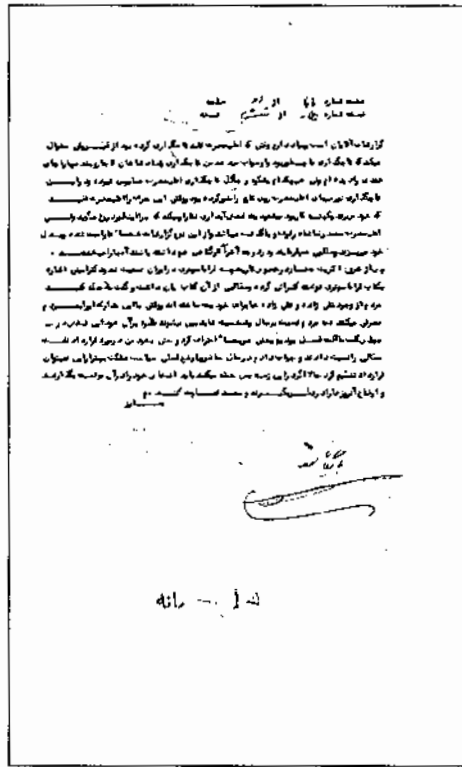
وزارت بهداری اجتماع داشتند. در این جلسه ابتدا راجع به هزینه زندگی و آمارهای منتشره از طرف دولت صحبت شد و دکتر امینی گفت اگر با آمار بانک مرکزی ایران بخواهیم حساب کنیم اصلا قیمت اجناس در سالهای اخیر پائین آمده و شاید نزدیک بصلواتی بودن شده است ولیکن عملا و حداقل ۳۰ درصد هزینه زندگی افزایش یافته و بانک و سایر مراکز آماری دارای سه نوع آمار هستند که یکی آمار حقیقی و یکی آمار دولتی و یکی هم

آمار است که برای اطلاع مردم منتشر میسازند.

در مورد تقدیم بعضی گزارشات اولیای امور بحضور شاهنشاه آریامهر مذاکره شد و دکتر امینی گفت اینکار برای مملکت و مردم بسیار خطرناک است و حتی باعث گمراهی اراده اعلیحضرت همایونی میشود و باید اوضاع عمومی را با طرز مطلوبی بعرض برسانند و اعلیحضرت را در جریان بگذارند و بدون جهت و دروغ تعریف نکنند زیرا اعلیحضرت

که از همه کارهای مملکت بطور وضوح اطلاع ندارند و اطلاعات ایشان مبتنی بر گزارشات آقایان است و بیاد دارم وقتی که اعلیحضرت فقید تاجگذاری کرده بود از فروغی سوال می کند که تاجگذاری ما چطور بود و او جواب میدهد من تاجگذاری پادشاهان قاجار و چند مهاراجای هندی را دیده ام ولی هیچکدام بشکوه و جلال تاجگذاری اعلیحضرت همایونی نبوده و در این

تاجگذاری نورسیمیای اعلیحضرت روی تاج را منور کرده بود و وقتی این حرف را اعلیحضرت فقید که خودش رند و کهنه کار بود می شنود یک فحش آبداری نثار او میکند که چرا اینطور دروغ میگوید ولی اعلیحضرت محمدرضا شاه رئوف و باگذشت مییاشد و از این نوع گزارشات شخصا ناراحت شده و بدل خود میریزند و مطلبی نمیفرمایند و در درجه آخر اگر گناهی هم داشته باشند آنها را میبخشند. پس از خروج اکثریت حضار در خصوص تاریخچه فراماسونری در

ایران صحبت شد و دکتر امینی اشاره بکتاب فراماسونری نوشته کتیرائی کرده و مطالبی از آن کتاب بیان داشت و گفت ملاحظه کنید مردم از وجود تقی زاده و تقی زاده ها برای خود بت ساخته‌اند و وقتی با این مدارک او را به مردم معرفی می‌کنند همه مردم نسبت به رجال و شخصیت‌ها بدبین میشوند علاوه بر آن خود این شخص در مجلس گفت ما آلت فعل بودیم یعنی صریحا اعتراف کرد و حتی بخود من در مورد قرارداد نفت مطالبی را نسبت دادند و جواب دادم در حال حاضر و با وضع فعلی سیاست مملکت بهتر از این نمیتوان قرارداد تنظیم کرد حالا اگر در این زمینه بمن حمله میکنند باید اشخاص خود را در آن موقعیت بگذارند و اوضاع آنروزها را در نظر بگیرند و بعد قضاوت کنند. م

گزارش خبر

شماره گزارش: ۴۵۲۰/۱۹۳۱۷

به: ۳۱۲

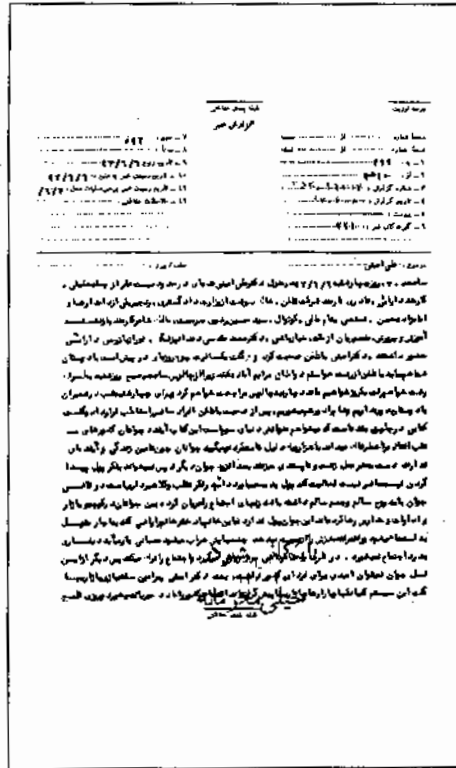
تاریخ گزارش: ۴۷/۶/۹

از: ۴۵۲۰

موضوع: علی امینی

ساعت ۷:۰۰ روز چهارشنبه ۴۷/۶/۶ در منزل دکتر علی امینی عده‌ای در حدود بیست نفر از جمله خلیقی، کارمند دارائی، نادری کارمند

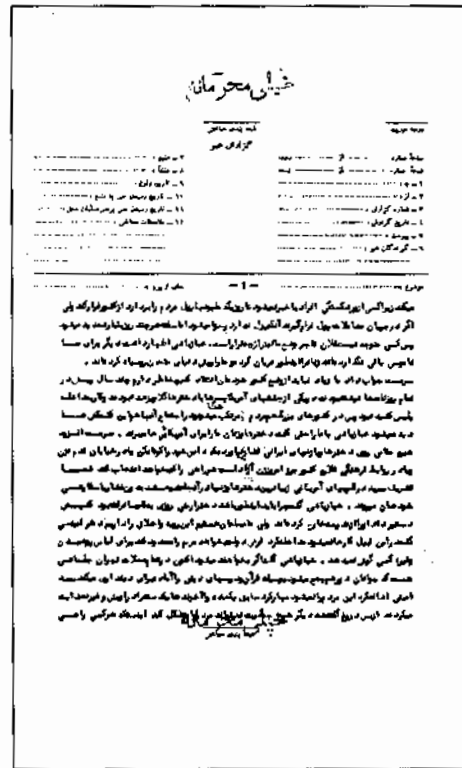
شرکت تلفن، خاک سرشت از وزارت دادگستری، رنجبری یکی از دامدارهای امامزاده حسن، شخصی بنام مافی، کوتوال، سید حسین رضوی سرمست، مالک شاعر کارمند بازنشسته آموزش و پرورش، منصوریان از غله خبازباشی، دکتر محمد مقدسی دندانپزشک، نور از بازرسی دارائی حضور داشتند. دکتر امینی با تلفن صحبت کرد و گفت

یک مسافرت ۵ و ۶ روزه ای در پیش است با دوستان شما هم بیاید با تلفن از رشت خواستم دو اطاق برایم آماده کنند زیرا از چالوس ساعت ۵ صبح روز شنبه بطرف رشت خواهیم رفت یکروز خواهیم ماند دوباره به چالوس مراجعت خواهیم کرد و برای چهارشنبه شب در شمیران با دوستان دوره داریم و شام را دور هم میخوریم. پس از صحبت با تلفن افراد حاضر را مخاطب قرارداد و گفت کتابی در جلوی بنده است که میخوانم عنوانش دنیای سوم است این کتاب آینده جوانان

کشوره‌های عقب افتاده را خطرناک میدانند با هزار و یک دلیل ثابت کرده و میگویند جوانان چون تامین زندگی و آینده‌ای ندارند دست به هر عمل زشت و ناپسندی میزنند بعد افزود جوان دیگر درس نمیخواند بفکر پول پیدا کردن نیست حاضر نیست فعالیت کند پول بدست بیاورد دائم در فکر تقلب و کلاهبرداری است در ثانی جوان باید روح سالم و جسم سالم داشته باشد زنهای اجتماع را عریان کرده بین جوانان در کوچه و

بازار و ادارات و مدارس رها کرده‌اند این جوان پول ندارد که این خانم یا دختر خانم را راضی کند بناچار متوسل به استثناء میشود و رفته رفته مغزش را از دست مسیدهد چشمهایش خراب میشود عصبانی بار میاید دیناری بدرد اجتماع نمیخورد. در ظرف مدت کوتاهی مرض روانی میگیرد و اجتماع را ترک میکند پس دیگر از این نسل جوان نمیتوان امیدی برای فردای کشور

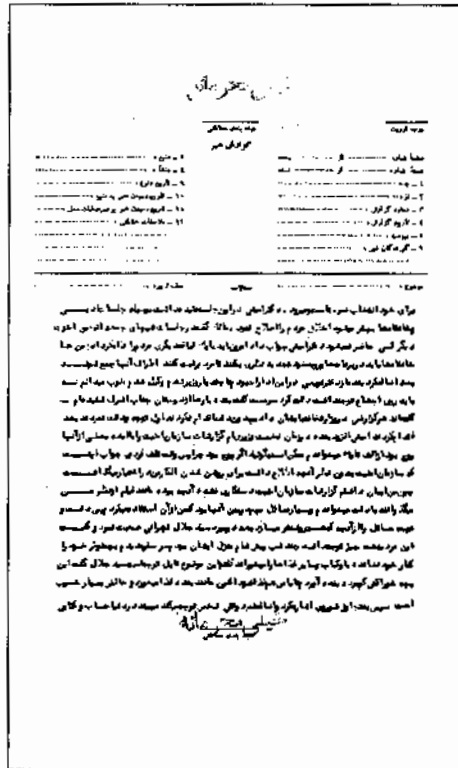

داشت. بعد دکتر امینی پیرامون سفته بازی بازارها گفت این سیستم که بانکها و بازارها و بازارها پیش گرفته اند اقتصاد کشور را مانند موریانه میخورد و روزی فلج میکند زیرا کسی از ورشکستگی افراد باخبر نمیشود تا روزیکه میلیونها پول مردم را بردارد از کشور فرار کند ولی اگر در جریان معاملات پول قرار گیرند آنکه پول ندارد رسوا میشود اما سفته هرچند روز یکبار تجدید میشود پس کسی متوجه نیست فلان تاجر وضع مالیش از چه قرار است. خیابازباشی اظهار داشت دیگر

برای ما ناموسی باقی نگذارده اند زناترا اینطور عریان کرده و ما را پیش دنیای متمدن روسیه کرده اند.

سرمست جواب داد ما زیاد نباید از وضع کشور خودمان انتقاد کنیم بخاطر دارم چندسال پیش در تمام روزنامه‌ها نوشته بودند در یکی از جشنهای آمریکا پسرها با دخترها گلاویز شده بودند و کار بمداخله پلیس کشیده بود پس در کشورهای بزرگ هم مردم مرتکب خطا میشوند

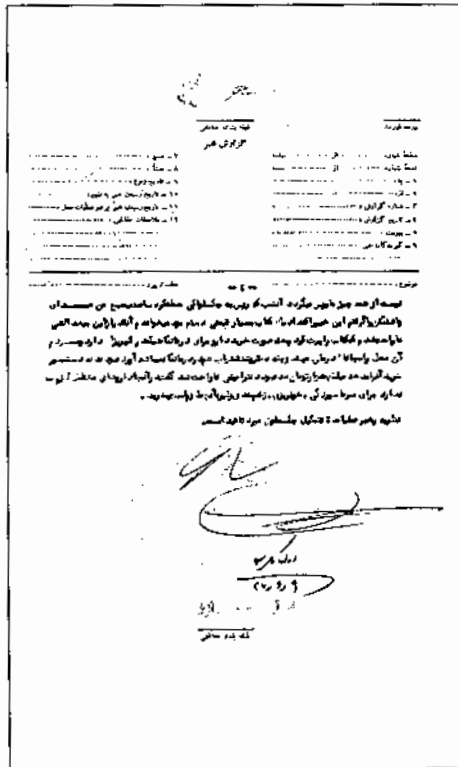
و در اجتماع آنها هم این کشمکش‌ها دیده میشود خبازباشی با ناراحتی گفت دخترها و زنان ما را برای آمریکائی‌ها میبرند. سرمست افزود هیچ مقامی روی دخترها و یا زنهای ایرانی فشار نیاورده که دامن خود را کوتاه کن یا در خیابان قدم نزن و یا در روابط فرهنگی فلان کشور برو امروز زن آزاد است هراهی را که بخواهد انتخاب کند شما تشریف ببرید در کلوبهای

آمریکائی زیباترین دخترها و زنها در آنجا عضو هستند بدون فشار یا سفارشی خودشان میروند. خبازباشی گفت چرا باید اینطور باشد دختر ارمنی روزی به کلیسا نرفته بود کشیش دستور داد او را از مدرسه خارج کرده اند ولی ما مسلمان هستیم این رویه و اخلاق را داریم دکتر امینی گفت در این قبیل کارها نمیشود مداخله کرد فرض دولت بخواهد مردم را محدود کند برای لباس پوشیدن و غیره کسی گوش نمیدهد. خبازباشی گفت اگر بخواهند میشود اکنون در تمام محلات

تهران جلساتی هست که جوانان دور هم جمع میشوند بوسیله قرآن و درسهای دینی را آماده برای دینداری میکنند امینی اضافه کرد این مردم را نمیشود مهار کرد سابق یکعده را آخوندها یکدسته را دراویش و غیره هدایت میکردند از بس دروغ گفته شد دیگر هیچ جمعیت نمیتواند مردم را متشکل کند اینستکه هرکسی راهی برای خود انتخاب نموده است و می رود. دکتر امینی در این جلسه عقیده داشت به وسیله جلسات ادبی و

خانقاهها بهتر می شود اخلاق مردم را اصلاح نمود مالک گفت در جلسات شبهای جمعه انجمن اخوت دیگر کسی حاضر نمی شود دکتر امینی جواب داد امروز باید با یک قیافه دیگری مردم را نگاه کرد انجمنها خانقاهها باید در برنامه ها و رویه خود تجدید نظری بکنند تا مردم رغبت کنند اطراف آنها جمع شوند بعد اضافه کرد بنده از دفتر نویسی در این ادارات

بودم تا چند بار وزیر شدم وکیل شدم خوب می دانم که باید روی اجتماع توجه داشت دقت کرد سرمست گفت بنده بارها از دوستان جناب اشرف شنیده ام گفته اند هر گزارشی در وزارتخانه بایشان دادیم بدون دقت اقدام نکردند اول توجه و دقت نمودند بعد اقدام کردند امینی افزود بنده در زمان نخست وزیری ام گزارشات سازمان امنیت را با اینکه بعضی از آنها پوچ بود از الف تا یا می خواندم ممکن است بگوئید اگر پوچ بود چرا پس وقت تلف کردی جواب این است که سازمان

امنیت بدون نظر آنچه اطلاع داشت برای روشن شدن افکار من در اختیار می‌گذاشت چون من ایمان داشتم گزارشات سازمان امنیت دستکاری نشده آنچه بوده مانند فیلم از نظر من می‌گذرانند با دقت می‌خواندم و بسیار مسائل مهم در بین آنها بود که من از آن استفاده می‌کردم پس دقت توجه مسائل را از آنچه که هست روشن تر می‌سازد بعد در مورد سید جلال تهرانی صحبت نمود و گفت این مرد به همه چیز توجه داشت چند شب پیش شام منزل ایشان بودم سر سفره دیدم بچه نوکر خود را کنار خود نشانده به او کباب و سایر غذاها را می‌خوراند گفتم این موضوع قابل توجه است سید جلال گفت این بچه خوراکش کم بوده بنده آوردم تا با من هم غذا شود اکنون مانند بنده غذا می‌خورد و حالش بسیار خوب است سپس به تجاوز شوروی اشاره کرد و اضافه نمود وقتی شخص توجه می‌کند می‌بیند در دنیا حساب و کتابی نیست از همه چیز مایوس می‌گردد آن شب که روس به چکسلواکی حمله کرد ساعت ۵ صبح من صدای واشنگتن را گرفتم این خبر را که داد یک کتاب بسیار قیمتی دستم بود می‌خواندم آنقدر از این بی‌عدالتی ناراحت شدم که کتاب را پرت کردم بعد صورت خرید دارو برای درمانگاهی که در کهریزک دارد و مردم آن محل را مجاناً درمان می‌کند چند دکتر و تختخواب هم در درمانگاه می‌باشد آورده بودند که دستور خرید آن را بدهد مبلغ ۷ هزار تومان شده بود دکتر امینی ناراحت شد گفت در آنجا داروهای مختلف لازم ندارد برای سرماخوردگی، خونریزی، زخم بندی و غیره آنچه لازم است بخرید.

نظریه رهبر عملیات: تشکیل جلسه فوق‌مورد تأیید است.

گزارش خبر

به: ۳۱۲

از: ۲۰ آه

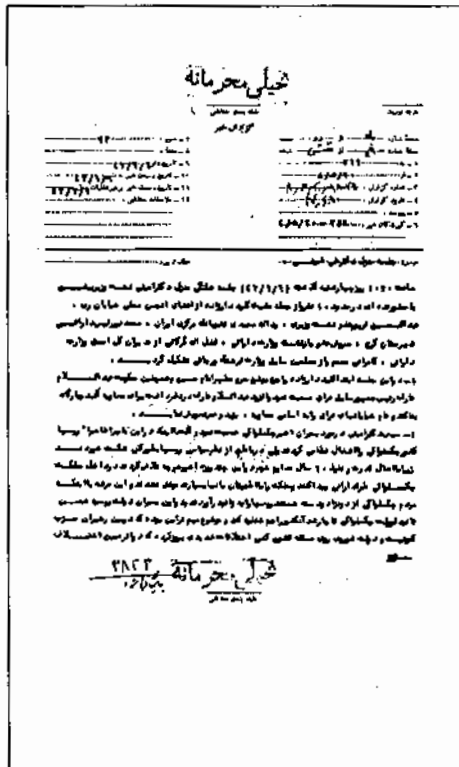
موضوع: جلسه منزل دکتر علی امینی

ساعت ۱۰:۳۰ روز چهارشنبه گذشته (۴۷/۶/۶) جلسه هفتگی منزل

دکتر امینی نخست وزیر پیشین با حضور عده‌ای در حدود ۱۰ نفر و از

جمله مغیت کلید دار زاده
 از اعضای انجمن محلی
 خیابان ری، عبدالحسین
 فریور عضو نخست
 وزیری، یداله محمدی
 عضو بانک مرکزی ایران،
 محمد نور رئیس دارائی
 شهرستان کرج، سروش
 عضو بازنشسته وزارت
 دارائی، فضل اله گرکانی
 از مدیران کل اسبق
 وزارت دارائی، کامرانی
 معمم و از معلمین سابق
 وزارت فرهنگ و رجائی
 تشکیل گردید.

۱- در این جلسه ابتدا

۱- عارف، عبدالسلام:
 شماره گزارش: ۲۰/۱۸۰۷۵ هـ
 تاریخ گزارش: ۴۷/۶/۱۰
 پدرش پارچه فروش بود و در
 شهر "الرمادی" زندگی
 می‌کرد. وی بعدها به بغداد
 عزیمت نمود. او سال ۱۹۳۸
 پس از اتمام تحصیلات
 دبیرستانی وارد دانشکده
 نظامی شد و در سال ۱۹۴۱
 با درجه ستوان دومی فارغ
 التحصیل گردید. هنگام
 شکست قیام رهایی بخش در
 ۱۹۴۱ مسئولیت حراست
 زندان اردوگاه الرشید را که -
 صدها تن از شرکت کنندگان
 قیام در آن محبوس بودند -
 عهده‌دار گردید. سپس به
 عنوان افسر ارتش اطلاعات
 منصوب شد و تا سال ۱۹۳۴
 در این سمت انجام وظیفه
 نمود. در جنگ ۱۹۴۸
 فلسطین شرکت کرد. عارف
 فردی طائفه‌گرا نژادپرست
 بود. عارف شب قبل از انجام
 کودتای ۱۴ ژوئیه ۱۹۵۸ به
 یکی از افسران آزاده تأکید
 کرده بود که بعد از پیروزی
 انقلاب بایستی سه طائفه
 کرد، شیعه و مسیحی از بین
 بروند. عبدالسلام عارف
 بسیار جسور و متهور بود.
 علاقه شدیدی به بحث و
 مجادله با دشمنان و مخالفین
 داشت. اولین اختلاف او با
 عبدالکریم قاسم قبل از انجام
 کودتای ۱۴ ژوئیه پیداشد.

کلیددارزاده راجع به وضع حرم مطهر امام حسین و همچنین حکومت
 عبدالسلام عارف^۱ رئیس جمهور سابق عراق صحبت نمود و افزود
 عبدالسلام عارف در نظر داشت برای معاویه گنبد و بارگاه بنا کند و نام
 خیابانهای عراق را به اسامی معاویه، یزید و عمر تعویض نماید.

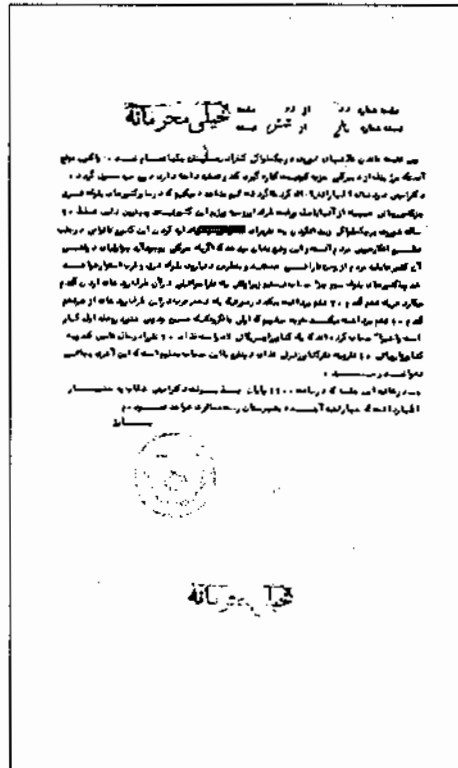
۲- سپس دکتر امینی در مورد بحران اخیر چکسلواکی صحبت نمود و
 گفت با اینکه در این ماجرا ظاهراً روسها کشور چکسلواکی را اشغال
 نظامی کردند ولی در باطن از نظر سیاسی روسها بطور کلی

ادامه از پاروئی ص تیل:
 زیرا قاسم مخالف اعدام
 اعضای خانواده سلطنتی بود.
 اختلاف این دو بعد از
 پیروزی کودتا تقریباً شدت
 یافت. حتی روزی در صدد
 سوء قصد به جان وی برآمد.
 وی در تاریخ ۱۳ آوریل
 ۱۹۶۶ که مسئولین ریاست
 جمهوری را عهده‌دار بود بر
 اثر سقوط هلیکوپتری که
 سوار بر آن از شهرهای
 منطقه جنوب دیدن می‌کرد،
 کشته شد. جنازه‌اش مبدل به
 خاکستر شد.
 نگاهی به تاریخ سیاسی
 عراق، سرهنگ ۴. الجمیلی،
 ترجمه محمد حسین زوار
 کعبه، ص ۶۹ و ۷۰

شکست خوردند زیرا با اعمال قدرت و نفوذ ۲۰ سال مداوم خود در این
 چند روزه اخیر هرچه تلاش کردند در داخل مملکت چکسلواکی
 طرفدارانی پیدا کنند و مملکت را با اطمینان به آنها بسپارند موفق نشدند
 و این مرتبه با اینکه مردم چکسلواکی از دو نژاد و دسته هستند روسها را
 به زانو در آوردند و در این بحران دولت روسیه ضمن تأیید دولت
 چکسلواکی ناچار شد آن کشور را هم تخلیه کند و موضوع مهم تر این

بوده که در بین رهبران
 حزب کمونیست و دولت
 شوروی روی مسئله
 قشون کشی اختلافات
 شدیدی بروز کرده که در
 اثر همین اختلاف و بی
 نتیجه ماندن تلاشهای
 شوروی در چکسلواکی
 کنفرانس مسکو بشفع
 چکها تمام شد. و اکنون
 موقع آنست که برژنف از
 دبیر کلی حزب
 کمونیست کناره‌گیری کند
 و تصفیه دامنه داری در
 روسیه معمول گردد. دکتر
 امینی در دنباله اظهاراتش

اضافه کرد ما اگر دقت کنیم مشاهده می‌کنیم که در سایر کشورهای بلوک
 شرق جز کشور رومانی هیچیک از آنها با میل و رغبت طرفدار روسیه و
 رژیم این کشور نیستند و بهترین دلیل تسلط ۲۰ ساله شوروی بر
 چکسلواکی و پیدا نکردن یک نفر برای اداره کردن این کشور و ناتوانی
 در جلب نظر و افکار عمومی مردم آن است و این وضع نشان می‌دهد که
 اگر یک حرکتی به وجود آید جز اولیای دولتی آن کشورها بقیه مردم از
 وضع ناراضی هستند و به نظر من دنیا روی بلوک شرق و غرب

استوار خواهد شد و ما کشورهای بلوک سوم جز حساب نیستیم زیرا وقتی یک نفر اسرائیلی در آن طرف رودخانه اردن گندم میکارد هر یک تخم گندم ۷۰ تخم برداشت می کند در صورتی که یک شخص عرب در این طرف رودخانه از هر تخم گندم ۱۰ تخم برداشت می کند متوجه می شویم که اولی با فکر و تکنیک صحیح و دومی هنوز در وهله اول کار است و اخیرا حساب کرده اند که یک کشاورز امریکائی قادر است غذای ۳۰ نفر را در سال تامین کند و یک کشاورز اروپائی ۱۵ نفر و یک نفر کشاورز شرقی غذای دو نفر و با این حساب معلوم است که این آخری بجائی نخواهد رسید.

۵- در خاتمه این جلسه که در ساعت ۱۲ پایان پذیرفت دکتر امینی خطاب به حضار اظهار داشت که چهارشنبه آینده به شهرستان رشت مسافرت خواهد نمود.

گزارش خبر

شماره گزارش: ۴۵۲۰/۱۹۳۲۴

به: ۳۱۲

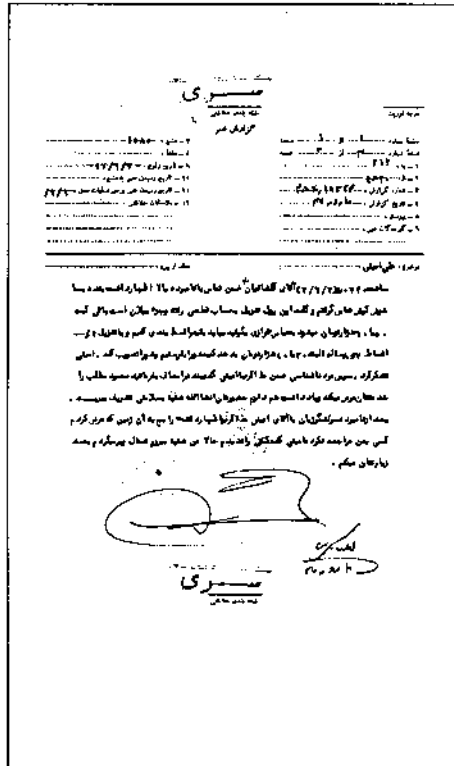
تاریخ گزارش: ۴۷/۶/۱۰

از: ۴۵۲۰

موضوع: علی امینی

ساعت ۷:۳۰ روز ۴۷/۶/۷ آقای گلشائیان^۱ ضمن تماس با نامبرده بالا اظهار داشت بنده با خوش کیش تماس گرفتم و گفت این پول تنزیل به

حساب قطعی رفته و جزو بیلان است باقی که ۵۰ یا ۶۰ هزار تومان می شود به عباس خرازی بگوئید بیاید بقیه را قسط بندی کنیم و با تنزیل ۲٪ اقساط ۷ و ۸ ساله البته ۳۰ یا ۴۰ هزار تومان بدهد که به شورا بفرستیم و شورا تصویب کند. امینی تشکر کرد. سپس مرد ناشناسی ضمن مذاکره با امینی گفت بنده را معاف بفرمائید محمود مطلب را خدمتان عرض می کند و یادداشت هم دارم

۱- عباسقلی گلشائیان: عباسقلی گلشائیان فرزند رضائلی خان و در سال ۱۲۸۱ متولد شده است. وی وزیر دارائی، بازرگانی، پیشینه و هنر و دادگستری و استاندار استانهای خراسان، آذربایجان و کرمان و شهردار تهران و سناتور انتصابی، نماینده تام الاختیار دولت ایران در مذاکرات با شرکت نفت ایران و انگلیس (معروف به قرار داد گس - گلشائیان)، عضو شورای عالی و عضو هیات مدیره بانک ملی ایران، عضو هیات مرکزی و نایب رئیس سازمان شاعشاهی و خدمات اجتماعی و عضو تشکیلات فراماسونری (قائم مقام استاد اعظم لژ بزرگ ایران و عضو مؤسس لژ دانش و عضو لژهای کسری، مولوی، فروغی، سعدی، میرزا، قرائسه و فردا و نور و مشعل و خورشید) بوده است. پرونده انفرادی ساواک

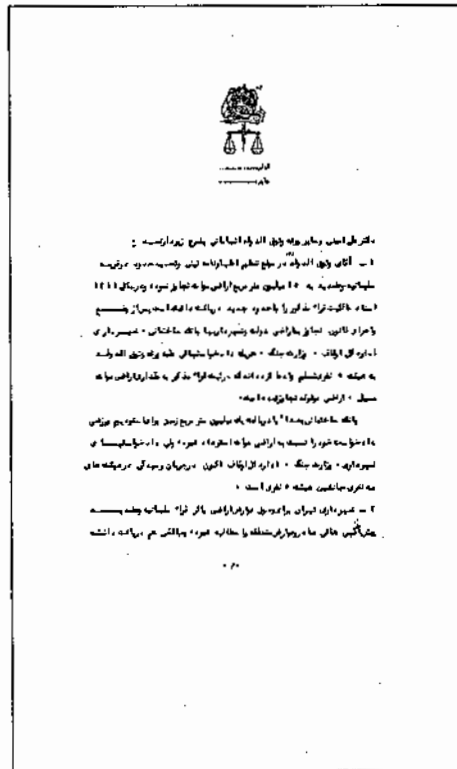
حضورتان انشاءالله شنبه به سلامتی تشریف ببرید. بعد از نامبرده سرلشگر زبان با آقای امینی مذاکره اظهار داشت راجع به آن زمین که عرض کردم کسی به من مراجعه نکرده امینی گفت کسی را ندیدم حالا من شنبه می روم شمال و بر می گردم بعد زیارتتان می کنم.

وزارت دادگستری

دکتر علی امینی و سایر ورثه و ثوق الدوله^۱ اتهاماتی بشرح زیر دارند:

۱- آقای و ثوق الدوله در موقع تنظیم اظهار نامه ثبتی و تحدید حدود در قریه سلیمانیه و عضدیه به ۲۵ میلیون متر مربع اراضی موات تجاوز

نموده و در سال ۱۳۱۱ اسناد مالکیت قرا مذکور را با حدود جدید دریافت داشته است پس از وضع و اجرای قانون تجاوز به اراضی دولتی و شهرداریها بانک ساختمانی، شهرداری اداره کل اوقاف، وزارت جنگ، همریک دادخواستهای علیه ورثه و ثوق الدوله به هیئت ۵ نفری تسلیم و ادعا کرده اند که در ثبت قرا مذکور به مقداری اراضی موات مسیبل اراضی موقوفه تجاوز شده است.

بانک ساختمانی بعدا با دریافت یک میلیون متر مربع زمین برای استودیوم ورزشی دادخواست خود را نسبت به اراضی موات استرداد نموده ولی دادخواستهای شهرداری، وزارت جنگ، اداره کل اوقاف اکنون در جریان رسیدگی در هیئت های سه نفری جانشین هیئت ۵ نفری است

۲- شهرداری تهران برای وصول عوارض اراضی بائر قرا

۱- و ثوق الدوله:

حسن و ثوق الدوله فرزند میرزا ابراهیم متحد السلطنه و برادر بزرگ احمد قوام السلطنه در سال ۱۲۹۲ هجری قمری در تهران به دنیا آمد. و ثوق الدوله از رجال سیاسی ایران بود که چندین بار به وزارت و صدارت رسید، همچنین از طرف مردم به مجلس راه یافت و نماینده مجلس شورای ملی گردید که در این مدت بارها ریاست مجلس را نیز به عهده داشت. در دومین بار که به ریاست وزراتی خود پس از استقرار مشروطیت و به هنگام سلطنت احمدشاه قاجار در سال ۱۹۱۹ میلادی برابر با سال ۱۲۹۸ شمسی بود، قرارداد تنگینی را با دولت انگلستان منعقد نمود که با مخالفت شدید مردم ایران و مجلس شورای ملی رو به رو گردید، در نهایت مجبور شد این قرارداد را کما لم یکن تلقی نماید.

و ثوق الدوله قسبیل از مشروطیت حکمرانی آذربایجان را به عهده داشت و به جای پدر که در آن جا والی بود، قرار گرفت. و ثوق الدوله بعد از خلع محمدعلی میرزا از سلطنت در اولین کابینه مستوفی الممالک وزیر مالیه شد. در سال ۱۳۱۲ ریاست فرهنگستان

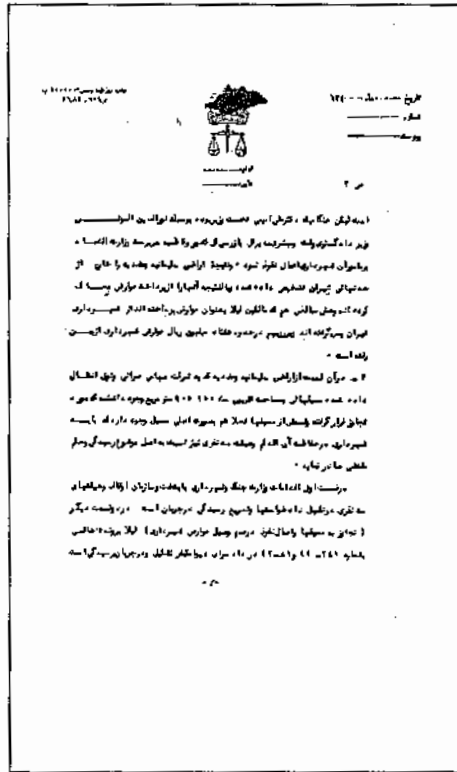
ایران را به عهده گرفت.

ادامه از پاورتی ص قبل:
 او در دوره اول مجلس به نمایندگی انتخاب شد و در هفتمین دوره نیز ریاست مجلس را به عهده گرفت. در کابینه های سپهبد اعظم که در سالهای ۱۲۸۹ تا ۱۲۹۰ برقرار بود، عهده دار وزارت مالیه و وزارت داخله بود.
 در کابینه صمصام السلطنه وزارت امور خارجه را به عهده گرفت. در سال ۱۲۹۵ شمسی مأمور تشکیل کابینه شد که این کابینه دوامی نیآورد و علالسلطنه به جای او کابینه را تشکیل داد. در سال ۱۲۹۷ نیز مأمور تشکیل کابینه شد. در این زمان بود که قرارداد ننگین ۱۹۱۹ را منعقد نمود.
 در سال ۱۲۹۷ عین الدوله به تشکیل کابینه ماموریت یافت که در این کابینه وثوق الدوله وزارت علوم و معارف را به عهده گرفت. وثوق الدوله عاقبت در بهمن ماه سال ۱۳۲۹ شمسی در تهران درگذشت.

سلیمانیه و عضدیه پیش آگهی هائی صادر و عوارض متعلقه را مطالبه نموده و مبالغی هم دریافت داشته است لیکن هنگامی که دکتر علی امینی نخست وزیر بوده به وسیله نورالدین الموتی وزیر دادگستری وقت و مابشری مدیر کل بازرسی کل کشور و کاظمیه سرپرست وزارت اقتصاد بر ماموران شهرداری اعمال نفوذ نموده و نتیجه اراضی سلیمانیه و عضدیه را خارج از حد نهائی تهران تشخیص داده شده و بالتیجه آنها را

از پرداخت عوارض معاف کرده اند و حتی مبالغی هم که مالکین قبلا بعنوان عوارض پرداخته اند از شهرداری تهران پس گرفته اند و بر روی هم در حدود هفتاد میلیون ریال عوارض شهرداری از بین رفته است.

۳- در آن قسمت از اراضی سلیمانیه و عضدیه که به شرکت سهامی عمرانی وثوق انتقال داده شده مسیلهائی به مساحت

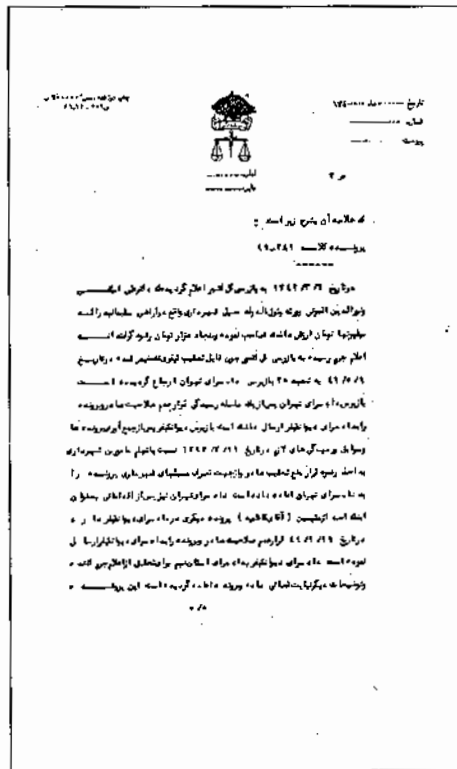
تقریبی -/۴۰۵۹۵۰ متر مربع وجود داشته که مورد تجاوز قرار گرفته و قسمتی از مسیلهای فعلا هم به صورت اصلی مسیل وجود دارد که باید شهرداری در حفاظت آن اقدام و هیئت سه نفری نیز نسبت به اصل موضوع رسیدگی و حکم مقتضی صادر نماید.

در قسمت اول اقدامات وزارت جنگ و شهرداری پایتخت و سازمان اوقاف و هیئتهای سه نفری در تکمیل دادخواستها و تسریع رسیدگی در جریان است در دو قسمت دیگر (تجاوز به مسیلهای و اعمال نفوذ

در عدم وصول عوارض شهرداری) قبلاً پرونده هائی به شماره ۴۲-۲۸۱ و ۴۲-۸۱ در دادسرای دیوان کیفر تشکیل و در جریان رسیدگی است که خلاصه آن به شرح زیر است:
پرونده کلاسه ۴۲-۲۸۱

در تاریخ ۱۳۴۲/۳/۲ به بازرسی کل کشور اعلام گردیده که دکتر علی امینی و نورالدین الموتی و ورثه و ثوق الدوله مسیل شهرداری واقع در

اراضی سلیمانیه را که میلیونها تومان ارزش داشته تصاحب نموده و پنجاه هزار تومان رشوه گرفته‌اند اعلام جرم رسیده به بازرسی کل کشور چون قابل تعقیب کیفری تشخیص شده در تاریخ ۴۲/۵/۶ به شعبه ۲۵ بازپرسی دادسرای تهران ارجاع گردیده است بازپرس دادسرای تهران پس از یک سلسله رسیدگی قرار عدم صلاحیت صادر و پرونده را به دادسرای دیوان کیفر

ارسال داشته است بازپرس دیوان کیفر پس از جمع آوری پرونده ها و سوابق و رسیدگی های لازم در تاریخ ۱۳۴۳/۳/۱۱ نسبت به اتهام مامورین شهرداری به اخذ رشوه قرار منع تعقیب صادر و از جهت تصرف مسیلهای شهرداری پرونده را به دادسرای تهران آماده داده است دادسرای تهران نیز پس از اقداماتی به عنوان اینکه احد از متهمین (آقای کاظمیه) پرونده دیگری در دادسرای دیوان کیفر دارد در تاریخ ۴۴/۱/۲۹ قرار عدم صلاحیت صادر و پرونده را به دادسرای دیوان

کیفر ارسال نموده است دادسرای دیوان کیفر به دادسرای استان نهم برای تحقیق از اعلام جرم کننده و توضیحات دیگر نیابت قضائی داده و پرونده اعاده گردیده است این پرونده در اردیبهشت سال جاری از شعبه سابق بازپرسی که بلا متصدی شده به شعبه ۱۷ دادسرای دیوان کیفر ارجاع شده و تحت رسیدگی است.

پرونده کلاسه ۴۲-۸۱

آقای احمد سپه زاده
کارمند شهرداری تهران
در سال ۱۳۴۰ اعلام جرم
کرده است که ورثه
مرحوم وثوق الدوله در
شرق تهران دارای اراضی
وسعی می باشد که طبق
تصویب نامه شهرداری
در محدوده تهران واقع
شده و میبایستی میلیونها
ریال عوارض بپردازند. با
توسل به مقامات حساس
و تهدید و تبانی مامورین
شهرداری از دریافت
عوارض شهرداری
خسودداری و

جمهوری اسلامی ایران
وزارت اطلاعات
شماره: ۱۷
تاریخ: ۱۳۴۰
موضوع: ...

بازرسی و تحقیق: ...
تاریخ: ۱۳۴۰
موضوع: ...

آقای احمد سپه زاده، فرزند ...، اهل ...، در تاریخ ... اعلام جرم ...
نموده که ورثه مرحوم وثوق الدوله، در شرق تهران، اراضی وسیعی را که طبق
تصویب نامه شهرداری تهران، در محدوده تهران واقع شده و میبایستی میلیونها
ریال عوارض بپردازند، با توسل به مقامات حساس و تهدید و تبانی مامورین
شهرداری از دریافت عوارض شهرداری خسودداری و ...
موضوع: ...

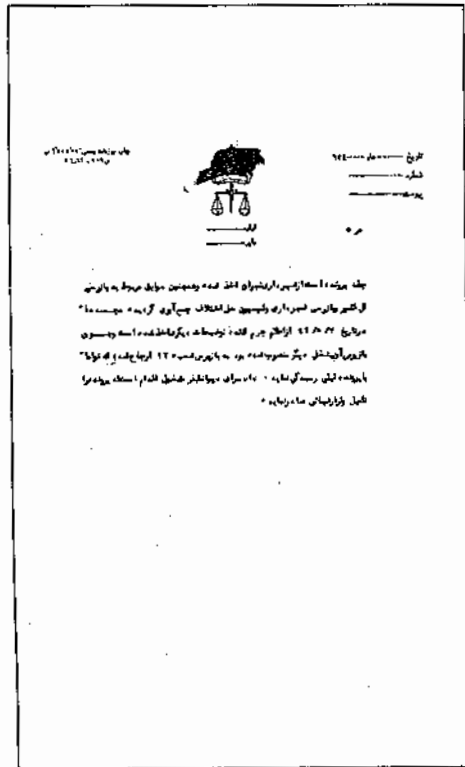
بازرسی و تحقیق: ...
تاریخ: ۱۳۴۰
موضوع: ...

مفاسح حساب جعلی به آقای ابوالقاسم کاظمیه وکیل ورثه تسلیم نموده
اند و ضمناً سوابق پرونده مربوط به مفاسح حساب را هم سرقت کرده اند
و طبق مدارک موجود در حدود ۲۷ میلیون ریال عوارض شهرداری را از
بین برده اند.

بانو آذرمیدخت وثوق نیز شکایت نموده که پلاکهای ازاراضی سلیمانیه
در تصرف نیروی هوایی بوده و در آن تأسیساتی نموده اند و شهرداری
تهران بدون توجه به این امر از اراضی متصرفی نیروی

هوایی هم عوارض مطالبه می کنند که این گزارشات خلاف واقع است این پرونده به دادسرای دیوان کیفر ارجاع شده و از آقای سپه زاده اعلام جرم کننده تحقیقات لازم بعمل آمده و سوابق مربوط به عوارض اراضی سلیمانیه که چندین جلد پرونده است از شهرداری تهران اخذ شده و همچنین سوابق مربوط به بازرسی کل کشور و بازرسی شهرداری و کمیسیون حل اختلاف جمع آوری گردیده مجددا در تاریخ ۴۲/۵/۷ از

اعلام جرم کننده توضیحات دیگری اخذ شده است و چون بازرسی آن به شغل دیگر منصوب شده بود به بازرسی شعبه ۱۷ ارجاع شده که تواما با پرونده قبلی رسیدگی نماید. دادسرای دیوان کیفر مشغول اقدام است که پرونده را تکمیل و قرار نهائی صادر نماید.

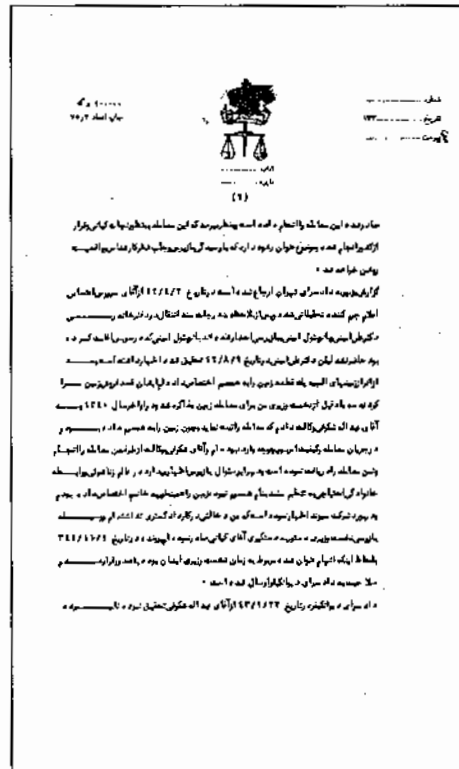

- ۲- زمین مذکور طبق پرونده ثبتی و سند انتقال متعلق به دکتر علی امینی بوده و بانو امینی در معامله و اخذ ثمن مداخله نکرده است.
- ۳- قبل از انجام معامله مبلغ ۶ میلیون ریال از بهای زمین به دکتر علی امینی پرداخت شده است.
- ۴- دکتر علی امینی از تعقیب شرکت سیوند مطلع بوده و در زمانی که دستور منع خروج مدیر شرکت صادره شده این معامله را انجام داده

است و به نظر می رسد که این معامله به منظور نجات کیانی و فرار از کشور انجام و موضع عنوان رشوه دارد که با رسیدگی بازپرس و جلب نظر کارشناس و واقعیت روشن خواهد شد.

گزارش مزبور به دادسرای تهران ارجاع شده است در تاریخ ۴۲/۴/۲ از آقای سیروس اعتصامی اعلام جرم کننده تحقیقاتی شده و پس از ملاحظه مندرجات سند انتقال در

دفترخانه رسمی دکتر علی امینی و بانو بتول امینی به بازپرسی احضار شده اند بانو بتول امینی که در سوئیس اقامت کرده بود حاضر نشد لیکن دکتر علی امینی در تاریخ ۴۲/۸/۹ تحقیق شده اظهار داشته است بعد از افراز زمینهای الهیه یک قطعه زمین را به همسرم اختصاص داده ام ایشان قصد فروش زمین مرا کردند سه ماه قبل از نخست وزیری من برایم معامله زمین مذاکره شد و در اواخر سال ۱۳۴۰ به آقای عبدالله شکوفی وکالت دادم که معامله را ثبت نماید و چون زمین را به همسرم داده

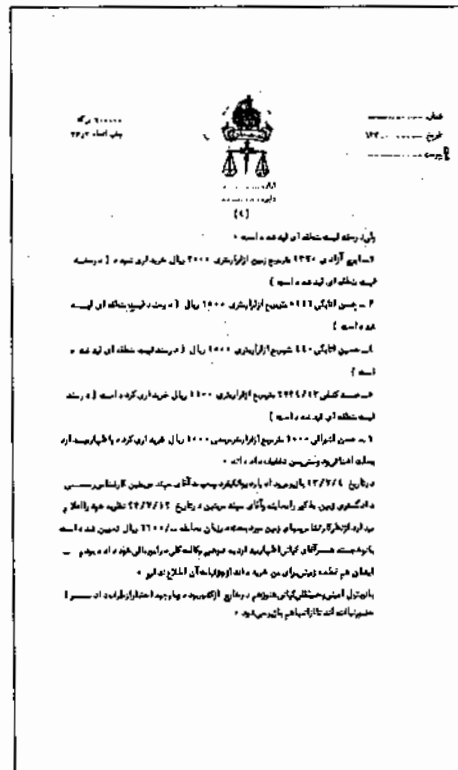

قیمت واقعی ۸۰۰۰۰۰۰ ریال بوده از قرار متر مربعی ۱۹۰۰ ریال و پول را به خانم دادم و اکنون هم مبلغ ۵۶۰۰۰۰ ریال دیگر از بهای زمین نزد آقای کیانی باقیمانده است.

در تاریخ ۴۳/۲/۱۶ از آقای مستقیم واسطه معامله تحقیق شد اظهار می دارد از منزل دکتر امینی برای فروش یک قطعه زمین به من تلفن کردند زمین را دیدم و آن را متری ۲۰۰۰ ریال قیمت کردم چون پول نداشتم به

آقای کیانی که دوستم بود پیشنهاد کردم ایشان پس از چندی گفتند زمین خوب است و خریدارم دویست هزار تومان چک دادند که به خانم امینی دادم و رسید گرفتم بعد از چندی هم معامله انجام شد زمین مذکور در جای خوب الهیه قرار دارد و دارای آب و برق هم می باشد و به نظر من همین مبلغ ارزش دارد.

دادسرا از آقایان حشمت‌اله عظمی، مسعود فروغی، و سید

محمد علوی مرتضی بشارت و ایرج آزادی که قطعات دیگر زمینهای الهیه را از ورثه فخرالدوله خریداری کرده اند تحقیق نموده است مساحت و بهای بعضی از قطعات بشرح زیر است:

- ۱- آقای سید محمد علوی ۱۱۲۵ متر مربع از قرار متر مربعی ۱۸۰۰ ریال خریداری نموده ولی در سند قیمت منطقه ای قید شده است.
- ۲- ایرج آزادی ۱۳۷۰ متر مربع زمین از قرار متری ۲۰۰۰ ریال خریداری نموده (در سند قیمت منطقه ای قید شده است)

۳- حسن اتابکی ۵۹۱۲ متر مربع از قرار متری ۱۵۰۰ ریال (در سند قیمت منطقه ای قید شده است)

۴- حسین اتابکی ۴۴۰ متر مربع از قرار متری ۱۵۰۰ ریال (در سند قیمت منطقه ای قید شد است)

۵- صمد کشفی ۲۷۳۴/۲۳ متر مربع از قرار متری ۱۱۰۰ ریال خریداری کرده است (در سند قیمت منطقه ای قید شده است)

۶- حسن اشراقی ۲۰۰۰ متر مربع از قرار متر مربعی ۱۰۰۰ ریال خریداری کرده و اظهار می دارد بعلت آشنائی و دوست به من تخفیف داده اند.

در تاریخ ۴۳/۷/۴ بازپرس و دادیار دیوان کیفر در معیت آقای مهندس متین کارشناس رسمی داگستری زمین مذکور را معاینه و آقای مهندس متین در تاریخ ۴۳/۷/۱۲ نظریه خود را اعلام می دارد از نظر کارشناس بهای زمین مورد بحث در زمان معامله ۱۶۰۰ ریال تعیین شده است بانو خجسته همسر آقای کیانی اظهار می دارد به شوهرم وکالت کلی در امور مالی خود داده بودم ایشان هم قطعه زمینی برای من خریده اند از جزئیات آن اطلاع ندارم.

بانو بتول امینی و حسینقلی کیانی هنوز هم در خارج از کشور بوده و با وجود احضار از طرف دادسرا حضور نیافته اند تا از آنها هم بازپرسی شود.

گزارش خبر

شماره گزارش: ۲۰/۱۹۴۷۲ هـ ۴

به: ۳۱۲

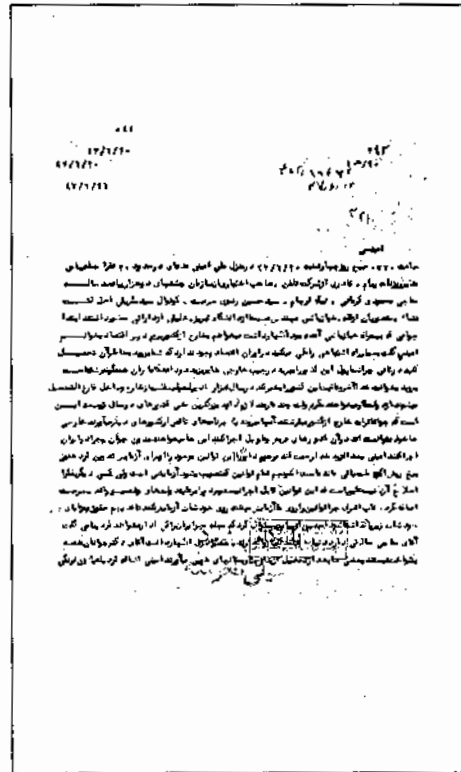
تاریخ گزارش: ۲۳/۶/۴۷ هـ ۴

از: ۲۰ هـ ۴

موضوع: امینی

ساعت ۷:۳۰ صبح روز چهارشنبه ۲۰/۶/۴۷ در منزل علی امینی عده‌ای در حدود ۲۰ نفر از جمله پیامی مدیر روزنامه پیام، نادری از

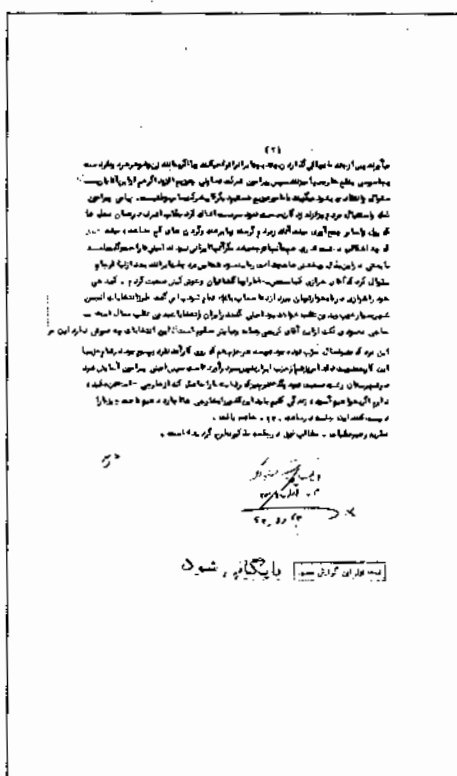
شرکت تلفن، صاحب اختیاری از سازمان جشنهای دو هزار و پانصد ساله، حاجی محمودی کرمانی، نیک فرجام، سید حسین رضوی سرمست، کوتوال سید شریفی اهل لشت نشا، منصوریان از غله، خبازباشی مهندس مسیحا از دانشگاه تبریزی، خلیقی از دارائی حضور داشتند. ابتدا جوانی که به همراه خبازباشی آمده بود اظهار داشت می خواهم

به خارج از کشور بروم درس اقتصاد بخوانم امینی گفت بسیار راه اشتباهی را طی می کنید در ایران اقتصاد وجود ندارد که شما بروید به خاطر آن تحصیل کنید در ثانی چرا شما پول این کشور را ببرید در جیب خارجی ها بریزید در دانشگاه ایران همه گونه رشته است بروید بخوانید خدا آخر و عاقبت این کشور را بخیر کند در سال هزار ها دیپلمه و لیسانسه از خارج و داخل فارغ التحصیل می شوند از دولت کار می خواهند مگر دولت چند کارمند لازم دارند بزرگترین منش

کشورهای در حال توسعه این است که جوانان را به خارج از کشور می فرستند آنها می روند یک برنامه های ناقص از کشورهای دیگر می آورند خارجی ها خود توانسته اند در آن کشورهای عریض و طویل اجرا کنند این ها می خواهند بدون چون و چرا در ایران اجرا کنند امینی بعد افزود خدا رحمت کند مرحوم داور^۱ را این قوانین موجود را او برای آزمایش تدوین کرد هنوز بیخ ریش این ملت باقی مانده است اکنون هم تمام قوانین که تصویب می شود آزمایشی است ولی کسی دیگر به فکر اصلاح آن نیست این است که این قوانین قابل اجرا نیست و مردم را بر علیه دولت های وقت می شوراند. سرمست اضافه کرد جناب اشرف چرا قوانین راروی ما آزمایش می کنند روی خودشان آزمایش کنند تا قدری هم حقوق و مزایای خودشان زیر پا گذاشته شود امینی از پیامی سئوال کرد که مجله مهر ایران را کی

کشورهای در حال توسعه این است که جوانان را به خارج از کشور می فرستند آنها می روند یک برنامه های ناقص از کشورهای دیگر می آورند خارجی ها خود توانسته اند در آن کشورهای عریض و طویل اجرا کنند این ها می خواهند بدون چون و چرا در ایران اجرا کنند امینی بعد افزود خدا رحمت کند مرحوم داور^۱ را این قوانین موجود را او برای آزمایش تدوین کرد هنوز بیخ ریش این ملت باقی مانده است اکنون هم تمام قوانین که تصویب می شود آزمایشی است ولی کسی دیگر به فکر اصلاح آن نیست این است که این قوانین قابل اجرا نیست و مردم را بر علیه دولت های وقت می شوراند. سرمست اضافه کرد جناب اشرف چرا قوانین راروی ما آزمایش می کنند روی خودشان آزمایش کنند تا قدری هم حقوق و مزایای خودشان زیر پا گذاشته شود امینی از پیامی سئوال کرد که مجله مهر ایران را کی

۱- علی اکبر داور:
 علی اکبر داور فرزند کلب علیخان خازن فلوت، وی پس از کسب درجه دکترا در رشته حقوق از ژنرو به ایران بازگشت. کارمند عدلیه و دادستان بدایت بود و حزب رادیکال را تشکیل داد و رونامه مرد آزاد را منتشر کرد. داور مدتی رئیس فرهنگ و سپس چند دوره نماینده مجلس و وزیر فواید عامه، عدلیه و سپس دادگستری و مالیه بود. داور در کابینه های محمد علی فروغی ذکاءالملک، مستوفی الممالک و فجر السلطنه هدایت عضویت داشت. در کابینه مستوفی الممالک برای اصلاحات در وزارت عدلیه اختیارات گرفت و عدلیه را منحل کرد. محاکم شرع را تعطیل و دادگستری اروپایی تدوین کرد و جمع بسیاری از جوانان تحصیل کرده در اروپا را وارد دادگستری نمود. در کابینه فجر السلطنه هدایت به سمت رئیس هیات نمایندگی ایران در جریان تجدید قرار داد نفت دادرسی در سال ۱۳۱۲ ش به ژنو رفت و قراردادی را که به مراتب از قرارداد داری تنگین تر و به ضرر ملت ایران بوده نفع دولت انگلستان بود، بادل دولت

اداره خواهد کرد پیامی گفت آقای حاجی حاذقی دارد دنبال می کند که به او واگذارند بعد نادری اظهار داشت آقای دکتر جوانان همه بکنواخت نیستند بعضی ها بعد از تحصیل ازخارج ارمغانهای خوبی می آورند امینی اضافه کرد بله یک زن فرنگی می آورند پس از چند ماه و باقی گذاردن چند بچه ایران را ترک می کنند و یا اگر بمانند زن و شوهر هر دو نفر دست به جاسوسی به نفع خارجیها می زنند. سپس پیرامون شرکت تعاونی و توزیع افزود اگر هم از این آقایان سئوال و انتقادی

بشود می گویند ما مأمور توزیع هستیم دیگر کار شرکت به ما مربوط نیست. پیامی پیرامون کمک و استقبال مردم به زلزله زدگان صحبت نمود سرمست اضافه کرد جناب اشرف در همان محل ها که پول و اساس جمع آوری می شد آنقدر مردم گرسنه و پا برهنه و گردن های کج مشاهده می شد که چه اشکالی داشت قدری هم به آنها توجه می شد مگر آنها ایرانی نبودند امینی ناراحت و گفت بله بایستی در این بذل و بخشش ها هم عدالت رعایت شود همه این مردم ملت ایرانند بعد از نیک فرجام سوال کرد که آقای خرازی کجاست من به خاطر او با گلشائیان و خوش کیش صحبت کردم. که بدهی خود را خرازی در ماه هزار تومان پردازد تا حساب بانک تمام شود پیامی گفت طرز انتخابات انجمن شهر بسیار خوب و بدون تقلب خواهد بود امینی گفت در ایران و انتخابات بدون تقلب محال است حاجی محمودی گفت از این آقای کریمی و عمامه و عبایش معلوم است که این انتخابات چه صورتی دارد این مرد که عضو فعال حزب توده بوده و بعد هر حزب هم که روی کار آمد نفر دوم سوم بود در تمام حزبها این کارت عضویت دارد امروز هم از حزب ایران نوین سر درآورده است سپس امینی پیرامون آسایش خود در شهرستان رشت صحبت نمود و گفت هر چیز که رضایت ما را حاصل کند از خارجی ها است من عقیده دارم اگر بخواهیم آسوده زندگی کنیم باید این کشور را به خارجی ها اجازه دهیم تا همه چیز ما را درست کنند این جلسه در ساعت ۹:۳۰ خاتمه یافت.

نظریه رهبر عملیات: مطالب فوق در جلسه مذکور مطرح گردیده است.

ادامه از پاروئی ص قبل:
انگلستان منعقد کرد و در
ازای این خدمت پس از سید
حسن تقی زاده وزیر دارائی
شد. وی یکی از سه راس
مثلث یاروان رضاخان
(تیمورتاش، فیروز و داور)
بود و همسو بود که برای
اولین بار مساله ریاست
جمهوری را به رضاخان
آموخت و وی را به فکر
ریاست جمهوری انداخت و از
نمایندگان برای سلطنت
رضاشاه امضا گرفت. از دیگر
اقدامات داور انعقاد اولین
قرارداد امتیاز نفت شمال و
شرق ایران، بین ایران و
آمریکابود، وی سه روز بعد
از انعقاد ترار داد مغضوب
رضاخان واقع شد و با تریاک
خردکشی کرد و رضاخان
اجازه تشییع جنازه وی را
نداد.

رک: خاطرات علی امینی
دفتر ادبیات انقلاب اسلامی
ص ۲۹ و ۲۸

گزارش خبر

شماره گزارش: ۲۰/۱۸۹۵ ج

به: ۲۰ ۴۵

تاریخ گزارش: ۴۷/۶/۲۸

از: ۲۰ ج

موضوع: تشکیل اجتماعی در منزل دکتر امینی

ساعت ۸ روز چهارشنبه ۲۷/۶/۴۷ اجتماعی در منزل دکتر امینی نخست وزیر سابق واقع در دروازه شمیران خیابان فخر آباد با حضور

عده‌ای در حدود پنج نفر تشکیل گردید ابتداء مردی به نام خدا پرست که اهل مشهد ولی ساکن گناباد می باشد درباره زلزله اخیر خراسان چنین بیان داشت زلزله اخیر خسارات زیادی به گناباد وارد نموده است. من به کمک اهالی آنجا در حدود بیست هزار تومان پول جمع آوری و مقدار زیاد قند و جای و برنج و سیگار تهیه و با کامیون به محلی که مأمورین شیر و خورشید بودند بردیم در

آنجا افسری جلوی ما را گرفت از ما کارت شناسائی خواست ما کارت شناسائی را نشان دادیم ولی افسر مزبور دستور داد پولهای را که همراه آورده اید به سازمان شیر و خورشید تحویل بدهید و اجناس را از کامیون خالی کنید ما هم چنین نمودیم پول را به سازمان شیر و خورشید محل تحویل دادیم. بعد خدا پرست اضافه نمود من در جوف روزنامه مقداری پول گذاشته و به آسیب دیدگان دادم بدون آنکه مأمورین متوجه بشوند در این اثنا دکتر امینی گفت پول به درد

آنها نمی خورد آسیب دیدگان احتیاج به غذا و پوشاک دارند من این کار شما را نپسندیدم باید پول را به سازمان شیر و خورشید می دادی بعد خدا پرست گفت روزی که اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر و شهبانو به گناباد تشریف فرما شدند بنده هم در آنجا بودم. شاهنشاه رثوف و مهربان از یک زن آسیب دیده که فرزندش همراهش بود سؤال فرمودند غذا چه خوردی تا آن زن خواست بگوید فوراً یک نفر افسر که

لباس شخصی در تن داشت دست بلند کرد اظهار داشت اعلیحضرت برنج خوردند. در این موقع زن گفت نان و خرما خورده‌ام و چند نفر آسیب دیده دیگر حرف زن را تایید نمودند. شاهنشاه آریامهر دستور فرمودند معتمد محل بیاید پیرمردی در حدود ۷۰ سال داشت فوراً حاضر شد شاهنشاه آریامهر از وضع خوراک بازماندگان و آسیب دیدگان زلزله اخیر

عطف به ...
 در تاریخ ...
 در ...
 در ...
 در ...

(۱۳۴۱)

پرسیدند پیرمرد جواب داد اعلیحضرت به خدا قسم که به شما دروغ می گویند چندین خروار برنج و روغن از طرف مردم خیر و نیکوکار به آسیب دیدگان کمک شده ولی غذای آنها شام و نهار نان و خرما است. خدا پرست گفت در این موقع اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر به شدت ناراحت شدند و من نفهمیدم که چه دستوراتی صادر فرمودند. دکتر امینی در این موقع گفت وقتی که ایمان نداشته باشیم همین طور می شود. شاهنشاه آریامهر چه تقصیری دارند اینقدر افراد

بادمجان دور قابچی هستند که فقط عملشان بله بله قربان و دورغ گفتن است. جلسه در ساعت ۹:۴۵ خاتمه پذیرفت و افراد شناخته شده عبارتند از رنجبر سید حسین رضوی، خداپرست، مالک، نظری. نظریه رهبر عملیات: مفاد گزارش خیری به نظر صحیح می رسد.

گزارش خبر

به: ۲۰-۴
از: ۲۰ ج

موضوع: تشکیل اجتماع در منزل دکتر امینی
ساعت ۷ روز چهارشنبه ۴۷/۷/۱۰ اجتماعی در منزل دکتر علی امینی
نخست وزیر سابق واقع در دروازه شمیران خیابان فخرآباد با حضور

عده‌ای در حدود ۱۲ نفر
تشکیل گردید ابتدا
شخصی به نام منتظری که
مداح است اظهار داشت
چند روز قبل در خیابان
گرگان مسجد اراکیها به
منبر رفتم و از اشعار
حضرت علی خواندم
پس از آن روضه خوانی
نمودم که ناگهان یک نفر
مرا از منبر پائین آورد و
آهسته بیخ گوشم گفت
برای سلامتی شاهنشاه
آریا مهر باید دعا کنی
دراین موقع حضار
(حاضرین در جلسه منزل

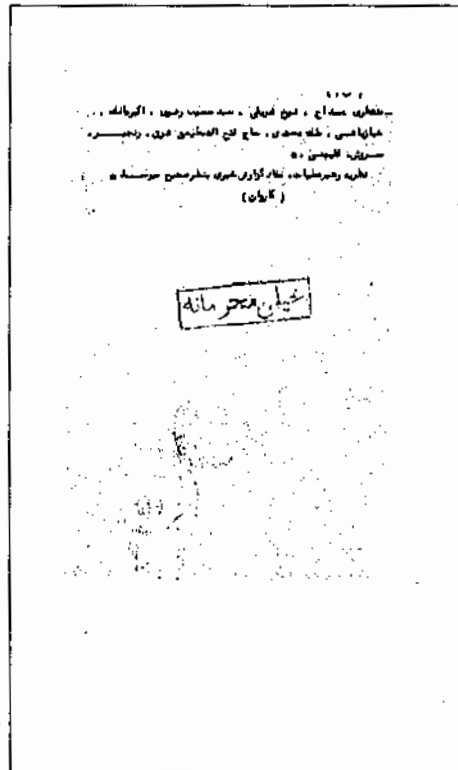

دکتر امینی) باین عمل خندیدند سپس دکتر امینی در جواب منتظری
چنین بیان داشت ماموریکه ترا از منبر پائین آورد تازه وارد بود. حق این
بود که یادداشتی بدست ما می داد ولی همه ما می دانیم که مملکت
اسلامی است. پادشاه ما مسلمان است و باید آقایان روحانیون و یا
مداحان در سر منبر بدون آنکه به آنها تذکر داده شود حتما برای
سلامتی شاهنشاه آریامهر دعا نمایند. بعد آقای جواد صاحب اختیاری
گفت روز میلاد مسعود حضرت علی علیه السلام در خیابان

۱- اهل تسنن بواسطه اینکه حضرت علی(ع) را صحابی حضرت رسول(ص) خلیفه مسلمین، داماد و یاور پیامبر اکرم(ص) می دانند لذا نسبت به آن حضرت علاقمند بوده و ارادت می ورزند و همواره اهل سنت، بالاخص علمای لبنان، مصر، پیرامون خاندان نبوت(ص) کتابهای جالبی نگاشته اند. امروز باید حساب فرقه ضاله وهابیت را از مذاهب اهل سنت جدا دانست. آنچه در طی دو قرن اخیر باعث اختلاف و بروز مشکلات گردیده، تعلیمات استعماری و ضد اسلامی وهابیت بوده که بنام اهل تسنن خود را مطرح نموده اند. حضرت امام خمینی، علامه سید شرف الدین و دیگر بزرگان اسلام همواره بر وحدت مذاهب اسلامی تأکید داشتند.

شاهپور که خانقاه درویشان است مجلس ذکر علی علیه السلام خواهیم داشت آقایان همه در آن محل حاضر شوند. سپس آقای ملک محمدی کارمند اداره ثبت کل از دکتر امینی درخواست توصیه ای برای حاج فتح اله مطیعی شرف رئیس کاروان حج نمود ولی دکتر امینی جواب داد من با این دلال بازیها موافق نیستم خوشم نمی آید که ۵۰ نفر حاجی را به مکه ببرند و دست کم مبلغ سی هزار تومان پول به جیب بزنند در این اثنا حاج

فتح اله مطیعی شرف گفت گذرنامه ام را جناب سرهنگ زنگنه نگه داشته است و به این جهت پس نمی دهد که من به او گفته ام علی نگهدارت باشد و در جواب جناب سرهنگ زنگنه اظهار داشت که گذرنامه ات را از علی بگیر و به این مناسبت ۷ ماه است که گذرنامه ام با آنکه حاضر است به من نمی دهد. خبازباشی گفت زنگنه اینها سنی هستند و آنها امام اول را عمر می دانند

و مخالف حضرت علی می باشند^۱ و روی این اصل است که گذرنامه را نگه داشته اند و نمی دهند مجدداً ملک محمدی از دکتر امینی تقاضای توصیه برای پیشرفت کار حاج فتح اله مطیعی شرف نمود. دکتر جواب داد من تلفن می کنم ولی توصیه کتبی نمی کنم جلسه در ساعت ۹:۳۰ خاتمه پذیرفت و افراد شناخته شده عبارتند از منتظری، مداح، شیخ شریفی، سید حسین رضوی، اکبر مالک، خبازباشی، ملک محمدی، حاج فتح اله مطیعی شرف، رنجبر، سروش، فقیهی. نظریه رهبر عملیات: مفاد گزارش خبری به نظر صحیح می رسد.

گزارش خبر

به: ۲۰ ۴۵

شماره گزارش: ۲۰/۹۸۳

از: ۲۰ ج

تاریخ گزارش: ۴۷/۷/۱۸

موضوع: تشکیل جلسه در منزل دکتر علی امینی

ساعت ۷:۱۵ روز چهارشنبه ۴۷/۷/۱۷ اجتماعی در منزل دکتر امینی نخست وزیر سابق واقع در دروازه شمیران خیابان فخرآباد با حضور

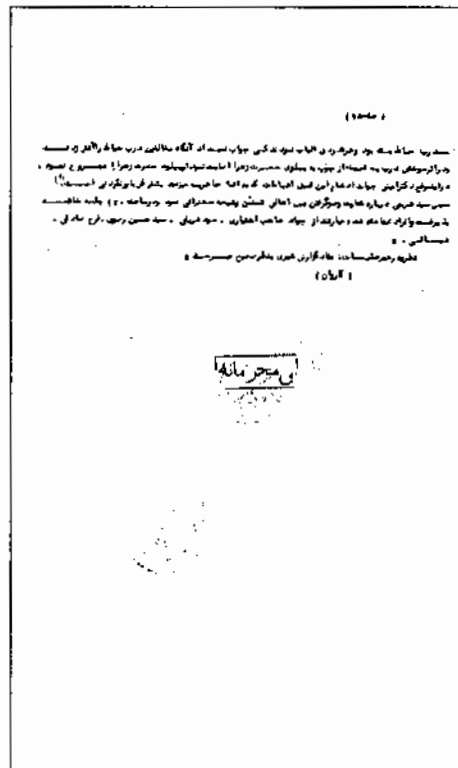
عده‌ای در حدود پنجاه نفر تشکیل گردید ابتدا دکتر امینی اظهار داشت حضرت علی کی درویش بود و چه موقعی طبرزین داشت و مردم عوام میگویند علی خداست و یا از خدا هم کمتر نیست من باین مزخرفات مخالف هستم علی را خداوند آفریده است و من میگویم معجزه حضرت محمد (شق القمر) مهمتر است یا بلند کردن در قلعه خیبر حضرت علی شجاع و

۱- لطمه‌ای که سیاست غلط جان کندی در زمان ریاست جمهوری اش بر کشورهاش چون ویتنام، کوبا و ایران اعمال نمود، حاکی از نیت پلید وی بود. این اقدامات ننگین در واقع خیانت به ملت آمریکا نیز تلقی می گردد، مشروح زندگی نامه وی در پاسوردقی گزارش ۲۹/۱۶/۴۹ آمده است.

زورمند بود درب خیبر را بلند کرد، دکتر امینی سپس اضافه نمود در مجله‌ای خواندم که مرحوم کندی برای خدمت به مملکت خودش از خداطلب یاری نموده است و این تقاضای مرحوم کنندی از خداوند روی صدق دل و خلوص نیت بوده است. اکنون اگر ما هم با خلوص نیت حاجات خود را از پروردگار بخواهیم به ما عنایت خواهد فرمود در حال حاضر دین کشور ما اسلام است ولی روز به روز بر تعداد و انواع فساد افزوده می شود. من به چشم خود می بینم که زندهای پنجاه

ساله مینی ژوپ می پوشند در این اثنا سید حسین رضوی گفت لنگ و پا چه شان را بیرون انداخته اند جوانان ما چه تقصیری دارند. دکتر امینی مجدداً افزود زمانیکه من سفیر کبیر ایران در واشنگتن بودم در آنجا مامورین مبارزه با مواد مخدره و قاچاق با کمال ادب و محبت و خوشروئی قاچاق فروشانرا دستگیر و تحت تعقیب قرار می دهند ولی در مملکت ما با فحاشی و ناسزاگوئی اینعمل را انجام می دهند. مثلاً

چند روز قبل مهندس کاظمی به اتفاق همسرش که از آبادان آمده بود در خیابان شاه رضا مورد سوءظن قرار می گیرد مامورین جلوی اتومبیل می آیند و با نشان دادن کارت خود شروع به کاوش می نماید. مهندس کاظمی یک بسته سیگار وینستون به او نشان می دهد مامورین در حضور همسرش به او فحش و ناسزا می گویند و کار به کلاتری چهار می رسد و بنده به محض وقوف بر

موضوع به رئیس کلاتری ۴ تلفن کردم و رئیس کلاتری از بی ادبی مامورین عذرخواهی نمود و اظهار داشت بعضی از مامورین عادت به گفتن فحش و ناسزا دارند. آقایان اشخاصی که به فرمان خدا و رسول خدا معتقد هستند نباید مردم را از خود ناراضی کنند انسان با زبان ملایم و نرم می تواند بهتر کارش را از پیش ببرد سپس جواد صاحب اختیاری گفت زمانی که من در کردستان اقامت داشتم از اهل تسنن شنیدم که می گویند پهلوی حضرت زهرا سلام الله علیه را با لنگه درب نشکسته

بلکه عده‌ای که می‌خواستند وارد منزل حضرت علی بشوند در ب حیاط بسته بود و هر قدر دق الباب نمودند کسی جواب نمی‌داد آن‌گاه مخالفین در ب حیاط را آتش زدند و در اثر سوختن در ب یک قسمت از چوب به پهلوی حضرت زهرا اصابت نمود و پهلوی حضرت زهرا را مجروح نمود. در این موقع دکتر امینی جواب داد تمام این قبیل اتهامات که به ائمه طاهرین می‌زنند بیشترش باور نکردنی است.^۲

سپس سید شریفی درباره تفاوت وضو گرفتن بین اهالی تسنن و شیعه سخنرانی نمود و در ساعت ۹:۳۰ جلسه خاتمه پذیرفت و افراد شناخته شده عبارتند از جواد صاحب اختیاری، سید شریفی، سید حسین رضوی، فرج صادق، ضیائی.

نظریه رهبر عملیات: مفاد گزارش خبری به نظر صحیح می‌رسد.

۲- این گونه اظهارات امینی نشانگر هرهری مذهب بودن و مذبذب بودن وی را می‌رساند. در این زمینه پاورقی گزارش تاریخ ۲۷/۳/۱۸ گویاکننده قضیه است.

گزارش خبر

شماره گزارش: ۴۸/۲۷۳۱۴

به: ۳۱۲

تاریخ گزارش: ۴۸/۸۱۶

از: ۴۵۲۰

موضوع: علی امینی

از ساعت ۷ صبح روز چهارشنبه ۴۷/۸/۱ در منزل علی امینی عده‌ای در حدود ۲۰ نفر از جمله محمد منتظر مداح و شاعر وابسته به هیئت دینی

فاطمیه و حسینیّه ارشاد، خیابان‌باشی، امیر جلالی از شهرداری، کوتوال، علی اکبر مالک، سید حسین رضوی، اشعری، معمم، نادری از شرکت تلفن، یوسف رنجبر، حاجی غلامعلی، مطیع الدین حمله دار، حضور داشتند ابتدا امینی اظهار داشت ساعت ۴ بعد از نیمه شب رادیو را گرفتم موج های عربی بسیار قرآن خوبی می خواند لذت بردم اشعری گفت ریاض (پسایتخت عربستان

سعودی) که سنی است برنامه قرآن دارد. ولی رادیوی ما ندارد امینی افزود آن وقتی که رادیوی ایران اذان می گوید و قرآن می خواند و تفسیر می کند جنابعالی خواب تشریف دارید. خیابان‌باشی ضمن ارائه جزواتی گفت اینها را مسیحی ها در مدارس بین بچه ها از جمله در مدرسه آذر پخش کرده اند و کار به زد و خورد کشیده است. اشعری پس از خواندن گفت چرا می گذارند این ها را در بین جوانان ما پخش کنند. این حرفها بچه ها را بسی دین بار می آورد. امینی جزوه ها را قرائت کرد

و آقای اشعری گفت تبلیغ آزاد است این‌ها می‌گویند عیسی پسر خدا است شما هم به نام دین اسلام بگوئید عیسی پسر خدا نیست پیامبر خداست اشعری گفت دستگاه نمی‌گذارد تبلیغ دینی بکنیم تعداد اوراق و شعر که روی میز داشت گفت این‌ها همه جنبه تبلیغ دین اسلام را دارد. به طور آزاد چاپ شده است و پخش گردیده کسی هم مانع پخش آن نیست. ضمن ارائه یادداشتی که مقداری خطوط آن قرمز چاپ

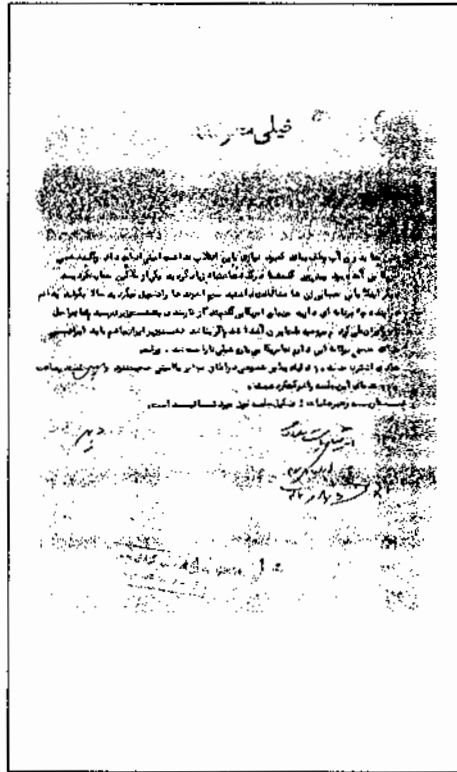
شده بود گفت این یادداشت برای اثبات زنده بودن امام زمان چاپ شده و اکنون روی میز بنده است محمد منتظر افزود بله دوهزار از این اوراق را بنده از طرف هیئت نبی [بنی] فاطمه به مشهد و اصفهان بردم از طرف هیئت بنی فاطمه پخش کردم سپس اضافه کرد که گاهی جلوگیری می‌کنند. در مشهد بومده عده‌ای حاضر شده بودند مکتبی برای آموختن قرآن دایر کنند اجازه

۱- یکی از نمونه حرکتها و جنبشها مربوط به روحانیت اصیل و مبارز، جنبش تنباکو است که از جنبش‌های صد در صد دینی است این حرکت برخاسته از متن سنتهای مذهب و شریعت و به هدف نفی سلطه و مداخله خارجی و زمینه‌های داخلی آن، در ایران روی داده است. این نمونه‌ای است از ایجاد تحول و حرکت که توسط علما و روحانیون به وقوع پیوسته است، ولی افرادی چون امینی بدون در نظر گرفتن حقایق این گونه و بدون تفکیک مؤمنین و مجاهدین از وعاظ السلاطین، دهان به یاوه‌گویی باز می‌کند.

ندادند امینی اظهار داشت در دستورات دینی ما بسیار مطالب هست که می‌تواند نسل جوان ما را هدایت کند ولی نه این طور که آخوندها برای مردم می‌گویند مطالب آموزنده‌ای در مذهب ما هست به وسیله غیر آخوند باید به جوانان آموخت البته ضمن دروس دانشگاهی دیگر این آخوندها حنایشان رنگ ندارد. خود را رسوا کردند. البته برنامه آخوند بگیري و کتک خوردن بی حساب آخوندها طبقه آخوند را تصفیه کرد بسیار آدمهای شیادی بنام آخوند بلوا می‌کردند و مانند

علف هرزه زیر دست پارتند بعد امیر جلالی چند ثانیه‌ای بطور محرمانه با امینی صحبت کرد سپس خبازباشی گفت بی دینی در تمام مملکت رواج یافته است پسر دایی من به نام مهندس مسیحا در دانشگاه تبریز در رفت و آمدهایی که با جوانان دانشجوی توده‌ای دارد دیگر خدا را هم قبول ندارد بعد دکتر امینی ضمن اشاره به کتابی که عنوانش (امریکا می سوزد) گفت در آن مقاله خنده آوری نوشته است می گوید

بزرگان برنامه هایی درست می کنند افراد ملت زیر سنگینی این برنامه ها پشت خم میکنند. بناچار روزی بار را انداخته بجان هم میافتند. و انقلابی میکنند. بعد اشاره سیاست رئیس جمهوری کندی کرده نوشته است برنامه های کندی برای ملت امریکا قابل اجرا نبود او را نابود کردند. سپس در اطراف ازدواج ژاکلین همسر کندی گفت این زن قدر خود را ندانست

بسیار شهرت پیدا کرده بود و شاید روزی ملت آمریکا با دادن شغل مهمی از او تجلیل میکرد خلاصه کنندی اشتباه بزرگی نمود روزیکه بنده میخواستم اصلاحات ارضی را شروع کنم خدمت اعلیحضرت عرض کردم اجازه بفرمائید هرناحیه را مطابق وضع خودش تقسیم اراضی کنیم یعنی دهقان آنچه در سال پیش برای من کاشته بود همان اندازه زمین را داشته باشد دیگر اینکه اول شرکت تعاونی را دایر کنیم بعد تقسیم اراضی نماییم. و آن محل ها که قنات دارد تقسیم نکنیم زیرا این

دهقان جوان سرمایه ندارد قنوات را خشک خواهد کرد توجه نکردند. اکنون دهقان از دست سپاهی دانش - ژاندارم - مامورین اصلاحات ارضی - مامورین تشکیل شرکت تعاونی روزگاری سپاه دارند میگویند سپاه دختران بدهات و قرا بروند درس بدهند اول کثافتکاری و حامله شدن سپاهیان دختر است قدری باید روی این برنامه ها فکر کرد. مثلا میابند ۲۹ ساله و یا نود ساله املاک را اجاره میدهند این املاک مفت از دست میروند. و دهقان هم لیاقت نگاهداری و آباد کردن آنها ندارد اگر بنا بود زمین ها بدون آب و علف بماند که بود نیازی باین انقلاب نداشت امینی ادامه داد و گفت شخصی آمریکایی آمده بود پیش من گفت شما در گذشته اشتباه زیاد کردید یکی از ملاکین حمایت کردید دیگر اینکه بابی حجابی زنها مخالفت داشتید سوم آخوندها را تشویق میکردید حالا بگوئید بدانم در آینده چه برنامه ای دارید من به آن آمریکایی گفتم بنده از کارمندی به نخست وزیری رسیدم تمام مراحل را در ایران طی کردم بروحیه ملت ایران آشنا شدم اگر بنا باشد نخست وزیر ایران باشم باید ایرانی بدانند من چه برنامه ای دارم نه آمریکایی یارو خیلی ناراحت شد. و رفت.

هادی اشتری مدت ۱۰ دقیقه بطور خصوصی در اطاق مجاور با امینی صحبت نمود و سپس در ساعت ۹/۵ عده ای این جلسه را ترک کردند. نظریه رهبر عملیات: تشکیل جلسه فوق مورد تأیید است.

گزارش خبر

به: ۴۵۲۰

شماره گزارش: ۲۰/۱۰۷۳ ج

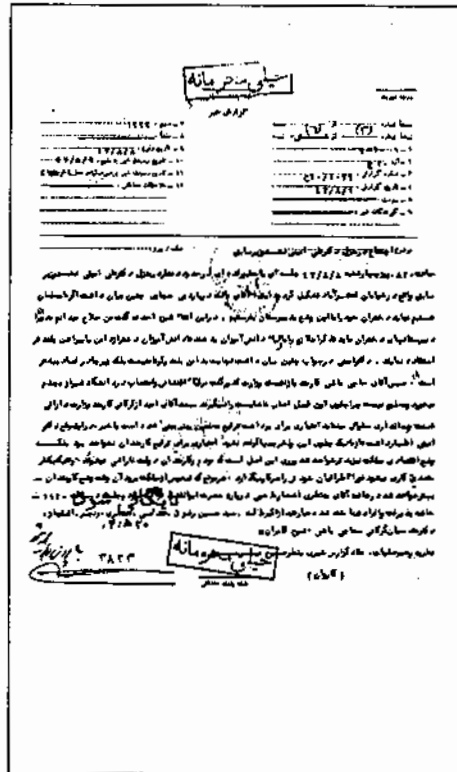
از: ۲۰ ج

تاریخ گزارش: ۴۷/۸/۹

موضوع: اجتماع در منزل دکتر علی امینی نخست وزیر سابق

ساعت ۸:۳۰ روز چهارشنبه ۴۷/۸/۸ جلسه ای با حضور عده ای در حدود ده نفر در منزل دکتر علی امینی نخست وزیر سابق واقع در خیابان

فخرآباد تشکیل گردید ابتدا آقای مالک درباره بی حجابی چنین بیان داشت اگر ما مسلمان هستیم نباید دختران خود را با این وضع بدیرستان بفرستیم. در این اثناء شیخ احدی گفت من صلاح میدانم مدیران دبیرستانهای دختران باید تذکرات لازم را بساویاء دانش آموزان بدهند تا دانش آموزان دختر از دامن یا پیراهن بلندتر استفاده نمایند. دکتر امینی در جواب چنین

۱- یکی از اقدامات خشونت بار عهد رضاشاه که مجریان دولتی، در تمام دوره شانزده ساله پهلوی اول برای انجام آن تلاش کردند، کشف حجاب و اتحاد لباس مردم ایران بود. عواملی چون آمیزش فرهنگی با کشورهای هسایه، اعزام محصل به اروپا، چاپ و نشر روزنامه ها و... باعث شد تا گروهی واپس ماندگی کشور را در برابر غرب به عیان ببیند و سننهای فرهنگی کهن و شیوه پوشاک و خوراک و رفتار مردم را مایه بیچارگی بدانند.

رفته رفته کشف حجاب توفیقاتی بویژه در گروههای تجددخواه حاصل کرد و چهره ای از برهنگی که تناسبی با فرهنگ این مرز و بوم نداشت، به نمایش گذاشته شد. این طیف که از جمله آن امینی می باشد همانطور که در گزارش ملاحظه می شود در مورد نجابت زن تصورات غلطی در ذهن برایش حاصل شده، حال این که نجابت زن بستگی به ظاهر و باطنش داشته و نقصان هر یک نجابت فرد را خدشه دار می سازد.

بیان داشت نجابت بدامن بلند و کوتاه نیست بلکه زیر چادر فساد بیشتر است. سپس آقای حاجی یاشی کارمند بازنشسته وزارت کشور گفت مرتبا اغتشاش و اعتصاب در دانشگاه شیراز بچشم میخورد و معلوم نیست چرا جلوی این قبیل اعمال ناشایست را نمیگیرند. بعد آقای امید از گرکانی کارمند وزارت دارائی قسمت حسابداری سؤال مینماید اعتباری برای پرداخت ترفیع معلمین پیش بینی شده است یا خیر. در این موقع دکتر امینی اظهار داشت تا زمانیکه جلوی

این ولخرجیها گرفته نشود اعتباری برای ترفیع کارمندان نخواهد بود بلکه وضع اقتصادی مملکت نیز بدتر خواهد شد و روی این اصل است که مردم و کارمندان دولت ناراضی میشوند. وقتیکه یکنفر متصدی کاری میشود فوراً اطرافیان خودش را سرکار میگذارد. هر موقع که تبعیض از مملکت برود آن وقت وضع کارمندان بهتر خواهد شد در خاتمه آقای منتظری اشعار مذهبی درباره حضرت ابوالفضل قرائت نمود و جلسه در ساعت ۱۱:۳۰ خاتمه پذیرفت و افراد شناخته شده عبارتند از اکبر مالک، سید حسین رضوی، عندلیمی، مفتخری، رنجبر، اشتها، دکتر مقدسیان گرگانی، حاجی باشی، شیخ کامران.

نظریه رهبر عملیات: مفاد گزارش خبری بنظر صحیح میرسد.

گزارش خبر

شماره گزارش: ۴۵۲۰/۲۷۲۸۳

به: ۳۱۲

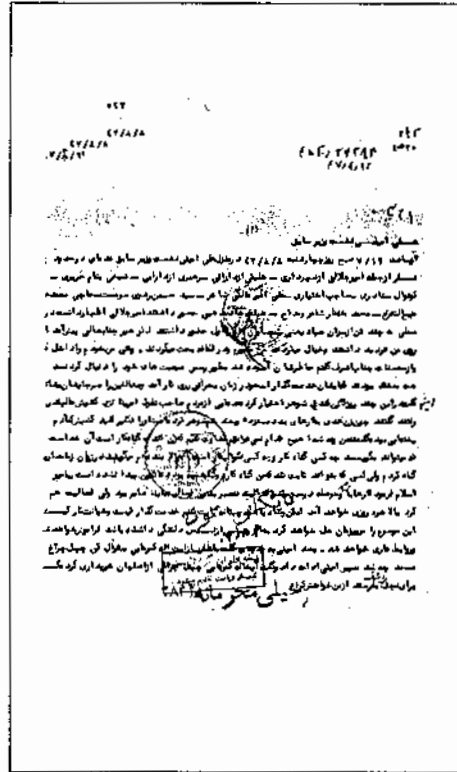
تاریخ گزارش: ۴۷/۸/۲

از: ۴۵۲۰

موضوع: علی امینی نخست وزیر سابق

از ساعت ۷/۱۲ صبح روز چهارشنبه ۴۷/۸/۸ در منزل علی امینی نخست وزیر سابق عده‌ای در حدود ... نفر از جمله امیر جلالی از

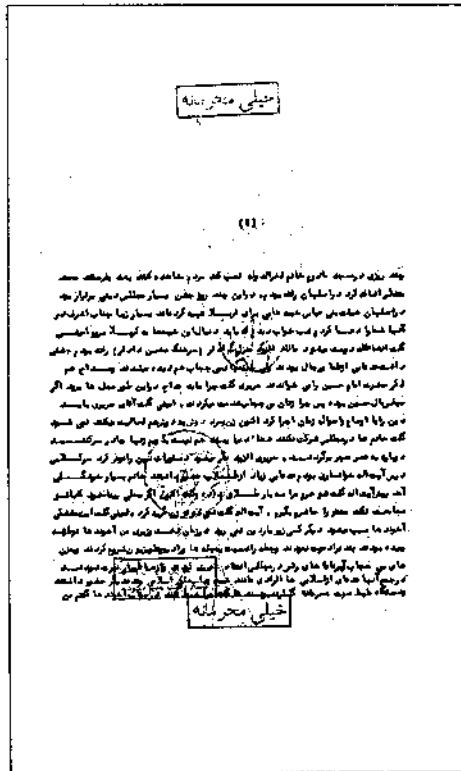
- شهرداری - خلیقی
- ازدارائی - رهبری از
- دارایی - شیخی بنام
- حریری - کوتوال -
- نادری - صاحب
- اختیاری - علی اکبر
- مالکی شاعر - سید
- حسین رضوی سرمست
- حاجی محمد مطیع
- الشراع - محمد منتظر
- شاعر و مداح - هیئت
- های مذهبی حضور
- داشتند امیر جلالی اظهار
- داشت در محلی به چند
- تن از سران سپاه یعنی
- تیمساران درجه اول

حضور داشتند ذکر خیر جنابعالی پیش آمد روی من تردید داشتند و خیال میکردند من مأمورم و در لفافه بحث میکردند. وقتی من خودم را داخل کردم و از محسنات جناب اشرف گفتم خاطرشان آسوده شد بطور رسمی صحبت های خود را دنبال کردند همه معتقد بودند که ایشان خدمت گذار است و در زمان بحرانی روی کار آمد و مخالفین را سر جای شان بنشانند امینی گفت در این چند روز که زن کنندی شوهر اختیار کرده عده‌ای از مردم صاحب نفوذ امریکا نزد کشیش عالیقدر

رفتند گفتند چون زن کندی بکارهای بد دست زده بعد هم شوهر کرده است او را تکفیر کنید کشیش که آدم پخته ای بوده گفت نه من و نه شما هیچ کدام نمی توانیم قضاوت کنیم که زن کندی گناهکار است آن خداست که میتواند بگوید چه کسی گناه کار و چه کسی ثواب کار است. حالا بنده هم می گویم در زمان زمامداری گناه کردم ولی کسی که بتواند ثابت کند که من گناه کارم و گناهم چه بوده تاکنون پیدا نشده است پیامبر

اسلام فرمود کارها با صبر و حوصله درست می شود که البته نه صبر بدون فعالیت باید صابر بود ولی فعالیت هم کرد بالاخره روزی خواهد آمد که من و شاه با هم دوستانه ثابت کنیم خدمت گذار کیست و خیانت کار کیست این موضوع را مرور زمان حل خواهد کرد. اگر هم کسی از دست من دلتنگی داشته باشد فراموش خواهد شد و روابط عادی خواهد شد. بعد

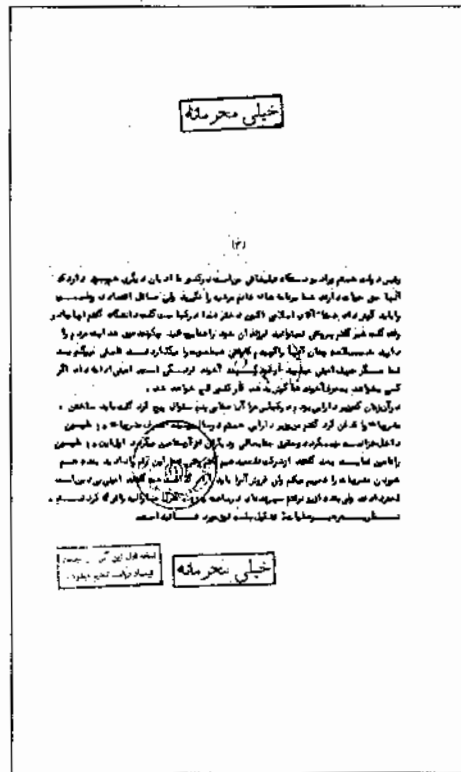

امینی به ودودی گفت با تلفن از آیت اله کمره ای سؤال کن چهل چراغ مسجد چه شد سپس امینی ادامه داد و گفت آیت اله کمره ای چهل چراغی از اصفهان خریداری کرده که برای نجف اشرف بفرستد از من خواهش کرد. چند روزی در مسجد مادرم خانم فخرالدوله نصب کند مردم مشاهده کنند بعد بفرستد محمد منتظر اضافه کرد در اصفهان رفته بودم. در این چند روز جشن بسیار مجلس دینی برقرار بود در اصفهان هیئت بنی عباس خسیمه هایی

برای کریلا تهیه کرده‌اند بسیار زیبا جناب اشرف در آنجا شما را دعا کردم شب خواب دیدم که باید دنبال این خیمه ها به کریلا بروم امینی گفت انشاءالله درست می شود مالک افزود منزل دادفر (سرهنگ محسن دادفر) رفته بودم جشنی داشت عده‌ای از علما و رجال بودند ولی خانمهای بی حجاب هم دیده می شدند و مداح هم ذکر حضرت امام حسین را می خواندند حریری گفت چرا باید مداح در این طور

مجلس ها برود اگر مجلس مال حسین بوده پس چرا زنان بی حجاب خدمت می کردند. امینی گفت آقای حریری باید دین را با اوضاع و احوال زمان اجرا کرد اکنون زن و مرد دوش به دوش هم فعالیت می کنند نمی شود گفت خانم ها در مجلس شرکت نکنند ضمنا دنیا پسند هم نیست بگویم زنها چادر سرکنند دوباره به عصر حجر برگردند. و حریری افزود مگر می شود دستورات

دین را عوض کرد سرکلاس درس آیت اله خوانساری بودم عده ایی زیاد از طلاب حضور داشتند خانم بسیار خوشگلی آمد پیش آیت اله گفت شوهرم مراسم طلاق داده و گفته اکنون اگر محملی پیدا شود که با تو مجامعت نکند من تو را حاضرم بگیرم. آیت اله گفت نمی شود زن گریه کرد. امینی گفت این خشکی آخوندها سبب می شود دیگر کسی زیر بار دین نمی رود در زمان نخست وزیری من آخوندها توطئه چیده بودند بنده را دعوت نمودند و حمله را نسبت به

مجله ها و رادیو و تلویزیون شروع کردند و به زن های بی حجاب و برنامه های رقص در مجلس انتقاد شدید کردند و از من اظهار نفرت نمودند در جمع آنها عده ای از اسلامی ها افرادی مانند شیخ عباسعلی اسلامی و عده دیگری حضور داشتند و دستگاه ضبط صوت محرمانه گذارده بودند تا گفته مرا ضبط کنند در جواب آخوندها گفتم من رئیس دولت هستم و رادیو دستگاه تبلیغاتی من است در کشور ما ادیان دیگری هم وجود دارد که آنها حق حیات دارند شما برنامه های خانم مرضیه را نگیرید ولی مسائل اقتصادی و علمی را باید گوش داد ضمنا آقای اسلامی اکنون دختر شما در کجاست گفت دانشگاه گفتم او با چادر رفته گفت خیر گفتم پس وقتی نمی توانید فرزندان خود را هدایت کنید چگونه دعوی هدایت مردم را دارید خلاصه چنان آنها را کوبیدم که وقتی ضبط صوت را می گذاردند فلسفی می گوید شما مگر حریف امینی می شوید او خود کهنه آخوند فرنگی است. امینی ادامه داد اگر کسی بخواهد به حرف آخوندها گوش بدهد کار کشور فلج خواهد شد. در آن زمان که وزیر دارایی بودم در مجلس مرا آن صفایی پنج سوال پیچ کرد گفت باید ساختن مشروبات را قدغن کرد گفتم من وزیر دارایی هستم در سال به وسیله مصرف مشروبات ۱۵ میلیون داخل خزانه می گردد و حقوق جنابعالی و دیگران از آن تامین می گردد اول این ۱۵ میلیون را تامین نمایید بعد گفتند از شرکت نفت می دهیم گفتم وقتی شما این رقم را دادید بنده هم خوردن مشروبات را تحریم می کنم ولی فروش آن را باید آزاد گذاشت همه گفتند امینی بی دین است فحش دادند ولی بنده از رو نرفتم سپس عده ای در ساعت ۹:۱۵ منزل مشارالیه را ترک کردند.

نظریه رهبر عملیات: تشکیل جلسه فوق مورد تأیید است.

نخست وزیر

به: مدیریت کل اداره سوم ۳۱۲ شماره گزارش: ۲۰/۲۷۲۸۴ ۴۵
 از: ساواک تهران تاریخ گزارش: ۴۷/۸/۱۳
 موضوع: دکتر علی امینی عطف به ۳۱۲/۴۰۷۶۸ - ۴۷/۷/۱۸
 مشروح مذاکرات معموله در جلسه روز یکشنبه ۴۷/۷/۱۴ منزل نامبرده
 بالا به شرح زیر اعلام می گردد. از ساعت ۸:۳۰ روز یکشنبه ۴۷/۷/۱۴

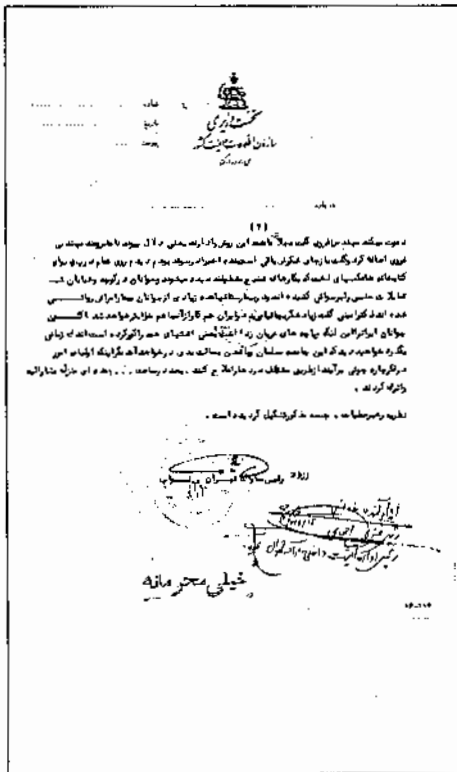
در منزل دکتر علی امینی
 عده ای در حدود ۳۰ نفر
 از جمله خباز باشی،
 حاجی غلامعلی مطیع
 الشرع، یوسف رنجبر،
 منصوریان از غله، شریف
 العلماء، مهندس غروی،
 سلیمان از دارائسی،
 خواجه باشی بازنشسته
 دارائسی، صاحب
 اختیاری، سید حسین
 رضوی سرمست، عابد
 ریاضی، علی اکبر مالک،
 محمد منتظر معروف به
 آخوندی شاعر و مداح
 هیئت های مذهبی، سید

معممی به نام شریفی اهل لشت نشاء، ملک محمدی کارمند ثبت کل از
 شرق شهباز حضور داشتند ابتدا سلیمان بازنشسته دارائسی شعری در
 مدح حضرت علی از علی اکبر مالک با آهنگ قرائت کرد بطوری که
 امینی را تحت تاثیر قرار داده بود بعد صاحب اختیاری شعری از مالک
 در مدح حضرت علی خواند و از عظمت و جلا خانقاه ذوالریاستین
 بحث کرد بعد محمد منتظر شعری در مدح حضرت علی خواند که
 خودش ساخته بود در آن شعر نامی از دکتر امینی آورده بود و

ایشان را خادم درگاه شاه نجف قلمداد کرده بود سپس بحث در اطراف گناه و بی گناهی پیش آمد دکتر امینی گفت همه گناه کارند ولی باید تا زنده اند توبه کنند و اگر حقی از کسی زیر پا گذارده اند به او بدهند و رضایت طرف را حاصل کنند مهندس غروی اضافه کرد بلکه شخصی زنای محض^۱ کرده باشد دکتر امینی گفت در اجتماع دیگر این حرفها چیز تازه‌ای نیست باید اگر هم زنای محسنه کسی مرتکب شده بود از

شوهر او رضایت بخواهد
دکتر امینی گفت برخلاف
مجله زن روز در مملکت
آمریکا مجله هائی است
که مشکل گشای مردم
است و حقا اشکالات
مردم را رفع می نماید
حتی همین زنای محسنه
را آن مجله ها بطوری
منعکس و طرف را قانع
می کنند اگر کسی هم
برود نزد شوهر زنی
بگوید مرا حلال کن زیاد
ناراحت نمی شود ولی
مجله زن روز تمام
خانواده ها را از هم جدا

می کند دختران و پسران را به جان هم می اندازد و همه را به فحشاء دعوت می کند مهندس غروی گفت مجلات ماهمه این روش را دارند یعنی دلال پیوند نامشروعند مهندس غروی اضافه کرد و گفت باز جای شکرش باقی است بنده اخیراً در سوئد بودم دیدم روی تمام درب و دیوار کتابخانه ها عکسهای لخت که بکارهای شنیع مشغولند دیده می شوند و جوانان در کوچه و خیابان تمایلات جنسی را برسوائی کشیده اند و در بیمارستانها عده زیادی از جوانان بیمار امراض روانی

۱- منظور وی باید زنای محسنه باشد.

شده‌اند دکتر امینی گفت زیاد شکر به جا نیاورید در ایران هم کار از آنجا هم خرابتر خواهد شد تاکنون جوانان ایران را این لنگ و پاچه‌های عریان زده است یعنی اشتهای همه را کور کرده است اندک زمانی بگذرد خواهید دید که این جامعه مسلمان و با تمدن بحالت بدی در خواهد آمد مگر اینکه اولیای امور در فکر چاره جوئی برآیند از طریق مختلف دردها را علاج کنند. بعد در ساعت ۱۰ عده‌ای منزل مشارالیه را ترک کردند. نظریه رهبر عملیات: جلسه مذکور تشکیل گردیده است.

گزارش خبر

شماره گزارش: ۲۵۲۰/۳۷۴۷۱

به: ۳۱۲

تاریخ گزارش: ۴۷/۸/۱۹

از: ۲۵۲۰

موضوع: دکتر علی امینی

از ساعت ۷:۳۰ روز چهارشنبه ۱۵/۸/۴۷ در منزل علی امینی عده‌ای در حدود ۱۵ نفر از جمله یوسف رنجبر، کوتوال، خلیقی از دارائی،

شیخی بنام حریری، سرمست، محمد منتظر مداح هیئت های مذهبی، امیر جلالی از شهرداری، علی اکبر مالک، صاحب اختیاری حضور داشتند ابتدا خلیقی از امینی مسئوال کرد نیکسون ریاست جمهوری را خواهد برد یا دیگران امینی اظهار داشت نصف شب رادیو را گرفتم یا بعد از نیمه شب گرفتم صبح امروز هم گرفتم درست معلوم نیست کدام برنده خواهند شد. سرمست

گفت جناب اشرف از این دو نفر که اکنون از همه بیشتر برای ریاست جمهوری امریکا بر سر زبانها افتاده اند کدام بهتر خواهند بود. زیرا خوب یا بد ریاست جمهوری امریکا روی دنیای کنونی اثر دارد. دکتر امینی گفت صحیح است ولی نیکسون بسیار عصبانی است و امکان دارد روزی کاری بدست دنیا بدهد ضمنا آنقدر مادی و پول پرست است که ممکن است در زمامداری هم به فکر پول در آوردن باشد ولی همفتری از طبقه پائین بالا آمده و سردی و گرمی دنیا را

چشیده است ضمنا در دوران گذشته چپی بوده درد اجتماع را می داند صاحب اختیاری اضافه کرد آقای آگاه عقیده دارد انتخابات امریکا را هم انگلیسها تعیین می کنند و بطور حتم ریاست جمهوری امریکا انگلیسی خواهد بود امینی خندید و گفت انگلیس و امریکا یکی است زیرا همزمانند سرمست افزود انگلیسها در سیاست شانسان دارند. زیرا در تمام ممالک دنیا یک عده به نفع آنها مجانی تبلیغ می کنند. امینی اضافه

کرد بله انگلیسها راستی مبلغ مجانی دارند سپس صحبت از جاه طلبی پیش آمد امینی گفت آرزو داشتن غیر از جاه طلبی است من در زمان طفولیت به مادرم می گفتم من باید وزیر بشوم به خاطر دارم روزی چشمم درد می کرد در آن زمان شاگرد مدرسه بودم مادرم تلفن کرد مرحوم نصرت الدوله وزیر داگستری بود آمد و مرا به دکتر رساند در مراجعت در درشکه نصرت الدوله

نشستم و از شهر به شمیران آمدم در باغ فردوس امروز احترام خاصی به نصرت الدوله گذاشتند من وقتی به منزل آمدم گریه کردم و خطاب به پدرم گفتم شما همه چیز دارید ولی هیچ ندارید آنها که هیچ ندارند همه چیز دارند چرا بایستی نصرت الدوله وزیر داگستری باشد ولی تو که پدرم هستی بی کار در منزل چرت بزنی. مادرم گفت فضولی به تو نیامده است امینی ادامه داد و گفت هر وقت قوام السلطنه حرکت می کرد من از عقب او براه میافتم و حرکت می کردم روزنامه ها می نوشتند

این بچه نخست وزیر آینده است من خدا را شکر می کنم که مرا دوست دارد و در هر موردی مرا راهنمایی می کند در قرارداد نفت بعد از مصدق^۱ چندین بار در مجلس به من حمله شد تا جائیکه بیم کشتن من میرفت ولی از رو نرفتم و به تصویب رساندم یوسف رنجبر گفت تمام مردم خیابان مولوی قاجاق فروش می باشند از پول هروئین شخصی بنام ایمان سلماسی چندین میهمانخانه در اسلامبول دایر کرده و میلیونها ثروت اندوخته است چرا دولت جلوگیری نمی کند امینی جواب داد در ممالک خارج هم این حرفها هست خدا بداد این طبقه جوان برسد چه خواهد شد نمی دانم پس از قرائت اشعاری توسط محمد منتظر علی اکبر مالک و سرمست امینی ادامه داد هر بلایی به سر مردم میاید از بیکاری است کارمند دولت که پول از صندوق دولت دریافت می دارد کاری ندارد پشت میز بی کار است خدا رحمت کند رضاشاه را در زمان سلطنت او بنده یک کارمند عادی بودم ولی آنقدر کارمندان در پشت میزها کار انجام می دادند که آدم وارد هر اداره می شد لذت می برد دکتر امینی اضافه کرد باید مردم را با دین آشنا کرد و با ایمان بار آورد محمد منتظر گفت می خواستم اشعار مذهبی خودم را چاپ کنم مانع شدند امینی گفت اشعار مذهبی اگر مطالب سیاسی نداشت مانع نمی شدند. محمد منتظر گفت برای ۱۵ شعبان دستور دادند شعارها و شعرها نباید کلمه اعلیحضرت داشته باشد. زیرا این عنوان برای مقام سلطنت است دکتر امینی افزود باید این طور باشد زیرا ایرانی همه چیز را با هم قاطی می کند شما اگر می خواهید عید بگیرید به حرفها چه کار دارید دیدم در بعضی شعرها و شعارها گوشه و کنایه زده می شود. دین با نظریات شخصی غلط است این جلسه در ساعت ۹:۳۰ خاتمه یافت.

نظریه رهبر عملیات. مطالب فوق بیان گردیده است.

۱- دکتر محمد مصدق: در سال ۱۲۵۸ هـ ش در تهران متولد شد و به دلیل اینکه مادرش وابسته به خاندان قجر بود به مصدق السلطنه ملقب شده، وی تحصیلات خود را در رشته حقوق در فرانسه و سوئیس به پایان رسانده و در سی سالگی به عنوان نماینده به مجلس شورای ملی راه یافته (و نماینده ادوار ۵-۶-۱۴ و ۱۶ بوده)، همچنین دکتر مصدق وزیر مالیه و وزیر امور خارجه در سالهای ۱۳۰۰-۱۳۰۲ و از سال ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۲ نخست وزیر بوده، مصدق رهبر نهضت ملی شدن نفت و از مؤسسان جبهه ملی بوده در جریان نهضت ملی شدن نفت و حکومت ملی به دلیل روحیه ملی‌گرایی توانست با جناح مذهبی همکاری کند. او از مخالفان قرارداد ننگین ۱۹۱۹ و ثوق الدوله بوده است. اختلاف در دوران نهضت، زمینه‌ای برای کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ شد. مصدق پس از کودتای امریکایی دستگیر و زندانی شد و پس از محاکمه به احمد آباد (کرج) تبعید و سرانجام در ۱۴ اسفند ۱۳۴۵ فوت نموده است.

ر.ک: شهید بهشتی ص ۸۷

گزارش خبر

شماره گزارش: ۴۷۹/۳۰۲۰/۶۵۲

به: ۳۱۲

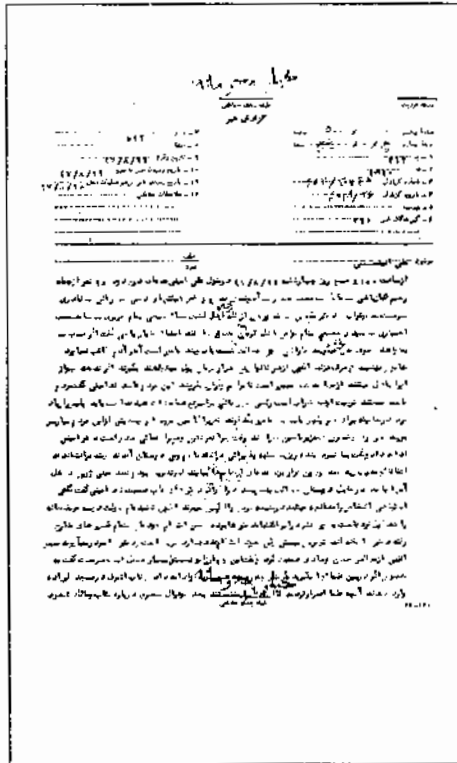
تاریخ گزارش: ۴۷/۸/۲۶

از: ۲۰ ۴۵

موضوع: دکتر علی امینی

از ساعت ۸:۱۵ صبح روز چهارشنبه ۲۲/۸/۴۷ در منزل علی امینی عده‌ای در حدود ۲۵ نفر از جمله رحیم خبازباشی، مالک، محمد منتظر،

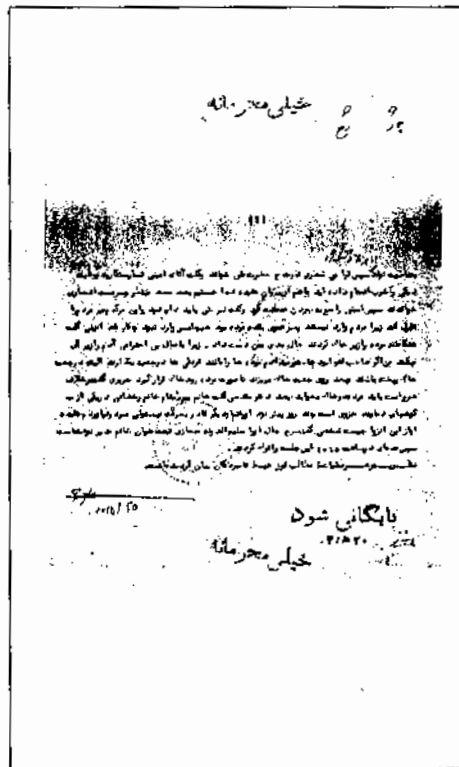
آخوندی مداح و شاعر هیئتهای دینی، گرکانی، نادری، سرمرست، کوتوال، دکتر مقدسی، منصوریان از غله، شریفی اهل لشت نشاء شیخی به نام حریری، صاحب اختیاری، سیدی معمم به نام قوامی اهل کرمان حضور داشتند ابتدا خبازباشی گفت اگر کسی بخواهد حرف حق بزند می گویند ناراضی و مخالف یا می گویند مامور است آخر آدم طاقت نمی آورد خاموش

بنشیند و حرف نزند اکنون از هر نان را پنج هزار تومان پول میخواهند بگیرند اگر ندهد جواز او رباطل می کنند از کجا بدهد مجبور است نان را کم و گران بفروشد این مردم فاسدند امینی گفت مردم فاسد نیستند تربیت اولیه خراب است رئیس شهربانی برای رفع تصادفات عقیده داشت باید پلیس را زیاد کرد در حالی که برای هر پلیس باید یک مامور بگذارند که زیر ماشین نرود اگر جمعیتی از این مردم بیارسی بروند در ظرف چند روز همه زیر ماشین خواهند رفت زیرا در

خارج وضع راهنمایی جدی است دکتر امینی ادامه داد و گفت بنا نبود بنده روز پنجشنبه پذیرائی داشته باشم ولی دوستان آمدند و بنده را نشانند اتفاقا جمعیت زیاد شد و چون قرار بود عده ای از خانم ها بیایند در تشویش بودم نکند مینی ژویی داخل آنها باشد در مقابل دوستان خجالت بکشم بعد در اطراف دکترهای طب صحبت شد امینی گفت گاهی اشتباهی اشخاص را معالجه می کنند در نتیجه مریض را

از بین می برد اکنون شنیده ام دولت دو سه مریضخانه را تعطیل کرده است بطور حتم در اثر اشتباه دکترها بوده همین انتظام خودمان به تمام کشورهای خارج رفته دکترها گفته اند تو مریض نیستی ولی خود انتظام عقیده دارد مریض است و دکترها سر در نمی آورند سپس امینی از مجالس جشن و شادی صحبت کرد و گفت این چهارزانو نشستن بسیار مشکل است سرمست

گفت به خصوص اگر در بین علما جا بگیرد گرفتار و ادامه داد جناب اشرف در مسجد لرزاده وارد شدند آن چه علما اصرار کردند داخل آنها نشستند بعد کو توال شعرای درباره کتاب و مالک شعری به مناسبت تولد امام زمان قرائت کرد سپس قوامی شعری در مدح حضرت علی خواند و گفت آقای امینی شما رستگارید و وظیفه دینی را خوب انجام داده اید ما هم از پیروان عقیده شما هستیم بعد محمد منتظر و سرمست اشعاری خواندند سپس امینی راجع به مردن صحبت کرد و گفت

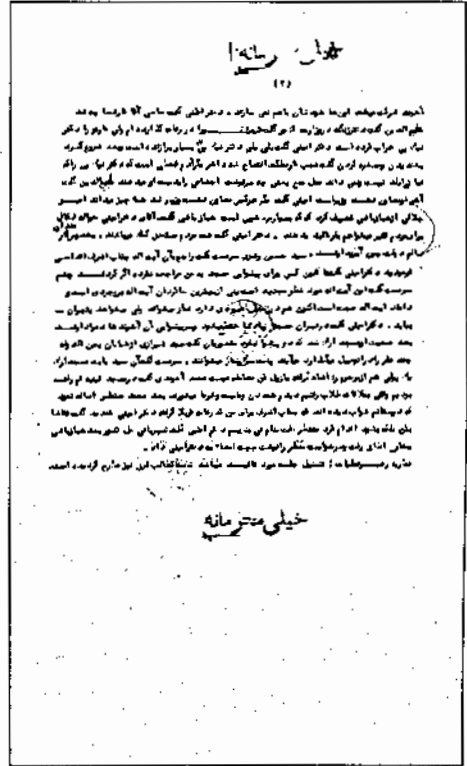
شرکتی باید دایر شود و این مرگ و میر مردم را تقبل کند زیرا مردم وارد نیستند پسر عموی بنده مرده بود هیچ کس وارد نبود چه کار کند امینی گفت هنگامیکه مرده را زیر خاک کردند حال بدی به من دست داد. زیرا با کمال بی احترامی آدم را زیر گل می کنند من اگر صاحب فتوا بودم دستور می دادم مرده ها را مانند فرنگی ها در جعبه بگذارند البته در جعبه خاک ریخته باشند و بعد روی جعبه خاک بریزند تا صورت مرده روی خاک قرار گیرد حریری گفت برخلاف شرع است باید مرده در خاک بخوابد بعد دکتر مقدسی گفت خانم پیری به نام خانم رخشانی در یکی از کوههای دماوند منزوی است چند روز پیش نزد او رفتم او دیگر قادر به حرکت نیست ولی سردر نیاوردم عقیده او از این انزوا چیست شخصی گفت شرح حال او را مطیع الدوله حجازی تحت عنوان خانم مدیر نوشته است سپس عده ای در ساعت ۱۵:۱۰ این جلسه را ترک کردند.

نظریه رهبر علمیات: مطالب فوق توسط نامبردگان بیان گردیده است.

۱- غلامرضا نیک پی فرزند عزیزالله در سال ۱۳۰۸ ش در اصفهان متولد شد. تحصیلات ابتدائی و متوسطه را در شهرهای اصفهان، کرمانشاه و تهران گذراند و برای ادامه تحصیل وارد دانشگاه تهران شد و در رشته علوم سیاسی و اقتصادی تحصیلات عالی را ادامه داد و برای تکمیل به انگلستان رفت و از دانشکده اقتصاد و علوم سیاسی آنجا دکتری اقتصاد گرفت. نامبرده به زبانهای انگلیسی و فرانسه آشنائی داشت. ساواک در سند زندگینامه او چنین آورده است: پیشینه مضره سیاسی ندارد، طرفدار رژیم مشروطه سلطنتی، طرفدار سیاست غرب (انگلیس) می باشد و از لحاظ صحت عمل و درستی هنگام خدمت در سمت شهردار تهران شایعاتی به میزان وسیع دایر بر نادرستی و زد و بند وی وجود داشته که با توجه به شواهد و قرائن می تواند صحت داشته باشد. فردی زرتنگ، فعال و قاطع و صریح ولی بددهن و فحاش و لجاجت، دهن بین و از خود راضی می باشد. مشارالیه سمت هائی از جمله، عضو هیات امنای دانشگاه اصفهان، مدیرکل امور اقتصادی شرکت ملی نفت،

آمد شریفی گفت در سر سفره بیابید تماشا کنید که آخوندها چه می کنند کوتوال گفت آخوندی در محل ماهست که هر جا مهمانی باشد غذا را در کیسه می ریزد و به خارج از منزل می برد سرمست گفت برای فقرا می برد میر جلالی گفت آنکه عالم واقعی باشد این کارها را نمی کند من عالم سراغ دارم که نان و ماست میخورد و شکر خدا را به جامی آورد. امیرجلالی اضافه نمود که مگر کسی برای سفره رنگی اشخاص می رود

این جناب اشرف سر هر سفره که دعوت می شد می آمد و کاری به غذا نداشت به خاطر دارم یکی از معممین جناب اشرف را دعوت به نهار کرد ایشان اجابت کردند. دکتر امینی گفت بله مورد سوال هم قرار گرفتم اعلیحضرت گفتند این حرکت ها چیست هر کس دعوت می کند میروید گفتم بنده نخست وزیر مردم هستم باید خواسته ها را اجابت کنم. حاجی غلامعلی مطیع

الدین گفت خدا می داند که من از دست این آخوندها چه می کشم در کاروانی که بنده تهیه می کنم چند تن آخوند شرکت می کنند این ها خودشان باهم نمی سازند. دکتر امینی گفت حاجی آقا کار شما چه شد مطیع الدین گفت دکتر زنگنه در وزارت کشور گفت تو را در برنامه گذارده ام ولی کار تو را دکتر نیک پی خراب کرده است. دکتر امینی گفت بلی بلی دکتر نیک پی بسیار برازنده است و بعد شروع کرد بخندیدن و مسخره کردن گفت عجب کار مملکت افتضاح شده آخر مگر

ادامه پاورقی از ص تیل:
 معاون اجرایی نخست وزیر
 شهردار تهران و ... را عهده
 دار بود. طبق گزارشهای
 ساواک نامبرده در سال
 ۱۳۵۲ مبالغ قابل توجهی
 حق دلالتی معاملات خارجی
 از شرکتهای طرف قرارداد
 دریافت داشته است. نیک
 پی دارای تالیفاتی در رشته
 تخصصی خود بوده از جمله:
 جنبه های سیاسی منافع
 نفتی دول بیگانه در ایران،
 اختلاف بین انگلیس و ایران
 در مسأله نفت و ...
 اسناد ساواک پرونده های
 انفرادی

آدم قحطی است که دکتر نیک پی را که نماز را بلد نیست و نمی داند عمل حج یعنی چه سرنوشت اجتماعی را بدست او می دهند مطیع الدین گفت آخر او معاون نخست وزیر است امینی گفت مگر هر کسی معاون نخست وزیر شد همه چیز می داند امیر جلالی از خبازباشی تعریف کرد که بسیار مرد خوبی است خبازباشی گفت آقای دکتر امینی حواله ذغال برای مردم فقیر می خواهم بفرمائید بدهند. دکتر امینی گفت همه مردم مستحق کمک می باشند. به خصوص کارمندان سالم دولت چون آبرو دارند. سید حسین رضوی سرمست گفت راجع به آن آیت اله جناب اشرف اقدامی فرمودید دکتر امینی گفت تاکنون کسی برای پیشوایی مسجد به من مراجعه نکرده اگر کردند چشم سرمست گفت این آیت اله مورد نظر مجتهد است یکی از بهترین شاگردان آیت اله بروجردی است و داماد آیت اله حجت است اکنون هم در زنجان مسجدی دارد نماز می خواند ولی می خواهد به تهران بیاید. دکتر امینی گفت در تهران مسجد زیاد ساخته می شود و سرپیشوایی آن آخوندها دعوا دارند بعد صحبت از مسجد ارک شد که دو پیشوا دارد منصوریان گفت سید شیرازی از خیابان یمن الدوله چند نفر را در اتومبیل می گذارد میانند پشت سر او نماز می خوانند سرمست گفت آن سید بابت مسجد ارک یک پولی هم از مرحوم رضاشاه گرفته بازول کن معامله نیست محمد آخوندی گفت در مسجد فیضیه قم رفته بودیم وقتی به ملاقات طلاب رفتیم دیدیم همه نان و ماست و خرما می خوردند بعد محمد منتظر اضافه نمود که دوستانم خواب دیده اند که جناب اشرف برای من گذرنامه کربلا گرفته دکتر امینی خندید گفت تقاضا بکن بلکه بشود اقدام کردم منتظر گفت بنام کی بنویسم دکتر امینی گفت شهربانی کل کشور بعد خبازباشی بخارج اطاق رفت و درخواست منتظر را نوشت جهت امضا به دکتر امینی داد.
 نظریه رهبر عملیات: تشکیل جلسه مورد تأیید می باشد ضمناً مطالب فوق نیز مطرح گردیده است.

نخست‌وزیری

به: مدیریت کل اداره چهارم

شماره گزارش:

از: اداره کل هشتم

تاریخ گزارش: ۴۷/۹/۷

موضوع: آقای ایرج امینی مجدی^۱ فرزند علی پیرو شماره ۹۲۱/۷۹۳۶ -

۴۷/۸/۲۷ اداره کل نهم

ضمن ایفاد یک نسخه فرم تعیین صلاحیت و یک برگ فرم درخواست

بررسی سابقه دسترسی
نامبرده فوق به اسناد
طبقه بندی شده و شرکت
در کلاس حفاظت ساواک
از لحاظ این اداره کل
بلامانع می باشد.
مدیر کل اداره هشتم.
هاشمی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت اطلاعات
اداره کل هشتم
تاریخ: ۴۷/۹/۷
موضوع: آقای ایرج امینی مجدی فرزند علی پیرو شماره ۹۲۱/۷۹۳۶ -
شماره پرونده: ۴۷/۸/۲۷ -
موضوع: تعیین صلاحیت و درخواست فرم
این نامه به اطلاع آن محترم رسانده می‌گردد که نامبرده در سال ۱۳۱۴ در تهران متولد شده است. وی پس از اخذ لیسانس در رشته علوم سیاسی از آمریکا در سال ۱۳۴۴ در وزارت امور خارجه استخدام شده و به عنوان کارمند اداره همکاریهای بین‌المللی اشتغال به کار داشته و در سال ۱۳۴۵ برای استفاده از بورس امور خارجی سنتو به انگلستان مسافرت و پس از بازگشت در ادارات مختلف وزارت امور خارجه اشتغال داشته است.
پرونده انفرادی ساواک

۱- ایرج امینی:

ایرج فرزند دکتر علی امینی
(نخست وزیر) و در سال
۱۳۱۴ در تهران متولد شده
است. وی پس از اخذ
لیسانس در رشته علوم
سیاسی از آمریکا در سال
۱۳۴۴ در وزارت امور
خارجه استخدام شده و به
عنوان کارمند اداره
همکاریهای بین‌المللی
اشتغال به کار داشته و در
سال ۱۳۴۵ برای استفاده از
بورس امور خارجی سنتو به
انگلستان مسافرت و پس از
بازگشت در ادارات مختلف
وزارت امور خارجه اشتغال
داشته است.

پرونده انفرادی ساواک

گزارش خبر

به: ۳۱۲

شماره گزارش: ۴۵۲۰/۳۱۰۰۸

از: ۴۵۲۰

تاریخ گزارش: ۴۷/۹/۱۴

موضوع: علی امینی

در ساعت ۷:۴۵ روز چهارشنبه ۴۷/۹/۱۳ در منزل

دکتر علی امینی در حدود ۱۰ نفر از جمله: خلیقی کارمند دارایی -

خبازیاشی - منصوریان

کارمند غله - سید حسین

رضوی سرمست -

صاحب اختیاری -

محمدی کارمند

کارخانجات قند سازمان

برنامه - حاجی غلامعلی

مطیع الدین حمله دار

تشکیل جلسه دادند ابتدا

خلیقی گفت بیچاره

خطیبی زمانی در وزارت

دارایی بود او را بیکار

کردند. و پس از چند ماه

فوت نمود.

ولی هنوز هم در وزارت

دارایی آن کثافتکاریها به

چشم می خورد سرمست گفت مگر بنا بود دیگر کثافتکاری نشود.

خلیقی صحبت را ادامه داده و گفت همه میخوانند بگویند ایران

بهشت برین است هویدا دستور داد در تمام روزنامه ها نوشتند ما

می خواهیم مردم را بماهی خوردن عادت بدهیم.

دکتر امینی ناراحت شد و گفت راستی چنین حرفی زده بود؟ خلیقی

گفت تمام جراید نوشتند دکتر امینی اظهار داشت من نمی دانم چرا این

حرفهای پوچ را می زنند آخر مردم به آدم فحش می دهند مسخره

میکردم بسیار حالم خوب بود از چپ و راست زیر گوش من می گفتند که ایشان مأمور سازمان امنیت است ناراحت شدم فریاد زدم باشد مگر ما چه میکنیم.

جز این است که با این جوان بازی میکنم چه اشکالی دارد مأمور باشد دکتر امینی اضافه کرد که عده‌ای سعی دارند مردم را نسبت بهم بد بین کنند خلاصه همه این حرفها که پیش می آید در اثر بی ایمانی است. چند روز پیش ماشین ایرج پسر من با ماشین یک جوان آلمانی تصادف می کند. جوان آلمانی مقصر بوده است. اشخاص مغرض زیر گوش آلمانی می گویند این پسر دکتر امینی است گذشت نکنی چون پولدار است آن آلمانی تحت تاثیر قرار میگیرد در کلانتری که (گویا کلانتری یک بوده) پافشاری میکند رئیس کلانتری یا افسر نگهبان عصبانی میشود به آن جوان آلمانی میگوید بایستی از تو جریمه گرفته بشود. چون متخصص شما را مقصر میدانند. بعد جوان خارجی میگوید من بهایی هستم ایرج میگوید حال که دین نداری من هم گذشت نمیکم تا دینار آخر از تو میگیرم دکتر امینی محمدی را مخاطب قرار داد گفت آن شخص بروی خود نیاورد ولی من باو سفارش کردم گفت آقای محمدی بمن فحاشی کرده محمدی در جواب دکتر امینی گفت این مرد دزد و پدر سوخته و بی شرف است چند پرونده دزدی دارد خرابکار است. یک عمری خدمت کردم همه را زیر پا گذاشت من تازنده ام با او مبارزه خواهم کرد دکتر امینی ناراحت شد که چرا محمدی رئیس خود را فحش داد. محمدی گفت دکتری معاون ایشان بود بنام فروزان از دست این نامرد از این اداره رفت سپس دکتر امینی گفت روی میز اطاق خواب من یک تلویزیون کوچک است چند شب پیش دیدم مصاحبه‌ای در داخل ساختمان های آپارتمانی میکنند که ضرغام ساخته است دیدم سعی دارند که اشتباهات خود را صحیح جلوه بدهند. و مردم را فریب بدهند. بارها ما گفته ایم ما ایرانی ها هنوز زود است آپارتمان نشین بشویم در ثانی این همه زمین در این کشور وسیع وجود دارد. باید در تقاطعی که زمین گران و کم است آپارتمان ساخته شود.

در ساعت ۹:۲۵ جلسه خاتمه یافت .
نظریه رهبر عملیات : تشکیل جلسه فوق مورد تأیید است و مذاکرات
مذکور انجام گرفته است . -

صور تجلسه

تاریخ: ۴۷/۹/۲۲

گزارش خبر

در ساعت ۷:۰۰ روز ۴۷/۹/۱۴ بمنظور بررسی و تبادل نظر در مورد فعالیت های کنونی و از دیاد تردد اخیر اشخاص سر شناس و مشکوک به منزل دکتر امینی کمیسیونی در دفتر ریاست اداره امنیت داخلی با حضور روسای بخشهای ۲-۴-۵ و ۸ تشکیل گردید.

بدواً ریاست امنیت داخلی ساواک تهران لزوم تشکیل کمیسیون را یاد

آور و سپس نامه های

واصله از اداره کل سوم

در اینمورد قرائت و

ضرورت یک بررسی

مجدد و کسب اطلاع و

چگونگی تشکیل این

جلسات مورد بحث قرار

گرفت.

پس از بحث و گفتگو و

تبادل نظر تصمیمات زیر

اتخاذ گردید.

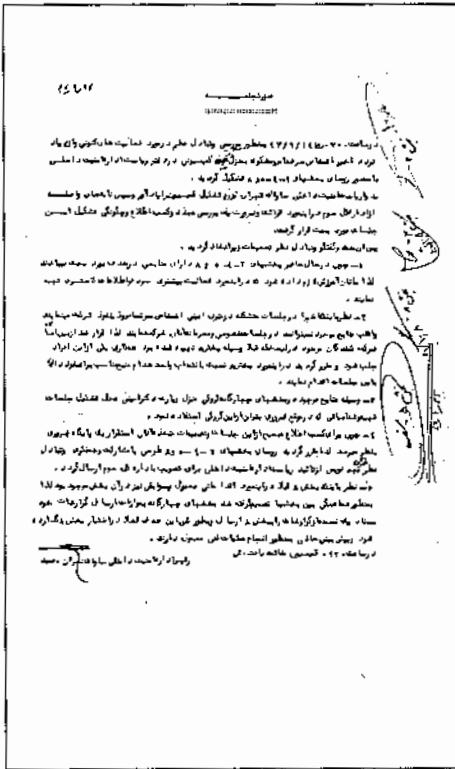
۱- چون در حال حاضر

بخشهای ۲-۴-۵ و ۸

داری منابعی در هدف

مورد بحث میباشند لذا به

آنان آموزش لازم داده

ساعت ۱۴:۰۰ روز

دکتر علی امینی نخست وزیر

اسبق در یک صحبت کاملاً

خصوصی اظهار داشت به

نظر می رسد برای دکتر

امینی اخیراً شغلی در نظر

گرفته باشند. ناطق سپس

گفت چون روزهای

چهارشنبه هر هفته معمولاً

دکتر امینی در منزل می

نشیند و دوستان و آشنایان

وی به منزلش آمده و از

مشاریه دیدن می نمایند

لیکن چند هفته است که

اشخاص متفرقه زیادی به

منزلش تردد و رفت و آمد

می نمایند. ناطق بعد گفت

مدتی است شخصی به نام

ودودی در منزل دکتر امینی

استخدام که صبح های زود به

سرکار خود آمده و تا ساعت

۲۱:۰۰ در منزل دکتر امینی

مشغول خدمت می باشد.

ناطق در پاسخ وی که ودودی

چه خدمتی انجام می دهد

گفت فقط پشت در اطاق دکتر

امینی می نشیند تا

اشخاص خارج و دیگران از

نحوه مذاکرات در داخل اطاق

مطلع نشوند.

شود که در اینمورد فعالیت بیشتری نموده و اطلاعات کاملتری تهیه نمایند.

۲- نظر باینکه اخیراً در جلسات متشکله در منزل امینی اشخاص سر شناس و ذینفوذ شرکت مینمایند* و اغلب منابع موجود نمیتوانند در جلسات خصوصی و محرمانه آنان شرکت نمایند لذا قرار شد از بین اسامی شرکت کنندگان موجود در لیست که قبلاً وسیله بخش ۵ تهیه شده بود همکاری یکی از این افراد جلب شود و مقرر

ادامه از پاورتی ص قبل:
توضیح منبع. هرگونه اقدام
مستقیض موجب شناسائی
منبع خواهد شد.

گردید در اینمورد بخش ۸ نسبت بانتخاب واستخدام منبع مناسب
برای نفوذ دادن باین جلسات اقدام نمایند.

۳- وسیله منابع موجود در بخشهای چهارگانه کروکی منزل و پارک دکتر
امینی محل تشکیل جلسات تهیه و شناسائی که در موقع ضروری بتوان
از این کروکی استفاده نمود.

۴- چون برای کسب اطلاع صحیح از این جلسات و تصمیمات متخذه
آنان استقرار یک پایگاه ضروری بنظر میرسد لذا مقرر گردید روسای
بخشهای ۲- ۴- ۵ و ۸ طرحی با مشارکت و همفکری و تبادل نظر
طرحی تهیه و پس از تأیید ریاست اداره امنیت داخلی برای تصویب
باداره کل سوم ارسال گردد.

۵- نظر باینکه بخش ۸ قبلاً در اینمورد اقداماتی معمول و سوابقی نیز
در آن بخش موجود بود لذا بمنظور هماهنگی بین بخشها تصمیم گرفته
شد بخشهای چهارگانه به موازات ارسال گزارشات خود بستاد یک
نسخه از گزارشات را ببخش ۸ ارسال و بطور کلی این هدف فعلاً در
اختیار بخش ۸ گذارده شود و پیش بینی هائی بمنظور انجام عملیات
فنی معمول دارند.

در ساعت ۹:۳۰ کمیسیون خاتمه یافت . ش

رئیس اداره امنیت داخلی ساواک تهران . عمید

به: ۲۱۲

شماره: ۴۵۲۰/۳۶۴۰۳

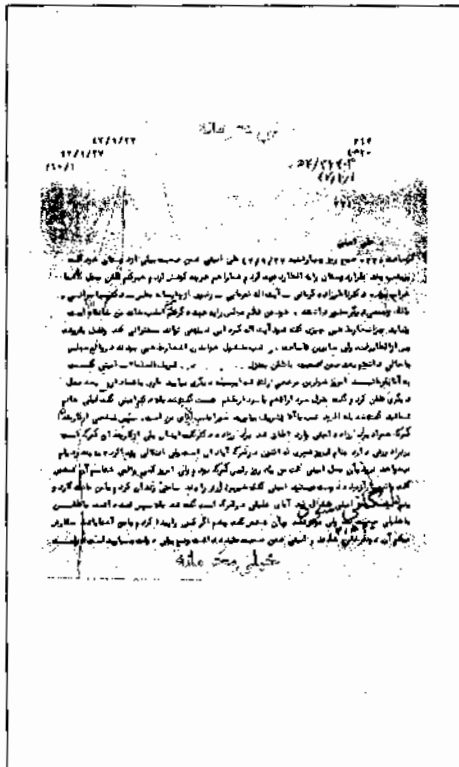
از: ۴۵۲۰

تاریخ: گزارش: ۴۷/۱۰/۱

علی امینی

از ساعت ۷:۳۰ صبح روز چهارشنبه ۲۷/۹/۴۷ علی امینی ضمن صحبت یکی از دوستان خود گفت پریشب چند نفر از دوستان را به افطار دعوت کردم شما را هم هر چه کوشش کردم خبر کنم تلفن محل

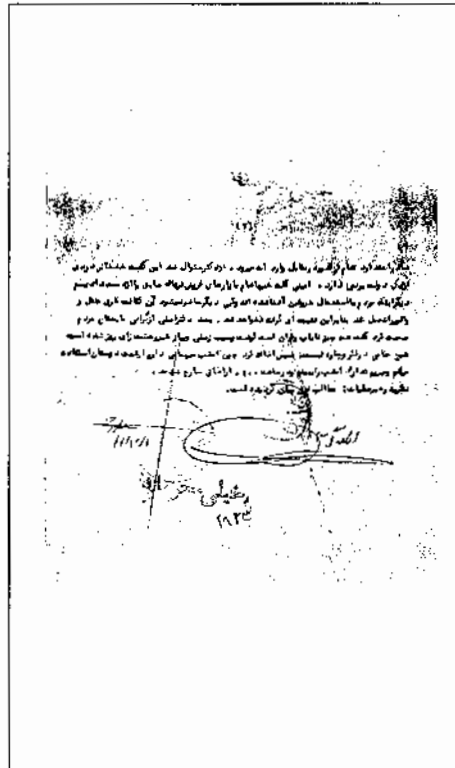
کار شما خراب بود. دکتر ناظر زاده کرمائی - آیت اله کمره‌ای - رضوی از چاپخانه مجلس - دکتر مهاجرانی مالک و جمعی دیگر حضور داشتند. خود من نظم مجلس را به عهده گرفتم گفتم امشب خانه من خانقاه است و نباید جز اشعار مذهبی چیزی گفته شود آیت اله کمره‌ای دید نمی تواند سخنرانی کند و فضل بفروشد پس از افطار رفت ولی سایرین تا ساعت (در سند مورد

نظر خوانا نیست) شب مشغول خواندن اشعار مذهبی بودند در واقع مجلس با حالی داشتیم بعد ضمن صحبت با تلفن بمنزل (خوانا نیست) شریف العلما - امینی گفت به آقا بفرمائید امروز شو فرمن مرخصی رفته شما بوسیله دیگری بیاید کاری با شما دارم بعد محل دیگری تلفن کرد و گفت منزل سردار افخم یا سردار مقخم هست گفته شد بله دکتر امینی گفت لیلی خانم شما مید گفتند شد بله افزود شب با آقا تشریف بیاورید سور امشب بیای من است. سپس شخصی از کارمندان گمرک همراه

۱- خانقاه محل تجمع و عبادتگاه دراویش و صوفیه است.

برادرزاده امینی وارد اطاق شد برادرزاده دکتر گفت ایشان یکی از کارمندان گمرک است و برادر زنی دارد بنام فیروز نصیری که اکنون در گمرک آبادان است ولی انتقالی پیدا کرده به بندر دیلم می خواهد نرود به آن محل امینی گفت من یک روز رئیس گمرک بودم ولی امروز کسی را نمی شناسم آن شخص گفت با تیمسار آزموده دوست نیستند امینی گفت خیر برادرش را چند ساعتی زندانی کردم با من مانند کارد و پتیر

است بعد امینی سؤال کرد آقای خلیلی در گمرک است گفته شد بله سپس قصد داشت با تلفن با خلیلی صحبت کند ولی موفق نشد و به آن شخص گفت چشم اگر کسی را پیدا کردم با من آشنا باشد سفارش میکنم آن دو نفر خارج شدند. امینی ضمن صحبت عقیده داشت وضع پولی دولت بسیار بد است دولت صادرات ندارد تمام ارز کشور در مقابل واردات می رود. از دکتر سؤال شد این

کشت خشخاش دردی از دل دولت بر نمی دارد. امینی گفت خیر ما تمام بازارهای فروش تریاک سابق را از دست دادیم دیگر اینکه مردم با استعمال هروئین آشنا شده اند و کسی دیگر حاضر نمیشود آن کثافت کاری منقل و وافور را تحمل کند بنابراین نتیجه ای گرفته نخواهد شد. بعد دکتر امینی از گرانی مایحتاج مردم صحبت کرد گفت همه چیز نایاب و گران است گوشت و سیب زمینی و پیاز خیر وحشت زای روز شده است هیچ مقامی در فکر و چاره نیست. سپس اضافه کرد چون

امشب میهمانی دارم از غیبت دوستان استفاده میکنم و میروم تدارک
امشب را بینم و در ساعت ۹:۰۰ از اطاق خارج شدند. نظریه رهبر
عملیات: مطالب فوق بیان گردیده است.

گزارش خبر

به: ۲۱۲ شماره گزارش: ۴۵۲۰/۴۰۳۲۲
 از: ۴۵۲۰ تاریخ گزارش: ۴۷/۱۰/۲۹
 موضوع: علی امینی

از ساعت ۱۴ روز سه شنبه ۴۷/۱۰/۲۴ در مقبره خانم فخر الدوله واقع در ابن بابویه عده‌ای در حدود صد نفر بمناسبت سالروز فوت

مادر دکتر امینی از جمله دکتر مقد سزاده (دکتر محمد مقدسی)، آیت اله کمره‌ای و فرزندش، سید معصمی بنام شریفی، خواجه باشی کارمند دارائی، ایرج امینی، حاجی واعظی کارمند سازمان بسترنامه، خباز باشی، منصوریان، سلیمیان کارمند دارائی، خلیقی کارمند دارائی، مرشد زاده مداح، حاج عباس مداح عضو هیئت بنی فاطمه کی استوان کارمند دارائی، محمد

سبلی متحرمانه

۱- ...	۲- ...
۳- ...	۴- ...
۵- ...	۶- ...
۷- ...	۸- ...
۹- ...	۱۰- ...
۱۱- ...	۱۲- ...
۱۳- ...	۱۴- ...
۱۵- ...	۱۶- ...
۱۷- ...	۱۸- ...
۱۹- ...	۲۰- ...
۲۱- ...	۲۲- ...
۲۳- ...	۲۴- ...
۲۵- ...	۲۶- ...
۲۷- ...	۲۸- ...
۲۹- ...	۳۰- ...
۳۱- ...	۳۲- ...
۳۳- ...	۳۴- ...
۳۵- ...	۳۶- ...
۳۷- ...	۳۸- ...
۳۹- ...	۴۰- ...
۴۱- ...	۴۲- ...
۴۳- ...	۴۴- ...
۴۵- ...	۴۶- ...
۴۷- ...	۴۸- ...
۴۹- ...	۵۰- ...

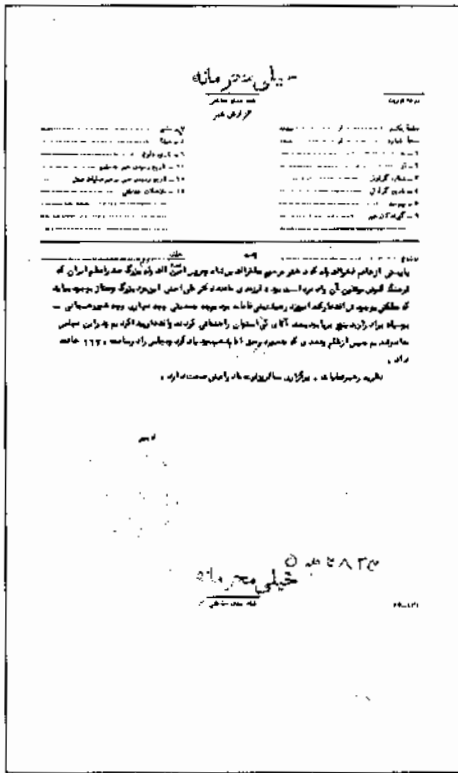
خلی متحرمانه

منتظر مداح و شاعر هیئت مذهبی قائم، الموتی کارمند دادگستری، علیجانی کارمند دخانیات، پیامی مدیر مجله پیام، حاجی محمودی کرمانی، سید ابوالقاسم شجاعی روضه خوان، نادری کارمند شرکت تلفن، محمدی کارمند کارخانجات قند، مصطفی پاک طینت کارمند سابق برق حضور داشتند پس از تلاوت آیاتی از قرآن مجید محمد منتظر پشت میکروفون قرار گرفت و گفت جناب آیت اله کمره ای که حقاً از اجله علما میباشند حضور دارند امیدوارم که خداوند روز

۱- حاج میرزا علی خان امین الدوله:

میرزا علی فرزند حاج محمد خان سینکی مجدالملک و کارمند عالی رتبه وزارت امور خارجه (صاحب رساله مجديه) و در سال ۱۲۶۰ هـ ق در تهران متولد شده، اجداد او سازندرانی ولی مقیم سینک از قزاقی لواسان بوده و به همین علت به سینکی معروف بوده است، حاج میرزا علی خان دارای القابی چون منشی حضور امین الملک و امین الدوله بوده است. میرزا علی خان در پانزده سالگی با ست منشی گری به استخدام وزارت خارجه در آمده و زبان عربی را در بغداد (محل مأموریت پدرش) و زبان فرانسوی را نزد یک معلم ارمنی در آذربایجان آموخته است. وی در سال ۱۲۷۹ هـ ق مورد توجه ناصر الدین شاه قرار گرفت و در سال ۱۲۸۳ هـ ق جزء پیشخدمتان خاصه شاه قرار گرفت و مسوولیت چاپارخانه های دولتی (پستخانه) منصب وزارت رسایل (ریاست دفتر مخصوص شاه)، متصدی امور ضرابخانه های دولتی تبریز و همچنین وزارت اوقاف، ریاست مجلس دارالشورای دولتی، رئیس مجلس وزرا و وزیراعظم و صدراعظمی را عطا

بروز بر آبروی علمای ما یفزاید بعد شعری در وصف شجاعت و شهامت و شخصیت خانم فخر الدوله خواند و نتیجه گرفت دکتر امینی سرآمد درستی و دینداری است و از آن مادر بایستی چنین پسری بوجود بیاید. سپس مرشد زاده (مداح) اشعاری عرفانی مبنی بر بی وفائی دنیا قرائت کرد و بعد حاجی عباس عضو هیئت بنی فاطمه چند شعر خواند در این موقع و دودی پیشکار دکتر امینی آهسته باکی

استوان صحبت نمود و کی استوان هم آهسته باشجاعی صحبت کرد و بعد شجاعی ضمن یاد داشت بمنبر رفت و گفت من در این مجلس حرفهای زیادی دارم ولی دستور دادند بسیار فشرده صحبت کنم سپس مبنای صحبت را به وراثت قرار داد و نتیجه گرفت اشخاص با شخصیت از مادران فاضل و پاکدامن بوجود میایند اینست که اینگونه فرزندان زیر بار زور نمیروند و با خیانتکاران همکاری نمیکنند خیانت در امانت از آنها سر نمیزند.

بایستی از خانم فخر الدوله که دختر مرحوم مظفرالدین شاه و عروس امین الدوله^۱ بزرگ صدراعظم ایران که فرهنگ کنونی مرهون آن رادمرد است بوده فرزندی مانند دکتر علی امینی این مرد بزرگ و ممتاز بوجود بیاید که مملکتی بوجودش افتخار کند امروز در هیئت بنی فاطمه بودیم چه جمعیتی و چه نهاری و چه شور و هیجانی

یوسیله برادران دینی بر پا بود بعد آقای کی استوان راهنمایی کردند و افتخار پیدا کردیم و در این مجلس حاضر شدیم سپس از ظلم و تعدی که منصور در حق امام ششم نمود یاد کرد و مجلس را در ساعت ۱۶:۳۰ خاتمه داد.

نظریه رهبر عملیات: برگزاری سالروز فوت مادر امینی صحت دارد.

ادامه از پاورنی ص قیل:
داشته و از وابستگان دولت انگلستان بوده، وی در سال ۱۳۱۶ هـ ق به دلیل اوضاع داخلی کشور مجبور به استعفا شده و پس از مدت کوتاهی اقامت در خارج از کشور (داغستان) سرانجام در سال ۱۳۲۲ هـ ق در روستای لشت نشاگیلان فوت کرده است. یاد شده دارای دوائر به بنام های خاطرات سیاسی امین الدوله و سفرنامه امین الدوله از سفر حج می باشد. «رک: صدر اعظمهای سلسله قاجاریه، پرویز انشاری صفحات ۲۵۱-۲۵۲-۲۵۳-۲۵۴»

گزارش خبر

به: ۳۱۲

شماره گزارش: ۴۵۲۰/۴۰۳۲۰

از: ۲۰/۵/۴۷

تاریخ گزارش: ۲۹/۱۰/۴۷

موضوع: علی امینی

از ساعت ۸:۰۰ روز چهارشنبه ۲۵/۱۰/۴۷ در منزل دکتر امینی در حدود ۱۰ نفر از جمله دکتر محمد مقدسی نادری کارمند شرکت تلفن.

صاحب اختیاری.

محمودی کرمانی.

کوتوال. محمد منتظر.

سید حسین رضوی

سر مست سید معمم بنام

شرفی. شیخ معممی بنام

حریری حضور داشتند

ابتدا امینی اظهار داشت

دیروز از حضرت

عبدالعظیم به کهریزک

رفتم زیرا در آنجا برای

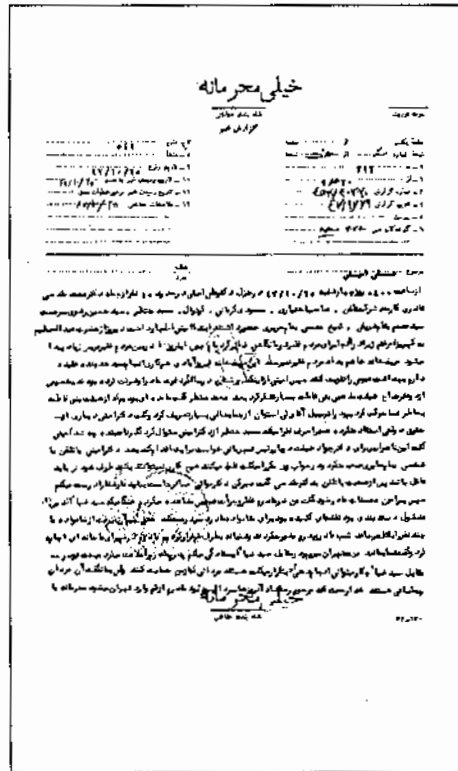
مردم فقیر در مانگاهی

دایر کرده‌ام چون

اینروزها در بین مردم

فقیر مریض زیاد پیدا

میشود مریضخانه ها هم

بداد مردم فقیر نمیرسند این مریضخانه فیروز آبادی هم کاری انجام نمیدهد بنده عقیده دارم بهداشت عمومی را تقویت کنند. سپس امینی از اینکه دوستان در سالگرد فوت مادر او شرکت کرده بودند بخصوص از دو نفر مداح هیئت مذهبی بنی فاطمه بسیار تشکر کرد بعد محمد منتظر گفت ما عده‌ای بودیم که از هیئت بنی فاطمه بخاطر شما حرکت کردیم و در اتومبیل آقای کی استوان از جنابعالی بسیار تعریف کرد و گفت دکتر امینی دیناری از حقوق دولتی استفاده نکرده همه را صرف

۱- سید ضیاء الدین طباطبائی:

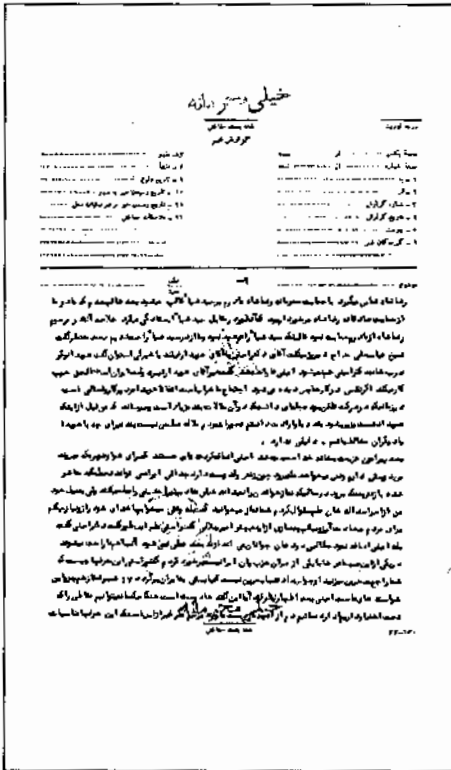
سید ضیاء فرزند سید علی آقا یزدی از روحانیون معروف یزد و در سال ۱۲۷۱ متولد شده است. وی دوران کودکی خود را در یزد، شیراز و تبریز گذرانده و در هجده سالگی روزنامه «ندای اسلام» را در شیراز منتشر و بعد از آن به عنوان نویسنده و روزنامه نگار، روزنامه‌های شرق، برق،

رعد و سیاسی را در تهران منتشر نموده است. سید ضیاء عامل مؤثر و رئیس کمیته سیاسی کودتای ۱۲۹۹ را به راهنمایی انگلیس‌ها و به همراهی رضاخان میر پنج بوده است.

پس از آن احمد شاه سید ضیاء را به نخست وزیری منصوب و پس از نود روز وی را عزل نمود. وی پس از اختلاف با رضا خان و عدم توانائی در اداره و رسیدن به اهداف انگلیس‌ها به آن به اروپا و فلسطین تبعید شد و سرانجام پس از ۲۲ سال در مهر ۱۳۲۲ با برنامه ریزی انگلیسها و فعالیت مظفر فیروز به تهران بازگشت و از طرف مردم یزد به عنوان نماینده به مجلس شورای ملی (دوره چهارده) راه یافت و پس از پایان دوره مجلس در زمان قوام السلطنه

فقرا میکند محمد منتظر از دکترامینی سؤال کرد گذر نامه بنده چه شد امینی گفت این نامه را ببر برای دکتر جواد هیئت دو بار رئیس شهربانی خواست برایت اقدام کند بعد دکتر امینی با تلفن با شخصی بنام حایری صحبت کرد و در جواب وی مکرراً میگفت غلط میکنند هیچ کاری نمیتوانند بکنند طرف خودش باید عاقل باشد پس از صحبت با تلفن بدکتر مقدسی گفت صبر کن دکتر نوائی مسافرت است بیاید کار شما را

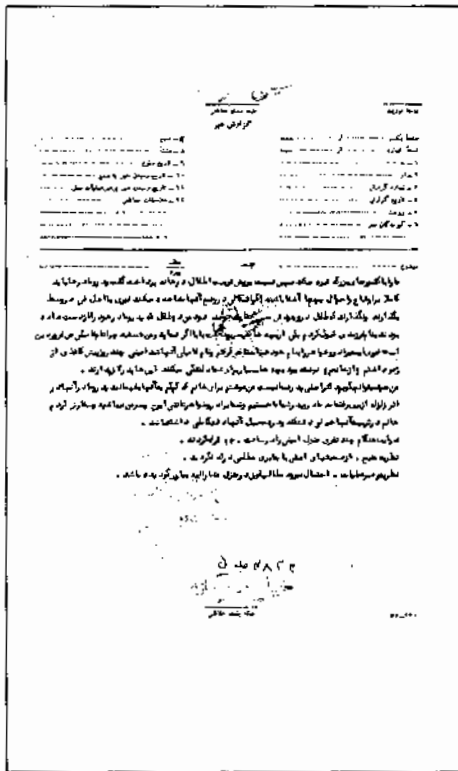
درست میکنم سپس پیرامون محسنات مادر خود گفت من در مادرم تفکر و جرأت عجیبی مشاهده میکنم در هنگامیکه سید ضیاءالدین مشغول دسته بندی بود نقشه‌ای کشیده بود برای خانواده ما درد سر درست کند حتی بیم آن میرفت از خانواده ما چند نفر را بقتل برساند شب مادر و پدرم مشورت کردند و شبانه بطرف قم فرار کردیم مادرم در قم برای ما خانه

ای اجازه کرد و گفت شما بمانید من به تهران می روم و در مقابل سید ضیاء ایستادگی می کنم پدرم مادرم را ملامت میکرد میگفت تو در مقابل سید ضیاء^۱ چکار میتوانی انجام دهی او بتکرار میگفت هستند مردانی که از من حمایت کنند ولی بما نگفت آن مردان چه کسانی هستند خدا رحمت کند رضا شاه آنروزها سردار سپه بود مادرم از قم وارد تهران میشود محرمانه با رضاشاه تماس میگیرد با حمایت محرمانه رضا شاه مادرم برسید ضیاء غالب میشود

بعد ها فهمیدم که مادر ما از حمایت صادقانه رضا شاه برخوردار بود که آنطور در مقابل سید ضیاء استادگی میکرد خلاصه آنقدر مرحوم رضا شاه از مادرم حمایت نمود تا اینکه سید ضیاء را تبعید نمود و ما از شر سید ضیاء راحت شدیم محمد منتظر گفت شیخ عباسعلی مداح دیروز میگفت آقای دکتر امینی با آقای هویدا رفیقند یا خیر کی استوان گفت هویدا نوکر درب خانه دکتر امینی هم نمیشود امینی ناراحت شد گفت

خیر آقای هویدا رئیس دولت ایران است الحق خوب کار میکند اگر نقصی در کارهایش دیده میشود اجتماع ما خراب است اتفاقاً هویدا مرد پرکار و فعالی است در زمانیکه در شرکت تلفن بود مجله‌ای داشت که در آن مقالات بنده زیاد است و میرساند که من قبل از اینکه هویدا نخست وزیر بشود بنده به او ارادت داشتم تصورات مردم ملاک عمل من نیست بنده برای

ادامه از پاورقی ص قبل:
در اول فرودین ۱۳۲۵ توسط
مأموران شهربانی دستگیر و
بازداشت و در روز ۲۷ اسفند
همان سال بدون محاکمه
تبرئه و از زندان آزاد شده و
به عنوان مشاور شاه تا پایان
عمر به کاخ رفت و آمد داشته
و از نزدیکان شاه محسوب
می شده و هفته‌ای یک بار در
روزهای دوشنبه با شاه و
فرح ناهار می خورده و
سرانجام بر اثر عارضه قلبی
در گذشت.

رک : شنبه خاطرات . علی
بهزادی ص ۲۶۵
سید ضیاء الدین طباطبایی
به روایت اسناد ساواک /
تهران / مرکز بررسیهای
تاریخی.

چه با هویدا یا دیگران مخالف باشم . دلیلی ندارد. بعد پیرامون عزیمت به خانه خدا صحبت شد امینی اضافه کرد عده‌ای هستند که برای هوا و هوس مکه میروند من دوستی دارم زنش میخواهد مکه برود چون زنش را دوست دارد جدائی او را نمی تواند تحمل کند حاضر شده با زنش به مکه برود در حالیکه نماز خواندن را نمیداند خیلی ها دستورات دینی را عمل میکنند ولی به میل خود من از امیر اسداله خان علم سوال کردم شما نماز میخوانید گفت بله وقتی میخواهم

۲- پان ایرانیسم: عقیده‌ای سیاسی مبنی بر اتحاد کلیه اقوام و نژادهای ایرانی است. پیشوند «پان» در زبان لاتین به معنای «همه» یا «عموم» است. ابتدا در قرن نوزدهم و بیستم در اروپا و سپس در آسیا و آفریقا، نهضت‌های سیاسی پیدا شد که این پیشوند (پان) را در ابتدای نام کشور یا نژاد یا دین خود می‌آوردند و معنای آن این بود که برای افراد دارای نژاد، زبان، ملیت، یا دین مشترک خواستار وحدت ملی و سیاسی‌اند. «پان ایرانیسم» بطور اخص یعنی فلات ایران در زیر یک پرچم.

«پان ایرانیسم» و «پان عربیسم» و «پان ترکیسم» چیزی جز جدائی‌انداختن میان مسلمانان یا دامن زدن به آن نبود.

حزب پان ایرانیسم: در دی ماه ۱۳۳۰ هـ محسن پزشکیور و داریوش همایون و محمد رضا عاملی تهرانی، با انشعاب از حزب ملت ایران، سازمان دیگری را به نام «حزب پان ایرانیسم» تأسیس کردند.

حزب پان ایرانیسم به رهبری محسن پزشکیور پس از قیام سی ام تیر ۱۳۳۶ بطور علنی جانب شاه را گرفت. پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ با انتشار روزنامه «خاک و لاله»

با خدای خود راز و نیاز میکنم برای مردم سعادت آرزو میکنم چه نمازی از این بهتر امیر جلالی گفت راستی علم این طور گفت دکتر امینی گفت بله امینی اضافه نمود مطالبی در دهان جوانان می‌اندازند بعد عملی نمی‌شود آنها هم ناراحت میشوند در یکی از این میهمانی‌ها با یکی از سران حزب پان ایرانیسم^۲ برخورد کردم گفتم راستی این حرفها چیست که شما راجع به بحرین می‌زنید او جواب داد تنها بحرین نیست که بایستی به ایران برگردد ۱۷ شهر قفقاز هم جزو این خواسته‌های ماست امینی بعد اظهار نظر کرد آیا این گفته‌ها درست است هنگامیکه ما نمیتوانیم نقاطی را که تحت اختیار داریم اداره نمائیم دم از آنچه از دست ما رفته بزنیم مگر غیر از این است که این حرفها مناسبات ما را با کشورهای بزرگ تیره میکند سپس نسبت بروش تربیت اطفال در خانه پرداخت گفت پدر و مادرها باید کاملاً بر اوضاع و احوال بچه‌ها آشنا باشند اگر اشکالی در وضع آنها مشاهده میکنند فوری با اهل فن در وسط بگذارند و نگذارند که طفل در وجودش حس حقارت تولید شود من دو طفل که پدر و مادر خود را از دست داده بودند بنام فرزندی قبول کردم یکی از بچه‌ها که پسر بود گفت بابا اگر شما پدر من هستید چرا نام فامیلی من فروردین است فوری این برادر و خواهر را بنام خود شناسنامه گرفتم و نام فامیلی آنها شد امینی چند روز پیش کاغذی از ژنو داشتم از (خانمم) نوشته بود بچه‌ها بسیار برای شما دلتنگی میکنند این‌ها پدر لازم دارند. من هم نمیتوانم بگویم دکتر امینی پدر شما نیست من نوشتم برای خانم که کم‌کم به آنها بفرمائید پدر و مادر آنها در اثر زلزله از بین رفته‌اند مادر و پدر شما ما هستیم و شما برادر و خواهر ناتنی ایرج پسر من میباشید و سفارش کردم خانم در تربیت آنها خیلی دقت کند و در تحصیل آنها دقت کاملی داشته باشد.

در این هنگام چند نفری منزل امینی را در ساعت ۹:۳۰ ترک کردند.

نظریه منبع: از صحبت‌های امینی با جابری مطلبی درک نگریدید.

نظریه رهبر عملیات: احتمال می‌رود مطالب فوق در منزل مشارالیه بیان گردیده باشد.

گزارش خبر

به: ۳۱۲

از: ۴۵۲۰

موضوع: علی امینی نخست وزیر سابق

شماره گزارش: ۴۵۲۰/۴۰۵۲۲

تاریخ گزارش: ۴۷/۱۱/۲۰

از ساعت ۷:۴۵ روز ۴۷/۱۱/۱۶ در منزل علی امینی در حدود ۱۲ نفر

از جمله صاحب اختیاری خلیقی کارمند دارائی. یوسف رنجبر. سید

حسین رضوی سرمست.

شریفی (معمم) محمد

منتظر شاعر و مداح

هیئت بنی فاطمه. حاجی

محمودی کرمانی حضور

داشتند ابتدا امینی

پیرامون چگونگی

اسفالت خیابانی اشاره

نمود و گفت بیچاره

شهردار جدید همه باو

حمله میکنند در حالیکه

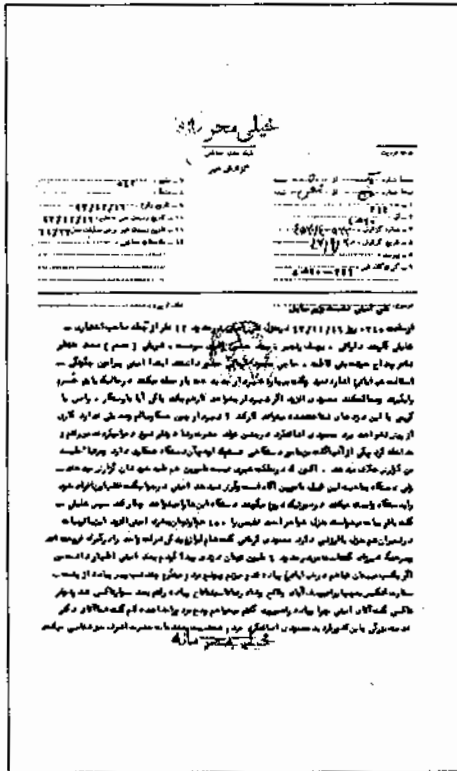
باید خرم را بگیرند و

محاکمه کنند محمودی

افزود اگر شهردار

بخواهد کار هم بکند با

کی آیا بارستگار. راضی

ادامه از پاورتی ص قبل:
خون» همکاری با رژیم کودتا
را گسترش داد. پس از
تأسیس حزب رستاخیز/ در
آن حزب ادغام شد. در
آستانه انقلاب شکوهمند
اسلامی در سال ۱۳۵۷
تظاهر به آزادیخواهی نمود
ولی مورد توجه هیچ یک از
جناحهای ملی و مذهبی قرار
نگرفت.

رک: غلامرضا نجاتی، تاریخ
سیاسی ۲۵ ساله ایران.
صفحات ۱۵۳-۱۵۷
کوثر جلد ۱ صفحه ۶۴۱
حزب پان ایرانیسم/ تهران/
مرکز اسناد انقلاب
اسلامی/ ۱۳۷۸

یا کریمی با این دزدهای شناخته شده میتواند کار کند؟

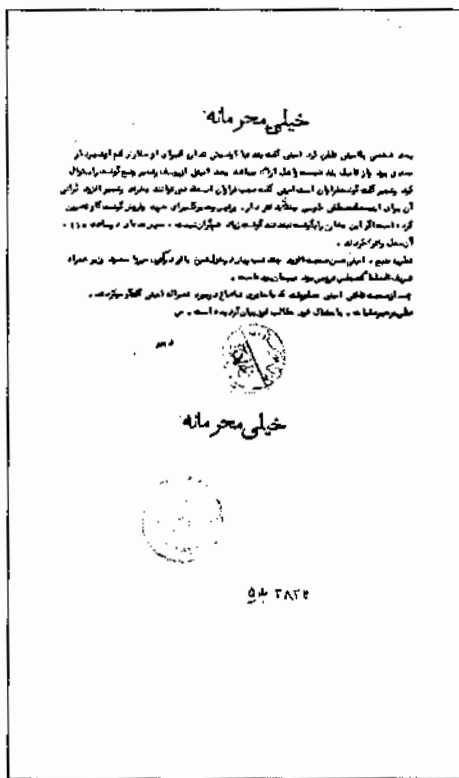
شهردار چون همکار سالم و صدیقی ندارد کاری از پیش نخواهد برد
محمودی اضافه کرد در جشن تولد حضرت رضا دو نفر شیخ دعوا
میکردند من رفتم و مداخله کردم یکی از آنها گفت من مأمور
دستگاهی هستم که او هم با آن دستگاه همکاری دارد و مرتباً علیه من
گزارش خلاف میدهد.

اکنون که در مملکت خبری نیست مامورین هم علیه خودشان گزارش

میدهند ولی دستگاه بماهیت این قبیل مامورین آگاه است و گوش نمیدهد امینی در جواب گفت اغلب این افراد خود را به دستگاه وابسته میکنند در صورتیکه دروغ میگویند دستگاه این ها را میخواهد چکار کند سپس خلیقی گفت باقر بیات میخواسته منزل خواهر احمد نفیسی را ۴۵۰ هزار تومان بخرد امینی افزود این باقر بیات در شمیران هم منزل با ارزشی دارد محمودی کرمانی گفت تمام لوازم یدکی شرکت

واحد را در گمرک فروخته اند و سرهنگ شیرزاد گفته است من در حدود ۶ میلیون تومان زردی پیدا کردم بعد امینی اظهار داشت من اگر یکشب میهمان باشم در خیابانها پیاده قدم میزنم و بوضع مردم مینگرم چند شب پیش پیاده از پشت سفارت انگلیس به چهار راه یوسف آباد و کالج و شاه رضا تا سینما تاج پیاده رفتم بعد سوار تاکسی شدم شوفر تاکسی گفت

آقای امینی چرا پیاده راه میروید گفتم میخواهم وضع مردم را مشاهده کنم گفت شما آقای دکتر خدمت بزرگی باین کشور کردید محمودی اضافه کرد مردم همه نسبت به خدمات حضرت اشرف حق شناسی میکنند بعد شخصی با امینی تلفن کرد امینی گفت بنده با او نسبتی ندارم که برای او سفارش کنم او شهردار مصدق بود و لژ فامیل بنده نیست و اهل اراک میباشد بعد امینی از یوسف رنجبر وضع گوشت را سؤال کرد رنجبر گفت گوشت فراوان است امینی گفت عجب فراوان

است که نمی توانند بخرند رنجبر افزود گرانی آن برای اینست که مصطفی طوسی چند نفر دفتر دار و رئیس و مدیر کل برای خرید و فروش گوشت گاو تعیین کرده است اگر این مخارج را بگوشت نبندند گوشت زیاد هم گران نیست.

سپس عده‌ای در ساعت ۹:۱۵ آن محل را ترک کردند.

نظریه منبع: امینی ضمن صحبت افزود چند شب پیش در منزل شیخ باقر در کوی میرزا محمود وزیر همراه شریف العلماء که مجلس عروسی بود میهمان بوده است.

۲- از صحبت تلفنی امینی معلوم شد که با حایری شاه باغ در مورد نصراله امینی گفتگو میکردند.

نظریه رهبر عملیات: با احتمال قوی مطالب فوق بیان گردیده است. ص

گزارش خبر

به: ۳۱۲

از: ۸/۵/۲۰

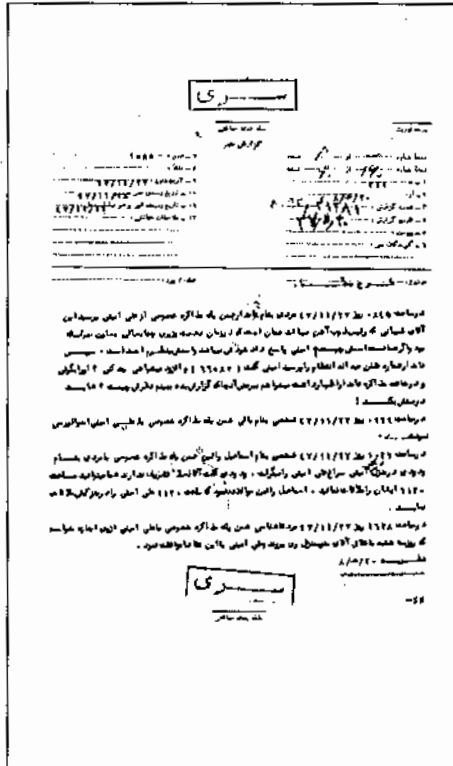
موضوع: طرح معما

شماره گزارش: ۸۵۲۰/۴۱۲۸۱

تاریخ گزارش: ۴۷/۱۱/۳۰

در ساعت ۸:۴۵ روز ۲۷/۱۱/۴۷ مردی بنام نامدار ضمن یک مذاکره خصوصی از علی امینی پرسید این آقای شبیانی که رئیس ذوب آهن

میباشد همان است که در زمان نخست وزیری جنابعالی معاون سرلک بود و اگر همانست اسمش چیست؟ امینی پاسخ داد خودش می باشد و اسمش بنظم احمد است. سپس نامدار شماره تلفن عبدالله انتظام را پرسید امینی گفت (۶۶۵۸۷) و افزود می خواهی چه کنی؟ او را بگوئی و در خاتمه مذاکره نامدار اظهار داشت می خواهم ببرمش آنجا که گزارش بده بینم

نظرش چیست؟ شاید درستش بکند.

در ساعت ۹:۲۹ روز ۲۷/۱۱/۴۷ شخصی بنام مافی ضمن یک مذاکره خصوصی با علی امینی احوالپرسی نموده است.

در ساعت ۱۰:۳۷ روز ۲۷/۱۱/۴۷ شخصی بنام اسماعیل رائین^۱ ضمن یک مذاکره خصوصی با مردی بنام ودودی در منزل دکتر امینی سراغ علی امینی را میگرفت. ودودی گفت آقا فعلاً تشریف ندارند شما میتوانید ساعت ۱۱:۳۰ ایشان را ملاقات نمایید. اسماعیل رائین

۱- اسماعیل رائین: وی فرزند غلامحسین و در سال ۱۲۹۸ در بوشهر متولد شده و فارغ التحصیل در رشته روزنامه نگاری دانشگاه تهران و نویسنده مجله تهران مصور و روشنفکر و صاحب و رئیس مؤسسه تحقیقاتی رائین و کارمند اداره پست و تلگراف بوده است.

اسماعیل رائین دارای آرشیو مطبوعات ایران و مؤلف کتاب «تاریخ فراماسونری در ایران و جهان» بوده و به دستور شاه (معدوم) و مخارج ساواک کتاب درسیانوردی ایرانیان را تألیف و به چاپ رسانده است.

وی به کشورهای اروپایی، آمریکا و شوروی و همچنین فلسطین اشتغالی مسافرت نموده است.

اسماعیل رائین با ساواک ارتباط داشت و از همکاران اداره کل نهم ساواک، که محل تجمع اندیشمندان و نخبگان وابسته به ساواک بود، محسوب می شد. اسناد و مدارک منحصر به فرد شاپورچی دستمایه تألیف رائین فراد گرفت و این طرح پیچیده حاصل اندیشه او بود که با دست اسدالله علم اجرا شد.

بنابراین عجیب نیست که در مجموعه سه جلدی فوق مهم

موافقت نمود که ساعت ۱۱:۳۰ علی امینی را در منزلش ملاقات نماید. در ساعت ۱۶:۲۸ روز ۴۷/۱۱/۲۷ مرد ناشناسی ضمن یک مذاکره خصوصی با علی امینی از وی اجازه خواست که روز سه شنبه باتفاق آقای منو بمنزل وی بروند و علی امینی با این تقاضا موافقت نمود. نظریه ۸/۵/۲۰

۱- اسماعیل راثین از جمله نویسندگان جراید تهران میباشد.

۲- با احتمال زیاد دکتر نامدار شهردار اسبق تهران است.

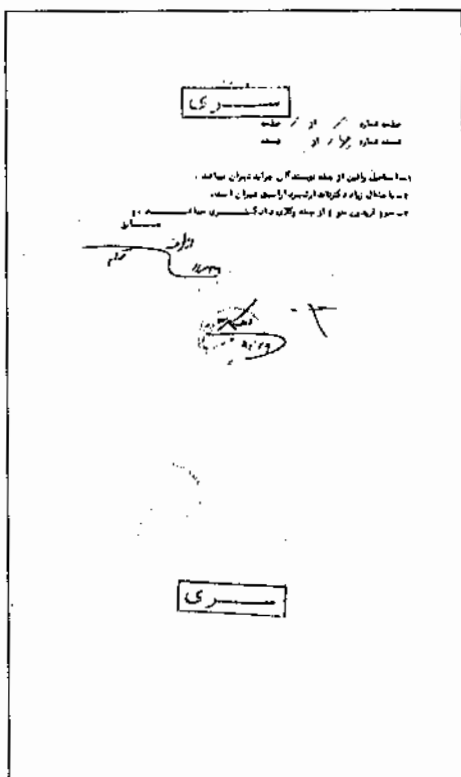
۳- منو (فریدون منو) از جمله وکلای دادگستری میباشد. م
از طرف بارز

ادامه از پاورقی ص قبل:
تقریباً بخش تاریخ فراماسوئری ایران، یعنی نقش اردشیرجی در آن، حذف شده و تنها در دو سه مورد نام وی به چشم می خورد و نام چهره های مرعوزی چون میرزا کریم رشتی نیز بکلی حذف گردیده است.

و موارد بسیار دیگر که جای بحث دارد.

رک: ظهور و سقوط سلطنت پهلوی ص ۲۴۳ (پرونده ساواک)

پرونده انفرادی ساواک

گزارش خبر

شماره گزارش : ۴۰۶۹۹/۴۰۴۲۰

به : ۳۱۲

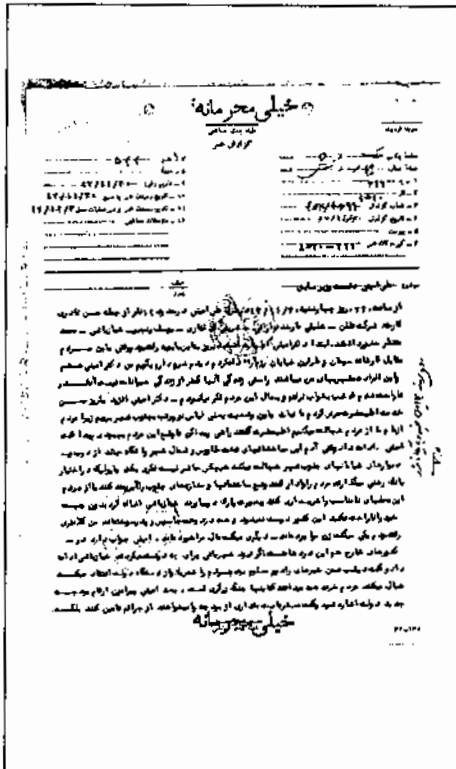
تاریخ گزارش : ۴۷/۱۲/۴

از : ۴۵۲۰

موضوع : علی امینی نخست وزیر سابق

از ساعت ۷:۳۰ روز چهارشنبه ۳۰/۱۱/۴۷ در منزل علی امینی در حدود ۱۲ نفر از جمله حسن نادری کارمند شرکت تلفن - خلیقی

کارمند دارائی - شریفی -
غفاری - یوسف رنجبر -
خبازباشی - محمد منتظر
حضور داشتند. ابتدا دکتر
امینی اظهار داشت دیروز
به ابن بابویه رفته بودم
وقتی باین مردم مقابل
کارخانه سیمان و طرفین
خیابان رزم آراء نگاه
کردم دیدم شرم دارم
بگویم من دکتر امینی
هستم و این افراد
همشهریهای من میباشند
راستی زندگی آنها کمتر
از زندگی حیوانات نیست
آنقدر ناراحت شدم که

شب بخواب نرفتم و بحال این مردم فکر میکردم - دکتر امینی افزود
یکروز من خدمت اعلیحضرت عرض کردم ما نباید باین وضعیت یعنی
لباس نو و مرتب بجنوب شهر برویم زیرا مردم از ما و ما از مردم
خجالت میکشیم اعلیحضرت گفتند راهی پیدا کن تا وضع این مردم
بهبودی پیدا کند امینی ادامه داد وقتی آدم این ساختمانهای تخت
طاوس و شمال شهر را نگاه میکند از درب و دیوارهای خیابانهای
جنوب شهر خجالت میکشد هیچ کس حاضر نیست فکری بکند

۱- اردشیر زاهدی :
 اردشیر فرزند فضل الله و در
 مهر ماه ۱۳۰۷ در تهران
 متولد شده و در سال ۱۳۲۸
 به منظور ادامه تحصیل به
 آمریکا و بعد از آن به لبنان
 عزیمت نموده و پس از
 بازگشت به ایران به عنوان
 خزانه دار کمیون مشترک
 ایران و آمریکا و معاونت
 اصل چهار (ترومن) مشغول
 به کار گردید. وی در جریان
 کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲
 همکاری مؤثری داشته و در
 آبان ۱۳۳۲ به سمت آجودان
 کشوری شاه منصوب شده
 است. اردشیر زاهدی در سال
 ۱۳۳۶ با شهناز پهلوی
 ازدواج نمود که این پیوند
 کمتر از ده سال (در سال
 ۱۳۴۳ منجر به طلاق شد.
 وی مدتی سرپرستی عالی
 دانشجوین ایرانی در خارج
 از کشور را به عهده داشته و
 در سال ۱۳۳۸ به عنوان سفیر
 ایران در واشنگتن منصوب
 شده و پس از آن در سال
 ۱۳۴۱ به سمت سفیر کبیر
 ایران در لندن برگزیده شده و
 از سال ۴۵ تا ۵۰ وزیر امور
 خارجه (در کابینه هویدا) بوده
 و در اسفند ۵۱ به عنوان
 سفیر ایران عازم واشنگتن
 شده و مسلماً شاه برای
 استفاده از وجود وی در
 آمریکا چنین مأموریتی را به
 او محول کرده بود. وی در این

با پولی که در اختیار بانک رهنی می‌گذارند مردم را وادار کنند وضع
 ساختمانها و مغازه های جنوب را آبرومند کنند یا از مردم این محلهای
 نامناسب را خریداری کنند و بصورت پارک در بیاورند خبازباشی
 اضافه کرد بدون جهت خود را ناراحت نکنید این کشور درست
 نمیشود و همه دزد و همه جاسوس و پدر سوخته‌اند من کلانتری رفته
 بودم یکی میگفت زن مرا برده اند - دیگری میگفت مال مرا خورده اند.

امینی جواب داد در
 کشورهای خارج هم این
 دردها هست اگر نبود
 شهربانی برای چه
 درست می‌کردند خباز
 باشی ادامه داد و گفت
 دیشب ضمن خبرهای
 رادیو معلوم بود مردم را
 تحریک و از دستگاه
 دولت انتقاد میکند خیال
 میکنند مردم خرنند همه
 میدانند که اینها جنگ
 زرگری است. بعد امینی
 پیرامون ارقام بودجه
 جدید دولت اشاره نمود
 و گفت مسخره است

مقداری از بودجه را میخواهند از جرائم تامین کنند بلکه کس دیگری
 تریاک نفروخت بلکه کسی حاضر نشد کاری کند که جریمه بدهد دیگر
 اینکه این ارقام را شاید خود دولت هم نتواند سر در بیاورد که واقعاً
 چقدر است سپس خباز باشی ضمن صحبت اظهار داشت دولت رفتنی
 است و اردشیر زاهدی^۱ نخست وزیر میشود - بازرسی شاهنشاهی هم
 تحقیق کرد از آسفالت راه بازرگان و تاکستان میلیونها ریال اختلاس
 کرده اند دکتر امینی سپس اضافه نمود برای اینکه اجناس ارزانتر

بدست مردم برسد باید واسطه ها را از بین برد این شرکت‌های تعاونی ادارات واقعاً مسخره است میلیون‌ها ریال پول دولت را میخورند و اثری نمی‌گذارند پولها را مصروف کارمندان پشت میز نشین میکنند تاکنون این شرکت‌های تعاونی ادارات حاضر نشده‌اند یک آمار بدولتها بدهند هر کاری دلشان بخواهد میکنند سپس یوسف رنجبر و امینی پیرامون مسائل روز از قبیل گران شدن نرخ شیر و بیکاری مردم خراب بودن وضع بازار مطالبی بیان داشتند و بعد عده‌ای در ساعت ۹:۳۰ منزل دکتر علی امینی را ترک کردند.

نظریه منبع: نظر دکتر امینی در مورد ارقام بودجه این بود که دروغ میگویند این بودجه را با حرف تنظیم کرده‌اند و عملی نخواهد شد. نظریه رهبر عملیات: تشکیل جلسه فوق صحت دارد.

ادامه از پاورتی ص قیل:
مدت مدال تاج، همایون،
رستاخیز (۲۸ مرداد) و نشان
های فراوانی از کشور های
مختلف دریافت نموده است.
در گزارش ساواک آمده
است، در محافل مختلف
سیاسی شهرت یافته است که
در جریان مبارزات انتخابی
آمریکا، اردشیر زاهدی حدود
دوازده میلیون دلار صرف
فعالیت تبلیغاتی به نفع
کاندیداتوری «فورد» کرده
است!

فعالیت اردشیر زاهدی در
سالهای ۵۶ و ۵۷ افزایش
یافت، پس از واقعه ۱۷
شهریور ۱۳۵۷، زاهدی به
واشنگتن سفر کرد و با «وارن
کریستوفر» معاون وزارت
امور خارجه آمریکا ملاقات
و درخواست کرد تا دولت
آمریکا از ایران حمایت کند.
در یازدهم آبان ماه ۱۳۵۷،
کمیته هماهنگی در کاخ سفید
تشکیل شد. زاهدی با
برژینسکی ملاقات کرد و
حمایت علنی کاخ سفید را از
شاه خواستار شد. و در ۲۷
آبان ماه ۱۳۵۷ زاهدی با
پیامی از کارتر برای شاه
عازم ایران شد.

در این پیام کارتر پشتیبانی
کامل کاخ سفید را از شاه
مطرح ساخته بود.

پس از فرار شاه از ایران (در
۲۶ دی ماه ۱۳۵۷) زاهدی

گزارش خبر

به: ۳۱۲

شماره گزارش: ۴۵۲۰/۴۶۶۸۰

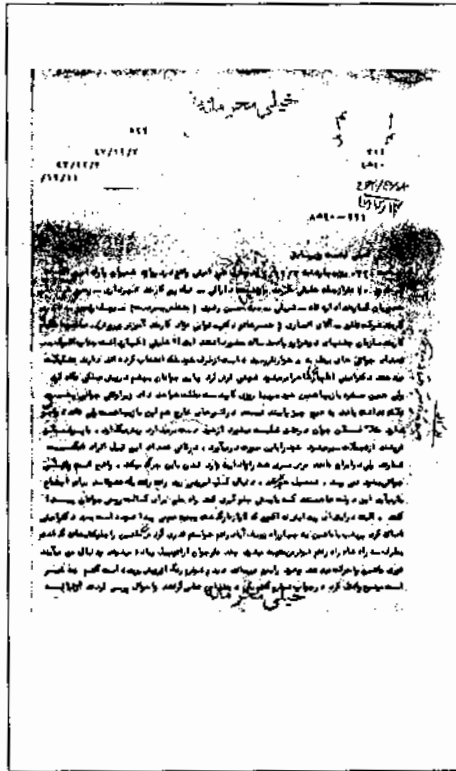
از: ۴۵۲۰

تاریخ گزارش: ۴۷/۱۲/۱۲

موضوع: علی امینی نخست وزیر سابق

از ساعت ۷:۳۰ روز چهارشنبه ۴۷/۱۲/۷ در منزل علی امینی واقع در دروازه شمیران پارک امین الدوله در حدود ۲۰ نفر از جمله خلیقی

کارمند بازنشسته دارائی، نیک پور کارمند شهرداری، رحیم خبازباشی، منصوریان کارمند اداره غله، شریفی، سید حسین رضوی (متخلص به سرمست)، یوسف رنجبر، نادری کارمند شرکت تلفن، آقای انصاری (همسر خانم دکتر نوابی نژاد کارمند آموزش و پرورش)، صاحب اختیاری کارمند سازمان جشنهای دو هزار و پانصد ساله حضور

ادامه از پاورتی ص قبل:
همچنان مصر بود که باید کودتائی نظیر آنچه در سال ۱۳۳۲ به وقوع پیوست. به اجرا درآید اردشیر زاهدی تا روی کار آمدن دولت شاپور بختیار سفیر ایران در امریکا بود و در دی ماه ۱۳۵۷ از این سمت برکنار شد. شاه طمی اقامت در پاناما و سپس در مکزیک اردشیر زاهدی را طرد کرده بود و می گفت: «این مرد دیوانه است» و سرانجام اردشیر زاهدی مرد عیاش عصر پهلوی، اواخر عصر خود را در ذلت و سرگردانی گذراند.

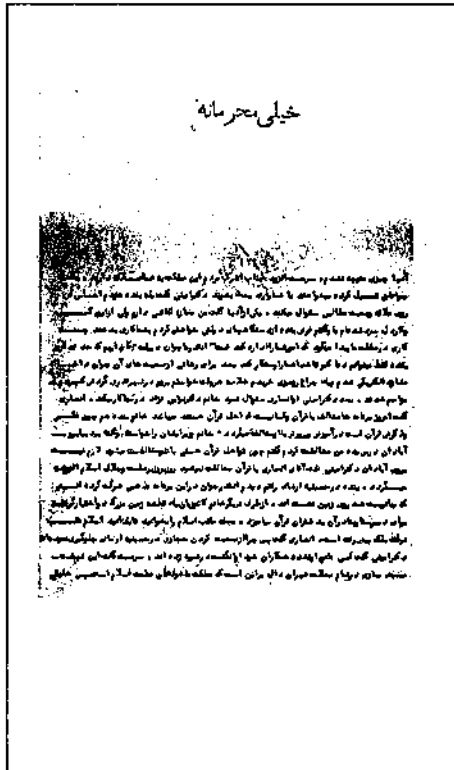
رک: خاطرات فردوست / ظهور و سقوط سلطنت پهلوی
پرونده های انفرادی ساواک
اردشیر زاهدی بروایت اسناد ساواک / تهران / مرکز برسیهای تاریخی / ۱۳۷۸

داشتند ابتدا خلیقی اظهار داشت جناب اشرف تعداد جوان های بیتل به ۵ هزار نفر رسیده است از طرف خود ملکه انتخاب کرده اند دارند تشکیلات می دهند دکتر امینی اظهار نمود ظاهر امر می شود شوخی فرض کرد و به این جوانان به چشم درویش مسلکی نگاه کرد ولی همین مسخره بازیها همین خودسریها روزی کار به دست مملکت خواهد داد زیرا وقتی جوانی به خود علاقه نداشته باشد به هیچ چیز پایبند نیست. در کشورهای خارج هم این بازیها هست ولی قاعده و اصولی دارد

مثلاً فلان جوان در عشق شکست می خورد از خود دست برمی دارد ریش می گذارد. یا پسر فلان ثروتمند از تجملات سیر می شود خود را به این صورت در می آورد. در ثانی تعداد این قبیل افراد انگشت شمارند ولی در ایران مانند مرض مسری همه را وادار به وارد شدن به این جرگه می کند. واضح است وقتی جوانی به خود نمی رسد. تحصیل هم نمی کند دنبال کسب آبرو نمی رود رفته رفته یک عضو فاسد برای

اجتماع بار می آید این دولت ها هستند که بایستی جلوگیری کنند راه حلی برای کسالت روحی جوانان پیدا کنند. البته در ابتدای پیدایش نه اکنون که کار از کار گذشته و جنبه عمومی پیدا نموده است. بعد دکتر امینی اضافه کرد پریشب با ماشین به چهارراه یوسف آباد رفتم خواستم قدری گردش کنم ماشین را جلو کتابخانه گذاشتم بطرف سه راه شاه راه رفتم شوهر من متوجه می شود

چند نفر جوان از اتومبیل پیاده می شوند و دنبال من می آیند فوری ماشین را حرکت می دهد و خود را به من می رساند دیدم شوهرم رنگ از رویش پریده است گفتم چه خبر است موضوع را نقل کرد در جواب شوهرم گفتم یکی دو نفر با من تماس گرفتند و احوال پرسیدند از قیافه آنها چیزی متوجه نشدم. سرمست افزود جناب اشرف مردم این مملکت به شما علاقه دارند. به خصوص جوانان تحصیل کرده می خواهند با شما وارد بحث بشوند. دکتر امینی گفت بله

بنده خودم احساس کردم روی علاقه و محبت مطالبی سنوالمی می کنند. یکی از آنها گفت من مغازه کفاشی دارم ولی از این کسب و کار دل سرد شده ام به او گفتم فرض بنده از دستگاههای دولتی خواهش کردم به شما کاری بدهند چه کاری در مملکت ما پیدا می شود که امور شما را اداره کند. ضمناً آنقدر ما جوان دیپلمه بیکار داریم که حد ندارد بنده فقط می توانم دعا کنم تا خدا شما را رستگار کند بعد برای رهائی از

صحبت های آن جوان داخل مغازه الکتریکی شدم و یک چراغ رومیزی خریدم خلاصه هر وقت خواستم بروم در شهر قدری گردش کنم مردم مزاحم شدند. بعد دکتر امینی از انصاری سنوالم نمود خانم دکتر نوایی نژاد در کجا کار می کند انصاری گفت امروز برنامه ها مخالف با قرآن و کسانیت که اهل قرآن هستند می باشد خانم بنده هم چون فکر و ذکرش قرآن است در

خیلی محرمانه

آموزش و پرورش با او مخالفت می گردد. خانم وزیر ایشان را خواسته به او گفته بود بیا برو آبادان درس بده من مخالفت کردم گفتم چون تو اهل قرآن هستی با تو مخالفت می شود لازم نیست بروی آبادان دکتر امینی گفت آقای انصاری با قرآن مخالفت نمی شود. روزبه روز عظمت و جلال اسلام افزوده می گردد. بنده در حسینییه ارشاد رفتم دیدم آنقدر جوان در این برنامه مذهبی شرکت کرده اند که جا نیست همه روی زمین نشسته اند. از طرف دیگر خانم کاتوزیان یک قطعه زمین بزرگ در

۱- فخرالدین حجازی:

فخرالدین حجازی در سال ۱۳۰۸ در خانواده‌ای روحانی در شهر سبزوار به دنیا آمد.

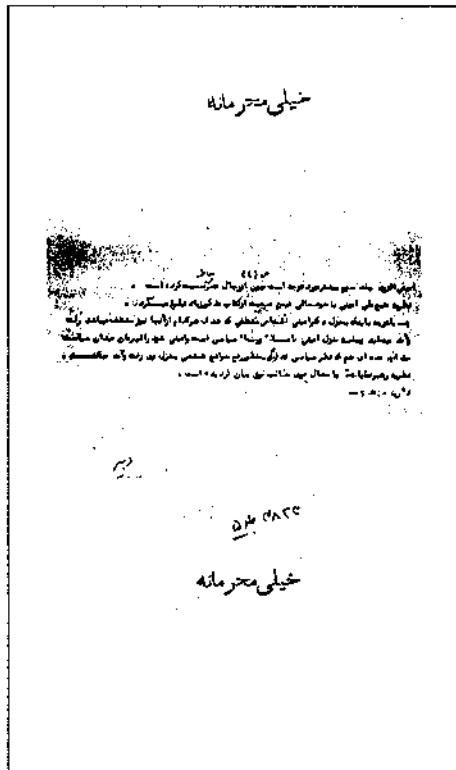
وی پس از پایان دوره متوسطه وارد دانشگاه و در رشته ادبیات فارسی از دانشگاه مشهد فارغ التحصیل شد. مبارزات او علیه رژیم پهلوی با عضویت در جمعیت فدائیان اسلام شروع شد. ولی با تأسیس انتشارات بعثت، علی رغم مخالفت دستگاه امنیتی رژیم شاه، خدمات فرهنگی قابل توجهی ارائه داد.

سخنرانیهای پر هیجان او در دوران مبارزه منجر به ممنوعیت از وعظ و نیز بازداشت وی شد. فخرالدین حجازی پس از انقلاب اسلامی از طرف مردم تهران به نمایندگی در مجلس شورای اسلامی برگزیده شد. برخی از آثار علمی او عبارت است از نقش پیامبران در تمدن انسان، پژوهش درباره قرآن، ترجمه زندگی امام حسن (ع).

رک: انقلاب اسلامی به روایت استاد ساواک ص ۵

اختیار گرفته برای دبیرستان تا در آن به دختران قرآن بیاموزد. مجله مکتب اسلام را بخوانید تا بدانید اسلام عقب نرفته بلکه پیش رفته است. انصاری گفت پس چرا از صحبت کردن حجازی^۱ در حسینیه ارشاد جلوگیری نموده‌اند دکتر امینی گفت کسی مانع او نشده همکاران خود او انگشت در شیره زده‌اند. سرمست گفت این نهضت مسجد سازی در تمام محلات تهران دال بر این است که مملکت ما خواهان

عظمت اسلام است. سپس خلیقی اظهار نمود. از اینکه انجمن شهر مقداری از اراضی اطراف تهران را خارج از حدود شهر شناخته است طوماری طولانی برای شاه مردم تهیه می کنند. تا تقدیم دارند دکتر امینی جواب داد به این برنامه می خواهند از آمدن مردم به طرف تهران جلوگیری کنند. در حالیکه این راهش نیست علت سیاسی و اجتماعی دارد که مردم شهر و ده خود را

ترک می کنند و به طرف تهران می آیند. این مردم قبل از اجرای قانون اصلاحات ارضی فقط با جور و ستم مالکین بزرگ روبرو بودند. ولی امروز با ژاندارم مامور اصلاحات ارضی مامور جنگل بانی و هزاران نوع دردسر دیگر دارند در نتیجه دهقان های مالک شده پولهای دولت را خورده و زمین ها را گذارده و به طرف تهران فرار کرده‌اند اگر دهقان را تقویت کنند مزاحم حال او نشوند برایش کار ایجاد کنند مالکین سابق را مورد احترام قرار دهند مردم

فرار نخواهند کرد. بلکه این افراد که شهر و دیار خود را ترک کرده اند باز خواهند گشت بعد دکتر امینی به مردم افراد بهائی اشاره نمود و گفت همه سروصداها که آیت اله کاشانی براه انداخته بود سبب شده که بهائی ها شهرت و قدرت پیدا نموده اند سپس به اختلاف بین اعراب و اسرائیل اشاره نمود و گفت تعصب و خشکی اعراب سبب شده اسرائیل به این صورت درآمده است دکتر امینی ادامه داد و گفت با هرچیز مخالفت بشود عکس العمل پیدا خواهد نمود. جوانی با علاقه و با سواد و مطلع سه جلد کتاب شرح حال رجال ایران همانطور که بوده با اسناد و مدارک انتشار داده است با او مخالفت و کتاب ها را جمع آوری کردند و اکنون یافت نمی شود در این کتابها نتیجه گرفته است تمام رجال ایران عضو فراماسیون می باشند یعنی سرسپرده انگلیسی ها هستند عده ای ناراحت شدند که چرا سوابق آنها روی آب ریخته برای من سه جلد داده بود در جلسه ای بودیم حاجی محمد نمازی از انتشار این کتابها ناراحت شده بود. وی می گفت من را بدون دلیل متهم کرده اند. انتظام در جواب نمازی گفت اگر این مارا خوب شناسد آقای نمازی ما خودمان که همدیگر را می شناسیم. امینی افزود جلد سوم بیشتر مورد توجه است چون از رجال عصر حاضر صحبت کرده است.

نظریه منبع: علی امینی با خوشحالی ضمن صحبت از کتاب مذکور زیاد تبلیغ می کرد.

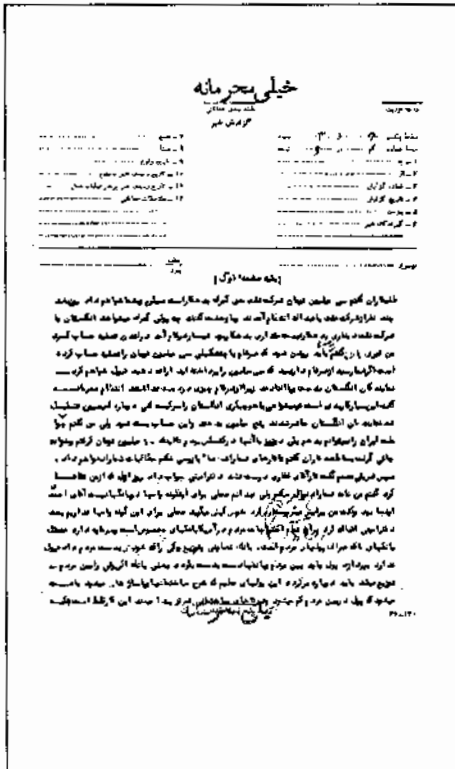
۲- با توجه به اینکه به منزل دکتر امینی اشخاص مختلفی که هدف هرکدام از آنها نیز مختلف می باشد رفت و آمد می نماید و جلسه منزل امینی کاملا و رسماً سیاسی است و امینی خود را قهرمان میدان سیاست می داند عده ای هم که نظر سیاسی ندارند به منظور رفع حوائج شخصی به منزل وی رفت و آمد می کنند.

نظریه رهبر عملیات: به احتمال قوی مطالب فوق بیان گردیده است.

وقتی رئیس دولت شدم چند روز با شریف امامی جنگ زرگری داشتیم زیرا در خزانه پول نبود من آن سرو صدا را که برای خزانه راه انداختم برای این بود که خود را در پناه آن سروصدا ها جمع و جور کنم و پولی برای خزانه از گوشه و کنار بدست بیاورم از طرفی پول در خزانه نبود از طرف دیگر طلبکاران داخلی و خارجی بر من هجوم آورده بودند بنده هم سر آن‌ها را گرم کرده بود و عقیده داشتم از این ستون به آن ستون

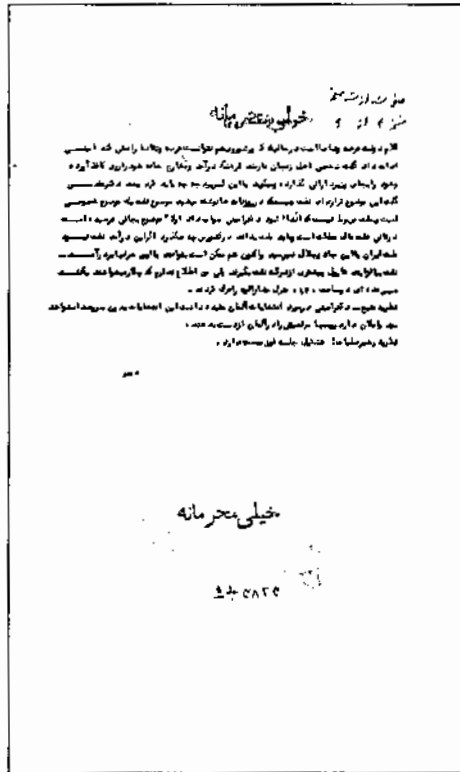
فسرج است آلمانیها فشار آورده بودند پولهای که طلبکار بودند می خواستند ولی من خیلی محکم در برابر طلبکاران ایستاده بودم با مقامات آلمانی گفتم پول دارم ولی معاملات که شماها با ایران انجام داده اید غیر عادلانه بوده گسرانفروشی و زیاد و لخرچی کردید یا باید قدری تخفیف در اجناس فروخته شده قائل شوید یا تومانی دوسه ریال کم کنید و نقد پول بگیرید در

حالیکه ما دیناری نداشتیم و غلو می کردیم تا پولدار شویم شب در فکر بودم که چه حقه ای بزنم تا مقداری پول داخل خزانه شوم به فکر رسید سروصدائی در گمرک براه انداختم فردای همان روز در جواب طلبکاران گفتم سی میلیون تومان شرکت نفت حق گمرک بدهکار است می گیرم و به شما خواهم داد روز بعد چند نفر از شرکت نفت با عبدالله انتظام آمدند و با وحشت گفتند چه پولی گمرک می خواهد انگلستان یا شرکت نفت دیناری بدهکار نیست. مقداری بدهکار بود

تیمسار ضرغام آمد در لندن تصفیه حساب کرد من فوری گفتم موضوع باید روشن شود که ضرغام با چه شکلی سی میلیون تومان را تصفیه حساب کرده است اگر شما رسید از ضرغام دارید که سی میلیون را پرداخته اید ارائه دهید قبول خواهم کرد نمایندگان انگلستان بدست و پا افتادند زیرا از ضرغام چیزی در دست نداشتند انتظام محرمانه گفت این بسیار کار بدی است تو می خواهی با هوچیگری انگلستان را

سرکیسه کنی دوباره کمیسیون تشکیل شد نمایندگان انگلستان حاضر شدند پنج میلیون بدهند و این حساب بسته شود ولی من گفتم جواب ملت ایران را نمی توانم بدهم یکی دو روز با آنها در کشمکش بودم تا اینکه ۱۰ میلیون تومان گرفتم و خزانه جانی گرفت به مقاطعه کاران گفتم تا کارهای شما را شخصا بازرسی نکنم مطالبات شما را نخواهم داد. سپس شریفی معمم گفت

کار آقای غفاری درست نشد دکتر امینی جواب داد روز اول که از من تقاضا کرد گفتم من نامه شما را دنبال می کنم ولی می دانم محلی برای این گونه وامها در بانکها نیست آقای احمدی اینجا بود و گفت من برایش می گیرم و سفارش کرد خوش کیش می گوید محلی برای این گونه وامها نداریم بعد دکتر امینی اضافه کرد برای تمام احتیاجات مردم در امریکا بانکهای مخصوص است و سرمایه دارد نه مثل بانکهای ما که صراف پولهای مردم است بانک تعاونی و توزیع چکی را که خودش

به دست مردم داده پول ندارد بپردازد پول باید بین مردم و بانکها دست به دست بگردد یعنی بانک اگر پولی را بین مردم توزیع می کند باید دوباره برگردد این پولهای عظیم که خرج ساختمانها و پاساژها می شود باعث می شود که پول در بین مردم کم می شود و در کارهای ساختمانی تمرکز پیدا می کند این کار غلط است تکیه کلام دولت عرضه و تقاضا است درحالیکه کشور شوروی هم نتوانست عرضه و تقاضا را عملی کند امینی ادامه داد گفت شخصی اهل زنجان کارمند فرهنگ درآمد و مخارج خانه خود را روی کاغذ آورده و خود را بجای وزیر دارائی گذارده و می گوید با این کسر بودجه چه باید کرد بعد دکتر مقدسی گفت این موضوع قرار داد نفت چیست که در روزنامه ها نوشته می شود موضوع نفت یک موضوع خصوصی است و به ملت مربوط نیست که افشا شود دکتر امینی جواب داد اولاً موضوع بجائی نرسیده است در ثانی نفت مال مملکت است و باید ملت بدانند در کشورش چه می گذرد اگر این درآمد نفت نبود ملت ایران با این جاه و جلال نمی رسید و اکنون هم ممکن است بتوانند با این حرفها بر در آمد نفت بیافزایند تا پول بیشتری از شرکت نفت بگیرند ولی من اطلاع ندارم که چه کار می خواهند بکنند سپس عده ای در ساعت ۹:۳۰ منزل مشارالیه را ترک کردند.

نظریه منبع: دکتر امینی در مورد انتخابات آلمان عقیده داشت این انتخابات بدون سروصدا نخواهد بود و امکان دارد روسها موقعیتی را در آلمان از دست بدهند.

نظریه رهبر علمیات: تشکیل جلسه فوق صحت دارد.

هر وین می کشند با اسلحه کمری به مدرسه می آید و چریکی از مقاماتی است که جایز نیست نام ببرم چرا بایستی اجازه دهند یک بچه ۱۶ یا ۱۷ ساله اسلحه کمری باخود به مدرسه بیاورد پس مدرسه مقصر نیست امینی اضافه کرد در گذشته رجال ارزش داشتند و مقامات خارجی روی آنها حساب می کردند از شخصی سؤال می کنند شما چرا تمایل انگلیسی دارید می گوید روس ها خشن می باشند ولی انگلیسیها خشمگین و یک دمکراسی دارند که آدم را به طرف خودشان می کشند بعد عده ای در ساعت ۱۱ منزل مشارالیه را ترک کردند افراد شناخته شده عبارتند از سرهنگ محسن دادفر، کی استوان، دکتر محمد مقدسی، واتقی کارمند دادگستری، یوسف رنجبر، سرمست، کوتوال، صوفی کرمانی،

نظریه منبع: امینی ضمن صحبت با تلفن تعیین نکرد چه تاریخ به مسافرت می رود.

نظریه رهبر عملیات: برگزاری مجلس فوق صحت دارد.

گزارش خبر

شماره گزارش: ۴۵۲۰/۳۸۰۰۴

به: ۳۱۲

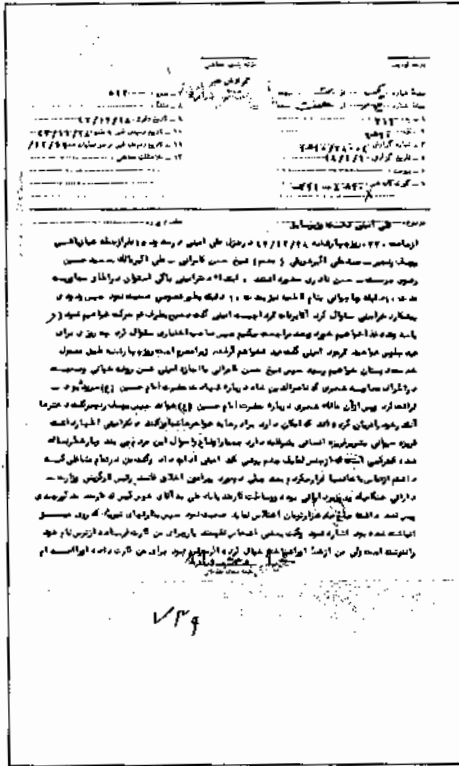
تاریخ گزارش: ۴۸/۱/۱۶

از: ۴۵۲۰

موضوع: علی امینی نخست وزیر سابق

از ساعت ۷:۳۰ روز چهارشنبه ۲۸/۱۲/۴۷ در منزل علی امینی در حدود ۱۵ نفر از جمله خیابازاشی، یوسف رنجبر، سید علی اکبر

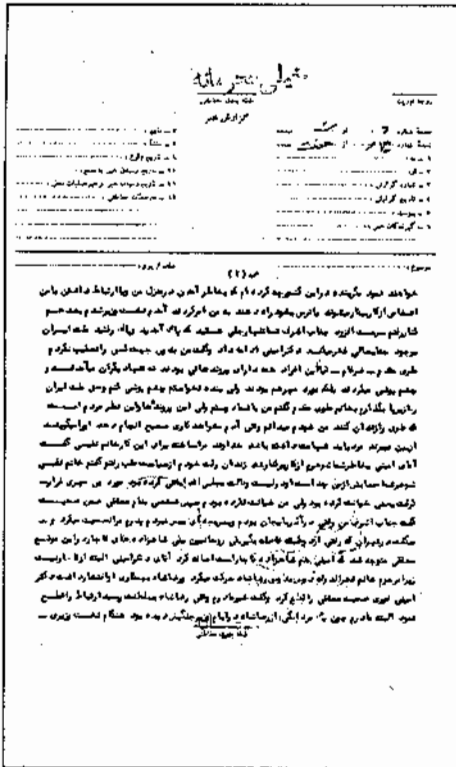
شرفی (معمم)، شیخ حسن کامرانی، علی اکبر مالک، سید حسین رضوی سرمست، حسن نادری حضور داشتند. ابتدا دکتر امینی با کی استوان در اطاق مجاور به مدت ۱۰ دقیقه و با جوانی به نام کاظمیه نیز به مدت ۱۰ دقیقه به طور خصوصی صحبت نمود سپس دودوی پیشکار دکتر امینی سؤال کرد آقا برنامه فردا چیست امینی گفت صبح به طرف قم حرکت خواهیم نمود دو

یا سه وعده غذا خواهیم خورد و بعد مراجعت می کنیم سپس صاحب اختیاری سؤال کرد چه روزی برای عید جلوس خواهید فرمود امینی گفت عید نخواهم گرفت. زیرا محرم است روز چهارشنبه طبق معمول خدمت دوستان خواهیم رسید. سپس شیخ حسن کامرانی با اجازه امینی ضمن روضه خوانی و صحبت در اطراف معاویه شعری که ناصرالدین شاه درباره شهادت حضرت امام حسین (ع) سروده بود قرائت کرد و پس از آن مالک شعری درباره حضرت امام حسین (ع)

خواند سپس یوسف رنجبر گفت دخترها آنقدر خود را عزیزان کرده اند که امکان دارد برادرها به خواهرها تجاوز کنند دکتر امینی اظهار داشت غریزه حیوانی بشر بر غریزه انسانی بشر غلبه دارد بسیار اوضاع و احوال این مردم بی بند و بار خطرناک شده کمتر کسی است که از جنس لطیف چشم پوشی کند امینی ادامه داد و گفت من در تمام مشاغلی که داشتم از تماس با خانمها فرار می کردم بعد به یکی دو مورد پیرامون

اخلاق فاسد رئیس کارگزینی وزارت دارائی هنگامی که وی وزیر دارائی بوده و وساطت کارمند بانک ملی به آقای خوش کیش که کارمند مذکور چندی پیش قصد داشته مسیبلغ صدهزار تومان اختلاس نماید صحبت نمود سپس بکارتهای تبریک که روی میز انباشته شده بود اشاره نمود و گفت بعضی اشخاص نفهمند یارو برای من کازت فرستاده از ترس نام خود

را ننوشته است ولی من از خط او را شناختم خیال کرده اگر معلوم شود برای من کارت داده او را اعدام خواهند نمود مگر بنده در این کشور چه کرده ام که به خاطر آمدن در منزل من یا ارتباط داشتن با من اشخاص از کار بیکار می شوند یا ترس به خود راه دهند به من امر کردند آدمم نخست وزیر شدم بعد هم کنار رفتم سرمست افزود جناب اشرف شما تنها رجلی هستید که پاک آمدید و پاک رفتید ملت ایران به وجود جنابعالی فخر می کند دکتر امینی ادامه داد و گفت من بدون جهت

کسی را تعقیب نکردم علوی مقدم - ضرغام - کیا^۱ این افراد همه دازای پرونده هائی بودند نه تنها دیگران می آمدند و چشم پوشی می کردند بلکه مورد مهرهم بودند ولی بنده نخواستم چشم پوشی کنم و حق ملت ایران را زیر پا بگذارم به خانم علوی مقدم گفتم من با شما دوستم ولی این پرونده ها و این نظر مردم است که علوی را زندان کنند من خودم می دانم وقتی آدم نخواهد کاری صحیح انجام دهد او را می گویند از بین می برند مرد باید شهامت داشته باشد خداوند مرا ساخته برای این کار خانم نفیسی گفت آقای امینی به خاطر شما شوهرم از کار برکنار شد زندان رفت خودم از سیاست عقب رفتم گفتم خانم نفیسی شوهر شما حسابش از من جداست او در لیست وکالت مجلس اقداماتی کرده بود مورد بی مهری قرار گرفت یعنی خیانت کرده بود ولی من خیانت نکرده بودم سپس شخصی به نام محققى ضمن صحبت گفت جناب اشرف من وقتی در آذربایجان بودم و بسریچه ای بیش نبودم پدرم مرا نصیحت می کرد و می گفت در تهران که رفتی از دو طبقه فاصله بگیر یکی روحانیون یکی شاهزاده های قاجار در این موقع محققى متوجه شد که امینی هم شاهزاده قاجار است اضافه کرد آقای دکتر امینی البته از قاجار نیست زیرا مرحوم خانم فخرالدوله دوش به دوش رضاشاه حرکت می کرد و رضا شاه به همکاری او افتخار داشت دکتر امینی فوری صحبت محققى را قطع کرد و گفت خیر مادرم وقتی رضاشاه به سلطنت رسید ارتباط را قطع نمود البته مادرم چون یک مردانگی از رضاشاه در ایام وزیر جنگیش دیده بود هنگام نخست وزیری سید ضیاء با سردار سپه بر علیه سید فعالیت می کرده است بعد امینی افزود باید در خانه خدا رفت این همه نخست وزیرها مانند جم^۲ - ساعد - و دیگران آمدند و رفتند هیچکس نام آنها را نمی برد و کسی هم آنها را نمی شناسد خداوند چون به من لطف دارد مردم را وادار می کند مرا دوست داشته باشند این افراد که بر سر کارها مانده اند برای جامعه ثمری نداشته اند جز حفظ اسرارکاری نکرده اند اگر مردی مثبت بودند تاکنون رفته بودند سپس عده ای در ساعت ۱۰:۰۵ منزل علی امینی را ترک کردند.

۱- سپهبد حاجی علی کیا: فرزند طاهر (معروف به حاجی پیرزاده از ملاکین ثروتمند مازندران) در سال ۱۲۸۵ شمسی در مازندران متولد شده، وی افسر ارتش بوده و برای ادامه تحصیل نظامی (به دستور سرلشکر ضرغامی) به کشور سوئد اعزام گردیده و به علت وقوع جنگ جهانی دوم، به مدت دوازده سال در آن کشور اقامت داشته و دوره عالی ستاد ارتش را در آن کشور گذرانده است. وی پس از بازگشت به ایران، ابتدا رئیس اداره مرزبانی و در سال ۱۳۲۷ (توسط سپهبد رزم آرا) به ریاست شعبه تجسس رکن دوم ستاد ارتش منصوب شده. و بعداً به یکی از چهره های فعال وابسته به دربار بدل شده و در زمان دولت دکتر مصدق با درجه سرتیپی بازنشسته گردیده و در مازندران به تجارت و ملکداری پرداخته است. کیا پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ به دستور محمد رضا شاه داوطلب نمایندگی مجلس از مازندران شده، ولی به علت کارشکنی نخست وزیر وقت (زاهدی) ناکام مانده و در سال ۱۳۳۳ توسط شاه مجدداً به ارتش بازگردانیده شده و تا سال ۱۳۳۷

نظریه رهبر عملیات: با احتمال قوی مطالب فوق بیان گردیده است.
نظریه ۴۵۲۰: نظریه رهبر عملیات مورد تأیید است.

ادامه از پاورقی ص قیل:
۱۳۳۶ از عناصر فعال
وابسته به دربار در ارتش
بوده و عهده دار انحلال «لژ
بیداری» که ادامه فعالیت آن
به دلایلی مورد تأیید شاه
نبوده، گردیده است. حاجی
علی کیا در سال ۱۳۳۶ به
ریاست اداره دوم ستاد ارتش
منتصب شده و مدتی بعد به
درجه سپهبدی رسیده است.
وی در همین سال در راس
«نیروی مقاومت ملی» قرار
گرفته و توسط او سازمان
کوک را تأسیس نموده است.
(کوک یک سازمان پنهانی
بود که در سال ۱۳۳۶ به
دستور شاه و توسط کیا
تأسیس شد و شبکه خود را
در سراسر ایران گسترانید
سازمان کوک برخلاف سایر
شبکه های اطلاعاتی و
جاسوسی دوران پهلوی، به
دلیل سوءاستفاده و جاه طلبی
های کیا نتوانست سری بودن
خود را حفظ کند و بتدریج به
یک سازمان نیمه پنهان بدل
شد؛ سازمان مذکور به یک
شبکه شخصی در راستای
اهداف و منافع مالی و
سیاسی خود بدل گردیده بود
و بیش از هرچیز به یک
شبکه مخفی با ساختار شبه
حزبی در راستای انواع دسته
بندی های سیاسی و مالی
شبهات داشت و اعضای آن

ادامه از پاورقی ص قبل:

تعدادی از قضات و کارکنان عالی مقام دادگستری و عناصر متنفذ فرهنگی بوده اند و ارتباط شخصی کیا حتی پس از برکناری وی با برخی از اعضای متنفذ «کوک» حداقل تا سال ۱۳۴۳ ادامه داشته است.

حاجی علی کیا در اواخر سال ۱۳۳۹ بازنشسته و در زمان نخست وزیری دکتر علی امینی به علت اشتغال به فساد مالی در سال ۱۳۴۰ بازداشت و سرانجام به دوسال زندان محکوم شده است. وی از درون زندان، هدایت سازمان کوک رایسه عهده داشته و پس از آزادی از ریاست سازمان مذکور برکنار گردیده است.

رک: ظهور و سقوط سلطنت پهلوی ج ۲ ص ۴۸۶-۴۹۳
۲- محمود جم:

محمود جم در سال ۱۲۸۵ ش در تبریز متولد شده والدین او کرمانی بوده که به تبریز رفته بودند. جم تحصیلات خود را در تبریز به پایان رساند پس از تحصیلات در

مدرسه میسیونرهای مذهبی تبریز زبان فرانسه را به خوبی فراگرفت و سپس در سفارت فرانسه به سمت مترجمی استخدام شد و عملاً منشی و رابط سفارت با مقامات دولتی ایران بود و از این طریق با اشخاص و مقامات ذی نفوذ آشنا شد. او سپس به استخدام وزارت مالیه درآمد و در سال ۱۲۹۹ سمت خزانه داری کل را داشت. محمود جم از کسانی بود که پس از کودتا به سراغ رضاخان و سید ضیاءالدین، نخست وزیر کودتا رفت و آمادگی خود را برای همکاری اعلام کرد. سفارش سفارت انگلیس موجب شد که در اولین کابینه بعد از کودتا او را به سمت وزارت خارجه تعیین کنند.

او دو ماه بعد به عنوان وزیر مالیه معرفی و با سقوط دولت کودتا، از این سمت برکنار شد در کابینه مشیرالدوله مجدداً به وزارت مالیه برگشت ولی پنج ماه بعد با سقوط کابینه از این کار برکنار شد. جم بعد

از بسسرنکناری از وزارت روابطنزدیک و صمیمانه ای با رضاخان برقرار کرده بود. در اولین کابینه رضاخان در سال ۱۳۰۴ باز وزیر مالیه شد و در کابینه فروغی وزیر داخله بود.

در یازدهم آذر ۱۳۱۴ جم به تصدی نخست وزیری از طرف رضاشاه منصوب شد که علت این انتصاب حمایت دول خارجی بویژه انگلیسها و اطاعت محض او از شاه بود از مهمترین وقایع اوایل دوران نخست وزیری او کشف حجاب و سپس به شهادت رساندن شهید مدرس بود. محمود جم با وجود نزدیکی به رضاشاه و جلب اعتماد سعی می کرد اوامر شاه را در اسرع وقت و مو به مو به مرحله اجرا گذارد، اما از رضاشاه وحشت زیادی داشت و همان گونه که بی مقدمه به نخست وزیری رسید، بی مقدمه نیز برکنار شد. در سوم آبان متین دفتری با حکم رضاشاه نخست وزیر شد و جم وزیر دربار شد و تا سال ۱۳۲۵

وزیر دربار بود. بعد از برگشتن از تبعیدگاه رضاشاه او سفیر ایران در مصر گردید. و پس از پنج سال به تهران فراخوانده شد. جم در آخرین کابینه قوام در سال ۱۳۲۶ به وزارت جنگ منصوب و بعد از آن مدتی وزیر دربار، سپس استاندار آذربایجان و سرانجام سفیر ایران در ایتالیا گردید او پس از مراجعت به ایران سناتور گردید. محمود جم یک انگلیسی تمام عیار بود او مرتب با سفارت انگلیس در تماس بود اما وقتی که احساس می کرد که لازم است از شاه کسب تکلیف کند، این کار را می کرد ولی به خاطر ارتباط قبلی که با سفارت انگلیس داشت، به آسانی می توانست با سفیر یاهر عضو دیگر سفارت تماس بگیرد. او از افراد فراماسونری بود و زندگی مرهقی داشت. او در حدود نود سالگی درگذشت.

بسازیرگران عصر پهلوی محمود ظلوعی ص ۹-۲۳۴

گزارش خبر

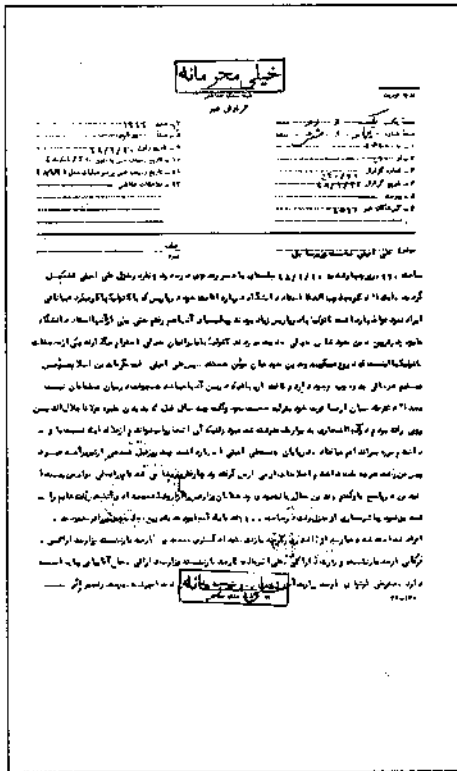
به: ۴۵۲۰ شماره گزارش: ۲۰/۷۹ ج
از: ۲۰ ج تاریخ گزارش: ۴۸/۱/۲۲

موضوع: علی امینی نخست وزیر سابق

ساعت ۹:۳۰ روز چهارشنبه ۴۸/۱/۲۰ جلسه ای با حضور عده ای در حدود ۹ نفر در منزل علی امینی تشکیل گردید. ابتداء دکتر مجذوب

الصفا استاد دانشگاه

در باره اقامت خود در پاریس که با کاتولیکها کار می کرده بیاناتی ایراد نموده و اظهار داشت کاتولیکها در پاریس زیاد بودند و بکلیسای آنها هم رفتم حتی یکی از آنها استاد دانشگاه ما بود و در ترویج دین خودشان خیلی جدیت می کردند کاتولیکها به ایرانیان خیلی احترام میگذارند یکی از محسنات کاتولیکها این است که دروغ نمی گویند و بدین

خودشان مومن هستند سپس علی امینی گفت مگر ما بدین اسلام مومن نیستیم هرچائی بد و خوب وجود دارد و کثافت کاریهایی که در بین آنها می باشد هیچ وقت در میان مسلمانان نیست بعدا دکتر مقدسیان از مسافرت خود به ترکیه صحبت نمود و گفت چند سال قبل که به دیدن مقبره مولانا جلال الدین رومی رفته بودم در آنجا اشعاری به دیوار مقبره نوشته شده بود وقتی که آن اشعار را می خواندم از علاقه ای که نسبت به او داشتم لرزه بر اندامم می افتاد در پایان جلسه

گزارش خبر

شماره گزارش: ۴۵۲۰/۳۸۰۳۵

به: ۳۱۲

تاریخ گزارش: ۴۸/۱/۲۳

از: ۴۵۲۰

موضوع: علی امینی نخست وزیر سابق

از ساعت ۱۵:۷ روز چهارشنبه ۲۰/۱/۴۸ در منزل علی امینی نخست

وزیر سابق در حدود ۱۵ نفر از جمله سید علی اکبر شریفی معمم،

خلیقی کارمند دارائی،

یوسف رنجبر، علی اکبر

مالک شاعر و کارمند

بازنشسته آموزش و

پرورش، صاحب

اختیاری، سید حسین

رضوی سرمست، محقق

کارمند بازنشسته آموزش

و پرورش، محمود پژمان

کارمند وزارت دارائی،

شیخی بنام فوائدی

حضور داشتند ابتدا

ضمن صحبت خلیقی

اظهار داشت هویدا گفته

اگر گوشت کم است مردم

مرغ بخورند دکتر امینی

شیرینی محرمات

تقریباً
۱۳۰۰

۱- شیرینی محرمات	۱۰۰
۲- شیرینی محرمات	۱۰۰
۳- شیرینی محرمات	۱۰۰
۴- شیرینی محرمات	۱۰۰
۵- شیرینی محرمات	۱۰۰
۶- شیرینی محرمات	۱۰۰
۷- شیرینی محرمات	۱۰۰
۸- شیرینی محرمات	۱۰۰
۹- شیرینی محرمات	۱۰۰
۱۰- شیرینی محرمات	۱۰۰
۱۱- شیرینی محرمات	۱۰۰
۱۲- شیرینی محرمات	۱۰۰
۱۳- شیرینی محرمات	۱۰۰
۱۴- شیرینی محرمات	۱۰۰
۱۵- شیرینی محرمات	۱۰۰
۱۶- شیرینی محرمات	۱۰۰
۱۷- شیرینی محرمات	۱۰۰
۱۸- شیرینی محرمات	۱۰۰
۱۹- شیرینی محرمات	۱۰۰
۲۰- شیرینی محرمات	۱۰۰

۱۳۰۰

اینکه در روز چهارشنبه ۲۰/۱/۴۸ در منزل علی امینی نخست وزیر سابق در حدود ۱۵ نفر از جمله سید علی اکبر شریفی معمم، خلیقی کارمند دارائی، یوسف رنجبر، علی اکبر مالک شاعر و کارمند بازنشسته آموزش و پرورش، صاحب اختیاری، سید حسین رضوی سرمست، محقق کارمند بازنشسته آموزش و پرورش، محمود پژمان کارمند وزارت دارائی، شیخی بنام فوائدی حضور داشتند ابتدا ضمن صحبت خلیقی اظهار داشت هویدا گفته اگر گوشت کم است مردم مرغ بخورند دکتر امینی

ناراحت شد و گفت این حرفها چیست اکثر این مردم فقیرند عمری با گوشت گذرانندند مگر می توانند مرغ بخورند وضع مالی آنها اجازه نمی دهد عجیب وضع سرسام آوری شده بکلی دردهای اجتماع را فراموش کرده اند دست به هر کاری می زنند مسخره است این چه معنی دارد که از مسافرین اتوبوس بلیط روز مطالبه می کنند سپس پیرامون بارندگی تنگ کردن دهانه رودخانه در دماوند شد دکتر امینی گفت مگر وکلای دماوند توجهی ندارند محمود پژمان گفت مردم

دماوند و کیلی ندارند آمدند یک بلندگو از حزب مردم و یک بلندگو از حزب ایران نوین گذارده اند بعد هم عده ای را از شهر آوردند به نام مردم دماوند به آن‌ها رای داده اند به روی هم اگر با هم ائتلاف کرده بودند ۴۸ رای داشتند مردم دماوند و کیلی مجلس را داخل آدم نمی دانند چند روز پیش سازمان امنیت دماوند عده ای از مردم فهمیده دماوند را خواسته و گفته این کار بدی است که آقای مجید محسنی وارد

می شود شماها به او اعتنا نمی کنید و پاهایتان را به سینه دیوار می گذارید او وکیل شماست و از شما توقع دارد به او احترام کنید مهمان شما است از شما یک آنگوشتی بیشتر توقع ندارند آن چند نفر گفتند ما به او رای ندادیم که او را قبول داشته باشیم پژمان اضافه نمود من از کسی ترس ندارم همه جا حرفهایم را می زنم آخر این چه مملکت است بروید جلد سوم کتاب راین را بخوانید با دلیل و

برهان ثابت کرده است یک دسته انگلیسی چرخهای مملکت را می گردانند اگر عده ای به نام حزب مردم یا به نام حزب ایران نوین سروصدا می کنند برای اغفال مردم است این افراد همه از یک آشور تغذیه می کنند وقتی نسل جوان فهمید که در کشور دیگران کارها را درست می کنند خواه ناخواه به درخانه اجنبی می رود تنها سلیقه ها با هم فرق دارد عده ای جاسوس روس می شوند عده ای در سفارت آمریکا می روند جمعیتی سر سپرده انگلیس می شوند آخر چه

کسی باید یک قدرت ملی ایجاد کند تا مردم بگرد او جمع شوند بعد خلیقی افزود می گویند کتابی به نام کتاب سیاه انتشار یافته که نام جاسوسهای امریکا را در ایران فاش نموده است دکتر امینی گفت چاپ نشده ولی پلی کپی شده است مجددا پڑمان اضافه نمود خجالت دارد تمام رجال با ذکر دلیل جاسوس انگلیس شناخته شده اند آقای رئیس دولت هم شناخته شده البته دستگاه از چاپ این کتاب محرمانه اطلاع داشته اند محقق افزود دولت رفتنی است چه او را انگلیسی حساب کنند چه امریکائی آقای مهندس اصفیا و یا اردشیر زاهدی روی کار می آیند سپس پڑمان ادامه داد و گفت برای مردم هیچ تاثیر ندارد زیرا این افراد خارجی می آورد و خارجی می برد این هیئت حاکمه است که دزد بار می آورد نسل جوان را به وسیله عکسهای لخت و نمایشنامه های تحریک آمیز فاسد می سازند اجتماع احتیاج به رهبر با ایمان دارد همین مردم ایران بودند که پشت سر ابو مسلم خراسانی به راه افتادند سپس صحبت به مسائل مذهبی ادامه یافت و پس از قرائت اشعاری در مدح حضرت امام حسین (ع) عده ای در ساعت ۹:۳۰ جلسه را ترک کردند.

نظریه منبع: دکتر امینی برای رهائی از صحبت های سیاسی به مالک گفت شعری از محرم بخوانید و مسیر صحبت را عوض کنید.

نظریه رهبر عملیات: تشکیل جلسه فوق مورد تأیید است.

گزارش خبر

به: ۲۰ ۴۵

شماره گزارش: ۲۰/۱۶۲ ج

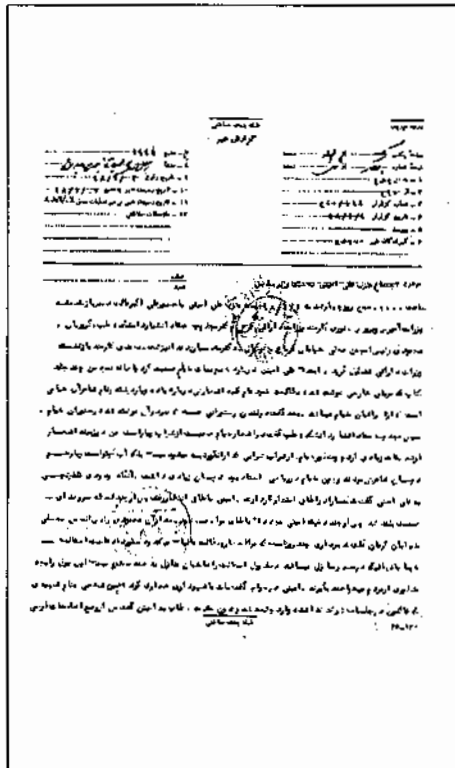
از: ۲۰ ج

تاریخ گزارش: ۴۸/۲/۴

موضوع: اجتماع منزل علی امینی نخست وزیر سابق

ساعت ۹ صبح روز چهارشنبه ۴۸/۲/۳ جلسه منزل علی امینی با حضور علی اکبر مالک دبیر بازنشسته وزارت آموزش و پرورش، نوری

کارمند وزارت دارائی، دکتر مجذوب صفا دانشیار دانشکده طب، کروریان، محمودی رئیس انجمن محلی خیابان کرمان، کوتوال، دکتر مقدسیان دندانپزشک، محمدی کارمند بازنشسته وزارت دارائی تشکیل گردید. ابتدا علی امینی درباره خصوصیات خیام صحبت کرد و اضافه نمود من چند جلد کتاب که به زبان خارجی نوشته شده مطالعه نموده‌ام کلیه

اشعارش درباره باده و یار نوشته و نام شاعر آن خیامی است که از اطرافیان خیام می باشد. بعد گفت در لندن رستورانی هست که سر در آن نوشته شده رستوران خیام سپس مجذوب صفادانشیار دانشکده طب گفت در اشعار خیام صحبت از شراب و یار است من در زمینه اشعار او تحقیقات زیادی کردم و منظور خیام از شراب شرابی که از انگور تهیه می شود نیست بلکه آب کوثر است و یار هم دوستان شاعرش بودند و چون خیام در ریاضی استاد بود دوستان زیادی داشت.

آن گاه ودودی تلفنچی به علی امینی گفت شما را در اطاق انتظار کار دارند. امینی به اطاق انتظار رفت پس از چند لحظه سر و صدای صحبت بلند شد پس از چند دقیقه امینی مجدداً به اطاق مراجعت نمود بعد از آن محمودی رئیس انجمن محلی خیابان کرمان گفت شهرداری چند روز است که مراجعین و مطالبه مالیات می کند و دستور داده است اسفالت خیابانهائی که در مسیر منازل می باشد

نصف پول اسفالت را صاحبان منازل بدهند معلوم نیست این پول را به چه منظوری از مردم می خواهند بگیرند. امینی در جواب گفت باید با شهرداری همکاری کرد سپس شخصی به نام شهیدی که تاکنون در جلسات شرکت نداشته وارد جلسه شد و بدون مقدمه خطاب به امینی گفت من از وضع اصلاحات ارضی شکایت دارم. امینی از او پرسید شما چکاره

ردیف	شرح	مبلغ
۱	.....	.....
۲	.....	.....
۳	.....	.....
۴	.....	.....
۵	.....	.....
۶	.....	.....
۷	.....	.....
۸	.....	.....
۹	.....	.....
۱۰	.....	.....
۱۱	.....	.....
۱۲	.....	.....
۱۳	.....	.....
۱۴	.....	.....
۱۵	.....	.....
۱۶	.....	.....
۱۷	.....	.....
۱۸	.....	.....
۱۹	.....	.....
۲۰	.....	.....
۲۱	.....	.....
۲۲	.....	.....
۲۳	.....	.....
۲۴	.....	.....
۲۵	.....	.....
۲۶	.....	.....
۲۷	.....	.....
۲۸	.....	.....
۲۹	.....	.....
۳۰	.....	.....

تاریخ: .....
محل: .....
شماره: .....
امضاء: .....
مهر: .....

هستی؟ جواب داد من زمینی داشتم اصلاحات ارضی از من گرفته و حالا پول زمین مرا نمی دهند. امینی گفت من چه کار کنم؟ او اظهار داشت شما دست خطی بدهید تا مطالبات خودم را بگیرم. و آن گاه علی امینی گفت اصلاحات ارضی هر طور خودش صلاح بداند عمل می کند در ثانی بنده شما را نمی شناسم و تا بحال ندیده ام و برای این قبیل کارها هم توصیه نمی کنم در ساعت ۱۱ جلسه خاتمه و در موقع رفتن کوتوال از علی امینی حال منتظری که به کربلا رفته می پرسد

امینی در پاسخ می گوید سر او را عربها از تنش جدا و در همان جا چالش خواهند کرد.

نظریه منبع. با توجه به آینده ودودی تلفنچی به امینی می گوید شما را در اطاق انتظار کار دارند و سپس صدای صحبت بگوش می رسد به احتمال قوی جلسه دیگری هم در منزل امینی دایر بوده است. نظریه رهبر عملیات. مفاد گزارش خبری صحیح به نظر می رسد.

گزارش خبر

شماره گزارش: ۲۰/۳۸۳۱۷ ۴۵

به: ۳۱۲

تاریخ گزارش: ۴۸/۲/۱۱

از: ۴۵ ۲۰

موضوع: علی امینی نخست وزیر سابق

از ساعت ۷:۳۰ روز چهارشنبه ۴۸/۲/۱۰ در منزل دکتر علی امینی در حدود ۱۲ نفر از جمله دکتر مهاجرانی واعظ، دکتر صفا استاد دانشگاه

اهل اصفهان، صاحب اختیاری، یوسف رنجبر، سید حسین رضوی سرمست، خلیقی کارمند بازنشسته دارائسی، منصوریان کارمند اداره غله، سید علی اکبر شریفی معمم حضور داشتند. ابتدا دکتر امینی ضمن صحبت با تلفن گفت خداداد فرزند خوانده ام دیشب دیر خوابید منم لازم دانستم تا او بیدار است بیدار باشم از من می خواست که وضع جغرافیائی

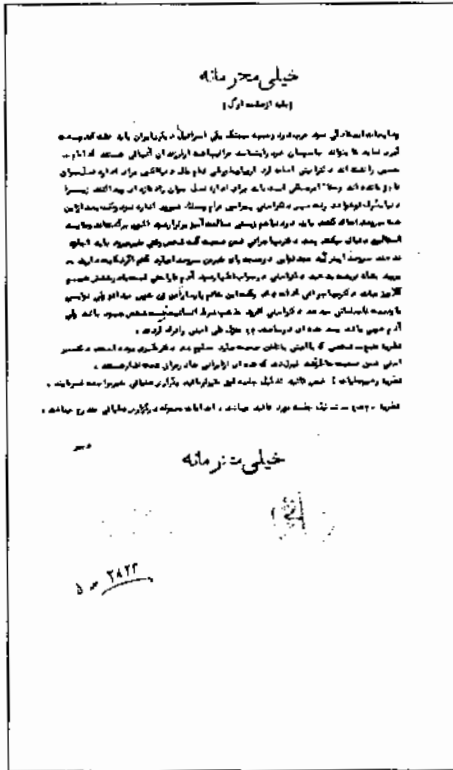

زمینهای کویر بلوچستان را برایش بگویم در حالی که خود من از زمینهای لوت اطلاعی ندارم بعد صاحب اختیاری پیرامون کویرهای کرمان صحبت کرد سپس هنگامی که آقای دکتر مهاجرانی وارد اتاق شد امینی گفت آقای دکتر از بس از من توضیح سخنرانی روز عاشورای شما را خواستند خسته شدم من سخنان شما را گوش ندادم برای اینکه وقتی از من سؤال شود بگویم اطلاعی ندارم مهاجرانی جواب داد بله تفسیرهای گوناگون کردند ولی بنده چیزی که برخلاف باشد عرض

نکردم امیدوارم اعلیحضرت هم از بنده دلتنگ نشده باشند بعد دکتر صفا اظهار نمود تیمسار وفا گفته آقای دکتر مهاجرانی بنا بود به ما سور بدهند ولی ندادند دکتر مهاجرانی افزود مال علما را کسی نمی تواند بخورد سپس دکتر امینی از مهاجرانی سؤال کرد از آقای فانی خبری ندارید مهاجرانی گفت خیر امینی ادامه داد که تمام اثاث منزل فانی را دزد برده است دکتر صفا گفت ای کاش صدای فانی را هم دزد

برده بود امینی اضافه کرد محمد منتظر کساغذی برایم از دمشق فرستاده بود گفته جای شما خالی بود زیارت خوبی کردم بعد صاحب اختیاری اظهار داشت رادیوی عراق را گرفتم تمام مطالبی را که روزنامه های ایرانی راجع بزوار کربلا می نویسند تکذیب می نمود و وانمود می کرد که ایران به حمایت از اسرائیل این کار را کرده است صاحب اختیاری ادامه داد که می گویند

چند تن اسرائیلی را در عراق کشته اند امینی گفت زیاد نمی شود روی روزنامه ها و شایعات ایستادگی نمود عرب در دو جبهه می جنگد یکی از اسرائیل دیگری ایران باید دقت کند و سخت گیری نماید تا بتواند جاسوسان خود را بشناسد عراقیها همه از فرزندان آنهائی هستند که امام حسین را کشته اند دکتر امینی اضافه کرد اروپا و بطور کلی تمام ملل دنیا اکنون برای اداره نسل جوان عاجز مانده اند و حقا امر مشکلی است باید برای اداره نسل جوان راه تازه ای پیدا کنند زیرا دنیا به طرف

نو خواهد رفت سپس دکتر امینی پیرامون مرام و مسلک شوروی اشاره نمود و گفت بعد از این همه سروصداها که گفتند باید در دنیا هم زیستی مسالمت آمیز برقرار شود اکنون برگشته‌اند و عقاید استالین دنبال می‌کنند بعد دکتر مهاجرانی ضمن صحبت گفت شخص وقتی منبر می‌رود باید اجازه ندهند سروصدا پیش آید معجزه نوابی در مسجد پای منبر من سروصدا می‌کرد گفتم اگر شکایت دارید بروید به شاه عریضه بدهید دکتر امینی در جواب اظهار نمود آدم ناراحتی است با درخشش هم گلاویز می‌شد دکتر مهاجرانی ادامه داد و گفت این خانم پارسا^۱ را من زن خوبی می‌دانم ولی نوابی به او نسبت نامسلمانی می‌دهد دکتر امینی افزود مذهب شرط انسانیت نیست شخص جهود باشد ولی آدم خوبی باشد بعد عده‌ای در ساعت ۹:۳۰ منزل علی امینی را ترک کردند.

نظریه منبع: شخصی که با امینی با تلفن صحبت می‌کرد معلوم شد دکتر ملایری بوده است. دکتر امینی ضمن صحبت حاضر نشد قبول کند که عده‌ای از ایرانی‌ها در عراق تحت فشار هستند.

نظریه رهبر عملیات: ضمن تأیید تشکیل جلسه فوق مقرر فرمائید به گزارش عملیاتی خبر مراجعه فرمایند.

نظریه ۲۰ ۴۵- تشکیل جلسه مورد تأیید می‌باشد اقدامات معموله در گزارش عملیاتی مندرج می‌باشد.

۱- فرخ روپارسا؛
فرخ روپارسای فرزند فرخ دین در سال ۱۳۰۱ ش در تهران به دنیا آمد تحصیلات خود را تا درجه دکترای پزشکی ادامه داد. ستمهای از جمله: دبیر دبیرستانهای تهران، نماینده مجلس شورای ملی، معاون پارلمانی وزارت آموزش و پرورش و وزارت آموزش و پرورش را عهده دار بود. در سند زندگی نامه ساواک وی چنین آمده است: «نامبرده فاقد سابقه مضرة و سیاسی بوده و طرفدار سیاست غرب و رژیم مشروطه سلطنتی و عضو حزب ایران نوین و کانون مترقی و رئیس جمعیت زنان دانشگاهی می‌باشد. مشارالیه ازنی محتاط، ترسو، معرفی و همسر تیسار شیرین سخن است. گزارش خبری تاریخی ۴۲/۱۱/۱۸ حاکی است که در محل جامعه نلسانیه های وابسته به رضا معرفت، ناصر هیدی مدیر دبیرستان ملی مدائن اظهار داشته است. خانم دکتر پارسای مبلغ ششصد هزار تومان از وجوه دبیرستان رضا شاه کبیر سوء استفاده نموده منتهی سعی می‌شود که سرو صدای موضوع بلند نشود لیکن در بخش دو فرهنگی کلیه کارمندان از جریان بالادست

ادامه از پاورقی ص قبل:
 خبر شده اند و معرفت گفته‌های وی را تأیید نموده است.
 طبق گزارش دیگری از ساواک مشارالیه متهم به بهائیکری بوده و به لحاظ ترس از نفوذ روحانیت در آموزش و پرورش اوج گیری مخالف با وی سعی داشته تا قضیه بر ملا نشود.
 در گزارش ساواک تاریخ ۵۲/۹/۸ چنین آمده است: نامبرده بالا اظهار داشته وقتی خانم پارسای وزیر آموزش و پرورش از سفر خارج از کشور برگشته، هفت چمدان پر از اجناس مختلف با خود آورده و ماموران گمرک با ترخیص آنها مخالفت نمودند لذا راننده مذکور با مراجعه به رئیس گمرک چمدانها را گرفته و تحویل خانم وزیر داده و مشارالیه در مقابل این خدمت به رئیس ناحیه ۱۱ آموزش و پرورش تلفن زده و از طریق رئیس اداره مزبور یک گواهینامه ششم ابتدائی با معدل ۱۳/۲۵ به وی داده است.
 ساواک تهران در گزارشهای بعدی مدرک تحصیلی نامبرده فوق و وضعیت روحی و رفتاری اش را مورد بررسی و تأیید قرار داده است. ضمناً جامعه زنان ایرانی در نامه ای به فرخ خواستار برکناری و عدم شرکت رسمی مشارالیه در مراسم جمعیت جامعه زنان شده‌اند.
 پارسا در دوران تصدی خود در وزارت فرهنگ مروج فساد و بی دینی بود. به دلیل مذهب بهائیت و ضدیت با اسلام مدارس اسلامی، خصوصاً مدارس دخترانه را همواره تحت فشار و محدودیت قرار می‌داد. در چندین مورد با همکاری ساواک و هجوم به مدارس دخترانه چادر و روسری دختران را برداشته و هتک حرمت نمودند.
 وی پس از پیروزی انقلاب اسلامی دستگیر و پس از محاکمه توسط دادگاه انقلاب اسلامی به مرگ محکوم شد. پرونده انفرادی ساواک.

گزارش خبر

شماره گزارش: ۲۰/۳۸۳۳۹ ۴۵

به: ۳۱۲

تاریخ گزارش: ۴۸/۲/۱۸

از: ۲۰ ۴۵

موضوع: علی امینی نخست وزیر سابق

از ساعت ۷:۳۰ صبح روز چهارشنبه ۴۸/۲/۱۷ در منزل علی امینی واقع در پارک امین الدوله خیابان فخرآباد ویلای شماره ۸ در حدود ۱۲

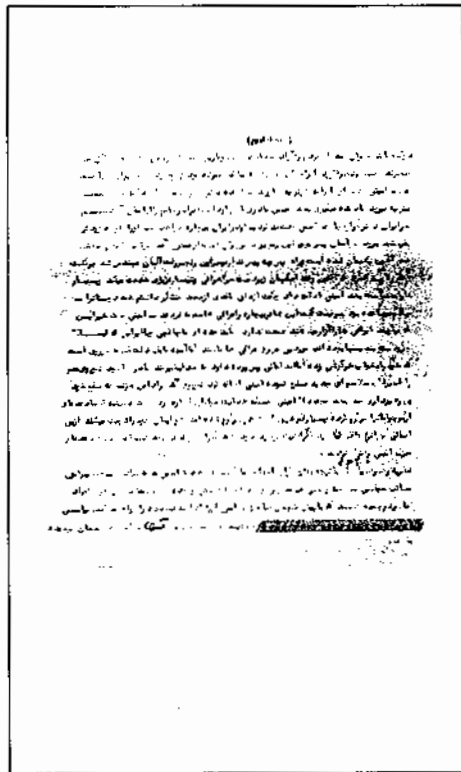

نفر از جمله صاحب
اختیاری، یوسف رنجبر،
سید حسین رضوی
سرمست، حسن نادری،
علی اکبر سروش، علی
اکبر مالک، صوفی
کرمانی، خبازباشی به
تدریج وارد جلسه
هفتگی منزل امینی
شدند. ابتدا امینی با تلفن
با منزل شریف العلما
تماس گرفت و بعد از
تلفن اظهار داشت صدای
لندن را گوش می دادم
هیئت حاکمه تصمیم
گرفته کارمندان دولت

باید بیش از پیش کار کنند و مصرف خزانه دولت را پائین بیاورند از طرف دیگر سناتورها و وکلای آمریکا وقتی از مرخصی برگشته اند گفته اند موکلین ما هم از این گرانی و بالا رفتن قیمت ها شکایت دارند که باید در مجالس مطرح گردد بعد پیرامون وضع دخترها در خیابان و هرج و مرج ادارات دکتر امینی گفت جای تعجب است که تاکنون دستگاه دولتی متلاشی نشده است با این اوضاع و احوال که در ادارات میبینم خدا ما را حفظ کرده است آخر یک وزارتخانه ۵ معاون برای چی

می خواهد پسر دائی بنده آقای فرمانفرمائیان را گذارده اند قائم مقام وزارت کار او چه کار می تواند بکند کدام اطلاعات کارگری را دارد بعد پیرامون وضع بارندگی و وضع برنج در شرکتهای تعاونی و وجود مستشاران در ایران صحبت شد علی اکبر سروش گفت بنده با چند نفر از مستشاران کار می کنم امینی قیافه خود را درهم کشید و گفت ۶۰ هزار نفر مستشار خارجی در ایران است این مخارج بیهوده است که

کمر دولت ها را خم می کند و خزانه را به ورشکستگی می کشاند سپس پیرامون کمبود شیر و لبنیات صحبت شد یوسف رنجبر اضافه کرد مشتری زیاد است در ثانی در کارخانه شیر پاستوریزه چند نفر دزد هست که به فکر جیب خودمی باشند یکی از آنها مهندس سجادی است ولی مهندس صائبی بسیار سالم است و او را دزد کرده اند رنجبر ادامه داد و گفت شرکت

گاوکشی هم مقداری از پول ها را بالا کشیده و مصطفی طوسی هم فراری شده است دکتر امینی در جواب گفت سبب بدبختی دولت همین شرکتهای تعاونی است مال مردم را چپاول می کنند دولت باید جبران کند اگر مردم را آزاد بگذارند کسب و کار بهتر می شود و مردم هم اجناس را ارزاتر می خرند یوسف رنجبر افزود اگر امسال کشور ترکیه به ما کمک نکرده بود وضع گوشت در ایران بسیار بد می شد امینی گفت گاوها را که از ترکیه میاورند مشاهده می کنی ولی

شمشهای طلا که در مقابل به ترکیه می رود نادیده می گیری بعد حسن نادری اظهار داشت برادر خانم را از آلمان آوردیم در ایران دکتر جراح باشد امینی گفت بد کردید او در ایران بیچاره خواهد شد او راهرچه زودتر بفرستید برود در آلمان پسرعموی این رنجبر دکتر جراح است از خارج آمد در ارتش ایران داخل شد اکنون پشیمان شده است و راه پس و پیش ندارد پسر این رنجبر رفت آلمان مهندس شد برگشت آنقدر کار پیدا نکرد که اکنون رفته اصفهان زبردست میراشرافی و تیمسار عزیزی خدمت می کند و بسیار ناراحت است بعد امینی ادامه داد و گفت از عراق کاغذی از محمد منتظر داشتم همه دوستان را سلام رسانده بود سرمست گفت این شاعر بیچاره را عراقی ها صدمه زدند امینی گفت خیر این که می گویند ایرانی ها را آزار می دهند صحت ندارد شاید عده ای قاچاقچی و یا ایرانی که قبلا جزو دسته بندیها بسیار بوده اند مورد بی مهری عراقی ها باشند اما آنچه قابل دقت است شوروی است که خود را بخواب خرگوشی زده اما اقداماتی پس پرده دارد که خدا بخیر کند نادری افزود شوروی مصر را اخیرا با سلاحهای جدید مسلح نموده امینی اضافه کرد شوروی آتش را دامن می زند که به نفع خود بهره برداری کند بعد مجددا امینی به مسئله هدایت جوانان اشاره کرد و گفت حسینیته ارشاد عده ای از نوجوانان را سرگرم کرده و بسیار فکر خوبی است هم سرگرم شده اند هم ایمان خود را تقویت می کنند از بی ایمانی جوانها غافل نباشید اگر امنیت موجود نبود همدیگر را میخوردند بعد در ساعت ۹ عده ای منزل امینی را ترک کردند.

نظریه رهبر عملیات: با توجه به متن گزارشات استنباط می شود که دکتر امینی علاقه زیادی به بحث پیرامون مسائل سیاسی نداشته و سعی می کند پیرامون مطالب اجتماعی و ساده صحبت نماید لکن این افراد حاضر در جلسه هستند که با پیش کشیدن مباحث سیاسی او را وادار به صحبت دراطراف مطالب سیاسی می نمایند ضمنا احتمال قوی مطالب فوق بیان گردیده می باشد.

گزارش خبر

به: ۲۰ هـ

شماره گزارش: ۲۰/۲۳۳ ج

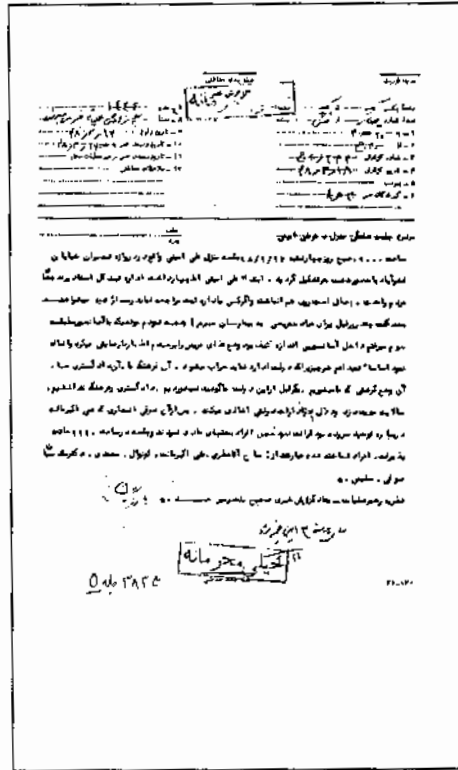
از: ۲۰ ج

تاریخ گزارش: ۴۸/۲/۱۸

موضوع: جلسه هفتگی منزل دکتر علی امینی

ساعت ۹ صبح روز چهارشنبه ۴۸/۲/۱۷ جلسه منزل علی امینی واقع در دروازه شمیران خیابان فخرآباد با حضور هشت نفر تشکیل گردید

ابتدا علی امینی اظهار داشت اداره ثبت کسب اسناد پرونده‌های مردم را مدت ۱۰ سال است روی هم انباشته و اگر کسی به اداره ثبت مراجعه نماید رسماً رشوه می خواهند بعد گفت چند روز قبل برای عیادت مریضی به بیمارستان مهر مراجعه نمودم موقعی که با آسانسور به طبقه سوم می رفتم داخل آسانسور بی اندازه کثیف بود وضع غذای مریض را پرسیدم اظهار نارضایتی می کرد

واضافه نمود اساساً نمی دانم هر چیزی را که دولت اداره نماید خراب می شود. آن فرهنگ ما آن دادگستری ما آن وضع گوستی که ما می خوریم مگر قبل از این دولت ما گوشت نمی خوردیم دادگستری و فرهنگ نداشتیم حالا یک مشت دزد و دلال در ادارات دولتی اخاذی می کنند پس از آن صوفی اشعاری که علی اکبر مالک درباره توحید سروده بود قرائت نمود سپس افراد بحثهای عادی نمودند و جلسه در ساعت ۱۱:۳۰ خاتمه پذیرفت.

افراد شناخته شده عبارتند از: حاج آقا نظری، علی اکبر مالک، کوتوال، محمدی، دکتر مقدسیان، صوفی، سلیمی. نظریه رهبر عملیات. مفاد گزارش خیری صحیح به نظر می رسد.

گزارش خبر

شماره گزارش: ۲۰/۲۷۱ ج

تاریخ گزارش: ۴۸/۲۲۷

به: ۴۵۲۰

از: ۲۰ ج

موضوع: جلسه دکتر علی امینی نخست وزیر سابق

ساعت ۹:۱۵ روز چهارشنبه ۴۸/۲/۲۴ جلسه منزل علی امینی واقع در دروازه شمیران خیابان فخر آباد با حضور علی اکبر مالک، اشتری، دکتر

مقدسیان، انجدانی، حاج آقا نظری، نادری، توری، گرکانی، محمدی، جواد صاحب اختیاری تشکیل گردید. ابتدا علی امینی اظهار داشت پسرم شبها ساعت ۲۳ شمع روشن می کند و درس می خواند دیشب اورا کتک مفصلی زد م و خواباندم روزها که مدرسه می رود یک ساعت بعد به منزل بر می گردد به خداداد می گویم چرا از مدرسه آمدی؟ جواب می دهد معلم نداشتیم این هم

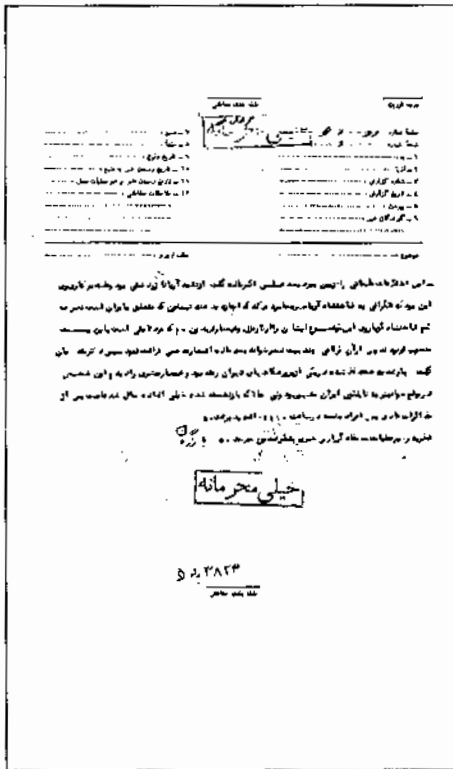

وضع برنامه تحصیلی مدرسه های ما اصولاً تحصیل امروزه به دردمی خورد سپس ناطق افزود شب گذشته کتاب مسائل زندگی و اقتصاد فرانسه را میخواندم که چگونه آنها سطح زندگی خود را اصلاح کردند بعد درباره شط العرب گفت باید شط العرب بین ایران و عراق نصف شود بعد دنباله بیاناتش اظهار داشت شخصی که از ذکر نامش خودداری می نمایم ۱۵ هزار تومان خرج میلمان منزلش نموده است واقعاً انسان ناراحت می شود آیا این اختلاف طبقاتی تاکی باید باشد؟

۱- ارتشید بهرام آریانا:
 حسین منوچهری (بهرام آریانا) فرزند صدرالدین در سال ۱۲۸۵ ش در تهران به دنیا آمد و در سال ۱۳۶۵ ش در هشتاد سالگی در پاریس درگذشت او نسب مادری خود را به منوچهر خان معتمد الدوله ازمنی، والی اصفهان، می‌رساند که به علت حمایت از علی محمد باب شهرت دارد و از کارگزاران قسی القسلب دوران قاجاریه محسوب می‌شود حسین منوچهری که در دانشگاه افسری از دوستان صمیمی خسرو روزه بود، از زمره افسرانی بود که در سالهای جنگ جهانی دوم ظاهراً به سمت نازیسم و آلمان هیتلری گرایش از خود نشان داد و با "حزب کبود" حبیب الله نویخت همکاری کرد لذا، با اشغال ایران توسط قشون متفقین، سرهنگ منوچهری نیز به همراه برخی افسران "آلمانوفیل" (مانند فضل الله زاهدی، حسن بقائی و نادر باتمانقلیچ) مدت کوتاهی بازداشت شد. در سالهای پس از شهریور حزب او، که مهم ترین پایگاه دربار و استعمار انگلیس در ارتش محسوب می‌شد در دستگاه ارفع به ریاست رکن یکم ستاد ارتش رسید. سرهنگ حسین منوچهری

بعد کوتوال گفت شب عید رفته بودم خیابان اسلامبول ماهی بخرم دیدم یک نفر خانم از ماشین پیاده شد به ماهی فروش گفت چهار عدد ماهی توی ماشین بگذار ماهی فروش ۴ عدد ماهی توی ماشین گذاشت خانم مبلغ ۳۲۰ تومان پول ماهی و ده تومان هم انعام بفروشنده داد. بعد علی امینی اظهار داشت این قدر مردم بدبخت از گوشه و کنار به حسرت به این قبیل منظره ها نگاه می‌کنند که شمار

ندارند. مثل معروفی است که می‌گویند پول داران کباب می‌خورند بی پولان دود کباب بعد خطاب به افراد جلسه گفت آقایان مملکت ما اصلاح شدنی نیست وظیفه دولت است که این اختلافات طبقاتی را از بین ببرد بعد علی اکبر مالک گفت ارتشید آریانا زردشتی بود و علت برکناری وی این بود که تلگرافی به شاهنشاه آریا مهر مخابره می‌کند که اجازه بدهند تیسفون که

متعلق به ایران است تصرف کنم شاهنشاه گویا روی این موضوع ایشان را از کار عزل و تیمسار فریدون جم که مرد لایقی است به این پست منصوب فرمودند پس از آن گرگانی چند بیت شعر خواند بعد مالک اشعار مذهبی قرائت نمود سپس دکتر مقدسیان گفت چهارشنبه هفته گذشته در یکی از پرورشگاههای تهران رفته بودم تیمسار مبشری را دیدم این شخص در موقع جوانیش به ناپلئون ایران مشهور بود ولی حالا که بازنشسته شده خیلی افتاده

حال شده است پس از مذاکرات عادی بین افراد جلسه در ساعت ۱۱:۱۰ خاتمه پذیرفت.

نظریه رهبر عملیات: مفاد گزارش خبری به نظر صحیح می رسد.

ادامه از باورتنی ص قبل:
منوچهری در سال ۱۳۲۹ به
علت گرایشهای شدید
شوونیستی نام خود را به
"بهرام آریانا" تغییر داد و به
علت وابستگی به دربار در
درجه سرتیپی به فرماندهی
لشکر یک گارد شاهنشاهی
رسید او در دوران دولت
مصدق به عنوان وابسته
نظامی به فرانسه اعزام شد و
در سالهای پس از کودتای
۲۸ مرداد ۱۳۳۲ با درجه
سرلشگری فرمانده نیروی
زمینی و سپس با درجه
سپهبدی ژنرال آجودان شاه
شد.

با آغاز قیام عشایر جنوب
سپهبد بهرام آریانا در اسفند
۱۳۴۱ توسط شاه با
اختیارات تام و با عنوان
فرمانده "نیروهای جنوب" که
در زمان خود در رسانه های
داخلی و خارجی بازتاب
وسیع داشت، سبب شهرت او
شد. مستشاران آمریکایی و
شاه به دلیل گسترش
نارضائی در ارتش، حضور
بیشتر آریانا را صلاح
ندانستند و او در نیمه
اردیبهشت ۱۳۴۸ از سمت
ریاست ستاد ارتش برکنار
شد و ارتشبد فریدون جم به
جای وی منصوب شد. آریانا
پس از هفت سال عیاشی
لجام گسیخته در پاریس، باالله

ادامه از پاورقی ص: تبیل:

انقلاب اسلامی ایران مواجه شد و سرویس‌های اطلاعاتی غرب که در میان عناصر نظامی و رشکسته رژیم گذشته موجودی جاه طلب تر از آریانا نمی‌شناختند (گرچه عناصری دیگر از ارتشیان در جاهای مختلف مشغول بودند...) به سراغ او رفتند و با وعید های فراوان دال بر سقوط قریب الوقوع جمهوری اسلامی ایران کوشیدند تا مجدداً رویای دیرینه ناپلئون را در این کاریکاتور نظامی زنده کنند بدین ترتیب، آریانا با یک میلیون دلار اعتباری که پسر شاپور ریپورت‌ر در اختیار او گذارد، در راس یکی از نخستین گروهک های سلطنت طلبی قرار گرفت که خرابکاری مسلحانه را در

مرزهای شمال غربی ایران هدف قرار داده بود. آریانا که با پول امپراتوری روجیلدها و صهیونیسم جهانی تقویت و تسلیح می شد، نخست با حمایت رژیم عراق مرکز فعالیت خود را در شهریار ولی عراق (جنوب شرقی کرکوک) قرار داد و به همراه افرادی چون سردار (جاف) دکتر حسن جاف و سروان مختاری برای آموزش نظامی ضد انقلابیون اردوگاهی تاسیس کرد در پی تجاوز رژیم عراق به ایران انقلابی، آریانا توانست از طریق سرویس های جاسوسی آمریکا و انگلیس حمایت دولت ترکیه را جلب کند و مرکز گروه خود را در شهر مرزی وان قرار دهد و این در حالی بود که نخست وزیر ترکیه در دی ماه ۱۳۶۰ زانویه (۱۹۸۱) رسماً حضور

ضد انقلابیون مسلح ایرانی را در خاک ترکیه تکذیب کرد! بدین سان گروهک «ارتش آزادی بخش ایران» (آرا) با حضور قریب به سیصد نفر از وابستگان امنیتی و نظام رژیم ساقط شده پهلوی به خرابکاری مسلحانه علیه انقلاب اسلامی ایران پرداخت. در راس این گروه، آریانا، ارتشبد غلامعلی اویسی و فردی به نام جمشید حسینی (لیسانسیه حقوق از دانشگاه تهران) قرار داشتند. پس از چندی میان آریانا و اویسی اختلافاتی پدیدار شد به نوشته نشریات ضد انقلاب در خارج از کشور پس از دریافت هشت میلیون دلار وجه از سرویس های اطلاعاتی مغرب، در هتل بزرگ آنکارا میان «ژنرال» ها و «همسرانشان» بر سر

تقسیم پول فوق اختلاف درگرفت و به نزاع آسان انجامید. بدین سان آخرین تلاشهای بقایای ژنرال‌های رژیم پهلوی به افول گرائید و در کارزار رقابت‌ها و نزاع های شدید بر سر تقسیم واپسین میراث رژیم وابسته و منسحق پهلوی در سال ۱۳۶۲ به رکود کامل کشیده شد و تنها دستاورد آن برای سرویس های جاسوسی غرب سیاهه حداقل ده میلیون دلاری هزینه های برپاد رفته آن بود! این افول با نام ارتشبد سابق بهرام آریانا در پیوند است.

ر.ک: ظهور سقوط سلطنت پهلوی ص ۴۳۲-۴۳۳ ص ۴۲۵-۴۲۹

- ارتشبد بهرام آریا، بروایت اسناد ساواک، تهران، مرکز بررسیهای تاریخی، ۱۳۷۸

گزارش خبر

شماره گزارش: ۲۰/۳۸۴۷۷ ف ۵

به: ۳۱۲

تاریخ گزارش: ۴۸/۲/۲۷ ف ۵

از: ۲۰ ف ۵

موضوع: علی امینی

از ساعت ۷:۴۵ روز چهارشنبه ۴۸/۲/۲۴ در منزل علی امینی در حدود ۱۶ نفر از جمله علی اکبر سروش، علی اکبر مالک، سید علی

اکبر شریفی، حسن ناموری، سید حسین رضوی سرمست جواد صاحب اختیاری کرمانی، شریعتمدار وکیل سابق دادگستری، حاجی غلامرضا مطیع الدین حضور داشتند ابتدا امینی ضمن صحبت پیرامون موارد مختلف به خداداد فرزند خوانده خود اشاره کرد و گفت در مجلس روضه رفته بودم خداداد را با خود بردم یکی دو تعریف کردند این بچه

خیلی در برقمه

فردی که در این

۱- نام و نام خانوادگی	علی امینی
۲- شماره شناسنامه	۱۳۰۰۰۰۰۰۰۰
۳- شماره کارت ملی	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۴- شماره پاسپورت	۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۵- شماره کارت پایان خدمت	۰۰۰۰۰۰۰۰
۶- شماره کارت بازرگانی	۰۰۰۰۰۰۰۰
۷- شماره کارت خودرو	۰۰۰۰۰۰۰۰
۸- شماره کارت حساب	۰۰۰۰۰۰۰۰
۹- شماره کارت اعتباری	۰۰۰۰۰۰۰۰
۱۰- شماره کارت عضویت	۰۰۰۰۰۰۰۰
۱۱- شماره کارت عضویت	۰۰۰۰۰۰۰۰
۱۲- شماره کارت عضویت	۰۰۰۰۰۰۰۰

موضوع: علی امینی

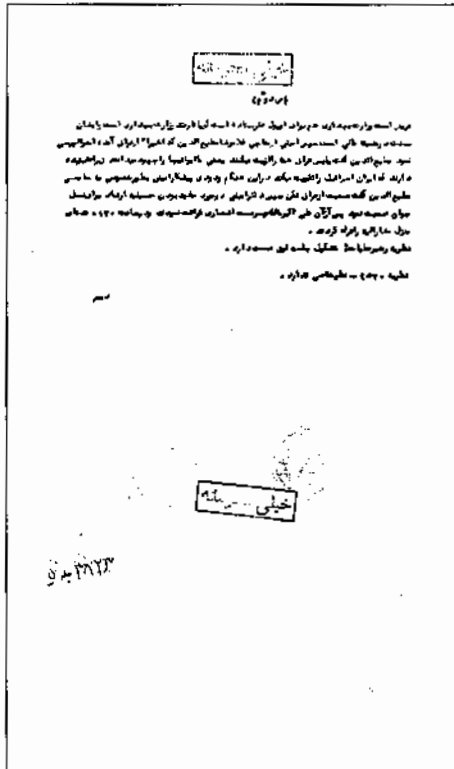
این نامه در تاریخ ۱۳۰۰/۰۲/۲۴ در منزل علی امینی در حدود ۱۶ نفر از جمله سید حسین ناموری، سید حسین رضوی سرمست جواد صاحب اختیاری کرمانی، شریعتمدار وکیل سابق دادگستری، حاجی غلامرضا مطیع الدین حضور داشتند ابتدا امینی ضمن صحبت پیرامون موارد مختلف به خداداد فرزند خوانده خود اشاره کرد و گفت در مجلس روضه رفته بودم خداداد را با خود بردم یکی دو تعریف کردند این بچه

[امین] در منزل مالک

می گفت مگر شما برای این ها چه کرده اید از شما تعریف می کنند امینی افزود برای فرزند واقعی خودم فرصتی دست نداد تا بتوانم طبق دلخواهم تربیتش کنم حالا که پیر شدم به فکر تربیت بچه افتادم سپس سروش اظهار داشت از آلمان پس از پانزده سال از پسرم کاغذی داشتم دکتر خوبی شده و چندین مقام دارد امینی اضافه کرد تربیت کردن جوان وسیله می خواهد مری باید خود صفات خوبی داشته باشد تا بتواند در دیگران اثر بگذارد ولی در ایران این جوانها بدون هدف دارند

می‌گردند و اکنون هم همه دارند بیتل می‌شوند موها را مانند زن رها کرده‌اند در واقع خود نمی‌دانند برای چی این قیافه را گرفته‌اند در خارج از کشور جوانان به این شکل و قیافه هستند ولی آنها هدف دارند بعد صحبت از آقای حائری شاه باغ شد امینی گفت او از ضعف مینالد شریعت مدار افزود از بس در جوانی زیاده روی کرده امینی گفت خیر این طور نیست این افراد که دارای مشاغل و گرفتاری هستند کمتر به

فکر این کارها می‌باشند علما در این زیاده روی یاد طولانی دارند سپس شریعت مدار افزود در آلمان بودم عجب دکتر هاروی مریض دقت می‌کنند امینی گفت در ایران است که دکترها بجای طبابت تجارت می‌کنند و رحم و مروت انصافشان پول است در ثانی معلومات هم ندارند مردم را گرفتار می‌کنند کتاب دکتر نبوی متخصص قلب را می‌خواندم دیدم با کلمات

بازی کرده است راهنمایی طبی ندارد بعد آقای شریعت مدار گفت خانم نیک نقش در یکی از بیمارستانهای آلمان مریض است وزارت بهداشتی هم برای او پول نفرستاده است گویا کارمند وزارت بهداشتی است و ایشان سخت در مضیقه مالی است سپس امینی از حاجی غلامرضا مطیع الدین که اخیرا از عراق آمده احوالپرسی نمود مطیع الدین گفت پلیس عراق همه را اذیت می‌کنند یعنی ما ایرانیها را جهودمی دانند زیرا عقیده دارند که ایران اسرائیل را تقویت

می‌کند در این هنگام و دودی پیشکار امینی به طور خصوصی به حاجی مطیع‌الدین گفت صحبت از عراق نکن سپس دکتر امینی در مورد مفید بودن حسینیه ارشاد برای نسل جوان صحبت نمود پس از آن علی‌اکبر مالک و سرمست اشعاری قرائت نمودند و در ساعت ۹:۳۰ عده‌ای منزل مشارالیه را ترک کردند.

نظریه رهبر عملیات: تشکیل جلسه فوق صحت دارد.

نظریه ۴۵۲۰: نظر خاصی ندارد.

گزارش خبر

به: ۲۰ ۴۵

شماره گزارش: ۲۰/۲۹۶ ج

از: ۲۰ ج

تاریخ گزارش: ۴۸/۳/۱

موضوع: جلسه منزل دکتر علی امینی

ساعت ۹:۱۰ روز ۴۸/۲/۳۱ جلسه منزل دکتر علی امینی حضور عده ای در حدود ده نفر تشکیل ولی به علت شرکت علی امینی در مجلس

ختمی در مسجد مجد جلسه تعطیل می گردد در موقعی که افراد منزل علی امینی را ترک می نمایند یک نفر از اعضا از محقق دبیر باز نشستہ وزارت آموزش و پرورش سؤال مینماید چه خبر تازه ای داری؟ محقق در جواب او می گوید مسبب اختلاف ایران و عراق دولت ایران می باشد چون من خبردارم ایران عده زیادی از جاسوسان خود را به آبادان و اهواز فرستاده

حتی به عراق هم رفته اند صورت جاسوسان ایرانی را بختیار به دولت عراق داده است روی این اصل اعراب هم ناراحت شده اند دولت ایران آنها را تهدید می کند تا سروصدا از طرف آنها نشود ولی اعراب عکس العملی از خودشان نشان نمی دهند افراد شناخته شده عبارتند از: سید حسین رضوی، شیخ حسن کامرانی، سید شریفی، یوسف رنجبر، علی اکبر مالک، هادی اشتری، محقق.

نظریه رهبر عملیات: مفاد گزارش خبری صحیح به نظر می رسد.

گزارش خبر

به: ۳۱۲

شماره گزارش: ۸/۲۰/۲۴۷۰۹

از: ۸/۲۰

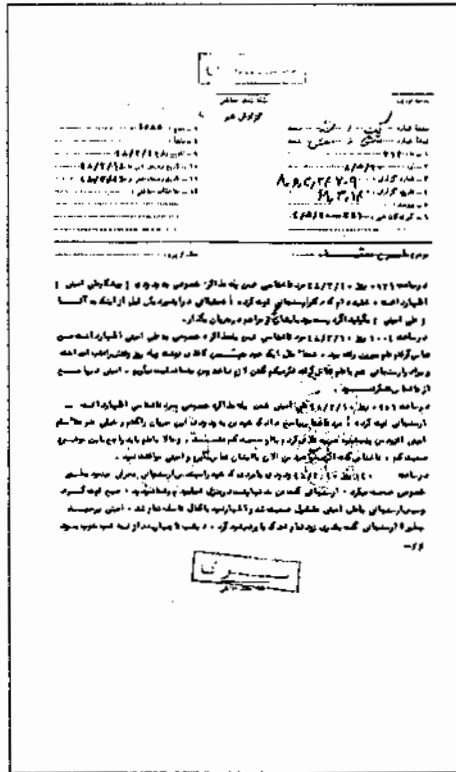
تاریخ گزارش: ۴۸/۳/۱۴

موضوع: طرح معما

در ساعت ۹:۳۶ روز ۴۸/۳/۱۰ مرد ناشناسی ضمن یک مذاکره خصوصی به ودودی (پیشکار علی امینی) اظهار داشت شنیده‌ام که

دکتر ارسنجانی فوت کرده! تحقیقاتی در این مورد بکن قبل از اینکه به آقا (علی امینی) بگوئید اگر درست بود به ایشان بگو و مرا هم در جریان بگذار.

در ساعت ۱۰:۰۴ روز ۴۸/۳/۱۰ مرد ناشناسی ضمن یک مذاکره خصوصی به علی امینی اظهار داشت من تماس گرفتم علم بیرون رفته بود ضمناً مثل این که خود حسن کاغذی نوشته و یک روز وقتش را عقب

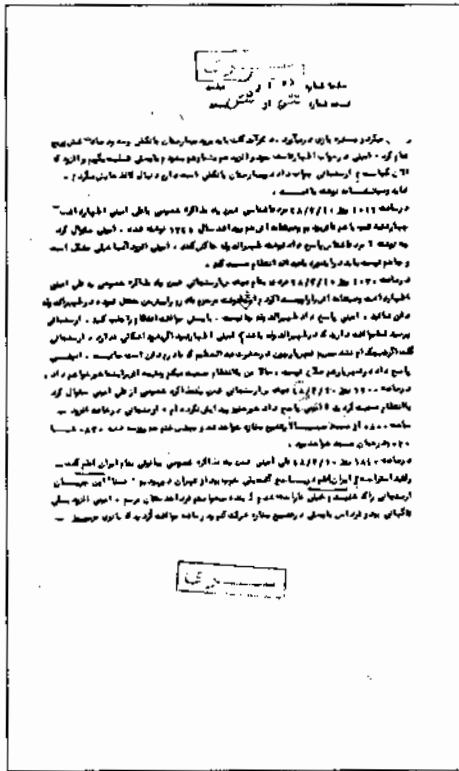
انداخته و برادر ارسنجانی هم با علم تماس گرفته فکر می کنم گفتن لازم نباشد و من به شما تسلیت می گویم امینی در پاسخ از ناشناس تشکر نمود.

در ساعت ۹:۵۶ روز ۴۸/۳/۱۰ علی امینی ضمن یک مذاکره خصوصی به مرد ناشناسی اظهار داشت ارسنجانی فوت کرده! مرد ناشناس پاسخ داد که خود من به ودودی این جریان را گفتم و خیلی هم متاسفم امینی افزود من پنجشنبه هرچه تلاش کردم با او صحبت

کنم نشدو حالا با علم باید راجع به این موضوع صحبت کنم ناشناس
گفت اگر می خواهید من الان با ایشان تماس بگیرم و امینی موافقت
نمود.

در ساعت ۸:۴۰ روز ۴۸/۳/۱۰ دودی با مردی که خود رامهندس
ارسنجانی معرفی می نمود بطور خصوصی صحبت می کرد ارسنجانی
گفت من مدت‌ها پشت در منزل شما بودم و شما نبودید. صبح فوت کرد و

سپس ارسنجانی با علی
امینی مشغول صحبت
شد و اظهار نمود با کمال
تأسف تمام شد امینی
پرسید چطور؟ ارسنجانی
گفت به قدری زود تمام
شد که باور نمی شود کرد
دیشب تا چهار بعد از
نیمه شب خوب بود
صحبت می کرد و
مسخره بازی در می آورد
دکتر آمد گفت باید بروم
بیمارستان بانک ملی و
حدود ساعت شش و ربع
تمام کرد امینی در جواب
اظهار تأسف نمود و

افزود هم به شما و هم به خودم بایستی تسلیت بگویم و افزود که الان
کجاست؟

ارسنجانی جواب داد در بیمارستان بانک ملی است دارم دنبال
کاغذهایش می گردم شاید وصیتنامه نوشته باشد.

در ساعت ۱۰:۱۲ روز ۴۸/۳/۱۰ مرد ناشناسی ضمن یک مذاکره
خصوصی با علی امینی اظهار داشت که چهارشنبه شب با هم تاتر
بودیم وصیتنامه اش هم پیدا شد سال ۱۳۴۵ نوشته شده امینی

مذاکره خصوصی بیانوثی به نام ایران اعلم گفت رفتید استراحت؟ ایران اعلم در پاسخ گفت بلی خوب بود از تهران دور بودیم ضمناً این جریان ارسنجانی را که شنیدم خیلی ناراحت شدم! بنده می خواستم فردا خدمتتان برسم امینی افزود بلی ناگهانی بود و فردا من بایستی در تشییع جنازه شرکت کنم و در خاتمه موافقت گردید که بانوی مزبور روز ۴۸/۳/۱۲ امینی را ملاقات نماید.

نظریه ۸/۵/۲۰

۱- دکتر ارسنجانی که فوت نموده وزیر اسبق کشاورزی در زمان حکومت علی امینی بوده است.

۲- منظور آقای علم وزیر دربار شاهنشاهی می باشد.

۳- بانو دکتر ایران اعلم با علی امینی ارتباط دارد و ممکن است همان ایران (موضوع گزارش خبری ۲۴۴۶۲/۲۰/۵/۸-۴۸/۲/۲۲) بوده باشد.

گزارش خبر

۱- محمد ساعد

محمد ساعد مراغه‌ای در سال ۱۲۵۹ در مراغه متولد شد در کودکی به اتفاق پدرش به کار تجارت و داد و ستد بین ایران و روسیه اشتغال داشت. ساعد پس از انجام تحصیلات ابتدائی و متوسطه در مراغه و قفقاز با رونق کار تجارت پدر عازم سوئیس شد و در دانشگاه لوزان به تحصیل پرداخت بعد از مراجعت به ایران به استخدام وزارت امور خارجه درآمد و اولین سمت او در وزارت خارجه کارمندی کنسولگری ایران در بادکوبه و سپس نیابت کنسولگری ایران در اسلامبول بود سپس مستشار سفارت ایران در انکارا ریاست اداره اول و دوم سیاسی، کاردار سفارت ایران در مسکو شد تا اینکه در آغاز جنگ جهانی دوم به سفارت کبرای ایران در شوروی منصوب شد.

او با آشنائی که با زبان و آداب و رسوم روسها داشت، (همسرش هم روسی بود) خیلی زود توانست با مقامات بالا در روسیه روابط نزدیک و دوستانه‌ای برقرار سازد روسها پس از حمله ۱۳۲۰ و اشغال بخشی از خاک ایران خواستار برقراری رژیم جمهوری بودند و او طلب

شماره گزارش: ۲۰/۳۷۸ ج

تاریخ گزارش: ۴۸/۳/۱۵

به: ۲۰ ۴۵

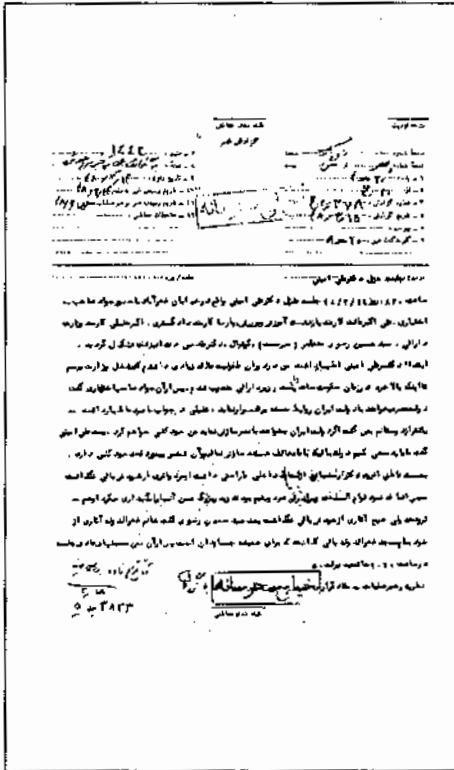
از: ۲۰ ج

موضوع: جلسه منزل علی امینی

ساعت ۸:۳۰ روز ۴۸/۳/۱۴ جلسه منزل دکتر علی امینی واقع در خیابان فخر آباد با حضور جواد صاحب اختیاری، علی اکبر مالک

کارمند بازنشسته آموزش و پرورش، پارسا کارمند دادگستری، اکبر خلیلی کارمند وزارت دارائی، سید حسین رضوی متخلص (سرمرست) کتوتوال، دکتر مقدسی دندانپزشک تشکیل گردید.

ابتدا دکتر علی امینی اظهار داشت من در دوران طفولیت علاقه زیادی داشتم که به شغل وزارت برسم تا اینکه بالاخره در زمان حکومت ساعد پست وزیر دارائی

منصوب شدم پس از آن جواد صاحب اختیاری گفت دولت مصر می خواهد با دولت ایران روابط حسنه برقرار نماید خلیلی در جواب نامبرده اظهار داشت یک نفر از دوستانم به من گفت اگر دولت ایران بخواهد با مصر سازش نماید من خودکشی خواهم کرد. بعد علی امینی گفت ما باید سعی کنیم دولتهائیکه با ما مخالف هستند سازش نمائیم و آن شخص بی مورد قصد خودکشی دارد. بعد ناطق افزود دکتر ارسنجانی از لحاظ داخلی ناراحتی داشت او مرد و اثری از خودش باقی

نگذاشت سپس اضافه نمود قوام السلطنه و برادرش هر دو یتیم بودند و پدر بزرگ من آنها را نگهداری می کرد او هم ثروتمند ولی هیچ آثاری از خودش باقی نگذاشت بعد سید حسین رضوی گفت خانم فخرالدوله آثاری از خود به نام مسجد فخرالدوله باقی گذاشته که برای همیشه جاودان است پس از آن ضمن صحبت‌های عادی جلسه در ساعت ۱۰:۳۰ خاتمه پذیرفت.

نظریه رهبر عملیات: مفاد گزارش خبری صحیح به نظر می رسد.

ادامه از پاورقی ص قبل:
 آنها برای این کار محمد ساعد بود. ساعد در تیرماه ۱۳۲۱ به تهران احضار و در کابینه سهیلی و قوام عهده دار وزارت خارجه شد او بعد از استعفای سهیلی در اواخر اسفند ۱۳۲۲ با رأی تمایل اکثریت مجلس به نخست وزیری برگزیده شد و روز هشتم فروردین ماه ۱۳۲۳ کابینه خود را به مجلس معرفی نمود و پست حساس وزارت خارجه را خود عهده دار شد اولین دوره ساعد که طی آن سه کابینه تشکیل داد فقط هشت ماه دوام یافت و در اواخر آبان ماه ۱۳۲۳ ساعد به علت تیرگی روابط ایران و شوروی و تظاهرات حزب توده که در پناه ارتش سرخ علیه وی ترتیب داده می شد، مصلحت خود را در مقام نخست وزیری دید و چهار سال تمام از کار برکنار بود تا اینکه در اواخر آبان ۱۳۲۷ مجدداً با رأی تمایل مجلس پانزدهم به نخست وزیری انتخاب شد. مهمترین واقعه دومین دوره نخست وزیری ساعد سوء قصد پانزده بهمن ۱۳۲۷ به شاه بود که او با بهره برداری از این موضوع حزب توده را غیرقانونی اعلام و متحل نمود و سران فراری

گزارش خبر

به: ۳۱۲

از: ۴۵۲۰

موضوع: علی امینی

شماره گزارش: ۴۵۲۰/۳۸۶۹۲

تاریخ گزارش: ۴۸/۳/۱۷

در ساعت ۸ روز ۴۸/۳/۱۴ در منزل دکتر علی امینی جلسه ای با حضور ۱۲ نفر از جمله سید محمد علی خلیقی کارمند بازنشسته

دارائی قسمت مالیاتها، جواد صاحب اختیاری کارمند سازمان جشنهای شاهنشاهی، پارسا قاضی داگستری برادر خانم پارسا وزیر فعلی آموزش و پرورش، حسن نادری کارمند شرکت تلفن، سید حسین پیامی، کوتوال کارمند آموزش و پرورش، سیدحسین رضسوی کارمند برق تهران، علی اکبر مالک کارمند بازنشسته آموزش و پرورش تشکیل گردید. دکتر امینی ضمن صحبت

ادامه از پاورقی ص قبل: حزب را محاکمه و غیابا به اعدام محکوم کرد. ومرحوم آیت الله سید ابرالقاسم کاشانی را به لبنان تبعید کرد. واقعه دیگر این دوده تشکیل مجلس موسسان و افزایش اختیارات شاه بود که مورد انتقاد شدید مدرسین حوزه علمیه قم ومرحوم آیت الله بروجردی قرار گرفت. در جریان انتخابات شانزدهمین دوره مجلس ساعد دخالت نکرد و پس از افتتاح مجلس از مقام خود استعفا کرد ولی مجددا مامور تشکیل کابینه شد.

ساعد از همان ابتدا در دوره اول سنا و مجلس شانزدهم با مخالفتهایی روبه رو بود و پیش از رای اعتماد از مجلس استعفا داد در سال ۱۳۲۹ به سفارت کبرای ایران در ترکیه منصوب شد و در زمان حکومت مصدق به تهران احضار گردید و مدتی بیکار شد تا بعد از سقوط مصدق به مقام سفارت ایران در واتیکان رسید سپس به تهران احضار شد و سناتور انستخابی و انتصابی آذربایجان غربی گردید تا اینکه در سال ۱۳۵۲ در ۹۳ سالگی در تهران درگذشت. بازیگران عصر پهلوی محمود طلوعی

درباره اشخاص جاه طلب و ناشکر اظهار داشت بارها به این دکتر ناظرزاده گفته ام که تو چرا اینقدر به این و آن در میزنی تو اکنون استاد دانشگاه و شاعر و مردی متدین و شناخته شده ای هستی حقوق کافی هم داری و در واقع همه چیز در تو جمع است وکالت و وزارت به درد تو نمی خورد به صراحت گفته ام اگر تو فردا وزیر یا وکیل بشوی علاوه بر اینکه تمام این امتیازات را از دست خواهی داد مورد نفرت نیز قرار خواهی گرفت سپس دکتر امینی افزود زیاد هم نمی شود گفت

اشرافی نکردم از کارمندی عادی شروع کردم و تا بحال که رئیس الوزرای مملکت هستم همچنین عرض کردم در زمان نخست وزیری ساعد وزیر پست و تلگراف شدم بعد معاون وزارت دارائی بعد وزیر پست و تلگراف در نخست وزیری قوام معاون و مشاور بودم در تمام مراحل با اشتیاق به تمام انجام وظیفه کردم شاید این پرحرفی بنده هم سبب رنجش ایشان گردیده بعد دکتر امینی نابودی خانواده ها را سبب پول نامشروع دانست که در پستهای دولتی به جیب می زنند اضافه نمود تیمساری که اسمش رانمی برم برای پسرش آتقدر پول به خارج می فرستد که پسرش دیگر فرصت درس خواندن ندارد دیدم برای پسرش کاغذی نوشته بود پسر جان من که پول تو را جداگانه می فرستم دلم می خواهد درس هم بخوانی پسر جواب داده بود پاپاجان آخر فرصتی برای درس خواندن ندارم بعد به زندگی پرماجرایی ارسنجانمی اشاره نمود و گفت این مرد خود را برای بدست آوردن مقام خرد کرد مقامهای بزرگ و به دست آورد و تمول بسیار نیز اندوخت باز هم هروقت تلفن می کردم می دیدیم ناشکری می کند یعنی حق هم داشت زیرا زنی آمریکایی مسلک گرفته بود که او را ناراحت می کرد از دکتر امینی سؤال شد مگر همسر او خارجی بود گفت نه آن زن عاشق برادرزاده دکتر مصدق شده بود سپس همسر یک آشوری شد و بعد هم با ارسنجانمی ازدواج کرده و او را به خاک سیاه نشانید دکتر امینی اضافه کرد من خانواده های زیادی دیدم که با زور از خدا چیزها گرفتند ولی از آن استفاده نکردند عباس اسکندری چه ثرونها به دست آورد ولی اکنون نامی از او نیست تمام املاک در همدان متعلق به قره گزلو است ولی یک درمانگاه از خود باقی نگذاشت این جلسه در ساعت ۹:۳۰ خاتمه یافت.

نظریه منبع: هرکس به منزل امینی وارد می شد امینی تولد حضرت رسول را تبریک می گفت و او را به صرف شیرینی دعوت می کرد. دکتر امینی هنگامی که به احتمال یقین با خانمی خارجی تلفنی صحبت می کرد با احتیاط با او مکالمه می نمود و به نظر می رسد خانم خارجی سراغ دکتری را گرفت که امینی گفت او در محکمه خودش است و بعد اضافه نمود شماره تلفنش ۶۶۶۴۳ یا برعکس ۴۳۶۶۶ می باشد

وقتی که امینی متوجه شد خانم خارجی شماره تلفن را نفهمید افزود شما هنوز فارسی را خوب یاد نگرفته اید بعد شماره تلفن را با زبان فرانسه تکرار کرد.

دکتر امینی ضمن صحبت‌هایش به افرادی که قبول مسئولیت می‌کنند اشاره نموده گفت این افراد درک نمی‌کنند که وظیفه سنگینی دارند یا در فکرند که مقام خود را به رخ مردم بکشند یا جیب خود را پر کنند بنده وقتی رئیس گمرک شدم شب منزل عضدی خوابیدم ولی خوابم نبرد هم خوشحال بودم که چنین مقامی بدست آوردم هم وحشت داشتم که چطور باید وظیفه خود را انجام دهم. نظریه رهبر عملیات: مطالب فوق در جلسه مذکور بیان گردیده است. نظریه ۲۰ ۴۵. جلسات فوق دکتر امینی کماکان تشکیل و مشارالیه سعی می‌نماید جملات برخلافی را در حضور حاضرین که بعضی از آنها ناشناخته می‌باشند مطرح نمایند.

گزارش خبر

شماره گزارش: ۴۸/۳/۲۴۷۸۷

به: ۳۱۲

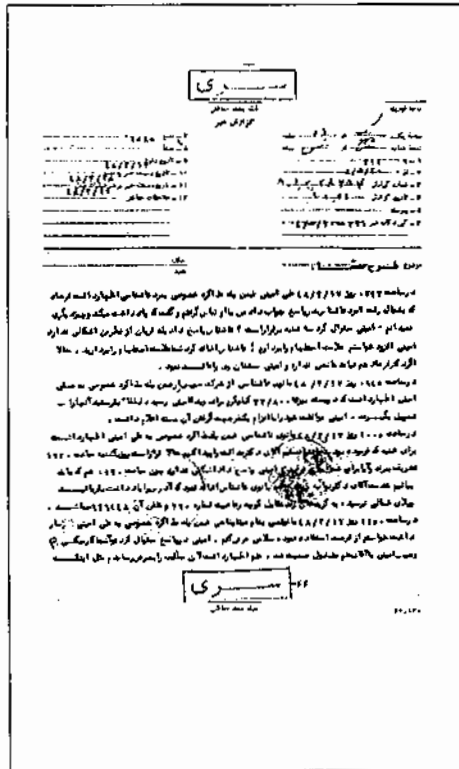
تاریخ گزارش: ۴۸/۳/۲۱

از: ۸/۵/۲۰

موضوع: طرح معما

در ساعت ۷:۴۳ روز ۴۸/۳/۱۷ علی امینی ضمن یک مذاکره خصوصی به مرد ناشناسی اظهار داشت فرهاد که بشمال رفت؟ مرد

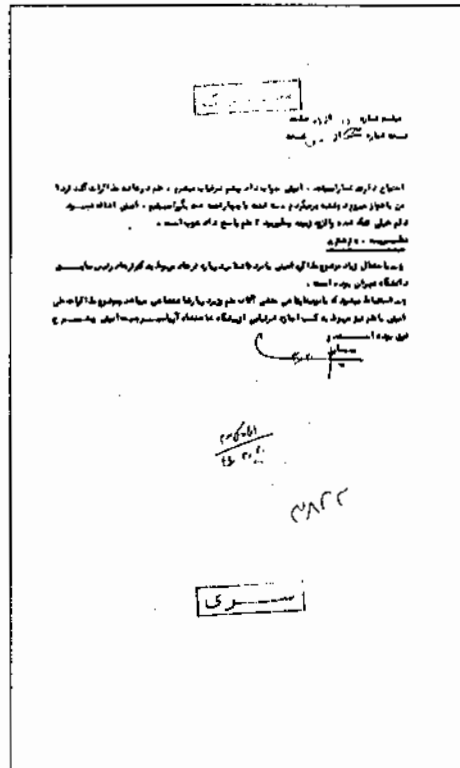
ناشناس در پاسخ جواب داد من با او تماس گرفتم و گفتم که یادداشت میکند و چیز دیگری نمی دانم. امینی سؤال کرد سه شنبه برقرار است؟ ناشناس پاسخ داد بله قربان از نظر من اشکالی ندارد امینی افزود خواستم علامت استفهام را بردارم؟ ناشناس اضافه کرد شما علامت استفهام را بردارید حالا اگر دکتر فرهاد هم نیامد مانعی نداره و امینی سخنان وی را تأیید نمود.

در ساعت ۹:۴۵ روز ۴۸/۳/۱۷ بانوی ناشناسی از شرکت سوئیس را ضمن یک مذاکره خصوصی به علی امینی اظهار داشت که دو بسته بوزن ۳۷/۸۰۰ کیلوگرم برای ویدا امینی رسیده لطفا بفرستید آنها را تحویل بگیرند امینی موافقت خود را با اعزام یک نفر جهت گرفتن آن بسته اعلام داشت.

در ساعت ۱۰:۰۵ روز ۴۸/۳/۱۷ بانوی ناشناسی ضمن یک مذاکره خصوصی به علی امینی اظهار داشت برای شنبه که فرموده بودید ما

توانستیم آقای دکتر عدالت را پیدا کنیم حالا قرار است روز یکشنبه ساعت ۱۷:۳۰ تشریف ببرند و آیا برای شما امکان دارد امینی پاسخ داد اشکالی ندارد چون ساعت ۹:۳۰ هم که باید بیایم خدمت آقای دکتر نواب و در خاتمه بانوی ناشناس اضافه نمود که آدرس را یادداشت بفرمائید ویلای شمالی نرسیده به کریمخان زند مقابل کوچه رفاهیت شماره ۲۹۰ و تلفن آن ۶۲۶۴۴۸ می باشد.

در ساعت ۱۱:۵۰ روز ۴۸/۳/۱۷ بانوئی به نام مینا پناهی ضمن یک مذاکره خصوصی به علی امینی اظهار داشت خواستم از فرصت استفاده نموده سلامی عرض کنم امینی در پاسخ سوال کرد تو آنجا کار می کنی و سپس امینی با آقای علم مشغول صحبت شد علم اظهار داشت آن مطلب رابه عرض رساندم مثل اینکه احتیاج دارند شما را ببینند امینی جواب داد

چشم شرفیاب می شوم. علم در خاتمه مذاکرات گفت فردا من به اهواز می روم دوشنبه برمی گردم سه شنبه یا چهارشنبه همدیگر را می بینیم. امینی اضافه نمود دلم خیلی تنگ شده و افزود زمینه چطور بود؟ علم پاسخ داد خوب است.

نظریه ۸/۵/۲۰

۱- به احتمال زیاد موضوع مذاکره امینی با مرد ناشناس درباره فرهاد مربوط به دکتر فرهاد رئیس سابق دانشگاه تهران بوده است.

۲- استنباط می شود که بانو مینا پناهی منشی آقای علم وزیر دربار شاهنشاهی می باشد و موضوع مذاکرات علی امینی با علم نیز مربوط به کسب اجازه شرفیابی از پیشگاه شاهنشاه آریا مهر جهت امینی و به شرح فوق بوده است.

گزارش خبر

به: ۳۱۲

شماره گزارش: ۴۵ ۲۰/۳۸۸۵۶

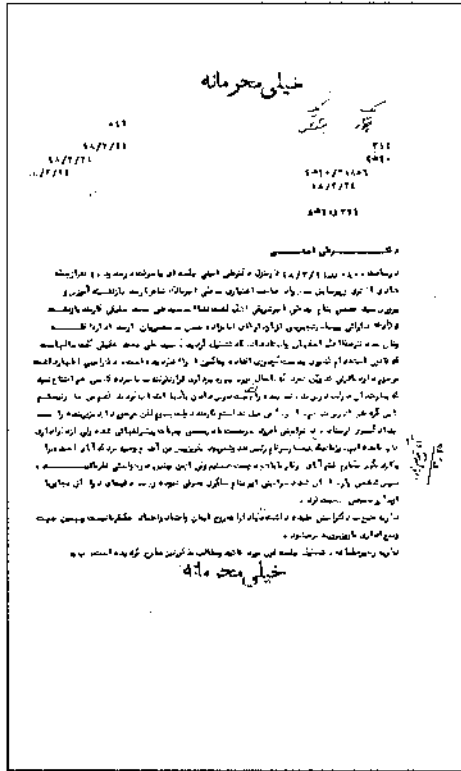
از: ۲۰ ۴۵

تاریخ گزارش: ۴۸/۳/۲۴

موضوع: دکتر علی امینی

در ساعت ۸ روز ۴۸/۳/۲۱ در منزل دکتر علی امینی جلسه‌ای با شرکت در حدود ۲۰ نفر از جمله هادی اشتری وزیر سابق، جواد

صاحب اختیاری، علی اکبر مالک شاعر کارمند بازنشسته آموزش و پرورش، سید معممی به نام سید علی اکبر شریفی اهل لشت نشا، سید علی محمد خلیقی کارمند بازنشسته وزارت دارائی، یوسف رنجبر یکی از گاودارهای امامزاده حسن، منصوریان کارمند اداره غله و نان، دکتر صفا اهل اصفهان و استاد دانشگاه تشکیل گردید. سید علی محمد خلیقی گفت سالهاست که قانون

استخدام کشوری به دست گودرزی افتاده و تاکنون اجرا نگردیده است دکتر امینی اظهار داشت مرحوم داور قانونی تدوین نمود که تا حال مورد بهره برداری قرار نگرفته نامبرده کلاسی هم افتتاح نمود که به کارمندان دولت درس بدهند بنده را نیز جهت درس دادن به آنها انتخاب کردند گفتم من حاضر نیستم به این کره خرها درس بدهم اصولا من میل نداشتم کارمند دولت بشوم لکن مرحوم داور بزور بنده را به دادگستری فرستاد. دکتر امینی افزود در مملکت ما در بعضی

جهات پیشرفتهائی شده ولی از نظر اداری عقب مانده ایم در زمانی که تیمسار ضرغام رئیس قند و شکر بود یک روز پیش من آمد و توصیه کرد که آقای احمدی را به کار دیگری بگمارم گفتم آقای ضرغام ما با هم دوست هستیم ولی از من چنین درخواستی نفرمائید. سپس شخصی وارد اطاق شد دکتر امینی او را به نام شاکری معرفی نموده و چند دقیقه ای در اطاق مجاور با او به طور خصوصی صحبت کرد.

نظریه منبع: دکتر امینی عقیده داشت در ادارات روح ایمان و اعتقاد و اعتماد حکمفرما نیست و به همین جهت وضع اداری ما روز به روز بدتر می شود.

نظریه رهبر عملیات: تشکیل جلسه فوق مورد تأیید و مطالب مذکور نیز مطرح گردیده است. ب

نخست وزیری

به: تیمسار ریاست ساواک

از: ساواک تهران

موضوع: طرح معما عطف به ۴۸۳۲/۴ - ۳۱۲/۱۲۶۳

شماره گزارش: ۸۵ ۲۰/۲۴۸۲۱

تاریخ گزارش: ۴۸۳۲/۲۴

* گزارش خیر

به: ۳۰۲ شماره گزارش:

۸/۵/۲۰/۲۴۹۳۴

از: ۸/۵/۲۰ تاریخ گزارش:

۴۸/۴/۳

موضوع: علی امینی و

غلامعلی پرویزی

روز یکشنبه گذشته

(۴۸/۴/۱) ودودی پیشکار

علی امینی نخست وزیر

پیشین ضمن یک مذاکره

خصوصی به غلامعلی

پرویزی اظهار نمود: که بچه

علت هفته گذشته به ملاقات

علی امینی نرفته است

پرویزی پاسخ داده چون از

طرف مأموران سازمان

امنیت تحت تعقیب بوده و

حتی تا کلوب فرانسه نیز او

را تعقیب می کرده اند و

متوجه این موضوع شده و لذا

مصلحت ندیده که به ملاقات

امینی برود.

توضیح منبع

علی امینی با در نظر گرفتن

اینکه احتمال می دهد ممکن

است تلفنهای وی تحت

کنترل قرار داشته باشد لذا به

ودودی دستور داده که از

تلفن منزل خود ودودی با

پرویزی تماس گرفته و به

وی بگوید که چرا به ملاقات

مشارالیه نرفته است.

نظریه ۸/۵/۲۰

۱- صحت خیر در مورد

ارتباط علی امینی با

توجه به موقعیت شغلی و

اجتماعی آنان به طریق

عادی امری مشکل بوده

و عملی به مصلحت نمی

باشد و احتمال زیاد وجود

دارد که منظور ساواک

تأمین نشده و به حفاظت

عملیات نیز لطمه وارد

شود.

از جمله اخیرا در نظر

گرفته شده بود که طبق

طرح مصوبه با یکی از

دوستان دوره ای علی

امینی به نام غلامرضا

ناصر مدیر شرکت اتو

تهران در ساواک تهران

مصاحبه به عمل آید و لیکن مشارالیه به محض اطلاع از موضوع

احضار خود مراتب را به آقای امیر رستم بختیار آجودان شاهنشاه

آریامهر در میان گذارده و بختیار نیز درباره احضار یاد شده از مقامات

ساواک استفسار نمود و لذا مصلحت دیده شده که فعلا از مصاحبه با

وی صرفنظر و از سعید مهدوی نماینده اسبق مجلس شورای ملی که از

جمله شرکت کنندگان در جلسات دوره ای امینی است درخواست شود

با ساواک همکاری لازم را بنماید که باتوجه به روابط نامبرده اخیر

الذکر با علی امینی کمتر می توان امیدوار بود در این مورد هم نتیجه مفیدی عاید شود.

با ذکر مراتب فوق در نظر گرفته شده که قبل از احضار سعید مهدوی ابتدا درباره وضع زندگانی وی بررسی و با کنترل اعمالش و رفتارش نقاط ضعف وی را به دست آورده و سپس با تهدید و یا تحجیب او را وادار به همکاری نمود علیهذا چنانچه با طرح پیشنهادی این ساواک موافقت حاصل است مقرر فرمایند ضمن ارسال خلاصه ای از سوابق موجود مشارالیه در آن اداره کل نظریه اعلام تا اقدام مقتضی به عمل آید.

رئیس ساواک تهران

ادامه از پاورقی ص قبل:
غلامعلی پرویزی مورد تأیید است.

۲- موضوع تعقیب پرویزی از طرف تسیم تعقیب و مراقبت ساواک تهران و اینکه مترجه موضوع گردیده صحت دارد.

۳- با موانع و مشکلاتی که عملاً از لحاظ عدم تجربه و ضعف عوامل مربوطه و غیره در امور مربوط به طرح کامبیز وجود دارد اجرای اوامر و دستورات صادره به نحو مطلوب انجام نخواهد شد.

۴- پیشنهاد می نماید به منظور بررسی اقدامات انجام شده درباره طرح کمیسیونی با شرکت مقامات مسئول اداره کل سوم و ساواک تهران تشکیل گردد که مشکلات را حضوراً بررسی و برای رفع آن در حد امکان تصمیماتی اتخاذ نمایند.

گزارش خبر

به: ۳۱۲

از: ۲۰ ۸۵

موضوع: طرح معما

شماره گزارش: ۴۸/۳/۲۴۸۴۷/۲۰ ۸۵

تاریخ گزارش: ۴۸/۳/۲۶

۱- علی تابنده

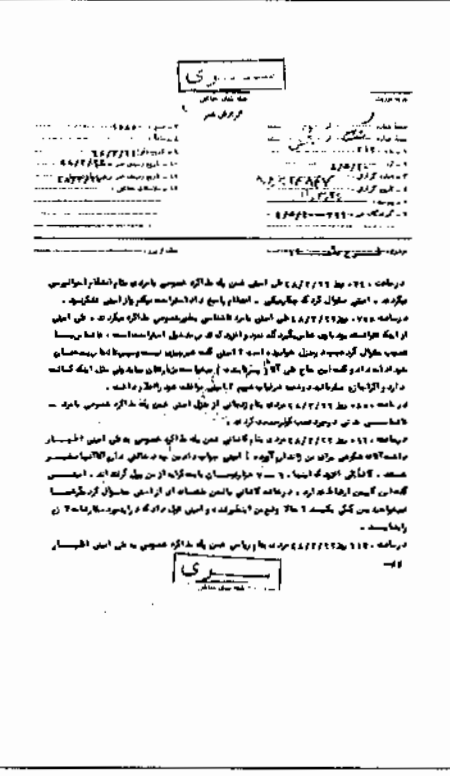
علی تابنده فرزند حسین و ملقب به محبوب علی شاه در سال ۱۳۲۴ متولد گردیده و گواهینامه دیپلم خود را از دبیرستان دارالفنون و لیسانس خود را از دانشگاه تهران اخذ نموده است وی دبیر دبیرستانها و کارمند شرکت ملی نفت بوده و در سال ۶۸ به دستور پدرش بازنشسته شده است.

یاد شده از اواسط سال ۵۸ تا اوایل سال ۶۴ هر هفته دو شب دوره‌های فقه و اصول و تفسیر و دیگر معارف تصوف را نزد یکی از مشایخ فرقه گنابادپها به نام جذبی فرا گرفته است.

همچنین علی تابنده در سال ۱۳۴۳ نزد پدر بزرگش (صالح علیشاه) به درویشی گرائید و از سال ۱۳۶۰ الی ۱۳۶۵ به ترتیب اجازه اقامه نماز جماعت در اویش، اجازه ارشاد با لقب مجریعلی و جانشینی با لقب محبوب علی شاه از جانب پدرش به وی واگذار و محول شده است. وی در سال ۱۳۷۱ پس از مرگ پدرش به عنوان قطب فرقه گنابادپها مطرح گردیده و چندماه پس از این ماجرا به واسطه عارضه قلبی درگذشت.

رک: خورشید تابنده، علی تابنده

در ساعت ۷:۴۰ روز ۴۸/۳/۲۲ علی امینی ضمن یک مذاکره خصوصی با مردی به نام انتظام احوالپرسی می کردند امینی سؤال کرد

که چه کار می کنی انتظام پاسخ داد استراحت می کنم و از امینی تشکر نمود.

در ساعت ۷:۵۵ روز ۴۸/۳/۲۲ علی امینی با مرد ناشناسی به طور خصوصی مذاکره می کردند علی امینی از اینکه نتوانسته بود با وی تماس بگیرد گله نمود و افزود که قدس مشغول استراحت است ناشناس با تعجب سؤال کرد عجب در منزل خوابیده است؟ امینی گفت خیر

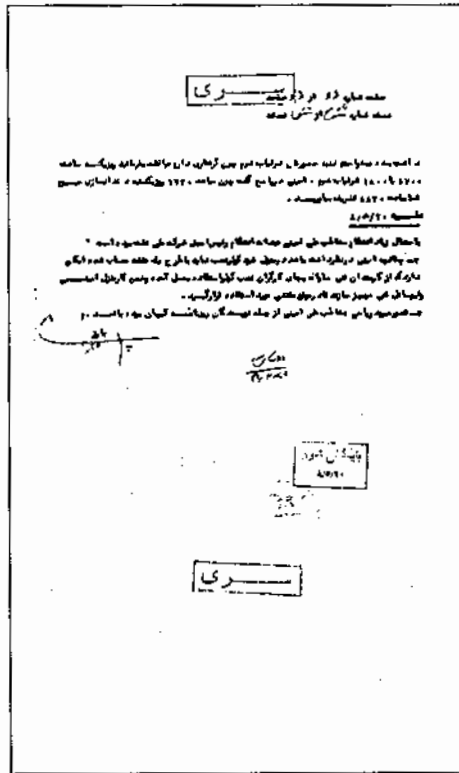
چیزی نیست و سپس ناشناس به سخنان خود ادامه داد و گفت این حاج علی آقا (پسر تابنده) می خواست به زیارتتان بیاید ولی مثل اینکه کسالت دارد و اگر اجازه می فرمائید دوشنبه شرفیاب شویم؟ امینی موافقت خود را اعلام داشت.

در ساعت ۸:۵۰ روز ۴۸/۳/۲۲ مردی به نام زنجانی از منزل امینی ضمن یک مذاکره خصوصی با مرد ناشناسی مدتی در مورد نصب کولر صحبت کردند.

در ساعت ۹:۲۰ روز ۴۸/۳/۲۲ مردی به نام کاشانی ضمن یک مذاکره خصوصی به علی امینی اظهار داشت آقای شکوهی برای من ژاندارم آورده امینی جواب داد من چه دخالتی دارم آقا آنها صغیر هستند کاشانی افزود که اینها ۶۰-۷۰ هزار تومان بابت کرایه از من پول گرفته اند. امینی گفت این کار به من ارتباط ندارد. در خاتمه کاشانی با لحن ملتسانه ای از امینی سؤال کرد مگر شما نمی خواهید به من کمکی بکنید؟ حالا

وضع من این طور شده و امینی قول داد که در این مورد سفارشات لازم را بنماید.

در ساعت ۱۱:۳۰ روز ۴۸/۳/۲۲ مردی به نام ریاحی ضمن یک مذاکره خصوصی به علی امینی اظهار داشت بنده می خواستم شنبه حضورتان شرفیاب شوم چون گرفتاری دارم موافقت بفرمائید روز یکشنبه ساعت ۱۷ یا ۱۸ شرفیاب شوم. امینی در پاسخ گفت چون ساعت

۱۷:۳۰ روز یکشنبه دندانسازی می روم شما ساعت ۱۸:۳۰ تشریف بیاورید.

نظریه ۸/۵/۲۰: به احتمال زیاد انتظام مخاطب علی امینی عبدالله انتظام رئیس اسبق شرکت ملی نفت بوده است

۲- چنانچه امینی در نظر داشته باشد در منزل خود کولر نصب نماید با طرح یک نقشه حساب شده امکان دارد که از کارمندان فنی ساواک به جای کارگران نصب کولر استفاده به عمل آمده و ضمن کار منزل

امینی را به وسائل فنی مجهز سازند تا در موقع مقتضی مورد استفاده قرار گیرد.

۳- تصور می رود ریاحی مخاطب علی امینی از جمله نویسندگان روزنامه کیهان بوده باشد.

گزارش خبر

شماره گزارش: ۸/۲۰/۲۴۹۶۵

به: ۳۱۲

تاریخ گزارش: ۴۸/۴/۴

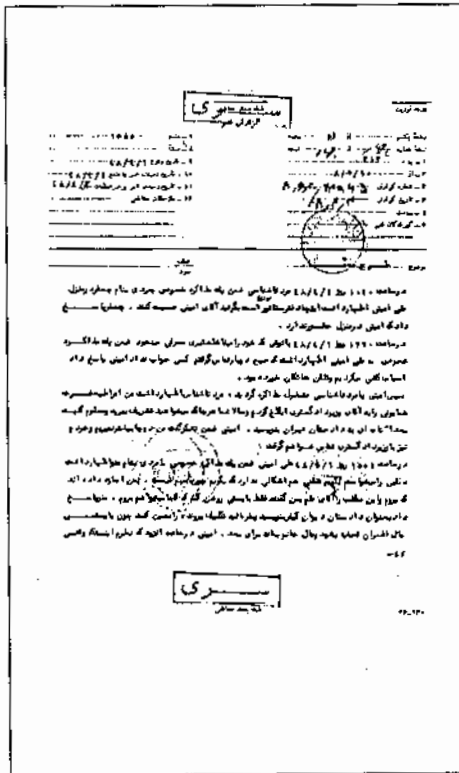
از: ۸/۲۰

موضوع: طرح معما

در ساعت ۱۰:۴۰ روز ۴۸/۴/۱ مرد ناشناسی ضمن یک مذاکره خصوصی به مردی به نام جعفر در منزل علی امینی اظهار داشت اینجا

دفتر سناتور نمازی است
بگوئید آقای امینی
صحبت کنند جعفر پاسخ
داد که امینی در منزل
حضور ندارد.

در ساعت ۱۲:۲۰ روز
۴۸/۴/۱ بانوئی که خود
رامینا خلعتبری معرف
می نمود ضمن یک
مذاکره خصوصی به علی
امینی اظهار داشت که
صبح دوبار تماس گرفتم
کسی جواب نداد امینی
پاسخ داد اسباب کشی
می کردیم و تلفن ها تکان
خورده بود.

سپس امینی با مرد ناشناسی مشغول مذاکره گردید. مرد ناشناس اظهار داشت من امر اعلیحضرت همایونی را به آقای وزیر دادگستری ابلاغ کردم و حالا شما هر جا که می خواهید تشریف ببرید و معلوم کنید بعدا نامه ای به دادستان تهران بنویسید امینی ضمن تشکر گفت من دوجا بیشتر نمی روم و خودم نیز با وزیر دادگستری تماس خواهیم گرفت.

در ساعت ۱۵:۵۱ روز ۴۸/۴/۱ علی امینی ضمن یک مذاکره خصوصی با مردی به نام منو اظهار داشت مطلبی را می خواستم

گزارش خبر
 به: ۲۲۷ شماره گزارش:
 ۵۵۲۰/۳۵۲۵۱
 از: ۲۰ ۵۵ تاریخ گزارش:
 ۴۸/۴/۷
 موضوع: (مهمانی در منزل
 سناتور مهدی نمازی)
 ساعت ۱۲ روز ۴/۴/۴۸
 دکتر علی امینی نخست وزیر
 سابق، دکتر علی اردلان وزیر
 سابق وزارت امور خارجه،
 گلشایان وزیر سابق وزارت
 دارائی، احمدی بختیاری
 رئیس شعبه یازده، عبدالله
 انتظام رئیس سابق شرکت
 ملی نفت ایران، سعید
 مهدوی نماینده سابق مجلس
 شورای ملی، دکتر فرهاد
 رئیس سابق دانشگاه تهران،
 دکتر غلامحسین خوشبین
 وزیر سابق دادگستری، محمد
 خسروشاهی رئیس اطاق
 بازرگانی و محمد نمازی به
 منظور صرف نهار در منزل
 سناتور مهدی نمازی دعوت
 و شرکت داشته‌اند.

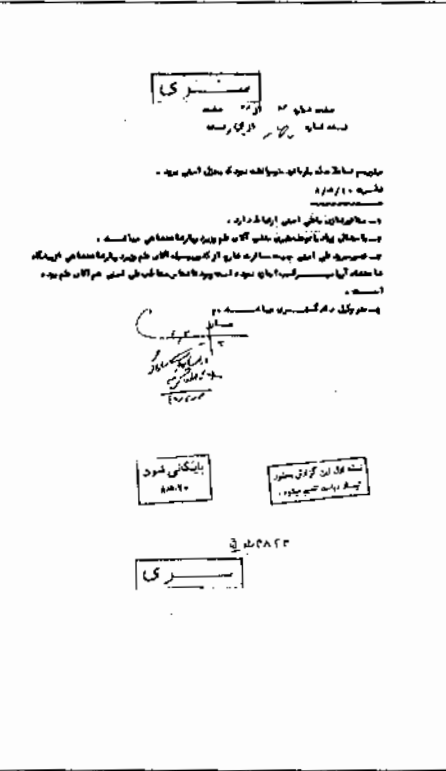
بگویم تلفنی هم اشکالی ندارد که بگویم چون مهم نیست به من اجازه
 داده‌اند که بروم و این مطلب را آقای علم به من گفتند فقط بایستی
 روشن کنم که کجا می‌خواهم بروم. منو پاسخ داد به عنوان دادستان
 دیوان کیفر بنویسید و بفرمائید تکلیف پرونده را معین کنند چون
 بایستی مال افسران تصفیه بشود و مال خانم بماند برای بعد امینی در
 خاتمه افزود که نظرم این است که وقتی می‌نویسم شما ملاحظه

بفرمائید منو موافقت
 نمود که به منزل امینی
 برود.

نظریه ۸/۵/۲۰: ۱-
 سناتور نمازی با علی
 امینی ارتباط دارد.*

۲- به احتمال زیاد بانو
 خلع‌تبری منشی آقای
 علم وزیر دربار
 شاهنشاهی می‌باشد.

۳- تصور می‌رود علی
 امینی جهت مسافرت
 خارج از کشور به وسیله
 آقای علم وزیر دربار
 شاهنشاهی از پیشگاه
 شاهنشاه آریامهر کسب

اجازه نموده است و مرد ناشناس مخاطب علی امینی هم آقای علم
 بوده است.

۴- منو وکیل دادگستری می‌باشد.م

گزارش خبر

به: ۲۰ ۴۵

شماره گزارش: ۲۰/۴۶۹ ج

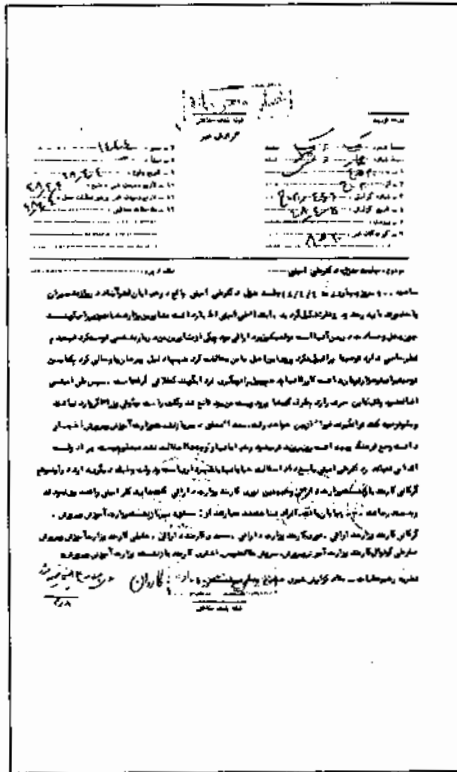
از: ۲۰ ج

تاریخ گزارش: ۴۸/۴/۱۵

موضوع: جلسه منزل دکتر علی امینی

ساعت ۹ روز چهارشنبه ۴۸/۴/۴ جلسه منزل دکتر علی امینی واقع در خیابان فخر آباد دروازه شمیران با حضور عده ای در حدود ۸ نفر

تشکیل گردید. ابتدا علی امینی اظهار داشت مشاورین وزارتخانه وزیر را می‌کوبند چون بخل و حسادت در بین آنها است موقعی که وزیر دارائی بودم یکی از مشاورین من درباره شخصی توصیه کرد فهمیدم نظر خاصی دارد توصیه او را قبول نکردم روی این اصل با من مخالفت کرد من هم با دلیل و برهان به او حالی کردم که این توصیه برای تو هزار تومان داشت کار را انجام دهم و پول را تو

بگیری فردا بگویند که فلانی گرفته است سپس علی امینی اضافه نمود وقتی که این حرف را زدم طرف که مشاور و دوست من بود قانع شد و گفت راست می‌گویی وزرا اگر وارد نباشند و جلو توصیه کنند را نگیرند فوراً از بین خواهد رفت بعداً محقق دبیر بازنشسته وزارت آموزش و پرورش اظهار داشت وضع فرهنگ و بهداشت روز به روز بدتر می‌شود و خیابانها و کوچه‌ها اسفالت نشده معلوم نیست چرا دولت اقدامی نمی‌کند. دکتر علی امینی پاسخ داد اسفالت

خیابانها شهرداری است و دولت وظیفه دیگری دارد در این موقع گرکانی کارمند بازنشسته وزارت دارائی و همچنین نوری کارمند وزارت دارائی گفته های دکتر امینی را تصدیق نمودند و جلسه در ساعت ۱۰:۳۰ پایان یافت. افراد شناخته شده عبارتند از: محقق دبیر بازنشسته وزارت آموزش و پرورش، گرکانی کارمند وزارت دارائی، نوری کارمند وزارت دارائی، محمدی کارمند دارائی، خلیلی کارمند وزارت آموزش و پرورش، صفر علی کوتوال کارمند وزارت آموزش و پرورش، سروش مقاله نویس، اشتیری کارمند بازنشسته وزارت آموزش و پرورش. نظریه رهبر عملیات: مفاد گزارش خبری صحیح به نظر می رسد.

نخست وزیری

به: ریاست ساواک تهران (۴۵۲۰) شماره گزارش: ۳۱۲/۲۴۷۷
 از: ادار کل سوم تاریخ گزارش: ۴۸/۴/۲۹
 موضوع: جلسه منزل علی امینی عطف به ۴۵۲۰/۳۹۰۷۰-۴۸/۴/۲۲
 خواهشمند است دستور فرمائید به وسیله منابع و عوامل دیگر آن
 ساواک در مورد علت حضور مهدی بازرگان یکی از موسسین جمعیت

به اصطلاح نهضت آزادی
 در جلسه منزل مورخه
 ۴۸/۳/۲۸ یاد شده بالا
 تحقیق و نتیجه را ضمن
 انعکاس چگونگی روابط
 نامبردگان به این اداره کل
 اشعار دارند. ه
 مدیر کل اداره سوم. مقدم

حقیقی محرمانه

ریاست ساواک تهران (۴۵۲۰) - شماره: ۳۱۲-۲۴۷۷
 ادار کل سوم - تاریخ: ۴۸/۴/۲۹

موضوع: جلسه منزل علی امینی
 عطف به ۴۵۲۰/۳۹۰۷۰-۴۸/۴/۲۲

خواهشمند است دستور فرمائید بوسیله منابع و عوامل دیگر
 آن ساواک در مورد علت حضور مهدی بازرگان یکی از موسسین
 جمعیت اصطلاح نهضت آزادی در جلسه منزل مورخه
 ۴۸/۳/۲۸ تحقیق و نتیجه را ضمن انعکاس چگونگی روابط
 نامبردگان به این اداره کل اشعار دارند. ه

مدیر کل اداره سوم. مقدم

روزنامه اطلاعات - ۱۳۳۰
 عیناً مستنداً - مستقر وقت

حقیقی محرمانه

۳۱۲-۲۴۷۷
 ۴۵۲۰/۳۹۰۷۰-۴۸/۴/۲۲

گزارش خبر

شماره گزارش: ۲۰/۳۹۵۳۰ ف ۵

به: ۲۲۱

تاریخ گزارش: ۴۸/۶/۱۸

از: ۲۰ ف ۵

موضوع: جلسه منزل وثوق

از ساعت ۱۰:۳۰ روز ۴۸/۶/۷ عده ای در حدود ۱۰ نفر متجمله شمس الدین غفوری، اکبر مجلسی، محمد جواد بهروز، غلامحسین

پاکدامن، عبدالوهاب

رهبری، محمد رضا

منصور، یسوسفی

کردستانی، علی

معصومی، علی اکبر

مولوی، در منزل وثوق

واقع در زعفرانیه شمیران

اجتماع نموده بودند. در

این اجتماع علی

معصومی اظهار نمود

دکتر امینی چند روز قبل

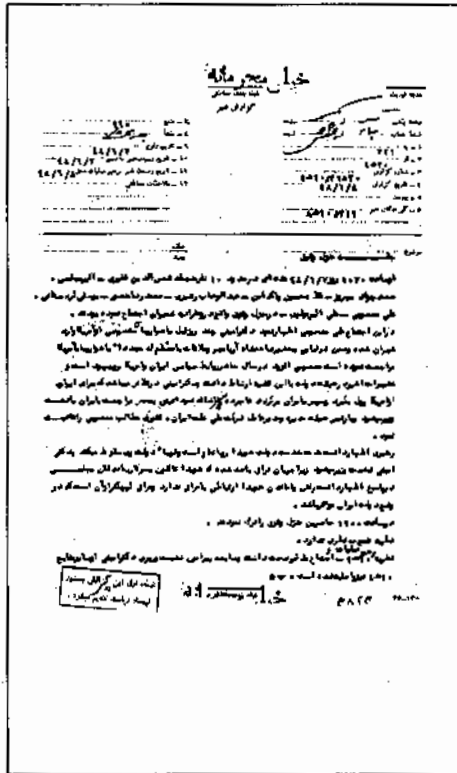
با هوایمای مخصوصی از

امریکا وارد تهران شده و

ضمن شرفیابی به حضور

شاهنشاه آریسامهر و

ملاقات با معظم له

مجددا با هوایما به آمریکا مراجعت نموده است معصومی افزود در حال حاضر روابط سیاسی ایران و امریکا رو به بهبود است و تغییرات اخیر در هیئت دولت با این قضیه ارتباط داشته و دکتر امینی در تلاش می باشد که برای ایران از امریکا پول بگیرد و سپس به ایران برگردد نامبرده سپس اضافه نمود امینی به محض مراجعت به ایران یانخست وزیر می شود و یا رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران غفوری مطالب معصومی را تائید نمود. رهبری اظهار

داشت مدت خدمت دولت هویدا رو به اتمام است و قریباً دولت وی سقوط می کند و دکتر امینی نخست وزیر می شود زیرا جریان عراق باعث شده که هویدا تاکنون به سرکار بماند لکن مجلسی در پاسخ اظهار داشت رفتن یا ماندن هویدا ارتباطی با عراق ندارد و عراق کوچکتر از آن است که در وضع دولت ایران موثر باشد.

در ساعت ۱۲ حاضرین منزل وثوق را ترک نمودند.

نظریه متبع: نظری ندارد.

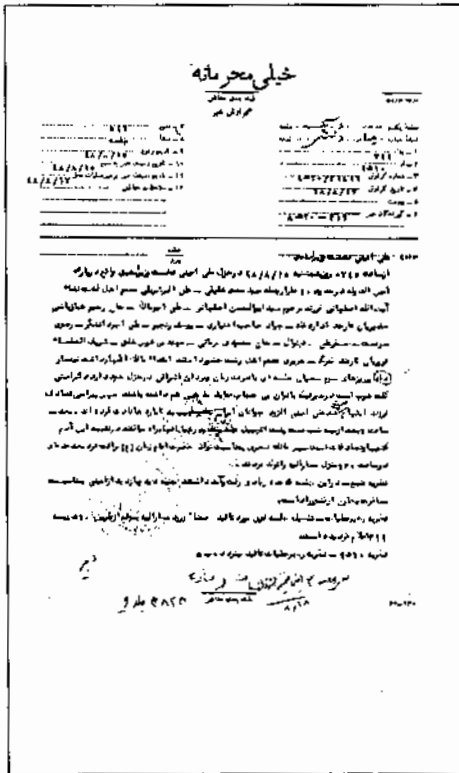
نظریه رهبر عملیات: اجتماع مذکور صحت داشته و شایعه پیرامون نخست وزیری دکتر امینی از سایر منابع ۴۵۲۰ نیز واصل نشده است.

گزارش خبر

به: ۲۲۱ شماره گزارش: ۴۵ ۲۰/۳۹۸۹۹
 از: ۴۵ ۲۰ تاریخ گزارش: ۴۸/۸/۱۷
 موضوع: علی امینی نخست وزیر اسبق

از ساعت ۷:۴۵ روز پنجشنبه ۴۸/۸/۱۵ در منزل علی امینی نخست وزیر اسبق واقع در پارک امین الدوله در حدود ۲۰ نفر از جمله سید

محمد خلیقی، علی اکبر شریفی معمم اهل لشت نشاء، آیت الله اصفهانی فرزند مرحوم سید ابوالحسن اصفهانی، علی اکبر مالک، حاج رحیم خبازباشی، منصوریان کارمند اداره غله، جواد صاحب اختیاری، یوسف رنجبر، علی اکبر دانشگر، رضوی سرمست، صفرعلی، کوتوال، حاج محمودی کرمانی، مهندس خوش خلق، شریف العلما کروریان کارمند گمرک، حریری

معمم اهل رشت حضور داشتند ابتدا مالک اظهار داشت تیمسار دادور در روزهای سوم شعبان جلسه ای با شرکت زنان و مردان اشرافی در منزل خود دارد دکتر امینی گفت خوب است در صورتی که بانوان بی حجاب عقاید مذهبی هم داشته باشند سپس پیرامون تصادف فرزند ابتهاج صحبت شد علی امینی افزود جوانان ایران به طور عجیب به کاباره ها عادت کرده اند بعد ساعت ۲ بعد از نیمه شب مست پشت اتومبیل می نشینند و در خیابان ها به راه می افتند در نتیجه این آدم کشیها

و تصادفات است سپس مالک شعری به مناسبت تولد امام زمان (ع) قرائت کرد بعد عده‌ای در ساعت ۹:۳۰ منزل مشارالیه‌ها را ترک کردند. نظریه متبع: در این جلسه که عده زیادی رفت و آمد داشتند جنبه دید و بازدید از امینی به مناسبت مسافرت به خارج از کشور را داشت. نظریه رهبر عملیات: تشکیل جلسه فوق مورد تأیید ضمناً ورود مشارالیه به موقع از طریق ۸۵۲۰ به ۳۱۲ اعلام گردیده است. نظریه ۴۵۲۰. نظریه رهبر عملیات تأیید می‌گردد.

گزارش خبر

شماره گزارش: ۲۰/۲۶۲۲۹ ۸۵

به: ۳۱۲

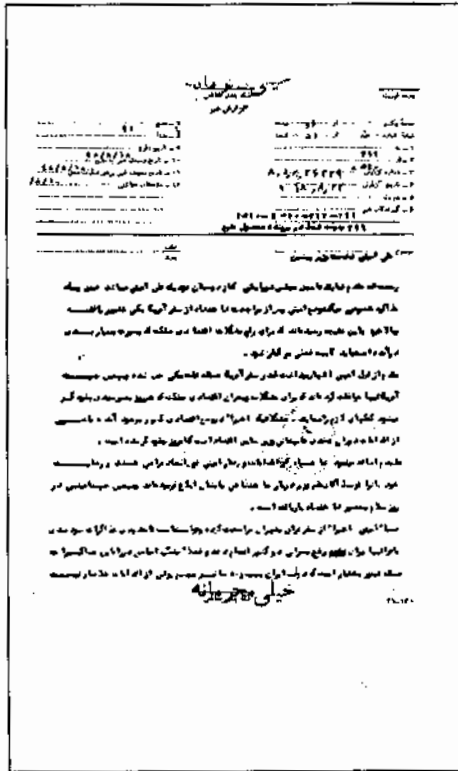
تاریخ گزارش: ۴۸/۸۲۲

از: ۸۵۲۰

موضوع: علی امینی نخست وزیر پیشین

رحمت اله مقدم نماینده اسبق مجلس شورای ملی که از دوستان نزدیک علی امینی می باشد ضمن یک مذاکره خصوصی میگفت وضع

امینی پس از مراجعت شاهنشاه از سفر امریکا به کلی تسخیر یافته و بالاخره به این نتیجه رسیده اند که برای رفع مشکلات اقتصادی مملکت که به صورت بسیار بدی در آمده است باید کابینه فعلی برکنار شود. مقدم از قبل امینی اظهار می داشت که در سفر آمریکا مسئله نفت به کلی حل شده و به همین جهت امریکائیا موافقت کرده اند که برای

مشکلات و بحران اقتصادی مملکت که هر روز به صورت بدی جلوه گر می شود کمکهای لازم را بنمایند مشکلاتی که اخیرا در وضع اقتصادی کشور به وجود آمده ناشی از اقدامات دوران تصدی عالیخانی وزیر سابق اقتصاد است که امروز جلوه گر شده است. مقدم اضافه می نمود شاهنشاهی از اقدامات و رفتار امینی فوق العاده راضی هستند و رضایت خودشان را توسط آقای علم وزیر دربار شاهنشاهی به ایشان ابلاغ فرموده اند و به همین جهت امینی در روز

گزارش خبر

شماره گزارش: ۴۵۲۰/۴۰۱۸

به: ۳۲۱

تاریخ گزارش: ۴۸/۸/۲۴

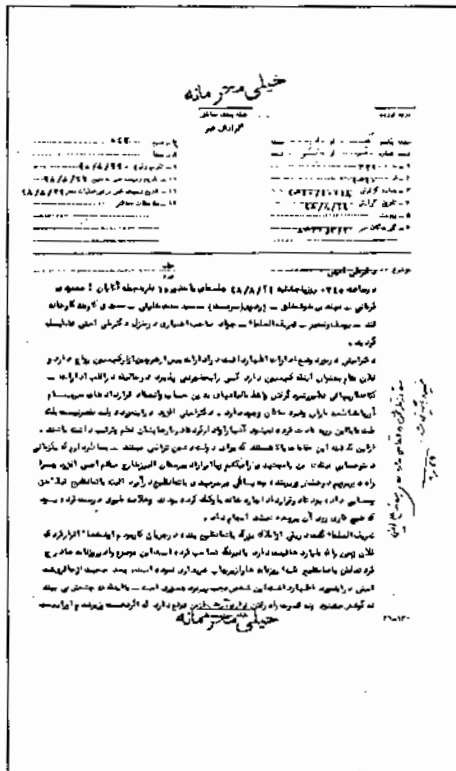
از: ۴۵۲۰

موضوع: دکتر علی امینی

در ساعت ۷:۴۵ روز پنجشنبه ۴۸/۸/۲۲ جلسه‌ای با حضور ۱۵ نفر منجمله آقایان: محمودی کرمانی، مهندس خوشخلق، رضوی

(سر مست)، سید محمد خلیقی، محمدی کارمند کارخانه قند، یوسف رنجبر، شریف العلماء، جواد صاحب اختیاری در منزل دکتر علی امینی تشکیل گردید.

دکتر امینی در مورد وضع ادارات اظهار داشت در ادارات بیش از هر چیز بازار کمیسیون رواج دارد و فلان مقام به عنوان اینکه کمیسیون دارد کسی را به حضور نمی پذیرد در حالی که در اغلب ادارات کثافتکاری

هائی نظیر رشوه گرفتن و اخذ مالیاتهای بدون حساب و انعقاد قراردادهای سرسام آور با مقاطعه کاران و غیره کماکان وجود دارد. دکتر امینی افزود در این مورد دولت مقصر نیست بلکه ملت ما با این رویه عادت کرده نمی شود آنها را وادار کرد تا در کارهایشان نظم و ترتیب داشته باشند. از این گذشته این مقامات بالا هستند که برای دولت دشمن تراشی می کنند به خاطر دارم که یک زمانی دکتر حساسی می گفت من یا مجتهدی را می کشم و یا او را از دبیرستان البرز

خارج می‌کنم امینی افزود چرا راه دور برویم درخشش وزیر بنده چه بساطی بر سر مهدی باتمانقلیج درآورد البته باتمانقلیج قبلا حق و حسابی داده بود تا در قرارداد اجاره خانه به او کمک کرده بودند و خلاصه طوری درست کرده بود که هیچ کاری روی آن پرونده نمی‌شد انجام داد.

شرف العلماء گفت در یکی از املاک بزرگ باتمانقلیج بنده در جریان

حلی محترمانه	
شماره	تاریخ
۱-۱	۱۳۰۲
۱-۲	۱۳۰۲
۱-۳	۱۳۰۲
۱-۴	۱۳۰۲
۱-۵	۱۳۰۲
۱-۶	۱۳۰۲
۱-۷	۱۳۰۲
۱-۸	۱۳۰۲
۱-۹	۱۳۰۲
۱-۱۰	۱۳۰۲
۱-۱۱	۱۳۰۲
۱-۱۲	۱۳۰۲
۱-۱۳	۱۳۰۲
۱-۱۴	۱۳۰۲
۱-۱۵	۱۳۰۲
۱-۱۶	۱۳۰۲
۱-۱۷	۱۳۰۲
۱-۱۸	۱۳۰۲
۱-۱۹	۱۳۰۲
۱-۲۰	۱۳۰۲
۱-۲۱	۱۳۰۲
۱-۲۲	۱۳۰۲
۱-۲۳	۱۳۰۲
۱-۲۴	۱۳۰۲
۱-۲۵	۱۳۰۲
۱-۲۶	۱۳۰۲
۱-۲۷	۱۳۰۲
۱-۲۸	۱۳۰۲
۱-۲۹	۱۳۰۲
۱-۳۰	۱۳۰۲

روزنامه‌ها را در روزنامه‌ها درج کردند لکن باتمانقلیج کلیه روزنامه‌ها را زیر چاپ خریداری نموده است. بعد صحبت از حائری شد امینی در این مورد اظهار داشت این شخص عجب پیر مرد جسوری است با اینکه نه چشمش می‌بیند نه گوشش می‌شنود و نه قدرت راه رفتن دارد از من توقع دارد که اگر نخست وزیر شدم او را به سمت وزیر دادگستری انتخاب کنم دیگر نمی‌داند که من پشت دست خود را داغ کرده‌ام که بدون مشورت کسی را برای شغل مهمی در نظر نگیرم. نظریه رهبر عملیات: تشکیل جلسه مورد تأیید و مطالب فوق نیز بیان گردیده است. ب.

نظریه ۲۰ ۴۵: نظریه رهبر عملیات مورد تأیید است.

کار بودم او شخصا اقرار کرد که فلان زمین را که میلیاردها قیمت دارد با نیرنگ تصاحب کرده است این موضوع را در روزنامه‌ها درج کردند لکن باتمانقلیج کلیه روزنامه‌ها را زیر چاپ خریداری نموده است. بعد صحبت از حائری شد امینی در این مورد اظهار داشت این شخص عجب پیر مرد جسوری است با اینکه نه چشمش می‌بیند نه گوشش می‌شنود و نه قدرت راه رفتن

دارد از من توقع دارد که اگر نخست وزیر شدم او را به سمت وزیر دادگستری انتخاب کنم دیگر نمی‌داند که من پشت دست خود را داغ کرده‌ام که بدون مشورت کسی را برای شغل مهمی در نظر نگیرم. نظریه رهبر عملیات: تشکیل جلسه مورد تأیید و مطالب فوق نیز بیان گردیده است. ب.

نظریه ۲۰ ۴۵: نظریه رهبر عملیات مورد تأیید است.

گزارش خبر

به: ۲۰ ۸۵

شماره گزارش: ۲۰/۱۱۵۴ ج

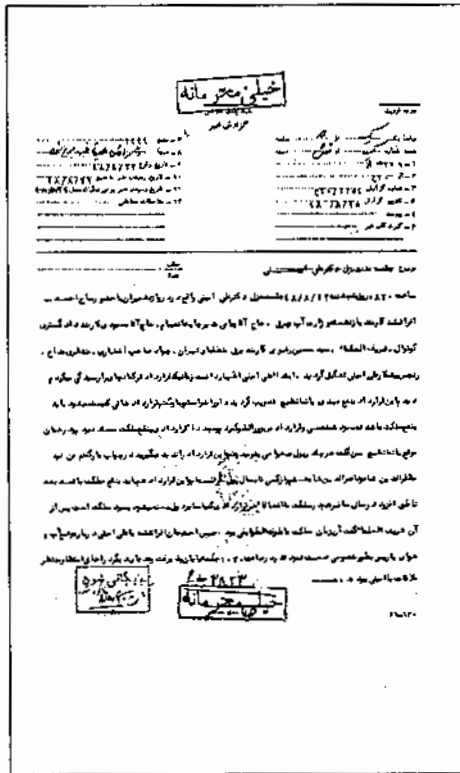
از: ۲۰ ج

تاریخ گزارش: ۴۸/۸/۲۵

موضوع: جلسه منزل دکتر علی امینی

ساعت ۸:۳۰ روز پنجشنبه ۴۸/۸/۲۲ جلسه منزل دکتر علی امینی واقع در دروازه شمیران باحضور حاج احمد افرشته کارمند بازنشسته

وزارت آب و برق، حاج آقا پیامی مدیر چاپخانه پیام، حاج آقا محمودی کارمند دادگستری، کوتوال، شریف العلماء، سید حسین رضوی کارمند برق منطقه ای تهران، جواد صاحب اختیار، منتظری مداح، رنجبر پیشکار علی امینی تشکیل گردید. ابتدا علی امینی اظهار داشت زمانی که قرارداد ترکمانچای را رسیدگی می کردم دیدم این قرارداد به نفع مهدی

باتمانقلیح تصویب گردیده او را خواستم و به او گفتم قراردادهایی که بسته می شود باید به نفع مملکت باشد نه به سود شخصی و قرارداد مزبور را لغو کردم و مجدداً قراردادی به نفع مملکت منعقد نمودم و در همان موقع باتمانقلیح به من گفت هر چقدر پول می خواهی به تو می دهم و این قرارداد را ندیده بگیری در جواب به او گفتم من نوه مظفرالدین شاه و ناصرالدین شاه هستم و از کسی تا بحال پول نگرفته ام و این قرارداد هم باید به نفع مملکت باشد بعد ناطق افروز در حال

حاضر هم در مملکت ما انصافاً هر قراردادی که با سایر دول بسته می شود به سود مملکت است پس از آن شریف العلما گفت آن زمان مملکت ما ملوک الطوائفی بود سپس احمدخان افراشته با علی امینی درباره وضع آب و هوای پاریس به طور خصوصی صحبت نمودند و در ساعت ۱۰:۳۰ جلسه پایان پذیرفت و عده ای دیگر در اطاق انتظار منتظر ملاقات با امینی بودند.

گزارش خبر

شماره گزارش: ۵۵ ۲۰/۳۷۴۸۴

به: ۲۲۷

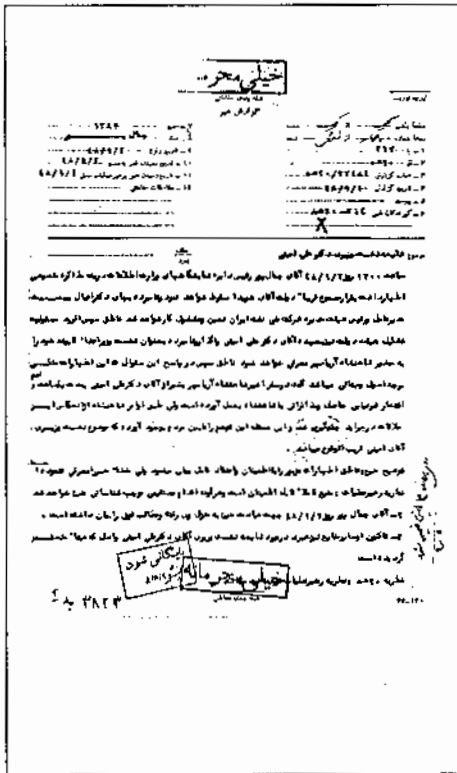
تاریخ گزارش: ۴۸/۹/۴

از: ۵۵ ۲۰

موضوع: شایعه نخست وزیری دکتر علی امینی

ساعت ۱۷ روز ۲/۹/۴۸ آقای جمال پور رئیس دایره نمایشگاههای وزارت اطلاعات در یک مذاکره خصوصی اظهار داشت به قرار

مسموع قریبا دولت آقای هوبدا سقوط خواهند نمود و نامبرده به جای دکتر اقبال به سمت مدیر عامل و رئیس هیئت مدیره شرکت ملی نفت ایران تعیین و مشغول کار خواهد شد ناطق سپس افزود مسئولیت تشکیل هیئت دولت نیز به عهده آقای دکتر علی امینی واگذار و نامبرده به عنوان نخست وزیر اعضا کابینه خود را به حضور شاهنشاه آریا مهر معرفی خواهد نمود ناطق سپس

در پاسخ این سؤال که این اظهارات متکی بر چه اصول و مبثانی می باشد گفت در سفر اخیر شاهنشاه آریا مهر بشیراز آقای دکتر علی امینی به مدت یک ساعت و نیم افتخار شرفیابی حاصل و مذاکراتی با شاهنشاه به عمل آورده است ولی طبق اوامر شاهنشاه از انعکاس این ملاقات در جراید جلوگیری شد و این مسئله این توهم را مابین مردم به وجود آورده که موضوع نخست وزیری آقای امینی قریب الوقوع می باشد.

- توضیح منبع: ناطق اظهارات مزبور را با اطمینان و اعتقاد کامل بیان می نمود ولی متشاخبر را معرفی ننموده است.
- نظریه رهبر عملیات: منبع کاملاً قابل اطمینان است و هرگونه اقدام مستقیمی موجب شناسائی منبع خواهد شد.
- ۲- آقای جمال پور روز ۴۸/۹/۲ جهت عیادت منبع به منزل وی رفته و مطالب فوق را بیان داشته است.
- ۳- تاکنون از سایر منابع نیز خبری در مورد شایعه نخست وزیری آقای دکتر علی امینی واصل که عیناً منعکس گردیده است.
- نظریه ۵۵۲۰: نظریه رهبر عملیات مورد تایید می باشد.

گزارش خبر

به: ۴۵۲۰

شماره گزارش: ۲۰/۱۱۹۷ ج

از: ۲۰ ج

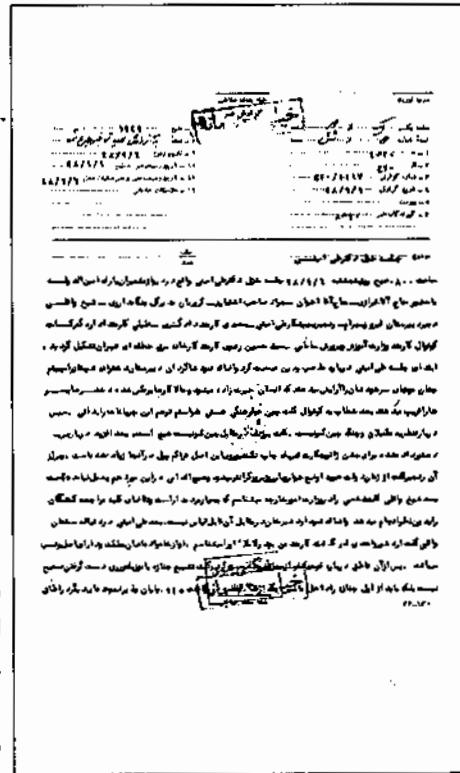
تاریخ گزارش: ۴۸/۹/۶

موضوع: جلسه منزل دکتر علی امینی

ساعت ۸ صبح روز پنجشنبه ۴۸/۹/۶ جلسه منزل دکتر علی امینی واقع

در دروازه شمیران پارک امین الدوله با حضور حاج آقا خرازی، حاج آقا

اخوان، جواد صاحب
 اختیاری، کروریان مدیر
 کل بنگاه داروی، شیخ
 وائلی دبیر دبیرستان
 فیروز بهرام، رنجبر
 پیشکار علی امینی،
 محمدی کارمند
 دادگستری، خلیلی
 کارمند اداره گمرکات ،
 کوتوال کارمند وزارت
 آموزش و پرورش،
 امامی، سید حسین
 رضوی کارمند کارخانه
 برق منطقه ای تهران
 تشکیل گردید.

۱- لئونید ایلچ برژنف
 برژنف در سال ۱۹۰۶
 میلادی متولد شد وی
 سیاستمدار روسی که در شهر
 کامشکوی واقع در اوکراین
 چشم به جهان گشود. او از
 سال ۱۹۸۲-۱۹۶۴ میلادی
 دبیر کل حزب کمونیست
 اتحاد جماهیر شوروی بود و
 از سال ۱۹۸۲-۱۹۷۷
 میلادی ریاست شورای عالی
 اتحاد جماهیر شوروی را
 برعهده داشت. او در سال
 ۱۹۶۴ میلادی جانشین
 خروشچف شد. برژنف
 نخستین کسی بود که عناوین
 دبیر کلی حزب کمونیست
 اتحاد جماهیر شوروی و
 ریاست جمهوری را باهم
 برعهده گرفت.
 رک: دائرة المعارف مشاهیر
 جهان، سروش قهرانی .
 صفحه ۲۴۵

درباره مذهب و دین صحبت کرد و اضافه نمود شاگردان دبیرستان
 دخترانه شهناز را می بینم چنان موهای سر خودشان را آرایش می
 دهند که انسان حیرت زده می شود و حالا کارها برعکس شده دخترها
 پسرها را فریب می دهند بعد خطاب به کوتوال گفت چون تو فرهنگی
 هستی خواستم تو هم این جریانات را بدانی . سپس درباره نظریه
 مکمیلان و جنگ چین کمونیست گفت برژنف^۱ در مقابل چین
 کمونیست هیچ است بعد افزود در پاریس دستور

گزارش خبر

شماره گزارش: ۲۰/۱۲۸۹ ج

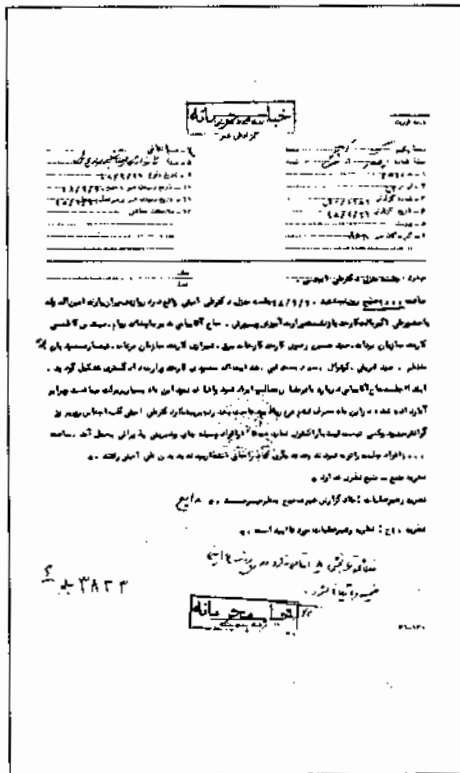
به: ۴۵۲۰

تاریخ گزارش: ۴۸/۹/۲۲

از: ۲۰ ج

موضوع: جلسه منزل دکتر علی امینی

ساعت ۹ صبح روز پنج شنبه ۲۰/۹/۴۸ جلسه منزل دکتر علی امینی

واقع در دروازه شمیران
 پارک امین الدوله با
 حضور علی اکبر مالک
 کارمند بازنشسته وزارت
 آموزش و پرورش، حاج
 آقا پیامی مدیر چاپخانه
 پیام، مهندس کاظمی
 کارمند سازمان برنامه،
 سیدحسین رضوی
 کارمند کارخانه برق،
 شیرازی کارمند سازمان
 برنامه، تیمسار
 مسعودیان، محمدی
 منتظر، سید شریفی،
 کوتوال، سید محمد
 قمی، هدایت اله

محمودی کارمند وزارت دادگستری تشکیل گردید. ابتدا جلسه حاج آقا پیامی درباره ماه رمضان مطالبی ایراد نمود و اضافه نمود این ماه بسیار پر برکت می باشد و برابر آمار داده شده در این ماه مصرف تخم مرغ زیاد بوده است بعد رنجبر پیشکار دکتر علی امینی گفت اجناس روز به روز گرانتر می شود و کسی نیست قیمتها را کنترل نماید ضمنا از افراد به وسیله چای و شیرینی پذیرائی به عمل آمد ساعت ۱۰ افراد جلسه را ترک نمودند و عده دیگری که در اطاق انتظار بودند

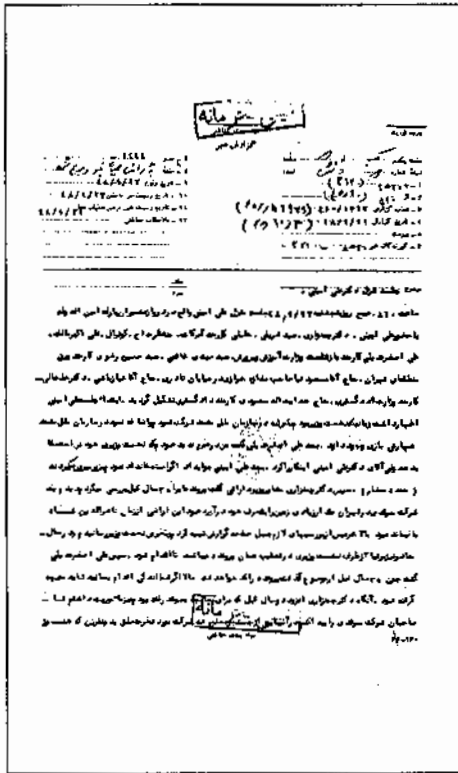
بدیدن علی امینی رفتند. نظریه منبع: منبع نظری ندارد.
نظریه رهبر عملیات: مفاد گزارش خبر صحیح به نظر می رسد.
نظریه ۲۰ ج: نظریه رهبر عملیات مورد تأیید است.

گزارش خبر

به: ۴۵۲۰ (۳۱۲) شماره گزارش: ۲۰/۱۳۲۷ ج (۴۵۲۰/۵۲۹۷۶) از: ۲۰ ج (۴۵۲۰) موضوع: جلسه منزل دکتر علی امینی

ساعت ۸:۲۰ صبح روز پنجشنبه ۴۸/۹/۲۷ جلسه منزل علی امینی واقع در دروازه شمیران پارک امین الدوله با حضور علی امینی ، دکتر

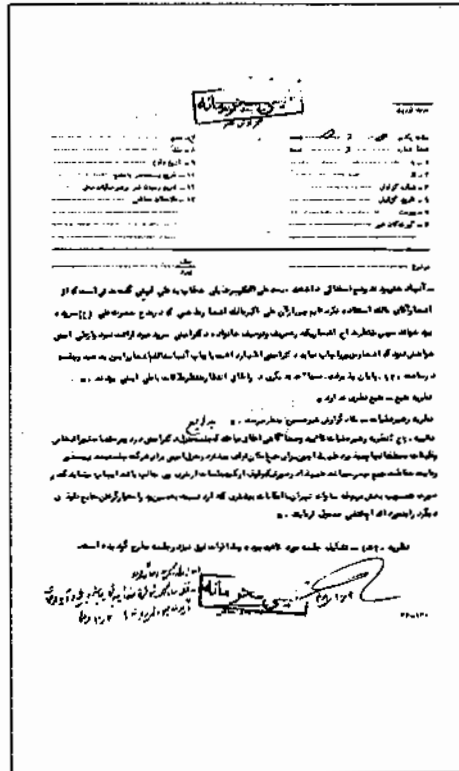
چمنزاری، سید شریفی، خلیلی کارمند گمرکات، منتظر مداح، کوتوال، علی اکبر مالک ، علی اصغر عدیلی کارمند بازنشسته وزارت آموزش و پرورش، سید مهدی خاتمی، سید حسین رضوی کارمند برق و منطقه ای تهران، حاج آقا مسعود نیا صاحب مغازه خرازی در خیابان نادری، حاج آقا خبازباشی، دکتر خلخالی، کارمند وزارت دادگستری، حاج هدایت اله محمودی کارمند

دادگستری تشکیل گردید. ابتدا جلسه علی امینی اظهار داشت زمانی که نخست وزیر بودم یک مرتبه در سازمان ملل متحد شرکت نمودم اضافه نمود در سازمان ملل متحد هم پارتی بازی وجود دارد بعد علی اصغر عدیلی گفت من در عمرم ندیده بودم که نخست وزیری خودش استعفا بدهد ولی آقای دکتر علی امینی این کار را کرد بعد علی امینی جواب داد اگر استعفا نداده بودم به زور بیرون می کردند (خنده حضار) سپس دکتر چمنزاری مشاور وزیر دارائی گفت پرونده ای را ۳۵

سال قبل بررسی می کردم دیدم یک شرکت سوئدی در تهران مقدار زیادی زمین را به تصرف خود درآورده بود این اراضی از زمان ناصرالدین شاه باقیمانده بود بالاخره پس از بررسیهای لازم چهل صفحه گزارش تهیه کردم و به عرض نخست وزیر رسانیدم و در حال حاضر نیز مرتباً از طرف نخست وزیری در تعقیب همان پرونده می باشند تا اقدام شود. سپس علی اصغر عدیلی گفت چون ۳۵ سال قبل

از موضوع گذشته پرونده ها را کد خواهد شد حالا اگر شما اندکی اقدام بنمائید شاید نتیجه گرفته شود. آن گاه دکتر چمنزاری افزود دو سال قبل که برای معالجه به سوئد رفته بودم نیز ماموریت داشتم تا صاحبان شرکت سوئدی را پیدا کنم در آنجا پس از جستجو معلوم شد شرکت مورد نظر متعلق به دو نفر زن که هنوز آنها دختر بودند وضع اسفناکی داشتند. بعد

علی اصغر عدیلی خطاب به علی امینی گفت مدتی است که از اشعار آقای مالک استفاده نکرده ایم پس از آن اکبر مالک اشعار مذهبی که در مدح حضرت علی (ع) سروده بود خواند سپس منتظر مداح اشعاری که در تعریف و توصیف خانواده دکتر امینی سروده بود قرائت نمود و از علی امینی خواهش نمود که اشعار مزبور را چاپ نماید دکتر امینی اظهار داشت با چاپ آنها مخالفم اشعار را به من بدهید و جلسه در ساعت ۹:۳۰ پایان پذیرفت ضمناً عده دیگری در اطاق انتظار

منتظر ملاقات با علی امینی بودند.

نظریه منبع: منبع نظری ندارد.

نظریه رهبر عملیات: مفاد گزارش خیر صحیح به نظر می رسد.

نظریه ۲۰ ج: نظریه رهبر عملیات تأیید و ضمناً گاهی اتفاق می افتاد که جلسه منزل دکتر علی امینی در دو مرحله با حضور اشخاص و طبقات مختلفه انجام می پذیرد علیهذا چون برای منبع امکان توقف بیشتر در منزل امینی برای شرکت جلسه بعدی به منظور رعایت حفاظت منبع میسر نمی باشد علیهذا در صورتی که وقوف از کلیه جلسات از منزل وی جالب باشد ایجاب می نماید که در صورت تصویب بخش مربوطه ساواک تهران با امکانات بیشتری که دارد نسبت به تعیین و در اختیار گرفتن منابع نفوذی دیگر در این مورد اقدام مقتضی معمول فرمایند.

نظریه ۲۰ ۴۵: تشکیل جلسه مورد تأیید بوده و مذاکرات فوق نیز در جلسه مطرح گردیده است.

نخست وزیری

به: ریاست بخش ۲

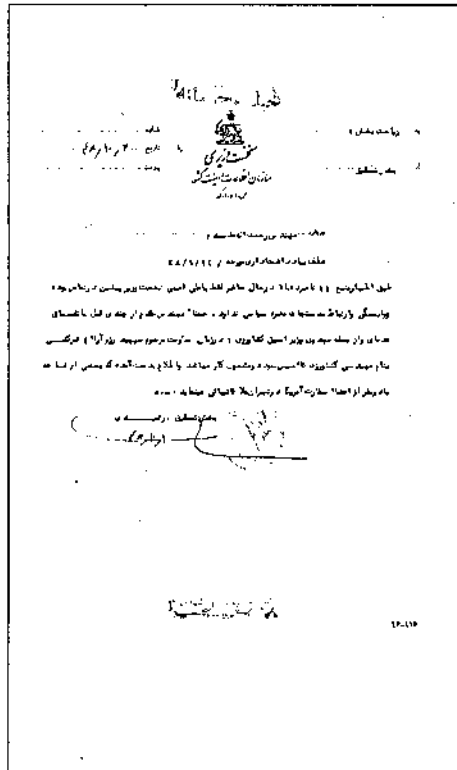
شماره گزارش:

از: بخش تحقیق

تاریخ گزارش: ۴۸/۱۰/۲

موضوع: مهندس رحمت اله مقدم عطف به یادداشت اداری مورخه ۴۸/۹/۲۴ طبق اظهار منبع ۲۱ نامبرده بالا در حال حاضر فقط با علی امینی نخست وزیر پیشین در تماس بوده و وابستگی و ارتباط بدستجات

مضره سیاسی ندارد. ضمناً "مهندس مقدم از چندی قبل باتفاق عده ای و از جمله مهدوی وزیر اسبق کشاورزی (در زمان حکومت مرحوم سپهبد رزم آرا) شرکتی بنام مهندسی کشاورزی تاسیس نموده و مشغول کار میباشد و اطلاع بدست آمده که بعضی اوقات با دو نفر از اعضای سفارت آمریکا در تهران ملاقاتهایی مینماید.

گزارش خبر

به: ۲۰ هـ ۴

شماره گزارش: ۲۰/۱۳۶۷ ج

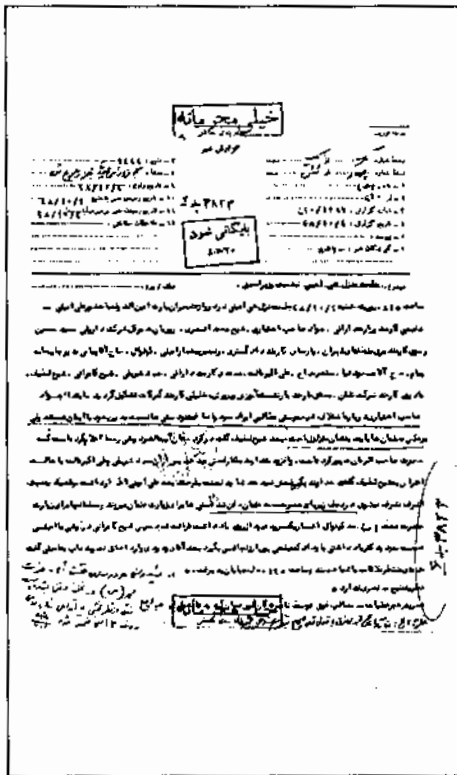
از: ۲۰ ج

تاریخ گزارش: ۴/۱۰/۴۸

موضوع: جلسه منزل علی امینی نخست وزیر اسبق

ساعت ۸:۱۵ روز پنجشنبه ۴/۱۰/۴۸ جلسه منزل علی امینی در دروازه شمیران پارک امین الدوله با حضور علی امینی شفيعی کارمند

وزارت دارائی. جواد صاحب اختیاری. شیخ محمد اشعری. روزیان مدیر کل شرکت داروئی. سید حسین رضوی کارمند برق منطقه ای تهران. پارسایی کارمند دادگستری. رنجبر پیشکار امینی. کوتوال. حاج آقایی مدیر چاپخانه پیام. حاج آقا مسعودنیا. منتظر مداح. علی اکبر مالک. محمدی کارمند دارائی. سید شریفی. شیخ کامرانی. شیخ لطیف. نادری

کارمند شرکت تلفن. محقق کارمند بازنشسته آموزش و پرورش. خلیلی کارمند گمرکات تشکیل گردید. ابتدا جواد صاحب اختیاری درباره اختلاف شیعه و سنی مطالبی ایراد نمود و اضافه نمود سنی ها نسبت به دین خود باایمان هستند ولی برعکس مسلمان ها پایه دینشان متزلزل است. بعد شیخ لطیف گفت در کردستان ایت الله مردوخى رسماً اعلام کرده است که حضرت صاحب الزمان ظهور کرده است. و افزود خداوند بکفار فحش میدهد پس از آن سید شریفی و علی اکبر

مالک با حالت اعتراض به شیخ لطیف گفتند

خداوند بکسی فحش نمیدهد شاید لعنت بفرستد بعد علی امینی اظهار داشت موقعی که به نجف اشرف مشرف میشوی در نجف^۱ زیر پای حضرت محمد عثمان دفن شده سنی ها برای زیارت عثمان میروند و مسلمانها برای زیارت حضرت محمد (ص) بعد کوتوال اشعاریکه سروده بود از روی یادداشت قرائت نمود سپس شیخ کامرانی درگوشی با امینی صحبت نمود و دکتر یادداشتی باو داد که مبلغی پول از زنجانی بگیرد بعد آقای ودودی وارد اطاق شد و خطاب به امینی گفت عده‌ای منتظر ملاقات با شما هستند و ساعت ۹:۴۵ جلسه پایان پذیرفت.

نظریه منبع: نظری ندارد.

نظریه رهبر عملیات: مطالب فوق توسط نامبردگان فوق عنوان گردیده است.

نظریه به ج: مفاد گزارش خبری فوق بااحتمال قوی صحیح بنظر میرسد.

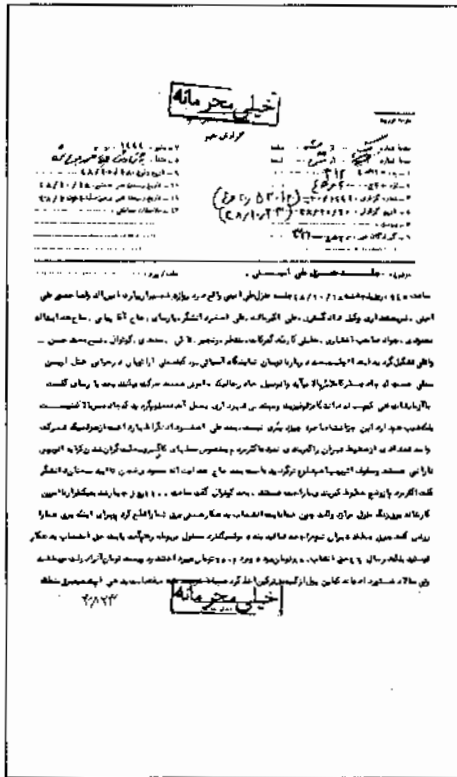
۱- پیامبر اکرم (ص) در نجف دفن نیستند بلکه مرقد مطهرشان در مدینه می‌باشد و عثمان نیز در مکان دیگری در مدینه دفن شده است.

گزارش خبر

به: ۲۰ ۴۵ ۲۱۲ شماره گزارش: ۲۰/۱۴۴۲ ج (۲۰/۵۲۰۱۲) ۴۵
از: ۲۰ ج (۲۰) ۴۵ موضوع: جلسه منزل علی امینی

ساعت ۹:۴۵ روز پنجشنبه ۱۸/۱۰/۴۸ جلسه منزل علی امینی واقع در دروازه شمیران پارک امین الدوله با حضور علی امینی. شریعتمداری

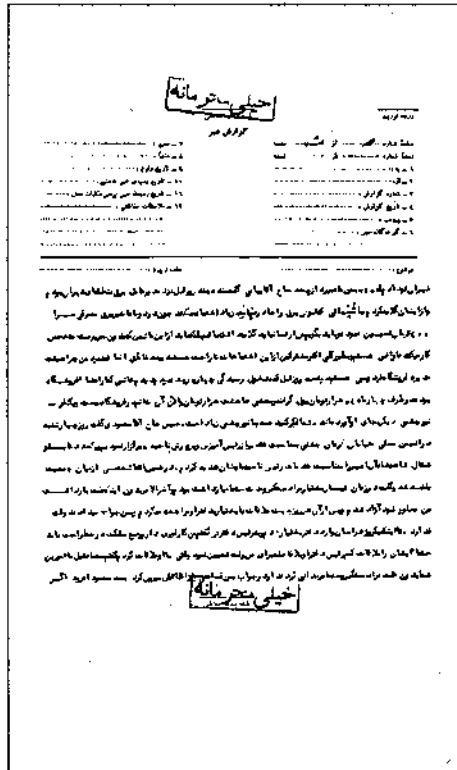
وکیل دادگستری. علی اکبر مالک. علی اصغر دانشگر. پارسای. حاج آقا پیامی. حاج هدایت الله محمودی. جواد صاحب اختیاری. خلیلی کارمند گمرکات. منتظر. رنجبر. ثانی. محمدی. کوتوال. شیخ محمدحسین وائلی تشکیل گردید ابتدا جلسه بحث درباره اتوبان حوالی هتل اوین محلی هست که جاده بنظر کاملا

سربالا میاید و اتومبیل ها در حالیکه خاموش هستند حرکت می کنند بعد پارسای گفت با آزمایشات فنی که وسیله دانشگاه ژئوفیزیک و مهندس شهرداری بعمل آمده معلوم گردید که جاده سربالا که نیست بلکه شیب هم دارد این جز اشتباه باصره چیز دیگری نیست. بعد علی اصغر دانشگر اظهار داشت از موقعی که شرکت واحد تعدادی از خطوط تهران را کمربندی نموده اکثر مردم بخصوص محلهای کارگری بعلت گران شدن کرایه اتوبوس ناراضی هستند و صفوف اتوبوسها هم

شلوغ تر گردیده است بعد حاج هدایت اله محمودی ضمن تأیید سخنان دانشگر گفت اکثر مردم از وضع خطوط کمربندی ناراحت هستند. بعد کوتوال گفت ساعت ۱۱:۰۰ روز چهارشنبه یکنفر از مامورین کارخانه برق زنگ منزل مرا زد و گفت چون شما بابت انشعاب بدهکار هستید برق شما را قطع کردم و برای اینکه برق شما را روشن کنند بپرق منطقه تهران نو مراجعه نمائید بنده موقعی که نزد مسئول

مربوطه رفتم گفت بابت حق انشعاب بدهکار نیستید بلکه در سال ۴۶ حق انشعاب ۸۵۰ تومان بوده و مردم ۶۵۰ تومان میپرداختند و دوست تومان آنرا دولت میبخشید ولی حالا دستور داده اند که این پول از کلیه مشترکین اخذ گردد. بالاخره بنده یک سفته بابت بدهی ام بشعبه برق منطقه تهران نو دادم که ۱۵ بهمن ماه بپردازم. بعد حاج آقا پیامی گفت بنده چند روز

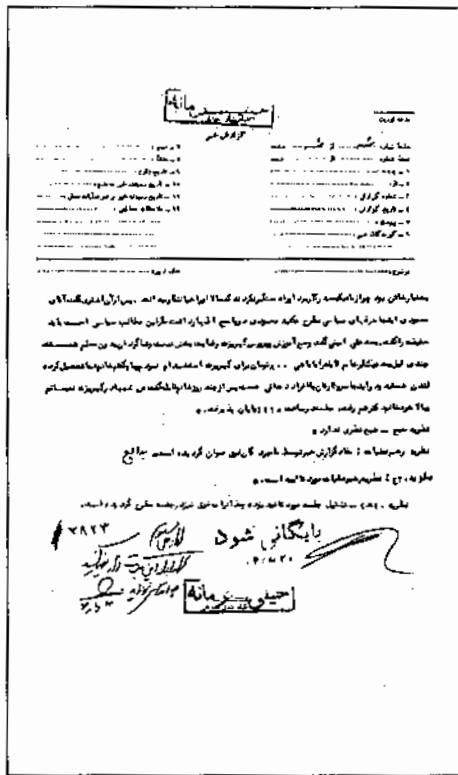

قبل نزد مدیر عامل برق منطقه ای تهران بودم و از ایشان گلایه کردم ماشینهائی که قبوض برق را صادر مینمایند. زیاد اشتباه میکنند چون در دو ماه اخیر برق مصرفی مرا ۴۰۰ تومان تعیین نموده و باید بگویم من از شما نباید گلایه داشته باشم بلکه باید از این ماشین که بدون سرپرست متخصص کار میکند ناراضی هستم و بطور کلی اکثر مشترکین از این اشتباهات ناراحت هستند بعد ناطق اضافه نمود من جزء هیئت مدیره فروشگاه فردوسی هشتم روز قبل که مشغول رسیدگی

چهار پرونده بودم دیدیم خانمی که از اعضاء فروشگاه بوده در ظرف چهار ماه ۵۴ هزار تومان پول گرفته و بعضی ها هشت هزار تومان و الان آن خانم در فروشگاه نیست و یکنفر نورچشمی دیگر بجای او آورده اند. شما فکر کنید همه جا نورچشمی زیاد است.

سپس حاج آقا محمودی گفت روز چهارشنبه در انجمن محلی خیابان کرمان جشنی بمناسبت تقدیر از رئیس آموزش و پرورش ناحیه ۵ برگزار نمودیم و یکعدد

تابلو تمثال شاهنشاه آریامهر را بمناسبت خدمات رئیس ناحیه بایشان هدیه کردم. در همین اثنا شخصی از میان جمعیت بلند شد و گفت در زمان تیمسار بختیار مرادستگیر و مدت سه ماه بازداشت بودم و آخرالامر بدون اینکه علت بازداشت من معلوم شود آزاد شدم و پس از آن هر روز جهت ملاقات با بختیار بد فتر او مراجعه میکردم و بمن جواب

میدادند وقت ندارد. تا اینکه یکروز هراسان وارد دفتر بختیار شدم و به رئیس دفترش گفتم من کار فوری دارم وضع مملکت در خطر است باید حتما ایشان را ملاقات کنم رئیس دفتر او بلافاصله برای من وقت تعیین نمود وقتی با او ملاقات کردم گفتم سه ماه قبل مامورین شما بدون علت مرادستگیر و سه ماه زندانی کردند او در جواب بمن فحاشی و از اطافش بیرون کرد بعد محمود افزود اگر بختیار خائن بود چرا زمانیکه مصدر کار بود او را دستگیر نکردند که حالا او را خیانتکار

میدانند. پس از آن اشتری گفت آقای محمودی اینجا حرفهای سیاسی مطرح نکنید محمودی در پاسخ اظهار داشت مگر این مطالب سیاسی است باید حقیقت را گفت. بعد علی امینی گفت وضع آموزش و پرورش کهریزک رضایت بخش نیست و شاگردان بدون معلم هستند چندی قبل بنده یکنفر خانم قابله را با ماهی ۸۰۰ تومان برای کهریزک استخدام نمودم و باو گفتم خانم شما تحصیل کرده لندن هستید و در اینجا سروکارتان با افراد دهاتی هست پس از چند روز خانم قابله گفت من شبها در کهریزک نمی مانم و بالاخره خانم دکتر هم رفت. جلسه در ساعت ۱۱:۱۵ پایان پذیرفت.

نظریه منبع - منبع نظری ندارد.

نظریه رهبر عملیات: مفاد گزارش خبر توسط نامبردگان فوق عنوان گردیده است.

نظریه ۲۰ ج: نظریه رهبر عملیات مورد تأیید است.

نظریه ۲۰ ۴۵: تشکیل جلسه مورد تأیید بوده و مذاکرات فوق نیز در جلسه مطرح گردیده است.

گزارش خبر

شماره گزارش: ۸/۵/۲۰/۲۶۴۴۶

به: ۳۱۲

تاریخ گزارش: ۴۸/۱۰/۲۲

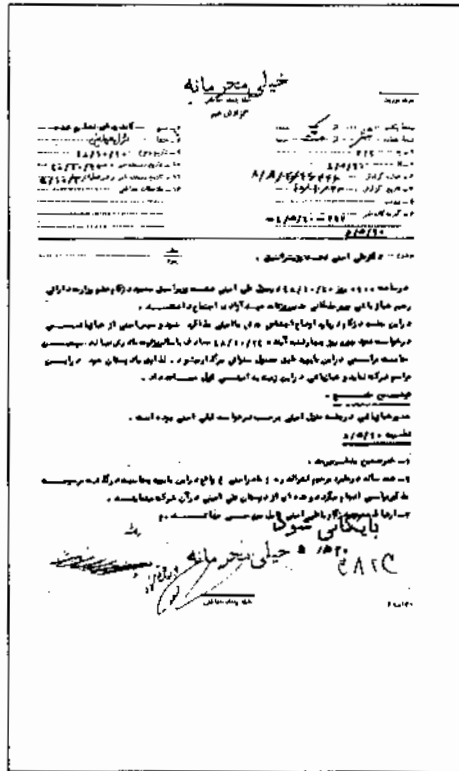
از: ۸/۵/۲۰

موضوع: دکتر علی امینی نخست وزیر اسبق

در ساعت ۹:۰۰ روز ۴۸/۱۰/۲۰ در منزل علی امینی نخست وزیر اسبق محمود دژکام عضو وزارت دارائی رحیم خبازباشی و پورسلطانی مدیر

روزنامه مهد آزادی^۱ اجتماع داشتند.

در این جلسه دژکام درباره اوضاع اجتماعی مدتی با امینی مذاکره نمود و سپس امینی از خبازباشی درخواست نمود چون روز چهارشنبه آینه ۴۸/۱۰/۲۴ مصادف با سالروز فوت مادرش میباشد بهمین مناسبت مراسمی در این بابویه طبق معمول سنواتی برگزار میشود. لذا وی با دوستان خود در این مراسم شرکت نماید

۱- روزنامه مهد آزادی
صاحب امتیاز: سید اسمعیل پیمان
فاصله انتشار: هفتگی - روزانه
سردبیر: سید مسعود پیمان
محل انتشار: تبریز
ناشر: مدیر
زبان: فارسی
رک: فهرست روزنامه های موجود در کتابخانه ملی ایران تهیه و تنظیم بیژن سرتیپ زاده صفحه ۱۸۴

و خبازباشی در این زمینه به امینی قول مساعد داد.

توضیح منبع: حضور خبازباشی در جلسه منزل امینی برحسب درخواست قبلی امینی بوده است.

نظریه ۱- ۸/۵/۲۰- خبر صحیح به نظر میرسد.

۲- همه ساله در مقبره مرحوم فخر الدوله (مادر امینی) واقع در این بابویه بمناسبت درگذشت مرحومه مذکور مراسمی انجام میگردد و عده ای از دوستان علی امینی در آن شرکت مینمایند.

۳- ارتباط محمود دژکام با علی امینی قابل بررسی میباشد. م.

تاریخ گزارش: ۴۸/۱۰/۲۲

* دربار شاهنشاهی

به: شماره گزارش: ۱۳۰۲۴/

از: تاریخ گزارش:

۴۸/۱۰/۲۴

جناب آقای اردشیر زاهدی

وزیر محترم امور خارجه

بامر مطاع مبارک

اعلیحضرت همایون شاهنشاه

آریامهر دستور فرمائید برای

آقای علی امینی که عازم

اروپا میباشند گذرنامه و

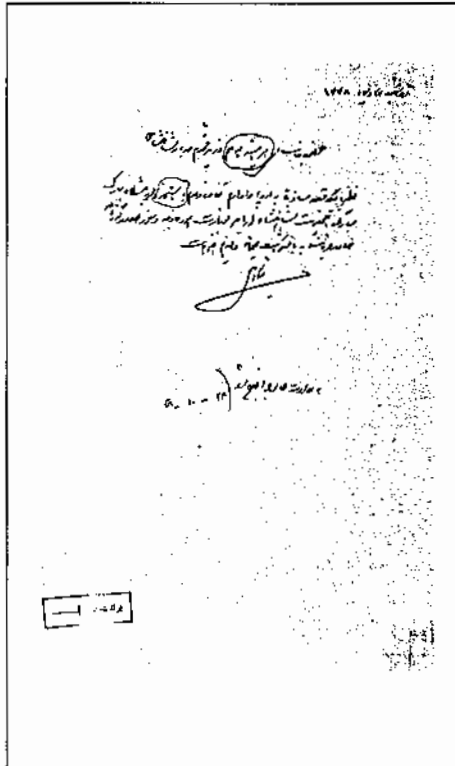
ویزای خروج صادر نمایند.

متشکر.

وزیر دوبرار شاهنشاهی

اسداله علم

حضور جناب آقای امیراسدالله علم وزیر محترم دربار شاهنشاهی
نظر به اینکه قصد مسافرت به اروپا را دارم تقاضا دارم باستحضار از
پیشگاه مبارک اعلیحضرت شاهنشاه آریامهر در وزارت امور خارجه
دارند صدور گذرنامه صادر فرمائید. با تشکرات صمیمانه و تقدیم
احترامات*

گزارش خبر

به: ۳۱۲

شماره گزارش: ۲۵ ۲۰/۳۲۶۵۳

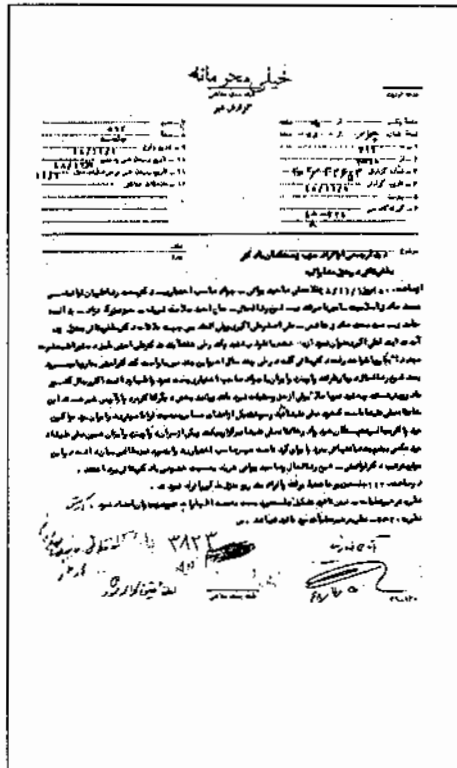
از: ۲۵ ۲۰

تاریخ گزارش: ۴۸/۱۱/۵

موضوع: دیدار جمعی از افراد حزب زحمتکشان با دکتر مظفر بقائی در منزل مشارالیه

از ساعت ۱۸:۰۰ روز ۴۸/۱۱/۱ غلامعلی صاحب‌دیوانی - جواد

صاحب اختیاری - دکتر
محمد رضا علویان
قوانینی محمد صادق
اسلامیت - امیرناصر
قندی - شیخ رضا فعال -
حاج احمد سلامت
شریف - حمزه بزرگ
نژاد - یداله حامدی -
سید محمد صادق
هاشمی - علی اصغر
علی اکبری و ولی اله
قدیمی جهت ملاقات
دکتر مظفر بقائی بمنزل
وی آمدند ابتدا علی
اکبری عنوان نمود از یک
شخص با نفوذی شنیدم

۱- صفی علیشاه:
حاج میرزا حسن مرشد ملقب
به صفی علیشاه فرزند محمد
باقر اصفهانی، در سوم شعبان
۱۲۵۱ ق در اصفهان متولد
شد. پس از تولد همراه پدرش
به یزد رفت و طی بیست
سال اقامت خود در آنجا به
تحصیلات مقدماتی و
تراگیری علوم قدیمه
پرداخت. سپس در سال
۱۲۷۲ ق در ۲۱ سالگی
رهسپار شیراز شد و در آنجا
سرسپرده میرزا کوچک
رحمت علیشاه (از اقطاب
سلسله نعمت اللهیه) و جزو
مريدان او گردید. طبق
روایتی صفی علیشاه در سال
۱۲۸۸ ق از طرف منور
علیشاه که پس از خدمت
رحمت علیشاه جانشینی وی
و مرشد طریقت نعمت اللهی
شده بود به عنوان نماینده
وی و به اصطلاح درویشان
در مقام شیخ مجاز به تهران
آمد و در پرتو تجارب و
معلومات و هشیاری و
زیرکی خود، بسرعت بساط
و محفل او رونق گرفت و
علاوه بر درویشان و صوفیان
تهران و عامه مردم، برخی از
شاهزادگان و اعیان و رجال
دولتی نیز به مسلک مريدان
و مستمعان او پیوستند. در
بین رجال و اعیان و اشرافی
که به محفل صفی علیشاه آمدند

که در طی هفته آینده دکتر علی امینی طبق دستور اعلیحضرت مجدداً
به اروپا خواهد رفت دکتر بقائی گفت در طی چند سال اخیر این
چندمین بار است که دکتر امینی به اروپا می‌رود بعد شیخ رضا فعال
درباره فرقه دراویش در ایران با جواد صاحب اختیاری بحث نمود و
اظهار داشت اکثر رجال کشور ما درویش هستند و بعقیده من اصلاً
بوئی از حق و حقیقت نبرده‌اند و یک بدبختی دیگر که اکثر مردم از آن
بی‌خبر هستند این خانقاه صفی علیشاه است که خود صفی علیشاه
پدر سوخته یکی از اعضای حساس جمعیت فراماسونری در ایران بوده

ادامه از پاورقی ص قبل:

و شد داشتند بویژه با از شاهزاده سیف الدوله، عبدالعلی میرزا معتمد الدوله، اعتمادالسلطنه، میرزا نصرالله خان دبیر الملک، میرزا محمود کرمانی شمس العرفا، میرزا ابوتراب خان نظم الدوله معاون کنت و سرانجام از علیخان ظهیر الدوله یاد کرد که بعدها وارث و جانشین صفی علیشاه و مرشد این طریقت شد. پس از رسمی و علنی کسردن طریقت صفی، تشکیلات منظم و وسعت شایان توجهی به آن داد و همینها بودند که بتدریج هسته مرکزی انجمن اخوت را پی ریزی کردند. انجمن اخوت از تشکیلات فراماسونری بوده و نخستین اجتماع ۱۱۰ نفری که در صدر آنها ظهیر الدوله بود، در سال ۱۳۱۷ دائر گردید. صفی علیشاه در سال ۱۳۱۶ هج در ۶۵ سالگی دارفانی را وداع گفت. تاریخ معاصر ایران (فصلنامه تخصصی) سال دوم - شماره ششم ۱۳۷۷ ص ۱۰ تا ۲۳ (مطالعات تاریخ معاصر ایران) فراموشخانه و فراماسونری در ایران اسماعیل رابین ص ۴۹۵

و اکنون مردم اکثر مجالس ختم بستگان خود را در خانقاه صفی علیشاه برگزار میکنند و یکی از سران دراویش در ایران همین صفی علیشاه بوده که می بینیم چه خیانت‌هایی بمردم ایران کرده است سپس صاحب اختیاری در اینمورد نیز مطالبی بیان داشت در این موقع بترتیب دکتر قوانینی - شیخ رضا فعال و صاحب‌دیوانی هریک بصحبت خصوصی با دکتر بقائی پرداختند.

در ساعت ۱۹:۳۰ جلسه مزبور خاتمه پذیرفت و افراد بتدریج منزل مذکور را ترک نمودند.

نظریه رهبر عملیات - ضمن تأیید تشکیل جلسه مورد بحث بصحت اظهارات منبع نیز میتوان اعتماد نمود.

نظریه ۲۰ ۲۵ - نظریه رهبر عملیات مورد تأیید میباشد. س

نخست وزیر

به: تیمسار ریاست ساواک مدیریت کل اداره سوم/۳۱۲ شماره گزارش: ۸/۵/۲۰/۲۶۶۱۳

از: ساواک تهران تاریخ گزارش: ۴۸/۱۱/۵

موضوع: مجلس میهمانی در منزل علی امینی عطف به شماره ۳۱۲/۶۴۷۲-

در تاریخ ۴۸/۱۱/۴ بر مبنای طرح مصوبه با آقای سعید مهدوی نماینده پیشین مجلس شورای ملی که ضمناً یکی از افراد شرکت کننده در

جلسات میهمانی دوره‌ای علی امینی و سایر دوستان وی میباشند مصاحبه بعمل آمد.

مهدوی اظهار میدارد که از حدود ۳۰ سال قبل با

این عده روزهای چهارشنبه هر هفته

جلسات دوره‌ای داشته اند و شاهنشاه آریامهر

نیز از تشکیل این جلسات کاملاً مطلع میباشند و

بهیچوجه تاکنون سابقه نداشته که مسائل و

مذاکرات سیاسی در این جلسات مطرح گردد و

تیمسار ریاست ساواک
مدیریت کل اداره سوم/۳۱۲
شماره گزارش: ۸/۵/۲۰/۲۶۶۱۳
تاریخ گزارش: ۴۸/۱۱/۵

مجلس میهمانی در منزل علی امینی

موضوع: مجلس میهمانی در منزل علی امینی عطف به شماره ۳۱۲/۶۴۷۲-

در تاریخ ۴۸/۱۱/۴ بر مبنای طرح مصوبه با آقای سعید مهدوی نماینده پیشین مجلس شورای ملی که ضمناً یکی از افراد شرکت کننده در جلسات میهمانی دوره‌ای علی امینی و سایر دوستان وی میباشند مصاحبه بعمل آمد.

مهدوی اظهار میدارد که از حدود ۳۰ سال قبل با این عده روزهای چهارشنبه هر هفته جلسات دوره‌ای داشته اند و شاهنشاه آریامهر نیز از تشکیل این جلسات کاملاً مطلع میباشند و به هیچوجه تاکنون سابقه نداشته که مسائل و مذاکرات سیاسی در این جلسات مطرح گردد و

وقت جلسات به گفتگو و شوخیهای دوستانه و صرف مشروب و بازی قمار ادامه پیدا میکند.

مهدوی مدعی است که از چندین سال قبل وارد در امور سیاسی نمیشد و زمانی که تیمور بختیار در ایران حضور داشته با او دوست بوده. لیکن از حدود هفت سال قبل تابحال با وی هیچ ارتباطی نداشته و - مشار الیه را فردی مفسد میشناسد و از اینکه چندی قبل همسرش را که قصد مسافرت به خارج از کشور داشته با اتهام رابطه داشتن با بانو

وقت جلسات به گفتگو و شوخیهای دوستانه و صرف مشروب و بازی قمار ادامه پیدا میکند.

مهدوی مدعی است که از چندین سال قبل وارد در امور سیاسی نمیشد و زمانی که تیمور بختیار در ایران حضور داشته با او دوست بوده. لیکن از حدود هفت سال قبل تابحال با وی هیچ ارتباطی نداشته و - مشار الیه را فردی مفسد میشناسد و از اینکه چندی قبل همسرش را که قصد مسافرت به خارج از کشور داشته با اتهام رابطه داشتن با بانو

قدرت (همسر بختیار) از هواپیما پائین کشیده اند خیلی باعث تعجب وی گردیده است.

مهدوی همچنین اظهار مینماید که آقای هویدا نخست وزیر نسبت باو محبت زیادی دارد و بعلمت همین رابطه محبت بر طبق درخواست وی آقای هویدا موافقت نموده که برادرش (دکتر مهدوی) به نمایندگی مجلس شورای ملی انتخاب گردد و تیمسار معظم ریاست ساواک نیز او

و برادرش (دکتر مهدوی نماینده مجلس) را بسخوبی میشناسند و چندی است که از لحاظ مادی در وضع نامناسبی قرار گرفته و چون باشخاص مختلف بدهی زیادی دارد تصمیم بفروش تنها خانه مسکونی خود در زعفرانیه گرفته است.

با ذکر موارد فوق چنین استنباط میگردد که در جلسات دوره‌ای مورد نظر تصمیم به عملیات خلاف و انجام فعالیت

مضره بعید بنظر میرسد و تحقیقات قبلی در این زمینه نیز موید این نظریه میباشد.

علیهذا با توجه باینکه سعید مهدوی آمادگی خود را برای هرگونه خدمت با ساواک اعلام نموده و عین مصاحبه انجام شده با مشار الیه هم روی نوار ضبط گردیده و موجود میباشد مراتب باستحضار میرسد تا هر نوع مقرر فرمایند اقدام شود.

بخش تحقیق: رشیدی رئیس اداره دوم. شباب

گزارش خبر

به: ۳۱۲

شماره گزارش: ۸/۵۲۰/۶۷۱۳۷

از: ۸/۵۲۰

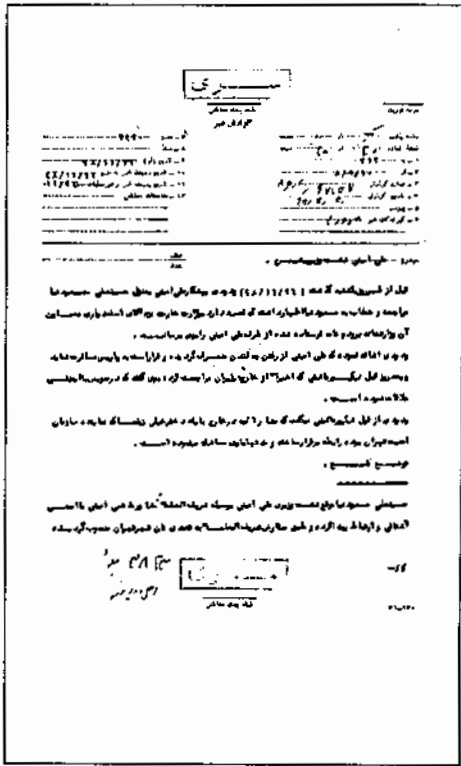
تاریخ گزارش: ۴۸/۱۱/۳۰

موضوع: علی امینی نخست وزیر پیشین

قبل از ظهر روز یکشنبه گذشته (۴۸/۱۱/۲۶) ودودی پیشکار علی امینی بمنزل حسینعلی مسعود نیا مراجعه و خطاب به مسعود نیا اظهار

داشته که قصد دارد وزارت خارجه نزد آقای اسفندیاری معاون آن وزارتخانه برود و نامه فرستاده شده از طرف علی امینی را بوی برساند.

ودودی اضافه نموده که علی امینی از رفتن به لندن منصرف گردیده و قرار است به پاریس مسافرت نماید و چند روز قبل نیکپور نائینی که اخیراً از خارج بایران مراجعت کرده بوی گفته که در سوئیس با امینی ملاقات نموده است.

ودودی از قول نیکپور نائینی میگفت که مشارالیه در خارج با یک دختر خیلی زیبا که نماینده سازمان امنیت تهران بوده رابطه برقرار ساخته و مدتها با وی معاشقه مینموده است.

توضیح منبع:

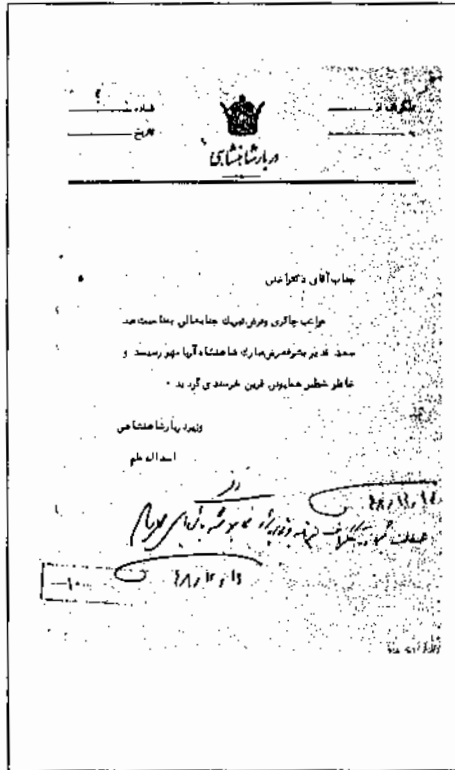
حسینعلی مسعود نیا موقع نخست وزیری علی امینی بوسیله شریف العلماء مشاور مذهبی امینی با امینی آشنائی و ارتباط پیدا کرده و طبق

دربار شاهنشاهی

جناب آقای دکتر امینی
 مراتب چاکری و عرض تبریک جنابعالی بمناسبت عید سعید غدیر
 بشرف عرض مبارک شاهنشاه آریامهر رسید و خاطر خطیر همایونی
 قرین خرسندی گردید.

وزیر دربار شاهنشاهی
 اسداله علم

ضمان

آقابالا، ۸۳	آ
آل احمد، ۵۴۹	آبادان، ۱۷۹، ۶۸۴، ۷۲۲
آل احمد، جلال، ۵۴۸	آبتین، ۴۴۸، ۴۱۹
آلبرت کارتلی، ۲۱۰	آذربایجان، ۱۵۰، ۱۹۱، ۲۸۴، ۲۹۱، ۳۲۲
آل بویه، ۵۹۸	۳۷۴، ۴۰۷، ۵۱۴، ۵۴۵، ۵۵۱، ۶۱۳
آلمان، ۲۳۸، ۲۸۱، ۴۱۲، ۴۹۴، ۷۱۲	۶۱۴، ۶۶۸، ۶۹۵
۵۵۳، ۵۵۶، ۵۵۷، ۵۶۸، ۶۹۰، ۷۱۲	آذربایجان شرقی، ۶۹۷، ۲۲۱، ۵۸۳، ۷۲۹
۷۲۰، ۷۱۹	آذر (دکتر)، ۳۸
آلمان غربی، ۵۷	آذرفر، ۲۸۶
آلمانوفیل، ۵۴، ۷۱۶	آرام، ۳۱
آلن دالس، ۲۰، ۲۱	آرامش، ۱۶۱، ۱۶۲، ۲۴۴
آمریکا، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲	آرامش، احمد، ۷۰، ۱۱۳، ۵۵۰
۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۲، ۳۳، ۴۳	آرمین، مایر، ۲۸، ۲۹
۵۲، ۵۵، ۵۶، ۵۸، ۶۸، ۷۴، ۷۹، ۸۰	آریانا، ۷۱۷، ۷۱۸
۱۲۶، ۱۳۰، ۱۳۱، ۱۳۳، ۱۳۶، ۱۴۰	آریانا، بهرام، ۷۱۶، ۷۱۷
۱۴۲، ۱۴۳، ۱۵۵، ۱۵۶، ۱۶۲، ۱۷۵	آزاد، ۶۵
۱۷۶، ۱۹۵، ۲۰۲، ۲۱۸، ۲۲۰، ۲۲۱	آزاد، احمد، ۲۶۲
۲۴۶، ۲۵۷، ۲۷۲، ۲۷۴، ۲۷۶، ۲۷۹	آزادی، ایرج، ۶۲۲
۲۸۰، ۲۸۱، ۲۹۱، ۳۱۲، ۳۱۸، ۳۲۲	آزموده، امیرحسین (سپهبد)، ۱۱۵
۳۳۱، ۳۳۵، ۳۵۴، ۳۵۶، ۳۷۳، ۳۷۸	آزموده، تیمسار، ۶۶۵
۳۸۵، ۳۹۲، ۳۹۴، ۴۰۰، ۴۰۱، ۴۱۶	آزموده، حسین، ۲۹، ۱۱۶
۴۱۷، ۴۱۸، ۴۳۹، ۴۴۱، ۴۴۲، ۴۴۵	آژانس یهود، ۵۵
۴۵۱، ۴۵۴، ۴۵۹، ۴۷۰، ۴۷۳، ۴۷۵	آژنگ (روزنامه)، ۱۳۸
۴۷۸، ۴۸۸، ۴۹۷، ۵۰۱، ۵۰۳، ۵۲۳	آسیا، ۲۰۷، ۴۲۱
۵۳۱، ۵۳۳، ۵۳۹، ۵۴۷، ۵۴۸، ۵۵۸	آفریقا، ۱۳۴، ۲۰۷، ۵۲۵
۵۶۰، ۵۶۴، ۵۶۵، ۵۸۶، ۵۸۷، ۵۹۷	آفریقای جنوبی، ۲۰۷
۵۹۸، ۶۰۷، ۶۲۶، ۶۳۲، ۶۳۷، ۶۴۱	آقاباشی، ۵۱۴، ۵۱۶، ۵۱۵
۶۴۶، ۶۴۸، ۶۴۹، ۶۵۷، ۶۵۹، ۶۷۷	

- ۶۸۰، ۶۸۱، ۶۸۲، ۷۰۱، ۷۰۲، ۷۱۰،
 ۷۱۸، ۷۵۰، ۷۵۴، ۷۶۹
 آموزگار، ۴۲۴، ۴۵۹
 آموزگار، جمشید، ۳۵۶
 آموزگار، جهانگیر، ۳۱، ۲۷۴
 آموزگار(دکتر)، ۱۳۸
 آنتونی آیدن، ۱۷
 آنکارا، ۷۲۷
 آنکولم فرانسه، ۲۹۴
 آیت الکرسی (کتاب)، ۱۹۷
 آیت الله زاده، ۵۸۰
 آیت الله زاده، اصفهانی، ۵۱۸
 آیزنهاور، ۳۶۰
- ۱
- ابتهاج، ۲۹، ۲۴۴، ۴۲۴، ۴۷۲، ۴۷۳، ۷۵۲
 ابتهاج، ابوالحسن، ۲۴۳
 ابراهیمی، نادر، ۴۳۳
 ابطحی، ابرهیم، ۱۲۷، ۳۹۶
 ابن بابویه، ۶۶۷، ۶۷۹
 ابن مسعود، ۵۸۴، ۵۸۵
 ابوالخیر، ابوسعید، ۵۴۰، ۵۴۱
 ابوبکر، ۵۸۴
 ابوترابیان، حسین، ۳۱۳
 ابوذر، ۳۶۴
 اتابکی، حسن، ۶۲۳
 اتابکی، حسین، ۶۲۳
 اتحاد جماهیر شوروی، ۱۱۸، ۷۶۳
- احدی، شیخ، ۵۱۶، ۵۹۱
 احزاب ملی، ۲۸۵
 احمدشاه، ۱۹۴، ۱۹۵، ۵۳۱، ۶۷۱، ۶۱۴
 احمدی، ۵۹۵، ۵۹۵، ۷۳۸
 احمدی، امیر، ۷۳۱
 احمدیان، ۷۵
 احمدی بختیاری، ۷۴۵
 احمری، ۲۶۹
 اختر، ۱۷۹
 اختیاری، ۶۳۴
 اخوان، ۱۹۵، ۴۳۷، ۷۶۲
 اخوت، مهدی، ۱۶۵، ۱۷۲، ۱۸۱
 اداره کل سوم ساواک، ۱۳۳
 اراضی اوقاف، ۲۶۳
 اراک، ۱۶۳، ۵۴۵، ۶۷۵
 ارانی، تقی، ۴۳۵، ۴۳۶، ۷۳
 ارتش آزادیبخش ایران، ۷۱۸
 اردلان، ۲۰۲
 اردلان، امان الله، ۴۲۲
 اردلان(دکتر)، ۵۹۵
 اردلان، عباسقلی، ۴۲۲
 اردلان، علی، ۷۴۵
 اردن هاشمی، ۲۴۷، ۵۳۴، ۲۹۹
 اردوگاه الرشید، ۶۱۰
 ارسلان، ۶۵
 ارسنجان فارس، ۱۵۹
 ارسنجانی، ۳۰، ۳۱، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۱۴۶،
 ۷۳۲، ۷۳۳، ۷۲۴، ۷۲۵، ۷۲۶، ۷۲۷

۵۸۱	ارسنجانی حسن، ۱۵۹، ۱۶۰، ۴۶۵
اسلامی، ۶۳، ۴۹۳	ارفع، ۶۹
اسلامیت، محمدصادق، ۷۷۹	ارگان (روزنامه)، ۲۰۱
اسلامی، عباسعلی، ۶۴۴	ارنست وانهوک، ۳۷۳
اسلامی، محمدعلی، ۱۸۴	اروپا، ۵۷، ۱۷۸، ۱۹۵، ۲۶۳، ۲۷۲، ۲۹۴
اسناد ساواک، ۸	۴۲۲، ۵۱۸، ۵۳۱، ۵۵۴، ۶۲۵، ۶۷۱
اشتر، مالک، ۳۶۵	۶۷۳، ۷۰۷، ۷۶۳، ۷۷۷
اشتری، ۲۹۶، ۲۹۷، ۵۳۱، ۵۴۰، ۶۹۹	اروپای شرقی، ۹
اشتری، پرویز، ۴۷۸	اریستو کراسی، ۴۳
اشتری، محمدعلی، ۷۰	اسپانیا، ۵۱
اشتری، مهدی، ۱۹۲	استالین، ۷۷، ۷۸، ۷۰۸
اشتری، هادی، ۳۱، ۶۹، ۱۹۲، ۱۹۳	استان، ۵۸۴
۲۱۶، ۲۱۷، ۲۶۳، ۳۲۱، ۳۲۲، ۳۲۹	اسرائیل، ۲۰، ۵۵، ۱۳۶، ۲۰۷، ۲۴۷
۳۳۷، ۳۵۳، ۳۸۷، ۴۷۸، ۵۴۲، ۶۴۰، ۶۸۷	۲۸۷، ۲۹۲، ۳۰۱، ۳۱۸، ۳۴۱، ۳۴۷
اشتهاد، ۶۴۰	۴۷۹، ۵۳۳، ۵۳۵، ۵۳۶، ۵۵۸، ۵۵۸
اشراقی، حسن، ۶۲۳	۵۶۰، ۶۸۶، ۷۰۷، ۷۲۰
اشرف، ۳۱۳	اسرائیل فلسطین، ۵۳۴
اشرف الملوک، ۱۴، ۱۵، ۴۱	اسرار توحید ابوالخیر (کتاب)، ۵۳۰، ۵۴۱
اشرفی، ۴۰۷	۵۳۴
اشعری، ۲۶۱، ۲۸۷، ۲۸۸، ۳۲۷، ۳۵۰	اسکندر میرزا، ۵۹۲
۶۳۵، ۶۳۶، ۶۸۷	اسکندری، ۴۳۷
اصفهان، ۵۵، ۷۸، ۸۱، ۹۵، ۱۳۹، ۳۱۴	اسکندری، ایرج، ۱۲۱
۳۷۱، ۴۲۲، ۴۹۶، ۵۱۸، ۵۶۶، ۵۷۴	اسکندری، پروانه، ۵۰۵
۶۳۶، ۶۴۲، ۶۵۵، ۷۱۲، ۷۱۶، ۷۳۷	اسکندری، عباس، ۷۳۲
اصفهان (آیت الله)، ۷۵۲	اسکندری، محسن، ۲۸۶
اصفهان، ابوالحسن، ۷۵۲	اسلامبول، ۶۵۰، ۷۲۷
اصفیا، ۷۰۲	اسلام خان، ۲۱۰
اصلاحات ارضی، ۳۲، ۳۳، ۱۱۶، ۱۱۷	اسلام کاظمیه، ۱۲۱، ۱۸۸، ۲۸۱، ۳۶۶

اقبال (دکتر)، ۴۷۸	۱۲۱، ۱۲۹، ۱۶۰، ۲۰۶، ۲۰۷، ۲۴۶
اقدام (روزنامه)، ۱۴۹، ۱۹۱	۲۵۱، ۳۷۱، ۳۷۴، ۴۸۳، ۴۹۲، ۶۸۵
اکباتانی، ۴۵۰	۶۹۹، ۷۰۴
اکباتانی، مهدی، ۴۲۲	اصلائی، ۱۸۵
اکبری، علی، ۱۹۲، ۱۹۳، ۷۷۹	اطلاعات (روزنامه)، ۱۹۱
اکبری، علی اکبر، ۴۳۷، ۴۳۸	اطلاعات کوردگان، ۱۴۹
اکبری، نبی الله، ۳۷۲	اطلاعات هوایی، ۱۴۹
الجزایر، ۶۷	اعتصامی، سیروس، ۶۱۹، ۶۲۰
الجمیلی (سرهنک)، ۶۱۱	اعتماد السلطنه، ۷۸۰
القانیان، حبیب الله، ۲۳۰، ۲۶۳	اعتمادی، ۲۲۳
الموتی، ۳۰، ۳۱، ۱۴۶، ۲۰۴، ۲۴۹، ۳۷۶	اعتمادیان (خانم)، ۴۸۰
۳۷۸، ۶۶۷	اعتمادیان (دکتر)، ۴۸۱
الموتی (دکتر)، ۱۲۷، ۱۳۸، ۱۲۱	اعراب، ۲۹۲، ۳۰۱، ۳۱۸، ۳۳۱، ۳۴۱
الموتی، میرعماد، ۱۲۱	۳۴۷، ۵۳۳، ۶۸۶
الموتی، نورالدین، ۸۴، ۱۲۲، ۱۸۲، ۱۸۷	افخم (سردار)، ۶۶۴
۱۸۸، ۶۱۵، ۶۱۶	افراشته، ۷۳
الوندی، ۶۰۱	افراشته، حاج احمد، ۷۵۸
الیانس، فرانسه (مدرسه)، ۲۹۴	افشار، ۱۷۰، ۱۷۵، ۱۸۱
الیزابت، ۱۷	افشار، طوس، ۲۹۵
الیگارشی، ۴۳	افضلی، ۲۰۰
امام حسن (ع)، ۶۸۵، ۳۸۷	افضلی، ناخدا، ۲۸۶
امام حسین (ع)، ۵۴۰، ۶۴۳، ۶۴۵، ۶۹۳	افغانستان، ۶۷
۷۰۲	اقبال، ۳۷، ۶۸، ۷۶، ۹۵، ۱۲۷، ۱۳۱
امام خمینی (ره)، ۳۴، ۴۳، ۴۴، ۶۶، ۸۰	۱۳۴، ۱۳۵، ۱۳۹، ۱۴۳، ۱۴۴، ۱۵۳
۸۶، ۹۵، ۱۹۷، ۳۲۲، ۳۶۴، ۳۶۵، ۳۸۴	۱۷۹، ۲۳۸، ۳۳۸، ۳۵۶، ۴۰۵، ۵۴۱، ۵۹۲
۴۴۰، ۴۷۶، ۵۱۹، ۵۲۱، ۵۲۹، ۵۶۱	اقبال، منوچهر، ۲۰، ۲۱، ۲۴، ۲۵، ۲۶
۵۸۰، ۶۳۲	۲۸، ۱۱۳، ۱۳۸، ۱۹۸، ۲۴۱، ۴۴۱
امام رضا (ع)، ۳۲۴	اقبال، ۴۶۸

- امام زمان (عج)، ۴۱۶، ۶۵۲
 امامی حسن، ۳۷۱، ۳۷۳
 امامی، سید حسن، ۳۷۰، ۳۷۲
 امپریالیسم شرق، ۲۸۶
 امور خیریه، ۲۵۲
 امیدواری، توفیق، ۶۱۹
 امیر اعلم (بیمارستان)، ۳۵۰
 امیرعلایی، شمس الدین، ۳۸
 امیرکبیر، ۳۴
 امین الدوله، ۴۳۲، ۶۶۸، ۶۶۹
 امین الدوله ثانی، ۴۸
 امین الدوله، حاج میرزا علی خان، ۶۶۸
 امین الدوله، میرزا علیخان، ۱۴
 امین الملک، ۶۶۸
 امینی، ابوالقاسم، ۲۳۴
 امینی، احمد، ۴۴۲، ۴۵۱
 امینی، ایرج، ۳۸۷، ۴۸۸، ۶۵۷، ۶۶۷
 امینی، بتول، ۷۶، ۸۸، ۸۹، ۴۸۰، ۴۸۷
 ۴۸۹، ۴۸۱، ۶۲۰، ۶۲۳
 امینی، حسین، ۵۶۱
 امینی، خانم، ۷۵، ۶۱۹
 امینی، ۶۲، ۶۳، ۶۹، ۷۰، ۷۱، ۷۲، ۷۶
 ۷۹، ۸۱، ۸۵، ۸۶، ۸۷، ۹۰، ۱۳۴، ۱۴۰
 ۱۴۱، ۱۴۶، ۱۵۰، ۱۵۱، (در بیشتر صفحات)
 امینی (دکتر)، ۶۵، ۹۶
 امینی، علی، ۱۵، ۱۶، ۱۹، ۲۰، ۲۲۱، ۵۸
 ۵۹، (در بیشتر صفحات)
 امینی مجدی، علی، ۴۹۳
 امینی، محمد حسن، ۶۵
 امینی، محمود، ۵۷۶
 امینی، مهدی، ۲۳۴
 امینی، نصرالله، ۲۹۴، ۶۷۶
 امینی، ویدا، ۷۳۴
 انتشارات بعثت، ۶۸۵
 انتظام، ۲۲، ۶۵۲، ۷۴۱
 انتظام السلطنه، میرزا محمد خان، ۶۳
 انتظام، عبدالله، ۶۳، ۳۳۰، ۴۱۸، ۶۷۷
 ۶۸۹، ۷۲۵، ۷۴۲، ۷۴۵
 انتظام، نصرالله، ۶۳، ۴۱۸
 انجدانی، ۷۱۵
 انجمن اخوت، ۶۳، ۶۰۸
 انجمن ایران و آمریکا، ۲۲۰
 انجمن رازی، ۸۳
 انجمن محلی تهران، ۲۸۳
 انجمن ملی، ۴۰۷
 اندیشه (روزنامه)، ۶۴
 انصاری، ۲۲۸، ۴۴۳، ۶۸۲، ۶۸۴، ۶۸۵
 انصاری، احمد، ۴۹۳
 انصاری، شهلا، ۳۲۶
 انصاری، عبدالرضا، ۴۲۴
 انصاری، مسعود، ۴۵
 انصاری، هوشنگ، ۳۹۴، ۴۱۶، ۴۳۹
 انقلاب اسلامی، ۷، ۱۳۳، ۲۲۱، ۲۹۵
 ۳۲۲، ۳۴۶، ۴۲۶، ۵۰۳، ۵۲۰، ۵۸۲، ۷۰۹
 انگلستان، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۱، ۲۳، ۲۵، ۲۶
 ۲۷، ۳۶، ۱۷۶، ۱۷۸، ۳۲۱، ۵۳۴

ایران و شوروی، ۷۲۸	انگلو فیل، ۱۷۹، ۱۹۸
ایرانی، ۲۴۷	انگلیس، ۵۶، ۵۷، ۷۸، ۱۳۰، ۱۳۱، ۱۹۵
ایرلند، ۵۷	۲۱۸، ۲۸۱، ۳۱۳، ۳۱۴، ۳۱۶، ۳۲۹
اینتلجنس، ۵۴	۳۳۳، ۳۳۵، ۳۷۳، ۴۲۴، ۴۴۰، ۴۷۰
	۴۷۱، ۴۷۳، ۴۹۴، ۴۹۵، ۴۹۵، ۵۸۶
	۵۹۷، ۵۹۸، ۶۱۳، ۶۲۵، ۶۴۹، ۶۵۵
ب	۶۵۶، ۶۷۵، ۶۹۷، ۷۰۱، ۷۰۲، ۷۱۶، ۷۱۸
بابل، ۱۹۰	اویسی، ۵۱۶، ۶۰۱
باتمانقلیچ، ۷۵۸	اویسی، غلامعلی، ۷۱۸
باتمانقلیچ، مهدی، ۷۵۷	اهل تسنن، ۵۸۴
باتمانقلیچ، نادر، ۷۱۶	اهل سنت، ۶۳۲
بازپرس (روزنامه)، ۱۹۱	اهواز، ۴۳۹، ۷۲۲، ۷۳۵
بازرگان، ۳۸۴	ایتالیا، ۱۶۰، ۲۸۱
بازرگان، جمشید، ۲۴۱	ایران، ۲۲، ۲۷، ۵۶، ۸۰، ۸۳، ۹۰، ۱۳۹
بازرگان، مهدی، ۶۰، ۲۰۲، ۴۱۰، ۴۲۶	۱۴۴، ۱۴۹، ۱۶۰، ۱۶۱، ۱۶۲، ۱۷۶
۴۳۸، ۵۰۵، ۷۴۹	۱۹۷، ۱۹۹، ۲۲۵، ۲۲۶، ۲۳۸، ۲۴۴
باستی، تیمسار، ۲۹۰	۲۶۶، ۲۶۷، ۲۷۶، ۲۷۷، ۲۷۹، ۲۸۰
باشگاه لاینز، ۸۳	۳۱۴، ۳۲۷، ۳۴۵، ۳۶۶، ۳۶۶، ۳۷۲
باشگاه مهرگان، ۸۷، ۱۳۵	۳۷۳، ۳۷۸، ۳۹۱، ۳۹۸، ۳۹۹، ۴۱۶
باشی، حاجی، ۶۴۰	۴۳۹، ۴۵۴، ۴۷۱، ۴۸۱، ۴۸۹، ۷۱۲
باقری، ۴۱۱، ۴۹۹، ۵۵۵، ۵۶۷، ۵۷۹	۴۱۸، ۵۱۰، ۵۱۸، ۵۱۹، ۵۲۷، ۵۳۱
۵۷۹، ۵۹۱، ۵۹۲، ۶۰۱	۵۵۷، ۵۶۱، ۵۶۷، ۵۶۹، ۵۷۰، ۵۷۳
بانک پارس، ۷۴۸	۵۷۵، ۵۸۱، ۵۸۸، ۵۹۲، ۶۰۴، ۶۱۳
بانک رهنی ایران، ۵۸۹	۶۱۴، ۶۲۵، ۶۳۲، ۶۳۳، ۶۴۰
بانک مرکزی ایران، ۴۲۴، ۴۱۶، ۴۹۹	۶۴۷، ۶۵۶، ۶۷۲، ۶۸۰، ۶۸۲، ۶۸۹
۵۰۰، ۴۹۹، ۵۸۶	۷۰۷، ۷۱۶، ۷۲۰، ۷۲۲، ۷۲۶، ۷۲۷، ۷۵۰
بانک ملی، ۴۲۴	ایران (روزنامه)، ۱۴۹، ۱۹۱، ۳۱۲
بانک ملی (بیمارستان)، ۷۲۴	ایران نو (روزنامه)، ۳۲۶
باهری (دکتر)، ۶۳	

- باهری، معتضد، ۶۴
 بحرین، ۳۷۳، ۴۲۶، ۴۷۰
 بحرینی، ۶۳
 بخارائی (شهید)، ۴۴۲
 بختیار، ۲۹۷، ۷۳۹، ۵۸۷، ۵۹۵
 بختیار، احمد، ۱۳۷، ۴۰۲
 بختیار، امیررستم، ۷۳۹
 بختیار، (تیمسار)، ۷۷۴
 بختیار، تیمور (تیمسار)، ۱۳۴، ۱۹۸، ۲۸۶،
 ۳۲۲، ۴۸۰، ۵۱۹، ۵۲۵، ۵۶۱، ۷۸۱
 بختیار، حیدر، ۳۳۳
 بختیار، شاپور، ۳۸، ۳۹، ۵۸۳، ۶۸۲
 برادران، رشیدیان، ۴۷۵
 برخورداری، ۳۲۷
 برزگر (دکتر)، ۴۷۲
 برزگر، صادق، ۲۴۳
 برژنسکی، ۶۸۱
 برژننف، ۶۱۱، ۷۶۲
 بروجرده، ۶۰۱
 بروجرده (آیت الله)، ۳۴، ۳۵، ۸۲، ۱۶۳،
 ۱۹۶، ۴۹۶، ۶۵۶، ۷۲۹
 بریتانیا، ۵۴، ۲۴۱، ۵۳۳
 بشارت، مرتضی، ۶۲۲
 بصره، ۴۹۴
 بصیری، فرهاد، ۱۷۴
 بغداد، ۷۸، ۵۶۹
 بقائی، ۶۵، ۱۳۵
 بقائی، حسن، ۷۱۶
 بقائی کرمانی، مظفر (دکتر)، ۱۵۵
 بقائی، مظفر، ۷۳، ۹۴، ۱۳۴، ۲۸۰، ۵۸۱،
 ۷۷۹، ۴۲۲
 بقایی (دکتر)، ۷۸۰
 بقایی یزدی، ۷۱
 بلژیک، ۱۴۹، ۱۷۹، ۳۲۱، ۵۳۰
 بلوچستان، ۶۸، ۷۰۶
 بلوک شرق، ۲۸۱
 بلوک شرق و غرب، ۲۷۸
 بلیغ، ۲۴۰
 بمبئی، ۳۱۲
 بن بلا، ۶۷، ۶۸
 بن جدید، ۶۷، ۶۸
 بندر بوشهر، ۴۰
 بندر عباس، ۴۰
 بنیل، ۱۳۷
 بنی هاشمی، ۲۸۷
 بوذرجمهری، ۴۵۰، ۵۴۳
 بوذرجمهری، عبدالحسین، ۵۴۲
 بوستان ارم، ۲۶۳
 بوشهر، ۳۱۲، ۶۷۷
 بهار، ۵۶۷
 بهار، ملک الشعراء، ۵۶۶
 بهاری، ماه ملک، ۵۶۶
 بهبودگر، حسن، ۱۴۱
 بهبهانی، ۱۴، ۲۱، ۲۵، ۳۸، ۱۲۷
 بهبهانی (آیت الله)، ۱۶۵، ۴۹۵
 بهبهانی، جعفر، ۱۳۰

- بهبهانی، سید جعفر، ۵۴، ۶۹، ۹۰، ۹۱،
 ۱۲۷، ۱۵۰، ۲۱۶، ۳۱۶
 بهبهانی، سید محمد، ۶۹، ۹۱
 بهبهانی، سید محمد جعفر، ۷۹
 بهبهانی، شهید (آیت الله)، ۹۱
 بهداد، صادق، ۳۸، ۱۳۴، ۱۳۵
 بهداد، محمد صادق، ۱۳۴
 بهدخت، ۷۱
 بهرام، ۴۸۰
 بهرامی (دکتر)، ۱۲۱
 بهرامی، شیخ، ۵۹۱
 بهروز، محمد جواد، ۷۵۰
 بهزادی، ۳۳۹
 بهشتی، سید محمد، ۴۰۳
 بهشتی، (شهید)، ۳۸۵، ۶۵۰
 بهنیا، ۳۱۱
 بهنیا، عبدالحسین، ۳۱
 بهی، ایرج، ۴۳۱
 بیات، باقر، ۶۷۵
 بیات، عزیزالله، ۴۲۲
 بیات، مرتضی قلی، ۴۱۸
 بیروت، ۲۴۳
 بیضایی، بهرام، ۴۳۲، ۴۳۳
 بیک علی، ۲۶۳
 بیگلری، همایون، ۱۷۲
- پارسا، ۷۲۷، ۷۲۹، ۷۳۰
 پارسا، خاتم، ۷۰۹
 پارسا، فرخرو، ۷۰۸
 پارسا، مسعود، ۴۳۹
 پارسایی، ۷۷۰، ۷۷۲
 پارس (بیمارستان)، ۴۰۸
 پارک امین الدوله، ۱۴، ۴۲، ۲۴۹، ۲۹۶
 ۳۰۹، ۷۶۵، ۷۷۰
 پارک فرح (لاله)، ۷۱
 پاریس، ۴۴، ۵۷، ۹۰، ۲۲۵، ۲۴۳، ۲۹۴
 ۳۲۱، ۳۵۱، ۴۲۰، ۵۳۷، ۵۵۴، ۵۸۰
 ۶۹۸، ۷۱۷، ۷۶۲، ۷۸۳
 پاشا، اصغر، ۲۰۲
 پاکدامن، غلامحسین، ۷۵۰
 پاکستان، ۶۷، ۱۹۱، ۲۶۳، ۳۴۷
 پاک طینت، مصطفی، ۴۹۴، ۶۶۷
 پاناما، ۶۸۲
 پان ایرانیست، ۲۸۴
 پان ترکیسم، ۶۷۳
 پان عربیسم، ۶۷۳
 پرزیدنت ایوبخان، ۱۹۱
 پرینیا، ۲۹۰
 پروا، ۴۳۷
 پرویز، ۳۱۷
 پرویزی، ۴۹۴
 پرویزی، غلامعلی، ۷۳۹، ۷۴۰
 پزشکپور، محسن، ۶۷۳
 پژمان، ۷۰۲
- پ
 پاپ، ۱۹۹

- پژمان، محمود، ۷۰۰
 پسیان، کلنل محمد تقی خان، ۱۹۵
 پناهی، مینا، ۷۳۶
 پورسلطانی، ۸۴، ۷۷۶
 پورشریعتی، ۱۸۳
 پورهمایون، علی اصغر، ۳۱
 پوریا، ۵۰۴
 پوریا، ارسلان، ۵۰۵، ۵۰۶
 پهلوی، اشرف، ۱۷۹
 پهلوی، حمیدرضا، ۲۶۳
 پهلوی، رضا، ۳۶۶
 پهلوی، شمس، ۲۲۳
 پهلوی، شهناز، ۶۸۰
 پهلوی، غلامرضا، ۴۰۳
 پهلوی، محمد رضا، ۵۴، ۵۷، ۶۸، ۷۷، ۱۳۳، ۱۹۸، ۲۴۱، ۳۱۶
 پهلوی، محمودرضا، ۲۶۳
 پهلوی و سده‌های ملی‌گرایی (کتاب)، ۴۲۱
 پیام، ۲۴۶
 پیام انقلاب (روزنامه)، ۲۰۲
 پیام (روزنامه)، ۲۳۰، ۲۴۶، ۲۵۱، ۲۷۱، ۲۸۳، ۳۰۹، ۳۲۱، ۳۳۴، ۳۶۶، ۳۸۱، ۳۸۷، ۴۱۵، ۴۲۸، ۵۴۲، ۵۸۶، ۵۹۵، ۶۲۴
 پیامی، ۲۳۰، ۲۵۱، ۲۵۲، ۲۷۱، ۲۷۶
 ۲۹۶، ۳۰۱، ۳۰۹، ۳۳۴، ۳۳۹، ۳۶۶
 ۳۶۷، ۳۸۱، ۳۸۷، ۴۱۵، ۴۲۸، ۴۹۱
 ۵۴۲، ۵۸۶، ۵۹۵، ۵۹۷، ۶۲۴، ۶۲۵
 ۶۲۶، ۶۶۷، ۶۸۱، ۶۹۹
 پیامی، سید حسین، ۳۲۱
 پیرنیا، ۲۷۶، ۲۷۷، ۲۹۳، ۲۹۴، ۳۴۲
 پیری (خانم)، ۶۵۳
 پیشروامین، پرویز، ۴۴۶
 پیشه‌وری، جعفر، ۲۸۶
 پیمان، حبیب‌الله، ۵۲۰
 پیمان سنتو، ۶۷
 پیمان، سید اسماعیل، ۷۷۶
 پیمان، سید مسعود، ۷۷۶
- ت**
- تابنده، ۷۴۱
 تاجگذاری، ۶۰۳
 تاریخ احزاب سیاسی، ۵۶۷
 تاریخ در زمان پهلوی (کتاب)، ۴۲۰
 تاریخ فراماسونری در ایران و جهان (کتاب)، ۶۷۷
 تاریخ فراماسون (کتاب)، ۴۲۱
 تبریز، ۶۰، ۳۸۵، ۴۳۶، ۶۳۷، ۶۹۷، ۶۹۷، ۶۹۹، ۷۷۸
 تبریزی، ۶۲۴
 تبریزی، حاج ابراهیم، ۱۴
 تبریزی، میرزا ابراهیم، ۱۴
 تحویلدار، ۱۷۸
 تحویلدار، حسین، ۱۷۷، ۴۴۷
 تخت جمشید، ۳۵۱، ۳۵۲
 تختی، ۳۹۳، ۳۹۶، ۳۹۸، ۳۹۹، ۴۰۰، ۴۰۲، ۴۳۵، ۴۶۹

۵۹۷، ۵۹۵، ۵۸۷، ۵۸۶، ۵۸۵، ۵۸۱
 ۵۹۸، ۶۰۰، ۶۰۳، ۶۱۳، ۶۱۵، ۶۱۶
 ۶۱۷، ۶۱۸، ۶۱۹، ۶۲۰، ۶۵۵، ۶۵۷
 ۶۸۵، ۶۹۵، ۷۰۸، ۷۲۹، ۷۵۰، ۷۵۵
 ۷۶۷، ۷۷۹، ۷۸۴
 تهران ژورنال، ۱۴۹
 تهران مصور، ۱۹۱
 تهرانی، ۲۶۵، ۴۹۴
 تهرانی (آیت الله)، ۱۹۹
 تهرانیان، محمد صادق، ۲۶۵
 تهرانی، جلال، ۴۹۴، ۶۰۹
 تهرانی، حاج میرزا حسن، خلیل (آیت الله)،
 ۴۹۴
 تهرانی، سید جلال الدین، ۱۳۹، ۱۵۰
 ۴۳۷، ۵۸۰
 تهرانی، وحید، ۴۹۲
 تیسفون، ۷۱۶
 تیمورتاش، تیمسار، ۲۴۳، ۶۲۶، ۷۳۱

ش

ثابت قدم، علی، ۱۸۰
 ثابت مقدم، ۶۹
 ثانی، ۷۷۲

ج

جابری، ۶۷۳
 جاف حسن، ۷۱۸
 جامعه زنان ایرانی، ۷۰۹

تختی، غلامرضا، ۴۴۲
 ترعه سوئز، ۲۴۸
 ترکیه، ۱۹۱، ۲۷۷، ۴۴۱، ۶۹۸، ۷۱۱، ۷۱۸
 ترومن، ۵۴۸
 تصحیح تاریخ سیستان (کتاب)، ۵۶۷
 تفسیر سوره نور، ۱۶۴
 تقی زاده، ۵۷، ۵۹۲، ۵۹۳، ۶۰۴
 تقی زاده، حسن، ۵۲، ۶۲۶
 تقی زاده، سید حسن، ۵۶
 تقی نصر (دکتر)، ۲۰۵
 تگراس، ۵۸، ۱۸
 تنباکو، ۶۳۶
 توضیح المسائل، ۸۲
 توفیقی، ۳۶۱
 توکلی، حسین، ۵۳۱
 توکلی (دکتر)، ۵۳۲
 توکلی، یعقوب، ۲۲۱
 تولیت، ابوالفضل، ۲۸۹

تهران، ۶۵، ۸۱، ۸۳، ۸۵، ۹۱، ۹۲، ۹۳
 ۱۲۵، ۱۳۶، ۱۴۹، ۱۷۹، ۱۹۲، ۱۹۷
 ۱۹۸، ۲۴۳، ۲۵۳، ۲۶۳، ۲۶۳
 ۲۶۴، ۲۷۷، ۲۸۴، ۲۸۶، ۲۸۶، ۲۹۰
 ۳۱۲، ۳۱۴، ۳۲۲، ۳۵۱، ۳۵۶، ۳۶۳
 ۳۶۴، ۳۶۶، ۳۶۸، ۳۹۸، ۴۰۸، ۴۲۰
 ۴۲۲، ۴۲۴، ۴۲۵، ۴۶۹، ۴۸۰، ۴۹۵
 ۴۹۶، ۵۰۱، ۵۲۶، ۵۰۳، ۵۱۷، ۵۳۱
 ۵۵۱، ۵۶۰، ۵۶۳، ۵۶۴، ۵۶۵، ۵۶۶
 ۵۶۸، ۵۷۱، ۵۷۴، ۵۷۸، ۵۷۹، ۵۸۰

جزایری صدرالدین، ۳۶۴	جامعه سوسیالیستها، ۱۷۷، ۱۷۸، ۲۱۱
جزنی، ۴۳۷	۴۲۶، ۴۳۸، ۵۰۳، ۵۰۵
جزنی، بیژن، ۴۳۶، ۴۶۵	جامعه سوسیالیستهای ایران، ۱۱۸
جشن تاجگذاری، ۳۵۵، ۳۶۶	جامعه سوسیالیستهای نهضت ملی، ایران،
جشن دو هزار و پانصدساله، ۳۵۱، ۳۶۹	۱۲۰، ۲۱۰، ۵۸۱
۳۵۹، ۶۸۲، ۵۶۸، ۶۲۴	جانسون، ۴۲، ۱۴۲، ۱۴۳، ۳۹۴، ۵۳۳
جعفری، ۳۰۰	جان فاستر دالس، ۱۸، ۲۱
جلالی، ۷۵، ۵۳۸	جاوید، احمد، ۴۴۶
جلالی، امیر، ۵۶۸، ۶۳۵، ۶۳۷، ۶۴۱	جباری، ۳۰۷
۶۴۸، ۶۵۴، ۶۵۵، ۶۵۶، ۶۷۳، ۵۴۷	جیلی، ۳۱۱
جمال پور، ۷۶۰	جبهه دمکراتیک ملی، ۵۰۳
جمشیدپور، ۳۵۵، ۳۹۱، ۴۰۶	جبهه مطبوعات متفق، ۱۳۸
جمشیدی، ۲۵۸، ۲۵۹، ۵۱۷	جبهه ملی، ۲۷، ۳۱، ۳۷، ۶۵، ۶۷، ۷۲
جمشیدیان (مهندس)، ۵۵۶	۷۴، ۸۱، ۹۲، ۹۵، ۱۱۸، ۱۷۰، ۱۷۱
جمشیدی پور، ۳۸۹، ۵۸۶	۱۷۳، ۱۷۵، ۱۷۷، ۱۷۸، ۱۸۷، ۱۸۹
جمعیت آزادی، ۲۱، ۲۲	۲۰۲، ۲۱۹، ۲۲۰، ۲۹۵، ۳۱۶، ۳۸۴
جمعیت آزادی مردم ایران (جاما)، ۲۰۲	۳۹۳، ۳۹۸، ۴۰۲، ۴۰۹، ۴۲۸، ۴۳۶
۶۶	۴۳۷، ۴۹۳، ۴۹۴، ۴۳۵، ۵۰۵، ۵۲۰
جمعیت اتفاق ملی، ۷۶	۵۲۲، ۵۵۰، ۶۵۰
جمعیت جوانمردان ایران، ۴۲۰	جبهه ملی اول، ۶۶
جمعیت زنان دانشگاهی، ۷۰۸	جبهه ملی دوم، ۶۶، ۲۰۲
جمعیت سوسیالیستهای نهضت ملی، ۷۳	جبهه ملی سوم، ۶۶، ۲۰۰، ۲۰۱، ۲۰۲
۷۳	جبهه نجات، ۵۸۲
جمعیت فدائیان اسلام، ۶۸۵	جذبی، ۷۴۱
جمعیت فراماسونری، ۱۷۲	جزایری، ۳۶۴
جمعیت مجاهدین، ۴۹۶	جزایری، سیدحسن، ۱۹۹
جمعیت نهضت آزادی، ۵۰۳، ۵۰۵، ۷۴۹	جزایری، شمس الدین، ۱۲۳، ۱۲۵، ۱۹۹
جمعیت وحدت ملی، ۱۷۱، ۱۷۴، ۱۷۵	۳۸۷

ح

حائری، ۲۰۵، ۲۹۶، ۲۹۷، ۲۹۸، ۳۴۲
 حائری زاده، ۴۰۵، ۴۴۵
 حائری، شاه باغ، ۳۹۸، ۶۷۶، ۷۲۰
 حائری، شیخ عبدالکریم، ۱۶۳
 حائری، میرزا هادی، ۵۶۳
 حائری، هادی، ۳۲۳
 حاج سید جوادی، ۱۱۸، ۱۱۹، ۵۲۱
 حاج عرب، ۳۱۰
 حاج علی آقا، ۷۴۱
 حاجی اسکندری، ۳۶۶
 حاجی عباس، ۶۶۸
 حاجی ماشاءالله، ۶۸
 حاجی محمودی کرمانی، ۳۵۰، ۳۶۹
 ۳۸۱، ۵۵۶، ۶۲۴، ۶۷۴، ۵۵۸، ۶۲۶، ۶۶۷
 حاذقی، حاجی، ۶۲۵
 حافظ (کتاب)، ۵۸۱
 حاکمیت پهلوی، ۱۱۶
 حامدی، یداله، ۷۷۹
 حابری، ۶۷۱
 حابری (آیت الله)، ۸۱
 حابری زاده، ۶۵
 حجازی، ۲۱۶
 حجازی، حسن، ۳۱۰
 حجازی، فخرالدین، ۶۸۵
 حجازی، مسعود، ۳۸
 حجازی، مطیع الدوله، ۶۵۳
 حجت (آیت الله)، ۶۵۶

جم، فریدون، ۷۱۶، ۷۱۷
 جم، محمود، ۶۹۵، ۶۹۷
 جمهوری اسلامی ایران، ۷۱۸
 جنیش، ۶۳۶
 جنگ اعراب و اسرائیل، ۵۳۳، ۵۳۵
 جنگ جهانی اول، ۴۹۴
 جنگ جهانی دوم، ۴۹۵، ۵۳۳، ۶۹۵
 جنگلی میرزا کوچک خان، ۱۹۵
 جوان، اکبر، ۳۱۲
 جوانمردان (روزنامه)، ۴۲۰، ۴۲۱
 جهان، جعفر، ۳۲۶
 جهان (روزنامه)، ۱۳۴، ۱۳۵
 جهانشاهی، ابوالفضل، ۴۲۱
 جهانشاهی (دکتر)، ۵۸۲
 جی، اردشیر، ۶۷۸
 جی، شاپور، ۶۷۷

چ

چالوس، ۵۰۰، ۵۷۸، ۵۸۰، ۶۰۵
 چترپاولز، ۳۳
 چرچیل، ۷۷، ۷۸، ۳۲۹
 چکسلواکی، ۵۳۴، ۵۹۸، ۶۱۰، ۶۱۱
 ۶۰۹
 چکها، ۶۱۱
 چمنزاری، ۷۶۶
 چوپانی، حمید، ۱۷۴، ۱۷۵
 چین کمونیست، ۷۶۲

۵۸۱، ۱۵۵، ۱۳۵، ۱۱۷، ۱۱۱، ۱۰۹، ۹۴	حرم مطهر امام حسین (ع)، ۶۱۰
حزب سوسیال دمکرات، ۴۴۷	حریری، ۳۹۵، ۴۰۴، ۵۹۵، ۶۴۱، ۶۴۳
حزب سوسیالیست، ۵۴۸	۶۴۸، ۶۵۱، ۶۷۰، ۶۸۷، ۶۹۱
حزب کبود، ۷۱۶	حزب آزادی، ۱۵۹
حزب کمونیست، ۶۴، ۴۴۷، ۶۱۱، ۷۶۳	حزب اتحاد ملی، ۴۲۲
حزب مردم، ۲۲، ۲۰۰، ۲۰۱، ۳۲۲، ۳۵۳	حزب استقلال (روزنامه)، ۲۳۹
۴۰۴، ۴۲۲، ۵۵۰، ۷۰۱	حزب ایران، ۶۶، ۱۶۲، ۱۹۵، ۲۰۱
حزب مردم ایران، ۶۶، ۲۰۲	حزب ایران نوین، ۸۳، ۱۳۸، ۱۷۹، ۱۹۰
حزب مردم ایران (روزنامه)، ۲۰۱	۲۴۱، ۲۴۲، ۲۸۳، ۲۸۴، ۲۸۵، ۳۱۴
حزب ملت ایران، ۴۲۶، ۲۰۲، ۴۳۳، ۵۰۳	۳۲۲، ۳۵۴، ۳۵۶، ۴۲۱، ۴۴۲، ۴۵۲
۵۰۵، ۶۷۳	۵۵۰، ۷۰۱، ۷۰۸
حزب ملیون ۷، ۲۵، ۲۶، ۱۳۸، ۴۹۶	حزب پان ایرانیست، ۳۲۲
حزب نیروی سوم، ۷۹	حزب پان ایرانیسم، ۶۷۳، ۶۷۴
حسابی، ۷۵۶	حزب توده، ۶۴، ۷۳، ۱۱۶، ۱۱۸، ۱۲۶
حسن اکبر (سناتور)، ۱۷۹	۱۶۲، ۱۹۵، ۲۰۱، ۲۸۵، ۲۸۶، ۳۲۹
حسینی، جمشید، ۷۱۸	۳۳۳، ۴۳۵، ۴۳۶، ۴۳۷، ۴۶۹، ۴۷۱
حسینی، ۳۸	۵۴۸، ۵۸۱، ۶۲۶، ۷۲۸
حسینی کاظم، ۶۷	حزب جمهوری اسلامی خلق مسلمان، ۲۲۱
حسینی (مهندس)، ۶۸	حزب جمهوری خواه، ۲۷
حسین بن علی (ع)، ۵۳۵	حزب جنگل، ۱۶۲
حسینی، ۶۰۰	حزب حاکم، ۲۴۲
حسینی، اکبر، ۴۶۸	حزب خلق، ۷۶، ۳۱۶، ۴۹۶
حسینی، سید حمید، ۴۶۹، ۴۷۱	حزب دمکرات، ۲۷، ۱۵۹، ۱۹۵
حسینیه ارشاد، ۶۳۵، ۶۸۴، ۶۸۵	حزب ذوالفقار، ۳۲۹
حضرت رسول (ص)، ۳۰۱، ۳۰۳، ۴۵۸	حزب رستاخیز، ۶۷۴، ۸۳، ۲۸۴، ۳۲۲
۷۳۲	۳۲۹، ۴۲۰، ۴۳۹
حضرت رضا (ع)، ۶۷۴	حزب زحمتکشان دکتر بقائی، ۹۵، ۷۳
حضرت زهرا (س)، ۶۳۳، ۶۳۴	

- حضرت عبدالعظیم (ع)، ۶۷۰، ۷۲۵
 حضرت علی (ع)، ۳۴، ۲۶۵، ۳۴۶، ۳۵۸،
 ۳۵۹، ۵۶۷، ۶۳۰، ۶۳۲، ۶۳۲، ۶۴۵،
 ۶۵۲، ۷۶۷، ۵۴۷
- حضرت محمد (ص)، ۵۹۰، ۶۳۲، ۷۷۱
 حضرت معصومه (س)، ۱۵، ۲۸۹
 حق شناس (مهندس)، ۲۰۲
 حکومت اسلامی، ۲۸۶
 حکیم الملک، ۱۴
 حمیدی، اسماعیل، ۱۷۷
 حوزه علمیه قم، ۸۱
 حیدری، مهدی، ۲۱۷
 حی، نورالله، ۲۶۳
- خ**
 خاتمی، محمد، ۳۲۶
 خاتمی، مهدی، ۷۶۶
 خادم باشی، ۴۹۳
 خازنی، نصرت الله، ۴۳۷
 خاکباز، ۵۴۸
 خاکپور، ۵۳۸، ۵۴۵، ۵۶۸
 خاک و خون (روزنامه)، ۶۷۳
 خامه ای، انور، ۵۴۸
 خاندان پهلوی، ۷۸، ۲۷۸
 خانعلی (دکتر)، ۲۷، ۳۰
 خانقاه، ۶۰۸، ۶۴۵، ۶۶۴
 خانقاه ذوالریاستین، ۳۵۸
 خانقاه صفی علیشاه، ۷۷۹، ۷۸۰
- خانلری (دکتر)، ۵۸۱
 خانلو، احمد، ۱۴۱، ۳۱۰
 خانلو، جلال، ۱۴۱
 خاورمیانه، ۱۳۴، ۱۳۹، ۱۵۷، ۲۲۱، ۲۵۱،
 ۲۶۷، ۲۷۸، ۳۱۴، ۳۱۸، ۳۳۱، ۳۴۱
 ۳۴۷، ۳۷۳، ۴۵۴، ۴۵۵، ۴۷۰، ۴۷۱
 ۴۷۵، ۴۷۹، ۴۲۱، ۴۳۰، ۵۳۶
 خباز، ۱۴۱
 خبازباشی، ۲۶۱، ۲۶۵، ۲۷۶، ۲۸۳، ۳۰۱،
 ۳۱۱، ۳۲۷، ۳۳۷، ۳۵۰، ۳۵۹، ۳۸۱
 ۳۸۴، ۳۸۷، ۳۹۸، ۴۰۴، ۴۶۱، ۴۶۲
 ۴۸۴، ۴۹۱، ۵۱۷، ۵۳۸، ۵۴۵، ۵۵۶
 ۵۶۸، ۵۹۵، ۶۰۵، ۶۰۶، ۶۰۷، ۶۲۴
 ۶۳۲، ۶۳۵، ۶۳۷، ۶۴۵، ۶۵۴، ۶۵۶
 ۶۵۸، ۶۶۷، ۶۷۹، ۶۸۰، ۶۹۳
 خبازباشی، رحیم، ۳۸۵، ۶۵۱، ۶۸۷
 خجسته، ۶۲۱، ۶۲۳
 خجسته پور، مرتضی، ۷۵
 خدابنده لو، ۴۵۰
 خداپرست، ۶۲۷، ۶۲۸، ۶۲۹
 خداداد، ۷۰۶
 خدادادیان، فخرالدوله، ۷۴۸
 خدایارخان، ۷۳۱
 خدمت و خیانت روشنفکران (کتاب)،
 ۵۴۸، ۵۴۹
 خدیویان، کریم، ۵۳۵، ۵۴۲، ۵۷۳، ۶۰۳
 خرابه های پرسپولیس، ۳۵۱، ۳۵۲
 خرازی، ۲۴۴، ۲۷۷، ۲۸۷، ۳۶۶، ۵۸۴

خلیج فارس، ۳۴۷، ۳۷۳، ۴۷۱، ۵۵۹	۶۲۶، ۷۶۲
خلیقی، ۲۶۹، ۲۷۶، ۲۹۰، ۲۹۳، ۳۲۱	خرازی، عباس، ۶۱۳
۳۲۳، ۳۳۷، ۳۴۲، ۳۵۰، ۳۵۸، ۳۶۹	خرازی، محمدرضا، ۲۳۹، ۲۷۶، ۳۲۱
۳۷۶، ۳۸۵، ۳۹۵، ۴۸۴، ۴۹۴، ۵۲۶	۳۲، ۳۲۵، ۳۲۷، ۳۵۹، ۴۹۵
۵۳۸، ۵۴۵، ۵۵۶، ۵۶۸، ۵۸۴، ۵۹۵	خراسان، ۵۷، ۱۲۳، ۱۹۴، ۱۹۵، ۱۹۹، ۶۶۶
۶۰۵، ۶۲۴، ۶۴۱، ۶۴۸، ۶۵۴، ۶۵۸	۶۲۷، ۶۱۳، ۵۶۶
۶۶۷، ۶۷۴، ۶۷۵، ۶۷۹، ۶۸۲، ۶۸۵	خراسان (روزنامه)، ۲۶۵
۶۸۷، ۷۰۰ (در بیشتر صفحات)	خراسانی، آخوند ملاکاظم (آیت الله)، ۸۱
خلیل الواعظین، ۳۰۱، ۳۵۹	۴۹۴
خلیلی، ۶۶۵	خراسانی، ابوالحسن، ۶۵۴
خلیلی، عباس، ۶۵، ۱۶۷، ۱۷۰، ۱۷۲	خراسانی، ابو مسلم، ۷۰۲
۱۷۵، ۱۸۱	خرم، ۶۷۴
خلیلی (مهندس)، ۲۱۹	خرم، رحیم علی، ۲۶۳
خمینی (آیت الله)، ۱۶۱	خروشچف، ۱۷۶، ۷۶۳
خنجی (دکتر)، ۳۸	خسروانی، ۱۷۹، ۳۳۵، ۳۵۶، ۴۰۵، ۲۴۱
خنجی، محمد علی (دکتر)، ۱۱۹	۲۴۲
خواجه باشی، ۶۴۵، ۶۶۷	خسروانی، بانو، ۱۹۵
خواجه نصیری، ۱۹۸	خسروانی، عطاء الله، ۳۱، ۱۷۶، ۲۴۱
خواجه نوری، ابراهیم، ۹۷	۲۸۳، ۲۸۵، ۳۳۶
خوانساری، ۶۴۳	خسروشاهانی، ۱۳۵
خوانساری (آیت الله)، ۸۱	خسروشاهی، ۷۴۵
خوانساری، حاج میرزا محمد حسن، ۸۱	خسروشاهی، محمد، ۵۹۵
خوانساری، حاج میر سید علی اکبر، ۸۱	خسی در میقات (کتاب)، ۵۴۸
خوانساری، سید جعفر، ۳۷۰	خطیبی، ۶۵۸
خوزستان، ۵۴، ۱۳۹، ۴۷۱	خطیبی (دکتر)، ۴۲۰
خوشبین، غلامحسین، ۷۴۵	خلخالی، ۷۶۶
خوش خلق، ۲۲۸، ۷۵۶	خلعتبری، ۶۵، ۳۰۱
خوش خلق، محمد، ۵۸۶	خلعتبری، مینا، ۷۴۴

دبستان امین الدوله، ۲۳۰	خوش کیش، ۴۲۴، ۴۲۴، ۶۱۳، ۶۲۶
دبیرالملک، میرزا نصرالله خان، ۷۸۰	۶۸۹، ۶۹۴
دبیرستان البرز، ۷۵۶	خیام، ۷۰۳
دبیرستان ایرانشهر، ۴۴۱	
دبیرستان جم قلهک، ۶۷	د
دبیرستان دخترانه شهناز، ۷۶۲	دادرس، فرهاد، ۱۶۵
دبیرستان رازی، ۶۹۱	دادفر (سرهنک)، ۳۸۶
دبیرستان رضاشاه، ۷۰۸	دارالفنون، ۱۵۹
دبیرستان فردوسی، ۶۷	داروگر، ایرج، ۱۶۵، ۱۷۰، ۱۷۲، ۱۷۴
دبیرستان فیروز بهرام، ۷۶۲	۱۷۵، ۱۷۶
دبیرستان کمال نارمک، ۳۶۴	داریا (روزنامه)، ۱۶
دبیرستانهای پهلوی، ۱۱۰	داغستان، ۶۶۹
دراکولای ایران، ۱۱۶	دالاس، ۵۸
درخشش، ۳۰، ۳۱، ۷۵، ۷۹، ۸۷، ۱۱۹	دانشسرای عالی سن کلو، ۲۹۴
۱۲۱، ۱۳۹، ۱۴۰، ۱۵۶، ۱۷۷، ۲۲۹	دانشگاه آزادی، ۵۳۷
۳۷۶، ۷۰۸، ۷۵۷	دانشگاه برلین، ۷۳
درخشش، امیر، ۲۷۳	دانشگاه پرفسور عدل، ۲۸۴
درخشش، صمد، ۵۸۷	دانشگاه تهران، ۲۶
درخشش، محمد، ۸۱، ۲۲۷، ۴۲۶	دانشگاه سوربن، ۵۳۶
دریاچه ژنو، ۸۸	دانشگاه سوربن پاریس، ۱۵۵
دریانوردی ایرانیان (کتاب)، ۶۷۷	دانشگاه سوربن فرانسه، ۵۴۹
دریای خزر، ۲۶۳	دانشگاه (گراتس)، ۱۷۲
دزفول، ۴۹۴	دانشگاه لوزان، ۷۲۷
دژکام، ۷۷۶	دانشگر، علی اصغر، ۷۷۲
دشت مغان، ۳۷۴	داور، ۳۹۶، ۶۲۶، ۷۳۷
دشت میشان، ۲۸۷، ۳۱۲، ۳۲۳، ۳۲۸	داور، علی اکبر، ۶۲۵
دکترین آیزنهاور، ۱۶۲	داور، فخرالدوله، ۳۸۲
دماوند، ۲۶۳، ۷۰۰، ۶۵۳	داوری، ۷۳

۲۳۸ رادیو بی بی سی،	۶۶ دمکراسی غربی،
۲۱۸ رادیو پیک ایران،	۱۱۸ دموکرات آذربایجان،
۲۰۱ رازی،	۱۱۲ دمونستراسیون،
۵۵۲ راسخ،	۵۵۲، ۵۵۱ دوگل،
۲۳۰ راشدی،	۴۲۲ دولت آبادی، حسام‌الدین،
۶۷۴ راضی،	۴۱۸ دولت سهیلی،
۴۷۵ راکول،	۲۹ دولو، احسان،
۳۲۷ رامبد،	۱۹۰ دهقان، احمد،
۲۶۴، ۲۶۳ رامسر،	۴۰۶ دیبا (مهندس)،
۶۱۰ رجائی،	۵۶۷ دیوان اشعار،
۴۹۳ رجام، احمد،	
۱۹۰ رجاء، محمود، ۸۴،	ذ
۱۷۷ رحمانی، حسن،	۲۳۶ ذاکری،
۷۷۹ رحمت علیشاه، میرزا کوچک،	۵۳۵، ۴۰۷ ذکاء،
۶۵۳ رخشانی خانم،	۶۴۵ ذوالریاستین،
۴۹۰، ۴۶۰ رزاقی،	ذوالفقاری، ۲۵۵، ۳۶۸، ۳۷۲، ۳۷۴، ۵۰۱،
۱۵۵، ۹۴، ۷۸، ۶۹، ۵۲، ۴۱، ۱۶، ۱۵۹	۵۹۵، ۵۶۸، ۵۴۸، ۵۴۵، ۵۰۲
۴۷۶، ۳۷۲، ۲۴۴، ۲۳۸، ۱۶۰،	ذوالفقاری، ناصر، ۳۱، ۲۵۳، ۳۶۶، ۳۹۱،
۱۲۵ رزم آرا، حاج علی،	۴۹۹
۸۴ رزم آرا، خلیل اسعد،	ذوالفقاری، ناصرقلی، ۲۳۰
۷۶۹ رزم آرا (سپهد)،	ذوالقدر، ۱۱۶
۴۰۲، ۶۶، ۶۰۲ رژیم پهلوی،	ذوالقدر، مظفر، ۵۲
۶۷۴ رستگار،	ذوالقدری، ۳۸۴
۳۵۱ رستوران ماگزیم،	
۵۶۶ رسمی ایران (روزنامه)،	ر
۶۲۶، ۶۱۲، ۴۹۶، ۲۴۳، ۲۴۰ رشت،	۱۱۱ رئیسی فریدون،
۶۷۸ رشتی، میرزا کریم،	۶۷۸، ۶۷۷ رائین، اسماعیل،
۳۴۶، ۳۴۵ رشیدی،	۵۶۷ رابرت کندی،

- رشیدیان، ۳۸، ۷۶، ۲۳۹، ۳۷۵، ۴۴۱
 رشیدیان، اسدالله، ۲۱، ۲۲، ۱۹۸، ۳۱۳
 ۴۹۵، ۴۹۶، ۳۱۶، ۳۱۴
 رشیدیان، حبیب الله، ۳۱۳، ۳۱۴، ۳۱۴
 رشیدیان، سیف الله، ۳۱۳، ۳۱۴
 رشیدیان، قدرت الله، ۳۱۳، ۳۱۴
 رضائی، ۷۳
 رضاخان، ۳۶، ۵۴، ۵۷، ۷۳، ۱۲۱، ۱۶۳،
 ۶۲۶، ۶۹۷
 رضاشاه، ۱۶، ۷۷، ۱۴۹، ۱۶۱، ۱۹۵،
 ۲۷۷، ۲۷۸، ۲۸۵، ۳۵۱، ۳۹۶، ۴۳۷،
 ۶۵۰، ۶۵۶، ۶۷۱، ۶۷۲، ۶۹۵، ۷۳۰
 رضوی، ۲۵۱، ۲۶۵، ۳۷۱، ۵۸۳، ۶۶۴
 رضوی، حسین، ۶۳۳، ۶۰۵، ۶۵۴، ۶۵۶
 رضوی، سیدحسین، ۵۵۶، ۵۶۸، ۶۲۹،
 ۶۳۲، ۶۳۴، ۶۳۵، ۶۴۰، ۶۴۵
 رضوی، سیدحسین (سرمدت)، ۵۸۴،
 ۵۹۵، ۶۲۴، ۶۴۱، ۶۵۸، ۶۷۰، ۶۷۴،
 ۶۸۲، ۶۹۳، ۷۰۰
 رضوی کاشانی، ۲۹۰
 رفیع، ۳۸۵
 رنجبر، ۱۵۰، ۲۲۴، ۲۳۱، ۲۳۲، ۲۳۶،
 ۲۶۱، ۲۶۳، ۲۷۶، ۲۸۷، ۲۸۸، ۲۹۶،
 ۳۱۱، ۳۲۳، ۳۲۷، ۳۴۸، ۳۵۹، ۳۶۹،
 ۳۸۱، ۴۰۴، ۴۱۱، ۴۱۲، ۴۱۲، ۵۲۸،
 ۵۳۰، ۵۳۳، ۵۳۸، ۵۴۵، ۵۵۵، ۵۵۶،
 ۵۶۸، ۵۹۱، ۵۹۵، ۶۲۹، ۶۳۲، ۶۴۰، ۷۱۱
 رنجبرخاک سرشت، ۶۰۵
 رنجبر، یوسف، ۶۳۵، ۶۴۵، ۶۴۸، ۶۵۴،
 ۶۷۴، ۶۷۵، ۶۷۹، ۶۸۱، ۶۸۲، ۶۹۲،
 ۶۹۳، ۶۹۹
 رنجبر، یوسف، (دریشت صفحات)
 روچیلدها، ۷۱۸
 روحانی، ۵۵۷
 روحی (سرهنگ)، ۶۹
 روزبه، خسرو، ۲۸۵، ۴۳۵، ۴۳۶، ۷۱۶
 روزنامه‌های شرق و برق تهران، ۶۷۱
 روزولت، ۷۷، ۷۸، ۳۱۶
 روزیان، ۷۷۰
 روس، ۱۳۰، ۱۳۱، ۱۹۵، ۲۸۱، ۶۰۹، ۷۰۱
 روستائیان، احمد، ۲۸۰
 روس و انگلیس، ۷۷
 روسها، ۲۴۶، ۲۴۸
 روسیه، ۱۹۱، ۳۷۳، ۶۱۱، ۷۲۷
 روم، ۹۰
 رهبری، ۶۴۱
 رهبری، عبدالوهاب، ۷۵۰
 رهنما، ۳۶۱، ۳۶۲
 رهنما (دکتر)، ۵۷۴
 رهنما، زین العابدین، ۳۱۲
 ریاحی، ۷۴۲، ۷۴۳
 ریاحی، محمد ابراهیم، ۳۱
 ریاض، ۶۳۵
 ریاضی، عابد، ۳۵۹، ۶۴۵
 ریپورتر، شاپور، ۷۱۸
 ریچارد نیکسون، ۲۷، ۴۲

ریشیلیو، ۹۷

ز

زاوش، ۲۴۶، ۲۴۷

زاوش (مهندس)، ۱۲۱، ۱۲۲

زاهدی، ۲۷۶، ۲۶۲

زاهدی، اردشیر، ۳۵۶، ۴۴۳، ۶۸۰، ۶۸۱

زاهدی، ۷۰۲، ۷۴۸، ۷۶۳، ۷۷۷

زاهدی، حسن، ۲۴۱

زاهدی (سپهبد)، ۱۶، ۱۷، ۱۹، ۵۴

زاهدی، فضل‌الله، ۱۹۸، ۷۱۶

زرین قلم، ۴۳۴

زمان، ۳۰۰

زنجان، ۴۰۸، ۵۰۱، ۶۵۶، ۶۹۰، ۷۴۱

زنجان، ۷۷۱

زنجان، بیوک آقا، ۴۱۵

زند، ابراهیم، ۴۲۲

زندان قزل قلعه، ۳۰

زنگنه (دکتر)، ۶۵۵

زنگنه (سرهنگ)، ۶۳۲

زنگنه، عبدالمجید، ۱۲۵

زوار، حسین، ۶۱۱

زیرکانی، محمد علی (آیت‌الله)، ۸۱

زیرک زاده، ۳۸، ۶۵

زیرک زاده (مهندس)، ۲۰۱

ژ

ژاپن، ۲۸، ۲۸۱، ۳۷۰

ژاکلین، ۶۳۷

ژن، ۲۴۴

ژنرال دوگل، ۲۷، ۴۴۷

ژنو، ۵۴، ۱۷۹، ۳۳۳، ۴۸۰، ۴۸۱، ۶۲۵

۶۷۳

ژیانفر، رحیم، ۳۰۴

س

ساجدی، احمد، ۴۹۶

سازمان امنیت، ۷۵، ۱۲۹، ۲۰۱، ۴۱۸

سازمان سیا، ۳۰، ۳۱، ۴۵، ۵۴، ۲۲۱

سازمان شیر و خورشید، ۶۲۷

سازمان جامعه سوسیالیستها، ۱۱۹

سازمان کوک، ۶۹۶، ۶۹۷

سازمان مقاومت ملی، ۶۹

سازمان ملل، ۲۸۷

سازمان ملل متحد، ۴۱۸

سازمان منافقین، ۵۰۳

سازمان نظامی، ۲۸۵

سازمان نگهبان آزادی، ۹۴، ۱۱۹، ۲۸۰

ساسانی، محمد علی، ۱۶۷

ساعده، ۴۹۵، ۶۹۵، ۷۲۸، ۷۲۹، ۷۳۲

ساعده، محمد، ۳۷۳، ۷۲۷

سامی، کاظم، ۵۲۰

ساواک، ۱۹۸، ۲۱۲، ۲۶۳، ۲۶۴، ۵۶۰

ساواک، ۲۸، ۲۸۱، ۳۷۰

سرمست، ۱۵۰، ۲۱۷، ۲۳۱، ۲۳۲، ۲۵۱	ساواک تهران، ۱۱۰، ۵۷۷
۲۵۶، ۲۶۱، ۲۶۳، ۲۶۵، ۲۶۹، ۲۷۶	ساواک جنوب شرق، ۲۰۰
۲۷۸، ۲۹۰، ۲۹۳، ۳۱۱، ۳۲۵، ۳۴۸	سبزوار، ۶۸۵
۳۵۸، ۳۶۹، ۳۶۷، ۳۷۹، ۳۸۱، ۳۸۵	سبک شناسی، ۵۶۷
۳۸۶، ۳۹۵، ۴۰۴، ۴۶۲، ۴۷۸، ۴۸۴	سبک شناسی، ۵۶۶
۴۹۴، ۵۲۶، ۵۳۰، ۵۳۸، ۵۴۵، ۵۵۷	سپاه دانش، ۱۲۸
۵۹۱، ۶۰۷، ۶۲۵، ۶۲۶، ۶۴۵، ۶۴۸	سپه پور، افسانه، ۱۵۱
۶۵۰، ۶۵۱، ۶۵۲، ۶۹۲، ۶۹۴ (در بیشتر صفحات)	سپهپور (سرهنگ)، ۵۲۷
سرور السلطنه، ۱۵	سپهر، ۷۶، ۷۸
سروری، ۱۸۲	سپهر، احمد علی، ۷۷
سروش، ۲۳۹، ۲۴۰، ۲۴۴، ۲۶۱، ۲۸۷	سپه زاده، ۶۱۸
۲۹۰، ۲۹۳، ۳۳۷، ۳۵۰، ۳۵۹، ۵۳۳	سپه زاده، احمد، ۶۱۷
۵۶۷، ۵۷۹، ۵۸۶، ۵۸۹، ۵۹۱، ۶۱۰	سپهسالار، محمد، ۳۶۹
سروش، علی اکبر، ۷۱۱، ۶۸۷، ۷۱۹	سپه (سردار)، ۶۹۵
سعادت، ۵۷۹	ستایش، ۴۹۴
سعیدی، ۶۰۳	سجادی، ۳۱۰، ۴۲۴، ۷۱۱
سعیدیان، عبدالحسین، ۴۳۳	سجادی تهرانی، حاج یحیی، ۸۲
سعیدی، محمدرضا، ۳۶۵	سجادی، محمود، ۴۰۴، ۴۰۴
سفارت آمریکا، ۱۶	سجایی، یدالله، ۳۶۳، ۳۶۴، ۳۸۴، ۴۱۰
سقراط، ۳۱۱	سرایبی، اسکندر، ۶۹
سلامت شریف، حاج احمد، ۷۷۹	سرتیپ زاده بیژن، ۲۶۵
سلسله قاجاریه، ۵۳۱	سرخس، ۵۶۶
سلسله نعمت اللهیه، ۷۷۹	سر دنیس رایت، ۴۲۴
سلطان حسن دوم، ۵۱۹	سرشار، (مهندس) حسین، ۱۱۸
سلطانی، ۶۰۳	سرشار، میرحسین، ۴۲۶، ۴۳۸، ۵۰۵
سلطانی پوری، ۳۲۶	سرشت، ۷۵
سلطنت مشروطه، ۲۹۵	سرلک، ۶۷۷
	سرلک، تقی، ۳۱

سیامک (سرہنگ)، ۲۸۵	سلماسی، ایمان، ۶۵۰
سیستان، ۱۹۴	سلیمان، ۲۸۶
سیف الدولہ، ۷۸۰	سلیمی، ۷۱۴
سیف پور، محمود، ۱۷۲	سلیمیان، ۶۶۷، ۶۴۵
سیفی، ۲۲۴	سلیمی پور، ۳۶۱
سینا (بیمارستان)، ۳۰۵	سلیمی، علی اکبر، ۱۴۹
سینکی مجد الملک، محمد خان، ۶۶۸	سماک، منوچہر، ۱۷۰، ۱۷۲، ۱۷۵
سینماتاج، ۶۷۵	۱۷۴، ۱۷۶
	سمنان، ۳۸۲
	سمیعی، ۳۱۲
	سمیعی، احمد، ۱۴۳
	سمیعی، ہوشنگ، ۳۱
	سنجابی، ۳۸، ۶۵
	سنجابی (دکتر)، ۲۰۲
	سندی کای نانویان تہران، ۲۸۳
	سنگاپور، ۳۷۳
	سوئڈ، ۲۳۸، ۶۴۶، ۶۹۵، ۷۶۷
	سوئیس، ۵۴، ۳۷۲، ۴۷۳، ۴۸۰، ۵۶۷
	۶۵۰، ۷۲۷، ۷۳۴، ۷۴۸، ۷۸۳
	سوختوت، ۵۵
	سورکی، ۴۳۶
	سوریہ، ۲۴۷، ۲۴۸، ۲۵۱، ۵۳۴، ۵۳۵
	سوکونی و اکیوم، ۱۸
	سویس، ۱۷
	سہیلی، ۲۲، ۷۲۸، ۷۲۸
	سیاح، حاجی، ۵۳۱، ۵۳۱
	سیاست استالین، ۵۴۸
	سیا (کتاب)، ۷۰۲
شاہ، ۲۹۵، ۳۲۱، ۳۴۳، ۳۴۴، ۳۸۵، ۳۹۷	
شادمان (دکتر)، ۳۳۷	
شاعری، منوچہر، ۱۶۷	
شاکری، ۷۳۸	
شالچی، ۴۸۵	
شاہ، ۲۹۵، ۳۲۱، ۳۴۳، ۳۴۴، ۳۸۵، ۳۹۷	
۴۰۵، ۴۲۰، ۴۴۳، ۴۵۷، ۴۶۱، ۴۷۰	
۴۷۶، ۵۰۹، ۵۱۹، ۵۲۵، ۵۶۰، ۵۶۱	
۵۸۳، ۶۲۸، ۶۴۲، ۶۷۲، ۶۷۳، ۶۷۷	
۶۸۰، ۷۲۹	
شاہ آباد (بیمارستان)، ۴۰۸، ۵۳۵	
شاہ باغ، ۳۹۹	
شاہ باغ (دکتر)، ۳۹۸، ۳۹۹، ۴۰۰، ۴۰۱	
شامکار (دکتر)، ۲۱، ۲۲	
شاہچراغی، حسن، ۳۲۶	
شاہ حسینی، ۵۲۱	
شاہ حسینی، حسین، ۵۲۰	
شاہد (روزنامہ)، ۹۴، ۱۳۴، ۱۵۵	

ش

- شاهقلی، ۴۰۸
 شاهنده، عباس، ۱۳۸
 شاهنشاهی ایران از کوروش تا، پهلوی
 (کتاب)، ۴۲۱
 شاهید، جعفر، ۴۲۱، ۴۲۰
 شاهین، ۱۸۳
 شایان، ۷۳
 شایان، رضا، ۴۴۷، ۱۱۸
 شایگان، ۶۵
 شایگان (دکتر)، ۲۰۲، ۳۷۰
 شجاعی، ۶۶۸
 شجاعی، سید ابوالقاسم، ۶۶۷
 شرح مختصر المنافع (کتاب)، ۸۲
 شرح نهج البلاغه، ۱۶۴
 شرکت، شهلا، ۳۲۶
 شرکت نفت (بیمارستان)، ۳۲۳
 شروین (دکتر)، ۴۰۸
 شروین، محمود، ۴۹۶
 شریعت مازندرانی، ۲۳۲
 شریعتمدار، ۳۸۱، ۳۸۷، ۴۹۴، ۴۹۵،
 ۵۸۴، ۵۹۵، ۷۱۹
 شریعتمدار، رفیع، ۲۴۰
 شریعتمدار شیرازی، مهدی، ۲۴۴
 شریعتمداری، ۷۳، ۳۰۸، ۳۱۰، ۳۶۱،
 ۳۸۱، ۷۷۲
 شریعتمداری شیرازی (آیت الله)، ۲۲۴
 شریف، ۷۴۸
 شرف الدین، ۶۳۱
 شریف العلماء، ۱۹۵، ۷۶، ۸۹، ۱۶۴، ۱۷۹،
 ۵۰۷، ۵۵۰، ۶۴۵، ۶۷۶، ۷۱۰، ۷۳۰، ۷۸۴
 شریف العلماء خراسانی، ۸۴، ۲۱۴
 شریف امامی، ۲۶، ۲۷، ۶۶، ۷۶، ۹۵،
 ۱۰۵، ۱۷۹، ۱۹۸، ۲۳۷، ۲۴۰، ۴۲۴، ۶۸۹
 شریف امامی، جعفر، ۷۱، ۲۳۸
 شریفی، ۳۱۲، ۳۲۳، ۳۲۷، ۳۴۸، ۳۵۰،
 ۳۶۹، ۳۷۶، ۳۹۵، ۴۰۴، ۴۹۴، ۵۳۸،
 ۵۴۵، ۵۶۸، ۵۸۴، ۵۹۱، ۵۹۵، ۶۲۴
 ۶۳۲، ۶۳۴، ۶۴۵، ۶۵۱، ۶۵۴، ۶۵۵،
 ۶۶۷، ۶۷۰، ۶۷۴، ۶۷۹، ۶۸۲، ۶۸۷
 ۶۸۹ (در بیشتر صفحات)
 شریفی، سید علی اکبر، ۶۹۳
 شریفی، علی اکبر، ۷۰۰
 شعاعی، ۷۳
 شفقت، جعفر (سپهبد)، ۵۸۳
 شفق (روزنامه)، ۱۴۹
 شفیع زاده، ۴۲۸
 شکوری، ۱۴۲
 شکوفی، عبدالله، ۶۲۰، ۶۲۱
 شکوه زاده، ۷۵
 شکوهی، ۷۴۲
 شمس العرفا، ۷۸۰
 شمشادیان، ۵۵۸، ۵۶۸
 شمشادیان (مهندس)، ۵۵۶، ۵۵۷، ۵۶۹
 شورای انقلاب، ۳۶۵
 شورای سلطنت، ۵۸۰
 شوروی، ۲۱، ۷۷، ۱۲۶، ۱۹۱، ۲۶۶

شیری، حسین، ۵۸۶	۲۸۶، ۳۳۱، ۴۲۴، ۴۵۳، ۴۵۳، ۶۱۱
شیرین سخن (تیمسار)، ۷۰۸	۶۷۷، ۷۰۸، ۷۱۲، ۷۲۷
شیفته، نصرالله، ۳۱۳	شوکت الملک، محمد ابراهیم خان، ۶۷
	شوونینیستی، ۷۱۷
	شهابی (خانم)، ۳۲۴
	شهبانو، ۴۶۵، ۶۲۸
	شهبانو، فرح، ۵۹۵
	شهر آشوب (روزنامه)، ۲۳۹
	شهری، ۲۲۹
	شهرزاد، ۴۳۶
	شهبوار، ۷۰، ۵۰۰
	شهیدی، ۳۰۱، ۳۰۲، ۳۸۹، ۴۷۸، ۴۹۱، ۷۰۴
	شیبانی، ۶۷۷
	شیبانی، عرب، ۵۸۰
	شیخ باقر، ۶۷۶
	شیخ خزععل، ۵۴
	شیخ شلتوت، ۱۶۴
	شیخ کامران، ۶۴۰
	شیخ کامرانی، ۵۷۹
	شیخ لطیف، ۷۷۰
	شیخ وائلی، ۷۶۲، ۷۶۳
	شیراز، ۵۴، ۶۴، ۶۸، ۱۶۲، ۱۷۲، ۳۱۷، ۳۸۱، ۳۸۷، ۴۹۴، ۵۸۰، ۵۸۴، ۶۷۱، ۶۷۱، ۶۷۱
	شیرازی، ۶۵۶
	شیرازی، مجد، ۲۹۳
	شیرخورشید سرخ، ۲۵۲
	شیرزاد، ۶۷۵
ص	
صائبی، ۷۱۱	
صاحب، ۶۳۴	
صاحب اختیاری، ۲۴۰، ۲۵۶، ۲۶۱، ۲۸۷، ۲۹۳، ۳۱۱، ۳۲۳، ۳۲۷، ۳۳۷، ۳۴۸، ۳۵۰، ۳۵۲، ۳۵۸، ۳۶۹، ۳۸۵، ۴۷۸، ۵۴۵، ۵۵۶، ۵۸۴، ۶۳۳، ۶۴۱، ۶۴۵، ۶۴۸، ۶۵۱، ۶۵۸، ۶۵۹، ۶۷۰، ۶۷۴، ۷۰۰، ۶۸۲	
صاحب اختیاری، جواد، ۳۵۹، ۵۳۰، ۶۳۰	
(دریشت صفحات)	
صاحب اختیاری، محمود، ۵۶۸	
صاحب دیوانی، ۷۸۰	
صاحب دیوانی، غلامعلی، ۷۷۹	
صادقی، سیف الله، ۱۷۰	
صادقی، فرج، ۶۳۴	
صارم الدوله، ۱۷۹	
صالح، علی پاشا، ۲۸۰	
صالح، ۱۶۲، ۲۰۰، ۲۸۴	
صالح، الهیار، ۱۶۱، ۱۸۹، ۱۹۴، ۱۹۵، ۲۰۱، ۲۱۶، ۳۴۵	
صالح، جهانشاه، ۷۶، ۳۴۵، ۵۹۳	
صالح، علیشاه، ۷۴۱	
صالحیان، بدر، ۴۲۱	

صمدی، ۵۶۷، ۵۹۱
 صمدی، یدالله، ۵۸۱، ۵۹۲
 صمصام السلطنه، ۶۱۵
 صمیمی، حسین، ۲۱۷
 صوفی، ۳۰۳، ۳۸۷، ۷۱۳، ۷۱۴
 صوفی کرمانی، ۶۹۱، ۶۹۲
 صهیونیسم، ۷۱۸

ض

ضرغام، ۹۴، ۹۵، ۴۶۲، ۴۷۲، ۶۶۰، ۶۹۵،
 ۷۳۸
 ضرغام (تیمسار)، ۶۸۹
 ضرغام، علی اکبر، ۲۹، ۳۰
 ضیائی، ۶۳۴

ط

طالش، ۱۵
 طالقان، ۵۸۵، ۵۹۲، ۵۹۷، ۵۹۸
 طالقانی، ۳۶۸
 طالقانی، سید محمد، ۵۲۰
 طالقانی، محمود، ۳۶۳، ۳۶۴، ۴۱۰
 طباطبائی، عدل، ۲۸۴، ۴۲۱
 طباطبائی قمی، خباز، ۱۴۱
 طباطبائی، محمد صادق، ۴۲۲
 طباطبائی یزدی (علامه)، ۸۱
 طباطبائی (آیت الله)، ۱۴
 طباطبائی، سید ضیاء الدین، ۱۹۴، ۳۸۲،
 ۶۷۱، ۶۷۲، ۶۹۵، ۶۹۷

صالحی، علی محمد، ۲۷۱
 صباغ ظریفی، حسن، ۴۳۶
 صبوحی، ۱۹۳
 صبوری، ۱۹۳
 صبوری، میرزا کاظم (ملک الشعرا)، ۵۶۶
 صحت، ۱۴۴، ۱۴۶
 صدر، ۴۵۱
 صدرا الاشراف، ۲۲
 صدر، حسن، ۶۵
 صدر حکمی، ۵۰۹
 صدر شریف، ۳۷۹
 صدری، ۷۳، ۷۴
 صدری، حسین، ۵۰۸
 صدوقی، محمد، ۱۹۷، ۳۵۷
 صدیقی، ۲۰۰
 صدیقی (دکتر)، ۲۹۴
 صدیقی، غلامحسین، ۴۶۵
 صفا، ۷۳، ۷۰۶، ۷۳۷
 صفا، منوچهر، ۱۱۸
 صفا (دکتر)، ۷۰۷
 صفا، ذبیح اله، ۴۲۲
 صفاری، ۲۹۰
 صفاری تیمسار، ۳۲۵
 صفاریها، ۲۹۱
 صفایی، ابراهیم، ۳۲۳، ۳۲۴
 صفرزاده، ۵۲۷
 صفری، مظفر، ۷۲
 صفی پور، ۴۲۰

- ۳۴۷، ۳۲۲
 عبدالناصر، جمال، ۵۶۰
 عبده (دکتر)، ۹۰
 عبدی، مالک، ۵۱۷
 عثمان، ۷۷۱
 عدالت، ۷۳۵
 عدل (پرفسور)، ۳۲۵
 عدن، ۳۴۷
 عدیل سید اصغر، ۵۳۵، ۵۸۱
 عدیلی، ۳۰۷، ۵۵۵
 عدیلی، علی اصغر، ۷۶۶، ۷۶۷
 عراق، ۲۲۵، ۲۲۶، ۲۴۷، ۲۵۱، ۲۶۷،
 ۲۶۸، ۳۳۳، ۴۹۴، ۴۹۴، ۷۱۸، ۵۱۹،
 ۵۳۴، ۵۶۹، ۵۸۲، ۶۱۰، ۶۱۱، ۷۰۷،
 ۷۰۸، ۷۲۰، ۷۲۱، ۷۲۲، ۷۵۱، ۷۵۵
 عراقی، ضیاء الدین، ۸۱
 عرب، ۳۲۷
 عربستان سعودی، ۲۴۸، ۶۳۵
 عروۃ الوثقی (کتاب)، ۸۲
 عزیز، ۷۱۲
 عزیز، رضا، ۱۳۸
 عزیز، صادق امیر، ۳۱
 عشایر فارس، ۵۴
 عصر تبریز (روزنامه)، ۴۰۶
 عضد الملک، ۵۳۱
 عضدی، ۷۳۳
 عضدی، توران تاج، ۱۸۵
 عطائی، محمد رحیم، ۵۰۵
- طب، عبدالحسین، ۳۱
 ظبری، احسان، ۲۸۶، ۵۴۸
 طرشت، ۲۶۴
 طلوعی، محمد، ۳۲۳
 طلوعی، محمود، ۲۸۴، ۴۱۸
 طویبی، ۴۱۱
 طوسی، مصطفی، ۶۷۶، ۷۱۱
 طوفانیان، حسن، ۴۴
 طهماسبی، خلیل، ۵۲
- ظ
- ظاهرشاه، محمد، ۶۷
 ظهیر الاسلام، ۵۹۲
 ظهیر الدوله، ۷۲۵
 ظهیر الدوله، علی خان، ۷۸۰
 ظهیری (مهندس)، ۵۵۷، ۵۶۸
- ع
- عابدی، ۱۱۸
 عارف، عبدالسلام، ۶۱۰
 عاقلی، باقر، ۵۲
 عاقلی زاده، عباس، ۱۱۸، ۱۱۹
 عاملی، باقر، ۲۵۵
 عاملی تهرانی، محمد رضا، ۶۷۳
 عبدالباقی، عباس، ۴۶۴
 عبدالکریم، قاسم، ۶۱۰، ۶۱۱
 عبدالله پور، احمد، ۱۲۵
 عبدالناصر، ۱۵۷، ۲۲۶، ۲۴۷، ۲۶۷، ۳۱۸

- عطاریان، ۲۸۶
 عظمی، حشمت الله، ۶۲۲
 عظیمی، رضا، ۱۳۸
 عظیمی، عبدالرسول، ۳۱۹
 علا، ۲۶۲
 علائی، امیر، ۶۵، ۲۰۲
 علا السلطنه، ۶۱۵
 علامه آشتیانی (آیت الله)، ۹۱
 علاء، حسین، ۱۶، ۱۷، ۵۱، ۵۲، ۵۳، ۶۳، ۱۲۶، ۱۷۹، ۵۱۸
 علم، ۷۶، ۱۲۲، ۲۸۳، ۲۸۴، ۳۹۴، ۴۱۸، ۴۴۰، ۴۸۳، ۵۲۶، ۵۶۵، ۵۸۸، ۷۲۶، ۷۳۵، ۷۳۶
 علم، اسدالله، ۲۰، ۲۱، ۲۳، ۲۵، ۴۱، ۴۲، ۵۸، ۶۴، ۶۷، ۶۸، ۷۱، ۱۶۵، ۱۹۸، ۲۱۵، ۵۱۹، ۶۷۷، ۷۷۷، ۷۸۵
 علم، امیر اسدالله خان، ۶۷۲
 علوی، ۱۹۷
 علوی (آیت الله)، ۱۹۹
 علویان، ۵۹۷
 علویان قوانینی، محمد تقی، ۱۱۱
 علویان قوانینی، محمدرضا، ۷۷۹
 علوی (خانم)، ۶۹۵
 علوی، سید محمد، ۶۲۲
 علوی مقدم، ۱۹۸، ۳۳۸، ۶۹۵
 علوی مقدم (سرلشگر)، ۴۴۲
 علوی مقدم، محمد قلی، ۱۹۷
 علوی مقدم، مهدیقلی، ۲۱، ۳۰
- علی آبادی، ۱۵۳
 علی آبادی، احمد، ۴۷۵
 علی آبادی (مهندس)، ۲۵۱
 علی اف، ۲۸۶
 علیجانی، ۶۶۷
 علیقلی، اردلان، ۲۳
 علی کیا (سپهبد)، ۲۹، ۶۹
 عمر، ۵۸۴، ۶۱۰، ۶۳۲
 عمران (دکتر)، ۵۸۲
 عمران، مهدی، ۵۲۲
 عمید، ۵۳۳
 عندلیبیچی، ۳۰۰، ۵۹۱، ۶۰۰
 عندلیبی، ۳۰۰، ۶۴۰
 عیسی، ۶۳۶
 عیسی زاده، ایرج، ۵۷۱
 عین الدوله، ۱۹۴، ۶۱۵
 عین الملک، حبیب الله، ۳۲۱
- غ
- غازی، اسماعی (دکتر)، ۵۳۶
 غدیری، ۶۹
 غریزدگی، ۵۴۸
 غروی (آیت الله)، ۱۹۹
 غروی، سید جعفر، ۶۵
 غروی (مهندس)، ۶۴۵، ۶۴۶
 غفاری، ۳۰۴، ۶۷۹، ۶۸۹
 غفوری، ۷۵۰
 غفوری، شمس الدین، ۷۵۰

- غنائت آبادی، شمس، ۲۰۱
- ف**
- فاخر (سردار)، ۳۲۹
- فارابی (بیمارستان)، ۳۵۰
- فاضل، ۵۴۷
- فاضل زاده (شیخ)، ۶۰۱
- فاطمی، ۶۵
- فاطمی (دکتر)، ۱۱۵
- فاطمی، محمدرضا، ۵۳۶
- فانی، ۳۸۷
- فخرالدوله، ۴۱۰، ۶۲۲
- فخرالدوله (خانم)، ۹۸، ۶۴۲، ۶۶۷، ۶۶۸
- ۶۹۵، ۷۷۶
- فدائیان اسلام، ۳۲۲
- فراماسون، ۵۴۸
- فراماسونر، ۶۳
- فراماسونری، ۴۳، ۵۲، ۵۶، ۵۷، ۸۳، ۹۰، ۲۳۰، ۲۳۸، ۳۲۱، ۳۴۵، ۳۷۳، ۶۰۳
- ۶۰۴، ۶۱۳، ۶۷۸، ۶۹۷، ۷۸۰
- فراماسونری اصفهان، ۷۷۹
- فراماسونها، ۲۰۲، ۵۹۲
- فراماسیون، ۶۸۶
- فرانسه، ۱۸، ۲۳، ۵۲، ۵۷، ۶۷، ۹۶، ۹۷، ۱۹۷، ۲۱۸، ۲۲۸، ۲۴۴، ۲۴۷، ۲۵۷، ۲۸۱، ۳۳۳، ۳۸۴، ۴۴۷، ۴۷۳، ۴۹۴، ۵۱۹، ۵۳۳، ۵۳۶، ۵۳۷، ۵۴۷، ۵۵۱، ۵۷۶، ۵۸۰، ۵۸۲، ۵۸۳، ۶۵۰، ۶۵۵
- ۶۹۷، ۷۱۷، ۷۳۳، ۷۳۹
- فرپور، غلامعلی، ۳۱
- فرجاد، ۳۷۲
- فرجام، ۳۱۰
- فرح، ۶۴، ۱۳۷، ۶۷۲، ۳۶۶
- فرخ، ۵۹۲، ۷۰۹
- فرخزاد، فروغ، ۵۶۶
- فردوست، ۵۴، ۷۷، ۲۶۳
- فردوست، ارتشید، ۷۸، ۴۴۰
- فردوست، حسین، ۱۳۲، ۱۳۳
- فردوس، ولی الله شهاب، ۸۴
- فردوسی، ۵۶۷
- فردوسی، شهاب، ۲۰۴
- فرزانگان، امیر، ۱۴۲
- فرشاد، فریدون، ۷۶
- فرقه بهائیت، ۳۲۱
- فرقه دمکرات، ۲۸۶، ۳۲۲
- فرقه ضاله وهابیت، ۶۳۲
- فرمان (روزنامه)، ۱۳۸
- فرمانفرمائیان، ۴۱۲، ۷۱۱
- فرمانفرمائیان، خداداد، ۴۲۴، ۵۳۱
- فرود، ۳۲۱، ۴۴۰
- فرود، فتح الله، ۷۶، ۴۴۰
- فرودگاه مهرآباد، ۷۷۸
- فروزان، ۶۶۰
- فروغی، ۷۷، ۷۸، ۶۰۳، ۶۹۷
- فروغی، ذکاء الملک محمدعلی، ۶۲۵
- فروغی، مسعود، ۶۲۲

فوزیه، ۳۵۱	فروهر، ۴۳۸، ۴۳۷، ۳۹۷، ۳۲۳
فولادزاده، عبدالامیر، ۳۹۶	فروهر، داریوش، ۴۲۶، ۴۳۵، ۴۳۶، ۴۶۶
فیدل کاسترو، ۵۷	۵۲۰، ۵۰۵، ۵۰۴، ۵۰۳
فیروز، ۶۲۶	فرهاد، ۳۸، ۳۴۹، ۳۷۴، ۷۳۵، ۷۴۵
فیروزآبادی، ۲۹۹، ۵۹۷، ۵۹۸	فرهادپور، ناصر قلی، ۲۲
فیروزگر (بیمارستان)، ۴۰۸	فرهاد (دکتر)، ۷۳۴
فیروز، مظفر، ۷۱	فرهمند، ۱۴۴
	فرهمند، بهرام، ۱۷۰، ۱۷۲، ۱۷۴
ق	فرهنگ عمید، ۱۱۲
قائم مقام، ۲۲۴	فرهی، فرهنگ، ۱۳۸
قاجار، ۶۰۳، ۶۹۵	فری پور، محمد حسین، ۴۲۲
قاسمی، ابوالفضل، ۵۲۰	فریدون منو، ۶۷۸
قانون اساسی، ۱۲۳، ۱۲۴، ۲۲۱، ۴۹۶	فریور، ۳۶۶، ۳۷۲، ۴۲۹
قبادیان، ۱۹۸، ۳۲۵	فریور، حسین، ۳۳۴، ۳۵۵
قدس، ۷۴۱	فریور، عبدالحسین، ۳۹۸، ۶۰۳، ۶۱۰
قدس (دکتر)، ۲۲۴، ۳۸۹	فریور، محمد حسین، ۲۶۶، ۴۱۱، ۴۲۸
قدس نخعی، حسین، ۳۱، ۱۷۶	۵۱۰، ۵۱۷، ۵۳۱، ۵۳۵، ۵۴۲، ۵۷۳
قدس، هوشنگ، ۱۳۰	۵۸۶، ۵۹۲
قدیمی، ولی الله، ۷۷۹	فضل اللهی، ۲۴۱
قرارداد ترکمنچای، ۷۵۸	فضل اللهی، حبیب الله، ۲۸۵
قرنی، محمد ولی (سرلشگر) «آی شمن	فعال، شیخ رضا، ۷۷۹، ۷۸۰
ایران»، ۱۱۶	فقیهی، ۶۳۲
قرنی، ولی الله (سرلشگر)، ۱۲۲	فلسطین، ۵۳۳، ۶۱۰، ۶۷۱، ۶۷۷
قره گزلو، ۶۷، ۶۸، ۷۳۲	فلسطینی، ۲۹۲
قره گزلو، منوچهر، ۴۶۵	فلسفی، ۱۹۲، ۱۹۵، ۱۹۷، ۲۴۴، ۶۴۴
قزلباش، ۱۸۰	فلسفی، شیخ محمد تقی، ۱۹۶
قزوین، ۴۰۸، ۴۹۵، ۵۹۳	فنلاند، ۴۰۲
قشقایی، ناصر، ۱۶۲	فوائدی، ۷۰۰

کارلوس، ۳۵۶
 کارم کلالی، حسنعلی، ۵۰۶
 کارولاینر، ۷۴
 کازرونی، ۳۰۷
 کاشان، ۴۰۸، ۳۴۵، ۱۶۱
 کاشانی، ۷۴۲
 کاشانی (آیت الله)، ۱۷۳، ۳۷۰، ۳۷۱، ۴۹۴
 ۴۹۵، ۴۹۶، ۵۶۰، ۵۶۱، ۶۸۶
 کاشانی، سید ابوالقاسم، ۴۷۶، ۷۲۹، ۱۹۶
 کاشانی، مصطفی، ۵۲، ۴۹۴
 کاشفی، ۲۳۲
 کاظمی، ۵۳۳، ۶۳۳
 کاظمی، باقر، ۴۲۶
 کاظمی، حاج اکبر، ۱۴۱
 کاظمی، مهذب الدوله، ۱۷
 کاظمی پور، امرالله، ۴۴۶
 کاظمیه، ۸۴، ۵۸۲، ۶۱۵، ۶۱۶، ۶۹۳
 کاظمیه، (اسلام)، ابوالقاسم، ۱۲۱، ۵۹۲
 ۶۱۷
 کالیفرنیا، ۱۸
 کامبخش، ۲۸۵
 کامرانسی، ۳۶۱، ۳۸۹، ۳۹۸، ۴۱۱، ۵۴۵
 ۵۴۲، ۵۸۱، ۵۸۶، ۶۱۰
 کامرانسی، حسن، ۲۲۸، ۲۳۱
 کامرانسی، شیخ، ۳۶۱، ۳۶۶، ۴۹۱، ۷۷۰
 کاملریانک (نشریه)، ۲۱۱
 کامنشکوی، ۷۶۳
 کانادا، ۳۹۸، ۳۹۹، ۴۰۰

قفقاز، ۶۷۳، ۷۲۷
 قلعه بیگی، ۷۳
 قلعه فلک الافلاک خرم آباد، ۱۱۹
 قم، ۱۵، ۳۴، ۳۵، ۸۲، ۱۶۳، ۲۸۹، ۴۰۸، ۴۹۵
 ۶۹۱، ۶۷۱، ۶۹۳، ۷۲۹
 قندهاریان (مهندس)، ۱۱۸، ۱۱۹
 قندی، امیرناصر، ۷۷۹
 قوام، ۶۷، ۷۸، ۱۹۵، ۲۸۶، ۳۷۱، ۵۸۰
 ۷۲۸، ۷۳۲
 قوام، احمد، ۱۷، ۱۷۳، ۱۹۴
 قوام السلطنه، ۱۶، ۷۱، ۹۸، ۱۲۰، ۱۴۹
 ۱۶۱، ۱۹۶، ۲۳۸، ۲۳۹، ۳۲۹، ۳۷۱
 ۳۷۹، ۴۴۸، ۴۸۷، ۴۹۵، ۵۹۳، ۶۱۴
 ۶۴۹، ۶۷۱، ۷۲۸، ۷۳۱
 قوام، حسین، ۵۹۳
 قوامی، ۶۵۱، ۶۵۲
 قوانینی (دکتر)، ۷۸۰
 قیایی، منوچهر، ۱۳۸

ک

کابینه آشتی ملی، ۲۳۸
 کاپیتولاسیون، ۴۴۰، ۴۴۲
 کاتوزیان (خانم)، ۶۸۴
 کاتولیکها، ۶۹۸
 کاخ سعدآباد، ۳۷۱
 کاخ سفید، ۳۳۵، ۶۸۱
 کاخ مرمر، ۱۹۹
 کارتر، ۶۶، ۱۵۶، ۶۸۱

- کانسلبیل، ۸۰
 کانون افسران بازنشسته، ۱۹۸
 کانون ترقی، ۲۴۱
 کانون شرقی، ۴۴۲
 کانون مترقی، ۷۰۸
 کانون نویسندگان، ۵۸۱، ۵۸۲، ۵۴۸
 کاوش (نشریه)، ۳۲۱
 کاووسی، هوشنگ، ۴۳۳
 کاویانی، ۶۵
 کبیر، ۱۴۴، ۱۴۶
 کبیری، ۲۸۶
 کبیری (سرهنک)، ۲۸۶
 کتابخانه ملی ایران، ۲۶۵
 کتیرایی، ۵۹۲، ۶۰۴
 کراچی، ۱۶۳
 کریلا، ۷۰۷، ۷۰۴، ۶۴۳، ۵۴۸
 کرج، ۵۴۲، ۵۱۰، ۳۹۸، ۳۸۵، ۲۶۴، ۲۶۳، ۶۵۰، ۶۱۰، ۵۶۱
 کردیان، ۲۴۴
 کردستان، ۳۷۰، ۶۳۳، ۷۷۰
 کردستانی یوسفی، ۷۵۰
 کرمان، ۶۱۳، ۵۱۳، ۴۲۲، ۲۳۹، ۱۵۵
 ۶۵۱
 کرمانشاه، ۴۲۲، ۶۵۵
 کرمانی، ۷۳، ۵۳۸
 کرمانی، حاج محمود، ۳۸۷، ۴۹۴
 کرمانی، محمود، ۴۹۵، ۳۲۴، ۳۲۳
 کرمانی، میرزا شهاب، ۵۹۳
 کرمانی، میرزا محمود، ۷۸۰
 کرمانی، ناظرزاده، ۱۹۵، ۲۲۴، ۳۸۹، ۳۹۰
 ۳۹۸، ۴۱۱، ۴۱۳، ۶۶۴
 کریمی، محمد، ۴۲۸
 کروری، ۳۲۷، ۳۲۹، ۳۵۰، ۳۸۵
 کروریان، ۳۰۰، ۵۳۳، ۷۰۳
 کرومیت روزولت، ۳۹
 کریم آبادی، ابراهیم، ۵۲۰
 کریمی، ۷۵، ۶۷۴
 کسروی، ۳۴۲، ۳۴۲، ۳۴۳
 کشاورز صدر، محمدعلی، ۴۴۲، ۴۶۵
 کشفی، صمد، ۶۲۳
 کلات، ۵۶۶
 کلالی، ۲۸۴
 کلالی، منوچهر، ۲۸۳
 کلاتری، ۴۳۶
 کلوب روتاری، ۳۴۵
 کلوب روتاری تهران، ۱۴۹
 کلیددارزاده، مغیت، ۶۱۰
 کمپانی، میرزکی، ۴۲۱
 کمره‌ای، ۲۴۹، ۶۶۷
 کمره‌ای (آیت الله)، ۱۶۴، ۲۹۹، ۳۸۸، ۶۶۴
 ۶۴۲
 کمره‌ای، حاج میرزا خلیل، ۱۶۳
 کمره‌ای، میرزا خلیل، ۳۸۷
 کمونیست، ۵۹۷
 کندی، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۴۰، ۵۶، ۵۷، ۵۸
 ۵۲۳، ۵۳۹، ۶۳۲، ۶۳۷، ۶۴۱، ۶۴۲

گ

گرچی، (۳۹۱، ۴۲۸، ۴۹۱، ۶۰۳)	کوبا، ۵۷، ۶۳۲
گرچی، عبدالله، ۷۵	کوتوال، ۳۷۶، ۴۷۸، ۴۹۴، ۵۱۷، ۵۶۱
گرگان، ۲۴۳	۵۷۳، ۵۸۴، ۶۰۵، ۶۲۴، ۶۳۵، ۶۴۱
گرکانی، (۲۲۴، ۲۳۰، ۲۳۲، ۲۵۱، ۲۶۱)	۶۴۸، ۶۵۱، ۶۵۲، ۶۵۴، ۶۵۵، ۶۷۰
گرکانی، (۲۹۰، ۲۹۳، ۲۹۹، ۳۰۶، ۳۰۷، ۳۳۷)	۶۹۲، ۷۰۳
گرکانی، فضل الله، (۲۵۸، ۳۵۵، ۳۶۶، ۳۷۲)	کوتوالی، ۶۰۲
گرکانی، (۳۸۹، ۳۹۱، ۳۹۸، ۴۰۶، ۴۱۵، ۴۲۸)	کوتوال، صفر علی، ۶۹۹
گرگان، (۲۹، ۵۶۷)	کوثری، ۷۳
گروه ایران پرستان، ۷۱	کوثری، مهدی، (۱۶۵، ۱۶۷، ۱۷۶)
گروه ترقیخواهان، ۵۵۰	کورنگ، حاج عباس، ۳۱۰
گروه ترقیخواهان ایران، ۷۱	کوشش (روزنامه)، ۱۴۹
گروه ملی گرا، ۲۸۶	کویت، ۳۳۱، ۶۰۰
گروههای صهیونیستی، ۵۳۳	کهریزک، (۱۹۲، ۱۹۳، ۲۴۹، ۴۶۱، ۵۲۸)
گزی، آخوند ملا عبدالکریم (آیت الله)، ۸۱	۶۷۰، ۷۷۵
گس گلشائیان (قرارداد)، ۶۱۳	کهکشان، ۳۲۰
گلستانی، ۲۱۷	کهکشان (مهندس)، ۵۶۸
گلسرخ، ۷۳	کیا، ۲۹، ۶۹۶
گلشائیان، (۱۳۷، ۴۱۸، ۵۹۵، ۶۲۶، ۷۴۵)	کیا، حاج علی، ۶۹۷
گلشائیان، عباسقلی، ۶۱۳	کیا، حاجی علی، ۱۹۸، ۶۹۵
گلشهر، ۲۳۶	کی استوان، (۲۵۶، ۳۳۷، ۳۸۷، ۶۶۷، ۶۶۸)
گلف، ۱۸	۶۶۹، ۶۷۰، ۶۷۲، ۶۹۲
گل محمدی، فیروزه، ۳۲۶	کیانوری، ۴۳۶
گناباد، ۶۲۷	کیانی، (۷۷، ۲۶۴، ۶۲۰، ۶۲۱، ۶۲۲)
	کیانی، حسین قلی، (۷۵، ۶۱۹، ۶۲۳)
	کیوانی، ۱۵۰
	کیهان (روزنامه)، (۴۵، ۴۵۰، ۷۴۳)

- گنجی، اسدالله، ۴۵۱
گنجی، جمال، ۳۱، ۴۵، ۸۳
گودرزی، ۷۳، ۴۵۹، ۷۳۷
گودرزی (دکتر)، ۹۰
گودرزی، منوچهر، ۵۵۵
گودوال، ۲۶۵
گورنگ، ۱۴۱
گوهری، ۲۷۳
گیلان، ۱۹۲، ۵۳۶، ۶۶۹
گیلانی، سادات، ۳۱۰
- ل**
لئونیدایلچ برژنف، ۷۶۳
لاریجانی، سادات، ۳۰۸
لبنان، ۲۳، ۳۱۲، ۳۳۳، ۵۳۴، ۶۳۲، ۶۸۰، ۷۲۹
لرزاده، مجد، ۶۵۲
لرستان، ۴۲۲
لر بزرگ، ۳۷۳، ۶۱۳
لر بزرگ ایران، ۸۳
لر بزرگ ملی فرانسه، ۳۲۱
لر بیداری، ۷۸، ۶۹۶
لر بیداری ایرانیان، ۴۴۰
لر خورشید، ۶۱۳
لر دانش، ۶۱۳
لر سعدی، ۶۱۳
لر صفا، ۶۳
لر فارتی، ۸۳
- لر فرانسه، ۶۱۳
لر فردا، ۶۱۳
لر فروغی، ۶۱۳
لر کاوه طبرستان، ۸۳
لر کسری، ۶۱۳
لر مولوی، ۶۱۳
لر میترا، ۶۱۳
لر نور مشعل، ۶۱۳
لر وفا، ۶۳
لشت نشاء، ۱۵، ۳۴۸، ۳۵۰، ۳۶۹، ۳۷۶، ۳۹۵، ۴۰۴، ۴۹۴، ۵۳۸، ۵۵۶، ۵۶۸، ۵۸۴، ۵۹۵، ۶۲۴، ۶۴۵، ۶۵۱، ۶۵۴، ۶۶۹، ۶۸۷
لطیفی، ۵۵۶
لنجان، ۵۱۸، ۵۱۹
لندن، ۴۴، ۵۷، ۲۳۸، ۳۲۷، ۴۴۲، ۴۴۸، ۷۰۳، ۷۱۰، ۶۸۰، ۷۷۵
لنکرانی، حسام، ۴۳۵
لنگرود، ۲۲۴
لواسانی، کمال، ۳۵۹
لوموند (روزنامه)، ۴۵
لین پیائو، ۴۳۵
- م**
ماتریالیسم، ۴۳۷
مازندران، ۲۹، ۱۹۲، ۲۵۵، ۴۱۵، ۴۶۸، ۶۹۵
ماساچوست، ۱۵۱، ۵۷

۵۵۲، ۴۵۵، ۴۲۴	مافی، ۶۰۵، ۶۷۷
مجلس شورا، ۴۵۸	مالک، ۳۰۱، ۳۲۷، ۳۲۸، ۳۳۴، ۳۳۷
مجلس شورای اسلامی، ۳۶۴، ۶۵۰	۳۳۸، ۳۵۰، ۳۵۸، ۳۵۹، ۳۶۱، ۳۸۷
مجلس شورای ملی، ۱۱۳، ۴۴۵، ۲۱، ۲۴	۴۷۸، ۵۱۶، ۵۲۶، ۵۳۰، ۵۳۳، ۵۳۸
۱۲۴، ۱۲۵، ۱۹۲، ۲۰۱، ۲۲۰، ۲۲۲	۵۴۵، ۵۵۶، ۵۶۸، ۵۷۹، ۵۸۴، ۵۹۱
۲۲۹، ۲۳۰، ۲۳۹، ۲۵۶، ۲۸۹، ۳۶۶	۶۰۵، ۶۰۸، ۶۲۹، ۶۴۰، ۶۴۳، ۶۵۱
۳۷۱، ۴۲۱، ۴۲۲، ۴۵۰، ۴۵۵، ۴۹۶	۶۵۲، ۶۵۴، ۷۰۲
۷۵۴، ۴۴۲، ۵۱۸، ۵۱۹، ۵۵۲، ۵۹۵	مالک، اکبر، ۶۳۲
۶۱۴، ۶۷۱، ۷۰۸، ۷۳۹، ۷۴۵، ۷۵۴، ۷۸۱	مالک، علی اکبر، ۵۳۱، ۵۴۲، ۶۳۵، ۶۴۵
مجلس مؤسسان (سوم)، ۳۶۶	۶۴۸، ۶۵۰، ۶۹۳، ۶۹۹، ۷۰۰، ۷۰۳، ۷۱۴
مجلسی، اکبر، ۷۵۰	مالکی، علی اکبر، ۶۴۱
مجله اطلاعات، ۱۲۱	مایدی (دکتر)، ۱۱۸
مجله اطلاعات ماهانه، ۱۴۹	مبشری، ۶۱۵
مجله اطلاعات هفتگی، ۱۴۹	مبشری، اسدالله، ۲۰۴
مجله امتیاز، ۱۹۱	مبشری، تیمسار، ۷۱۶
مجله امید، ۴۲۰	متحد السلطنه، ابراهیم، ۶۱۴
مجله ایران امروز، ۲۳۹	متقی، ۳۷۹
مجله بانوان، ۱۴۹	متین، ۶۲۳
مجله پیام، ۶۶۷	متین دفتری، ۱۶۲، ۵۰۳، ۵۰۴
مجله تهران مصور، ۱۹۰، ۶۷۷	متین دفتری، احمد، ۷۶
مجله تهران نو، ۵۵۰	متین دفتری، هدایت اله، ۵۰۳
مجله جوانان، ۱۴۹، ۳۲۶	مجاری زاده، علی (مهندس)، ۴۵۷
مجله زن روز، ۳۲۶، ۶۴۶	مجاهدین اسلام، ۲۰۱
مجله صبا، ۱۹۰	مجتهدی، ۷۵۶
مجله صنعت چاپ، ۸۴	مجتهدی، علی، ۶۰۳
مجله علم و زندگی، ۷۳، ۴۳۳	مجدوب الصفا، ۶۹۸، ۶۹۹، ۳۴۵، ۷۰۳
مجله مهر ایران، ۶۲۵	مجلس خبرگان، ۲۲۱، ۳۶۵
مجمع التواریخ و القصص (کتاب)، ۵۶۷	مجلس سنا، ۷۶، ۸۳، ۱۴۵، ۲۳۸، ۳۷۲

محمودی، هدایت الله، ۲۰۴، ۲۴۶، ۲۷۱، ۲۸۳، ۳۱۹، ۳۲۰، ۳۳۹، ۳۶۱، ۳۶۶، ۳۷۲، ۳۹۸، ۴۹۱، ۴۹۵، ۳۶۷، ۵۳۵، ۵۶۰	محبوب علیشاه، ۷۴۱
مخطی، ۵۵۶	محسن الدوله، ۱۴، ۱۵
مخملباف، ۵۶۰	محسنی، مرتضی، ۱۴۳
مخملباف، حاج رضا، ۳۱۹	محقق، ۵۷۹، ۶۰۱، ۷۲۲، ۷۴۶، ۷۴۷
مداح، ۶۳۲	۶۹۵، ۷۷۰
مداح، حاج عباس، ۶۶۷	محمد رضا شاه، ۱۶، ۲۰، ۲۲، ۲۳، ۲۷
مداح، عباسعلی، ۶۷۲	۴۴۰، ۶۹۵، ۳۷۱، ۳۶۶، ۷۸
مدارس رضویه و فیضیه، ۳۶۴	محمد علی میرزا، ۱۹۴، ۶۱۴
مدرسه اقدسیه، ۲۹۴	محمدی، ۲۲۴، ۲۲۹، ۲۳۰، ۲۵۱، ۲۵۱
مدرسه امین الدوله، ۳۵۵	۲۵۴، ۲۸۳، ۳۰۷، ۳۵۵، ۳۹۱، ۴۱۲
مدرسه تربیت، ۲۴۳	۴۱۵، ۴۷۸، ۴۸۴، ۵۱۶، ۵۳۳، ۵۴۲
مدرسه دارالفنون، ۲۹۴	۵۵۵، ۵۶۶، ۵۷۹، ۵۹۰، ۶۰۰، ۶۰۰
مدرسه رشیدی، ۲۴۳	۶۰۰، ۶۵۸، ۶۶۰، ۶۶۷، ۶۹۹، ۷۰۳، ۷۱۴
مدرسه فرانسوی بیروت، ۳۲۱	محمدیان، ۱۲۷
مدرسه میسیونرهای مذهبی، ۶۹۷	محمدی، یدالله، ۲۲۴، ۲۵۳، ۲۵۸، ۲۶۶
مدنی، سید جلال الدین، ۱۷۳، ۳۸۲، ۵۸۰	۲۷۱، ۲۸۱، ۳۲۳، ۳۳۴، ۳۳۹، ۳۶۶
مدینه، ۷۷۱	۳۷۲، ۳۸۹، ۳۹۱، ۳۹۸، ۴۰۶، ۴۱۱
مراغه، ۲۲۰، ۷۲۷	۵۱۰، ۵۳۱، ۶۱۰، ۳۴۵، ۴۲۸، ۴۹۹
مراغه ای (آیت الله)، ۲۲۵، ۲۲۴	۵۱۷، ۵۲۲، ۵۳۵، ۵۵۰، ۵۶۱، ۵۷۳
مراکش، ۵۱۹، ۵۷۵	۶۰۳، ۵۸۶
مرتضوی، محمد، ۳۲۶	محمودی، ۲۱، ۱۳۸، ۱۴۰، ۱۴۱، ۳۲۴
مرجائی، معین الدین، ۱۸۷	۳۲۵، ۳۷۴، ۳۸۱، ۴۰۵، ۴۷۸، ۷۰۴
مرجایی، محی الدین، ۲۰۰	۵۳۰، ۵۳۸، ۷۰۳، ۷۷۴، ۷۷۵
مرد مبارز (روزنامه)، ۸۴	محمودی کرمانی، ۲۵۱، ۲۶۱، ۲۶۳
مردوخی (آیت الله)، ۷۷۰	۲۹۰، ۲۹۶، ۳۷۶، ۳۸۱، ۳۸۵، ۴۰۴
مرشدزاده، ۶۶۷، ۶۶۸	۴۶۱، ۵۵۸، ۶۷۰، ۶۷۵
	محمودی، منتظر، ۷۶۴

- مرعشی، ۳۸۹
 مریضخانه فیروزآبادی، ۶۷۰
 مستشارالدوله، ۱۴
 مستعان، ایرج، ۳۲۶
 مستقیم، ۶۲۱، ۶۲۲
 مستوفی الممالک، ۵۱، ۶۱۴، ۶۲۵
 مسجد اراکیها، ۶۳۰
 مسجد ارک، ۱۹۹، ۱۹۹، ۶۵۶
 مسجد حاج سید عزیزالله، بازار تهران، ۸۲
 مسجد سپهسالار، ۴۳۷
 مسجد شاه (امام)، ۳۷۲، ۱۱۰
 مسجد عودالاجان، ۶۹
 مسجد فخرالدوله، ۱۸۲، ۷۲۸
 مسجد فیضیه قم، ۶۵۶
 مسجد مجد، ۵۶۱
 مسعودنیا، ۳۳۷، ۵۱۷، ۷۶۶، ۷۷۰
 مسعودنیا، حسنعلی، ۷۸۳
 مسعودی، ۱۸۶
 مسعودیان، ۷۶۴
 مسعودی، جواد، ۵۹۳
 مسعودی، عباس، ۱۴۹، ۱۹۱
 مسعودی، علی، ۳۲۱
 مسعودی، کاظم، ۱۳۸
 مسعودی، منوچهر، ۱۷۰
 مسکو، ۲۱، ۱۶۱، ۷۲۷
 مسلم بن عقیل (کتاب)، ۱۶۴
 مسیحا (مهندس)، ۶۲۲، ۶۳۷
 مشار، ۶۵
 مشایخی، ۱۸۸
 مشکینی، ۱۸۳
 مشهد، ۸۳، ۱۱۳، ۲۵۴، ۲۶۵، ۵۸۵
 ۶۲۷، ۶۸۵
 مشیرالدوله، ۵۲، ۶۹۷، ۷۳۱
 مشیری، ۲۸۵، ۵۸۱، ۵۸۲
 مصباح زاده، فروغ، ۳۲۶
 مصدق، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۷۸، ۹۴، ۹۵، ۱۴۶
 ۱۴۷، ۱۴۹، ۱۶۲، ۱۷۵، ۱۹۵، ۲۰۱
 ۲۶۱، ۲۶۲، ۲۶۶، ۲۸۶، ۲۸۹، ۲۹۵
 ۳۱۴، ۳۲۲، ۳۳۴، ۳۵۵، ۳۶۳، ۳۶۶
 ۳۷۰، ۳۷۱، ۳۹۹، ۴۰۰، ۴۱۸، ۴۳۷
 ۴۳۸، ۴۹۴، ۴۹۶، ۵۵۰، ۵۹۲، ۶۷۵
 ۶۹۵، ۷۱۷، ۷۲۹
 مصدق السلطنه، ۱۷۳، ۲۹۴، ۳۲۹، ۵۶۸
 ۶۵۰
 مصدق (خانم)، ۲۰۳
 مصدق (دکتر)، ۱۱۵، ۱۸۱، ۱۹۴، ۳۷۲
 ۵۰۳
 مصدق، غلامحسین، ۲۶۱، ۲۷۷، ۳۷۲
 مصدق، محمد، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۳۱
 ۶۰، ۱۶۵، ۱۷۷، ۳۸۴، ۶۵۰
 مصر، ۱۶۲، ۲۲۶، ۲۴۸، ۲۶۷، ۲۸۷
 ۵۳۴، ۵۳۵، ۶۳۲، ۶۸۲، ۶۹۷، ۷۱۲
 مطبوعات ایران، ۳۱۳
 مطبع الدین، ۶۳۵، ۶۵۶
 مطبع الدین، حاج غلامعلی، ۶۴۵، ۶۵۴
 ۶۵۵، ۶۵۸

- مطبع الشراخ، حاجی محمد، ۶۴۱، ۶۴۵
 مطبعی، حاج فتح الله، ۶۳۲
 مظفرالدین شاه، ۱۴، ۴۱، ۱۹۴، ۵۳۱
 مظفری، ۳۹۰
 معاویه، ۳۴۶، ۵۶۷، ۶۱۰، ۶۹۳
 معتضد، خسرو، ۳۹۶، ۲۷۸
 معتمدالدوله، عبدالعلی میرزا، ۷۸۰
 معدل، ۱۹۴
 معرفت، رضا، ۷۰۸
 معصومی، علی، ۷۵۰
 معظمی، ۳۷۰
 معمار، ۱۱۰
 معنوی، امیر، ۳۱۰
 مفتخری، ۶۴۰
 مقاومت، ۲۰۰
 مقدس زاده، ۲۳۲، ۲۵۱، ۲۶۱، ۲۶۵، ۲۶۵
 ۲۸۷، ۲۹۰، ۳۱۱، ۳۲۱، ۳۵۰، ۴۷۸
 ۵۲۶، ۵۲۷، ۵۸۴، ۶۵۴، ۶۶۷
 مقدسی، ۲۲۸، ۲۳۱، ۴۲۸، ۴۹۹، ۵۹۵
 ۶۵۳، ۶۷۰، ۶۷۱، ۷۰۳
 مقدسیان، ۶۴۰، ۶۹۸، ۷۱۶
 مقدسی (دکتر)، ۴۲۹، ۶۵۱
 مقدسی زاده، ۳۰۱
 مقدسی، محمد، ۶۰۵، ۶۸۷، ۶۹۹
 مقدسی، محمد (دکتر)، ۶۹۲
 مقدسی، مسعود، ۵۴۲
 مقدم، ۲۳۶، ۳۱۴، ۷۵۴، ۵۶۵
 مقدم، رحمت الله، ۲۲۰، ۲۲۲، ۲۷۴
 ۳۱۳، ۳۹۴، ۵۶۴، ۸۰، ۲۷۶، ۴۳۹
 مقدم (مهندس)، ۲۲۱، ۷۶۹
 مکتب اسلام، ۶۸۵
 مکتب توحید، ۲۰۰
 مکزیکی، ۶۸۲
 مکمیلان، ۷۶۲
 مکه، ۵۷۱، ۵۸۴، ۶۳۲، ۶۷۲
 مکی، ۶۵
 مکی نژاد، تقی، ۲۸۶
 ملایر، ۴۳۵
 ملایری، ۷۰۸
 ملایری، جعفر، ۴۲۱
 ملبورن استرالیا، ۴۰۲
 ملتهای آسیایی، ۲۹۵
 ملک تاج، ۶۷
 ملک حسین، ۴۷۹، ۵۵۹
 ملکزاده، مهدی، ۴۲۲
 ملک فیصل، ۲۴۸
 ملک محمدی، ۳۳۹، ۳۶۱، ۴۷۸، ۶۳۲، ۶۴۵
 ملکم خان میرزا، ۷۸
 ملکه اسلام (کتاب)، ۱۶۴
 ملکه اعتضادی، ۳۲۵، ۳۲۹
 ملکه الیزابت، ۱۷
 ملکی، ۷۳، ۷۴، ۳۴۲، ۵۰۹
 ملکی، احمد، ۶۵
 ملکی، حسین، ۳۷۰

۵۶۱، ۴۴۲، ۴۴۰، ۳۱۶	ملکی، خلیل، ۷۹، ۹۴، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۷۷،
منصور، محمدرضا، ۷۵۰	۲۱۰، ۲۱۳، ۴۳۳، ۴۴۶، ۵۰۵، ۵۰۸
منصوری، ۲۶۵، ۲۶۹، ۲۸۷، ۳۰۱، ۳۱۱،	۵۸۱، ۵۴۸، ۵۲۱
۳۲۳	ملکی (دکتر)، ۱۲۷
منصوریان، ۲۷۶، ۳۵۰، ۳۵۹، ۳۷۶، ۳۸۷،	ملکی، (همسر خلیل)، ۲۱۳
۴۰۴، ۵۲۶، ۵۶۸، ۵۹۵، ۵۹۷، ۶۰۵،	ملل متحد، ۷۶۶
۶۲۴، ۶۴۵، ۶۵۱، ۶۵۴، ۶۵۸، ۶۶۷، ۶۸۲	ملینسپو، ۲۴۳
(در بیشتر صفحات)	ملی شدن صنعت نفت (کتاب)، ۴۲۰
منظری، ۵۱۶	ملیون، ۲۰۲
منو، ۷۴۵	ممالک اسکاندیناوی، ۹
منو، فریدون، ۴۶۰	مناسک حج (کتاب)، ۸۲
منوچهری، ۷۱۷	منتظر، محمد، ۶۳۵، ۶۳۶، ۶۴۱، ۶۴۲،
منوچهری، حسین، ۷۱۶	۶۴۵، ۶۴۸، ۶۵۰، ۶۵۱، ۶۵۲، ۶۵۴،
موسوی، ۱۱۸، ۲۲۵	۶۶۷، ۶۷۰، ۶۷۰، ۶۷۲، ۶۷۴، ۶۷۹،
موسوی (آیت الله)، ۵۶۳	۷۱۲، ۷۰۷
موسوی، موسی، ۵۱۸	منتظری، ۴۷۸، ۵۱۶، ۵۹۱، ۶۳۰، ۶۳۲،
موقر، مجید، ۳۱۲	۷۰۴
مولائی، مجید، ۶۸، ۳۲۶	منجم، ۱۵۰
مولانا، ۲۹۷، ۳۵۹، ۶۹۸	مدرس، عدنان، ۱۹۱
مولوی، ۱۹۸	منزه، مجید، ۱۶۵، ۱۷۲
مولوی، علی اکبر، ۷۵۰	منشور، حسین، ۱۹۲
مونینخ، ۱۴۲	منشی زاده، محمد، ۱۷۲، ۱۷۴، ۱۷۵،
مهاجر، پرویز، ۱۶۷	۱۷۶، ۱۷۵
مهاجر، خسرو، ۱۶۷، ۱۷۰	منشی زاده، هوشنگ، ۱۶۷، ۱۷۰
مهاجرانی، ۱۵۰، ۱۹۵، ۲۴۴، ۲۶۱، ۳۸۷،	منصور، ۷۶، ۱۳۵، ۲۶۱، ۲۶۲، ۳۲۲،
۷۰۸، ۷۰۷، ۷۰۶، ۵۶۰، ۵۵۹، ۵۵۸، ۵۵۶	۳۵۶، ۴۴۱، ۵۸۰، ۶۶۹
(در بیشتر صفحات)	منصور، جواد، ۲۴۱
مهاجرانی (دکتر)، ۵۶۷	منصور، حسنعلی، ۲۲۸، ۲۴۱، ۲۸۳،

ن

- نائینی، جلال، ۶۵
 نائینی، نیکپور، ۶۸۲، ۷۸۳، ۷۸۴
 ناجی، ۵۶۲
 نادری، ۲۹۶، ۲۹۷، ۳۰۱، ۳۱۱، ۳۲۳،
 ۳۲۵، ۳۲۷، ۳۴۸، ۳۵۰، ۳۵۹، ۳۸۱،
 ۳۸۷، ۴۹۴، ۵۲۶، ۵۵۶، ۵۶۷، ۵۹۵،
 ۶۰۵، ۶۳۵، ۶۴۱، ۶۵۱، ۶۶۷، ۶۷۰، ۶۸۲،
 نادری، حسن، ۶۷۹، ۶۸۷، ۶۹۳، ۷۱۲،
 ۷۱۹
 ناصر، ۲۰۳، ۲۴۸، ۲۸۷، ۴۰۲، ۴۷۹، ۵۹۵،
 ناصرالدین شاه، ۳۵۵، ۷۶۷، ۵۳۱، ۵۶۲،
 ۵۹۷، ۶۶۸، ۶۹۳، ۷۵۸
 ناصر الملک، ۵۳۱
 ناصرزاده، ۲۲۸
 ناصر، غلامرضا، ۷۳۹
 ناصر، مقدم (سپهبد)، ۱۳۲
 ناصری، ۵۱۶، ۵۹۱
 ناطق، ۳۶۴
 ناطق، احمد، ۳۲۵، ۳۸۵
 ناطق (دکتر)، ۲۴۵
 ناظرزاده، ۷۲۹
 ناظرزاده کرمانی، احمد، ۲۳۹
 نامدار، ۱۵۶، ۵۵۰، ۵۵۱، ۶۷۷
 نامدار، احمد، ۸۴
 نبوی، ۳۰۵
 نبوی، ایرج، ۱۳۸
 نبوی (دکتر)، ۷۲۰
- مهاجرانی، شیخ عباس، ۵۶۱
 مهاجرانی، مالک، ۶۶۴
 مهاراجای ہندی، ۶۰۳
 مهد آزادی (روزنامه)، ۷۷۶
 مهدوی، ۲۹۹، ۷۶۹
 مهدوی (آیت الله)، ۳۶۹
 مهدوی، حسین، ۹۲
 مهدوی (دکتر)، ۷۸۲
 مهدوی، سعید، ۵۹۵، ۷۳۹، ۷۴۰، ۷۴۵،
 ۷۸۱
 مهدی نیا، جعفر، ۳۷۳
 مهران، ۱۳۹
 مهر (بیمارستان)، ۷۱۴
 مهر (روزنامه)، ۳۱۲
 مهرزاد، ۵۱۰، ۵۱۲
 میان دو آب، ۲۲۰
 میراشرافی، ۷۱۲
 میرجلالی، ۵۲۶
 میر حسینی، مهدی، ۴۴
 میرزا علی خان، ۱۹۴
 میرزایی، عباس، ۱۷۹
 میر عمادی، صادق، ۷۱
 میر مطهری، ۳۱۲
 میلسبو، ۱۹۵
 مینوچی، منا، ۷۷
 مینویی، علی، ۹۳
 میهن (روزنامه)، ۱۹۱

- نوبی، سیف‌الدین، ۴۲
 نیبک، فضل‌الله، ۵۹۵
 نجاتی، غلامرضا، ۶۷۴
 نجاتی، غلامرضا (سرهنک)، ۱۲۰
 نجف‌اشرف، ۴۷۹، ۴۹۴، ۵۴۸، ۸۱، ۹۱، ۳۲۲، ۷۷۱
 نجفی، ۳۴۲، ۳۴۴
 نجم‌آبادی، ۱۳۷، ۲۹۷
 نجم‌آبادی، محمد، ۵۹۵
 نخشب، ۲۰۰
 ندای اسلام (روزنامه)، ۶۷۱
 نریمان، ۲۰۲، ۶۵
 نصرت‌الدوله، ۳۸۱، ۳۸۲، ۶۴۹
 نصر، تقی، ۳۱
 نصیری، فیروز، ۶۶۵
 نظری، ۶۲۹، ۷۱۴، ۷۱۵
 نظم‌الدوله، میرزا ابوترابخان، ۷۸۰
 نفیسی، ۳۸۱، ۵۲۴
 نفیسی، احمد، ۶۷۵
 نفیسی، خانم، ۶۹۵
 نفیسی (دکتر)، ۱۹۲
 نقدی، علی‌اصغر، ۳۱
 نمازی، ۱۷۶، ۱۸۱، ۱۹۴، ۲۲۳، ۲۸۲، ۶۷۳، ۷۴۴
 نمازی، حاجی محمد، ۶۸۶
 نمازی (سناتور)، ۵۷۶
 نمازی، محمد، ۱۳۷، ۵۷۷، ۷۴۵
 نمازی، مهدی، ۴۱۸، ۷۴۵
- نواب صفوی، ۴۳۷، ۷۳۵، ۵۲
 نواب صفوی، سید مجتبی، ۱۱۶، ۳۶۴
 نوابی، ۷۰۸، ۸۷
 نوابی نژاد (خانم)، ۶۸۴
 نوابی نژاد (دکتر)، ۶۸۲
 نوبخت، حبیب‌الله، ۷۱۶
 نوبری، هادی، ۳۲۴
 نوبهار (روزنامه)، ۵۶۶
 نور، ۲۴۰، ۲۶۵، ۲۶۹، ۲۷۶، ۲۸۷، ۳۵۰، ۳۷۶، ۳۷۷، ۳۸۵، ۴۹۴، ۵۲۶، ۶۰۵
 نور، محمد، ۳۹۸، ۵۱۰، ۵۴۲، ۵۶۱، ۵۸۶، ۶۱۰، ۳۱۰
 نوری (آیت‌الله)، ۱۶۵
 نوریان، ۳۷۹
 نوری، بهار، (دکتر)، ۱۵۳
 نوری، شیخ فضل‌الله، ۵۶
 نوری، عمید، ۶۵
 نوفل‌لوشاتو، ۵۸۰
 نوکیانی، ۴۵۴
 نوکیانی، رضا، ۴۵۳
 نویسی، روح‌اله، ۲۹، ۳۰
 نهانی، ۱۶۷
 نهاوندی، ۴۷۷
 نهاوندی، شیخ باقر، ۴۷۷، ۵۰۷
 نهج‌البلاغه، ۱۶۴، ۵۴۷
 نهضت، ۲۰۰
 نهضت آزادی ایران، ۱۷۸، ۳۸۴، ۳۸۵، ۴۰۲، ۵۷۱، ۶۰، ۶۱، ۳۶۳، ۵۱۹

- و اعظمی، ۳۹۵، ۳۹۶، ۶۶۷
 واقعه ۱۴ مرداد، ۲۰۵
 والابنده (مهندس)، ۵۴۷
 والاحضرت شهرام، ۲۳۴
 والاحضرت شهناز، ۵۷۵
 والا، عبدالله، ۱۹۰، ۱۹۱
 والت ویتمن روستو، ۲۹
 وان، ۷۱۸
 وثوق، ۵۵۴، ۵۵۵، ۷۵۰، ۷۵۱
 وثوق، آذرمیدخت، ۶۱۷
 وثوق الدوله، ۱۶، ۹۸، ۱۲۲، ۱۹۴، ۲۳۹،
 ۳۸۲، ۶۱۵، ۶۱۶، ۶۱۷، ۶۵۰
 وثوق الدوله، حسن، ۱۸۵، ۶۱۴
 وثوق الدوله، میرزا حسن خانی، ۴۸۷
 وثوق الدوله، مؤمن الملک، ۷۳۱
 وثوق، علی، ۴۲۸، ۴۹۱
 وثوقی (دکتر)، ۳۱۰
 وثیق، ۷۴
 وحدت دوست، ۱۷۵
 ودودی، ۱۸۶، ۱۹۵، ۲۱۷، ۲۶۳، ۲۷۶،
 ۴۳۴، ۴۴۸، ۴۶۰، ۴۶۸، ۴۹۲، ۴۷۶،
 ۵۴۹، ۶۴۲، ۶۶۸، ۶۷۷، ۶۹۳، ۷۰۴،
 ۷۲۳، ۷۲۴، ۷۷۱، ۷۸۳
 ودودی، احمد، ۱۲۰
 ورجاوند، جهانگیر، ۱۶۷
 ورنورومر، ۳۷۳
 وزارت آموزش و پرورش، ۲۲۹
 وزارت اطلاعات، ۵۴۹
- نهضت رادیکال، ۲۲۱
 نهضت مقاومت، ۳۶۳
 نهضت مقاومت ملی، ۴۷۶
 نهضت ملی، ۱۷۷
 نیاکانی، ۵۸۱
 نیرومند، علی، ۴۴۶
 نیروی مقاومت ملی، ۶۹۶
 نیری، ۱۳۹، ۱۴۰، ۴۲۲
 نیک‌پی، ۶۵۶
 نیک‌پی، غلامرضا، ۶۵۵
 نیکسون، ۲۸۰، ۴۴۸، ۲۸۷، ۳۲۱، ۳۲۷،
 ۴۷۸، ۵۸۴، ۶۲۴، ۶۲۶
 نیک فرجام، ۵۸۴
 نیک‌نژاد، ۴۵۰
 نیک‌نقش (خانم)، ۷۲۰
 نیوجرسی، ۱۸
 نیویورک، ۳۴۵
- و**
 وائلی، ۳۶۹، ۳۷۱
 وائلی، محمدحسین، ۷۷۲
 واتیکان، ۱۷۹
 واتقی، ۶۹۲
 واحدی، سیدمحمد، ۱۱۶
 واحدی، عبدالحسین، ۵۲
 وارن کریستوفر، ۶۸۱
 واشنگتن، ۲۲، ۲۴، ۲۸، ۲۹، ۱۳۶، ۲۴۲،
 ۳۵۶، ۴۱۸، ۴۴۸، ۶۰۹، ۶۳۳، ۶۸۰

- وزارت بهداشتی، ۳۰۶
 وزارت فرهنگ و هنر، ۲۲۹
 وزیری، ۷۶، ۷۷
 وزیری، سعید، ۴۲۱
 وزیری، سیف‌الله صادق، ۱۶۷، ۱۷۴
 وزیری، صارم‌الدین صادق، ۲۰۴
 وزیری، معتمد، ۱۳۸
 وزیری، یحیی صادق، ۲۰۴
 وطن دوست، ۱۷۶
 وکیلی، ابوالفضل، ۴۹۳
 وکیلی، جواد، ۲۶۱
 وکیلی، علی، ۵۱۱
 ولایت فقیه، ۲۲۱
 ولایتی، ۶۸
 ولوی، ۶۹
 ولیعهد، ۳۶۶
 ویت کنگ، ۴۵۴
 ویتنام، ۱۷۵، ۲۴۷، ۲۵۱، ۴۵۴، ۴۵۵، ۶۳۲
 ویتنام جنوبی، ۱۷۶، ۴۵۳، ۴۵۴
 ویتنام شمالی، ۴۵۳، ۴۵۴، ۴۵۵
 ویشکایی، ۵۴۷
 ویلیام سولیوان، ۴۳
- هاشمی، سیدمحمد صادق، ۷۷۹
 هاشمی، مسعود، ۳۴۵
 هاشمی نژاد (شهید)، ۵۴۹
 هتل آبناسادور، ۱۷۹، ۱۸۰
 هتل آتلانتیک تهران، ۴۰۳
 هتل اوین، ۷۷۲
 هتل سینا، ۷۱
 هدایت، خسرو، ۱۷۹، ۱۸۰، ۴۱۶
 هدایت، فجرالسلطنه، ۶۲۵
 هدایت (مخبرالدوله)، غلامرضا، ۱۷۹
 هدایتی، ۲۲۹، ۴۲۴، ۴۳۶
 هدایتی، هادی، ۲۲۷، ۲۲۸
 هربرت هوور، ۱۸
 هژیر، ۴۹۵
 هفتاد و دو تن (کتاب)، ۱۶۴
 هفت هزار روز (کتاب)، ۴۴۳
 هل عطائی، محمد، ۱۷۰
 هلند، ۵۷، ۲۰۷
 همایون، داریوش، ۶۷۳
 همایونفر، ۵۵۰
 همایونفر، عزت‌الله، ۵۴۹
 همدان، ۵۴، ۴۲۲، ۵۶۰
 همفری، ۶۴۸
 هند، ۹۰، ۱۶۱، ۲۹۵، ۳۴۷
 هندوستان، ۳۴۶
 هوارد پیچ، ۱۸، ۱۹
 هویدا، امیرعباس، ۷۶، ۹۵، ۲۲۸، ۲۴۲
 ۲۵۴، ۲۸۳، ۲۸۴، ۳۱۶، ۳۲۱، ۳۲۲
- هاروی اسوالد، ۵۸
 هاشمی، ۳۳۸
 هاشمی، ابراهیم، ۳۵۳

یزدان بخش، ۵۶۶	۳۳۴، ۳۳۵، ۳۵۶، ۳۷۳، ۳۹۰، ۳۹۵
یزدان پناه (سیهید)، ۴۲۰	۴۰۷، ۴۱۷، ۴۲۲، ۴۲۵، ۴۳۶، ۴۴۳
یزدانفر، ۷۳	۴۵۰، ۴۵۱، ۴۵۲، ۴۵۷، ۴۶۲، ۴۶۵
یزدی، ۵۰۹	۵۰۴، ۵۰۸، ۵۶۴، ۵۸۲، ۶۷۲، ۶۸۰
یزدی، مرتضی، ۲۸۶	۷۰۰، ۷۵۱، ۷۵۹، ۷۸۲، ۴۵۹
یزید، ۶۱۰	هیئت بنی فاطمه، ۶۶۷، ۶۷۰، ۶۷۴، ۶۳۶
یغمایی، ۷۵	هیئت مذهبی قائم، ۶۶۷
یغمایی، کیهان، ۱۳۸، ۲۵۴، ۲۵۵	هیتلر، ۵۴
یغمایی (مهندس)، ۱۶۷	هیدی، ناصر، ۷۰۸
یگانه (دکتر)، ۴۵۱	
یونسکو، ۲۹۵	
یهودیان، ۲۹۱	
	ی
	یزد، ۵۱۳، ۶۷۱، ۷۷۹

